

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ספר

לשם שבו ואחלמה

והוא ספר כללי המסתעף לסעיפים רבים וכולם הם בסתרי פליאות חכמת האמת להארי"י זל"ה, והוא כמראה הבזק המאיר ומזהיר בניצוצי אורות וגונין מיוחדים שהם כל חלקי הספרים פרטיים שהנני ה' ית"ש לעד. אמנם כאן הנה הוא חלק אחד מספר הכללים

המדבר בכללי האורות דהתפשטות והסתלקות אשר נתגלה המאציל א"ס ית"ש בסוד ההשתלשלות העולמות כולם אשר מרום הביון עוזו ית"ש עד סוף העולמות בי"ע אשר נבראו הם יש מאין. ותכונתו, וענינו, ונועמו, וזיוו, דכל יסוד הספר הזה, הנה הוא בסדרי גילויי ית"ש ויציאתו בהם מרצון לפעולה ומהעלם לגילוי בכל המציאות דהעולמות כולם, וכמו שתמצא כ"ז מבואר בארוכה ובביאור בהחלק הראשון דהספר שלפנינו אך מקורם ותלייתם אשר בהעולמות דא"ס¹ והתפשטותם באדם קדמאה ובהעקורים (שהוא בבחי' הי"ג ת"ד שבו²) הנה הם מבואר בהחלק הזה שהוא חלק שני יסודתיו וחברתיו לא בכחי ולא בחכמתי אלא בטובו ובחסדו ית"ש אשר הגדיל לעשות עמדי באור שפעו ית"ש המחודש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית: דברי האיש נכאה ונכאב מוכה ומשוקע בצער ותלאה ועומד ומתקיים בנס הנקרא שמו בישראל שלמה ב"ר חיים הייקיל ב"ר אריה ולאמי מ' סתירא ניטא בת י' יצחק זללה"ה בעיה"ק ירושלם תובב"א שנת תרפ"ו לפ"ק דפוס "העברי" של יחיאל ורקר, רחוב נחלת שבעה

28	הקדמה
30	סימן א' אות א שם ע"ב
34	סימן א' אות ב שם ס"ג
37	סימן א' אות ג שם מ"ה
40	סימן א' אות ד שם ב"ן
43	סימן ב' הקדמה
44	סימן ב' אות ה' סעיף א' שם ע"ב
46	סימן ב' אות ה' סעיף ב'
65	סימן ב' אות ה' סעיף ג'
67	סימן ב' אות ה' סעיף ד'
68	סימן ב' אות ה' סעיף ה'
69	סימן ב' אות ה' סעיף ו'
71	סימן ב' אות ה' סעיף ז'

¹ עי' דברי רבינו בביאורים ח"א מד ע"ב שמביא מקור להיות לשון "עולמות דא"ס" כינוי לעולמות שלמעלה מאצילות [ולא מא"ק, וכן עי' דע"ה עי' ח"א דרוש ה ענף ה אות כ], מע"ח שער סדר אצילות בקיצור רפ"א וכן מביאור הגר"א על ספד"צ טו ע"ד ד"ה וכן. ונלענ"ד שמצאתי מקור נוסף לדבר זה, עי' זהר פקודי רכו ע"א: כל אינון נהורין מרזא דמחשבה עלאה ולעילא [תוקן על פי יהל אור ח"א כד ע"ב] כלהו אקרון אין סוף.

עי' דע"ה ח"א נב ע"ג, שרק מעולם האצילות ולמעלה הוא אלקות, אמנם רק את בחינת עולם האצילות אפשר לכנות בשם ולא למעלה ממנו. טעם הדבר (דע"ה ח"א מז ע"א) הוא, שכל העולמות שלמעלה מאצילות אינם נקראים אלקות אלא עולמות דא"ס. ועי' דע"ה ח"א נד ע"א שאין שום דבר מראשית עולם הבריאה ולמטה שיהא אלהות גמור שאפשר לעבוד אותו ולדבק בו ח"ו וכל ענין אלקות אשר אליו הוא כל העבודה והדביקות האמיתית בו, אבל אפשר לעבוד הגילוי באצילות.

² עי' לקמן לח ע"א באבנ"מ.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

72	סימן ב' אות ה' סעיף ח'
74	סימן ב' אות ו' סעיף א' שם ס"ג
75	סימן ב' אות ו' סעיף ב'
76	סימן ב' אות ו' סעיף ג'
78	סימן ב' אות ו' סעיף ד'
81	סימן ב' אות ז' סעיף א' שם מ"ה
82	סימן ב' אות ז' סעיף ב'
83	סימן ב' אות ז' סעיף ג'
84	סימן ב' אות ז' סעיף ד'
85	סימן ב' אות ז' סעיף ה'
87	סימן ב' אות ז' סעיף ו'
88	סימן ב' אות ז' סעיף ז'
90	סימן ב' אות ז' סעיף ח'
91	סימן ב' אות ז' סעיף ט'
93	סימן ב' אות ח' שם ב"ן סעיף א'
95	סימן ב' אות ח' סעיף ב'
96	סימן ב' אות ח' סעיף ג'
98	סימן ב' אות ח' סעיף ד'
99	סימן ב' אות ח' סעיף ה'
100	סימן ב' אות ח' סעיף ו'
103	סימן ג' הקדמה
104	סימן ג' אות ט' שם ע"ב
107	סימן ג' אות יוד שם ס"ג
110	סימן ג' אות יא שם מ"ה סעיף א'
111	סימן ג' אות יא סעיף ב'
113	סימן ג' אות יא סעיף ג'
116	סימן ג' אות יא סעיף ד'
117	סימן ג' אות יא סעיף ה'
119	סימן ג' אות י"ב סעיף א' שם ב"ן
120	סימן ג' אות י"ב סעיף ב'
125	סימן ג' אות י"ב סעיף ג'
129	סימן ג' אות י"ב סעיף ד'
130	סימן ג' אות י"ב סעיף ה'
132	סימן ד'
132	סימן ד' אות י"ג שם ע"ב סעיף א'
134	סימן ד' אות י"ג סעיף ב'

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

135		סימן ד' אות י"ד שם ס"ג
137		סימן ד' אות ט"ו שם מ"ה סעיף א'
138		סימן ד' אות ט"ו סעיף ב'
139		סימן ד' אות ט"ו סעיף ג'
141		סימן ד' אות ט"ז סעיף א'
142		סימן ד' אות ט"ז סעיף ב'
143		סימן ד' אות ט"ז סעיף ג'
146		סימן ה'
146		סימן ה' אות י"ז שם ע"ב סעיף א'
148		סימן ה' אות י"ז סעיף ב'
149		סימן ה' אות יח שם ס"ג סעיף א'
150		סימן ה' אות יח סעיף ב'
151		סימן ה' אות יח סעיף ג'
152		סימן ה' אות יח סעיף ד'
154		סימן ה' אות י"ט שם שם מ"ה סעיף א'
155		סימן ה' אות י"ט סעיף ב'
158		סימן ה' אות י"ט סעיף ג'
160		סימן ה' אות י"ט סעיף ד'
161		סימן ה' אות י"ט סעיף ה'
162		סימן ה' אות כ שם כ"ן סעיף א'
165		סימן ה' אות כ סעיף ב'
168		סימן ה' אות כ סעיף ג'
171		סימן ה' אות כ סעיף ד'
174		סימן ה' אות כ סעיף ה'
177		סימן ה' אות כ סעיף ו'
184		סימן ה' אות כ סעיף ז'
186		סימן ה' אות כ סעיף ח'
189		סימן ה' אות כ סעיף ט'
192		סימן ה' אות כ סעיף י"ד
194		סימן ה' אות כ סעיף י"א
195		אבני מלואים לדרושי האח"פ
198		אבני מלואים הקדמה א'
200		אבני מלואים הקדמה שניה
201		סימן ו' אות כא שם ע"ב

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

203	סימן ו' אות כ"ב שם ס"ג
206	סימן ו' אות כ"ג שם מ"ה
208	סימן ו' אות כד שם ב"ן
210	הקדמה לסי' ז'
211	סימן ז'
211	סימן ז' אות כ"ה שם ע"ב
215	סימן ז' אות כ"ו שם ס"ג
217	סימן ז' אות כ"ז שם מ"ה
218	סימן ז' אות כ"ח שם ב"ן
220	הקדמה לסימן ח' סעיף א
222	הקדמה סימן ח' סעיף ב'
225	הקדמה סימן ח' סעיף ג
225	הקדמה סימן ח' סעיף ד
226	הקדמה סימן ח' סעיף ה
228	הקדמה סימן ח' סעיף ו
	סימן ח'
229	סימן ח' אות כט שם ע"ב
230	סימן ח' אות ל
230	סימן ח' אות לא שם מ"ה
230	סימן אות לב שם ב"ן
231	הקדמה לסי' ט'
233	סימן ט'
233	סימן ט' אות ל"ג שם ע"ב
234	סימן ט' אות ל"ד שם ס"ג
239	סימן ט' אות ל"ה שם מ"ה
241	סימן ט' אות ל"ו שם ב"ן
242	הקדמה לסי' י'
	סימן י'
243	סימן י' אות ל"ז שם ע"ב
244	סימן י' אות ל"ח שם ס"ג
244	סימן י' אות ל"ט שם מ"ה
245	סימן י' אות מ שם ב"ן
	הקדמה לסי' י"א
246	הקדמה א' אות א'
247	הקדמה א' לסי' י"א אות ב
248	הקדמה א' לסי' י"א אות ג
250	הקדמה א' לסי' י"א

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

		אות ד
251		הקדמה א' לסי' י"א אות ה
257		הקדמה א' לסי' י"א אות ו
259		הקדמה א' לסי' י"א אות ז
261		הקדמה א' לסי' י"א אות ח
265		הקדמה א' לסי' י"א אות ט
268		הקדמה א' לסי' י"א אות יוד
271		הקדמה א' לסי' י"א אות יא
275		הקדמה א' לסי' י"א אות יב
281		הקדמה א' לסי' י"א אות יג
284		הקדמה א' לסי' י"א אות יד
285		הקדמה א' לסי' י"א אות טו
287		הקדמה א' לסי' י"א אות טז
291		הקדמה א' לסי' י"א אות יז
292		הקדמה א' לסי' י"א הגהה:
293		הקדמה א' לסי' י"א אות יח
296		הקדמה א' לסי' י"א אות יט
298		הקדמה א' לסי' י"א אות כ
300		הקדמה ב' לסי' י"א
302		סימן י"א
303		סימן י"א אות מא שם ע"ב
308		סימן י"א אות מ"ב שם ס"ג
315		סימן י"א אות מ"ג מ"ה סעיף א'

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

316		סימן י"א אות מג שם מ"ה סעיף ב'
317		סימן י"א אות מג שם מ"ה סעיף ג'
320		סימן י"א אות מג שם מ"ה סעיף ד'
321		סימן י"א אות מג שם מ"ה סעיף ה'
323		סימן י"א אות מג שם מ"ה סעיף ו'
329		סימן י"א אות מג שם מ"ה סעיף ז'
331		סימן י"א אות מד שם ב"ן סעיף א'
333		סימן י"א אות מד שם ב"ן סעיף ב'
336		סימן י"א אות מד שם ב"ן סעיף ג'
338		סימן י"א אות מד שם ב"ן סעיף ד'
340		סימן י"א אות מד שם ב"ן סעיף ה'
343		סימן י"א אות מד שם ב"ן סעיף ו'
346		הקדמה לסימן י"ב אות א
347		הקדמה לסימן י"ב אות ב
348		סימן י"ב
348		סימן י"ב אות מ"ה שם ע"ב סעיף א'
351		סימן י"ב אות מ"ה שם ע"ב סעיף ב'
353		סימן י"ב אות מ"ה שם ע"ב סעיף ג'
355		סימן י"ב אות מ"ו שם ס"ג סעיף א'
359		סימן י"ב אות מ"ו שם ס"ג סעיף ב'
360		סימן י"ב אות מ"ו שם ס"ג סעיף ג'
361		סימן י"ב אות מ"ו שם ס"ג סעיף ד'

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

363		סימן י"ב אות מ"ו שם ס"ג סעיף ה
366		סימן י"ב אות מ"ו שם ס"ג סעיף ו'
373		סימן יב אות מ"ז שם מ"ה סעיף א'
374		סימן יב אות מ"ז שם מ"ה סעיף ב
375		סימן יב אות מ"ז שם מ"ה סעיף ג
376		סימן יב אות מ"ז שם מ"ה סעיף ד
377		סימן יב אות מ"ז שם מ"ה סעיף ה
378		סימן יב אות מ"ז שם מ"ה סעיף ו
379		סימן יב אות מ"ז שם מ"ה סעיף ז
381		סימן יב אות מ"ח שם ב"ן סעיף א
384		סימן יב אות מ"ח שם ב"ן סעיף ב
384		סימן יב אות מ"ח שם ב"ן סעיף ג
386		סימן יב אות מ"ח שם ב"ן סעיף ד
388		סימן יב אות מ"ח שם ב"ן סעיף ה
390		הקדמה לסימן י"ג אות א'
393		הקדמה לסימן י"ג אות ב'
395		הקדמה לסימן י"ג אות ג'
395		הקדמה לסימן י"ג אות ד'
396		הקדמה לסימן י"ג אות ה'
398		הקדמה לסימן י"ג אות ו' ז'
399		הקדמה לסימן י"ג אות ח'
400		הקדמה לסימן י"ג אות

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

		מ'
401		הקדמה לסימן י"ג אות י'
402		סימן י"ג
403		סימן יג אות מ"ט שם ע"ב סעיף א'
405		סימן יג אות מ"ט סעיף ב'
407		סימן יג אות מ"ט סעיף ג
408		סימן יג אות נ שם ס"ג
410		סימן יג אות נ"א שם מ"ה סעיף א
411		סימן יג אות נ"א סעיף ב
412		סימן יג אות נ"א סעיף ג
413		סימן יג אות נ"ב שם ב"ן סעיף א
414		סימן יג אות נ"ב סעיף ב
416		סימן יג אות נ"ב סעיף ג
418		סימן יד הקדמה אות א
419		סימן יד הקדמה אות ב
420		סימן יד אות נג שם ע"ב
422		סימן יד אות נד שם ס"ג
426		סימן יד אות נה שם מ"ה
432		סימן יד אות נו שם ב"ן
438		סימן ט"ו הקדמה
440		סימן ט"ו אות נ"ז שם (ע"ב)
444		סימן ט"ו אות נ"ח שם [ס"ג]
451		סימן טו אות נט שם מ"ה
456		סימן טו אות ס שם ב"ן
466		כלל י"ט ענף א'
470		כלל י"ט [ענף ב']
474		כלל י"ט [ענף ג']
480		כלל י"ט [ענף ד']
483		כלל י"ט [ענף ה']
487		כלל י"ט ענף ו'
489		כלל י"ט [ענף ז']
492		כלל י"ט [ענף ח']
495		כלל כ' ענף א'
498		כלל כ' [ענף ב']
499		כלל כ' [ענף ג']
502		כלל כ' ענף ד'
503		כלל כ"א [ענף א']

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

504		כלל כ"א [ענף ב']
505		כלל כ"א [ענף ג']
508		כלל כ"א [ענף ד']
510		כלל כ"א ענף ה'
511		פתיחה
514		סימן א
514		סימן א אות (א) שם [ע"ב]
515		סימן א אות (ב) שם [ס"ג]
516		סימן א אות (ג) שם [מ"ה]
516		סימן א אות [ד] שם (כ"ן)
517		סימן ב'
518		סימן ב' אות (ה) שם [ע"ב]
519		סימן ב' אות (ו) שם [ס"ג]
520		סימן ב' אות (ז) שם [מ"ה]
521		סימן ב' אות (ח) שם [כ"ן]
524		סימן ג'
524		סימן ג' אות ט שם ע"ב
525		סימן ג' אות י שם ס"ג
526		סימן ג' אות יא שם מ"ה
527		סימן ג' אות יב שם כ"ן
533		סימן ד'
534		סימן ד' אות יג שם ע"ב
535		סימן ד' אות יד שם ס"ג
536		סימן ד' אות טו שם מ"ה
537		סימן ד' אות טז שם כ"ן סעיף א'
539		סימן ד' אות טז שם כ"ן סעיף ב'
542		סימן ד' אות טז שם כ"ן סעיף ג'
545		סימן ה'
546		סימן ה' אות יז שם ע"ב
548		סימן ה' אות יח שם ס"ג
550		סימן ה' אות יט שם מ"ה
552		סימן ה' אות כ שם כ"ן

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

		סעיף א'
554		סימן ה' אות כ שם ב"ן סעיף ב'
555		סימן ה' אות כ שם ב"ן סעיף ג'
556		סימן ה' אות כ שם ב"ן סעיף ד'
557		סימן ה' אות כ שם ב"ן סעיף ה'
559		סימן ה' אות כ שם ב"ן סעיף ו'
562		סימן ה' אות כ שם ב"ן סעיף ז'
564		סימן ה' אות כ שם ב"ן סעיף ח'
565		סימן ה' אות כ שם ב"ן סעיף ט'
568		סימן ה' אות כ שם ב"ן סעיף י'
571		סימן ו' הקדמה אות א'
572		סימן ו' הקדמה אות ב'
572		סימן ו' הקדמה אות ג'
572		סימן ו' הקדמה אות ד'
573		סימן ו' הקדמה אות ה'
574		סימן ו' הקדמה אות ו'
575		סימן ו' הקדמה אות ז'
576		סימן ו'
576		סימן ו' אות כא שם ע"ב
577		סימן ו' אות כב שם ס"ג
580		סימן ו' אות כג שם מ"ה
583		סימן ו' אות כד שם ב"ן סעיף א'
584		סימן ו' אות כד שם ב"ן סעיף ב'
585		סימן ו' אות כד שם ב"ן סעיף ג'
586		סימן ו' אות כד שם ב"ן סעיף ד'
590		סימן ז' הקדמה
592		סימן ז'
592		סימן ז' אות כה שם ע"ב
594		סימן ז' אות כו שם ס"ג
599		סימן ז' אות כז שם מ"ה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

601	סימן ז' אות כח שם ב"ן
615	סימן ח' אות כט שם ע"ב
616	סימן ח' אות ל שם ס"ג סעיף א'
617	סימן ח' אות ל שם ס"ג סעיף ב'
617	סימן ח' אות ל שם ס"ג סעיף ג'
618	סימן ח' אות ל שם ס"ג סעיף ד'
620	סימן ח' אות ל שם ס"ג סעיף ה'
621	סימן ח' אות לא שם מ"ה סעיף א'
622	סימן ח' אות לא שם מ"ה סעיף ב'
622	סימן ח' אות לא שם מ"ה סעיף ג'
623	סימן ח' אות לא שם מ"ה סעיף ד'
624	סימן ח' אות לא שם מ"ה סעיף ה'
625	סימן ח' אות לא שם מ"ה סעיף ו'
625	סימן ח' אות לא שם מ"ה סעיף ז'
627	סימן ח' אות לא שם מ"ה סעיף ח'
629	סימן ח' אות לא שם מ"ה סעיף ט'
629	סימן ח' אות לא שם מ"ה סעיף י'
630	סימן ח' אות לב שם ב"ן סעיף א'
631	סימן ח' אות לב שם ב"ן סעיף ב'
632	סימן ח' אות לב שם ב"ן סעיף ג'
632	סימן ח' אות לב שם ב"ן סעיף ד'
633	סימן ח' אות לב שם ב"ן סעיף ה'
634	סימן ח' אות לב שם ב"ן

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

		סעיף ו'
635		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף ז'
636		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף ה'
636		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף ט'
639		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף י'
640		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף י"א
641		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף יב
643		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף יג
645		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף יד
646		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף טו
648		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף טז
650		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף יז
651		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף יח
653		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף יט
655		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף כ'
657		סימן ה' אות לב שם ב"ן סעיף כא

{1}

אקדמת מילין להוצאת הספר הנוכחי לאור

איתא ביבמות דף צ"ו ב' אמר רב יהודא אמר רב מ"ד אנורה באהלך עולמים וכי אפשר לו לאדם לדור בב' עולמים אלא אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע יהי רצון שיאמרו דבר שמועה מפיו בעוה"ז דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוידק כל ת"ח שאומרים. דבר שמועה מפיו בעוה"ז שפתותיו דובבות בקבר אמר ר' יצחק בן זעירא (ואי תימא שמעון זעירא) מאי קרא וחכך כ"יין הטוב הולך לדודי למישרים דובב שפתי ישנים ככומר של ענבים מה כומר של ענבים כ"יין שמניח אדם אצבעו עליו מיד דובב אף ת"ח כ"יין שאומרים דבר שמועה מפיהם בעוה"ז שפתותיהם דובבות בקבר, והקשה הרי"ף מה הוקשא לו בכתוב הזה שאמר מ"ר אנורה וגו' שאם הקושיא מ"ש אח"כ וכי אפשר לאדם וגו' היל"ל כתיב אנורה באהלך עולמים וכי אפשר לאדם וכ"ו ועוד נבאר מנ"ל בהי קרא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ואיך מוכח שיאמרו דבר שמועה מפיו עיי"ש, ועוד מה בא להוסיף ר' יצחק בן זעירא שדרש מקרא אחרת ומאי צריך לדמות לכומר של יין כי פשמות הקרא דובב שפתי ישנים מבואר יותר מן המשל שנמשל לכומר של יין היה לו להביא ראיה מן סוף הקרא דובב שפתי ישנים.

ואפשר לומר דאיתא בחולין צ"א חביבין ישראל לפני הקב"ה יותר ממלאכי השרת ישראל מזכירין את השם אחר שתי תיבות שמע ישראל ה' ומלאכי השרת אין מזכירין את ה' אלא אחר שלש תיבות כדכתיב קדש קדש קדש ה' נמצא שמעלות ישראל גדולה מן המלאכים וב"ב ע"ה איתא עתידין צדיקים שיאמרו לפנייהם קדש כדרך שאומרים לפני ה' שנאמר והיה כל הנשאר בציון והנוותר בירושלם קדש יאמר לו וכן איתא במד"ר גדולים צדיקים יותר ממלאכי השרת מי גדול השומר או הנשמר וכתיב כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך וכן הובא בהקדמת זוה"ק כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין כמוך הא בחכמי ישראל יש עושים נפלאות כמהו כי מרע"ה עשה גבורת אלקים וכן יהושע בשמש וכן אליהו ואלישע החיו מתים ור' חנינא בן דוסא גזר על חומין וידליק (תענית כ"ה וכן יש כח ביד צדיק לברוא עגלא תילתא סנהדרין מ"ה להמית רשע למראה עיניו (ברכות נ"ח שבת ל"ה ב"ב ע"ה) להחיות מתים במאמרו (ע"ז י"י) (לייבש נהר בנערותו) חולין ז' אבל מלאכים אין להם רשות לעשות שום שינוי בעולם ע"י עצמו וכן אמר דוד ע"ה כי מי בשחק יערוך לה' ר"ל מי ממלאכי מרום יערוך וידמה לה' לעשות כמעשיו אך ידמה לה' בבני אלים שהם בני אבות שנקראו אלים.

ומה שהקשו ממ"ש יהושע להמלאך מה אדוני מדבר אל עבדו מפרשים העולם בעת שהמלאך הולך לצוות איזה אזהרה לאדם אז הוא בבחינת ארון וז"ש וישלח יעקב מלאכים לפניו מאי לפניו הרי הוא מיותר משום דכתיב וקדשתו שאסור להשתמש עם הכהן וכש"כ עם מלאכים ואיך היה משתמש עם מלאכים אלא יעקב ראה שהולכים לשמור אותו מן עשיו אחיו והנשמר גדול מהשומר אז היה לו רשות להשתמש בהם כי ראה לפניו שהולכים לפניו להראות לו את הדרך ולשמור אותו והובא בס' שמן ששון שער העבורים פ"א

{2} הנשמות של הבריאה גדולה ממלאכים דבריאה עצמה ומכל שכן ממלאכים דיצירה וכן הובא בס' הק' לש"ש'ו מאדמו"ח זצ"ל עבודת המלאכים הוא מגיע רק אלא בחיצונות דהעולמות אבל התורה הקדושה הנה מאור הדעת עלאה אשר מרזא דאור א"ס ומגיע עבודת הצדיקים ותורתם למעלה למעלה עד רזא דאור דא"ס משא"כ עבודת המלאכים עם כל מעלות רוממות קדושתם אינו מגיע אלא בחיצוניות דאצילות ועיי"ש.

וכן הובא בס' תורת חיים על חולין וז"ל ותמימי דרך מזכירין את השם אחר שתי תיבות וכו' תימא למה זה תמימי דרך מזכירין השם אחר שתי תיבות ומלאכי השרת אין מזכירין עד אחר שלש תיבות ונראה לפרש לפי שאמרו גדולים תמימי דרך יותר ממלאכי השרת והכי איתא במד"ר פ' במדבר כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל עתיד להיות מחיצתן של תמימי דרך לפנים ממחיצת מלאכים והן רואים אותן ושואלין מה הורה לכם הקב"ה לפי שאינם יכולין ליכנס במחיצתן.

והטעם בזה לפי ית' שמו האציל ממנו עשר מ' הראשונה כתר השניה חכמה השלישית בינה ותמימי דרך שורש יסודם היא ספירה השניה חכמה כמו שנאמר ה' בחכמה יסד ארץ דהיינו תמימי דרך כונן שמים בתבונה, זו המלאכים בתבונה עיי"ש

ואמנם הובא בס' קהלת יעקב מלאכים הם בבתי נוקבא לכך הם שירתם בלילה וישראל הם מבחי' דכורא לכך תפלתן ביום ופעמים דכורא ונוקבא מתקשרין זה בזה והוה כחד, וכן בזוהר בלק דף ק"צ ע"ב מלאכים מקבלים השפע מזעיר שלא ע"י מלכות ולכך אומרים ברכו ה' מלאכיו וישראל אין מקבלין שפע הזעיר כי אם ע"י המלכות ע"כ אנו אומרים ברכו את ה' את דייקא וכן איתא באליהו זוטא עתיד הקב"ה להיות יושב בג"ע

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ודורש וכל הצדיקים יושבין לפניו וכל פמליא של מעלה עומדים על רגליהן עיין שם כ"ב ע"כ משמע ששניהם הם שוין במחיצתן.

ואולם נוכל לומר דאף אם נאמר דשורש ישראל ושורש המלאכים הם שוים במעמד אחד כמו מלאכי השרת או אופנים הנ"כ שורש יסודתם היא ספירה שניה דהיינו החכמה כמו תמימי דרך דגביהו נמי כתיב וארא והנה אופן אחד בארץ וא"כ אינהו נמי בכלל ה' בחכמה יסד ארץ וכן מבואר בתורת חיים הנ"ל וכ"ז ישראל ע"י עבודתם ותורתם הקדושה, אשר בעמלם ויגיע רבה יחדשו חידושם בתורת אמת אזי יתעלו במעלתם עד א"ס, כדהובא בהקדמת הזוהר ד"ד ע"כ ר"ש פתח ואשים דברי בפ"ך כמה אית לו לבר נש לאשתדלה באורייתא יממא ולילא בנין דקבה"ו ציית לקליהון דאינין דמתעסקי באורייתא ובכל מלה דאתחדש באורייתא על ידא דההוא דאשתדל באורייתא עביד רקיעא חדא תנן בההוא שעתא דמלה דאורייתא אתחדש מפומיה דב"נ ההיא מלה סלקא ואתעתדת קמיה דקבה"ו וקבה"ו נטיל לההוא מלה ונשיק לה ועטר לה בשבעין עטורין, וכן הובא בפרד"ס שער היכלות פי"א והנה נשמת הצדיק הוא עיקר האור המתפשט בתוך המלאך המתלבש במלאך ונמצא ערך המלאך אל הנשמה כערך הגוף אל הנשמה והאור הנשפע על הצדיקים הוא אור האדון ית' המאיר לכל העולמות והמלאכים שואפים שפע מהצדיקים.

והנה בחינת גרים הוא מעשר אצבעות רגלים שבקדושה שהן צל לעשר אצבעות ידים דקדושה וז"ס אף חובב עמים

{3} כשמתגיירים אינם דומים לישראל כי כל קדושו ישראל הם בידך בי אצבעות ידים והם הגרים תוכו לרגליך דייקא בעשר אצבעות רגלים וז"ס ותגל מרגלותיו הנאמר ברות שהיתה גיורת עיי"ש בשל"ה ד' קצ"ה ע"ב, וכן הובא בס' קהלת יעקב גרים באים מהזווג הצדיקים שאינו מוליד ממנו ולד אעפ"כ אינו לבטלה שנברא ממנו נשמת גרים ומרומז בפסוק ואתם ידעת את נפש הגר מלשון והאדם ידע את חוה אשתו, ר"ל ע"י זיווגתם נעשה נפש הגר

ועתה ניהא מה שאמר רב ביבמות מ"ד אגורה באהלך עולמים דהנה מצינו דרב אמר בחולין דישראל הם חביבין יותר ממלאכים א"כ כש"כ לפני גרים ודאי ישראל הם גדולים מפני מה אמר דוד לשון אגודה ולא אמר דוד ה"מ ע"ה לשון שבת באהלך כמו שאמר שבת בבית ה' וא"כ איך אמר לשון אגורה דהוה גירות וזהו מדרגה פחותה ואם נאמר מטעם שהצדיק חושב לעצמו כגר כמו שאמר דוד ע"ה וגר אנכי בארץ (תהלים י"ט) אמנם הוא רק גר בארץ, אבל וגיורא בשמי שמיא ואיך יבקש רחמים ע"ז שיהיה כגר לעולמים וזהו מרומז בדברי רב מ"ד בלשון תמיה אגורה באהלך עולמים, ועוד תמיה לו מאי עולמים בשני עולמות וכי אפשר לאדם להיות בבחינת גר בב' עולמים אם הוא בבחינת גר בעולם התחתון הוה תושב למעלה ואם תושב הוא בעולם התחתון כלומר שיש לו תשוקה והתקשרות עם עולם התחתון שהוא בבחינת גר למעלה כמובן ואיך שייך לומר בחינת גירות למעלה ולמטה, אלא אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע יהי רצון שיאמרו דבר שמועה מפי בהעוה"ז אז יהיה כגר בשני עולמים וזהו כונתם דהנה מצינו בספר הסוד לאברהם אזולאי זצ"ל סוד ירידת נשמות הצדיקים ממקום מנוחתם להתחבר עם הצדיקים העוסקים בתורה בעוה"ז הענין כי הנשמה היא מבינה והתורה מת"ת ונמצאת התורה לבוש אל הנשמה ובעת היות הצדיקים עוסקים בעולם הזה בתורתם אותם הקולות מתהוים מהם אותיות רוחניות משתלשלים ממטה למעלה בסוד אבי"ע ממדרגה למדרגה עד עלייתם לג"ע מקום קב"ה עם הנשמות באומרו חבירים מקשיבים לקולך השמיעני וכשמוע צדיקים ענין זה מתלבשים בסוד אותיות התורה שהתחתונים עוסקין ומה גם אם הוא דבר שהם עסקו בו בהיותם בחיים ובסולם המדרגות עליונות הקולות יורדין למטה ומזווגין עמהם והטעם כי סוד הייחוד לקב"ה בשלימות הוא ע"י נשמות עולם זה ועולם

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

עליון כנזכר בזהר תרומה ולזה הצדיקים שהם בעולם העליון יורדין לעולם התחתון להשתתף עם הצדיקים שהם למטה כדי שיהיה הייחוד שלם וזה סוד מלאכים המוני מעלה שהם נשמות. הצדיקים עם עמך ישראל קבוצי מטה שהם התחתונים עד כאן לשוננו.

וכן הוא מבואר בס' שער רוח"ק דף א' וכן הוא בשער הפסוקים דף י"א ע"ב פ' וירא עיי"ש. וזהו כוונת חז"ל ת"ח אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא כי בשעה שעוסק האדם בתורתו יורדים נשמות של הצדיקים למטה ונותנים כח ורוח חיים לאדם שעוסק בה ונתלבש עם ההבל והדיבור ועולים למעלה עד א"ס ב"ה [ובליקומי הש"ס מהאר"י ז"ל פירש ת"ח אין להם מנוחה הענין כי בעולם של אחר המיתה ת"ח עוסקים בתורה ועולים ממדריגה למדריגה ומישיבה לישיבה כי אפילו משה רבינו ע"ה בכל יום ויום עולה ומשיג יותר כמו שהשי"ת אין לו סוף כך תורתו אין לה סוף וכו' עיי"ש]

[4]

נמצא שרום ומעלות הצדיק שאינו עומד במדרגה אחת ולזאת ביקש דוד ע"ה שלא יהיה בבחינת תושב על מקום אחד ובמדריגה אחת רק יהיה כגד בכל העולם ועולם שיעלה בכל שעתא למדריגה העליונה וע"י בני אדם הלומדים ועומקים בתורתו יורד נשמתו למטה ונתלבש בחדושי התורה כמו שמבואר בשער רוח הקודש כי כשאדם עוסק בתורה אותם הקולות וההבלים דנפקי מפומי נעשים מרכבה אל נשמות הצדיקים הראשונים לרדת למטה ללמוד תורה לאדם ההוא ועולה למעלה החדושי לפני הקב"ה ומשעשע בתורתו ועטר להו בשבעין עטרין וכנ"ל ואז שפתותיו דובבות בקבר דייקא כי כולם נתקשרו זה בזה להנשמה דאצילות עם הנשמה דבריאה ויצירה ועשיה ובעת שההבל והקול והדבור יוצא למטה מחדושי אשר מחדש מטובו לשם ה' נתעלה למעלה עד מקום הנשמה הננזת בצרור החיים ונתעורר התעוררות חזקה עד שנתעוררו כל כחותיו של אדם עד למטה בקבר אשר שם תנוח נפש דעשיה עיין בס' עין חיים שער סנת"א פ"ה ובשער מוחין פ"ב ועיין מעבר יבק פ"ה, ובוה ניהא דברי ר' יצחק שתמה מאי קרא וחכך כיון הטוב דקשה לו בהאי קרא דבחינת יין הוא גבורה ודין כמבואר בזהר ויקרא שגבורה יונקת מבינה בחינת יין המשומר עיי"ש ובר"מ פנחס ד' רמ"ד כמו שאמר הרב בכוונת הקידש וטוב הוא בחסד

כן מבואר בזהר תרומה דף קמ"ח ב' וזהו קשה לו מאי וחכך כיון הטוב והתשובה לזה היכי דממתיק היין בדברים טובים או במים שעושה מזיגה או הוא טוב כן מבואר בזהר בלק קפ"ט מהוא כיון הטוב דאתא יעקב וארמי ביה מיא דא הוא יין טוב ואם האדם זוכה להפוך הדינים והגבורות לחסדים טובים יזכה לרב טוב הצפון להצדיקים והקב"ה יושב לנכנסת ישראל וחכך כיון הטוב דהוא חמרא דמנשרא הולך לדודי דא יצחק דאיקר ידיד למישרים כד"א אתה כוננת מישרים לאתכללא שמלא בימינא וחדאן כולא דובב שפתי ישנים ענין דובב ולא כתיב אמירה או דיבור נוכל לומר ביה ענין דובב נאמר על הדיבור שלא היה ראוי להתגלה ובהכרח נתגלה נקרא דובב כמו שנאמר דובב שפתי (שיר ז') להוציא דיבה על הארץ (במדבר י"ד ל"ו) ומוציא דיבה הוא כסיל (משלי י"ז י"ח) כי שמעתי דבת רבים (תהלים ל"א י"ד. ירמ" ב') דבתם רעה (בראשית ל"ו) כן הכא ע"י התעוררות והתעסקות בתורתו מגלין לו אז חידושינ נעלמים וכן הובא בזהר חדש פ' ויצא תני רבי יהודה כל מאן דהוא עסיק באורייתא כל צרכו סלקין ליה לנשמתיה ליעלא כד איהו נאים בשינתיה ואולפן ליה מעומק תורה ומינה דובבן ומרחשן שפוותיה ביממא הה"ד דובב שפתי ישנים אמר ר' יצחק כל המתעסק בתורה לשמה כשהוא ישן בלילה נשמתו עולה ומראין לה אותן הדברים העתידין להיות בעולם

לפיכך נאמר בה לשון דובב שמגלין להצדיקים הישנים שנשמתן עלה למעלה וע"י שאנו מתעסקים בתורתם נתעורר האור התורה למעלה ונתגדל האור ע"י שמגלין שם סתרי תורה דהא כולה מתערי בחדוואין וברכאן ועלמין כלהו משתכחי בחדו ומתערו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

לארקא ברכאן לתתא עיין בווהר שמיני ל"ט וד"מ ובעובדא דלתתא יתער עובדא דלעילא וע"ז בא ר' יצחק להוסיף על דברי רב דאמר דהבל והקול והדיבור עולה למעלה למעלה ואח"כ נתקשר הנשמה עם הרוח ואח"כ עם הנפש החופפת תמיד על הגוף בקבר והוסיף רק תיכף שמזכירין חדושו באורייתא תיכף נתעורר הנפש בקבר ושפתותיו מרחשין ודומה לכומר של ענבים כיון שמניח אדם אצבעו עליו מיד דובבת

{5} כן נפש הצדיק מיד נתעורר ועולה עם כל הנשמות הצדיקים עד למעלה למעלה והקב"ה ישמח וישתבח לכנסת ישראל וחכך כיון הטוב וגו' לפיכך קפיד ר' יוחנן על ר' אלעזר שלא אמר משמו ובגין זה זכות הצדיק יגן על הלומד את תורתו עליו ועל זרעו ויתברך בהתדבקות בהשי"ת בעבודתו ובתורתו. ע"כ אחינו בני ישראל הביטו וראו גודל קדושת איש אלקים הגאון הקדוש אדמו"ר מרן אשר און וחקר ותקן דברים חדשים שמאירים עיני צדיקים בחדושו המפענח נעלמים, בספריו הקדושים לשם שבו ואחלמה השתדלו להוציא לאור את יתר חדושו אשר הניח אחריו ברכה, בכתי"ק ספר גדול מסודר לרפוס, והוא "חלק הביאורים" על ספר עין-חיים ועי"ז יפת באפיו נשמת חיים ושפתותיו יהי' דובבות בקבר ונשמתו יתקשר בנשמות כל הצדיקים וזכותו יגן עלינו וימליץ בעדינו שיפקיד ה' עמו בגאולה וישועה בבי"א. ועכשיו מהודא ומשבח אנא למרא עלמא, שהחינו והגיענו לחזות בנועם אמריו כי יצאו לאור בחסד ה', כה יגדל חסדו שענינו תחזינה כי יצאו לאור כל דבריו אשר בכתובים

דברי המצפה והמיחל לתשועת ה' ועל עמו, אברהם עליאשאו

{1}

הנה"ה עוד מענין הנ"ל

איתא בקדושינ נ"ט ר' יוחנן סבר אתי דבור ומבטל דבור הלכך אם לא בא אחר וקדשה וחזרה בה חזרת כתב רש"י גימין ל"ב ע"ב מתחלה היתה מתקדשת ע"י הדבור שנתרצתה בקידושינ אתי דבור של חזרה ומבטל דבור ואיתביא יוחנן לר"ל מהא דמתניתין פ"ג דתרומות הרשה את בן ביתו או את עבדו או את שפחתו לתרום תרומתו תרומה אם עד שלא תרם ביטל אין תרומתו תרומה והא הכא דבור ודבור הוא וקאתי דבור ומבטל דבור עיי"ש. ועיין ברמב"ם בפ"ז מה' אישות דפסק כר' יוחנן בין הוא ובין היא יכולין לחזור בהן בתוך שלשים וכ"כ ש"ע אה"ע סי' מ'.

אמנם בפ"ד דתרומות כתב האומר לשותפו או לבן ביתו או לעבדו לתרום תרומתו והלכו לתרום וביטל שליחותו קודם שיתרמו אם לא שינה השליח תרומתו תרומה ואם שינה כגון שאמר לו לתרום מן הצפון ותרם מן הדרום הואיל וביטל שליחותו מקודם אינו תרומה והקשה הראב"ד מה ראה זה המחבר שפסק כר"ל כי הירושלמי העמיד המשנה בשינה אלא לר"ל ולית הלכתא כוותי' עכ"ל והטור ג"כ הקשה כיון שביטל השליחות קודם שתרום למה לי שינה אפילו בלא שינוי אינו תרומה ואם שינה אינה תרומה אף בלא ביטל ואולי נוכל לומר דכתיב אתם גם אתם לרבות שלוחכם כמותו ונחקור בזה אם אנו צריכים לדעת בעה"ב שהבעה"ב יעשה שליח לתרום והוא כמו בעה"ב עצמו ונעשה התבואה של השליח וזה החידוש הדין תורה בדבורו להשליח שיתרום מצא בזה השליח קנין ונעשה כשלו ואז יכול לתרום או נאמר שהדבור מועיל שלא נקרא בלא רשות הבעלים כיון שהבעלים נתנו לו רשות לתרום ונקרא בזה גם אתם מדעתכם אף שהשליח אין לו קנין בהתבואה כלל ג"כ יוכל לתרום. הנ"מ בזה אם הפקיר התבואה אחר מרוח שכבר נתחייב בתרומה ומעשרות ואח"כ הפריש מהן תרומה ועדין לא זכה בהתבואה ואחר הפרשה זכה בהם אם נאמר דצריך השליח קנין בהתבואה כמו הבעלים והכא עדיין אינו שלו שהוא לא זכה מן ההפקר ובכה"ג לא הוה תרומה אבל אם נאמר דהתורה מקפיד שלא יהיה בלא דעת בעלים כדי שלא יהיה הקפדה מן בעלים אבל הכא בשעת הפרשה אין בעלים שיקפידו עליו ואין כאן דעת חבירו שיהיה צריכים רשות אפשר דתרומתו תרומה:

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ובאמת זה החקירה בע"י הירושלמי פ"א דתרומות וז"ל אתם פרט לתורם את שאינו שלו מה את עביד לו כתורם שאינו שלו או כתורם את של חבירו נשמענה מן הדא אבקר כרייו ותיקנו וחזר וזכה בו אין תעבדינה כתורם שאינו שלו אין תרומתו תרומה ואם תעבדינה כתורם של חבירו תרומתו תרומה משמע דהירושלמי בעי אם שלו ממש או בעינן דלא יהיה בה הקפדת חבירו בלתי רשות חבירו כ"ז שיש רשות חבירו הוה תרומה הגם שהפני משה שם מכוין כוונה אחרת בבעיא זו מ"מ יש מקום לומר כן בכוננת הירושלמי ופשיט הירושלמי ממשנה דתרומות פ"ו גנב תרומת הקדש ואכלו משלם שני חומשיין וקרן מני תורם לא גזבר הרי תורם שאינו שלו ומסיק שם אמר רב אידא גזבר כמאן דהוא בעלים נמצא דבענין שיהי שלו ממש אם כן אם עשה שליח גם כן נעשה בכח שלו ממש.

אמנם מהא דאיתא בב"מ מ"ט אמר ר' אבוהי אמר ר' יוחנן ישראל שאמר לבן לוי כור מעשר יש לך בידי בן לוי רשאי לעשותו תרומת

(2) מעשר על מקום אחר וכתב השיטה מקובצת וז"ל רשאי בן לוי לעשות כתב ר"מ אעפ"י שלא קנאו בן לוי לא במשיכה ולא בשאר קנינים איירי במכירי לוי דחשיב כאלו דידי בא לידו א"נ לא גרע מנותן רשות לחברו לתרום מכריו על תבואה שלו עכ"ל נמצא דאף שהשליח אין לו שום קנין בהתבואה מ"מ נעשה שליח ותרומתו תרומה.

והקצה"ח סי' ר"ד הקשה דהא מעשר אינו שלו ואין לו אלא טובת הנאה וזו קיי"ל דאינו ממון וא"כ איך מצי ליתן רשות לתרום משל אחרים ודחיק לתרץ כיון דיש לנו חזקה דלא יחזור מטעם דשארית ישראל לא יעשו עולה ה"ל כבודו לזכות וכיון דבידו לזכות יכול לעשות מזה מה שלבו הפיץ והולך בשמת הר"ר אליעזר ממיץ נדרים ל"ד דהיכא דהיה לפניו ככר של הפקר ואין אדם סמוך לו הלא הוא ויכול לזכות לפיכך אם הקדיש הוה הקדש עיי"ש עכ"פ נראה דדעתו דבעינן שלו ממש דאם רשות לבר די מאי קושיי' מבן לוי דאין לו קנין ואיך יכול לעשות וכו' הלא כיון דאין כאן הקפדה משום איש ואין כאן בעלים קבועים על המעשרות שיקפידו על הפרשתו אע"כ דאין מספיקין ברשות לבר רק שיהיה קנין בעלות בהתבואה וזה חסר, שפיר דחק לתרץ דהוה כמו שלו ואפשר הטעם כיון שכל העולם נסתלקו מן המעשרות בשבילו והוה כמו שמצינו בגמרא ב"מ ק"ב כיון דיצא לו שם מציאה בעיר מיבדל בדילי אינשי מנה והוה לו כחצר המשתמרת עיי"ש כמו כן הכא כיון דהבעלים נתנו לבן לוי זה פרישו כולם ממנו וממילא הוה שלו ממש.

ולכיאורה צריכים להבין שינוי הלשון בירושלמי תרומות פ"א מחלק ר' יוחנן בין שעשה הבן לוי תרומת מעשר על מקום אחר או לא אם עשה תרומת מעשר אין הבעה"ב יכול לחזור אבל אם לא עשה תרומת מעשר יכול בעה"ב לחזור ואין תרומתו של הבן לוי תרומה וכן בגמרא קדושין מחלקין אם ביטל עד שלא תרם או לא ביטל כמו שמבואר במס' תרומות פ"ג ביטל עד שלא תרם אין תרומתו תרומה אבל אחר שתרום תרומתו תרומה ובב"מ משמע דישאל שאמר לבן לוי מעשר יש לך בידי ואח"כ נתן בעה"ב לאחור אין עליו רק תרעומות משמע לעולם יכול לחזור ועוד צריכים להבין לשיטת האומרים דבעינן שלו ממש וכן מבואר בירושלמי מאי נ"מ אם עשאן הבן לוי או לא עשה הרי כבר נעשה שלו ע"י דבורו וכנ"ל, ואיך יכול לחזור ואם נאמר שאין זה בגדר שליחות רק אמר לבן לוי שיש לו בידו אבל אם עשה שליח לתרום שאני אינו יכול לחזור הלא נתזה דהירושלמי מדמה דין ישראל שאמר לבן לוי לעשה שליח לתרום. ועוד זה גופא צריכים להבין בעשה שליח מחלקין בין ביטל עד שלא תרם או לא ומאי נ"מ בין תרם או לא תרם כיון דע"י שליחות נגמר הקנין בהתבואה והוה שלו ואיזה סברא שיכול לחזור משליחותו ואולם נאמר בזה בעת שהבעלים יאמרו לחברו שיפריש תרומתם יש בזה תיקון לבעלים שיתוקנו תבואותיו ע"י אבל יש חסרון בזה דחסר ממנו המצוה של הפרשה כי פעולת המצוה שנעשה ע"י אחר נתקיים רק תכלית המצוה אך מעשה המצוה לא נתקיים ועיין

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בקצה"ח סי' שפ"ב לפי זה נפל ספק בעת דבורו להשליח ליפרוש אם נגמר בדעתו לקיים מה שאמר ולא ישנה דעתו או לאו כ"ז שלא ונגמר הפעולה של הדבר עדיין לא נגמר דבורו עד אחר גמר הפעולה כן הכא בעת שהשליח יפריש תרומתו אז נגמר פעולתו ואינו יכול לחזור.

וכ"ז ניהא אם נאמר דלא בעינן קנין שלו רק רשות שלא יקפיד עליו הבעלים לפיכך יכול לחזור עד שלא התחיל אבל אם נאמר דבעינן שלו ממש וקנין בהתבואה ע"כ צריכים לומר דקודם שהתחיל לדבר להשליח התיישב בדעתו היטב איך לעשות וכיון שגילה דעתו לימנות שליח ורצונו תכלית המצוה לבד ולא גם פעולת המצוה זכה השליח ונעשה התבואה שלו. אך כיון שכל הזכיה היה רק ע"י הדיבור לפיכך אתי דבור ומבטל דבור ומבטלין השליחות.

{3}

לפיכך ניהא דברי הירושלמי אם הבן לוי עשה תרומת מעשר אינם יכולין הבעלים לבטל כיון שעשאו מעשה לא אתי דבור ומבטל מעשה אבל הבבלי ב"מ מ"ט הרי אמרינן לעולם לא יצא מרשות בעלים עד סוף מעשה המצוה של נתינה לכהן אבל כ"ז שלא בא ליד כהן עדיין עומדת הדבר ברשות בעלים לפי זה יכול לחזור מן הבן לוי אף שעשאו תרומת מעשר על מקום אחר ולא דמי להא דתנינן ביטל עד שלא תרם אין תרומתו תרומה אבל אחר שתתם אין בטולו כיון שנתקיים מחשבתו ורצונו לקרא שם תרומה על זה והוא כמו שתתם בעה"ב גופו ולא יכול לחזור אבל בעת שאמר לבן לוי שיש לו מעשר בידו שם אינו נכנס בגדר שליחות וכל מה שעשה שלא מדעת בעלים יכולין לבטל. ובזה ניהא דברי הירושלמי דמדמה מתניתין ביטל עד שלא תרם וכו' להא דבן לוי שעשאו תרומת מעשר משום דשיטת הירושלמי דבעינן שלו ממש ותיכף אחרי הדבור שאמר לבן לוי יצא מרשות בעלים ואם עשה מעשה אינו יכול לחזור ולא אתי דבור ומבטל מעשה וכן אם ביטל אחר שתתם ג"כ אין ביטולו ביטול.

ובזה ניהא דברי הרמב"ם הנ"ל דהרמב"ם כתב בלשונו הקדוש האומר לשותפו או לבן ביתו וכו' ובאמת יש לתמוה למה הוסיף רבינו האומר לשותפו הלא במתניתין תנן הרשה את בן ביתו וכו' ולא תני לשותפו ע"כ צריכים לומר דרבינו מרמז לן כשם שהשותף יש לו חלק וקנין בהתבואה כן הבן בית או העבד וכו' כולם יש להם קנין הן מצד השותפות והן מצד העבדות אשר הם צריכים לאכול מן התבואה וכיון דיש להם קנין א"כ יש להם שני מעלות אחד מצד השליחות ומעלה מצד הקנין לפיכך בזה אינו יכול לבטל כיון שיצא מרשות בעלים ונחשב הקנין כמו מעשה ולא אתי דבור ומבטל מעשה אשר יש להשותף בהתבואה קנין ושליחות להפרשה ותיכף שנתגלה דעתו שרוצה שיתקן התבואה נפיק מרשותו לגמרי אבל אם שינה השליחות נתבטל כח השליחות ונתבטל רצונו מלהפריש בזה האופן אזי בטולו ביטל אבל הירושלמי דלא גרס שותפו איירי דגם בן ביתו או העבד אין להם שייכות בהתבואה והוא כשאר שלוחים הגם שיש להם זכיה ע"י הדיבור והשינו קנין בהתבואה וכ"ז הזכיה באה ע"י הדבור ואתי דבור ומבטל דבור א"כ מאי תני ששינה הוכרח לפרש דזה קאי רק אליבא דריש לקיש דסבר דלא אתי דבור ומבטל דבור ובזה ניהא קושית הכ"מ בפ"ד ה' תרומות דהקשה וז"ל ועוד יש לתמוה על רבינו דהתם בקדושין איתביה ר' יוחנן לרש לקיש מתרומה ושני שאני נתינת מעות ליד האשה כמעשה דמי דאפילו רש לקיש לא אמר אלא כשיש מעשה וכו' אבל דליכא מעשה גם רש לקיש מודה דאתי דבור ומבטל דבור ואיך פסק הכא דדוקא ששינה מרוח צפון לרוח דרום וכנ"ל וראיתי בס' מחני אפרים דתירץ דאי מהא לא איריא דבלישנא בתרא אמרו מגמרא קדושין הא דריש לקיש אף בלא עביד מעשה עיין שם.

ולפי ע"ד נוכל לומר כדבארנו לעיל דמקודם צריכים להבין ענין המחלוקת של ר' יוחנן ורש לקיש אם אתי דבור ומבטל דבור או לאו הנה הר"ן נדרים ל' כתב כיון דכתיב

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כי יקח איש אשה ולא אמר כי תלקח אשה לאיש לא כל הימנה שתכנים עצמה לרשות הבעל ומש"ה אמרינן בפ"ק קדושין דאם אמרה היא הריני מאורסת לך אין בדבריה כלום אלא מכיון שהיא מסכמת לקדושי האיש היא מבטלת דעתה ורצונה ומשוה נפשה אצל הבעל כדבר של הפקר והבעל מכניסה לרשותו א"כ הכא באומר לאשה הרי את מקודשת לי לשלשים יום ונתן לה כסף קדושין וקבלה נמצא שהוא עושה כל הקנין ואין בזה שום חסרון פעולה רק זמן חלות הקנין והזמן הוא ממילא בא וא"כ שהוא בעל המעשה ונמר כל הפעולה השייך לו ואין עליה שום פעולה לעשות לפיכך הסברא נותנת שהיא אינה יכולה לחזור לפיכך אמר רש לקיש דלא אתי דבורה ומבטל דבור הבעל כי דבור הבעל נחשב כמעשה גמור כמו דחזינן בהקדש וכה"ג שאינו אלא בדיבור ואעפ"כ אינו יכול לחזור ולבטל וע"כ צ"ל דדבר שנגמר בדיבור הוה הדיבור מעשה אבל גבי ביטול עד שלא תרם אין תרומתו

(4) תרומה משום דעיקר בעל המעשה הוא השליח ומינוי השליחות לא נחשב כמעשה וכיון שעדיין לא נעשה שום פעולה יכול לבטל וזהו כוונת דברי רש לקיש דתירין שאני נתינת מעות ליד האשה דכי מעשה דמי רצה לומר שעיקר בעל המעשה הוא נתינת המעות וכיון שעשה כל הקנין בדבר הפקר לכך אינה חוזרת.

וכן בתרומה לדעת הרמב"ם הנ"ל שאין הבעל הבית יכול לחזור משום דאמרי שיש להשליח שייכות להתבואה הן מצד שותף והן מצד שליחות וכנ"ל הלכך תיכף במינוי השליחות נגמר כל הפעולה וקנין עצמית להשליח ונפק מרשות בעהב"י ואין הוא יכול לחזור.

עכ"פ ניחא קושית הכ"מ על רבינו בדרכינו איירי דענין תרומה וענין קדושין איירי בחד גונא דבמינוי השליחות נגמר כל הפעולה ולא היה יכול לחזור לפיכך מוכרח רבינו לאוקמי אליבא דכו"ע דהשליח שינה משליחותו דבעל המעשה גופו רוצה לבטל לפיכך נתבטל תרומתו וכנ"ל אבל לפי הגמרא דילין דלא גרסינן אמר לשותפו רק שליח כשאר אנשים שאין להם שייכות וקנין בהתבואה לפיכך אינו נגמר בדיבורו כל המעשה רק אחר שתרם וכיון שקדם וחזר וביטל שליחותו עד שלא נעשה מעשה יכול לחזור אבל ר' יוחנן סבר גבי קדושין אין אנו מביטין על המקדש על נתינתו רק על קבלתה וכיון שנתן רשות לה לחזור עד שלשים יום והכסף שקבלה איך אנו נקראים אותם אם הוא יהיה הלואה או פקדון וצריכה לחזור או קדושין וזהו נתן לה רשות ע"כ גבי קדושין אין נתינת הכסף נחשב כמעשה רק כדבור בעלמא דלא ידעינן מה יהיה מן הכסף אם קדושין או לאו לפיכך אתי דיבורו מבטלת דבור.

ובזה נוכל להבין המחלוקת הראשונים דדעת הרמב"ן אם קבלה קדושין מאחר ומת בתוך ל' חלו קדושין הראשונים וכן הוא בירושלמי וכן נראה מדברי הרמב"ם פ"ז מ"ה אישות בא שני וקדשה בתוך ל' הרי זו מקודשת לשני לעולם לפי שבשעה שקידשה השני לא היתה מקודשת ותפסי בה קדושי השני ונעשת אשת איש ולאחר ל' יום כשבא קדושי הראשון כמו שקידש אשת איש שאין קדושין תופסין בה ועיין בר"ן פ' האומר עיין שם במגיד משנה והרשב"א הולק ואומר כיון שקבלה קדושי שני נתבטל קדושי הראשון לגמרי ולא גרע מחזרה דאמר ר' יוחנן דאתי דיבור ומבטל דיבור נוכל לומר דבסברא זו פליגו דהרמב"ן סבר כיון דעיקר המעשה קדושין תלו בהנותן והיא כהפקר בעלמא וכל הפעולות השייכות לזה הרי גמר ועשה רק חסר זמן וזה אינו חסרון דזמן בא ממילא דנמצא אף שקבלה קדושין מאחר בתוך ל' כ"ז שהשני חי הוא מעכב הזמן של פנויה לבא כי הוא היתנה חלות הקנין בל' יום ואז היא נקרא אשת איש והזמן של פנויה אינו בא נתבטל הקדושין אבל אם מת קודם ל' יום נמצא בעת שבא הזמן של פנויה לבא נתקיים התנאי ונגמר הקנין אבל החולקים סברי כיון שהוא נתן לה רשות לחזור ולעשות מן הכסף כמה שתצוה הן הלואה והן קדושין נמצא תיכף שקבלה קדושין מאחר נתקיים תנאי שלו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ונעשית מן הכסף הלואה או פקדון לפי זה אין כאן קדושין ונתבטלה לגמרי נתינת הכסף לשם קדושין מן הראשון לפיכך אף אם מת השני בתוך ל' ג"כ נתבטל הקדושין מן הראשון:

ובזה היה כוונת ר' יוחנן דקפיד על ר' אלעזר דלא אמר משמו משום דאמר ר' יוחנן הלכה נתקבל דבורולכל העולם והלכה כמותו והוה דבורו כמעשה ועיין בתוס' ב"מ צ'. [ועיין תוס' שבועות כ"א היכא דע"י הדבור נעשה מעשה נחשב הדבור עצמו כמעשה] ועיין ב"ב ק"ל וברשב"ם שם אבל ר' אלעזר שלא אמר משמו נעשה רק דבור בעלמא ואתי אחר ומבטל דבורו כשיטתו ע"כ הקפיד עליו דעושה שיבטלו דבריו והטעם בזה דמצינו בזה הקדוש דתפלה דלא הוה בדחילא ורחימא לא סלקא לעילא ואיתא בשם ר"י הקדוש הגם דכל תפלה שמתפלל האדם בלי כוונה פסולות עכ"ז לא הוה לבטלה ח"ו לגמרי וכשמתפלל האדם אח"ז תפלה זכה וישרה בדחילא ולרחימא אז מועילה תפלה זאת לכל התפלות הפסולות ומעלה להן לעילא לעילא כן בתורת ה' האדם הראשון שזכה לגלות סודות ורוזין

(5) עלאין שמכל דבור והבל פיו של אדם היוצא בקדושה ע"י ציור האותיות מוליד בזה רוח קדוש ורוחני וזה נשאר חי ורוחני ואח"כ בשעה שאדם אומר דבר בשם אמרו אותו דבר בעצמו באותן האותיות הרוחני שאמר הראשון מעורר בזה לכה הרוחני אשר הוליד האדם הראשון ומחיה את המת ודובבת שפתותיו כשם שהטבע היין אשר בחבית לשנה אחרת בעת האלן אשר ממנו נלקח היין זה בא זמן החניטה אזי ניכר זה בהיין שמתנוע ונובע ונשאר התקשרות רוחני בין האלן ובין היין כן יסד מלכו של עולם עיין בס' דברי יצחק דף נ"ט מהגאון ר' יצחק אייזיק זצ"ל כן בתורה אם אחרים אומרים בשם אמרו אזי נתקשר דבור זה בדבור הראשון ומחיה בכח הרוחני ומחזיק דבור ראשון אבל אם לא אמר משמו אזי מבטל כח הרוחני ונכרת החבל ההתקשרות ואתי דבור אחרון ומבטל דבור הראשון וכמובן:

עוד נוכל לומר דהקפדת ר' יוחנן על ר' אלעזר שלא אמר משמו דמצינו בברכות ה' דאמר ר' יוחנן לר' אלעזר דין גרמי דעשיראה ביר וב"ב קט"ז אמר ר' יוחנן מי שלא הניח תלמיד הקבה"ו מלא עליו עברה וביבמות ע"ב אמר ר' יוחנן לרש לקיש שר' אלעזר תלמידו יושב ודורש כמשה מפי הגבורה משמע דקפיד שלא אמר משמו וכן בכריתות כ"ז בעא ר"א אדם מתכפר בשבח הקדש אמר ר' יוחנן כמה שנים גדל בינינו זה ולא שמע הלכה זו ממני עיי"ש ור' אלעזר מצינו שהיה לו בנים עיין בתוס' נידה ח' ד"ה וא"ר פדת וקשה הא בברכות משמע שלא היה לו בנים ושמא אח"כ נולד לו בנים עיי"ש ועתה מה שהקפיד כי שמע ר' יוחנן דלא אמר משמו ע"כ מוכיח שאין זכרון לנפש ע"י התלמיד ושמא השאר תלמידים ילמדו ממנו ולא יזכירו שמו ובנים אין לו ונמצא שנשכח שמו וע"י הקפיד מצד שר"א יש לו בן וחשד ששטתו דעיקר עברה מי שאין לו בן ונמצא שחולק על רבו וע"י הקפיד והביא ראייה מדוד המלך ע"ה אף שהיה לו בנים שיזכירוהו אמר מיתתו ועכ"ז ביקש להקבה"ו יהי רצון שיאמרו דבר שמועה מפיו בעולם הזה והעיקר שילמדו תלמידים וילמדו בתורתו ויזכרוהו את שמו ובוזה הוא חי לעולמים.

³{ח ע"א}

מאמר אבני מלואים לספר הכללים בתחלתו

סימן א' מערכת הד' שמות עסמ"ב שמהמ"ס דא"ק והוא מערכה הא' שבהמ"ס שבו והוא שורש הכל

(א)	(ב)	(ג)	(ד)
-----	-----	-----	-----

³ העתקנו כאן את ה"ג מערכות שבתחילת חלק א' מאחר שהספר בתחילה נדפס חלק א' חלק ב' יחד, וכאן חלקנו אותם, וזה צריך להבנת הספר.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

<p>ב"ן הנה הוא השורש לבחי' פרצוף אימא הכללי שבא"ק הכולל ישסו"ת אשר מהחזה עד הטבור שבו וכן הוא שורש השרשים ג"כ לכל המלכי עגולים דהנקודות ולכל אורות התיקון דאצילות אשר מצד האימא שבא"ק אך הוא בעצמו הנה הוא ג"כ נעלם מאוד</p>	<p>מ"ה הנה הוא השורש לבחי' פרצוף אבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין אשר מהגרונ שבו עד החזה שבו וכן הוא שורש השרשים לכל המלכי יושר דהנקודות ולכל אורות התיקון דאצילות אשר מצד האבא שבא"ק אבל הוא בעצמו הנה הוא ג"כ נעלם מאד</p>	<p>ס"ג הנה בו הוא השרשים הפנימיים לכל האורות דהאח"פ אמנם עומדים בו רק בבחי' שרשים נעלמים להם אשר לעילא לעילא ועומד הוא כולו ג"כ נעלם לעולם</p>	<p>ע"ב הוא נשאר נעלם ועומד תמיד מבפנים להמ"ס שלא יצא מעולם מבחוץ כלל והוא אור העינים הפנימי אשר הוא לא יצא ולא נתפשט מבחוץ לעולם ולא נתלבש כלל</p>
--	--	--	--

סימן ב' מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהס"ג דהמ"ס שהוא הס"ג דס"א א' אות ב' והנה הוא מערכה הב' אשר בהס"ג דהמ"ס שבא"ק :

(ח)	(ז)	(ו)	(ה)
<p>ב"ן הוא הב"ן מהד' שמות עסמ"ב שבהס"ג דהמ"ס דאות ב' ויצא לגילוי ע"י הע"ב דאות ה' וע"י הס"ג דאות ו' וע"י המ"ה הנז' דאות ז' ונתפשט הוא מגבול החוטם עד גבול הפה מבפנים להרישא גופה והוא שורש הפנימי של התפשטות הא' והב' דאור הפה הנמשך ויוצא מהפרצוף הפנימי דאור החוטם</p>	<p>מ"ה הוא המ"ה מהד' שמות עסמ"ב שבהס"ג דהמ"ס דאות ב' ויצא לגילוי ע"י הע"ב דאות ה' וע"י הס"ג הנז' דאות ו' ונתפשט הוא מגבול האזניים עד גבול החוטם מבפנים להרישא גופה והוא שורש הפנימי של התפשטות הא' והב' דאור החוטם הנמשך ויוצא מהפרצוף הפנימי דאור האזניים</p>	<p>ס"ג הוא הס"ג מהד' שמות עסמ"ב שבהס"ג דהמ"ס דאות ב' ויצא לגילוי ע"י הע"ב הנז' דאות ה' ונתפשט מגבול העינים עד גבול האזניים מבפנים להרישא גופה והוא שורש הפנימי של התפשטות הא' והב' דאור האזניים הנמשך ויוצא מהפרצוף הפנימי דאור העינים</p>	<p>ע"ב הוא ההתפשטות הראשון מהס"ג דהמ"ס דאות ב' כאשר התחיל לצאת מהמ"ס ולחוץ מהד' שמות עסמ"ב הכוללים בו ויצא בהשם ע"ב הזה מהמ"ס ולחוץ וברישא גופה והוא ההתפשטות דאור העינים הפנימי והיה כלול בו גם הג' שמות סמ"ב ג"כ ונתפשט בו מגבול המ"ס עד גבול העינים מבפנים להרישא גופה והוא היא הע"ב דאות ה' שהעמקנו בו הרבה בכמה דרושים והוא הע"ב דס"ג הכולל כל העקודים המוזכר בדברי הרב זללה"ה</p>

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

סימן ג'

מערכת הדי' שמות עסמ"ב אשר בהס"ג דסימן ב' אות ו' שהוא שורש הפנימי דאור האזניים והוא מערכה הג' אשר בהס"ג דס"ג שבהמ"ס דא"ק :

(יב)	(יא)	(יוד)	(ט)
ב"ן הוא	מ"ה הוא	ס"ג הוא	ע"ב הוא
ההתפשטות השני דאור האזניים אשר יצא מהאזניים ולחוץ ונתפשט וירד ממקום האזניים עד שיבולת הזקן מבחין	ההתפשטות השני דאור האזניים אשר נתפשט וירד מגבול האזניים עד גבול שיבולת הזקן להרישא שבא"ק	ההתפשטות הראשון דאור האזניים אשר יצא מהאזניים ולחוץ ונתפשט וירד ממקום האזניים עד שיבולת הזקן מבחין	ההתפשטות הראשון דאור האזניים אשר נתפשט וירד מגבול האזניים עד גבול שיבולת הזקן להרישא שבא"ק

סימן ד

מערכת הדי' שמות עסמ"ב אשר בהמ"ה דסי' ב' אות ז' שהוא שורש הפנימי דאור החוטם והוא מערכה הג' אשר בהמ"ה דס"ג שבהמ"ס דא"ק

(יז)	(טז)	(יד)	(יג)
ב"ן הוא	מ"ה הוא	ס"ג הוא	ע"ב הוא
ההתפשטות השני דאור החוטם אשר יצא מהחוטם ולחוץ ונתפשט וירד ממקום החוטם עד החזה שבא"ק מבחין	ההתפשטות השני דאור החוטם אשר נתפשט וירד מגבול החוטם עד גבול החזה שבא"ק בפנימיותו	ההתפשטות הראשון דאור החוטם אשר יצא מהחוטם ולחוץ ונתפשט וירד ממקום החוטם עד החזה שבא"ק מבחין	ההתפשטות הראשון דאור החוטם אשר נתפשט וירד מגבול החוטם עד גבול החזה שבא"ק בפנימיותו

סימן ה'

מערכת הדי' שמות עסמ"ב אשר בהב"ן דסי' ב' אות חי שהוא שורש הפנימי דאור הפה והוא מערכה הג' אשר בהב"ן דס"ג שבהמ"ס דא"ק

(יז)	(יט)	(יח)	(יז)
ב"ן הוא	מ"ה הוא	ס"ג הוא	ע"ב הוא
ההתפשטות השני דאור הפה אשר יצא מהפה ולחוץ ונתפשט וירד ממקום הפה עד הטבור שבא"ק מבחין	ההתפשטות השני דאור הפה אשר נתפשט וירד מגבול הפה עד גבול הטבור שבא"ק בפנימיותו	ההתפשטות הראשון דאור הפה אשר יצא מהפה ולחוץ ונתפשט וירד ממקום הפה עד הטבור שבא"ק מבחין	ההתפשטות הראשון דאור הפה אשר נתפשט וירד מגבול הפה עד גבול הטבור שבא"ק בפנימיותו

סימן ו'

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מערכת הדי' שמות עסמ"ב אשר בהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק שהוא המ"ה דסי' א'
אות ג' והנה הוא מערכה הב' שבהמ"ה דהמ"ס

(כד)	(כג)	(כב)	(כא)
ב"ן הוא נחלק	מ"ה הוא האור	ס"ג הוא האבא	ע"ב הוא השורש
לפנימיות והיצוניות והחיצוניות הם המלכי יושר דהנקודות והפנימיות הוא אור דמהיטבאל דמצד אבא שבא"ק שיצא בעת התיקון	דהדעת עלאה אשר יצא בעת התיקון לצורך מלך הדר דאצילות אשר מחלקי האבא שבא"ק	הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין העומד בו מהגרון עד החזה ונכלל בהמזל עליון אשר בהעקודים	דהאבא הכללי שבא"ק אשר בעולם העקודים בבחי' המזל עליון אשר שם

סימן ז'

מערכת הדי' שמות עסמ"ב אשר בהפנימיות דב"ן שבסי' ו' אות כ"ד והם מערכה הג'
אשר בהב"ן שבהמ"ה דהמ"ס שבא"ק

(כה)	(כז)	(כו)	(כד)
ע"ב הוא האור	מ"ה הוא האור	ס"ג הוא האור	ב"ן הוא האור
דהדעת עלאה אשר לצורך המהיטבאל דמצד האבא שבא"ק הנשאר בהעקודים בשורש האבא אשר שם והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ו' אות כ"א	דהדעת עלאה אשר לצורך המהיטבאל דמצד האבא שבא"ק הנשאר בהאבא ג"כ בהמ"ה והב"ן שבו והיינו בהמ"ה וב"ן אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב	דהדעת עלאה אשר לצורך המהיטבאל דמצד האבא שבא"ק הנשאר בהאבא עצמו בהע"ב והס"ג שבו היינו בהע"ב וס"ג אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב	דהדעת עלאה דהמהיטבאל גופה אשר מצד האבא שבא"ק אשר נמשך וירד מהטבור דא"ק ולמטה ובמציאות האצילות עצמו

סימן ח'

מערכת הדי' שמות עסמ"ב אשר בהחיצוניות דב"ן שבסי' ו' אות כ"ד והם מערכה
הד' אשר בהב"ן דב"ן שבהמ"ה דהמ"ס שבא"ק:

(כט)	(לא)	(ל)	(לב)
ע"ב הוא שורש	מ"ה הוא פנימית	ס"ג הוא עצמות	ב"ן הוא המלכי
האור של המלכי יושר דהנקודות אשר היה נשאר בעקודים ובשורש האבא אשר שם והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ו' אות כ"א	האורות של המלכי יושר דהנקודות אשר היה נשאר ג"כ בהאבא עצמו שבא"ק והוא בהמ"ה וב"ן שבו והיינו בהמ"ה וב"ן אשר בהשם ס"ג דלעיל	האורות של המלכי יושר דהנקודות אשר היה נשאר באבא עצמו שבא"ק בהע"ב והס"ג שבו היינו בהע"ב והס"ג אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ו' אות	הוא המלכי יושר העיקריים דהנקודות עצמן אשר יצאו מהאבא שבא"ק וירדו מהטבור ולמטה והיינו כי היה יציאתם אשר מהאבא מהטבור

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כ"ב	סי' ו' אות כ"ב	והיסוד שבו ואח"כ נמשכו עוד ויצאו גם מהצפוני רגלים ג"כ
-----	----------------	---

[ע' באבני מלואים אשר בסוף הספר בס"י ז' ח' שם תמצא בהם חדשות ונצורות

בכ"ז]

(ט ע"ב)

סימן ט'

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהשם ב"ן דהמ"ס שבא"ק שהוא השם ב"ן דסי' א'

אות ד' והנה הוא מערכה הב' שבהב"ן דהמ"ס שבו

(לג) ע"ב	(לד) ס"ג	(לה) מ"ה	(לו) ב"ן
הוא השורש דהאימא הכללי שבא"ק אשר בעולם העקודים בבחי' המזל תחתון אשר שם	הוא האימא הכללי הכולל ישסו"ת ועומד בו מהחזה עד הטבור ונכלל בהמזל תחתון אשר בהעקודים	הוא האור דהדעת עלאה אשר יצא בעת התיקון לצורך מלך הדר דאצילות אשר מחלקי האימא שבא"ק	הוא נחלק לפנימיות והיצוניות וההיצוניות הוא המלכי עגולים דהנקודות והפנימיות הוא אור דמהיטבאל דמצד האימא שבא"ק אשר יצא בעת התיקון

סימן יוד

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהפנימיות דב"ן דסי' ט' אות ל"ו והם מערכה הני'

אשר בהב"ן שבהב"ן דהמ"ס שבא"ק:

(לז) ע"ב	(לח) ס"ג	(לט) מ"ה	(מ) ב"ן
הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך המהיטבאל דמצד האימא שבא"ק הנשאר בהעקודים בשורש האימא אשר שם והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ט' אות ל"ג	הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך המהיטבאל דמצד האימא שבא"ק הנשאר בהאימא עצמה בהע"ב והס"ג שבה היינו בהע"ב וס"ג אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד	הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך המהיטבאל דמצד האימא שבא"ק הנשאר בהאימא ג"כ בהמ"ה והב"ן שבה והיינו בהמ"ה וב"ן אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד	הוא האור דהדעת עלאה דמהיטבאל גופה אשר מצד האימא שבא"ק אשר נמשך וירד מהטבור דא"ק ולמטה במציאות האצילות עצמו

סימן י"א

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהחיצוניות דב"ן שבסי' ט' אות ל"ו והם מערכה

הד' אשר בהב"ן דב"ן שבהב"ן דהמ"ס שבא"ק

(מא) ע"ב	(מב) ס"ג	(מג) מ"ה	(מד) ב"ן
-------------	-------------	-------------	-------------

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הוא המלכי עגולים העיקריים דהנקודות אשר יצאו מהעינים דא"ק וירדו דרך כל העקודים ודרך כל פרצופי אימא שבא"ק וירדו משם מהטבור ולמטה והם הנקודות העיקריים	הוא פנימית האורות של המלכי עגולים דהנקודות אשר יצאו מהעינים דא"ק והיה נבלע ונשאר ג"כ בהאימא עצמה שבא"ק והוא בהמ"ה והב"ן שבה היינו בהמ"ה וב"ן אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד	הוא עצמות האורות של המלכי עגולים דהנקודות אשר יצאו מהעינים דא"ק והיה נבלע ונשאר בהאימא עצמה שבא"ק בהע"ב והס"ג שבה היינו בהע"ב והס"ג אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד	הוא שורש האור של מלכי העגולים דהנקודות אשר יצאו מהעינים דא"ק ולחוץ והיה נבלע ונשאר בעקודים בשורש האימא אשר שם והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ט' אות ל"ג
--	---	--	---

[אמנם בפנים הספר כלל ה"י ענ"י בסי' י"א וכן בסימנים הנאים תמצא שם בכמה דברים בזה פנים חדשות לגמרי]

{י ע"א}

סימן י"ב

מערכת הדי' שמות עסמ"ב אשר בהשם מ"ה דלעיל סי' ו' אות כ"ג והם מערכה הני'
אשר בהמ"ה דהמ"ה דהמ"ס שבא"ק

(מח) ע"ב הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך מלך הדר דמצד האבא שבא"ק הנשאר בעולם העקודים בשורש האבא אשר שם והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ו' אות כ"א	(מז) מ"ה הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך מלך הדר דמצד האבא שבא"ק הנשאר ג"כ באבא עצמו והוא בהמ"ה והב"ן שבו והיינו בהמ"ה וב"ן אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב	(מו) ס"ג הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך מלך הדר דמצד האבא שבא"ק הנשאר באבא עצמו בהע"ב והס"ג שבו והיינו בהע"ב והס"ג אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב	(מח) ע"ב הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך מלך הדר דמצד האבא שבא"ק הנשאר בעולם העקודים בשורש האבא אשר שם והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ו' אות כ"א
---	---	--	---

סימן י"ג

מערכת הדי' שמות עסמ"ב אשר בהשם מ"ה דלעיל סי' ט' אות ל"ה והם מערכה הני'
אשר בהמ"ה דהב"ן דהמ"ס שבא"ק

(נב) ב"ן הוא האור דהדעת עלאה דמלך הדר עצמו דמצד האימא שבא"ק אשר נמשך וירד מהטבור דא"ס ולמטה	(נא) מ"ה הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך מלך הדר דמצד האימא שבא"ק הנשאר ג"כ בהאימא גופה והוא	(נ) ס"ג הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך מלך הדר דמצד האימא שבא"ק הנשאר בהאימא עצמה	(מט) ע"ב הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך מלך הדר דמצד האימא שבא"ק הנשאר בעולם העקודים
--	---	---	--

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בשורש האימא אשר שם והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ט' אות ל"ג	בהע"ב והס"ג שבה והוא בהע"ב והס"ג אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד	בהמ"ה והב"ן שבה והיינו בהמ"ה וב"ן אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד	במציאות האצילות העיקרי
--	--	---	------------------------

{י ע"ב}

סימן י"ד

ביאור פרטי השמות דהעסמ"ב אשר בהאו"א שבא"ק ובשורשי האצלות אשר בהם וכן התפשטותם אשר נתפשטו באצילות עצמו גופה

(נג)	(נד)	(נה)	(נו)
העסמ"ג	העסמ"ב	העסמ"ב	העסמ"ב
שבעצמות העיקרי דהאו"א הכלליים שבא"ק העומדים בו מהגרון עד הטבור הנה הם הד' פרטי שמות עסמ"ב אשר בהשם ס"ג דסי' ו' אות כ"ב והד' פרטי שמות עסמ"ב אשר בהשם ס"ג דסי' ט' אות ל"ד והוא המערכה הראשונה שבהם שהוא עיקר עצמותם גופה היינו בחי' האו"א והזו"ן הפרטיים שבהם	ושרשי כל האצילות אשר באו"א עלאין וישסו"ת שבא"ק הנה הם הד' מיני ס"ג אשר בסי' י"ב אות מ"ו ובסי' י"ג אות נ"י ושבסי' ז' אות כ"ו ושבסי' י' אות ל"ה והנה הם המערכה השניה שבהם בערך העסמ"ב דעיקר עצמותם גופה אמנם מגילויים הנה הוא רק המערכה הראשונה שהרי הוא הגילוי הראשון אשר נתגלו האו"א הכלליים שבא"ק לצורך האצילות והנה כ"ז הוא רק מהטבור ולמעלה כי הנה הוא רק שורש האצילות אשר נתגלה ועומד בהאו"א עלאין וישסו"ת שבא"ק בהם עצמם גופה	דשרשי כל האצילות אשר בהזו"ן דאו"א עלאין וישסו"ת שבא"ק הנה הם הד' מיני מ"ה אשר בסי' י"ב אות מ"ז ובסי' י"ג אות נ"א ושבסי' ז' אות כ"ז ושבסי' י' אות ט"ל והוא המערכה השלישית בערך העסמ"ב דעיקר עצמותם גופה אך מגילויים הנה הוא רק המערכה השניה שהרי הוא הגילוי השני אשר ירדו ונתגלו בהם או"א הכלליים שבא"ק גם בהזו"ן שלהם לצורך האצילות וירדו בהם מגילוי לגילוי אמנם כ"ז הוא ג"כ רק למעלה מהטבור דא"ק כי הנה הוא שורש האצילות אשר בהזו"ן דאו"א עלאין וישסו"ת שבא"ק	אשר נתפשט מהאו"א הכלליים שבא"ק המציאות העיקרי דהאצילות גופה הנה הם הד' שמות ב"ן אשר בסי' י"ב אות מ"ה ובסי' י"ג אות ג"כ ושבסי' ז' אות כ"ה ושבסי' י' אות מ' והנה הם המערכה הרביעית מהאו"א הכלליים שבא"ק בערך העסמ"ב דעיקר עצמותם גופה אך מגילויים הנה הם רק המערכה השלישית והוא גילויים העיקרי אשר נתפשטו וירדו בהם בכל המציאות דהאצילות ממש שהוא מהטבור דא"ק ולמטה והנה היה מתפשט ונכלל ומתייחד עמהם ג"כ כל כללות העסמ"ב אשר בסי' ח' וכל כללות העסמ"ב שבסי' י"א כי כ"ז הוא כל המציאות דהאצילות העיקרי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנמשך	ויוצא			
מהאו"א	הכלליים			
שבא"ק	ומתפשט			
ועומד	מהטבור			
דא"ק ולמטה עד סוף	רגליו			

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

(ב ע"א)

הקדמה

אמר שלמה הנה אחר שעזרנו הקב"ה לבאר את כל סדרי התפשטות הא' והב' אשר להעקודים ולהאצילות, את כל סדר ההשתלשלות שלהם אשר מרום הביון עוזו ית"ש עד מציאותם האחרון, הנה הערני הקב"ה לבאר מעתה את קישורם ויחודם בא"ק, כי הרי כתב הרב בעגו"י (סוף ענף ב) כי א"ק הוא כולל את כל העולמות כולם, ועל זה נבאר את סדר כלילותם בו ויחודם בו בפרטות.

והנה נודע הוא שכללות א"ק הנה הוא ד' שמות כלליים, ע"ב וס"ג הכלליים, והם מקרקפתא שבו עד טבורו, ושם הוא כללות כל העקודים הכולל את כל אורות האח"פ. והמ"ה וב"ן הכלליים, והם מטבורו עד סוף רגליו, ושם הוא כלל כל האצילות הכולל כל אורות הנקודות והתיקון. והנה כל אור פרטי אשר הן מאח"פ והן מהנקודות והתיקון, הרי נודע הוא שיש לכל א' שם בפנ"ע בהד' שמות עסמ"ב: אם ע"ב, או ס"ג, או מ"ה, או ב"ן. כי השם הוא עצמותו ומציאותו, והוא עצמו לא זולת, אלא שכל א' עומד במעלה ובמדרגה בפנ"ע לפי ערך זוהר אור דא"ס שבו. כי כל מדרגה שהיא יותר עליונה הנה היא נעלה ומרומם באור קדושתו ית"ש לפי ערך קרבותו לאור א"ס ית"ש. אמנם כל המדרגות כולם הנה הם נבחנים כל א' ג"כ בכללים ובפרטים לאין חקר, כי הע"ב וס"ג הכלליים דא"ק אשר מקרקפתא עד טבורו, הנה הע"ב הוא מדרגה בפנ"ע הכולל ג"כ פרטי אורות דהעסמ"ב רבים אין חקר, אלא כי שם אין לנו רשות לדבר בזה מאומה⁴ כנודע. והס"ג הכללי אשר הוא מהמ"ס רישא תליתאה⁵ שבו עד טבורו, הנה הוא מדרגה בפנ"ע הכולל ג"כ פרטי אורות דהעסמ"ב רבים אין חקר, והוא כל אורות דהאח"פ אשר כל א' הוא ג"כ בבחי' מדרגה בפנ"ע הכולל כמה פרטי אורות רבים דהעס"ב. ועד"ז המ"ה וב"ן הכלליים אשר מטבורו עד סוף רגליו, שהם כלל כל הנקודות וכל אורות התיקון אשר האצילות הוא כלילותם, הנה כל א' הוא מדרגה בפנ"ע הכולל פרטים רבים דהעסמ"ב. אמנם כל מדרגה עליונה הנה היא כללי בערך התחתונה, כי האחדות שבה הוא יותר עצום והיא בשם אחד כללי נגד התחתון, ולכן נקרא כל מציאות א"ק אשר מטבורו ולמעלה בשם ע"ב וס"ג הכלליים, כי אין היכר למטה מחלוקי ההבחנות והפרטים שבו, הגם שבמציאותו גופה הנה הוא נבחן במדרגות כללים ופרטים לאין קץ. והם ג"כ רק כללי ופרטי שמות דעסמ"ב, אלא שהעסמ"ב אשר שם הם במדרגה יותר נעלה ומרומם הרבה משום גודל קרבותו לאור א"ס, והם מיוחדים באחד, ולכן הם נעלם מלמטה מאד הגם שישנם שם עכ"פ.

והנה ע"פ זה הנה נסדר עתה את הס"ג הכללי דא"ק אשר הוא שורש הכל, וממנו הנה יש לנו רשות לדבר בו. הנה נסדר אותו בד' שמות עסמ"ב ונבאר על כל שם ושם את פעולתו ושימוש, וכן נבאר ע"פ זה איך שהוא שורש הכל אשר ממנו יוצאים כולם, היינו כל העקודים כולו הכולל את האורות דאח"פ. וכל א' הרי הוא מיוסד ג"כ על ד' שמות עסמ"ב, כי השמות הם המציאות דכ"א כנו'. והרי הנה אורות האזניים בכלל מיוסד על ד' שמות עסמ"ב, וכן אורות החוטם בכלל, וכן אורות הפה בכלל. ויתבאר על כל שם ושם הכללי דכל א' את פעולתו ושימוש וסדר יציאתו והמשכתו משורשו אשר בהס"ג הכללי.

⁴ שהרי הוא אוירא דלא אתנפס (ז"ח ע"י ע"א), וע"י לעיל ח"א מג ע"א, מאוירא עיקר היחוד דא"ס ית' בכל הנאצלים כולם כי הוא הנביעו עצמו דאור א"ס, ע"כ, וגם אם אין לו שם איך אפשר לדבר בו

⁵ ע"י אד"ז רפח ע"א

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה מהעקודים הרי יוצא ונעשה בא"ק ג"כ בחי' או"א שבו⁶, ע"ד או"א דאצילות שהם יוצאים מהי"ג תיקוני דיקנא וכמו שבארנו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד'. ומאותן האו"א שבא"ק הנה יצאו כל אורות הנקודות והתיקון כמו שבארנו בספר הדע"ה שם דרוש ב' ג'. והנה אותן או"א הנה הם כלולים כל א' ג"כ מד' שמות עסמ"ב, ויתבאר לפנינו שימושו ופעולתו דכל א', וכן סדר יציאתו דכל א' ממקורו אשר בהס"ג הכללי. (ב ע"ב) ועד"ז הנה יתבאר לפנינו בכל אורות הנקודות והתיקון אשר הן מצד האבא שבא"ק ואשר הן מצד האימא שבא"ק, העסמ"ב דכל א' שימושם וגילויים וסדר יציאתם והמשכתם מהאו"א, וכן ממקורם אשר בהס"ג הכללי עד מציאותם העיקרי אשר באצילות. ובה יתבאר לנו איך שא"ק הנה הוא נאחו ומיוחד בכל העולמות כולם כמ"ש הרב בעגו"י (ענ"ד), כי במציאותו נמצאו הם, ובמציאותם נתגלה הוא, והוא והם כולו חד. והגם שעיקר הדברים הללו כבר כתבנו אותם בספר הדע"ה ח"א דרוש ד', אך שם הנה לא הזכרנו מאומה מענין התפשטות הא' והב' אשר להנקודות והאצילות כי הוא אינו מענין הספר שם, וכאן הארכנו בזה הרבה, וגם באורות העקודים הנה קצרנו שם מאד וכאן ניתוסף בהם כמה דברים עמוקים עד שנעשה כל הדרוש כמעט לפנים חדשות. אמנם עכ"ז הנה ישנם שם כמה דברים ג"כ אשר לא כתבנו כאן כדי למעט הכפל בכל האפשרי, והמענין בזה ובה ימצא חדשות ונצורות אשר יאירו עיניו בהם בעה"ש.

והנה סדרנו כל הדרוש שלפנינו ע"פ אותו הסדר והסימנים אשר כתבנו שם זולת סי' ט"ו, אשר שם הנה לא כתבנו אותו כאן כלל מפני הכפל, אך הסי' י"ד אשר שם הנה חלקנו אותו כאן לשנים לסי' י"ד וט"ו, והארכנו בזה להצורך לענין הספר שלפנינו, כי הדרוש הזה הוא יסוד כל הספר, ובו יתבאר על כל התפשטויות הא' והב' וכן שורש הפנימי דכל א' אשר הן להעקודים והן אשר לאורות הנקודות והתיקון, את מציאותם דכל א' היכן שהם נמצאים, ותלייתם דכל א' במקורן ושורשן ובשורשן שורשן, וכן יציאתם והמשכתם הנה את כולם בשם יקרא, ומציין את מקומם בכל א' דהעסמ"ב בפרטות. ובכ"ז יאירו עיניך בכל דברי הספר, כי הדרוש הזה הוא יסוד הספר כולו וכן הוא כלל הספר כולו.

והנה התחלנו לדבר מהרישא תליתאה דהא"ק, שהוא המ"ס שבו, כי המ"ס הוא הס"ג הכללי כמ"ש בתיקונים (קמא ע"ב) מוחא סתימא אתקרי אין סוף⁷ דאתפליג לתלת מוחין דאינון י' י' י', דאתרמיזו בהאי שמא יו"ד ה"י וא"ו ה"י⁸. והנה הוא הס"ג הכללי דהא"ק אשר יש לנו רשות לדבר בו, והנה הוא מוחא דהא דכליל תלת (ע' אד"ר קמ ע"א⁹) שהוא חב"ד רזא דמתקלא. והוא מ"ש התיקונים הנו' דאתפליג לתלת מוחין, ור"ל שהוא כולל תלת מוחין, ואלין תלת הם מתפרשין לדי' וכמו שאמרו באד"ז (רפח ע"ב) בגין דהאי חכמתא סתימאה דביה מתפרש תלת זמנין לארבע ארבע, והן ג' הויו"ת, ע' הגר"א בספד"צ בתחילתו (א ע"ד¹⁰), ולכן הנה התחלנו ממנו לבאר בו ד' שמות עסמ"ב. והם עסמ"ב הכלליים שבו, שהם שורש השרשים לכל העולמות כולם, ובארנו את כל שם ושם

⁶ דהיינו תיקונים ולא מציאותם, עי' בהגר"א בסד"צ ג ע"ג ד"ה תיקון של, ובמקביל לזה ד"א מהשערות הראש*

⁷ עי' בהגר"א בסד"צ א ע"ב ד"ה דצניעותא, ודברינו שם בהערה על רעוא דרעוין על הזהר פקדי רלט לגבי א"ס, שהא"ס היא החיבור והזיווג של מו"ס ואוירא, אבל לפי הלש"ו לעיל ח"א מג ע"א זהו באמת הע"ב וס"ג דמו"ס דא"ק

⁸ תרגום: המוח הסתום נקרא אין סוף נחלק לג' מוחות שהם י' י' י', שנרמז בשם זה יו"ד ה"י וא"ו ה"י.

⁹ וז"ל: וחד מוחא שקיט על בורייה דכליל כל תלת מוחין

ומוח אחד השוקט על מכונו וכולל את כל הג' מוחין

¹⁰ ז"ל: התחלת התיקון בע"ק, אמר שם (דף רפח ע"ב) בגין דהאי חכמתא סתימאה דביה מתפרש תלת זמנין לארבע ארבע, שהן ג' הויו"ת, וכל הויו"ה בעצמה ג"כ מתקלא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שבו על מה שהוא מרמז, ר"ל על מה שהוא בבחי' שורש השרשים אליו. אמנם הנה זולת המ"ם, ר"ל מהמ"ם ולמטה, הנה לא בארנו עוד שום בחי' ד' שמות עסמ"ב בא"ק עצמו מאומה, אלא רק בהאורות היוצאים ממנו, וכגון בהעקודים והאו"א שבו, וכן כו' וכנ"ל. אבל בא"ק עצמו, הנה לא בארנו בו שום ד' שמות עסמ"ב אלא רק בהמ"ם שבו וכנז', כי הוא ע"ד שאמרו בא"ז (רפח ע"א) ודאי בהאי עתיקא לא אתגלייא אלא רישא בלחודוי¹¹, כי כל מה שלמטה מרישיה הנה הוא מתלבש בהאורות היוצא ממנו, ואינו מתגלה רק בהם ועל ידיהם, והנה הם כל הט"ו מיני עסמ"ב אשר יתבאר בהדרוש שלפנינו, שהם כולם רק בהאורות שיצא ממנו, כי הם כולם רק גילוייו, וכמו שאמרנו לעיל כי במציאותו נמצאו הם ובמציאותם נתגלה הוא.

והנה תמצא בהדרוש הזה ט"ו סימנים, והם ט"ו מערכות דהעסמ"ב, וכל סימן הוא בד' אותיות, אות על כל שם, והם ס' אותיות לדעת על כל מדרגה ומדרגה ועל כל שם ושם שבו באיזה אות שהוא נמצא, כי בזה הוא נקל לפני לציין כל אחד על חבירו, ויתבררו עיני כל א' בלב המעיין בכל חלוקת מדרגתם. וגם בכל אות ואות שיתארכו הדברים בו הנה חלקתיו לסעיפים קטנים כדי ליתן רווח בין פרק לפרק. והנה נתחיל לדבר מהד' שמות עסמ"ב הכלליים שבהמ"ם דהא"ק, הרישא תליתאה שבו, כי הוא התחלת הס"ג הכללי אשר יש לנו רשות לדבר בו¹². ונבאר את כל שם ושם שבו בפנ"ע, ובאות מיוחד לכל א' ועד"ז ככולם, וזה החלי בעזר צורי וגואלי למען שמו יתברך ויתעלה לעד אמן ואמן.¹³

{ג ע"א}

כללי התפשטות והסתלקות כלל ה"י ענף י' סימן א' אות א' מערכת הע"ב

(א)

ע"ב

הנה המ"ם דא"ק הרישא תליתאה שבו, הנה הוא הוי"ה שלימה כלול מד' שמות עסמ"ב וכנ"ל בהקדמת דברינו, ולואת נבארם בסי' זה אחת לאחת. ונבאר עתה את הע"ב שבו. ונאמר, כי הנה הע"ב שבהמ"ם דא"ק, אשר הוא מהאות י' דהשם הוי"ה הכללי שבו, והוא התחלתו הראשונה. כי ה' הוא החכמה, ובו מרומז גם הכתר בקוצו של י', כנודע (ע"ח עג"ו ה). והע"ב שהוא התפשטות אורו וגילוי של ה', הנה הוא בחי' או"א עלאין שבהמ"ם, והוא כלול בהא"א שהוא הכתר שבו, המרומז בו בהוי"ה פשוטה דהע"ב וכן בקוצו של י' כנז'.

והענין הוא, כי הנה אותו הע"ב הנה הגם שהוא מהמ"ם רישא תליתאה, עכ"ז הנה הוא מיוחד עם הקד"א רישא תניינא¹⁴, הנקרא אין¹⁵ לגודל העלמו, ועי"ז הנה הוה אותו הע"ב ג"כ מכלל הע"ב הכללי דקרקפתא אשר לא ניתן רשות להבחין בו שום הבחנות מחולקות כלל. והרי נמצא כי אותו הע"ב אשר אמרנו שהוא הכתר והחכמה דהמ"ם, והוא בחי' או"א עלאין דהמ"ם הכלול בהכתר שבו, הנה הוא נשאר נעלם ולא נתגלה הוא למטה כלל. והנה מקומו בהגלגלתא הנה הוא בהמוח עצמו, בהתחלת וראשית המוח, כי הוא ראשית המ"ם כנז'. והנה הוא שורש השרשים לכת הראייה, כי הראייה הוא מחכמה כנודע, וכמ"ש הרב באח"פ (פרק א). אמנם הוא כי כאן בהמ"ם ובהע"ב דהמ"ם, הנה הוא

¹¹ תרגום: בזה העתיקא אינו מגולה כי אם ראשו בלבד.

¹² עי' טנת"א א.

¹³ עי' לעיל כלל ד ענף א ש....., ודברינו שם וצ"ע גדול*.

¹⁴ עי' אד"ז רפח ע"א

¹⁵ עי' א"ז רפח ע"ב וז"ל, ע"ק אקרי אין דביה תלייא אין, עכ"ל, דהיינו שבו תלוי הרדל"א, דהיינו שבו מתלבש הרדל"א (עי' ב"ע טז ע"ב), עי' בהגר"א בסד"צ ד ע"ב ד"ה ומחסד, אבל אין קושי שכאן מייחס אין לרישא תנינא ולא לרישא קדמאה, שעיקר התגלות הרדל"א היא באורא עי' אריכות שלנו בהגר"א בסד"צ א ע"ב על רעד"ר.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

רק שורש השרשים אשר לזה, שהוא כח הפנימי הנעלם העומד בהמ"ס עצמו בפנימיותו אשר עדיין לא נתפשט כלל, והוא למעלה מגבול העינים הרבה, ולא נתגלה למטה הוא עצמו להתפשט ולצאת בראיית העינים אלא רק אחר שנתלבש בהשם ס"ג דאות ב' שיתבאר בסמוך, ואחר שמתגלה הוא ג"כ בהע"ב שבו, שהוא הע"ב דאות ה' וכמו שיתבאר לקמן סי' ב'. והנה במה שאמרנו שאותו הע"ב דהמ"ס הנה הוא החכמה שבו, והוא בחי' או"א עלאין שבו, הנה הוא בזה שורש ג"כ להמציאות דהאבא הכללי שבא"ק העומד בו מהגרון שבו עד החוזה שבו כנודע בדברינו. ובפרט כי הרי אמרנו שאותו הע"ב הנה הוא מיוחד בהקד"א הרישא תניינא, ונודע הוא מהגר"א בספד"צ (פ"א ד ע"ג ד"ה ואבא מקבל) שהרישא תניינא שבא"א דאצילות הנה הוא השורש להאבא דאצילות. והנה כן הוא בעניינינו, כי אותו הע"ב ע"י שהוא מיוחד בהקד"א רישא תניינא שבא"ק, הנה הוא השורש להאבא שבא"ק. אמנם הוא, כי הוא אינו שורש להאבא בהדיא ובמכוון אלא רק ע"י הס"ג דאות ב', שהוא שורש העקודים וכמו שיתבאר לקמן אות ב', וע"י המ"ה דאות ג' שהוא שורש החג"ת שבו, וכמו שיתבאר לקמן אות ג'. והוא ג"כ ע"ד האבא דאצילות שיציאתו הנה הוא מהי"ג ת"ד מהמזל עליון ומהחג"ת דא"א וכמו שיתבאר בזה עוד לקמן. והרי עכ"פ הוא, כי אותו הע"ב הנה פעולתו ושימושו הוא כי הוא שורש השרשים וכח הפנימי לאור הראייה דעינים, וכך הוא ג"כ שורש השרשים למציאות האבא שבא"ק.

אמנם הוא כי הנה עיקר שימושו הנה הוא באמת לענין אחד עוד יותר נעלה הכלול ג"כ מב', והיינו כי ע"י שאמרנו שהוא כלול ומיוחד עם הקד"א רישא תניינא, אשר שם הוא סוד אור הגנוז¹⁶, שהוא אור האוירא הנגזז בקד"א, והע"ב דעניינינו הרי הוא כלול ומיוחד בו. הנה עי"ז הנה נעשה אותו הע"ב להנביעו דאור א"ס, ומתפשט על ידו אור א"ס להתייחד בכל מה שהאציל ממנו ולמטה להיות הוא עצמו ית"ש לעולם המקום והנושא לכל העולמות כולם, והוא לבדו תמיד המהוה הכל והמנהיג את הכל, כי הוא הנשמה לנשמה לכולם אשר בלעדו אין דבר לעולם, כי הוא יסוד כל נמצא ושורש פנימי לפנימי לכל נברא, וכמו שהארכנו בזה לעיל כלל ב'. וכ"ז הוא ע"י אותו הע"ב דעניינינו, כי על ידו הנה הוא מתפשט ומתייחד בכולם. והרי נמצא כי אותו הע"ב הנה הוא באמת שורש השרשים של הכל, והוא שורש כללי אשר על ידו הנה נתגלה א"ס ית"ש בכל גילוייו כולם, שהוא בכל המציאות כולו ובכל המעשים כולם. אמנם (ג ע"ב) הוא, כי הנה היחוד דאור א"ס ית"ש אשר בכל הנאצלים כולם ע"י אותו הע"ב דעניינינו, הנה לפעמים מתגלה בו ולפעמים מתעלם בו. והוא תלוי באופן יחודו בהקד"א אשר אמרנו, כי כאשר שמתייחדים שניהם בכל עצמותם ופנימיותם, הנה אז הנה מתגלה על ידו ומתראה היחוד דאור א"ס בכולם, ומתנהג ע"י המציאות כולו למעלה מן הטבע ולמעלה מן המדה¹⁷. אבל כאשר שיחודם זה בזה הוא אינו בכל עצמותם כהראוי, והוא רק בבחי' יחוד החיצוניות לבד, הנה אז מתעלם הגילוי דאור א"ס גם באותו הע"ב אשר הוא שורש הכל, ומתנהג אז המציאות כולו רק ע"פ הטבע והמדה הראוי לכל א'. אמנם כי בבחי' חיצוניות הנה הם מתייחדים תמיד עכ"פ, ומקבלים אור א"ס בצמצום ובהעלם לעולם עכ"פ, כי בלתי זה אי אפשר להעולמות כולם להתקיים כלל אפי' כרגע, כי רק הוא ית"ש יסוד הכל לעולם כנז.

וענין הב' בחי' דיחודם והגילוי דאור א"ס אשר ע"פ זה, הנה הוא ע"פ שני סיבות. כי לפעמים הנה הוא ע"י מעשה וזכות התחוננים¹⁸, ונמשך אז חלוקי השינויים בסיבתם אשר מלמטה למעלה, ותלוי אז אופן הגילוי דאור א"ס לפי ערך יחודם דהע"ב עם הקד"א.

¹⁶ עי' ח"א ריש יז ע"ב שזה נגזז בקד"א.

¹⁷ דהיינו למעלה ממה שמגיע לכל א' לפי מעשיו אלא בבחי' וחנותי את אשר אחון.

¹⁸ עי' בהגר"א בסד"צ ח ע"ב ד"ה דעד שאין אזני א"א מתגלים שאין מגיעים מעשים עד שם, ועי' לש"ו דע"ה ח"ב קלז ע"ד, שעכ"ז שתפילות לא מגיעים לשם אבל יחודים וכוונות כן מגיעים.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אך לפעמים הנה הוא ע"פ כבשי דרחמנא¹⁹, שהוא ע"פ הנהגתו הנעלמה ית"ש המשגיח ומנהיג את הכל תמיד לכוונת תכלית תיקון האחרון, ונעלם תהלוכות הנהגה הנה מכל בריה, והוא נמשך ובא מעילא לתתא. ואז הנה תלוי אופן יחודם דהע"ב עם הקד"א ע"פ הגילוי דאור א"ס ית"ש שבהם והבן כ"ז. והנה מבחי' היחוד דאור א"ס ית"ש אשר אמרנו, שהוא ע"י הע"ב דענינינו, הנה מזה נמשך ויצא ג"כ כל אור התיקון דהמ"ה אשר על ידו נתקנו כל מעשה בראשית, והוא אור הדעת עלאה רזא דמתקלא²⁰, שהוא מאור הגנוז והוא מרזא דאור א"ס וכנ"ל עני"ה אות ג' ד'. הנה כ"ז יצא ונעשה ג"כ רק ע"י היחוד דאור א"ס ית"ש אשר מתייחד בהע"ב דאות א' דענינינו. והרי רק ע"י הנה נעשה ג"כ כל התקון דמעשה בראשית, וכן ע"י הנה נמשך סוד כל המאורות כולם אשר מלעילא לעילא, סוד הי"ג חוורתא²¹ והש"ע נהורי²² דהפנים הנמשך מהם, וסוד הי"ג נימין²³ והתר"ך עמודי אור²⁴ הנעשה מזה, אשר הוא סוד ברית אבות²⁵ וישראל וסוד כל התורה כולו, וכן סוד הי"ג ת"ד הי"ג מדות הרחמים שנקראים כל טובי²⁶, שבהן מתנהג העולם, וכן גם כל התיקונים והיעודים דלעתיד דסוד לויתן נחש בריח ונחש עקלתון²⁷. הנה כ"ז הוא הכל רק מהיחוד דאור א"ס ית"ש אשר בהע"ב דאות א' דענינינו, שהוא הע"ב דהמ"ס. והרי הנה אותו הע"ב שורש כל הגילויים דאור א"ס ית"ש, אשר בו משתמש א"ס ית"ש בכל גילוייו כולם אשר מן העולם ועד העולם.

אמנם הנה מאחר שנגנוז אור הראשון, הרי נתעלם כל אלו אורות הנפלאים, וכל שימושם עתה הוא בהעלם מאד ע' זוה"ק תרומה (קמט רע"א²⁸ קסו ע"ב²⁹), אך עכ"ז הנה

¹⁹ ע"י ברכות י ע"א: בימים ההם חלה חזקיהו למות ויבא אליו ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו כה אמר ה' (צבאות) צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה וגו' מאי כי מת אתה ולא תחיה מת אתה בעולם הזה ולא תחיה לעולם הבא אמר ליה מאי כולי האי אמר ליה משום דלא עסקת בפריה ורביה אמר ליה משום דחזאי לי ברוח הקדש דנפקי מינאי בנין דלא מעלו אמר ליה בהדי כבשי דרחמנא למה לך מאי דמפקדת איבעי לך למעבד ומה דניחא קמיה קודשא בריך הוא לעביד אמר ליה, ע"כ. וע"י יונת אלם פרק א' ש"כבשי דרחמנא" הוא כינוי לבחי' הרשימו (שאורו הוא כעין המקיפים).

²⁰ ע"י בהגר"א בריש ספד"צ

²¹ ע"ח שער א"א פרק ה.

²² ע"ח שער אח"ף ה' ושער א"א יג.

²³ ע"י אד"ר קכט ע"א, וע"ח שער א"א פרק ה.

²⁴ ע"י שעה"פ חבקוק וע"ח שער ז"א פרק א', שמביאים מקורו מספר הבהיר. והנה לא מצאתי שם, אמנם מצאתי במסכת אצילות וכן בתפילת ר' נחוניא בן הקנה. וע"י עוד בבהגר"א על ספ"י יד ע"א, וע"י פת"ש א"א יג.

²⁵ ע"י ספר הקדו"ש בליקוטים שם ליקוט א', וע"י תיקו"ז קה ע"ב.

²⁶ שמות לג יט. והנה מצאתי בחינה זו נזכרת רק בבהגר"א על ספד"צ ג ע"ד. @

²⁷ ע"י ספד"צ (פרק א יא ע"ב) גלופי דגלופין כחיזו דחויא.

²⁸ ז"ל: כתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור אמר רבי יוסי ההוא אור אתגניז ואיהו אזדמן לגבי צדיקיא לעלמא דאתי כמה דאוקמוה דכתיב (תהלים צז יא) אור זרוע לצדיק לצדיק ודאי סתם וההוא אור לא שימש בעלמא בר יומא קדמאה ולבתר אתגניז ולא שימש יתיר רבי יהודה אומר אלמלי אתגניז מכל וכל לא קאים עלמא אפילו רגעא חדא אלא אתגניז ואזדרע כהאי זרעא דעביד תולדין זרעין ואיבין ומניה אתקיים עלמא ולית לך יומא דלא נפיק מניה בעלמא ומקיים כלא דביה זן קודשא בריך הוא עלמא ובכל אתר דלעאן באורייתא בלילא חד חוטא נפיק מההוא אור גניז ואתמשיך על אינון דלעאן בה הדא הוא דכתיב (תהלים מב ט) יומם יצוה יהוה חסדו ובלילה שירה עמי והא אוקימנא יומא דאתקם משכנא לתתא מה כתיב (שמות מ לה) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן מאי הענן חד חוטא הוה (נ"א עמודא דעננא) מההוא סטרא דאור קדמאה דנפק בחזוהי בכולא (דכלה) כד עאלת למשכנא דלתתא ומההוא יומא (קדמאה) לא אתגלי אבל שמושא קא משמש בעלמא ואיהו מחדש בכל יומא עובדא דבראשית תרגום: כתוב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור אמר רבי יוסי אותו אור נגנוז והזדמן לצדיקים לעולם הבא כמו שבארוה שכתוב (תהלים צו) אור זרע לצדיק ודאי סתם ואותו האור לא שמש בעולם פרט ליום הראשון ואחר כך נגנוז ולא שמש יותר. רבי יהודה אומר אלמלא נגנוז מכל וכל לא עומד העולם אפילו רגע אחד אלא נגנוז ונזרע כזרע הזה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

נמשך כל הנהגה כולה עתה ג"כ רק ע"י אותו הע"ב דאות א' דענינינו מאור א"ס שעומד בו בהעלם לעולם עכ"פ. כי בהעלם הנה הוא לעולם שורש הכל גם עתה תמיד, וזכר כל המעשים לפניו הוא בא (תפילת ר"ה), כי כל עליית מ"ן העולה מפנימיות כל הנשמות, הוא מגיע עד שם, וכן שם היה עליית המ"ן דהנקודות כולם בהסתלקות הא"ס³⁰, והוא אשר הוציא אותם דרך העינים, ושם הוא סוד המחשבה הנעלמה על כל מה שנעשה תחת השמש, ובסוד (מנחות כט ע"ב) כך עלתה במחשבה לפני, וכמו שכתבנו כ"ז בספר הדע"ה. כללו של דבר, כי אותו הע"ב דאות א' דענינינו שהוא הע"ב דהמ"ס, ע"י אור א"ס ית"ש המיוחד בו, הנה הוא יסוד הכל לכל מה שהיה והיה ויהיה, ועליו אמרו בספד"צ (פ"א ד ע"ב) ביה סליקו וביה סלקן דלא הו והו ויהוויין³¹, אמנם הוא עצמו הנה הוא נעלם עתה מאד, ואור עצמותו גופה הנה הוא לא נתגלה עדיין מעולם לא בהתפשטות הא' ולא בהתפשטות הב', כי גם הגילוי דכל אור התיקון הנה הוא ג"כ רק מאור המ"ה דאות ג' כמו (ג ע"ג) שיתבאר לפנינו בעה"י, אבל הע"ב דאות א' הנה הוא לא נתגלה מעולם למטה

שעושה תולדות וזרעים ופרות וממנו התקיים העולם ואין לך יום שלא יוצא ממנו בעולם ומקים הכל שבו הקדוש ברוך הוא זן את העולם ובכל מקום שעוסקים בתורה בלילה חוט אחד יוצא מאותו אור גנוז ונמשך על אותם שעוסקים בה זהו שכתוב 'ומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי והרי בארנו ביום שהוקם המשכן למטה מה כתוב ולא יכל משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן מה זה הענן חוט אחד היה (עמוד הענן) מאותו צד של האור הראשון שיצא בשמחה בכל (של הכל) כשנכנס למשכן שלמטה ומאותו יום (ראשון) לא נגלה אבל שמוש משמש בעולם והוא מחדש בכל יום מעשה בראשית.

²⁹ ז"ל: אור דא אתכליל במאתן ושבעה עלמין דאינון גניזין בסטרא דההוא אור ואתפשט בכלהו תחות כורסייא עלאה טמירא שריין אינון עולמות מסטרא דההוא ימינא תלת מאה ועשר אינון מאתן ושבע אינון בסטרא דימינא מאה ותלת אינון בסטרא דשמאלא ואינון תלת מאה ועשר ואלין אינון דקודשא בריך הוא מתקן תדיר לצדיקיא ומאלין מתפשטן כמה וכמה אוצרי חמדה וכלהו גניזין לאתעדנא מנהון צדיקיא לעלמא אתי ועל אלין כתיב (משלי ח כא) להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא ועל אלין כתיב (ישעיה סד ג) עין לא ראתה אלהים זולתך וגו' "ש אלין תלת מאה ועשר עולמות גניזין תחות עלמא דאתי (ועל) אינון מאתן ושבע דאינון מסטרא דימינא אקרון אור קדמאה בגין דאפילו אור שמאלא אקרי אור אבל אור קדמאה איהו זמין למעבד תולדין לעלמא דאתי ואי תימא לעלמא דאתי ולא יתיר אלא אפילו בכל יומא ויומא דאי לא הוה האי אור עלמא לא יכל למיקם דכתיב (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה האי אור זרע ליה קודשא בריך הוא בגנתא דעדנוי ועביד ליה שורין שורין על ידי דהאי צדיק דאיהו גננא דגנתא ונטיל להאי אור זרע ליה זרועא דקשוט ועביד ליה שורין שורין בגנתא ואוליד ואצמח ועביד פרין ומנייהו אתזן עלמא הדא הוא דכתיב (שם צז יא) אור זרוע לצדיק וגו'

תרגום: האור הזה נכלל במאתים ושבעה עולמות שגנוזים בצד של אותו האור ומתפשט בכלם תחת הכסא הטמיר העליון שורים אותם עולמות מצד אותו הימין שלש מאות ועשרה הם מאתים ושבעה הם בצד הימין ומאה ושלושה הם בצד השמאל והם שלש מאות ועשרה ואלו הם שמתקן הקדוש ברוך הוא תמיד לצדיקים ומאלה מתפשטים כמה וכמה אוצרות החמדה וכולם גנוזים כדי להתעדן מהם הצדיקים בעולם הבא ועל אלה כתוב להנחיל אוהבי יש ואצרתיהם אמלא ועל אלה כתוב (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך וגו'.

"ש אלה שלש מאות ועשרה עולמות שגנוזים תחת העולם הבא (ועל) אותם מאתים ושבעה שהם מצד הימין נקראים אור ראשון משום שאפילו אור השמאל נקרא אור אבל האור הראשון עתיד לעשות תולדות לעולם הבא ואם תאמר לעולם הבא ולא יותר אלא אפילו בכל יום ויום שאם האור הזה לא היה העולם לא יוכל להתקיים שכתוב אמרתי עולם חסד יבנה.

האור הזה זרע אותו הקדוש ברוך הוא בגן עדנו ועשה אותו שורות שורות על ידי הצדיק הזה שהוא הגן של הגן ונטל את האור הזה וזרע אותו זרע אמת ועשה אותו שורות שורות בגן והוליד והצמיח ועשה פרות ומהם נזון העולם זהו שכתוב אור זרע לצדיק וגו'.

³⁰ ע"י דברינו בהגר"א בסד"צ ד ע"ד ד"ה ביה סליקו, שעל אף שכתוב בגר"א שיעקר עליית מ"ן למו"ס אבל זה כדי להזדווג עם האוירא, ולפי הלש"ו המו"ס זה ס"ג דמו"ס והאוירא שם הוא הע"ב דמו"ס.

³¹ תרגום: בו עלו ובו עולים שאל היו והיו ויהיו.

היינו ששם עולים כל מ"ן, ועיי"ש בגר"א שמשמע שזה במו"ס, ועיי' דברינו במאיר הספרא שם אור (&).

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כלל, הגם שהכל הוא ממנו והוא יסוד הכל, אבל הוא עצמו אין גילוי לאורו מאומה וכנז' ודי בזה. ומעתה נלך לביאור הס"ג, שהוא הס"ג דהמ"ם שבא"ק, למען שמו יתברך ויתעלה לעד אמן ואמן.

(ב)

ס"ג

הוא הס"ג דהמ"ם שבא"ק, שהוא מהה' ראשונה דהשם הוי"ה הכללי, שבו התפשטות אורו וגילוי של הה' ראשונה הנתגלה לעשר, והוא העשר אותיות דהשם ס"ג שבו, והנה הוא הבינה דהמ"ם שבא"ק, בחי' האימא הכללית שבהמ"ם עצמו³², כי כל א' הוא כלול מכל בחי' הפרצופים כולם כנודע, והוא בחי' ישסו"ת שבו³³, העומד בו מהחזה שבו עד הטבור שבו³⁴, ר"ל מהחזה עד הטבור שבהמ"ם עצמו, כי כל א' הוא כלול מכל הבחי' כנז'.

אמנם הוא, כי הנה אותו הס"ג הנה הוא באמת עיקר המציאות והגילוי דכל המ"ם כולו, שהוא הרישא תליתאה שבא"ק, כי הע"ב דאות א' הנ"ל הרי אמרנו כי הוא כלול ומיוחד עם הקד"א, רישא תניינא הנקרא אין, והוא ג"כ עדיין מכלל הע"ב הכללי דקרקפתא, אך הס"ג הנה הוא עיקרו, והוא עיקר המ"ם רישא תליתאה, וכי מהחג"ת ולמטה, ר"ל מהחג"ת דא"ק ולמטה בהעולמות דא"ס³⁵, וכן באצילות מהחג"ת דא"א ולמטה, הנה שם הוה עיקר כל פרצוף, רק החג"ת שבו שהוא המ"ה שבו, וכן שם הוא רק שליטת המ"ה, אבל למעלה מהחג"ת הנה שם הוא עיקר כל פרצוף הבינה שבו שהוא הס"ג שבו, וכן שם הנה הוא שליטת הס"ג³⁶. וכן הוא בעניינינו, כי עיקר המ"ם רישא תליתאה הנה הוא הס"ג שבו והוא הא"א שבו, כי משם הוא שירותא, והוא הוא הס"ג הכללי הגילוי הראשון אשר משם ולמטה יש רשות לדבר ולהתבונן בו³⁷, והוא מבחי' הא"א שבו ולמטה.

והנה המקום של אותו הס"ג הנה הוא מתחיל למעלה מן האזניים ונמשך גם מן האזניים ולמטה, ור"ל כי התחלתו הנה הוא מהאזניים ולפנים לצד הפנים ומעט למעלה מכנגד האזניים, והוא שורשו ר"ל שהוא שורש דכח השמיעה שבהאזניים, ולכן הוא מקומו מעט למעלה ולפנים, והוא מה שאמר הרב (טנת"א א) שהס"ג הכללי הוא מן האזניים ולמטה, ור"ל שהוא שורש דכח השמיעה שבהאזניים, אבל הוא עצמו הנה הוא באמת לפנים מן האזניים ולמעלה מכנגד האזניים, אלא שממנו נמשך כח השמיעה והוא שורשו. אמנם הוא בעצמו הנה הוא רק קלא דלא אשתמע³⁸, והוא קלא פנימאה דלא פסיק לעלמין³⁹, קול גדול ולא יסף (דברים ה יט), והוא מסוף העולם ועד סופו, שהוא קול ההולך בפנימיות כל הגוף ובאטימו דאודנין שמעין ליה⁴⁰, והוא קול הברה הנשמע בסתימת האזניים, עי' זוה"ק בראשית (ג' ע"ב) ויגש (ר"י ע"א) ובתז"ח (דף ג' ונ"א ובהגר"א שם).

³² דהיינו הבינה הנ"ל היא הבינה תתאה.

³³ עי' אנ"כ ט שאימא היא כללות ישסו"ת.

³⁴ עי' לעיל ח"א כלל טו ענף ז אות ו שהם מתאחדים יותר מדיקנא ואו"א דאצילות שהם פנימי ומקיף.

³⁵ עי' לעיל הערה 1.

³⁶ לגבי שליטת הס"ג ושליטת המ"ה עי' כלל טו ענף ז אות ז.

³⁷ עי' טנת"א א'.

³⁸ עי' זהר ח"א נ ע"ב, שהקלא דלא אשתמע היא קלא דבינה, וכנראה שזה באצילות, ועי' בהגר"א בסד"צ יג ע"ד ד"ה וענין רצוא, שזיווג חין וגרון בפה דא"א דלא פסיק לעלמין ומשם יוצא רוח דנביע בחשאי, ועי' בהגר"א בתז"ח נ ע"ד שמקשר אותם, וקשה שהוא היססו"ת כנ"ל ועי' בהגר"א בסד"צ יד ע"ב שישסו"ת בדווקא נפסק לפעמים, ואולי בעקודים זה אחרת.

³⁹ עי' תז"ח יט ע"ב וע"ג ושם יז ע"ד.

⁴⁰ עי' תז"ח נא ע"א וע"ח אח"ף א.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה אותו הס"ג הנה הוא שורש השרשים להאורות דאח"פ, שהם כלל כל עולם העקודים, שהוא בא"ק כמו הי"ג ת"ד שבא"א דאצילות⁴¹, ולכן מתחיל העקודים מאורות האזניים שהם מהס"ג דהמ"ס הבינה שבו כנו', והוא ע"ד הי"ג ת"ד שהתחלתם הוא מהאזניים דא"א, וכמ"ש בספר"צ רפ"ב (יה ע"א) מאודנין נפקא, והוא מהבינה, ור"ל ג"כ על הבינה דהמ"ס דא"א כמ"ש הרב בשער א"א (פ' י'), כי הי"ג ת"ד מתחיל מן הבינה דחכמה. אמנם אין אורות האח"פ יוצאים מאותו הס"ג דענינינו ממנו עצמו אלא רק אחר התפשטות אורו בכל הד' שמות עסמ"ב אשר לקמן סי' ב' ומשם בכל הסימני גד"ה וכמו שיתבאר שם ושם בעזרת ה' ית"ש, אבל הוא עצמו הנה הוא רק בבחי' שורש ג' ע"ד השרשים הנעלם אשר להם. והנה הוא ג"כ ע"ד הי"ג ת"ד דא"א שאמר הרב (שם פרק י), כי הכתר והחכמה דמ"ס לא נתגלו כלל, והוא בענינינו על אותו הס"ג דענינינו שהוא בבחי' כתר ועל הע"ב אשר לקמן סי' ב' אות ה' שהוא בבחי' חכמה בערכו, והם לא נתגלו עדיין באורות האח"פ כלל, וכמו שיתבאר עוד לקמן סי' ב'.

ודע עוד, כי מ"ש (שם פ"י) שהה' תיקונים אחרונים הם מהכתר דא"א, הכתר שאמר הנה הוא בענינינו הע"ב דאות א', אמנם הוא נעלם מאד במכל שכן מהס"ג דאות ב' דענינינו וכנו', וכל גילוי הרי הוא ג"כ רק מאחר הע"ב דאות ה' הנז' ועל ידו וכמו שיתבאר שם. וזהו גם בענינינו מ"ש הרב (שם פ"י) הנ"ל, כי בהכתר הנה לא נתגלו כל הג"ר שבו, כי נתמעט גילוי בהע"ב דאות ה' מכל הג"ר כולם שבו, וע' לקמן אות ה' סעיף ח' בזה ותבין. ועכ"פ, הרי נתבאר לנו כי הנה אותו הס"ג הנה הוא בהמ"ס עצמו, והוא שורש הפנימי העליון להאורות דהאח"פ. והיינו כי הנה אותו הס"ג הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והע"ב שבו הנה הוא מיוחד בהע"ב דאות א' אשר הוא שורש הנעלם לאור העינים כנ"ל אות א'. אך בהג' שמות סמ"ב שבאותו הס"ג, הנה שם הוא השורש הפנימי העליון לכל האורות דהאח"פ. והיינו כי בהס"ג שבו הוא השורש הפנימי העליון לאורות האזניים, ובהמ"ה שבו הנה הוא השורש הפנימי העליון לאורות החוטם, ובהב"ן שבו הנה הוא השורש הפנימי העליון לאורות הפה. אמנם הם רק בבחי' שורש נעלם וככה לבד, כי עיקר שורשם הפנימי הנה הוא ג"כ רק בהסמ"ב המתפשטים ממנו וכמו שיתבאר לקמן בסי' ב', אך בבחי' שורש השרשים הנעלם לכל האורות דהאח"פ, הנה הוא בהסמ"ב אשר בהס"ג דענינינו עצמו.

והנה במה שאמרנו כי אותו הס"ג דענינינו הנה הוא הבינה דהמ"ס, והוא בחי' ישו"ת שבו, והוא עיקר הגילוי דהמ"ס שבא"ק וכנ"ל. הנה הוא בזה שורש ג"כ להמציאות דהאימא הכללי שבא"ק, העומדת מהחזה דא"ק עד הטבור דהא"ק, והוא ע"ד שהוא באצילות שהמ"ס דא"א הנה הוא השורש להאימא הכללית העומדת בא"א מהחזה שבו עד הטבור שבו. כן הוא כ"ז ג"כ בענינינו, אמנם אין אותו הס"ג שורש להאימא שבו במכוון ובהדיא, אלא רק ע"י השם ב"ן דהמ"ס דאות ד', שהוא בחי' הגבורות והנוק' שבהמ"ס כמו שיתבאר לקמן אות ד'. והוא אשר מאיר בהמזל תחתון שבהעקודים המתייחד בהת"ת דא"ק בהשליש האמצעי שבו אשר מהחזה עד הטבור, ומכחו והארתו באמצעות העקודים הנה יוצא ונעשה שם המציאות דהאימא שבא"ק אשר שרשה הוא מאותו הס"ג דאות ב' דענינינו. ועכ"פ הוא כי אותו הס"ג דענינינו שהוא הס"ג דהמ"ס בחי' האימא שבו עצמו, והוא עיקר הגילוי דהמ"ס שבא"ק הרישא תליתאה שבו, הנה היא שורש עליון ג"כ להאימא הכללי שבא"ק אשר יצאה אח"כ ע"י העקודים מהחזה דהא"ק עד הטבור שבו, ויצאה האימא שבא"ק משורש הס"ג דענינינו בפעולת השם ב"ן דאות ד' שיתבאר לקמן ובאמצעות העקודים.

⁴¹ עי' לקמן לח ע"א באבנ"מ.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והרי נתבאר לנו מכל הנ"ל ענין שימשו ופעולתו דהס"ג דענינינו, כי הוא שורש השרשים לכל האורות דהאח"פ, וכן מציאות דהאימא הכללי שבא"ק. אמנם הוא רק שורש עליון שורש נעלם לכ"ז, אבל הוא עצמו אין לו באמת שום גילוי כלל וכלל, כי הוא מופלא ומכוסה⁴² טמיר ונגיז⁴³, וכל שימוש ופעולתו אשר גם בהעלם הנה הוא רק ע"י הד' שמות עסמ"ב המתפשטים ממנו אשר לקמן בסי' ב', ורק שם הנה הוא התחלתו בהעלם כמו שיתבאר שם, וכל דברינו בו הנה הוא רק בבחי' שורש השרשים אשר ברזא דאור א"ס, וכמו שיתבאר עוד לפנינו בעה"י בכל הדרוש הזה.

אמנם הוא, הנה בהעלם נורא הנה היה לאותו הס"ג עוד שימוש גדול נפלא ונעלה גם לכל ההתהוות והמציאות דהנקודות כולם, וכמ"ש האריז"ל בדרושי נקודות (פרק ב) בענין הצמצום דא"ק, שעלו כל האורות דהנה"י שלו למעלה מהטבור ונשארו שם. אך כל מה שהיה שיך מהם להיות שרשים פנימים לכל המציאות דהד' וד' ע"א עולמות אבי"ע, הנה הם עלו עוד למעלה לבחי' מ"ן לקבל שם תוספות אור וברכה כדי לצאת לפעולתם, ואמר שם כי הנה היה עלייתם למעלה למעלה, והוא בהשרשים פנימים דהאח"פ, והנה הוא בהס"ג דענינינו, ונדונונו עי"ז הע"ב והס"ג כמבואר שם ע"ש. ובארנו בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג' וכן לעיל בכ"מ, כי הזווג דע"ב וס"ג שאמר כאן, הכוונה הוא על הע"ב והס"ג דהמ"ס, שהוא הע"ב דלעיל אות א' עם הס"ג דאות ב' דענינינו, שהם החו"ב דהמ"ס האו"א שבו, ויצא מזווגם האור חדש שממנו הוא כל המלכי יושר וכן המלכי עגולים, שהם האורות אשר יצאו דרך העינים, הנה הוא ג"כ מפעולת הע"ב וס"ג, כי כאשר עלו המ"ן בהס"ג, הנה העלה אותם הס"ג בהע"ב ע"י יחודם זב"ז כדי לקבל ממנו תוספות אור וברכה, ואז הוציא אותם הע"ב ממקומו גופה ולחוץ ובסוד טיפת קרי, והוא יציאתן דרך העינים וכנודע כ"ז בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג' וכן לעיל ענ"ב ובכ"מ. והרי נעשה כל מציאות ויציאת הנקודות ג"כ רק ע"י הס"ג דענינינו וע"י הע"ב דאות א', והנקודות הרי הם השרשים פנימיים לכל המציאות כולו ולכל ההנהגה כולה אשר מן העולם ועד העולם כנודע בדברינו. ולא עוד אלא כי גם השם מ"ה דהתיקון, אשר על ידו נתקנו כל הנקודות כולם, וכן הוא האור דהדעת עילאה אשר בו תלוי כל התיקונים דלעתיד, הנה הוא יצא ג"כ ע"י הס"ג דענינינו והע"ב דאות א', שהם כללות המ"ס רישא תליתאה ע"י יחודו בהאורא רישא תנינא וכנ"ל ענ"ח. והרי הוה הס"ג דענינינו עם הע"ב דאות א' השורש והשימוש לפעולת כל המעשים והתיקונים כולם, וכן שם הנה הוא סוד המחשבה הנעלמה לכל סתרי ההנהגה, שהם הכבשי דרחמנא⁴⁴ הנפעל ממנו ית"ש תמיד, אשר אין כל בריה יכול לעמוד עליה, דהרי הוה הס"ג דענינינו ג"כ השורש והשימוש לכל מה שהיה והוה ויהיה, אלא כי בו עומד הכל ג"כ רק בהעלם גדול כנז'. והנה נמשך ויוצא פעולת כל המעשים מהעלם לגילוי ע"י כל המערכות דהעסמ"ב אשר בכל הסימנים דהדרוש שלפנינו, ונמשך מעסמ"ב לעסמ"ב עד גילויים האחרון. אך שורש כולם הנה הוא

⁴² עי' ת"ז יג ע"ב לית עדן אלא כתר עליון דאיהו מופלא ומכוסה, ועי' ת"ז קלז ע"ב וז"ל, א' מן אבגית"ץ איהו כתר אמון מופלא ומכוסה, ועי' גר"א שם וז"ל (דף קלח ע"א) אמון מופלא ומכוסה הן בג' רישין דביה, מ"ס הוא האמון דביה נעשה כל, וכו' ומכוסה הוא אורא עלאה, ומופלא הוא רישא עילאה לכל רישין [רדל"א] ואל"ף מורה על כולם, עכ"ל, ועי' בהגר"א בסד"צ א' ע"ג ע"ק (דהיינו א"א) נקרא אין דביה תליא אין (דהיינו רדל"א) עכ"ל.

⁴³ עי' אד"ר קכח ע"ב: וכל קוצא וקוצא אית ביה ארבע מאה ועשר נימי דשערי כחושבן קדו"ש וכל נימא ונימא להיט בארבע מאה ועשר עלמין וכל עלמא ועלמא סתים וגניז.

תרגום:

"סתים וגניז", "סתים" ע"ש שנסתם תוך הקד"א, "וגניז" בסוד חסד דרדל"א שמתלבש באורא והוא סוד האור של היום הראשון, ה"ה האור הגנוז, אשר אינו יוצא ממנו כעת אלא נהירו דקיק (ב"ע לז ע"ב).

⁴⁴ עי' לעיל הערה 19.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בהס"ג דענינינו, ועוד ביותר העלם בהע"ב דאות א', כי הם שניהם הם בבחי' הכח"ב הא"א והאו"א שבהמ"ס דא"ק וכנ"ל, ושם הוא הנביעו דאור א"ס לכל המציאות כולו לכל התהוותם ולקיומם ולהנהגתם אשר מן העולם ועד העולם, אלא שכל המ"ס כולו עצמו הנה הוא בהעלם גדול נורא מאד, והוא מופלא ומכוסה סמיר וגניז. והרי נתבאר לנו תהלה לאל ית"ש על הע"ב והס"ג דהמ"ס שבא"ק עניינם ושימושם, ומעתה נבאר עד"ז ג"כ על המ"ה שבו בע"ה יתברך ויתעלה שמו.

(ג)

מ"ה

הוא המ"ה דהמ"ס שבא"ק שהוא מהו' דהשם הוי"ה הכללי, שבו התפשטות אורו וגילוייו של הו' הנתגלה לעשר, והם העשר אותיות דהשם מ"ה שבו, והנה הוא הז"א דהמ"ס שבא"ק הכלול מדו"ן שהוא ישראל ולאח, [כי היא מחציו ולמעלה והיא כלולה עמו, והם הדו"ן שבז"א, ע' שבירת הכלים (סוף פרק ז) ואו"א (סוף פרק ה)]. ומקומו בהגלגלתא דא"ק, הנה הוא לפנים מן החוטם כנגדו ולמעלה עד כנגד מתחת האזניים ולפנים, והגם שאותו המ"ה הנה היא באמת בהמ"ס עצמו, אשר מקומו כולו הנה הוא למעלה מכנגד האזניים וכנ"ל אות ב', אמנם הארתו הרי הוא מתפשט עד הגרון⁴⁵ כמ"ש במ"ן ומ"ד (דרוש י"ד), ועל זה אנו אומרים כי אור המ"ה שבו הנה הוא מתפשט מכנגד תחת האזניים ולמטה עד כנגד גבול החוטם ולמעלה.

והנה שימושו ופעולתו הוא, כי הנה הוא הוציא והמציא את המציאות דא"ק אשר מהגרון ולמטה עד החזה שבו, וכן הוא שורש ג"כ להאבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין אשר מקומו (ד ע"ב) הוא ג"כ מהגרון עד החזה שבו, והנה הוא כלול בהמזל עליון דהעקודים שהוא מהס"ג דלעיל אות ב', ונמשך משורשו הפנימי העליון דהע"ב דלעיל דאות א' וכנ"ל אות א' ב'. והנה יוצא ונעשה מציאות האבא הכללי שבא"ק משורשו הפנימי העליון אשר בהע"ב דאות א', ומהמזל עליון שבהעקודים שהוא מהס"ג דאות ב', רק בכח ופעולת האור דאותו המ"ה דהמ"ס שבענינינו. והרי הוה אותו המ"ה השורש העיקרי להאבא הכללי שבא"ק, וכן כל שפעת אבא הכללי שבא"ק, הנה הוא לעולם ג"כ רק ממנו ועל ידו. ור"ל כי הרי נודע בדברינו, שכל אורות הנקודות והתיקון הנה הם יצאו ונעשו מהאו"א שבא"ק, וכן הם מושפעים מהם תמיד, ותלוי כל האצילות לעולם על האו"א שבא"ק ע"פ קבלתם מהעקודים מבחי' הב' מזלין דעקודים שהם הנביעו דהמ"ס שבא"ק, והוא ע"ד הזו"ן דאצילות המושפעים תמיד מהאו"א דהאצילות ע"פ קבלתם מהב' מזלין דהי"ג ת"ד, שהם הנביעו דאור המ"ס שבא"א ע' לעיל כלל ח' ענ"ב אות א'.

וכן הוא עד"ז ג"כ בכלל כל האצילות, שהוא תלוי על האו"א שבא"ק ע"פ קבלתם מהעקודים הנמשך שם מהנביעו דאור המ"ס שבא"ק. והנה נעשה כל חלקי האצילות אשר מצד האבא שבא"ק, הן כל אורות הנקודות דמצד אבא והן כל אורות התיקון דמצד אבא, אשר כולם הם משפעת אור המ"ס שבא"ק כנו', הנה הם נעשים בפעולות אותו המ"ה דהמ"ס דענינינו. כי הע"ב והס"ג דהמ"ס אשר לעיל אות א' ב' שהם בחי' א"א ואו"א שבו שהם הג"ר שבו, הנה הם נעלמים. אך המ"ה שבו שהוא הז"א שבו והוא המ"ה דענינינו, הנה הוא נתפשט בשפעו דרך המזל עליון דהעקודים לכל מה שנוגע להאבא שבא"ק, הן למציאותו עצמו והן לאורות הנקודות והתיקון, אשר ממנו שהוא כל חלקי האצילות אשר מצד האבא, הנה הם כולם נפעלים ונעשים בו, וממנו מאור המ"ה דהמ"ס שבענינינו מכחו

⁴⁵ הן בפנים והן בחוץ.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ופעולתו. והרי נמצא כי שימושו ופעולתו הנה הוא לכל מה שנוגע להאבא שבא"ק ולכל גילוי אשר באצילות.

אמנם הוא, כי הנה באמת הנה יש לאותו המ"ה עוד שימוש גדול יותר נפלא וגם הוא יותר עמוק, והוא כי הנה לעיל כלל ה' ו' בענין ההתפשטות הא' אשר להאצילות, הנה נתבאר שם מדברינו כי כל ההתפשטויות אשר לכל העולמות והפרצופים כולם אשר מהטבור דא"ק ולמטה, הנה נעשו ההתפשטויות בשני בחי': אחד, הוא למדרגתם העיקרי שבהם, כי למטה מהטבור דא"ק הנה יצאו כולם ממדרגת אור א"ס כנודע. ואחד, הוא להתפשטות אור א"ס אשר הוא בפנימיות כולם תמיד עכ"פ, כי רק הוא מקומם הנושא אותם בכל מלואם לעולם תמיד כנודע. ואמרנו שם, כי ההתפשטות דאור א"ס הנה הוא מהע"ב הכללי שבא"ק, שהוא מכללות כל הגלגלתא שבו, שהוא כולו בבחי' הע"ב הכללי בערך מהגרונן ולמטה והאור"א שבו, [ר"ל בחי' האור"א שבא"ק אשר הם מהגרונן עד הטבור שבו]. הנה הם הס"ג הכללי העיקרי אבא הוא ע"ב שבס"ג ואימא היא הס"ג שבס"ג, וכמו שבארנו כ"ז בביאור היטיב בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' ע"ש. ומהאור"א שהוא הס"ג הכללי העיקרי, הנה הוא ההתפשטויות אשר למדרגתם העיקרי, ומכללות הגלגלתא שהוא כולו בבחי' הע"ב הכללי הנה הוא ההתפשטויות אשר לבחי' אור א"ס שבהם.

והנה אלו הב' התפשטויות הם שתיים שהן ארבע, כי ההתפשטויות אשר למדרגתם עצמם שהוא מהאור"א, הרי הם שתיים אחד מאבא ואחד מאימא, וכן ההתפשטות אשר מהע"ב הכללי לבחי' אור א"ס שבהם הוא ג"כ שתיים, אחד לכל חלקי המציאויות דהעולמות כולם אשר מהאבא הכללי שבא"ק שהוא הע"ב דס"ג, ואחד לכל חלקי המציאויות דהעולמות כולם אשר מהאימא הכללי שבא"ק שהיא הס"ג דס"ג, הנה כ"ז הוא מה שמתבאר מדברינו אשר לעיל כלל ה' ו' ע"ש. והרי לנו עכ"פ, כי הנה ישנם ב' מיני התפשטויות בהאבא הכללי שבא"ק, וב' מיני התפשטויות בהאימא הכללי שבא"ק, אחד מה שהוא לצורך מדרגתם עצמן, ואחד מה שהוא לצורך אור א"ס שבכל א' מהם.

ומעתה נבוא לענינינו, כי הנה אלו הב' מיני התפשטויות אשר אמרנו בהאבא הכללי שהוא הע"ב שבס"ג, הנה נעשה כ"ז בפעולת אור המ"ה דענינינו שהוא המ"ה דהמ"ס (ד' ע"ג) שבא"ק, כי הנה בשפעו וכחו אשר הוא מאיר ומשפיע בהעקודים ובבחי' המזל עליון אשר שם, הנה הוציא את כל מציאות האבא גופא בכלילותו בהמזל עליון, וכן בשפעו אשר האבא מקבל ממנו תמיד דרך המזל עליון דהעקודים, הנה הוציא האבא את כל חלקי הנקודות אשר ממנו, וכן אח"כ את כל חלקי אור התיקון אשר ממנו. וכ"ז הוא מה שנוגע למציאות האבא אשר במדרגתו עצמו, וכן לאורות הנקודות והתיקון אשר ממנו אשר במדרגתם עצמם. והנה נעשה כ"ז ע"י כח ושפעת אור המ"ה דענינינו, בשפעו אשר משפיע בהמזל עליון דהעקודים אשר האבא שבא"ק כלול בו ומקבל ממנו, והוא שורשו, והרי נעשה כ"ז רק בכח ושפעת אור דהמ"ה דהמ"ס דענינינו.

וכן ע"ז הנה מתפשט ומתלבש עוד אותו המ"ה דענינינו בכלם ג"כ לצורך בחי' היחוד דאור א"ס בהם, כי אור א"ס הנה הוא מתייחד לעולם בכל אצילות כולו עד סיומו כולו כנודע. וכן גם בעולם הנקודות, אשר הגם שהיה אז בהעלם גדול דאור א"ס הרבה מאד, עכ"ז הנה אז ג"כ הרי היה הכל רק ממנו ית"ש בכוננתו ורצונו, והיו נשואים כולם רק עליו לעולם ובסוד (נחמיה טו) ואתה מחיה את כולם, כי בלתי זה הרי אי אפשר, אלא שהיה בהעלם גדול וכמ"ש האריו"ל במאמרי רשב"י (דף כ"ב סע"ד), וכנודע וכ"ז היה בהאבא שבא"ק ובכל חלקי האצילות אשר ממנו (כי כ"ז אשר בהאימא שבא"ק הנה יתבאר לקמן אות ד').

והרי נמצא כי הנה היה שימושו ופעולתו דהמ"ה דענינינו בהאבא הכללי שבא"ק ובכל חלקי האצילות אשר ממנו בכפליים: אחד, מה שהיה מאיר בהם לצורך תוצאות מציאותם אשר במדרגתם גופה. ואחד, מה שהיה מאיר בהם לצורך היחוד דאור א"ס

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שבהם. והרי היה בו השימוש ופעולת דאור המ"ה דענינינו, שהוא המ"ה דהמ"ס שבא"ק בכפליים, כי היה מתפשט המ"ה דהמ"ס דענינינו לצורך תוצאות האבא שבא"ק ולכל חלקי האצילות אשר ממנו בב' מיני התפשטויות: אחד, לצורך מדרגתם גופה. ואחד, לצורך אור א"ס שבהם. אמנם הנה לא היה אלו הב' מיני התפשטויות להאבא ממנו במכוון אלא רק דרך העקודים, דרך המזל עליון שבהעקודים וכנז'.

והנה אלו הב' מיני התפשטויות אשר להאבא הנה הם כל אותן הד' מערכות דהעסמ"ב אשר יתבאר לקמן בהאבא, והם הד' מיני עסמ"ב אשר בס' ו' ז' ח' י"ב שהם העסמ"ב דהאבא עצמו, עם כל העסמ"ב דאורות הנקודות והתיקון אשר ממנו, שהם כל חלקי האצילות שממנו. והנה יצא ונעשה כל אלו הד' מיני עסמ"ב בכח ושפעת אור דהמ"ה שהוא אור המ"ה דהמ"ס דענינינו אשר האיר והתפשט דרך העקודים לצורך האבא הכללי שבא"ק, ולצורך כל חלקי אורות הנקודות והתיקון אשר ממנו. והנה היה אותו התפשטות אור דהמ"ה דהמ"ס בכפליים: אחד, לצורך מציאותם שהוא ע"פ הראוי למדרגתם עצמן. ואחד, בבחי' אור א"ס שבהם. אמנם הנה גם אותו ההתפשטות אשר בבחי' אור א"ס שבהם, הנה היה ג"כ רק בבחי' אור אותן הד' מיני עסמ"ב עצמן, ור"ל בבחי' השורש אשר להם, שהוא שרשם הפנימי אשר בא"ס ית"ש. והרי נמצא כי אלו הד' מיני עסמ"ב הם כפולים: אחד, מבחי' אור א"ס שבהם. ואחד, מעצמותן ממש, וכמו שיתבאר לקמן סי' י"ד.

והנה לעיל בהתחלת דברינו אמרנו כי אותן המ"ה דהמ"ס הנה הוא הוציא והמציא את המציאות דא"ק אשר מהגרון עד החזה שבו שהוא המקום דהאבא, אמנם כפי מה שהעלינו שגם האבא עצמו וכן כל גילויי דהאבא אשר בהאצילות הנה הוא ג"כ רק בכחו ושפעת אורו דאותו המ"ה דהמ"ס, א"כ יהיה נמצא שגם כל המציאות דא"ק אשר גם מהחזה ולמטה עד סוף רגליו יהיה כולו ג"כ רק מכח ושפעת אור דהמ"ה דהמ"ס, אלא הוא כי מהחזה ולמטה הנה הוא ע"י התלבשותו בהאבא, אבל עד החזה הנה הוא ע"י ההתפשטות דהנה"י שלו עצמו. (ד' ע"ד) אמנם כי מהחזה ולמטה הנה הוא אינו ממנו עצמו לבד, אלא רק בשיתוף השם ב"ן דהמ"ס אשר יתבאר לקמן אות ד'.

והענין הוא, כי הנה יתבאר מדברינו לעיל כלל ה' ו' (וע' כלל ח' ענף ג' ד') כי המציאות דא"ק אשר מטבורו ולמטה שבו הנה הוא נעשה ע"י ג' בחי' דההתפשטות הראשון, היינו הע"ב הכללי, והס"ג הכללי שהוא הע"ב דס"ג וס"ג דס"ג, שהם הא"א והא"א הכלליים שבא"ק שנתפשטו בהנה"י שלהם עד גבול המקום דסוף רגליו של הא"ק, ומכ"ז נעשה כל המציאות דהא"ק אשר מטבורו עד סוף רגליו. ובעומק ובדיוק הנה יתבאר לכל חכם ומבין מדעתו⁴⁶ ע"פ דברינו אשר לעיל כלל ה' ו' וכלל ח' ענף ג' ד', שכל המציאות דא"ק אשר גם מהגרון ולמטה שבו הנה הוא נעשה כולו ג"כ רק ע"י אותן ההתפשטות הראשון דכל הנה"י הנו', כי מההתפשטות הראשון דהנה"י דהע"ב הכללי שהוא הא"א שבו, הנה נעשה בו המציאות אשר מהגרון עד החזה שבו, והוא מה שאמרנו לעיל שהוא נעשה מהמ"ה דהמ"ס, כי זה נעשה מהנה"י דהמ"ה עצמו שבהמ"ס שהוא הא"א שבו, והמציאות אשר מהחזה עד הטבור שבו הנה זה נעשה מההתפשטות הראשון דהנה"י דהאבא שבו שהוא הע"ב דס"ג כנז'. אמנם הנה הוא נעשה ג"כ רק ע"י השתתפות המ"ה דהמ"ס, כי מכחו ושפעו הוא כל גילויי דהאבא כולו וכנז'. וכן הוא נודע ג"כ שהא"א הוא מתלבש לעולם בהאבא כולו. והרי נעשה גם המציאות אשר מהחזה עד הטבור ג"כ רק ע"י השתתפות המ"ה דענינינו שהוא המ"ה דהמ"ס, והמציאות אשר מהטבור עד סוף רגליו הנה זה נעשה מההתפשטות הראשון דהנה"י דהאימא הכללי שבא"ק (אשר יתבאר עניינה

⁴⁶ ע"י גמ' (חגיגה י"א ע"ב): לא במרכבה ביחיד אלא אם כן הוא חכם ומבין מדעתו. וע"י ב"ע רכז ע"ב ז"ל, דהיינו שהוא עומד במעלת המתקלא, ובמעלת עולם התיקון.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

לקמן אות ד') שהיא הס"ג דס"ג, והוא ג"כ ע"י התלבשות הנה"י דאבא וע"י התלבשות הנה"י דא"א, כי הם כולם מתלבשים זה תוך זה כמ"ש במאמרי רשב"י (נ"ה ג') וכנודע. והרי יהיה נמצא כי הנה כל המציאות דהא"ק אשר מהגרון ולמטה עד סופו כולו, הנה הוא הכל רק מכחו ושפעו דהמ"ה דענינינו שהוא המ"ה דהמ"ס, אלא הוא כי מהחזה ולמטה הוא ע"י הנה"י דהאבא ג"כ, ומהטבור ולמטה הוא ע"י הנה"י דהאימא ג"כ. אך גם זה הרי הוא ע"י התלבשות אור המ"ה שבהם, כי ממנו הוא כל מציאותם וכל התפשטותם כנו'. והרי נעשה הכל, ר"ל כל המציאויות אשר מהגרון ולמטה דהא"ק, הכל רק ע"י המ"ה דענינינו, וזהו שימושו ופעולתו דאותו המ"ה, כי הנה הוא מאיר ומתפשט להוציא ולהמציא את כל הגילויים כולם אשר מהגרון ולמטה דהא"ק עד סוף רגליו. וכן כל היהוד דאור א"ס שבהם הנה הוא הכל ג"כ רק ע"י אותו המ"ה דענינינו וכנ"ל, והרי נעשה ממנו כל המציאות דהא"ק עצמו אשר מהגרון ולמטה עד סופו כולו, וכן כל המציאות דהא"א שבו, וכן כל גילויים שהוא כל המערכות כולם דהעסמ"ב אשר יתבאר לקמן מסימן ו' ולהלאה. אמנם הא"א וכן כל ההתפשטות דהנה"י שלהם וכנ"ל עם כל גילויים, שהם כל אותן המערכות דהעסמ"ב הנו', הנה כ"ז נעשה ג"כ בסיוע האורות דהעקודים שהוא מהס"ג דהמ"ס הנ"ל אות ב'. אך הוא ג"כ רק בכח ושפעת אור דאותו המ"ה דהמ"ס עכ"פ, כי על ידו הנה מאיר העקודים בהם ג"כ וכנ"ל בדברינו. והרי נעשה הכל רק על ידו. והרי נתבאר לנו תהלה לאל ית"ש ענין המ"ה דהמ"ס ושימושו ופעולתו, ועתה נבאר בעה"י עדי"ג את הב"ן דהמ"ס למען שמו יתברך ויתעלה.

(ד)

ב"ן

הוא השם ב"ן דהמ"ס שבא"ק, שהוא מהה' אחרונה דהשם הוי"ה הכללי שבו התפשטות אורו וגילוי שנתפשט לעשר. אמנם באשר שהה' אחרונה הנה הוא רק הגילוי דה' ראשונה⁴⁷, זה ע"א} כי היא עטרה שלה וכמ"ש בספד"צ בסופו (דף לו ע"א) קרן דיובלא אתער עשיראה באימא כו', והאי קרן דיובלא הוא, ולכן הנה היא בסוד (משלי יב ד) אשת חיל עטרת בעלה, כי שורשה היא בעטרה דאימא, שהיא עטרה בראש ז"א, וע' רע"מ תרומה (קנח ע"א)⁴⁸. ולכן הנה אין בהשם ב"ן (ושהוא הוי"ה כפולה הכולל זו"ן, ע' מ"ן ומ"ד דרוש ח) רק ט' אותיות, כי שורשה נשאר בעטרה דאימא. ועכ"פ הוא כי השם ב"ן הנה הוא הגילוי דהה' אחרונה, והיא הנוק' רחל הכולל ג"כ זו"ן שהם יעקב ורחל, כי הם שניהם יוצאים מהיסודות דא"א המתגלים בהחזה דז"א, הוא מיסוד דאבא והיא מהיסוד דאימא, ויוצאים שניהם בנה"י דז"א שהם דידה⁴⁹, ולכן נכלל הוא בת, והם הדו"ן דרחל. וכן הוא כ"ז בשורש השרשים כאן, שהוא בהב"ן דהמ"ס דהא"ק, שהוא כולל דו"ן, והוא שורש להאימא הכללי שבא"ק הכולל ישסו"ת⁵⁰. אמנם הוא עצמו, הנה הוא בהמ"ס עצמו, כי הוא הב"ן דהמ"ס, שהוא המוחא פנימאה אשר מקומו בהגלגלתא הנה הוא למעלה, לפני מן הקרקפתא, אלא שמתפשט בהארתו בהגלגלתא כולו עד הגרון. והנה עד האזניים הנה הוא ניכר הארת הס"ג דאות ב' ונכללים באורו. ועד החוטם, הנה ניכר הארת המ"ה דאות

⁴⁷ עי' גר"א ספד"צ לז ע"ד ז"ל: ה' בעצמה הוא התכלית שבכח שבאותו צורה מזומנת לאותו תכלית, וא' שבה הוא התכלית בפועל בהיותה פועלת אותו הפעולה, וזאת צריך לתחתונים, וזאת שכינה בתחתונים שירדה בכסא ובעולמות שם אלקים, שם מלא אלף לכאן וכאן, וה' זאת דומה לה' ראשונה שהוא חומר התכלית וצורתה לכן היא כפולה.

⁴⁸ ז"ל: יש בכללים א' ואריכות שם וצריך עזרה.

תרגום:

⁴⁹ עי' זהר ויצא קנא ע"ב ענין ג' עדרי צאן שהנה"י שייכים למלכות.

⁵⁰ עי' אנ"כ ח'.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ג' ונכלל הב"ן באורו. ומהחוטם ולמטה הנה הוא הארת הב"ן. והנם מתלבשים זכ"ו, כל עליון בהתחתון בכל קומתו שהם כולו, ע' שנת"א (פ"ב סמוך לסופו) וספר הגלגולים (תחילת פ' י"ט), אך מהתחלת מקום גבול התחתון הנה מתעלם העליון בו ולא ניכר כלל כנודע ופשוט.

והנה שימושו ופעולתו הוא, כי הנה הוא הוציא והמציא את מציאות הא"ק אשר מהחזה שבו עד הטבור שבו, ונעשה בזה ג"כ לשורש השרשים להאימא הכללי שבא"ק שהוא ישו"ת שבו, אשר מקומה הוא מהחזה עד הטבור, ונמשכת משם. אמנם הנה לא נעשה אותה הב"ן שורש להאימא הכללי בהדיא ובמכוון, אלא רק ע"י העקודים וע"י המזל תחתון אשר שם, כי משם יונק האימא את הנביעו דהמ"ם שהוא מהב"ן דהמ"ם דענינינו, ויוצאת במקומה שהוא מהחזה עד הטבור ע"י המזל תחתון שבהעקודים מכח ושפעת אור דהב"ן דענינינו שהוא הב"ן דהמ"ם.

אמנם הנה שורשה הפנימי העליון דהאימא, הנה הוא באמת בכל עיקרו דהמ"ם עצמו, שהוא הע"ב והס"ג דלעיל אות א' ב', כי כל המ"ם שהיא הרישא תניינא שבא"א הנה היא השורש נעלם להאימא הכללית, וכנודע מדברי הגר"א בספד"צ (פ"א ד ע"ג ד"ה ואבא מקבל), וכן הוא ג"כ בעומק דברי האריז"ל במאמרי רשב"י בכ"מ, כי הב' רישין עלאין הם השורש לאו"א הרישא קדמאה שהוא הגלגלתא, הכולל בתוכה האוירא והקד"א⁵¹, הוא השורש נעלם להאבא הכללי, והמ"ם הוא השורש נעלם להאימא הכללי. והרי הוה כל עיקרו דהמ"ם כולו השורש נעלם להאימא. אמנם באשר שעיקרו דהמ"ם שהוא הע"ב והס"ג דאות א' ב', הנה הוא נעלם מאד, ומכל שכן הרישא קדמאה, שהרי הוא נקרא אין כנודע⁵². לכן הנה נעשה השורשין עלאין דהאו"א בהמ"ה וב"ן דהמ"ם שהוא המ"ה אשר לעיל אות ג' ובהב"ן דענינינו, כי הרישא דאין הנה הוא אחזי נהוריה⁵³ בהמ"ה דהמ"ם, ונרשם שם השורש עליון הפנימי להאבא הכללי וכנ"ל אות ג', ובהב"ן דהמ"ם שהוא הב"ן דענינינו הנה שם נרשם השורש העליון הפנימי להאימא הכללי וכנ"ל. וכן כל שפעת אור דהאימא הכללי שבא"ק הנמשך ממנה תמיד, הנה הוא ג"כ רק ממנו. ור"ל, כי הרי נודע הוא בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג' וכן הוא לעיל ענ"ב, כי עיקרן דהנקודות שהם מלכי העגולים אשר יצאו דרך העינים דא"ק, הנה הם מהאימא הכללי שבו, מבחי' הנה"י שבה, אשר העלתה ממטה למעלה בבחי' מ"ן, והם אשר יצאו דרך העינים. והנה כל הכח והאור דהשפע הזה הנה הוא ג"כ רק ע"י קבלת האימא אשר מקבלת מהב"ן דענינינו וע"י העקודים כנ"ל. וכן עד"ז אח"כ בכל אורות התיקון דמצד אימא שהם חלקי הדר ומהיטבאל אשר ממנה מכחה ושפעה שהם תיקוני האצילות כולו אשר מצד האימא הכללי שבא"ק וכנ"ל ענף ח'. הנה כ"ז הוא הכל ג"כ רק מקבלת אימא מה שמקבלת (ה ע"ב) תמיד מהב"ן דענינינו, שהוא הב"ן דהמ"ם ע"י העקודים ע"י המזל תחתון אשר שם וכנ"ל. והרי נעשה כל חלקי הנקודות דמצד אימא וכן כל חלקי אור התיקון דמצד האימא, שהוא כל חלקי האצילות כולו, מציאותו ואורו ושפעו תמיד כל חלקי שבו אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, הנה נעשה כ"ז הכל רק מכח ושפעת אור דהב"ן דענינינו, שהוא הב"ן דהמ"ם, מאורו וכחו ושפעו שמשפיע בה תמיד ע"י העקודים. והרי הוה שימושו ופעולתו דהב"ן דענינינו הכל לצורך האימא הכללי שבא"ק למציאותה עצמה, ולכל חלקי מציאות האצילות אשר ממנה, וכן לחלקי שפעת האצילות שממנה תמיד.

⁵¹ עי' בהגרא בסד"צ ה ע"ג סיום גלגלתא בקד"א.

⁵² עי' אד"ז רפח ע"ב: ע"ק אקרי אין דביה תלייא אין, ע"כ. דהיינו שבו מתלבש הרדל"א. ועי' מהגר"א על תז"ח יח ע"ד ז"ל רדל"א נק' אין לפי שהוא אין מושג כלל וכלל.

⁵³ עי' ע"ח א"א פרקים ד ו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וכן משמש הב"ן דענינינו ג"כ לפעולה עוד יותר גבוה ויותר עמוק וע"ד שאמרנו לעיל בהמ"ה דאות ג', והיינו כי הרי אמרנו לעיל כלל ה' ו' כי כל ההתפשטות דהנה"י דא"ק שהם לבר מגופיה (זהר בראשית כא ע"ב) והם רק לצורך האצילות, הנה הוא נעשה מג' בחי', ור"ל כי הנה כל ההתהוות והמציאות דהנה"י דא"ק אשר מטבורו ולמטה הנה הוא כולו רק לצורך האצילות, אשר מקומו הוא ג"כ מטבורו ולמטה עד סוף רגליו. ואותו המציאות דהנה"י, הנה הם נעשו מג' בחי', היינו מהנה"י דס"ג דס"ג שהוא האימא שבא"ק, ומהנה"י דהע"ב דס"ג שהוא האבא שבא"ק, ומהנה"י דהע"ב הכללי שהוא הא"א שבא"ק. וההתפשטות הנה"י דכל אלו הג' פרטיים אשר יצאו ונתפשטו מהטבור ולמטה דכל א' מהם, הנה הם רוב המציאות דהנה"י הכלליים דא"ק, והוא ג"כ ההתפשטות הראשון אשר לצורך האצילות שמקומו הוא מטבורו דא"ק עד סוף רגליו. ואמרנו שם עוד לעיל כלל ה' ו', כי עיקר המציאות דהנה"י דא"ק אשר הוא לצורך האצילות עצמו הנה הוא מההתפשטות דהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג שהם האו"א שבו, אבל ההתפשטות דהע"ב הכללי שהוא הא"א שבו, הנה הוא רק לצורך היחוד והגילוי דאור א"ס שבהאצילות, והוא עומד בפנימיות כל אותן ההתפשטות דהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג בבחי' נשמה לנשמה להם ולהיחוד והגילוי דאור א"ס שבהם, וכמו שבארנו כ"ז לעיל כלל ה' ו'.

והנה נעשו כל ענין ההתפשטות דהנה"י דס"ג דס"ג שהוא האימא שבא"ק, הן ההתפשטות דהנה"י שלה עצמה, והן ההתפשטות דהנה"י דהע"ב הכללי המתלבש בה לצורך אור א"ס שבה, הנה נעשה כ"ז ג"כ רק בשפעת אור ובה דהב"ן דענינינו, שהוא הב"ן דהמ"ס שמשפיע בה דרך העקודים כנ"ל. והרי נמצא כי מה שאמרנו לעיל בתחילת דברינו כאן כי הב"ן דענינינו הנה הוא הוציא והמציא את המציאות דא"ק אשר מהחזה עד הטבור שבו, הנה האמת הוא שגם המציאות דהא"ק אשר מהטבור עד סוף רגליו, הנה כ"ז נעשה ג"כ רק מכוח ושפעו. אלא כי שם היה ע"י התלבשותו בהרישא אשר מהחזה עד הטבור, הנה היה נעשה ע"י התפשטות הנה"י דהב"ן עצמו, אבל מהטבור ולמטה היה ע"י התלבשותו בהאימא, כי הוא אשר הוציא את האימא עצמה, ואח"כ מאורו ושפעו שמשפיע בה תמיד, הנה התפשט אימא בהנה"י שלה לצורך ההתפשטות הראשון דלהאצילות, וכן אח"כ לכל אורות הנקודות והתיקון אשר ממנה וכנ"ל. וכ"ז הוא למציאותם עצמן, וכן הוא מאיר ועומד אורו בה ג"כ תמיד לבחי' היחוד דאור א"ס אשר לכ"ז, והוא התפשטות דהע"ב הכללי שאמרנו. ור"ל כי הנה ההתפשטות דהע"ב הכללי לבחי' אור א"ס אשר בהאימא הכללי שבא"ק, וכן אשר בכל ההתפשטות דהנה"י שלה כנו', וכן אשר בכל אורות הנקודות והתיקון אשר ממנה, אשר אור א"ס ית"ש עומד בכולם תמיד בפנימיות פנימיותם, אם בהעלם שהוא בהנקודות, אם בגילוי וביחוד שהוא באורות התיקון, הנה כ"ז הוא הכל מאור אותו הב"ן דענינינו, שהוא הב"ן דהמ"ס שבא"ק. כי כל המ"ס כולו הנה הוא ג"כ בבחי' הע"ב הכללי בערך האו"א שבו, שהם עיקרן דהס"ג הכללי, אבא הוא ע"ב דס"ג הכללי, ואימא היא הס"ג דס"ג כמו שבארנו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' (ה ע"ג) ע"ש. ואור הע"ב הכללי אשר לכל מה שנוגע להאימא הכללי למציאותה ולכל אורה ופעולותיה, הן למציאותם עצמן הן לבחי' אור א"ס שבהם, הנה הוא הכל מהב"ן דענינינו שהיא הב"ן דהמ"ס.

והנה מציאותה ואורה ושפעה דהאימא הכללי שבא"ק, הנה הם הד' מיני עסמ"ב אשר יתבאר לקמן בסי' ט' י' י"א י"ג, כי הנה שם ובהם הנה הוא המציאות דהאימא עצמה, וכן ההתפשטות דהנה"י שלה אשר מההתפשטות הראשון, שממנה לצורך המציאות דהאצילות, וכן אורה וגילוייה אשר בכל חלקי הנקודות שממנה שהם מלכי העגולים, וכן אח"כ כל אורה וגילוייה אשר באורות התיקון שממנה שהם חלקי הדר ומהיטבאל שמהאימא, הנה כ"ז הוא הכל באותן הד' מיני עסמ"ב אשר יתבאר לקמן בסי' ט' י' י"א י"ג וכמו שיתבאר שם בעה"ש. והנה הו' אותן הד' מיני עסמ"ב בכפליים: אחד, לצורך

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מציאותן גופה וכמו שיתבאר לקמן סי' ט"ו. ואחד, בבחי' אור א"ס שבהם, שהוא שרשם הפנימי העליון שבאור א"ס העומד בהם תמיד, אם בהעלם שהוא באורות הנקודות, ואם בגילוי ויחוד שהוא באורות התיקון. והם ג"כ בבחי' אותן הד' מיני עסמ"ב, ור"ל על שרשם הפנימי שבו כנוז', והם מהע"ב הכללי המתגלה ומתייחד בהאימא הכללי בכל ענייניה ופעולותיה. ועכ"פ הוא כי כל אלו הד' מיני עסמ"ב הם כפולים, והנה הם נמשכים שניהם ויוצאים ונעשים רק מכה ואור דאותו הב"ן דעניינינו, שהוא הב"ן דהמ"ס המאיר ומתפשט דרך העקודים ודרך המזל תחתון אשר שם להאיר להאימא לצורך כל אלו הד' בחי' דהעסמ"ב, אחד למציאותן עצמן, ואחד לבחי' אור א"ס שבהם.

והרי נתבאר לנו מכל דברינו ענין שימוש ופעולתו דהב"ן דעניינינו, כי בשפעו ואורו (בשיתוף המ"ה הנ"ל דאות ג' והוא בבחי' התפשטות הנה"י שבהם) הנה הוציא והמציא את כל המציאות דהא"ק אשר מהגרון שבו ולמטה עד סוף רגליו, אלא הוא כי מהחזה עד הטבור הוא ע"י התלבשות בהנה"י דהאבא ג"כ, ומהטבור עד סוף רגליו הוא ע"י התלבשות בהנה"י דהאימא ג"כ. וכן מאורו ושפעו הנה הוציא והמציא את המציאות דהאימא הכללי שבא"ק, וכן כל חלקי הנקודות דמהאימא שהם כל מלכי העגולים, וכל חלקי אור התיקון דמהאימא, וכן כל שפעה אשר באצילות תמיד הנה הוא הכל בכח ואור דהב"ן דעניינינו שהוא הב"ן דהמ"ס. אמנם כ"ז (ר"ל על מה שנוגע להאימא) הנה הוא ע"י התלבשותו בעקודים ובהמזל תחתון אשר שם.

וכן הוא ע"ז בהמ"ה דהמ"ס אשר לעיל אות ג', הנה כל מה שנוגע ממנו להאבא הכללי שבא"ק, הנה הוא ע"י התלבשותו בעקודים ובבחי' המזל עליון אשר שם. ועכ"פ הוא כי אותן המ"ה וב"ן דהמ"ס שבא"ק הנה הם השורשים העליונים להא"א שבא"ק, ולכל אורות הנקודות והתיקון שיצא מהם, ולכל מאורעותיהם תמיד אשר בהיה והוה ויהיה. והרי הוה שימושם ופעולתם דאותן המ"ה וב"ן דהמ"ס מן העולם ועד העולם⁵⁴, וע"ד שאמרנו לעיל אות א' ב' בהע"ב והס"ג דהמ"ס, אלא שהע"ב והס"ג הם משמשים מהעקודים ולמטה, ור"ל שהם משמשים גם בהעולם דהעקודים, ושם הוא גילויים, כי כל פעולת העקודים הוא רק מהם. אבל המ"ה וב"ן דהמ"ס, הנה הם משמשים רק לכל מה שנוגע להא"א שבו ומהם ולמטה, שהוא בהאצילות כולו ובכל העולמות ב"ע שיצא מהם ולכל מה שנעשה בהם תמיד, והרי הוה שימושם מן העולם ועד העולם.

ובזה נשלם דברינו בהסימן הזה בביאור מערכה הא', שהוא מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהמ"ס דא"ק, ענין מציאותם ושימושם. אמנם הנה פשוט הדבר כי כל מה שאמרנו בהם מענין שימושם הנה הוא רק על בחי' שורש השרשים הנעלם לכל המציאות כולו, ובכל מה שנעשה בהם תמיד בהיה והוה ויהיה, וע"ד שאמר הספד"צ (פ"א ג' ע"ב) האי מתקלא תלוי באתר דלא הוי, כי כ"ז הוא רק בסוד בחי' המחשבה הנעלמה אשר בא"ס (ה ע"ד) ית"ש. וכל שימושם ופעולתם שאמרנו בהם, הנה הוא ג"כ רק אחר השתלשלות כמה מדרגות דמערכות העסמ"ב אשר בא"ס ית"ש ג"כ אחר השתלשלות כמה מדרגות דמערכות העסמ"ב אשר הם ג"כ נעלמים מאד מאד וכמו שיתבאר בעה"י עוד בדברינו למטה. אבל המ"ס עצמו, ובפרט המ"ס דא"ק, הנה הוא כולו מופלא ומכוסה טמיר ונגיז, כי הוא מבחי' א"ס אשר בו עצמו לית מחשבה תפיסא ביה, ופשוט הוא ודי בזה.

סימן ב'
הקדמה

⁵⁴ עי' זהר ח"א לד ע"א, היינו מבינה עד מלכות.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנה אמרנו לעיל סוף אות א' כי הע"ב דהמ"ס, הנה הגם שהוא מהרישא תליתאה, עכ"ז הנה הוא מיוחד בהרישא תניינא אשר בהקרקפתא עצמו, וכנודע בסוד כתר מלכות שאמר אליהו זל"ט (תיקוני יט ע"א), שהכתר דהתתון הוא בהמלכות דהעליון. והנה הוה הע"ב דהמ"ס ג"כ מכלל הע"ב הכללי שבקרקפתא אשר אין לנו רשות לדבר בו, ולכן הוא כי הנה הגם שאותו הע"ב דהמ"ס הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, עכ"ז הנה אי אפשר לנו לדבר בהם כלל בבחי' גילויים ושימושם, כי הם עצמם לא נתגלו כלל. אמנם הנה הוא מתלבש בהס"ג דהמ"ס שהוא עיקרו דהמ"ס עצמו וכנ"ל סי' א' אות ב' ומתגלה הע"ב על ידו. והנה אותו הס"ג דאות ב', הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והם אשר מתפשטים להיות שורשי הגילויים להאורות דאח"פ. אמנם התפשטותם הנה הוא באמת עדיין רק בהגלגלתא עצמו, והם רק שורשי הגילויים ואינם עדיין הגילויים עצמן, אך הם מתפשטים עכ"פ מהס"ג דהמ"ס, והם השורשים הנעלמים להאורות דהאח"פ. והנה הם מערכה הב' דהמ"ס, כי הס"ג דאות ב' הרי הוא מהעס"ב דהמערכה הא' דהמ"ס שבא"ק, שהוא הד' שמות עסמ"ב עצמו. אך הד' שמות עסמ"ב המתפשטים מאותו הס"ג ג"כ, הרי הם מערכה הב' שבו. והנה הע"ב שבהם, שהוא הע"ב דהמערכה הב' שאמרנו, והוא הע"ב שבס"ג שהוא בחי' הכתר והחכמה שבו, הנה בו הוא היילוי ג"כ מהע"ב דהמ"ס עצמו, שהוא הע"ב דאות א', כי הע"ב שבהס"ג דאות ב' הנה הוא מהמלכות דהע"ב דאות א', ואין לנו שום בחי' גילוי מהע"ב דאות א' אלא רק הע"ב דהמערכה הב' שהוא הע"ב דהס"ג דאות ב', שהוא בחי' כתר והחכמה דהס"ג דאות ב', והוא מהמלכות דהע"ב דאות א' והוא גילוי, ומתגלה הע"ב דאות א' ע"י הס"ג דאות ב', והוא בהע"ב המתפשט ממנו, שהוא הע"ב דהמערכה הב' אשר יתבאר לפנינו.

והנה נבאר עתה בעזרת ה' ית"ש את כל אותן הד' שמות עסמ"ב דהמערכה הב', את כל שם ושם בפנ"ע עניינו ושימושו ופעולתו, את כל אחד ואחד על מה שהוא שורש אליו, ומקומו דכל אחד ואחד בהגלגלתא דא"ק. ואיך שהם כולם קשורים ומיוחדים זב"ז, ונמשכים זה מזה. ובפרט הע"ב שבהם, שהוא הע"ב דהס"ג שאמרנו, כי הנה הוא שורש כולם, וכולם תלויים רק עליו. והנה יתבאר באותו הע"ב חדשות ונצורות רבות, כי הוא ראשית הגילוי מהנביעו דאור א"ס, ובו תלוי כל עולם העקודים, כי הוא עומד בכל העקודים בבחי' נשמה לנשמה, ועל שמו נקרא כל העקודים בשם ע"ב דס"ג (וכמ"ש הרב בדרושי נקודות ספ"א בהמ"ב), כי הוא הע"ב שבהס"ג דאות ב'. ולכן נקרא העקודים בשם ע"ב דס"ג כי כל העקודים תלוי ועומד על אותו הע"ב שבהד' שמות עסמ"ב דהמערכה הב', שהוא הע"ב דהס"ג שבהמ"ס אשר בס"א אות ב', כי הנה אותו הס"ג הרי הוא כלול מי' ספי' שהם עשר אותיות דהס"ג, והם הד' שמות עסמ"ב שבו שהוא העסמ"ב דהמערכה הב' שאמרנו. והגם שאותו הס"ג כולו הנה הוא רק עצמות אחד לבד, ואינו ניכר בו עשר ספי' כלל ולא ד' שמות עסמ"ב כלל, אך בהתפשטותו הנה יוצא מן הכח לפועל ונתגלה ע"ז וו ע"אז העסמ"ב שבו, והם העסמ"ב דהמערכה הב' שאמרנו. אמנם מה שמתגלה ממנו בתחילה, הנה הוא באמת רק הע"ב לבד, והג' שמות סמ"ב הם כלולים בו כמו שיתבאר, והוא הע"ב דהס"ג שבהמ"ס שהוא כלל כל העקודים, כי כל העקודים תלוי עליו כנו'. והנה נבאר מעתה את כל אותן העסמ"ב דהמערכה הב', שהם הד' שמות העסמ"ב דהס"ג דהמ"ס, ונבאר אותם אחד לאחד כל שם בפנ"ע באות מיוחד, ובאשר שיתארכו הדברים קצת ובפרט בהע"ב שבהם שהוא הע"ב דאות ה', הנה ראיתי לסדר אותו פסקי פסקי, כל דבור בסעיף מיוחד כדי ליתן ריח בין ענין לענין, וזה החלי בעזר צורי וגואלי למען שמו יתברך ויתעלה, עד כאן הקדמה.

סימן ב'
ע"ב

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

[סעיף א']

הוא האור הראשון מהתפשטות הס"ג דהמ"ס אשר בסי' א' אות ב', כי הנה אמרנו שהס"ג דאות ב' הנה הוא שורש השרשים לכל האורות דהאח"פ, אמנם הוא עצמו הנה הוא נעלם מאד כי הוא המוחא סתימאה עצמו, מופלא ומכוסה⁵⁵, ואין להבחין בו גופה שום חלוקת שמות כלל, ולכן הנה התפשט והאיר הוא עצמו מעצמותו ולחוי' נאבל עדיין הוא בהנגלגלתא עצמו, ויצא מזה האור דהע"ב הזה לצורך גילוי למטה, והוא השורש והראשית לכל הגילויים, כי הע"ב הנה הוא כולל את הכתר והחכמה, והכתר הוא השורש והחכמה הוא הראשית וכנודע כ"ז⁵⁶. והנה הע"ב הוא כולל בתוכו את כל הי' ספי' כולם אשר הם כלולים בדי' שמות עסמ"ב כנודע. והרי יצא הע"ב הזה ג"כ כלול מכל הד' שמות, והם הד' שמות עסמ"ב אשר הם השורשים פנימים דהאח"פ, והיו מתחילה כולם כלולים בהעלם באותו הע"ב אשר הוא אור הס"ג דאות ב' שהתפשט בו מעצמותו ולחוי', ואח"כ נתגלו ויצאו ממנו מן הכח לפועל כל העסמ"ב כולם כמו שיתבאר. והנה הוא ע"פ מה שנודע, שכל התפשטות הנה הוא מבחי' המלכות שבו, אלא שהמלכות הנה היא כלולה מכל העשר שבו. וכן הוא כאן כי ההתפשטות, הנה היה מבחי' המלכות דהס"ג דהמ"ס, והיתה כלולה מכל העשר דהס"ג, והוא הע"ב שאמרנו שהוא כלול מעשר שהם עסמ"ב, והם העסמ"ב שיתבאר בהסי' שלפנינו.

והנה הע"ב הזה הנה הוא המדרגה השניה להס"ג דאות ב', ובו הראה כחו וגבורתו מכל הד' שמותיו עסמ"ב הכלולים בו בהעלם, הנה הוציא אותם מן הכח אל הפועל ע"י הע"ב הזה, כי בו, ר"ל בהע"ב הזה, הנה נתייחד כח הפעולה לכל עולם העקודים, כי נתגלה בו ועל ידו כל בחי' הד' שמות עסמ"ב הכלולים בהס"ג דאות ב' בהעלם וברמוז. הנה נתגלו מעתה ע"י אותו הע"ב להוציא את כל כחם ופעולתם לאור. והנה אותו הע"ב הנה הוא עולם מלא וקומה שלימה מכל בחי' הפרצופים כולם, וכמו שאמרנו שהוא הכולל בתוכו את כל שרשי העליונים הפנימים דכל האורות דהאח"פ, והם כולם מושרשים בו ונאחזים בו. וכן הוא מתפשט בכולם, כי הוא לכל העקודים ע"ד הא"ק לכלל העולמות כולם, שכולם נאחזים בו ותלויים עליו, וכן ע"ד הא"א דאצילות לאצילות שכולם נאחזים בו ותלויים עליו, ואור א"ס עובר בתוכו ומחיה את כולם על ידו, והוא נשמה לכולם, ע' שער הכללים (פ"ט) וא"א (פרק ז') וכנודע, כן הוא אותו הע"ב דעניניו לכל העקודים, כי הוא מתפשט בכל האורות דהאח"פ וכולם תלויים עליו, והוא בבחי' א"א לכולם. וכ"ז הנה הוא משום כי הרי הוא מהס"ג דאות ב' כנז', והס"ג הוא עיקר המ"ס כנ"ל סי' א' אות ב', והמ"ס הוא הא"א, כי הג' רישין הם אפס אין א"א כנודע⁵⁷, והוה המ"ס שבא"ק בחי' א"א שבו, ולכן הע"ב שהוא התפשטות דהס"ג וכחו ואורו, הנה הוא הא"א לכל (ו' ע"ב) האורות דהאח"פ, והוא מה שנודע כי הנה אורות האח"פ הנה הם סוד בינה זו"ן, ע' אח"פ (פ"א ופ"ג) וכן בטנת"א (פ' א' ב'). והרי לכאורה הוא קשה, כי המקום דבינה⁵⁸ זו"ן הרי נודע הוא שהם רק מהחזה ולמטה, בינה מהחזה עד הטבור, וזו"ן מהטבור ולמטה עד סוף רגליו. וכאן בא"ק הרי הם יצאו מאוזן חוטם פה, ומקומם הוא אורות האוזן עד שכולת הזקן (ר"ל עד סוף הסנטר

⁵⁵ עי' ת"ז יג ע"ב לית עדן אלא כתר עליון דאיהו מופלא ומכוסה, ועי' ת"ז קלז ע"ב וז"ל, א' מן אבגית"ץ איהו כתר אמון מופלא ומכוסה, ועי' גר"א שם וז"ל (דף קלח ע"א) אמון מופלא ומכוסה הן בג' רישין דביה, מ"ס הוא האמון דביה נעשה כל, וכו' ומכוסה הוא אורא עלאה, ומופלא הוא רישא עלאה לכל רישין [רדל"א] ואל"ף מורה על כולם, עכ"ל, ועי' בהגר"א בסד"צ א' ע"ג ע"ק (דהיינו א) נקרא אין דביה תליא אין (דהיינו רדל"א) עכ"ל.

⁵⁶ עי' בהגר"א בספד"צ א' ע"א ד"ה ספרא.

⁵⁷ עי' אד"ז רפח ע"ב: ע"ק אקרי אין דביה תלייא אין, ע"כ. דהיינו שבו מתלבש הרדל"א. ועי' בהגר"א על תז"ח יח ע"ד ז"ל רדל"א נק' אין לפי שהוא אין מושג כלל וכלל, אבל לענין הלשון "אפס" עי' שער דרושי אבי"ע פרק א' ושם גם נזכר "אין", אמנם הוא מכנה את א"ס "אפס".

⁵⁸ היינו בינה תתאה (ישס"ת) עי' אנ"כ ח.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שהוא מקום צמיחת הזקן), אורות החוטם עד החזה, אורות הפה עד הטבור, והרי הם למעלה הרבה ממקומם הראוי. אך עומק הכוונה הוא, כי הם בסוד בינה וזו"ן אשר באותו הע"ב דענינינו, וכמו שאמרנו שהוא קומה שלימה ועולם מלא הכולל כל הפרצופים: א"א, או"א, זו"ן. ואורות האח"פ הם סוד בינה וזו"ן שבו, והנה הם יצאו בו באמת רק מהחזה שבו ולמטה, ותופסים בו באמת ג"כ עד סוף רגליו כמו שיתבאר בעה"ש. והוא כמו שאמרנו שהוא בבחי' א"א לכולם, והנה הם עומדים בו ע"ד פרצופי האצילות בהא"א דאצילות, שהבינה וזו"ן הם מהחזה שבו עד סוף רגליו, וכן הוא כאן, כי כל האורות דהאח"פ הנה הם עומדים באותו הע"ב ג"כ רק מהחזה שבו עד סוף רגליו. אמנם בענין יציאת האורות דחוטם פה, הנה בענין אחיזתם בו, הנה נשתנה בהם כאן למעליותא הרבה, כמו שיתבאר עומק הדברים בזה לקמן בדברינו בעזרת ה' ית"ש.

סעיף ב'

והענין הוא, כי הנה אותו הע"ב דענינינו, הרי אמרנו כי הנה הוא מתפשט ונמשך מהמ"ם עצמו, שהוא מהס"ג דאות ב', והוא הגילוי דהס"ג מכל העשר ספי' הכלולים בו. וא"כ הרי מתחיל עצמותו מהתחלת המ"ם עצמו, שהוא מהתחלת הס"ג דאות ב', מהכתר שבו המיוחד בהע"ב דאות א', כי הכתר דהמ"ם העיקרי שהוא הס"ג דאות ב' וכנ"ל, הרי הוא מהמלכות דהע"ב דאות א' וכנודע בסוד כתר מלכות (תיקו"ז יט ע"א). והרי הוה העצמות הע"ב דענינינו מיוחד גם עם הע"ב דאות א', והרי הוה התחלתו מהתחלת ראשית עיקר כל המ"ם כולו. אמנם הנה זהו רק בבחי' עצמותו הפנימיות שבו, אך מציאותו וגילוי הרי אמרנו כי הנה הוא מתפשט מהמ"ם ולחוץ, אלא שהוא לעולם בגלגלתא עצמו. והנה נמשך מציאותו בכל הגלגלתא כולו, וזהו מה שאמרנו לעיל כי הוא עדיין לעולם בהגלגלתא עצמו. אמנם גם זהו רק על מציאותו גופה, שהוא מציאותו העיקרי שבו, שהוא הציו העליון אשר עד הטבור שבו. הנה בזה הנה הוא מקומו רק בהגלגלתא עצמו לעולם, שהוא בכל הגלגלתא כולו. אך הנה"י שבו שהם לבר מגופיה (זהר בראשית כא ע"ב), הנה הם מתפשטים באמת למטה ג"כ, והיינו כי הנה הם יוצאים ומתפשטים עד הטבור דא"ק, שהוא עד המקום שמסתיימים שם כל האורות דהאח"פ.

והרי נמצא כי תפיסת המקום דהע"ב דענינינו הנה הוא בג' מקומות, כי עצמותו ופנימיותו הנה הוא מהתחלת עיקרו דכל המ"ם כולו, ומגיע עצמותו גם עד הע"ב דאות א' והוא מיוחד בו. אך מציאותו וגילוי הנה הוא רק מסיום הס"ג דאות ב' ולמטה ועד סופו דהגלגלתא כולו. אמנם התפשטותו בבחי' הנה"י שבו שהם לבר מגופיה, הנה הוא עד מקום הטבור דא"ק, ומתפשט עד שם משום צורך האורות דהאח"פ, שהם ממנו ותלויים עליו כנ"ל, וכדי להמציא שם את כל עולם העקודים, אשר מקומו הוא מהפה עד הטבור, והוא עומד בכל האורות דהאח"פ בבחי' א"א לכולם כנו'.

והנה אמרנו כי הוא עצמו, הנה הוא עולם מלא הכולל בתוכו כל הפרצופים א"א או"א זו"ן. והגם שאמרנו כי להאורות דהאח"פ הנה הוא כולו בבחי' א"א, אך הוא בעצמו הנה הוא כלול ג"כ מכל הפרצופים עכ"פ, וכנודע שכל א' הוא כלול מכולם. והנה הא"א שבו הנה הוא נעלם, כי הנה הוא בבחי' אור א"ס שבו, כי כן הוא כל בחי' א"א, ע' זוה"ק פינחס (רנח סע"א⁵⁹) ופ' בראשית (לא רע"ב⁶⁰). והאבא שבו, הנה הוא השורש היותר עליון

⁵⁹ ז"ל: תפלין דמארי עלמא כתר ומאי ניהו כתר דמארי עלמא יהו"ה דאיהו י' חכמה ה' בינה ו' תפארת כליל שית ספירין ה' מלכות ובג"ד ומי כעמך כישראל כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו כ"י אלהינו בכל קראנו אליו ארבע קראי כלהו רשימין בכ' רזא דאת כ' י' י' דאיהו י' מן יאהדונה עשרה עשרה הכף בשקל הקדש כ' מן כתר כלילא מעשר ספיראן כלילן מעילא לתתא ומעשר ספיראן מתתא לעילא ואלין אינון והמים אשר מעל השמים מים עליונים זכרים מים תחתונים נקבות ועליהו אמר ר' עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים

מים שמא תסתכנו בנפשכם דלאו אינון מים כמשמען אלא איהו אור נובע ובגין דא אדמו למים נובעים והאי נהורא לית ליה פסק ולא קצוץ ופרוד ובגין דאינון מכתר אתקריאן שאין להם סוף דכתר אין סוף אתקרי והקרבתם עולה לריח ניחוח ליי' (במדבר כח כז) ת"ח בפסח כתיב והקרבתם אשה עולה ליי' והכא לא כתיב אשה (דהא ביומא דא אשה לא כתיב ביה) אלא והקרבתם עולה מ"ט יומא דא יומא דעיילת כלה לחופה איהו וישראל מנו יומין דדכיו יומין ושבועין ואתכלילו ועאלו ביומין דדכיו והיא נפקת מכל סטרא בישא ונטרת יומי דכיו כדקא חזי ורזא דא מלכא טעם בתולה טעים בג"כ לא כתיב ביה אשה דהא אחרא לא קריב למשכנא והא אתרחק מתמן וע"ד אשים לאו הכא ולא אצטריכו להכא וישראל מרחקן אינון מן סטרא בישא (ומנו יומין דדכיו יומין ושבועין ואתכלילו ועאלו ביומין דדכיו) א"ר אבא עדיין צריכין אנן לפתחא דא למפתח אר"ש ארימית ידי בצלו למאן דברא עלמא ורזא דא אשכחן בספרי קדמאי אשים אינון באמצעיתא ואתיין בסטרא דא ובסטרא דא אדבקו באילנא דדעת טוב ורע אדבקן ברע ואדבקן בטוב ובג"כ בשאר יומין כתיב בהו אשה עולה אבל בהני יומא דאילנא דחיי קיימא ולא אחרא לית אנן צריכין לאשה ולא אצטריך למהוי תמן ויומא דא יומא דאילנא דחיי איהו ולא דדעת טוב ורע ובג"ד והקרבתם עולה לריח ניחוח ליי' ולא אשה ליי' עולה ועולה לשון (נ"א לשם) עולה כמה דאתמר והא אתערנא מלי דפרים בני בקר וכל ההוא קרבן.

תרגום: תפלין של אדון העולם כתר, ומהו הכתר של אדון העולם, יהו"ה, שהוא י' חכמה, ה' בינה, ו' תפארת כוללת שש ספירות, ה' מלכות. ומפני זה "ומי כעמך כישראל", "כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו כה' אלהינו בכל קראנו אליו", ארבעה פסוקים כולם רשומים בכ', סוד האות כ', י' י', שהוא י' מן יאהדונה", "עשרה עשרה הכף בשקל הקודש", כ' מן כתר כלולה מעשר ספירות כלולות ממעלה למטה, ומעשר ספירות ממטה למעלה. ואלו הם "המים אשר מעל השמים" מים עליונים זכרים, מים תחתונים נקבות, ועליהם אמר רבי עקיבא לתלמידיו, כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים, שמא תסתכנו בנפשכם שאינם מים כמשמעם, אלא הוא אור נובע ומפני זה נדמו למים נובעים, וזה האור אין לו הפסק ולא קצוץ ופרוד, ומפני שהם מכתר נקראו שאין להם סוף, שכתר נקרא אין סוף. "והקרבתם עולה לריח ניחוח לה". בא וראה, בפסח כתוב "והקרבתם אשה עולה לה", וכאן לא כתוב "אשה" (שהרי ביום זה אשה לא כתוב בו), אלא "והקרבתם עולה", למה. יום זה [הוא] יום שנכנסת כלה לחופה הוא, וישראל מונים ימי טהרה ימים ושבועות, ונכללים ונכנסים בימי הטהרה, והיא יוצאת מכל צד רע ושומרת ימי טהרה כשראו. וסוד זה, המלך טועם טעם בתולה, לכן לא כתוב בו "אשה", שהרי אחר לא קירב למשכן, והרי מתרחק משם, ועל כן אין כאן אשים, ולא צריכים לכאן, וישראל מרחקים הם מצד רע (ומונים ימי טהרה ימים ושבועות ונכללים ונכנסים בימי הטהרה). אמר רבי אבא עדיין צריכים אנחנו לפתוח פתח בזה. אמר רבי שמעון הרמתי ידי בתפלה למי שברא העולם, וסוד זה מצאנו בספרי הראשונים, אשים הם באמצע ובאים בצד זה ובצד זה, נדבקים בעץ הדעת טוב ורע נדבקים ברע ונדבקים בטוב, ולכן בשאר הימים כתוב בהם "אשה עולה", אבל באלו הימים שעץ החיים קיים ולא אחר, אין אנחנו צריכים לאשה ולא צריך להיות שם, ויום זה של עץ החיים הוא ולא של דעת טוב ורע, ומפני זה "והקרבתם עולה לריח ניחוח לה" ולא "אשה לה" עולה. ועולה לשון (לשם) עולה, כמו שנתבאר, והרי הערנו דברים של פרים בני בקר וכל אותו קרבן.

צדקתי???

⁶⁰ ז"ל: בית דבראשית רברבא רבי יוסי שאיל ליה ואמר האי שיתא יומי בראשית דקא תנינו מאן אינון אמר ליה היינו דכתיב (תהלים קד טז) ארזי לבנון אשר נטע כמה דאלין ארזין נפקין מן לבנון הכי נמי אינון שיתא יומין נפקין מן בראשית ואלין שיתא יומין עלאין קרא פריש לון דכתיב (ד"ה א כט יא) לך יהו"ה הגדולה והגבורה והתפארת וגו' כי כל דא צדיק, בשמים דא תפארת ובארץ דא כנסת ישראל כתרומו די אחיד בשמיא ובארעא כלומר דיסודא דעלמא דאקרי כל איהו אחיד בתפארת דאקרי שמים ובארץ דאקרי כנסת ישראל ועל דא בראשית ב' ראשית (היא חכמה כמה דתרגם יונתן בראשית בחכמתא) בגין דאיהי תניינא לחושבנא ואקרי ראשית בגין דהאי כתרע עלאה תמירא היא קדמאה ועל דלא עייל בחושבנא תניינא הוי ראשית בגין דא ב' ראשית ועוד כמה דחכמה עלאה איהי ראשית חכמה תתאה ראשית נמי הויא ועל דא לית לאפרשא ב' מן ראשית:

תרגום: ב' של "בראשית" היא גדולה. ר' יוסי שאל אותו ואמר, ששת ימי בראשית הללו ששינו מה הם. אמר לו, היינו מה שכתוב "ארזי לבנון אשר נטע". כמו שהארזים הללו יוצאים מן לבנון, כך גם אותם ששה ימים יוצאים מן בראשית. וששת הימים העליונים הללו, הפסוק פירש אותם, שכתוב "לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת וגו'". "כי כל" זה צדיק, "בשמים" זו תפארת, "ובארץ" זו כנסת ישראל, כמו תרגומו, שאוחז בשמים ובארץ. כלומר, שיסוד העולם שנקרא כ"ל, הוא אוחז בתפארת שנקרא "שמים", "ובארץ" שנקראת כנסת ישראל, ועל זה בראשית, ב' ראשית, (היא חכמה, כמו שתרגם יונתן "בראשית" בחכמה) בגלל שהיא שניה לחשבון, ונקראת ראשית, בגלל שכתר עליון זה תמירא הוא ראשון, ועל שלא נכנס בחשבון הראשית הוא שני, בגלל זה ב' ראשית.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

לאור העינים, כי הוא אור העינים הפנימי, אשר עליו אמרו (ו ע"ג) בתז"ח בסופו (דף נא רע"א) עינא לא שלטא למיחמי בשעתא דאיתכסי אתגלייא, ובשעתא דאיתגלייא אתכסי בסתימו דעיינין חמאן ליה, בפתיחו דעיינין איתכסי ליה⁶¹ [והוא מראה שרואה האדם כשסותם עיניו כמו מראה חשוך וכשפותח עיניו אינו רואה את המראה], לפי שהוא סתימו עלאה, שעליה נאמר (תהלים יח יב) ישת חשך סתרו, והוא גוון דלא מתחמי אלא בסתימו דעיינין, וכן אמרו ג"כ בזוה"ק (פ' וארא כג ע"ב) ולא אתייהיב רשו למיחמי אלא בעיינין סתימין, בגין דאינון סתימין עלאין קיימי על אינון גווינין דאתחזיין⁶², אשר הם מסוד אספקלרייא המאירה כמ"ש בזוה"ק שם, ולכן הם אינם מתלבש בגוף ואינם נראים אלא בסתימו דעיינין, וע' כ"ז בהגר"א בתז"ח שם⁶³.

ועוד, כמו שחכמה עליונה היא ראשית, גם כך חכמה תחתונה גם היא ראשית, ולכן אין להפריד ב' מן ראשית.

⁶¹ ז"ל בשלימות: סלקא ונחתא אזלא וקימא עינא לא שלטא למחמי בשעתא דאתכסי אתגלייא ובשעתא דאתגלייא אתכסי בסתימו דעיינין חמאן לה באטימו דאודנין שמעיין לה בפתיחו דעיינין אתכסי לה ולא ידיע עד דאזדמין לפתורה זכאי קשוט למיכל.

תרגום: עולה ויורד הולך ועומד העין אינה שולטת לראות בשעה שמתכסה מתגלה ובשעה שמתגלה מתכסה בסתימת העינים רואים אותו באטימת האזנים שומעים אותו בפתיחת העינים מכסים אותו ולא ידוע עד שמזדמנים לשלחנו צדיקי אמת לאכל.

⁶² ז"ל בשלימות: תא חזי בעינא אית תלת גווינין דאתגליין רשימין ביה וכלהו לא מזדהרי בגין דקיימי בנהורא דלא נהיר ואלין אינון כגוונא דאינון סתימין דקיימי עליהו ואלין אינון דאתחזיין לאבהן למנדע אינון סתימין דמזדהרין מגו אלין דלא מזדהרי ואינון דמזדהרי ואינון סתימין אתגליין ליה למשה בהווא רקיעא דיליה ואלין קיימי על אינון גווינין דאתחזיין ביה בעינא ורזא דא סתים עינך ואסחר גלגלך ויתגליין אינון גווינין דנהרין דמזדהרי ולא אתייהיב רשו למיחמי אלא בעיינין סתימין בגין דאינון סתימין עלאין קיימי על אינון גווינין דאתחזיין דלא מזדהרי ועל דא קרינן משה זכה באספקלריא דנהרא דקיימא על ההוא דלא נהרא שאר בני עלמא בההוא אספקלריא דלא נהרא ואבהן הו חמאן מגו אלין גווינין דאתגליין אינון סתימין דקיימי עליהו דאינון דלא נהרין ועל דא כתיב וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי באינון גווינין דאתחזיין ושמי יהו"ה לא נודעתי להם אלין גווינין עלאין סתימין דזהרין דזכה בהו משה לאסתכלא בהון ורזא דא דעינא סתים וגליא סתים חמי אספקלריא דנהרא אתגלייא חמי אספקלריא דלא נהרא ועל דא וארא באספקלריא דלא נהרא דאיהו באתגלייא ביה כתיב ראיה באספקלריא דנהרא דאיהו בסתימו כתיב ביה ידיעה דכתיב לא נודעתי אתו רבי אלעזר ורבי אבא ונשקו ידיו בכה רבי אבא ואמר ווי כד תסתלק מעלמא וישתאר עלמא יתום מינך מאן יכיל לאנהרא מלין דאורייתא:

תרגום: בא וראה בעין יש שלשה צבעים שהתגלו רשומים בו וכולם לא זוהרים משום שעומדים באור שלא מאיר ואלה הם כדוגמא אותם הנסתרים שעומדים עליהם ואלה הם שנראו לאבות לדעת אותם נסתרים שזוהרים מתוך אלה שלא זוהרים ואותם שזוהרים והם נסתרים התגלו למשה באותו רקיע שלו ואלה עומדים על אותם צבעים שנראים בו בעין. וסוד זה סותם עיניך ומסובב גלגלך ויתגלו אותם צבעים שמאירים שזוהרים ולא נתנה רשות לראות אלא בעיניים סתומות משום שאותם נסתרים עליונים עומדים על אותם צבעים שנראים שלא זוהרים. ועל זה קראנו משה זכה באספקלריה המאירה שעומדת על אותה שלא מאירה שאר בני העולם באותה אספקלריה שלא מאירה והאבות היו רואים מתוך הצבעים הללו שהתגלו אותם נסתרים שעומדים עליהם שאלה שלא מאירים ולכן כתוב וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי באותם צבעים שנראים. ושמי ה' לא נודעתי להם אלו צבעים עליונים נסתרים שזוהרים שזכה בהם משה להסתכל בהם וסוד זה שהעין סתום ע'נסתר וגלוי סתום ע'נסתר רואה אספקלריה המאירה נגלה רואה אספקלריה שלא מאירה ועל זה וארא באספקלריה שלא מאירה שהיא בהתגלות בה כתוב ראיה ואולם באספקלריה שמאירה שהיא בסתר כתוב בה ידיעה שכתוב לא נודעתי באו רבי אלעזר ורבי אבא ונשקו ידיו בכה רבי אבא ואמר אוי כשתסתלק מן העולם וישאר העולם יתום ממך מי יכול להאיר דברי תורה.

⁶³ ז"ל: בפתיחו דעיינין אתכסי ליה - כנ"ל (זהר וארא) ולא אתייהיב רשו כו' רק בסתימו דעיינין והוא מראה שרואה האדם כשסותם עיניו כמו מראה חשוך לפי שהוא סתימא עילאה שעליהן נאמר ישת חשך סתרו כידוע וכשפותח עיניו אינו רואה את המראה: ולא ידיע עד דאזדמן לפתורה זכאי קשוט למיכל - ר"ל בעה"ב שהוא דרגא דבינה אז יתגלה ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים ים עילאה בינה ימא דאורייתא כידוע כמ"ש לעיל ובר"מ שאז יתגלה מ"ט שערי בינה עץ החיים והוא יין המשומר בענביו מששת ימי בראשית כמ"ש בזוהר שיר השירים על פ' כי טובים דודיק מיינ ע"ש שעליו נאמר עין לא ראתה אלקים זולתך אלקים בינה יעשה למחכה לו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ודע, כי הנה כל מראות העליונים וכל הגילויים הנה הם כולם רק באור העינים הפנימי הזה אשר לפני מן העינים, והוא הראייה אשר בסתימו דעינין כנו', אלא שגילוי זה הוא לפי מדרגת האדם ולפי ערך מעלת הגילוי שנתגלה בו. כי הנה כל מראות הנביאים הנה היה ג"כ בהאור הזה, שהוא בהראיה אשר לפני מן העינים, וכן בו היה ג"כ כל מראות דניאל. וכ"ז הוא הכל מהתפשטות אור הע"ב דעינינו, שהוא בהגלגלתא ולפנים שהוא מהמ"ס עד העינים, ומשום שהוא מהמ"ס לכן היה כל ראייתם הכל מראות אלהות, שהוא מראה הנבואה, אלא שבכל הנביאים אשר זולת משה רבינו ע"ה הנה היה ג"כ ע"י התלבשות דכח הנפש שבו שבכח המדמה, וכמ"ש (הושע יב יא) וביד הנביאים אדמה, והיו מצטיירים ע"י העינים באותו הראייה אשר לפני מן העינים בצעור נפשיית. ובדניאל הנה היה עוד יותר למטה, כי היה נמשך כל גילוי ע"י התלבשות ראש עולם העשייה ומתחתית עולם היצירה, והוא אינה נבואה ממש אלא שהוא ממוצע בין נבואה לרוח הקודש⁶⁴, ובו היה רואה כל המראות מאת אשר היה עתיד לבוא בהצטיירות העינים, והכל היה באותו הראייה אשר לפני מן העינים. וכן באותו הראייה הנה היה רואה ג"כ את המלאכים ממש, כמ"ש שם ח' ט' י"ב, וכן הוא עדי"ז ג"כ מ"ש במלכים ב' (ו' י"ז) ויפקח ה' את עיני הנער וירא וגו'. הנה הגם שאין זה מראה הנבואה, אך היה כ"ז ג"כ רק בהראיה אשר לפני מן העינים. וכן עדי"ז בפ' בלק (במדבר כב לא) ויגל ה' את עיני בלעם וירא את מלאך ה' וגו', כי באותו הראייה הוא כל הגילויים הרוחניים אשר אי אפשר לראות אותם בראייה החיצונית, והיה נפתח הראייה החיצונית ומסתכל ורואה בהראיה הפנימית, וז"ש ויגל ה' את עיני בלעם וירא וגו' וכן ויפקח ה' את עיני הנער וירא וגו', כי היה נפתח הראייה החיצונית והיה רואה דרך בה בהראיה הפנימית*).

(* הנהה הנה יצאתי כאן מהענין ונמשך לי הדברים לדרוש אחר אך מה ששייך להענין ע' לקמן סעיף ג', ע"כ הנהה.)

והנה עדי"ז היה ג"כ כל מראות אלהות אשר ראו הנביאים כולם זולת משה רבינו ע"ה, הנה ככולם היה ג"כ רק דרך ראייה החיצונית וכמ"ש בזוה"ק הנו' פ' וארא (דף כג ע"ב) על פסוק וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י ושמי ה' לא נודעתי להם, אמרו שם כי אינון גוונין דאתחזיין שהם מאספקלריא דלא נהרא דאיהו באתגלייא, הנה ביה כתיב ראייה וארא, אבל באספקלריא דנהרא דאיהו בסתימו לא כתיב ביה ראייה אלה ידיעה, והוא מה שכתוב לא נודעתי. ואמרו שם, כי אבהן הוו חמאן מגו אלין גוונין דאתגליין, אינון סתימין דקיימי עלייהו כו', והיה מתלבש בהם כל הגילויים דמראות אלהות שהם מאספקלריא המאירה, הנה היה מתלבש בהראיה החיצונית דאתחזי שהיא מסוד אספקלריא דלא נהרא, ולכך כתיב בהם וארא, והוא שנאמר "אם יהיה נביאכם יהו"ה" (במדבר יב ו), ר"ל כל מראות אלהות שבהם, שהוא מסוד אספקלריא המאירה, הנה במראה אליו אתודע, כי הם רואים אותו ע"י התלבשות באספקלריא דלא נהרא, שהוא במראה, לא ו' ע"ד) כן עבדי משה וגו', כי במשה רבינו ע"ה הנה לא היה בו התלבשות כלל, וזה שנאמר בו "ומראה ולא בחידות" (שם ח), כי נתגלה לו כל גילוייו

שאמרו מאי עין לא ראתה זה יין כו' וכנ"ל עינא לא שלטא למיחמי כו' ואמרו זה עדין שלא שלטה בו עין כל בריה כו' והוא בינה ג"כ כמ"ש בזוה"ק ויקהל ובה הוא סעודת לוי' ועלה נאמר חכמות נשים בנתה ביתה טבתה טבחה מסכה יינה אף ערכה שולחנה וז"ש כאן עד דאזדמין כו' ולפתוריה הוא גבורה שמסט' דבינה הוא כידוע ושם צפון כל טוב העה"ב כמ"ש מה רב טובך אשר צפנת ליראיך כו' וכמ"ש בזוה"ק שלח לך:

⁶⁴ ע"י עבודת הקודש (חלק ד פרק כ מדרגות הנבואה כפי מה שחלקום חכמי האמת ע"ה ארבעה מדרגות. המדרגה האחת העליונה שבכלן היא מדרגת נבואת אדון הנביאים משה רבינו ע"ה, והשנית מדרגת נבואת שאר הנביאים ע"ה, והשלישית מדרגה למטה מאלו והיא מדרגת רוח הקדש, והרביעית היא המדרגה הנקראת לרז"ל בת קול.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מאספקלריה המאירה עצמו לא ע"י התלבשות כלל. ומ"ש גם בו "ותמונת ה' (שהיא מאספקלריא דלא נהרא) יביט" (שם), הנה לשון הבטה הוא על התבוננות והבנה, כמו "הביטו אל צור חוצבתם וגו' הביטו אל אברהם אביכם" (ישעיה נא ב), והוא על התבוננות ועיון השכלי, וכמו "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך" (תהלים קיט יח), וזהו שאמר "ותמונת ה' יביט". ור"ל, כי גם אם נתגלה לו איזה ענינים מאספקלריא דלא נהרא, הנה הוא הבין ויודע אותם על מה שהם מרמזים.

ולכן הנה לא נמצא בנבואתו לייחס עליהם שום צורה ותואר ודמות כלל ע"ד שנמצא בשאר הנביאים, וכמו שאמרו בב"ר (פכ"ז סי' א) גדול כחן של נביאים (במה שיש להם רשות על זה) שמדמין צורה ליוצרה, שנאמר ואשמע קול אדם וגו', ובמד"ר (פי"ט סי' ד) גדול כחן של נביאים שמדמים דמות גבורה של מעלה לדמות אדם כו', שנאמר ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם. וכ"ז הוא משום שנבואתם הנה היה רק מאספקלריא דלא נהרא (וכמ"ש ביבמות מט סע"ב ופי' רש"י שם) וכסבורים לראות ולא ראו. אבל משה רבינו ע"ה הנה הוא נסתכל באספקלריא המאירה, ולכן אמר הוא בנבואתו "כי לא ראיתם כל תמונה" (דברים ד טו), וכן "כי לא יראני האדם וחי" (שמות לג כ), וכל המראות אשר נראים גם אליו לפעמים באספקלריא שאינה מאירה, הנה הבין וידע והשיג אותם על מה שהם מרמזים, וזהו שנאמר עליו "ותמונת ה' יביט" ולא אמר יראה, אלא יביט, שהוא השגת הדבר על עומקו ואמתתו וכנוז, ולכן נאמר עליו "בכל ביתי נאמן הוא" (במדבר יב ז). ועי' בספרי (שם ח) על פסוק "ותמונת ה' יביט", שאמרו שם, זו מראה אחרונים. ור"ל שזהו מ"ש "וראית את אחורי" (שמות לג כג), ואמרו בזוה"ק (פקודי דף ר"ל רע"ב) כי כ"ז היה ג"כ ע"י אספקלריא דלא נהרא. וכן במעשה המשכן, אשר נאמר "וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר" (שמות כה מ), הנה אמרו ג"כ בזוה"ק פקודי (רכא ע"א), מאי בתבניתם, ר"ל כי הרי הוא לכאורה נגד הידוע שלא היה בנבואתו שום מראה ותבנית כלל, אלא אוליפנא דאספקלריא דלא נהרא הוה אחמי ליה בגויה כל אינון גוונין ודיוקנין דאתעבידו כו', ע"ש⁶⁵. והרי לנו כי מעשה המשכן אשר הראה לו הקב"ה בהר הנה היה ג"כ רק ע"י אספקלריא דלא נהרא, והרי נראה גם למשה רבע"ה ב' פעמים ע"י

⁶⁵ ז"ל בשלימות: תא חזי בשעתא דאמר ליה קודשא בריך הוא למשה עביד משכנא הוה קאים משה תוהא דלא ידע מה למעבד עד דאחזי ליה קודשא בריך הוא בעינא כמה דכתיב (שמות כה מ) וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר מאי בתבניתם אלא אוליפנא דאחמי ליה קודשא בריך הוא למשה דיוקנא דכל מלה ומלה כההוא דיוקנא דאיהו לעילא וכל חד וחד הוה עביד דיוקנא דיליה כדיוקנא (דאיהו לעילא וכל חד הוה עביד דיוקנא דיליה כדיוקנא) דאיהו אתעביד בארעא אשר אתה מראה בהר אשר אתה רואה מבעי ליה אלא אוליפנא דאספקלריא דלא נהרא הוה אחמי ליה בגויה כל אינון גוונין ודיוקנין דאתעבידו לתתא כהאי חזו דאחזי בגויה כל אינון דיוקנין משמע דכתיב אשר אתה מראה אתה רואה דאספקלריא דלא נהרא דאחזי ליה בגויה כל אינון דיוקנין והוה חמי לון משה כל מלה ומלה על תקוניה כמה דחמי גו עשיתא וגו חזו דאחזי כל דיוקנין וכד אסתכל בהו משה אתקשי קמיה אמר ליה קודשא בריך הוא משה את בסימניך ואני בסימני כדין אתיישב משה בכל עבידתא

תרגום: בא וראה בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה עשה משכן היה משה עומד תוהא שלא ידע מה לעשות עד שהראה לו הקדוש ברוך הוא בעין כמו שכתוב וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר מה זה בתבניתם אלא למדנו שהראה הקדוש ברוך הוא למשה דמות כל דבר ודבר כמו אותו דמות שהוא למעלה וכל אחד ואחד היה עושה דמות שלו כדמות (שהוא למעלה וכל אחד עושה דמות שלו כדמות) שהוא נעשה בארץ.

אשר אתה מראה בהר אשר אתה רואה היה צריך להיות אלא למדנו שאספקלריה שאינה מאירה היה מראה לו בתוך כל אותם הצבעים והדיוקנאות שנעשו למטה כמראה הזה שהראה בתוכו כל אותם דיוקנאות.

ממשמע שכתוב אשר אתה מראה אתה סוד האספקלריה שאינה מאירה שהראה לו בתוך כל אותם הדיוקנאות והיה משה רואה אותם כל דבר ודבר על תקונו כמו שרואה בתוך עשית ותוך מראה שמראה את כל הדיוקנאות וכשהסתכל בהם משה התקשה לפניו אמר לו הקדוש ברוך הוא אתה בסימניך ואני בסימני אז התישב משה בכל מעשה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אספקלריא דלא נהרא: אחד, מראה אחוריים אשר בנקרת הצור (והוא המערה, כמ"ש בתרגום שם, וכן במגילה יט ע"ב מערה שעמד בה משה ואלהיו, וע' פדר"א פ' מ"ו⁶⁶ וברד"ל שם אות ס"ז⁶⁷). והשני: תבנית מעשה המשכן. ועל כל זה אמר "ותמונת ה' יביט", כי גם כל מה שראה הוא באספקלריא דלא נהרא, הנה הבין והשיג אותם על עומקן ואמתתן. ולכן הוא כי גם אחר כ"ז הנה היה קשה למשה לעשותן בעצמו עד שאמר לו הקב"ה, "ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור וגו' אהליאב בן אחיסמך וגו' ועשו את כל אשר צויתך" (שמות לא ו).

ור"ל, כי הרי כל מעשה המשכן וכליו הנה נאמר בתחילה בפ' תרומה למשה רבינו בעצמו שהוא יעשה אותם, וכמ"ש "וצפית ויצקת ועשית בדי" וגו' (שמות כה יא – יג), "ועשית כפורת" וגו' (שם יז), "ועשית שנים כרובים" וגו' (שם יח), "ועשית מנורת" וגו' (שם לא), "ואת המשכן תעשה וכן" כו' כו' (שם כו א), על כל פרט ופרט הנה נאמר על כל אחד ואחד למשה רבינו בעצמו, שהוא בעצמו יעשה אותם וכמפורש שם בכל הפרשה (ומ"ש בארון "ועשו" (שם כה י), ע' זוהר חדש (מב ע"ג) פ' תרומה ד"ה ועשית כפורת זהב ע"ש⁶⁸). אך אמרו בזוה"ק פקודי (רמא סע"א) כי משה רבנו הנה הוא סילק את עצמו מזה, ואמרו שם, כי גם אחר שהראה לו הקב"ה את תבניתם באשא חוורא ובאשא אוכמא ובאשא סומקא ובאשא ירוקא (שהם סוד חגת"ם) עם כלדא, אקשי ליה למשה כו', ולא בעא משה למעבד. ואי תימא דאיהו לא ידע למעבד או חכמתא לא הוה עמיה, תא חזי בצלאל ואהליאב וכל שאר אחרנין דלא המו כמשה מה כתיב, וירא משה את כל המלאכה והנה

⁶⁶ ז"ל (פרק מה): מכל חטא כך ישראל נקיים מכל חטא ביום הכפורים. והב"ה שומע עתירתן של ישראל מן הקטיגור שלהם ומכפר על המזבח ועל המקום ועל הכהנים ועל כל הקהל מקטון ועד גדול ועל כל עונותיהם של ישראל ועל כל העם שנ' וכפר את מקדש הקדש אמ' משה ביום הכפורים אראה כבודו של הב"ה וכך אני מכפר על עונותיהם של ישראל ואמ' לפני הב"ה רבון כל העולמים הראיני נא את כבודיך אמ' לו אינך יכול לראות [את] כבודי שלא תמות שנ' כי לא יראני האדם וחי אלא למען השבועה שנשבעתי לך והשם שהודעתי לך אני אעשה רצונך עמוד בפתח מערה ואני אעביר כל טובי וכו' וכשאתה שומע את השם שאמרת לך שם אני עומד לפניך וחנותי את אשר אחון אמרו מלאכי השרת הרי אנו משרתים לפניו ביום ובלילה ואין אנו יכולין לראות את כבודו ועמדו בזעף ובבהלה להרגו והפיע נפשו למות מה עשה הב"ה נגלה אליו בענן ויתייבב עמו שם וזו היא ירידה שביעית וחכך הב"ה כף ידו עליו שלא ימות שנ' והיה בעבור כבודי ושמתך בנקרת הצור וכשעבר הב"ה כף ידו מעליו וראה אחורי השכינה שנ' והסירותי את כפי וראית את אחורי לפני לא יראו התחיל משה צועק בקול גדול ואומ' ה' אל רחום וחנן ארך אפים ורב חסד ואמת נוצר חסד לאלפים נושא עון ופשע וחסאה ונקא אמ' משה לפני הב"ה רבון כל העולמים סלח נא לעון העם הזה אמ' לו משה אילו אמרת סלח נא לכל עונות של ישראל עד סוף כל הדורות העת ההיא היתה עת רצון וכן הוא אומ' בעת רצון עניתך אלא אמרת סלח נא לעון (ה) [העם הזה על מעשה] (עשה) העגל הרי הוא כדברך שנ' ויאמר ה' סלחתי כדברך:

⁶⁷ ז"ל: עמוד בפתח המערה – תרגום בנקרת הצור במערת טינרא (ובלשון ארמי מערה נקירתא) ולשון עמוד בפתח המערה דכאן נראה שמכיון לסמכו לקרא דאליהו (מלכים א' יט) שנאמר שם ויצא ויעמד בפתח המערה ונלמד משם דנקרת הצור דכאן הוא ג"כ פתח המערה שצוה לו ה' לעמוד שם (וכן הזכירוה ביחד במגלה (יט ע"ב) במערה שעמד בה משה ואלהיו כו') בכדי שיהיה מזומן לראות שעה שיעבור ה' לפניו.

⁶⁸ ז"ל: ועשית כפרת זהב טהור רש"א בכל פרשתא דא אשכחנא דאתמסר עבידתא בידא דמשה בר תרין בכלהו כתיב ועשית ובארון ובאפוד כתיב ועשו ארון ועשו את האפוד ולא כתיב ועשית מ"ט בארון לא כתיב ועשית בגין דארון כליל ליה למשה בגויה לאתנהרא מניה ואצטריכו אחרנין לתקנא תיקונא ושפירו דיליה למיעל ליה לגביה

תרגום: ועשית כפרת זהב טהור (שמות כה) רבי שמעון אמר בכל הפרשה הזו מצאנו שנמסרה העבודה ביד משה פרט לשנים בכלם כתוב ועשית ובארון ובאפוד כתוב (שם) ועשו ארון (שם כח) ועשו את האפוד ולא כתוב ועשית מה הטעם בארון לא כתוב ועשית משום שהארון כולל את משה בתוכו להאיר ממנו והצטרכו אחרים לתקן את התקון והיפי שלו להכניס אותו לתוכו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

עשו אותה כאשר צוה ה' כן עשו. אי אינן דלא חמו עבדו כך משה דחמא על אחת כמה וכמה⁶⁹. (ז ע"א)

אך הענין הוא ע"פ מה שאמרנו, כי גם המראות אשר ראה משה ע"י אספקלריא דלא נהרא, הנה השיג אותם על אמיתתן ע"פ יחודם באספקלריא דנהרא, כי הוא זכה שנשלם על ידו היחוד דמלכות ב"א, ונתייחד אספקלריא דלא נהרא באספקלריא דנהרא והסתכל דרך בה גופה באינן סתימין עלאין, אשר שם אין תבנית ותואר כלל. והנה הוא היפך ממש מכל הנביאים כולם, כי בהם הנה נתלבש כל מראות אלהות שהוא האור דאספקלריא המאירה, הנה נתלבשו בהאספקלריא שאינה מאירה, וראו ע"ז את כל אותן המראות בבחי' תואר ותבנית כמ"ש ב"זוה"ק (פ' וארא כ"ג ע"א) ע"ש. אבל במשה רבינו ע"ה היה להיפך, כי גם אותן המראות אשר הראה לו הקב"ה ע"י אספקלריא שאינה מאירה, והם מראה אחוריים ותבנית המשכן וכליו כנו', הנה הסתכל הוא בהם ג"כ ע"פ האור העליון דאספקלריא המאירה אשר שולל שם את כל תבנית ותואר. וזהו שאמרו ב"זוה"ק פקודי (רכא ע"א) על פסוק בתבניתם אשר אתה מראה בהר (שמות כה מ), אשר אתה רואה אין כתיב כאן, אלא אשר אתה מראה, כי הגם דקב"ה אחזי ליה כל אינן גוונין ודיוקנין ע"י אספקלריא דלא נהרא אשר שם, הנה נראים כן. אבל משה הוה חמי לון כל מלה ומלה על תיקוניה כמה דחמי גו עשיתא וגו חיוז דאחזי כל דיוקנין, ור"ל כי משה ראה והבין שמראה הדיוקנין הוא רק מצד שהוא ע"י אספקלריא דלא נהרא, אבל במקומן ומקורן הוא משולל מכ"ו, כי שם אין תואר ותבנית כלל. ולכן כד אסתכל בהו משה על עומקן ואמיתתן אתקשי קמיה, ור"ל שהיה קשה לו לכוון בהם לעשותם כדוגמתן שלמעלה מאחר שבמקורן אשר לעילא לעילא אין דוגמא להם כלל. ואמר ליה קודשא בריך הוא, משה אנת בסימנך ואני בסימני, עשה אתה לפי האפשר לך בתבנית וגוונין, ואני אשרה שכינתי וקדושתי בהם גם ע"פ מקורן ושרשן אשר לפי אמיתתן הגם שהוא נעלם ממך איך שהוא. ועכ"ז הנה הסתלק משה מעשייתן כמ"ש בפ' פקודי (שם רמ"א סע"א) וכנ"ל, משום שמצא את עצמו שלא אפשר לו לכוין בהם מאומה.

והעיקר הוא, כי מצדו, ר"ל כל מה שהיה נוגע לשורש נשמתו, הנה התייחד המלכות ב"א, והיה עומד גם המלכות בסוד אספקלריא המאירה ע' תיקונים (תיקון מ')

⁶⁹ ז"ל בשלימות: תא חזי כד פקיד קודשא בריך הוא למשה על משכנא לא הוה יכיל למיקם ביה עד דקודשא בריך הוא אחמי ליה כלא בדיוקניה כל מלה ומלה במה אחזי ליה באשא חוורא ובאשא אוכמא ובאשא סומקא ובאשא ירוקא מה כתיב וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר עם כל דא אקשי ליה למשה

תא חזי אף על גב דאחזי ליה עינא בעינא לא בעא משה למעבד ואי תימא דאיהו לא ידע למעבד או חכמתא לא הוה עמיה תא חזי בצלאל ואהליאב וכל אינן שאר אחרנין אף על גב דלא חמו כמשה מה כתיב וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה וגו' אי אינן דלא חמו עבדו כך משה דחמא על אחת כמה וכמה אלא משה אף על גב דאסתלק מן משכנא מעבידתא כלא הוה בידיה ועל ידיה ואיהו אקרי על שמיה ועל דא כתיב וראה ועשה דבר אחר משה אסתלק מן דא ויהיב דוכתיה לאחרא עד דאמר ליה קודשא

תרוגם: בא וראה כשצוה הקדוש ברוך הוא את משה על המשכן לא יכול היה לעמד בו עד שהקדוש ברוך הוא הראה לו את הכל בדמותו כל דבר ודבר במה הוא הראה לו באש לבנה ובאש שחורה ובאש אדמה ובאש ירקה מה כתוב וראה ועשה בתבניתם ככל אשר מראה בהר עם כל זה התקשה משה.

בא וראה אף על גב שהראה לו עין בעין לא רצה משה לעשות ואם תאמר שהוא לא ידע לעשות או שחכמה לא היתה עמו בא וראה בצלאל ואהליאב וכל שאר אותם האחרים אף על גב שלא ראו כמו משה מה כתוב וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה וגו' אם הם שלא ראו עשו כך משה שראה על אחת כמה וכמה אלא משה אף על גב שהסתלק מהמשכן מהעבודה שלו הכל היה בידו ועל ידו והוא נקרא על שמו ועל זה כתוב וראה ועשה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בתחילתו פט ע"כ⁷⁰), ולכן הסתכל הוא גם בהמלכות רק ע"פ האור דאספקלריא המאירה, ולא היה אפשר לו לכוין בו על תבניתם כלל, וכן הסכים הקב"ה על ידו ג"כ, ואמר לו הקב"ה "ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי וגו' ואתו אהליאב בן אחיסמך וגו'", כי הם יכוונו בעשייתן היטיב ע"פ דוגמתן בתבניתם של מעלה שהראה הקב"ה למשה בהר, כי בתבנית הזו דוקא הנה הוא נרשם בזה הצרופי אותיות אשר בהם נבראו שמים וארץ⁷¹, והם תלויים במעשה המשכן. והרי תלוי קיום כל העולם כולו ע"י אורו וקדושתו ית"ש הנמשך ושורה בהם ע"י הכוונה הזו דוקא. [וכמ"ש בזה"ק פ' תרומה (קנב ע"א) ופ' פקודי (רלה ע"ב), וע' עוד פ' פקודי (ר"ב ע"ב ורכא ע"א ובדף רל"ד ע"ב)]. ונעשה כ"ז ע"י בצלאל ואהליאב, כי הם היה אפשר להם לכוין היטיב על כל תבניתם אשר מראה בהר, אבל משה רבינו ע"ה היה קשה לו לכוין על כ"ו, משום השגתו הגדולה ביחודם אשר באספקלריא המאירה אשר שם משולל הוא מכל תואר ותבנית. והרי היה קשה לו לכוין על דוגמתן ותבניתם אשר למעלה, אחר שלפי השגתו אין למעלה תבנית ודוגמא כלל, ולכן הסתלק הוא את עצמו מעשייתן כנ"ל.

אמנם הקמת המשכן וסידור כל כליו, הנה זה היה נעשה רק על ידו דוקא, כי אז הנה כוון בהם באמת על יחודם הנעלם אשר בשורש כל תבניתם, לייחד את הכל במקורן אשר למעלה. ונשלם ונתקן ע"י על ידו את כל כוונת בצלאל ואהליאב ג"כ, כי עיקר תיקון הכוונה הוא לייחד הכל במקורן אשר ביחודם הנעלם, כמ"ש בהקדמת וכוונדע⁷². וזה היה

⁷⁰ ז"ל: ובגין דא מסטרא דיהו"ה אתקריאת אספקלריאה דנהרא וכד איהי אדנ"י בלא בעלה אתקריאת אספקלריאה דלא נהרא ונביאיא מסטרא דיהו"ה אינון מאספקלריאה דנהרא ונביאיא מסטרא דאדנ"י אינון מאספקלריאה דלא נהרא דאלין מתנבאין רחמי ואלין מתנבאין דינא דנבואה איהי שקילא לאורייתא דבכתב ולאורייתא דבעל פה.

תרגום: ומשום זה מצד של יהו"ה נקראת האספקלריה המאירה וכשאדנ"י היא בלי בעלה נקראת אספקלריה שאינה מאירה והנביאים מצד של יהו"ה הם אספקלריה שמאירה ונביאים מצד של אדנ"י הם מן האספקלריה שאינה מאירה שאלו מתנבאים רחמים ואלו מתנבאים דין שהנבואה שקולה לתורה שבכתב ולתורה שבעל פה. @זה מספיק@

⁷¹ ע"י ברכות נה ע"א, אמר רב יהודה אמר רב יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ כתיב הכא וימלא אתו רוח אלהים בחכמה ובתבונה ובדעת וכתב התם ה' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה וכתב בדעתו תהומות נבקעו

⁷² צ"ע למה כוונתו אולי ד ע"א ז"ל: קום אליהו נביאה ליקרא דקודשא בריך הוא ושכינתיה ויתעוררו עמך שאר נביאי ועביד ליה קנא בהאי חבורא ולכל משריין דאזלין מתתריך בתר קודשא בריך הוא ושכינתיה לחברא לון בהאי חבורא לאשתכחא ביה נייחא לאלין משריין דנשמתין דאזלי מתתרכין משכינתא דאיהי יחידאה איכה ישבה בדד ולאשתכחא ביה נייחא למשריין דקודשא בריך הוא דאתמר בהון הן אראלם צעקו חוצה מלאכי שלום מר יבכיון ולית שלום אלא קודשא בריך הוא קום לחברא לון בהאי חבורא דהא כד אית בישראל משכילים מאלין דאתמר בהון והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע דא דאתקרי ספר הזהר דידעין למפלח למאריהון ולאפקא אזכרות דשמהן דקודשא בריך הוא ושכינתיה בכוונה ולחברא לון בקול דקריאת שמע ובדבור דצלותא דאינון תרין שמהן יאקדונק"י דבהון כלילן כל הוויין וכנויין ועשר ספירן כמה מלאכין דאינון חיוון דמרכבתא ושרפים ואופנים וכל עשר כתות דכלילן בהון דמשמשין לעשר ספירות כלהו ופניהם וכנפיהם פרודות לפומי לקבל אלין אזכרות דאינון יאקדונק"י בין בקריאת שמעבין בצלותא בין בשירות ותשבחות והודאות דבכל אזכרה דיפוק מפומי בכל אתר ובכל ממלל צריך לכוונא דיבור באדנ"י קול ביהו"ה ולייחדא לון כחדא ביחודא דאיהו יחיד נעלם דמחבר לון ומיחד לון כחדא וביה צריך הכוונה דלא תליא למימר ביה קול ודבור אלא מחשבתא

תרגום: קום אליהו הנביא לכבוד הקב"ה ושכינתו, ויתעוררו עמך שאר הנביאים, ועשה לו קן בחבור הזה, ולכל המחנות שהולכים מגרשים אחר הקב"ה ושכינתו, לחברם בחבור הזה, שתמצא בו מנוחה למחנות הללו של הנשמות, שהולכים מגורשים מהשכינה, שהיא יחידה (איכה א א) "איכה ישבה בדד", ולהמצא בו מנוחה למחנות הקב"ה, שנאמר בהם (ישעיה לג ז) "הן אראלם צעקו חוצה מלאכי שלום מר יבכיון", ואין שלום אלא הקב"ה. קום לחברם בחבור הזה, שהרי כשיש בישראל משכילים מאלו שנאמר בהם "והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע" (דניאל יב ג), זה שנקרא ספר הזהר, שיודעים לעבוד את רבונם, ולהוציא אזכרות של השמות של הקב"ה ושכינתו בכוונה, ולחברם בקול של קריאת שמע ובדיבור של תפלה, שהם שני השמות יאהדונה"י, שבהם

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

נעשה רק ע"י מרבע"ה בהקמתו ובסידור כל כליו, ולכן לא שרתה שכינה במעשה ידיהם עד הקמתו, וע"י משה דוקא וכמ"ש במדרש רבה ותנחומא פ' פקודי, וכן הוא (ז ע"ב) ג"כ בזוה"ק (פ' פקודי דף רלד סע"ב) דתשלום ותיקון כל הכוונות אשר כוון בצלאל במלאכת כל המשכן, הנה הוא נשלם ונתקן רק ע"י משה רבינו ע"ה בהקמתו. ואמר שם (רלה רע"א) ובצלאל לא הוה ידע ולא הוה יכיל למיקם ליה ע"ש⁷³, והוא מובן ע"פ מה שאמרנו, כי יחוד הכל במקורן הנה זה היה נעשה רק ע"י משה דוקא, משום שהוא השיג איך שכולם תלויים בסוד אור אספקלריא המאירה, אשר שם הם כולם אחד בלי תואר וצייר כלל. וכן אמרו ג"כ שם (רלה רע"ב) בגין כך ויביאו את המשכן אל משה דאיהו מארי דביתא כו', וליה אצטריך למחזי תיקונהא ורזין דילה, דלא אתייהבו לאחרא לאסתכלא ולמחזי בה באינן סתרינן ובאינן רזין דילה בר משה בלחודי כו', ע"ש⁷⁴. ור"ל, כי הנה הגם ששם (רלד ע"ב

כלולים כל ההיות והכנויים ועשר הספירות, כמה מלאכים שהם חיות המרכבה, ושרפים ואופנים וכל עשר הכתות, שכלולים בהם, שמשמשים את עשר הספירות כולם, ופניהם וכנפיהם פרודות לפיו כנגד האזכרות הללו, שהן יאהדונה", בין בקריאת שמע בין בתפלה, בין בשירות ותשבחות והודאות, שבכל אזכרה שיוציא מפיו בכל מקום ובכל דיבור, צריך לכוון הדבור באדנ"י, וקול ביה"ה, וליחדם כאחד ביחוד, שהוא יחיד נעלם שמחבר אותם ומיחד אותם כאחד, ובו צריך הכוונה שלא תלוי לומר בו קול ודבור אלא מחשבה.

או אולי יד ע"א מיד פתח רבי שמעון ואמר ויעשו כל חכם לב בעושי המלאכה וגו' מאי כל חכם לב ההוא דאיהו חכם בחכמה ובל"ב נתיבות דילה דאינן כלילן בשית יומי דבראשית והיינו שש משזר דאינן שית יומי דבראשית כלילן מעשר אמירן ול"ב שבילין דאינן ל"ב זמנין אלה"ם בעובדא דבראשית

והמשכילים בהון אשתמודעין אתון דאתמר בהון יודע היה בצלאל לצרף אותיות שבהם נבראו שמים וארץ⁷² ואינן כ"ח אתון וארבע סרי אחרנין גניזין בהון ואלין אינן כ"ח אתון בראשית ברא אלה"ם את השמים ואת הארץ ועליהו אתמר כח מעשיו הגיד לעמו ובגלותא אסתלק האי כ"ח מנייהו ואתמר בהון וילכו בלא כח לפני רודף ובגין דא אמרין בקדיש ועתה יגדל נא כח אדנ"י לקבל כ"ח אתון אחרנין דאית באלין שבע תיבין דאינן יהא שמיה רבא מברך לעלם לעלמי עלמיה ודא איהו העונה אמן יהא שמיה רבא בכל כחו⁷² י"ד אחרנין אינן יהו"ה אלהינ"ו יהו"ה וסימן אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר⁷² {יד ע"ב} ובאלין י"ד אתון אומאה הדא הוא דכתיב כי י"ד על כס י"ה.

תרגום: מיד פתח רבי שמעון ואמר (שמות לו ח) "ויעשו כל חכם לב בעושי המלאכה וגו'", מה זה "כל חכם לב", אותו שהוא חכם בחכמה ובל"ב נתיבות שלה, שהם כלולים בששת ימי בראשית. והיינו "שש משזר", שהם ששת ימי בראשית, כלולים מעשר אמירות ול"ב שבילים, שהם ל"ב פעמים אלה"ם שבמעשה בראשית.

"והמשכילים" (דניאל יב ג), בהם נודעים האותיות, שנאמר בהם יודע היה בצלאל לצרף אותיות שבהן נבראו שמים וארץ, והם כ"ח אותיות, וארבע עשרה אחרות גנוזות בהן. ואלו הן כ"ח אותיות (בראשית א א) "בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ", ועליהן נאמר (תהלים קיא ו) "כח מעשיו הגיד לעמו", ובגלות הסתלק כ"ח זה מהם, ונאמר בהם "וילכו בלא כח לפני רודף" (איכה א ו), ומשום זה אומרים בקדיש (במדבר יד יז) "ועתה יגדל נא כח אדנ"י", כנגד כ"ח אותיות אחרות שיש באלו שבע הנתיבות שהן, אמן, יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיה, וזהו העונה אמן יהא שמיה רבא בכל כחו. י"ד אחרות הם, יהו"ה אלהינ"ו יהו"ה. וסימן אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר, ובאלה ה"ד אותיות שבועה, זהו שכתוב (שמות יז טז) "כי י"ד על כס י"ה".

⁷³ ז"ל בשלימות: וכד אתא לאקמא ליה לא הוה יכיל למיקם ליה מאי טעמא בגין דרעותא דסליק על אינן אתון לא אתמסר אלא למשה בלחודי ואיהו הוה ידע ההוא רעותא דסליק לאינן אתון ועל דא אתקם משכנא על ידיה דכתיב ויקם משה ויתן משה וישם משה ובצלאל לא הוה ידע ולא הוה יכיל למיקם ליה

תרגום: וכשבא להקימו לא יכול היה להקימו למה משום שהרצון שעולה על אותן האותיות לא נמסר אלא למשה לבדו והוא היה יודע אותן הרצון שעולה לאותן אותיות ועל כן הוקם המשכן על ידו שכתוב ויקם משה ויתן משה וישם משה ובצלאל לא היה יודע ולא יכול היה להעמידו.

⁷⁴ ז"ל בשלימות: ועל דא כל מאן דצלי צלותא (וקשורא) וקשיר יחודא מסתכלין ביה אי איהו צלותא וקשורא כדקא יאות ואי היא צלותא והוא קשורא כדקא יאות כדן אתברך איהו בקדמיתא מאתר דכל ברכאן נפקין הדא הוא דכתיב והנה עשו אותה וגו' מיד ויברך אותם משה ובגין כך ויביאו את המשכן אל משה דאיהו מארי דביתא לאחזאה בתקונא דביתיה וליה אצטריך למחזי תקונהא ורזין דילה דלא אתייהבו לאחרא לאסתכלא ולמחזי בה באינן סתרינן ובאינן רזין

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ובכ"מ) הרי מבואר דבצלאל עביד לון ברזא דגלופא דאתוון דאתבריאו בהון שמיא וארעא, אבל לייחד את הכל במקורן הנעלם ולהמשיך משם את אור קדושתו ית"ש בכל מעשה המשכן וכליו, הנה זה היה תלוי במשה דוקא, ולכן לא שרתה שכינה במעשה ידיהם אלא רק ע"י משה דוקא, כי על ידו נשלם ג"כ את כל סוד הכוונות אשר כוון בהם בצלאל בעשייתו, והיה גמר תיקונם ג"כ רק ע"י משה דוקא, וכמ"ש שם רלד סע"ב⁷⁵ וע"ש עוד רלח ע"א⁷⁶ סמוך לסופו.

והרי מבואר מכל דברינו שגם אותן הב' מראות, שהם מראה אחוריים ומראה המשכן וכליו, אשר הראה הקב"ה אותם למשה רבע"ה ג"כ רק ע"י אספקלריא שאינה מאירה, הנה ראה אותם ג"כ תלויים במקורן ומיוחדים באספקלריא המאירה, ולכן נאמר עליו (במדבר יב ח) ותמונת ה' יביט, ור"ל שגם מה שהוא רואה באספקלריא שאינה מאירה, הנה הבין אותם על אמיתתן וכנ"ל.

וזהו מה שלא נמצא במשה רבינו ע"ה שאמר על איזה דבר מגילוייו ית"ש אליו לשון "ראיתי", כי עמד היטיב על תוכן אותן הענינים עצמן, גם בעת שהראה לו שמשולל הוא מראיית כל בריה, ולכן לא אמר הוא על שום אחד מהם לשון ראיתי. וכן נאמר (שמות כה מ) אשר אתה מראה בהר, ולא נאמר אשר אתה רואה וכנ"ל. ועד"ז במראה אחוריים, הנה נרמז שם ג"כ את אופן גילוייו אליו על אמיתתו, כי הנה נאמר (שמות לג כג) וראית את אחורי, וכתוב אחרי חסר ו', ותרנום אונקלוס ותחזי ית דבתרי, ור"ל כמי⁷⁷ שפי' החזקוני, שהכוונה הוא שתראה את האור והזוהר הנשאר אחר עברי מלפניך, והאור והזוהר הזה הנה הוא מכונה והוא נקרא בשם תמונה, כי הוא ע"ד צורת החותם הנחתם מהדיוקן עצמו. והצורה אשר בהחותם הוא נקרא תמונה, כי הוא תמונת הדיוקן, והוא ע"פ מה שנודע כי בכל דבר שבקדושה וכן כל אור עליון אשר יורד ומתגלה למטה, הנה גם אחר שחוזר ומסתלק ועולה למעלה, הנה נשאר רושם אור ממנו בהמקום שהיה שם, ועל אותה הרשימו הנה הוא סוד מה שכתוב (שיה"ש ח ו) שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך, ואמרו בזוה"ק פ' משפטים (קיד ע"א) כי הוא דברי כנסת ישראל להקב"ה, שימני כחותם, ארחא דחותם כיון דאתדבק בההוא אתר דאתדבק שביק ביה כל דיוקניה אע"ג דההוא חותם אזיל הכא ולא קיימא תמן, והא אתעבר מניה כל דיוקניה, שביק תמן ותמן קיימא. אופ הכי אמרת כנסת ישראל, כיון דאתדבקא בכך כל דיוקני ליהוי חקיק בכך דאע"ג דאזייל הכא או הכא, תשכח דיוקני חקיק בכך, ותדכר לי וכחותם על זרועך כמה דכתיב

דילה בר משה בלחודוי ועל דא ויביאו את המשכן אל משה את האהל ואת כל כליו וכד אייתאו ליה למשה כלא אייתאו ליה בשייפין ידיעאן כל חד וחד לאתקנא שייפא בשייפא לאעלא דא בדא וכד הוו בעאן לתקנא דא בדא ולאעלאה דא בדא לא הוה סליק בידיהון כיון דאייתאו ליה למשה מיד כלא אסתליק בידיה וכל שייפא ושייפא הוה אסתליק ועאל בדוכתיה הדא הוא דכתיב ויקם משה את המשכן וכתב הוקם המשכן והא אוקימנא.

תרגום: ועל כן כל מי שמתפלל תפלה (וקשור) וקושר יחוד מסתכלים בו אם היא תפלה וקשר כראוי ואם אותה תפלה ואותו הקשר הם כראוי אזי הוא מתברך בראשונה מהמקום שכל הברכות יוצאות זהו שכתוב והנה עשו אתה וגו' מיד ויברך אתם משה.

ולכן ויביאו את המשכן אל משה שהוא בעל הבית להראות בתקון של הבית שלו ולו צריך להראות את תקוניה וסודותיה שלא נתנו לאחר להתבונן ולראות אותה באותם סתרים ובאותם הסודות שלה פרט למשה לבדו.

ועל כן ויביאו את המשכן אל משה את האהל ואת כל כליו וכשהביאו אותו למשה את הכל הביאו לו באיברים ידועים לתקן את כל אחד ואחד איבר באיבר להכניס זה בזה וכשהיו רוצים לתקן זה בזה ולהכניס זה בזה לא היה עולה בידיהם כיון שהביאו אותו למשה מיד הכל עלה בידו וכל איבר ואיבר היה עולה ונכנס למקומו זהו שכתוב ויקם משה את המשכן וכתוב הוקם המשכן והרי בארנו.

⁷⁵ עי' לעיל הערה 73.

⁷⁶ עי' לעיל הערה 74.

⁷⁷ כמו כפי?

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. אוף הכי תהא דיוקני חקיק תמן, ובכן אהא מתדבקא
בך לעלמין ולא אתנשי מינך⁷⁸, ע"כ לענינינו.

ונודע הוא כי כ"ז הנה הוא סוד תפילין של יד דו"א, שהוא תפילין של ראש דרחל
מרושם אור שבה, והיא נעשית אח"כ פרצוף שלם באחוריו ז"א, ר"ל כי מתחילה היא בסוד
תפילין של יד דו"א, ואח"כ נעשית פרצוף שלם מאחוריו. ואח"כ הנה היא חוזרת פב"פ
בתפילין בראשה, והרושם נשאר בו לעולם בסוד תפילין של יד, כמ"ש כ"ז בדרושי תפילין
(שעה"כ דרוש ה), וכן הנה נשלמת ונתקנת ג"כ אח"כ מהתפילין של ראש דו"א מהקשר של
ראש ע"י ב' הרצועות הנמשך מהקשר, (זו ע"ג) והם נמשכין עד ראש רחל באור מקיף,
ונשלמת ע"יז במוחין חדשים, ע' פע"ח (תפילין ספ"ח).

ונראה לענ"ד (וה"י יכפר) כי עיקר הקשר של יד, שהוא ג"כ בבחי' מוחין מוח הדעת
דרחל כמבואר שם, הנה הוא נעשה ג"כ ע"י התוספות מוחין הללו אשר ע"י הקשר של
ראש, כי משם הוא העטרין דחו"ג היורד בהיסוד דו"א, אשר ממנו הוא הדעת דרחל, וע"י
הארת הב' הרצועות הנמשך שם, הנה עולה ע"יז אור היסוד דו"א למציאות הדעת דרחל,
אשר מקומה הוא כנגד הזרוע שמאל דו"א, ונשלם ע"יז מוח הדעת שלה שהוא הי' דקשר
של יד כמבואר בהדרושים שם.

והנה כ"ז הוא מראה אחוריים אשר ראה משה רבינו ע"ה כאשר עבר ה' על פניו,
והוא מה שנאמר (שמות לג כג) ושכותי כפי עליך עד עברי והסירותי את כפי וראית את
אחורי, ויש כאן על דרך כתיב וקרי, כי לפי הכתיב הרי הוא חסר ו', והוה הכוונה אחרי
עברי, ור"ל שתראה את האור והזוהר הנשאר שם אחרי עברי, וכמו שתרגם אונקלוס
ותחזי ית דבתרי, שהוא הנשאר אחרי. אבל לפי הנקודה שהוא הקרי, הח' בחולם והר'
בקמץ, הרי הוא הכוונה על מראה אחוריים, והנה בא הכתיב ולימד על הקרי, ור"ל שלא
ראה את מראה האחוריים עצמו, אלא רק את האור והזוהר הנשאר ממראה האחוריים
אחרי עברו.

והנה נודע הוא מה שאמרו רז"ל (ברכות ז' ע"א) על הפסוק וראית את אחורי,
מלמד שהראה הקב"ה למשה קשר של תפילין, והוא הד' קשר של ראש כמ"ש בזה"ק
(ס"פ בא מג ע"ב ובפ' פקודי דף רל רע"ב) אמרו שם כי הקשר הוא אספקלריא דלא נהרא,
אבל התפילין עצמן הוא אספקלריא דנהרא, ועליו אמר לפני לא יראו, והוא ע"פ שנודע
מהדרושים, שהתפילין של ראש הם מהמוחין עצמן, אבל הקשר של ראש הוא רק ע"י
הארת הד' מוחין הנמשך בדרך אור חוזר מהפנים לאחור. וכן הוא עוד, כי הנה התפילין
הרי הם ד' פרשיות וד' בתים, והפרשיות הם מהמוחין עצמן דו"א והבתים הם מלבושי
המוחין שהם נה"י דאימא, והאור חוזר שהוא הארת הד' מוחין החוזר מהפנים לאחור, הנה
הוא מתלבש בהמלכות דאימא אשר היא דבוקה עם הנה"י, ומקומה הוא בהדעת דו"א,
והנה בה מתלבש האור חוזר הנז' ויוצא לחוץ במקום העורף. והנה באשר שהוא רק הארה
לבד הנמשך מהד' פרשיות בדרך אור חוזר, והוא מתלבש בהמלכות שהוא בחי' עור (כי
העור הוא מלכות המקפת את הכל, ע' פרקי הצלם רפ"ב), לכן הוא הקשר ג"כ רק בבחי'
עור לבד, והוא הקשר של ד' משום שהוא מהארת הד' פרשיות כנז', והוא בסוד
אספקלריא שאינה מאירה, כי הרי היא רק עור לבד, והנה הוא שורש לאה אשת יעקב,
והיא עם רחל הם באמת בבחי' פרצוף אחד, שלאה היא חציו העליונה שבה, כי היא

⁷⁸ תרגום: דרך החותם כיון שנדבק באותו מקום שנדבק משאיר בו את כל דיוקנו אף על גב
שאותו חותם הולך כאן וכאן ולא עומד שם ונעבר ממנו כל דיוקנו משאיר שם ושם עומד אף כך
אמרה כנסת ישראל כיון שנדבקתי בך כל דיוקני יהיה חקוק בך שאף על גב שאלך לכאן ולכאן
תמצא את דיוקני חקוק בך ותזכר אותי. וכחותם על זרועך כמו שכתוב שמאלו תחת לראשי וימינו
תחבקני אף כך יהיה דיוקני חקוק שם ובכן אהיה דבוקה בך לעולמים ואל אשתכח ממך.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

יוצאת מהארת הדעת דו"א המתלבש בהמלכות דהתבונה כנו, ורחל שהיא כללות המלכות עצמה דאצילות היא יוצאת מת"ת דו"א.

ומתחילה הנה היתה אותה ההארה דהדעת אשר ממנו נעשית פרצוף לאה, הנה היה מתחילה בהת"ת דו"א, וחלק האור שבהת"ת אשר ממנו יוצאת רחל, הנה היה מתחילה בסוף היסוד דו"א, והיו מתחילה שניהם רק מבחי' רחל, כי הם שניהם באמת רק מעצמות הפנימיות דרחל. אך בעת הגדלות דו"א, שנתעלה הת"ת לדעת והיסוד להת"ת, ע' מוחין דצלם (פרק ו) ונסירה (פרק ד), ונעשה כ"ז ע"י הנה"י דאימא כמבואר שם ושם, הנה כאשר נתלבשת הארת הדעת בהמלכות דהתבונה כנ"ל, הנה באשר שהתבונה היא מהג"ר ממש, והיא פרצוף מיוחדת, לכן נעשה מאותה ההארה המתלבש בהמלכות דהתבונה ג"כ בחי' פרצוף מיוחדת, והוא פרצוף לאה שהיא הד' קשר של ראש היוצא מאחוריו על בחי' העורף דו"א, והיא מתפשט עד רחל היוצא מאחורי הת"ת דו"א [בסוד יהודה, יה"ו הוא ז"א, ד"ה הוא מלכות שהוא רחל הדבוקה עמו נוקבא בהדי דכורא מתדבקא כמ"ש בזוה"ק משפטים (קד ע"א)]. ועכ"פ הוא כי לאה ורחל הם שניהם באמת עצמות אחד, שהם הב' בחי' דהמלכות אשר בהת"ת והיסוד, ועלו בהדעת והת"ת ונעשו לשני פרצופים ע' מאמרי רשב"י (פ' ויחי דף ט"ז ע"ב). והנה הם הנוקבין דו"א אשר תחילת יציאתם הם מאחוריו, ובסוד (תהלים קלט ה) אחור וקדם צרתני. והנה (זו ע"ד) כ"ז הנה מראה אחוריים שראה משה רבינו ע"ה, וראה את שניהם.

וזהו מה שבזוה"ק (ס"פ בא מג ע"ב) אמרו בענין הד' קשר של ראש, על דא כתיב וראית את אחורי, ובפ' ואתחנן (רסג רע"א) מבואר שענין הקשר של תפילין אשר נאמר על זה וראית את אחורי, הנה הוא ענין אחד עם התפילין של יד שהוא בה' בתראה, ה' דירכה, יד כהה, דהיא שמאלא ע"ש. וכעין זה הוא ג"כ בתרגום יונתן על התורה בפסוק וראית את אחורי, אמר שם שהוא הקשר דתפילין של יד (והוא י', סוד היסוד, כמ"ש בזוה"ק ס"פ בא וכנ"ל, שהוא מאור היסוד דו"א שממנו הוא דעת דרחל, והוא סוד הקשר דתפילין של יד). ובפ' ויקהל (דף רי"א סע"א) מבואר כי סוד וראית את אחורי הנה הוא בסוד אחור וקדם צרתני, שהוא כללות כל הנוק' שהיא אחורי דכורא ע"ש. והרי כ"ז הוא כעין דרשות חלוקות, שבמקום אחד אמרו שהוא הקשר של ראש, ובמקום אחד אמרו שהוא הקשר של יד, ובמקום אחד אמרו שהוא ענין אחד עם כלל התפילין כולו של יד, ובמקום אחד אמרו שהוא על כללות הנוק' כולו שהיא מאחוריו. וכן צריך ביאור ג"כ בלשון הגמרא ברכות (ז' א') וכן הוא במנחות (לה ע"ב) בפסוק וראית את אתורי, מלמד שהראה לו הקב"ה למשה קשר של תפילין, הרי צריך ביאור על לשון "מלמד" שאמרו, כי לשון מלמד הוראתו הוא ע"ד הוכחה שהוא מוכח בן, הרי לכאורה איזה הוכחה יש כאן ממלת אחורי שהכוונה הוא על קשר של תפילין, הן אמת כי ממה שאמר (שמות לג כג) ופני לא יראו הרי משמע שאחורי שאמר הוא האחור שכנגד הפנים שהוא העורף, אך מנ"ל שהוא הקשר של תפילין דילמא הוא בחי' העורף ממש.

אמנם ע"פ דברינו הנה אין כאן סתירה כלל, וכן לשון הגמרא הוא מבואר ג"כ היטיב, כי מה שאמרו "מלמד", הוא מדיקדוק מלת אחרי שכתוב חסר ו', והרי הוה הוראתו רק על הנמשך ממנו, ר"ל על אורו המתפשט ממנו ונמשך אחריו אבל לא על עצמותו גופא, והוא הקשר של תפילין, הד' קשר של ראש, שהוא רק מהארת המוחין המתפשט ונמשך מבחוץ כנ"ל, והוא בעורף שהוא באחוריו וכהוראות ונקדותיו שהוא הקרי, והוא כאלו שהיה כתוב מלא ו' אחורי, וזהו שאמרו מלמד שהראה לו הקב"ה למשה קשר של תפילין, ור"ל על הקשר של ראש, וכנ"ל מזוה"ק ס"פ בא, והוא מהוראות הכתיב והקרי.

אמנם הוא, כי הנה הקשר של ראש שהוא מהארת המלכות דתבונה עם אור הדעת המתלבש בו, הנה אותו החלק דאור הדעת אשר ממנו הוא הקשר, הנה הוא מהבחי' הראשונה דהמלכות כנ"ל, והנה הוא אור הכתר דהנוק' כי הוא שורש הראשון שלה שהיה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מתחילה בת"ת דו"א כנ"ל, ות"ת דו"א הוא כתר דרחל ע' א"א (פרק ז). והרי הוה הקשר של ראש שהוא לאה הוה הוא הכתר דרחל, וכן מאור הקשר של ראש שהוא ד' כללות הד' מוחין, הנה נמשך ממנו ונעשה הדעת דרחל שהוא הקשר של יד שהוא י', והוא מאור היסוד דו"א כנ"ל מזוה"ק ס"פ בא, כי הוא עולה ונעשה הדעת דרחל שהיא הקשר של יד. והיינו כי אור היסוד דו"א הנה הוא עולה כנגד הלב דו"א בזרוע השמאלי, ונעשה הוא שם הדעת שבה שהוא הי' דקשר של יד. והנה נעשה כ"ז ע"י הרצועות הנמשך מהקשר של ראש וכמו שמבואר כ"ז בהדרושים שם. ואמר שם, כי הרצועות הם כוללים כל הד' מוחין, והם אורות המקיפין דרחל ע"ש. והרי נמצא כי הקשר של ראש הנה הוא כללות כל אור המוחין כולן דרחל ג"כ, שהם התפילין שלה, וכן הוא כי מעיקרם הרי הם ג"כ אחד כי הם ב' הבחי' שבמלכות כנ"ל.

והרי נמצא כי כאשר הראה הקב"ה למשה רבע"ה הקשר של ראש, הנה הראה לו בזה כל אור דהאחוריים כולו בכללות ובפרטיות וכן כל הפנימיות והחיצוניות שבה, היינו כללות אור המוחין דרחל שהם התפילין עצמן שבה ופרטות הדעת שבה שהוא הקשר של יד, וכן כל בנין רחל כולו שהוא מהת"ת והיסוד דו"א וכן בנין לאה שהוא מהדעת דו"א, ומכללות כל הארת הד' מוחין שבו שהוא עצמו הד' קשר של ראש אשר הם, ר"ל לאה ורחל (ח ע"א) הם באמת שניהם אחד, כי עצמות אחד לשניהם כנ"ל. וכ"ז הנה הוא כללות ופרטות דכל מראה אחוריים. והנה כ"ז הוא נכלל במאמרם ז"ל בספרי (פ' בהעלותך פסקא מה) על פסוק (במדבר יב ח) ותמונת ה' יביט, שאמרו שם, זו מראה אחוריים, כי לאה ורחל וכל פרטות אורותיהם הנה הם יצאו שניהם מאחורי ז"א, ובסוד אחור וקדם צרתני, כנודע.

והרי נתבאר לנו, כי כל המאמרים שונים הנמצא בדבריהם ז"ל בענין זה, אשר הראה הקב"ה למשה אם הקשר דתפילין של ראש או הקשר דתפילין של יד או כללות התפילין כולן דרחל או כללות פרצופי הנוק' כולן, הנה כולם מתאימים זה עם זה, כי נתראה לו כל מראה האחוריים בכללות ובפרטות, והוא ג"כ מה שאמר לו הקב"ה (שמות לג יט) אני אעביר כל טובי על פניך, שהוא כל עומק דרכי ההנהגה של עתה שהם תלויים בהנוק', וכמ"ש בפ' יתרו (סח ע"ב) אלהים לתתא שליט על תתאי ע"ש⁷⁹. וכ"ז נתגלה לו למרבע"ה במראה הזה, כי הקשר של ראש הוא באצילות ובסוד מוחין דנשמה, ושל יד הוא בעולמות בי"ע ובסוד מוחין דרוח ונפש, ובהם היא כל ההנהגה של עתה הנמשך מהאצילות להבי"ע. ונתגלה לו כ"ז בהמראה הזה, שהוא מראה אחוריים. אמנם כבר אמרנו, כי לא ראה את האחוריים עצמו אלא רק את הנמשך ממנו, והוא האור והזוהר הנשאר אחרי עברו, וזהו מה שכתוב אחרי חסר ו' כנ"ל. וגם כל המראה הזה הנה היה ג"כ רק באספקלריא שאינה מאירה כמ"ש בזוה"ק (פ' פקודי ר"ל סע"א ורע"ב). אמנם משה

⁷⁹ ז"ל בשלימות: פתח ואמר (בראשית א לא) וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד וירא אלהים דא אלהים חיים וירא דאסתכל לאנהרא לון ולאשגחא לון את כל אשר עשה כלא בכללא חדא עילא ותתא והנה טוב דא סטרא דימינא מאד דא סטרא דשמאלא והא אוקמוה טוב דא מלאך חיים מאד דא מלאך המות וכלא רזא חדא רזא הוא לאינן דמסתכלי ברזא דחכמתא וירא אלהים את כל אשר עשה בכל עובדא דבראשית כתיב וירא אלהים כי טוב והכא וירא אלהים את כל אשר עשה אלהים לתתא שליט על תתאי אלהים לעילא שליט על עלאי דא איהו רזא דאלהים חיים (נ"א כלא איהו אלהים חיים) דאנהיר ואדליק כל אינן בוצינין עלאין ותתאין ומתמן נפקין כל אינן נהרין לאנהרא:

תרגום: פתח ואמר וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד וירא אלהים זה אלהים חיים וירא שהסתכל להאיר להם ולהשגיח עליהם את כל אשר עשה הכל בכלל אחד מעלה ומטה והנה טוב זה צד הימין מאד זה צד השמאל והרי פרשוה טוב זה מלאך החיים מאד זה מלאך המות והכל סוד אחד סוד הוא לאותם שמתבוננים בסוד החכמה. וירא אלהים את כל אשר עשה בכל מעשה בראשית כתוב וירא אלהים כי טוב וכאן וירא אלהים את כל אשר עשה אלהים למטה שולט על התחתונים אלהים למעלה שולט על העליונים זהו סוד של אלהים חיים (הכל הוא אלהים חיים) שמאיר ומדליק כל אותם נרות עליונים ותחתונים ומשם יוצאים כל אותם אורות להאיר.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

רבע"ה הנה הבין את הדברים על אמיתתן, שאין בזה באמת שום מראה כלל, וזהו שהעיד עליו הקב"ה ואמר (במדבר יב ה) ותמונת ה' יביט, ולשון יביט הוא על התבוננות הדבר ועיון השכלי (ע' מלבים שם⁸⁰ ע"ד שנאמר (תהלים קיט יח) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, ור"ל שגם מה שהוא רואה באספקלריא שאינה מאירה, הנה הוא עומד בזה על עומקן ושורשן, והוא צופה ומביט על תלייתן במקורן שהוא באספקלריא המאירה אשר שם הוא משולל מכל מראה ותמונה, והוא מה שנאמר עליו (במדבר יב ז) בכל ביתי נאמן הוא, ודי בזה הדרוש כעת כי הרי יצאנו מן הענין הרבה.

אמנם נשלים דברינו בעוד דיבור אחד מעין הפתיחה סמוך לחתימה, כי הרי מדברינו לעיל בהתחלת הדברים, הנה מבואר כי כל מראות אלהו"ת אשר מאספקלריא המאירה הם בסתימו דעינין דוקא וכנ"ל מזוה"ק וארא (כג ע"ב), שאמרו ולא אתייהב רשו למיחמי אלא בעיינין סתימין בנין דאינון סתימין עלאין כו', ולכן לא כתיב בהם ראייה אלא ידיעה, והוא מה שכתוב (שמות ו ג) ושמי ה' לא נודעתי להם, אלן גווינן עלאין סתימין דזהרין דזכה בהו משה לאסתכלא בהון, ורוא דא דעינא סתימין וגליא סתימין חמי אספקלריא דנהרא אתגלייא חמי אספקלריא דלא נהרא, ועל דא וארא באספקלריא דלא נהרא דאיהו באתגלייא ביה, כתיב ראייה באספקלריא דנהרא דאיהו בסתימו, כתיב ביה ידיעה דכתיב לא נודעתי⁸¹.

וזהו הענין כי הנה הגם שבהאבות אברהם יצחק ויעקב הנה נתגלה להם ג"כ כמה פעמים בשם הוי"ה ב"ה, אך היה כל גילוי להם רק דרך מסך דאספקלריא דלא נהרא, והוא ע"י הגילוי אור דהשם א"ל שד"י שהוא ביסוד, ונמשך אל המלכות, הנה נתגלה להם

⁸⁰ כנראה שכאן צריך להיות סוף הסוגר.

⁸¹ ז"ל בשלימות: תא חזי בעינא אית תלת גווינן דאתגליין רשימין ביה וכלהו לא מזדהרי בגין דקיימי בנהורא דלא נהיר ואלין אינון כגוונא דאינון סתימין דקיימי עלייהו ואלין אינון דאתחזיין לאבהן למנדע אינון סתימין דמזדהרין מגו אלן דלא מזדהרי ואינון דמזדהרי ואינון סתימין אתגליין ליה למשה בההוא רקיעא דיליה ואלין קיימי על אינון גווינן דאתחזיין ביה בעינא ורוא דא סתימין עינך ואסחר גלגלך ויתגליין אינון גווינן דנהרין דמזדהרי ולא אתייהב רשו למיחמי אלא בעיינין סתימין בגין דאינון סתימין עלאין קיימי על אינון גווינן דאתחזיין דלא מזדהרי ועל דא קרינן משה זכה באספקלריא דנהרא דקיימא על ההוא דלא נהרא שאר בני עלמא בההוא אספקלריא דלא נהרא ואבהן הו חמאן מגו אלן גווינן דאתגליין אינון סתימין דקיימי עלייהו דאינון דלא נהרין ועל דא כתיב וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי באינון גווינן דאתחזיין ושמי יהו"ה לא נודעתי להם אלן גווינן עלאין סתימין דזהרין דזכה בהו משה לאסתכלא בהון ורוא דא דעינא סתימין וגליא סתימין חמי אספקלריא דנהרא אתגלייא חמי אספקלריא דלא נהרא ועל דא וארא באספקלריא דלא נהרא דאיהו באתגלייא ביה כתיב ראייה באספקלריא דנהרא דאיהו בסתימו כתיב ביה ידיעה דכתיב לא נודעתי אתו רבי אלעזר ורבי אבא ונשקו ידוי בכה רבי אבא ואמר ווי כד תסתלק מעלמא וישתאר עלמא יתום מינך מאן יכיל לאנהרא מלין דאורייתא:

תרגום: בא וראה בעין יש שלשה צבעים שהתגלו רשומים בו וכולם לא זוהרים משום שעומדים באור שלא מאיר ואלה הם כדוגמא אותם הנסתרים שעומדים עליהם ואלה הם שנראו לאבות לדעת אותם נסתרים שזוהרים מתוך אלה שלא זוהרים ואותם שזוהרים והם נסתרים התגלו למשה באותו רקיע שלו ואלה עומדים על אותם צבעים שנראים בו בעין. וסוד זה סותם עיניך ומסובב גלגלך ויתגלו אותם צבעים שמאירים שזוהרים ולא נתנה רשות לראות אלא בעינייך סתומות משום שאותם נסתרים עליונים עומדים על אותם צבעים שנראים שלא זוהרים. ועל זה קראנו משה זכה באספקלריה המאירה שעומדת על אותה שלא מאירה שאר בני העולם באותה אספקלריה שלא מאירה והאבות היו רואים מתוך הצבעים הללו שהתגלו אותם נסתרים שעומדים עליהם שאלה שלא מאירים ולכן כתוב וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי באותם צבעים שנראים. ושמי ה' לא נודעתי להם אלו צבעים עליונים נסתרים שזוהרים שזכה בהם משה להסתכל בהם וסוד זה שהענין סתום ע"ננסתר וגלוי סתום ע"ננסתר רואה אספקלריה המאירה נגלה רואה אספקלריה שלא מאירה ועל זה וארא באספקלריה שלא מאירה שהיא בהתגלות בה כתוב ראייה ואולם באספקלריה שמאירה שהיא בסתר כתוב בה ידיעה שכתוב לא נודעתי באו רבי אלעזר ורבי אבא ונשקו ידוי בכה רבי אבא ואמר ווי כשתסתלק מן העולם וישאר העולם יתום ממך מי יכול להאיר דברי תורה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בהאור דהשם הוי"ה ב"ה ע"י התלבשות אור דהיסוד ומלכות שהם לבר מגופה (זהר בראשית כא ע"ב) ולמטה מהפרסא, ולכן כתיב בהם ראה, וארא. אבל במשה רבע"ה הנה נתגלה לו בהשם הוי"ה ב"ה, שהוא בת"ת בלתי התלבשות כלל. והגם שהיה גילויי ג"כ דרך היסוד ומלכות, אך היה רק דרך מעבר לבר ולא ע"י התלבשות, ולכן לא כתיב ביה ראה רק ידיעה וכנו'. וע"ש פ' וארא (כג ע"א ע"ב) ובהגהות מהרח"ו שם⁸². והוא ג"כ

⁸² ז"ל הזהר: כתיב (דניאל יב ג) והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד והמשכילים יזהירו מאן אינון משכילים אלא דא הוא ההוא חכם דיסתכל מגרמיה מלין דלא יכילין בני נשא למלא בפומא ואלין אקרון משכילים יזהירו כזהר הרקיע מאן (זהר) הוא הרקיע דא הוא רקיע⁸³ דמשה דקיימא באמצעיתא והאי זהר דיליה איהו סתים ולא אתגלייא מגוון דיליה וקיימא על ההוא רקיעא דלא נהיר דאתחזיין ביה גוויין ואינון גוויין אף על גב דאתחזיין ביה לא זהרי כזהרא⁸⁴ בגין דאינון גוויין סתימין תא חזי ארבע נהורין אינון תלת⁸⁵ מנייהו סתימין וחד דאתגלייא נהורא דנהיר נהורא דזהרא (ואינון) ואיהו נהיר כזהירו דשמיא בדכיו נהורא דארגוונא דנטיל כל נהורין נהורא⁸⁶ דלא נהיר אסתכל לגבי אלין ונטיל לון ואתחזיין אינון נהורין ביה כעשיתא לקבל שמשא ואלין תלת דקאמרן סתימין וקיימין על האי דאתגלייא ורזא דא עינא:

תא חזי בעינא אית תלת⁸⁷ גוויין דאתגליין רשימין ביה וכלהו לא מזדהרי בגין דקיימי בנהורא דלא נהיר ואלין אינון כגוונא דאינון סתימין דקיימי עלייהו ואלין אינון דאתחזיין לאבהן למנדע אינון סתימין דמזדהרין מגו אלין דלא מזדהרי ואינון דמזדהרי ואינון סתימין אתגליין ליה למשה בההוא רקיעא דיליה ואלין קיימי על אינון גוויין דאתחזיין ביה בעינא ורזא דא סתים עינך ואסחר גלגלך ויתגליין אינון גוויין דנהרין דמזדהרי ולא אתייהיב רשו למיחמי אלא בעיינין סתימין בגין דאינון סתימין עלאין קיימי על אינון גוויין דאתחזיין דלא מזדהרי ועל דא קרינן משה זכה באספקלריא דנהרא דקיימא על ההוא דלא נהרא שאר בני עלמא בההוא אספקלריא דלא נהרא ואבהן הוו חמאן מגו⁸⁸ אלין גוויין דאתגליין אינון סתימין דקיימי עלייהו דאינון דלא נהרין ועל דא כתיב וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי באינון גוויין דאתחזיין ושמי יהו"ה לא נודעתי להם אלין גוויין עלאין סתימין דזהרין דזכה בהו משה לאסתכלא בהון ורזא דא דעינא סתים וגליא סתים חמי אספקלריא דנהרא אתגלייא חמי אספקלריא דלא נהרא ועל דא וארא באספקלריא דלא נהרא דאיהו באתגלייא ביה כתיב ראה באספקלריא דנהרא דאיהו בסתימו כתיב ביה ידיעה דכתיב לא נודעתי אתו רבי אלעזר ורבי אבא ונשקו ידיו בכה רבי אבא ואמר ווי כד תסתלק מעלמא וישתאר עלמא יתום מינך מאן יכיל לאנהרא מלין דאורייתא:

תרגום: כתוב והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד והמשכילים יזהירו מי הם המשכילים אלא זהו אותו חכם שמתבונן מעצמו בדברים שלא יכולים בני אדם לדבר בפה ולאלה קוראים משכילים יזהירו כזהר הרקיע מי (זהר) הוא הרקיע זהו הרקיע של משה שעומדת באמצע והזהר שלו הזה הוא נסתר ולא התגלה מהגוון שלו ועומד על אותו רקיע שלא מאיר שנראים בו הצבעים ואותם צבעים אף על פי שנראים בו לא זוהרים כמו זהר משום שהם צבעים נסתרים. בא וראה ארבעה אורות הם שלשה מהם נסתרים ואחד שהתגלה אור שמאיר אור שזוהר (והם) והוא מאיר כזהר השמים בטוהר אור של ארגמן שנוטל כל האורות אור שלא מאיר מסתכל לאלה ונוטל אותם ונראים אותם המאורות בו כעשית נגד השמש. ואלה השלשה שאמרנו נסתרים ועומדים על זה שהתגלה וסוד זה העין

בא וראה בעין יש שלשה צבעים שהתגלו רשומים בו וכולם לא זוהרים משום שעומדים באור שלא מאיר ואלה הם כדוגמא אותם הנסתרים שעומדים עליהם ואלה הם שנראו לאבות לדעת אותם נסתרים שזוהרים מתוך אלה שלא זוהרים ואותם שזוהרים והם נסתרים התגלו למשה באותו רקיע שלו ואלה עומדים על אותם צבעים שנראים בו בעין. וסוד זה סותם עיניך ומסובב גלגלך ויתגלו אותם צבעים שמאירים שזוהרים ולא נתנה רשות לראות אלא בעיניים סתומות משום שאותם נסתרים עליונים עומדים על אותם צבעים שנראים שלא זוהרים. ועל זה קראנו משה זכה באספקלריה המאירה שעומדת על אותה שלא מאירה שאר בני העולם באותה אספקלריה שלא מאירה והאבות היו רואים מתוך הצבעים הללו שהתגלו אותם נסתרים שעומדים עליהם שלא מאירים ולכן כתוב וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי באותם צבעים שנראים. ושמי ה' לא נודעתי להם אלו צבעים עליונים נסתרים שזוהרים שזכה בהם משה להסתכל בהם וסוד זה שהעין סתום ע"נ נסתר וגלוי סתום ע"נ נסתר רואה אספקלריה המאירה נגלה רואה אספקלריה שלא מאירה ועל זה וארא באספקלריה שלא מאירה שהיא בהתגלות בה כתוב ראה ואולם באספקלריה שמאירה שהיא בסתר כתוב בה ידיעה שכתוב לא נודעתי באו רבי אלעזר ורבי אבא ונשקו ידיו בכה רבי אבא ואמר אוי כשתסתלק מן העולם וישאר העולם יתום ממך מי יכול להאיר דברי תורה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מה שכתוב (דברים לד י) "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים", והרי נאמר ידעו שהוא ג"כ רק ידיעה ולא ראייה, כי באספקלריא המאירה משולל שם מראיית כל בריה, וגם הידיעה שם הוא ג"כ רק בעיניו סתימין דוקא, כי זהו מרוממות מעלתו שהוא בלתי התלבשות כלל. (ח ע"ב)

אמנם מה יש להרהר על זה, כי הרי בעת קריעת ים סוף שאמרו "זה אלי ואנוהו" (שמות טו ב), ובפרט בעת מתן תורה שמבואר הוא בזה"ק פ' בראשית (גב ע"ב) וכן בפ' תשא (קצ"ד רע"א) כי היה אז הגילוי אור לכל ישראל כולם באספקלריא המאירה, ועכ"ז הנה כתיב בהם "וירא ישראל את היד הגדולה" (שמות יד לא) ואמרו "זה אלי ואנוהו", וכן במתן תורה הרי נאמר (שם יט יא) כי ביום השלישי ירד ה' לעיני כל העם וגו', וכן נאמר "וכל העם רואים את הקולות וגו'" (שם כ טו), והרי מאחר שהיה הגילוי אז באספקלריא המאירה, איך נאמר בזה ראייה. אך האמת הוא, כי הגם שעיקר הגילוי הנה היה אז באספקלריא המאירה, אך כל מה שנאמר בהם ראייה, הנה היה כ"ז ג"כ רק ע"י אספקלריא שאינה מאירה, וכמו שמבואר בתיקונים (תיקון ל פב ע"ב), כי מ"ש וכל העם רואים את הקולות, את דא שכינתא תתאה כו' דאתמר בה ותמונת ה' יביט, ע"ש⁸³. והרי היה הראייה רק על אספקלריא שאינה מאירה, ובפרט הקולות עצמן אשר ראו, הנה אמרו בתיקונים שם (תיקון כב דף עב ע"א) וכל העם רואים את הקולות אינון הוו מלאכים דכל חד הוה אתעביד קול, ואמר הרב בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ד') כי הוא ע"פ מאמרם ז"ל (חגיגה יד ע"א) כי כל דיבור ודיבור שיוצא מפי הקב"ה נברא ממנו מלאך, וכן הוא ג"כ בתיקונים שם (תיקון לח דף פז ע"א). והרי היה ראיית הקולות אשר נאמר וכל העם רואים את הקולות רק על המלאכים שנבראו מהם, וכן מה שנאמר "ירד ה' לעיני כל העם על הר סיני" (שמות יט יא), הנה מה שהיה לעיני כל העם, הנה היה זה ג"כ רק באספקלריא שאינה מאירה, כי הרי מ"ש שם (יט יא) כי ביום השלישי ירד ה' לעיני כל העם וגו', הנה הוא מ"ש אח"כ (פסוקים טז, יח) ויהי ביום השלישי וגו' והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן, וכן הוא ג"כ מ"ש בסוף פ' משפטים (שמות כד יז) ומראה כבוד ה' כאש אוכלת בראש ההר לעיני בני ישראל, והנה פשוט הוא שכ"ז הנה היה רק באספקלריא שאינה מאירה, וע' זוה"ק יתרו (פו ע"א) רבי אבא אמר כו'⁸⁴, וכן ברע"מ פינחס (רנב ע"ב)

ז"ל הגהות מהרח"ו: מ – היינו ת"ת. נ – מלכות. ס – וז"ש יזהירו כזוהר שנתראה במ' מן הרקיע שהוא ת"ת. ע – חג"ת. פ – מלכות. א – שהם חוור ירוק וסומק. ב- מן המלכות היו רואים בחי' הת"ת.

⁸³ ז"ל: וכד נחתת לגבייהו נחתת למפרק לון בכמה קלין וברקין הה"ד (שמות י"ט) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וגו' ועלייהו אתמר וכל העם רואים את הקולות את דא שכינתא תתאה דהות סלקא בכל קלא וקלא מאינון שבע קלין ואיהי הות בת קול דכל חד וחד קול דברים את שמעים דא קלא עלאה כלילא מתלת קלין עלאין דאינון תלת ספירן עלאין ועל אימא עלאה אתמר ותמונה אינכם רואים זולתי קול אבל בת קול עלה אתמר וכל העם רואים את הקולות ואת ודאי דאתמר בה ותמונת ה' יביט קולות אינון מסטרא דעמודא דאמצעיתא איהו קול השופר שביעאה באימא עלאה ולתתא שית קלין

תרגום: וכשירדה אליהם ירדה לגאל אותם בכמה קולות וברקים זהו שכתוב ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וגו' ועליהם נאמר וכל העם רואים את הקולות את זו השכינה התחתונה שהיתה עולה בכל קול וקול מאותם שבע קולות והיא היתה בת קול של כל אחד ואחד קול דברים אתם שמעים זה הקול העליון הכלול משלשה קולות עליונים שהם שלש הספירות העליונות ועל האם העליונה נאמר ותמונה אינכם רואים זולתי קול אבל על בת קול נאמר וכל העם רואים את הקולות ואת ודאי שנאמר בה ותמונת ה' יביט קולות הם מצדו של העמוד האמצעי הוא קול השופר השביעי באם העליונה ולמטה ששה קולות.

⁸⁴ ז"ל: רבי יצחק אמר כתיב (תהלים יח י) ויט שמים וירד וכתוב וירד יהו"ה לעיני כל העם על הר סיני (ד"א ל"ג תנא) ויט שמים וירד לאן נחת אי תימא דנחת לסיני על הר סיני כתיב ולא כתיב בהר סיני אלא ויט שמים וירד לאן נחת אמר רבי יוסי (אמר רבי יהודה אמר רבי חייא) נחית בדרגוי מדרגא לדרגא ומכתרא לכתרא עד דאתדבק בהאי ארץ וכדין אתנהר סיהרא וקיימא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אדנ"י גמר ושליו דהוי"ה כו' אדנ"י כבשן דיליה כו' ובגינה אתמר והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן⁸⁵.

באשלמותא הדא הוא דכתיב ויט שמים וירד להאי ארץ וכדין כתיב על הר סיני מה קיימא על הר סיני הוי אימא דא שכינתא רבי אבא אמר מהכא (שמות יט יח) מפני אשר ירד עליו יהו"ה באש וכתוב (דברים ד כד) כי יהו"ה אלהיך אש אוכלה הוא וכתוב (בראשית יט כד) ויהו"ה המטיר על סדום ועל עמורה גפרית ואש מאת יהו"ה מן השמים ויהו"ה המטיר דא הוא ארץ מאן אתר נטיל האי סיפיה דקרא מוכח דכתיב מאת יהו"ה מן השמים ממש רבי חייא אמר מהכא וידבר אלהים את כל כללא דכלא דהא בהאי תליא כלא:

תרגום: רבי יצחק אמר כתוב ויט שמים וירד וכתוב ירד ה' לעיני כל העם על הר סיני (לא גורסים תנא) ויט שמים וירד לאן ירד אם תאמר שירד לסיני כתוב על הר סיני ולא כתוב בהר סיני. אלא ויט שמים וירד לאן ירד אמר רבי יוסי (אמר רבי יהודה אמר רבי חייא) ירד בדרגותיו מדרגה לדרגה ומכתר לכתר עד שנדבק בארץ הזו ואז האירה הלבנה ועמדה בשלמות זהו שכתוב ויט שמים וירד לארץ הזו ואז כתוב על הר סיני מה עמד על הר סיני הוה אומר זו שכינה. רבי אבא אמר מכאן מפני אשר ירד עליו ה' באש וכתוב כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא וכתוב וה' המטיר על סדום ועל עמורה גפרית ואש מאת ה' מן השמים וה' המטיר זוהי ארץ מאיזה מקום נטל את זה סוף הפסוק מוכיח שכתוב מאת ה' מן השמים ממש רבי חייא אמר מכאן וידבר אלהים את כל כל הכלל של הכל שהרי בזה תלוי הכל.

⁸⁵ ז"ל בשלימות: בההוא זמנא צריך לסדרא מנור' (ס"א פתורא) לסעודתא דמלכא ומשכנא ומנרתא וארונא ומדבחא וכל מיני שמושא דביתא דמלכא ולא בתר פתורא אזלינן דלאו עובדא דקב"ה דלא אזלינן אלא בתר פתורא דאיהו עובדי ידוי דקב"ה דאיהו שכינתיה משכן דיליה פתורא דיליה מנרתא דיליה ארונא דיליה מדבחא דיליה איהי כלילא מכל מאני שמושא למלכא עלאה אנה אינון דמתקני חמרא ונהמא דמלכא עלאה דאתמר בהו את קרבני לחמי לאשי דלית לקרבא ליה לגביה אלא אלין דאתקריאו אשי יי' ובג"ד את קרבני לחמי לאשי דעליה אתמר לכו לחמו בלחמי ואתקרי לחם הפנים דאינון י"ב אנפין יברכך יהו"ה יאר יהו"ה ישא יהו"ה תריסר אנפין דתלת חיון מאי לחם דאלין פנים דא נהמא דאדם דאיהו יר"ד ה"א וא"ו ה"א ואית ליה נהמא בארבע אנפין דאינון ארבע אתוון יהו"ה האי נהמא דפתורא דמלכא איהו סלת נקיה כבשן דיליה דאופה ביה נהמא שכינתא תמן אתבשל ואשתלים ובג"ד אין בוצעין אלא מאת דגמר בשולא כגוונא דשלימו דפרי איהו גמר בישולו והאי איהו אדני גמר ושליו דיהו"ה דאיהו לחם הפנים אדנ"י כבשן דיליה דאיהי כבושה תחות בעלה ובגינה אתמר והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו יי' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן ולא ככבשן דאש דהדיוט אלא ככבשן דביה כבשן רחמיו לעמיה כד מצלין ובעוון בעותין כן יכבשו רחמיך את כעסך וביה כבשי דרחמנא למה לך ובנהמא דאורייתא אית סלת דיהב ליה מלכא לאינון דאתמר עלייהו כל ישראל בני מלכים מיכלא דצדיקייא ואית נהמא דאורייתא דאיהו פסולת לאינון עבדין ושפחות דבי מלכא ובג"ד במטרוניתא אתמר ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערוותיה דאינון מארי מתניתין ובג"ד אתמר במיכלא דמלכא ועשירית האיפה סולת ודאי ודאי יר"ד מן אדנ"י איהי עשירית ודא סלת דהיכלא דמלכא ואשתבחת (ד"א דמיכלא דמלכא אשתבחת):

תרגום: באותו זמן צריך לסדר מנורה (שלחן) לסעודה של המלך, ומשכן ומנורה וארון ומזבח וכל מיני שמוש של בית המלך, ואנו לא הולכים אחר שלחן, שאינו עבודת הקדוש ברוך הוא, שאין אנו הולכים אלא אחר שלחן שהוא מעשה ידיו של הקדוש ברוך הוא, שהוא השכינה, משכן שלו, שלחן שלו, מנורה שלו, ארון שלו, מזבח שלו, היא כלולה מכל כלי שמוש למלך העליון. הם אלו שמתקנים יין ולחם של המלך העליון, שנאמר בהם "את קרבני לחמי לאשי", שאין להקריב לו אצלו אלא אלו שנקראים "אשי ה'", ומשום זה נאמר "את קרבני לחמי לאשי", שעליו נאמר "לכו לחמו בלחמי", ונקרא לחם הפנים שהם י"ב פנים, שנאמר "יברכך יהו"ה" "יאר יהו"ה" "ישא יהו"ה" שנים עשר פנים של שלש חיות. מהו הלחם של אלו הפנים, זה לחם של אדם, שהוא יר"ד ה"א וא"ו ה"א, ויש לו לחם בארבעה פנים, שהם ארבע אותיות יהו"ה, זה הלחם של שלחן המלך הוא סלת נקיה. הכבשן שלו שאופה בו לחם היא השכינה, ששם מתבשל ונשלם, ומשום זה אין בוצעים אלא ממקום שנגמר בשולו, כדוגמת שלמות הפרי שהוא גמר בשולו, וזהו "אדנ"י", גמר ושלמות שם יהו"ה שהוא לחם הפנים, "אדנ"י" הוא הכבשן שלו, שהיא כבושה תחת בעלה, ובגללה נאמר "והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן" ולא כמו כבשן של אש הדיוט, אלא כמו כבשן שבו כובש רחמיו על עמו כאשר מתפללים ומבקשים בקשות, "כן יכבשו רחמיך את כעסך", ובו כבושים של הקדוש ברוך הוא, למה לך. ובלחם התורה יש סולת שנתן לו המלך לאותם שנאמר עליהם "כל ישראל בני מלכים", מאכל הצדיקים, ויש לחם של התורה שהוא פסולת לאותם עבדים ושפחות של בית המלך, ומשום זה במלכה נאמר "ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערוותיה", שהם בעלי משנה, ומשום זה נאמר במאכל של המלך "ועשירית האיפה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והרי לנו כי הנה הגם דעיקר גילוי ית"ש אשר במתן תורה הנה היה באספקלריא המאירה, אך כל מה שנאמר בו ראייה הנה היה כ"ז רק ע"י התלבשות באספקלריא שאינה מאירה, כי אספקלריא המאירה עצמה אינו שולט בו ראיית כל בריה. וכן עד"ז הוא ג"כ בגילוי ית"ש אשר על הים, כי הגם שעיקר גילוי שם היה ג"כ מהאור דאספקלריא המאירה וכנ"ל מזוה"ק (ח"א נ"ב ב' ובח"ב קצ"ד רע"א), אך מה שאמרו זה אל"י ואנוהו, הנה היה זה רק ע"י התלבשות באספקלריא שאינה מאירה, וכמ"ש בפסיקתא רבתי (פיסקא כא) בדמויות הרבה נדמה להם, ונדמה על הים כגיבור במלחמה, ובהר סיני כזקן מלא רחמים (מכילתא עשרת הדברות פ"ה פסוק אנכי הובא ברש"י על החומש שם פסוק ב', וכן בפסיקתא שם סי' ו', בדמויות הרבה נראה להם, לזה עומד לזה יושב כו', בים בחור, בסיני זקן כו', וע' מדרש שמו"ר פכ"ט סי' ב). והנה כ"ז הרי פשוט הוא שהוא מאספקלריא שאינה מאירה. והרי לנו עכ"פ כי גם בים ובמתן תורה, הגם שעיקר גילוי ית"ש הנה היה אז מאספקלריא המאירה, אך כל מה שזכור בהם ראייה, הנה זה היה רק ע"י אספקלריא שאינה מאירה. וע' בזוה"ק יתרו (פב ע"א) תאנא בההיא שעתא דקב"ה אתגלי בטורא דסיני הוי חמאן כל ישראל כמאן דחמי נהורא בעשישתא ומההוא נהורא הוה חמי כל חד וחד מה דלא חמא יחזקאל כו'⁸⁶, ע"ש. והרי מפורש שכל מה שראו הנה היה רק ע"י אספקלריא שאינה מאירה.

והנה ברע"מ פ' תצא (רפ ע"ב) אמר שם עוד, כי גם מ"ש (הושע יב יא) וביד הנביאים אדמה לאו איהו אלא בשכל דליבא ולא בדמיון דעינא⁸⁷, ע"ש. וזהו שאמר משה

סולת" ודאי, וזו י"ד מאדני, שהיא עשירית, וזה סלת של היכל המלך ומשתבחת (של מאכל המלך נמצאת).

⁸⁶ ז"ל בשלימות: תאנא בההיא שעתא דקודשא בריך הוא אתגלי בטורא דסיני הווי חמאן כל ישראל כמאן דחמי נהורא בעשישתא ומההוא נהורא הוה חמי כל חד וחד מה דלא חמא יחזקאל נביאה מאי טעמא משום דאינון קלין עלאין אתגליאו (נ"א אתגליפו) בחד כמה דאמינא דכתיב וכל העם רואים את הקולת אבל ביחזקאל שכינתא אתגלי ברתיו ולא יתיר והוה חמי כמאן דחמי בתר כותלין סגיאין אמר רבי יהודה זכאה חולקא דמשה דכתיב ביה וירד יהו"ה על הר סיני ויקרא יהו"ה למשה זכאה דרא דכתיב ביה וירד יהו"ה לעיני כל העם על הר סיני.

תרגום: שנינו באותה השעה שהתגלה הקדוש ברוך הוא בהר סיני היו רואים כל ישראל כמי שרואה אור בעששית ומאותו אור היה רואה כל אחד ואחד מה שלא ראה יחזקאל הנביא. למה משום שאותם קולות עליונים התגלו (נחקקו) באחד כמו שאמרנו שכתוב וכל העם רואים את הקולות אבל ביחזקאל השכינה נגלתה במרכבותיה ולא יותר והיה רואה כמי שרואה אחר כתלים רבים. אמר רבי יהודה אשרי חלקו של משה שכתוב בו וירד ה' על הר סיני ויקרא ה' למשה אשרי דורו שכתוב בו ירד ה' לעיני כל העם על הר סיני.

⁸⁷ ז"ל בשלימות: אמר ליה בוצינא קדישא האי מראה לזמנין איהו באות ה' המראה הגדול ולזמנין איהו באות ב' במראה אליו אתודע ולזמנין במ"ם ממראה מתניו ולמטה ולזמנין בכ' כמראה אדם עליו ולזמנין בו' ומראה כבוד יי' ולזמנין למראה לא הו"ל למהוי תוספת את כלל בר ב' מן במראה אלא ודאי האי מראה כלילא איהי מעשר ספירן וכל את אחזי ספירה דילה כגון כמראה באת כ' אחזי על כתר והכי שאר אתוון כל חד אחזי על ספירה דילה ולא צריך לארכא הכא ולחכימא ברמיזא וכמה חזיונות אית לה דמיונות ומראות אית לה וכלא אשתמודע בעין השכל דלבא דאתמר בה הלב יודע הלב מבין ומה דאמר וביד הנביאים אדמה דמיון לאו איהו אלא בשכל דלבא ולא בדמיון דעינא הדא הוא דכתיב ואל מי תדמיוני ואשורה ואל מי תדמיון אל ואית חזיונות כגון החוזים בכוכבים אבל חזיון דנבואה איהו כחזיון לילה:

תרגום: אמר לו הנר הקדוש המראה הזה לפעמים הוא באות ה' המראה הגדול ולפעמים הוא באות ב' במראה אליו אתודע ולפעמים במ"ם ממראה מתניו ולמטה ולפעמים בכ' כמראה אדם עליו ולפעמים בו' ומראה כבוד ה' ולפעמים למראה לא היה לו להיות תוספת אות כלל חוץ מב' מבמראה אלא ודאי המראה הזה כלול הוא מעשר ספירות וכל אות מראה ספירה שלה כמו כמראה באות כ' מראה על כתר וכך שאר האותיות כל אחת מראה על ספירה שלה ולא צריך כאן להאריך ולחכם ברמיזה. וכמה חזיונות יש לה דמיונות ומראות יש לה והכל נודע בעין השכל של הלב שנאמר בה הלב יודע הלב מבין ומה שאמר וביד הנביאים אדמה הדמיון אינו אלא בשכל הלב ולא בדמיון העין זהו שכתוב ואל מי תדמיוני ואשורה ואל מי תדמיון אל ויש חזיונות כמו החוזים בכוכבים אבל חזיון הנבואה הוא כחזיון לילה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

רבינו ע"ה בפ' ואתחנן (דברים ד טו) כי לא ראיתם כל תמונה ביום דיבר ה' אליכם בחורב ונו'. והרי לכאורה קשה, כי הרי נאמר במתן תורה (שמות כ טו) וכל העם רואים את הקולות, (ח ע"ג) ואמרו בתיקונים (תיקון ל פב ע"ב) את דא שכינתא תתאה דאתמר, בה ותמונת ה' יביט ע"ש⁸⁸, ובספר הבהיר (סי' כז⁸⁹). וכן על הים שאמרו (שמות טו ב) זה אלי ואנוהו, הנה אמרו במדרש שם (שמו"ר ס"פ כג טו) בא וראה כמה גדולים יורדי הים, משה כמה נתחבט ונתחנן לפני המקום עד שראה את הדמות שנאמר הראני נא את כבודך כו' כו', ועולי הים כל אחד ואחד מראה באצבעו ואומר זה אל"י ואנוהו, ע"ש⁹⁰. והגם כי פשוט הוא שאינו דומה ראייתם לראיית משה רבינו ע"ה, כי כל א' ראה והשיג רק לפי השגתו, וכמ"ש בשמו"ר (פ"ה סי' ט') הבהורים לפי כחן, הזקנים לפי כחן, הקטנים לפי כחן, היונקים לפי כחן, הנשים לפי כחן, ואף משה לפי כחו, כל א' בכח שהיה יכול לסובלו. אך כל מה שהיה אפשר להם להשיג הנה השיגו בנקל, אבל משה רבינו ע"ה הנה מה שהשיג בנקרת הצור הרי היה לו כ"ז רק אחר שנתחבט ונתחנן על זה. אמנם עיקר הסיבה בזה הוא, כי המאורע דנקרת הצור הרי זה היה אחר חטא העגל, אשר אז הנה אבדו כל ישראל את השגתם הנעלה, וכמ"ש (שמות לג ו) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב. וכן משה רבינו ע"ה הנה נסתלק ממנו ג"כ תתקצ"ט חלקים ממעלתו הגדולה שבתחילה, ולא נשאר אלא בחלק אחד מאלף מהאור הגדול שהיה לו בתחילה, והוא אלף זעירא דויקרא שזה אשר נתגלה לו (אבל א' רבתא הוא מדרגת אדם קודם החטא, והיה עומד להתתקן ע"י משה רבינו ע"ה אלולא חטא העגל, והוא א' רבתי דאדם בדברי הימים א' א א) וכמ"ש בזוה"ק פ' מצורע (נג ע"ב) ופ' בשלח (נח ע"א), ועי' מאמרי רשב"י באד"ר קל"ב בסופו (דף מד ע"ב) ובספר הליקוט פ' תשא (דף פג ע"א ע"ב). והנה זה היה עיקר הסיבה מה שלא זכה להגילוי אור שבנקרת הצור אלא רק ע"י רבוי הבקשה, כי הוא בסוד (דברים ג כו) ויתעבר ה' בי למענכם, שנשאר ע"ז רק בסוד הקטנות דעיבור וכמ"ש במאמ"ר שם.

אך עכ"פ הוא, כי מה שאמר הכתוב (דברים ד טו) כי לא ראיתם כל תמונה, הרי הוא קשה מדברי התיקונים (תיקון ל דף פב ע"ב) שאמר על הפסוק (שמות כ טו) וכל העם רואים את הקולות, כי ראו אז ג"כ ע"ד הכתוב (במדבר יב ח) ותמונת ה' יביט. אך מדברי הרע"מ פ' תצא הנ"ל (דף רפ ע"ב) שאמר כי גם כל המראות דאספקלריא שאינה מאירה וכל החזיונות והדמיונות אשר כתוב עליהם וביד הנביאים אדמה, הנה הם אינם בדמיון דעינא אלא רק בשכל דליבא, שנראה לו בהבנת השכל, שהוא ע"ד הדמיון, אבל לא שהוא רואה שום דמות תמונה כלל, וכל מה שנאמר בזה

⁸⁸ עי' הערה 83.

⁸⁹ ז"ל: ומאי ותמונה אינכם רואים זולתי קול (דברים ד' יב) ההוא כדאמר להם משה לישראל (שם ט"ו) כי לא ראיתם כל תמונה, תמונה ולא כל תמונה. משל למה"ד למלך שעומד על עבדיו מעוטף כסות לבנה לא די לאימת מלכות שיסתכלו במלבושיו, ועוד רחוק היה המלך ושמעו את קולו, יכולים לראות גרונו, אמרת לא, הא למדת שראו תמונה ולא כל תמונה. והיינו דכתיב (שם) ותמונה אינכם רואים זולתי קול, וכתיב (שם) קול דברים אתם שומעים:

⁹⁰ ז"ל בשלימות: ד"א סוס ורוכבו רמה בים סוסייהם ורוכביהם לא נאמר אלא סוס ורוכבו מלמד שנטל הקב"ה שר שלהם תחלה והשליכו לתוך הים עזי וזמרת יה עזי הוא ועטרה לראשי והוא כחי ויהי לי לישועה יהי לי אכ"כ אלא ויהי לי לישועה היה לי ויהיה לי זה אלי ואנוהו א"ר ברכיה בא וראה כמה גדולים יורדי הים משה כמה נתחבט ונתחנן לפני המקום עד שראה את הדמות שנא' (שמות לג) הראני נא את כבודך א"ל הקב"ה לא תוכל לראות את פני ובסוף הראה לו בסימן שנא' (שם) והיה בעבור כבודי החיות הנושאות את הכסא אינן מכירות את הדמות ובשעה שמגיע זמנן לומר שירה הן אומרים באיזה מקום הוא אין אנו יודעות אם כאן הוא אם במקום אחר הוא אלא בכל מקום שהוא ברוך כבוד ה' ממקומו ועולי הים כל אחד ואחד מראה באצבעו ואומר זה אלי ואנוהו אמר להם הקב"ה לישראל בעוה"ז אמרתם לפני פעם אחת זה אלי אבל לעתיד לבא אתם אומרים אותו דבר ב' פעמים שנאמר (ישעיה כה) ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו זה וגו':

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ראיה, הוא רק בראיית השכל, שכן היה מדמה לו בראיית שכלו, והוא אור דנהיר בבת עינא, נהורא דנהיר בה מלגו שאמר ברע"מ שם ע"ש, שהוא אור הפנימי דהעינים המיוחד באור השכלי, הנה שם היה מראה לו האספקלריא שאינה מאירה את הבנת הדבר שהוא ע"ד דמות ודמיון, והוא ג"כ ע"י בחי' כח הציור אשר בהמות, אבל לא בציור בפועל ח"ו. ולכן אמר הכתוב היטיב כי לא ראיתם כל תמונה, כי הרי לא ראו כלל אלא בהשכלת הכת, אשר לזה שהוא בראיית השכל. והנה כ"ז הנה הוא מבחי' אצילות שבהאדם, אבל לא בבחי' הבי"ע שבו, כי בבחי' הבי"ע הנה שם הוא היציאה מן הכח אל הפועל.

וזהו ג"כ עומק הכוונה ברע"מ (פ' בא דף מ"ב סע"א ורע"ב) שאמר שם שדיוקנא דאדם הנה הוא אתרשים בשמא קדישא, יו"ד איהו דיוקנא דרישא, ה' ה' דיוקנא דה' אצבעאן דימינא ודשמאלא, ו' דיוקנא דגופא, ועם כל דא אע"ג דבראתי ליה כדמות אתון דילי, ואל מי תדמינוי ואשוה יאמר קדוש בו, ואם יקשה בר נש דהא כתיב כי לא ראיתם כל תמונה (ר"ל ואיך אמר כי באותיות השם רשום בו תמונת דיוקנא דבר נש), איהו יתריץ ליה האי תמונה חזינא (ר"ל רושם דיוקן דבר נש איך שהוא מרומז בהד' אותיות דהשם, זהו מותר להתבונן בזה ולייחס רמז רושם מתמונת אדם באותיות השם), דהא כתיב ותמונת ה' יביט (במדבר יב ה) (והרי מייחס הכתוב ג"כ לשון תמונה, והוא משום כי הרי רק ממנו ית"ש נעשה הכל, והוא שורש הכל, כי (ח ע"ד) הוא בבחי' נשמה לנשמה לכל המציאות כולו, שהוא בתכונת צורת אדם כנודע, ולכן אפשר לייחס שם לשון תמונה, והוא ע"ש פעולתו שהוא שורש כל הפעולות. והרי הוא רק ע"ש תמונת המציאות שיצא ממנו. אמנם גם מה שמותר לייחס לשון תמונה בו, הנה הוא רק על הכח ושורש דבחי' תמונה, שהוא באצילות ג"כ, כי שם הוא הכחות פנימיים והשורשים הנעלמים לכל הפעולות והתכונות כולם, אבל לא בבחי' תמונה בפועל ח"ו, וזהו שאמר הרע"מ עוד) ולא בכל תמונה אחרא דברא ויצר באתווי ובגין דא כו' (כצ"ל, ור"ל שהתמונה בפועל הוא רק בבי"ע, וזה אסור לייחס שם ח"ו, ועל זה נאמר (דברים ד טו) כי לא ראיתם כל תמונה, ואינו מותר לייחס שם בחי' תמונה אלא רק על שם הכח והרצון אשר לזה שזהו מאצילות, כי על זה הכוונה הנה הוא ג"כ מה שכתוב ותמונת ה' יביט (במדבר יב ה), והוא מראה אחוריים כנודע, והרי מייחס שם בחי' תמונת דמות כמראה אדם, והוא משום כי שם הרי הוא הרצון והכח אשר לזה. אמנם כ"ז הנה הוא רק בבחי' גילוי ית"ש אשר לכל המציאות, הנה בזה הנה מותר לייחס שם כל התוארים כולם, והם ג"כ כל התוארי דמות תכונת אדם הנזכר בתורה, והם כולם רק על שם המציאות שיצא ממנו, אבל הוא עצמו ית"ש הנה משולל כל התוארים ממנו. וזהו שאמר שם הרע"מ עוד, ואפילו האי תמונה, ר"ל אשר גם רק בייחס הרצון והכח, לית ליה באתריה, אלא כד נחית לאמלכא על בריין ויתפשט עליהו יתחזי לון לכל חד כפום מראה וחזיון ודמיון דלהון, והאי איהו וביד הנביאים אדמה. אבל עצמותו גופה ית"ש, הנה עליו נאמר (ישעיה מ יח) ואל מי תדמיון א"ל ומה דמות תערכו לו, ובגין דא יימא איהו (ר"ל הוא אומר), אע"ג דאנא אדמה לכו בדיוקניכו אל מי תדמינוי ואשוה יאמר קדוש, ר"ל שהוא מופרש ומובדל מכל תכונת תמונה ודמות ותואר, וזהו מכוון במלת קדוש, ור"ל שהוא מרומם ונעלה מכ"ז, ודי בזה. והנה הארכנו בזה הדרוש אגב דאתי לידינו, הגם שהוא אינו מענין הספר כלל, ומעתה נשוב לענינינו ונחזור על הדברים אשר בתחילת סעיף זה כדי לבוא אל הענין ונייחד לזה סעיף בפנ"ע.

סעיף ג'

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנה אמרנו לעיל בתחילת סעיף ב' כי גילוי דהס"ג דאות ב' שהוא עיקרו דהמ"ס שבא"ק, אשר הוא עצמו הנה הוא ג"כ מופלא ומכוסה⁹¹, הנה גילוי הוא השם ע"ב אשר אנו עסוקים בו עתה באות ה'. ואותו הע"ב הנה הוא שורש הכללי הפנימי לכל האורות דהאח"פ, והוא הא"א להם. והיינו כי הוא עצמו הנה הוא באמת עוד למעלה מהם הרבה, כי כל האורות דהאח"פ הנה הם רק מהבינה וזו"ן שבו, העומדים בו מהחזה ולמטה שבו. בינה מהחזה עד הטבור, והזו"ן מהטבור עד סוף רגליו. והרי הנה עיקרו שהוא מהחזה ולמעלה שבו למעלה מכל האח"פ, ושם הנה הוא בחי' האבא שבו, והא"א שבו, היינו האבא מהגרונן שבו עד החזה שבו, והא"א הנה הוא כללות הגלגלותא כולו שבו, וכנודע שהא"א שהוא המ"ס הוא מתפשט עד הגרון ע' מ"ן ומ"ד (דרוש י"ד).

אמנם מקומם בהא"ק, הנה אורות האח"פ שהם מהבינה וזו"ן דאותו הע"ב דענינינו, הרי נודע הוא שמקומם בא"ק הנה הוא מהאזניים עד הטבור שבו. והרי נמצא כי מהחזה ולמטה עד סוף רגליו דהע"ב דענינינו, הנה הוא תופס בא"ק ועומד בו מסיום העינים שבו עד הטבור שבו, ושם יסתיים כל המציאות דהע"ב דענינינו. אך האבא שבו, שהוא מהגרונן עד החזה שבאותו הע"ב כנו', הנה מקומו הוא בהא"ק מהעינים ולמעלה ולפנים עד המוח שהוא המ"ס, כי עיקר המ"ס הרי הוא המוח עצמו, כי הוא מוחא חדא דכליל תלת (אד"ר קמ ע"א), ותופס האבא שבהע"ב דענינינו מקומו בא"ק מסיום המוח שבו, ר"ל מתחת המ"ס שבו עד סיום העינים דא"ק. והוא מה שנודע כי האבא שהוא חכמה הנה הוא סוד (ט ע"א) הראיה, כי הרי בן הוא במקור המקורות, שהוא האבא שבהע"ב דענינינו, שהוא שורש (שורש העליון) של כל הגילויים, הנה הוא סוד הראיה שבא"ק. ור"ל על כח הראיה הנמשך מהמוח ומתפשט עד העינים. וכבר אמרנו כי עיקר הכוונה כאן הוא רק על הראיה הפנימית אשר לפנים מהעינים, והיא רק הראיה נפשית לבד, אשר בו יכולים לראות גם המלאכים והרוחניים, וכל הראיה החיצונית היוצא מהעינים ולחוץ, הוא רק תמצית הארה ממנו, כי עיקרו הוא מהעינים ולמעלה ולפנים, והוא כח הראיה המתפשט מהמוח, והוא עדיין בהגלגלתא עצמו, המקום דתפילין של ראש אשר בהקרקפתא, שהוא משך כל כח הראיה המתפשט מהמוח, והוא בהגלגלתא לפנים מן העינים ולמעלה. ושם הנה הוא המקום דהאבא שבהע"ב דענינינו, ע' לעיל כלל ט"ו ענף ג' אות ב' ובענף ד' אות ב', והא"א שבהע"ב דענינינו הנה הוא הבחי' ראשונה מהג' בחי' שאמרנו בו לעיל תחילת סעיף ב', והוא עצמותו ופנימיותו שבהס"ג כולו דאות ב', ומגיע עד הע"ב דאות א' ומיוחד עמו וכנ"ל סעי"ב, ושם הוא סוד אספקלריא המאירה. והנה אותו העצמות והפנימיות הנה הוא הא"א והיחידה שבהע"ב דענינינו, ומקומו הוא בהא"ק בהס"ג עצמו דאות ב', אמנם הוא מתפשט בו בהע"ב בכלו בפנימיות פנימיותו, כי בן הוא לעולם בכל א"א שהוא היחידה כנודע.

ועכ"פ הוא כי החמשה פרצופים א"א או"א זו"ן, שהם יחידה חיה נשמה רוח נפש שבהע"ב דענינינו, והם ג"כ כללות הע"ב ס"ג מ"ה ב"ן שבו (כי הע"ב הוא כולל א"א ואבא קוצו של י' עם הי'), והם כללות פרצופו כולו. הנה הע"ב שהוא הא"א והאבא שבו, הנה א"א הוא בחי' הגלגלתא שבו, ומקומו הוא בהא"ק בהמ"ס עצמו שהוא בהס"ג דאות ב', ומגיע גם עד הע"ב דאות א', והאבא הוא מהגרונן עד החזה שבו, ומקומו הוא בהא"ק מסיום המ"ס עד העינים, והוא סוד הראיה הפנימית אשר הוא לפנים מהעינים, כי ראיית העינים הוא רק תמצית הארה ממנו. והאימא שהיא הס"ג הנה היא מהחזה עד הטבור שבו, שהוא

⁹¹ ע"י ת"ז יג ע"ב לית עדן אלא כתר עליון דאיהו מופלא ומכוסה, וע"י ת"ז קלז ע"ב וז"ל, א' מן אבגית"ץ איהו כתר אמון מופלא ומכוסה, וע"י גר"א שם וז"ל (דף קלח ע"א) אמון מופלא ומכוסה הן בג' רישין דביה, מ"ס הוא האמון דביה נעשה כל, וכו' ומכוסה הוא אורא עלאה, ומופלא הוא רישא עילאה לכל רישין [רדל"א] ואל"ף מורה על כולם, עכ"ל, וע"י בהגר"א בסד"צ א' ע"ג ע"ק (דהיינו א"א) נקרא אין דביה תליא אין (דהיינו רדל"א) עכ"ל.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

השליש האמצעי דהת"ת שבו, ומקומו הוא בהא"ק מתחת העינים עד שבולת הזקן, שהוא הסנטר מקום צמיחת הזקן, אשר עד שם מתפשטים אור האזניים. והזו"ן שבהע"ב דענינינו הנה הם מהטבור ולמטה שבו, והוא אור החוטם, שגילוייו הוא מהשבולת הזקן עד החזה דהא"ק. ואור הפה שגילוייו הוא מהחזה עד הטבור דא"ק, ושם מסתיימין הרגלין דהע"ב דענינינו. אך עכ"פ הוא כי אורות חוטם פה שהם הזו"ן שבהע"ב דענינינו, הם מטבורו ולמטה שבו, שהוא משבולת הזקן ולמטה, ולכן הוה עיקר גילויים רק שם וכמו שיתבאר עיקר הדברים בזה למטה.

[סעיף ד']

ועומק הדברים בכ"ז הוא ע"פ מה שנודע בדברינו, שכל הגילויים כולם הנה הם ע"י פעולת התפשטות והסתלקות והתפשטות שני, שהתפשטות ראשון הנה הוא חוזר ועולה ומסתלק, ועיקר הגילוי הנה הוא התפשטות השני, אבל התפשטות הראשון שנסתלק הנה הוא בבחי' השורש עליון אליו, העומד למעלה ומשפיע בו, והוא שורשו אשר ממנו הוא יוצא ונולד, שכל ההתפשטות השני הוא תולדות האור מההתפשטות הא'. וההתפשטות השני הנה הוא עיקר כל הגילוי, וכ"ז הוא נוהג לעולם בכל הגילויים כולם אשר מא"ס ולמטה.

והנה כ"ז הנה הוא נעשה ג"כ בכל אורות הפרטיים דהע"ב דענינינו, והוא בכל בחי' הה' פרצופים שבו אשר אמרנו לעיל סעי"ג. אמנם לא נדבר מבחי' הא"א והאבא שבו שהם למעלה מהאח"פ כנ"ל, באשר כי הרי גם האריז"ל לא גילה לנו מהם מאומה, כי הא"א שבו הרי אמרנו כי שם הוא סוד אספקלריא המאירה אשר לא נתגלה לשום נביא וחזה זולת למשה רבינו ע"ה, וכן גם בהאבא שבו הרי אמרנו ג"כ כי הוא רק סוד הראיה פנימית אשר עיקר שימושו הוא רק בסתימו דעיינין, ואז הנה הוא מתייחד (ט ע"ב) בא"א להאיר ג"כ רק בסוד אספקלריא המאירה וכנ"ל סעי"ב בארוכה. וכמו שאמרנו ג"כ לעיל סעי"ג, כי הוא בסוד קרקפתא דתפילין דא"ק, והם בסוד תפילין דר"ת⁹², שהם אורות דאבא, כי הרי הם מהאבא שבו, ר"ל האבא שבהע"ב דענינינו (והוא בתוך הס"ג דאות ב')

⁹² עי' תיקו"ז י ע"א ז"ל: והאי איהו רזא הויה דאתמר ביה הנה יד ה' הויה וכו' ובגין דא אוקמוהו מארי דתלמודא ירושלמי הויה"ת באמצע.² תרגום: וזהו סוד הויה, שנאמר בו "הנה יד יהוה הויה וכו'", ולכן פרשוהו בעלי התלמוד הירושלמי הויה באמצע.

¹ עי' בהג"ר"א על תז"ח יד ע"א (לש"ו), ז"ל: דבגין דלא בקיאינן כו' - ר"ל שאמרו בירושלמי הויה באמצע והן אין מבינים על מה רמזו וסוברין שב' הפרשיות והיה כי יביאך דהיה אם שמוע באמצע כמ"ש בתוספת והכל בגין דלא ידעין ברזא דא.

² דהיינו תפילין דר"ת עי' תז"ח מו ע"ג ז"ל בגר"א שם: ואיהו עיקרא דתפילין כו' - ר"ל כמ"ש ע"ג מחלוקת דאיהו בין חבר בתפילין כו' בימינא ושמאלא איהו אבל בעד"א לית תמן מחלוקת בגין דאיהו עיקרא דגמרא כו' ור"ל מחלוקת שהוא בין רש"י ור"ת בתפילין הוא בימינא ושמאלא שימינא הוא דעת רש"י כסדר ושמאלא הוא דעת ר"ת הויות באמצע כמ"ש בתיקונים שהויות באמצע הוא בשמאלא ע"ש אבל בעד"א אין שם מחלוקת כי הוא מכריע והוא מכריע לימין כידוע והוא כדעת רש"י וז"ש כאן ואיהו עיקרא דתפילין וביה צריך לסדרא לון כגוונא דא כו' וכן הוא בכל מחלוקת כמו ב"ש וב"ה כאלו ואלו דברי אלקים חיים והלכה כב"ה שב"ה מימין וב"ש משמאל כמ"ש לעיל ובימינא ושמאלא מחלוקתן ואלו דברי אלקים חיים בינה שמשם אצילתן אבל הלכה בעד"א ששם מקומה של הלכה כב"ה שהוא נוטה לימין כנ"ל דף פ"ה בספירות מסט' דימינא כו' ומסט' כו' ואי לא אסתכמו תרווייהו בעד"א כו' דאינון במותב תלתא כו' וכמ"ש הלכה כרבים אין רבים אלא שלשה בשער בת רבים בת ג' אבהן בת עין וכו' בכל מחלוקת של תנאים כל שהוא מסט' דנוקבא נוטה לשמאל ומשט' דדכורא לימין כמש"ל או טפה דדכורא גוברת כו' ע"ש, ועי' לש"ו כללים ח"ב ט ע"ב ז"ל: סוד קרקפתא דתפילין דא"ק והם בסוד תפילין דר"ת שהם אורות דאבא כי הרי הם מהאבא שבו ר"ל האבא שבהע"ב דענינינו (והוא בתוך הס"ג דאות ב' סוד תפילין דרש"י וכנודע כי תפילין דר"ת הם תוך תפילין דרש"י).

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

סוד תפילין דרש"י, וכנודע כי תפילין דר"ת הם תוך תפילין דרש"י. ועכ"פ הוא כי האבא שבו הנה הוא בקרקפתא, ונודע הוא כי שם אין רשות לדבר בו, וכן הוא ג"כ רק סוד הראיה פנימית, אשר הוא רק בעינינו סתימין וכנוז, ולכן הנה לא נתחיל לדבר אלא ג"כ רק מהאורות האח"פ ולמטה, שהם האורות דהבינה וזו"ן שבהע"ב דענינינו, והם מהחזה ולמטה שבו כנוז. ונבאר על כל אחד ואחד מהם את מקומו וסדר המשכתו בהע"ב דענינינו. והנה הגילוי דאורות האזניים, הנה היה ג"כ ע"פ סדר התפשטות והסתלקות, ב' התפשטויות וב' הסתלקויות, ועיקר הגילוי הוא ההתפשטות השני ע"ד שמבאר הרב כ"ז באורות הפה. והנה הב' התפשטויות דאורות האזניים הנה הם בהבינה דאותו הע"ב, שהוא הס"ג שבו, אשר יתבאר עניינו לקמן אות ו', והוא האימא שבו העומדות בו מהחזה עד הטבור שבו, שהוא בכל השליש האמצעי דהת"ת שבו, והוא בא"ק מגבול סיום העינים עד שבולת הזקן, ושם היה הסדר דכל הב' התפשטויות והסתלקויות דאורות האזניים. ונודע הוא כי כל התפשטות ויציאת אור חדש הנה הוא ע"י בחי' זווג ולידה וע"י תוספות אור ומוחין מלמעלה, וכמ"ש הרב הכלל בזה במבו"ש (שע"ב ח"א פ"ו), ויתבאר הענין בפרטות בעה"י בסימנים הבאים. אך עכ"פ הוא כי אורות האזניים הם יצאו בבחי' לידה מהאימא שהוא ישו"ת שבהע"ב דענינינו. ונודע כי כל לידה הוא מהנה"י, והאור שנוולד הנה הוא בבחי' זו"ן המלביש על הנה"י שהוא מהטבור ולמטה. והרי יהיו אורות האזניים המתפשטים עד השבולת הזקן בחי' הזו"ן דהבינה אימא המתלבשים על הנה"י שבה, שהוא מהטבור ולמטה שבה. והרי נמצא כי הטבור דהבינה הוא במקום האזניים דא"ק, וסוף הנה"י שבה הוא בשבולת הזקן דא"ק. אבל כל חציה העליון אשר מהטבור ולמעלה שבה, שהוא הכח"ב והחג"ת שבה, הנה הם למעלה, והם מהאזניים ולפנים עד גבול העינים. ושם הנה היה ג"כ ההסתלקות האור דההתפשטות הא' שבה, שהוא מגבול האזניים עד גבול העינים.

ובהע"ב דענינינו, אשר כל תפיסת האימא בו הנה הוא בהשליש האמצעי דהת"ת שבו, הנה יהיה בו כל שיעור משך דאורות האזניים, שהם מהטבור ולמטה דהאימא, הנה הוא כ"ז בחצי התחתון דהשליש האמצעי דהת"ת שבו, וכל שיעור משך אשר מהטבור ולמעלה דהאימא שהוא הכח"ב והחג"ת שבה, הלא הוא כ"ז בחציו העליון דהשליש האמצעי דהת"ת שבו, ויהיה האזניים דא"ק והטבור דהאימא בהמרכז האמצעי דהת"ת דהע"ב דענינינו. אמנם הנה כ"ז הוא רק בדרך כלל, אבל פרטות הדברים הם עמוקים מאד, ויתבאר בעה"י למטה אות ו' ולקמן סי' ג'.

[סעיף ה']

ועתה נבאר עד"ז את אורות החוטם, את מקומם ושורשם בהע"ב דענינינו. כי הנה אורות החוטם הם מהז"א שבו, והוא השם מ"ה אשר יתבאר עניינו לקמן אות ז', והוא הז"א שבהע"ב דענינינו. והנה אותו המ"ה שהוא ז"א, הנה הוא כולל ישראל ולאח שהם הדו"ן שבז"א, והיה יציאת דאורות החוטם מאותו המ"ה מהדו"ן שבו ג"כ בבחי' זווג ולידה, ובב' התפשטויות והסתלקויות, והם מלבישים עליו, ר"ל על המ"ה הנז' מהטבור שלו ולמטה עד סוף רגליו, והוא יציאתם מהחוטם והתפשטותם עד החזה. והרי נמצא כי הטבור דאותו המ"ה הנה הוא בגבול החוטם דא"ק, וסיומו הוא בהחזה דא"ק. והרי תופס הנה"י דאותו המ"ה בהא"ק כל המקום אשר מגבול החוטם שבו עד גבול החזה שבו, ובכל משך שיעור המקום הזה, הנה היה ההתפשטות הא' והב' דאורות החוטם, שהם רק מטבורו ולמטה דאותו המ"ה. אמנם (ט ע"ג) מטבורו ולמעלה שבו, שהוא הכח"ב והחג"ת דאותו המ"ה, הנה הוא מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים, ושם הנה היה ג"כ עליית והסתלקות האור דהתפשטות הא' דאורות החוטם אשר עלו למעלה מהטבור שבו בעת הסתלקות הא' כמו שיתבאר בעה"י לקמן סי' ד', הנה היה עלייתם ג"כ מהחוטם ולמעלה ולפנים, כי שם

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הוא המקום דחציו העליון של אותו המ"ה, שהוא הכח"ב והחג"ת שבו, שהם מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים. והרי תופס המ"ה כולו מקומו בהא"ק מסיום האזניים שבו עד גבול החזה שבו, אלא שחציו העליון אשר עד הטבור שבו שהוא הכח"ב והחג"ת שבו, הנה הוא כולו נעלם כי הוא מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים, וחציו התחתון אשר מהטבור ולמטה שבו, שהם אורות הנה"י שבו, הרי הם יצאו ונתגלו ג"כ, כי הרי הם אורות החוטם אשר יצאו מהחוטם ולחוץ. וכ"ז הנה הוא תפיסתו דאותו המ"ה את מקומו בהא"ק.

אך ממילא הנה מתבאר לנו ג"כ בדרך כלל את מקומו גם בהע"ב דענינינו, כי הרי אמרנו לעיל סעיף י"ד כי המרכז דשליש האמצעי דהת"ת דהע"ב דענינינו הנה הוא בגבול האזניים דא"ק. והרי נמצא כי שיעור משך המקום דהמ"ה שבו שהוא הז"א שבו, ר"ל הז"א שבהע"ב דענינינו הנה הוא בכל הצי התחתון דהת"ת שבו, כי שם הוא התחלתו, ר"ל שהוא מתחיל לצאת ממנו מתחת סיום המרכז דשליש האמצעי דהת"ת שבו. אמנם הנה הוא מתפשט ג"כ בהנה"י שבו אשר מהטבור ולמטה שבו, שהוא בהשכולת הזקן דא"ק ומשם ולמטה עד החזה דא"ק, ואדרבה הוא כי הנה עיקר גילויו הוא רק שם, שהוא משכולת הזקן ולמטה עד החזה וכנ"ל ססעי"ג.

והרי נתבאר כי הז"א שבהע"ב דענינינו הנה התחלתו הוא בהע"ב מהחציו ת"ת ממש שבו שהוא בסיום האזניים דא"ק. אמנם גילויו הנה הוא יותר למטה, שהוא מהחוטם דא"ק, והוא האורות שיצאו מהחוטם ולחוץ, שהם מהז"א דהע"ב דענינינו, והם מהנה"י דז"א מהטבור ולמטה שבו כנ"ל. אבל החג"ת והכח"ב דז"א, הנה הם נשארו נעלמים, כי הם מהחוטם ולפנים ולמעלה עד האזניים, והם לא יצאו לעולם לחוץ כלל. וכן שם הנה עלה ג"כ ההתפשטות הא' דאור החוטם אחר ההסתלקות הא' ונשאר שם לעולם ג"כ נעלם. והרי הנה גילוי יותר למטה, שהוא רק מהחוטם. אמנם כ"ז הנה הוא ג"כ רק הענין בדרך כלל, אך סדר יציאתו מהע"ב בפרטות וכן אחיזתו בו בהנה"י בפרטות, הנה כ"ז יתבאר בעה"י נמטה באות ז' ובפרט לקמן סי' ד'.

אך זה נאמר, כי הענין מה שאותו המ"ה שהוא הז"א שבו אשר מקומו וגילוי העיקרי הוא באמת ג"כ רק מהטבור ולמטה דהע"ב, שהוא רק מתחת השכולת הזקן דא"ק ולמטה עד החזה (כי עד שכולת הזקן הנה מתבטל אורות החוטם באורות האזניים ע"ד שרגא בטיהרא כנודע), ועכ"ז הנה מתחיל אורו לצאת מהחוטם שהוא למעלה מהטבור דהע"ב. הנה הענין בזה הוא משום שבעולם העקודים הנה שולט שם אור הס"ג, והנה עולה שם המ"ה ונכלל בהס"ג, ומשתמשים שם הס"ג עם המ"ה שניהם יחד, הס"ג ע"י המ"ה, ע"ד המ"ה וב"ן שמשמשים שניהם יחד באצילות, וכמ"ש כ"ז לעיל כלל ו' ענ"ה, ובפרט בכלל ט"ו ענ"ו בארוכה. ומשום זה הנה נתעלה כאן אור המ"ה ומשתתף באור הס"ג, שהוא מהטבור ולמעלה ויוצא דרך החוטם, והרי מתעלה ומשתתף אורות החוטם שהוא מהמ"ה באורות האזניים שהוא מהס"ג בכל שיעור המקום אשר מהחוטם עד שכולת הזקן. ודי בזה עתה, אמנם עיקר עומק הדברים בזה הנה יתבאר ג"כ לפנינו לקמן בע"ה ית"ש.

[סעיף ו']

והנה נבאר עתה עד"ז ג"כ באורות הפה את יחוסם ומקומם ושורשם בהע"ב דענינינו, כי הנה אורות הפה הרי אמרנו לעיל כמה פעמים שהם מהנוק' דז"א שבהע"ב דענינינו. והגם שהנוק' עם הז"א הרי שניהם הם רק מהטבור ולמטה כנודע, והטבור דהע"ב (ט ע"ד) הרי הוא בהשכולת הזקן דהא"ק וכנ"ל בכ"מ. ועכ"ז הנה יצאו אורות הנוק' מהפה דא"ק שהוא למעלה מהטבור דהע"ב. הנה הענין בזה, הנה הוא ג"כ ע"פ מה שאמרנו לעיל, שהסיבה בזה הוא משום רוממות מעלת העקודים, אשר שם הוא שליטת הס"ג וכנ"ל. והנה בכל מקום שהוא שליטת הס"ג, היינו בעקודים ובא"א, הנה שם אינו ניכר לעצמה הנוק'

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כלל' כי היא נכללת שם בז"א, והז"א הנה הוא משתמש שם יחד עם הס"ג, כי שם הם משתמשים שניהם הס"ג ע"י המ"ה וכנ"ל, והנוק' הנה היא נכללת שם בז"א, ע' מטי ולא מטי (רפ"ד) ושער א"א (פרק ב בהמ"ק בסופו). וכן הוא ג"כ בענינינו, כי נכללת הנוק' בז"א, ויצאה היא ג"כ למעלה מהטבור דהע"ב, אשר הוא בשבולת הזקן דא"ק, והוא מה שיצאו אורות הנוק' דהז"א שבהע"ב מהפה ולחוץ. והרי נכללו עם אור המ"ה והס"ג, שהוא אור החוטם והאזניים בכל שיעור המקום אשר מהפה עד שבולת הזקן, ואח"כ באור המ"ה בכל שיעור המקום אשר משבולת הזקן עד החזה. וכ"ז הוא משום רוממות מעלת העקודים, כי שם הוא שליטת הס"ג, ועולה המ"ה בהס"ג, והנוק' היא נכלל בז"א. אמנם מהחזה ולמטה, הנה יצאה הנוק' בהעקודים ג"כ לגילוי בפנ"ע, והוא משום צורך האצילות שיצא ונעשה מהמלכות דהעקודים, ולכן נתגלה היא מהחזה ולמטה כדי להיות שורש להאצילות, וע' לעיל כלל ו' ענ"ה וכלל ט"ו ענ"ז אות ז', ודי בזה כעת, ועיקר הדברים בזה יתבאר בעה"י בדברינו לקמן.

ונחזור להענין, כי הנה אורות הפה הנה הם האורות דהנוק' דז"א שבהע"ב דענינינו, והוא אורות הב"ן שבו אשר יתבאר עניינו לקמן אות ח'. והנה אותו הב"ן הוא כולל ג"כ דו"ן, שהם יעקב ורחל כנודע. וע"י בחי' זווג ולידה, הנה נולד ויצא אורותיהם לחוץ, והוא האורות אשר יצאו דרך הפה דא"ק, ונתפשטו מהפה שבו עד הטבור שבו. והנה אותן האורות הם בחי' הזו"ן שביעקב ורחל הנז', ומלבישים עליהם מהטבור ולמטה שבהם, שהוא מהטבור ולמטה דכללות הנוק' שבהע"ב דענינינו. והרי נמצא כי התפשטותם מהפה עד הטבור דא"ק הנה הוא בהנוק' מהטבור ולמטה שבה עד סופה כולה, כי טבורה הוא במקום הפה דא"ק, וסוף רגליה הוא בהטבור דא"ק. והרי הנה כל שיעור הנה"י שבה מהפה דא"ק עד הטבור שבו, אבל החג"ת והכח"ב שבה הנה הם עוד למעלה מגבול הפה, והם מהפה ולפנים עד החוטם. והרי הנה התחלת הנוק' דז"א שבהע"ב דענינינו תיכף מסיום גבול החוטם דא"ק ונמשך עד הטבור דא"ק, אלא כי הכח"ב והחג"ת שבה שהוא חציו העליונה שבה הוא מהפה דא"ק ולמעלה ולפנים, והוא נעלם כי הוא לא יצא מעולם לחוץ כלל, אבל אורות הנה"י שבה אשר מהטבור ולמטה שבה, שהוא חציו התחתון שבה, הנה הם יצא מבחוץ ג"כ והם אורות הפה וכנ"ל.

והנה היה יציאתם ג"כ בב' מיני התפשטויות, התפשטות א' והתפשטות ב', כי התפשטות א' הוא חזר ונסתלק ועלה למעלה ונשאר שם לעולם, ועיקר המציאות והגלוי הוא רק התפשטות הב' וכמבואר בדברי הרב בדרושי העקודים מפ"ג והלאה ובשער מטי ולא מטי. והנה היה עליית והסתלקות האור דההתפשטות הא' בחציה העליונה אשר מהפה ולפנים ולמעלה עד החוטם וכנ"ל, ונשאר שם לעולם למעלה נעלם. אבל עכ"פ הוא כי הנה הב' מיני ההתפשטויות דאורות הפה, הנה שניהם יצאו רק מהטבור ולמטה דהנוק' שבהע"ב דענינינו, והיה יציאתם מהפה דא"ק, כי שם הוא המקום של הטבור שבה, והם מתלבשים עליה תמיד מהטבור ולמטה כנ"ל. והנה אותה הנוק' הנה הוא הב"ן שבו אשר יתבאר עניינו לקמן אות ח', ואותו הב"ן הנה עיקרו הוא באמת רק למטה מהטבור דהע"ב, שהוא רק בשבולת הזקן דהא"ק. אך מה שיצאו אורות הנוק' מהפה דא"ק, ואמרנו שכ"ז הוא ג"כ רק מהטבור ולמטה שבה, אבל החג"ת והכח"ב שבה, הוא עוד יותר למעלה, כי הם מהפה ולפנים ולמעלה עד החוטם, הנה הסיבה בזה הוא משום רוממות מעלת העקודים וכנ"ל. ויתבאר עוד עיקר הדברים בזה לפנינו לקמן, וגם יתבאר שם בעה"י עוד את פרטי אחיזת הב"ן הנז' בהנה"י ו' ע"א דהע"ב דענינינו את מקומה ואחיזתה שם בפרטות.

אמנם הנה ראינו לכתוב כאן עוד דבר אחד, הגם שהוא פשוט כי אין להרהר על דברינו על מה שאמרנו לעיל כמה פעמים שהכח"ב והחג"ת הם בחציו העליון של הפרצוף והנה"י שהוא מהטבור ולמטה הוא חציו התחתון של הפרצוף, ולכאורה הרי הוא נגד הידוע שהנה"י הוא רק השליש התחתון של הפרצוף (וע' שער אח"פ פ"ג). אמנם כי מה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שהנה"י הוא השליש הוא רק באיכות, אבל בכמות הנה הוה הטבור המרכז האמצעי. וכן הוא בלשון המקרא, וכן ג"כ בלשון התלמוד, וכמ"ש שופטים (ט' ל"ז) יורדים מעם טבור הארץ, וכן ביחזקאל (ל"ח י"ב) יושבי על טבור הארץ. וכן הוא ג"כ בלשון התלמוד, וכמ"ש ביומא (פה ע"א) אבא שאול אומר מטיבורו ומשלח שרשיו אילך ואילך, ואמרו בגמרא שם עד כאן לא אמר אבא שאול אלא לענין יצירה דכל מידי ממציעתיה מיתצר. והרי לנו כי בלשון המקרא והתלמוד הוה הטבור המרכז האמצעי, ולכן חשבנו היטיב את הנה"י לחציו התחתון דכל פרצוף הגם שבאיכות הנה הוא רק שלישי אך בכמות הנה הוא חציו. ומה גם כי הרי הכח"ב הנה ע"פ הכמות הם אינם תופס מקום כלל, כי החיצוניות דהגלגלתא כולו הוא ג"כ רק מכלל החג"ת כמ"ש הרב במוחין דצלם (פרק ז), כי גופא ורישא הם מלבר ומוחא וליבא אינון מלגאו (והר נשא דף קכג ע"ב), ואינו תופס הכח"ב מקום באורך הפרצוף כלל, והרי נמצא כי רק החג"ת הוא החציו העליון והנה"י החציו התחתון ופשוט הוא.

[סעיף ז']

והרי נתבאר לנו מכל דברינו כי הע"ב דענינינו בהג' שמות סמ"ב שבו, אשר יתבאר ענינם לפנינו למטה אות ו' ז' ח', הנה הוא בזה השורש לכל האורות דאח"פ. אמנם כ"ז הוא ג"כ רק בבחי' שורש נעלם לבד, כי הג' שמות סמ"ב הנז' שהם הבינה וזו"ן שבו, הנה הם ג"כ רק השרשים פנימים להאורות דאח"פ אשר הם לא יצאו מעולם לחוץ כלל וכמו שיתבאר לפנינו. אבל הע"ב דענינינו הוא עצמו, הנה הוא רק שורש השרשים הנעלם גם מהם, והוא הא"א להם אשר עומד בפנימיותם, ועצמותו גופא הוא למעלה מהאח"פ הרבה, כי האבא שבו הוא רק השורש הפנימי דאור העינים, והא"א שבו הנה הוא בהס"ג דאות ב' עצמו, ומגיע גם עד הע"ב דאות א' המיוחד בהקד"א רישא תניינא שבקרקפתא. והרי הוא עצמו כולו נעלם, אמנם עכ"ז הנה הוא עכ"פ ראשית הגילוי דהמ"ס שבא"ק שהוא הס"ג דאות ב', ואותו הע"ב הוא קדמון לכל הקדומים, ר"ל שהוא ראשית לכל הגילויים, כי קודם לו וזולתו לא נתגלה שום אור כלל, ולא נתהווה שום אצילות כלל, ורק הוא ראשית הגילוי מא"ס ית"ש, כי הוא אשר נתפשט ויצא מהמ"ס שבא"ק שהוא הס"ג דאות ב', וכלול גם מהע"ב דאות א', ונתפשט ויצא ממנו אותו הע"ב דענינינו להיות שורש השרשים לכל הנאצלים כולם. והנה הוא הע"ב דס"ג אשר אמר הרב בדרושי נקודות (סוף פרק א בהמ"ב) כי הוא מהס"ג דאות ב' כנז', ויצא הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והע"ב שבו הוא הא"א והאבא שבו, והם מבפנים להגלגלתא דא"ק עד סיום גבול העינים דא"ק וכנ"ל. והאימא והזו"ן שבו הם מתחת גבול העינים דא"ק עד גבול הטבור דא"ק ג"כ מבפנים, והם הסמ"ב שבהע"ב דענינינו, אשר הם מהחזה שבו ולמטה עד סוף רגליו, והם השרשים פנימים להאורות דאח"פ, והתחילו הם לצאת מהעלם לגילוי ומהכח אל הפועל ע"י התפשטות הע"ב דענינינו שהתפשט בהם, כי הוא השורש והראשית לכל הגילויים, והנה הוא הע"ב דאות ה' הנזכר בדברינו בכמה מקומות, כי הוא יסוד היסודות אשר עליו נבנה בנינים גדולים ודרושים עמוקים כאשר עיניך תחזנה מישרים בכל הדרוש הנורא שלפנינו שהעלינו בו גדולות ונצורות בעזרת ה' ית"ש.

והנה אותו הע"ב הוא סוד לובן העליון אשר אמר הרב בעקודים (פרק א), שהוא סוד שורש כל הגילויים, והוא הע"ב דאות ה' (ז' ע"ב) דענינינו אשר יצא ונולד בסוד זווגא עלאה מהס"ג דאות ב', כי הס"ג דאות ב' שהוא עיקר המ"ס דא"ק מוחא הדא דכליל תלת (אדר"ר קמ ע"א) חב"ד, שהוא סוד ד' שמות עסמ"ב, הנה באשר שהוא עצמו הוא למעלה מכל הגילויים כי הוא מופלא ומכוסה⁹³, הלה הוציא הוא בסוד לובן העליון ממנו את הע"ב

⁹³ עי' ת"ז יג ע"ב לית עדן אלא כתר עליון דאיהו מופלא ומכוסה, ועי' ת"ז קלז ע"ב וז"ל, א' מן אבגית"ץ איהו כתר אמון מופלא ומכוסה, ועי' גר"א שם וז"ל (דף קלח ע"א) אמון מופלא ומכוסה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דאות ה' דענינינו, והמשיך בו מהעצמות והפנימיות דכל סוד הד' שמות עסמ"ב שבו, ונתפשט הע"ב בהם מדרגא לדרגא והם העסמ"ב אשר בס"י שלפנינו אות ה' ו' ז' ח', והם עצמם בח"י העסמ"ב הכלולים בהמ"ס עצמו שהוא הס"ג דאות ב', שהוא מוחא חדא דכליל תלת כנוז'. אלא מפני גודל העלמו, הנה התגלה בהם רק ע"י הע"ב דאות ה' דענינינו אשר הוציא ממנו בסוד זווגא עלאה דביה כנוז'. אך עכ"פ הוא, כי כל אותן הד' שמות עסמ"ב אשר בהס"י שלפנינו אות ה' ו' ז' ח', והם העס"ב הכלולים בהע"ב דאות ה', הנה הם מהעצמות והפנימיות דהעסמ"ב עצמן אשר בהס"ג דאות ב' שהוא המ"ס עצמו, אלא שנתגלה בהם ע"י הע"ב דאות ה' דענינינו כנוז', וע' עוד בענין סוד לובן העליון לעיל כלל ד' ע"ש.

אמנם הוא, כי הנה הגם שאמרנו על הע"ב דענינינו כי הוא השורש לכל הגילויים כולם, אך כבר אמרנו לעיל ג"כ כי הוא עצמו הנה הוא אינו עדיין מכלל הגילויים כלל, כי הוא מרומם ומובדל משום גילוי, והוא עצמו ג"כ רק בבחי' שורש נעלם להם, כי גם כל הג' שמות סמ"ב אשר בו, אשר הם מהחזה שבו ולמטה, והם הג' שמות סמ"ב דאות ו' ז' ח' אשר בס"י הזה שלפנינו, הנה הם ג"כ רק השרשים פנימים דהאח"פ, אשר הם לא יצאו מעולם לחוץ כלל וכמו שיתבאר עוד בזה לקמן. אמנם הע"ב הנה הוא נתפשט ויצא ונשלם על ידיהם על מציאותו כולו, כי ע"י הס"ג דאות ו' שהוא השורש פנימי דאור האזניים, הנה התפשט הע"ב על ידו מהחזה שבו עד הטבור שבו, וע"י המ"ה וב"ן דאות ז' ח' שהם השורש פנימי דאורות החוטם והפה, הנה התפשט הע"ב על ידיהם בכל המציאות דהנה"י שבו אשר מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו, כי אותן הג' שמות סמ"ב דאות ו' ז' ח' הנה הם עצמן כל חלקי המציאות שבו אשר מהחזה שבו עד סיומו כולו, שהוא בהטבור דא"ק כי התפשט בכ"ז רק לצורך הגילוי דשרשי הפנימים דהאח"פ, כי לצורך הגילוי דשורש הפנימי דאור האזניים הנה התפשט הע"ב דאות ה' למציאות הס"ג דאות ו', שהוא חלק המציאות שבו אשר מהחזה שבו עד הטבור שבו. ואח"כ התפשט מהס"ג דאות ו' להמ"ה דאות ז' ולהב"ן דאות ח' לצורך הגילוי דשרשי פנימים דאורות חוטם פה, שהם חלק המציאות דכל הנה"י שבו. והרי נשלם על מציאותו רק על ידיהם, כי הם עצמן חלקיו אשר מהחזה שבו ולמטה, כי כל מציאותו אשר מהחזה שבו ולמטה הנה הוא עצמו השרשי פנימים דהאח"פ, והרי נשלם הוא על מציאותו רק בהם, וכן נתגלו הם, ר"ל השרשי פנימים דהאח"פ, רק במציאותו אשר מהחזה שבו ולמטה. והרי נתגלה עכ"פ מהחזה שבו ולמטה בבחי' הגילוי דשרשי הפנימים דהאח"פ.

[סעיף ח']

אמנם מהחזה שבו ולמעלה, הנה לא בא לעולם לכלל גילוי כלל, כי עיקרו הוא רק לסוד הראיה הפנימית אשר לא נתלבש בגוף וכלי כלל. וע' לעיל סעיף ב', ומתבאר שם כי הנה יש בה ג' בחי': אחד, הוא סוד אספקלריא המאירה, והנה הוא נמשך ע"י גילוי היחוד הראוי דהאבא שבו בהא"א שבו המיוחד בהע"ב דאות א'. ואחד, הוא בסוד אספקלריא שאינה מאירה, והוא בלתי גילוי היחוד הראוי דהאבא בהא"א, והנה הוא מתגלה ומתראה ע"י אספקלריא שאינה מאירה, אמנם הוא ג"כ רק מראות אלהות, והוא מראות כל הנביאים אשר זולת משה רבינו ע"ה. והשלישי, הוא מראות הרוחניים והמלאכים שאינם מראות אלהות כלל, וע"ד שכתוב (במדבר כב לא) ויגל ה' את עיני בלעם וגו' וכן במלכים ב' (ו' י"ז) ויפקח ה' את עיני הנער וגו', והוא עוד יותר למטה אמנם הוא ג"כ

הן בג' רישין דביה, מ"ס הוא האמון דביה נעשה כל, וכו' ומכוסה הוא אוירא עלאה, ומופלא הוא רישא עילאה לכל רישין [רדל"א] ואל"ף מורה על כולם, עכ"ל, ועי' בהגרא"א בסד"צ א' ע"ג ע"ק [דהיינו א"א] נקרא אין דביה תליא אין [דהיינו רדל"א] עכ"ל.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

רק מכח וי ע"ג} הראייה פנימית אשר לפני מן העינים, ואינו מתלבש גם הוא בראיית העינים אלא שנמשך דרך העינים בדרך מעבר לבד. כי הראייה הרוחנית אינו בא ע"י התלבשות גוף וכלי, אלא שנמשך דרך העינים בדרך מעבר לבד, אבל ראיית העינים ממש הנה הוא רק תמצית הארה ממנו, ועיקרה הוא רק מאור חוזר הנמשך ובא מלמטה למעלה, מאור המוחין שבנצח והוד שחוזר ועולה למעלה ויוצא דרך העינים (כי הוא מסוד נצח הוד דרדל"א המתלבש בעינין דא"א ע' מנת"א (פרק ו) ובא"א (פרק ו), וחוזר כל דבר לשורשו), והוא הראייה אשר משתמש בו האדם שהוא רק מה שבא בדרך אור חוזר מלמטה. אמנם הנה נמשך בה באמת תמצית הארה ג"כ מכח הראייה הפנימית הנז', אשר סודו ומקורו הוא מהע"ב דענינינו, מבחי' האבא שבו שהוא עד החזה שבו, אשר הוא בגבול העינים דא"ק.

וכן גם אורות הנקודות אשר יצאו דרך העינים דא"ק, הנה קבלו הם ג"כ תמצית הארה מהע"ב דענינינו מבחי' האבא שבו, אשר הוא לפני מהעינים דא"ק לצורך מלכותם כרגע אשר מלכו בעת עולם הנקודות. ומשום שאותו התמצית הארה הנה השתמש ג"כ בעולם הנקודות, לכן נשאר הוא לעולם, והוא כח הראייה שמשתמש בו האדם כנו'. כי כל מה שהיה בעולם הנקודות הוא לא יחסר לעולם כנודע (ע"ה שער המלכים פרק ו), וע' הגר"א בספד"צ פ"א (בסוף ד"ה תריין נוקבין דפרדשקא ע"ש סמוך לסופו ז ע"ג). ולכן הוא כי כשם ששימש הע"ב דענינינו להשתתף גם הוא בתמצית הארה ממנו בעולם הנקודות (כי שורשו הראשון הנה הוא מהע"ב דאות א', והוא כחו וראשית אוננו ע"י יחודו בהס"ג דאות ב', ואורות הנקודות הרי נודע בדברינו כי הם מסוד טיפת קרי מהע"ב דאות א', והנה היה המשכתם ג"כ רק דרך הע"ב דענינינו, כי רק הוא כחו וראשית אוננו, וכל מה שנמשך ממנו הוא לעולם רק דרך בו. והרי משתתף הע"ב דענינינו ע"י קבלתו מהע"ב דאות א' בתמצית הארה ממנו גם בעולם הנקודות). כן הוא משמש תמיד לעולם באותו התמצית הארה ג"כ, להשתתף בו בכח הראייה דהעינים, הגם שעיקרה הוא רק מסוד אור חוזר כנו'. ועכ"פ הוא כי הנה כל אותו התמצית הארה הנה הוא לא יחסר לעולם.

ולא עוד, כי הנה בו, ר"ל בכח אור הראייה הפנימי שבו, הנה הוא משמש ג"כ בסוד האשנחא פקחא דלא נאים ונטיר תדירא האמור בספד"צ (פ"א ו ע"ב), והוא עינא טבא עלאה דאשנחא ואסחי לעינא תתאה תדירא, כי אילולא זה לא יכיל עלמא למיקם רגעא חדא כמ"ש באד"ר (קל ע"א). והרי עכ"פ הוא כי הע"ב דענינינו הנה שימושו הוא מעולם ועד עולם, אלא שהוא עתה בהעלם נורא מאד, ור"ל כי גם בחי' הא"א והאבא שבו אשר הם למעלה הרבה גם מכל שורשי הפנימים דהאח"פ שבו וכנ"ל, הנה הם משמשים באמת ג"כ לעולם תמיד, אלא ששימושם הוא עתה בהעלם נורא מאד ודע וזכור כ"ז.

אמנם עיקר שימושו וגלוי, הרי אמרנו כי הוא רק לשורשי הפנימים דהאח"פ, שהם השמות דס"ג מ"ה ב"ן שבו, אשר הם רק מהחזה ולמטה שבו. אמנם גם הם הנה הם נמשכים ומיוחדים עם האורות הנעלמים אשר מהחזה ולמעלה שבו, שהם האבא והא"א שבו, אשר הם בהעצמות דהס"ג דאות ב', ומגיע גם בהע"ב דאות א' וכנ"ל בדברינו. וכבר אמרנו בכמה מקומות⁹⁴ כי האורות דהאח"פ הם משמשים בא"ק בבחי' הי"ג ת"ד שבא"א דאצילות, ונודע הוא כי הי"ג ת"ד שבא"א הנה הם מהכתר והחכמה דהמ"ס אשר מהמצח עד הגרון, ומהחכמה הוא הח' ת"ד קדמאין⁹⁵, והם מהח' ספי' דהחכמה אשר מהבינה שבו עד המלכות, ומהכתר הנה הם הח' תיקונים האחרונים והם רק מההג"ת נצח הוד דהכתר (כי היסוד דהכתר הוא כלול בהבינה דהחכמה, והוא התיקון דנוצר חסד, נוצר הוא בינה דחכמה, וחסד הוא יסוד דכתר. אך המלכות דכתר אין גילוי לה בפנ"ע כלל כי היא כלולה

⁹⁴ עי' לקמן לח ע"א באבנ"מ.
⁹⁵ עי' טעמי המצוות פרשת קדושים.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בהיסוד ומיוחדת עמו), כמ"ש כ"ז בשער א"א (פרק י ושם פרק ח) כי בהכתר אין גילוי לכל הג"ר שבו, לכן מתחיל הה' תיקונים שמהכתר רק מהחסד שבו. אבל בחכמה מתחיל הגילוי מהבינה שבו, ולכן מתחיל הח' ת"ד שמהחכמה מהבינה שבו, ולא נשאר בו נעלם רק הכתר והחכמה (י ע"ד) שבו וכמבואר כ"ז שם פרק י'. והנה כן הוא כ"ז ג"כ בעניינינו בהאורות דאח"פ אשר הם בבחי' הי"ג ת"ד שבא"ק, ואמרנו שכל גילויים הנה הוא מהס"ג מ"ה ב"ן שבהע"ב דעניינינו, שהוא מהבינה ולמטה שבו. אבל הכתר והחכמה שבו, שהם הא"א והאבא שבו, הנה הם לא נתגלו כלל. והאבא שבו, הנה הוא כל חלקיו אשר מהחזה שבו ולמעלה, שהוא מגבול העינים דא"ק ולמעלה ומלפנים, והא"א שבו הוא בהס"ג דאות ב' עצמו וכנ"ל סעי' ג' ובכ"מ, והם הכתר והחכמה שבו, אשר הם לא נתגלו בהאח"פ כלל, כי כל האח"פ הוא רק מהבינה שבו ולמטה, שהוא מהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' וכנ"ל. אמנם בהעלם הרי נמשכו כל שורשי דאורות האח"פ מכללות המ"ס כולו, שהוא גם מהס"ג דאות ב' עצמו, המיוחד גם בהע"ב דאות א', וממנו הנה הוא סוד הה' תיקונים האחרונים דהאח"פ, כי הוא הכתר דהמ"ס, והם רק מהחג"ת ג"ה שבו. אבל הה' תיקונים קדמאין דהאח"פ הם מהחכמה דהמ"ס, שהוא עיקר המ"ס עצמו, והוא הס"ג דאות ב'. והנה הם מהבינה שלו ולמטה, שהוא השורש דהס"ג דאות ו' כנ"ל. והנה שרשם הנעלם דאורות האח"פ שהם בא"ק ע"ד הי"ג תיקונים שבא"א. והנה הוה שרשם הנעלם לעילא לעילא שהוא בהע"ב וס"ג דאות א' ב', הנה הוה שורש הה' תיקונים קדמאין בהס"ג דאות ב', והם מהבינה שבו ולמטה. והה' תיקונים האחרונים, שרשם הוא בהע"ב דאות א', והם רק מהחסד שבו ולמטה. אך כ"ז הנה הוא רק בבחי' שרשם הנעלם דהאח"פ אשר בהע"ב וס"ג דהמ"ס עצמו דאות א' ב', אבל התחלתם העיקרי דהאח"פ, הגילוי אשר לשרשם הפנימי שבהם, הנה הוא רק בהע"ב דאות ה' דעניינינו, מהחזה שבו ולמטה שהוא בהשמות ס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח', שיתבאר לפנינו בעזרת ה' ית"ש ודי בזה והבן.

(ו')

ס"ג

[סעיף א']

הוא הס"ג מהד' שמות עסמ"ב הכלול בהע"ב דאות ה' הנ"ל, והיה מתחילה כלול בו בהעלם ובכח עד שלא היה לו אז שום גילוי גם בו עצמו, וע"ד כל ודל קודם לידתו שהוא כלול אז במוח האב, והיה אז הע"ב דאות ה' רק על המציאות דהע"ב שבו לבד, שהוא עד גבול העינים דא"ק וכנ"ל אות ה' סעי' ג' ובכ"מ שם. אמנם כאשר הגיע העת להמציא ולהתגלה באור הגדול דהאח"פ, והראשון להם הוא אור האזניים שהוא מסוד האימא בינה שבהע"ב דאות ה' וכנ"ל בדברינו, הנה התגלה אז הע"ב דאות ה' בהס"ג שבו ג"כ, ויצא בו הס"ג מהכח לפועל, ונתפשט בו מהחזה שבו עד הטבור שבו, והוא בחי' פרצוף האימא שבו. והנה שימושו ופעולתו הוא, כי הנה הוא שורש הפנימי לאור האזניים, והוא ע"פ מה שכתב הרב במטי ול"מ (פ' ג' ד') שישנם לאורות הפה שורש פנימי אשר הוא למעלה ולפנים גם מאור ההתפשטות הא', כי הוא לא יצא מעולם לחוץ כלל, ואליו הנה עולים תמיד לינק במטי ולא מטי. והנה עדי"ז הוא ג"כ באור האזניים, והנה הוא הס"ג דעניינינו, כי הוא השורש פנימי לאור האזניים, והנה הוא בחי' פרצוף האימא בהע"ב דאות ה' אשר מן החזה שבו עד הטבור שבו, ויצא לגילוי מן הכח לפועל כאשר הגיע העת להתגלה בהאור הגדול דהאח"פ. והנה נתפשט על ידי הע"ב דאות ה' עד הטבור שבו, שהוא כגבול השבולת הזקן דא"ק. אמנם הנה ענין מציאות דאותו הס"ג ויציאתו מן הכח אל הפועל הנה היה ג"כ ע"י בחי' זווג ולידה, והוא מהא"א עלאין שבהע"ב דאות ה', אשר הם בסוד העיינין דא"ק וכנ"ל בדברינו. וכן הנה נעשה מציאותו ג"כ ע"י התפשטות והסתלקות.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והענין הוא כי הנה אותו הס"ג, ר"ל הס"ג דענינינו שהוא הס"ג דאות ו', הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, הע"ב וס"ג שבו הם השורש פנימי לההתפשטות הא' דאור האזניים, והמ"ה וב"ן שבו הם השורש פנימי לההתפשטות הב' דאור האזניים. והע"ב והס"ג שבו הנה הם מחציו ולמעלה, והם עד הטבור שבו, ויא ע"א והם עצמותו גופה, כי הם עיקרו. והמ"ה וב"ן שבו הם מהטבור ולמטה שבו, והם בחי' הזו"ן שבו, שהם על הנה"י שבו, שהם לבר מגופיה (זהר בראשית כא ע"ב). והנה ע"י סוד זוונא עלאה דאור העיינין שהם האו"א עלאין כנו', והנה הם ג"כ בסוד עסמ"ב, הנה נתפשט אור המ"ה וב"ן שלהם ויצא ממקומו ולמטה, ונתפשט מגבול העינים דא"ק עד גבול האזניים, והוא בבחי' התפשטות הראשון לצורך מציאות השורש והמקום להס"ג דענינינו. ואח"כ הנה חזר ועלה ונסתלק אותה ההתפשטות למקומו, שהוא מהעינים דא"ק ולפנים, כי שם הוא מקומו שהוא באו"א עלאין עצמן, והוא ההסתלקות הראשון. אמנם הנה היה ההסתלקות בסוד מ"ן כנודע בדברינו, והנה נולד ע"י הע"ב וס"ג שבו (ר"ל שבהס"ג דאות ו' דענינינו), והוא כל מציאותו אשר עד הטבור שבו, ומקומו הוא בא"ק מגבול העינים שבו עד גבול האזניים מבפנים להגלגלתא, כי הוא הכל רק בסוד הע"ב דאות ה' עצמו, בחי' האימא שבו, חציה העליונה אשר עד הטבור שבה כנו'. והנה הוא בהע"ב דאות ה' בחציו העליון של השליש האמצעי דהת"ת שבו, כי האימא כולה הרי היא תופס בו כל השליש האמצעי כולו דהת"ת שבו, שהוא מן החזה שבו עד הטבור שבו. והרי הוה החצי העליון דהאימא שהוא עד הטבור שבה בהחצי העליון דהשליש האמצעי שבו, והנה הוא בא"ק מגבול העינים דא"ק עד גבול האזניים דא"ק, ושם הוא המקום דהשמות ע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' דענינינו, והם השורש פנימי לאור ההתפשטות הא' דאורות האזניים וכנ"ל, ונולדו ויצאו מהמ"ה וב"ן דעיינין שהוא מאו"א עלאין כנו'. וכן הנה מתלבש בהם ג"כ הארת אור דהמ"ה וב"ן דעיינין לעולם, אלא שהתלבשותם בהם הוא בהעלם גדול, וכמו שאמרנו לעיל אות ה' סעי' ב' ג' שסוד אור הראיה העיקרי דהעיינין דא"ק אין לו גילוי עתה כלל. אמנם עכ"ז הנה הוא מתלבש בהארתו עכ"פ באותן הע"ב וס"ג דהס"ג דאות ו' דענינינו, כי הרי ממנו הם נולדו ויצאו והוא האבא להם, ר"ל או"א עלאין כנו'.

[סעיף ב]

אמנם מה שאמרנו כי הע"ב וס"ג דהס"ג דענינינו הנה הם השורש פנימי להאור דהתפשטות הא' דהאזניים, הנה אין הכוונה על הע"ב וס"ג עצמן בכללותן, כי הרי הנה הם העצמות דהע"ב דאות ה' שהוא כולו נעלם ואין גילוי ממנו לעולם. וכן הוא נודע ג"כ כי הע"ב וס"ג הנה הם לעולם נסתרות, וכל גילויים תמיד הנה הוא רק ע"י הנ"ה⁹⁶ שלהם שהם לבר מגופא (זהר בראשית כא ע"ב), והם אשר מתפשטים ומתגלים. והנה כן הוא ג"כ בענינינו, כי הנה אותן הע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' דענינינו, הנה מאחר שיצאו על מציאותם הרי הם כלולים בהעלם ג"כ מעסמ"ב, והנה נתוסף בהם אור ומוחין מלמעלה, ויצא המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם מן הכח לפועל, ונתפשטו בו (בהס"ג דאות ו') ממקום הטבור שלו ולמטה עד סוף רגליו, שהוא בא"ק מגבול האזניים דא"ק עד שכולת הזקן דא"ק בפנימיות פנימיות. ומשפעת אורם דאותן המ"ה וב"ן הפרטיים כאשר שיצאו ונתפשטו הנה היה נמשך ויצא כנגדם האור דהתפשטות הא' דהאזניים אשר יצאו הם ג"כ מהאזניים ולחוץ, ונתפשטו בא"ק מגבול האזניים שבו עד שכולת הזקן שבו וכמו שיתבאר ענינם לקמן סי' ג'. והרי נמצא כי מה שאמרנו שהע"ב וס"ג אשר בהס"ג דאות ו' דענינינו הנה הם השורש פנימי להאור דהתפשטות הא' דהאזניים, הנה הוא רק ע"י המ"ה וב"ן

⁹⁶ נה"י ?

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הפרטיים שבהם, כי מיציאת והתפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, הנה משפעם והארתם היה נמשך ונעשה ההתפשטות הא' דאור האזניים. והנה אותן המ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו, הנה באשר שהם מהע"ב והס"ג עצמן אשר הם רק בחציו העליון דהס"ג דאות ו' וכנ"ל, וחציו העליון הרי אמרנו לעיל סעי"א כי מקומו הוא בא"ק רק מגבול האזניים ולמעלה ולפנים עד גבול העינים ולפנים, לכן הנה חזרו ועלו כל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' מהתפשטותם אשר נתפשטו וירדו מהטבור ולמטה דהס"ג דענינינו, הנה חזרו ונסתלקו ועלו למקומם הראוי להם שהוא בחציו העליון שבו ובהע"ב וס"ג עצמן שבו, כי כל התפשטותם וירידתם שבתחילה הנה היה רק כדי להוציא מהם את האור דהתפשטות הא' כנז', וכן היה עוד לצורך אחד עיקרי שהוא כדי (יא ע"ב) להצטמצם ולהעשות לשורש עליון לצורך תולדות המ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דענינינו, שהם חציו התחתון שמהטבור ולמטה שבו. והיה ירידת המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' לבחי' התפשטות ראשון לזה וכמו שיתבאר כ"ז למטה סעי"ג. והרי היה כל יציאת וירידת דהמ"ה וב"ן הפרטיים, מה שירדו ונתפשטו בהס"ג דאות ו' דענינינו בחציו ולמטה עד סוף רגליו, הנה היה ירידתם לשני דברים: אחד, לצורך ההתפשטות הא' דאור האזניים שיצא מהם, ר"ל מהמ"ה וב"ן הפרטיים וכנז'. ואחד, כדי להצטמצם להעשות שורש עליון להמ"ה וב"ן הכלליים שיתבאר לקמן, ולכן אחר שעשו את פעולתם אשר ירדו לזה, הנה חזרו ועלו למעלה ונסתלקו למקומם הראוי להם, והוא בחציו העליון דהס"ג ובהע"ב וס"ג שבו.

והנה כאשר עלו הם הנה חזר ועלה ג"כ כל ההתפשטות הא' דאור האזניים אשר יצא מהם, הנה חזר אז ועלה גם הוא, והוא ההסתלקות הראשון דאור האזניים שנסתלק ועלה מהאזניים ולפנים ומהאזניים ולמעלה, כי הנה שם הוא מקומו דכל ההתפשטות ראשון להיות אצל המ"ה וב"ן הפרטיים אשר מהם יצא. ולכן כאשר עלו המ"ה וב"ן הפרטיים הנה עלה אז ג"כ ההתפשטות הא' דאור האזניים ונשארו שם לעולם, כי שם הוא מקומם, וכל התפשטותם שבתחילה הנה היה ג"כ רק כדי להצטמצם להעשות שורש עליון לאור ההתפשטות הב' דהאזניים שיצא מהם אח"כ וכמו שיתבאר. ולכן אחר שעשו את שליחותן ופעולתן, הנה נסתלקו גם הם ועלו למקומם הראוי להם, ועלו יחד עם המ"ה וב"ן הפרטיים, וכמו שאמרנו שהמ"ה וב"ן הפרטיים הם שרשם הפנימי, ולכן היה מקרה אחד לשניהם, כי בהתפשטותם נתפשטו ובהסתלקותם נסתלקו.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו מדברינו עתה כי מה שאמרנו שהע"ב וס"ג הכלליים שבהם"ג דאות ו' דענינינו הנה הם השרש פנימי להתפשטות הא' דאור האזניים, הנה גילויים לבחי' שורש פנימי הנה הוא רק ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם. וכן נתבאר ג"כ כי הן המ"ה וב"ן הפרטיים והן ההתפשטות הראשון שיצא מהם, הנה שניהם נסתלקו ועלו למעלה שהוא מהאזניים דא"ק ולפנים, ומהאזניים ולמעלה ובחציו העליון דהס"ג דאות ו' דענינינו, שהוא בהע"ב והס"ג הכלליים שבו, ושם הנה נשארו לעולם, והנה הוא בהע"ב דאות ה' בחציו העליון דשליש האמצעי דהת"ת שבו וכנ"ל סעי"א.

ודע עוד, כי הנה יציאת המ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו, וכן ההתפשטות הא' שיצא מהם, הנה היה יציאתם ג"כ רק ע"י סוד זיווג ולידה וע"י סוד עליית מ"ן ותוספות אור ומוחין אשר מלמעלה למעלה, וכמו שיתבאר כ"ז בעה"י לקמן בסימנים הבאים, ע' סי' ד' אות י"ג סעי' א', וסי' ה' אות י"ז סעי' א', ושם אות י"ט סעי' ב' וסעי' ד' הענין בעומק נורא, ע"ש היטיב.

(סעיף ג')

הנה אמרנו כי יציאת וירידת המ"ה וב"ן הפרטיים, הנה לבד מה שהיה יציאתם וגילויים לצורך האור דהתפשטות הא' שיצא מהם עמהם יחד, הנה היה ירידתם ג"כ כדי להצטמצם ולהעשות שורש עליון להמ"ה וב"ן הכלליים שיצא מהם אח"כ לצורך

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ההתפשטות הב', שהם השורש פנימי להם כנ"ל. כי המ"ה וב"ן הכלליים הנה הם חציו התחתון דהס"ג דאות ו' דענינינו, שהם כל המציאות אשר מהטבור ולמטה שבו, ונולדו ויצאו מאותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנו' שהם הנה"י דהע"ב וס"ג, ומהם יצאו המ"ה וב"ן הכלליים ע"ד הזו"ן שנולדו מאו"א.

וכן ע"ד אמרנו על יציאת ההתפשטות הא' דהאזניים, כי היה התפשטותו מהאזניים עד שבולת הזקן כדי להצטמצם ולהעשות שורש עליון לאור ההתפשטות הב' דהאזניים שהוא יצא ונולד מההתפשטות הא' כמו שיתבאר. והרי היה יציאת וירידת שניהם, ר"ל אחד המ"ה וב"ן הפרטיים הנו', ואחד ההתפשטות הא' הנו', הנה היה יציאת וירידת שניהם כדי להצטמצם ולהעשות שורש עליון להוציא תולדות למטה, והנה על זה נבאר עתה את סדר יציאת התולדות שיצא מהם. (יא ע"ג)

אמנם דע, כי הנה ע"ד שאמרנו בהתפשטות הא' עם המ"ה וב"ן הפרטיים שמקרה אחד לשניהם, והם תלויים זב"ו, משום שהמ"ה וב"ן הפרטיים הוא השורש פנימי להם וכנ"ל. כן הוא בהתפשטות הב' עם המ"ה וב"ן הכלליים, הנה הם תלויים ג"כ זב"ו בכל סדר מציאותם, כי המ"ה וב"ן הכלליים הוא השורש פנימי להם, וכל מה שנעשה בהתפשטות הב' הנה הוא ע"י מה שנעשה כ"ז בהמ"ה וב"ן הכלליים, כי כל מאורעות הענף הוא מכח השורש, אלא שזה הוא בהעלם וזה הוא בגלוי, אך כל מה שנעשה בזה הנה הוא נעשה בזה.

והענין הוא, כי הנה כאשר עלו ונסתלקו למעלה הן המ"ה וב"ן הפרטיים והן ההתפשטות הא' שיצא מהם, הנה היה עלייתם בסוד עליית מ"ן, ונתעוררו ע"י זווגי עליונים למעלה למעלה עד רישין דא"ק אורא ומ"ס, ומהם הנה היה נמשך תוספות אור ומוחין לאותן המ"ן שעלה. והיינו כי להמ"ה וב"ן הפרטיים הנה היה נמשך תוספת אור ומוחין לצורך הולדת המ"ה וב"ן הכלליים, והנה מאותן התוספות אור ומוחין שהוא השורש להמ"ה וב"ן הכלליים, הנה מזה היה נמשך ג"כ תוספות אור ומוחין להמ"ן דההתפשטות הא' לצורך הולדת האור דההתפשטות הב', כי הנה עליית המ"ן הנה הוא לעולם להמקום אשר לוקח⁹⁷ משם, והיה עליית המ"ן דהמ"ה וב"ן הפרטיים בהמוחין דהע"ב וס"ג הכלליים, כי משם הם נמשכים. ועליית המ"ן דההתפשטות הא' הנה היה בהמ"ה וב"ן הפרטיים, כי משם הם יצאו ונעשו וכנ"ל, ולכן כאשר נתגלה השורש דהמ"ה וב"ן הכלליים בהתוספות אור ומוחין דהמ"ה וב"ן הפרטיים בעליית המ"ן שלהם כנו', הנה באשר שכל עיקרן דהמ"ה וב"ן הכלליים הנה הם להיות שורש פנימי להתפשטות הב' וכנ"ל, ולכן כאשר עלה האור דההתפשטות הא' למ"ן בהמ"ה וב"ן הפרטיים לקבל שם תוספות אור ומוחין לצורך הולדת את האור דההתפשטות הב', הנה היה נמשך לו את כל אותו התוספות אור ומוחין אשר לזה מהשורש דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר שם, ואח"כ כאשר יצא ונולד המ"ה וב"ן הכלליים (שבהס"ג דאות ו' דענינינו בחציו התחתון שמטבורו ולמטה עד סוף רגליו, והוא בא"ק מגבול האזניים שבו עד גבול השבולת הזקן שבו בפנימיות פנימיותו), הנה יצא אז כנגדם ונולד ג"כ ההתפשטות הב' דהאזניים מההתפשטות הא', ונתפשט ג"כ מהאזניים דא"ק עד שבולת הזקן דא"ק מבפנים ומבחוץ וכמו שיתבאר לקמן סי' ג'. ובהם, ר"ל באותן הב' חלקי דההתפשטות הב' אשר מבפנים ומבחוץ, הנה עומד כנגדם בפנימיות פנימיותם השורש פנימי להם, והוא המ"ה וב"ן הכלליים הנו', שהם החציו התחתון דהס"ג דאות ו' דענינינו שהוא מהע"ב דאות ה', והוא הא"א להם. אבל ההתפשטות הא' אשר מהם נולדו הוא האו"א להם, ועכ"פ הוא כי הנה הגם שיציאת ולידת כל ההתפשטות הב' הנה הוא מההתפשטות הא', אך היה נעשה כ"ז

⁹⁷ ניקוד@

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ע"י התוספות אור ומוחין אשר היה נמשך להתפשטות הא' משורש המ"ה וב"ן הכלליים אשר בהמ"ה וב"ן הפרטיים. וכן היה כל יציאת ההתפשטות הב' בעת אחד יחד עם יציאת המ"ה וב"ן הכלליים, כי אותן המ"ה וב"ן הכלליים הם השורש פנימי להם והא"א להם. וכן הם תמיד בפנימיות פנימיותם וכנו'. וכל מה שנעשה בהתפשטות הב' הוא הכל ע"י קבלתם מאותן המ"ה וב"ן הכלליים, כי הם הנשמה לנשמה להם לעולם, ודי בזה כעת. וע' בזה עוד עומק דברים הרבה למטה באות ז' ח' בענין אורות החוטם והפה, והם שייך כולם ג"כ גם בענינינו שהוא באורות האזניים ע"ש. אמנם הנה ראיתי להעתיק כאן מה שכתבתי בזה במהדורא קמא, ושם כתבתי אותן הדברים בסגנון אחר קצת, ואעתיקנו כאן בסעי' בפנ"ע כי שניהם כאחד טובים, ואין ביהמ"ד בלא חידוש.

[סעיף ד']

הנה אמרנו כי הס"ג דאות ו' דענינינו שהוא בחי' האימא הכללי שבהע"ב דאות ה', התופס בו מהחזה שבו עד הטבור שבו, (וא ע"ד) [והוא בא"ק מגבול העינים עד גבול שבותל הזקן בפנימיות פנימות], הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, ע"ב וס"ג בחציו העליון שהוא עד הטבור שבו, ומ"ה וב"ן הוא בחציו התחתון שהוא מטבורו עד סוף רגליו. והם ג"כ עסמ"ב כלליים אשר כל א' הוא כלול ג"כ מד'. אמנם יציאתם בו, הנה הוא רק לאט לאט, כי הנה קודם שהגיע העת להמציאות דאורות האח"פ, הנה לא היה נתגלה עדיין בהע"ב דאות ה' אותו הס"ג כלל, והיה כל מציאותו אז רק עד החזה שבו שהוא עד גבול העינין דא"ק. וכאשר הגיע העת להגילוי דאורות האזניים, הנה נולד אז בהע"ב דאות ה' חציו העליון דהס"ג דאות ו' דענינינו, שהוא הע"ב והס"ג שבו, והיה לידתו מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דסוד העסמ"ב שבעינין, וע"פ סדר התפשטות והסתלקות. ונולד מהם עי"ז הע"ב וס"ג שהם חציו העליון דהס"ג דאות ו' דענינינו, שהם ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם. הנה הם השורש פנימי להתפשטות הא' דהאזניים, והיה לידת דאותן המ"ה וב"ן הפרטיים ג"כ בסדר התפשטות והסתלקות הכל רק בפנימיות פנימיותו דהא"ק, ומתם ר"ל משפעת אורם הנה היה יוצא ונמשך ונעשה ההתפשטות הא' דהאזניים ג"כ בסדר התפשטות והסתלקות, כי כל מה שנעשה בהתפשטות הא' דהאזניים הנה הוא הכל רק ע"י מה שנעשה כ"ז בהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' דענינינו, כי הם השורש פנימי להם כנו', ומקרה אחד לשניהם, הן התפשטותם והן הסתלקותם. וכן הם בשיעור אחד שזה כנגד זה הן בהתפשטותם והן בהסתלקותם, זה לפני זה, זה בהעלם וזה בגלוי. ועכ"פ הוא, כי הנה נתגלה עתה הע"ב דאות ה' בחציו העליון דהס"ג דאות ו' דענינינו, שהוא עד גבול האזניים דא"ק, ונעשה כ"ז כאשר הגיע העת להגילוי דאורות האזניים בהתפשטות והסתלקות הא' שבהם, וע' דברינו בזה לעיל כלל מ"ו ענ"ד אות ב' ותבין יותר.

והנה ע"ד שאמרנו, כי ההתפשטות הא' הוא תלוי בהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הנז', הן בעיקר כל מציאותם שהוא ענין התפשטותם, והן בענין הסתלקותם, כן הוא ג"כ בענין הפעולה והתכלית הנעשה בהם, ר"ל בכוונת המאציל ית"ש אשר בהם, הנה הם ג"כ תלויים זב"ז, והם שניהם שוים בכל מאורעותיהם, כי כוונת שניהם הוא לתכלית אחד, והוא על התולדה שיצא מהם, אשר שניהם משתתפים בו.

והענין הוא, כי הנה נודע בדברינו כי כוונת כל התפשטות א' הנה הוא אינו עדיין להגילוי העיקרי כלל, כי הרי הוא חוזר ומסתלק, ונשאר הוא לעולם למעלה נעלם, אלא הכוונה בו הנה הוא רק כדי להעשות שורש עליון ומקום נושא להתפשטות הב', שהוא תולדתו והוא עיקר המציאות דהתחתון, והוא הגילוי העיקרי, כי התפשטות הא' הנה ע"י ירידתו ממקורו והתפשטותו במקום הראוי להתחתון, הנה נצטמצם עי"ז להיות שורש

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

עליון להתחתון, וכן משאיר ממנו רשימו במקום שירד להיות מקום נושא להתחתון, שהוא אבן שתיה⁹⁸ אליו, אך הוא עצמו הנה הוא חוזר ומסתלק ועולה למעלה, כי שם הוא מקומו. אמנם כאשר שנצטמצם ע"י ירידתו להעשות שורש עליון להתחתון, הנה לא נח ולא שקט מלהוציא כחו לפועל. והיינו כי הנה אחר שנסתלק ועלה למעלה, הנה עומד שם לבחי' מ"ן לעורר זווני עליונים, וכדי להמשיך משם אור ומוחין לצורך הולדת התחתון, ונולד ממנו עי"ז האור דההתפשטות הב' שהוא עיקר המציאות דהתחתון, והוא נולד ויוצא מההתפשטות הא', וכן הוא עומד לעולם למעלה לשורש עליון אליו להשפיע בו תמיד.

והנה כל השימוש והפעולה הזה הנה נעשה ג"כ בענינינו הן בהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' דענינינו, והן בהתפשטות הא' דאור האזניים שיצא מהם, כי הרי שניהם היו בהתפשטות והסתלקות כנ"ל, והיה התפשטותם כדי להצטמצם להעשות שורש עליון לצורך התולדות שיצא מהם. והיינו כי התולדות דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנו', הנה הוא המ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו' דענינינו, שהם חציו התחתון שבו (יב ע"א) שמטבורו ולמטה. ובהע"ב דאות ה' הנה הוא החצי שלישי התחתון מהשליש האמצעי דהת"ת שבו, ובא"ק הנה הוא כ"ז מנבול האזניים שבו עד גבול שבולת הזקן שבו בפנימיות פנימיות, והתולדות דהתפשטות הא' דהאזניים הנה הוא כל האור דההתפשטות הב' דהאזניים, אשר הם יצאו ג"כ מהאזניים ולחוץ, ונתפשטו עד גבול שבולת הזקן, ונשארו שם לעולם, לבד הכתר שבהם שהוא חוזר ועולה תמיד במטי ולא מטי (ע' דברינו שם פ"ב אות י"ט שהעלינו שם כי מה שעולה במטי ולא מטי היא רק אור הכתר לבד ודלא כהמ"ה⁹⁹ בזה ע"ש).

והנה היה יציאת ולידת כל ההתפשטות הב' רק מההתפשטות הא', וכן המ"ה וב"ן הכלליים הם נולדו ויצאו מהמ"ה וב"ן הפרטיים¹⁰⁰, כי אחר שעלו ונסתלקו המ"ה וב"ן הפרטיים למקומם שהוא בהע"ב וס"ג עצמן, הנה נעשו למ"ן והתעוררו עי"ז זווני עליונים למעלה למעלה עד אורא ומ"ס דא"ק¹⁰¹, ומשם היה נמשך תוספות אור ומוחין מרזא דאור א"ס, כי באורא עלאה הנה שם הוא הגילוי דאור א"ס, ונמשך משם תוספות אור ומוחין להמ"ן שעלה לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים. וכן היה ג"כ בההתפשטות הא' דהאזניים, כי הנה אחר שחזרו ועלו ונסתלקו, שהוא ההסתלקות הא' הנודע בדברי הרב (כי כל ענין התפשטות א' וב' והסתלקות א' וב' אשר אמר הרב באורות הפה, הנה היה כ"ז ג"כ הן באורות האזניים והן באורות החוטם, וכמבואר בכ"מ מדברינו ופשוט הוא למבין), והנה היה עלייתם בהמקום שיצאו משם שהוא בהמ"ה וב"ן הפרטיים הנו', והיה עלייתם שם בסוד מ"ן. והנה קבלו שם תוספות אור ומוחין לצורך לידת האור דההתפשטות הב' דהאזניים.

⁹⁸ עי' זהר נח ע"ב ז"ל: וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר (יחזקאל א כה) האי היא אבן שתיה דאיהי נקודה חדא דכל עלמא וקיימא עלה קדש הקדשים ומאי היא כרסייא קדישא עלאה דאיהי ממנא על אלין ארבע דמות כסא בארבע סמכין ודא הוא תורה שבע"פ ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה דא הוא תורה שבכתב מכאן דתורה שבכתב ישוון יתה על תורה שבעל פה בגין דהאי כרסיא לדא כמראה אדם דאיהו דיוקנא דיעקב דאיהו יתיב עלה: תרגום: "וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר", זוהי אבן השתיה שהיא נקודה אחת של כל העולם ועומד עליה קודש הקדשים, ומהי, הכסא הקדוש העליון שממונה על ארבעה אלה, דמות כסא בארבעה עמודים, וזוהי תורה שבעל פה. "ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה", זוהי תורה שבכתב. מכאן שתורה שבכתב ישימו אותה על תורה שבעל פה, משום שזה כסא לזה. "כמראה אדם", שהוא הדמות של יעקב שהוא יושב עליה.

⁹⁹ כהמשנת חסידים.

¹⁰⁰ דע"ב וס"ג הכלליים. (שוטנשטיין?)

¹⁰¹ עי' בהגר"א בספד"צ ד ע"ד ד"ה ביה סליקו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה היה התוספות אור ומוחין שקבלו שם ההתפשטות הא' מאותן התוספות אור ומוחין עצמן אשר לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים, והוא ע"פ מה שאמרנו כי המ"ה וב"ן הכלליים הם השורש פנימי להתפשטות הב', ולכן היה כל קבלת התוספות אור ומוחין אשר קבלו האורות להתפשטות הא' בעלייתן למ"ן לצורך לידת האורות להתפשטות הב', הנה היה קבלתם מאותן התוספות אורות ומוחין עצמן אשר לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים.

והנה אחר קבלת כל התוספות אור ומוחין הנעשה בשניהם, ר"ל הן בהמ"ה וב"ן הפרטיים, והן בהתפשטות הא' דאורות האזניים, הנה אחר שנשלמו שניהם בקבלת אור ומוחין בהמ"ן שלהם שעלו, הנה יצאו ונולד מכל א' מהם את כל מה שכוון המאציל ית"ש בהם. והיינו כי מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנה יצא ונולד מהם המ"ה יב"ן הכלליים, שהם חציו התחתון דהס"ג דאות ו' דענינינו אשר מטבורו ולמטה עד סוף רגליו, והוא בא"ק מגבול האזניים שבו עד גבול שבולת הזקן שבו בפנימיות פנימיות. וכן נולד אז כנגדם האורות להתפשטות הב' דהאזניים, ונולדו הם מההתפשטות הא', ויצא ונתפשט ההתפשטות הב' ג"כ כנגד כל שיעור המשך דהמ"ה וב"ן הכלליים הנו', שהוא מהאזניים דא"ק עד שבולת הזקן דא"ק. ויצאו הם מהאזניים ולחוץ ג"כ וכמו שיתבאר לקמן סי' ג'. וכנגדם שהיא בפנימיות פנימותם, הנה עומדים המ"ה וב"ן הכלליים הנו', כי הם השורש פנימי להם תמיד, והם בבחי' א"א להם, כי ההתפשטות הא' הוא האו"א להם שמהם נולדו כנו', והמ"ה וב"ן הכלליים שהם חציו התחתון דהס"ג דאות ו' דענינינו הוא הא"א להם, כי אותן המ"ה וב"ן הכלליים שהם חציו התחתון דהס"ג הנו', הנה כ"ז עצמו הנה היא המציאות דחציו התחתון השליש האמצעי דת"ת שבהע"ב דאות ה', שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ.

והרי נתבאר לנו מכ"ז, כי הנה ע"ד שאמרנו בעיקר המציאות להתפשטות הא' דאור האזניים, כי נעשה עיקר מציאותו מהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דאות ו' דענינינו, ותלוי כל ההתפשטות הא' רק על אותן המ"ה וב"ן הפרטיים, הן בענין ההתפשטות והן בענין ההסתלקות וכנ"ל, כן הוא ע"ד ג"כ בענין תכלית הכוונה שבשניהם, שהוא על בחי' התולדות היוצא מהם, הנה הם תלויים ג"כ זב"ז, והם שניהם לכוונה אחת, היינו על גילוי העיקרי דאורות האזניים, שהוא ההתפשטות הב' דהאזניים. כי הרי תולדות ההתפשטות הא' הנה (יב ע"ב) הוא ההתפשטות הב', ותולדות המ"ה וב"ן הפרטיים הנה הוא המ"ה וב"ן הכלליים שהם השורש פנימי להתפשטות הב', והרי הם שניהם לכוונה אחת. וכן היה קבלת התוספות אור ומוחין אשר לצורך ההתפשטות הב' מאותן התוספות אור ומוחין עצמן אשר לצורך המ"ה וב"ן הכלליים וכנו'. וכן היה המשכתם ולידתם כאחד זה כנגד זה, זה מבפנים וזה מבחוץ, זה בהעלם וזה בגילוי. והרי הם תלויים זב"ז בכל מאורעותיהם. והרי נתבאר לנו עכ"פ כי כללית כל הס"ג דאות ו' דענינינו, הנה שימושו הוא לשורש פנימי לכל ההתפשטות הא' והב' דאור האזניים ולכל מאורעותיהם.

והנה נשלם עתה הס"ג דאות ו' בכל הד' שמות עסמ"ב שבו, ונשלם בזה מציאותו כולו עד סוף רגליו. וכן נשלם בזה הע"ב דאות ה' בבחי' האימא שבו, שהוא בכל שלישי האמצעי דהת"ת עד הטבור שבו, שהוא מגבול העינין דא"ק עד שבולת הזקן דא"ק. כי מתחילה הנה היה הע"ב דאות ה' רק בבחי' הא"א ואו"א עלאין שבו, שהוא רק עד החזה שבו, שהוא בגבול העינים דא"ק. ואח"כ ע"י לידת הע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' הנ"ל סעי"א, הנה נשלם הע"ב דאות ה' בחציו העליון דשלישי האמצעי דהת"ת שבו שהוא עד גבול האזניים דא"ק. ואח"כ בלידת גם המ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג דאות ו', הנה נשלם אז הע"ב דאות ה' בהשלישי האמצעי כולו דהת"ת שבו, שהוא עד הטבור שבו, אשר הוא בגבול השבולת הזקן דא"ק.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה מכ"ז הרי נתבאר לנו כי כל תהלוכות וסדר התהוות דההתפשטות הא' והב' דאור האזניים, הנה הוא רק ע"פ תהלוכות התהוות דהמ"ה וב"ן הפרטיים והכלליים שאמרנו. והנה נעשה התהוות שניהם ביחד, ר"ל בעת אחד ממש, כי באותו העת אשר נתפשטו הע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' בההתפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, אשר הם השורש פנימי לאור ההתפשטות הא' דהאזניים ולכל מאורעותיהם, ור"ל הן לענין מציאות ויציאת ההתפשטות הא' דאור האזניים, והן לענין חזרת עלייתם מה שחזרו ונסתלקו ועלו למעלה, ונעשה בהם כ"ז ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הנז', אשר היה בהם ג"כ התפשטות והסתלקות וכנ"ל סעי"ב. והנה נעשה הכל ביחד, ר"ל בעת אחת, כי בעת שיצאו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג דהס"ג דאות ו', כאשר יצאו הם ונתפשטו מהטבור ולמטה דהס"ג דאות ו' עד סוף רגליו כנ"ל סעי"ב, הנה יצא ונעשה אז ג"כ באותו העת ממש ההתפשטות הא' דאור האזניים, כי הם תלויים ומיוחדים זב"ז. וכל מה שנעשה בההתפשטות הא' דהמ"ה וב"ן הפרטיים מציאותם ויציאתם והתפשטותם, הנה נעשה כ"ז אז ג"כ בההתפשטות הא' דאור האזניים, כי המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' הם שורש הפנימי אשר להם, ע"ד שאמר הרב במטי ול"מ (פרק ג) באורות הפה. וכל מה שנעשה בהשורש, הנה נעשה כ"ז ג"כ באותו העת ממש בענף ותולדה היוצא ממנו, וכן נעשה אח"כ עדי"ז ג"כ ההסתלקות בהאור דההתפשטות הא' דהאזניים, והוא ג"כ בעת ההסתלקות דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', כאשר שחזרו הם למעלה מהטבור דהס"ג דאות ו' ובהע"ב וס"ג עצמן שבו. הנה חזר אז עי"ז ג"כ כל ההתפשטות הא' דאור האזניים, ועלה הוא ג"כ מהאזניים ולפנים ומהאזניים ולמעלה, והנה עמדו אז המ"ה וב"ן הפרטיים בהע"ב וס"ג בסוד מ"ן לצורך תולדות המ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו'. ועדי"ז, ר"ל בכח זה, הנה היה בהם ג"כ האור דהתפשטות הא' דהאזניים אחר עלייתו למעלה בסוד מ"ן לצורך תולדות ההתפשטות הב' דאור האזניים.

וכן אח"כ כאשר יצאו עי"ז המ"ה וב"ן הכלליים בהס"ג דאות ו', ונתפשטו מהטבור ולמטה שבו, ועמדו שם לעולם, הנה בכח זה ובאותו העת ממש, הנה יצא ונתפשט ג"כ האור דהתפשטות הב' דהאזניים, ויצאו הם גם מהאזניים ולחוזן, ונשארו שם לעולם מהאזניים עד שבולת הזקן, אלא כי הם עולים תמיד במטי ול"מ (ע"ד שאמר הרב באורות הפה), ועלייתם במטי ול"מ הנה הוא עד אותן המ"ה וב"ן הכלליים שאמרנו, כי אותן המ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג דאות ו' דענינינו, הנה הם השורש פנימי לההתפשטות הב' דאור האזניים, לכל מציאותם ולכל ענינם ולכל מאורעותיהם (יב ע"ג) תמיד. וכאשר עולים לינק למעלה, הנה הם עולים עד השורש פנימי שלהם, כי שם הם מיוחדים תמיד כנז'.

והרי נתבאר לנו עכ"פ איך שהס"ג דאות ו' דענינינו בהד' שמות עסמ"ב הכללים הפטרים שבו הנה הוא השורש פנימי להתפשטות הא' והב' דאור האזניים ולכל הסדר שנעשה בהם. וע' עוד בזה לקמן סי' ג', ושם יתבאר ענין מה שנתייסד ב' שמות לשורש פנימי דכל א', כי הרי אמרנו שהשורש פנימי להתפשטות הא' הוא הב' שמות ע"ב וס"ג שבס"ג דאות ו' דענינינו, והשורש פנימי להתפשטות הב' הם הב' שמות דמ"ה וב"ן שבהס"ג דאות ו', ויתבאר שם ענין הצורך דהב' שמות מהו השימוש והפעולה דכל א' ע"ש.

(ז)

מ"ה

[סעיף א']

הוא המ"ה מהד' שמות עסמ"ב הכלול בהע"ב דאות ה', והוא בחי' ז"א שבו. ונודע הוא כי ז"א הנה שורשו ועצמותו הוא מהדעת והוא כולל כל הוי"ק (ע' שער הפרצופים דרוש ב' ופרצופי זו"ן פ"א), אמנם משום צורך גילוי למטה, להוציא ולהמציא את כל התחתונים ולהיות סיבתם תמיד בכל עניניהם, כי הוא ית"ש הוא סיבת הכל תמיד, ור"ל שכל מה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שנעשה בהם תמיד מראשית מציאותם עד סוף תכליתם הוא רק בשפעו ההוה תמיד בלי הפסק, כי על זה נאמר (דברים ד' לט) וידעת היום והשבות אל לבבך כי יהויה הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד. ולזאת הנה נצטמצם וירד ונעשה כל מקומו וגילוי בא"א רק בנה"י, וכ"ז הנה הוא בז"א דאצילות, שניתן לו מקומו בהנה"י דא"א ולמטה מהפרסא שבו. והוא מטעם הנו, שהוא משום צורך גילוי למטה. אמנם בענינינו שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה', שהוא הא"א לכל האורות דעקודים, הנה באשר שכל העקודים כלו הוא עדיין ג"כ מכלל העולמות דא"ס¹⁰² (ע' סדר אצילות בקיצור פ"א והגר"א ספד"צ פ"א ד"ה אבא יתיב טו ע"ד), ואין באותו הא"א שהוא הע"ב דאות ה' שום בחי' פרסא כלל ח"ו, לכן הנה עומד הז"א שבו מיוחד בשורשו שהוא הדעת, והוא נמשך כולו כאחד אחוז בהג"ר עד סופו כולו. והגם שעיקר גילוי הוא באמת כאן ג"כ רק מהטבור ולמטה שבו, והוא אורות החוטם אשר עיקר גילויים הוא רק מתחת השבולת הזקן ולמטה, עכ"ז הנה יציאתו הוא מהחוטם, והתחלתו הוא תיכף וסמוך להאזניים כמו שיתבאר למטה, והרי הוא למעלה הרבה מהטבור שבו. וכ"ז הוא מהטעם הנו, כי כאן הנה עומד הז"א מיוחד בשורשו, והוא אחוז בהג"ר ממש, ויתבאר עוד בזה לקמן בדברינו בעזרת ה' ית"ש.

[סעיף ב']

אמנם הנה עיקר מציאותו וגילוי דאותו המ"ה שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה', הנה הוא באמת ג"כ רק בהנה"י שבו, והוא במקום החג"ת דא"ק, ר"ל מתחת השבולת הזקן שבו עד החזה שבו. והוא מה שנודע שהמ"ה הוא בחג"ת והוא הז"א (ע' עגולים ויושר ענ"ה ובפרצופים דרוש ב' ובהשמש שם¹⁰³), כי כן הוא בשורש השרשים אשר בענינינו, שהוא הז"א דכללות האח"פ, והוא המ"ה דענינינו הנה הוא בחג"ת דא"ק.

ועומק הענין בזה הוא (ע' לקמן אות ח' סעיף ה' בענין זה בארוכה קצת) כי סוד אותו המ"ה הנה הוא נמשך מהמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' שהוא שורש האבא שבא"ק, אשר הוא מהגרון עד החזה שבו, וכמו שכתבנו בזה לעיל סי' א' ע"ש. והמ"ה דענינינו הנה שורשו הוא מאותו המ"ה דאות ג', והיינו כי הנה הע"ב דאות ה' הרי מבואר הוא מכל דברינו לעיל שהוא מכללות כל העסמ"ב דהס"ג דהמ"ס שבסי' א' אות ב', והרי הוה הנה"י דהע"ב דאות ה' ג"כ משורש הנה"י (יב ע"ד) דהס"ג דאות ב' אשר הוא מתלבש וכולל את המ"ה דאות ג', כי כן הוא לעולם סדר התלבשות מכל עליון להתחתון, שהנה"י דהעליון הוא מתלבש וכולל את כל התחתון. והרי נמצא מזה ממילא כי גם הע"ב דאות ה' אשר הוא מכללות כל הס"ג דאות ב', הנה הוא ג"כ כי הנה"י דהע"ב דאות ה' הנה הוא כלול בהעלם גם מכל אור המ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג'. והנה מאותו אור המ"ה דאות ג' הכלול ונמשך בהנה"י דהע"ב דאות ה', הנה מזה נעשה ויצא בו כל המ"ה דענינינו. והרי

¹⁰² עי' לעיל הערה 1.

¹⁰³ ז"ל: נ"ב, צ"ע הלא אין הז"א מלביש את א"א (עיין תו"ח דק"ל ע"א ודט"ו ע"א) אלא מן הטיבור ולמטה ואו"א מלבישים את הגרון וחג"ת דא"א. אמנם לע"ד שבכאן מדבר במצב ובמעמד אר"א וז"א קודם התיקון שהוא כסדר הזה, אמנם אחר התיקון ירדו אר"א והלבישו לחג"ת וז"א הלביש לנה"י, וכמ"ש הוא עצמו ענין זה בשער רפ"ח ניצוצין פ"ב וז"ל שם: הנה כאשר יצאו ה' נקודות מהעינים דא"ק, הנה מהכתר נעשה אח"כ בתיקון - א"א, ומחו"ב אר"א, ומר"ק ז"א, וממל' נוקבא דז"א. וכשנתקנו והלבישו זה את זה לא הונחו במקומם הראשון ממש, אמנם היה באופן אחר והוא (ע"י) א"א נתפשט עד סיום האצילות, ומהראוי היה שאו"א יהיו למעלה וילבישו את חו"ב, דא"א אמנם לא כך היה אלא שהלבישו את חג"ת דא"א. ומהראוי היה שהז"א ילביש (ת"ת) לר"ק דא"א, אמנם לא כך היה אלא שהלביש את נה"י וחצי ת"ת דא"א. אמנם נוקבא דז"א נשארה במקומה הראשון ומלבשת את מלכות דא"א עכ"ל. הרי בהדיא שכתב הוא עצמו שסדר הלבשת הפרצופים שכתב בכאן היה קודם התיקון כנזכר כנ"ל.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

נמצא כי עיקרו דהמ"ה דענינינו הנה הוא באמת ג"כ רק בהנה"י דהע"ב דאות ה', כי שם הנה הוא יוצא משורשו הנעלם שהוא אור המ"ה דאות ג' הנכלל שם. וכבר אמרנו לעיל סי' א' כי הגילוי דהמ"ה דאות ג' הנה הוא בהא"ק מהגרון שבו עד החזה שבו, ולכן הוא ג"כ בהמ"ה דענינינו, הנה נעשה עיקר גילוי ג"כ רק מתחת השבולת הזקן ולמטה, שהוא בהנה"י שבהע"ב דאות ה' אשר מהטבור ולמטה שבו, והוא מתחת השבולת הזקן דא"ק ולמטה עד החזה דא"ק, כי שם הוא ג"כ המקום דשורשו הנעלם שהוא המ"ה דהמ"ס דאות ג'. והרי נתבאר לנו עכ"פ כי המ"ה דענינינו שהוא המ"ה שבהע"ב דאות ה' והוא הו"א שבו, הנה עיקר מקומו וגילוי הנה הוא בחג"ת דא"ק שהוא מתחת השבולת הזקן עד החזה שבו, והוא בהנה"י דהע"ב דאות ה' שהוא מהטבור ולמטה שבו, ושורשו הנעלם הנה הוא מהמ"ה דהמ"ס דאות ג' שהוא מנה"י דהס"ג דאות ב'.

[סעיף ג']

והנה אחיזתו בהנה"י דהע"ב דאות ה', אחיזתו שם בדיוק הוא בסדר זה, כי הנה אותו המ"ה דענינינו הרי הוא כלול ג"כ מ' ספי', והנה הכתר שבו הוא מהטבור דהע"ב דאות ה' עד סוף הגוף שבו, שהוא בהשליש תחתון דהת"ת שבהע"ב דאות ה'. והחב"ד שבו הם בהג' פרקין עלאין דהנה"י שבהע"ב דאות ה'. והחג"ת דהמ"ה הם בהג' פרקין האמצעים דהנה"י. אמנם אין הכוונה על הנה"י החיצונים אלא על הנה"י הפנימים, ור"ל כי הנה ישנם בהנה"י י"ג בחי' (והיסוד שהוא המכריע כולל כולן, והוא סוד הי"ג בריתות¹⁰⁴, י"ג תיקונים, ע' ליקוטי תורה פ' קדושים במצות שעטנז) עשרה הם בנצח הוד, והם תריין כולין, תריין ביעין, תריין שוקיים, תליין ירכין, תריין רגליין. וג' הם ביסוד הג' פרקין שבו, כי התחלתו הוא מהטבור על שתי הכליות, והוא הפרק העליון שבו שהוא מבפנים להגוף¹⁰⁵, ופרק ב' הוא אותו החלק אשר מחוץ להגוף, והג' הוא העטרה. והנה החב"ד דהמ"ה הנה הם מהתריין כולין ומהפרק עליון דהיסוד, שהם הג' פרקין עלאין דהנה"י הפנימים. והחג"ת דהמ"ה הם מהתריין ביעין, שהם מהפרקין האמצעין דנצח הוד, והם ג"כ פנימיים ומהפרק אמצעי דהיסוד אשר מחוץ לגוף. והנה"י דהמ"ה הנה הנצח הוד, הנה הם מהתריין שוקיים דהע"ב דאות ה', והיסוד דהמ"ה הנה הוא אין לו באמת על מה לסמוך, והוא בא רק בסוד תוספות, כי כן הוא לעולם בכל בחי' יסוד כמ"ש בזה"ק בראשית (י"ז א'¹⁰⁶) וע' נסירה (פרק ח'¹⁰⁷) ובכ"מ. והמלכות דהמ"ה דענינינו, הנה היא נכללת באורות הפה שהוא בהבין

¹⁰⁴ עי' נדרים (דף לא ע"ב) רבי ישמעאל אומר גדולה מילה שנכרתו עליה שלש עשרה בריתות.
¹⁰⁵ עי' גר"א בתיקו"ז נ ע"ד: מעוי בדעת אתתקן ובחולם היא דעת נקודת הפה כוללת ג"ר ובחירק היא עטרת מלכות באלו השנים הן פתוחין משא"כ בטבור שורק שנסתם משנולד וצדיק במקומו אור הגנוז והתחלתו מטבור על ב' הכליות דסיום תפארת הוא בטבור כמ"ש בא"ר (קמא ע"ב) ומשם ולמטה מעוי בדעת אתתקן וע"ש ובפ' משפטים (קכג ע"א) וכן התחלת הנוק' שם שהיא נגד נה"י כי שם הדעת שהוא ביסוד וב' כליות נר"ה אלא שראשה נגד נה"י הפנימים וגופה נגד נה"י החיצונים וחג"ת עד טיבורה הוא עד סיום יסודו סיום הדעת והנה התחלתה מטבורא דלבא ופיה נגד טבורא וטיבורה נגד עטרה שלו

¹⁰⁶ ז"ל: ואתחבר כלא בעמודא דאמצעיתא ואפיק יסודא דעלמא ובגין כך אקרי כל דאחיד לכלא בנהירו דתיאובתא

תרגום: והכל התחבר בעמוד האמצעי והוציא יסוד העולם, ולכן נקרא 'כל', שאוחז את הכל באור ההשתוקקות.

¹⁰⁷ ז"ל: והנה כפיפת ראש דא"א ע"י מזלא נרמז בפרשה נשא (דף קלב קלג ע"א) ונחית בדיקנא כו', אמנם כאשר כופף ראשו ומאיר במוחין הוא מאיר במוח הראשון שהוא בחי' חכמה דז"א. וכבר נת"ל על (זהר משפטים קכב ע"ב) רישא דמלכא בחו"ג אתתקן כו', כי הכלי של החכמה נעשה מחלק עליון של זה החסד דו"ק דז"א שהגדיל, והנה זה חסד נקרא אברהם, וממנו נמשך האור הזה מן הכלי זה אל כל הספירות עד בואו אל היסוד הנקרא כל, ומזל הי"ג נקרא ונקה כנודע, והם אותיות קונה, וזהו קונה הכל כנ"ל. וזהו (בראשית יד יט) ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ, כי אברהם מתקן שמים וארץ ע"י שקנה מחדש בחי' היסוד המזווג שניהן, כמ"ש (דברי הימים א'

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דאות ה', אשר אחיזתו הוא בהה' בחי' אחרונות דהנה"י וכמו שיתבאר בעה"י לקמן. והרי נתבאר בכ"ז על הי' ספי' דהמ"ה דענינינו אחיזתם בדיוק בהנה"י דהע"ב דאות ה'.

[סעיף ד']

אמנם הגם כי עיקרו הוא רק בהנה"י דהע"ב דאות ה' שהוא למטה משבולת הזקן דא"ק, אך כבר אמרנו לעיל סעי' א' כי עכ"ז הנה הוא יוצא ומתגלה ונמשך מהחוטם דא"ק, והוא האורות דהחוטם, והוא משום רוממות מעלת העקודים הנה עומד אותו המ"ה שהוא הז"א דכללות האח"פ, הנה עומד הוא מיוחד בשורשו שהוא הדעת, והוא אחוז בהג"ר עצמן, ולכן הוא יוצא ומתגלה מהחוטם דא"ק שהוא למעלה הרבה מהטבור דהע"ב דאות ה' וכנ"ל סעי' א' כ"ז.

והסיבה בזה הוא כי הנה הנה"י דהע"ב דאות ה', הגם שמקומם הוא למטה משבולת הזקן דא"ק, עכ"ז הנה לצורך לידת אותו המ"ה דענינינו, הנה עלו אז למעלה מהטבור שבהע"ב דאות ה', שהוא למעלה משבולת הזקן דא"ק, ונכללו הנה"י בחג"ת ויג ע"א} שבו, וכן בהחג"ת דהאו"א שבו, העומדים שם וניתנו משם (המ"ה דענינינו עם הבין אשר לקמן אות ה' הנה ניתנו) בסוד העיבור במעי האימא, כי הגם שאותו המ"ה הוא מנה"י דא"א, אך מציאותו הוא נעשה ע"י האו"א ובאמצעותם דוקא, ולכן הנה עלו הנה"י דא"א שבהע"ב דאות ה' בהחג"ת שלו אשר שם עומדים האו"א שבו, וניתנו עי"ז בסוד עיבור במעי האימא, וממנה הוא נולד ויוצא, והוא ע"ד הז"א דאצילות אשר הוא מהנה"י דא"א דאצילות ובאמצעות האו"א דאצילות, והיה לידתו ג"כ ע"י עליית נה"י דא"א בחג"ת שלו כמ"ש בעיבורים (פרק ב). אמנם באצילות, הנה אחר שנולד ז"א ויצא לחוץ, והנה נתפשו אז ג"כ הנה"י דא"א למקומן שהוא למטה מהטבור (וכמ"ש במב"ש שער ה' ח"א פ"ח, דף מ' ע"א), ושם הנה עומד הז"א בכל קומתו רק למטה מהטבור דא"א שהוא למטה מהפרסא והפרסא מפסיק ביניהם, והוא סוד מה שנאמר (שמות כ"ו ל"ג) והבדילה הפרוכת לכם בין הקודש ובין קודש הקדשים, וכמ"ש בזוה"ק בראשית (לב ע"ב¹⁰⁸ לג ע"א¹⁰⁹) ובספד"צ (רפ"ה). ואמר "לכם", כי הנה לעת קץ תיקון האחרון הנה יתבטל הפרסא

כט יד) כי כל בשמים ובארץ, והוא הקונה אותם בסוד מזל הנקרא ונקא. וז"ש בפ' בראשית (ג ע"ב) ג"כ דכד אתי אבר מאברהם אתהדר ברא ונעשה אבר ואתגלייא האי אבר. והענין, כי ע"י האור ההוא שלקח אברהם נתקן האבר הקדוש המזדווג עם המלכות הנקרא מ"ה, לכן כח שניהן נרמז בו אבר מ"ה אברהם, כי הוא המתקנם. ואמרו (זהר ח"ב מ ע"א) אתגליא האי אבר מורה על מ"ש כי ע"י (נגלית) בליטתו לחוץ בולט מרוב האור ולא שוקע כמו של נקבה. @לבדוק

¹⁰⁸ ז"ל: א"ר יצחק אית קרומא במציעות מעוין דבר נש דאיהו פסיק מתתא לעילא ושאיב מעילא ויהיב לתתא כך גוונא דא רקיע איהו באמצעותא וקיימא על אינון חיותא דלתתא ואיהו פריש בין מיין עלאין לתתאין תא חזי אינון מיין אעדו ואולידו חשוכא ועל רזא דא כתיב (שמות כו לג) והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים.

תרגום: אמר רבי יצחק, יש קרום באמצע מעוין של בן אדם שמפסיק מלמטה למעלה, ושואב מלמעלה ונותן למטה. כך כדוגמא זו הרקיע הוא באמצע, ועומד על אותן החיות שלמטה, והוא מפריד בין מים עליונים לתחתונים. בא וראה, אותם מים הרו והולידו חושך, ועל סוד זה כתוב "והבדילה הפרוכת לכם בין הקודש ובין קודש הקדשים".

¹⁰⁹ א"ר יהודה מהכא כל מחלוקת דאיהו לשם שמים סופה להתקיים דהא הכא מחלוקת דאיהו לשם שמים הוה ושמים בהאי אתקיים לבתר דא דכתיב (בראשית א ח) ויקרא אלהים לרקיע שמים וגו' בקטפירא דעיליתא בקסטיתיהו שכיחי ואתקיימו דהא תנינן כתיב (שמות כו לג) והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים דייקא דהא איהו רקיע דמפרש בגו באמצעותא תא חזי כתיב לבתר (בראשית א ט) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד מתחת השמים ממש אל מקום אחד לאתר דאקרי אחד ואיהו ים תתאה דהא איהו אשלים לאחד ובלא איהו לא אקרי אחד ומשמע דכתיב יקוו דביה מתכנשין כלהו מיא כמה דאת אמר (קהלת א ז) כל הנחלים הולכים אל הים וגו'

תרגום: אמר רבי יהודה, מכאן כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים, שהרי כאן מחלוקת שהיא לשם שמים היתה, והשמים התקיימו בזה. לאחר זה שכתוב "ויקרא אלהים לרקיע

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ויזדכך, ולא יהיה אז הבדל כלל ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד', וזהו שאמר "לכם", ור"ל שהוא רק עתה, כי אור א"א הוא נעלם עתה והוא רק עד לעתיד לבוא. (ואולי הוא מרומז עוד מ"ש בתו"כ (פ' אחרי א ו) אהרן באל יבא ולא משה באל יבא, והרי היה מותר למשה רבינו ע"ה לכנוס בקה"ק בכל עת, ולא היה הבדל לפניו בין הקודש לקה"ק). ועכ"פ הוא כי באצילות, הנה אחר שחזרו הנה"י דא"א למקומן ועומד הז"א בהנה"י, הנה מפסיק שם הפרסא בין ז"א לעיקרו של א"א, משא"כ בענינינו, בהמ"ה שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה', הנה מאחר שנעשה מציאותו ע"י עליית נה"י בחג"ת שהוא למעלה מהטבור שבהע"ב דאות ה', הנה נשאר שם אור עצמותו לעולם, גם אחר שירדו הנה"י למקומן, ועומד אותו המ"ה דענינינו מיוחד לעולם בשורשו ואחוז בהג"ר וכנ"ל סעי' א'. והוא משום רוממות מעלת העקודים אשר שם שולט השם ס"ג¹¹⁰, ולכן הנה עומד שם המ"ה לעולם בהס"ג עצמו, והוא גילוי אשר באורות החוסם שהוא עדיין בגבול הס"ג עצמו, כי מקומו דהס"ג הרי הוא עד שבולת הזקן כנ"ל אות ו', והרי אחוז המ"ה בהס"ג עצמו. משא"כ בז"א דאצילות, הנה התחלתו רק למטה מהטבור, שהוא אחר שמסתיים כל הס"ג כולו כמ"ש באו"א (פרק ג), אלא שמתפשטים או"א בהנה"י שלהם ומתלבשים בז"א עכ"פ, אבל מציאותם גופא הנה הם למעלה מז"א לגמרי. משא"כ בענינינו, הנה הוא אחוז לעולם בהס"ג עצמו, והוא משום רוממות מעלת העקודים כנז'.

אמנם עיקר גילוי דהמ"ה דענינינו, הנה הוא באמת ג"כ רק מתחת הטבור דהע"ב דאות ה', שהוא מתחת השבולת הזקן דא"ק, והוא אורות החוסם אשר עיקר גילויים הנה הוא מהשבולת הזקן עד החזה. אבל משבולת הזקן ולמעלה הנה הם כלולים באורות האזניים ואינו ניכר אורם ע"ד שרנא במיהרא.

והנה ע"י אותו המ"ה הנה נשלם הע"ב דאות ה' בבחי' הנה"י שבו ג"כ (ור"ל באותן הבחי' דהנה"י אשר אותו המ"ה נמשך מהם וכנ"ל סעי' ג'), כי מקודם הנה היה מציאותו רק עד סוף הס"ג דאות ו', שהוא רק עד הטבור שבו שהוא בשבולת הזקן דא"ק. אך ע"י המ"ה דענינינו שהוא הז"א שבו, אשר הוא מהנה"י שבו כנ"ל סעי' ג', הנה נשלם מציאותו עד החזה דא"ק. אמנם כ"ז לא נעשה אלא רק כאשר הגיע העת להתפשטות הב' דאור החוסם, וכמו שיתבאר עומק הענין בזה למטה בעזרת ה' ית"ש.

סעיף ה'

והנה סדר לידת אותו המ"ה דענינינו, שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה', כי הנה אמרנו שמציאותו הוא מהנה"י דהע"ב דאות ה', ע"י עלייתן למעלה תלת כלילין בתלת נה"י בחג"ת, ובאמצעות או"א ור"ל ישסו"ת ע' הולדת או"א (פרק ג), והיה ויג ע"ב} לידתו מהאימא שבו שהיא הס"ג דאות ו'. והנה היה לידתו ע"י סדר התפשטות והסתלקות הנודע בדברינו, והוא סוד מ"ש בזוה"ק בכ"מ (בראשית כ"ט א' לך פ"ו סע"ב וישלח קע"ב א' ועוד בכ"מ) כד סליק ברעותיה למברי עלמא¹¹¹. ואמר הרב בסוף דרושי נקודות (פרק ו) כי עומק הכוונה הוא על סוד עליית מ"ן שעלה אז בעצמו מהאורות התחתונים. ולכאורה אין ביאור להדברים, כי איזה אורות תחתונים היה שם. אך סוד הכוונה הוא, כי כל אור עליון כשנאצל, הנה נרשם בו בהבחי' התחתונת שבו כל שרשי האורות והכחות כולם אשר

שמים וגו', בהתדבקות העליונים מצוים במדתם והתקיימו, שהרי שנינו, כתוב "והבדילה הפרוכת לכם בין הקודש ובין קדש הקדשים" דוקא, שהרי הוא רקיע שמפריד בתוך האמצע. בא וראה, כתוב אחר כך "יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד", "מתחת השמים" ממש. "אל מקום אחד", למקום שנקרא אחד, והוא ים תחתון, שהרי הוא משלים לאחד, ובלעדיו לא נקרא אחד. ומשמע שכתוב יקוו, שבו כל המים מתכנסים, כמו שנאמר "כל הנחלים הולכים אל הים וגו'".

¹¹⁰ עי' ח"א כלל ד ענף ג.

¹¹¹ תרגום: כשעלה ברצונו לברא העולם.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

לכל העולמות כולם שהיו עתידין להבראות, וכל זה נתייסד מהמאציל ית"ש גם בהאור היותר עליון אשר מאחר אמתתו הנעלמה, ור"ל גם בהקו דא"ס ית"ש. וכאשר הגיע העת להמציאות דכל עולם, הנה נתעורר אותו הכח לצאת לפועל ולא נח ולא שקט, ומעורר באותו אור העליון אשר רשום שם ומורידו למטה באותו המקום הראוי לו. והוא סוד עומק סיבת כל ענין התפשטות ראשון שנתפשט האור עליון במקום הראוי להתחתון, כי ע"י התפשטותו באותו המקום הנה נתגלה בו כל כחותיו הראוי אליו ולצאת למציאות לעצמו, וכן גם ע"י התפשטות אור העליון אשר נתפשט לצורך שימוש זה. והרי נתפשט וירד ממקום כבודו בשביל התחתון, הנה נצטמצם ע"י בעצמותו להיות ראוי להעשות שורש עליון להתחתון. וכ"ז הנה הוא ע"י שאותו הרושם אור שהוא השורש להתחתון הוא מכריחו לכ"ז. והנה אחר שנעשה כל הכוונה הזוה ע"י ההתפשטות, ונשלם אותו הרושם אור על תכונתו לצאת למציאות בפנ"ע, למציאות אותו העולם שירד בשבילו, הנה חזר כל אותו ההתפשטות למקומו ונסתלק ועלה, כי עיקר האור עצמו הרי מקומו הוא רק למעלה. וגם הרושם אור אשר להתחתון, הגם שעיקר מקומו הוא להיות למטה, עכ"ז הנה עלה הוא ג"כ עם כללות אור העיקרי כדי לקבל שם תוספות אור וברכה לצאת למציאות שלם ולעולם מלא. כי הרי לא היה בתחילה רק רושם אור וכח לבד, ולכך חזר ועלה למעלה כדי להשתלם. והנה בעלייתו למעלה, הנה נעשה שם בסוד מ"ן לעורר זיווגי עליונים, כי כן הוא הסדר לעולם, כאשר שהתחתונים מוכנים ומעוררים את עצמם לקבל אז העליונים משפיעים, ולכן עתה כאשר שנתגלה הרושם אור ע"י ההתפשטות להיות כלי מוכשר לקבל, וכן גם האור העיקרי הנה נעשה הוא ע"י התפשטותו מיועד להיות שורש עליון אליו וכנ"ז. והרי נעשה בזה הוא ג"כ כלי מוכשר לקבל את השפע ככל הראוי להשורש להשפיע. ומאחר שהן הרושם אור והן האור העיקרי הנה נעשו שניהם בבחי' כלי מוכשר לקבל, הנה חוזרים ועולים למעלה שניהם יחד בכללות אחת, כי עדיין לא נפרד הרושם אור מהאור העיקרי, והם שניהם עדיין אור אחד ממש. וחוזר האור ומסתלק ועולה למעלה, ונעשה שם בסוד מ"ן לעורר זיווגי עליונים, ומקבל שם האור תוספות אור ומוחין, ומשפיע בהרושם אור שרשום בו ומתקנו ומשלימו לקומה שלימה ועולם מלא.

ואח"כ הנה יוצא ממנו בסוד לידה ממנו, והוא ההתפשטות הב' שיוצא מהאור העליון שהיה כלול בו מתחילה, ויוצא ומתפשט ממנו לחוץ ונעשה לעולם שלם בפנ"ע ובמדרגה בפנ"ע למטה לגמרי מהעליון. והאור העיקרי העליון, הנה הוא עומד עליו לעולם ומקיפו ומשפיע בו מלמעלה, והוא האור העיקרי מההתפשטות הא' אשר עלה ונסתלק, והוא נשאר ועומד לעולם למעלה. אבל המציאות דעולם התחתון, הנה הוא נעשה רק מהרושם אור שהיה כלול בו מתחילה, ויצא לעצמו ע"י ההסתלקות, כי ע"י הוא נעשה ונשלם ע"י שהיה ההסתלקות בסוד מ"ן וכנ"ז.

והנה על אותו הרושם אור שנתקן ונשלם ע"י ההסתלקות, וממנו נעשה העולם ע"י שהיה ההסתלקות בסוד מ"ן, הנה על זה אמר הזוה"ק הנ"ל, כד סליק ברעותיה למברי עלמא, כי הנה היה עלייתו בסוד הרצון, שהוא הרעוא דרעיון¹¹², ועלה שם לקבל אור ומוחין וכמו שאמר הרב, כי היה הסליקו בסוד מ"ן וכנ"ל, והוא מובן ע"פ כל מה שאמרנו. וכבר אמרנו (יג ע"ג) כי אותו הרושם אור הנה הוא נתייסד בתחילה בכל אור העליון לצורך התחתון, אלא שלא נתגלה ולא נתעורר עד שהגיע העת להמציאות דאותו העולם, ועליו אמר הרב בדרושי נקודות (בסופו פרק ו) שהיה העלייה מהאורות התחתונים, כי אותן הרושמי אורות הרי הם נאצלו בכל עליון, והיו עומדים בו גם מתחילת אצילותו רק לצורך התחתון. והרי מוכנים היטיב הרושמי אורות בשם אורות התחתונים. ומה גם כי

¹¹² ע"י ספד"צ ו ע"ב.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנה כל עמידתם באורות העיקרים הוא רק בסיומם ובסופם דכל א'. ובמ"א כתבתי כי הם נרשמים שם בסוד העטרה, ודי בזה. והנה יצאתי מן הענין לדבר אחר עבור שנתחדש לי אותן הדברים כעת, ועיקר המקום הנאות להם הוא לעיל בתחילת הספר, וכן אקוה לסדרו שם בעה"י שמו, וע' עוד לקמן סי' ד' אות י"ג סעי"א [וע' לעיל כלל א' ענף ב'].

[סעיף ו]

ונחזור להענין, כי הנה המ"ה דענינינו שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה', הנה הוא נולד מהאימא שבו שהוא הס"ג דאות ו', וע"י סדר התפשטות והסתלקות. והיינו כי נתפשטו המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים מהס"ג דאות ו', ור"ל המ"ה וב"ן הפרטיים מהמ"ה וב"ן הכלליים שבו (כי כל א' הרי הוא כלול מעסמ"ב). הנה נתפשטו הם ממעלת ומדרגת דאור האזניים למעלת ומדרגת דאור החוטם, כי הרי אותן המ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו' הרי הם השורש פנימי להתפשטות הב' דאור האזניים וכנ"ל אות ו'. והנה נתפשטו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם ממדרגת שורש פנימי דאור האזניים למדרגת שורש פנימי לאור החוטם. והנה הוא בא"ק משורש גבול האזניים שבו עד שורש גבול החוטם שבו, ואח"כ הנה חזר אותו ההתפשטות ונסתלק ועלה למקומו ע"ד כל התפשטות א' שחזור ומסתלק כנ"ל סעי' ה'. ונעשה שם בסוד מ"ן לעורר זווני עליונים ולקבל תוספות אור ומוחין, ונולד עי"ז אור המ"ה דאות ז' שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה', והוא המ"ה דענינינו.

אמנם הוא כי הנה אותו המ"ה הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, ומה שנולד בו עתה ע"י התפשטות והסתלקות המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהס"ג דאות ו' ככל הנז', הנה הוא רק הע"ב והס"ג דאותו המ"ה, שהוא חציו העליון שבו אשר עד טבורו. אמנם הוא מציאותו העיקרי שבו, וכנודע שעיקרו דכל פרצוף הוא רק חציו העליון אשר עד הטבור¹¹³, כי מהטבור ולמטה הוא הנה"י שהם לבר מגופיה כנודע (זהר בראשית כא ע"ב). והנה אותו החציו העליון דהמ"ה שאמרנו שהוא הע"ב וס"ג שבו והוא עיקרו, הנה מקומו הוא בא"ק מסיום שורש גבול האזניים שבפנים עד שורש גבול החוטם שמבפנים, כי בגבול החוטם דא"ק הנה שם הוא מקום הטבור דהמ"ה דענינינו, ועד שם מגיע הע"ב וס"ג הכלליים שבו, שהוא חציו העליון שבו. והנה שימושו ופעולתו דאותו החציו העליון דהמ"ה שהוא הע"ב והס"ג שבו כנז', הנה שימושו ופעולתו הוא כי הנה הוא השורש פנימי להאור דההתפשטות הא' דהחוטם, כי הנה ישנם שורש פנימי לכל א' מהאח"פ, אשר ממנו הוא נובע ונמשך וכן אליו הוא חוזר ועולה תמיד במטי ולא מטי כמ"ש הרב באורות הפה בשער מטי ול"מ (פרקים ג ד). והנה השורש פנימי להתפשטות הא' דאור החוטם, הנה הוא החציו העליון דהמ"ה דאות ז' דענינינו, שהוא הע"ב והס"ג שבו וכמו שיתבאר עיקר הדברים בזה למטה.

אמנם הנה כאן יש מקום קושיא, כי הרי אמרנו שמה שנולד עתה הוא הע"ב והס"ג דהמ"ה חציו העליון שבו, ואמרנו שמקומו הוא מגבול האזניים שמבפנים עד גבול החוטם שמבפנים, ואמרנו שלידתו הוא מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהס"ג דאות ו'. והרי הוא לכאורה סתירה מניה וביה, כי הרי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים הרי הם רק מהמ"ה וב"ן הכלליים שבו, שהם השורש להתפשטות הב' דאור האזניים אשר (יג ע"ד) מקימם הוא בא"ק מגבול האזניים עד שבולת הזקן, והמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שבו הנה מקומם הוא בדיוק מגבול הפה שמבפנים עד גבול שבולת הזקן שמבפנים, וכמו שיתבאר בעה"י כ"ז בביאור היטיב לקמן סי' ג'. וא"כ הרי איך אמרנו כי החציו העליון דהמ"ה דענינינו אשר הוא נולד מאותן המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים הנה מקומו הוא

¹¹³ עי' גר"א בספד"צ כד ע"ג.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מהחוטם ולמעלה עד האזניים, הרי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים אשר מהם הוא נולד ויוצא והם שורשו, הנה מקומם הוא רק מהפה ולמטה, ואיך אפשר שיוצא הוא מהם מהחוטם ולמעלה.

אך הענין הנה הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל סעי' ד', כי לצורך לידת המ"ה דענינינו הנה עלו הנה"י דהע"ב דאות ה' בהחג"ת שלו וכן בהחג"ת דהא"א שבו, ע"ד שאמר הרב בעיבורים (פרק ב) בענין לידת ז"א דאצילות, אלא כי באצילות הנה כאשר חזרו הנה"י דא"א להתפשט מהטבור ולמטה, הנה ירד הז"א ג"כ כולו למטה וקבע מקומו שם. משא"כ בהמ"ה דענינינו, הנה נשאר לעולם התחלתו למעלה והוא בסיום האזניים דא"ק, ועומד הציו העליון מגבול האזניים עד גבול החוטם מבפנים שהוא בהחג"ת דהע"ב דאות ה', וכן הוא אחו שם ג"כ בהס"ג עצמו דאות ו' שהוא בהמ"ה וב"ן הכלליים עצמן שבו, אשר מקומם הוא ג"כ מגבול האזניים דא"ק ולמטה, הגם שתחילת התהוותו דהמ"ה דענינינו הרי היה רק מהתפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהס"ג, אשר הם רק בסיומו דהס"ג שהוא בשבולת הזקן דא"ק, אך ע"י עליית הנה"י בחג"ת כנז' הנה נשאר מיוחד שם התחלתו לעולם תיכף מסיום האזניים ולמטה, והוא משום רוממות מעלת דאורות האח"פ וכנ"ל סעי' ד'.

אמנם הנה ראוי לדעת כי כל ענין התפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים אשר לצורך לידת המ"ה דענינינו שאמרנו כאן, וכן כל ההתפשטות שבענין זה המבואר בדברינו, הנה הוא רק מעין ובדוגמא וברמז רושם לבר, כי כל אותן הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח אשר בהע"ב דאות ה', הנה כבר אמרנו שהם נעלמים מאד, כי כל הע"ב דאות ה' הרי הוא רק בחי' הא"א לכלל כלל האורות דהאח"פ, והס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' שבו הם כולם למעלה הרבה מכל האורות דהאח"פ, והם רק השורשים פנימיים להם. והרי אין להבחין בהם באמת התפשטות והסתלקות שהוא בחי' ירידות ועליות כלל, אלא שכל מה שאמרנו בזה הנה הוא רק מעין ובדוגמא וברמז רושם לבר.

וזהו מה שאנו רואין כי כל אורות האח"פ הם כולם אנודים ואחודים זב"ז ומשתתפים זה עם זה, כי הרי אורות החוטם אשר עיקר גילויים הוא רק מתחת השבולת הזקן ולמטה, עכ"ז הנה הם מתחילים מן החוטם, והרי אנודים ואחודים אורות החוטם באורות האזניים כל משך המקום אשר מהחוטם עד שבולת הזקן. וכן אורות הפה אשר עיקר גילויים הוא רק מתחת החזה ולמטה, עכ"ז הנה הם אנודים ואחודים גם עם אורות האזניים בכל משך המקום אשר מהפה עד שבולת הזקן, ועם אורות החוטם בכל משך המקום אשר מהפה עד החזה. והרי עכ"פ הוא כי כל אורות האח"פ הנה הם כולם אנודים ואחודים זב"ז, ומכל שכן הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' שהם השרשים פנימיים שלהם, שהם מיוחדים באחד. והרי לא שייך לומר בהם התפשטות והסתלקות ממש שהוא ירידות ועליות מזה לזה (וככל התפשטות והסתלקות הנאמר בכל מקום, שהכוונה הוא שהעליון מתפשט בהקצה התחתון שלו ויורד ומתפשט ממקומו במקום העתיד להתחתון וכדי להעשות שורש להתחתון, ואח"כ הנה הוא חוזר ומסתלק ועולה למקומו, הרי לא שייך להאמר כל זה בהאורות דאח"פ מזה לזה, ומכל שכן בהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח'). מאחר שאינם חלוקים במקומם להיות זה למעלה מזה ממש אלא שהם אחודים זב"ז וזה עם זה כנז'. ולא היה כאן בחי' התפשטות והסתלקות אלא רק בהעלם ובמעלה ובמדרגה, כי הנה נתפשט ממעלת ומדרגת דשורש פנימי דאור האזניים שהוא מבפנים לכולם, למעלת ומדרגת דאור החוטם (יד ע"א) שהוא בתיכונית, וכן משם למעלת ומדרגת אור הפה שהוא בחיצוניות. אבל כ"ז הנה היה רק מעצמו אל עצמו, שהוא מניה וביה, כי הם כולם אחד, והרי היה ההתפשטות וההסתלקות כאן רק מעין ובדוגמא כנז' והבן ודע זה.

[סעיף ז']

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אמנם מה שאמרנו כי חציו העליון דהמ"ה דענינינו שהוא הע"ב והס"ג שבו, הנה הם השורש להאור דההתפשטות הא' דהאור החוטם, הנה אין הכוונה על הע"ב והס"ג עצמן, כי זה אי אפשר שהע"ב והס"ג הם נסתרות¹¹⁴, וכל גילויים היא לעולם רק ע"י הנה"י שלהם. ומה גם, כי הרי אמרנו שמקומם הוא מכנגד גבול החוטם ולמעלה. אמנם הכוונה הוא, כי הנה אותן הע"ב והס"ג הרי הם כלולים ג"כ כל א' מד', וכאשר הגיע העת לההתפשטות הא' דאור החוטם, הנה נתפשטו ויצאו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם מן הכח לפועל, ונתפשטו וירדו מכנגד גבול החוטם ולפנים ולמטה עד כנגד גבול החזה דא"ק ולפנים. וכן הוציאו כנגדם מן החוטם ולחוץ את האור דההתפשטות הא' דהחוטם, ונתפשט מן החוטם עד החזה מבחוץ. והרי נמצא כי מה שהחציו העליון דהמ"ה דענינינו שהוא הע"ב והס"ג שבו הם השורש פנימי לאור ההתפשטות הא' דהחוטם, הנה הוא רק ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, כי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנה הם אשר נתפשטו מחציו ולמטה דהמ"ה דענינינו, שהוא מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו, והוא מגבול החוטם ולמטה דא"ק עד גבול החזה שבו מבפנים. ומהם, ר"ל מאותן המ"ה וב"ן הפרטיים אשר נתפשטו מחציו ולמטה מבפנים, הנה יצא כנגדו ונמשך אור ההתפשטות הא' דהחוטם מבחוץ ג"כ מהחוטם עד החזה. והרי נעשו אותן הע"ב וס"ג שהוא החציו העליון דהמ"ה השורש פנימי לאור החוטם רק ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם אשר נתפשטו מחציו ולמטה. והנה היה יציאת אותן המ"ה וב"ן הפרטיים מן הכח אל הפועל, והתפשטותם מהטבור ולמטה דהמ"ה שהוא מן גבול החוטם דא"ק ולמטה עד החזה, הנה היה כ"ז לצורך יציאת האור דההתפשטות הא' דהחוטם שיצא ע"י כנו'.

אמנם האמת הוא כי הן יציאת אותן המ"ה וב"ן הפרטיים והתפשטותם מהטבור ולמטה דהמ"ה (הנז' שבהע"ב דאות ה'), והן יציאת ההתפשטות הא' דאור החוטם אשר יצא מהם ונתפשט מהחוטם דא"ק עד החזה שבו, הנה שניהם לא היו לכוונת עצמן אלא לכוונת תכלית אחד עיקרי אשר נעשה ע"י ג"כ. והיינו, כי הנה התפשטות אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנו' אשר נתפשטו מהטבור ולמטה דהמ"ה, הנה היה עיקרו להיות לבחי' ההתפשטות ראשון לצורך המ"ה וב"ן הכלליים והעיקרים שבו, שהם המציאות דחציו התחתון שמתטבורו ולמטה. אבל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים עצמן הנה באמת הם חוזרים ומסתלקים ועולים למעלה כי אין מקומם למטה כלל, שהרי הם מהע"ב והס"ג דהמ"ה דענינינו, שהם חציו העליון שבו אשר מהטבור שבו ולמעלה, ומקומו הוא מהחוטם דא"ק ולמעלה עד האזניים, ר"ל מגבול החוטם שמבפנים עד גבול האזניים שמבפנים, ושם הוא המקום ג"כ המ"ה וב"ן הפרטיים הנו'. והרי אין מקומם לצאת בו, ר"ל בהמ"ה דענינינו מהטבור שבו ולמטה כלל. אך כל יציאתם שם הנה היה רק להיות להתפשטות ראשון להמ"ה וב"ן הכלליים, שהם חציו התחתון דהמ"ה דענינינו. אבל הם עצמן, הנה הם חוזרים ומסתלקים ועולים בהע"ב וס"ג עצמן שבו, שהוא מהטבור ולמעלה שבו, שהוא בא"ק מהחוטם ולמעלה עד האזניים. וכן עד"ז ההתפשטות הא' דאור החוטם אשר יצא לחוץ ונתפשט מהחוטם עד החזה, הנה מאחר שמקורו הוא מאותן המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב והס"ג הכלליים, הרי אין מקומו לצאת בחוץ כלל ולא למטה מהחוטם כלל, ולכן חזר באמת כל אותו ההתפשטות הא' ג"כ ונסתלק ועלה למעלה ונעשה שם שורש עליון לההתפשטות (יד ע"ב) הב' דאור החוטם, שהוא המציאות העיקרי אשר מהחוטם ולמטה עד החזה, וכן הוא לעולם מבחוץ ג"כ.

¹¹⁴ עי' תיקו"ז יט ע"א.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ועכ"פ הוא, כי כל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' שהם השורש פנימי להאור דההתפשטות הא' דהחוטם עם אור ההתפשטות הא' עצמו, הנה שניהם הם לכוונת תכלית אחד שהוא להמציאות דחציו התחתון דהמ"ה שבענינינו, ולהאור דההתפשטות הב' דהחוטם שיצא ממנו, כי החציו התחתון דהמ"ה אשר מהטבור ולמטה שבו, והוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו, הנה מקומם הוא בא"ק מכנגד גבול החוטם מבפנים עד כנגד גבול החזה שבו מבפנים. ואלו המ"ה וב"ן הכלליים הם השורש פנימי לאור ההתפשטות הב' דהחוטם אשר יצא מהחוטם ולחוץ ג"כ ומתפשט עד החזה, ויצא ההתפשטות הב' דאור החוטם מההתפשטות הא' אחר הסתלקותו. וכן היה יציאת המ"ה וב"ן הכלליים דהמ"ה דענינינו מהמ"ה וב"ן הפרטיים (שבהע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דענינינו) אחר הסתלקותם. ועכ"פ הוא, כי הן המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' והן ההתפשטות הא' הנז', הנה לא היה יציאתם והתפשטותם לצורך עצמן אלא רק לצורך האורות שיצא מהם. והיה התפשטותם רק לפי שעה, כי תיכף חזרו ועלו למעלה ונשארו שם לעולם כי שם הוא מקומם, ומה שיצא למטה להיות שם בקביעות הנה הוא רק המ"ה וב"ן הכלליים הנז' וההתפשטות הב' הנז', והם החציו התחתון דהמ"ה דענינינו שהוא מהטבור ולמטה שבו, והוא בא"ק מגבול החוטם שבו עד החזה שבו.

[סעיף ח']

אמנם מה שצריכים אנו לבאר, כי הנה אמרנו שהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דענינינו הנה הם השורש הפנימי לההתפשטות הב' דהחוטם. וכן מבואר עדין לעיל אות ו' כי המ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג דאות ו' הנה הם השורש פנימי לההתפשטות הב' דאור האזניים, וע"ז צריך ביאור [הן כאן והן לעיל אות ו', וכן עדין לקמן באורות הפה אשר לקמן בהב"ן דאות ח], כי הרי נודע בדברינו וכן אמרנו ג"כ לעיל, כי כל התפשטות ב' הנה הוא נולד ויוצא מההתפשטות הא' אחר שנסתלק ועלה למעלה, והוא שורשו העליון תמיד, והשורש הפנימי דההתפשטות הא' הרי אמרנו לעיל ג"כ שהוא הע"ב וס"ג הכלליים ע"י הגילוי דהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם גופה. וא"כ הרי לנו בירור הדברים, שהשורש העליון דההתפשטות הב' הוא האור דההתפשטות הא', והשורש פנימי לכולם הנה הוא הע"ב וס"ג הכלליים שהוא חציו העליון דהמ"ה (וכן היא בהס"ג דאות ו' וכן בהב"ן דאות ח) ע"י הגילוי דהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם. וכן הוא מבואר ג"כ בדברי הרב במטי ולא מטי (רפ"ג) כי השורש פנימי לכל העקודים הנה הוא למעלה מההתפשטות הא'. וכן אמרנו ג"כ בדברינו לעיל כלל ד', כי הם ג' בחי' זה למעלה מזה: השורש פנימי א', והוא למעלה מהכל. ואח"כ התפשטות הא', והוא למטה ממנו והשני לו. ואח"כ התפשטות הב', והוא השלישי, והוא למטה מכולם. וא"כ הרי צריך ביאור מה שאמרנו כאן בכל דברינו כי השורש פנימי לכל ההתפשטויות הב' הוא המ"ה וב"ן הכלליים שבכל א' מהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח', וא"כ הרי ישנם שורש פנימי לכל התפשטות ב' בפנ"ע ג"כ זולת ההתפשטות הא' אשר אליו אשר ממנו יצא. וצריך ביאור מהו הענין בזה, כי למה צריך לשורש פנימי עוד זולת האור דההתפשטות הא' עצמו אשר ממנו הוא יוצא וממנו הוא יונק תמיד.

אך הענין הוא פשוט, כי הנה הוא ע"ד שמצינו דוגמתן בהזו"ן דאצילות, וכן הוא בכל הפרצופים כולם, כי כל א' מקבל שפעו מא"א בשני בחי': אחד, מלמעלה למטה, והוא מהחורתי והנימין והמזלין. ואחד מפנימיות לחיצוניות, והוא מהנה"י דא"א המתלבש בו. ועל אלו ב' הבחי' הוא מ"ש באד"ז (רצב ע"א) ז"א בעת"ק תלייא ואחיה. ומ"ש "תלייא" הוא על שפעו שמלמעלה למטה, ומ"ש "ואחיה" (יד ע"ג) הוא ע"י הנה"י דא"א המתלבשין בו כמ"ש בשער א"א (פרק ז) ובמאמרי רשב"י (נ"ה סע"ב ורע"ג). וכן הוא לעולם כי כל תחתון הנה הוא קשור בהעליון בב' בחי', אחד מלמעלה למטה, ואחד מפנימיות לחיצוניות. וכן הוא ג"כ בענינינו בענין התפשטות הב' דאור החוטם, כי הנה הוא קשור בהמ"ה דאות ו' ז' ח'.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בשני בחי': אחד, מלמעלה למטה, והוא באור דהתפשטות הא', אחר שנסתלק ועלה למעלה, והוא שורשו העליון אשר מלמעלה למטה. ואחד, מפנימי לחיצוני, והוא המ"ה וב"ן הכלליים הנז' אשר עומדים בפנימיותם וכנגדם, והוא מגבול החוטם דא"ק עד גבול החזה דא"ק.

וצורך אלו ב' הבחי', הנה הוא כי הנה אור העליון, הנה לבד מה שמשפיע על התחתון מלמעלה למטה וכדי להטעימו לפעמים ג"כ מאורות העליונים אשר למעלה ממדרגת התחתון, הנה יורד אצלו הוא עצמו ג"כ ומתייחד עמו תמיד גם במדרגתו עצמו וכדי להתייחד בו ולהחזירו אליו. והוא ענין דב' הבחי' הנז', שהם תלייא ואחיד, כי השבח והטובה אשר מבחי' "תלייא", הוא רק עתה כאשר הוא במקומו למטה. אבל השבח והטובה אשר מבחי' "אחיד", הוא עיקרו על להבא, שלא יהיה אז מעלה ומטה כלל, ולא תלייא כלל אלא כולא אחיד, והבן הדברים.

ועכ"פ הוא, כי הנה אלו הב' בחי' שרשים אשר נתייחד לכל התפשטות ב', אחד ההתפשטות הא', ואחד המ"ה וב"ן הכלליים שבאותו השם (ר"ל אשר בכל שם ושם מהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח'). הנה הם בכלם ע"ד הב' בחי' תלייא ואחיד אשר בז"א דאצילות מא"א דאצילות. אמנם הנה אלו הב' שרשים הם שניהם ממקור אחד וכן הם יוצאים ונעשים שניהם ע"י פעולה אחת, כי הם שניהם מהע"ב וס"ג הכלליים שבכל שם (ר"ל מהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח'), ויוצאים ונעשים שניהם ע"י התפשטות והסתלקות דהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, שהיה עלייתם בסוד מ"ן ונולד ע"י הגילוי אור דהתפשטות הא' דהאח"פ אשר היה ג"כ בהתפשטות והסתלקות, וכן נולד ע"י בהע"ב דאות ה' עצמו המ"ה וב"ן הכלליים שבכל שם וכנ"ל סעי' ז' וכן לעיל אות ו' סעי' ג'.

והרי נמצא כי הנה אלו הב' שורשים להתפשטות הב', שהם אחד האור דהתפשטות הא', ואחד המ"ה וב"ן הכלליים שבכל שם, הנה שניהם יצאו ממקור אחד, וכן נעשו שניהם ע"י פעולה אחת. והנה מתייחדים שניהם להשפיע בהתפשטות הב' ע"י יחודם בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב והס"ג, וכן עולה בהם שניהם ההתפשטות הב' תמיד במטי ולא מטי, כי עולה באור ההתפשטות הא' ובשורש הפנימי שבו שהוא ג"כ הנביעו דהמ"ה וב"ן הכלליים, כי ההתפשטות הא' עם המ"ה וב"ן הכלליים תלויים ומיוחדים שניהם בנביעו אחד, ושם עולה ההתפשטות הב' במטי ולא מטי. וע' עוד לקמן אות ח' סעי' ב, שם יתבאר כי עיקר הנביעו דאור א"ס ית"ש הנה הוא נפתח ומתגלה בשורש הפנימי אשר גם בהתפשטות הא', אלא רק ע"י העצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שהוא השורש פנימי להתפשטות הב', ע"ש והבן ודי בזה.

[סעיף ט]

ונחזור להענין דלעיל סעי' ז', כי הנה הע"ב וס"ג הכלליים דהמ"ה דענינינו, הנה נעשו הם ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם לשורש פנימי להאור דהתפשטות הא' דהחוטם, והמ"ה וב"ן הכלליים שבו אשר מחציו ולמטה שהוא מהטבור שבו ולמטה, הנה הם השורש פנימי להאור דהתפשטות הב' דהחוטם, והנה יצא כל אור ההתפשטות עם המציאות דהשורש פנימי שלו ביחד, וכן גם באותן המאורעות עצמן. כי כאשר נתפשטו הע"ב וס"ג הכלליים הנז' שהם מחציו ולמעלה דהמ"ה דענינינו, שהוא מהטבור ולמעלה שבו, הנה כאשר יצאו בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם מן הכח לפועל, ונתפשטו בהם מחציו ולמטה שהוא מן (יד ע"ד) הטבור שבו ולמטה עד סוף רגליו, והוא בפנימיות א"ק מגבול החוטם שבו עד גבול החזה שבו בפנימיותו. הנה אז הנה הוציאו הם כנגדם את האור דהתפשטות א' דהחוטם, ויצא הוא מהחוטם ולחוץ ג"כ ונתפשט גם הוא עד החזה. אמנם כאשר שהרי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנה הם מהע"ב וס"ג הכלליים עצמן, אשר מקומם הוא מחציו ולמעלה דהמ"ה דענינינו, שהוא מגבול החוטם דא"ק ולפנים ולמעלה עד גבול

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

האזניים שבו, לכן הנה חזרו ונסתלקו ועלו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים למעלה בחציו העליון דהמ"ה דעניניו ונשארו שם לעולם. וכן נעשה כ"ז ג"כ באור ההתפשטות הא' דהחוטם אחר שיצאו מהחוטם ולחוץ ונתפשט מהחוטם עד החזה. הנה באשר שיציאתו היה מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז' אשר מקומם הוא מחציו ולמעלה דהמ"ה שהוא מהחוטם ולמעלה דהא"ק, לכן חזר ועלה ג"כ כל האור דההתפשטות הא' דהחוטם, והנה חזר ונסתלק גם הוא ועלה למעלה מהחוטם ולפנים, ונשארו הוא ג"כ שם לעולם מגבול החוטם ולמעלה עד גבול האזניים בהע"ב וס"ג הכלליים הנז'. והרי נעשה להאור דההתפשטות הא' דהחוטם מקרה אחד עם המ"ה וב"ן הפרטיים הנז', והוא באשר כי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג שבהמ"ה דעניניו הנה הם השורש פנימי להאור ההתפשטות הא' דהחוטם כנ"ל, ולכן היה מקרה אחד לשניהם, הן בהתפשטותם הן בהסתלקותם, כי הם תלויים זב"ז וכל מה שנעשה בזה נעשה בזה.

וכן הוא עוד, כי הנה בעלייתם והסתלקותם הנה נעשו שם למ"ן לגרום זווני עליונים, וקיבלו עי"ז תוספות ברכה אור ומוחין, ויצא ונולד עי"ז מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז' המציאות דהמ"ה וב"ן הכלליים מטבורו ולמטה דהמ"ה דעניניו, והוא בא"ק מגבול החוטם ולפנים עד גבול החזה ולפנים. וכן בכח זה הנה הוציא ג"כ האור דההתפשטות הא' אחר הסתלקותו ועלייתו למעלה את האור דההתפשטות הב' דהחוטם, אשר יצא ג"כ מהחוטם ולחוץ, ונתפשט ג"כ מהחוטם עד החזה וקנה שם הוא מקומו בקביעות לבד מה שעולה במטי ולא מטי, והוא אור החוטם העיקרי והמ"ה וב"ן הכלליים אשר כנגדו מבפנים וכנז', הנה הם השורש פנימי אליו. כי הע"ב והס"ג הכלליים שבהמ"ה דעניניו אשר הם מטבורו ולמעלה שבו, והם בא"ק מגבול החוטם ולמעלה מבפנים עד גבול האזניים מבפנים, הנה הם ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם השורש פנימי לאור ההתפשטות הא' דהחוטם, והמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דעניניו שהם מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו, והם בא"ק מגבול החוטם בפנימיותו עד גבול החזה בפנימיותו, הנה הם השורש פנימי לאור ההתפשטות הב' דהחוטם. והרי נשלם בזה המ"ה דעניניו בכל הד' שמות עסמ"ב שבו, שהוא כל שלימותו ומציאותו, שהוא מסיום גבול האזניים דא"ק בפנימיותו עד גבולי החזה דא"ק בפנימיותו. וכן נשלם בכל גילויי שהם ההתפשטות הא' דאור החוטם שהם מהע"ב והס"ג שבו, וההתפשטות הב' דאור החוטם שהם מהמ"ה וב"ן שבו. והע"ב והס"ג שבו הנה הם נולדו ויצאו מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהס"ג דאות ו' וכנ"ל סעי' ו', וכן מתלבש בו הס"ג דאות ו' ע"י אותן המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים, שהם בחי' הנה"י שבו כדרך התלבשות כל הפרצופים זב"ז. אך המ"ה וב"ן שבו, הנה הם נולדו ויצאו מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג שבו עצמו כנ"ל בסמוך.

והנה נשלם עתה ג"כ הע"ב דאות ה' ע"י המ"ה דעניניו בכל בחי' הז"א שבו, ור"ל שאותו המ"ה הנה הוא עצמו הז"א שבו אשר מטבורו ולמטה, אלא שהוא עומד כלול בו יותר למעלה, שהוא מתחיל תיכף מחצי ת"ת שבו ולמטה, והוא בסיום גבול האזניים דא"ק וכנ"ל סעי' א' ג' ד' ו', שהז"א שבו הגם שעיקרי הוא ג"כ רק מהנה"י שבו שהם משבולת הזקן דא"ק ולמטה, עכ"ז הנה הוא כלול בו ומיוחד ועומד בו הרבה יותר למעלה, שהוא תיכף מסיום האזניים דא"ק ולמטה, והוא משום רוממות מעלת האורות דאח"פ וכמי שבארנו שם ע"ש, כי אותו הז"א הרי (טו ע"א) הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, ועומד הע"ב והס"ג שבו מגבול האזניים דא"ק עד גבול החוטם, כי שם הוא הטבור דז"א. אך המ"ה וב"ן שבו, שהם מהטבור ולמטה שבו, הנה הוא מגבול החוטם דא"ק עד החזה דא"ק. אך עכ"פ הוא, כי הנה נשלם עתה הע"ב דאות ה' גם בכל מציאות הז"א שבו ובכל מציאות הד' שמות עסמ"ב שבז"א שהוא עד החזה דא"ק, והרי נשלם עתה מציאות הע"ב דאות ה' עד החזה דא"ק.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אמנם כ"ז הוא רק ע"י המ"ה וב"ן הכלליים שבו"א וע"י הגילוי דהתפשטות הב' דאור החוטם. אך כבר נודע שעיקרו דכל פרצוף הנה הוא רק עד הטבור שבו שהוא הע"ב והס"ג שבו, אבל למטה מהטבור שהוא המ"ה וב"ן שבו הם לבר מגופיה (זהר בראשית כא ע"ב), והם רק לצורך גילוי. וכן הוא בענינינו, כי עיקר עצמות הז"א אשר הוא מהע"ב דאות ה' עצמו הנה הוא רק הע"ב והס"ג שבו אשר הוא מסתיים בגבול החוטם דא"ק, כי למטה מהחוטם הוא רק לצורך גילוי, וא"כ נמצא כי מסתיים הע"ב דאות ה' בבחי' הז"א שבו אשר מעצמותו גופה בגבול החוטם דא"ק, כי משם ולמטה הוא רק לצורך גילוי.

וכן הוא עד"ז בענין הס"ג דלעיל אות ו' שהוא האימא אשר בהע"ב דאות ה', הנה הוא ג"כ כי הנה מגיע בבחי' האימא שבו הנוגע לעצמותו גופה שהוא בהע"ב והס"ג אשר בהס"ג דאות ו' עד גבול האזניים שבו וכנ"ל אות ו', וע"י הז"א שבו הנוגע לעצמותו גופה הנה נשלם ג"כ להתפשט ולהגיע עד גבול החוטם דא"ק. אך ע"י הגילויים שבהם שהוא ההתפשטות הב' שבהם, אשר הוא מהמ"ה וב"ן הכלליים שבהם, הנה נשלם להתפשט ולהגיע ע"י המ"ה וב"ן הכלליים שבהם"ג דאות ו', אשר מהם הוא ההתפשטות הב' דאור האזניים עד גבול השבולת הזקן דא"ק וע"י המ"ה וב"ן הכלליים שבהם"ה דאות ז' דענינינו, אשר מהם הוא ההתפשטות הב' דאור החוטם עד גבול החזה דא"ק.

ונשלים דברינו בעוד דיבור אחד. כי הנה אמרנו שהס"ג דאות ו' הנה הוא מתלבש עם המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שבו, שהם בחי' הנה"י שבו בהמ"ה דאות ז' שבענינינו ע"ד התלבשות כל הפרצופים וב"ז. והנה על זה ראוי לדעת, כי האמת הוא שבכל האורות דהאח"פ הנה הוה ההתלבשות מכל עליון בהתחתון מהס"ג שבו ולמטה כי שם הוא שליטת הס"ג¹¹⁵, ומתלבש כל עליון בהתחתון מאור הס"ג שבו ולמטה. ומה שאמרנו שהיה ההתלבשות כאן ג"כ מבחי' הנה"י, הכוונה הוא רק ע"פ מה שכתבנו בכ"מ מדברינו, כי כל ענין ההתלבשות הנאמר בכל מקום הכוונה הוא רק על חלקי או"א מהחומר וצורה שלהם הממשיכים בטיפת הזרע דבירורי הולד עצמו ונותנים חלק בהולד מגופם ונפשם ג"כ. ומשום שכל טיפת הזרע היא נגמרת בנה"י ונמשכת משם, לכן הוא מתייחס על שם הנה"י, אבל באמת הנה היא נלקחת מלמעלה. ובכל עולם לפי ערכו, ובאצילות הנה היא נלקחת מהדעת שהוא פנימיות כל הו"ק¹¹⁶, והוא מהמ"ה וב"ן, והוה שם ההתלבשות מהעליון בהתחתון בהמ"ה וב"ן דהעליון, כי שם הוא שליטת דמ"ה וב"ן. אבל בעקודים הוא שליטת הס"ג, והוה שם ההתלבשות אשר מכל עליון בהתחתון מאור הס"ג ולמטה. ודי בזה, כי כבר נתבאר זה בדברינו בכמה מקומות בארוכה, וכן יתבאר לקמן עוד בזה בעה"י מה שנוגע לענינינו בדיוק ובפרטות בעזרת ה' ית"ש.

(ח)

[סעיף א']

הוא השם ב"ן מהר' שמות עסמ"ב הכלול בהע"ב דאות ה', והוא בחי' הנוקבא דז"א שבו, והיה מתחילה כלול בו בהעלם ובכח, ויצא מן הכח לפועל ומהעלם לגילוי כאשר הגיע (טו ע"ב) העת להמציאות דאורות הפה, כי הנה אותו השם ב"ן הנה הוא השורש פנימי לאורות הפה אשר אמר הרב בשער מטי ול"מ (רפ"ג), ולכן לא נתגלה מציאות אותו הב"ן גם בהעצמות דהע"ב דאות ה' עצמו אלא רק כאשר הגיע העת להמציאות דאורות הפה, כי כל עיקרו הוא רק להיות סיבה לאורות הפה.

והנה התהוות אותו הב"ן ויצאתו הנה הוא מהשם מ"ה דלעיל אות ז' שהוא בחי' הז"א שבו, אמנם עיקר התהוותו הנה הוא באמת ג"כ מהס"ג דאות ו' שהוא האימא

¹¹⁵ בענין שליטת הס"ג עי' ח"א כלל ד ענף ג.

¹¹⁶ עי' בהגר"א בספד"צ יד ע"ד.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שבהע"ב דאות ה', וע"ד הנוק' דאצילות שנקודתה העיקרי שבה הוא נאצל עם ז"א ביחד במעי האימא כנודע וכמבואר בדרושי הנוק' בשער תיקון נוק' ובשער הירח. וכן היה בהמלכות דהנקודות, שיצאה היא מהאימא עצמה כמו הו"ק כמ"ש בנקודות (פ' ד' ה'), וכן היה ג"כ בעולם העקודים כמ"ש במטי ול"מ (פרק ב). וכן היה כאן בהב"ן דענינינו, כי עיקר התהוותו הוא ג"כ מהס"ג דאות ו', ויצא ממנה כלול ביחד עם המ"ה דאות ז'. אמנם תיקונו ויצאתו לעצמו להיות לשורש פנימי לאורות הפה, הנה זה נעשה להב"ן דענינינו ע"י המ"ה דאות ז', וע"ד כל תיקוני הנוק' שהוא ע"י ז"א.

והנה יצא ונתקן הב"ן דענינינו להמציאות דשורש הפנימי לאורות הפה מהנה"י דהמ"ה דאות ז', והיה יציאתם דהנה"י ג"כ בבחי' התפשטות והסתלקות, והיינו כי כאשר הגיע העת להמציאות דאורות הפה, הנה התפשט המ"ה דאות ז' בהנה"י שבו, אמנם היה רק הנה"י היותר אחרונים שהם המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שבו (ור"ל המ"ה וב"ן הפרטיים מהמ"ה וב"ן הכלליים שבו), ונתפשו ויצאו ממעלת ומדרגת דשורש אור החוטם למעלת מדרגת דשורש אור הפה, ור"ל כי הרי המ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז' הרי הם השורש פנימי להתפשטות הב' דאור החוטם שהוא אור התיכון דהאח"פ, ונתפשו ויצאו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם עצמן, כי כל א' הוא כלול מעסמ"ב, ויצאו ממדרגת דשורש אור החוטם ויצאו למדרגת דשורש פנימי לאור הפה שהיא החיצונית דהאח"פ, והיה זה בבחי' התפשטות ראשון אשר לזה, והיה התפשטותו בא"ק משורש גבול החוטם שבו עד שורש גבול הפה שבו. ואח"כ הנה חזר אותו ההתפשטות ונסתלק, כי כן הוא בכל התפשטות ראשון שחוזר ומסתלק וכנ"ל אות ז' סעיף ה', וכן היה כאן כי נסתלק ועלה למקומו, ר"ל למדרגתו, ונעשה שם בסוד מ"ן, ונולד עי"ז הב"ן דענינינו שהוא השורש פנימי לאור הפה. אמנם מה שנולד בו עתה הנה הוא רק הע"ב והס"ג שבו, שהם חציו העליון דאותו הב"ן אשר עד טבורו, ומקומו הוא בא"ק מגבול החוטם שבפנימיותו עד גבול הפה שבפנימיותו, כי בגבול הפה הנה שם הוא מקום הטבור דאותו הב"ן דענינינו, ועד שם מגיע הע"ב והס"ג שבו שהוא חציו העליון, וזה לבד אשר נולד עתה ע"י ההתפשטות וההסתלקות דהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שבהמ"ה דאות ז' כנ"ל.

והנה שימושו ופעולתו דאותו החציו העליון דהב"ן דענינינו שהוא הע"ב והס"ג שבו, הנה הוא כי הוא השורש פנימי להתפשטות הא' דאור הפה כנ"ל וכמו שיתבאר. והגם כי המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהמ"ה דאות ז' שהם מהשורש פנימי להתפשטות הב' דאור החוטם, ואותן המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים הם הנה"י האחרונים שבו, והרי הוה מקומם רק למטה שהוא בגבול החזה דא"ק, ואיך נולד מהם הע"ב וס"ג דהב"ן דענינינו, והם נולדו ויצאו מהם מגבול הפה דא"ק ולמעלה עד גבול החוטם וכנ"ל. אמנם הנה הוא ע"ד הנוק' דאצילות, כי הגם שתיקונה הוא מהנה"י דז"א, עכ"ז הנה הוא עולה לפעמים גם בחב"ד שלו והיא שוה בשוה אליו, וכמו במוסף שבת (שעה"כ דרושי חזרת העמידה דרוש ב) וכיוצא, והוא ע"י קבלת תוספות אור מלמעלה כנודע. וכן הוא כאן, כי הנה הגם שהנה"י האחרונים דהמ"ה דאות ז' הנה מקומם הוא למטה בגבול החזה דא"ק, אמנם הנה שרשם והתחלתם הרי הוא למעלה בגבול החוטם דא"ק, (טו ע"ג) כי שם הוא הטבור דהמ"ה דאות ז', ומשם הוא התחלת דהמ"ה וב"ן הכלליים שבו וכנ"ל אות ז'.

ונודע הוא כי כל שיפת הזרע אשר לצורך ההולדה הנה הוא נמשך מהמוחין, וא"כ הרי נמצא כי הגם שלידת הב"ן דענינינו הנה היה מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שהם הנה"י האחרונים דהמ"ה דאות ז', עכ"ז הנה עיקרו הוא יוצא ונמשך גם מראשית עיקרן דכל הנה"י הכלליים עצמן שהם המ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז', אשר התחלתם הוא בגבול החוטם דא"ק בפנימיותו. ועוד כי הרי אמרנו שהעצמות דאותו הב"ן דאות ח' דענינינו ונקודתו העיקרי שבו, הנה הוא נאצל ביחד עם המ"ה דאות ז' במעי הבינה עצמה שהיא הס"ג דאות ו', והם מהנה"י דהע"ב דאות ה' עצמו. ונאצלו בו ע"י עליית וכלילות נה"י

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בחג"ת וכנ"ל אות ז' סעי' ד', וע"ש סעי' ו'. והרי הוה עיקרו דהב"ן דענינינו ג"כ מהנה"י דהע"ב דאות ה' גופה ע"י עלייתם וכלילותם בחג"ת שבו, אשר מקומם הוא בגבול האח"פ דא"ק בפנימיותו, ומשם הנה מקבל הב"ן דענינינו שפעת אור עצמותו, והוא קשור ותלוי ומיוחד שם תמיד.

ולכן הגם כי לידתו ויציאתו הנה היה מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהמ"ה דאות ז', עכ"ז הנה עלה ונתיישב וקנה מקומו בהתחלת ראשית דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז', שהוא מכנגד גבול החוטם ולמטה ולפנים, כי שם הנה הוא קשור ומיוחד משורשו ומעצמותו העיקרית כנז'. וע"י זה הנה עומד הב"ן דענינינו בכל הציו העליון שבו אשר עד טבורו שהוא הע"ב והס"ג שבו, הנה הוא עומד מהפה ולמעלה ולפנים עד גבול החוטם, והנה הוא השורש עליון הפנימי להתפשטות הא' דאור הפה.

וכ"ז הנה הוא מה שנולד מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שבהמ"ה דאות ז' וכנ"ל כ"ז, אמנם הטעם מה שנסדר מהמאציל ית"ש שיהא יציאתו ולידתו מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים הנז', אשר מקומם העיקרי הוא למטה, שהוא בגבול החזה דא"ק, הגם שמקומו דאותו הב"ן הנה הוא למעלה הרבה שהוא למעלה מגבול הפה דא"ק, הנה הטעם לזה יתבאר בעה"ש למטה בדברינו.

[סעיף ב']

אמנם מה שאמרנו על הע"ב וס"ג דהב"ן דענינינו שהם השורש פנימי להתפשטות הא' דאור הפה, הנה אין הכוונה על הע"ב וס"ג כמו שהם בכללותם כי זה אי אפשר, שהע"ב וס"ג הם לעולם נסתרות¹¹⁷, ומקומם הוא לעולם מהפה ולמעלה ולפנים. אך מה שנעשו לשורש פנימי להתפשטות הא' דאור הפה, הנה הוא רק ע"י הנה"י שהוא המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, כי כל א' הנה הוא כלול מעסמ"ב, אלא שהוא בהעלם ובכח. אך לצורך העשות השורש פנימי להתפשטות הא' דאור הפה, הנה יצאו אותן הע"ב וס"ג בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם שהוא הנה"י שלהם מן הכח לפועל, ונתפשטו בהם וירדו מבפנים לגבול הפה ולמטה עד גבול הטבור שבא"ק בפנימיותו, ונעשו הם לשורש פנימי להתפשטות הא' דאור הפה. ונמצא כי מה שהע"ב וס"ג דהב"ן דענינינו הוא השורש פנימי להתפשטות הא' דאור הפה, הנה הוא רק ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, כי הם אשר נתפשטו וירדו ג"כ מבפנים להפה דא"ק ולמטה עד גבול הטבור דא"ק בפנימיותו, והם אשר הוציאו כנגדם את האור דהתפשטות הא' דהפה אשר הוא יצא מתחילה מהפה ולחזן ג"כ ונתפשט עד הטבור.

אמנם באשר כי הרי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הנז', הנה מקומם הוא באמת רק מהפה ולמעלה ולפנים, לכן הנה חזרו ונסתלקו ועלו בהע"ב והס"ג שלהם שהוא למעלה מגבול הפה ולפנים, ונשארו שם לעולם. וכן חזר עד"ז ונסתלק ג"כ האור דהתפשטות הא' דהפה שיצא מהם, הנה חזר גם הוא ונסתלק ג"כ ועלה למעלה ונשאר לעולם מהפה ולפנים, והוא ההסתלקות הא' דאורות הפה שאמר הרב בדרושי העקודים. והרי היה ההסתלקות הן בהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז' כי עלו בהע"ב והס"ג שלהם בהם עצמן, והן בהתפשטות הא' דאורות הפה שעלו (טו ע"ד) הם אצל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג אשר מהם יצאו¹¹⁸, והרי חזר כל א' ועלה למקורו.

והנה נעשו שניהם בעלייתן לסוד מ"ן, כי ע"י התפשטותם שבתחילה וירידתם הנה נתחדש להם פנים חדשות ונעשו לבחי' שרשים להוציא ענפים ותולדות, ואחר שנעשו

¹¹⁷ עי' תיקו"ז יט ע"א.

¹¹⁸ מה שונה זה משורה הקודמת. @

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ראויים לזה ומוכנים לקבל, הנה התעוררו בעלייתן זוגי עליונים להמציא ולהמשיך להם שפע להוציא כחם לפועל ותשוקתם לאור, כי לצורך זה הנה היה כל ענין התפשטותם שבתחילה וכן הסתלקותם אשר אח"כ ע' לעיל אות ז' סעי"ה. וכן היה באמת, כי אחר שעלו הנה קיבלו למעלה אור וברכה הרבה ונשלמו באורות ומוחין להוציא תולדות, והנה יצא ונולד מהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הנז', הנה יצא ונולד מהם המ"ה וב"ן הכלליים דהב"ן דענינינו, והם חציו התחתון אשר מטבורו ולמטה, והוא בא"ק מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו בפנימיותו.

והנה שימושו ופעולתו הוא, כי הנה הוא שורש הפנימי להאור דההתפשטות הב' דהפה אשר הוא יצא מהפה ולחין ג"כ, ומתפשט מהפה דא"ק עד הטבור דא"ק, ונשאר הוא לעולם למטה לבד מה שעולה במטי ול"מ עיקר העקודים כנודע. אמנם הנה לא יצא האור דהתפשטות הב' דהפה מאותן המ"ה וב"ן הכלליים הנז' מהם להדיא, ר"ל מהם עצמם גופא, כי הרי הם מעצמות העיקרי דהע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ והוא נעלם מאד, ואי אפשר לצאת מהם גילוי ממש. והנה הוא ג"כ ע"ד הזו"ן דאצילות שהוא מהנה"י דהא"א דאצילות כמ"ש בהולדת או"א (פרק ג) ובעיבורים (פרק ב). ועכ"ז הנה לא יצאו הזו"ן מהנה"י דהא"א להדיא אלא רק באמצעות או"א דוקא כמ"ש הרב שם ושם. וכן הוא נודע ג"כ, כי אעפ"י שז"א מלביש להנה"י דא"א, עכ"ז הנה הוא ג"כ רק ע"י או"א, כי הנה"י דא"א מתלבשין בהנה"י דאו"א והנה"י דאו"א בז"א ע' פע"ח תפילין (פרק ד) ושער תיקון נוקבא (פרק ב כלל יד) ושעה"כ (דף צה ע"א סמוך לסופו). וכן הוא בענינינו, כי הנה האו"א העיקרים להאור דההתפשטות הב' דהפה, הנה הוא באמת רק האור דההתפשטות ה"א דהפה, כי הנה אחר הסתלקותו שנעשה בעלייתו לסוד מ"ן כנ"ל, וקיבל שם אור וברכה שהוא אור ומוחין, הנה הוליד הוא את האור דהתפשטות הב' דהפה ויצא ונולד האור דהתפשטות הב' דהפה רק מהאור דהתפשטות הא' אחר הסתלקותו ועלייתו ובכל הסדר המבואר בדברי הרב בשער מטי ולא מטי (פרק ב). אמנם הנה כל אורות המוחין אשר קיבל האור דהתפשטות הא' דהפה שהוא האו"א כנז' לצורך תולדות אותן דהתפשטות הב' דהפה, הנה היה כ"ז משורש המ"ה וב"ן הכלליים הנז' שבהב"ן דענינינו, שהם בבחי' א"א להתפשטות הב' דהפה, כי הרי אותן המ"ה וב"ן הכלליים הם מעצמות הע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ וכמו שיתבאר למטה פרטי מציאותם בו. והנה קיבל האור דהתפשטות הא' דהפה אורות ומוחין בעלייתו וסוד מ"ן מהעצמות דמ"ה וב"ן הכלליים הנז' לצורך תולדות את האור דההתפשטות הב' דהפה, וזהו אשר אמרנו כי המ"ה וב"ן הכלליים דהב"ן דענינינו הנה הם השורש פנימי להאור דהתפשטות הב' דהפה, כי כל האור והמוחין אשר מהם נעשה שפעת אור דהתפשטות הב' הנה הוא מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים, אך לידת ויציאת ההתפשטות הב' הנה היה באמת רק מהאור דהתפשטות הא'.

[סעיף ג']

ונבאר עתה על אותן המ"ה וב"ן הכלליים דהב"ן אשר אמרנו שהם השורש פנימי להתפשטות הב' דהפה את מקומם ותלייתם בדיוק בהע"ב דאות ה'. כי הנה הע"ב וס"ג דהב"ן שהם חציו העליון אשר מקומם הוא בא"ק מגבול הפה ולמעלה עד גבול החוטם שבו, הנה אמרנו לעיל סעי"א כי הם יצאו מהמ"ה דאות ז' ועיקרם הוא ג"כ מהס"ג דאות ז' עם המ"ה (מז ע"א) ביחד, והרי הו"ה הם¹¹⁹ שהוא החציו העליון דהב"ן שהוא עיקרו, הנה הו"ה הוא ג"כ מאותן הבחי' עצמן דהנה"י דהע"ב דאות ה' אשר בארנו לעיל אות ז' סעי"ג

¹¹⁹ נראה למחוק "והרי הו"ה הם".

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בהמ"ה, אלא שהמ"ה הוא מבחי' החסדים שבהם והב"ן הוא מבחי' הגבורות שבהם, ובסוד איהו בנצח ואיהו בהוד¹²⁰ (כי הנוקבא הוה עיקר יניקתה לעולם מן ההוד, ור"ל גם בעת שהם שניהם בכל רוחב הנה"י, ע' שעד"כ דף ל"ג ע"ב, ודרושי ראש השנה דרוש ה' ובכ"מ, ובדברינו בספר הקדו"ש בסופו בליקוטים ליקוט ב' סי' ב' יהוד ג'). ובאשר שנצח והוד הם סוד מעלה ומטה¹²¹, לכן הוה עיקרו דהמ"ה שהוא חציו העליון שבו הוא מהאזניים עד החוטם דא"ק כנ"ל אות ז', ועיקרו דהב"ן הוא נמשך למטה עד הפה כנ"ל סעי"א. אך עכ"פ הוא כי הע"ב והס"ג שהם חציו העליון דהב"ן דענינינו עד טבורו שבו שהוא עיקרו, הנה תלייתו הוא בהע"ב דאות ה' באותן הבחי' דהנה"י ג"כ אשר לעיל אות ז' סעי"ג כמו המ"ה, והוא ע"ד שכתב הרב בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ח) בענין הזו"ן דאצילות, כי שניהם הם בשורש אחד ע"ש. אך עכ"פ הוא כי הנה נמצא שנשלם ונתפשט הע"ב דאות ה' ע"י הב"ן דענינינו, ור"ל ע"י הע"ב והס"ג שבו שהם עיקרו עד גבול הפה דא"ק.

אמנם המ"ה וב"ן הכלליים דהב"ן דענינינו, אשר הם יצאו מהע"ב וס"ג שבו והם תולדותיהם, ומקומם הוא רק מגבול הפה דא"ק ולמטה עד גבול הטבור שבו, הנה מקומם ומציאותם בהע"ב דאות ה' הנה הוא ג"כ רק בהבחי' האחרונות דהנה"י שבו, כי הם השורש דהתפשטות הב' דהפה אשר עיקר גילוי הוא רק מהחזה דהא"ק עד הטבור שבו, ולכן הנה הוה המ"ה וב"ן הכלליים שהם השורש פנימי להתפשטות הב', הנה הוה הם תלייתם בהע"ב דאות ה' ג"כ רק בהבחי' האחרונות דהנה"י, היינו הב' ירכין והב' רגלין ועמרת היסוד, והם ה' בחי' כי הם השורש פנימי לעיקר אורות הפה שהוא המלכות ה' תתאה דהשם הוי"ה הכללי דהעקודים. וכן הוא עוד כי עמרת היסוד הנה הוא על השורש דהמ"ה הכללי, ר"ל שבו אחוז המ"ה הכללי, והד' בחי' דנצח הוד הנה בו אחוז הב"ן הכללי שהיא סוד ד' כנודע¹²², ולכן הנה הם השורש פנימי לאור ההתפשטות הב' דהפה אשר עיקר גילוי הוא ג"כ רק מהחזה דא"ק עד הטבור שבו. והכלל הוא כי הנה משום שהמ"ה וב"ן הכלליים הנה הם מהבחי' אחרונות דהנה"י דהע"ב דאות ה' המתפשט עד הטבור דא"ק, ושם הוא מסתיים, שהוא ג"כ עד סוף הפרסא דא"ק, כי משם ולמטה הנה מתחיל האצילות, ולכן הנה הם מתפשטים ג"כ עד הטבור כי הם שורש הפנימי להתפשטות הב' דהפה שהוא עד הטבור.

אמנם התהוותם ותולדותם דאותן המ"ה וב"ן הכלליים, הנה היה ג"כ רק ע"י עליית הנה"י בחג"ת כנ"ל אות ז' סעי"ד, ולכן הנה הם מתחילים ג"כ תיכף מגבול הפה ולמטה וכנ"ל בדברינו, ור"ל שהם מהפה ולפנים והיה התחלתם גם למעלה מההתפשטות הא' דהפה, אלא שהם מתפשטים בפנימיותו עד גבול הטבור, כי הם השורש פנימי להתפשטות הב' דהפה כנ"ל אשר הוא מתפשט עד הטבור דא"ק שהוא עד התחלת ראשית האצילות. וזהו ג"כ הענין במה שהערינו¹²³ לעיל סוף סעי"א בענין החציו העליון דהב"ן דענינינו, שהוא הע"ב והס"ג שבו, אשר מקומם הוא בא"ק מגבול הפה ולפנים ולמעלה עד החוטם. ועכ"ז הנה אמרנו ג"כ שתולדתו ויציאתו הנה היה מהמ"ה וב"ן האחרונים דהמ"ה דאות ז' אשר מקומם הוא בגבול החזה דא"ק, אלא שהיה ע"י עליית הנה"י למעלה וכמו שבארנו שם. והנה המעם מה שסידר המאציל ית"ש שיהא יציאתו דחציו העליון דהב"ן שהוא הע"ב והס"ג ג"כ רק מהמ"ה וב"ן הפרטיים אחרונים אשר מקומם הוא בגבול החזה, הוא משום כי הרי אותן הע"ב וס"ג הנה הם האבות והשורשים להמ"ה וב"ן הכלליים שהם

¹²⁰ עי' מלואים אות (א).

¹²¹ עי' ס"י פ"א מ"ה וגר"א שם, ועי' בהגר"א בת"ז קג ע"ב ד"ה לזמנין, שאיהו בנצח איהו בהוד היא בהיות מאור הגדול, ומאור הקטן, ולא ב' מאורות הגדולים.

¹²² עי' דע"ה ח"א ד ע"ג.

¹²³ עיברית?

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

השורש פנימי להתפשטות הב' דהפה, אשר עיקר גלוי הוא ג"כ רק מהחזה עד הטבור, ולכן יצאו הע"ב וס"ג רק מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים הנז', אשר מקומם הוא עד גבול החזה כדי להוציא מהם את השורש פנימי להתפשטות הב', אשר גילויו העיקרי הוא רק מהחזה ולמטה עד הטבור (מזו ע"ב) כי כל דבר נמשך אחר שורשו, ונסדר השורש ע"פ הענף והתולדה היוצא ממנו, ע"ד סוף מעשה במחשבה תחילה (תיקו"ז ז ע"א).

[סעיף ד']

והרי נתבאר לנו מכל הנז' על הב"ן דאות ח' דענינינו כל פרטי ענינינו, היינו: א', מציאותו, ר"ל מה שהוא. ב', התהוותו, ר"ל ממי שהוא היכן שהתחיל ריקומו ואריגתו. ג', יציאתו ותולדתו, ר"ל מהיכן שיצא על מציאותו. ד', סדר יציאת כל חלקיו שבו. ה', תלייתו בשורשו על כל חלק וחלק שבו שורש המיוחד אליו בהע"ב דאות ה'. ו', קביעת מקומו בא"ק ג"כ על כל חלק וחלק שבו, מקום המיוחד אליו. ז', שימושו ופעולתו, שהוא שפע וגילוי הנמשך ממנו, והוא ג"כ מכל חלק וחלק ממנו שפע וגילוי ופעולה מיוחדת. וכ"ז הנה נתבאר לנו מכל דברינו הנ"ל באר היטיב, כי מציאותו מה שהוא, הרי אמרנו שהוא הנקבא דז"א שבהע"ב דאות ה', כי הע"ב דאות ה' הוא קומה שלימה הכולל כל הפרצופים כולם וכנ"ל אות ה', והוה הב"ן דאות ח' דענינינו הנוקבא דז"א שבו.

והתהוותו ממי שהוא היכן שהתחיל ריקומו ואריגתו, הרי אמרנו לעיל סעי"א כי נתהווה עם המ"ה ביחד בהס"ג דאות ו', ע"י עליית נה"י דהע"ב דאות ה' בחג"ת שלו ובמקום החג"ת דאו"א, וניתנו בעיבור במעי האימא, ונתרקמו במעי האימא שהוא הס"ג דאות ו' עם המ"ה ביחד, ע"ד הזו"ן דאצילות שתחילת התהוותה הוא עם הז"א ביחד במעי האימא ובסוד פסיעה לבר, ע' תיקון נוק' (פרק ד).

ויציאתו ותולדתו דאותו הב"ן על מציאותו ותיקונו להיות שורש פנימי לאורות הפה, אשר על זה הוא כל מציאותו, הנה זה נעשה לו ונשלם בו ונתקן בכל זה ע"י המ"ה דאות ז', וע"ד הנוק' דאצילות, שכל תיקוניה הוא מז"א וכנ"ל סעי"א.

וסדר יציאת כל חלקיו שבו, הרי נתבאר שם בדברינו ג"כ כי הע"ב והס"ג הכללים שבו הם מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהמ"ה דאות ז', וע"י סדר התפשטות והסתלקות מגבול החוטם עד גבול הפה, והמ"ה וב"ן הכלליים שבו הם מהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג שבו גופא, וע"י סדר התפשטות והסתלקות מגבול הפה עד גבול הטבור.

ותלייתו בשורשו דהע"ב דאות ה' כל חלק וחלק שבו, הנה הע"ב והס"ג שבו הם בעיקרן דהנה"י הפנימיים, והעליונים שהם התריז כולייז תריז ביעין תריז שוקיים וב' פרקי העליונים דהיסוד, אך המ"ה וב"ן שבו הם בהה' בחי' האחרונים דהנה"י, שהם התריז ירכיז תריז רגליז ועמרת היסוד.

וקביעת מקומו בא"ק, הנה הע"ב והס"ג שבו שהם חציו העליון אשר עד טבורו, הנה הם בא"ק מגבול החוטם שבו בפנימיותו עד גבול הפה שבו בפנימיותו, והמ"ה וב"ן שבו שהם חציו התחתון אשר מטבורו ולמטה עד סוף רגליו, הנה הם בא"ק מגבול הפה שבו בפנימיותו עד גבול הטבור שבו בפנימיותו, והוה התחלתו דהב"ן דענינינו בגבול החוטם דא"ק בפנימיותו, והטבור דהב"ן דענינינו הוא בגבול הפה דא"ק בפנימיותו, וסיום רגליו דהב"ן דענינינו הוא בגבול הטבור דא"ק בפנימיותו.

ושימושו ופעולתו דהב"ן דענינינו, הרי נתבאר בדברינו באר היטיב כי חציו העליון שבו שהוא הע"ב והס"ג שבו, הנה הם השורש פנימי להתפשטות הא' דאורות הפה. אמנם הוא רק ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, שיצאו ונתגלו הם אז לצורך זה, והיה יציאתם בסדר התפשטות והסתלקות, והיה כ"ז בא"ק עצמו בפנימיותו, ומזה הנה יצא כנגדם האורות דהתפשטות הא' דהפה מהפה ולחוץ ג"כ, ויצאו ג"כ בסדר התפשטות והסתלקות. ונעשה כ"ז בשפעת אור דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', ונמשכו שניהם כאחד, ר"ל

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

תכופים יחד זה מזה, כי כאשר יצאו {מז ע"ג} ונתפשו המ"ה וב"ן הפרטיים ממקורם דהע"ב וס"ג, הנה השפיעו הם ויצא אז ג"כ ההתפשטות הא' דאור הפה. וכן כאשר חזרו ונסתלקו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים ועלו למקומן, הנה חזר אז ההתפשטות הא' דהפה ג"כ ונסתלק ועלה למקורו, כי הם תלויים זב"ז ומקרה אחד לשניהם, והוא באשר כי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הם השורש פנימי להם.

ועכ"פ הוא כי שימושו ופעולתו דהחציו העליון דהב"ן דענינינו שהוא הע"ב והס"ג שבו, הנה הוא כי נעשו הם ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שלהם השורש פנימי להתפשטות הא' דהפה. וכן הוא עד"ז בהחציו התחתון דהב"ן דענינינו שהוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו, הנה שימושם ופעולתם הוא, כי עצמותם הנה הוא השורש הפנימי להתפשטות הב' דהפה. והגם שיציאתו ולידתו הנה היה מהאור דהתפשטות הא', אך היה כ"ז ע"י תוספות אור ומוחין שניתן לו וניתוסף בו משורש העצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר עומד בהע"ב וס"ג. וכן שם הנה עולה תמיד ג"כ ההתפשטות הב' במטי ולא מטי כדי להניק, והרי הנה תליתו דהתפשטות הב' בהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים לעולם, כי הם השורש פנימי אליו. ולא עוד, כי הנה אותן המ"ה וב"ן הכלליים הנה הם עומדים לעולם ג"כ בפנימיות ההתפשטות הב' כולו מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו וכנ"ל, והנה מקושר ההתפשטות הב' עם אותן המ"ה וב"ן הכלליים בכפליים, והוא בסוד תלייא ואחיד וכנ"ל בדברינו.

ודע כי כל אותן הדברים אשר בסעיף זה שהם כללות וקיצור מכל מה שכתבנו בזה לעיל, הנה הם שייך עד"ז ג"כ בסוף כל הדברים אשר לעיל בהמ"ה דאות ז' וכן היה ראוי לכתוב כעין זה ג"כ בסוף אות ו' בהס"ג, אלא שהערנו הקב"ה לכתוב כאן משום שכל הגילוי הוא רק אורות הפה והוא עיקר העקודים כנודע.

[סעיף ה']

ונאמר עוד דבר אחד, כי הנה סוד אותו הב"ן דאות ח' דענינינו הנה עוד¹²⁴ ושורשו הנעלם הנה הוא השם ב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד'. כי הנה אמרנו שם שאותו הב"ן דאות ד' הנה הוא סוד שורש האימא הכללי¹²⁵ אשר בא"ק אשר היא מהחזה עד הטבור שבו, והיא כלולה בסוד המזל תחתון שבהעקודים, ומשם היא יונקת ומקבלת תמיד. ונודע הוא כי המזל תחתון הנה הוא מגיע עד הטבור, כי עד החזה מגיע המזל עליון אשר ממנו הוא יונק אבא, ושם הוא אימא עלאה טמירא יתיר כי היא כלולה בו, אבל מהחזה עד הטבור הנה אבא עלאה טמיר יתיר כי שם הוא עיקר הגילוי דהאימא, והוא כלול בה. וכ"ז הנה הוא מסוד הב"ן דאות ח' דענינינו, שהמ"ה וב"ן הכלליים שבו שהם השורש פנימי לאור ההתפשטות הב' דהפה, הנה הם מהה' בחי' אחרונות דהנה"י דהע"ב דאות ה', אשר הם נתפשו בפנימיות א"ק מגבול החזה שבו עד גבול הטבור שבו, ולכן הנה נמשך מהם ג"כ שפעת האור להתפשטות הב' דהפה אשר עיקר גילויים הוא ג"כ רק מהחזה עד הטבור, ומשמישים הם בעקודים בבחי' המזל תחתון. וכן שם הנה הוא מציאות האימא שבא"ק הכלולה בו. ועכ"פ הוא כי הב"ן דאות ח' דענינינו הנה הוא ג"כ שורש פנימי לסוד האימא הכללי שבא"ק, אשר שרשה העליון הוא בהב"ן דהמ"ס, והיא יוצא ונמשך ומתקן מהב"ן דאות ח' דענינינו.

ועד"ז הנה הוא ג"כ בהמ"ה דלעיל אות ז' אשר המ"ה וב"ן הכלליים שבו הנה הם מהנה"י הפנימים והעליונים דהע"ב דאות ה' אשר הם מתפשטים בא"ק בפנימיותו מגבול

¹²⁴ נדצ"ל מקורו.

¹²⁵ היינו אימא תתאה, ישס"ת כנ"ל.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שבולת הזקן שבו עד גבול החזה שבו ולכן הנה הם שורש הפנימי לאור ההתפשטות הב' דהחוטם אשר עיקר גילויים הוא ג"כ משבולת הזקן דא"ק עד החזה דא"ק והנה הם משמשים בסוד המזל עליון דהעקודים אשר בו הוא כלול אבא ור"ל האבא הכללי דא"ק אשר שורשו העליון הוא בהשם מ"ה דהמ"ס דאות ג' והוא יוצא ונמשך ומתקן מהמ"ה דאות ז' שהוא שורש הפנימי דאור החוטם. (מז ע"ד) והרי נמצא כי פעולת המ"ה וב"ן דאות ג' ד' הנה הוא נעשה ונשלם ע"י המ"ה דאות ז' וע"י הב"ן דאות ח' שהם סוד שורש המזל, כי הנה הם מיוחדים זב"ז במקורן שהוא הס"ג דאות ב', והם כולם בשורש אחד ונמשכו זה מזה.

והענין הוא, כי הרי אותן המ"ה וב"ן דאות ז' ח' הרי הם מהד' שמות עסמ"ב שבהע"ב דאות ח' אשר הם מהד' שמות עסמ"ב שבהס"ג דאות ב' וכנ"ל בדברינו. והנה עד"ז הוא ג"כ כל עיקרן דהמ"ה וב"ן דאות ג' ד', הנה הם ג"כ רק מהמ"ה וב"ן דעסמ"ב שבהס"ג דאות ב', כי הנה אותו הס"ג הוא סוד תבונה, והמ"ה וב"ן דאות ג' ד' הם סוד ב"ן וב"ת, אשר מתחילה הם כלולים בה, והוא אותיות תבונה ב"ן וב"ת כמ"ש באד"ז (רצ ע"ב), ובענינינו עם המ"ה וב"ן דהעסמ"ב אשר בהמ"ס אשר הם ג"כ שורש דהמ"ה וב"ן שבהע"ב דאות ח', שהם המ"ה וב"ן דאות ז' ח' דענינינו. והרי נמצא כי המ"ה וב"ן דאות ז' ח' דענינינו עם המ"ה וב"ן דאות ג' ד' הם שניהם משורש אחד שהוא מהעסמ"ב דהס"ג דאות ב', אלא שהתפשטותה בהע"ב דאות ח' היא מכללות הס"ג כולו, משום שהע"ב דאות ח' הוא שורש השרשים לכל האורות דהאח"פ כי הוא הא"א להם כנ"ל, והם הד' שמות עסמ"ב שבהע"ב דאות ח' אשר בארנו אותם בכל הסימן ב' שלפנינו. אבל התפשטותה בהאורות שלמטה מהאח"פ שהם האו"א שבא"ק ובהנקודות והאצילות, הנה הוא רק בהמ"ה וב"ן שבה לבד, והם המ"ה וב"ן דאות ג' ד'. אך עכ"פ הוא, כי הנה אלו הב' מיני מ"ה וב"ן שהם המ"ה וב"ן דאות ז' ח' עם המ"ה וב"ן העליונים דאות ג' ד', שניהם הם מהעסמ"ב דהס"ג דאות ב', אלא שהמ"ה וב"ן דאות ז' ח' הם יצאו ומתגלים ע"י הע"ב דאות ח', אבל המ"ה וב"ן דאות ג' ד' הם מהס"ג דאות ב' עצמו. ולכן אמרנו כי הם שרשים והם עליונים, שהרי הם מהס"ג עצמו שהוא השורש דהע"ב דאות ח'.

וכן הוא עוד, כי הנה כל הגילויים והפעולות דהמ"ה וב"ן דאות ג' ד' אשר בתוצאות האו"א שבא"ק ובכל אורות הנקודות והתיקון, הנה הם נעשים באמת ג"כ רק ע"י המ"ה וב"ן דאות ז' ח' שהוא דרך העקודים, כי האו"א הם נעשים ונשלמים רק מסוד הב' מזלין אשר שם כנז', ומהם הנה הוא כל אורות הנקודות והתיקון וכמו שיתבאר לקמן מסימן ו' והלאה. והרי נעשה כל תוצאות האורות והפעולות דהמ"ה וב"ן דאות ג' ד' ג"כ רק ע"י המ"ה וב"ן דאות ז' ח', וכ"ז הוא משום כי גם כל עצמות דהמ"ה וב"ן דאות ז' ח' הנה הוא ג"כ רק מה שנמשכו בהע"ב דאות ח' מהעצמות דהמ"ה וב"ן דאות ג' ד' אשר בהס"ג דאות ב'. ולכן הנה משתמשים לעולם המ"ה וב"ן דאות ג' ד' בכל שימושיהם ופעולותיהם ג"כ הכל רק ע"י המ"ה וב"ן דאות ז' ח', כי הם סוד שורש התרין מזלין שבהעקודים כמו שיתבאר. ונעשה כל מה שנעשה מהגרון ולמטה רק על ידיהם, וכל השפע אשר נמשך ויוצא מהמ"ה וב"ן דאות ג' ד', והם כל הגילויים דהמאורעות והאורות כולם אשר בכל המערכות שיתבאר לקמן מס' ו' ולהלאה, הנה נמשך ונעשה כ"ז לעולם רק ע"י המ"ה וב"ן דאות ז' ח' דענינינו, שהם שורש המזלין שבהעקודים, ונעשה הכל ע"י העקודים, והוא ג"כ ע"פ מה שאמרנו כי גם כל העצמות דהמ"ה וב"ן דאות ז' ח' אשר בהע"ב דאות ח', הנה הם ג"כ רק מהעצמות דהמ"ה וב"ן דאות ג' ד' אשר בהס"ג דאות ב'. והרי נתבאר לנו עכ"פ כי סוד שורש דהמ"ה וב"ן דאות ז' ח' הנה הם מהמ"ה וב"ן דאות ג' ד' ודע כ"ז.

[סעיף ו']

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה מצאתי חובה לעצמי לבאר כאן עוד דבר אחד, הגם שהוא אינו מעיקר הדרוש שלפנינו. כי הנה אמרנו שאו"א שבא"ק אשר שרשם הוא בהמ"ה וב"ן דאות ג' ד', הנה תיקונם והשלמתם הנה הוא ג"כ רק ע"י המ"ה וב"ן דאות ז' ח', שהם השורשים פנימים להאורות דחוטם פה אשר הם משמשים בהעקודים בבחי' ו'ז ע"א} התרין מזלין, כי אורות החוטם המתפשטים עד החזה הנה הם משמשים בבחי' המזל עליון אשר בו נכלל אבא. ואורות הפה, שעיקר גילויים הוא רק מהחזה עד הטבור, הנה הם משמשים בבחי' המזל תחתון אשר בו נכלל אימא וכמ"ש כ"ו לקמן סי' ו' וסי' ט'. והנה אמרנו לפי"ז כי או"א הם נכללים ונשלמים באורות חוטם פה, אבא באורות החוטם, ואימא באורות הפה. והנה לכאורה יש סתירה על זה מדברינו בכ"מ, שאמרנו כי שורש האבא שבא"ק הוא באורות האזן ותלייתו הוא בהס"ג דאות ו', ושורש האימא שבא"ק הוא באורות חוטם פה ותלייתה הוא בהמ"ה וב"ן דאות ז' ח', וכמו שכתבנו לעיל ענף ט' אות ה' ע"ש וכן בכלל י"ב ענ"ב.

אך האמת הוא כי זה וזה איתא, כי הנה נודע הוא כי או"א הנה הן כלילותם זב"ז להעשות לפרצוף אחד, והן במה שנבחנו לב' פרצופים, הנה הוא כל א' בשני פנים, אחד באו"א עלאין, ואחד בישסו"ת. כי לפעמים הנה נכלל אבא ויש"ס לפרצוף אחד והוא אבא הכללי, ואימא ותבונה לאחד והוא אימא הכללי וכמ"ש בשער ז"א (סוף פרק ב). והרי הוה כל קו הימין אבא הכללי וכל קו שמאל אימא הכללי, ואז הנה נחשב אבא ואימא עלאין לשנים וכן ישסו"ת לשנים. ולפעמים הנה נכללים או"א עלאין לאחד והוא אבא הכללי, וישסו"ת לאחד והוא אימא הכללי¹²⁶, ובזה הרי הוה חלוקתם במעלה ומטה, כי חציו העליון אשר מהגרון עד החזה הוא אבא הכללי, וחציו אשר מהחזה עד הטבור הוא אימא הכללי. והנה הם בסוד הבן בחכמה וחכם בנינה שאמרו בספר יצירה (פ"א מ"ד), כי באו"א עלאין הנה נכלל הבינה בחכמה והוא הי' של שם, ובישסו"ת נכלל החכמה בנינה והוא הה' של שם, ע' או"א (פרקים ב ג) וזווגים (פרקים ד ה) ובכ"מ.

כי בעת שזווגם הוא לתת מוחין לז"א, הנה אז נעשה אבא עלאה עם יש"ס לאחד ואימא עלאה עם התבונה לאחד, והרי נעשה אז כל א' לפרצוף גמור, ומזדווגים שניהם יחד כל הקו ימין כולו עם כל הקו שמאל כולו, ומולידים אז מוחין לז"א. אבל כאשר שזווגם הוא רק לקיום העולמות לבד, היה אז נכלל אימא עלאה באבא ולא ניכר לפרצוף בפנ"ע כלל, וכן יש"ס בתבונה. ואז הנה אין להתבונה מוחין פנימים כלל, אלא היא בסוד ד' על ו', שהמוחין מאירין לה מרחוק ורק בבחי' מקיפין, כי אין הבינה מתגלה בה כמכ"ש בזווגים (פרק ד). ועכ"פ הוא כי הנה או"א שבהאצילות הנה הגם שבכללות הנה כולל אבא את כל הקו ימין דא"א אשר מהגרון עד הטבור, וכן עד"ז אימא את כל הקו שמאל, והם שניהם מיוסדים להאיר בתוקף אורם מראשם לסופם. אך לפעמים הנה נחלקים לחצאין, או"א עלאין לאחד וישסו"ת לאחד, ונתעלם אז הגילוי דאו"א עלאין מלמטה, ואז מתעלם יש"ס ג"כ כי נכלל בתבונה, ולא נתגלה אז רק אור התבונה לבד.

והנה כן הוא עד"ז בענינינו בהאו"א שבא"ק, כי שורשו ותלייתו העיקרי דהאבא הנה הוא באמת ג"כ גם בהס"ג דאות ו' שהוא השורש הפנימי דהאורות האזניים, כי הרי המזל עליון אשר אבא כלול בו הנה הוא כולל ג"כ כל הח' תיקונים העליונים (כמ"ש הגר"א בספד"צ פ"ב בד"ה בתליסר יח ע"ג, וע' בדברי האריז"ל בהולדת או"א פ"ו) אשר הם מהאזניים ולמטה, כי כל התיקונים הם משם כמ"ש בספד"צ (פ"ב יח ע"א) מאודנין נפקא, וא"כ הרי הוה שורשו ותלייתו דהאבא בהאורות האזניים ג"כ שהוא בהס"ג דאות ו'. אמנם גילוי דהאבא אשר לצורך האצילות, הנה הוא רק מהגרון עד החזה, ואז הנה הוא רק בהה' תיקונים אחרונים¹²⁷ אשר בין המזלין ומהפה ועל הגרון (וכמ"ש בהולדת או"א פ"ד), ושם

¹²⁶ עי' שער אנ"כ פרק ח.
¹²⁷ לא כולל המזל התחתון.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הרי הוא כל הגילוי רק מאורות החוטם, כי אורות האזניים הרי הם מסתיימים בשבולת הזקן. והרי נמצא כי כלילותו במזל עליון אשר בגילוי לצורך האצילות הנה הוא רק מתיקוני דיקנא אשר מאורות החוטם, כי רק אורות החוטם הם החופפים עליו ומאירים בו, כי הם משמשים בעקודים לבחי' המזל עליון כנו'. והרי נמשך שפעו רק מהמ"ה דאות ז' המיוחד בהמ"ה דאות ג' וכנ"ל סעיף ה', ומקבל שפעו רק מאורות החוטם, ר"ל כלילותו וקבלתו אשר מהמזל (ז' ע"ב) עליון הנה הוא בגילוי אשר לצורך האצילות רק מכלילות התיקונים שבו (ר"ל שבמזל עליון) אשר מאורות החוטם, אבל שורשו ותלייתו אשר באורות האזניים הם נעלמים בו זולת בעת הרצון וזכות גדול.

והוא מה שכתב הרב בשעה"כ (דף עד ע"ב) כי בסעודת שחרית דשבת הנה עולה עתי"ק דאצילות עד סוד אור האזניים דא"ק ע"ש, והנה הוא ע"פ מה שנודע מדברי הרב הקדוש מהר"ש שרעבי ז"ל¹²⁸ כי כל ענין העליות המוזכר בדברי הרב הנה אין הכוונה על עלייה ממש בכמות שנעתיקים ממקומם, כי זה אי אפשר, וכן הוא מבואר בדברי הרב בנסירה (פרק ט) כמה שאמר שם בענין תקוני ז"א בז' דגלגלתא, הנה אמר שם, אמנם הלה אי אפשר שיהיו הם עצמן, כי הרי אין ז"א מלביש לא"א רק מטבורו ולמטה. אך הענין כי מאותו אור עליון שבו' דגלגלתא דא"א וז' תחתונות דעתיק ישתלשל האור ממדרגה למדרגה עד שיכנס ויאיר בז' דגלגלתא דז"א כו', אחר שנתפשטו מלמעלה עד מקומו, וממנו יצאו הז' דגלגלתא דז"א כו' ע"ש. וכן הוא הכוונה בכל העליות, שנתפשט אור העליון למטה בהתחתון ועולה למדרגתו, והרי הוא אינו עלייה בכמות אלא באיכות, וע' פרצופים דרוש ו' בהשמ"ש האחרון שם, ובמוחין פ"ה בהשמ"ש¹²⁹. וכן הוא ג"כ בענינינו, כי בעת הזכות והרצון הנה נתגלה בהאבא שבא"ק שורשו הנעלם אשר גם באורות האזניים, ואז משפיע הוא ג"כ מהאור הגדול הזה בעתי"ק דאצילות, כי כל האצילות הרי הוא מתנהג ע"פ תהלוכות גילויי האורות דהא"א שבא"ק וכמו שיתבאר לקמן מסי' ו' ולהלאה. וזהו שאמר כי בסעודת שחרית דשבת עולה עתי"ק עד סוד אור האזן, ור"ל כי מקבל אור משם ע"י גילוי דאור האזן שמתגלה אז בהאבא שבא"ק כנו'.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי הנה האבא שבא"ק ע"י כלילותו בהמזל עליון דהעקודים, הנה באשר שהמזל עליון הוא כולל כל הח' תיקונים העליונים הנה עולה אבא באור האזן ג"כ, וזהו מ"ש באדר"ר (קלב ע"ב) דיקנא דכהנא רבא (שהוא אבא) בתמניא תקונין אתתקון¹³⁰, וכמ"ש הגר"א בספד"צ (פ"ב יח ע"ב). אמנם הוא, כי הנה אור הגדול הזה דאור האזן הנה הוא נעלם בו, ואינו מתגלה בו אלא בעת הזכות ורצון כנו'. ועיקר גילוי התמידי הנה הוא רק באור החוטם לבד, כי הוא עצמו המזל עליון אשר אבא כלול בו, שהוא רק משבולת הזקן עד החזה, אשר שם הוא עיקר הגילוי רק מאור החוטם.

והרי הנה המזל עליון ג"כ בב' בחי', כי בהעלם הנה הוא כלול מכל הח' תיקונים העליונים אשר התחלתם הוא מהאזניים וכמ"ש בספד"צ (רפ"ב יח ע"א) מאודנין נפקי, אבל בגילוי הנה הנה המזל עליון רק משבולת הזקן עד החזה, אשר שם הוא עיקר הגילוי רק מאורות החוטם, כי עד שבולת הזקן הם בטלים באורות האזניים ע"ד שרגא בטיהרא. וכן הוא גם באבא שבא"ק הכלול בו, כי שורשו ותלייתו בהעלם הוא באור האזניים, אך זה אינו מתגלה בו אלא בעת הזכות והרצון, אבל בגילוי התמידי שהוא מהגרון עד החזה, הנה הנה שורשו ותלייתו רק באורות החוטם.

והנה עד"ז הוא ג"כ בהאימא שבא"ק שהיא כלולה במזל תחתון, הנה היא ג"כ בב' בחי', כי בהעלם שבה הנה שורשה ותלייתה הוא באור החוטם, אבל בגילוייה הנה שורשה

¹²⁸ עי' לעיל ח"א כלל ט ענף י שזה כעין מיתה.

¹²⁹ וברחובות הנהר (בדף ח ודף ט מדפוס ווארשא תרנ"א).

¹³⁰ תרגום: זקן של כהן גדול נתקן בשמנה תיקונים.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ותלייתה רק באור הפה, כי כן הוא ג"כ אלו הב' בחי' גם בהמזל תחתון אשר האימא כלולה בו, והוא כי הרי כתב הרב בהולדת או"א (פרק ו) כי המזלין הנה הם בסוד אלפי"ן, המזל עליון הוא אל"ף בצורת יו"י, והמזל תחתון הוא אל"ף בצורת יו"ד. וע' במפרשים שם שטרחו בזה למצוא טעם מפני מה הם בבחי' אור אלפי"ן, אך הענין הוא פשוט, כי הרי המזלין הם סוד הדעת, ע' נסירה (סוף פרק ג) ודרושי מ"ן ומ"ד (ריש דרוש י') ובכ"מ, והדעת הוא סוד אל"ף ע' שעה"כ פסח (דרוש ה' ו') ובכ"מ. ועוד כי הרי המזלין הרי הם בא"א משבולת הזקן שבו עד הטבור שבו, שהוא בחג"ת, וכל חג"ת הוא בסוד מ"ה דאלפי"ן, שהוא סוד ז"א. ומה שהם אלפי"ן בציוור יודי"ן, הרי כתב הרב הענין בזה בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ה') כי הוא משום שהאלפי"ן דהמ"ה הם מהיודי"ן דההי"ן דס"ג ע"ש. (זו ע"ג)

אך סוד הענין בזה הוא, כי הנה אלו האלפי"ן מקורן הוא באח"פ כמ"ש הרב בטנת"א (פרק ב) ובעקודים (פרק א), והנה מבואר שם כי היודי"ן שבהם הם מאוזן, והו"ד שבהם הם מחוטם. ואח"כ הנה הם נמשכים ונכנסים כולם בהפה, ומשם הם יוצאים ומתגלים, וע' דברינו שם בעקודים פ"א אות כ"א. וכבר כתבנו בכ"מ כי כל אורות האח"פ בא"ק הם בו בחי' הי"ג ת"ד כמו בא"א דאצילות¹³¹, ובאשר שהמזלין הם כללות כל הי"ג ת"ד כמ"ש הרב שם בהולדת או"א (פרק ו), לכן אמר הרב שם כי אלו האלפי"ן הם בהמזלין. והמזל עליון אשר בו כלול אבא, אשר שורשו העליון הוא בהאוזן, הנה בו הוא האל"ף בציוור יו"י, כי עיקרו בו הוא היודי"ן. והמזל תחתון אשר בו כלול אימא, אשר שורשה העליון הוא אורות החוטם, הנה בו הוא האל"ף בציוור יו"ד, כי הו"ד הוא מהחוטם כנו". וכן הוא האימא, הנה היא לעולם בבחי' ו' ד', כי בינה עלאה היא הו"ד דמילוי יו"ד, ואח"כ ישסו"ת הוא הה' ראשונה שהוא ד' על ו', ע' זווגים (פרק ד) וכנודע. וכ"ז הוא משום שהאימא היא כלולה בהמזל תחתון, ושורשו הוא באור החוטם, אשר שם הוא הו"ד כמ"ש בטנת"א (פרק ב), לכן הוא האל"ף שבמזל תחתון בציוור יו"ד, וכן הוא האימא תמיד בו"ד, כי הוא ע"ש הזו"ן דנפיק מנה, וע' עוד בכוננת פסח (דרוש ה').

אמנם הוא, כי הנה מה שהאימא שורשה הוא באורות החוטם, הנה הוא רק שורשה הנעלם שבה, אבל בגילוייה הוה שורשה ותלייתה רק באורות הפה, כי כן הוא מקומה מהחזה עד הטבור, ושם הוא כל הגילוי רק מאורות הפה שהם עצמן סוד המזל תחתון, אשר היא כלולה בו. והאל"ף שבו הוא בציוור יו"ד אשר מקורו הוא בחוטם כנו". והרי הוה המזל תחתון גופה שורשו באורות החוטם, ולכן הוא כ"ז ג"כ בהאימא, כי שורשה העליון אשר בהעלם הוא בחוטם, אבל שורשה הקרוב אליה המקיף עליה ומרחף עליה, הנה הוא רק אור הפה שהוא עצמו סוד המזל תחתון המתפשט עד הטבור (כמ"ש הגר"א בספד"צ פ"ב בתיקון ח' בהגהה שם יש ע"ב, וע' דברינו לעיל כלל י"ז ענ"ד אות ה'). והוא ענין אור הפה המאיר עד הטבור, כי הוא סוד המזל תחתון הכולל כל הה' תיקונים האחרונים, והרי הוה הן האימא והן המזל תחתון אשר היא כלולה בו שניהם בב' בחי', אחד בהעלם, ואחד בגלוי. כי בהעלם הוא שורשם באורות החוטם, ובגלוי הוא באורות הפה. וכן הוא עד"ז ב' בחי' בהאבא ובמזל עליון, כי בהעלם הוא שורשם באורות האוזן, ובגלוי הוא שורשם באורות החוטם וכנ"ל. והרי ניחא בזה הסתירה הנמצא בדברינו אשר הערינו לעיל בריש הדיבור, כי שניהם ישנם ושניהם אמת. וע' דברינו לקמן סי' ט' אות ל"ד ותבין דברינו כאן יותר היטיב, יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים אמן ואמן.

סימן ג'

¹³¹ עי' לקמן לח ע"א באבנ"מ.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הקדמה

הנה אחר שבארנו תהלה לאל ית"ש את שורש השרשים לכל גילוייו דא"ס ית"ש, והם העסמ"ב דהמ"ס שבא"ק אשר בס"י א' מערכה הא'. והראשון לכל הגילויים דהעולמות הנה הוא אורות האח"פ שבא"ק, ושורש השרשים אשר לזה בא"ס הנה הוא הס"ג דהמ"ס שבא"ק אשר בס"י א' אות ב' וכנ"ל ס"י א'. אמנם הנה כל כלילותם אשר בהס"ג דס"י א' הנה הוא רק שרשם בכלל ובהעלם נורא מאד, אך שרשם בפרט ולכל א' בפנ"ע לאור האו"ן בפנ"ע ולאור החוטם בפנ"ע ולאור הפה בפנ"ע, הנה הוא בהע"ב דאות ה' אשר בס"י ב' ובהסמ"ב שבו דאות ו' ז' ח', שהם השרשים פנימים להם שורש מיוחד לכל א' וכנ"ל ס"י ב'. ואמרנו שם עוד כי הנה ישנם באמת באותן הסמ"ב ג"כ שורש מיוחד לההתפשטות הא' בפנ"ע ולהתפשטות הב' בפנ"ע, וכמו שבארנו שם כ"ז בכל אחד ואחד מהאח"פ באר היטיב בע"ה ית"ש. ועכ"פ הוא, כי כל מה שדברנו (זו ע"ד) בהם עד כה, הנה הוא רק בשרשם הנעלם והפנימי לבד, והנה על זה הנה נבאר עתה ג"כ בהג' סימנים שלפנינו את מציאותם העיקרי דאורות האח"פ, הן ההתפשטות הא' דכל א', והן ההתפשטות הב' דכל א', סדר מציאותם וכן שימושם דכל א' ומקומם בא"ק, וכן מקומם בהע"ב דאות ה' שהוא הא"א להם.

והגם שבדברינו לעיל אמרנו בכ"מ שהג' שמות סמ"ב שבס"י ב' אות ו' ז' ח' הנה הם בבחי' אימא וזו"ן, אך הכוונה היא רק שהם בחי' אימא וזו"ן שבהע"ב דאות ה' עצמו שהוא בהא"א עצמו, כי בכל א' ישנו כל הבחי' כולם כנודע, אבל עיקר או"א וזו"ן הכלליים שבכל א' מהאח"פ, הנה הם ההתפשטות הא' והב' שבכל א', כי ההתפשטות הא' דכל א' הוא כללות האו"א שבכל א', וההתפשטות הב' דכל א' הוא כללות הזו"ן שבכל א' וכמו שיתבאר לקמן בפנים. והגם כי באמת הנה ישנם ג"כ הן בהתפשטות הא' דכל א' והן בהתפשטות הב' דכל א' כל הד' פרצופים ג"כ, או"א וזו"ן כלליים ופרטיים כמו שמבואר בכל דרושי הרב בזה. אך בכללי כללות הנה הנה כל ההתפשטות הב' רק בבחי' זו"ן נגד ההתפשטות הא' שהם האו"א להם.

כי הנה ראוי לדעת כי אלו הב' התפשטויות שבכל א' הנה הם שתיים שהן ארבע, כי היה ההתפשטות דכל א' הן מבפנים והן מבחוץ, וכגון ההתפשטות דאור האו"ן שהוא מן האזניים עד שבולת הזקן, הנה היה התפשטותו הן מבפנים מגבול האזניים עד גבול שבולת הזקן מבפנים להגלגלתא, וכן מהאזניים עד שבולת הזקן מבחוץ. ולא עוד אלא הוא, כי הנה עיקר האור הוא מבפנים, ומה שיוצא מבחוץ הוא רק דרך צינורות השערות ונקבים דקים, וכמו שאמר הרב מפורש בטנת"א (פרק א) כי האור שנשאר בפנימיות הא"ק הנה הוא גדול מהאורות היוצא ממנו מהאח"פ ולחוץ, והוא ע"ד הי"ג ת"ד שבא"א דאצילות, דהרי לכך נקראו הי"ג ת"ד בשם מדות י"ג מדות, משום שהשפע הנמשך דרך הם הוא נצטמצם במדה ובמשקל כמ"ש בפע"ח בכוונת שופר (פ"ב וע"ש עוד פ"א), וכ"ז הוא משום שעיקר האור הנה הוא נשאר מבפנים. וכן הוא בענינינו בענין ההתפשטות הא' והב' דהאח"פ אשר בא"ק שהם בבחי' הי"ג ת"ד שבא"א, הנה היה כל התפשטות בשתיים, אחד מבפנים ואחד מבחוץ, ועיקר האור הוא נשאר מבפנים, והוא מה שאמרנו כי ההתפשטות הא' הוא האו"א והתפשטות הב' הוא הזו"ן, כי הם הב' אורות אשר מבפנים ומבחוץ וכמו שיתבאר כ"ז לפנינו. והנה אותן השתיים שהן ארבע שאמרנו שהם בכל א' מהאח"פ, הנה כולם בשם יקרא, והם ד' שמות עסמ"ב שבכל א'. והנה על זה נבאר על כל שם ושם בפנ"ע את מציאותו ושימושו ומקומו אשר בא"ק, וכן מקומו אשר בהע"ב דאות ה' שהוא הא"א להם, הנה כ"ז יתבאר לפנינו לאחד לאחד בעזרת ה' ית"ש, ע"כ הקדמה.

(ט')

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ע"ב

הוא השם ע"ב מההתפשטות הא' דאור האזניים, כי ההתפשטות הא' הנה הגם שהוא בעצמו הנה הוא קומה שנימה הכולל י' ספי', וכל הד' שמות עסמ"ב, וכל הפרצופים כולם, אך בכללות הנה הוא כולו רק מב' שמות ע"ב וס"ג בערך ההתפשטות הב'. והנה יציאת כל אותו ההתפשטות הא' הנה הוא מהשם ס"ג דלעיל סי' ב' אות ו', כי אותו הס"ג דאות ו' הנה הוא השורש הפנימי לכל אורות האזניים. אך בפרטות ובדיוק הנה הוא בדרך זה, כי הנה הס"ג דאות ו' הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב כלליים ופרטיים, והע"ב וס"ג הכלליים שבו הם השורש פנימי להתפשטות הא' דאור האזניים. אמנם אינם הם עצמם כמו שהם בכללות, אלא רק ע"י גילוי המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, והיה יציאת האור דהתפשטות הא' דהאזניים מהם בסדר זה, כי הרי אותו הס"ג דאות ו' בכללות כל הד' שמות עסמ"ב שבו, הרי אמרנו לעיל אות ו' כי הוא בחי' האימא שבהע"ב דאות ה', אשר היא מהחזה שבו עד הטבור שבו, שכ"ז הנה הוא השליש אמצעי דהת"ת שבו, (יה ע"א) והוא בא"ק מסיום גבול העינים עד גבול שבולת הזקן.

והע"ב וס"ג הכלליים שבאותו הס"ג דאות ו' הנה הם חציו העליון עד טבורו, וע"ד הא"ק שהע"ב וס"ג שבו הוא עד טבורו, ומן טבורו ולמטה הוא המ"ה וב"ן שבו כמ"ש בנקודות (רפ"א ופ"ב), וכן הוא ג"כ בא"א דאצילות, והבן. וכן הוא כאן, כי הע"ב וס"ג דהס"ג דאות ו' הם בחציו העליון דאותו הס"ג עד טבורו דאותו הס"ג, והוא בהע"ב דאות ה' בהחציו העליון דהשליש האמצעי דהת"ת שבו, ובא"ק הנה הוא מגבול העינים עד גבול האזניים, אמנם הוא רק בפנימיות פנימיות, כי הרי הוא רק מעצמות הע"ב דאות ה' כנוז. וכאשר הגיע העת להתפשטות הא' דאור האזניים, הנה יצאו ונתפשטו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג הכלליים הנוז' מהטבור ולמטה דהס"ג דאות ו' ונתפשטו עד סוף רגליו, והוא בא"ק בפנימיות פנימיות מגבול האזניים שבו עד גבול שבולת הזקן שבו. ואותן המ"ה וב"ן הנה המשיכו הם שפעת אורם והמציאו את האור דהתפשטות הא' דהאזניים. והרי נמצא כי אור ההתפשטות הא' דהאזניים הנה הוא משפעת אור דהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דאות ו', והרי הוה הע"ב וס"ג הכלליים הנוז' השורש פנימי לאור ההתפשטות הא' דהאזניים, אמנם הוא רק ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם וכמו שאמרנו.

והנה נעשה ההתפשטות הא' ג"כ בב' בחי' ע"ב וס"ג, כמו הע"ב והס"ג אשר יצאו מהם. והנה הם בבחי' או"א דאורות האזניים. ונודע הוא כי כל או"א הנה אבא הוא נעלם ואימא נגלה, ע' זוה"ק בלק (קצג ע"ב) ופ' אחרי (סא ע"ב), כי האבא הנה עליו נאמר (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט, וכן כתב ג"כ הרב בדרושי מ"ן ומ"ד (ריש דרוש י¹³²). וכן הוא כאן בהתפשטות הא' שהם או"א ע"ב וס"ג, הנה הוה הע"ב נעלם, ור"ל כי הוא לא יצא מהאזניים ולחוץ כלל, אלא התפשטותו היה רק מבפנים להא"ק מגבול האזניים עד גבול שבולת הזקן שבו מבפנים, והוא הע"ב דענינינו שהוא בחי' האבא הכללי דאורות האזניים, ור"ל כי הנה ההתפשטות הא' והב' דאורות האזניים הנה הם בבחי' ד' פרצופים כלליים או"א וזו"ן שבהאזניים, וכמו שיתבאר בכל דברינו אשר בס' שלפנינו. והוה השם ע"ב דענינינו בחי' האבא שבו, ושימושו בהאורות דאזניים הנה הוא בכל עניני השימושים והפעולות דכל פרצוף אבא. וכ"ז הוא במה שאמרנו, כי כל ההתפשטות הא' דהאזניים הנה הוא מהע"ב וס"ג דהס"ג דאות ו' ע"י הגילוי דהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם. אבל הרי הם מהע"ב וס"ג עכ"פ. וזהו ענין השם ע"ב דענינינו, כי הוא מאור שפעת הע"ב דהס"ג דאות ו' וכנוז.

132 היינו יסוד אבא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה אמרנו כי בדיוק הנה לא יצא ההתפשטות הא' דאור האזניים מהע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' מהם גופא כמו שהם בכללות אלא רק מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, כאשר נתפשטו מהטבור דהס"ג דאות ו' עד סוף רגליו, והוא בא"ק בפנימיות פנימיותו מגבול האזניים שבו עד גבול שבולת הזקן שבו וכנ"ל כ"ז. והנה כאשר נתפשטו הם, אז הנה המשיכו הם את שפעם כנגדם, ונעשה מהם אורות האזניים, ונתפשטו גם הם בכל שיעור המקום הזה אשר כנגדם מכווץ להם, שהוא ג"כ מגבול האזניים עד גבול שבולת הזקן, כי המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' הם השורש פנימי להם, וכל מה שנעשה בהשורש הנה נעשה אז כמו כן ג"כ בענף ותולדה הנמשך מהם. כי התפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים היה רק בשבילם, כדי שיתפשטו גם הם כנגדם, שהוא ההתפשטות הא' דאור האזניים, והם תלויים זב"ז.

ודע עוד, כי יציאת ולידת המ"ה וב"ן הפרטיים והתפשטותם, הנה היה ג"כ רק ע"י שפעת אור מלמעלה, והוא מבחי' האבא שבהע"ב דאות ה', שהוא מהחזה שבו ולמעלה, והוא בעינין דא"ק בסוד הראיה הפנימית כנ"ל אות ה'. הנה משם מקבל הס"ג דאות ו', אור ושפע להוליד ולהוציא את המ"ה וב"ן הפרטיים הנז', וכן מתלבש ג"כ אור העינין בהתפשטות הא' דאור האזניים, ומשפיע בו תמיד. אמנם כאשר שאור העינין עצמן הנה הם גבוהים ונעלמים מאד, כי הם מסוד (יח ע"ב) נשמה לנשמה שאין לה כלי להתלבש כלל וכנ"ל אות ה', לכן אינו מתלבש אור העינין באור ההתפשטות הא' דהאזניים אלא רק בהארה בעלמא, אבל מתלבש בה עכ"פ. ונדע הוא כי סוד ב' האזניים הם יש"ס ותבונה, וסוד ב' עינין הם או"א עלאין. והנה ההתלבשות מאבא לישי"ס ומאימא עלאה לתבונה, וא"כ הרי בענינינו שהוא בהשם ע"ב דאורות האזניים שהוא בבחי' יש"ס, הנה הנה ההתלבשות שבו מהארת אבא עלאה שבעינין.

אמנם הוא, הנה כל אותו השם ע"ב דענינינו, הנה הגם שאמרנו כי הוא ירד ונתפשט בפנימיות א"ק מגבול האזניים עד גבול שבולת הזקן, אך באמת הנה אין מקומו שם כלל, כי הרי הוא הארת אור מהע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו', שהוא מחציו העליון שבו אשר מטבורו ולמעלה, שמקומו בא"ק הנה הוא רק מגבול האזניים ולמעלה עד גבול העינים שבו. וכן גם המ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ל, שהם מהע"ב וס"ג הנז' עצמן, אשר הם נתפשטו וירדו ג"כ כנ"ל. הרי פשוט הוא שאין מקומם למטה כלל, ולכן הנה חזרו שניהם ונסתלקו מגבול האזניים ולמעלה, כל א' למקום הראוי אליו, המ"ה וב"ן הפרטיים הם חזרו ועלו בהע"ב וס"ג עצמן בפנימיות דפנימיות דא"ק, וכן הע"ב דענינינו שהוא אור ההתפשטות הא' דהאזניים, הנה הוא נסתלק ג"כ מהתפשטותו, וחזר ועלה מהאזניים ולמעלה ובפנימיות א"ק ג"כ, וכנגד הע"ב וס"ג דהס"ג דאות ו' כי הוא תולדתם כנז'. וכל התפשטותם שבתחילה לא היה ג"כ רק אלא להצטמצם ע"י ירידתם במקום הראוי להתחתון, וכדי להעשות שורש עליון אליו, וכמו שיתבאר בדברינו לקמן. אבל אחר שעשו את פעולתן אשר לזה ירדו, הנה נסתלקו וחזרו ועלו למקומן ונשארו שם לעולם. והנה עומדים שם בסוד עליית מ"ן לעורר זווגי עליונים לקבל תוספות אור וברכה תמיד לצורך התחתונים, וכמו שיתבאר כ"ז בדברינו לקמן. ועכ"פ הרי נתבאר לנו על השם ע"ב דענינינו שהוא הע"ב דאות ט' את מציאותו ושימוש, וכן יציאתו ותולדתו, ומקומו ועמידתו. כי מציאותו הוא שהוא בחי' אבא הכללי אשר בכללות אורות האזניים.

ושימוש הוא, כי הוא משמש לאור ההתפשטות הא' באורות האזניים, כי ע"ז הנה נצטמצם להעשות שורש עליון אליו, וכן הוא משמש ג"כ להסתלקות הא', וע"ז הנה הוא עומד לעולם בסוד מ"ן לקבל תוספות אור ומוחין תמיד לאור ההתפשטות הב'.

ויציאתו ותולדתו הוא, כי הנה הוא הארת ושפעת אור מהע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, אשר יצאו ונולדו לצורך זה ע"י תוספת אור ומוחין אשר

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

קבל הס"ג דאות ו' שהוא אימא הכללי שבהע"ב דאות ה' מהאור הפנימי דהעיינין דא"ק, אשר שם הוא האבא הכללי שבהע"ב דאות ה' וכנ"ל כ"ז.

ומקומו ועמידתו הוא כי בהתפשטותו הרי נתפשט מגבול האזניים דא"ק בפנימיותו עד גבול שכולת הזקן דא"ק בפנימיותו, והוא בהע"ב דאות ה' בגבול החצי התחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבו, ואחר הסתלקותו שחזר ועלה מגבול האזניים דא"ק ולמעלה עד גבול העינים, ונשאר שם לעולם, ומשתמש שם לסוד מ"ן וכנ"ל, הנה הוא בהע"ב דאות ה' בגבול החצי העליון דהשליש אמצעי דהת"ת שבו. ודי בזה כעת לענין הע"ב דאות ט' דענינינו, ולמטה בסמיך בענין הס"ג הנה יתבאר שם עוד איזה פרטי דברים הנוגע להע"ב ג"כ ע"ש.

(יוד)

(ס"ג)

הוא השם ס"ג מההתפשטות הא' דאור האזניים, ור"ל על (יח ע"ג) הס"ג הכללי דהעסמ"ב הכלליים, הכוללים את כל הארות כולן דהאזניים, ההתפשטות הא' עם ההתפשטות הב'. וההתפשטות הא' הוא ע"ב וס"ג כי הוא בבחי' או"א, וההתפשטות הב' הוא מ"ה וב"ן כי הוא בבחי' זו"ן. והוא ע"פ שנודע בדברינו, כי כל התפשטות ב' הנה הוא כולו רק תולדות אור מההתפשטות הא', והנה כל התפשטות הא' בבחי' או"א שהם ע"ב וס"ג, וכל התפשטות הב' בבחי' זו"ן וב"ן. וכ"ז הוא ג"כ, כי הנה כל ההתפשטות הנה הוא בשני בחי', אחד מבפנים, ואחד מבחוץ, כי עיקר האור הוא נשאר מבפנים, ומה שיוצא לחוץ הוא רק דרך צינורות ונקבים דקים כדי להתמעט האור שיוכלו התחתונים לקבל. ומה שנשאר בפנים הנה הוא אבא וז"א, כי בהתפשטות הא' הוא אבא, ובהתפשטות הב' הוא ז"א. ומה שיוצא לחוץ, הנה הוא אימא ונוק', כי בהתפשטות הא' הוא אימא, ובהתפשטות הב' הוא נוק'. והגם שבאמת כי בפרטות הנה ישנם בכל א', הן בהתפשטות הא' והן בהתפשטות הב', הן בחלק האור שנשאר מבפנים והן בחלק האור שיוצא לחוץ, הנה ישנם בכל א' כל הי' ספ"י כולם, וכל הד' שמות עסמ"ב כולם, וכל בחי' הפרצופים. אך בכללות הנה הנה כל ההתפשטות הא' בהב' חלקי אור שבו אשר מבפנים ומבחוץ, הנה הנה הוא בבחי' ע"ב וס"ג או"א, וכל ההתפשטות הב' בהב' חלקי אור שבו אשר מבפנים ומבחוץ הנה הנה הוא בבחי' מ"ה וב"ן שהם זו"ן.

והוא ג"כ ענין השם ס"ג שאנו עסוקים בו עתה באות י', כי הנה הוא חלק אור דהתפשטות הא' דהאזניים אשר יצא מהאזניים ולחוץ, והוא הס"ג הכללי והאימא הכללי, ר"ל מהאורות הכלליים דהאזניים, ההתפשטות הא' והב' שבו כנ"ל. והוא ההתפשטות הא' דאור האזניים שבהעקודים אשר בו מדבר האריז"ל, כי כל דרושי האריז"ל אשר בהתפשטות הא' והב' דהעקודים הרי היא רק בהאורות שייצאו מהאח"פ ולחוץ, אבל באורות הפנימים שבהם הנה אינו מדבר האריז"ל מאומה כי הם נעלמים, אמנם הנה אנו נלמוד אותם מהי"ג ת"ד שהם פנימים ומקיפים כנודע¹³³.

והגם שהאריז"ל אינו מדבר מהתפשטות והסתלקות הא' והב' אלא רק באורות הפה לבד, אמנם הנה רמז רמז לנו בטנת"א (פ"ב סמוך לסופו) כי כל מה שנעשה באורות הפה הנה הוא מאורות החוטם והאוזן, כי הם הנשמה אליו. וכך מבואר למבין מכל דרושי אח"פ (וע"ש פ' א' ב' שמזכיר בחי' כלים גם באורות האוזן והחוטם) וטנת"א (פ' א' ב') ועקודים (פרק א), כי אוזן חוטם פה הם בכל עניניהם אחד, אלא שהם זה לפנים מזה וזה

¹³³ זכור לי שהאר"י מזכיר את האורות הפנימים ברמז

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

למעלה מזה, אבל כל מה שבזה הוא בזה, אמנם בכל א' הוא לפי ערכו. ודי בזה והאמת יורה דרכו.

ונחזור להענין כי הס"ג דענינינו הנה הוא חלק אור דהתפשטות הא' דאור האזניים אשר יצא לחוץ שבו מדבר האריוז"ל, כי הם אשר נתגלו בעת התפשטות הא' ע"י שיצאו מהאזניים ולחוץ, ונתפשטו מהאזניים עד שבולת הזקן מבחוץ כמ"ש בטנת"א (פרק א). אמנם עיקר האור הנה הוא מה שנשאר מבפנים, ונתפשט הוא אז ג"כ בכל שיעור מקום הזה, שהוא מגבול האזניים עד גבול שבולת הזקן מבפנים, והוא השם ע"ב האבא הכללי דהאזניים וכנ"ל אות ט', והס"ג דענינינו הוא מקבל ממנו תמיד ככל בחי' אימא מאבא.

והנה יציאת הס"ג דענינינו הנה הוא ג"כ מאותו המקור דהע"ב דלעיל אות ט', כי או"א הם כחדא נפקין כמ"ש באד"ז (רצ ע"ב), וע"ש במאמרי רשב"י (דף נ"א ע"א). וכן הוא כאן, כי יוצאים שניהם ממקור אחד שהוא מהס"ג דס"ב ב' אות ו' מהע"ב וס"ג שבו, ע"י שניתוסף בהם אור ומוחין מלמעלה למעלה עד רזא דאור א"ס לצורך מציאות האור דשורש ההתפשטות הא'. ואז הנה יצא מהם השם ע"ב דלעיל אות ט' והס"ג דענינינו ע"י המ"ה וב"ן הפרטים שבהם כנ"ל אות ט', אלא שהע"ב דלעיל אות ט' הוא מהע"ב שבס"ג וע"י המ"ה הפרטי שבו, והס"ג דענינינו הוא מהס"ג שבס"ג וע"י הב"ן הפרטי שבו. ולכן נקרא הוא ג"כ ויח ע"ד { בשם ס"ג, ע"ש מקורו. ויציאתו היה ג"כ רק משפעת אור דהב"ן הפרטי הנז', כאשר נתפשט ויצא מהס"ג מטבורו ולמטה בפנימיות דפנימיות דא"ק, מגבול האזניים שבו עד שבולת הזקן שבו, הנה מהארת שפעת אורו הנה יצא כנגדו אור גדול ג"כ מהאזניים ולחוץ, ונתפשט עד שבולת הזקן מבחוץ, והוא האור דהתפשטות הא' דהאזניים, והוא הס"ג דענינינו. והנה הוא כנגד השם ע"ב דלעיל אות ט', כי הם האו"א אשר כחדא נפקין וכחדא שריין, אלא שהע"ב הוא מבפנים והס"ג הוא מבחוץ, וכן תופסים שניהם בהע"ב דאות ה' ג"כ שיעור אחד שהוא כנגד כל המקום דהתפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים הנז', שהוא בהחצי תחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבו, שהוא עד הטבור שבו, שהוא מהאזניים דא"ק עד גבול שבולת הזקן דא"ק, כי עד שם היה מגיע התפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים (דהע"ב וס"ג שבהס"ג דס"ב ב' אות ו'), ועד שם היה מגיע אז, ר"ל בעת ההתפשטות הא' דהאזניים, ההתפשטות הע"ב דלעיל אות ט', שהוא האבא הכללי דהאזניים.

וכן עד שם היה מגיע אז התפשטות הס"ג דענינינו שהוא האימא הכללי דהאזניים, אלא שהמ"ה וב"ן הפרטיים הם בפנימיות דפנימיות דא"ק, כי הם מהע"ב דאות ה' עצמו שהוא הא"א דכללות כל האח"פ, והע"ב דלעיל אות ט' שהוא האבא דכללות כל אורות האזניים, הוא ג"כ בא"ק מבפנים. ובעת ההתפשטות הא' דהאזניים הוא התפשט ג"כ מגבול האזניים ולמטה מבפנים עד גבול שבולת הזקן, וכנגד המ"ה וב"ן הפרטיים הנז'.

והס"ג דענינינו שהוא האימא דכללות כל אורות האזניים, הנה הוא אשר יצא אז ר"ל בעת ההתפשטות הא' דהאזניים, הנה הוא יצא אז כנגדם מהאזניים ולחוץ ג"כ בכל שיעור המקום הזה אשר מגבול האזניים עד שבולת הזקן, כי הם שניהם, ר"ל הע"ב דלעיל אות ט' עם הס"ג דענינינו, הנה הם שניהם משפעת הארת אור דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', ולכן הנה התפשטו ועומדים כנגדם זה מבפנים וזה מבחוץ, ר"ל הע"ב דלעיל אות ט' מבפנים, והס"ג דאות י' דענינינו מבחוץ. ואותו הס"ג דענינינו, הנה הוא חלק אור דהתפשטות הא' דאור האזניים אשר יצא מהאזניים ולחוץ, ובו מדבר האריוז"ל, והנה הוא ג"כ נובע ויוצא משפעת הארת אור דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', כי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הם השורש פנימי דכל ההתפשטות הא' דהאזניים וכנ"ל ס"ב ב' אות ו', שכאשר נעשה ההתפשטות בהמ"ה וב"ן הפרטיים, הנה יצא מהם אז כל ההתפשטות הא' דהאזניים הע"ב דלעיל אות ט' מבפנים והס"ג דענינינו מבחוץ.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה אמרנו לעיל אות ט' כי בהתפשטות הא' דהאזניים, הנה מתלבש בו הארת אור דהעינים, כי אור האזניים אשר הוא נובע ויוצא מהס"ג דאות ו', הנה הוא בחי' האימא הכללי, שהוא ישסו"ת שבהע"ב דאות ה'. והוה הע"ב דלעיל אות ט' בבחי' אור דיש"ס שבהע"ב דאות ה', והס"ג דענינינו הוא בבחי' אור דתבונה שבהע"ב דאות ה'. אך האור דענינינו הנה הוא בבחי' אור דהאור"א עלאין שבהע"ב דאות ה' וכנ"ל סי' ב' אות ה' כ"ז. והנה הוה ההתלבשות מהארת אור עינים לאור האזניים, כי הארת אבא עלאה שבעינינו והוא בעין ימין, הנה הוא מתלבש באור דיש"ס שהוא אור אוזן ימין, והוא הע"ב דלעיל אות ט' שהוא מאור יש"ס שבהס"ג דאות ו' וכנ"ל אות ט'. והארת אימא עלאה שבעינינו, והיא בעין שמאל, הנה הוא מתלבש באור דהתבונה שהוא האור דאוזן שמאל, והוא הס"ג דענינינו שהוא מאור התבונה שבהס"ג דאות ו'. ועכ"פ הוא כי הנה מתלבש אור העינים באור האזניים כי בלתי זה אי אפשר, כי העינינו דא"ק הנה בו הוא שורש האשגחא פקיהא¹³⁴, אשר בו מתנהג כל העולמות כולם, ועליו נאמר (ירמיה לב יט) אשר עיניך פקוחות וכמו"ש באד"ר (קכט ע"ב ושם קל ע"א), וכן על זה נאמר ג"כ (ישעיה ב ג) לכו ונלכה באור ה'.

והנה אחר שיצא הס"ג דענינינו ע"י התפשטות הב"ן הפרטי הנו, ויצא משפעת אורו הס"ג דענינינו, ויצא הוא (יט ע"א) מהאזניים ולחוץ, והתפשט גם הוא בכל שיעור מקום דהב"ן הפרטי כנגדו מבחוץ מגבול האזניים עד גבול שבולת הזקן. הנה באשר שהרי באמת הנה אין מקימם שם כלל, כי הב"ן הפרטי הרי הוא מהס"ג הכללי, שהוא מחציו העליון דהס"ג דאות ו' אשר מטבורו ולמעלה, והוא מגבול האזניים דא"ק ולמעלה ולפנים עד גבול העינים, וכן הס"ג דענינינו אשר הוא מנביעו דנהוריה ומשפעת אורו, הרי הוא מקומו ג"כ רק מהאזניים ולמעלה ולפנים, והוא בהב"ן הפרטי אשר מקומו הוא בהס"ג הכללי עצמו, וכל יציאתם והתפשטותם שבתחילה שיצאו ונתפשטו שלא במקומם, הנה היה רק כדי להצטמצם ע"י ירידתם להעשות שורש לתולדותם הנצרך לצאת מהם וככל ענין ההתפשטות הא' הנודע בדברינו, כי התפשטות הב"ן הפרטי הנה היה לצורך תולדות הב"ן הכללי כנ"ל סי' ב' אות ו' סעי' ג'. והתפשטות הס"ג דענינינו, שהוא התפשטות הא' דהאזניים אשר יצא לחוץ ונתפשט עד גבול שבולת הזקן, הנה היה לצורך תולדות המציאות דהתפשטות הב' דהאזניים שיתבאר לקמן אות י"ב. והרי היה כל התפשטות הא' מה שיצא מהאזניים ולחוץ וירד עד שבולת הזקן, הנה היה יציאתו וירידתו שלא במקומו, אלא שיצא וירד כדי להצטמצם להעשות שורש עליון להתפשטות הב' כנ"ז. ולכן אחר שנתפשט ונעשה בו תועלתו ופעולתו אשר נתפשט לזה, הנה חזר ועלה ונסתלק. וכן היה עלייה והסתלקות בהב"ן הפרטי ג"כ כנ"ל סי' ב' אות ו' סעי' ג', שחזר ועלה בחציו העליון דהס"ג דאות ו', ואותו הב"ן הפרטי הרי הוא השורש של הס"ג דענינינו. ולכן כל מה שנעשה בהב"ן הפרטי הנה נעשה ונמשך ונתהווה כ"ז ג"כ בהס"ג דענינינו, כי חזר ועלה הוא ג"כ מהאזניים ולפנים ומהאזניים ולמעלה ובמקום החציו העליון דהס"ג דאות ו', ונשאר שם לעולם, ובהע"ב דאות ה', הנה הוא בחציו העליון דהשליש אמצעי דת"ת שבו, שהוא מגבול העינים דא"ק עד גבול האזניים דא"ק בפנימיותו, והנה שם עלה ההתפשטות הא' דאור האזניים אחר הסתלקותו, ונשאר שם לעולם, ועומד שם בסוד עליית מ"ן לקבל שם תוספות אור וברכה אור ומוחין, להמציא ולהוליד את האור דהתפשטות הב' דהאזניים אשר יתבאר לקמן אות י"ב.

והרי נתבאר לנו בכ"ז על הס"ג דענינינו, שהוא הס"ג דאות יו"ד, כל ענינינו שבו באר היטיב, היינו: מציאותו, ושימוש, יציאתו, ותולדתו, ומקומו, ועמידתו. כי שימוש

¹³⁴ הוא תיקון ו' דת"ג עי' ספד"צ ו ע"ב.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הוא, כי הוא האימא הכללי דכללות אורות האזניים, ור"ל בכללות ההתפשטות הא' והב', שהתפשטות הא' הוא או"א, והתפשטות הב' הוא זו"ן כנ"ל. והוה הס"ג דענינינו האימא הכללי, כי היא הרה וילדה את כל ההתפשטות הב' דהאזניים שהם המ"ה וב"ן אשר לקמן אות י"א י"ב.

ומציאותו הוא, כי הוא ההתפשטות הא' דאור האזניים אשר יצאו מתחילה מהאזניים ולחזן, והתפשט ג"כ מהאזניים עד שבולת הזקן, ונתקן עי"ז להעשות שורש להתפשטות הב', שהוא המציאות העיקרי וכנודע בדברינו ביסוד כל הספר הזה מהתועלת והפעולה דכל התפשטות הא', ועיקר תועלתו הנה נתגלה אח"כ בהסתלקות הא', ע' דברינו לעיל כלל י' וי"א ובכ"מ.

ויציאתו ותולדתו הוא, כי הוא נובע ויוצא מהב"ן הפרטי דהע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' כנ"ל כאשר נתפשט הוא ג"כ כנ"ל, וכן נסתלק הוא בהסתלקות הב"ן הפרטי, כי הב"ן הפרטי הוא שורשו הפנימי, ומתפשט הוא בהתפשטותו וכן מסתלק הוא בהסתלקותו וכנ"ל ס"ב אות ו' סעי"ג ע"ש. וכן הוא עיקר תולדתו ג"כ ע"י תוספות אור ומוחין אשר קיבל הס"ג דאות ו' מאור הפנימי דהעניין, כי כל התפשטות א' דאור האזניים שהם מכללות האימא שבהע"ב דאות ה', הנה הוא ע"י תוספות אור ומוחין מאור הפנימי דהעניין, שהם יט ע"ב) מכללות האבא שבהע"ב דאות ה' וכנ"ל אות ט'.

ומקומו ועמידתו, הוא הנה בעת ההתפשטות, הרי יצא הוא מהאזניים דא"ק ונתפשט עד שבולת הזקן דא"ק, והוא בהע"ב דאות ה' בחצי התחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבו עד טבורו. ובעת הסתלקותו, הנה עלה מהאזניים ולפנים להתייחד עם הע"ב דלעיל אות ט', והם מהאזניים דא"ק ולמעלה ולפנים בחציו העליון דהס"ג דאות ו', שהוא ג"כ בחציו העליון דשליש האמצעי דהת"ת שבהע"ב דאות ה'. ושם הנה עומד הס"ג דענינינו עם הע"ב דלעיל אות ט' שניהם יחד לעולם, שהוא מהאזניים ולמעלה ולפנים, והם שם בסוד מ"ן לעורר זווגי עליונים בסוד ישסו"ת שבהע"ב דאות ה', שהם הע"ב וס"ג דהס"ג דאות ו', וכן לעורר בסוד או"א עלאין שבעניין עד הס"ג שבהמ"ס עם הע"ב שבו, שהם הע"ב וס"ג שבס"א א' אות א' ב' שהם ברזא דאור א"ס, להמשיך משם אור ומוחין לצורך תולדות אור דההתפשטות הב' דהאזניים אשר יתבאר למטה אות י"א י"ב. והוה אשר אמרנו כי אותו הס"ג דאות י' דענינינו עם הע"ב דלעיל אות ט' אחר הסתלקותם ועלייתם מהאזניים ולמעלה ולפנים, הנה הם בבחי' או"א הכלליים שבכללות אורות האזניים, כי הרי מהם יצא ונולד הזו"ן הכלליים דהאזניים, שהם כללות כל ההתפשטות הב' דהאזניים אשר יתבאר לפנינו בעזרת ה' ית"ש.

(יא)

מ"ה

[סעיף א']

השם מ"ה הזה הנה הוא מאור העיקרי דהאזניים שהוא ההתפשטות הב' דהאזניים, כי הע"ב והס"ג אשר לעיל אות ט' י' שהם ההתפשטות הא' דאור האזניים, הרי הם חזרו ונסתלקו ועלו למעלה ונשארו שם לעולם. והם נעלמים, וכל יציאתם והתפשטותם שבתחילה שהוא במקום העתיד להתפשטות הב', הנה היה רק כדי להצטמצם להעשות שורש להתפשטות הב'. וכמו שאמרנו שהם האו"א להם, ר"ל לאורות האזניים העיקריים שהוא ההתפשטות הב', שכל ההתפשטות הב' הוא בבחי' זו"ן להם, והם הנגלים. והנה היה ההתפשטות הב' דהאזניים ג"כ בשתיים, אחד מבפנים, ואחד מבחוץ. והם מ"ה וב"ן, שהם

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

זו"ן כנו'. כי המ"ה שהוא ז"א, הנה הוא ג"כ נעלם, לעלם כתיב¹³⁵, כי כל התפשטותו הנה הוא רק מבפנים מגבול האזניים דא"ק עד גבול שבולת הזקן דא"ק מבפנים, והוא אור יותר גדול, כי עיקר האור הנה הוא נשאר מבפנים והוא המ"ה שהוא יותר עיקרי מהב"ן, וכל גילוי הנה הוא רק ע"י הב"ן, אבל הוא עצמו הוא מתעלם. סתים וגליא, ר"ל ע"י הב"ן וכמ"ש בספד"צ רפ"ד (כט ע"ב) ובזוה"ק פ' נשא (קמו ע"ב ושם [ח"ג] עג ע"א קנט ע"א רפט ע"א), וכן הוא השם מ"ה דענינינו שהוא ההתפשטות הב' דהאזניים, ור"ל חלק האור דההתפשטות הב' דהאזניים העומד מבפנים, הוא סתים וגליא, כי הוא עצמו הוא סתים, אך הוא מתגלה ע"י הב"ן אשר הוא יצא מהאזניים ולחוץ.

והגם שבאמת הנה ישנו גם בכל ההתפשטות הב' עצמו, הן בהחלק שנשאר מבפנים והן בהחלק שיוצא לחוץ, כל הי' ספי' כולם, וכל הדי' שמות עסמ"ב כולם, וכל בחי' הפרצופים כולם, אך כללות אור ההתפשטות הב' בערך כללות האור דההתפשטות הא', הנה נקרא כללות הב' חלקי אור דההתפשטות הב' הפנימי וחיצון בשם מ"ה וב"ן, זו"ן בערך כללות הב' חלקי אור פנימי וחיצון דההתפשטות הא', שהם ע"ב וס"ג או"א, וכנ"ל אות ט' י'.

והנה אותן האו"א שהם כללות כל האור דההתפשטות הא', הם רק בבחי' פרצופים פנימיים, כי הרי אחר הסתלקות (יט ע"ג) הא' שעלו למעלה ונשארו שם לעולם, והם לעולם מהאזניים ולמעלה ומבפנים מגבול האזניים עד גבול העינים, והרי הם בבחי' פרצופים פנימים כי הם נעלמים, אבל כללות האור דכל התפשטות הב' שהם הזו"ן הכלליים כנו', הנה הם פרצופים החיצונים והנגלים, כי הרי הם עיקרן דאורות האזניים המתגלים בעקודים, כי גם הז"א והמ"ה שהוא החלק דאור הפנימי שבהאזניים כנו', הרי הוא מתגלה ג"כ תמיד ע"י הנוק' שהוא הב"ן, שהוא חלק האור היוצא מהאזניים ולחוץ, ומתלבש תמיד אור המ"ה בהב"ן, וה' בהיכל קדשו (הבקוק ב כ) כנודע (תיקו"ז לג ע"ב). והרי הוו הם פרצופים החיצונים והנגלים. וכן הוא לעולם כי הג"ר הם נסתרות והזו"ן הם הנגלות כנודע מתפילת אליהו זל"ש (תיקו, ז יט ע"א), ושורשן של דברים הוא כאן, שאו"א הכלליים הם נסתלקו ועלו למעלה והם נעלמים, והנה הם הע"ב והס"ג דלעיל אות ט' ואות י' שהם הפרצופים הפנימים כנו', ודע זה.

[סעיף ב]

והנה יציאת השם מ"ה הזה שהוא חלק אור דההתפשטות הב' העומד מבפנים, והוא ז"א הכללי דהאזניים כנו'. הנה יציאתו הוא מהע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', שהם האו"א הכלליים שבאורות האזניים, והם אור הכללי דכל התפשטות הא' כנ"ל. הנה מהם יצא ונולד כל האור דההתפשטות הב' שהם הזו"ן הכלליים, כי כאשר חזר ההתפשטות הא' ונסתלק ועלה למעלה כנ"ל, הנה היה עלייתו שם בסוד מ"ן, ונעשה עי"ז זווני עליונים למעלה למעלה, וניתוסף להם עי"ז אור ומוחי, ונולד מהם עי"ז האור דההתפשטות הב'. והרי היה יציאת ולידת האור דההתפשטות הב' מההתפשטות הא' אחר הסתלקותו, והוא אשר אמרנו כי אור ההתפשטות הא' הוא או"א ע"ב וס"ג, וההתפשטות הב' הוא זו"ן מ"ה וב"ן.

אמנם הנה שורש הפנימי דכל ההתפשטות הב' דהאזניים שהם המ"ה וב"ן הנו', שהם הזו"ן הכלליים דהאזניים, הנה הוא ג"כ בהשם ס"ג דס"י ב' אות ו', והוא ע"ד מאמרם

¹³⁵ עי' פסחים (דף נ ע"א) אמר רב נחמן בר יצחק לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה נכתב ביו"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת אבל לעולם הבא כולו נקרא ביו"ד ה"י ונכתב ביו"ד ה"י סבר רבא למדרשה בפירקא אמר ליה ההוא סבא לעלם כתיב רבי אבינא רמי כתיב זה שמי לעלם זה זכרי לדר דר אמר הקדוש ברוך הוא לא כשאני נכתב אני נקרא נכתב אני ביו"ד ה"א ונקרא אני באל"ף דל"ת.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ז"ל (גדה לא ע"א) ג' שותפין באדם הקב"ה ואו"א, וכן הוא למעלה למעלה, כי כל ז"ן הוא מאו"א, והשותף הג' הוא א"א, ע' הגר"א בתיקונים (תיקון נ"א דף צה סע"ג¹³⁶). וכן הוא בענינינו, כי הז"ן הכלליים דהאזניים שהוא כללות האור דהתפשטות הב', הנה הגם שהוא נולד ויצא מכללות האור דהתפשטות הא', שהוא האו"א הכלליים דהאזניים, אמנם הנה הוא רק ע"י שותף הג' שהוא הס"ג דסי' ב' אות ו', שהוא מהעצמות הע"ב דאות ה', שהוא הא"א הכללי לכל האורות דאח"פ וכנ"ל בדברינינו.

והוא ע"פ מה שאמרנו שם אות ו', כי אותו הס"ג הנה הוא כלול מד' שמות עסמ"ב כלליים ופרטיים. וההתפשטות הא' דאור האזניים, הנה הוא יצא ונובע מהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג שבו, שהם השורש פנימי להתפשטות הא' דהאזניים, ע"י התפשטות דאותן המ"ה וב"ן הפרטיים שלהם, שהיה בהם ג"כ התפשטות והסתלקות וכמו שבארנו כ"ז ג"כ לעיל אות ט' י' ע"ש. והנה כאשר נסתלקו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים ועלו למקומן הראוי, שהוא בהע"ב וס"ג עצמן שהם הע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דאות ו', חציו העליון שבו אשר מטבורו ולמעלה שהוא בא"ק מגבול האזניים שבו ולמעלה ולפנים עד גבול העינים, ושם הוא המקום דהע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דאות ו', ושם הנה עלו המ"ה וב"ן הפרטיים בעת הסתלקותם. והנה היה עלייתם שם בסוד מ"ן, ונולד ע"ז בהס"ג דאות ו' המ"ה וב"ן הכלליים שבו, שהם חציו התחתון שמטבורו ולמטה עד סוף רגליו, שהוא בא"ק מגבול האזניים שבו עד גבול שבולת הזקן שבו. והנה אותן המ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג דאות ו', הנה הם השורש הפנימי, והוא א"א השותף השלישי לתולדות האור דהתפשטות הב' דהאזניים, שהוא הז"ן המ"ה וב"ן הכלליים אשר בכללות אורות האזניים.

והגם שלכאורה קשה, כי הרי נמצא לפי כל הנ"ל שהמ"ה וב"ן השרשיים והכלליים דהס"ג דאות ו' אשר הם בכחי' א"א (יט ע"ד) להתפשטות הב', הנה הם יותר נמוך מהאור דהתפשטות הא', שהוא האו"א להתפשטות הב', כי האור דהתפשטות הא' אחר שנסתלק ועלה למעלה הרי מקומו הוא בא"ק מגבול האזניים ולמעלה עד גבול העינים, אבל אותן המ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו' שהם בחי' א"א, הרי מקומן הוא בא"ק מגבול האזניים ולמטה עד גבול שבולת הזקן בפנימיותו, והרי הם למטה מההתפשטות הא', וא"כ איך אפשר לומר שהם השורש פנימי השותף השלישי שהוא א"א.

אך דע, כי כ"ז הנה הוא ג"כ בסוד מה שאמרנו, בכל מקום שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענותנותו (מגילה לא ע"א), כי כל מה שהוא במדרגה יותר גבוה הנה מתגלה הוא יותר למטה הוא עצמו ג"כ, ר"ל בעצמותו העליונה גופה, וכדי להתייחד עם כולם. והוא ע"ד הז"א דאצילות, כי הנה הגם שיציאתו וגילוי, הן מציאותו גופה והן קבלתו תמיד, הנה הוא מאו"א שהם למעלה מהטבור דא"א, עכ"ז הנה מתלבש א"א בז"א מטבורו ולמטה ג"כ תמיד, והרי מלביש ז"א על נה"י דא"א והם בתוכו לעולם, כי הוא שורשו הפנימי השותף השלישי כנז', ועכ"ז הנה הוא עומד בו לעולם למטה ומתייחד עמו. והנה נאחו בו ז"א תמיד, כי בזה הנה תלוי כל תיקונו ועילוי ושלמותו האחרון, שיתעלה ז"א לעתיד למדרגת א"א גם בחיצוניותו.

¹³⁶ ז"ל: עם כל דא כו' בגין דאדם אין כו' - הענין כי ג' שותפין באדם ז"ן וקב"ה וכן נחלק הכל בג' כל עיני העולם משפיע ומקבל וקב"ה המסייע לדבר אם ה' לא יבנה בית כו' בוניו הן ז"ן וכן בכ"ד נשיאים ורוח וגשם אין כו' נשיאים מלמטה ורוח מלמעלה משיב הרוח כו' וכך אין בכל זיווג הריון עד שה' נותן הריון וכן אמר אדוניהו כי לי היתה המלוכה מצד המקבל הייתי ראוי שאני הגדול וכן מצד הנותנים ועלי שמו כל ישראל כו' אך ותשב המלוכה כו' כי מה' היתה לו וז"ס ב' וא' שנברא העולם בהן הבריאה בב' והיחוד בא' וז"ש כל יחודי לא יהיה אלא בכ' והן הכל מג' ג' וכל ג' ג"כ נכלל מג' והן חג"ת הן דז"א והוא מג' נה"י כולו דנוק' ונכלל הכל בארץ פרצוף נוק' דהיא ל"ל מגרמה כלום (זהר ח"א קפ"א ע"א) וכח"ב ג"ר הוא נכלל בא"א שותף הג' והוא המייחדם והוא נביעו ושקיו דלהון בדעת והוא שמה מפרש.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והוא עומק הענין מ"ש באד"ז (רצב ע"א) ז"א בעתי"ק תלייא ואחיד, ומ"ש ואחיד, הוא ע"י נה"י דא"א המתלבש בו כמ"ש הרב בשער א"א (פרק ז), כי ע"ז הנה יושלם כל שלימותו האחרון להתעלה לעתיד למדרגת א"א גם בחיצוניות הכלים, והוא יותר גדול הרבה מכל עילוייו של עתה, כי עתה הנה אין להחיצוניות הכלים דו"א שום עלייה ממש כלל, והם לעולם בבחי' ז"א. אבל שלימותו האחרון הוא שיתעלו ויודככו גם החיצוניות הכלים דו"א, ויתעלו במקומן גופא למדרגת א"א. וכ"ז הוא ע"י הנה"י דא"א אשר ז"א מלביש עליהם, והרי נאחו בא"א לעולם. והגם שאותן הנה"י דא"א המתלבשים בו הנה הוא לעולם ג"כ רק ע"י הנה"י דא"א, ע"י שעה"כ (צ"ה סע"א) וכן הוא בפע"ח (תפילין פ"ד), וא"כ הרי אין אחוז ז"א בא"א ממש כלל. אך דע, כי הנה"י דא"א המתלבשים בז"א, הנה הם נעשים בו לעצם מעצמיו ובשר מבשרי, והוא מה שנודע כי א"א עצמם הם רק קצרי הקומה¹³⁷, כי הם מסתיימים בהטבור דא"א, משא"כ הנה"י דא"א המתלבשים בז"א הנה הם לעולם במדרגת א"א, והנה ז"א אחוז לעולם בא"א עצמו. והרי לנו בז"א דאצילות ג"כ כי הא"א אשר מהם הוא יצא ונולד, הנה הם למעלה ממנו, כי הם עצמם הם מסתיימים בהטבור דא"א. אך הא"א שהוא השותף השלישי, אשר ממנו הוא עיקר רוחניותו ופנימותו, הנה הוא מתפשט בו למטה מכולם, והוא בכל מלואו תמיד, וכדי להחזירו אליו כנז'.

וכן הוא בענינינו בענין ההתפשטות הב' דאור האזניים, שהוא המ"ה וב"ן הזו"ן הכלליים דהאזניים, הנה לידתו ויציאתו הוא מאור ההתפשטות הא' דהאזניים שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', שהם האו"א הכלליים דהאזניים, אחר שנסתלקו ועלו מהאזניים ולמעלה ולפנים וכנ"ל. והרי עומדים האו"א הנז' למעלה לגמרי מהזו"ן הנז', כי אותן האו"א הם מהאזניים ולמעלה, ואותן הזו"ן הם מהאזניים ולמטה, כי הם ההתפשטות הב' דענינינו, אשר מקומו הוא רק מהאזניים עד שבולת הזקן. אמנם הא"א שהוא השותף השלישי, הנה הוא מתפשט יותר למטה, ומתלבש בהזו"ן בפנימיותם במקומם גופה, והוא המ"ה וב"ן הכללים דהס"ג דאות ו', שהם מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו, שהוא בא"ק מגבול האזניים שבו עד גבול שבולת הזקן שבו בפנימיותו. והרי הם בפנימיות כל ההתפשטות הב' דהאזניים, והם הא"א שהוא השותף השלישי, ומתפשט הוא בכל ההתפשטות הב' עצמו, והוא תמיד השורש פנימי אליו וכנ"ל, והוא למטה מכל ההתפשטות הא' שהוא האו"א, כי כן הוא עד"ז גם בז"א דאצילות כנז'. (כ ע"א)

[סעיף ג]

אמנם העיקר בזה הוא, כי הנה הגם שהתפשטות א"א שהוא השורש פנימי, הנה הוא מתפשט בז"א למטה מהאו"א העיקריים, הן בענינינו אשר ההתפשטות הא' שהוא בבחי' או"א, הנה הוא כולו למעלה מההתפשטות הב' שהוא בבחי' זו"ן. אבל בחי' הא"א שהוא המ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג דאות ו', הנה הם מתפשטים ועומדים בפנימיות כל האור דהתפשטות הב', שהוא מהאזניים עד שבולת הזקן. והן בז"א דאצילות, שאו"א הם מסתיימים בהטבור דא"א, והא"א הנה הוא מתפשט בז"א ומתלבש בו בכל הנה"י שלו, והרי הו"ו כל או"א עצמן למעלה מז"א. אבל א"א, הנה הוא מתלבש בכל הז"א כולו, והרי נמצא כי עומד א"א שהוא השותף השלישי השורש פנימי, הנה עומד הוא בז"א למטה מהאו"א העיקריים. אמנם באמת, הנה ישנה כוונה אחרת בזה, כי לכאורה הוא דבר שאי אפשר, כי הרי כל מציאות הז"א אשר הוא מאו"א, וכל קבלתו אשר מהם תמיד, הנה הוא רק ע"י מה ששואבים ומקבלים או"א כ"ז מהשורש הפנימי, והרי מוכרח הוא שהשורש

¹³⁷ ע"ח שער טו פרק ב.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

פנימי יהיה למעלה מהם, כי תמיד נמשך השפע רק מעילא לתתא. וכן הוא ידוע ג"כ, כי בהעולמות שלמעלה הנה הוה יסוד הבנין למעלה מהבנין ע' לעיל כלל ט' ענ"ב, וכן הוא ג"כ בדברי הרב בדרוש מטי ול"מ פ' ג' ד', כי גם בעולם העקודים הנה הוה השורש פנימי למעלה גם מכל האור דההתפשטות הא' והוא פשוט ונודע.

אמנם הנה האמת הוא כי כן הוא גם בענינינו וכן בז"א דאצילות, כי הנה מה שאמרנו שהמ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו', שהם השורש פנימי דאור ההתפשטות הב' דהאזניים, הנה הם נתפשטו וירדו ג"כ בפנימיות א"ק מגבול האזניים עד גבול שבולת הזקן, הנה נעשה כ"ז רק אחר שנתהווה עיקר מציאותם והתהוותם למעלה, ואז הנה ירדו ונתפשטו, והיה כ"ז רק בעת ההתפשטות הב' דאור האזניים, כאשר נתפשטו הם ג"כ. והנה נעשה אלו ב' ההתפשטויות ביחד, כי הנה התפשטו המ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו' בפנימיות פנימיות דהא"ק, וירדו מגבול האזניים שבו עד גבול שבולת הזקן דא"ק. והיינו, כי הנה יצאו ממקורם דהע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דאות ו', והתפשטו וירדו בפנימיות פנימיות דהא"ק בכל השיעור הנז', ובאותו העת ממש הנה יצא ג"כ בכחם ובשפעם האור דהתפשטות הב' דהאזניים, ויצא הוא ג"כ ממקורו שהוא מהאור דהתפשטות הא' דהאזניים, והתפשט כנגדם ג"כ בכל המשך שיעור מקום הזה, שהוא מהאזניים עד שבולת הזקן.

אמנם כ"ז הנה הוא רק אחר שנולדו ויצאו וירדו למקומם, אך התהוותם שבתחילה אשר בבחי' עיבור, הנה נעשה התהוות שניהם רק למעלה, אלא שאחר שנולדו הנה ירדו ונתפשטו למטה, כי ההתהוות והעיבור דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג דאות ו', הנה נעשה בהע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דאות ו' ע"י עליית המ"ן דהמ"ה וב"ן הפרטיים שלהם וכנ"ל בדברינו. והרי נעשה ההתהוות העיקרי דכל המ"ה וב"ן הכלליים הנז', התהוות אשר בבחי' עיבור, הנה נעשו באמת רק למעלה שהוא בחציו העליון דהס"ג דאות ו' אשר מטבורו ולמעלה, שהוא בא"ק מגבול האזניים ולמעלה ולפנים וכנ"ל.

והנה כאשר נעשה ההתהוות העיקרי דאותן המ"ה יב"ן הכלליים שבהס"ג במקורן, שהוא התהוות אשר בבחי' עיבור, הנה מכחם ושפעם הנה נעשה אז ג"כ ההתהוות והעיבור דהאור דהתפשטות הב' במקורו, והוא בהאור דהתפשטות הא' אחר שנסתלק ועלה למעלה לשורשו הפנימי, שהוא המ"ה וב"ן הפרטיים הנז', ונעשה שם למ"ן, הנה נמשך בו אז שפע אור וברכה מההתהוות העיקרי דהמ"ה וב"ן הכלליים הנז', ונעשה בו עי"ז ג"כ ההתהוות העיקרי דאור ההתפשטות הב' דהאזניים, והוא ההתהוות אשר בבחי' עיבור, והוא העיבור דההתפשטות הב' שנעשה בהתפשטות הא', אשר נתעבר בו בהיותו למעלה אחר הסתלקותו, והוא בהיותו מהאזניים ולמעלה ולפנים, ונעשה בו אז העיבור הזה משפע אור וברכה דהמ"ה וב"ן הכלליים, בהיותם גם הם בבחי' עיבור ג"כ (כ ע"ב) למעלה בהע"ב וס"ג הכלליים. וזהו אשר אמרנו כי המ"ה וב"ן הכלליים הם השורש הפנימי של האור דההתפשטות הב', כי הרי משפעם הוא נעשה ונתהווה, כי הרי נעשה התהוותו למעלה בהאור דהתפשטות הא' משפעו דשורש הפנימי אשר היה אז ג"כ בבחי' עיבור בהע"ב וס"ג הכלליים עצמן, שהוא עוד למעלה למעלה גם מהאור דההתפשטות הא'. ונמצא כי מה שאמרנו בכל דברינו לעיל שהמ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו' הם השורש פנימי להתפשטות ב' דהאזניים, הנה בחי' היותם לשורש פנימי להם הוא באמת למעלה למעלה מכל האור דההתפשטות הא', כי משם היה מקבל האור דהתפשטות הא' אור ומוחיז לצורך העיבור דההתפשטות הב' שבתוכה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וכן הנה היו¹³⁸ נעשו אח"כ באמת לשורש פנימי ג"כ לכל ענין הלידה, שהוא היציאה והירידה וההתפשטות למקומה. והיינו, כי כאשר יצאו ונולדו המ"ה וב"ן הכלליים הנו' ממקורם, שהוא מהע"ב וס"ג הכלליים הנו', וירדו ונתפשטו בפנימי דפנימיות הא"ק, מגבול האזניים שבו עד גבול שבולת הזקן שבו בפנימיות פנימיות, הנה מכחם ושפעם יצא ונולד אז ג"כ האור דהתפשטות הב' דהאזניים, ויצא אז גם הוא ממקורו, שהוא ההתפשטות הא' דהאזניים. וירד והתפשט כנגדם ג"כ מגבול האזניים דא"ק עד גבול שבולת הזקן דא"ק, והיה כ"ז ג"כ מכח ושפע דהמ"ה וב"ן הכלליים הנו' בעת יציאתם והתפשטותם. והרי נמצא כי המ"ה וב"ן הכלליים, הנה הם באמת השורש פנימי להאור דהתפשטות הב', הן למציאותם העיקרי והן להפשטותם.

והגם שכל מה שנעשה להתפשטות הב' הנה הוא נעשה בהם ע"י ההתפשטות הא', כי ההתפשטות הא' הוא האו"א אל ההתפשטות הב' וכנ"ל. אך כל פעולת ההתפשטות הא' אשר בהתפשטות הב', הנה הוא לעולם רק בהכח ושפע אשר מקבל ההתפשטות הא' מהמ"ה וב"ן הכלליים הנו', כי הם מהעצמות דהע"ב דאות ה' שהוא הא"א להם. וכן כל מה שמקבל ההתפשטות הב' שפע לעולם תמיד מההתפשטות הא', הנה הוא הכל רק ע"י קבלת ההתפשטות הא' את האור והשפע לזה מאותן המ"ה וב"ן הכלליים הנו', שהם השורש פנימי לכל ההתפשטות הב'. ועומד באמת כל אותו השורש פנימי לעולם למעלה למעלה גם מכל ההתפשטות הא', וע"פ מה שבארנו, והוא במה שנודע ג"כ, כי כל אור עליון שנתפשט ויורד, הנה נשאר עיקרו למעלה וכמ"ש הרב בנסירה (פרק ז) וכן בכ"מ, כי כל דבר שבקדושה שיורד, הנה עיקרו נשאר למעלה ורק הארתו נמשכת למטה. וכן הוא בענינינו, כי אותן המ"ה וב"ן הכלליים אשר אמרנו שהם יורדים ומתפשטים מגבול האזניים דא"ק עד גבול שבולת הזקן דא"ק, והוא בחציו התחתון דהס"ג דאות ו' אשר מטבורו ולמטה, ובהע"ב דאות ה' הנה הוא חציו התחתון דהשליש האמצעי דהת"ת שבו. אך הנה כ"ז הוא רק הארתם לבד, וזהו אשר עומד לעולם בתוך ההתפשטות הב' דהאזניים בפנימיות פנימיותם, ע"ד נה"י דא"א המתלבש בז"א וכנ"ל סעי"ב. אך עיקרן ושרשן, שהוא עצמותם העיקרי דאותן המ"ה וב"ן הכלליים, הנה הוא נשאר באמת למעלה שהוא בחציו העליון דהס"ג דאות ו', בהע"ב והס"ג הכלליים עצמן שבו, אשר הם מגבול האזניים ולמעלה ולפנים, ושם הוא העצמות העיקרי דהמ"ה וב"ן הכלליים ג"כ לעולם. והרי נמצא כי הגם שההתפשטות דאותן המ"ה וב"ן הכלליים הנה הוא יורד למטה בתוך כל ההתפשטות הב' דהאזניים כולן, אך בחי' היותן השורש פנימי להתפשטות הב', והוא מפאת עצמותן העיקרי, הנה בזה הם באמת למעלה למעלה, שהוא עוד יותר למעלה גם מאור ההתפשטות הא'.

והנה כ"ז הוא באמת ג"כ ע"ד שהוא בז"א דאצילות עם א"א דאצילות, כי הנה הגם שא"א הוא מתפשט ומתלבש בו מטבורו ולמטה, משא"כ או"א הנה הם מסתיימים גם בהנה"י העיקריים שלהם בגבול הטבור דא"א וכמ"ש בשער או"א (פרק ג) וכנודע. והרי הוה עיקרן דאו"א למעלה מז"א לגמרי, משא"כ א"א הנה מתלבש הוא עצמו ג"כ מטבורו ולמטה שבו בכל הז"א (כ ע"ג) כולו. והרי מתפשט ויורד א"א בז"א למטה מהאו"א וכנ"ל סעי"ב, עכ"ז הנה בענין מה שא"א הוא שורשו העליון שורשו הפנימי, והוא השותף השלישי אשר בבחי' אור א"ס המשתתף ומתייחד ומתגלה בז"א, הנה בזה הנה עומד בו הא"א באמת למעלה מאו"א וכל פעולת או"א אשר בז"א וכל שפעם שמשפיעים בו בו תמיד, וכן כל אורן שמאירים אליו הנה הוא הכל רק מה שמקבלים או"א מא"א אשר למעלה מהם, וכן כל קבלת ז"א אשר מא"א תמיד, וכגון אחסנתא דז"א¹³⁹ שהוא מוח

¹³⁸ נראה למחוק את המילה.

¹³⁹ עי' אד"ז רצב ע"ב: אחסנתיה דאבוי ואמיה, ותרין גניזין דלהון דמתעטרין כלהו ברישיה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הדעת שבו, וכן מה שמקבל מאור החוורתי והנימין הנה הוא ג"כ לעולם רק ע"י או"א ודרך אליהם וכמ"ש בנסירה (פ' ו' ז') וכן בא"א (פרק ז'), וכן הוא ג"כ במאמרי רשב"י (דף נ"ה רע"ג). וכ"ז הוא משום כי כל מה שהא"א הוא השורש פנימי אליו, הנה בכ"ז הוא באמת למעלה מאו"א, ולכן הוא כל קבלתו מא"א רק דרך או"א, וכן גם בעיקר בנינו דו"א אשר הא"א משתתף בו ג"כ וכמ"ש בעיבורים (פרק ב'), הנה גם בזה הוא ג"כ רק דרך או"א, ובבחי' היותו למעלה ומבפנים לאו"א שהוא בהחנ"ת שלו אשר או"א מלבישים עליו וכמבואר שם.

והרי נתבאר לנו מכ"ז, כי האמת והעיקר הוא כי השורש פנימי שהוא הא"א השותף השלישי, הנה הוא באמת לעולם למעלה ומבפנים לכולם, שהוא למעלה ומבפנים גם להתפשטות הא', כי ההתפשטות הא' הוא בבחי' או"א הכלליים. אבל השורש הפנימי הוא בבחי' א"א הכללי, והוא למעלה ומבפנים להאו"א, ועכ"ז הנה מתפשט א"א למטה מאו"א ג"כ ומתלבש בו בכולו, כי בזה הנה הוא מתקנו תמיד להכוונה התכליתית אשר לתיקון העתיד, שהוא להעלותו ולהחזירו אליו, והוא בסוד תלייא ואחיד שאמרו באדר"ז (רצב ע"א). וכ"ז הוא הן ב"ז דאצילות כמ"ש הרב בא"א (פרק ז'), והן בעניינינו שהוא בהמ"ה וב"ן הכלליים, שהם השורש פנימי להתפשטות הב' אשר מהם הוא נובע ויוצא, והם בתוכו לעולם וככל מה שאמרנו ודי בזה.

סעיף ד'

והנה נתבאר לנו תהלה לאל ית"ש על המ"ה דעניינינו את מציאותו ושימושיו, וכן יציאתו ותולדתו. כי מציאותו ושימושיו הוא, כי הוא ההתפשטות הב' דאור האזניים אשר מגבול האזניים עד שכולת הזקן, החלק הפנימי שבו אשר מגבול האזניים עד שכולת הזקן מבפנים. ושימושיו הוא, כי הנה הוא משמש לבחי' ז"א, ור"ל ז"א הכללי דכל אורות האזניים בכלל, כל ההתפשטות הא' עם ההתפשטות הב', שההתפשטות הא' הוא או"א, וההתפשטות הב' הוא ז"ן. והנה המ"ה דעניינינו בחי' הז"א הכללי שבכל אורות האזניים בכלל וכנ"ל סעי"א כ"ז, ויציאתו ותולדתו הוא, כי הנה הוא יצא ונולד מאור ההתפשטות הא' אחר הסתלקותו שהוא ע"ב וס"ג, או"א שבאור האזניים הכללי כנ"ז, ואחר הסתלקותם בהסתלקות הא' דאור האזניים, שעלו מהאזניים ולמעלה ולפנים והיו שם למ"ן בהע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו', הנה עי"ז יצא ונולד מהם אז המ"ה דעניינינו, והוא ע"י אור ומוחין שניתוסף להם בעלייתם למ"ן מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שלמעלה בהס"ג דאות ו', שנולדו הם אז ג"כ בהס"ג דאות ו', ויצאו בו מטבורו ולמטה מהע"ב וס"ג הכלליים שמטבורו ולמעלה. וכל הס"ג דאות ו' אשר הוא בחי' האימא שבהע"ב דאות ה' (כנ"ל סי' ב' אות ו'), הנה הוא הא"א לכללות אורות האזניים, והוא השורש הפנימי להם השותף השלישי לכל תולדות אורות האזניים, כי ג' שותפין באדם כנודע. וממנו, ר"ל מהס"ג דאות ו' שהוא הא"א השותף השלישי, הנה ממנו ור"ל מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבו אשר למעלה, הנה ניתוסף בעליית המ"ן דהתפשטות הא' אור ומוחין, ונולד עי"ז המ"ה דעניינינו שהוא ז"א הכללי דאורות האזניים. והרי הנה יציאתו ותולדתו מההתפשטות הא' שהוא או"א, ומהמ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו' שהוא א"א, שהם הג' שותפין שבאדם וכנ"ל סעי' ג'. (כ ע"ד) ומקומו ועמידתו בא"ק, הנה הוא מגבול האזניים עד גבול שכולת הזקן מבפנים. ובהע"ב דאות ה', הנה הוא תופס בו הציו התחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבו, כי שם הוא כל המקום דההתפשטות הב' דהאזניים, שהוא מטבורו ולמטה דהאימא שבו.

תרגום: ירושת אביו ואמו, ושני גנוזים שלהם מתעטרים כולם בראשו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והרי נתבאר לנו על המ"ה דענינינו את מציאותו ושימושו ויציאתו ותולדתו, וכן מקומו ועמידתו.

סעיף ה'

ומעתה נאמר עוד, כי הנה הגם שאמרנו שכל האור דההתפשטות הא' שהוא האו"א אליו, הנה הוא למעלה לגמרי ממנו, כי אחר הסתלקותו בהסתלקות הא' הנה עומד כל האיר דההתפשטות הא' מהאזניים ולמעלה ולפנים, אבל המ"ה דענינינו שהוא מההתפשטות הב', החלק הפנימי שבו הנה הוא מהאזניים ולמטה. אמנם עכ"פ, הנה פשוט הוא כי הנה מתלבש אור דההתפשטות הא' בהתפשטות הב' בהארתו עכ"פ, וכמו שנודע שכל עליון הוא מתלבש בהתחתון ומתייחד עמו, כי בלתי זה אי אפשר, כי הקיום דכל תחתון וכל הנהגתו ומאורעותיו הוא לעולם תמיד ע"י העליונים המתלבשים בו כנודע. ולזאת הנה ראוי לנו לבאר ג"כ את סדר ההתלבשות דההתפשטות הא' בההתפשטות הב' אשר בענינינו.

והנה הוא ע"פ מה שבארנו בחלק הביאורים בשער העקודים פ"א אות ה' ובכ"מ שם, והובא בדברינו לעיל כלל מ"ו ענ"ז אות ז' ע"ש, כי סדר ההתלבשות דכל עליון בהתחתון אשר בהעקודים הנה הוא גבוה במעלה מסדר כל התלבשות אשר בהאצילות. כי בהאצילות הנה מתלבש כל עליון בהתחתון בהנה"י שלו או בהז"ת שלו (ע' דברינו בספר הדעה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ג סי' ג' בענין מה שנמצא בדברי האריז"ל ד' שיטות בזה כי כולם ישנם וכולם אמת ע"ש), אבל בעקודים הנה שם הוא כל ההתלבשות מיותר עליון. אמנם כבר נודע בדברינו, כי באמת הנה הוה התחלת כל פרצוף תחתון רק מסיומא דהעליון לגמרי, אך עומק הכוונה בכל ענין ההתלבשות הוא רק על טיפת הזרע שממנו נעשה הולד, וכל טיפת זרע הנה הוא כלול מב' בחי' אחד, הוא מבירורי הולד עצמו מהניצוצין הנבררין לצורכו שנבררו ועלו בהמוחין דאו"א ע"י כל המיני מאכלים שהאדם אוכל, ועי"ז מתרבה נביעו דהזרע בהמוח שלו, והוא מהניצוצין הנבררים, ע' דרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ז' סמוך לסופו). ואחד, מחלקי או"א מה שנתמצה ג"כ חלק מגופם ונפשם ונמשך בטיפת הזרע, ע' טנת"א (רפ"ה) ושער המוחין (פרק ה). ואותו החלק הנתמצה מגופם ונפשם דהאו"א ונמשך בטיפת הזרע להשתתף בבנין הולד, הנה הוא הוא ההתלבשות דהאו"א המתלבשים בהולד. ובאשר שגם או"א הם מקבלים את האור והשפע במבוע דהמוחין להזריע זרע להוליד בדמותו כצלמו רק מהפרצופים העליונים שעליהם, והשפע הנמשך מהם הנה הוא ג"כ באותן הב' בחי' הנז' שבטיפת הזרע הנמשך מכל עליון להתחתון, ועי"ז הנה נמצא כי הנה מתלבש כל עליון בכל התחתונים כולם, והוא ענין ההתלבשות הנזכר בכל מקום.

והנה באצילות הנה נמשך חלק העליון המשתתף ומתלבש בהתחתון רק מהז"ת שלו, כי עיקר הטיפה הנה היא מתהווית ונגמרת רק בהנה"י, כי הם השחקים ששוחקים מ"ן לצדיקים לצדיק וצדק כמ"ש בזוה"ק (ס"פ ויקרא נו ע"א), אמנם היא נלקחת מכל הז"ת. והגם שכחה ושפעה הרי הוא מהמוחין שהוא מהג"ר, וכידוע בסוד אמ"ר אור מים רקיע¹⁴⁰, אך השפע דהמוח שהוא האור הנה הוא נתעלם תיכף ע' לעיל כלל ט' ענף ז' סמוך לסופו, ובדברי הרב בפרקי הצלם (סוף פרק א), והוה כל התלבשות אשר בכל פרצופי האצילות מהעליון להתחתון רק מהז"ת ולמטה.

אמנם בהעקודים, ובענינינו שהוא בההתלבשות האור דההתפשטות הא' בההתפשטות הב', הנה שם היה ההתלבשות מהחכמה ולמטה, והוא ג"כ ע"פ הנז', כי הנה

¹⁴⁰ עי' שער מ"ד ומ"ן פרק ה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כל המציאות כולו דהאור (כא ע"א) התפשטות הב', הנה הוא באמת מציאות בפנ"ע, והוא כולו למטה מהאור דהתפשטות הא', כי התפשטות הא' אחר הסתלקותו הרי הוא מהאזניים ולמעלה ולפנים, והתפשטות הב' הוא כולו רק מהאזניים ולמטה, אמנם היא תולדתו כנ"ל סעי"ג, שהתפשטות הא' הוא בבחי' או"א אליו. והנה היה נמשך בחי' טיפת הזרע אשר מהתפשטות הא' לצורך ההתפשטות הב', הנה היה נמשך מהתפשטות הא' מהחכמה שבו ולמטה, ובוה נמצא כי הנה מתלבש ההתפשטות הא' בהתפשטות הב' מהחכמה שבו ולמטה. והרי הוא למעלה מכל ההתלבשות אשר באצילות, כי באצילות הנה מתלבש כל עליון בהתחנות רק בהז'ת שלו, אבל בהעקודים הנה מתלבש ההתפשטות א' בהב' מהחכמה שבו ולמטה.

וזהו מ"ש הרב בדרושי העקודים כי ההתפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה והכתר נשאר למעלה, והכוונה הוא ע"י ענין התלבשות שאמרנו שהוא החלק מגופו ונפשו דכל עליון הנמשך ממנו בטיפה הזרעית לצורך התחנות. ובאצילות הנה נמשך אותו החלק רק מהז'ת דהעליון, והרי נמצא כי באצילות הנה נשאר הג"ר דכל עליון למעלה, ועומדים ע"י כל פרצופי האצילות בבחי' רישין, כי רק בהרישין לבד שהם הג"ר ניכר כל א' ונבדל מחבירו, אבל הז'ת דכל א' הנה משתתף בהם כל עליון בהתחנות ומתלבש בו, אבל הרישין הם מגולין וניכרין בכל א', וכמ"ש הרב במב"ש (שע"ג ח"ב פ"א דף כא רע"ג) וכן הוא ג"כ בסדר אצילות בקיצור (פרק א). משא"כ בהעקודים, הנה הוה ההתלבשות הנז' אשר מהתפשטות הא' בהב' מהחכמה שבו ולמטה, ולא ניכר ההתפשטות הא' על מדרגתו אלא רק בהכתר שבו לבד, כי בהט' אחרונים שבו שהוא מהחכמה שבו ולמטה, הרי הוא משתתף ומתלבש בהתפשטות הב', וזהו שאמר האריז"ל שמהתפשטות הא' נשאר הכתר למעלה וההתפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה דההתפשטות הא'. והכוונה בזה הוא ע"פ עומק הדברים שאמרנו, אבל באמת הנה הוה ההתפשטות הב' במציאות כל הי' ספי' בפנ"ע, והוא מהאזניים ולמטה, וכל ההתפשטות הא' במציאות ספי' בפנ"ע, והוא מהאזניים ולמעלה. והוא ג"כ ע"ד סדר בנין כל העולמות כולם, אשר כל א' הוא ע"י ב' התפשטויות, התפשטות א' והתפשטות ב', וכל התפשטות הנה הוא במציאות י' ספי' בפנ"ע, התפשטות א' למעלה התפשטות ב' למטה, וכנודע בדברינו בכל דברי הספר הזה, כן הוא ג"כ בענינינו בהתפשטות הא' והב' אשר בכל האורות דהאח"פ.

אמנם בזה הנה נשתנה לעילויא בהתפשטויות דהאח"פ לבין כל ההתפשטויות דהעולמות שלמטה, כי בכל העולמות שלמטה מהעקודים הנה נפרס פרסא בין התפשטות הא' לבין התפשטות הב', שאחר ההסתלקות כאשר נסתלק ההתפשטות הא' ועלה למעלה הנה נפרס פרסא להפסיק מכל אשר למטה ומפסיק הפרסא בין ההתפשטות הא' אשר עלה למעלה לבין ההתפשטות הב' אשר נתפשט אח"כ, וכמבואר מדברינו לעיל כלל ה' ו' בענין ההתפשטויות הא' אשר לכלל הדי' עולמות אבי"ע, ואח"כ הנה חזרו ועלו ונסתלקו למעלה מהטבור דא"ק ונפרס הפרסא. ומבואר שם כי בין ההתפשטות הא' לבין התפשטות הב' דהאצילות הנה מפסיק הפרסא דא"ק, וכן מפסיק הפרסא דא"ק ג"כ בין השורש הפנימי דהבי"ע להתפשטות הא' אשר להבי"ע וכמבואר בדברינו לעיל כלל ז' ע"ב ע"ש ותבין. וכן לפי מה שבארנו שם ענין ההתפשטות הא' אשר להבי"ע מה שהוא הנה יהיה נמצא כי המסך אשר בין אצילות להבי"ע, ע' סדר אצילות בקיצור (פרק א) ובדרושי אבי"ע (פ"ד ופ' י"ג) הנה מפסיק המסך בין ההתפשטות הא' דלהבי"ע לבין ההתפשטות הב' דלהבי"ע.

ועכ"פ הוא כי בהר' עולמות אבי"ע הנה יש הפסק פרסא או מסך בין האור דההתפשטות הא' להאור דההתפשטות הב', ועי"ז הנה יצא ונעשה כל אור דהתפשטות הב' שהוא עיקר כל עולם (כא ע"ב) במדרגה בפנ"ע למטה הרבה. משא"כ בעולם העקודים בכל האורות דאח"פ, הנה לא נמצא שם שום הפסק ח"ו בין ההתפשטות הא' לבין ההתפשטות

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הב', ועי"ז הנה הם לעולם במדרגה אחת, ולכן עולה אליו תמיד ההתפשטות הב' במטי ולא מטי כנודע.

וזהו ג"כ טעם נוסף מה שאמר הרב שההתפשטות הראשון הוא כתר וההתפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה הגם שבאמת הם כל א' במציאות י' ספי' בפנ"ע כנ"ל, אך משום שהם במדרגה אחת, הנה הם נחשבים לקומה אחת, ונחשב כל ההתפשטות הא' לבחי' כתר להתפשטות הב', כי הוא מכתירו ומקיפו ומאיר עליו מלמעלה למטה, וכל ההתפשטות הב' הוא נחשב אליו להט' ספי' אחרונים שמחכמה שבו ולמטה, הגם שבאמת ובדיוק הנה הוה כל ההתפשטות הב' רק תולדתו, והוא מציאות בפנ"ע מכל ה' ספי' כולם, והוא בחי' זו"ן מ"ה וב"ן להתפשטות הא' שהוא ג"כ מציאות בפנ"ע מכל י' ספי' כולם, והוא בבחי' או"א שהם ע"ב וס"ג וכנ"ל.

והנה נתבאר לנו תהלה ית"ש את כל ענין המ"ה דענינינו, שהוא ז"א העיקרי דכלל אורות האזניים, ר"ל דכללות התפשטות הא' והב' שניהם יחד, אשר הם בכללות קומה אחת, ר"ל עולם אחד מי' ספי' הכוללים ה' פרצופים. והוה ההתפשטות הא' האו"א שבהם וההתפשטות הב' הזו"ן שבהם. והס"ג אשר לעיל סי' ב' אות ו' שהוא האימא שבהע"ב דאות ה', הוא השורש פנימי להם, והוא הא"א שבהם. ובוהו אנו אומרים כי המ"ה דענינינו הנה הוא הזו"א שבהם. ובארנו בו תהלה לאל ית"ש את כל ענינינו שורשו ותולדתו ומציאותו (שהוא מציאות הזו"א כנו'), ושימושו (שהוא משמש לאור הפנימי שבהתפשטות הב' דהאזניים), ומקומו, הן מקומו אשר בא"ק, והן מקומו אשר בהע"ב דאות ה', והן מקומו אשר בהס"ג דאות ו'. כי בא"ק הוא מהאזניים עד שבולת הזקן מבפנים, ובהע"ב דאות ה' הוא בחצי התחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבו, ובהס"ג דאות ו' הוא מטבורו ולמטה עד סוף רגליו, שהוא מגבול האזניים דא"ק עד גבול שבולת הזקן דא"ק. וכן בארנו ג"כ ההתלבשות שבו מההתפשטות הא', כי הוא מתלבש בהתפשטות הב' מהחכמה ולמטה שבו, ורק הכתר לבד דההתפשטות הא' הנה הוא נשאר למעלה, ומעטרו ומכתירו ומאיר עליו מלמעלה למטה. ⁽¹⁴¹⁾ועוד בענין ההתלבשות בפרטות לקמן סי' ד' אות ט"ז סעי' ג' ע"ש). והרי נתבאר לנו כל ענין המ"ה דענינינו הכל באר היטיב בעזרת ה' ית"ש, ומעתה נבאר עד"ז את הב"ן ג"כ.

(י"ב)

[סעיף א']

ב"ן

השם ב"ן הזה הנה הוא כל הגילוי דאור האזניים, כי לולא הוא לא היינו יודעים מאורות האזניים מאומה. כי הרי המ"ה דלעיל אות י"א הרי אמרנו עליו שהוא מהאזניים ולפנים, ואין לו עצמו שום גילוי כלל. וכן גם הס"ג אשר לעיל אות י', הרי אמרנו ג"כ כי הגם שבעת התפשטות הא' דאור האזניים הנה יצא הוא מהאזניים ולחוץ, אמנם הרי אמרנו כי בהסתלקות הא' הנה חוזר ועלה ונכנס גם הוא מהאזניים ולפנים ונשאר שם לעולם. והרי אין לו ג"כ מעתה שום גילוי כלל, כי הוא עם הע"ב דאות ט' הם שניהם מעתה מהאזניים ולמעלה ולפנים, מגבול האזניים עד גבול העינים מבפנים, והם רק פרצופים העליונים דהאזניים אשר מהאזניים ולמעלה ולפנים, והם רק פרצופים הפנימים דהאזניים אשר אין להם שום גילוי כלל. אמנם הב"ן דענינינו, הנה הוא החלק אור דההתפשטות הב' דהאזניים אשר יצא הוא מהאזניים ולחוץ, ונתפשט מהאזניים עד שבולת הזקן מבחוץ,

¹⁴¹ נוסף מהמלבה"ד.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ועומד שם לעולם, אלא שעולה תמיד לינק במטי ולא מטי, אבל מקומו העיקרי הוא מהאזניים ולחוץ.

וע' דברינו בחלק הביאורים בשער מטי ולא מטי פ"ב אות (כא ע"ג) י"ט שהעלינו שם כי העיקר הוא שגם בהעלייה אשר במטי ול"מ, הנה אינו חוזר לכנוס לפני אלא רק הכתר לבד, אבל שאר כל המ' הנה כל עלייתם במטי ול"מ הנה הוא רק ממקום למקום לבד, אבל הם לעולם מבחוץ תמיד, ודלא כהמשנת חסידים בזה, ע' דברינו שם. וא"כ הרי הם בגילויים לעולם, והוא הגילוי דאור האזניים, כי הם יוצאים מהאזניים ולחוץ, ומתפשטים עד שבולת הזקן כנו'. והנה הם נמשכים מאור המ"ה דלעיל אות י"א אשר הוא מהאזניים ולפנים. כי מחמת תוקף האור שבו וריבוי אורו, הנה בקע ויצא לחוץ, והוא החלל דהאזניים אשר נעשה ע"י בקיעת דתוקף וריבוי אור שמכפנים. אמנם הנה עיקר חללי דהאזניים הם נעשו מכבר, שהוא מעת ההתפשטות הא' דהע"ב וס"ג דלעיל אות ט' ואות י', שהתפשטו הם אז ג"כ מהאזניים עד שבולת הזקן, הע"ב מכפנים והס"ג מבחוץ וכנ"ל שם בדברינו. והנה היה ג"כ יציאת הס"ג מהאזניים ולחוץ ע"י תוקף וריבוי אור דהע"ב שמכפנים, שהיה בוקע את כותלי הגלגלתא אשר כנגד האזניים, ונבקע שם ונעשו חללי דהאזניים ע"י תוקף וריבוי האור הגדול דהע"ב שמכפנים, ויצא דרך שם אור גדול ג"כ מבחוץ, והוא אור הס"ג דלעיל אות י'. ועכ"פ הוא כי החללי דהאזניים הנה הם נעשו מעת התפשטות הא' ע"י יציאת השם ס"ג דלעיל אות י', והנה עתה בהתפשטות הב' הנה יצא דרך שם ג"כ האור דשם ב"ן דענינינו, והיה יציאתו ג"כ מתוקף וריבוי אור דהמ"ה דלעיל אות י"א שמכפנים.

והנה אותו הב"ן דענינינו הנה הוא הנוק' דו"א אשר באור האזניים הכללי, ר"ל בכללות ההתפשטות הא' והב' שניהם יחד, שהם בכללות עולם אחד הכלול מה' פרצופים. והנה ההתפשטות הא' האו"א שבהם, וההתפשטות הב' הוא הזו"ן שבהם, והס"ג דלעיל סי' ב' אות ו' שהוא השורש הפנימי לכולם הוא הא"א שלהם. ובכללות אלו הה' פרצופים הנה הוה הב"ן דענינינו הנוק' הכללית, והוא הגילוי העיקרי דאורות האזניים, כי כל הג' שמות ע"ב ס"ג מ"ה דלעיל אות ט' י' י"א הם כולם נכללים בה, והיא כלולה מכולם, וכנודע בהנוק' דו"א שבכל עולם, שהיא כלל כולם והגילוי של כולם. וזהו הכוונה ג"כ מ"ש הרב בטנת"א (פרק א) כי כל אור האזניים הם כלולים באות ה', והוא משום כי הרי כל מציאותם דע"ב ס"ג מ"ה הנ"ל אות ט' י' י"א, שהם יהיו, הם כולם מכפנים והם נעלמים, וכל גילויים הוא רק הב"ן דענינינו, שהוא הה' תתאה, והוא כלל כולם והגילוי של כולם כנו'.

[סעיף ב']

והרי נתבאר בזה על הב"ן דענינינו את מציאותו ושימוש, כי מציאותו הוא שהוא כללות הנוק' דו"א אשר בכללות כל אורות האזניים, ושימוש הוא שהוא משמש לעיקר הגילוי דכל אורות האזניים כולן, כי הוא החלק אור אשר יצא בהתפשטות הב' מהאזניים ולחוץ ועומד שם לעולם. והרי הוא הגילוי דכל אורות האזניים, כי אלולא הוא לא היינו יודעים מאור האזניים מאומה וכנ"ל. והתועלת והשבה והטובה אשר מגילוי, הרי פשוט הוא שהוא גדול עצום נורא מאד מאד, כי הוא שורש כל עולם העקודים שהוא כללות האורות דאח"פ שהם בא"ק כבה"י הי"ג ת"ד שבא"א דאצילות¹⁴², ובה"יג ת"ד הרי אמרו בספד"צ (רפ"ב יח ע"א) מאודנין נפקי. וכן הוא ג"כ בעולם העקודים, הנה הוה כל שורשו מאורות האזניים, וכ"ז הוא ע"י הב"ן דענינינו, כי רק הוא גילוי כנו'. והרי הוה הב"ן

¹⁴² ע"י לקמן לח ע"א באבנ"מ.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דענינינו השורש דכל העקודים. וכן הוא עוד, כי הנה באוון דא"א דאצילות, הנה מבואר הוא בדברי האריז"ל בביאורו לספר"צ במאמרי רשב"י (כ"ה ע"ד) וכן בזהר הרקיע (ק"ד ע"ב) כי אין האוון דא"א לצורך שמיעה אלא השפעה, כי אין תפילת התחתונים מגעת בא"א אלא רק עד ז"א, אבל אוון דא"א הוא אינו לקבל אלא להשפיע¹⁴³, כי כאשר וכא ע"ד) מתעורר הרחמים בז"א ע"י תפילות התחתונים, הנה אז פונה ז"א אל א"א לקבל שפע האוון משם ונתמלא רחמים לבקשתם, כי ע"י תפילה ומעשים טובים הנה מתקן ז"א לקבל השפע מא"א. ואמר שם כי זהו מ"ש שכר מצוה מצוה, כי ע"י פעולת ומעשה המצוה הנה מתגלה ומאיר השכר דהמצוה ומתפשט למטה, כי למעלה במקורן מאיר כל מצוה בבחי' הזיו והזוהר דנועם העונג והשכר שבה, ושם הנה הוא מוכן הכל ועומד, ולמטה הוא מתחילה רק בכח, ונמשך ויוצא מן הכח לפועל ע"י פעולת ומעשה המצוה. כי במקורן שהוא בא"א הנה הוא כל מצוה רק עצם השכר (ע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף י"ב מסימן ט' שם עד סס"י י"ב), ובז"א אשר שם הוא הנהגת עוה"ז, ועד שם מגיע מעשה בני אדם, הנה שם הוא הכל רק בכח. וע"י פעולת המצוה הנה מתקן ז"א להמשיך בו האור מא"א, ויוצא גם בו מן הכח לפועל ונמשך למטה.

ואמר האריז"ל עוד במאמרי רשב"י שם, כי זהו ג"כ סוד מ"ש ברכות (ז' רע"א) שהקב"ה מתפלל על תשועת ישראל וטובתן. והכוונה הוא ג"כ ע"ד הגו' וכמו שיתבאר. אך עכ"פ הוא כי הנה ע"י כל תפילת הצדיקים, וכן ע"י כל מצוה, הנה ע"י התפילה והמצוה עצמה נפעל ונעשה השכר שבה, ור"ל שמתגלה ונמשך למטה ע"י אור השכר שבה אשר למעלה, ובסוד שכר מצוה מצוה כנו'. ונמשך ונתגלה ונעשית בקשת התפילה ושכר המצוה להאדם ע"ד שנעשית פעולת כל פועל ע"י פעולתו, כי התפילה ועשיית המצוה הנה היא ממש המלאכה והפעולה להבקשה והשכר לא זולת.

ועומק הענין בזה הוא, כי הנה תועלת עשיית המצוה לפעולת השכר שבה הוא בשני פנים, כי להמשיך את אור הזיו והנועם דשכר כל מצוה ממקורו אשר בהא"א דאצילות ומהעולמות דא"ס¹⁴⁴ אשר שם, הנה עומד זוהר אור דהתורה והמצוה תמיד בעצם, והוא בסוד עולם המלבוש אשר בדברינו בספר הקדו"ש שער הפונה קדים, הנה להמשיך אור הזיו והזוהר משם, אשר שם הוא הכל מוכן ועומד, הנה הוה התועלת דפעולת כל מצוה רק ע"ד הגשם והשלג היורד מן השמים, והרוה את הארץ והולידה והצמיחה. והרי אין פועל המים את עצם הצומח, אלא פעולתה הוא רק לתקן את הארץ להוציא כחה לפועל, וזהו שאמרו כי למעלה מז"א אין פועל מעשה בני אדם מאומה, כי שם הוא כל זיו וכל זוהר מוכן בלתי מעשה בני אדם, הגם שכל המציאות שם הוא באמת ג"כ רק התורה והמצוה לא זולת, אך שם במקורה הנה הוא כל התורה כולה רק על האור והזוהר והזיו והנועם שבה, והוא ע"י יחודה בא"ס, כי התורה היא כולה גילוי המלכות דא"ס. אמנם מז"א ולמטה הנה הוה תועלת דפעולת התורה והמצוה ממעשה האדם על פעולת השכר שהוא הזיו והנועם שבה, ע"ד יבול הארץ לכל תנובת השדה, שתנובת השדה הרי הוא מעצם היבול עצמו, הנה כן הוא פעולת מעשה התורה והמצוה בז"א, כי נעשה בו הזיו והזוהר מעצם המעשים טובים עצמן דהצדיקים אשר למטה, כי קודם המעשה הנה עומד בו רק בכח, וע"י המעשים טובים הנה יוצא בו מן הכח לפועל. אך הנה נעשה בו כל אותו הזיו והזוהר והשכר של כל מצוה מהמצוה עצמה, והנה הוא ע"ד יבול הארץ שיוצא מן הכח לפועל ע"י הזרע שנזרע בה, ונעשה ע"י האילן והפירי מהיבול עצמה, כן הוא פעולת המצוה בז"א, כי הנה המשכחה ועלייתה בו הנה הוא בבחי' הזרע שנזרע בו. ואח"כ הנה כאשר שהו"א גופה הוא עצם התורה עצמה, כי מזה הוא כל אריגתו ובניינו ע' פרקי הצלם

¹⁴³ ע"י בהגר"א בספר"צ ח ע"ב ד"ה דעד יקירו, והערה במאיר הספרא 943.

¹⁴⁴ ע"י לעיל הערה 1.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

(פרק ו) וכן בכל דרושי טנת"א, כי רק מהם הוא בנין כל הפרצופים והעולמות כולם, וע' עוד שער הכוונות (דף כ"ט סע"א ורע"ב) והוא פשוט ונודע. ולכן כאשר עולה בו פעולת המצוה מהמעשים טובים של האדם, הנה כאשר ששם הוא השורש דאור קדושת כל מצוה, וכן הוא שם ג"כ השורש דנשמת האדם וכחה וקדושתה אשר המצוה נעשית על ידה, ולכן כאשר נפעל ונעשה המצוה ע"י האדם למטה, הנה מתעורר ע"י שורש נשמתו אשר שם בשורש אותה המצוה אשר (כב ע"א) שם, ומתקן ז"א ע"י כ"ז להמשיך את אור הזיו והנועם דשכר אותה המצוה מהא"א, אשר שם הוא הכל מוכן ועומד כנ"ל. וממשיך ז"א את אותה האור אליו ומתגלה ויוצא גם בו מן הכח לפועל, וממנו נמשך למטה. וכ"ז הוא ע"פ מה שאמרו באדר"ז (דצא ע"ב) כי ז"א עם א"א הם באמת כולא חד מלה, כי הם אחידן נהורא דא בנהורא דא ונהורא דא בנהורא דא ונהרין דא בדא דכלהו בוצינין¹⁴⁵, ר"ל כל הפרצופים נהרין מבוצינא עלאה טמירא דכל טמירין, ר"ל מא"א, כל חד וחד נהיר ואחיד בההוא נהורא דלגו לגו, ר"ל הקו דא"ס אשר בפנימיות א"ק. ע"י כל זה באד"ז (רצ"א ב' ושם ר"צ סע"א ובאדר"ר קמ"א סע"א וכן שם קמ"ג סע"א), ואמר שם כי הם מתאחדין דא בדא, ואשקן דא לדא, כמה דאתמשך דמא בקטפין (לשון נזילה וזחילה, כמו שרף הנוטף מעצי הקטף), דורידין לדא ולדא להכא ולהכא כו', אשקין דא לדא מנהרין דא לדא כו', ע"ש¹⁴⁶. ולכן כאשר עולה פעולת המצוה בז"א, הנה ע"י יחודו בז"א מעורר ז"א בא"א, ונמשך מא"א לז"א ומתגלה אותו הזיו והנועם בז"א ג"כ, וממנו נמשך למטה.

וזהו סוד מ"ש שהקב"ה מתפלל, ותפילתו הנה הוא על טובתן של ישראל וכמ"ש בברכות (שם ז' ע"א), כי ע"י פעולת תפילת הצדיקים המתעורר בז"א, הנה נעשה אותו הפעולה ממש בז"א ג"כ, וממשיך ע"י אותו הפעולה את הזיו והנועם דאותו הפעולה אשר בא"א, וממשיכה אליו ומתגלה ויוצא בו ע"י כחו לפועל, ומאיר ומזהיר גם בו אותו הזיו והנועם בפועל ממש כמו בא"א, וממנו נמשך בקשת התפילה. וכן עד"ז אור דשכר כל מצוה למטה, וכ"ז הוא ע"פ מה שנודע כי כל מחשבה ודיבור ומעשה של האדם למטה הנה נעשה כעין זה ממש בשורש נשמתו אשר למעלה למעלה¹⁴⁷, אלא שבכל מקום ומקום הוא

¹⁴⁵ ז"ל בשלימות: כתיב צדק ומשפט מכון כסאך חסד ואמת יקדמו פניך (תהלים פט) מאן חכימא יסתכל בהאי למחמי אורחוי (ס"א דינוי) דקדישא עלאהדינין דקשוט דינין דמתעטרין בכתרי עלאין, דהא חמינא דכלהו בוצינין נהרין – מבוצינא עלאה טמירא דכל טמירין, כלהו דרגין לאתנהרא (נ"א וכלהו אינון דרגין לאנהרא), ובההוא נהורא דבכל דרגא ודרגא אתגלייא מה דאתגלייא וכלהו נהורין אחידן נהורא דא בנהורא דא ונהורא דא בנהורא דא ונהרין דא בדא ולא מתפרשן דא מן דא.

תרגום: נאמר "צדק ומשפט מכון כסאך חסד ואמת יקדמו פניך" מי הוא החכם שיסתכל בזה, לראות דרכיו (דיניו) של הקדוש העליון, דינים דאמת, דינים המתעטרים בכתרים עליונים. כבר ראיתי שכל הנרות מאירים מהנר העליון הטמון של הכל, טמונין כל המדרגות הללו להיות מוארים @ (וכולם הם מדרגות להאיר), ובזה האור שבכל מדרגה ומדרגה, מתגלה בו מה שמתגלה, וכל האורות מאוחדים, אור זה באור זה, ואור זה באור זה, מאירים זה בזה אינם נפרדים זה מזה.

¹⁴⁶ ז"ל קמג ע"א בשלימות: תאנא כל אינון תקוני דלעילא דבגופא קדישא (בדכר ונוקבא) כללא דאדם אתמשיך דא מן דא, ומתאחדן דא בדא, ואשקון דא לדא כמה דאתמשך דמא בקטפין דורידין לדא ולדא, להכא ולהכא, מאתר דא לאתר אחרא, ואינון משקין (ס"א קסטיין) דגופא (נ"א לגופא) אשקין דא לדא, מנהרין דא לדא, עד דאנהירו כלהו עלמין ומתברכאן בגיניהון.

תרגום: למדנו: כל אותם התיקונים שלמעלה שבגוף הקדוש (בזכר ונקבה), כלל האדם, נמשכים זה מזה, ונאחזים זה בזה, ומשקים זה את זה, כמו שנמשך הדם בשבילי הורידים לזה ולזה לכאן ולכאן וממקום זה למקום אחר, והם משקים (מדות) את הגוף (לגוף), משקים זה את זה, מאירים זה לזה, עד שמאירים את כל העולמות ומתברכים בגללם.

¹⁴⁷ ע"י זהר תצוה קפד ע"ב: ת"ח עלמא תתאה קיימא לקבלא תדיר כו' ולעלמא עלאה לא יהיב ליה אלא כגוונא דאיהו קיימא, אי איהו קיימא בנהירו דאנפין מתתא, כדן הכי נהרין ליה מלעילא, ואילו איהו קיימא בעציבו יהיבין ליה האי דינא בקבליה, כגוונא דא עבדו את ה' בשמחה¹⁴⁷, חדוה דב"נ משיך לגביה חדוה אחרא עלאה, ה"נ האי עלמא תתאה כגוונא דאיהו אתער הכי אמשיך מלעילא כו'.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

לפי תכונת מציאותו ענינו השייך אליו. ולכן בעסק ופעולת התפילה למטה, הנה נעשה ג"כ ענין התפילה למעלה, וכן הוא עד"ו בעשיית כל מצוה, והוא סוד אשר קדשנו במצותיו, במצותיו דייקא כמ"ש הראב"ד בספר יצירה (פ"ב מ"א¹⁴⁸), אמנם שם הנה הוה כל העסק והעשייה על גילוי הזיו והזוהר שבה כנז.

וזהו ג"כ ענין מ"ש (עבו"ז ג ע"ב) שהקב"ה יושב ועוסק בתורה, הכוונה הוא ג"כ על גילוי אור זוהר קדושתה, כי נודע הוא שהתורה היא נשמת פנימיות דכל הבריאה כולה, ובה נברא הכל, וכמ"ש (ברכות נה ע"א) יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ. וכן הוא בספר יצירה, כי בה נוצר כל היצור וכל העתיד לצור. וכן היא התורה פעולת כל המעשים תמיד אשר מן העולם ועד העולם. וזהו ענין עסק התורה של הקב"ה שעוסק בה בכל יום, והוא גילויי אורה שמגלה בה תמיד לצורך הכחות דפעולת כל המעשים הנעשים בכל יום. ונעשה כ"ז ג"כ ע"י עסק התורה וגילוי אורה דהצדיקים שבעוה"ז שמתגלה ומתחדש על ידיהם תמיד. וכבר אמרנו כי כל גילויי אור דהתורה והמצוה הנעשה בז"א, הנה הוא נמשך בו כ"ז מהאור דא"א שמאיר בו, כי בז"א עצמו הנה עומד בו כל האור והזוהר והזיו והנועם דכל התורה והמצוה רק בכח, אך ע"י אור א"א המאיר בו, הנה מתגלה ויוצא גם בו מן הכח לפועל. אמנם תיקונו שמתקן לקבל אור דא"א, ר"ל שיפעל בו האור דא"א להוציא כחו לפועל, הנה התיקון הנה נעשה בו ע"י התורה והמצוה של הצדיקים בעוה"ז, והוא סוד הענין דעבודה צורך גבוה¹⁴⁹, ובסוד מה שנאמר (תהלים סח לה) תנו עוז לאלהים, וכן גם בסוד מה שנאמר (שמואל ב' ח' י"ג) ויעש דוד שם, ע' זוה"ק בחקותי (קיג סע"א)¹⁵⁰, וכנודע.

תרגום: בא וראה, העולם התחתון עומד לקבל תמיד וכו' ואילו העולם העליון אינו נותן לו אלא בצורה שהוא עומד, אם הוא עומד בהארץ פנים למטה, כך הוא מאיר אליו מלמעלה. ואם הוא עומד בעצבות [הפך הארץ הפנים] נותנים לו את הדין הזה במקביל ובצורה זו. "עבדו את ה' בשמחה", שמחה של בן אדם מושכת אליו שמחה אחרת מלמעלה, וכן הוא העולם הזה התחתון, בצורה שהוא מתעורר כך הוא ממשך מלמעלה וכו'.

¹⁴⁸ לז ע"ג ז"ל: כף זכות וכף חובה. צא"ל כשם שאנו מצווים לעבוד יוצרנו בתר"ג מצות כך כל אחת ואחת מה"ס מצווה לעבוד את יוצר הכל ויתנשא המלך לעדי עד. וז"ס שאנו אומרים אשר קדשנו במצותיו כי המצות ניתנו מן העולם ועד העולם וזהו סוד מנין שהקב"ה מניח תפילין. וז"ס שארז"ל מנין שהקב"ה מתפלל שנאמר ושמתים בבית תפילתי. ונאמר נשבע ה' בימינו ובזרוע עוזו אלו תפילין. וכן תמצא בכמה מקומות שהקב"ה עוסק בתורה. וכן אם תדקדק בדברי רז"ל ובדברי הנביאים ע"ה תמצא זה מבואר מאד וכן נקראת תורת ה' וכן תמצא בכמה מקומות תורת מלאכי השרת כמו שארז"ל בפסוק אשר תנה הודך על השמים בענין מ"ת ולפיכך יש במלאכים ג"כ עונש וגמול ודחייה קל"ח שנים והם המלאכים שבאו להפוך סדום מפני שגלו סודו של הקב"ה ואמרו כי משחיתים אנחנו נדחו ממחיצתם מאז עד סולם יעקב אבינו והנה מלאכי אלהים וגו' שזמן זה תמצאהו קל"ח שנים ועיין בב"ר, מכאן אתה למד שכף זכות וכף חובה פשוטות לעליונים ולתחתונים והכל לפי הדין. כף זכות וכף חובה שארז"ל עבר אדם עבירה אוי לו שהכריע עצמו ואת כל העולם כלו לכף חובה, עשה מצוה אחת אשריו שהכריע עצמו ואת כל העולם כלו לכף זכות.

¹⁴⁹ עי' נפה"ח שער א' פרק ט בשם רז"ל, ועי' הקדו"ש ז ע"ב שלשונו ע"ז "כנודע מכמה ספרי קדושי עליון".

¹⁵⁰ ז"ל: ועשיתם אותם מאי ועשיתם אותם כיון דאמר תלכו ותשמרו אמאי ועשיתם אלא מאן דעביד פקודי אורייתא ואזיל באורחוי כביכול כאלו עביד ליה לעילא אמר קב"ה כאלו עשאני ואוקמוה וע"ד ועשיתם אותם ועשיתם אתם כתיב ודאי והואיל ומתערי עלייכו לאתחברא דא בדא לאשתכחא שמא קדישא כדקא יאות ועשיתם אתם ודאי כגוונא דא אר"ש ויעש דוד שם וכי דוד עביד ליה אלא בגין דאזיל בארחי דאורייתא ועביד פקודי אורייתא ונאנהיג מלכותא כדקא יאות כביכול עשה שם לעילא ולא הוה מלכא בעלמא דזכה להאי כדוד דהוה קם בפלגות ליליא והוה משבח ליה לקב"ה עד דסליק שמא קדישא בכורסייה בשעתא דסליק נהורא דיממא כביכול הוא עבד שם ממש כד"א ויקוב בן האשה הישראלית את השם ויקלל ובג"כ ויעש דוד שם ועל דא ועשיתם אותם כתיב ואי אתון תשתדלון למעבד לון לאתתקנא שמא קדישא כדקא יאות כל אינון ברכאן דלעילא ישתכחון גבייכו בתקונייהון כדקא יאות:

תרגום: "ועשיתם אותם" מה זה ועשיתם אותם, כיון שאמר תלכו ותשמרו למה ועשיתם, אלא מי שעושה מצוות התורה והולך בדרכיה כביכול כאילו עשה אותו למעלה, אמר הקדוש ברוך הוא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה נעשה בז"א ע"י התורה והמעשים טובים של הצדיקים ב' תיקונים: אחד, שיעורר הוא בא"א להאיר אליו ולהתייחד עמו, כי אין מעשה האדם נוגע לא"א עצמו אלא ע"י ז"א, ונעשה ע"י המעשים טובים של הצדיקים ההתעוררות בז"א לעורר יחודו בא"א. והתיקון הזה הרי הוא רק בדרך הכשר לבד, ע"ד הגשם והשלג היורד מן השמים והרוה את הארץ, שמכשירה לפתוח את כח יבולה אשר היה סתום בה מקודם. והתיקון הזה הנה הוא בסוד {כב ע"ב} תנו עוז לאלהים. והתיקון השני הנה הוא בסוד ויעש דוד שם, שנעשה ע"י המעשים טובים של הצדיקים הגילוי דהאור עצמו למעלה. והוא כי באשר שכל התורה והמצוה וכן שורש נשמת ישראל הנה הוא רק משם¹⁵¹, ר"ל מז"א, לכן הנה עולה בו כל מצוה וכל פעולה ומעשה אשר לשמו יתברך הנה עולה בז"א ליסודו הפשוט ולשורשו בקודש, ונעשית אחד בו, ויוצא בו ע"י אותו הפעולה והמעשה כחו לפועל, ומתגלה להאיר בו ע"י התיקון דהכשר הנז' את יחודו בא"א, ועומד בו מעתה כל אותן המעשים טובים שעלו בו ומאירים באור השכר שבהם, שהוא בהזיו והזוהר והנועם והעונג דאור השכר שבהם וכמו שהוא בא"א וכנ"ל.

ודע, כי כל מה שאמרנו בהתיקונים דז"א, שהוא ע"י המעשים טובים של הצדיקים, הנה הוא לעולם רק ע"י המלכות שהיא הנוק' דז"א, כי הוא השער לה' (תהלים קיח כ וחר ז"א ז ע"ב), וכל המעשים טובים הוא מגיעים אליה ועולים בה, וממנה מתתקן ז"א, וכן על ידה הנה נמשך הטובה למטה, כי בה הוא כל ההנהגה דהעוה"ז, וכמ"ש בפ' אחרי (עד סע"א) שבק כולא בידא דמטרוניתא לאנהגא, ואמר שם, בשעתא דאסניאו זכאי בעלמא כו' כו'¹⁵². ע"ש שמבואר שהכל תלוי בה, וזולתה הנה הוא רק בבחי' פלג גופא, כמ"ש באר"ז (רצו ע"א) ע"ש¹⁵³. וכן הוא ידוע ג"כ בסוד (ישעיה נז א) הצדיק אבד, דתיקוני ז"א הוא תלוי

כאילו עשאני, ופרשוה. ועל זה ועשיתם אותם, כתוב ועשיתם אתם ודאי, והואיל ומתעוררים עליכם להתחבר זה בזה, שימצא השם הקדוש כראוי, ועשיתם אתם ודאי. כדוגמא זה אמר רבי שמעון "ויעש דוד שם" וכי דוד עשה אותו, אלא משום שהלך בדרכי התורה ועשה מצוות התורה והנהיג את המלכות כראוי, כביכול עשה שם למעלה, ולא היה מלך בעולם שזכה לזה כמו דוד, שהיה קם בחצות הלילה והיה משבח את הקדוש ברוך הוא עד שעולה השם הקדוש בכסא, בשעה שעולה אור היום, כביכול הוא עשה שם ממש, כמו שנאמר "ויקוב בן האשה הישראלית את השם ויקלל" ולכן "ויעש דוד שם" ועל זה כתוב "ועשיתם אתם". ואם אתם תשתדלו לעשות אותם, להתקין את השם הקדוש כראוי, כל אותן ברכות שלמעלה ימצאו אצלכם בתקוניהן כראוי.

¹⁵¹ ניקוד?

¹⁵² ז"ל בשלימות: ת"ח כל זמנא דישראל רחיקין מהיכלא דמלכא כביכול מטרוניתא אתרחקת עמהון מ"ט בגין דמטרוניתא לא אקדימת קיסטא להאי בר לאלקאה ליה למיחך בארמ מישר בגין דמלכא לא אלקי לבריה לעלמין אלא שבק כלא בידא דמטרוניתא לאנהגא היכלא ולאקאה ברה ולדברא ליה בארמ קשוט לקבליה דמלכא ורזא דמלה דכתיב דברי למואל מלך משא אשר יסרתו אמו (אמו ודאי) דא בת שבע והא אתמר כתיב משלי שלמה בן חכם ישמח אב ובן כסיל תוגת אמו תוגת אמו ודאי חמי מה כתיב בן חכם ישמח אב בעוד דהאי בר אזיל בארמ מישר והוא חכימא ישמח אב (כלל) דא מלכא קדישא לעילא ישמח אב סתם אשתכח האי בר בארמא תקלא מה כתיב ובן כסיל תוגת אמו תוגת אמו ודאי דא כנסת ישראל ורזא דמלה כתיב ובפשעכם שלחה אמכם:

תרגום: בא וראה כל זמן שישראל רחוקים מהיכל המלך, כביכול המלכה התרחקה עמהם. למה, כי המלכה לא הקדימה שבטה (יסורים) לבן הזה, להלקותו כדי ללכת בדרך ישרה. כי המלך לא מלקה את בנו לעולמים, אלא משאיר הכל ביד המלכה להנהיג את ההיכל ולהלקות את בנה, ולהנהיגו בדרך האמת כנגד המלך. וסוד הדבר שכתוב דברי למואל מלך משא אשר יסרתו אמו (אמו ודאי) זו בת שבע. והרי נאמר הכתוב משלי שלמה בן חכם ישמח אב ובן כסיל תוגת אמו, תוגת אמו ודאי. ראה מה כתוב, בן חכם ישמח אב, בעוד שהבן הזה הולך בדרך ישרה והוא חכם ישמח אב (כלל), זה המלך הקדוש, למעלה ישמח אב סתם, נמצא הבן הזה בדרך כושלת. מה כתוב, ובן כסיל תוגת אמו, תוגת אמו ודאי, זו כנסת ישראל. וסוד הדבר כתוב ובפשעכם שלחה אמכם.

¹⁵³ ז"ל: מהכא אוליפנא דכר בלחודוי אתחזי פלג גופא, וכלהו רחמי, וכך נוקבא, וכד מתחברין כחדא אתחזי כלא חד גופא ממש, והכי הוא, אוף הכא כד דכר אתחבר בנוקבא כלא הוא חד גופא, ועלמין כלהו בחדו, דהא כלהו מגופא שלים מתברכין.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בנוק', וכמ"ש בפ' בראשית (נה ע"א) ובפ' שמות (מ' ב' יא ע"א) ובכ"מ. ובאמת כי ז"א ונוק' הם כלילין דא בדא והם כולין חד וכמ"ש בפ' פקודי (רלה ע"ב), אלא כי המעשים טובים של צדיקים הנה מקבל הוא על ידה, ותיקוני א"א הנה מקבל היא על ידו, אבל הן כלילין דא בדא והם אחר, וכל מה שאמרנו בז"א הנה הוא בכללות הנוק' ודי בזה, והוא פשוט ונודע. ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי כל תיקוני ז"א הנה הוא מא"א, ועיקרם הוא מהי"ג ת"ד שהם נקראין כל טובי¹⁵⁴. וכן הוא עד"ז בכלל האצילות, שהוא מקבל כל תיקוניו מא"ק, והוא ע"י אורות האח"פ שהם בא"ק כבחי" הי"ג ת"ד שבא"א¹⁵⁵, והם נפקין מאודנין כמ"ש בספד"צ (רפ"ב יח ע"א), וכן הוא ג"כ בא"ק בהאורות דהאח"פ שבו כי עיקרן הוא האורות דהאזניים, וכמ"ש באד"ז (רצד ע"ב) בהאי נוקבא דאודנין תליין כו' נוקבא דפומא נוקבא דחוטמא כו' כו'¹⁵⁶ ע"ש. והוה האורות דהאזניים עיקרן דכל אורות האח"פ שהם כללות העקודים והגילוי דכל אורות האזניים, הנה הוא הב"ן דאות י"ב שבעניניו וכנ"ל בריש דברינו, כי הוא ההתפשטות הב' דאור האזניים, ור"ל חלק האור שיצא מהאזניים ולחוי, ומתפשט עד שבולת הוקן ונשאר שם לעולם וכנ"ל, והרי הוא הגילוי דאור האזניים והוא הראשון והראשית לכל.

וכן הנה מתבאר מדברינו ג"כ, כי הגם שמעשה בני אדם אינו נוגע למעלה מז"א, אמנם ע"י ז"א הנה נמשך ומתגלה כל האורות דא"א, וכן אשר למעלה למעלה גם ע"י מעשה הצדיקים. וכן הוא ג"כ עד"ז מהאורות דהאח"פ לכלל האצילות וכמבואר בשעה"כ בסעודת שחרית דשבת (&), שאז עולה ע"ק דאצילות עד אור האזניים דא"ק. והרי לנו כי ע"י ז"א הנה מתגלה ע"י מעשה הצדיקים אשר למטה גם אור האזניים דא"ק. וכן מוכח כ"ז ג"כ בדרושי מטי ול"מ (פרק ב) בסוד הכתוב (תהלים ל ו) כי רגע באפו חיים ברצונו ע"ש. אמנם לפעמים הנה מתגלים אורות דא"א וכן אשר למעלה למעלה גם מעצמן, וע"פ כבשי דרחמנא¹⁵⁷, שהוא ע"י ברית אבות¹⁵⁸ כמו שבארנו בכ"מ. וכן יזכור לנו הקב"ה גם עתה היום, שהוא ח' תשרי קודם יום הכפורים דשנת תרע"ו, אשר אנו בכלל ישראל הנה בצרה גדולה אנחנו, נוסף על כל הצרות הגדולות והתלאות הנוראות שעברו עלינו זה שנה שלישית, ואין יום כו' ובכל יום ויום מרובה כו'¹⁵⁹. אך עתה הנה נמס כל לב ורפו כל ידים יהמו נא רחמיו ית"ש על כלל ישראל עמו למען שמו, לקרוע רוע גזר דיננו בהקדם האפשרי ולקדש שמו יתברך עלינו ביום הכפורים הבעל"ט בכל תקות חמדת ישראל למען שמו, ולמען בריתו את אברהם ואת יצחק ואת יעקב, שיאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלהי ישראל מלך אין עוד מלבדו. (כב ע"ג)

[סעיף ג']

הנה בארנו תהלה לאל ית"ש בהב"ן דאות י"ב דעניניו את מציאותו שהוא הנוק' דז"א הכללי אשר בכללות אורות האזניים, ושימוש שהוא משמש לצורך הגילוי דאורות

תרגום: מכאן למדנו: הזכר כשהוא לעצמו, נראה כחצי גוף, וכולו רחמים, וכן הנקבה. וכשמתחברים יחד, נראה הכל גוף אחד ממש. וכך הוא אף כאן, כשהזכר מתחבר בנקבה, הכל הוא גוף אחד, ואז העולמות כולם הם בשמחה, כי כולם מגוף שלם מתברכים.

¹⁵⁴ שמות לג יט. והנה מצאתי בחינה זו נזכרת רק בבהגר"א על ספד"צ ג ע"ד. @

¹⁵⁵ ע"י לקמן לח ע"א באבנ"מ.

¹⁵⁶ ז"ל בשלימות: בהאי נוקבא דאודנין תליין נוקבין אוחרנין, נוקבא דעינין, נוקבא דפומא, נוקבא דחוטמא.

תרגום: בנקב הזה שבאזניים, תלויים נקבים אחרים שהם, נקבי העינים, נקב הפה, נקב החוטם.

¹⁵⁷ ע"י לעיל הערה 19.

¹⁵⁸ ע"י הערה 25.

¹⁵⁹ ע"י סוטה (מט ע"א) אמר רבא בכל יום ויום מרובה קללתו משל חברו שנאמר בבקר תאמר מי יתן ערב.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

האזניים, כי רק הוא גילויים כנ"ל. וכן הנה מתבאר לנו ג"כ את מקומו בא"ק, כי הנה הוא מהאזניים עד שבולת הזקן, ושם הוא מקומו לעולם. והנה נבאר מעתה ג"כ את יציאתו ותולדתו וכן תלייתו ומקומו בהע"ב דאות ה' שהוא שורשו הפנימי. אמנם האמת הוא, כי הנה כל מה שבארנו בזה בהשם מ"ה דלעיל אות י"א, הנה הוא כ"ז ג"כ בהשם ב"ן דאות י"ב דענינינו, כי הם שניהם הנה הם הזו"ן דכללות אורות האזניים כנ"ל, והיא עמו ממקור אחד ומשורש אחד, כי יצאה כלולה עמו תיכף עם יציאתו, והיא צלע אחת מצלעותיו ומפלה אליו וכנודע כ"ז בזו"ן דאצילות, וכן הוא בענינינו, כי הנה שניהם יצאו מהע"ב וס"ג דלעיל אות ט' ואות י' שהם האו"א שבכללות האורות דהאזניים, והם כללות האור דהתפשטות הא' דהאזניים אשר מבפנים ומבחוץ. ואחר הסתלקותם בהסתלקות הא' ונעשו שם למ"ן, הנה קיבלו שם אורות ומוחין חדשים מלמעלה, ונולד מהם עי"ז האור דההתפשטות הב' דהאזניים שהם הזו"ן הכלליים, והם המ"ה דלעיל אות י"א עם הב"ן דענינינו, ויצאו שניהם יחד המ"ה מבפנים והב"ן מבחוץ. ועכ"פ הוא כי יציאת הב"ן דענינינו הנה הוא ג"כ מהע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', ובאותו הסדר ממש כמו המ"ה דלעיל אות י"א, כי יצאו שניהם יחד כנו'.

אמנם פשוט הוא כי העצמות דהמ"ה הוא מהע"ב, כי כן הוא כל עצמות דהז"א הנה הוא מאבא, כי הו' הוא משך ה', והעצמות דהב"ן דענינינו הוא מהס"ג דלעיל אות י"א, כי הו' תתאה הרי הוא דפוס וחותרם דה' עלאה. ומ"ש פ' פינחס (רנח ע"א) ובכ"מ אבא יסד ברתא ואימא ברא, ר"ל שהכח הזה להוציא דוגמתה להאציל הו' תתאה מה' עלאה הנה אין לה הכח הזה מעצמה, אלא הוא נתחדש ובא לה מאבא שהוא משפיע בה שפע וכח להוציא דוגמתה, וניתוסף ממנו בטיפת הזרע שבו שפע מיוחדת לזה. והרי נעשית מציאות הנוקבא רק משפעו, ולכן אמרו אבא יסד ברתא. ומ"ש ואימא ברא, כי ע"י תשוקתה אליו היא מעלה מ"ן לבחי' זכר כמו שיתבאר. והוא ג"כ מ"ש בנמרא (נדה לא ע"א) תלה הזכרים בנקבות ונקבות בזכרים. ומ"ש שם, איש מזריע תחילה יולדת נקבה אשה מזרעת תחילה יולדת זכר, הענין הוא כי כאשר מתגבר תשוקתו על תשוקתה, הנה אז הוא מזריע תחילה, ובאשר שתשוקתו הוא על נקבה, לכן נמשך אז טיפת זרעו על מציאות נקבה, וזהו שאמרו איש מזריע תחילה יולדת נקבה. ומ"ש אשה מזרעת תחילה יולדת זכר, הכוונה ע"פ הנו', כי באשר שתשוקתה הרי הוא עליו שהוא זכר, והרי היא מעלה מ"ן לבחי' זכר, ולכן כאשר מתגבר תשוקתה על תשוקתו, הנה נמשך המ"ד שלו ג"כ אחר המ"ן שלה ומוליד זכר. ונמצא כי כל נקבה נעשית בכח האב וכל זכר נעשה בכח האם, והוא מ"ש אבא יסד ברתא ואימא ברא. [ואותן הכחות הוא עומד תמיד בהבן והבת וכל תכונתן הוא על פיהם].

אמנם סוד הענין בזה הוא ע"פ מ"ש הרב בשער הזווגים ובכ"מ, כי ישנם ב' מיני זווגים, אחד לצורך הנשמות, ואחד לצורך קיום העולמות. והנה הזווג אשר לצורך הנשמות הנה נמשך אז ההתעוררות ממטה למעלה ובסוד אשה מזרעת תחילה, כי הוא נמשך ובא ע"י בירורי המ"ן אשר ע"י מעשים טובים של צדיקים, והם מתבררים ועולים בהנוק', ואז נעשה התעוררות הזווג מהנוק' כדי לקבל תוספות אור מלמעלה לחדש אורם להוליד נשמת צדיקים ולהוציאם בפנים מאירים ומזהירים כוזהר הרקיע. אבל כשאין מעשים טובים בדור להעלות מ"ן, ונעשה הזווגים אז רק ברחמי שמים, ונמשך אז ההתעוררות רק מלמעלה למטה, ובסוד איש מזריע תחילה, ונמשך השפע אז רק במיעוט ובצמצום, שהוא רק לקיום העולם לבד, וכמבואר כ"ז בזה"ק פ' תזריע (מ"ה סע"א) תא חזי בשעתא דקב"ה אשתכח בה בכנסת ישראל כו' והיא מתערת (כב ע"ד) רעותא לגביה בקדמיתא ומשכאת ליה לגביה בסגיאנות חיבתא ותיאובתא [והוא ע"י העלאת מ"ן דמעשים טובים של צדיקים או ע"י נשמות הצדיקים עצמן כשעולים למעלה בעת פטירתם וכמ"ש בזה"ק ויחי (רלה ע"א) בשעתא דאשתלים נשמתא בהאי עלמא (ר"ל בעת פטירתו), כד סלקא להווא אתר דאתקשר ביה (והוא בהיסוד דהמלכות ונעשם שם למ"ן), כדין אתער תיאובתא דנוקבא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

לגבי דכורא וכדין נבעין מיא מתתא לעילא (שהוא העלאת מ"ן), ואתעביד באר מיין נביעאן וכדין אתחברותא ויחודא ותיאובתא ורעוא אשתכח כו', ואתער חביבותא ורעותא לעילא ואתחבר כחד¹⁶⁰, עכ"ל ע"ש. וע' עוד שם (רמה ע"ב) שאמר שם, אתערותא דרחימו דכנ"י לגבי קב"ה נשמתהין דצדיקיא לתתא מתערין לה בגין דאינון אתיין מסטרא דמלכא מסטרא דדכורא (שהוא ז"א) כו' תיאובתא דנוקבא למשדי מיין תתאין לקבל מיין עלאין לאו איהו אלא בנשמתהון דצדיקיא¹⁶¹ עכ"ל, ע"ש בארוכה קצת. כדין אתמליא מסטרא דימינא כו'¹⁶², והוא סוד אשה מזרעת תחילה יולדת זכר, כי נשמות הצדיקים הם מסטרא

¹⁶⁰ ז"ל בשלימות: רבי אלעזר שאיל שאלתא לרבי שמעון אמר הואיל וקב"ה גלי קמיה דבני נשא ימותון אמאי נחית נשמתין לעלמא ואמאי אצטריך ליה אמר ליה שאילתא דא קמיהו דרבנן שאילו כמה וכמה ואוקמוה אבל קב"ה יהיב נשמתין דנחתין להאי עלמא לאשתמודעא יקריה ונקיט לון לבתר אי הכי אמאי נחתו אלא רזא דא הכי הוא פתח ואמר (משלי ה טו) שתה מים מבורך ונוזלים מתוך בארך הא אוקימנא בור אתר דלא נביע מגרמיה ואימתי נבעין הני מיא בשעתא דאשתלים נשמתא בהאי עלמא כד סלקא להווא אתר דאתקשר ביה כדין הוא שלים מכל סטרין מתתא ומעילא (ס"א ומכל סטרין) וכד נשמתא סלקא כדין אתער תיאובתא דנוקבא לגבי דכורא וכדין נבעין מיא מתתא לעילא ובור אתעביד באר מיין נביעאן וכדין אתחברותא (נ"א ויסודא) ויחודא ותיאובתא ורעוא אשתכח (להא) דהא בנשמתא דצדיקא אשתלים ההוא אתר ואתער חביבותא ורעותא לעילא ואתחבר כחד:

תרגום: רבי אלעזר שאל שאלה את רבי שמעון. אמר, הואיל וגלוי לפני הקדוש ברוך הוא שבני אדם ימותו, למה הוריד נשמות לעולם, ולמה הוא צריך את זה. אמר לו, שאלה זו לפני רבנן שאלו כמה וכמה, ובארוה, אבל הקדוש ברוך הוא נותן נשמות שיורדות לעולם הזה להודיע את כבודו, ולקוח אותן אחר כך. אם כך למה ירדו, אלא סוד זה כך הוא, פתח ואמר, "שתה מים מבורך ונוזלים מתוך בארך". הרי פרשוהו, "בור", מקום שלא נובע מעצמו. ומתי נובעים המים הללו, בשעה שנשלמה הנשמה בעולם הזה, כשעולה לאותו מקום שנקשרה בו, אז הוא שלם מכל הצדדים, ממטה וממעלה (ומכל הצדדים). וכשנשמה עולה, אז מתעוררת תשוקת הנקבה לזכר, ואז נובעים מים מלמטה למעלה, ובור נעשה באר, מים נובעים, ואז התחברות (ויסוד) ויחוד ותשוקה ורצון נמצאים (לזה), שהרי בנשמת הצדיק נשלם אותו מקום, ומתעוררת חביבות ורצון למעלה ומתחברים כאחד.

¹⁶¹ ז"ל בשלימות: תא חזי אילו הווי ידעין כלהו צדיקיא האי הווי חדאן ההוא יומא דמטי לון לאסתלקא מהאי עלמא וכי לאו יקרא עלאה הוא דמטרוניתא אתת בגינייהו ולאובלא לון להיכלא דמלכא למחדי בהו מלכא כל יומא דהא קב"ה לא אשתעשע אלא בנשמתהון דצדיקיא תא חזי אתערותא דרחימו דכנסת ישראל לגבי קב"ה נשמתהון דצדיקיא לתתא מתערין לה בגין דאינון אתיין מסטרא דמלכא מסטרא דדכורא ואתערותא דא מטי לנוקבא מסטרא דדכורא ואתער רחימותא אשתכח דדכורא אתער חביבו ורחימותא לנוקבא וכדין נוקבא אתקשרת ברחימותא לגבי דכורא כהאי גוונא תיאובתא דנוקבא למשדי מיין תתאין לקבל מיין עלאין לאו איהו אלא בנשמתהון דצדיקיא זכאין אינון צדיקיא בהאי עלמא ובעלמא דאתי דעלייהו קיימין עלאין ותתאין ועל דא (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם כתיב סתם ורזא דכלא צדיק איהו יסודא דלעילא ואיהו יסודא לתתא וכנסת ישראל אתכלילת מצדיק מלעילא ומתתא צדיק מהאי סטרא וצדיק מהאי סטרא ירתין לה הדא הוא דכתיב (תהלים לז כט) צדיקים ירשו ארץ ירשו ארץ ודאי:

תרגום: בא וראה, אילו היו כל הצדיקים יודעים את זה, היו שמחים אותו יום שמגיע להם להסתלק מן העולם, וכי לא כבוד עליון הוא שהמלכה באה בשבילם, ולהוביל אותם להיכל המלך שישמח בהם המלך כל יום, שהרי הקדוש ברוך הוא לא משתעשע אלא בנשמות הצדיקים. בא וראה, התעוררות האהבה של כנסת ישראל לקדוש ברוך הוא, נשמות הצדיקים למטה מעוררים אותה, משום שהם באים מצד המלך, מצד הזכר. והתעוררות זו מגיעה לנקבה מצד של הזכר, ומתעוררת אהבה. נמצא שזכר מעורר חביבות ואהבה לנקבה, ואז הנקבה נקשרת באהבה לזכר. כדוגמא זו תשוקת הנקבה לשפוך מים תחתונים כנגד מים עליונים אינה אלא בנשמות הצדיקים. אשרי אותם הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא, שעליהם קיימים עליונים ותחתונים, ועל זה "וצדיק יסוד עולם", כתוב סתם. וסוד הכל, צדיק, הוא יסוד שלמעלה, והוא יסוד למטה. וכנסת ישראל נכללת מצדיק מלמעלה וממטה. צדיק מצד זה וצדיק מצד זה יורשים אותה. זהו שכתוב "צדיקים ירשו ארץ", "ירשו ארץ" ודאי.

¹⁶² ז"ל בשלימות: תא חזי בשעתא דקודשא בריך הוא אשתכח בה בכנסת ישראל באינון זמנין דאשתכח עמה והיא מתעררת רעותא לגביה בקדמיתא ומשכת ליה לגבה בסגיאות חיבתא ותיאובתא כדין אתמליא מסטרא דימינא וכמה אכלוסין משתכחי בסטרא דימינא בכלהו עלמין וכד קודשא בריך הוא אתער חביבותא ורעותא בקדמיתא והיא אתעררת לבתר ולא בזמנא דאיהו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דכורא כנ"ל בסמוך מזוה"ק פ' ויחי. ואמר שם עוד, וכד קב"ה אתער חביבותא ורעותא בקדמיתא, והיא אתערית לבתר, והוא כשאין מעשים טובים לתתא להעלות מ"ן וכנ"ל, כדין כולא בסטרא דנוקבא אשתכח, ושמאלא אתער והוא סוד איש מזריע תחילה יולדת נקבה, כה"ג כתיב אשה כי תזריע וילדה זכר¹⁶³. ור"ל כאשר אשה מזרעת תחילה או יולדת זכר, מאי טעמא עלמא תתאה כגוונא דעלמא עלאה, ודא כדוגמא דדא, ור"ל כמו שהוא הענין למעלה שהוא ע"פ סוד הנז', כן הוא הענין ג"כ למטה בעוה"ז, כי כל הנהגת דעוה"ז הוא נתיסוד הן בכלל והן בפרט, וכמו שהוא בכלל כן הוא ג"כ בפרט. וכל הנעשה בכל א' בפרט הוא ג"כ ע"פ שנעשה כ"ז בשורש נשמתו אשר למעלה למעלה, והוא ע"פ כבשי דרחמנא¹⁶⁴ אשר נעלם ההנהגה הזה מכל בריה. אך עכ"פ הוא כי הנה נעשה בכל א' בפרט ג"כ ע"פ סוד הענין הנעשה למעלה וכנ"ל, והבן כ"ו. ואל תתמה על החפץ הנעשה בזה בזולת ג"כ, כי הוא ע"פ מה שנאמר (קהלת ז' י"ד) גם את זה לעומת זה עשה האלהים, ודי בזה.

והרי לנו כי מ"ש אבא יסד ברתח ואימא ברא הכוונה הוא רק על הסיבה, כי מציאות הנקבה הוא בסיבת התעוררות האב, ומציאת הזכר הוא בסיבת התעוררות האם וכנ"ל. אבל עיקר עצמותם, הנה הוה באמת עיקר עצמות הזכר רק מהאב, ועיקר עצמות הנוק' רק מהאם¹⁶⁵. וכן הוא בהמ"ה וב"ן דאות י"א וי"ב דענינינו שהם הזו"ן הכלליים דאורות האזניים ההתפשטות הב' פנימי וחיצון, והם יצאו שניהם יחד מהע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י' שהם ההתפשטות הא' פנימי וחיצון והם האו"א. הנה הוה שורש העיקרי דהמ"ה דלעיל אות י"א שהוא הז"א הכללי דהאזניים, הנה הוה שורשו העיקרי בהע"ב דלעיל אות ט' שהוא האבא הכללי דהאזניים. ושורש העיקרי דהב"ן הכללי דאות י"ב דענינינו, שהוא הנוק' הכללי דהאזניים, הנה הוה שורשה העיקרי בהס"ג דלעיל אות י' שהוא האימא הכללי דהאזניים. אמנם הנה הם שניהם יצאו יחד מהע"ב וס"ג ע"ד כל זו"ן, שנעשו שניהם יחד באו"א, כי הם שניהם הו"ד דמילוי יו"ד, וכן הם שניהם הו"ד שבצורת ה' כנודע. ועכ"פ הוא כי הנה נתבאר לנו בכ"ז על הב"ן דאות י"ב דענינינו ג"כ כל ענין יציאתו ותולדתו כי הנה הוא בסדר אחד כמו המ"ה דלעיל אות י"א, כי הם שניהם יצאו יחד, והם אחד וככל מה שאמרנו. ועתה נבאר ג"כ בהב"ן דענינינו את שורשו ומקורו אשר בהע"ב דאות ה'.

אתער כדין כלא בסטרא דנוקבא אשתכח ושמאלא אתער וכמה אכלוסין קיימי ומתערי בסטרא דשמאלא בכלהו עלמין כהאי גוונא כתיב (נ"א הדא הוא דכתיב) אשה כי תזריע וילדה זכר וגו' מאי טעמא תנינן עלמא תתאה כגוונא דעלמא עלאה אשתכח ודא כדוגמא דדא ועל דא קודשא בריך הוא גזר דזכר או נוקבא לאשתכחא רעותא בעלמא ובכלא בעי בר נש לאתדבקא רעותא לעילא לגבי קודשא בריך הוא לאשתכחא רעוון בעלמא זכאה חולקהון דצדיקייא דאינון ידעין לאדבקא רעותהון לגבי מלכא קדישא עלייהו כתיב (דברים ד ד) ואתם הדבקים ביהו"ה אלהי"כם חיים כלכם היום:

תרגום: בא וראה בשעה שהקדוש ברוך הוא נמצא עם כנסת ישראל, באותם הזמנים שנמצא עמה, והיא מעוררת רצון אליו בראשונה, ומושכת אותו אליה ברוב חיבה ותשוקה, אז מתמלאת מצד הימין. וכמה אוכלוסים נמצאים בצד הימין בכל העולמות, וכשהקדוש ברוך הוא מעיר חביבות ורצון בראשונה, והיא מעירה אחר כך, ולא בזמן שהוא מעיר, אז הכל נמצא בצד הנקבה, והשמאל מתעורר וכמה אוכלוסים עומדים ומתעוררים בצד השמאל בכל העולמות. כדוגמא זה כתוב (זהו שכתוב) אשה כי תזריע וילדה זכר וגו', למה, שנינו העולם התחתון נמצא כדוגמת העולם העליון, וזה כדוגמא של זה, ועל זה הקדוש ברוך הוא גוזר זכר או נקבה שימצא רצון בעולם, ובכל צריך אדם להדביק רצון למעלה אל הקדוש ברוך הוא, שימצאו רצונות בעולם. אשרי חלקם של הצדיקים שהם יודעים להדביק את רצונם אל המלך הקדוש, עליהם כתוב ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום.

¹⁶³ עי' הערה הקודמת.

¹⁶⁴ עי' לעיל הערה 19.

¹⁶⁵ מקור?

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ואחזיתו ותלייתו בו וסדר יציאתו ממנו, ע"ד שבארנו כ"ז לעיל בהמ"ה דאות י"א ונבאר כ"ז בסעיף בפנ"ע.

[סעיף ד]

הנה שורשו ומקורו דהב"ן דענינינו שהוא שורש הפנימי שבו אשר בהע"ב דאות ה', הנה הוא ג"כ בהשם ס"ג דלעיל סי' ב' אות ו' בהציו התחתון אשר מטבורו ולמטה, והוא בהמ"ה (כג ע"א) וב"ן הכלליים שבו שהם בחי' הזו"ן שבו. כי הנה אותן המ"ה וב"ן הכלליים הנה הם השורש פנימי שהוא הא"א לכל ההתפשטות הב' דהאזניים שהוא המ"ה דלעיל אות י"א והב"ן דענינינו אות י"ב. והו"ו הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י' האו"א לכל ההתפשטות הב' דהאזניים, והשם ס"ג דלעיל אות ו' בהמ"ה וב"ן הכלליים שבו הנה הוא הא"א לכל ההתפשטות הב' דהאזניים, וע"פ כל אותו הסדר שבארנו לעיל אות י"א בהמ"ה.

והיינו, כי הנה הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', הרי בארנו שם כי מציאותם הוא מהע"ב וס"ג הכלליים שבהשם ס"ג דאות ו', החציו העליון שבו ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם שנתגלו הם ג"כ ע"י התפשטות והסתלקות, ומהם הנה נולדו ויצאו ונתפשטו בהתפשטות הראשון דהאזניים הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', ואח"כ הנה חזרו ונסתלקו כולם יחד בהסתלקות הא', והיה הסתלקותם בהע"ב וס"ג הכלליים הנז', והיה עלייתם שם למ"ן לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים שבהם דאות ו' עם לידת ההתפשטות הב' דהאזניים שנמשך מהם. כי הנה ההתפשטות א' והסתלקות א' דאור האזניים, הנה הוא תלוי בהתפשטות והסתלקות דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', כי מהם הם נולדו ויצאו ומקרה אחר לשניהם בעת אחת. ר"ל שנעשה כל מאורעותיהם בזה אחר זה, כי מההתפשטות דמ"ה וב"ן הפרטיים הנז' הנה נמשך ההתפשטות הא' דאור האזניים, ומההסתלקות דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז' הנה נמשך ונעשה ההסתלקות דההתפשטות הא' דהאזניים. וכן ער"ז ההתפשטות הב' דהאזניים, הנה הוא תלוי בלידת והתפשטות המ"ה וב"ן הכלליים הנז', כי הם הא"א להתפשטות הב' כנ"ל, ולכן הנה תלוי ההתפשטות הב' של המ"ה וב"ן הכלליים בכל עניניהם. והיינו, כי הנה כאשר עלו ונסתלקו המ"ה וב"ן הפרטיים, והנה היה עלייתם בהע"ב וס"ג הכלליים דהס"ג דאות ו' שהם מהאזניים ולמעלה ולפנים, והיה עלייתם שם בסוד עליית מ"ן, והוא לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים. והנה עלה אז עמהם ג"כ ההתפשטות הא' דהאזניים ולצורך לידת ההתפשטות הב' דהאזניים.

והנה באשר שעליית המ"ה וב"ן הפרטיים הנה היה לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים, שהם הא"א לכל האור דהתפשטות הב'. וכבר אמרנו לעיל סוף כלל ו' ובכ"מ, כי הנה הגם שההתפשטות הא' הנה הוא באמת ממדרגה יותר גבוהה, עכ"ז הנה עיקר הנביעו דאור א"ס ית"ש הנה הוא לא נפתח ומתגלה אלא רק לצורך לידת האור דההתפשטות הב'. ולכן כאשר עלו המ"ה וב"ן הפרטיים והיה עלייתם לסוד עליית מ"ן לקבל תוספות אור ומוחין לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים, אשר הם לצורך הא"א ושורש פנימי להתפשטות הב', ולכן הנה קבלו אז המ"ה וב"ן הפרטיים התוספות אור ומוחין מלמעלה למעלה, שהוא מאוירא עלאה סתימא שבא"ק הרישא תנינא שבו, והוא רזא דאור א"ס, כי שם הוא האור הגנוז שהוא מאור א"ס. והנה משם קבלו המ"ה וב"ן הפרטיים תוספות אור ומוחין לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים. והנה כאשר עלה עמהם ההתפשטות הא' ג"כ לצורך לידת האור דההתפשטות הב' וכנ"ל, הנה קבלו הם ג"כ מאותן התוספות אור ומוחין עצמן, ויצא ונולד מהם ע"י האור דההתפשטות הב'. והרי נמצא כי האור דההתפשטות הב' הנה הוא מהעצמות והמוחין דהמ"ה וב"ן הכלליים הנז', והו"ו שאמרנו כי המ"ה וב"ן הכלליים הנה הם השורש פנימי והא"א לכל ההתפשטות הב'. ולא עוד, כי הנה אותן המ"ה וב"ן הכלליים, כאשר נולדו ויצאו הנה מתפשטים הם מהאזניים ולמטה ולפנים, שהוא מנבול האזניים עד גבול שבולת הזקן בפנימיות פנימיות, וכנגדם מבוהין הנה מתפשט ועומד ההתפשטות

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הב' דהאזניים אשר יצא מהאזניים ולחוי' ג"כ, ומתפשט ג"כ מהאזניים עד שבולת הזקן. והרי קשור ומיוחד האור דההתפשטות הב' עם המ"ה וב"ן הכלליים הנז' בשני בחי': אחד, מה שהוא מהעצמות והמוחין שלהם כנז'. ואחד, מה שאותן המ"ה וב"ן הכלליים הם עומדים בפנימיות פנימיות, והם אליו בבחי' נשמה לנשמה, וכנ"ל (כנ"ב) שהמ"ה וב"ן הכלליים הם השורש פנימי והא"א לההתפשטות הב'.

והנה אלו ב' הבחי' הנה הם ע"ד שהוא באצילות בז"א עם א"א שאמרו באד"ז (רצב ע"א) ז"א בעתי"ק תלייא ואחיד, וע' שער א"א (פרק ז), וכן הוא כאן ב' הבחי' הנז', כי במה שההתפשטות הב' הוא נולד ויצא מהעצמות והמוחין דהמ"ה וב"ן הכלליים, הנה בזה הוא מ"ש "תלייא", ובמה שהמ"ה וב"ן הכלליים הם עומדים בתוכו ובפנימיותו בכל שיעורו כולו, הנה בזה הוא מ"ש "ואחיד".

והרי נתבאר לנו בכ"ז על הב"ן דאות י"ב דענינינו ענין יציאתו ותולדתו, וכן קישורו ויחודו בהע"ב דאות ה', כי הוא ע"ד המ"ה דלעיל אות י"א, כי הם שניהם הנה הם ההתפשטות הב' דאור האזניים פנימי וחיצוני, והם הזו"ן הכלליים דאור האזניים הכללי ותולדתם, הנה הוא מהע"ב וס"ג דלעיל אות ט' ואות י', שהם ההתפשטות הא' דאור האזניים, והם האו"א הכללים דאור האזניים הכללי. ושורשם ומקורם דהמ"ה וב"ן הנז' אשר בהע"ב דאות ה' הנה הוא בהשם ס"ג דלעיל סי' ב' אות ו', שהוא בחי' האימא שבהע"ב דאות ה', שמקומה הוא בהשליש האמצעי דהת"ת שבו. הנה המ"ה וב"ן הכלליים שבאותו הס"ג שהם חציו התחתון שבו, והוא חציו התחתון דהשליש האמצעי דהת"ת שבהע"ב דאות ה', הנה שם הוא המקור והשורש פנימי שהוא הא"א לההתפשטות הב' דהאזניים שהוא המ"ה וב"ן דאות י"א וי"ב דענינינו, ודי בזה.

אמנם הוא, כי הנה ע"ד שאמרנו לעיל סעי"ג כי עיקר שורשו דהמ"ה דאות י"א הנה הוא בהע"ב דלעיל אות ט', ועיקר שורשו דהב"ן דאות י"ב הנה הוא בהשם ס"ג דלעיל אות יו"ד, כן הוא ג"כ בענין תלייתם בהשורש פנימי אשר להמ"ה דאות י"א, ולהב"ן דענינינו אשר בהמ"ה וב"ן הכלליים הנז', הנה הוא ג"כ, כי עיקר השורש נעלם להמ"ה דאות י"א הנה הוא רק בהמ"ה הכללי, ועיקר השורש נעלם להב"ן דענינינו הנה הוא רק בהב"ן הכללי, והוא ג"כ ע"ד שאמרו בהזו"ן דאצילות המלבישים על נה"י דא"א, כי איהו בנצח ואיהי בהוד¹⁶⁶, וכן אמרנו לעיל סעי"ג בענין יציאתם מהע"ב וס"ג וכנ"ל ופשוט הוא.

[סעיף ה']

והרי בארנו עד כה תהלה לאל ית"ש בהב"ן דענינינו את מציאותו ושימוש ויציאתו ותולדתו ושורשו הפנימי, וכן מקומו אשר הן בא"ק והן בהע"ב דאות ה', כי מציאותו הוא שהוא הנוק' הכללי שבכלל כל אורות האזניים. ושימוש הוא שהוא כל הגילוי דאורות האזניים ראשית שורש כל העקודים, ומשם הנה נמשכים ויוצאים כל זוהרי אור דהזיו והנועם דהתורה והמצוה שהוא מתן שכרן של צדיקים. ויציאתו ותולדתו הנה הוא מהע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', שהם האו"א הכללי שבכלל אורות האזניים. ועיקרו הוא בהס"ג דאות י' שהוא האימא, כי הב"ן הוא גילוי הס"ג, רחילא בתר רחילא כעובדי אימא כך עובדי ברתא¹⁶⁷. ושורשו הפנימי שהוא א"א, הנה הוא המ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג דאות ו'. ועיקרו הוא בהב"ן הכללי, כי מהב"ן הנעלם שבא"א הוא הב"ן הנגלה שהוא הנוק'. ומקומו בהא"ק הוא מהאזניים שבו עד שבולת הזקן, והוא ההתפשטות הב' דהאזניים, חלק האור אשר יצא מהאזניים ולחוי' ונמשך עד שבולת הזקן, ושם הוא מקומו לעולם. ובהע"ב

¹⁶⁶ עי' הערה. **Error: Bookmark not defined.**

¹⁶⁷ הוא לשון הגמ' כתובות סג ע"א ומובא בכתבי אר"י כמה פעמים.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דאות ה' הנה הוא החצי תחתון דהשליש האמצעי דהת"ת שבו, שהוא עד הטבור שבו, והוא בהב"ן הכללי דהס"ג דאות י' וכנ"ל. וכ"ז הוא ע"פ הסדר שבארנו לעיל בהמ"ה דאות י"א, כי הם הזו"ן הכלליים דכלל אורות האזניים והם שניהם בסדר אחד.

והנה עד"ז הנה הוא ג"כ ענין סדר ההתלבשות המתלבש בו באותו הב"ן דענינינו מהאור העליון דההתפשטות הא', הנה הוא ג"כ ע"ד שאמרנו לעיל בהמ"ה דאות י"א ע"ש סעי"ה, כי הנה הגם שאמרנו שהאור דהתפשטות הא' אחר הסתלקותו בהסתלקות הא' הנה הוא נשאר כולו למעלה לעולם, והוא נעלם כי הוא מהאזניים ולמעלה ולפנים, עכ"ז הנה פשוט הוא שהארתו (כג ע"ג) הוא מתפשט ומתלבש בההתפשטות הב' לעולם ג"כ, כי ההתפשטות הא' הרי אמרנו כי הוא השמות דהע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', והם בבחי' או"א וכנ"ל. ונודע הוא כי באצילות, הנה הגם שאו"א הם קצרי הקומה, והם מסתיימים בהטבור דא"א שהוא למעלה לגמרי מהזו"ן, והפרסא מפסיק ביניהם, כי הזו"ן הם מהטבור ולמטה שהוא ג"כ למטה מהפרסא, עכ"ז הנה הוא נודע ג"כ כי או"א הם מתפשטים באור הנה"י שלהם ומתלבשים בהזו"ן¹⁶⁸. ועומק הכוונה הוא על פי מה שבארנו בכמה מקומות, כי ענין ההתלבשות הנזכר בכל מקום הכוונה הוא על בחי' טיפה הזרעית הנמשך מהנה"י דאו"א, ושם הנה נמשך חלק מגופם ונפשם ג"כ, והוא תמצית הארה מגופם ונפשם כנודע בדברינו, והוא ענין התלבשות הנה"י דאו"א המתלבשים בז"א תמיד. ועכ"פ הוא כי הנה הגם שהאו"א עצמם הנה הם מסתיימים לגמרי למעלה מז"א, עכ"ז הנה הם מתלבשים באור הנה"י שלהם בז"א לעולם. והנה כן הוא כ"ז ג"כ בענינינו בענין ההתפשטות הא' שהוא הע"ב והס"ג דלעיל אות ט' י', והם בחי' או"א הכלליים דאור האזניים הכללי. הנה הגם שהם למעלה לגמרי מהמ"ה וב"ן דאות י"א וי"ב דענינינו, שהם ההתפשטות הב' וכנ"ז, עכ"ז הנה פשוט הוא כי האור דההתפשטות הא' שהוא האו"א הנה הוא מתלבש תמיד בההתפשטות הב' שהוא הזו"ן וע"ד שהוא באצילות וכנ"ז.

ולא עוד, כי הנה כאן שהוא באורות האח"פ, הנה נשתנה סדר ההתלבשות אשר מהעליון בהתחתון בעילוי הרבה, כי באצילות הנה נמשך טיפה הזרעית דהנה"י עיקרה רק מהזו"ת דהעליון, אבל אור הג"ר דהעליון הנה הוא נעלם בה מאד, והוא מהטעם כי גם בהעליון עצמו הנה נתעלם בו אור הג"ר עד שהם מכונים בו בשם גדלות¹⁶⁹, כי הם בו עצמו ג"כ רק למעלה ממדרגתו העיקרי. אמנם בהאורות דאח"פ, שהם מכלל העולמות דא"ס¹⁷⁰, הנה שם הנה הג"ר דכל א' שהם החב"ד גלויים בו, ורק הכתר שבו הוא מבחי' הגדלות שבו, ולכן הנה הנה שם ההתלבשות אשר מכל עליון בהתחתון מהחכמה דהעליון ולמטה, ונמשך הטיפה הזרעית אשר מההתפשטות הא' לצורך תולדות האור דהתפשטות הב' מהחכמה שבו ולמטה. והרי הנה שם כל בחי' ההתלבשות אשר מכל עליון להתחתון מהחכמה דהעליון ולמטה, ובדרך זה הנה מתלבשים ג"כ הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י' בהמ"ה וב"ן דאות י"א י"ב דענינינו מהחכמה ולמטה. וזהו שאמר הרב בדרושי העקודים שהכתר דהתפשטות הא' הוא אשר נשאר למעלה, והכונה הוא כי מהחכמה ולמטה שבו הנה מתלבש בההתפשטות הב', ור"ל כי מהחכמה ולמטה הנה מתמצה כחו ליתן חלק ממנו מגופו ונפשו בהטיפה הזרעית שבו לצורך תולדות כל האור דההתפשטות הב', אבל עיקרו דכל ההתפשטות הא' הנה הוא נשאר באמת כולו למעלה, והוא הע"ב והס"ג הכלליים דאור האזניים הכללי, והם הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', הנה הם נשארו אחר הסתלקות הא' כולם למעלה, שהוא מהאזניים ולמעלה ולפנים.

¹⁶⁸ עי' ח"א כלל ח' ענף ד'.

¹⁶⁹ עי' שער התיקון פרק ה'.

¹⁷⁰ עי' לעיל הערה 1.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וכל ההתפשטות הב' שהוא המ"ה דלעיל אות י"א והב"ן דענינינו הם כולם מהאזניים ולמטה, והנה נקראו הע"ב וס"ג בדברינו בשם פרצופים פנימים משום שהם מעתה לעולם מהאזניים ולמעלה ולפנים והם נעלמים. אבל המ"ה וב"ן דאות י"א וי"ב דענינינו, שהם ההתפשטות הב' והם הזו"ן הכלליים דאור האזניים הכללי שהם מהאזניים ולמטה, הם נקראו בדברינו בשם פרצופים החיצונים. והגם שהמ"ה דלעיל אות י"א הנה הוא ג"כ רק חלק הפנימי דההתפשטות הב' אשר הוא לא יצא מהאזניים ולחוץ וכנ"ל אות י"א, עכ"ז הנה הוא מתפשט אורו ומתגלה בהב"ן דאות י"ב אשר הוא יצא היטיב מהאזניים ולחוץ, והוא בגילוי תמיד, והמ"ה הוא מתלבש בו ומתגלה על ידו. והוא ע"ד הגילוי דהוי"ה באדנ"י, ולכן נקראו המ"ה דאות י"א עם הב"ן דענינינו בשם פרצופים החיצונים, והם מהאזניים ולמטה. והע"ב והס"ג דלעיל אות ט' י' שהם מהאזניים ולמעלה הם פרצופים הפנימים, והם האו"א, והס"ג דאות ו' אשר לעיל סי' ב' הוא השורש פנימי (כג ע"ד) לכולם והוא הא"א.

והנה קוטב הדברים הללו הנה כתבנו ג"כ בספר הדע"ה ח"א דרוש ד', אמנם שם כללנו את הס"ג דאות ו' עם כל העסמ"ב שבס"י זה ביחד, כי שם באו הדברים בקיצור נמרץ ובכללות, אבל כאן הנה כתבנו הדברים בדיוק, והשימוש דכל א' כתבנו כאן בכל א' בפנ"ע בפרטות השימוש מיוחד אשר לכל אחד ואחד.

סימן ד'

והנה נבאר מעתה את כל המציאות דאורות החוטם ג"כ, ההתפשטות הא' והב' שבהם אשר הם כלולים ג"כ בד' שמות עסמ"ב, ונבאר את שימושם, השימוש דכל א' ומציאותם ומקומם ויציאתם ותולדתם וקישורם זב"ז וכל ענינים בפרטות, ע"ד שבארנו באורות האזניים, וע"פ הקדמת הדברים אשר כתבנו בריש סי' ג' ע"ש.

(י"ג)

ע"ב

השם ע"ב הוזה הוא האור דההתפשטות הא' דהחוטם, אשר מתחילה הנה הוא התפשט וירד ג"כ מגבול החוטם דא"ק עד החזה דא"ק, אלא שאח"כ הוא חוזר ונסתלק ועלה למעלה כמו שיתבאר. והנה ההתפשטות הא' הוזה הנה הוא ג"כ ע"ד שכתבנו לעיל סי' ג' בהתפשטות הא' דהאזניים, והיינו כי הגם שהוא בעצמו הנה הוא קומה שלימה הכולל י' ספ"י, וכל הד' שמות עסמ"ב וכל הד' פרצופים כולם, אך בכללות הנה הוא כולו רק מב' שמות ע"ב וס"ג או"א בערך ההתפשטות הב' שהם מ"ה וב"ן זו"ן, כי הנה אותו ההתפשטות הא' הנה הוא ג"כ בב' בחי', אחד מבפנים ואחד מבחוץ. ואותו שמבפנים הוא השם ע"ב, והתפשט הוא מגבול החוטם דא"ק עד גבול החזה שבו מבפנים, והוא בחי' אבא הכללי אשר בכללות אורות החוטם והוא מבפנים, וכנודע שאבא הוא מתלבש בתוך אימא, וכנגדו הנה יצא ג"כ אור גדול מהחוטם ולחוץ, והתפשט ג"כ מגבול החוטם עד החזה מבחוץ, והוא השם ס"ג בחי' אימא הכללי דכללות אורות החוטם שיתבאר ענינו לקמן אות י"ד. ועכ"פ הוא כי אותו השם ע"ב אשר אנו עסוקים בו עתה, הוא ההתפשטות הא' דאור החוטם חלק הפנימי שבו, והוא בכללות אורות החוטם כולו, ר"ל ההתפשטות הא' והב' יחד, שהם כללות הד' פרצופין דהחוטם או"א זו"ן, הנה הוזה השם ע"ב הוזה דענינינו בחי' אבא שבהם, והנה הוא הראשית והעיקר לכל אורות החוטם, וכנודע שחכמה הוא הראשית, ראשית חכמה (תהלים קיא י), וכמ"ש בווה"ק בראשית (ל"א רע"ב),

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והוא העיקר כמ"ש כולם בחכמה עשית (תהלים קד נד), וע' הגר"א בספד"צ בתחילתו (א"ע).

ויציאתו ותולדתו הנה הוא מהשם מ"ה אשר לעיל סי' ב' אות ז' שהוא בחי' ז"א שבהע"ב דאות ה', ובדרך זה כי הנה אותו המ"ה הרי הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב כלליים, אשר כל א' הוא כלול ג"כ מד', והע"ב וס"ג הכלליים שבו הם בחציו העליון עד טבורו, שהוא מגבול האזניים דא"ק עד גבול החוטם דא"ק בפנימיות פנימיותו, כי הוא מהע"ב דאות ה' כנו'. וכאשר הגיע העת להתפשטות הא' החוטם, הנה נזדווגו הע"ב וס"ג הכלליים הנז' זב"ג, והיה זווגם ע"י עליית מ"ן שיתבאר בסמוך, ונמשך בהם ע"ז תוספות אור ומוחין מלמעלה, שהוא מהס"ג דאות ו' אשר הוא השורש פנימי דהאזניים, וע"ז הנה יצא ונולד בהע"ב וס"ג הכלליים הנז' המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, ונתפשטו הם מהטבור ולמטה דהמ"ה דאות ז' עד סוף רגליו בפנימיות פנימיותו דהא"ק, והוא מגבול החוטם שבו עד גבול החזה שבו. והנה מאורם ושפעם הנה נמשך ויצא כנגדם אורות החוטם, והתפשטו גם הם מהחוטם עד החזה, והוא (כד ע"א) ההתפשטות הא' החוטם. והרי נעשה ויצא ההתפשטות הא' החוטם משפעת אור דהמ"ה וב"ן הפרטיים אשר בהע"ב והס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז'. והרי נמצא כי אותן הע"ב והס"ג הכלליים דהמ"ה דאות ז', הנה הם השורש פנימי להתפשטות הא' דאור החוטם, והוא ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם וכמו שאמרנו.

והנה נעשה ההתפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו עם ההתפשטות הא' דאור החוטם בעת אחד, וע"ד אור השמש שנמשך מהשמש תיכף עם יציאתו והוא מיוחד עמו, כי בעת יציאתו הרי הוא מאיר לארץ ולדרים עליה, ובעת שקיעתו הנה תיכף החושך יכסה ארץ. כן הוא בענינינו, כי בעת שנתפשטו המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' מהטבור דהמ"ה דאות ז' עד סוף רגליו, והיה התפשטותם בפנימיות פנימיותו דא"ק מנגד גבול החוטם שבו עד החזה שבו, הנה תיכף עם יציאתם והתפשטותם האירו בהחוטם, ונמשך ונעשה ג"כ ההתפשטות הא' דאור החוטם. וכן ע"ז הנה היה בכל ההתפשטויות דהאזניים והפה אשר בארנו, ואשר יתבאר עוד בדברינו בעזרת ה' ית"ש, כי נעשה כל ההתפשטויות דהאח"פ עם הגילוי אור דהשורש פנימי דכל א' אשר בהס"ג מ"ה ב"ן דלעיל סי' ב' אות ו' ז' ח', הנה נעשו יחד ובעת אחד. וכן התייחדו בכל מקריהם ומאורעותיהם ג"כ יחד ובעת אחד, כי הם זה בשביל זה, ונמשך ונעשה זה מזה, הכל יחד בעת אחד, ודע כ"ז.

ודע עוד, כי המ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו עם האור דההתפשטות הא' הנמשך מהם, הנה קודם שיצאו ונתגלו הנה היו מושרשים הם בהעלם ובכח בהע"ב וס"ג הכלליים הנז' בסופם וסיומם, שהוא בבחי' העטרה שבהם. וכאשר הגיע העת לתולדות האור דהתפשטות הא', הנה התעורר אותו הכח לצאת מן הכח אל הפועל, ולא נח ולא שקט ודחק את עצמו לעלות למעלה לקבל שם תוספות אור ומוחין כדי שיתוקן ויושלם לצאת מהכח לפועל. והנה העלייה הזו הנה הוא ענין עליית מ"ן שאמרנו לעיל, שהיה עליית מ"ן בהע"ב וס"ג הכלליים, והוא אותן הכחות עצמן הנז' שהיו גנוזים בסופם וסיומם, והתעוררו ועלו הם מלמטה למעלה לקבל תוספות אור וברכה כדי להשתלם ולצאת מן הכח אל הפועל. וכן היה ע"ז בכל העולמות כולם בכל עולם ועולם, בתחילת אצילותו ויציאתו מהעליון שעליו, הנה היה בכל א' סוד עליית מ"ן ע"ז, והוא כי השורש דכל תחתון אשר היה מתחילה גנוז וטמון בהעליון שעליו בסופו וסיומו, הנה עלה בהמוחין דהעליון כדי להשתלם. כי הנה נתייסד כל זה מן המאציל עליון ית"ש אשר השריש בכל עליון ועליון השורש להתחתון, כי בהקו דא"ס היה רשום בסופו השורש לא"ק, ובא"ק היה רשום בסופו השורש להאצילות, ועד"ז כולם בכלל ובפרט ובפרטי פרטות, והבן זה מאד. והוא עומק הכוונה מ"ש הרב בשער עקודים (פרק ה), כי בהמלכות אשר בהפה דא"ק, הנה ישנו שם שורש להעקודים ובהמלכות דהעקודים, ישנו שם שורש להנקודים.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וכן במלכות דהנקודים להברודים, ע"ש ובדברינו שם. ועומק הכוונה הוא ע"פ הדברים שאמרנו. וכאשר הגיע העת למציאות כל עולם, הנה נעשה התעוררות באותו השורש, ועולה למעלה לסוד עליית מ"ן כנו', והוא סוד מ"ש בזה"ק (ח"א כ"ט א' ע"ד א' קע"ב א' ועוד בכ"מ) דסליק ברעותיה למברי עלמא (ור"ל שעלה ברצונו, וסוד) הכוונה הוא על בחי' עליית מ"ן שאמרנו, וע' בדברי הרב בסוף דרושי הנקודות (פרק ו), וכן בשער התיקון (פרק ב). וכבר כתבנו בזה לעיל סי' ב' אות ז' סעי"ה ע"ש. אמנם כי כאן הנה באו הדברים יותר בדיוק, כי כאן הנה מתבאר ענין העליית מ"ן והלידה על ההתפשטות הא' עצמו ג"כ. וכן הוא האמת, כי הבחנת הרושם אור אשר ישנו בהעליון לצורך התחתון, הנה הוא בתחילה רק על ההתפשטות הא' אשר לצורך התחתון, ור"ל כי מתנוצץ בתחילה בכל עליון הבחנת רושם אור אשר רק להתפשטות (כד ע"ב) הא' אשר להתחתון. וכן הנה נעשה בתחילה העליית מ"ן ותיקונו ולידתו הכל רק לצורך המציאות דההתפשטות הא'. אך כאשר יצא ונעשה ההתפשטות הא', הנה אז מתנוצץ ונבחן בו הרושם אור אשר לההתפשטות הב', ואז מתעורר הוא ליצאת מהכח לפועל, והוא ג"כ ע"י עליית מ"ן. ואותו העליית מ"ן הוא ההסתלקות הא', והוא הבחי' דסליק ברעותיה למברי עלמא אשר אמרנו לעיל סי' ב' אות ז' סעי"ה, שהוא העליית מ"ן אשר על ההתפשטות הב', אבל באמת הנה נעשה כ"ז ג"כ לצורך ההתפשטות הא' וכמו שבארנו כאן.

והרי עכ"פ כי נעשה כל מציאות דההתפשטות הא' אשר לכל עולם ג"כ רק ע"י בחי' זווג ולידה מהעליון שעליו, וכן הוא נודע ג"כ כי אי אפשר להוציא שום אור אלא בכח זווג דוקא וכמ"ש במבו"ש (שע"ב ח"א פ"ו). ובענינינו הנה יצא ההתפשטות הא' דאור החוטם ע"י סוד זווג ולידה דהע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז', כי מזה הנה נולד המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, אשר משפעם ואורם הנה נמשך ויצא ההתפשטות הא' דהחוטם שבענינינו. וכן הוא עד"ז באור האזניים והפה, והבן הדברים מאד. ור"ל כי גם אור השפע הנמשך מהמ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו, הנה הוא ג"כ ע"י בחי' זווג ולידה מהם, והשי"ת יכפר ודי בזה.

[סעיף ב']

הנה בארנו תהלה לאל ית"ש על הע"ב דאות י"ג דענינינו את מציאותו ושימוש, וכן יציאתו ותולדתו. כי הנה מציאותו הוא ההתפשטות הא' דאור החוטם, החלק הפנימי שבו. ושימוש הוא, כי הנה הוא האבא הכללי דכללות אורות החוטם, והנה הוא הראשית והעיקר לכולם. ויציאתו ותולדתו, הנה הוא מהמ"ה שבס"י ב' אות ז' שהוא בחי' ז"א שבהע"ב דאות ה', שהוא הא"א לכל האורות דאח"פ. והוא המ"ה דאות ז' בחי' הא"א לכללות אורות החוטם. והנה יצא הע"ב דענינינו מאותו המ"ה דאות ז', מהע"ב וס"ג הכלליים שבו ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם כנ"ל. והנה הוה אותן הע"ב וס"ג הכלליים השורש פנימי, שהוא הא"א השותף השלישי להע"ב דענינינו. והרי הוה הע"ב דענינינו בחי' אבא הכללי דכללות אורות החוטם, והע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז' הם הא"א הכללי. ויציאתו ותולדתו שאמרנו, הנה בדיוק הם ב' בחי', כי תולדתו הוא מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', כי משם היה הלידה כנ"ל. אך יציאתו בכלל, הנה הוא מכל הע"ב וס"ג הכלליים, כי הם בכללם השורש פנימי אליו והא"א אליו וכנ"ל.

ונבאר מעתה ג"כ את מקומו ואחיזתו אשר הן בא"ק והן בהע"ב דאות ה'. והנה מקומו בא"ק, הרי נודע הוא כי ההתפשטות הא' הנה התפשט בתחילה בכל המקום העתיד לההתפשטות הב', והתפשט ההתפשטות הא' דהחוטם מגבול החוטם דא"ק עד גבול החזה שבו, אלא שהע"ב דענינינו הוא חלק ההתפשטות אשר מבפנים וכנ"ל. אמנם אחיזתו בהע"ב דאות ה', הנה הוא בהנה"י שבו, כי הרי אמרנו כי הוא מהמ"ה דאות ז' שהוא הז"א

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שבהע"ב דאות ה', וכל ז"א הרי הוא תלייתו בהנה"י כנודע. והגם שהנה"י דהע"ב דאות ה' הנה מקומם הוא רק מתחת השבולת הזקן דא"ק, והע"ב דענינינו הרי הוא למעלה הרבה, כי הוא בגבול החוטם דא"ק. אך הענין הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל אות ז', כי הוא ע"י רוממות מעלת העקודים, הנה נשאר שם המ"ה דאות ז' שהוא הז"א שבו מיוחד בשורשו לעולם, והוא מתחת האזניים ולמטה ע' לעיל סי' ב' אות ז' סעי' א' ג' ד' ו' ע"ש. ולכן הנה הוה מקומו דהע"ב דענינינו ג"כ בגבול החוטם דא"ק שהוא למעלה מהטבור דהע"ב דאות ה', כי טבורו הוא בשבולת הזקן דא"ק, והנה הוא בהחצי שלישי התחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבו, שהוא מהאזניים דא"ק עד שבולת הזקן דא"ק וכנ"ל סי' ב' אות ה' ובכ"מ. ועכ"פ הוא כי הע"ב דענינינו, הנה (כד ע"ג) מקומו ועמידתו בהע"ב דאות ה' הוא בהחצי התחתון דהשליש האמצעי דהת"ת שבהע"ב דאות ה', והוא למעלה מהטבור שבו. אך אחיותו ותלייתו בהע"ב דאות ה', הנה הוא באמת רק בהנה"י שבו, שהוא למטה מהטבור שבו.

והנה אותו ההתפשטות הא' דהע"ב דענינינו אשר התפשט מגבול החוטם דא"ק עד גבול החזה שבו מבפנים, הנה באשר ששורשו הוא מחציו העליון דהמ"ה דאות ז' שהוא למעלה מגבול החוטם דא"ק, וא"כ הרי באמת אין מקומו כלל להיות מהחוטם ולמטה, כי הרי הוא נובע ונמשך מהע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז', שהם חציו העליון שבו שמתבורו ולמעלה, אשר הוא בא"ק מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים, וכמו שבארנו בדברינו שם לעיל סי' ב' אות ז' ע"ש בארוכה. ולכן הנה חזר אותו הע"ב דענינינו מהתפשטותו וחזר ועלה ונסתלק למעלה למקומו הראוי לו, שהוא מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים, ושם נשאר לעולם. וכל התפשטותו וירידתו שבתחילה הנה היה רק כדי להצטמצם ולהעשות שורש לההתפשטות הב' וכנודע בדברינו. ולכן אחר שעשה את פעולתו ושליחותו, הנה חזר ועלה למעלה למקומו הראוי לו ונשאר שם לעולם. אמנם בעלייתו הנה נעשה שם למ"ן לצורך לידת ההתפשטות הב' דהחוטם אשר יתבאר עניינו לקמן אות ט"ו. והרי נמצא כי אותו הע"ב דענינינו הנה היה שימושו בכפליים, כי מתחילה השתמש להתפשטות הא' דהחוטם, שהוא כדי להצטמצם ולהעשות שורש עליון לההתפשטות הב' דהחוטם. ואח"כ השתמש להסתלקות הא', שהוא בבחי' פעולת עליית מ"ן אשר לצורך ההתפשטות הב' דהחוטם, אשר ע"י הנה יצא ההתפשטות הב' על מציאותו וכמו שיתבאר בעה"י לקמן אות ט"ו ט"ז. והנה נתבאר לנו בזה הע"ב דענינינו כל עניניו באר היטיב בעזרת ה' ית"ש.

(י"ד)

ס"ג

השם ס"ג הזה הוא ג"כ מההתפשטות הא' דאור החוטם, אלא שהוא החלק אור ממנו אשר יצא מהחוטם ולחוץ, ונתפשט מהחוטם עד החזה. והנה הוא ג"כ קומה שלימה הכולל י' ספי' כולם, וד' שמות עסמ"ב, וכל הפרצופים כולם. אמנם כי בכללות אורות החוטם הכולל התפשטות א' וב', הנה הוה כללות התפשטות הא' בבחי' או"א ע"ב וס"ג בערך כללות התפשטות הב', שהוא בחי' זו"ן מ"ה וב"ן. כי החלק אור דהתפשטות הא' אשר מבפנים הוא בבחי' אבא הכללי, והוא הע"ב דלעיל אות י"ג. והחלק אור דהתפשטות הא' אשר לחוץ, הוא בבחי' אימא הכללי, והוא הס"ג דענינינו. והרי הוה הס"ג דענינינו בחי' אימא הכללי דכללות אורות החוטם, ור"ל כללות התפשטות הא' והב' יחד. והנה הוה הוא אור אחד מיוחד עם הע"ב דלעיל אות י"ג, כי ע"י תוקף ורבויו אור שמבפנים הנה יצא אור גדול מבחוץ, ומה שמבפנים הוא בבחי' ע"ב אבא, ומה שמבחוץ הנה הוא בגילוי ס"ג אימא. כי כל אור שנתגלה הוא בבחי' נוק', שהוא יוצא להתגלה למטה, ומקבל מבפנים ומתגלה לחוץ. והרי נתבאר לנו ענין מציאותו ושימושו דהס"ג דענינינו, כי מציאותו הוא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שהוא ג"כ ההתפשטות הא' דאור החוטם, והרי הוה הוא מציאות אחד עם הע"ב דלעיל אות י"ג, אלא שהוא החלק אור אשר יצא מהחוטם ולחוי, ונתפשט ג"כ מהחוטם עד החוזה. ושימושו הוא כי הוא אימא הכללי אשר בכללות אור החוטם ההתפשטות הא' עם ההתפשטות הב' יחד, והרי משמש הס"ג דענינינו להשימוש דהאימא הכללי.

וענין יציאתו ותולדתו, הנה הוא ג"כ ע"ד הע"ב דלעיל אות י"ג, כי הם יצאו שניהם יחד ממקור אחד, כי או"א הם כחדא נפקין וכחדא שריין וכמ"ש באר"ז (רצ ע"ב). והנה יצאו שניהם יחד מהמ"ה דלעיל אשר בסי' ב' אות ז', מהע"ב וס"ג הכלליים שבו ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם וכנ"ל אות י"ג (כד ע"ד) בארוכה, אלא שהע"ב דלעיל אות י"ג הנה עיקר שורשו הוא בהע"ב הכללי ובהמ"ה הפרטי שבו, והס"ג דענינינו הוא בהס"ג הכללי ובהב"ן הפרטי שבו (ע' לעיל אות י"ב סעי"ג), ולכן יצא הע"ב דלעיל אות י"ג בהגילוי דשם ע"ב, וממנו יצא המ"ה דלקמן אות ט"ו, והס"ג דענינינו הוא יצא בגילוי ס"ג, וממנו יצא הב"ן דלקמן אות ט"ז, כמו שיתבאר שם ושם בעה"י.

ומקומו ועמידתו דאותו הס"ג דענינינו אשר בא"ק, הרי אמרנו כי הוא מהחוטם דא"ק עד החוזה שבו וכנודע. ור"ל כי כ"ז היה מקומו בעת ההתפשטות הא' דהחוטם עד ההסתלקות הא' וכנ"ל בהע"ב דאות י"ג, כי הם כחדא נפקין וכחדא שריין כנז'. וכן מקומו בהע"ב דאות ה', הנה הוא ג"כ ע"ד הנ"ל בהע"ב דאות י"ג, כי אחיזתו ותלייתו בו הנה הוא בהנה"י שבו שהוא למטה מהטבור שבהע"ב דאות ה', כי הרי הם מהמ"ה דאות ז' שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה', וכל ז"א הנה הוא אחיזתו ותלייתו בהנה"י, והגם כי הנה"י שבהע"ב דאות ה' הנה הוא למטה משבולת הזקן דא"ק, ועכ"ז הנה יצאו הם למעלה הרבה שהוא מהחוטם. אך כ"ז הנה הוא מחמת רוממות מעלת אורות האח"פ, ושם הנה נשאר הז"א שבהע"ב דאות ה' מיוחד בשורשו שהוא הדעת וכנ"ל סי' ב' אות ז', ולכן הנה יצאו הע"ב דלעיל אות י"ג עם הס"ג דענינינו כגבול החוטם דא"ק אשר הוא למעלה הרבה משבולת הזקן. והנה הוא בהע"ב דאות ה' בהחצי התחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבו, שהוא למעלה מהטבור שבו. והרי עכ"פ כי הס"ג דענינינו הנה הוא ג"כ כמו הע"ב דלעיל אות י"ג, כי אחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה' הוא בהנה"י שבו שהוא למטה מהטבור שבו. אך מקומו ועמידתו בו, הנה הוא למעלה מהטבור שבו, ור"ל שהוא מתחיל למעלה מהטבור ונמשך עד סופו, והוא מגבול החוטם דא"ק עד החוזה.

אמנם הנה כ"ז היה רק בעת ההתפשטות הא' דהחוטם, שאז הנה התפשטו וירדו הע"ב דלעיל אות י"ג עם הס"ג דענינינו מגבול החוטם דא"ק עד גבול החוזה דא"ק, שהוא המקום דההתפשטות הב' דהחוטם, וכדי להצטמצם ע"י ירידתם להעשות שורש עליון לההתפשטות הב' דהחוטם. אך אחר שעשו את פעולתן, הנה חזרו ועלו למעלה, שהוא מהחוטם ולמעלה ולפנים, והוא מגבול החוטם עד האזניים, כי שם הוא מקומם, שהרי הם מהע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז', שהם חציו העליון שבו, שמקומו הוא מגבול החוטם דא"ק ולמעלה עד גבול האזניים שבו בפנימיות פנימיות וכנ"ל אות ז'. ולכן הנה עלו אותן הס"ג דענינינו עם הע"ב דלעיל אות י"ג, אשר הם מאותו החציו העליון דהמ"ה דאות ז' וכנ"ל, הנה נסתלקו וחזרו ועלו למקומם הראוי להם, שהוא מגבול החוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים, ושם הנה נשארו לעולם להיות שורש עליון לההתפשטות הב' דהחוטם. והנה היה עלייתן ג"כ בסוד עליית מ"ן לעורר זיווגי עליונים, להאציל ולהוציא את ההתפשטות הב' דהחוטם שהם המ"ה וב"ן שיתבאר ענינם לקמן אות ט"ו ט"ז. והרי היה תועלת גדול מאותו ההסתלקות ג"כ, כי הם עומדים שם בסוד מ"ן לעורר זיווגי עליונים למעלה, להמשיך למטה אור וברכה תמיד, וכן הוא עמידתם שם ג"כ להיות לשורש עליון לההתפשטות הב' תמיד.

והנה הם ר"ל הס"ג דענינינו עם הע"ב דלעיל אות י"ג, הנה הם האו"א לההתפשטות הב' דהחוטם. והמ"ה דאות ז' חציו העליון שבו שהוא הע"ב וס"ג הכלליים שבו, הנה הם

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

השורש פנימי לכל אותו ההתפשטות הא' שהוא הס"ג דענינינו. והע"ב דלעיל אות י"ג, והוא הא"א להם, ר"ל חציו העליון דהמ"ה דאות ז', הנה הוא הא"א והשורש פנימי להתפשטות הא' דהחוטם, שהוא הס"ג דענינינו עם הע"ב דלעיל אות י"ג, שהם האו"א הכלליים להתפשטות הב'. ועכ"פ הרי נתבאר לנו על הס"ג דענינינו ג"כ את מציאותו ושימושו ויציאתו ותולדתו ומקומו ועמידתו, וכן אחיזתו ותלייתו. כי מציאותו, הוא שהוא ההתפשטות הא' דאור החוטם חלק החיצון שבו אשר יצא אז מהחוטם ולחוץ. (וכה ע"א) ושימושו הוא שהוא משמש לבחי' האימא הכללי לאורות החוטם הכלליים, כי¹⁷¹ כל אורות החוטם בכללן ההתפשטות הא' עם ההתפשטות הב' יחד, והוה ההתפשטות הא' בבחי' או"א להתפשטות הב' שהוא בבחי' זו"ן, ועל זה אמרנו כי הס"ג דענינינו הוא בחי' האימא. ויציאתו ותולדתו הוא, כי הנה הוא מהמ"ה דאות ז' מהס"ג הכללי שבו ע"י הבין הפרטי שבאותו הס"ג. ומקומו ועמידתו, הנה בעת ההתפשטות הא' היה מקומו מהחוטם דא"ק עד החזה שבו מבחוץ, אבל אחר ההסתלקות הא' הנה חזר ועלה מהחוטם ולפנים ומהחוטם ולמעלה עד האזניים ונשאר עומד שם לעולם. ואחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה' שהוא הא"א והשורש פנימי אליו, הנה אחיזתו בו הוא בחצי תחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבו שהוא למעלה מהטבור שבו, אך תלייתו בו הנה הוא בהנה"י שבו שהוא למטה מהטבור שבו.

(ט"ו)

מ"ה

[סעיף א']

השם מ"ה הזה הנה הוא האור העיקרי דהחוטם שהוא ההתפשטות הב' דהחוטם, כי הע"ב וס"ג אשר לעיל אות י"ג י"ד שהם ההתפשטות הא' דאור החוטם, הרי הם חזרו ונסתלקו ועלו למעלה ונשארו שם לעולם נעלמים, והם יושבים בסתר עליון לעולם, שהוא מהחוטם ולמעלה ולפנים. וכל התפשטותם שבתחילה, הנה היה רק כדי להעשות לבחי' או"א להוציא ולהמציא את האור העיקרי דהחוטם שהוא ההתפשטות הב' דהחוטם, שהם המ"ה וב"ן זו"ן אשר יתבאר ענינם לפנינו, כי הזו"ן הם הנגלים, זה שמי וזה זכרי¹⁷². והוא מציאותו ית"ש הנתגלה בכל עולם שהוא, ואין בלתו ואפס זולתו. והוא האור העיקרי המאיר בכל עולם ומתגלה למטה, ונעשה כל הגילוי הזה בכל עולם רק בהתפשטות הב' דוקא. וכן הוא בענינינו בעולמות דאורות החוטם דא"ק, הנה הוה כל גילויים רק האור דהתפשטות הב' דהחוטם והוא המ"ה וב"ן אשר יתבאר לפנינו.

והנה הטעם מה שהם ב' שמות מ"ה וב"ן, הרי כבר אמרנו כי הוא משום שכל אור אשר הן בהתפשטות הא' והן בהתפשטות הב', הנה הוא נמשך ובא בב' מציאויות, אחד מבפנים, ואחד מבחוץ. כי עיקר האור הנה הוא נשאר מבפנים, והוא מתפשט ג"כ בכל שיעור ההתפשטות אשר לכל עולם אורות האזניים עד שבולת הזקן, אורות החוטם עד החזה, אורות הפה עד הטבור. והוא בענינינו שהוא באור ההתפשטות הב' דהחוטם, הנה הם הב' שמות דמ"ה וב"ן, כי המ"ה הוא מבפנים, והב"ן הוא מבחוץ. ומה שנשאר מבפנים הוא אור יותר גדול, והוא העיקרי, כי מה שיוצא לחוץ הוא אור ממועט שהוא יוצא רק דרך נקבים וצינורות כמו חללי האזניים והחוטם והפה, והוה המ"ה דענינינו החלק אור

¹⁷¹ נראה למחוק.

¹⁷² עי' תיקו"ז זה שמי לעלם שמי עם י"ה סס"ה זכרי עם ו"ה רמ"ח

תרגום:

היינו זה זכרי היא ו"ה זה זו"ן.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דהתפשטות הב' דהחוטם הנשאר לעולם מהחוטם ולפנים, והוא ג"כ נעלם, לעלם כתיב¹⁷³. וכל גילוי הוא ע"י הב"ן שיתבאר לקמן אות ט"ז, אבל המ"ה עצמו הוא נעלם, כי הוא מבפנים לעולם, והוא מתפשט ג"כ מגבול החוטם דא"ק עד החזה שבו מבפנים. והנה הוא בחי' ז"א הכללי דכללות אורות החוטם, ר"ל ההתפשטות הא' והב' שניהם יחד, והוא ההתפשטות הא' כולו בבחי' או"א וכנ"ל אות י"ג י"ד, וההתפשטות הב' כולו בבחי' ז"ן. ובוזה הנה הוה השם מ"ה דענינינו בחי' ז"א הכללי דכללות אורות החוטם, אך פשוט הוא כי הוא עצמו הנה הוא ג"כ קומה שלימה ועולם מלא מכל הי' ספי' כולם ומכל הד' שמות עסמ"ב ומכל הפרצופים כולם. (כה ע"ב)

והרי נתבאר לנו בזה על המ"ה דענינינו ענין מציאותו ושימוש, כי מציאותו הוא שהוא ההתפשטות הב' דאור החוטם, חלק הפנימי שבו. ושימוש הוא, כי הוא משמש ומאיר בבחי' ז"א הכללי דאור החוטם, והוא משפיע ומאיר תמיד להנוקבא הכללי דאור החוטם שהוא הב"ן אשר יתבאר לקמן אות ט"ז שהוא עיקר הגילוי דכל אורות החוטם כמו שיתבאר שם. והנה נמשך כל פעולות הב"ן רק מהמ"ה דענינינו, וע"ד כל מ"ה וב"ן שהם ז"ן, שכל קבלתה הוא ממנו כנודע. והרי נתבאר לנו ענין מציאותו ושימוש באר היטיב.

[סעיף ב]

והנה יציאתו ותולדתו דהשם מ"ה דענינינו הנה הוא מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, שהם בבחי' או"א אליו כנז'. הנה מהם יצא ונולד המ"ה דענינינו עם הב"ן דלקמן אות ט"ז שניהם יחד, וככל ז"ן אשר יציאתם ולידתם הוא מאו"א. והוא ע"פ מה שאמרנו, כי הנה אותן המ"ה וב"ן הנו' הם כללות ההתפשטות הב' דהחוטם, והע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד הרי הם ההתפשטות הא' דהחוטם. וכל יציאת ולידת כל התפשטות ב' הנה הוא לעולם מההתפשטות הא', כי הוא האו"א אליו כנודע בדברינו.

והנה היה יציאת ולידת דאותן המ"ה וב"ן שהם ההתפשטות הב' דהחוטם מהע"ב וס"ג דאות י"ג י"ד, שהם ההתפשטות הא' דהחוטם בסדר זה. כי הנה אחר שנסתלקו ועלו הע"ב וס"ג הנו' בהסתלקות הא' כנ"ל אות י"ג י"ד, שחזרו ועלו למעלה, והיה עלייתם שם בסוד מ"ן. הנה התעוררו עי"ז וזווגי עליונים בשורשם הפנימי שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דסי' ב' אות ז', ובהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם אשר התפשטו הם בהתפשטותם, ונסתלקו הם בהסתלקותם וכמו שבארנו לעיל סי' ב' אות ז' בארוכה, וכן לעיל אות י"ג בקצרה. ומתבאר שם בדברינו כי ע"י הסתלקות המ"ה וב"ן הפרטיים הנו', אשר היה הסתלקותם ג"כ בסוד עליית מ"ן, הנה נולד עי"ז בהמ"ה דאות ז' המ"ה וב"ן הכלליים שבו אשר הם מהטבור ולמטה שבו, והם יצאו ונולדו מהע"ב וס"ג הכלליים שבו, אשר הם מהטבור ולמעלה שבו. והנה מעצמות דאותן המ"ה וב"ן הכלליים אשר נתגלה בשורש דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנו', הנה קבלו הע"ב וס"ג דאית י"ג י"ד בעלייתם למ"ן תוספות אור וברכה אור ומוחין להמציא ולהוליד את המ"ה דענינינו עם הב"ן דלקמן אות ט"ז שהם ההתפשטות הב' דאור החוטם. ונמצא כי יציאת ולידת ההתפשטות הב' דאור החוטם הנה היה מההתפשטות הא'. אמנם שורשם הפנימי, הנה הוא מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז' שהוא הא"א להם, כי כשם שהע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז' שהם חציו העליון שבו, הוא השורש פנימי והא"א לההתפשטות הא' דאור החוטם, כן הם המ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז', שהם חציו התחתון שבו, שמטבורו ולמטה הנה הוא השורש פנימי והא"א לההתפשטות הב' דאור החוטם, כי ההתפשטות הא' שהם הע"ב וס"ג

¹⁷³ עי' לעיל הערה 135.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דאות י"ג י"ד הם האו"א אליו, והמ"ה וב"ן הכלליים אשר בהמ"ה דאות ז' שהם חציו התחתון שבו, הוא הא"א אליו.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי יציאתו ותולדתו דהמ"ה דענינינו הנה הוא מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד ע"י תוספות אור ומוחין שקבלו הם מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז' שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה', אשר הוא הא"א לכל כלל האורות דהאח"פ, והמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה שבו הם השורש פנימי שהוא ג"כ בחי' א"א להמ"ה דענינינו שהוא התפשטות הב' דאור החוטם. והבן כ"ז היטיב ע"פ מה שכתבנו בזה לעיל סי' ג' אות י"א י"ב, כי שם הארכנו בזה הרבה יותר מדאי, אך כאן באו הדברים בקצרה והבן. (כה ע"ג)

[סעיף ג']

והרי נתבאר מכל הנ"ל על המ"ה דענינינו את מציאותו ושימוש, וכן יציאתו ותולדתו. ומעתה נבאר ג"כ את מקומו וכן אחיזתו ותלייתו אשר בהע"ב דאות ה'. הנה אמרנו כי כל הד' שמות עסמ"ב אשר באות י"ג י"ד מ"ז מ"ז שבהסימן שלפנינו, הנה הם נמשכים כולם מהשם מ"ה שבסי' ב' אות ז', שהוא בבחי' ז"א שבהע"ב דאות ה', כי אותו המ"ה דאות ז', הנה הוא השורש פנימי לכל הד' שמות עסמ"ב שבהסי' שלפנינו. והמ"ה דאות ז', הרי כבר אמרנו בו כי מקומו הוא בא"ק מתחת גבול האזניים שבו עד גבול החזה שבו בפנימיות פנימיות, וחציו העליון שהוא הע"ב וס"ג הכלליים שבו הם מגבול האזניים דא"ק עד גבול החוטם דא"ק, והם השורש פנימי להתפשטות הא' דאור החוטם, שהם הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, ולכן עלו אותם הע"ב וס"ג דאות י"ג י"ד אחר הסתלקותם מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים וכנ"ל, כי שם הוא מקומם לישיב בסתר עליון שהוא בחציו העליון דהמ"ה דאות ז', שהוא השורש פנימי שלהם. אך חציו התחתון דהמ"ה דאות ז', שהוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו, הנה הם מגבול החוטם דא"ק עד גבול החזה שבו, והם השורש פנימי להתפשטות הב' דאור החוטם, שהוא המ"ה דענינינו עם הב"ן אשר לקמן אות מ"ז, כי המ"ה דענינינו עם הב"ן אשר לקמן אות מ"ז הם נמשכים ויוצאים מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז' וכנ"ל, ולכן נתפשטו וירדו המ"ה דענינינו עם הב"ן דלקמן אות מ"ז מהחוטם דא"ק עד החזה דא"ק, משום שמציאותם הרי הוא מחציו התחתון דהמ"ה דאות ז' אשר הוא כנגדם בפנימיותם.

אמנם הרי אמרנו שכל המ"ה דאות ז' הנה הוא בחי' ז"א שבהע"ב דאות ה', וכל ז"א הרי נודע הוא שמקומו הוא בהנה"י שהוא רק מהטבור ולמטה, והטבור שבהע"ב דאות ה' הרי מבואר הוא בכמה וכמה מקומות מדברינו כי מקומו בהא"ק הנה הוא בגבול השבולת הזקן דא"ק, וא"כ הרי הוה כל המ"ה דאות ז' רק מגבול השבולת הזקן דא"ק ולמטה. וא"כ איך אמרנו על המ"ה דאות ז' שהתחלתו הוא בא"ק מתחת גבול האזניים שבו ולמטה. אך כבר אמרנו בזה לעיל אות ז', כי הנה הגם שהאמת הוא שכל תליית המ"ה דאות ז' בהע"ב דאות ה' הנה הוא רק בהנה"י שבו, שהם מהטבור ולמטה שבו, אשר הוא רק מגבול השבולת הזקן דא"ק ולמטה. אמנם כי הנה לצורך ההתהוות ולידת דאותו המ"ה דאות ז', הנה עלו הנה"י שלו בהחג"ת ונכללו שם, והיו תלת כלילן בתלת, ושם הנה נעשה ההתהוות דהמ"ה דאות ז', והוא במקום החג"ת דהע"ב דאות ה', אמנם לא היה בכל החג"ת כולו רק במשך המקום דהחצו שליש התחתון משליש האמצעי דהת"ת שבו. אך עכ"פ הוא, כי הנה היה נעשה ההתהוות דהמ"ה דאות ז' במקום החג"ת דהע"ב דאות ה', שהוא למעלה משבולת הזקן דא"ק וכמו שבארנו כ"ז בעומק ובדיוק לעיל סי' ב' אות ז' ע"ש. ואמרנו שם, כי הנה הגם שאח"כ הנה נתפשטו וירדו הנה"י שבהע"ב דאות ה' למקומם שהוא למטה משבולת הזקן דא"ק, אך אותו המ"ה דאות ז' אשר נעשה התהוותו למעלה כנז', הנה ע"י רוממות מעלת עולם העקודים אשר שם שולט השם ס"ג, הנה נשאר

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אותו המ"ה דאות ז' מיוחד בשורשו לעולם, שהוא בהחג"ת שבהע"ב דאות ה', שהוא במקום התהוותו שבתחילה כנז', ונשאר מיוחד לעולם למעלה שהוא בסיום גבול האזניים דא"ק. וזהו הטעם בהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד שעלו אחר הסתלקותם מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים וכנ"ל אות י"ג י"ד. ועכ"פ הוא כי הענין מה שהמ"ה דענינינו, וכן הב"ן דלקמן אות ט"ז אשר נעשה מציאותם בהחוטם דא"ק, והנה הם ההתפשטות הב' דהחוטם, הגם ששורשם הנה הוא מהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז' אשר כל תלייתו בהע"ב דאות ה', (כה ע"ד) הנה הוא בהנה"י שבו אשר מקומם הוא רק משבולת הזקן דא"ק ולמטה. אך הנה נעשה מציאותם בהחוטם דא"ק ע"י עליית נה"י בחג"ת כנז', וכמו שמתבאר כ"ז בארוכה לעיל סי' ב' בהמ"ה דאות ז' ע"ש.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו בהמ"ה דענינינו, כי הנה הגם שמקומו הוא מהחוטם דא"ק ולמטה, והרי הוא מתחיל ועומד גם למעלה מהטבור דהע"ב דאות ה', עכ"ז הנה עיקר שורשו בהע"ב דאות ה' ותלייתו בו הנה הוא רק בהנה"י שבו, שהם רק משבולת הזקן דא"ק ולמטה. וזהו ג"כ מה שאנו רואין, כי עיקר הגילוי דאורות החוטם הנה הוא רק למטה משבולת הזקן, כי מהחוטם עד שבולת הזקן הנה הם בטלים באורות האוון כנודע, והוא משום כי עיקר שורשם ותלייתם בהע"ב דאות ה', הנה הוא רק בהנה"י שבו אשר עיקרם הוא רק משבולת הזקן דא"ק ולמטה.

והנה מתבאר מדברינו ג"כ כי אותו המ"ה דענינינו עם הב"ן דלקמן אות ט"ז שהם ההתפשטות הב' דאור החוטם, הנה הוא אחוז בהע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ בכפליים: אחד, מה שהוא נמשך ממנו מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז', שאותו העצמות הנה הוא השורש פנימי לכל ההתפשטות הב' דהחוטם, ובו הוא תלוי למעלה שהוא גם בהחג"ת דהע"ב דאות ה', והוא בהתהוות דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר בתחילה שנעשו בסוד תלת כלילין בתלת וכנ"ל. ואחד, באותן המ"ה וב"ן הכלליים דהמ"ה דאות ז' אחר שנתפשטו מסוד תלת כלילין בתלת, וירדו לבחי' הנה"י ממש בהע"ב דאות ה', שהם מגבול השבולת הזקן דא"ק ולמטה בפנימיות פנימיות. וכנגדם הנה הוא ההתפשטות הב' דאור החוטם המתפשט מהחוטם דא"ק עד החזה שבו. והרי אחוז ההתפשטות הב' דאור החוטם בהע"ב דאות ה' בהמ"ה וב"ן הכלליים דהמ"ה דאות ז' שבו בכפליים: אחד, בשרשם שלמעלה, שהוא מגבול החוטם דא"ק עד גבול שבולת הזקן דא"ק. ואחד, בהתפשטותם בבחי' הנה"י העיקרים שבו, שהם מגבול השבולת הזקן דא"ק ולמטה עד גבול הטבור דא"ק, כי שם הנה מסתיימין הרגלין דהע"ב דאות ה', וכפי שנתבאר בדברינו שם.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי ההתפשטות הב' דאור החוטם, הנה הוא אחוז בהע"ב דאות ה' בכפליים, והוא בהשתי בחי' הנו', ואלו הב' בחי' הנה הם ע"ד הב' בחי' דהיחוד ז"א דאצילות בא"א דאצילות, שהוא בסוד תליא ואחיד שאמרו באד"ז (רצב ע"א) וכמ"ש הרב בשער א"א (פרק ז). אמנם כ"ז שאמרנו עתה, הנה הוא בבחי' א"א שהוא רק השורש פנימי להמ"ה דענינינו, אבל עיקר יציאתו ותולדתו הנה הוא מההתפשטות הא' דאור החוטם, שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד שהם האו"א אליו וכנ"ל סעי' ב'.

והנה נתבאר לנו מכל דברינו עתה על המ"ה דענינינו ענין מציאותו ושימוש ויציאתו ותולדתו ואחיותו ותלייתו בהע"ב דאות ה'. כי מציאותו הוא, שהוא ההתפשטות הב' דאור החוטם החלק הפנימי שבו. ושימוש הוא, שהוא בחי' ז"א הכללי דכללות אורות החוטם וכנ"ל סעי' א' כ"ז. ויציאתו ותולדתו הוא מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד שהם האו"א אליו וכנ"ל סעי' ב'. ואחיותו ותלייתו בהע"ב דאות ה', שהוא השורש פנימי והא"א אליו, הנה הוא בהנה"י שבו, והוא מיוחד בו בשני בחי', והוא בסוד תליא ואחיד כנ"ל בסמוך, וע' לעיל סי' ג' אות י"א סעי' ב' ג' בארוכה בזה. והרי נתבאר לנו תהלה לאל ית"ש

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ענין המ"ה דענינינו שורשו ויציאתו ומציאותו. וע' למטה בענין הב"ן שם יתבאר בעזרת ה' ית"ש תשלום הדברים דהמ"ה ג"כ ע"ש.

[מ"ז]

(סעיף א)

השם ב"ן הנה הוא הגילוי דאור החוטם, כי כל מה שידענו מאורות החוטם הנה הוא רק על ידו, (כו ע"א) כי אלולא הוא לא היינו יודעים מאורות החוטם מאומה. כי הרי הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד הרי הם נסתלקו ועלו מהחוטם ולפנים ומהחוטם ולמעלה. וכן השם מ"ה דלעיל אות מ"ו הרי אמרנו ג"כ כי הוא החלק אור דההתפשטות הב' דהחוטם הנשאר מבפנים, ולא יצא הוא מעולם מבחוץ כלל, והרי הוא נשאר נעלם, והוא בכלל מה שאמרו לעלם כתיב¹⁷⁴. אך הב"ן דענינינו הנה הוא האור דהחוטם אשר יצא מהחוטם ולחוץ, והוא ההתפשטות הב' דאור החוטם המתפשט מהחוטם עד החזה מבחוץ ועומד שם לעולם. והנה הוא הגילוי דאור החוטם בחי' הנוק' הכללית שבו. וידוע הוא שהנוק' דכל עולם היא כלל כל האורות שלמעלה, ועל ידה הוא כל הגילויים, כי היא השער לה¹⁷⁵, ולכן על ידה הנה נתגלה לנו מאורות החוטם כל מה שבארנו מהם עד כה, אבל זולתה לא היינו יודעים מאורות החוטם מאומה.

והנה השם ב"ן הנה הוא נמשך ויוצא מאור המ"ה דלעיל אות מ"ו, וכנודע שכל נוק' הנה הוא נמשך ויוצא רק ממנו וכמ"ש באד"ר (קמא ע"ב) וכן בפ' משפטים (קד ע"א), ועי"ז הנה הגם שהוא בעצמו הנה הוא נעלם, אך מתגלה על ידה ע"י שהוא נמשך ויוצא ממנו, והם כלולים זה בזה הן בתחילתן והן בסופן, כי בתחילה הנה היא נכלל בו בהה' אחרונה דהשם הוי"ה בה' אשר בז"א, ואח"כ, ר"ל אחר שנתקנה ונשלמה, הנה הוא נכלל בה באותיות יה"ו דהשם הוי"ה ב"ה אשר בהמלכות, והוא בסוד יהוד"ה שהוא במלכות שאמרו בזה"ק משפטים (ק"ד רע"א וע"ש סע"ב) וע' הגר"א בספד"צ פ"א (טו ע"א ט ע"ג ד"ה מלך הרביעי ושם עוד טו ע"ד י ע"ג בד"ה וענין אפרים). וכן בתחילה הנה הוא נכלל בהשם ב"ן אשר בו, וכמ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ח סמוך לסופו), ואח"כ הנה נכלל הוא בהשם ב"ן אשר בה, וכמ"ש בשער רפ"ח (פ"ג סמוך לסופו) כי זהו ענין שם ב"ן שהוא הוי"ה כפולה, ע"ש כלילותם זב"ז לעולם, ור"ל הן קודם יציאתה ממנו והן לאחר יציאתה ותיקונה, הנה הם לעולם כלולים זה בזה, ומתגלה הוא על ידה, ונתגלה השם מ"ה דלעיל אות מ"ו ע"י הב"ן דאות מ"ו דענינינו, והוא ע"י כלילותם זב"ז.

והנה נמצא מכ"ז כי אלו הב' שמות מ"ה וב"ן דענינינו הנה הם נגלים, וכן הם ג"כ שניהם בבחי' היצונים, והוא ע"י הב"ן דענינינו שהוא אשר יצא מהחוטם ולחוץ, ומתגלה המ"ה ג"כ על ידו כנז'. אבל הע"ב והס"ג דלעיל אות י"ג י"ד הנה הם נעלמים והם פרצופים הפנימים, כי הרי הם מהחוטם ולמעלה ולפנים כנ"ל. וכן הוא לעולם כי כל התפשטות הא' הוא בבחי' או"א ע"ב וס"ג, והם פרצופים הפנימים והנעלמים כי הם לעולם למעלה ומבפנים, וכל התפשטות הב' הוא בבחי' זו"ן מ"ה וב"ן, והם פרצופים היצונים והנגלים, כי הם לעולם למטה ומבחוץ, כי גם המ"ה מתגלה על ידה כנז'. והרי נתבאר לנו עכ"פ על הב"ן דענינינו ענין מציאותו ושימושו, כי מציאותו הוא ג"כ ההתפשטות הב' דאור החוטם, אך הוא חלק האור אשר יצא מהחוטם ולחוץ, ומתפשט מהחוטם דא"ק עד החזה מבחוץ. ושימושו הוא, כי הוא הגילוי העיקרי דאור החוטם כנ"ל, והוא הנוק' הכללי שבו,

¹⁷⁴ עי' לעיל הערה 135.

¹⁷⁵ עי' ת"ז יט ע"ב וז"ל, בראשית ב' ראשית זה השער לה' צדיקים יבאו בו דא איהו תרעא דצדיקא דאית, עכ"ל.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ר"ל מכללות אורות החוטם כולן בכלל ההתפשטות הא' והב' יחד בכללא חדא, שהם בכללן קומה אחת, והוה ההתפשטות הא' בבחי' או"א הכלליים שבו, וההתפשטות הב' בבחי' הזו"ן הכלליים שבו. ובוה הנה הוה הב"ן דענינינו בחי' הנוק' הכללי שבאורות החוטם הכלליים, אך בפרטות הנה פשוט הוא כי הב"ן דענינינו הנה הוא ג"כ קומה שלימה ועולם מלא מכל הד' שמות עסמ"ב כולם ומכל בחי' הפרצופים כולם.

[סעיף ב']

והנה ענין יציאתו ותולדתו דאותו הב"ן דענינינו הנה פשוט הוא שהוא ממש ע"ד שבארנו לעיל אות ט"ו בהמ"ה כי הם שניהם ממקום אחד וממקור אחד ומשורש אחד, וככל (כו ע"ב) זו"ן שהם שניהם ממקור אחד כנודע. והנה נולדו שניהם מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, שהם ההתפשטות הא' דהחוטם, אחר הסתלקותן בהסתלקות הא' ונעשו למ"ן לעורר זיוני עליונים בשרשם הפנימי שהוא בהשם מ"ה דסי' ב' אות ז' אשר הע"ב וס"ג הכלליים שבו, הם השורש פנימי להתפשטות הא' דהחוטם והמ"ה וב"ן הכלליים שבו, הם השורש פנימי להתפשטות הב' דהחוטם. וכאשר עלו הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד שהם ההתפשטות הא' והיה עלייתם בבחי' מ"ן, הנה לקחו תוספות אור ומוחין מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים הנז' אשר למעלה, להמציא ולהוליד את האור דההתפשטות הב' דהחוטם. ונולד ההתפשטות הב' דהחוטם מההתפשטות הא', שההתפשטות הא' הוא האו"א לההתפשטות הב', אמנם היה ע"י קבלת אור ומוחין אשר קבלו מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז' אשר למעלה. והרי הוה אותן המ"ה וב"ן הכלליים השורש פנימי להם, והוא ג"כ הא"א להם וכנ"ל כ"ז בהמ"ה דאות ט"ו, שהוא הזו"א הכללי, וכן הוא בענינינו בבחי' הנוק' הכללי, כי שניהם הם ממקור אחד כנז'.

וכבר אמרנו כי אותן המ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דסי' ב' אות ז' הנה הם בחי' הזו"ן שבו, אשר הם מטבורו ולמטה עד סוף רגליו, והוא בא"ק מגבול החוטם שבו עד גבול החזה שבו בפנימיות פנימיות. והרי נמצא כי אותן הב"ן דענינינו עם המ"ה דלעיל אות ט"ו, הנה מלבד מה שהם מושרשים בהמ"ה וב"ן הכלליים הנז' בעצמותם אשר למעלה בהע"ב וס"ג הכלליים הנז' וכנ"ל, הנה מתפשט ג"כ המ"ה וב"ן הכלליים בפנימיות פנימיות ומתלבש בהם בכל משך מקומם, שהוא מגבול החוטם דא"ק עד החזה שבו. והרי אחוז המ"ה וב"ן דענינינו בהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז' שהוא הא"א בכפליים: אחד, ע"י שורשם הפנימי שבו אשר למעלה. ואחד, ע"י שהוא מתלבש בהם ג"כ בפנימיות פנימיות בכל קומתם ממש. ואלו ב' הבחי' הוא בסוד תלייא ואחיד, אשר מיוחד ז"א בא"א כמ"ש באד"ז (רצב ע"א) וכנ"ל אות ט"ו וע' לעיל סי' ג' סעי' ב' ג' בארוכה בזה.

והרי נתבאר לנו עכ"פ על הב"ן דענינינו ג"כ את יציאתו ותולדתו וכן אחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה', כי בזה הנה הוא ממש ע"ד המ"ה דלעיל אות ט"ו. כי יציאתו ותולדתו, הנה הוא מההתפשטות הא' דהחוטם שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד שהם האו"א אליו. כי כן הוא לעולם, שכל התפשטות הב' הוא נולד ויצא מההתפשטות הא' שהוא או"א ע"ב וס"ג, וההתפשטות הב' הוא מ"ה וב"ן זו"ן, והם למטה לגמרי מההתפשטות הא' ע"ד הזו"ן דאצילות, שהם למטה לגמרי מהאו"א העיקריים, כי או"א מסתיימים בהטבור דא"א, והזו"ן הם מהטבור ולמטה, כן הוא בענינינו כי כל התפשטות ב' שהוא בבחי' זו"ן, הנה הוא למטה מההתפשטות הא' אחר הסתלקותן, כי ההתפשטות הא' הוא נשאר מהחוטם ולמעלה, והם פרצופים העליונים והפנימים, וההתפשטות הב' הם מהחוטם ולמטה והם פרצופים התחתונים והמתגלים וכנ"ל. והרי הם שניהם בבחי' או"א

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ויו"ן שבאצילות. אמנם הנה באצילות הנה מפסיק הפרסא דא"א בין או"א לזו"ן, אבל באורות האח"פ דא"ק שהוא כללות העקודים, הנה אין פרסא ח"ו בין התפשטות הא' להתפשטות הב', ולכן נחשבים שניהם לקומה כללי אחת, ונחשב כל התפשטות הא' לבחי' כתר להתפשטות הב', שהוא נחשב בערכו רק להמ' ספי' אחרונים שמהחכמה ולמטה. וכ"ז הוא משום שהם בכללות קומה אחת ע"י יהודם זב"ז, אבל באמת הנה הם כל א' קומה שלימה מי' ספי' כולם ומכל בחי' הפרצופים כולם, כי כל א' הוא עולם שלם בפנ"ע, זה נעלם וזה נגלה וכנ"ל, ודי בזה.

והרי נתבאר לנו מכ"ז על הב"ן דענינינו, כי בענין יציאתו ותולדתו וכן בענין אחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה', הנה הוא ממש כמו המ"ה דלעיל אות ט"ו, כי הרי שניהם הם מהחוטם דא"ק עד החזה שבו, אלא שזה מבפנים וזה מבחוץ, ובהע"ב דאות ה' הנה אחוז בו אור החוטם שהוא הב"ן דענינינו (כו ע"ג) עם המ"ה דלעיל אות ט"ו, הנה הם אחוזים בו בב' בחי', שהוא בסוד תלייא ואחיד כנ"ל, כי הנה עיקר תלייתם בו הנה הוא בהנה"י שבו אשר הם למטה מהטבור שבו, אשר הוא בא"ק רק מגבול השבולת הזקן ולמטה, ולכן הנה הוה עיקר הגילוי דאורות החוטם ג"כ רק שם, כי למעלה משבולת הזקן הרי הם נכללים באור האוון ובטלים באורו. אמנם עכ"ז הנה הם מתפשטים מהחוטם והם אחוזים בו גם למעלה מהטבור שבו והוא ע"י עליית נה"י בהנ"ת, ולכן הנה הוה התחלת אור החוטם תיכף מסיום האזניים ולמטה, והוא התפשטות הא' דאור החוטם שעלו ועומדים שם כנ"ל אות י"ג י"ד, וכן גם השורש פנימי דההתפשטות הב' דאור החוטם, שהוא העצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז', הנה עומד אותו העצמות ג"כ לעולם רק למעלה מגבול החוטם דא"ק, שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז' וכנ"ל. והרי הוה תליית דאור החוטם בהע"ב דאות ה' גם בחלקיו אשר למעלה מגבול החוטם דא"ק, שהוא מגיע עד גבול האזניים דא"ק. אמנם מגבול החוטם ולמטה, אשר שם יצאו המ"ה וב"ן הכלליים דהמ"ה דאות ז' על מציאותם הראוי להם וכמו שמבואר בדברינו שם אות ז', הנה משם ולמטה הרי מתלבשים אותן המ"ה וב"ן הכלליים דהמ"ה דאות ז' בבחי' התלבשות ממש בהתפשטות הב' דאור החוטם, ובה הנה אחוזים אורות החוטם (ר"ל ההתפשטות הב' דאורות החוטם) בהע"ב דאות ה' ממש, והוא ע"י המ"ה וב"ן הכלליים דהמ"ה דאות ז' המתלבשים בהם.

אבל בהעצמות דאותן המ"ה וב"ן הכלליים העומדים למעלה, ומהם קבלו ההתפשטות הא' אורות ומוחין לצורך ההתפשטות הב', ואותן העצמות הנה הוא השורש פנימי להם העומד למעלה וכנ"ל, הנה בזה הוה אחיזת אורות החוטם (ר"ל ההתפשטות הב' דאורות החוטם) בהם רק מרחוק, כי הרי אותן העצמות הם עומדים ומושרשים בהע"ב וס"ג הכלליים דהמ"ה דאות ז', והם למעלה מגבול החוטם דא"ק. והרי הוה האחיזה דההתפשטות הב' באותן העצמות רק מרחוק, והוא בבחי' תלייה שתלוי בו מרחוק. והנה על אותן ב' הבחי' הוא מה שאמרנו שהם בבחי' תלייא ואחיד, כי על אותן העצמות שהוא למעלה ומרחוק הוא תלייא, ועל המציאות העיקרי דהמ"ה וב"ן הכלליים המתלבשים בהם ממש, הנה על זה הוא מ"ש ואחיד, וכמו שבארנו צורך אלו ב' הבחי' דתלייא ואחיד לעיל סי' ג' אות י"א סעי' ב'. אמנם תולדתו העיקרי דכל ההתפשטות הב' הנה הוא מההתפשטות הא' כנ"ל.

[סעיף ג']

והנה אחר שבארנו תהלה לאל ית"ש על ההתפשטות הב' דאור החוטם שהוא הב"ן דענינינו עם המ"ה דלעיל אות ט"ו את מציאותו ושימוש ויציאתו ותולדתו, וכן אחיזתו ותלייתו אשר בהע"ב דאות ה'. (מציאותו ושימוש, הוא אורו עצמו מה שהוא ועל מה שהוא משמש. ויציאתו ותולדתו, הוא האו"א אשר אליו. ואחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה')

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אשר הוא הא"א אליו ואחר שבארנו כ"ז). הנה נבאר מעתה ג"כ את סדר ההתלבשות דההתפשטות הא' דהחוטם בההתפשטות הב' דהחוטם, וכן סדר ההתלבשות דאורות האזניים באורות החוטם. והענין הוא, כי הנה הגם שאמרנו שההתפשטות הב' הנה הוא למטה לגמרי מההתפשטות הא', כי ההתפשטות הא' כולו הוא עלה ונסתלק, והוא מעתה ולעולם מהחוטם ולמעלה ולפנים, וההתפשטות הב' הוא כולו רק מהחוטם ולמטה. עכ"ז הנה פשוט הוא שמתלבש ההתפשטות הא' בהב' עכ"פ, כי בלתי זה אי אפשר, והוא ע"ד האו"א דאצילות עם הזו"ן, כי הנה הגם שעיקרן דאו"א הנה הם למעלה מהזו"ן לגמרי, והפרסא דא"א הוא מפסיק ביניהם, ועכ"ז הנה מתפשט אור דהנה"י דאו"א ומתלבש בהם תמיד, והנה כן הוא בענינינו ופשוט הוא. (כו ע"ד)

אמנם הוא, הנה נודע בדברינו כי כל ענין ההתלבשות הנזכר בכל מקום הכוונה הוא רק על בחי' טיפה הזרעית דכל עליון אשר ממנה נוצר הולד, ומשתתפים או"א לתת חלק מגופם ונפשם ג"כ בכל טיפה זרעית, ע' טנת"א (פרק ה) ושער המוחין (פרק ה). ואותו החלק מהאו"א המשתתפים לתת מגופם ונפשם בבנין הולד, הנה הוא הוא ענין ההתלבשות אשר מכל עליון להתחתון הנאמר בכל מקום. והנה בעולם האצילות הנה נמשך אותו החלק דהאו"א עיקר הגילוי רק מהנה"י שלהם לבר, כי הם השחקים ששוחקים מ"ן לצדיק וצדק כנודע (זהר ויקרא כו ע"א). ולכן הוא באצילות, כל ההתלבשות רק מהנה"י דהעליון. אמנם עכ"ז הנה משום שהטפה הזרעית הנה באמת הרי היא נמשכת ונלקחת מכל הז"ת כולן, לכן נזכר בדברי האריז"ל בכמה מקומות ג"כ שההתלבשות דכל עליון בהתחתון הוא מכל הז"ת. וכל זה הוא באצילות, באשר כי שם הוא רק שליטת דהמ"ה וב"ן, לכן הוה שם הני ראשונים נעלמים ע' פרקי הצלם (סוף פרק א), ולכך נזכר שם כל ההתלבשות אשר מהעליון להתחתון רק מהז"ת דהעליון, כי הג"ר הרי הם נעלמים גם בהעליון עצמו, ומכל שכן שאינו ניכר התפשטות אורם והתלבשותם בהתחתון.

אמנם בעולם העקודים אשר שם הנה שולט השם ס"ג, וגם נתעלו שם כל הדי' שמות עסמ"ב ממה שהם באצילות, כי באצילות הנה ירדו כולם ממקומם העיקרי וכמ"ש בשער רפ"ח (פרק ב), והוה באצילות ע"ב בחכמה, ס"ג בבינה, מ"ה בז"א, ב"ן במלכות. ונתחלקו שם הזו"ן לשניים, ונעשה כ"ז משום צורך הבי"ע. אבל בעקודים הנה שם עומדים כולם במקומם הראוי, ושם הוא ע"ב בכתר, וס"ג בחכמה, מ"ה בבינה, וב"ן בכל הז"ת, וכמו שכתבנו כ"ז לעיל כלל ט"ו ענף ז' ושם אות ו' ז' ע"ש. והנה שם הוא הגילוי מהחכמה ולמטה, ולכן הנה נתעלה שם ההתלבשות אשר מהעליון בהתחתון ג"כ מהחכמה דהעליון ולמטה, והוא באשר כי שם הוא שליטת הס"ג אשר הוא מאיר שם באור החכמה כנו". והרי עומד שם הגילוי מהחכמה ולמטה כמו הגילוי דהז"ת באצילות, ולכן הנה ניכר שם התפשטות והתלבשות דכל אור העליון בהתחתון מהחכמה דהעליון ולמטה. והנה כן הוא בענינינו בענין התלבשות התפשטות הא' בהב' (בבבחי' ההתלבשות אשר משתתף העליון ליתן חלק מגופו ונפשו בבנין הולד כנו"), כי הנה מתלבש ההתפשטות הא' דאור החוטם בהתפשטות הב' דאור החוטם מהחכמה שבו ולמטה.

וזהו עומק הכוונה מ"ש הרב בעקודים (פרק ג) ובכ"מ, כי ההתפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה דהתפשטות הא', הגם שהרי לפי דברינו הנה הוה באמת כל התפשטות ב' למטה לגמרי מהא', כי כל א' הוא קומה שלימה בפנ"ע מכל הי' ספי' כולם, והם זה למטה מזה. אך הכוונה הוא ע"פ הנו", שהוא על בחי' ההתלבשות שאמרנו, כי הנה מתלבש ההתפשטות הא' בהב' מהחכמה דההתפשטות הא' ולמטה, כי מהחכמה ולמטה דההתפשטות הא' הנה משתתף בבנין ההתהוות דההתפשטות הב' שהוא תולדתו וכנ"ל סעי"ב. והרי הוה ההתפשטות הב' מהחכמה ולמטה דההתפשטות הא', ובהעקודים אשר שם נתעלה הס"ג להאיר באור החכמה כנו", הנה הוה ההתלבשות בהעקודים מהס"ג דכל עליון.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ונבאר הדבר בפרטות, כי הנה אמרנו שכל התפשטות הא' הנה הוא בבחי' פרצופים הפנימים, כי הרי הוא עלה ונסתלק, והוא מעתה ולעולם מבפנים. וההתפשטות הב' הוא בבחי' פרצופים החיצונים וכנ"ל סעי' א' ובכ"מ. והנה פרצופים הפנימים דהאח"פ, הנה הגם שהם ג"כ קומה שלימה מ' ספי' וכנ"ל, עכ"ז הנה לא ניכר הי' ספי' שבו, כי הוא לא נתחלק לגבולים, אלא הוא כולו בגבול אחד. כי ההתפשטות הא' דאור האזניים אחר שעלה ונסתלק, הרי הוא כולו מגבול האזניים ולפנים עד גבול העינים וכנ"ל סי' ג' אות ט' י', וכן ההתפשטות הא' דהחוטם אחר שעלה ונסתלק, הנה הוא כולו מגבול החוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים. משא"כ ההתפשטות הב' דהאח"פ, הנה נתחלק (כז ע"א) כל א' לג' וד' גבולים, והוא להי' ספי' שבו, שהם בג' וד' מדרגות כח"ב חג"ת נה"י מלכות, ונתחלק ההתפשטות הב' דהאזניים שהוא פרצוף החיצוני שבו לג' וד' גבולים, כי הכח"ב שבו הנה הם מגבול האזניים עד גבול החוטם, והחג"ת שבו הם מגבול החוטם עד גבול הפה, והנה"י שבו הם מגבול הפה עד שכולת הזקן, והמלכות שבו הוא משתתף עם אורות החוטם המתפשטים עד החזה. ועד"ז הוא בהתפשטות הב' דאור החוטם, שהי' ספי' שבו הנה הם מתחלקים לג' וד' גבולים, כי הכח"ב שבו הם מגבול החוטם עד הפה, והחג"ת שבו הם מגבול הפה עד שכולת הזקן, והנה"י שבו הם מגבול שכולת הזקן עד החזה, והמלכות שבו הנה הוא משתתף עם אורות הפה המתפשטים עד הטבור.

והנה מתלבש הפרצוף פנימי דכל א' בהפרצוף החיצוני דכל א', והוא ההתלבשות ההתפשטות הא' דכל א' בהתפשטות הב' שבו. וכן מתלבש הפנימי דהעליון בהפנימי דהתחתון, וכן החיצוני דהעליון בהחיצוני דהתחתון. והיינו כי הנה מתלבש הפרצוף הפנימי דהאזניים בהפרצוף החיצוני שבו, ומתלבש בו מהס"ג שבו ולמטה כנ"ל. אמנם באשר כי החיצוני הנה הוא בג' גבולים, שהם בחי' ג' מדרגות כנז', הנה נבחן בו ההתלבשות ג"כ בג' בחי', כי בהכח"ב דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי מהס"ג שבו ולמטה, ובהחג"ת דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי מהמ"ה שבו ולמטה. אמנם הוא ג"כ מהס"ג הפרטי דאותו המ"ה. ובהנה"י דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי רק בהבין שבו. אמנם הוא ג"כ מהס"ג הפרטי שבאותו הבין, ור"ל מהס"ג שבו ולמטה. וכ"ז הוא בהתלבשות אשר מההתפשטות הא' דהאזניים בהתפשטות הב' דהאזניים, וכן הוא בהתלבשות דהתפשטות הא' דהחוטם אשר בהתפשטות הב' דהחוטם, הנה הוא ג"כ ע"ד חג"ת. וכן הנה מתלבש ג"כ הפרצוף פנימי דהאזניים אשר הוא מגבול האזניים ולמעלה עד גבול העינים, הנה הוא מתלבש ג"כ בהפרצוף פנימי דהחוטם אשר הוא מגבול החוטם ולמעלה עד האזניים, הנה מתלבש בו הפרצוף פנימי דהאזניים מהס"ג שבו ולמטה ובלי חילוק בחי' כלל, כי הם שניהם, ר"ל כל א' מהפנימים, הנה לא נתחלקו לגבולים ולמדרגות שונות כנז'. ולכן הוה ההתלבשות אשר מזה לזה ג"כ בלי חילוק בחי' כלל. וזהו ג"כ הענין מה שהתפשטות הא' דהחוטם אחר הסתלקותו הנה עלה מבפנים עד גבול האזניים וכנ"ל אות י"ג י"ד, והוא ע"י ההתלבשות שאמרנו, והרי הוא בעומק בבחי' תולדתו, ולכן הוא עולה קרוב וסמוך אליו להתייחד עמו להניק ממנו תמיד, והבין כ"ז.

אמנם החיצוני דאור האזניים אשר הוא מתלבש ג"כ בהחיצוני דאור החוטם כנז', הנה התלבשותם הוא בדרך זה, כי הרי כל א' הנה הוא בג' גבולים כנז', והרי הוה החג"ת דהאזניים נגד הכח"ב דהחוטם, והנה"י דהאזניים נגד החג"ת דהחוטם. והנה מתלבש החג"ת דהאזניים שהם מגבול החוטם עד הפה, הנה מתלבשים הם בהכח"ב דהחוטם אשר שם מהס"ג שבהם ולמטה. ונמשך ההתלבשות החיצוני דהאזניים דרך הפנימי דהחוטם, שהוא מתלבש שם ג"כ, מהס"ג שבו ולמטה כנז'. והנה"י דהאזניים אשר הם מהפה עד שכולת הזקן, הנה מתלבשים הם בהחג"ת דהחוטם אשר שם, ומתלבשים בהם הנה"י החיצוני דהאזניים מהמ"ה שבהם ולמטה. אמנם הוא ג"כ מהס"ג הפרטי שבאותו המ"ה, ונמשך אותו התלבשות החיצוני דהאזניים דרך התלבשות הפנימי דהחוטם, שהוא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מתלבש שם ג"כ מהמ"ה שבו, וכנ"ל. והמלכות החיצוני דהאזניים, ר"ל (כו ע"ב) המלכות דההתפשטות הב' שבו, הנה הוא מתפשט ומתלבש בהנה"י החיצוני דהחוטם משבולת הזקן עד החזה, ונעשה שם לעצם מעצמיו, ונמשך אותו ההתלבשות דהמלכות דהאזניים בהנה"י דהחוטם דרך התלבשות הפנימי דאור החוטם אשר מתלבש שם ג"כ בהב"ן שלו כנ"ל.

(* הנהה – הנה ע"ד שכתבנו כאן הנה כתבנו ג"כ לעיל כלל ט"ו ענ"ג אות ז' ה' ע"ש, אמנם לקמן סי' ה' אות כ' סעיף ט' י', הנה שם כתבנו כי באשר שכל הנה"ת הנה הוא רק בהגילוי דהמ"ה, וכל נה"י הנה היא רק בהגילוי דהב"ן כנודע, הנה הוה ההתלבשות אשר מההנה"ת והנה"י ג"כ רק מהמ"ה וב"ן. אמנם הוא (כו ע"ב) מהס"ג הפרטי שבהם ולמטה כמ"ש בפנים, אבל עיקרם דהנה"ת ודנה"י הם עומדים לעולם רק בגילוי דמ"ה וב"ן, וכן הוא העיקר כמ"ש שם ע"ש, ע"כ הנהה.

והרי נתבאר לנו תהלה לאל ית"ש על הב"ן דענינינו עם המ"ה דלעיל אות ט"ו, שהם שניהם ההתפשטות הב' דאור החוטם, את סדר ההתלבשות דההתפשטות הא' בהם, וכן סדר ההתלבשות דההתפשטות הב' דאור האזניים בהם. וכן נתבאר ג"כ ענין ההתלבשות אשר מההתפשטות הא' דהאזניים בההתפשטות הא' דהחוטם (וע' עוד בזה לקמן סי' ה' אות י"ח סעי' ד'), וכן סדר ההתלבשות דהב' התפשטויות דהאזניים עצמן זב"ז, אשר לא בארנו לעיל כל הצורך בזה ובה, הנה נשלם דברינו בענין אורות החוטם בבואור הד' שמות עסמ"ב הכלליים שבהם, שהם כללות האורות דהתפשטות הא' והב' שבהם, מציאותם ושימושם וכל עניניהם כיד ה' הטובה עלינו, יתברך ויתעלה שמו לעד ולעולמי עולמים אמן ואמן.

סימן ה'

ומעתה הנה נבאר ג"כ את המציאות דאורות הפה, התפשטות הא' והב' שבהם, שהם העקודים העיקרי, כי על שמם הנה נקראו כל אורות האח"פ בשם עקודים כנודע (שער אצ"ף פרק ג'). והנה בכללותם הנה הם ג"כ רק ד' שמות עסמ"ב כלליים כנ"ל בהקדמת דברינו, ונבאר בהם ג"כ על כל שם ושם מציאותו ושימושו, וכל עניניו שבו ע"ד שבארנו באורות האזניים והחוטם, וכן קישורם ויהודם דכל אורות האח"פ זב"ז, שהם כלל כל העקודים בעזרת ה' ית"ש.

(י"ז)

ע"ב

[סעיף א]

השם ע"ב הזה הנה הוא ההתפשטות הא' דאור הפה דא"ק אשר התפשט מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו וכנודע בדברי הרב. אמנם הנה כל התפשטות אור אשר מתפשט כל פרצוף במשך פרצופו להוציא ולהאיר ממנו ולחויץ, הנה נשאר עיקר אורו מבפנים, ומתוקף אורו הנה הוא בוקע את כותלי הגוף ויוצא ומאיר לחויץ. והרי נמשך ההתפשטות הן מבפנים והן מבחוץ, והוה הע"ב דענינינו החלק אור שמבפנים שהתפשט הוא ג"כ מגבול הפה עד גבול הטבור מבפנים להגוף, ומתוקף וריבו אורו הנה בקע ועשה את חלל הפה בכל החמשה מוצאות שבו דפתוחי חותם ע' מנת"א (פרק ג) ובכ"מ. ואותו האור שיצא מהפה ולחויץ בכל הה' מוצאות שבו, הנה הוא השם ס"ג אשר יתבאר עניניו לקמן באות ח"י. אך אור העיקרי הנשאר מבפנים, הנה הוא השם ע"ב דענינינו, והוא מתפשט ג"כ מגבול הפה עד גבול הטבור מבפנים, ושם הוא עיקר אורו אשר לא יצא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מעולם לחוץ כלל, אלא שבקע הארתו דרך חלל הפה וכן דרך כל כותלי הגוף שכנגדו וכנז, וע' בדברי הרב בדרושי נקודות (רפ"ב) ובדברינו שם (אות א').

והנה מה שאמרנו שהוא שם ע"ב, הנה הגם כי באמת הנה הוא קומה שלימה מי' ספי' הכלולים מכל הד' שמות עסמ"ב, ומכל בחי' הה' פרצופים, אך בכללות כל אורות הפה ההתפשטות (כז ע"ג) הא' וההתפשטות הב' יחד, אשר כל א' הוא בב' חלקים פנימי וחיצון, הנה הוה הב' חלקי פנימי וחיצון דהתפשטות הא' בבחי' ע"ב וס"ג הכלליים, והב' חלקי פנימי וחיצון דהתפשטות הב' הם מ"ה וב"ן הכלליים. ועל זה אנו אומרים על ההתפשטות הא' דענינינו שהוא החלק פנימי דהתפשטות הא' דאור הפה, שהוא שם ע"ב, הגם שבאמת הנה הוא קומה שלימה הכלול מכל הד' שמות עסמ"ב כולם וכנז.

והנה השם ע"ב הוה הנה הוא בחי' אבא הכללי, ראשית ושורש לכל אורות הפה שהוא עולם העקודים, והוא העיקר לכל העקודים, שכל העקודים מתנהג על ידו לעולם. והוא פנימי לכולם, כי הוא הראשון לקבלת אור א"ס אשר להעקודים, ולכן תלוי כל העקודים רק עליו. וזהו שימוש ופעולתו להיות לבחי' אבא הכללי לכלל כל העקודים, אמנם הוא עצמו הנה הוא נעלם, כי גם בהתפשטותו הרי היה רק מבפנים כנז, ומכל שכן אח"כ שנסתלק ועלה כמו שיתבאר. אך עכ"פ הוא, כי הנה הע"ב הוה דענינינו, הנה הוא האבא הכללי לכל העקודים. והרי נתבאר לנו על הע"ב הוה ענין מציאותו ושימוש, כי מציאותו הוא שהוא החלק הפנימי דאור ההתפשטות הא' אשר לאורות הפה. ושימוש הוא שהוא בבחי' אבא הכללי לכלל כל אורות העקודים אשר כל העקודים מתנהג על ידו.

והנה יציאתו ותולדתו של הע"ב הוה, הנה הוא מהשם ב"ן דסי' ב' אות ח', שהוא בחי' הנוק' דז"א שבהע"ב דאות ה'. והיינו כי הנה אותו הב"ן דאות ח' הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב כללים ופרטיים. והע"ב והס"ג הכלליים שבו הם בחציו העליון שבו אשר עד טבורו, והוא בא"ק מסיום גבול החוטם שבו עד גבול הפה שבו בפנימיות פנימיות. והנה כאשר הגיע העת לתולדות האור דהתפשטות הא' דאור הפה, הנה יצאו ונתפשטו אז הנה"י דאותן הע"ב וס"ג הכלליים, שהוא המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם עצמן, ונתפשטו הם במקום העתיד להמ"ה וב"ן הכלליים שבאותו הב"ן דאות ח', שהם כל הציו התחתון שמתבורו עד סוף רגליו. והוא בא"ק מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו בפנימיות פנימיות. והנה מאותן המ"ה וב"ן הפרטיים, כאשר שנתפשטו הם בא"ק בפנימיות פנימיות כנז, הנה הוציאו הם מנביעו דלהון ומשפעת אורם את ההתפשטות הא' דאור הפה מבפנים ומבחוץ, שהוא הע"ב דענינינו, עם הס"ג דלקמן אות ח"י. ונמצא כי ההתפשטות הא' דאור הפה הנה הוא יוצא ונמשך מהע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דסי' ב' אות ח' ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, ור"ל כי יציאתו הנה הוא מתייחס באמת אחר אותן הע"ב וס"ג הכלליים עצמן. אך תולדתו בדיוק הנה הוא רק מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבאותן הע"ב וס"ג הכלליים הנז' וכמו שאמרנו. כי הנה יצא ונעשה ההתפשטות הא' דאור הפה כאשר שיצא ונעשה ההתפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים בפנימיות פנימיות דהא"ק מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו, ואז הנה יצא מהם וכנגדם ההתפשטות הא' דהפה מבפנים ומבחוץ כנז.

והנה על אותן הע"ב וס"ג הכלליים אשר מהם יצא ההתפשטות הא' דאור הפה, הנה עליהם הוא מה שאמר הרב במטי ולא מטי (רפ"ג), כי הנה ישנם שרשים פנימיים למעלה מההתפשטות הא' אשר מהם הוא ייצא, ומהם הוא יונק תמיד כמבואר שם, וכן שם (פרק ד) ע"ש. וע"פ דברינו הנה הוא אותן הע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דסי' ב' אות ח', כי הנה הם השרשים פנימים לכל ההתפשטות הא' דאור הפה וכמו שבארנו.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו על הע"ב דענינינו את מציאותו ושימוש, וכן יציאתו ותולדתו. כי מציאותו הוא שהוא האור ההתפשטות הא' דאור הפה החלק הפנימי שבו. ושימוש הוא שהוא האבא הכללי לכל העקודים. ויציאתו הוא שהוא מהשם ב"ן דסי' ב' אות ח'.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אות ח' מחציו העליון שבו אשר עד הטבור, שהוא הע"ב וס"ג הכלליים שבו, כי אותן הע"ב וס"ג הכלליים הנה (כז ע"ד) הם השורש פנימי לכל ההתפשטות הא' דאור הפה. אמנם תולדתו ממש, הנה הוא מהמ"ה וב"ן הפרטיים דאותן הע"ב וס"ג וכנז'.

אמנם הנה בעיקר ענין דסדר יציאת ותולדות המ"ה וב"ן הפרטיים עם האור דההתפשטות הא' שמהם, איך שיצאו ונולדו מהע"ב וס"ג הכלליים, הנה נעשה כ"ז ע"י סדר סוד עליית מ"ן, כי הנה היו הם, ר"ל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים עם ההתפשטות הא' שיצא מהם, הנה היו הם מושרשים בתחילה בהעלם גדול בהע"ב וס"ג הכלליים הנז' בסופן וסיומן, שהוא בסוד העטרין שבהם. וכאשר הניע העת דההתפשטות הא' לצאת ולהתגלה, הנה התעוררו אז אותן השרשים הנעלמים ועלו למעלה בהמוחין דהע"ב וס"ג הנז' בסוד מ"ן, ונעשה ע"ז זוגי עליונים למעלה למעלה עד הע"ב וס"ג דהמ"ס שבא"ק אשר בדברינו לעיל סי' א' אות א' ב', ומשם הנה היה נמשך תוספות אור וברכה אור ומוחין להמ"ן שעלה ונולד, ונעשה ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים עם האור דההתפשטות הא' שיצא מהם. והנה על סוד עליית המ"ן הזה שאמרנו, הנה על זה אמרו ביוז"ק בכ"מ כד סליק ברעותיה למברי עלמא, כי היה העלייה מאליו, והיה העלייה בסוד הרצון העליון שהוא בהכתר עליון, המ"ס דא"ק, והכתר הוא נקרא רצון (ע' הגר"א בתיקונים ריש תיקון ה נ ע"ג), וזהו שאמרו כד סליק ברעותיה, וע' בדברי הרב בדרושי נקודות (סוף פרק ו) ובשער התיקון (פרק ב).

(סעיף ב')

אמנם הנה כ"ז שאמרנו, הן בהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', והן בהתפשטות הא' דאור הפה שיצא מהם, שירדו ונתפשטו מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו, הנה כ"ז הוא באמת אינם מקומם העיקרי כלל, כי מאחר שהם, ר"ל כל עצמותם ומציאותם, הנה הם מהע"ב וס"ג הכלליים הנז', שהוא חציו העליון דהב"ן דאות ח' וכנ"ל, הרי מקומם הראוי להם הנה הוא רק מגבול הפה ולמעלה עד גבול החוטם, וכמו שבארנו לעיל סי' ב' אות ח' בארוכה כ"ז. ולכן הנה חזרו באמת ונסתלקו ועלו למעלה למקומם הראוי להם, והוא ההסתלקות הא' דאורות הפה המבואר בדברי הארז"ל, שחזרו ועלו למעלה, כי שם הוא באמת מקומם הראוי להם, וכל ירידתם שבתחילה הנה היה כ"ז רק כדי להצטמצם ולהעשות לשורש עליון להוציא תולדות למטה, שהוא בהמקום שירדו, כי ירידת המ"ה וב"ן הפרטיים הנה היה כדי להעשות לשורש עליון ולהוציא ממנו את המ"ה וב"ן הכלליים דהב"ן דאות ח', שהם חציו התחתון שמטבורו ולמטה. וכן ההתפשטות הא' דאור הפה הנה היה התפשטותו במקום הזה כדי להעשות שורש עליון לההתפשטות הב' דהפה, שהוא העקודים העיקרי, שהוא מהפה עד הטבור. ושם בפנימיותם הנה הוא המ"ה וב"ן הכלליים חציו התחתון דהב"ן דאות ח', שהוא השורש פנימי דהעקודים וכמו שיתבאר כ"ז לקמן בעזרת ה' ית"ש. ולכן הנה ירדו בתחילה אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' עם ההתפשטות הא' דהפה שיצא מהם, כדי להצטמצם ולהעשות שורש עליון לכל זה. אבל באמת הנה אין מקומם כלל למטה, ולכן הנה חזרו ונסתלקו ועלו למעלה, שהוא מגבול הפה ולמעלה עד גבול החוטם. והנה היה עליית דהמ"ה וב"ן הפרטיים בהע"ב וס"ג עצמן, ועליית דההתפשטות הא' הנה היה בהמ"ה וב"ן הפרטיים אשר משם יצאו. ועכ"פ הוא כי חזרו ועלו למעלה כל א' למקומו, ושם הנה נשארו לעולם, שהוא בחציו העליון דהב"ן דאות ח' אשר הוא מהפה ולמעלה ולפנים.

והנה כלל כל הב"ן דאות ח', הרי אמרנו שהוא בחי' הנוקבא דז"א שבהע"ב דאות ה', שהיא בהנה"י שבו, וכמו שבארנו בארוכה בזה לעיל סי' ב' אות ח'. ומתבאר שם כי הנה חציו העליון דאותו הב"ן, הנה הוא השורש פנימי ובחי' א"א לההתפשטות הא' דאור הפה. וחציו התחתון שבו הנה הוא השורש פנימי ובחי' א"א לההתפשטות הב' דאור הפה, שהוא העקודים העיקרי כנודע. והרי לנו כי הע"ב (כת ע"א) דענינינו הנה הוא האבא הכללי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

לכל העקודים, והב"ן דלעיל סי' ב' אות ח' הוא הא"א הכללי לכל העקודים. ושניהם הם נעלמים, כי הב"ן דאות ח' הרי הוא בחי' הנוק' דז"א שבהע"ב דאות ח' שהוא בפנימיות פנימיות דהא"ק והוא כולו נעלם, וכן הע"ב דענינינו הרי הוא נסתלק ג"כ ועלה מהפה ולמעלה והוא מבפנים לעולם, והרי הוא מעתה ג"כ נעלם. אמנם באשר כי עמידתו למעלה הנה הוא להיות שורש עליון לההתפשטות הב', שהוא העקודים העיקרי, וכל קבלת העקודים הוא לעולם רק ממנו, וכן עולה אצלו תמיד ההתפשטות הב' במטי ולא מטי לינק ממנו וכמ"ש במטי ול"מ (פרק ד), והרי עי"ז הנה הוא מתגלה עכ"פ באורו ושפעו, משא"כ הב"ן דאות ח' שהוא הא"א, הנה הוא נעלם לגמרי כי הוא לעולם רק לשורש פנימי כנו'. ועכ"פ הרי נתבאר לנו ג"כ על הע"ב דענינינו את מקומו ויחודו בהע"ב דאות ח', כי הנה הוא בהנוק' דז"א שבו, שהוא בהשם ב"ן דלעיל סי' ב' אות ח', ובהע"ב וס"ג הכלליים שבאותו הב"ן, שהוא בחציו העליון שבו שמטבורו ולמעלה, כי טבורו דאותו הב"ן הרי הוא בגבול הפה דא"ק בפנימיות פנימותו. וכאשר חזר ועלה הע"ב דענינינו למעלה כנו', הרי היה עלייתו מהפה ולמעלה ולפנים עד גבול החוטם, ושם קנה מקומו כנו'. והרי הנה מקומו ג"כ רק בחציו העליון דהב"ן דאות ח', שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים שבו, ושם הוא מיוחד לעולם, כי אותן הע"ב וס"ג הכלליים הוא השורש פנימי שלו והא"א שלו כנו'.

(יח)

ס"ג

[סעיף א']

השם ס"ג הנה הוא ג"כ מאור ההתפשטות הא' דהפה, אך הוא החלק אור ממנו אשר יצא מהפה ולחוץ, והוא עיקר האור דההתפשטות הא' דהפה אשר ממנו מדבר האריז"ל. כי הע"ב דלעיל אות י"ז, הרי הוא נשאר מבפנים ולא יצא הוא מעולם מבחוץ כלל, ולכן הוא, כי הנה הגם שהוא אור יותר גדול ויותר עיקרי, אך באשר שהוא נעלם הנה אינו מדבר ממנו האריז"ל, אלא שהעיר אותנו בדברים קצרים לידע ממנו ג"כ, והוא כמה שאמר בסנת"א (פרק א) והשמיענו בדרך כלל, ואמר שם כי אור שנשאר בפנימיות א"ק הוא גדול מהאור היוצא לחוץ בו' ע"ש. וכן מרמז לנו ממנו ג"כ בדרושי נקודות (רפ"ב) ע"ש, וכן בשער א"א (רפ"ג) ע"ש. וכן הוא עד"ו בהי"ג ת"ד דא"א שהם ג"כ פנימים ומקיפים כמ"ש בשער א"א (פרק ח) וכנודע. ועכ"פ היא כי האור הנשאר מבפנים הנה הגם שהוא יותר גדול ויותר עיקרי, כי הוא השורש והראשית, והוא בענינינו הע"ב דלעיל אות י"ז, אך באשר שהוא נשאר מבפנים הנה הוא נעלם, ולכן אינו מדבר האריז"ל ממנו מאומה, ואינו מתחיל לדבר אלא רק מהאור שיצא מהפה ולחוץ בההתפשטות הא' דאור הפה וכמ"ש בדרושי העקודים (פרק ג), והוא השם ס"ג דענינינו, שהוא האור אשר יצא בההתפשטות הא' מהפה ולחוץ, והוא אשר יצא ונתגלה.

והנה הוא בחי' אימא הכללי דכלל כל אורות הפה, ר"ל ההתפשטות הא' והב' יחד, וכל א' הוא בב' חלקים פנימי וחיצוני, והוא הב' חלקי דההתפשטות הא' בבחי' או"א הכלליים והם ע"ב וס"ג הכלליים, והב' חלקי דההתפשטות הב' בבחי' זו"ן הכלליים והם מ"ה וב"ן הכלליים. ובהם אנו אומרים כי האור דההתפשטות הא' דהפה אשר אנו עסוקים בו עתה, שהוא בהחלק החיצוני שבו אשר יצא הוא מהפה ולחוץ אשר בו מדבר האריז"ל כנו', הנה הוא השם ס"ג הכללי, והוא האימא הכללי. ור"ל בכללות כל אורות הפה כולן יחד, שהם בבחי' עסמ"ב כלליים, וד' פרצופים או"א וזו"ן הכלליים. אבל באמת הנה הנה הנה כל ההתפשטות (כח ע"ב) גופה, הן הא' והן הב', וכן כל חלק וחלק שבכל א' הן הפנימי והן החיצוני, הנה הנה כל א' לעצמו ג"כ קומה שלימה מכל הד' שמות עסמ"ב כללים ופרטיים, וכן מכל הפרצופים כולם כללים ופרטיים, וכ"ז הוא נודע ופשוט בדברינו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אך עכ"פ הנה נתבאר לנו בכ"ז על הס"ג דענינינו, את מציאותו ושימוש, כי מציאותו הנה הוא שהוא החלק החיצון דההתפשטות הא' דהפה אשר הוא יצא מהפה ולחוץ. ושימוש הנה הוא שהוא בחי' האימא הכללי לכל אורות הפה העיקריים, שהם ההתפשטות הב' שהוא העקודים העיקרי כנודע. והוה הס"ג דענינינו בחי' האימא לכ"ז, וכמו שיתבאר בעה"י לקמן בדברינו שכל ההתפשטות הב' הוא נולד ויצא מההתפשטות הא', שהוא האו"א להתפשטות הב', והוה הס"ג דענינינו בבחי' האימא אשר לזה. והנה במציאותו ושימוש וגילוי, הנה בזה הוא חלוק מהע"ב דלעיל אות י"ז מכל וכל, כי הע"ב דלעיל אות י"ז הוא החלק אור מהמציאות דהתפשטות הא' דהפה אשר הוא מבפנים, והס"ג דענינינו הנה הוא החלק אור אשר מבחוץ. וכן בשימוש, כי הע"ב דלעיל אות י"ז הוא בחי' האבא הכללי דאורות הפה, והס"ג דענינינו הוא האימא הכללי דאורות הפה, וכן בגילוי, כי זהו ע"ב וזהו ס"ג.

[סעיף ב']

אמנם בשאר כל הענינים כולם, שהוא ביציאתו ותולדתו, וכן במקומו ואחיזתו, אשר הן בא"ק והן בהע"ב דאות ה', הנה שוה הס"ג דענינינו להע"ב דלעיל אות י"ז מכל וכל. כי יציאתו ותולדתו דהס"ג דענינינו, הנה הוא ג"כ מהב"ן אשר לעיל ס"ב אות ח', מהע"ב וס"ג הכלליים שבו, שהוא מחציו העליון אשר עד טבורו, כי אותן הע"ב וס"ג הכלליים דהב"ן דאות ח' שהוא חציו העליון שבו, הנה הוא השורש פנימי ובחי' א"א לכל המציאות דהתפשטות הא' דהפה, הן להחלק פנימי והן להחלק חיצוני, כי הם שניהם יצאו ממקור אחד ונולדו ממקום אחד, שהוא מהע"ב והס"ג הכלליים הנו', ומהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, כאשר יצאו הם, ר"ל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים, כאשר שנולדו הם בהע"ב וס"ג הכלליים ע"י סוד עליית מ"ן דשרשם הנעלם שבהם (ר"ל שבהע"ב והס"ג וכנ"ל אות י"ז), וכאשר נולדו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים ונתפשטו בהב"ן דאות ח' מטבורו ולמטה עד סוף רגליו, אשר הוא בא"ק מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו בפנימיות פנימיות, הנה אז השפיעו הם והמשיכו כנגדם את כל ההתפשטות הא' דאור הפה הב' חלקי פנימי וחיצון שבו, ונתפשטו הם ג"כ מהפה עד הטבור דא"ק מבפנים ומבחוץ, שהם הע"ב דלעיל אות י"ז עם הס"ג דענינינו, ויצאו ונולדו הם מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ל ג"כ ע"י סוד עליית מ"ן שעלה שרשם הנעלם אשר באותן המ"ה וב"ן הפרטיים, כי ע"י סוד כל עליית מ"ן הנז' הנה נעשה זיוני למעלה למעלה עד הע"ב וס"ג דהמ"ס שבא"ק אשר בס"ב א' אות א' ב'. ונולד ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים מהע"ב וס"ג הכלליים, וכן נולד ע"י ג"כ הב' חלקי פנימי וחיצון דההתפשטות הא' דהפה שהוא הע"ב דלעיל אות י"ז עם הס"ג דענינינו, ונולדו הם מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז'.

ועכ"פ הוא כי יציאת ולידת הס"ג דענינינו הנה היה ע"י אותו הסדר עצמו דיציאת ולידת הע"ב דלעיל אות י"ז, כי הם יצאו שניהם יחד בסדר אחד וממקור אחד וממקום אחד. כי מקורם הכללי, הנה הוא הע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דאות ח'. אך לידתם בפרטות, הנה היה מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבאותן הע"ב וס"ג הכלליים. אך עכ"פ כי יצאו שניהם יחד ובסדר אחד כנז'. (כח ע"ג)

אמנם עכ"ז הנה פשוט הוא כי הע"ב דלעיל אות י"ז הנה הוא מתייחס ביותר אחר הע"ב הכללי שבהב"ן דאות ח', והס"ג דענינינו הנה הוא מתייחס ביותר אחר הס"ג הכללי שבהב"ן דאות ח', כי עיקר שורשו ומקורו דהע"ב אות י"ז הנה הוא בהע"ב הכללי. ולכן הוא ג"כ בגילוי שם ע"ב כמו שורשו ומקורו העיקרי שבו, והס"ג דענינינו הנה עיקר שורשו ומקורו הוא הס"ג הכללי שבהב"ן דאות ח', ולכן הוא ג"כ בגילוי שם ס"ג כמו שורשו ומקורו העיקרי שבו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והרי נתבאר לנו עכ"פ על הס"ג דענינינו, כי בענין יציאתו ותולדתו הנה הוא שוה ממש כמו הע"ב דלעיל אות י"ז. והנה כן הוא עד"ז ג"כ בשאר כל ענייניו שבו. והיינו כי הנה אחר שנולד ויצא ונתפשט מהפה דא"ק עד הטבור שבו, הנה באשר כי כל מציאותו הנה הוא מהע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דאות ח', שהוא מחציו העליון שבו אשר מקומו הוא בא"ק מגבול הפה ולמעלה עד גבול החוטם, לכן הנה חוזר ונסתלק מהתפשטותו וחוזר ועלה הס"ג דענינינו ג"כ מהפה ולפנים ומהפה ולמעלה, ועלה ממקורו שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים דהב"ן דאות ח' ובהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, כי משם יצאו ושם הנה היה עלייתו, בדיוק הוא עם הע"ב דלעיל אות י"ז. ושם הנה עלו ונשארו שם לעולם, והוא הסתלקות הא' אשר היה באור ההתפשטות הא' שאמר האריו"ל, כי עלה בשורשו שהוא מהפה ולמעלה ולפנים עד גבול החוטם. וכל יציאתו שבתחילה הנה היה רק כדי להצטמצם ע"י ירידתו, שיהא ראוי להעשות שורש עליון לאור העיקרי דהעקודים, שהוא ההתפשטות הב' דהפה אשר הוא יצא ונולד מאור ההתפשטות הא' אחר הסתלקותו, וכמו שיתבאר בעה"י לקמן באות י"ט כ'. ולכן אחר שעשה את פעולתו ושליחתו אשר נשתלח לזה, הנה חוזר ועלה למקומו הראוי לו ולשורשו הפנימי אשר בהב"ן דאות ח' שהוא בחציו העליון שבו, ושם נשאר לעולם מהפה ולמעלה ולפנים הוא, ר"ל הס"ג דענינינו עם הע"ב דלעיל אות י"ז, שניהם יחד וכנ"ל אות י"ז.

וכבר אמרנו כי הב"ן דאות ח' הנה הוא הנוק' דז"א שבהע"ב דאות ח' שהיה הא"א הכללי לכל האורות דהאח"פ. והרי נמצא כי הס"ג דענינינו עם הע"ב דלעיל אות י"ז, שהם כללות ההתפשטות הא' דהפה, הנה אחיזתו אשר בהע"ב דאות ח' הנה הוא בהנוק' דז"א שבו בחציו העליון שבה עד טבורה. וכן הנה נמצא מכל דברינו הנז' כי הס"ג דענינינו הנה הוא האימא הכללי אשר באורות הפה הכלליים בהשתיים שהן ארבע שבו (כנ"ל בהקדמה לסי' ג'), והע"ב דלעיל אות י"ז הנה הוא האבא הכללי והב"ן דלעיל ב' אות ח' שהוא השורש פנימי להם הוא הא"א הכללי.

והנה נמצא מדברינו ג"כ כי אותן הא"א הכלליים שאמרנו הנה הם רק בבחי' פרצופים פנימיים, כי אחר הסתלקות הא' הנה הם לעולם רק מהפה ולמעלה ולפנים, והם כללות כל ההתפשטות הא' אשר נשאר למעלה אחר הסתלקות. והוא הכתר אשר נשאר למעלה שאמר הרב, כי הוא כולו בבחי' כתר לכללות ההתפשטות הב' דהפה, שהוא בבחי' פרצופים החיצונים, וכמו שיתבאר עוד כ"ז לקמן בדברינו בעה"ש.

[סעיף ג']

והנה ראיתי להעיר כאן בדיבור אחד אשר ראיתי צורך להעיר בזה, והוא כי הנה אמרתי בכמה מקומות שכל יסוד דרוש הזה אשר כאן כלל ח"י ענ"י, הנה הוא אותן הדברים עצמן אשר בספר הדעה ח"א דרוש ד', אלא כי שם באו הדברים בקיצור נמרץ, אבל עיקר הדברים אחד הם. אמנם הנה בענין הנז' שאנו עומדים בו עתה, הנה באו כאן הדברים יותר בדיוק הרבה ממה שאמרנו שם בזה, כי כאן וכן לעיל סי' ג' ד' באורות האזניים והחוטם, הרי מבואר כי ישנו עליו גדול להשמות ס"ג מ"ה ב"ן אשר בסי' ב' אות ו' ז' ח' על כל השמות עסמ"ב אשר בסימני (כת ע"ד) ג' ד' ה' הרבה מאד. כי השמות ס"ג מ"ה ב"ן אשר בסי' ב' הנה הם אינם בבחי' פרצופים כלל, ולא בבחי' ספי' ואורות כלל, כי הם כולם געלמים, והם רק השרשים פנימיים להב' התפשטות הא' והב' דהאח"פ. וכל התחלת הגילוי הנה הוא רק מההתפשטות א', כי הם אשר יצאו בתחילה ג"כ בבחי' אורות ופרצופים, ואח"כ הנה נסתלקו גם הם בהסתלקות א' וחזרו ונתעלמו, והם הפרצופים פנימיים שאמרנו. ומהם הנה יצא ההתפשטות הב', שהם פרצופים החיצונים. ואמרנו כי הפנימים והחיצונים הנה הם בבחי' או"א וזו"ן, והס"ג מ"ה ב"ן דסי' ב' אות ו' ז' ח' שהם

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

השרשים פנימים לכ"ז הנה הם בבחי' א"א להם, הס"ג דאות ו' הוא הא"א להתפשטות א' וב' דהאזניים, והמ"ה דאות ו' הוא הא"א להתפשטות א' וב' דהחוטם, והב"ן דאות ח' הוא הא"א להתפשטות א' וב' דהפה. והוא ע"י כי הנה גם אותן הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' הנה בהעלם הם כלולים באמת ג"כ כל א' מעסמ"ב כללים ופרטים לאין חקר אלא שהם בהעלם גדול, ומחמת גודל העלמתן הנה לא העלינו אותם בחשבון המערכות כלל, אמנם ישנם עכ"פ. והע"ב וס"ג הכלליים שבהם הם השורש פנימי והא"א להתפשטות הא' דכל א' והמ"ה וב"ן הכלליים הם השורש פנימי והא"א להתפשטות הב' דכל א'. אבל עכ"פ הוא כי הם אינם בבחי' פרצוף פנימי, אלא הם כולם רק לשורש פנימי לבד, ואינם מכלל הפרצופים כלל, ולא מההתפשטויות עצמן כלל, כ"ז הוא מה שמבואר בכל דברינו כאן וכן הוא האמת והעיקר.

אמנם בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ד', הנה שם כתבנו ואמרנו על השרשים הפנימיים עצמן שהם הפרצופים הפנימיים וההתפשטות הא', אמרנו שם כי הוא עצמו המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג שבהם, וההתפשטות הב' אמרנו שם כי הוא עצמו המ"ה וב"ן הכלליים שבהם, ע' דברינו שם. אך העיקר הוא רק כמו שכתבנו כאן הענין בדיוק, כי כל התפשטות הא' הנה הוא רק הארה ושפעת אור לבד מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנו'. וכן התפשטות הב' הוא רק הארה ושפעת אור לבד מהמ"ה וב"ן הכלליים הנו'. ולכן אמרנו כי הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' הנה הם השרשים פנימיים להם, כי הב' התפשטות הוא רק משפעת אורם ותולדותיהם, וכמו שמתבאר כאן כ"ז בכל דברינו אשר בדרוש הזה. אמנם שם בספר הדע"ה הנה באשר כי כל מה שנוגע לענין ביאור ההתפשטות הא' והב' אין מקום בהספר שם, לכן באו שם הדברים בכללות ובמועט מחזיק את המרובה, וכללנו שם את השרשים והתולדות באחד, וכבר רמזנו שם בכמה מקומות על עיקר הדברים הנאמר כאן בספר הכללים שלפנינו, כי כאן באו הדברים בדיוק גדול ובפרטות. וע' עוד בזה בבירור אחר בירור באבני מלואים אשר בסוף הספר כאן, כי נשנו שם כל הדברים הללו ג"כ בדרך ארוכה וקצרה ע"ש, ותן שבח ותהלה לא"ל עולם יתברך שמו.

[סעיף ד']

ונחזור להענין, כי הנה נתבאר לנו על הס"ג דענינינו שהוא הס"ג הכללי מהשתיים שהן ארבע שבאורות הפה את מציאותו ושימוש, וכן יציאתו ותולדתו ומקומו בא"ק, וכן תלייתו בהע"ב דאות ה'. כי בענין מציאותו, הרי אמרנו כי הוא ההתפשטות א' דאור הפה, החלק אור ממנו אשר יצא מהפה דא"ק ולחוץ ונתפשט עד הטבור שבו. ואח"כ בהסתלקות הא' הנה חזר ועלה למעלה מהפה ולפנים עד החוטם, ושם הוא מקומו לעולם עם השם ע"ב דלעיל אות י"ז. ושימוש, הוא כי הנה הוא האימא הכללי שבאורות הפה מהשתיים שהן ארבע שבהם, ומשמש אותו הס"ג בכללות כל אורות הפה בתורת האימא הכללי ובכל משפטיה. ובענין תלייתה בהע"ב דאות ה' וכן בענין יציאתה ותולדתה, הנה היא שוה בכ"ז להשם ע"ב דלעיל אות י"ז, כי הם שניהם בבחי' או"א אשר הם כחדא נפקין ובחדא שריין (א"ד רצ ע"ב), ויצאו שניהם יחד מהע"ב וס"ג הכלליים דהב"ן דאות ח' ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם וכו"ל סעי"ב כ"ז. (כט ע"א)

אמנם מה שראוי לנו לבאר עוד בזה הוא ענין ההתלבשות, כי הרי מתלבש אור האזניים באור החוטם ואור האזניים עם אור החוטם באור הפה וכמ"ש הרב בטנת"א (פ"ב בד"ה ודע), וכן הוא נודע שכל אור עליון הנה הוא מתלבש בהתחתון, כי רק מזה הוא כל קיומו וחיותו וכל הנהגתו תמיד.

והנה ההתלבשות אשר באורות הא"ח"פ וב"ז הנה הוא בשני פנים, אחד הוא מהפנימי להפנימי, ואחד מהחיצוני להפנימי. כי ההתפשטות הא' דהעליון שהוא הפנימי,

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כי כל התפשטות הא' אחר שעלה למעלה בהסתלקות הא' הנה הוא נשאר למעלה מבפנים והם בבחי' פרצופים הפנימיים כנ"ל, והוא אשר נקרא בדברינו בשם פנימי. והנה הוא מתלבש בהאור דהתפשטות הא' אשר למטה ממנו אחר שעלה גם הוא למעלה, והוא התלבשות דהפנימי בהפנימי. והרי מתלבש אור האזניים הפנימי אשר הוא מגבול האזניים ולמעלה עד גבול העינים כנ"ל סי' ג', הנה מתפשט הוא בהארתו ומתלבש בהפנימי דהחוטם אשר הוא מגבול החוטם ולמעלה עד גבול האזניים, וכן מתפשט אור הפנימי דהחוטם עם הארת אור האזניים שבו ומתפשט ומתלבש בהפנימי דאור הפה אשר הוא מגבול החוטם עד גבול הפה. והוא ההתלבשות דהפנימי בהפנימי. והגם שכל תחתון הנה הוא למטה לגמרי ובסיומו דהעליון, אך מתפשט בהארתו ומתלבש בו כנוז. והוא ע"י ששורש כל תחתון הנה הוא לעולם מהעליון שעליו, והוא שורש הפנימי דאור החוטם מהקצה התחתון דאור האזניים, ושורש הפנימי דאור הפה מהקצה התחתון דאור החוטם, וכמו שמתבאר כ"ז לעיל בסי' ב' באר היטיב ע"ש. ועי"ז הנה מתלבש כל עליון בהתחתון ע"ד התלבשות דכל או"א בהזו"ן כנודע, וכ"ז הנה הוא התלבשות דהפנימי בהפנימי.

וכן הנה מתלבש ג"כ החיצוני בהפנימי, ר"ל החיצוני דהעליון שהוא ההתפשטות הב' דכל א' מהאח"פ, שהם הפרצופים החיצוניים שבכל א', משום שהם יצאו מהאח"פ ולחזק, והם בגילויים לעולם, והם אשר נקרא בדברינו בשם חיצוני. הנה מתלבש ג"כ כל חיצוני דהעליון בהפנימי דהתחתון אשר כנגדו ובסדר זה, כי הנה החיצוני דכל א' הנה הוא מסודר בג' גבולים והוא להג' מדרגות דהי' ספי' כח"ב הג"ת נה"י שבכל א' מהאח"פ, [כי המלכות שבהם הנה היא כלולה בהיסוד כמ"ש במטי ול"מ (פרק ד)], כי הכח"ב החיצוני דהאזניים הנה הם מגבול האזניים עד החוטם, והחג"ת החיצוני הם מגבול החוטם עד גבול הפה, והנה"י הם מגבול הפה עד שבולת הזקן. וכן ע"ז הי' ספי' החיצוני דהחוטם, הנה הם ג"כ בג' גבולים להג' מדרגות דהי' ספי' שבהם, כי הכח"ב החיצוני דהחוטם הנה הם מגבול החוטם עד גבול הפה, והחג"ת החיצוני דהחוטם הנה הם מגבול הפה עד שבולת הזקן, והנה"י הם מגבול השבולת הזקן עד החזה. וכבר אמרנו כי כל חיצוני הנה הוא ג"כ שני בחי' פרצופים שהם מ"ה וב"ן, המ"ה מבפנים והב"ן מבחוץ, אלא שנקרא המ"ה ג"כ בשם חיצוני משום שהוא מאיר תמיד בהב"ן ומתגלה על ידו.

והנה נמצא לפי זה על מה שנוגע לענינינו, כי הפנימי דהפה אשר הוא מגבול הפה ולפנים ולמעלה עד גבול החוטם, הנה לבד מה שנתלבש בו הפנימי דהחוטם והאזניים אשר הם למעלה ממנו, הנה מתלבש בו ג"כ החיצוני דהאזניים אשר הוא כנגדו עם החיצוני דהחוטם אשר כנגדו, כי הרי כנגד אור הפנימי דהפה הנה כנגדו מבפנים הנה עומד החג"ת החיצוני דהאזניים עם הכח"ב החיצוני דהחוטם והם מתלבשים ג"כ זה בתוך זה, ור"ל על החג"ת דהמ"ה הכללי דהאזניים שהוא השם מ"ה דלעיל סי' ג' אות י"א שהוא המ"ה החיצוני שבו, והוא המ"ה הכללי שבו. וכנגדו הנה הוא הכח"ב החיצוני דהחוטם, ור"ל ג"כ על הכח"ב דהמ"ה הכללי דהחוטם שהוא המ"ה אשר לעיל סי' ד' אות ט"ו אשר הוא ג"כ מבפנים וכנגד לאור הפנימי דהפה, כי הם כולם הנה הם מגבול הפה ולמעלה ומבפנים עד גבול החוטם. והנה מתלבש החג"ת החיצוני דהאזניים בהכח"ב החיצוני (כט ע"ב) דהחוטם, והם שניהם מתלבשים באור הפנימי דהפה שכנגדם. וגם דרך בו הנה הם מאירים להב"ן החיצוני שלהם שהוא מבחוץ, והוא הב"ן הכללי והחיצוני דהאזניים אשר בסי' ג' אות י"ב להחג"ת שבו, והב"ן החיצוני והכללי דהחוטם אשר בסי' ד' אות ט"ז להכח"ב שבו.

ועכ"פ הוא כי הנה מתלבש החיצוני דאור האזניים והחוטם ג"כ באור הפנימי דהפה, וישנם בו ב' מיני התלבשות: אחד, מהפנימי דהאזניים והחוטם שהוא מההתפשטות הא' שלהם. ואחד, מהחיצוני דהאזניים והחוטם שהוא מההתפשטות הב' שלהם. אלא שההתלבשות אשר מהפנימי הנה הוא רק בהארתם לבד, כי כל פנימי עליון

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הוא למעלה לגמרי מהפנימי דהתחתון, אבל ההתלבשות אשר מהחיצוני הנה הוא מאורו ממש, כי הרי נכנס כל תחתון בגבול החיצוני דהעליון ממש, ומתלבש ע"ז כל עליון באורו עצמו בהתחתון, כי הפנימי דהחוטם שהוא מגבול החוטם ולפנים ולמעלה עד האזניים, הרי הוא כולו בגבול הכח"ב החיצוני דהחוטם, כי ההתפשטות הא' דהחוטם אחר שעלה ונסתלק הרי הוא כולו בגבול הכח"ב דהתפשטות הב' דהאזניים, וההתפשטות הא' דהפה אחר שעלה ונסתלק הרי הוא כולו בגבול הכח"ב דהתפשטות הב' דהחוטם, וכן הוא ג"כ בגבול החג"ת דהאזניים וכנ"ל. ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי ההתלבשות אשר מההתפשטות הא' להתפשטות הא' שהוא מפנימי לפנימי, [כי כל התפשטות הא' אחר הסתלקותו הנה הוא מעתה לעולם מבפנים והוא בבחי' פרצוף הפנימי כנ"ל בכל דברינו], הנה הוא רק בהארתו לבד, אבל מההתפשטות הב' הנה מתלבש כל עליון בהפנימי דהתחתון הסמוך לו בהכח"ב דהעליון, ר"ל שכל הפנימי כולו דהתחתון הנה הוא עומד בהכח"ב דהעליון אשר עליו, אך בלפני פניו הנה הוא בהחג"ת שבו. ומתלבש ההתפשטות הב' דאור האזניים בהפנימי דהחוטם בהכח"ב שלו, ובהפנימי דהפה בהחג"ת שלו, וההתפשטות הב' דאור החוטם הוא מתלבש בהפנימי דהפה בהכח"ב שבו. וע' עוד בזה לעיל סי' ד' אות ט"ז סעי' ג' ודי בזה כעת, וע' בזה עוד לקמן במערכת הב"ן סעי' ט' י' בארוכה קצת בעזרת ה' ית"ש.

(י"ט)

מ"ה

[סעיף א']

השם מ"ה הזה הנה הוא האור דההתפשטות הב' דהפה דא"ק שהוא כללות עולם העקודים. אמנם הנה הוא רק החלק אור שמבפנים, כי הרי אמרנו על כל התפשטויות דהאח"פ שהיה כל א' בב' חלקים, הן ההתפשטות הא' דכל א', והן ההתפשטות הב' דכל א'. וכן הם עומדים לעולם בב' חלקים מן העולם ועד העולם. והרי הוה ההתפשטות הב' דהפה אשר התפשט מהפה דא"ק עד הטבור שבו, הנה הוה ההתפשטות בב' חלקים: אחד, מבפנים לא"ק מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו מבפנים. ואחד, מה שיצא מהפה ולחוץ, והתפשט מהפה עד הטבור מבחוץ. והאור שנשאר מבפנים, הנה הוא לעולם יותר גדול וכמ"ש הרב בטנת"א (פרק א) ובכ"מ, והנה הוא השם מ"ה דענינינו שהוא האור דההתפשטות הב' דהפה, החלק אור ממנו הנשאר מבפנים לעולם.

ומה שאמרנו כי הוא בגילוי דשם מ"ה, כי הנה הב' חלקי דהתפשטות הב' בערך הב' חלקי דהתפשטות הא', הנה הוה הב' חלקי דהתפשטות הב' בבחי' מ"ה וב"ן בערך הב' חלקי דהתפשטות הא' שהם ע"ב וס"ג. הגם שבאמת הנה כלול כל א' מד' שמות עסמ"ב כללים ופרטים לאין קץ, אך בכללי כללות הנה (כט ע"ג) הוה כל התפשטות הא' בבחי' ע"ב וס"ג בערך כל ההתפשטות הב' שהוא מ"ה וב"ן, וכן הוא בענינינו שהוא בענין הב' חלקי דהתפשטות הב' דהפה אשר הם אחד מבפנים ואחד מבחוץ, הנה הוה החלק אור שמבפנים בבחי' השם מ"ה, והחלק אור שיצא מבחוץ הוא השם ב"ן, אשר יתבאר עניינו לקמן אות כ'. כי תוקף האור דהשם מ"ה אינם יכולים לקבל, ולכן הנה נשאר הוא מבפנים, ומתוקף אורו הנה בקע את כותל דופן הא"ק ונעשה החלל דהפה, וממנו יצא השם ב"ן דלקמן אות כ', שהוא כל אורות הפה שהם עיקר עולם העקודים.

אמנם הנה עיקר החלל דהפה הנה הוא נעשה באמת מההתפשטות הא' מתוקף האור דהשם ע"ב דלעיל אות י"ז, ויצא ממנו הס"ג דלעיל אות י"ח, והוא אשר חקק את החלל דהפה בכל הה' מוצאות דפתוחי חותם שבו וכנ"ל אות י"ז. אמנם באשר שהע"ב והס"ג דלעיל אות י"ז הרי הם חזרו ועלו ונסתלקו, והם מעתה לעולם מהפה ולפנים

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ומהפה ולמעלה. וכנ"ל הנה עומד מעתה כל החלל דהפה בכל הה' מוצאות דפתוחי חותם שבו רק ע"י הב"ן דלקמן אות כ', הנמשך ויוצא מתוקף וריבוי אור דהמ"ה דענינינו. והנה אותו המ"ה דענינינו עם הב"ן דלקמן אות כ', הנה הם בבחי' זו"ן, והם הזו"ן הכלליים דכל אורות הפה בכלל, ר"ל בכלל ההתפשטות הא' עם הב' יחד, שכללות ההתפשטות הא' הב' חלקי פנימי וחיצון שבו, הנה הם אור"א הכלליים דאורות הפה, והם הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח. וכללות ההתפשטות הב', הב' חלקי פנימי וחיצון שבו, הנה הם הזו"ן הכלליים דאורות הפה, והוא המ"ה דענינינו שהוא הז"א הכללי עם הב"ן דלקמן אות כ' שהוא הנוק' הכללי.

והרי נתבאר לנו עכ"פ על המ"ה דענינינו את מציאותו ושימוש. כי מציאותו, הוא שהוא ההתפשטות הב' דאור הפה, החלק הפנימי שבו שהוא מתפשט ג"כ מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו מבפנים. ושם, הנה הוא עומד לעולם, כי הוא לא יצא מעולם לחוץ כלל, וכן אינו מסתלק לעולם למעלה, כי מעת שיצא ונתפשט עד גבול הטבור בהתפשטות הב', הנה הוא עיקרו לעולם למטה. [כי גם מה שעולה במטי ולא מטי הוא רק הכתר שלו, אבל עיקרו דכל התפשטות הב' הנה הוא נשאר לעולם למטה, וכמו שהעלינו בזה בדברינו בחלק הביאורים בשער מטי ולא מטי פ"ב אות י"ט ודלא כהמ"ח בזה]. והרי הוא מציאותו, כי הוא אור העומד מהפה ולפנים ומתפשט עד הטבור. ושימוש, הוא כי הוא בחי' ז"א הכללי דאורות הפה המשפיע להמלכות תמיד שהוא הב"ן דלקמן אות כ', כי כל יציאתה הוא ממנו, וכן היא מקבל ממנו תמיד, אבל הוא עצמו הנה הוא נעלם, לעלם כתיב¹⁷⁶, ולכן הנה נשאר הוא לעולם מבפנים, וכל גילוי הוא רק על ידה שהוא ע"י הב"ן דלקמן אות כ', אבל זולתה הנה אין אנו יודעים ממנו מאומה.

[סעיף ב']

והנה יציאתו ותולדתו דאותו המ"ה דענינינו הנה הוא מהשם ע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, שהם הב' חלקי אור דההתפשטות הא' דהפה כנ"ל, כי הם, ר"ל אותן הע"ב וס"ג, הנה הם האו"א להמ"ה דענינינו, ולהב"ן דלקמן אות כ', שהם ההתפשטות הב' דהפה, והם הזו"ן כנו". והנה כל ההתפשטות הב' תולדות אור מההתפשטות הא', ע"ד כל זו"ן שהם תולדות דהאו"א.

והנה יציאתם הוא בסדר זה: כי הנה אחר שנסתלקו ועלו למעלה, שהוא ההסתלקות דהתפשטות הא' שעלה למקורו כנ"ל אות י"ז י"ח, והיה עלייתם שם בסוד מ"ן, הנה נתעוררו ע"י זווגי עליונים למעלה למעלה, והיה עתה העלייה עוד יותר גבוה ממה שהיה לצורך ההתפשטות הא', כי הנה עלה עתה ההתעוררות עד מקור המקורות כולם, והיה נמשך עתה השפע מנביעו דאור א"ס (כט ע"ד) ממש. והוא ע"פ מה שאמרנו לעיל סוף כלל ו' ובכ"מ מדברינו, כי הנה הגם שכל התפשטות א' הנה הוא ממדרגה יותר גבוה מההתפשטות הב' (כי הרי כן הוא בענינינו ג"כ, שההתפשטות הא' הנה הוא מהע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דסי' ב' אות ח', וההתפשטות הב' הוא רק מהמ"ה וב"ן הכלליים שבאותו הב"ן דאות ח'), עכ"ז הנה עיקר הנביעו דאור א"ס ית"ש הנה הוא נפתח ומתגלה רק לצורך ההתפשטות הב' דוקא. ומשום שהוא עיקר המציאות דהתחנות, כי לזה הנה הוא כוונת גילוי ית"ש להתגלה למטה, והוא רק ע"י הצמצום שבתחילה כנודע, ולכן מתפשט בתחילה רק במיעוט וצמצום, ועיקר גילוי הוא רק אח"כ וכנודע כ"ז בדברינו. ולכך נסדר שיהא עיקר הגילוי דפתיחת פי המקור להנביעו דאור א"ס ית"ש אשר לכל עולם רק

¹⁷⁶ ע"י לעיל הערה 135.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בהתפשטות השני אשר אליו, הגם שבעצם הנה הוה ההתפשטות הראשון ממדרגה יותר גבוה כנו'. וכן היה בענינינו (וכן הוא ג"כ בהב' התפשטויות אשר לאורות האזניים, וכן בהב' התפשטויות אשר לאורות החושים, ודע וזכור זה), כי הנה פתיחת פי המקור להנביעו דאור א"ס ית"ש אשר להתפשטות הא', הנה אמרנו לעיל אות י"ז י"ח, כי הנה היה רק מהמ"ס דא"ק, הרישא תליתאה שבו, והוא מהע"ב וס"ג דהמ"ס אשר לעיל סי' א' אות א' ב', הנה משם היה הגילוי דאור א"ס אשר לכל התפשטויות הא' דהאח"פ, אבל לא מיותר למעלה, ולכך הנה יצא ההתפשטות הא' רק בסוד נפש לבד וכמ"ש הרב בעקודים (פרק ג). והוא משום שהיה אז רק בהגילוי המ"ס לחוד, שהוא סוד נפש, וכנודע שהג' רישין הם בסוד נר"ג, והוא ג"כ מ"ש הרב בעקודים (פרק ג) שם, כי בהתפשטות הא' יצאו הסרים ע"ש. אמנם הנה הגילוי אור דא"ס ית"ש אשר לכל ההתפשטויות הב' דהאח"פ, הנה היה בגילוי היחוד דהאוריא ומ"ס, אוריא ובוצינא¹⁷⁷, שהוא מכללות הרישא תניינא ג"כ, אשר שם הוא אור הגנוז (כי האוריא הנה הוא האור הגנוז שהוא נגזו ונסתם בהקד"א), והנה נפתח ונתגלה עיקר הגילוי דאור א"ס ית"ש רק לצורך ההתפשטויות הב'.

ודע, כי סוד אלו הב' סדרים שנסדרו בהב' התפשטויות דהאח"פ, שההתפשטויות הא' שבהם יהא עיקר גילויים רק בגילוי המ"ס, וההתפשטויות הב' היה גילויים מאור הגנוז עצמו, הנה סוד אלו הב' סדרים הנה הם שורש השרשים לסוד עולם הנקודות ולכל אור התיקון אשר אח"כ, והוא כנודע בדברינו בספר הדע"ה ח"א וכן לעיל כלל ח"י ענ"ב, כי כל סיבת עולם הנקודות הנה הוא משום שיצאו רק מהמ"ס לבד, מסוד הגבורות שבה שהיא בוצינא, וסיבת אור התיקון הוא שהוא מאור הגנוז ומרזא דאור א"ס וכנ"ל ענ"ה ובכ"מ. והנה שורש השרשים לאלו ב' הסדרים הנה הוא נתיסוד בעולם העקודים ובכל האורות דהאח"פ בהב' התפשטויות שבהם וכנו', וזהו ג"כ מ"ש הרב בעקודים (פרק ה) כי הנה נעשה בהתפשטות הא' דהעקודים מעין ודוגמא דבחי' ביטול המלכים ע"ש. והוא בסיבת מה שאמרנו, כי היה ההתפשטות הא' דהעקודים ג"כ רק בגילוי המ"ס, והיה כאן שורש נעלם לסיבת עולם הנקודות. אמנם פשוט הוא כי הנה היה כאן רק בבחי' רמז רושם לכ"ז, אבל באמת הנה יצא גם כל האור דהתפשטות הא' אשר להעקודים ג"כ רק בהיחוד דהב' רישין ומרזא דאור א"ס, כי כל העקודים הוא מעולמות דא"ס¹⁷⁸, אלא שהגילוי דהרישא תניינא היה נעלם קצת בכל תוצאות אור דהתפשטות הא', ונעשה עיקר גילוי רק בהתפשטות הב' וכנו'.

והענין בביאור הוא, כי הנה נודע הוא בדברינו כי הנה ישנם כמה בחי' בהיחוד דהב' רישין, והם זה למעלה מזה: אחד, הוא ע"י הקד"א, וכמ"ש בזוה"ק (פ' נח סה ע"א) רעו דמחשבה עלאה למרדף אבתריה ולאנתהרא מניה (שתשוקת המ"ס הוא להתייחד עם האוריא ולהאיר ממנו) חד פריסו אתפריס (הוא הקד"א) ומגו ההוא פריסא ברדיפו דההיא מחשבה עלאה מטי ולא מטי עד ההוא פריסא, כו' כו'¹⁷⁹ ע"ש, ובדברינו לעיל כלל מ"ו

¹⁷⁷ עי' בהגר"א בספד"צ ו ע"א ד"ה והכלל הוא.

¹⁷⁸ עי' לעיל הערה 1.

¹⁷⁹ ז"ל: אמר רבי שמעון ארימת ידאי בצלותין לעילא דכד רעותא עלאה לעילא לעילא קיימא על ההוא רעותא דלא אתידע ולא אתפס כלל לעלמין רישא דסתים יתיר לעילא וההוא רישא אפיק מאי דאפיק ולא ידיע ונהיר מאי דנהיר כלא בסתימו רעו דמחשבה עלאה למרדף אבתריה ולאנתהרא מניה חד פריסו אתפריס ומגו ההוא פריסא ברדיפו דההיא מחשבה עלאה מטי ולא מטי עד ההוא פריסא נהיר מה דנהיר וכדן (ס"א ההוא) איהו מחשבה עלאה נהיר בנהירו (בסתימו) סתים דלא ידיע וההוא מחשבה לא ידיע כדן בטש האי נהירו דמחשבה דלא אתידע בנהירו דפרסא דקיימא דנהיר ממה דלא ידיע ולא אתידע ולא אתגליא וכדן (נ"א האי) דא נהירו דמחשבה דלא אתידע בטש בנהירו דפריסא ונהירן כחדא ואתעבידו תשע היכלין והיכלין לאו אינון נהורין ולא אינון רוחין ולא אינון נשמתין ולא אית (איהו) מאן דקיימא בהו רעותא דכל תשע נהורין דקיימי כלהו במחשבה דאיהו חד מנייהו בחושבנא כלהו למרדף בתרייהו בשעתא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ענ"ה, והוא יחוד אחד דהאורא עם המ"ם, שמתייחדים שניהם ע"י (ל ע"א) הקד"א, והרי הוה היחוד הזה דרך מסך הקד"א.

יחוד שני, והוא יותר מעולה, והוא ע"י בקיעת הקד"א שנבקע הקד"א והתייחד האורא עצמו עם המ"ם בלתי מסך, וזה היה ביום ראשון דמעשה בראשית, והוא הגילוי דאור הגנוז שנתגלה ביום ראשון, כי היה מתייחד האורא עם המ"ם בלתי מסך, והוא ע"י בקיעת הקד"א וכמ"ש בזה"ק (בראשית טז ע"ב) בפסוק יהי אור, דא רזא סתימא אתפשטותא דאתפשט ואתבקע מרזא דסרתא דאור עלאה סתימא בקע בקדמיתא כו', דהא אין סוף בקע מאורא דיליה כו'¹⁸⁰, ע"ש וע' דברינו לעיל כלל ח"י ענ"ח אות ג'

דקיימי במחשבה ולא מתדבקן ולא אתיידעו ואלין לא קיימי לא ברעותא ולא במחשבה עלאה (נ"א עלאין) תפסין בה ולא תפסין באלין קיימי כל רזי דמהימנותא וכל אינון נהורין מרזא דמחשבה עלאה (דלתתא ד"א ולתתא) כולהו אקרון אין סוף עד הכא מטו נהורין ולא מטון ולא אתיידעו לאו הכא רעותא ולא מחשבה (כדין ד"א כד) נהיר מחשבה ולא אתיידע (ידיע) ממאן דנהיר כדין אתלבש ואסתים גו בינה ונהיר למאן דנהיר ואעיל דא בדא עד דאתכלילו כלהו כחדא וברזא דקרבנא כד סליק כלא אתקשר דא בדא ונהיר דא בדא כדין קיימי כלהו בסליקו ומחשבה אתעטר באין סוף ההוא נהירו דאתנהיר מניה מחשבה עלאה (דלא אתיידע בה כלל) אקרי אין סוף ומניה אשתכח וקיימא ונהיר למאן דנהיר ועל דא כלא קאים זכאה חולקיהון דצדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתי: תרגום: אמר רבי שמעון, הרימותי ידי בתפלות למעלה, שכשרצון העליון למעלה למעלה עומד על אותו רצון שלא נודע ולא נתפס כלל לעולמים, הראש היותר סתום שלמעלה, ואותו הראש מוציא מה שמוציא, ולא ידוע, ומאיר מה שמאיר הכל בסיתום. רצון המחשבה העליונה לרדוף אחריו ולהיות מואר ממנו, מסך אחד נפרס, ומתוך אותו מסך ברדיפת אותה מחשבה עליונה מגיעה ולא מגיעה עד אותו מסך, מאירה מה שמאירה. ואז (אותה) הוא מחשבה עליונה מאירה באור (בסיתום) סיתום שלא ידוע, ואותה מחשבה לא ידוע. ואז מכה אור המחשבה הזה שלא נודע באור של המסך שעומד, שמאיר ממה שלא ידוע ולא נודע ולא התגלה. ואז (זה) זה אור המחשבה שלא נודע מכה באור של המסך, ומאירים כאחד, ונעשים תשעה היכלות. וההיכלות אינם אורות ולא רוחות ולא נשמות, ואין (הוא) מי שעומד בהם, הרצון של כל תשעה האורות שעומדים כולם במחשבה, שהוא אחד מהם בחשבון כולם לרדוף אחריהם בשעה שעומדים במחשבה ולא נדבקים ולא נודעים, ואלה לא עומדים לא ברצון ולא במחשבה, עליונה (עליונות), תופסים בה ולא תופסים, באלה עומדים כל סודות האמונה, וכל אותם האורות מסוד המחשבה העליונה (שלמטה), ולמטה) כולם נקראים אין סוף. עד כאן מגיעים אורות ולא מגיעים ולא נודעים, אין כאן רצון ולא מחשבה. (אז) כאשר מאירה המחשבה ולא נודעת (ידוע) ממי שמאירה, אז מתלבשת ונסתמת לתוך הבינה, ומאירה למי שמאירה, ונכנסים זה בזה, עד שכולם נכללים כאחד. ובסוד הקרבן כשעולה, הכל נקשר זה בזה ומאיר זה בזה. אז עומדים כולם בעליה, והמחשבה מתעטרת עם אין סוף. אותו האור שמוארת ממנו המחשבה העליונה (שלא נודעת בה כלל) נקרא אין סוף, וממנו נמצא ועומד ומאיר למי שמאיר, ועל זה הכל עומד. אשרי חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

¹⁸⁰ ז"ל בשלימות: יהי אור (בראשית א ג) כל מה דנפק ברזא דא נפק יהי על רזא דאבא ואימא דאיהו י"ה ולבתר אתהדר לנקודה קדמאה למהוי שירותא לאתפשטא למלה אחרא אור ויהי אור אור דכבר הוה אור דא רזא סתימא אתפשטותא דאתפשט ואתבקע מרזא דסרתא דאור עלאה סתימא בקע בקדמיתא ואפיק חד נקודה סתימא מרזא דיליה דהא אין סוף בקע מאורא דיליה וגלי האי נקודה י כיון דהאי י אתפשט מה דאשתאר אשתכח אור מההוא רזא דההוא אור סתימאה כד אשתכח מניה נקודה קדמאה י אתגלי לבתר עליה מטי ולא מטי כיון דאתפשט נפק ואיהו הוא אור דאשתאר מאור והיינו אור דכבר הוה והא קיימא נפק ואסתלק ואתגניז ואשתאר חד נקודה מניה למהוי מטי תדיר באורח גניזו בההיא נקודה מטי ולא מטי נהיר ביה בארץ נקודה קדמאה דנפק מניה ובגין כך כלא אחיד דא בדא נהיר בהאי ובהאי:

תרגום: "יהי אור", כל מה שיצא בסוד זה יצא. "יהי" על סוד של אבא ואמא, שהוא י"ה, אחר כך חזר לנקודה הראשונה להיות ראשית להתפשט לדבר אחר, "אור". "ויהי אור", אור שכבר היה. אור זה סוד סתום, התפשטות שהתפשטה ונבקעה מסוד של סתר האור העליון הסתום. בקע בתחילה והוציא נקודה סתומה אחת מסוד שלו, שהרי אין סוף בקע מאור שלו וגילה נקודה זו י'. כיון שי' זו התפשטה, מה שנשאר נמצא אור מאותו סוד של אותו אור סתום. כשנמצאה ממנו נקודה ראשונה, י' התגלתה אחר כך עליו הגיע ולא הגיע. כיון שהתפשט יצא, והוא הוא האור שנשאר מאור, והיינו אור שכבר היה, וזה עומד. יצא והסתלק ונגנז, ונשארה נקודה אחת ממנו שתהיה מגיעה תמיד בדרך גניזות באותה נקודה, מגיע ולא מגיע, מאיר בו בדרך נקודה ראשונה שיצאה ממנו, ולכן הכל אחוז זה בזה, מאיר זה בזה וזה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

יחוד שלישי והוא עוד יותר מעולה, והוא ע"י הזדככות הקד"א, כי ע"י בקיעת הקד"א הוא אינו עדיין על תכלית השלימות, כי כל מה שהוא ע"י בקיעה הוא נחלש כחו קצת, אבל ע"י הזדככות הקד"א הנה הוא יותר מעולה, כי מאיר האוירא בכחו הגדול ומוזכ את הקד"א ומהפכו לאור עצמו, והרי מתבטל מבחי" מסך כלל, ומתייחד מעתה האוירא עם המ"ס בלתי מסך. אמנם כי זה הנה לא היה עדיין מעולם, כי היחוד המעולה הזה הנה היה עומד להתקן ולהעשות רק ע"י אדם הראשון אלולא החטא, וכן הוא יתקן ע"י הקב"ה בעצמו בתכלית תיקון האחרון, אבל עתה הנה לא היה עדיין היחוד הזה מעולם. אך היחוד השני אשר ע"י בקיעת הקד"א, הנה זה היה ביום ראשון דמעשה בראשית. אמנם הנה הוא חזר ונסתם ג"כ ונגנז ביום הראשון עצמו, כי הוא אור הגנוז שנגנז ביום ראשון גופה, ולא שימש מאז ולהלאה אלא רק היחוד אשר ע"י הקד"א, וע' דברינו בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד', וכן שימש היחוד הזה אשר ע"י הקד"א בעולם העקודים ג"כ, הן בהתפשטות הא' והן בהתפשטות הב', כי שניהם יצאו מהיחוד דהאוירא עם המ"ס אשר הוא ברזא דא"ס בודאי, אלא שהוא ע"י הקד"א וכנז'.

אמנם הוא כי הנה יש גם בהיחוד הזה עצמו ג"כ כמה חלוקי בחי', והוא בענין המטי ולא מטי שבהם אשר אמרו בזוה"ק פ' נח (סה ע"א) הנ"ל, שכל יחודם הוא רק בבחי' מטי ולא מטי, רצוא ושוב. ולפעמים הנה הוא הרצוא ושוב בכל רגע ורגע, שאינו עומד רגע אחת על מקומו, אלא תיכף חוזר ומסתלק והוא לא מטי, ולפעמים הנה הוא המשך זמן המטי ביותר מהלא מטי¹⁸¹. ועד"ו הנה ישנם בזה חלוקות רבות בענין המשך הזמן דהמטי או בהלא מטי, והנה בהיחוד אשר לצורך ההתפשטות הא' דלהאח"פ, הנה היה המטי ולא מטי בכל רגע ורגע (או אולי הנה היה אז המשך הזמן דלא מטי עוד יותר מהמטי, וה' ית' יכפר), וזהו אשר אמרנו, כי עיקר הגילוי הנה היה אז מהמ"ס מהע"ב וס"ג דלעיל סי' א' אות א' ב' וכנ"ל אות י"ז י"ח. אבל בהיחוד אשר להתפשטות הב' דהאח"פ, הנה היה אז המטי ביותר מהלא מטי. וזהו אשר אמרנו, כי האור דההתפשטות הב' הנה היה נמשך מהגילוי דהרישא תניינא ומהנביעו דאור א"ס ממש, כי הרישא תניינא הנה הוא אור הגנוז אשר הוא מהנביעו דאור א"ס עצמו, והיה להתפשטות הב' היחוד דהאוירא עם המ"ס עצום מאד. אמנם עכ"ז, הנה כל יחודם דהאוירא ומ"ס אשר גם לצורך ההתפשטות הב' דלהעקודים, הנה היה ג"כ רק ע"י הקד"א וכמ"ש בזוה"ק פ' נח (סה ע"א) כי על זה סובב כל המאמר שם, וכמו שכתבנו לעיל בדברינו כלל ט"ו ענ"ח ע"ש.

וע' דברינו בחלק הביאורים שער העקודים פ"ג אות מ' סי' ה', שהעלינו שם כי הגילוי דאור הדעת עלאה העיקרי שהוא מהאוירא רישא תניינא, הנה לא נתגלה בכל העקודים אלא ג"כ רק בעת התיקון דהאצילות אשר ע"י השם מ"ה, והיה תלוי גמר שלימות התיקון דהעקודים ג"כ רק בהתיקון דהאצילות, ע' דברינו שם. והנה הוא ע"פ דברינו הנז', כי כל היחוד דהאוירא ומ"ס אשר גם לכל ההתהוות דהעקודים כולו, הנה היה ג"כ רק ע"י הקד"א, ולא נתגלה אור האוירא עצמו בלתי מסך אלא רק בעת התיקון דהאצילות אשר ע"י שם מ"ה, כי אז הנה היה היחוד ע"י בקיעת הקד"א וכנז', והנה נשלם אז העקודים ג"כ במכל שכך, והרי היה ול ע"ב} תלוי גמר שלימות העקודים ג"כ רק בתיקון האצילות, ודע וזכור כ"ז וע' עוד לקמן סי' ז' אות כ"ה.

[סעיף ג']

¹⁸¹ ע"י מלואים אות (ב).

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ומעתה נחזור לעניינינו בענין יציאת השם מ"ה דעניינינו עם הב"ן דלקמן אות כ', שהם הזו"ן הכלליים דכלל כל אורות הפה, ר"ל ההתפשטות הא' והב' יחד אשר אמרנו שהיה יציאת ולידת דכל אותן הזו"ן שהם כללות ההתפשטות הב' מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, שהם כללות ההתפשטות הא' שהם האו"א להם, והיה לידתם ע"י ההסתלקות דהאו"א שהיה הסתלקותם ועלייתם בסוד עליית מ"ן כנ"ל. ועי"ז הנה קבלו תוספות אור ומוחין מלמעלה, ואמרנו כי הנה היה התוספות אור ומוחין אשר קבלו עתה לצורך הולדת ההתפשטות הב', הנה היה ממקום ומקור יותר עליון למעלה מקבלת המוחין אשר לצורך ההתפשטות הא'.

והיינו כי הנה כבר מתבאר מדברינו כי ההתפשטות הא' הנה עיקרו הוא מהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דס"י ב' אות ח', כי אותן הע"ב וס"ג הכלליים הנה הם השורש פנימי להתפשטות הא' דהפה, ויצא מהם ההתפשטות הא' ע"י לידת והתפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, והוא ע"י קבלת המוחין מהע"ב וס"ג דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות א' ב' וכנ"ל אות י"ז י"ח.

אמנם ההתפשטות הב' דהפה הנה השורש פנימי להם הנה הוא המ"ה וב"ן הכלליים שבהב"ן דס"י ב' אות ח', אשר נולדו הם מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', אחר הסתלקותם ועלייתם למ"ן בהע"ב וס"ג הכלליים הנז' וכנ"ל ס"י ב' ע"ש. ובאשר שהמ"ה וב"ן הכלליים הנה הם לצורך ההתפשטות הב', כי הם השורש פנימי להם כנז', ולכן הנה היה קבלת המוחין אשר לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים, הנה היה הקבלת המוחין מהאורא רישא תניינא ג"כ, ור"ל בגילוי היחוד דהאורא עם המ"ס.

והנה כאשר עלה ההתפשטות הא' דהפה בהסתלקות הא', והיה עלייתו בהמ"ה וב"ן הפרטיים, כי משם יצא, והנה היה עלייתו שם בסוד מ"ן לצורך לידת ההתפשטות הב' אשר ממנו נולד כנ"ל, והנה קיבל שם ההתפשטות הא' התוספות אור ומוחין לזה מאותו התוספות אור ומוחין עצמן אשר לשורש המ"ה וב"ן הכלליים הנז'. והרי נולד ההתפשטות הב' מהתפשטות הא' ע"י תוספות אור ומוחין אשר מגילוי היחוד דהאורא ומ"ס, והיה המוחין אשר להתפשטות הב' למעלה מהמוחין אשר להתפשטות הא', כי שם הנה היה התוספות מוחין רק מגילוי המ"ס לבד. אבל להתפשטות הב' הנה היה התוספות מוחין מגילוי האורא ג"כ, והוא מאותו השורש והעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים, וכן נולדו ויצאו שניהם יחד בעת אחד, וכן נתפשטו שניהם בשיעור אחד זה כנגד זה. ר"ל, כי בעת שיצאו ונולדו המ"ה וב"ן הכלליים מהמ"ה וב"ן הפרטיים, ונתפשטו בא"ק מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו בפנימיות פנימיות וכנ"ל ס"י ב', הנה באותו העת ממש הנה יצא ונולד ההתפשטות הב' מהתפשטות הא', ונתפשט ההתפשטות הב' ג"כ מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו מבפנים ומבחוץ, המ"ה דעניינינו מבפנים, והב"ן דלקמן אות כ' מבחוץ וכנ"ל סעי"א.

והרי נמצא כי ההתפשטות הב' הנה הוא קשור ומיוחד בהמ"ה וב"ן הכלליים בשני בחי': אחד, הוא כי הרי כל התוספות אור ומוחין אשר קיבל ההתפשטות הא' בעלייתו למ"ן לצורך לידת ההתפשטות הב', הרי היה קבלת המוחין מהשורש והעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים כנז'. והשני, כי הרי המ"ה וב"ן הכלליים הנז' הנה מתפשט ועומד בתוך ההתפשטות הב' דהפה בפנימיות פנימיות תמיד, בכל שיעור המשך מקום דכל ההתפשטות הב'. ומקבל ההתפשטות הב' מהמ"ה וב"ן הכלליים שבפנימיותם אור ושפע תמיד. והרי קשור ומיוחד ההתפשטות הב' בהמ"ה וב"ן הכלליים בשני בחי'. (ל ע"ג)

והנה אלו ב' הבחי' הוא בסוד מה שאמרו באד"ו (רצב ע"א) ז"א בעתי"ק תלייא ואחיד, כי ההתפשטות הב' הרי הוא בבחי' זו"ן הכלליים כנ"ל בדברינו, ואותן המ"ה וב"ן הכלליים שהם השורש פנימי להתפשטות הב', הנה הוא בבחי' א"א, עתיקא קדישא, להתפשטות הב'. והנה במה שכל אור ומוחין אשר מהם נולד ההתפשטות הב' הנה הוא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מהשורש והעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר למעלה, הנה בזה הוא מ"ש "תלייא", ובמה שהמ"ה וב"ן הכלליים הנה עומד תמיד בפנימיות כל ההתפשטות הב' בכל המשך שיעורו כנו', הנה בזה הוא מ"ש "ואחיד", כי הרי ההתפשטות הב' הרי הוא אחד ואחוז בו תמיד. אמנם הנה עיקר יציאת ולידת כל התפשטות הב' הנה הוא באמת רק מההתפשטות הא' כנ"ל, והנה ההתפשטות הא' בבחי' או"א להתפשטות הב'. אך המ"ה וב"ן הכלליים אשר ההתפשטות הב' הוא תלייא ואחיד בו, הנה הוא הא"א אליו והשורש פנימי אליו. והרי נתבאר לנו עכ"פ ענין יציאת ולידת המ"ה דענינינו, כי הנה הוא מההתפשטות הא' שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח. וקישורו ותלייתו למעלה, הנה הוא בהב"ן דלעיל סי' ב' אות ח', בהמ"ה וב"ן הכלליים שבו. וכן מניע שורשו עוד למעלה למעלה אשר ברזא דאור א"ס, עד רישא תניינא דא"ק שהוא באורא וקד"א וכנ"ל בכל דברינו.

[סעיף ד']

והנה נבאר מעתה על המ"ה דענינינו את מקומו ואחיזתו בהע"ב דאות ה', כי הנה מקומו בא"ק הרי נודע ופשוט הוא, כי מאחר שאמרנו שהוא ההתפשטות הב' דאורות הפה החלק הפנימי שבו וכנ"ל בכל דברינו, הרי נודע הוא בדברי הרב כי ההתפשטות הב' דהפה הנה התפשטותו הוא מגבול הפה עד הטבור. אמנם בענין מקומו בהע"ב דאות ה', הנה זה צריך לכאורה ביאור גדול, כי הרי כלל כל אורות הפה הרי אמרנו שהם מהשם ב"ן דסי' ב' אות ח' שהוא כללות הנוק' שבהע"ב דאות ה', והנוק' עם הז"א הרי נודע הוא שמקומם הוא בהנה"י דא"א, איהו בנצח ואיהו בהוד¹⁸². וכן הוא בהע"ב דאות ה', שכללות הזו"ן שבו הם בהנה"י שבו, והנה"י שבו הרי נודע הוא מדברינו לעיל בס' ב' ובכ"מ שהם רק משבולת הזקן שבא"ק ולמטה. וא"כ איך נתעלו ויצאו אורותיו מהפה שהוא למעלה משבולת הזקן, ולא עוד אלא שההתפשטות הא' דהפה הנה הם נסתלקו ועלו עוד גם מהפה ולמעלה, ושם נשאר לעולם מהפה ולפנים עד החוטם וכנ"ל אות י"ז י"ח. הרי מאחר שכל השורש הפנימי דאורות הפה שהוא הב"ן דאות ח', הנה יסודו ואחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה' הנה הוא רק בהנה"י שבו, שהוא מתחת השבולת הזקן דא"ק, וא"כ איך יצאו ענפיו ותולדותיו המתפשטים ממנו למעלה ממקומו.

אך עומק הענין בזה, הרי כבר בארנו לעיל בכ"מ (ועכ"ז הנה אנו חוזרים על הדברים לבאר אותם ג"כ בכל אחד ואחד בפרט כדי שיהא הדברים מאירים לפני המעיין בכל פרט ופרט, ומה גם כי אין בית המדרש בלא חידוש), כי הנה הוא ע"ד שאמר הרב בסדר המציאות דהזו"ן דאצילות אשר הם בהנה"י דא"א, והנה נעשה עיבור הזו"ן אשר ע"י הזיווג דא"א, הנה נעשה עיבורם ושורש התהוותם ע"י עליית נה"י דא"א בהחג"ת שלו וכמ"ש בשער הולדת או"א (פרק ה) ובעיבורים (פרק ב), והנה כן היה בענינינו ג"כ, שהוא בסדר ההתהוות דהזו"ן הכלליים שבהע"ב דאות ה' שהם המ"ה דסי' ב' אות ז' והב"ן דסי' ב' אות ח', הנה נעשה תחילת התהוותם בהע"ב דאות ה' ג"כ רק ע"י עליית נה"י שלו בהחג"ת שלו. והנה נעשה כ"ז הן בא"א דאצילות והן בהע"ב דאות ה' שבענינינו מסיבת ב' טעמים: אחד, הוא (ל' ע"ד) משום כי שם הוא המקום דא"א, אשר בהם הוא העיבור דהזו"ן, והא"א הרי מקומם הוא בחג"ת דא"א כנודע. והשני, הוא כדי לייסד שורש הזו"ן בהחג"ת דא"א, אשר שם הוא הנה"י דרדל"א שהוא ברזא דאור א"ס כנודע, ונתייסד ע"י תליית הזו"ן באור א"ס לעולם.

¹⁸² עי' מלואים אות (א).

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אך עכ"פ הוא כי הן באצילות והן בהע"ב דאות ה' דענינינו, הנה נעשה העיבור דהזו"ן ע"י עליית נה"י בחג"ת, אמנם אח"כ הנה נתפשטו בכל א' הנה"י למקומם, ע' מבו"ש (שער ה' ח"א פ"ח דף מ' ע"א). והנה בזה הנה היה שינוי גדול בין האצילות לבין הע"ב דאות ה' דענינינו, כי באצילות הנה הוא כי אחר שנתפשטו הנה"י דא"א למקומם שהוא למטה מהטבור שלו וירדו הזו"ן להלביש על הנה"י, הנה מפסיק מעתה הפרסא דא"א בין מהטבור ולמעלה שבו ששם הוא החג"ת שלו, לבין הטבור ולמטה שבו ששם הוא הנה"י שלו המתלבשים בהזו"ן כנוז. והרי אין מקבלים הזו"ן מעתה מהחג"ת אלא ע"י מסך והפסק הפרסא ע' שער ז"א (פרק א). אמנם בהע"ב דאות ה' דענינינו, אשר שם אין מסך והפסק פרסא כלל ח"ו, כי לא נתייחד מסך ופרסא אלא רק מא"ק ולמטה, ר"ל בין א"ק לאצילות, וכן ישנו בח"י פרסא בא"א דאצילות, וכן הוא בכל פרצופי האצילות כולם, כמ"ש בשער או"א (פרק ג) ובמבו"ש (שע"ה ח"ב פ"ב דף מ"ו ע"ב), אבל בעולם העקודים שהוא בכלל העולמות דא"ס¹⁸³, הנה לא נמצא שם בח"י פרסא כלל בין החג"ת שבו לבין הנה"י שבו, והם מיוחדים זב"ז בלי הפסק. ולכן כאשר עלו בהע"ב דענינינו הנה"י שלו בחג"ת שלו לצורך עיבור זו"ן, שהם המ"ה דס"י ב' אות ז' והב"ן דס"י ב' אות ח', ונעשה עיבורם שם במקום החג"ת שלו, הנה נשארו שם מיוחדים לעולם גם אחר שנתפשטו הנה"י דהע"ב דאות ה' למקומם, והם תמיד נובעים ונמשכים משרשם שבחג"ת, והוא ענין כל הד' שמות עסמ"ב דלעיל סימן ד', שהם מהמ"ה דסימן ב' אות ז', שהם נובעים ונמשכים מהחוטם. וכן כל הד' שמות עסמ"ב שבסימן ה' דענינינו, שהם מהב"ן דסימן ב' אות ח', שהם נובעים ונמשכים מהפה, והוא משום כי ע"י עיבורם שהיה על ידי עליית נה"י בחג"ת, הנה נשאר שרשם לעולם במקום החג"ת דהע"ב דאות ה', ומשם הנה הם נובעים ונמשכים תמיד.

אמנם עכ"ז הנה עיקר גילויים דאורות החוטם והפה, הנה הוא באמת רק במקום הנה"י דהע"ב דאות ה', שהוא מתחת השבולת הזקן ולמטה, כי אורות החוטם הנה הוא עיקר גילויים מתחת השבולת הזקן עד החזה, כי למעלה משבולת הזקן הנה הם בטלים באורות האוזן ע"ד שרגא בטיהרא. וכן אורות הפה הנה עיקר גילויים הוא מהחזה עד הטבור, כי למעלה מהחזה הנה הם בטלים באורות החוטם ע"ד שרגא בטיהרא. ועכ"פ הוא, כי הנה עיקר גילויים דאורות חוטם פה הנה הוא באמת ג"כ רק מתחת השבולת הזקן ולמטה, שהוא במקום הנה"י דהע"ב דאות ה' אשר מהטבור ולמטה שבו. והוא משום כי אחר העיבור דהזו"ן שבו שהיה ע"י עליית נה"י בחג"ת כנ"ל, הנה ירדו ונתפשטו הנה"י למקומם שהוא מגבול השבולת הזקן דא"ק ולמטה עד גבול הטבור שבו, ושם הוא עיקר מקומם דהזו"ן ותלייתם בו, ולכן הוה עיקר גילויים רק שם. אך עכ"ז הנה הם מיוחדים לעולם גם בחג"ת שלו, והוא ענין יציאתם אשר מחוטם פה, ונעשה כ"ז ע"י עליית נה"י בחג"ת כנוז.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו על המ"ה דענינינו מקומו ואחיזתו בהע"ב דאות ה', כי הנה הוא נאחו בו גם בבחי' החג"ת שבו, והוא ענין התפשטותו מגבול הפה. אך מקומו העיקרי שבו הוא בהנה"י שלו, וגם אינו בהנה"י כולו אשר הם מתחת השבולת הזקן דא"ק, אלא רק בחלקי הנה"י שלו אשר מתחת החזה דא"ק, והוא עיקר גילויים דאורות הפה שהם רק מהחזה עד הטבור וכנוז, ויתבאר בזה עוד בפרטות לקמן אות כ' ע"ש בעה"ש ודי בזה לענינינו. {לא ע"א}

[סעיף ה']

¹⁸³ ע"י לעיל הערה 1.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והרי נתבאר לנו מעתה על המ"ה דענינינו שהוא המ"ה דאות י"ט את כל ענינינו שבו, היינו מציאותו ושימושו יציאתו ותולדתו ואחיזתו ותליתו ומקומו אשר בהע"ב דאות ה'. כי מציאותו, הנה הוא שהוא ההתפשטות הב' דאור הפה, החלק הפנימי שבו אשר הוא מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו מבפנים. ושימושו, הוא כי הנה הוא בחי' הז"א הכללי דאורות הפה, ר"ל מכללות כל אורות הפה יחד, ההתפשטות הא' עם ההתפשטות הב' יחד, אשר כללות ההתפשטות הא' הם האו"א, וכללות ההתפשטות הב' הם הזו"ן. הנה בזה אנו אומרים כי המ"ה דענינינו שהוא החלק הפנימי דההתפשטות הב' דאורות הפה, הנה הוא בחי' הז"א הכללי שבכללות כל אורות הפה. ויציאתו ותולדתו, הנה הוא כי תולדתו העיקרי הנה הוא מהאור דההתפשטות הא' שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח אחר הסתלקותם למעלה, וכנ"ל אות י"ז י"ח שהם האו"א אליו וכנ"ז. אך מקורו העליון ושורשו הפנימי, הנה הוא בהב"ן דלעיל סי' ב' אות ח' שהוא הנוק' הכללי שבהע"ב דאות ה', שהוא הא"א הכללי לכל האורות דהאח"פ. הנה החציו התחתון דאותו הב"ן אשר מטבורו ולמטה, והוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו, הנה מהשורש והעצמות דאותן המ"ה וב"ן הכלליים, הנה מהשורש והעצמות דאותן המ"ה וב"ן הכלליים, הנה מזה נמשך ויוצא אור המ"ה דענינינו, ואותו השורש והעצמות הנה הם נמשכים ויוצאים מלמעלה למעלה, שהוא ממקור המקורות אשר מרזא דאור א"ס שהוא בגילוי היחוד דהב' רישין אוירא ובוצינא קד"א ומ"ס דא"ק, ומשם הנה הוא השורש והעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהב"ן דאות ח', שהם השורש פנימי להמ"ה דאות י"ט דענינינו. והנה הוה ההתפשטות הא' הנז' שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח בחי' האו"א אליו, והמ"ה וב"ן הכלליים הנז' שמהב"ן דאות ח' בחי' הא"א אליו, אשר בו הוא הגילוי דאור א"ס אשר אליו, והוא ע"י היחוד הראוי דהב' רישין דאוירא ובוצינא דא"ק. ומכ"ז הנה הוא יציאתו ותולדתו דהמ"ה אות י"ט דענינינו וכנ"ל סעי' ב' ג' כ"ז.

ומקומו ואחיזתו בהע"ב דאות ה', הנה אחיזתו בו הנה הוא גם בחלקי החג"ת שבו, והוא ענין התפשטותו מגבול הפה ולמטה. אך מקומו העיקרי, הנה הוא רק בחלקי הנה"י דהע"ב דאות ה', והוא ענין גילוי העיקרי שהוא רק מהחזה עד הטבור. והרי נתבאר לנו בכ"ז כל עניניו דהמ"ה אות י"ט דענינינו. אמנם הנה יש עוד ענינים עיקריים אשר יתבאר בו ג"כ בעה"ש לקמן אות כ' ע"ש.

(כ)

[ב"ן]

[סעיף א']

השם ב"ן הזה הנה הוא האור העיקרי דההתפשטות הב' דהפה אשר ממנו מדבר האר"י זללה"ה, כי השם מ"ה דלעיל אות י"ט שהוא החלק הפנימי דההתפשטות הב', הרי הוא לא יצא מעולם לחוץ כלל, והוא כולו נעלם. אך השם ב"ן הזה דענינינו, הנה הוא החלק אור דההתפשטות הב' דהפה אשר יצא מהפה ולחוץ, והתפשט מהפה עד הטבור מבחוץ, והוא ההתפשטות הב' העיקרי דהפה אשר ממנו מדבר האר"י זללה"ה. אמנם הנה מציאותו ויציאתו מהפה ולחוץ, הנה הוא ע"י המ"ה דלעיל אות י"ט שמבפנים, כי מתוקף ורבויו אורו שמבפנים הנה בקע את כותל הגוף ונעשה החלל דהפה, ויצא האור לחוץ והוא הב"ן דענינינו, כי ע"י שיצא לחוץ ונתגלה הנה קנה לו שם בפנ"ע, והוא השם ב"ן. והאמת הוא כי הנה עיקר החלל דהפה בכל הה' מוצאות דפתוחי חותם שבו¹⁸⁴, (לא ע"ב) הנה הוא נעשה

¹⁸⁴ עי' תיקו"ז ה' ע"א: ואני בתוך הגולה דא שכונתא נפתחו השמים ה' רקיע דיומא (קדמאה) ד[ע"ב] ה' השמים דבה רשימין חיוון דמקוריהון (י"ד ה"א וא"ו ה"א) יהו"ה ואראה מראות אלה"ם

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מהס"ג דלעיל אות י"ח, שהוא מתוקף וריבוי אור דהע"ב דלעיל אות י"ז. אך באשר שהס"ג דלעיל אות י"ח הנה הוא חזר ונסתלק ונשארו לעולם למעלה, הנה עומד מעתה כל החלל דהפה בכל הה' מוצאות דפתוחי חותם שבו רק ע"י הב"ן דענינינו, שהוא מתוקף וריבוי אור דהמ"ה וכנז'. וזהו מה שנודע שהפה הוא מלכות וכמ"ש אליהו זל"ט (תיקו"ז יט ע"א). והוא משום כי עומד מעתה הפה רק בכח אור הב"ן דענינינו וכנז' וכן במה שאמרנו שהוא מתוקף וריבוי אור דהמ"ה. הנה יובן בזה מ"ש בפ' משפטים (דף קכ"ג ע"א) דעת גנוז בפומא דמלכא, כי הרי הוא מכח אור המ"ה שהוא סוד הדעת דמלגו, כי השם מ"ה הוא פנימיות כל האצילות כמ"ש אליהו זל"ט¹⁸⁵. ובכחו ואורו הרי עומד כל בחי' הפה כנז', ולכן אמרו דעת גנוז בפומא דמלכא. ומה גם כי הרי נודע הוא שדעת הוא כללות החו"ג, והנה הוא אור המ"ה וב"ן, אשר משניהם יחד הנה נעשה מציאות כל הפה וכנז', והוא מה שאמרו דעת גנוז בפומא דמלכא, ודי בזה.

ונחזור לענין, כי הנה מציאות הב"ן דענינינו, הנה הוא מציאות כל אור ההתפשטות הב' דהפה אשר יצא מהפה ולחוץ והתפשט עד הטבור, והוא כללות כל העקודים כנודע, כי מה שאמרנו שהוא השם ב"ן, הנה הוא רק בערך השם מ"ה דלעיל אות י"ט, שהוא החלק הפנימי דההתפשטות הב' דהפה. וכן בערך הב' חלקי פנימי וחיצון דההתפשטות הא' דהפה, שהם הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, ובערך כ"ז הנה הוה החלק החיצון דההתפשטות הב' דהפה דענינינו בבחי' שם ב"ן. אבל באמת הנה הוא עולם מלא שהוא עולם העקודים הכולל בתוכו כמה מיני שמות דעסמ"ב, כולם במדרגות רבות אין חקר, וכנודע ופשוט.

והנה שימושו דאותו הב"ן הנה הוא כי הוא משמש ועומד לבחי' נוק' הכללית לכל אורות הפה בכלל, ר"ל בכלל כל התפשטות הא' והב' שניהם יחד, אשר ההתפשטות הא' שהוא ע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח הנה הוא האו"א הכלליים, והמ"ה דלעיל אות י"ט הנה הוא הזו"א הכללי. ועפ"י הנה הוא הב"ן דענינינו, הנוק' הכללית, אשר בה הוא כל הגילויים, ר"ל שכל גילויי דהמאציל א"ס ית"ש אשר בכל עולם ועולם, הנה הוא תמיד ע"י הנוק' דזו"א שהיא מלכות הכללי דכל עולם. וכן הוא בענינינו, כי הנה כל גילויי ית"ש אשר בכלל, כל האורות דאח"פ, הנה הוא בהב"ן דענינינו, שהיא המלכות הכללי של כולם. ובה הנה הוא כל ההתפשטות הב' דאורות הפה אשר יצאו מהפה ולחוץ עד הטבור, שהוא כל עולם העקודים. והרי הוה כל גילויי ית"ש אשר בהתהוות המציאות דכל עולם העקודים רק בהב"ן דענינינו, שהיא הנוק' הכללית דכלל כל העסמ"ב אשר בהתפשטות הא' והב' דהפה. וכן היא הנוק' דכללי כללות דכל האורות דהאח"פ, והוא כל עולם העקודים, שהוא כולו בחי' הנוק' בערך אורות החוטם, שהוא כללות הזו"א, ובערך אורות האזניים שהם כללות האימא. הגם שכל א' לעצמו, ר"ל הן האור דהאזניים, והן האור דהחוטם, והן האור דהפה, הנה הוא כל א' עולם מלא ושלם מכל הפרצופים כולם כללים ופרטים לאין שיעור וחקר, וכנודע ופשוט.

חמש אור דיומא קדמא לקבל ה' קדמא כלילא מחמש אור דאיהו אָאָאָאָ פתוחי חותם קדש לה' וכל אל"ף אחזי אה"ה ונקודין אלין סלקין אלה"ם דבהון שבע נקודין תלת לעילא תלת לתתא חל"ם באמצעיתא וחד רקיעא תמינא לון דאתמר ביה ויתן אותם אלה"ם ברקיע השמים תרגום: "ואני בתוך הגולה" (יחזקאל א א) זו שכינה, "נפתחו השמים" (שם) ה' [פעמים מוזכר] רקיע של היום השני, ה' של השמים שבה רשומים החיות שמקורם יר"ד ה"י וי"ו ה"י, יהו"ה, "ואראה מראות אלה"ם", חמשה אור של יום הראשון, כנגד ה' ראשונה, כלולה מחמשה אור, שהוא אָאָאָאָ, "פתוחי חותם קודש ליהו"ה" (שמות כח לו), וכל אל"ף מראה אה"ה. ונקודות אלו עולות אלה"ם, שבהם שבע נקודות, שלש למעלה, שלש למטה, חולם באמצע, ורקיע שמיני להם, שנאמר בו "ויתן אותם אלהים ברקיע השמים" (בראשית א יז).¹⁸⁵ שם ארח דאצילות.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והעיקר מה שנודע, שכללות האח"פ הנה הם בבחי' בינה וזו"ן, הנה הוא מסיבת עומק הדברים אשר בארנו לעיל סי' ב' אות ו' ז' ח', כי הנה הם בסוד בינה וזו"ן שבהע"ב דאות ה', שהוא הא"א הכללי לכל האורות דהאח"פ, שאור האו"ן הוא מבחי' האימא שבו, ואורות החוטם פה הם מהזו"ן שבו, וכמו שמתבחר שם ע"ש.

אמנם כ"ז הנה הוא מה שנוגע לאורות הפה בכלל, שהוא כללות כל עולם העקודים, כי הנה הוא כולו בחי' נוק' הכללי לכל האורות דהאח"פ, ולכן הוה כל הגילוי דהאח"פ רק ע"י העקודים, כי כל הגילויים הוא לעולם רק ע"י הנוק' כנו'. וכן הוא עד"ז מה שנוגע לענינינו בפרט, והוא בענין הב"ן דענינינו, כי הנה הוא הנוק' הכללי שבאורות הפה עצמן, כי הב' חלקי דההתפשטות הא' דהפה, שהם הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז (לא ע"ג) י"ח, הם בבחי' או"א דכללות הפה, והמ"ה דלעיל אות י"ט הוא בחי' ז"א דכללות הפה, והב"ן דענינינו הוא הנוק' דכללות הפה. וכן הוא ג"כ הנוק' דכללי כללות דכל האח"פ כולו. והרי נתבאר לנו עכ"פ שימושו דהב"ן דענינינו, כי הנה הוא משמש לבחי' הנוק' הכללית מכל וכל, ולכן הנה הוא גילוי דכל העקודים.

וכבר אמרנו כי מציאותו הנה הוא מהמ"ה דלעיל אות י"ט (מתוקף ורבויו אורו כנ"ל), והרי נמצא כי גם המ"ה דלעיל אות י"ט הנה הגם שהוא עצמו הנה הוא נעלם, כי הרי הוא לא יצא מעולם לחוץ כלל, עכ"ז הנה הוא מתגלה ג"כ תמיד ע"י הב"ן דענינינו, והוה אותן המ"ה והב"ן בסוד הוי"ה אדנ"י, שגילוי דהוי"ה ב"ה הוא ע"י אדנ"י, והוא סתים וגליא (כמ"ש בספד"צ רפ"ד (כט ע"ב) ובזוה"ק ח"ג עג ע"א, קמו ע"ב, קנט ע"א, רפט ע"א), כי הוא בעצמו סתים ומתגלה ע"י אדנ"י, וה' בהיכל קדשו (חבקוק ב ס) כנודע (תיקו"ז לג ע"ב). ולכן הנה הוה השם מ"ה הגם שהוא מלגו וכמ"ש אליהו זל"ט (תיקו"ז יט ע"א) מלגו איהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו ארח אצילות, ר"ל שהוא פנימיות כל האצילות וכל האצילות מתנהג עליו, והרי הוא רק בפנימיותו, ועכ"ז הנה נקרא הוא שם המפורש כנודע (תיקו"ז ח ע"א), והוא משום כי הרי הוא מתגלה ע"י אדנ"י וכמ"ש הגר"א באד"א (דפוה"ח פ' תשא בסוד מסוה משה שמות לד לג¹⁸⁶). משא"כ השם ס"ג הוא נקרא בשם שמא סתים כמ"ש בתיקונים (ריש תיקון י"ג כח ע"ב ע"ש בהגר"א (כח ע"ג¹⁸⁷), וכנודע ג"כ שהזו"ן הם הנגלים והג"ר הם נסתרות (תיקו"ז יט ע"א).

וכן הוא בענינינו, כי הנה המ"ה דלעיל אות י"ט שהוא הו"א הכללי עם הב"ן דענינינו שהוא הנוק' הכללי, שהם כלל כל ההתפשטות הב' דהפה, הנה הם בבחי' פרצופים נגלים, כי הרי המ"ה הנה הוא מתגלה ג"כ ע"י הב"ן שהוא ממנו, וכן הוא משפיע בו תמיד וכנו'. ולכן הנה הוה המ"ה וב"ן שניהם בבחי' פרצופים הנגלים, והם כלל העקודים שהוא מהפה ולחוץ, ומהפה ולמטה עד הטבור. משא"כ הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, שהם האו"א הכלליים אשר בכלל כל אורות הפה, והם כלל כל ההתפשטות הא' דהפה, הנה הם בבחי' פרצופים הפנימים, כי הרי הם נסתלקו ועלו למעלה ונשארו שם לעולם מהפה ולפנים ומהפה ולמעלה עד החוטם, והרי הם לעולם נעלמים.

וזהו הענין ג"כ מה שנקרא ההתפשטות הא' בכלל כל הי' ספי' שבו בשם כתר לההתפשטות הב' כמ"ש הרב במטי ול"מ (פרק ד) ובכ"מ, כי הנה הוא נכלל כולו באחד ועומד למעלה אצל השורש הפנימי וכמ"ש הרב בפרק ד' שם וכנ"ל אות י"ז י"ח. והרי הוא כולו לההתפשטות הב' בבחי' כתר המכתירו מלמעלה למטה. אמנם הנה עיקר עומק הדברים מ"ש הרב שכל ההתפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה דההתפשטות הא', הגם

¹⁸⁶ עי' לקמן הערה 211.

¹⁸⁷ ז"ל: שמילוי אלפין נקרא שמא מפרש כידוע, שהוא למטה בז"ת, וזה בג' ראשונות הנסתרות כמ"ש ל. ועי' הקדוש, ש לח ע, ד, כל גילוייה דבחי' הי' ספי' שבה ובחי' הפרצוף שבה הוא רק לעצמותה לבד, אבל להזו"ן היא נעלם.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שבאמת הנה הוה כל א' קומה שלימה בפנ"ע, ונולדו זה מזה, הנה עיקר עומק הדברים בזה הנה כתבנו בזה בחלק הביאורים בשער העקודים פ"א אות ה' ובכ"מ שם, וכן רמזנו זה ג"כ כמה פעמים בספרינו זה לעיל בכמה מקומות, ודי בזה בעת.

והנה נתבאר לנו בסעיף זה ענין מציאותו ושימושו דהב"ן דאות כ' דענינינו, ועתה נבאר ג"כ את יציאתו ותולדתו ומקורו מהיכן שנמשך ונולד ויצא, וכן מקומו ותלייתו בהע"ב דאות ה', וכן יחודו באורות האזניים והחוטם, והתלבשם בו בכללות ובפרטות עם עוד איזה ענינים הנמשך לזה עד יחודו באצילות. כי הב"ן הזה הוא תשלום כל העקודים שהוא שורש האצילות¹⁸⁸, וכמו שיתבאר כ"ז לפנינו בעזרת ה' ית"ש למען שמו יתברך ויתעלה.

[סעיף ב]

הנה בענין יציאתו ותולדתו דאותו הב"ן דאות כ' דענינינו, הנה הוא באמת ענין אחד עם השם מ"ה דלעיל אות י"ט, כי הרי הם שניהם בבחי' זו"ן וכנ"ל בכל דברינו, והם שניהם לעולם ממקור אחד וממקום אחד, וכנודע בזו"ן דאצילות, כי מתחילה הם כלולים במילוי יו"ד שהוא ו' ד', ואח"כ בה' שהוא ד' ו', וכן (לא ע"ד) בסוד אושיט פסיעה לבר בפ' בלק (רג ע"ב), וכידוע כ"ז בדרושי תיקון הנוקי. וכן הוא בענינינו, כי הנה אותו הב"ן דאות כ' עם המ"ה דלעיל אות י"ט, הנה שניהם יצאו ממקום אחד, והוא מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, שהם כללות האור דההתפשטות הא' דהפה, והם בבחי' או"א לכל כללות האור דההתפשטות הב' דהפה, שהם המ"ה דלעיל אות י"ט עם הב"ן דענינינו, שהם בבחי' הזו"ן, כי הנה אחר ההסתלקות הא' דהע"ב וס"ג הנז', אחר שנסתלקו ועלו למקורם כנ"ל אות י"ז י"ח. והנה היה עלייתם שם בסוד מ"ן, ונמשך להם תוספות אור ומוחין, והולידו עי"ז את המ"ה וב"ן דענינינו.

והנה היה המשכת המוחין אשר לצורך לידת אותן המ"ה וב"ן שהם ההתפשטות הב', הנה היה ממקור יותר עליון מהמשכת המוחין אשר לצורך ההתהוות ולידת הע"ב והס"ג דלעיל אות י"ז י"ח שהם ההתפשטות הא', כי כן הוא לעולם שעיקר פתיחת המקור להנביעו דאור א"ס אשר לכל עולם, הנה הוא מתגלה רק בעת ההתפשטות הב' דלכל עולם. והגם שההתפשטות הא' הנה הוא באמת ממדרגה יותר גבוה, אך הוא בא בצמצום ובמיעוט, כי הוא השורש עליון לההתפשטות הב', ונעשה גילוי רק לאט לאט ובצמצום ובמיעוט כדי שיוכלו לקבל. והוא מ"ש הרב בדרושי העקודים (פרק ג) כי היה ההתפשטות הא' רק בסוד נפש. וכן הוא נודע ג"כ שגילוי הראשון ית"ש אשר לכל, הנה היה בהמלכות דא"ס, ולא נבחן בחי' אור א"ס המקיף אלא רק לאחר שנעשה כל המציאות, והבן, והוא רחום יכפר.

והנה כן הוא בענינינו, כי הנה עיקר הנביעו דאור א"ס ית"ש הנה לא נפתח ונתגלה אלא רק בעת ההתפשטות הב' דוקא, והיה המשכת המוחין אשר לצורך כל ההתפשטות הב' ממקור יותר עליון מהמשכת המוחין אשר לצורך ההתפשטות הא'. כי לצורך ההתפשטות הא', הנה היה כל המשכת המוחין רק מגילוי הרישא תליתאה דא"ק שהוא המ"ס שבו, ומהע"ב והס"ג דהמ"ס אשר לעיל בדברינו סי' א' אות א' ב'. משא"כ המשכת המוחין אשר לצורך כל התפשטות הב', הנה היה מגילוי היחוד דהרישא תניינא ג"כ, אוריא ובוצינא, שהוא הגילוי דאור הגנוז שנתגלה הוא ג"כ לצורך תולדות האור דההתפשטות הב'. והנה היה נמשך בההתפשטות הא' בעלייתו למ"ן התוספת אור ומוחין

¹⁸⁸ עי' יהל אור ח"ב טז ע"ד.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

לצורך תולדות האור דהתפשטות הב' מגילוי היחוד דהרישא תניינא ג"כ, שהוא האור הגנוז כנז' 189. אמנם הנה לא היה נמשך אותו התוספות אור להתפשטות הא' מהאור הגנוז בהדיא ובמכוון, אלא רק באמצעות השורש פנימי אשר להם.

והענין הוא, כי הנה כבר אמרנו כי כללות כל שורש הפנימי אשר להתפשטות הא' והב' דהפה הנה הוא השם ב"ן אשר לעיל סי' ב' אות ח', כי הוא הא"א לכל האורות דהפה. והיינו, כי הנה אותו הב"ן דאות ח' הרי הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב כלליים, והע"ב והס"ג הכלליים שבו שהוא חציו העליון שבו, שמקומו הוא בא"ק מגבול הפה ולמעלה עד גבול החוטם בפנימיות פנימיות, הנה הוא השורש פנימי ובהי' א"א להתפשטות הא' דהפה. אמנם הנה עיקר יציאת והמשכת כל ההתפשטות הא' הנה היה רק מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבאותן הע"ב וס"ג וכנ"ל אות י"ז י"ח. והרי הו' הע"ב וס"ג דהב"ן דאות ח' השורש פנימי והא"א לכל ההתפשטות הא' דהפה, אלא רק ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם. אך המ"ה וב"ן הכלליים אשר בהב"ן דאות ח', שהוא חציו התחתון שבו אשר מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו, ומקומו הוא בא"ק מגבול הפה עד הטבור בפנימיות פנימיות, הנה הוא השורש פנימי והא"א להתפשטות הב' דהפה. אמנם הוא כי הנה גם המ"ה וב"ן הכלליים הנז' אשר הם מהע"ב וס"ג הכלליים הנז', הנה היה יציאתם ולידתם אשר מהע"ב וס"ג ג"כ רק ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם וע"י בהי' התפשטות והסתלקות וכמו שמבואר כ"ז בדברינו לעיל סי' ב' אות ח' בארוכה הכל באר היטיב ע"ש. והיה לידת המ"ה וב"ן הכלליים ע"י הסתלקות המ"ה וב"ן הפרטיים הנז', ועלייתם למ"ן וע"י 190 קבלת אור ומוחין (לב ע"א) מלמעלה למעלה. והנה משום דהמ"ה וב"ן הכלליים, הנה הם לצורך ההתפשטות הב' דהפה, כי הרי הם השורש פנימי להתפשטות הב' וכנז', לכן הנה היה קבלת האור והמוחין אשר קבלו המ"ה וב"ן הפרטיים בעלייתם למ"ן לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים, הנה היה קבלת האור והמוחין מהגילוי דאור א"ס ובהגילוי דאור הגנוז, שהוא ע"י גילוי היחוד דתרין רישין אורא ובוצינא שבא"ק.

והנה כאשר עלה ההתפשטות הא' דהפה בסוד מ"ן לצורך ההתפשטות הב' דהפה וכנ"ל, והיה עלייתו בהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', כי משם היה תולדתו וכנ"ל אות י"ז י"ח, והנה קיבל אז תוספות אור ומוחין מהארת אותן האורות עצמן אשר היה נמשך שם לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים וכנז', הנה מהם קיבל ההתפשטות הא' דהפה ג"כ לצורך לידת ההתפשטות הב' דהפה. והוא מה שאמרנו כי המ"ה וב"ן הכלליים הם השורש פנימי להתפשטות הב', כי הרי מהמוחין אשר להמ"ה וב"ן הכלליים, הנה מהם קיבל ההתפשטות הא' אור ומוחין ג"כ לצורך לידת ההתפשטות הב'. אך עכ"פ הוא, כי ההתפשטות הב' הנה היה המשכתו ג"כ מאור רזא דא"ס ית"ש אשר מגילוי היחוד דתרין רישין אורא ובוצינא דא"ק. והרי יצא ההתפשטות הב' ע"י הגילוי דאור הגנוז. אמנם הנה היה רק ע"י אמצעות השורש הפנימי שלו, כי הרי הגילוי אור דא"ס אשר קיבל ההתפשטות הא' לצורך לידת ההתפשטות הב', הנה לא היה מהיחוד דתרין רישין בהדיא ובמכוון, אלא רק ע"י השורש והעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים, שהם השורש פנימי להתפשטות הב' וכנז'. ור"ל כי האורות והמוחין אשר לצורך ההתפשטות הב', הנה הם נאצלו מהשורש והעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים.

והנה כ"ז הנה הוא בענין שורש המוחין אשר להתפשטות הב', כי הנה הם מהמוחין אשר להמ"ה וב"ן הכלליים, ועד"ו הנה הוא ג"כ בענין לידת ההתפשטות הב' וירידתה למקומה, הנה היה כ"ז ג"כ רק בכח ושפעת אור דהמ"ה וב"ן הכלליים. והגם שלידת ההתפשטות הב' הוא מההתפשטות הא', כי ההתפשטות הא' הוא האו"א אליו. אך

189 ע"י לעיל ל ע"א בשם הזהר בראשית דף טז.

190 פיסוק?

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הכל נעשה בכח ושפעת אור דהמ"ה וב"ן הכלליים, כי הם הא"א אליו, ומתפשטים ומתלבשים בו בכולו, וע"ד הא"א דאצילות בהזו"ן, כי הנה המ"ה וב"ן הכלליים הנה מקומם בא"ק הנה הוא מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו בפנימיות פנימיותו. ובכחם ושפעם הנה הוציא ההתפשטות הא' דהפה את ההתפשטות הב' דהפה מהפה ולחוץ, שהוא הב"ן דאות כ' דענינינו. והתפשט הוא מהפה עד הטבור מבחוץ. והמ"ה דלעיל אות י"ט הוא התפשט כנגדו מבפנים, כי שניהם הם חלקי ההתפשטות הב' דהפה, זה מבפנים וזה מבחוץ, ובפנימיות פנימיותם הנה מתפשט ומתלבש בחי' הא"א שלהם, שהוא המ"ה וב"ן הכלליים הנז', כי הם השורש פנימי לכל ההתפשטות הב' והא"א לכל ההתפשטות הב', ולכן הם מתפשט ומתלבש בפנימיותו, וכל מה שנעשה בהתפשטות הב' הוא הכל מכחם ושפעם.

והנה נמצא כי כל כללות ההתפשטות הב' הנה הוא קשור ומיוחד בהשורש הפנימי אשר אליו בב' בחי': אחד, בשורשו העליון, וכנ"ל שהמוחין דכל ההתפשטות הב' הנה הם נאצלו מהשורש והעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר נתגלה ונמשך לצורך מציאותם בהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב והס"ג הכלליים שבהב"ן דסי' ב' אות ח' בחציו העליון שבו, העומד מהפה דא"ק ולפנים ולמעלה עד החוטם. ומאותן השורש והעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר נתגלה לצורכם בשורשם למעלה, הנה משם נאצלו המוחין דהתפשטות הב' דהפה, והרי קשור ותלוי ההתפשטות הב' דהפה בהשורש הפנימי אשר אליו, ובהא"א אשר אליו, שהוא המ"ה וב"ן הכלליים (דהב"ן דסי' ב' אות ח') בשורשם העליון אשר למעלה. והשני, הוא כי הרי אמרנו שהמ"ה וב"ן הכלליים הנז' שהם השורש פנימי והא"א להתפשטות הב' דהפה, הנה הם מתפשטים ומתלבשים בכל ההתפשטות הב' בכולו, כי הרי ההתפשטות הב' דהפה הנה מקומו הוא בא"ק מהפה עד (לב ע"ב) הטבור, ושם הוא ג"כ המקום דכל המ"ה וב"ן הכלליים הנז', כי הרי הם חציו התחתון דהב"ן דסי' ב' אות ח', אשר מקומו הוא ג"כ רק מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו בפנימיות פנימיותו וכנ"ל בדברינו סי' ב'. והרי מתלבשים אותן המ"ה וב"ן הכלליים בכל ההתפשטות הב' כולו בפנימיות פנימותו. והרי נמצא כי הנה קשור ומיוחד ההתפשטות הב' בהשורש פנימי והא"א אשר אליו בשני בחי': אחד, בשורשו העליון אשר למעלה. והשני, במה שמתלבש בו בכולו, והרי הוא אחד ואחוז בו ממש.

והנה אלו שני הבחי' הנה הם בסוד תלייא ואחיד, ע"ד שאמרו באד"ז (רצב ע"א) על ז"א עם א"א, ואמרו שם, זעיר אנפין בעתיקא קדישא תלייא ואחיד, כי אלו ב' הבחי' הנה צורך הם ע"פ מה שנודע, כי הנהגת הנסיי אשר בנסים נגלים הם מא"א, והנהגת הטבעי ונסים נסתרים הם מז"א¹⁹¹. אמנם גם כל הנהגת הטבעי, הנה הוא סובב והולך באמת ג"כ רק להכוונה התכליתית, לתקן ולהעלות את הגבול עצמו לבלתי גבול, ולתקן ולזכך כל גוף לנשמה וכל חומר לצורה כנודע בדברינו. וזהו ענין "תלייא", כי ז"א תולה כולו בעתיק, ועי"ז הנה יתוקן לעתיד כל הנהגת ז"א אשר עתה למדרגת א"א, וסובב והולך כוונת כל הנהגת ז"א אשר עתה ג"כ רק להעלות אותו גופה לעתיד להנהגת א"א. וכן הוא עולה ומתקן באמת בהעלם תמיד שמותקנים ועולים למדרגת א"א. והנה כ"ז נעשה ע"י שא"א הוא מתלבש בו גם עתה בכולו, ובהיות הכל הוא בכל (שיר היחוד יום ג'), והוא ענין "ואחיד" כי עי"ז הנה מתנהג ז"א גם עתה בהעלם תמיד רק ע"י א"א, כי הוא בפנימיותו ומנהיג אותו בהעלם תמיד להכוונה התכליתית.

נמצא כי ענין "ואחיד" הנה הוא לצורך ההנהגה הנעלמה של עתה, וענין "תלייא" הוא לצורך העילוי והגילוי אשר לעתיד, כי ע"י שא"א מתלבש בו ומסתתר בו, הנה מתנהג

¹⁹¹ פרקש?

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

גם עתה הכל בהעלם ע"פ כוונת מדרגת א"א, וע"י אשר למעלה¹⁹², הנה הוא קשור ומיוחד ותלוי הוא בא"א עצמו, הנה עי"ז יתעלה ויתגלה לעתיד יחודם זב"ז, ויאר אז הכל באור דא"א.

והנה כל ענין הזה דתלייא ואחיד אשר נתייסד באצילות בז"א עם א"א, הנה הוא משורש השרשים שבענינינו אשר בעקודים, בענין ההתפשטות הב' שהוא כללות הזו"ן דהעקודים, ותלייא ואחיד ההתפשטות הב' בהמ"ה וב"ן הכלליים שבהב"ן דסי' ב' אות ח', שהוא הא"א אשר אליו וכנ"ל, ומוזה הנה נמשך הסדר הזה דתלייא ואחיד באצילות ג"כ.

והרי נתבאר לנו עכ"פ על הב"ן דאות כ' דענינינו שהוא ההתפשטות הב' דהפה אשר יצא מהפה ולחוץ, ונתפשט עד הטבור את יציאתו ותולדתו, וכן שורשו ומקורו ואחיותו ותלייתו למעלה, כי יציאתו ותולדתו הנה הוא מההתפשטות הא' שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, שהם האו"א אליו ושורשו ומקורו, הנה הוא בהמ"ה וב"ן הכלליים שבהב"ן דלעיל סי' ב' אות ח', שהם חציו התחתון שבו אשר מטבורו ולמטה, והוא השורש פנימי והא"א להב"ן דענינינו, והוא שורשו ומקורו. וכן בו הנה הוא תמיד אחיותו ותלייתו, והיינו כי אותו הא"א הנה הוא מתלבש בו בכלול שהוא מגבול הפה דא"ק עד הטבור שבו בפנימיות פנימיותו. והרי הוא אחוז בו הב"ן ממש, וכן הוא תלוי בו בשורשו העליון אשר למעלה מהפה ולפנים מן הפה, והוא כי הנה המוחין דהב"ן דענינינו הנמשך בהמ"ן שעלו לצורכו, הנה הם נאצלו ונעשו מהמוחין שבהמ"ן אשר עלו לצורך הא"א הנז'. והרי תלוי לעולם הב"ן הנז' בהא"א שלו בשורשו העליון אשר למעלה וכנ"ל בדברינו כ"ז.

והנה כל מה שכתבנו בסעיף זה בהב"ן דאות כ' דענינינו, וכן גם מה שנכתוב בו בעה"י בסעיף הסמוך, הנה הם ענין אחד עם אותן הדברים עצמן אשר כתבנו לעיל אות י"ט בהמ"ה וכמו שאמרנו לעיל, כי הם שניהם מציאות אחת, והם שניהם בסדר אחד מכל וכל. ועכ"ז הנה כתבנו בדיבור מיוחד בכל א' (לב ע"ג) בפנ"ע כדי שיהא הדברים מבוררים ומאירים, ומה גם כי אין ביהמ"ד בלא חידוש.

[סעיף ג']

ועתה הנה נבאר ג"כ בהב"ן דאות כ' דענינינו את מקומו בדיוק בהע"ב דאות ה' ואחיותו בו בפרטות. והגם כי הרי כל מה שבארנו בו בסעיף הקודם בענין אחיותו בהשם ב"ן דסי' ב' אות ח' הרי הוא עצמו הביאור דאחיותו בהע"ב דאות ה', כי הב"ן דאות ח' הוא כולו עצמו רק חלק אחד מהע"ב דאות ה' שהוא בחי' הנוק' דז"א שבו אשר בה אחוזים ותלויים כל הד' שמות עסמ"ב אשר בכל הסי' ה' דענינינו, כי אותו הב"ן דאות ח' הרי הוא השורש פנימי והא"א לכולם וכנ"ל בדברינו. אמנם הנה עדיין צריך ביאור גם על הנוק' גופא את מקומה בו, ואיזה חלקים שהיא תופס בו, וממילא יתבאר לנו על כל הד' שמות עסמ"ב אשר באות י"ז י"ח י"ט כ' שבכל הסי' ה' דענינינו שהם כולם ממנה, כי היא שורשם הפנימי כנז'. הנה יתבאר לנו ממילא על כולם את אחיותם בהע"ב דאות ה' בדיוק. ולא עוד כי הנה יתבאר לנו בזה ג"כ גם כל הד' שמות עסמ"ב דאור החומם אשר לעיל סי' ד', שהם מהמ"ה שבסי' ב' אות ז' שהוא סוד הז"א שבהע"ב דאות ה'. הנה יתבאר בו עתה ג"כ איזה תוספות דברים עיקריים בענין אחיותו בהע"ב דאות ה', באיזה חלקים שתופס בו בדיוק אשר לא כתבנו בזה לעיל סי' ד'.

והענין הוא, כי הנה כל הד' שמות עסמ"ב שבסי' ד' שהם מהמ"ה שבסי' ב' אות ז', שהוא סוד ז"א שבהע"ב דאות ה' עם כל הד' שמות עסמ"ב שבסי' ה' דענינינו שהם מהב"ן

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שבס"ב' אות ה', שהוא סוד הנוק' שבהע"ב דאות ה'. הרי נודע הוא כי הזו"ן הם מלבישים על הנה"י דא"א, איהו בנצח ואיהי בהוד¹⁹³, ע' תקונים תיקון י"ח (ל"ד א'¹⁹⁴) כי ז"א הוא מהחסדים דהנה"י והנוק' היא מהגבורות דהנה"י, וכן הוא שורשן ג"כ ביסוד ועטרה כנודע, ובסוד, צדיק כתמר יפרח (תהלים צב יג), כמ"ש באד"ז (רצב ע"א). אמנם הנה שורשן בפרטות אשר בהנה"י הנה הוא, כי הנה ישנם בהנה"י י"ג בחי' פרטיות, עשרה הם בנצח הוד, והם: תרין כוליינן, תרין ביעין, תרין שוקין, תרין ירכין, תרין רגלין, וכמ"ש הרב בשער השמות (פרק ו), וג' בחי' הם ביסוד, שהם הג' פרקין שבו וכמ"ש בפרצופי זו"ן (פ"ג סמוך לסופו). כי התחלתו אשר מבפנים להגוף הנה הוא בהשליש תחתון דהת"ת, שהוא מהמבור על שתי הכליות כמ"ש הגר"א בתיקונים (דף נ' ע"ד), והוא בבחי' פרק אחד. וחלק היסוד אשר מבחוץ להגוף הוא בבחי' פרק ב', והעטרה הוא בבחי' פרק ג', והרי הם י"ג בחי' בהנה"י ובהם הנה נאחזים הזו"ן.

והנה כל אלו הי"ג הם כולם נכללים בהיסוד, אשר שם כלולים זו"ן ביסוד ועטרה, כי הנו"ה הם השחקים ששוחקים מ"ן לצדיק וצדק (זחר ויקרא טו ע"א), וכלולים כל הי"ג בהיסוד, ומהם הנה הוא סוד הי"ג ת"ד שישנם בהיסוד ג"כ, ובסוד, גדולה מילה שנכרתו עליה י"ג בריתות (נדרים לא ע"ב) כמ"ש האריז"ל בטע"מ (פ' קדושים). ונודע הוא כי הי"ג ת"ד הם נחלקים לב' חלקים, ה' וה', ה' הם עד מזל עליון ושם כלול אבא, ובו תלוי ונאחז ז"א, וה' הם עד מזל תחתון, ושם כלול אימא וכן שם הוא תליית ואחזת הנוק'.

והגם שבספד"צ (פ"ב יח ע"א) הנה מחלקם לט' וד', ואמר שם ארבע בלחודוי אסתמכו תשעה אשקיינן לגינתא, והם א"ח ד' דאח"ד, א"ח לז"א וד' להנוק' (כנודע וכמ"ש בתיקונים תיקון מז דף צד ע"א, וע' זוה"ק ח"א רנו ע"ב, וח"ג צג ע"ב, ורלו ע"ב), אך כ"ז הוא משום כי הנה התיקונין דנוק' הנה הוא נמשך בה ג"כ רק מז"א, ועי"ז הנה נשאר שרשה בו, והוא ענין העטרה שהוא כתר דהמלכות, השורש שלה, והוא נשאר בו לעולם, ולכן אין בה עצמה רק ד' תיקונין, שהם תיקון ג' ה' ז' י"ב, אותן התיקונין שאין בהם שערות כמ"ש הגר"א בספד"צ (פ"ב יח ע"א), הגם שאחזתה ושורשה (לב ע"ד) אשר למעלה הנה הוא בה' תיקונים, והוא בכל הדי' תיקונים עלאין שהאימא כלולה בהם, מהמזל עליון עד המזל תחתון.

וזהו ג"כ הענין מה שהט' תיקונין דז"א הרמוזים בא"ח דאחד, הנה הם רמוזים בב' אותיות א' ה' משום שעיקרן מה ששייך לז"א עצמו הוא באמת רק ה' תיקונין, והם הח' תיקונין אשר עד סוף מזל עליון שאבא כלול בהם, ומה שנתקן ונעשה בו ט' תיקונין הוא משום שורש הנוק' שנשאר בו ועומד בו לעולם, ולכן הוא מרומז בו באמת באות בפנ"ע.

והנה התיקון ט' דז"א אשר הוא שורש הנוק', הנה הוא בא לו מתיקון י"ג דא"א המזל תחתון ונקה, והוא אשר מרומז בא' דאחד כנוז', והוא מ"ש בתיקונים סוף תיקון מ"ב (צב ע"א) כי הא' דאחד הנה הוא כתר עלאה, ואמר כתר עלאה ולא אמר כתר סתם, שהיה משמע על כתר דז"א שממנו מדבר שם, אלא אמר כתר עלאה, ור"ל כי התיקון ט' דז"א המרומז בהא' דאחד הנה שורשו הוא מהמזל ונקה שהוא כתר עלאה. וכן אמרו ג"כ בזוה"ק (ח"א בסופו בהשמטות סי' כב דף רנו ע"ב) כי א' ה' דאחד הנה הוא מרמוז על הט' תיקונין עלאין, והא' הוא עתיקא סתימא דכלא, ור"ל על התיקון י"ג ונקה, שהוא עתיקא דכליל לון, ר"ל לכל הי"ג כנודע. ואמר שם זה לשונו, וכד מטי לאחד אבעי ליה לכוונא בא' על סתימא

¹⁹³ עי' הערה. **Error! Bookmark not defined.**

¹⁹⁴ ז"ל: תא חזי יקו"ק אדנ"י איהו קודשא בריך הוא ושכינתיה בתרין שוקין יקו"ק לימינא אדנ"י לשמאלא ואינן אספקלריא המאירה ואספקלריא שאינה בצדיק תרוייהו חד יאקדונק"י [תרגום: בא וראה הו"ה אדנ"י הוא הקב"ה ושכינתו בשני שוקים הו"ה בימין ואדנ"י בשמאל, ואלו הן המראה המאירה והמראה שאינה מאירה, בצדיק שניהם יחד יאקדונק"י], עכ"ל.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

עתיקא דכלא, וד' על תמניא דרגין עלאין כו', וד' רבתא אתדבקותא דכנסת ישראל כו', כד אתדבקה לאינון דרגין דלעילא דרמיזין בא"ח כדין איהי רבתא כו', ע"ש¹⁹⁵.

והנה התיקון י"ג שהוא המזל תחתון, הנה הוא בסוד כתר מלכות כמ"ש הגר"א בספרד"צ פ"א בתחילתו (א ע"א) בענין סוד המתקלא עש"ה, כי הוא כתר משום שהוא עתיקא דכליל לון, וכמ"ש באד"ר (קלד ע"ב) והאי דתליסר כליל להון כו' דהאי תקונא כליל כלא¹⁹⁶, ר"ל שהוא כולל כל הי"ג תקונין דנפקין ממ"ס שהוא א"א, והוא הכתר הכללי, ונקרא מלכות משום דהוא כליל כלא ושליט על כלא, ר"ל שכל הנהגת האצילות הוא ממנו כמ"ש באד"ר (דף רפט ושם רפת ע"ב) והתיקון הזה הנה הוא שורש המלכות הנשאר בז"א בעטרה שבו, והוא שייך להמלכות כי הוא שורשה העומד בז"א, ולכן הוא ט' תיקונין בז"א והוא א"ח דאחד, ומרומזו התי' ט' באות בפנ"ע, כי עיקרן מה ששייך לז"א עצמו הוא רק ח' תקונין והוא הח' דאחד, והם הח' תקונין אשר עד סוף מזל עליון הכלולים באבא. אבל התיקון ט' הוא רק שורש הנוק' שבו, והוא שייך להנוק'. והו' ח' לז"א וה' להנוק' וכמו שהוא באו"א, שאבא כלול בח' תיקונין ואמא בה'.

והנה במה שאמרנו כי התיקון ט' שבו"א השייך להנוק', הנה הוא בא לו מתיקון י"ג דא"א שהוא המזל תחתון והוא כתר מלכות כנ"ל, הנה יומתק לנו בזה מה שאמר האד"ר (קמא ע"ב) כי התחלת הנוק' הנה הוא מסיום הדיקנא דז"א, ואמר שם באתר דתליין שערי

¹⁹⁵ ז"ל בשלימות: דהכי אוליפנא ברזא דק"ש דבעי ב"ג ליחדא למאריה ולקשרא קשרין דמהימנותא ברעותא דלבא וכד מטי לאחד אבעי ליה לכוונא בא' סתימא עתיקא (ס"א עמיקא) דכלא וד' תמניא דרגין עלאין מחכמה עלאה עד צדיק וד' רבתא אתדבקותא דכנ"י דאיהו חולקיה דדוד דאקרי עני ואביון כד אתדבקה לאינון דרגין דלעילא דרמיזין בא"ח כדין איהי רבתא ועלמא כוליה יניק מינה ואינון שדים דאינון כמגדלות (שיה"ש ח י) אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום ת"ח האי קרא על כנ"י אתמר כד איהי בגלותא עם בנהא בין אומין דעלמא אקרי זעירא הה"ד (שם ח) אחות לנו קטנה וכד ישראל אתדבקה באורייתא ואזלין בארץ קשוט כדין אתמלייא ושלוש אתחבר בהו אתיבת איהי ואמרת (שם י) אני חומה ושדי כמגדלות בהווא זמנא דאתחבר עמי א"ז ושלו"ם א' רזא דעתיקא קדישא דכלא ז' שבע דרגין ושלו"ם דאקרון צד"ק כיון דהני דרגין מתחברין כדין א"ז הייתי בעיניו כמוצאת שלום ומאן עיינין אינון ז' דרגין דאקרון עיני י"י פני י"י וכדין שלמא לעלמא ושריא טיבו דעתיקא באתר דדכר ונוקבא ובג"כ פקד משה באורייתא ואמר (דברים ו ד) שמע ישראל יי' אלהינו יי' אחד לקשרא כלהו קשירין דמהימנותא

תרגום: שכן למדנו בסוד של קריאת שמע, שצריך אדם לייחד לאדונו ולקשר קשרי האמונה ברצון הלב. וכשמגיע ל"אחד", צריך לכוון בא' סתומה עתיקה (עמוקה) של הכל, וד', שמונה דרגות עליונות מחכמה עליונה עד צדיק. וד' גדולה, התדבקות של כנסת ישראל, שהיא חלקו של דוד שנקרא "עני ואביון". כשנדבקת לאותן דרגות שלמעלה שרמוזות בא"ח. אז היא גדולה וכל העולם יונק ממנה. ואותם שדים שהם כמגדלות, "אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום". בא וראה, פסוק זה נאמר על כנסת ישראל, כשהיא בגלות עם בניה בין אומות העולם נקראת קטנה, זהו שכתוב "אחות לנו קטנה". וכשישראל נדבקים בתורה והולכים בדרך אמת, אז מתמלאת, ושלוש מתחבר בהם. משיבה היא ואמרת, "אני חומה ושדי כמגדלות". באותו זמן שהתחבר עמי, אז ושלוש. א' סוד העתיק הקדוש של הכל. ז' שבע דרגות, ושלוש שנקרא צדיק. כיון שהדרגות הללו מתחברות, אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום. ואיזה עינים, אותן שבע דרגות שנקראות עיני ה', פני ה', ואז שלום לעולם, ושורה הטוב של העתיק במקום של זכר ונקבה, ולכן צוה משה בתורה ואמר, "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד". לקשר את כל קשרי האמונה.

¹⁹⁶ ז"ל בשלימות: תאנא אלין תקונין אקרון ימי קדם יומין קדמאין, דקדמאי ואינון דאשתכחו בזעיר אפי' אקרון ימי עולם ותאנא אלין ימי קדם כלהו מתתקן בתקונא דדיקנא דעתיקא דעתיקין טמירא דטמירין (כליל בהו) והאי דתליסר כליל להון כמה דאתמר ודא יומא לא אתכליל בהדיהו אלא הוא כליל כלא.

תרגום: למדנו: אלו תיקוני נקראים "ימי קדם", ימים הראשונים של הראשונים, ואותם הנמצאים בז"א, נקראים ימי עולם. ולמדנו: אלו ימי קדם כלם מתוקנים בתקוני הדיקנא של עתיק העתיקים טמון הטמונים (כלול בהם). וזה התיקון ה"ג הוא כולל אותם כמו שלמדנו, וזה היום אינו נכלל בהם אלא הוא כולל את כולם.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דדיקנא כו' אתפשט כו' ואשתלף כו' ועבד גולגלתא דנוק¹⁹⁷, והוא מתיקון ט' דז"א שהוא מתיקון י"ג דא"א, ע' הנר"א ספד"צ פ"ג (כו ע"ד*##) והוא ע"פ מה שאמרנו כי התיקון י"ג נקרא כתר מלכות ע"ש שהוא שורשה, ולכן היא נמשך ויוצא מסיום תיקון ט' דז"א משום שהוא מתיקון י"ג דא"א שהוא שורש המלכות.

אמנם הנה הענין מה שעיקרן דהתיקונים הם ח' לאבא וכן לז"א, וה' הם להאימא וכן להנוק, הגם שעיקר הז"א נודע הוא שהוא ט' ספי' ע' שער פרקי הצלם ובכ"מ (כי הנוק' משלמת לעשר אבל הוא עצמו הוא ט' ו"ק וג' מוחין כנודע), וכן הנוק' הוא עיקרה ד' כמ"ש בספד"צ פ"ד (נט ע"ב), וכן הם משורשם כי הם הו"ד דמילוי יו"ד והד"ו שבצורת ה' וכנודע כ"ז.

אך הטעם הוא ע"פ מ"ש הרב בשער א"א (פרק י) כי הי"ג ת"ד הנה הם מתחלקים בשורשם בב' בחי' ח' וה', ח' הם מחכמה ממלכות שבו עד הבינה שבו, כי הב' ראשונים שהם הכתר והחכמה שבו אין יכולת בתחתונים לקבל הארתן. וה' הם מהכתר מהחסד עד הוד, כי מהכתר אינם יכולים לקבל את כל הנר' שבו, ומכואר שם כי הח' דחכמה הם ולג' ע"א} למעלה והה' דכתר הם למטה יעו"ש. והנה זהו הענין מה שאבא הוא כלול בחי' תיקונים, כי הם הח' דחכמה אשר הם למעלה, ואימא בה' תיקונים כי הם הח' תיקונים אשר מהכתר שהם למטה (כי כל עניינה דאימא הוא ע"ש הכתר, וכן נקרא אהי"ה כמוהו כמ"ש הגר"א בתיקונים דף מו ע"ד ע"ש). וכן הוא הענין בהזו"ן, כי ז"א לוקח לעיקרו ח' תיקונים שהם הח' תיקונים שמחכמה, והה' תיקונים דהכתר הם להנוק' כי שורשה היא משם, ובסוד אנ"י ואי"ן כנודע¹⁹⁸. וכן הוא בתפילת אליהו זל"מ (תיקו"ז יט ע"א) כתר עליון איהו כתר מלכות, ועליה אתמר מגיד מראשית אחרית (ישעיהו מו י). ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי שורש הזו"ן אשר בהי"ג ת"ד הנה הם ח' לז"א וה' לנוק'.

סעיף ד'

ומעתה נחזור לעניינינו, כי הנה אורות החוטם פה שהם הד' שמות עסמ"ב אשר לעיל בכל הסי' ד', עם הד' שמות עסמ"ב אשר בכל הסי' ה' דעניינינו, והנה הם תולדות המ"ה וב"ן דסי' ב', אות ז' ח' שהם סוד הזו"ן שבהע"ב דאות ה' שהוא הא"א הכללי לכל האורות דהאח"פ. והנה עומדים בו אותן הזו"ן בהנה"י שלו שהוא שרשן, ומשם הם יוצאים, והנה ישנם בהנה"י י"ג בחי', וכולם כלולים בהיסוד, והם סוד הי"ג תיקונים, שישנם בהיסוד ג"כ כל סוד הי"ג ת"ד וכנ"ל¹⁹⁹. ובו הנה נאחזים הזו"ן שהם המ"ה וב"ן שבסי' ב' אות ז' ח', שהם השרשים פנימים דחוטם פה. והנה הז"א שהוא השם מ"ה דסי' ב' אות ז' עם כל תולדותיו שהם אורות החוטם הנמשכים ממנו, הנה הוא לוקח מאותן הי"ג תיקונים הכלולים בהיסוד ח' תיקונים, ובהם הנה הוא אחיזתו ושורשו דכל המ"ה דאות ז', עם כל תולדותיו שהם הד' שמות עסמ"ב דכל הסי' ד'. ואלו הח' תיקונים הנה הם הח' בחי' תולדותיו.

¹⁹⁷ ז"ל בשלימות: בהאי אדם שארי ותקין כללא דדכר ונוקבא כד אתתקן דיוקנא בתקונוי ושארי לאחורוי מחדוי מבין תרין דרועין באתר דתליין שערי דדיקנא דאתקרון תפארת ואתפשט האי תפארת ותקין תרין חדין ואשתלף לאחורוי ועבד גולגלתא דנוקבא, כלא סתימא מכל סטרוי בשערא בפרצופא דרישא, ובכללא חדא אתעבידו בהאי תפארת אדם דכר ונוקבא, הה"ד כתפארת אדם לשבת בית (ישעיה מד).

תרגום: באדם זה התחיל ותיקן כללות זכר ונקבה. כאשר נתקנה צורה זו בתקונוי והתחילה מאחוריו מהחזה שלו מבין שתי זרועותיו, במקום שתלויות שערות הדיקנא הנקראות תפארת. ונתפשט זה התפארת, ותיקן שתי החזות והוצאו לאחוריו ועשה את הגולגולת של הנקבה, שכולה סתומה מכל צדדיה, בשערות פרצוף ראשה ובכלל אחד נעשה האדם על ידי תפארת זו לזכר ונקבה, זהו שנאמר "כתפארת אדם לשבת בית".

¹⁹⁸ עי' תיקו"ז ז ע"א: שכינתא תתאה אדני, מתתא לעילא מן אנ"י עד אי"ן, עשרה מעילא לתתא.

¹⁹⁹ לב ע"ג.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

העליונים דהנה"י, היינו הב' פרקין עליונים דהיסוד, וששה בחי' מנצח הוד שהם: תרין כולין, תרין ביעין, תרין שוקין. ומאלו הח' בחי' הנה הוא שורש השם מ"ה דאות ז' עם כל תולדותיו, שהם הד' שמות עסמ"ב שבכל הסי' ד'. והנה הם תלויים ועומדים על אלו הח' בחי' העליונים דהנה"י שבהע"ב דאות ה'.

אמנם ענין יציאתם מהחוטם הנה הוא, כי הנה כבר בארנו לעיל בכמה מקומות כי כל לידת המ"ה דאות ז' עם הב"ן דאות ח' שהם הזו"ן שבהע"ב דאות ה', הנה היה לידתם ע"י עליית נה"י בחג"ת, ועי"ז הנה נשרשו שם לעולם להיות אחוזים ג"כ בהחג"ת שלו שהוא משבולת הזקן דא"ק ולמעלה, הגם שעיקר תלייתם בו הוא רק בהנה"י שבו שהם משבולת הזקן דא"ק ולמטה, אך ע"י עליית נה"י בחג"ת שהיה לצורך מציאותם, הנה נשרשו שם לעולם להיות אחוזים בהחג"ת ג"כ, וזהו ענין יציאת תולדותם וגילויים מה שיצאו למעלה משבולת הזקן, שהוא דרך החוטם פה וכמו שבארנו בזה לעיל סי' ב' ובכ"מ. והנה עי"ז הנה נמצא ג"כ כי גם אחר שנתפשטו הנה"י למקומם שהוא מהשבולת הזקן דא"ק ולמטה, עכ"ז הנה נשארו פנימיות הנה"י עצמם עיקרם ג"כ לעולם למעלה, כי הרי בהם הנה אחוזים עיקרן דאורות חוטם פה.

והיינו כי הנה אורות החוטם אשר הם מתפשטים מהחוטם עד החזה, הרי הם תופסים בא"ק ג' גבולים: מהחוטם עד הפה א', ומהפה עד שבולת הזקן ב', ומשבולת הזקן עד החזה ג'. ובהם הנה הוא כל הי' ספי' דאורות החוטם, כי כל י' ספי' הנה הם בד' מדרגות כח"ב חג"ת נה"י מלכות, והנה הם בהג' גבולים הנז', היינו הכח"ב שבו מהחוטם עד הפה, החג"ת שבו מהפה עד שבולת הזקן, הנה"י שבו משבולת הזקן עד החזה. אמנם המלכות שבו, הנה היא מתלבש ומשתתף באורות הפה המתפשטים עד הטבור, והנה בתוך אלו הי' ספי' דהחוטם אשר הם מהמ"ה דסי' ב' אות ז', הנה מתלבשים הח' בחי' העליונים דהנה"י הפנימים שבהע"ב דאות ה' וכנ"ל, והוא בסדר זה: כי הכח"ב שבו הנה הם בהפרק עליון דהיסוד אשר מבפנים להגוף ובהב' כולין שבימין ושמאל, והחג"ת (לג ע"ב) שבו הנה הם בהפרק האמצעי דהיסוד אשר מחוץ להגוף ובתריין ביעין, והנה"י שבו הנה הנצח הוד הם נאחזים ותלויים בהב' שוקין דהע"ב דאות ה', אך היסוד שבו הנה הוא באמת אין לו שורש מיוחד במה לתלות, והוא ע"ד היסוד דז"א דאצילות שאין לו שורש מיוחד אליו והוא נעשה רק בסוד תוספות, שנתוסף אור לצורכו מלמעלה, ע' נסירה (פרק ח) ובכ"מ, ובזוה"ק בראשית (ט"ז ב' ויז ע"א) וע' שעה"כ (ל"ה רע"א). וכן הוא עדין בענינינו באורות החוטם שהם מהמ"ה דסי' ב' אות ז' שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה', הנה אין להיסוד שבו על מה לסמוך, והנה הוא נעשה ג"כ רק בסוד תוספות, כי נתוסף לצורכו אור מלמעלה למעלה, שהוא מהכתר העליון אשר בהי"ג ת"ד שבסוד אורות האזניים וכמו שיתבאר למטה עומק הענין בזה, ונעשה היסוד שבו ע"י תוספות אור מלמעלה וע"ד שהוא בז"א דאצילות וכנז'.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו מכ"ז על הנה"י דהע"ב דאות ה', כי הנה הגם שכל נה"י הנה הם רק מהטבור ולמטה, ור"ל שכל המציאות אשר מהטבור ולמטה עד סוף רגליו הנה הוא הנה"י שבכל פרצוף וכנודע, וכן הוא באמת גם בהע"ב דאות ה'. והטבור שלו הרי הוא רק בגבול השבולת הזקן דא"ק כנודע בדברינו, והרי הוה הנה"י שלו רק למטה משבולת הזקן דא"ק, עכ"ז הנה ע"י עליית נה"י בחג"ת כאשר עלו לצורך ההתהוות דהז"א שבו שהוא השם מ"ה דסי' ב' אות ז', הנה ע"י רוממות מעלת הע"ב דאות ה' שלא ניכר בו חלוקי מדרגות כלל, ולא נמצא בו בחי' פרסא ח"י להפסיק בו בין החג"ת להנה"י, הנה נשארו בו פנימיות הנה"י מושרשים לעולם למעלה במקום החג"ת שלו, שהוא למעלה משבולת הזקן דא"ק, גם אחר שחזרו ונתפשטו הנה"י החיצונים למקומם שהוא למטה מגבול השבולת הזקן דא"ק. וזהו מה שנמשכו ויצאו תולדות האור דהמ"ה דסי' ב' אות ז' שהם אורות החוטם, ויצאו הם ונתפשטו מהחוטם שהוא למעלה משבולת הזקן, והם אחוזים ותלויים

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בהח' בחי' העליונים דהנה"י כנ"ל, והוא ע"י פנימיותם שנשארו מושרשים לעולם במקום החג"ת גם אחר שנתפשטו החיצוניות שלהם למקומם שהוא מגבול השבולת הזקן דא"ק ולמטה וכנ"ל.

ולא עוד, כי הנה הפרצוף פנימי דהחוטם והוא השמות ע"ב וס"ג שבס"י ד' אות י"ג י"ד, שהם ההתפשטות הא' דאורות החוטם אחר שנסתלקו ועלו למעלה, הנה עלו ונשארו הם מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים וכמו שכתבנו שם ע"ש. והנה הם אחוזים ותלויים גם בהב' פרקין תתאין דחסד וגבורה דהע"ב דאות ה' ובפנימיות השליש תחתון דהת"ת שבהע"ב דאות ה' אשר מהטבור שבו עד סוף הגוף שבו. וכ"ז הוא כי ע"י עליית נה"י בחג"ת אשר עלו גם בהע"ב דאות ה' לצורך המציאות דהמ"ה דאות ז', שהוא בחי' הז"א שבו, הנה משום רוממות מעלת הע"ב דאות ה' הנה נשארו הפנימיות דהתנה"י אשר גם מהטבור ולמטה מושרשים לעולם בהחג"ת שבו, ולכך עומדים כל תולדות המ"ה דאות ז' שהוא אורות החוטם אחוזים ותלויים לעולם בהחג"ת שבו ג"כ, ועומד ההתפשטות הא' אשר להחוטם שהוא הפרצוף הפנימי שבו, הנה עומד הוא גם למעלה מהחוטם ולפנים, ומגיע גם עד האזניים שהוא בכל החצי תחתון דהשליש האמצעי דת"ת דהע"ב דאות ה', הגם שעיקרו דכל המ"ה דאות ז' עם כל תולדותיו הנה הם רק מהטבור ולמטה דהע"ב דאות ה', שהוא משבולת הזקן דא"ק ולמטה ודי בזה.

והנה אומר עוד דבר אחד והוא שייך לעיל בסמוך בענין מה שאמרנו על היסוד דהמ"ה דאות ז' עם כללות אורות החוטם, שאין להיסוד על מה לסמוך והוא בא בסוד תוספות וכנ"ל. הנה עומק הענין הוא, כי הנה המקור אשר ממנו נובע ונמשך התוספות אור אליו, הנה הוא ע"פ דברי הרב בשער א"א (פ"י) בענין הי"ג ת"ד שהם ח' מהכמה וה' מכתר, והח' דחכמה הם למעלה והם ממטה למעלה ממלכות עד הבינה, מלכות למעלה ובינה למטה, והוא בתיקון ח' נוצר חסד. והח' דכתר הם למטה והם ג"כ ממטה למעלה מהוד עד חסד, והוא בתיקון י"ג ונקה. ואמר שם (לג ע"ג) כי הנה עכ"ז הנה מתגלה שם היסוד דהכתר ג"כ, והוא בבינה דחכמה שהיא נוקבא דיליה, וכלול היסוד דכתר ג"כ בתיקון נוצר חסד, כי נוצר הוא הבינה דחכמה, וחסד הוא היסוד דכתר ע"ש. והרי עומד שם היסוד דכתר שלא לצורך הי"ג ת"ד עצמן כלל. והנה הוא לצורך שורש ומקור להיסוד דז"א להיות מעיין נובע אליו, והוא עומד בבינה נוצר חסד, שהיא נוצר אותו החסד בתוכה לצורך הז"א. וכאשר יצא ונעשה מציאות הז"א, הנה ע"י הזווג דהב' מזלין (ע' פע"ח ק"ש פרק כ, עמידה פרק יד) הנה מתפשט ונמשך אור היסוד דהכתר שבתיקון ח' נוצר חסד עד תיקון הי"ג ונקה שהוא מגיע בראש ז"א, ומתרבה ע"י השפע במוחין דז"א, ונמשך בו אור גדול בראשו, ומכת אור זה נתוסף בז"א ונתהווה בו בחי' היסוד שבו כמ"ש הרב בנסירה (פרק ח) ע"ש. והרי נעשה היסוד דז"א בסוד תוספות, והוא מסוד היסוד דכתר עליון שבתיקון ח' נוצר חסד, ונעשה ונמשך בו ע"י התיקון י"ג שהוא המזל תחתון ונקה. והוא ענין היסוד שהוא תלוי בדיקנא, ובסוד סרים אין לו זקן כמ"ש הרב בנסירה (סוף פרק ג), כי התהוותו הוא מהב' מזלין נוצר ונקה וכנ"ל.

והנה נולד לנו מזה עוד עומק ענין אחד, כי הנה אמרנו לעיל סעי"ג כי ענין המ' תיקונים דז"א הנה עיקרן מה ששייך אליו עצמו הנה הוא באמת רק ח' תיקונים, וכמו אבא שכלילותו הוא רק בחי' תיקונים, והתיקון ט' דז"א הוא רק ע"י שורש הנוק' שבו, והוא שייך אליה וכנ"ל. והנה כן הוא באמת גם בענין המ' ספ"י דז"א, כי עיקרן מה שהוא לז"א עצמו הוא רק ח' ספ"י, כי היסוד הנה הוא רק לצורך המלכות, וכן הוא נכנס כולו בה וכמ"ש הגר"א בתיקונים (ריש תיקון מ' דף פ"ט ע"ב), כי כל האברים משמשים בו כל א' לתשמיש מיוחד שהוא אליו עצמו, לבד היסוד שכל מציאותו הוא אינו אלא בשביל הנהר, ולכן

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

נקרא הוא ג"כ נהר. ור"ל כי הנהר הוא עיקרו ע"ש הדעת, כי הדעת בו חדרים ימלאו (משלי כד ד), ועיקרו דהדעת הוא לצורך היסוד שהוא הזווג, ובסוד והאדם ידע בו²⁰⁰ (בראשית ד א) וידע אדם כו' (שם כה), ולכן נקרא היסוד ג"כ נהר כמ"ש ברע"מ פנחס (רמ"ז רע"א) והוא ע"ש הדעת והזווג, כי עיקרו הוא רק בשביל זה, וכמ"ש הנר"א עוד בזה בתיקונים (תיקון נד דף ק ע"ג²⁰¹) ע"ש, וכן אמר ג"כ בספד"צ (פ"א דף ג ע"א ב ע"א) כי היסוד הוא רק לתיקונא נוק' ע"ש. והרי הנה כל היסוד עיקרו רק להמלכות, אבל ז"א עצמו הנה הוא רק ח' ספי', ולכן בא לו היסוד ג"כ רק בסוד תוספות, כי הוא רק להמלכות. וכן הוא בהט' תיקונים, כי מה שהוא אליו עצמו הנה הוא רק ח' תיקונים, והתיקון ט' הוא רק ע"י שורש התיקוני נוק' שבו, והוא בעטרה שבו וכנ"ל. והרי הנה היסוד והעטרה שניהם להמלכות, היסוד הוא בו לצורך המלכות, אבל עכ"פ כי הוא בו עצמו ושייך אליו, אך העטרה הוא רק שורש המלכות שבו, ושניהם נעשים בו רק בסוד תוספות.

והם שניהם הנה הם בסוד מגדל הפורח באויר (חגיגה טו ע"ב), כי הם בין ז"א להנוק', כי הז"א עצמו הוא רק ח' כנ"ל, אך ע"י היסוד שנתוסף בו לצורכה נעשה בן ט', וכן הנוק' עצמה היא רק ד', שכן הוא מקומה בהתנה"י, והוא הד' דאדנ"י²⁰², וכן היא הד' אותיות אדנ"י, שהוא בסוד אנ"י ואי"ן²⁰³. אך ע"י שורשה שבו, שהוא העטרה כתר מלכות, נעשית ה', והוא הה' תתאה דהוי"ה. והרי הנה היסוד והעטרה שניהם יחד בסוד מגדל הפורח באויר, כי הם באויר בין הז"א להנוק', כי עיקרו דהז"א הוא רק ח', ועיקרה דהנוק' הוא רק ד', וע' בסוד מגדל הפורח באויר במאמרי רשב"י (דף נ"ג א' ודף נ"ה רע"א) ושם ושם מבאר אותו על יסוד דא"א ועל יסוד דבינה, וע' עוד בלק"ת (פ' וישב) שמבאר שם על סוד דז"א, ומשום שאין לו על מה לסמוך, אך ע"פ דברינו הנה הוא משום שהוא בין ז"א לנוק', לא מעיקר הז"א שהוא רק ח', ולא מעיקר הנוק' שהיא רק ד'. והרי הוא עומד בין השמים ובין הארץ, שהוא בין הז"א להנוק', והוא מגדל הפורח באויר. אמנם עכ"ז הנה בבחי' תוספות, הנה הוא אחוז בשניהם, ובסוד הכתוב (דבה"י א נט יא) כי כל בשמים ובארץ, ואמרו בזוה"ק (בראשית לא סע"א, ופ' ולג ע"ד) פינחס רנז סע"א) כי כל דא צדיק, בשמים דא תפארת, ובארץ דא כנסת ישראל, וכמו שמתרגם יונתן בן עוזיאל דאחיד בשמיא ובארעא. והנה כ"ז נעשה בו בסוד תוספות, ומסוד היסוד דכתר עליון, וע"י ב' מזלות נוצר ונקח וכנ"ל.

סעיף ה'

והנה בדברינו הללו הנה יתבאר לנו דיבור אחד מדברי הרב אשר המפרשים נתקשו בו, והוא בנסירה (סוף פרק ח בהמ"ק) שאמר שם הרב זה לשונו, ודע כי עד שלא נתהוו ז"ן פכ"פ ונעשה סוד אצילות עד היסוד, לא נתגלה ג"כ מציאות הדעת עליון שבין או"א ולכן לא נזכר הדעת בכלל הי' ספי' כו' ע"ש. ובע"ח הוא הלשון משובש וגם מורכב שם שני דבורים יחד, וע' שעה"ק (דף מג ע"א) כי שם הוא כהוגן, וכן בזהר הרקיע (דף יז ע"ב), וכבר בארנו כל הדיבור כולו בחלק הביאורים בשער מטי ול"מ פ"ד אות כ"ב ע"ש. אמנם נחזור עתה רק על ביאור הלשון הנז', כי הנה הוא ע"פ עומק הדברים שהעלינו כאן

²⁰⁰ עי' בהגר"א בתיקו"ז ו ע"ב ז"ל: ודעת איהי יסוד - דכל ידיעה ביסוד, כמ"ש (בראשית ד א) והאדם ידע כו', וכל יסוד הוא דעת של פרצוף שלמטה כו'.
²⁰¹ ד"ה ברא וז"ל, ר"ל הדעת דנפיק מאו"א וכו' ונקרא היסוד ביחוד נהר, שבו מתקבץ כל הנהרות שהוא הדעת, והוא אינו חי אלא בסוד הדעת אבר חי [דהיינו דווקא בשעת זיווג], ובריאתו הוא בשביל זה, ובסוד והאדם ידע כו', עכ"ל.
²⁰² עי' בהגר"א בספד"צ יח ע"ג ז"ל: ד' אותיות אדנ"י, אי"ן כח"ב כמ"ש בתיקונים, וד' מלכות, ולכן כנגדה ד' תיקונים.
²⁰³ עי' לעיל הערה 198.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בעניינינו שאמרנו, כי נעשה היסוד דו"א רק בסוד תוספות, והוא נמשך מהיסוד דהכתר עליון אשר בהי"ג ת"ד ע"י היחוד הנוצר ונקה שהם הב' מזולין. ונודע הוא כי המזולין הם נעשים לבחי' דעת המכריע בין או"א, כי מתפשט אורם ומתלבש באו"א, ונעשה בהם לבחי' דעת המכריע, והוא הדעת שבין או"א הנזכר בכמה מקומות בשער או"א (פרק ז) ובשעה"כ (דף לה רע"א) ובשער רוח הקודש (דף יד ע"ב בהשמטות שבסוף הספר שם), וכן הוא כאן בעניינינו בלשון הדבור הנז', שאמר מציאות הדעת עליון שבין או"א. וכ"ז הרי הוא לכאורה נגד הידוע שהדעת עליון שהוא המזולין הוא אינו בין או"א אלא שהוא חופף עליהם מבחוץ וכמו שהעריתי בזה בע"ח דפוס ווארשא תרנ"א בשער או"א פ"ז בהגו"ב שם אות ה' ע"ש הנדפס בשמ"י²⁰⁴. אמנם הנה כבר הארכתי בזה לעיל כלל ח' ענ"ב אות ב' ע"ש, והעליתי שם כי הגם שהאמת הוא שעיקר המזולין הנה הם רק בבחי' מקיפים על או"א ואו"א מתכסיין בהון, אך הנה מתפשט אורם ג"כ תמיד באו"א בתוכם ובפנימיותם, והוא הדעת המכריע בין או"א הנזכר בכל מקום, והוא זולת הדעת אשר לאבא עצמו ולאימא עצמה וכמ"ש בשער השמות (פרק ז) וע' [ע"ז דרושי הצלם דרוש ב] בכללי חו"ג (אות י"ד י"ז י"ח), ובשעה"כ (דף ל ע"ד) ובכ"מ, אלא הוא הדעת אשר בין אבא לבין אימא המכריע ביניהם ומייחדם, ונמשך בהם אותו הדעת תמיד ג"כ רק מהמזולין המקיפים, כי נכנס אור המזולין בתוך או"א ג"כ ומתפשט ביניהם והוא הדעת המייחדם.

והוא מה שאמרו באד"ז (דף רפט ע"ב) אתנהירו ג' רישין עלאין תריין רישין (ר"ל או"א) וחד דכליל לון (ר"ל הדעת המייחדם כי על ידו הרי כלולים שניהם יחד לאחד) ובמזלא תליין ואתכלילן ביה²⁰⁵, כי המזלא הוא מקיפם מבחוץ וממנו הם יוצאים והם תלויים עליו ונכללים בו, והמזלא מכסה עליהם, אלא לבד זה הנה הוא מתפשט בתוכם ג"כ שהוא בין אבא לאימא וכדי להכריע ביניהם ולייחדם.

והנה אותו אור הדעת שאמרנו שהוא המייחד את או"א הנה הוא נמשך מאור היסוד דהכתר עליון, אשר הוא בהתיקון ח' שהוא המזל עליון נוצר חסד כנ"ל. וע"י היחוד הנוצר ונקה הנה מתפשט ונכנס אור היסוד דהכתר באו"א ונעשה בהם לדעת המייחדם,

²⁰⁴ ז"ל: כן כתב ג"כ בשער רוח הקודש תיקון נדר ושבועה וכמ"ש שם בהלוח הטעות שבסוף הספר ע"ש וא"כ משמע מכל זה שיש בחי' דעת בין אבא לאימא זולת או"א עצמן ואותו הדעת הוא מקבל מהמזולין והוא המייחד את או"א וכמו שאמר כאן והנה לא מצאתי מבואר בדברי הרב זלה"ה בשום מקום מעניני [מענינו - נוסח לש"ו בספר הגליונות] של אותו הדעת מה שהוא ומכמה מקומות משמע להדיא כי הדעת אשר בין אבא לאימא ומיחד אותם הן הן המזולין בעצמן עיין בהולדת או"א פ"ו ובדרושי מ"ן דרוש י' ובנסירה ספ"ג אמנם גם זה פשוט כמה מקומות שיש בחי' דעת הן לאבא עצמו והן לאימא עצמה [שער טז פ"ד סמוך לסופו ושם פו סמוך לסופו ושער כח פ"ב ושער כט פ"ו ושער ט"ל דרוש י' ו"ד אמנם נראה כי הכוונה כאן על הת"ת דא"א ור"ל על הת"ת דא"א עצמו זולת מה שנעשה ממנו ב' דעות לאו"א ועי' בכל המקומות הנזכרים והבן - נוסח לש"ו בספר הגליונות] אבל שיהיה בחי' דעת בין אבא לאימא זולת המזולין לא נמצא מבואר מענינו מה שהוא בשום מקום ואחר שעמדתי ע"ז כמה שנים מצאתי להאר"י זלה"ה בעצמו שהיה מסתפק בזה והכריע ביותר שהאמת כי הדעת אשר בין אבא ואימא הוא רק המזולין בעצמן וכמו שמבואר בשער מאמרי רשב"י פ' תרומה דף ט ע"ב [דף כג ע"ג סמוך לסופו ועי' עוד שם ג ע"ד סמוך לסופו - נוסח לש"ו בספר הגליונות] שורה ל' וכן הוא בזה הרקיע דף קט ע"א מדפוס קארעץ וכן תפס ג"כ בפשטות שם דף קכא ע"א ע"ש (לש"ו).

²⁰⁵ ז"ל בשלימות: כד אתנהיר נהיר ממזלא יקירא אתנהירו ג' רישין עלאין תריין רישין וחד דכליל לון ובמזלא תליין ואתכלילן ביה מכאן שארי לאתגלייא יקירו דדיקנא דאיהו מזלא סתימא ואינן מתתקנן כמה דעתיקא קדישא תלת רישין מתעטרין ביה הכי כלא בתלת רישין וכד אתנהרן תליין כלהו דא בדא בתלת רישין מתריין סטריין וחד דכליל לון.

תרגום: וכשמאירים, מאירים מהמזל המכובד. האירו ג' ראשים עליונים: שני ראשים, וראש אחד הכולל אותם. והם תלויים במזל ונכללים בו. מכאן מתחיל להתגלות כבודו של הדיקנא, הרי הוא המזל הסתום, והוא נתקן. וכמו שעתיקא קדישא, ג' ראשים מתעטרין בו, כך כולם בג' ראשים, וכשהם מאירים תלויים כלם זה בזה, בג' ראשים. שנים מב' צדדים, ואחד הכולל אותם. ועי' באריכות ח"א כח ע"ד.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ומהם בסיוע דהמזל ונקה המגיע עד רישא דז"א הנה מתפשט אותו אור היסוד ג"כ בראשו דז"א, ונתוסף בו ומתרבה אור המוחין שלו, ומתפשט ונתהווה עי"ז בחי היסוד שבו וכמ"ש הרב בנסירה (פרק ח). והרי נעשה מהיסוד דהכתר עליון הן מציאות הדעת אשר בין או"א והן מציאות היסוד דז"א, והנה הם נמשכים ונעשים שניהם כאחד הדעת שבין או"א והיסוד דז"א, ושניהם הם מהיסוד דכתר עליון, ונעשה כ"ז ע"י היחוד דנוצר ונקה. והוא הענין דכפית הראש שאמר הרב בנסירה (פרק ח) שהוא סוד זווה דהמזל הרמוז בדברי הרב בשעה"כ (ד' ל"ב ע"א) וכן בפע"ח (שם [ק"ש] פ' י"ד). (לד ע"א)

והרי נעשה הדעת שבין או"א והיסוד דז"א שניהם מהמזל, ושניהם הם מאור היסוד דהכתר עליון העומד במזל עליון נוצר חסד אחר שמתפשט בהמזל תחתון ונקה. אך עכ"פ הוא כי שניהם הם ממקום ומקור אחד, וכן נעשים שניהם בעת אחד. וזהו שאמר הרב בהדיבור הנ"ל אשר בנסירה (סוף פרק ח בהמ"ק) וכן בשעה"ק (דף מ"ג ע"א), כי כאשר עדיין לא נאצל מציאות היסוד בז"א, הנה לא היה נגלה עדיין ג"כ בחי דעת המכריע בין או"א, כי שניהם נעשו כאחד מאור היסוד דהכתר עליון המתפשט מהמזל עליון להמזל תחתון, ונמשכו שניהם כאחד ע"י הזווה דהמזל.

והנה הם שניהם נעשו בסוד תוספות, ולכן לא נמנה ג"כ הדעת בכלל הי' ספי, כי הוא אינו בפנ"ע כלל, אלא או שהוא כלול בהמזל, או שהוא כלול באו"א, משא"כ היסוד דז"א, כי הנה אחר שיצא ונעשה הרי הוא למטה והוא מיוחד ועומד במציאות בפנ"ע.

והעיקר הוא, כי כל מה שהוא בסוד תוספות, הנה לא נחשב במנין הספי, כי לא היה בעולם הנקודות²⁰⁶, וכן הוא מסתלק בעת הפגם²⁰⁷, ולכן הוא כי הנה באשר כי או"א קודם התיקון הנה היה חסר בהם אותו הדעת המיוחדם, כי הוא הרוא דמתקלא אשר לא היה בעולם הנקודות, ועי"ז הנה לא היו או"א משגיחין אפין באפין כמ"ש בספד"צ (פ"א ב ע"א), וכן הוא מסתלק עיקרו בעת הפגם כי ממנו הוא הזווה שלים שחסר עתה ונפסק מעת החורבן, ולכן לא נמנה הדעת במנין הספי. משא"כ היסוד שהוא משמש פנימי וחיצוני שלים ולא שלים, כי הכל צריך לצאת דרך בו עי' מ"ן ומ"ד (דרוש ד) ופנימיות וחיצוניות (דרוש י), והוא עיקר קיום העולם, אות ברית עולם. לכן הנה יצא הוא באמת לעיקר בעולם הנקודות ג"כ, והתוספות שאמרנו בו שנעשה גם בו לאחר התיקון, הנה הוא רק לפנימיותו שהוא לאור הפנימי שבו שעולה עד המוחין, והוא מיוחד בהדעת רוא דמתקלא וסליק עד מוחא עלאה כמ"ש בסבא משפטים (דף קי ע"ב) ובדברי הרב בשבירת הכלים (פרק ג) ע"ש. וזה אשר בא לו ג"כ רק בבחי' תוספות בעת התיקון, והוא בא לו ביחד עם הדעת אשר בין או"א וכנוז, כי הם שניהם ממקום ומקור אחד שהוא מהיסוד דהכתר עליון ומהזווה דהב' מזל, אבל כלי היסוד והחיצוניות שבו הנה זה יצא גם בעולם הנקודות למציאות בפנ"ע, וכן הוא עומד במציאות בפנ"ע לעולם גם אחר התיקון, כי זווה הוא רק לפרקים²⁰⁸, ולכן נמנה היסוד מכלל הי' ספי משא"כ הדעת. כי הנה הגם שהדעת החיצוני הנה הוא יצא ג"כ בעולם הנקודות, כי הוא מלך הראשון בלע בן בעור²⁰⁹, אמנם לאחר התיקון הנה אין גילוי לו לעולם בפנ"ע, כי הוא תמיד בפנימיות כל ספי אשר כל א' הוא כלול מחו"ג, והוא בפנימיותו המיוחד כל הו"ג ואין לו מציאות בפנ"ע כלל. ובפרט הדעת הפנימי, אשר מרזא דמתקלא, אשר על ידו הוא כל הזוונים, והוא היה חסר בעולם הנקודות, והוא בא רק בסוד תוספות לאחר התיקון לבחי' הדעת המיוחד את או"א. וכן הוא ג"כ כל אור הפנימי

²⁰⁶ עי' בהגר"א בספד"צ א ע"ד בהגהה.

²⁰⁷ עי' ע"ח שער המלכים פרק ו.

²⁰⁸ עי' בהגר"א בספד"צ ב ע"א שזה לאפוקי או"א שזווגם תדיר.

²⁰⁹ עי' בהגר"א בספד"צ ב ע"ד ד"ה ומלך הראשון הוא דעת.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דהיסוד אשר זוונו הוא רק לפרקים, וכן בהיחוד דהאו"א הנה חסר עתה הזווגא שלים²¹⁰. וכ"ז הוא משום שהוא היה חסר בעולם הנקודות, ולכן משום כ"ז הנה לא נמנה הדעת בכלל הי' ספי'.

הנה כ"ז הוא מה שנוגע לביאור הלשון שבדברי הרב אשר בנסירה (סוף פרק ח), כי הוא ע"פ מה שהעלינו כאן בענין היסוד דו"א את שורשו ומקורו, כי הוא משורש אחד עם הדעת אשר בין או"א, ולכן הנה הם תלויים זבי"ז. וכן הנה העלינו ג"כ כי מה שנודע שזו"א הוא ט' ספי' וכן הוא נתקן בט' ת"ד והוא א' ח' דאחד, הנה עיקרו גופה הוא באמת רק ח' ספי', וכן בהת"ד הנה מה ששייך אליו עצמו הוא ג"כ רק ח' תיקונים, ולכן הוא כי הא' ח' דאחד הרמוז על זה הנה הם בב' אותיות, כי מה ששייך אליו עצמו הוא רק ח' ספי' וח' תיקונים, והוא הח' דאחד. אבל הספי' ט' והתיקון ט' הוא שייך להנוק, והם עומדים בו משום שכל קבלתה הוא ממנו, והיא מיוחד עמו (לד ע"ב) והוא הא' דאחד וכנ"ל כ"ז בסעי' ג' ד'.

[סעיף ו']

והנה יצא לנו מזה ג"כ כי הזו"ן הנה הם מרומזים בכל הי' אותיות כולם אשר מא' עד י', כי הי' הוא על כללות שניהם, כי היא משלמת לעשר כנודע (ע"ח שער כה פרק א). והט' הוא על יחודה בו, והוא הא' ח' דאחד וכנ"ז, והה' הוא על עיקרו השייך אליו, והוא זולת היסוד, כי הוא משמש להמלכות, והוא שייך אליה כנ"ל, וכן מרמוז הח' ג"כ על יחוד שניהם, הוי"ה אדנ"י משולבים יאהדונה"י, כי היצוניותו הוא ח', והוא זולת היסוד וכנ"ל סעי"ד, ובפנימיותו הוא ג"כ ח', והוא ע"י יסוד המייחדם, שהוא ע"י הדעת הפנימי. ואז הנה הוא ח' ע"ש הח' אותיות דהוי"ה אדנ"י משולבים, ז' הוא על כללות הז"ת, ו' הוא ע"ש הוי"ק, והיא כלולה אז עמו בסוד פסיעה לבר (זהר בלק רג ע"ב), ובסוד העטרה בעיבור, וכן באחורי הת"ת ביניקה, ה' הוא ג"כ על כללות הי' ספי' שהם חמש כנגד חמש כמ"ש בספר יצירה (פ"א מ"ג), והם ה' חסדים וד' גבורות, וכללותם הוא ה', כי נכללו שניהם יחד כל א' כלול מחו"ג. ד' הוא על כלילותם בחגת"ם שהוא בכח"י קטנות שהם ז"ת, וכלילותם בחבת"ם בגדלות שהם י', והוא הד' אותיות דהשם הוי"ה ב"ה. ג', הוא על כלילות הי' ספי' דזו"ן שהם כלולים בג' קוין, כף זכות וכף חוב ומכריע (ס"ו פ"ב מ"א), והוא רזא דמתקלא שורש סוד של שם י"ב, ע' הגר"א ספד"צ בתחילתו (ב ע"א). ב', הוא זו"ן שהם ד' פרצופין והם כלולין באחד, והוא באות ב', שהוא אות אחד. וכן הם ב' שמות הוי"ה אדנ"י, והם משולבים באחד יאהדונה"י, והוא ע"י אור א"ס המייחדם, וזהו מה שנכרא העולם באות ב'. אמנם הנה היה כל הבריאה רק ע"י האור הגנוז שהאיר בו, שהוא האור דיום ראשון, והוא הא' דאנכי, שעליו אמר הקב"ה לית בי יחודא (שהוא היחוד דהוי"ה אדנ"י) אלא כך כמ"ש בזוה"ק (ח"א ג' רע"ב), כי היחוד דהוי"ה אדנ"י הוא ע"י אור א"ס הנתגלה בהאור דיום ראשון שהוא הא' דאנכי דמתן תורה, ולכן אמר הקב"ה לא' לית בי יחודא אלא כך, כי על ידו הוא היחוד דהוי"ה אדנ"י. והרי נמצא עכ"פ כי מה שנתגלו באות ב' לדרו פרצופים, הנה הם נכללים באות א' לאחד, ועכ"פ הוא כי הנה רמוז הזו"ן באות הא' ג"כ היטיב כי בו הנה הוא כלול כל יחודם.

אמנם הנה עיקר עומק העיון דכלילות הזו"ן באות הא' הנה הוא ע"פ סוד הדברים שכתב הגר"א באד"א (פ' תשא (שמות לד ג) בסוד מסו"ה משה²¹¹), כי הנה הוא בסוד

²¹⁰ היינו על אף שזיווגם תדיר אבל זה זיווג חסרה.

²¹¹ ז"ל: ענין המסוה הוא שם המפורש בנקודת השורש במוצאותיו כידוע. וידוע שהנקודה הוא בתוך ופנימות האותיות והוא אלף וכן א"ק. אבל נקודות הפשוט ה' אחרונה בלא נקודה יראה וזהו ההפרש לשם המפורש. ועוד דכאן הכל נקבות חירק ושוא אבל הוא"ו הוא שוה שניהם

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כתיבת וקריאת השם בנקודותיו, שהוא בנקוד צבאות, שב"א קמ"ץ חולם, שהוא קריאת שם אדנ"י שמספרו ס"ה, והניקוד הנז' הוא מ"ו, והוא סוד מסו"ה ס"ה מ"ו, שמספרו קי"א כמספר אות אל"ף במלואו. וכן השם המפורש שהוא שם מ"ה בניקוד חולם צירי קמ"ץ צירי, הרי מספר הניקוד הוא ס"ו, ועם השם עצמו שהוא מ"ה, הרי ג"כ מסו"ה קי"א כמספר אל"ף במילוי. והרי כולו הא'. את הזו"ן בשני בחי': אחד, בשם המפורש אשר הוא בז"א, אשר בזה הנה היא כלולה בו בה' אחרונה. והשני, בהשם אדנ"י אשר בה, אשר בזה הנה הוא כלול בה, וה' בהיכל קדשו (חבקוק ב ט)²¹². והרי כלולים שניהם בא' בסוד כוונת וקריאת השם, והוא ג"כ ההוראה על יהודים בו וכנז', והרי נתבאר כלילות הזו"ן בכל אות ואות אשר מא' עד י'.

וכן הוא ג"כ אח"כ מהאות כ' עד סוף כל הכ"ז אותיות דהמנצפ"ך הכפולות, הנה שם הם חוזרים ונכללים ג"כ. והיינו, כי מכ' עד ק' הנה שם הם חוזרים ונכללים ג"כ, והיינו כי חוזר אותו הכלילות עצמו על הוראת איך שכל א' הוא כלול מ'י, ומתחיל מאות ב' כי הא' הנה אדרבה הוא שהוראתו הוא לעולם על כלילותם באחד וכנז'. אך מאות ב', הנה חוזר אותו הכלילות עצמו שבאות ב' אשר שם בא ההוראה על זו"ן שהם דו פרצופים וכנ"ל, הנה חוזר אותו הכלילות עצמו באות כ' להורות שכל א' הנה הוא כלול מ'י ספי' ולד ע"ג) פרטיות, שהוא מכתר עד מלכות, והם כ' ספי', ומרמו הכ' על הזו"ן שהם שני פרצופים שלימים כל א' ב' ספי' גמורים, ר"ל בכל חלקי איב"ע שבכל א' כמ"ש הרב בפרצופים (דרוש ז). וענין מה שהזו"ן הם מרומז בכ' שהוא כ' כפופה, כתב המקדש מלך בפ' פקודי (רנד סע"ב²¹³) כי הזו"ן הנה הם אינם מתפשטים למטה שלא ינקו החיצונים מהם. וע' לק"ת (פ' חיי ישרה) בפסוק (בראשית כג ב) לספור לשרה ולבכתה, ע"ש²¹⁴. ועכ"פ הוא כי האות כ' הוא מרמוז ג"כ על כלילות הזו"ן, והוא כי מה שנכללים באות ב' באחדים הנה הם חוזרים ונכללים באות כ' בעשירות וכנז'. ל', הנה הוא על כלילותם בהג' שאמרנו שהוא בסוד המתקלא ימין ושמאל ומכריע, איהו בנצח ואיהו בהוד²¹⁵ ויסוד דא"א הוא מיוחד ביניהם וכמ"ש הגר"א בספד"צ בתחילתו (א ע"ד). הנה ע"ז הם חוזרים ונכללים באות ל' להורות

במספר יב"ק, וזהו שזכה משה למסוה שהוא דרגיה כידוע. מסוה פנים ואחור. פנים דשמה מפרש ודאחור בשמה דנוק' והוא בצד שראו ישראל, וניקוד היא עיגולא בגו ריבועא חיות באופנים, אבל בה הוא משולב חיות עם האופנים.

²¹² עי' תיקו"ז כ ע"א: כגוונא דא עמודא דאמצעייתא דאיהו יה"ה לא אשתמודע לנביא וחוזא אלא בהיכליה דאיהו אדנ"י ורזא דמלה וה' בהיכל קדשו ואיהו כן בקדש חזיתין בקוד"ש בגימטריא בית ואיהו כלילא משבע היכלין משבע ארעין ועליהו אמר דוד אתהלך לפני ה' בארצות החיים ועמודא דאמצעייתא איהו כליל שבע רקיעין ועליהו אמר דוד השמים שמים לה' ולית ידיעא כלל במלכא ובמלבושיה ובתקוניה לבר נש בעלמא עד דייעול לביתיה ולהיכליה דאיהו ב' ועלה אתמר כי ביתי בית תפילה יקרא לכל העמים.

תרגום: כדוגמא זה, העמוד האמצעי שהוא יה"ה, לא נודע לנביא וחוזא אלא בהיכלו שהוא אדנ"י, וסוד הדבר "וה' בהיכל קדשו" (חבקוק ב כ), והיא "כן בקודש חזיתין" (תהלים סג ג), והיא כלולה משבעה היכלות, משבע ארצות, ועליהם אמר דוד "אתהלך לפני יה"ה בארצות החיים" (תהלים קטז ט). ועמוד האמצעי הוא כולל שבעה רקיעים, ועליהם אמר דוד "השמים שמים ליהו"ה" (תהלים שם טז). ואין ידיעה כלל במלך ובמלבושו ובתקונו לבן אדם בעולם, עד שיכנס לביתו ולהיכלו, שהיא ב'. ועליה נאמר "כי ביתי בית תפילה יקרא לכל העמים" (ישעיה נו ז).

²¹³ ז"ל: וכתב ס' אור ישראל בשם האר"י טעם שזו"ן הם כ"ף כפופה לפי שאינם מתפשטים מפני החיצונים אבל אר"א הם כ' פשוטה שאינם יראים מן החיצונים.

²¹⁴ ז"ל: לספור לשרה ולבכותה כ' זעיר' משום ג' לבכי וז' להספד והוי הבכי מועט מן ההספד, והענין הוא משום דהיא עלמא תתאה שהוא כ' זעירא כי כ' [פשוטה] לעולם באמא שמתפשטת תוך ז"א וכ' [כפופה] ברחל שהיא כפופה שאוספת רגליה למעלה שלא יתאחזו בה החיצונים עתה בגלות שהיא למטה שפטירת הצדיקים גורמים להעלותה וזהו ויאסוף רלגיו אל המטה, ועוד הוא כ' זעירא כי כל כ' כתר כי לעולם הכתר הוא אדנ"י ברבוע עולה קכ"ו לכן חיי שרה קכ"ז שהוא א' יותר משום שהיא היתה בחינת כתר ועתה בפטירתה חסר הכתר.

²¹⁵ עי' הערה. **Error! Bookmark not defined.**

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שכל א' מהג' קוין דהמתקלא הנה כלול כל א' מ'י, והם ג' הויות. והנה הם ג' הויות דמלך מלך ימלוך²¹⁶, כי בז"א שהוא כלל האצילות שהוא קודם הבריאה, הנה שם הוא מלך בקמין, וע"ד שיסדו (פיוט אדון עולם) אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא. וע"י המכריע המייחדם הנה הוא ההוה, והוא ה' מלך בסגול, וכמו שיסדו לעת נעשה בחפצו כל אזי מלך שמו נקרא. אבל בתיקון המלכות דלעתיד, שתהיה עמרת בעלה (משלי יב ד) ע"י שתעלה אז בבינה כמ"ש בספד"צ בסופו (דף לו ע"א) קרן ביובלא אתעטר, ור"ל כי עתה הנה היא בעטרה דז"א, ואיהי מאנא תחותיה (ע' רע"מ תרומה קנח ע"א ובמאמרי רשב"י שם), אבל לעתיד תעלה בעטרה דאימא ותהיה עמרה על רישיה, והוא באלף השביעי דאתהרב כלא וחד חרוב (ר"ה לא ע"א), ואז לבדו הוא ימלוך נורא, ונשגב ה' לבדו ביום ההוא (ישעיה ב יא). ועכ"פ הוא כי הוראת דאות ל' הנה הוא על הוראת המתקלא שבאות ג', שכל א' הוא קומה שלימה מ"י ספי', והג' קוין הם ג' הויות, והם הג' הויות דמלך מלך ימלוך בעבר והוה ועתיד כנז'.

אמנם מה שאמרנו כי ה' מלך בקמין הרמוז ברוא דמתקלא, הנה הוא על ז"א שהוא כלל האצילות שהוא קודם הבריאה, ועל זה הוא ה' מלך בקמין שהוא בעבר, והוא ע"ד שיסדו אשר מלך בטרם כל יציר נברא, הרי כ"ז צריך ביאור כי איך שייך תואר מלך על קודם הבריאה, הרי אין מלך בלא עם²¹⁷, ולא אדון בלא עבדים.

ואין להרהר על תואר מלכות דא"ס הנזכר בכמה מקומות, כי הנה הוא על פי מה שבארנו לעיל כלל ד' עניני וכלל ו' עניני, כי הנה כל גילויי ית"ש אשר מאמיתתו הנעלמה ולמטה עד סוף האצילות הנה הוא הכל רק אור המלכות דא"ס, אשר ירד מגילוי לגילוי עד סוף המלכות דאצילות, וכל שינוי המדרגות והשמות אשר מהמלכות דא"ס עד המלכות דאצילות הוא הכל רק ע"י הצמצומים אשר מכל עליון להתחתון, אשר ע"י הוא כל הכלים והתלבשות והמסכים. ומזה הנה הוא כל שינוי המדרגות וכל שינוי הפרצופים כולם, אבל העצמות שבכולם חד הוא מהמלכות דא"ס עד סוף המלכות דאצילות, אלא שנחית מדרגא לדרגא ע"י הצמצומים כנז'. אבל האור הוא כולו חד, שהוא גילוי דא"ס ית"ש שנתגלה באור המלכות כדי למלוך על כל המעשים. והרי הוה המלכות דא"ס ענין אחד ותואר אחד עם המלכות דאצילות, שהוא להמציא את העולמות ב"ע ולמלוך עליהם, והרי הוה כל תואר מלכות משום שהוא ית"ש מלך עולם על כל הנבראים כולם.

אך בענינינו אשר אמרנו כי ה' מלך אשר הוראתו הוא על העבר, הנה הוא על קודם הבריאה. וכן מה שיסדו בהשיר ושבת של אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא (ונמצא כתוב כי רב שרירא גאון ורב האי גאון מפליגים בשבת השיר הזה), הנה כ"ז בודאי קשה הרי אין מלך בלא עם, ואיך שייך תואר מלך על קודם הבריאה. (לד ע"ד)

אמנם הוא הנה כוונת התואר דמלכותו יתברך על קודם הבריאה, וכן התואר דמלכותו יתברך אחר ככלות הכל, הנה הוא על הוראת השבת והתהילה על שהוא ית"ש הנה רק הוא לבד סיבת הכל, וכן הנה רק הוא לבד תכלית הכל (ע' מורה ח"א פ' ס"ט וח"ג

²¹⁶ עי' בהגר"א על ספד"צ ד ע"ב בהגה"ה.

ה' מלך ה' מלך ה' ימלוך לעולם ועד אינו פסוק, אמנם הוא בנוי מחלקי ג' פסוקים שונים, ונזכר תחילה באופן זה כאחד במסכת סופרים פרק ד (וכן איתא בזהר בראשית לד ע"א וכן תיקור"ז קנח ע"ב) ותקנו לאומרו בפסוקי דזמרא ב'יהי כבוד'.

ועי' פת"ש א"א כב, שהזמן מתחלק לג' בחינות, הרי הם היה הוה ויהיה. טעם הדבר, שכן אף חילוק הזמן הוא בסוד המתקלא, שנותן משקל וגבול לאורות להאיר בהדרגה. שורשו הוא בג' הויות של המו"ס, הרי הוא תחילת האצילות (עי' לעיל ג ע"ב). עי' לש"ו כללים ח"ב לה ע"א, שכל השלשה הם למעשה אותו הגילוי, הרי הוא מלכותו ית' (מלך), ושהוא ית' לבדו סיבת הכל (מלך), ושרק הוא לבד תכלית הכל (ימלוך).

²¹⁷ עי' פרקי דר' אליעזר יא וז"ל: העם ממליכין את המלך, ואין המלך ממליך את עצמו אם אין העם ממליכין אותו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

פ' י"ג), כי כ"ז הנה הוא מכוון בתואר מלכות. כי הנה עיקר לשון מלכות הנה הוא ע"ש המלכה ועצה וכמ"ש (נחמיה ה ז) וימלך לבי עלי, וכן (דניאל ד כד) מלכי ישפר עליך. ותואר ה' מלך בסגול שהוא בהוה הנה הוא ע"ש שהוא ית"ש בהמלכתו ועצתו הנה הוא משגיח בכל ומנהיג את הכל תמיד, והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים²¹⁸. והרי נעשה הכל תמיד בהמלכתו ועצתו, וכן הנה נמשך ממילא אחר זה ג"כ בכוונת מלך שליט ומושל וארון הכל, דאל"כ הרי אפשר להיות מניע ח"ו לעצתו ע"י זולתו ח"ו, אבל מאחר כי רק לה' המלוכה ואצל עצתו גזרתו וכל אשר חפץ עשה, הרי נמשך לזה ג"כ שרק הוא השליט ומושל וארון הכל. אך עיקר כוונת דתואר מלוכה הנה הוא על המלכה ועצה. וה' מלך בהוה הוא על שהוא ית"ש לבד מנהיג הכל תמיד, ר"ל כל פרטי המציאויות דהדצח"ם כל כחותיהם וכל פעולתם כל מה שהם עושים בכל משך ימי צבאם, הנה הוא ית"ש העושה ועשה ויעשה לכל המעשים, כי הוא נשמה לנשמה לכל וכמ"ש בזוה"ק וירא (קג ע"ב) בגין דאיהו נשמתא לנשמתא רוחא לרוחא, כי הוא ית"ש הנה הוא הנשמה לנשמה לכל הכחות והפעולות כולם בהוה תמיד, והרי הם כולם בהנהגתו ועל זה הוא התואר דה' מלך.

וכן הוא עד"ז התואר דה' מלך בקמץ שהוא בעבר, ור"ל על קודם הבריאה, הכוונה הוא ג"כ על המלכה ועצה שהיה נמלך ונתיעץ על הבריאה לבראתו, והמלכתו הוה הנה הוא עצמו סיבת כל הבריאה, וכמ"ש קדוש ה' בשיר היחוד יום ג', יכולת ה' בחפצו קשורה, כי הוא אמר ויהי, והיה המלכתו ועצתו על הבריאה, ועל הנהגתה הנה היה הוא עצמה סיבת הכל. וכמו שכוונת ה' מלך בהוה הנה הוא על שהוא עצמו ית"ש הנה הוא פועל הכל וכנוז', כן הוא כוונת ה' מלך בקמץ שהוא בעבר, הנה הוא על שהוא עצמו ית"ש הנה הוא סיבת כל הנמצאים כולם. כי כאשר נתגלה בהמלכתו ועצתו ורצונו עליהם, הנה מהאור והגילוי הזה עצמו הנה יצאו ונעשו כל מעשי בראשית כולם, והוה התואר דה' מלך בסגול על שהוא ית"ש הנה הוא סיבתם תמיד בהוה, והתואר דה' מלך בקמץ על שהוא ית"ש הנה נתגלה ברצונו להעשות סיבתם על כל עיקר מציאותם שבתחילה. ר"ל כי גילוי המלכתו ועצתו ית"ש, הנה הוא היה גילוי רצון ממנו, להוציא את כל המציאות ולהתייחד בכל התהוותה והנהגתה תמיד, כמו כל סיבה עם המסוכב. ונמצא כי האמת הוא כי גילוי ית"ש אשר בהעבר עם גילוי ית"ש אשר בהוה שהוא ה' מלך בקמץ עם ה' מלך בסגול, הנה שניהם גילוי אחד הוא, כי על כל זה הנה היה רצונו וגילוי ית"ש אשר מתחילה להעשות סיבה לכל המציאות כולה ולכל הנהגתה תמיד מן העולם ועד העולם.

וכן הוא ג"כ ענין התואר אשר על לעתיד שהוא ה' ימלוך, שעיקרו הנה הוא בהתיקון האחרון אחר שיתבטל כל הזוהמא כולה, ויזדכך כל העביות ותתחלף המציאות מכתנות עור בע' לכתנות אור בא'²¹⁹, ותתעלה אז כל המציאות כולו מעילוי לעילוי עד שתשוב לשרשה, כי אז הנה יחזרו הזו"ן עם כל צבאיהם שהוא כל המציאות דבי"ע במעי הבינה, ושם הנה תהיה המלכות עטרה על ראשו, עטרת בעלה (משלי יב ד)²²⁰, כי באלף השביעי הנה הוא זמן שליטת המלכות, ותשוב אל אימא להכלל בה, ולכן הנה תהיה אז עטרת בעלה. והוא ג"כ סוד שאמרו (ברכות יז ע"א) צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם,

²¹⁸ מלשון האני מאמין בסידור.

²¹⁹ עי' זהר בראשית לו ע"ב ותיקו"ז יב ע"א, וכן עי' ע"ח שער קליפת נוגה פרק ד', ז"ל, אח"כ עשה לו ג"כ מלבוש אחר מקליפות נוגה והם כתנות עור, וכנגד הלבוש דכתנות אור ג"ע הארץ וכו', וזהו קליפת נגה הוא משכא דחויא כי הרי היא הקליפה החיצונה שבכולם בערך הנחש הדבוקה עם הקדושה. ועי' עוד ע"ח מ"ד ומ"ן סוף פרק א'.

²²⁰ עי' זוה"ק (תרומה דף קנח ע"א) מסטרא דעלמא דאתי לאו איהי מאנא לגביה ולא משמשא לגביה אלא עטרה על רישיה.

תרגום: מצדו של עולם הבא אינו כלי כלפיו ולא משמש אליו אלא עטרה על ראשו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כי צדיקים הן מסטרא דצדיק יסוד עולם ז"א²²¹, ועטרותיהם בראשיהם הוא מלכות שתהיה עטרת בעלה, וכן תהיה עטרה בראש כל צדיק (מגילה טו ע"ב)²²², והוא תכלית האחרון דכל המציאות שתתייחד עם המלכות להיות חד עמהם. ואז לבדו הוא ימלוך נורא, שיאר אור המלכות בכלם, ואז יושלם (לה ע"א) בהמציאות כוונת המלכות ועצמו ית"ש שבתחילה. כי על זה הנה היה הכוונה בתחילה בהגילוי דה' מלך בקמין, היינו לברוא המון ברואים לאין תכלית, ולהנהיגם בכל ההנהגה דהששת אלפים שנה, שהוא בכל הגילוי דה' מלך בסגול וכנ"ל, ואח"כ לתקנם ולהעלותם לכללם באותו אור המלכות עצמה אשר משם יצאו, ולייחדם בה שהוא הגילוי דה' ימלוך וכנז', והוא תכליתם האחרון אשר לזה היה הכוונה בתחילה, וכמו שיסודו סוף מעשה במחשבה תחילה (עי' תיקור' ז ע"א). וכוונת התכלית הוא עצמה הנה היא הסיבה שבתחילה, וכנודע שהתכלית הנה היא עיקר הסיבה²²³. וא"כ נמצא כי הגילוי דה' מלך עם הגילוי דה' ימלוך שניהם אחד הוא, כי הרי התכלית עצמה הנה הוא הסיבה, אלא הוא כי בהבריאה שהיא בזמן, נעשו בה לשני גילויים, ובשני זמנים זה בעבר לסיבת הבריאה, וזה בעתיד לתכלית הבריאה, אבל עצמותם גופה אחד הוא. כי הרי האור אשר נתגלה בהתכלית הנה הוא עצמו היה מתחילה לסיבה כנז', והרי נמצא כי האור דה' מלך וה' ימלוך חד הוא.

והנה בארנו בכמה מקומות מדברינו כי הנה כל אותה ההנהגה עצמה אשר בכל הששת אלפים שנה דזמן ההוה, הנה הגם שהיא נראה שהיא היפך מכל כוונת התכלית שבה, אך באמת ובעומק הנה היא עצמה הסיבה להביא את כל המציאות כולו לתכלית האחרון, וכמו שבארנו בזה בספר הקדו"ש ובספר הדע"ה בכמה מקומות. וא"כ נמצא, כי כל הנהגת ההוה אשר בכל הששת אלפים שנה דזמן קיום העולם, שהוא בהגילוי דה' מלך בסגול, הנה היא עצמה הסיבה המביאה להתכלית שהוא בהגילוי דה' ימלוך. והרי הם שניהם אור אחד, כי הסיבה והתכלית אחד הוא כנז'. וכן הם אחד עם הסיבה הראשונה דכל המציאות בכלל, שהוא הגילוי דה' מלך בקמין, וכנ"ל דמלך ומלך אחד הם, וכן מלך עם ימלוך, וכן מלך עם ימלוך. והרי הוה כל גילוי ית"ש אשר במלך מלך ימלוך אנודים ואחודים, תוך וסוף וראש, כמ"ש קדוש ה' בשיר היחוד יום ג', וכן הם נעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן כמ"ש בספר יצירה (פרק א משנה ז).

והרי נתבאר לנו מכל דברינו כי עומק כוונת התוארים דה' מלך ה' מלך ה' ימלוך הנה הם על שהוא ית"ש הנה הוא עצמו סיבת הכל ופועל הכל ותכלית הכל, וכמו שהעמיק בזה הרמב"ם ז"ל במורה (ח"א פ' ס"ט וח"ג פ' י"ג) ע' שם ושם ובדברינו לעיל כלל מ"ו ענף י"א ע"ש. וה' מלך בקמין שהוא בעבר, והוא קודם הבריאה, וע"ד שיסודו אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא. הנה התואר הוא שהוא בעצמו ית"ש הנה הוא לבד סיבת כל הבריאה כולה, כי לשון מלך הנה הוא על שם המלכה ועצה, וכאשר נמלך ר"ל שנתגלה ברצונו ית"ש להמציא את הבריאה, הנה באשר שיכולתו ית"ש הוא בחפצו קשורה, הנה נעשה הגילוי רצון הוה עצמו לסיבה לכל הבריאה כולה, ועל זה הנה הוא התואר דה' מלך בקמין, שהוראתו הוא על קודם הבריאה. וכן הוא עד"ז התואר דה' מלך בסגול שהוא בהוה, הנה הוא ג"כ על שרצונו ית"ש הנה הוא עצמו הסיבה לכל הפעולות כולם הנעשה תמיד. וכן בענין תכלית כל המציאות כולו ככוונתו ית"ש, אשר עליה אשר בשביל זה גילה רצונו בה במציאותה ובהנהגתה תמיד להיות הוא עצמו, ר"ל רצונו ית"ש עצמו,

²²¹ עי' ע"ח שער השמות פרק ו, תתעלה המלכות למעלה מז"א הנקרא ת"ת בסוד צדיקים יושבים ועטרותיהן בראשיהם.

²²² עי' שעה"כ (דרושי עמידה ד) מבחי' הכתר הזה הנמשך אל ז"א מצד אימא עליו רמזו בס' התיקונים וז"ל אימא עלאה איהי כתר בראש כל צדיק וצדיק ומצד זה נקרא הכתר נוקבא לפעמים כנודע.

²²³ עי' מורה נבוכים ח"א פ' ס"ט וח"ג פ' י"ג.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הסיבה אליה תמיד כנוז. הנה הכוונה בכ"ז אשר ממנו ית"ש הנה הוא ג"כ רק להיות הוא עצמו ית"ש לבד תכליתם האחרון, כי אליו ישובו ויוכללו בו באחדותו הנעלמה, שהוא ברצונו אשר עליהם. והוא תכליתם האחרון מכל הזיו והזוהר והנועם והעונג שאין למעלה מזה, ואז ישמח ה' במעשיו (תהלים קד לא), כי יושלם רצונו והמלכתו אשר עליהם. והרי נמצא כי כל גילוי רצונו ית"ש אשר בה' מלך בקמץ ובה' מלך בסגול, שהוא בהסיבה והפעולה, הנה כ"ז יושלם בהתכלית שהוא בהגילוי דה' (לה ע"ב) ימלוך, והוא תכלית האחרון שאין תכלית אחריה, וזהו ה' ימלוך לעולם ועד, כי הוא נצח סלה ועד.

והנה אלו ג' הויות דמלך מלך ימלוך, הנה לפי דברינו לעיל הנה הם מתחילה כלולים באות ג' כי הם ברזא דמתקלא, והוא כלילות הזו"ן בג' קוין איהו בנצח ואיהו בהוד²²⁴ ויסוד דא"א הוא המכריע ומייחדם כמ"ש הגר"א בספד"צ פ"א (א ע"ד) בענין המתקלא. אמנם כי באות ג' הנה הם רק בכללות, אך אח"כ הנה חוזרים ונכללים באות ל' להורות שכל א' מהג' קוין איהו קומה שלימה מי' ספי שהוא הויה שלמה, והם ג' הויות דמלך מלך ימלוך וככל מה שאמרנו, כי איהו בנצח והוא ז"א שהוא כלל האצילות שהוא קודם הבריאה והוא סיבת הבריאה, ושם הנה הוא גילוי התואר והאור דה' מלך בקמץ וכנ"ל. והקו האמצעי המכריע הנה הוא הגילוי תואר והאור דה' מלך בסגול שהוא בהוד, והוא האמצעי בין העבר לבין העתיד. והנוק' שהיא בהוד, הוד מלכות²²⁵, הנה שם הוא התואר והאור דה' ימלוך שהוא מלכות עולם, והוא באלף השביעי שליטת המלכות עמרת בעלה (משלי יב ד), וכן עמרה בראש כל צדיק (מגילה טו ע"ב) כנ"ל.

ונראה לי לומר בזה אם יכשר בעיני השם, כי יהיה סדר העלויות דלעתיד ג"כ לאט לאט ובהדרגה, כי מתחילה הנה יהיה כל עיקר העלויות רק להעולמות בי"ע, שיתעלו הם לעלות להמלכות שממנה יצאו כמ"ש בזוה"ק בראשית (כב ע"א²²⁶ כט ע"ב), ואמר שם דאלהי"ם עלאה (שהוא בינה) עביד שמים וארץ (שהוא זו"ן) ואפיק לון כחדא בחילא דלעילא ראשיתא דכולא (שהוא חכמה), כגוונא דא רזא עלאה נחית לתתא (בינה אתפשט בז"א ומלכות) והאי בתראה (מלכות) עביד שמים וארץ לתתא כו', ועל דא ב' (ר"ל ב' דבראשית) תרין עלמין נינהו, דא אפיק תרין עלמין ודא אפיק תרין עלמין, וכולא בחילא דראשית עלאה (ר"ל חכמה וזהו בראשית ב' ראשית) נחית עלאה בתתאה (בינה אתפשט בזו"ן), ואתמלייא בארע דחד דרגא (שהוא יסוד) דשרי עלה, ר"ל על המלכות כו', כד אתמלייא אתעברא דמתעברא מן דכורא, אפיקת תרין בנין כחד דכר ונוקבא, ואינון שמים וארץ כו', ע"ש²²⁷. ואמר כחד, והוא כדעת חכמים (חגיגה יב ע"א) ששמים

²²⁴ עי' הערה. **Error: Bookmark not defined.**

²²⁵ עי' בהגר"א בספד"צ ט ע"ד.

²²⁶ לא מצאתי וצ"ע.

²²⁷ ז"ל כט ע"ב בשלימות: ורזא דאלהי"ם עלאה עבד שמים וארץ לקיומא ואפיק לון כחדא בחילא דלעילא ראשיתא דכולא כגוונא דא רזא עלאה נחית לתתא והאי בתראה עביד שמים וארץ לתתא ורזא דכולא ב' תרין עלמין נינהו ובראו עלמין דא עלמא עלאה ודא עלמא תתאה דא כגוונא דא דא ברא שמים וארץ ודא ברא שמים וארץ ועל דא ב' תרין עלמין נינהו דא אפיק תרין עלמין ודא אפיק תרין עלמין וכלא בחילא דראשית עלאה נחית עלאה בתתאה ואתמלייא בארע דחד דרגא דשרי עלה כגוונא דההוא שביל סתים וטמיר וגניז לעילא בר דחד שביל דקיק וחד ארע ההוא דלתתא ארע כמה דאת אמר (משלי ד יח) וארע צדיקים כאור נוגה וההוא דלעילא שביל דקיק כדכתיב (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט ורזא דכלא (ישעיה מג טז) הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה וכתוב (תהלים עז כ) בים דרך ושבילך במים רבים עלמא עלאה כד אתמלייא ואתעברא כגוונא דמתעברא מן דכורא אפיקת תרין בנין כחד דכר ונוקבא ואינון שמים וארץ כגוונא עלאה ממימי דשמיא אתזן ארעא ומימי אשתדן בגווה אלא דעלאי דכר ותתאי נוקבא ותתאי מן דכורא אתזן ומיין תתאין קראן לעלאין כגוונא דפתחא לדכורא ושדת מיא לקבל מיא דכורא למעבד זרעא ונוקבא מן דכורא אתזנת הדא הוא דכתיב ואת הארץ בתוספת וי"ו כמה דאתמר:

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וארץ כאחת נבראו. ועכ"פ הוא כי העולמות נבראו מהמלכות ע"י השפע שקבלה מהיסוד דז"א.

והנה יהיה לעתיד שהוא בתחילת אלף השביעי יום שכולו שבת (סנהדרין צו ע"א), הנה יהיה מתחילה ג"כ עיקר העלייה להעולמות בי"ע, שיעלו הם בהמלכות. ואח"כ הנה תתעלה המלכות בעטרת הבינה, והוא מ"ש בספד"צ ספ"ה (דף לו ע"א) קרן ביובלא אתעטר. ואז הנה יקחו העולמות את מקום המלכות, כי יתייחדו הם בעטרה דז"א ובשפעם הראשונה אשר משם נעשו כנוז'. ואח"כ הנה תעלה המלכות בבינה עצמה, והוא מ"ש הספד"צ אחר הדיבור הנז' (יא ע"א) עשיראה באימא. ואח"כ הנה יהיה העילוי להז"א ולהעולמות ג"כ, כי יתעלו כולם בהבינה שהיא אם הבנים, והוא מ"ש הספד"צ שם עוד (לו ע"ב) וכולא תיבין לאתרייהו דכתיב אהה ה' אלהי"ם, ור"ל בתיבת אהה, כי יתייחדו ה' הב' ההין כחדא, מלכות בבינה, ולכן כתוב שם (ירמיה א' ו) אדנ"י עם הוי"ה בניקוד אלהי"ם, כי אדנ"י הוא מלכות, והוי"ה בניקוד אלהים הוא בינה.

והנה יהיה אז ג"כ ע"ד שהוא מעין זה בסדר התיקונים אשר בכל שבת, כי בעת קבלת שבת הנה נעשה תיקון ועילוי להעולמות בי"ע, ואח"כ בליל שבת הנה הוא עיקר העלייה להמלכות, וביום הנה נעשה עיקר העלייה לז"א כנודע כ"ז בדרושי שבת. כן יהיה ע"ד בסדר עיקר כל התיקונים אשר לעתיד ביום שכולו שבת וכנוז', כי באלף השביעי הנה הוא זמן שליטת המלכות ותיקונה ועלייתה הנצחית, שהוא להכלל בהבינה בפנימיותה וחיצוניותה ובכל כחותיה וצבאיה, ולא תרד עוד למטה כלל. משא"כ בכל שבת דזמן עוה"ז, הנה הוה כל עלייתה רק בבחי' תוספות אור מלמעלה, אבל לא שהיא עולה ממש, (לה ע"ג) וגם זהו רק לפי שעה, וכן כל תיקוני העולמות בי"ע אשר בכל שבת הוא ג"כ רק ע"ד, שהוא רק בבחי' תוספות אור ורק לפי שעה. אבל עיקרם הנה נשאר לעולם למטה, משא"כ באלף השביעי שהוא יום שכולו שבת (סנהדרין צו ע"א), הנה יהיו אז כל העליות עליות ממש ועלייה נצחית, הן להמלכות והן לז"א וכן לכל צבאיהם.

ומה שאמרנו כי באלף השביעי הוא שליטת המלכות, הגם שז"א עולה אז אח"כ ג"כ, וא"כ הרי כמה הוא שליטתה יותר ממנו. אך הוא ג"כ ע"ד שהוא בכל שבת שהוא נגד המלכות, הגם שעיקר עליית המלכות הנה הוא רק בליל שבת, אבל בשבת ביום, הרי הוא עיקר עלייה לז"א. אך הנה גם כל עליית ז"א אשר בשבת ביום הנה הוא ג"כ רק לצורך המלכות, כדי להאירה ולתקנה, כי כל העליות והתיקונים הנה הוא לעולם רק לצורך המלכות, וכן הוא כל תיקוניהם ג"כ רק ע"י איזה עלייה ותיקון המלכות שנעשה בה מתחילה, כי הכל הוא ממנה ובשבילה, והוה יום השבת נגד המלכות לתקן אותה ולהאירה. וכן הוא אלף השביעי שהוא שליטת המלכות, ור"ל שכל התיקונים שיעשה אז הוא רק להעלות את המלכות בהג"ר ומשם לא"ס וכנ"ל בתחילת דברינו בענין זה, שעיקר

תרגום: וסוד של אלהים עליון עשה שמים וארץ לקיום. והוציא אותם כאחד בכח שלמעלה הראשית של הכל. כדוגמא זו סוד עליון יורד למטה. והאחרון הזה עשה שמים וארץ למטה. וסוד של הכל ב', שני עולמות הם, ובראו עולמות, העולם העליון והעולם התחתון, זה כצורת זה. זה ברא שמים וארץ, וזה ברא שמים וארץ. ועל זה שני עולמות הם, זה הוציא שני עולמות, וזה הוציא שני עולמות. והכל בכח של הראשית העליונה, יורד העליון בתחתון ומתמלא בדרך של דרגה אחת ששורה עליה. כדוגמת אותו שביל סתום וטמיר וגנוז למעלה, פרט לשביל אחד דק ודרך אחת. אותו שלמטה דרך, כמו שנאמר "ואורח צדיקים כאור נוגה". ואותו שלמעלה שביל דקיק, כמו שכתוב "נתיב לא ידעו עיט". וסוד של הכל "הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה", וכתוב "בים דרכך ושבילך במים רבים". העולם העליון, כשמתמלא ומתעבר כמו נקבה שמתעברת מן הזכר, מוציאה שני בנים כאחד, זכר ונקבה, והם שמים וארץ, כדוגמא שלמעלה, הארץ נזונית ממימי השמים, ומימיו נשפכים לתוכה, אלא שעליונים זכר ותחתונים נקבה. והתחתונים נזונים מן הזכר. ומים תחתונים קוראים לעליונים כנקבה שפתוחה לזכר, ושופכת מים כנגד מים של הזכר לעשות זרע. והנקבה נזונית מן הזכר, זהו שכתוב "ואת הארץ", בתוספת וי", כמו שנאמר.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הוא לעולם רק אור המלכות, והכל הוא ממנה ובשבילה, ועל זה הוא כל הענין דגילויי ית"ש בהג' הוי"ת דמלך מלך ימלוך וכנ"ל בכל דברינו.

והעיקר הוא, כי מה שנודע שיום השבת הוא מאור המלכות (ע' שער המצות וטע"מ פ' בהר) וכן אלף השביעי הוא זמן שליטת המלכות, הנה אין הכוונה שכל העילויים אז הוא רק להמלכות, כי באמת הנה יש אז עילויים גדולים לכל הפרצופים כולם, כי הם כולם תלויים זב"ז ומיוחדים באחד, וכל הזמנים אשר יש בהם איזה תוספות קדושה הנה נעשה אז עילוי ותיקון לכולם לכל א' לפי ערכו, אלא שכל זמן וזמן המיוחד לאיזה ספי' ולאיזה פרצוף, (ע' פרשת אמור צו ע"א ובהגהות מהרח"ו שם, וכן שם סע"ב, וע' עוד ברע"מ פינחס רנו רע"ב, וברע"מ ס"פ תצא רפג ע"א), הנה נמשך התיקונים אשר מכל העליות שבכולם לאותו הספי' והפרצוף המיוחד לאותו הזמן, ומאיר ומתגלה באורו ע"י כולם, כי משתתפים כולם להאיר עם אותו האור השולט באותו הזמן, וזהו שליטתו במה שכולם פונים אליו להאיר עמו, והוא ע"י שהם כולם כלולים זב"ז, וכן זה מזה, והם כולם אחד. וע' פע"ח שער מקראי קודש (פרק ג) וכן בשעה"כ (דף ע"ו סע"ד) ובדברינו בספר הדעה ח"ב דרוש ד' ענף י"ב סי' י' ע' שם ושם ודי בזה, ומעתה נחזור להענין בסעי' בפנ"ע.

[סעיף ז']

הנה כל מה שהארכנו עד כה הנה הוא בכלילות הזו"ן באות ל', ועתה נבאר ג"כ את כלילותם באות מ'. כי הנה מה שהם נכללים באות ד' שהוא באחדים, הנה הם חוזרים ונכללים באות מ' שהוא בעשיריות, כי כלילותם באות ד' אמרנו שהוא לרמז על כלילותם בחגת"ם בקטנות או בחבת"ם בגדלות, ועל זה הנה הם חוזרים ונכללים באות מ', להורות כי בכל א' הם כלולים מעשר, והם הוי"ה שלימה בכל א', אלא שזה בהעלם וזה בגילוי והעיקר הוא כי הנה כלילותם בחבת"ם הוא באצילות, כי שם הם מיוחדים בהג"ר הכלליים א"א או"א, שהם בגילויים שם לעולם, ולכן הנה כלילותם שם בחבת"ם, אבל בהתפשטותם בבי"ע הנה כלילותם שם רק בחגת"ם, כי הג"ר הנה הם נעלמים שם, וכמ"ש הנסתרות לה' אלהינו (תיקו"ז יט ע"א) שהוא באצילות, ועל זה הוא מרמז האות מ', כי עכ"ז הנה הם לעולם כלולים כל א' מעשר, והם הוי"ה שלימה בכל מקום, וכמ"ש אני ה' לא שניתי (מלאכי ג' ו'), אלא שבבי"ע הם בהעלם.

ועתה נדבר באות נ' כי הוא ג"כ ע"ד הנו", כי מה שכלולים מתחילה באות ה' שהוא להורות על זו"ן שהם חמש כנגד חמש כמ"ש בספר יצירה (פ"א מ"ג), ה' חסדים וה' גבורות, והם כלולים זב"ז והם ה' וכנ"ל. הנה על זה הם חוזרים ונכללים באות נ' להורות כי עכ"ז הנה ע"י שהם כלולים זב"ז הנה כלול כל א' משניהם, אלא שבו הנה החסדים עיקרים בו ובה הנה (לה ע"ד) הגבורות עיקרים בה, אבל עכ"פ כי כל א' הנה הוא כלול משניהם, ועל כ"ז הנה הוא מלמדינו הוראת דאות נ', והוא כי הרי הוראת הנ' הרי הוא על הה', שכל א' שבו הנה הוא כלול מעשר. והסיבה בזה הוא משום שכל א' הוא כלול מכולם, וכ"ז הוא רק כאשר שכל א' מהה' בפנ"ע הוא כלול ג"כ מב', והיינו כי הה' חסדים שבו"א הנה הם כלולים מגבורות ג"כ, והנה הם אור ומים, אור חסד מים גבורה מים עזים, וע' זוה"ק פ' בשלח (מח סע"א), וכן ע"ז הה' גבורות שבנוק, הנה הם כלולים מחסדים ג"כ, והם אש ומים, אש גבורה מים חסד, זוה"ק (שם סד רע"ב) ופ' וארא (כד רע"א), כי החסדים שבה הם גבורות שבו כמ"ש כ"ז הגר"א בתיקונים (תיקון מ דף פט ע"ג). ועכ"פ הוא כי כל א' הוא כלול משניהם, שז"א הוא כלול מהנוק' והנוק' היא כלולא מז"א, ולכן הוא כי הנה הגם שיסוד כל א' הנה הוא רק ה' וכנ"ל, שהם חמש כנגד חמש, וכאשר כל א' הוא כלול מכולם הרי הוא רק כ"ה. אך כאשר שכל א' מהה' בפנ"ע, הנה הוא כלול ג"כ מב', וא"כ הרי כאשר שכל א' מהה', הנה הוא כלול מכולם, הרי ה' פעמים עשר שהם נ'.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והרי מלמדינו הוראת אות נ' בכלילות הזו"ן שבו שהן הה"ח שבו"א והן הה' גבורות, שבהנוק' הנה כלול כל א' מחו"ג, דאל"כ הנה אין לנו שום טעם וסיבה לומר שיעשה הה' לנ' ע"י שכל א' הוא כלול מעשר, כי הרי כלילות כל א' מעשר הרי הוא רק ע"י שכל א' הוא כלול מכולם. ומאחר שהם רק ה', א"כ כאשר שכל א' הוא כלול מכולם, הרי הוה הכלילות דכל א' ג"כ רק מה' ולא מי', והרי אין לנו שום סיבה כלל לומר שיהא כל א' כלול מעשר, אלא רק כאשר שכל א' מהה' הנה הוא כלול מב', והרי הוה הה' לעשר. וכאשר שכל א' מהה', הוא כלול מכולם, הנה הם נ', והרי הוא כ"ו ע"י שכל חסד הוא כלול מגבורה ג"כ, וכל גבורה הוא כלול מחסד ג"כ, והם ה' פעמים חו"ג: חו"ג שבחסד, וחו"ג שבגבורה, חו"ג שבת"ת כו'. וכאשר שכל א' הוא כלול מכולם, הנה הם נ'. והרי מלמדינו הני' על כלילות החו"ג שבכל א' מהם.

ועד"ז הנה הוא ג"כ האות ס', כי הנה כלילות הזו"ן אשר נכללו מתחילה באות ו' הנה מתתקנים ועולים וחוזרים ונכללים באות ס', כי הנה כלילותם באות ו' אמרנו שהוא על היותם בסוד עיבור, שז"א הוא אז רק בבחי' ו' זעירא בלתי ראש, תלת כלילין בתלת, והנוק' היא אז בסוד פסיעה לבר (זהר בלק רג ע"ב). ואח"כ ביניקה הנה מתתקן היא ג"כ ועולה עמו עד גם אחורי הת"ת שבו וכמ"ש הרב בתיקון הנוק' (פרק ד) וכן בירח (פרק א) ע"ש. והנה הם מתתקנים ועולים תמיד וחוזרים ונכללים באות ס' להורות על שלימות דהו"ק שהוא בחי' הרוח, ונשלם כל ספי' לי', ונעשה מו' ס', ומתתקן הו' זעירא בלתי ראש להעשות לו שלם עם ראש.

אמנם הנה עיקר הוראת אות ס' הנה הוא על גדלות הזו"ן שעולים עד הבינה אימא עלאה, שהיא הם' משום שהיא תופסת הו' ספי' העליונים דהאבא, וכאשר נשלמו הזו"ן בו' שלם עם ראש אז הנה עולים ג"כ עד הבינה עלאה כמ"ש הרב בזוונים (פרקים ד ה) ע"ש. ואותו הם' הוא הם' דאפרסמין כמ"ש בזוה"ק (תרומה קכו ע"א) וכאשר עולין הזו"ן שם עד אותו הם' הנה תמן אתמליין מכל כסופין דנהרי דאפרסמונא דכ"א²²⁸ כמ"ש בזוה"ק שם. והענין בזה הוא כי הרי נודע הוא שאימא עלאה הנה כלולא לעולם במזל תחתון ונקמה שהוא כלל כל הי"ג ת"ד, ואמרו בספד"צ פ"ב (יש ע"ב) בתיקון י"ג, בההוא מזלא דכלא נגדין תליסר משיחין דאפרסמונא דכ"א כו'²²⁹, ע"ש ובאד"ו (רפט רע"ב) אמרו שם בזה תלת עשר נביעין דמשחא דרבותא טבא תליין בדיקנא דמזלא יקירא דא, וכלהו נפקין לזעיר אנפין לא תימא כלהו אלא תשעה מנייהו משתכחן בז"א כו'²³⁰. ור"ל, כי תשעה הם עיקרין בו, והשאר הם מאירין בו רק בעת רצון וכמ"ש באד"ר (קלט רע"א), וע' שעד"כ (דף מג ע"ב ד"ה ועתה) ע"ש²³¹. ועכ"פ הוא כי הם' דאפרסמון שבבינה הוא ע"י כלילותה בהמזלא, ולו ע"א) וכשעולין זו"ן בהם' אתמליין מניה כנו', והרי לנו השבח והמעלה דהזו"ן כאשר עולים מכלילותם באות ו' לאות ס'.

²²⁸ תרגום: שם מתמלאים כל הרצונות של הנהרות של אפרסמון הטהורה.

²²⁹ ז"ל בשלימות: (יג) בההוא מזלא דכלא נגדין תליסר משיחין דאפרסמונא דכ"א כלא בהאי מזלא שכיח וסתים.

תרגום: (יג) באותו מזל של כולם יורדים י"ג שמנים של אפרסמון הטהור כולה. הכל נמצאים וסתום במזל הזה.

²³⁰ ז"ל בשלימות: תלת עשר נביעין דמשחא דרבות טבא תליין בדיקנא דמזלא יקירא דא וכלהו נפקין לזעיר אנפין לא תימא כלהו אלא תשעה מנייהו משתכחן בז"א לאכפייא דינין

תרגום: שלש עשרה מעיינות של שמן המשחה הטוב תלויות בדיקנא מזל הכבוד הזה, וכולן יוצאות לז"א. אל תאמר שכולן, אלא תשעה מהם נמצאים בז"א, כדי להכניע את הדינים.

²³¹ ז"ל: ועתה אנו צריכין להודיעך כי אין בז"א לעולם רק ט' תיקוני דיקנא כנז' באד"ר ד' קל"ח ע"א אבל הענין הוא שעתה בענין ויעבור נמשכת הארת ד' תיקונין עלאין דדיקנא דא"א באלו הט' תיקוני דיקנא דז"א ונמצא שבאלו הט' תיקוני דיקנא דז"א יש בהם הארת של י"ג תיקונים שלימים וע"כ נחשב כאלו נגמרו בו י"ג תיקונין אבל האמת הוא כי אין בו לעולם רק ט' תיקונין בלבד.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה עד"ז הוא ג"כ באות ע', כי מה שנכללו בתחילה באות ז' שהוא על הוראת הז"ת, והוא הוראה שהם במדרגה בפנ"ע למטה מהג"ר הכלליים, הנה חוזרים ונכללים באות ע' להורות על עלויים וכלילותם בהג"ר, ומאירים אז בהד' שמות עסמ"ב שמאבא, וג' שמות אהי"ה דיודי"ן דאלפי"ן דההי"ן שמאימא, והם ע' אותיות, ע' נהורין דאו"א המאירים לזו"ן וכמ"ש בזה"ק (בשלה נא ע"ב) בשבעין גליפין דנהירו דאבא עלאה דאנהיר לה²³², ובהקדמת זוהר (בראשית דף ח ע"א) אמרו, וקב"ה מברך לון בשבעין ברכאן ועטרין דעלמא עלאה²³³, ע"ש הרמ"ז במ"מ²³⁴, וכן הם סוד אלו הע' נהורין מהז"ת דאו"א המאירים להזו"ן, ועכ"פ הוא כי כללותם באות ע' הנה הוא הוראה על כלילותם בהאורות דאו"א.

וכן הוא עד"ז כלילותם בשאר כל האותיות כולם אשר גם מאות פ' עד סופן כולם, הנה הוא ג"כ עד"ז, כי כלילותם שבתחילה אשר באות ח' וכנ"ל ענ"ו הנה הם חוזרים ונכללים באות פ', וכן כלילותם שבתחילה אשר באות ט' הנה חוזרים ונכללים באות צ', וכ"ז הוא מכלילותם באחדים שחוזרים ונכללים בעשריות. וכן אח"כ מק' ולהלאה, הנה הם חוזרים ונכללים במאות, כי הי' חוזר ונכלל בק', והכ' בר', והל' בש', והמ' בת', והנ' בד', פשוטה שהוא ה' מאות, והם' בס' סתומה שהוא ו' מאות, והע' בן' פשוטה שהוא ז' מאות, והפ' בף' פשוטה שהוא ח' מאות, והצ' בן' פשוטה שהוא ט' מאות. ואח"כ הנה הם חוזרים לא' שהוא אלף, היינו הק' לאלף שהוא אלף, הר' לב' שהוא ב' אלפים, הש' לג' שהוא ג' אלפים, הת' לד' שהוא ד' אלפים, הך' פשוטה לה' שהוא ה' אלפים, הם' סתומה לו' שהוא ו' אלפים, הן' פשוטה לז' שהוא ז' אלפים, הק' פשוטה לח' שהוא ח' אלפים, הין' פשוטה לט' שהוא ט' אלפים. ואח"כ הנה חוזר עוד הא' לי' שהוא י' אלפים, והב' לכ' והוא כ' אלפים, וכן כו' כו' עד"ז עד ריבואות וריבוא ריבואות עד אין קץ. והוא עלייתם אשר עד א"ס, כי כל מה שהם מתעלים הנה הם עולים למספר יותר גדול וכמ"ש בתיקונים (תיקון ע דף קמה ע"ב) ובדברי הרב בזה בדרושי אבי"ע (סוף פרק ה), וע' עוד שער פרטי עי"מ (סוף פרק ב) ובשער א"א (פרק ה) ובאו"א (פ"ז בסופו אות ד').

ודי לנו כעת בזה הדרוש וכבר יצאנו מן הענין הרבה יותר מדאי, כי נמשך לנו הדברים מענין לענין ומעתה נחזור לענינינו הראשון אשר לעיל סעיף ג' ד' בענף בפנ"ע.

[סעיף ח']

הנה לעיל סעיף ג' ד' אמרנו שם בענין האורות דחוטם פה שהם הד' שמות עסמ"ב דלעיל סי' ד', והד' שמות עסמ"ב אשר בס"י ה' שלפנינו והנה הם מהמ"ה וב"ן דלעיל סי' ב' אות ז' ח', שהם הזו"ן הכלליים שבהע"ב דאות ה' שהוא הא"א הכללי לכל האורות דאח"פ. ונודע הוא כי אחיזת הזו"ן בא"א הוא בהנה"י שבו, איהו בנצח ואיהי בהוד²³⁵, והנה משם הוא נובע ונמשך האורות דחוטם פה, כי הם תולדות המ"ה וב"ן שהם הזו"ן הנז'. והנה התחלנו לבאר שם את מקום אחיזתם ותלייתם בו בפרטיות, והוא בסדר זה: כי הנה ישנם

²³² תרגום: בשבעים חקיקות של הארת אבא עליון שמאיר לה.

²³³ תרגום: והקב"ה מברך אותם בעי' ברכות ועטרות של העולם העלון.

²³⁴ ז"ל המ"מ: ועטרין הם המקיפים שעל זו"ן דעלמא עילאה פי' שהברכאן שהם המוחין והעטרין שהם המקיפים כולם מאימא עילאה באים לזו"ן ומהם מתברכים הצדיקים הא אוקימנא ליה שבפרשת תרומה פירשו הרשב"י ע"ה על ענין אחר ועתה מפרשו על ענין התורה דליל שבועות. וז"ל הרמ"ז: "וכיון דעאלת לחופתה קב"ה שאיל עלייהו", ירצה נותן עינו במלבושה היקרים ומשכיל ערך כל אחד ואחד מהם, ואז שמח בהם "ומברך לון", בשפע אור פנימי, "ומעטר לון" באור מקיף, והיינו כנגד ב' בחי' הנשמה שהזכרנו, פנימית ומקפת. א"נ "מברך לון" מדידה מאור שלו כי ברוך הוא, "ומעטר לון בעטרהא דכלה" מדידה וקרי לאור השייך לה בשם עטרות שכן נקבה תסובב גבר ואור הזכר נכנס בתוך אור הנקבה ועטרה לשון סבוב הוא כמש"ה ושאל ואנשו עוטרין אל דוד ועוד נאמר לקמן סוד אחר בברכת ועטרין.

²³⁵ עי' הערה. **Error! Bookmark not defined.**

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בהנה"י י"ג בחי', עשרה בנו"ה: תריין כולייין, תריין ביעין, תריין שוקין, תריין ירכין, תריין רגליין, וג' הוא ביסוד. ואלו הי"ג הם ג"כ סוד י"ג ת"ד דא"א, וח' מהם הוא לז"א שהוא השם מ"ה אשר לעיל סי' ב' אות ז', והנה בהם הוא אחיותם ותלייתם דכל אורות החוטם שהם הד' שמות עסמ"ב אשר לעיל סי' ד'.

אמנם הד' שמות עסמ"ב אשר בהסי' ה' שלפנינו שהם אורות הפה, והם תולדות הב"ן אשר בסי' ב' אות ח', שהיא הנוק' הכללי שבהע"ב דאות ה' וכנ"ל אות י"ז י"ח וי"ט וכן לעיל סעי"ב עש"ה. הנה אחיותם ותלייתם בהע"ב דאות ה' בדיוק הנה הוא בהה' בחי' אחרונות דהנה"י שבו, שהם תריין ירכין תריין רגליין והפרק ג' דהיסוד שהוא העטרה שבו, כי באלו הה' בחי' (לו ע"ב) אחרונות הוא אחיות הנוק' הכללי שבו, שהוא הב"ן דסי' ב' אות ח'. וממנה נמשכים ויוצאים כל אורות הפה שהם הד' שמות עסמ"ב דאות י"ז י"ח וי"ט כי שבכל הסי' ה' שלפנינו. והרי נאחזים ותלויים כל אורות הפה רק בהה' בחי' אחרונות דהנה"י שבהע"ב דאות ה', כי בהח' בחי' העליונים דהנה"י הנה שם הוא אחיות ותליית דאורות החוטם וכנ"ל סעי' ג' ד', אך בהה' בחי' אחרונות דהנה"י הנה שם הוא אחיות ותליית דאורות הפה, והוא ע"פ מה שאמרנו כי הי"ג בחי' דהנה"י הם מסוד הי"ג ת"ד אשר הם ח' לאבא וה' לאימא, וכן הוא כאן כי ח' הוא לז"א שהוא כללות כל הד' שמות עסמ"ב דאור החוטם אשר לעיל בכל הסי' ד' וכנ"ל סעיף ג' ד', וה' הם להנוק' שהוא כללות כל הד' שמות עסמ"ב אשר בהסי' ה' דענינינו שהיא כלל כל אורות הפה וכנ"ל.

אמנם דע כי כ"ז הנה הוא רק בבחי' שימושם וגילויים דאורות הפה, שהוא רק מהחזה דא"ק ולמטה עד הטבור, כי רק שם הוא עיקר שליטת דאורות הפה ושימושם וגילויים, אבל מהחזה ולמעלה עד שבולת הזקן הנה שם הוא שליטת דאורות החוטם, ומשבולת הזקן ולמעלה הוא שליטת דאורות האזניים וכנודע כ"ז. והרי נמצא כי הנה עד החזה הנה בטלים אורות הפה באורות האזניים והחוטם ע"ד שרגא במיהרא, והנה כל גילויים רק מהחזה ולמטה. ובוהו אנו אומרים כי אחיותם הוא רק בהה' בחי' אחרונות דהנה"י, והנה הוא בסדר זה, כי כבר אמרנו שגם ההתפשטות הב' דהפה הנה הוא נבחן ג"כ בשני בחי' שהם מ"ה וב"ן; אחד, פנימי והוא המ"ה דלעיל אות י"ט. ואחד, חיצוני והוא הב"ן דאות כ' דענינינו וכנ"ל סעי"א וכן לעיל אות י"ט. והנה הפנימי הנה תלייתו הוא בעטרת היסוד, כי העטרה הוא מסוד הדעת כנודע²³⁶, ושם הוא אחיות ותליית דהשם מ"ה דלעיל אות י"ט שהוא החלק הפנימי דההתפשטות הב' דהפה בבחי' מציאותו ושימושם אשר מהחזה דא"ק ולמטה. אך החיצוני שהוא הב"ן דאות כ' דענינינו, הנה הוא אחיותו ותלייתו בהה' בחי' אחרונות דהנצה הוד שהם התריין ירכין ותריין רגליין, ולכך הנה נקרא הנוק' בשם ד'²³⁷, והוא ג"כ הד' אותיות אדנ"י. אבל השם מ"ה דלעיל אות י"ט שהוא בעטרת היסוד, הנה הוא הה' אחרונה דהשם הוי"ה הכללי, הכולל כל האור דההתפשטות הב' דאורות הפה. ולכן הנה הוא ג"כ בבחי' השם מ"ה, והנה השם מ"ה דלעיל אות י"ט עם הב"ן דאות כ' דענינינו, הנה הם בזה בבחי' הוי"ה אדנ"י, ור"ל בסוד יעקב ורחל הקטנים (ע' אנ"כ פ"ט ושבירת הכלים פ"ז) אשר גם בההתפשטות הב' דאורות הפה.

ור"ל כי הנה כללות כל הי' ספי' דההתפשטות הב' דאורות הפה הרי הם בני' גבולים: מהפה עד שבולת הזקן א', והוא כח"ב דאורות הפה. ומהשבולת הזקן עד החזה ב', והוא חג"ת דאורות הפה. ומהחזה עד הטבור ג', והוא נה"י דאורות הפה. והמלכות דאורות הפה הנה היא משתתף ומתפשט באצילות. והרי הם כללות י' ספי', והם ה' פרצופים הכלליים א"א או"א זו"ן דאורות הפה. ובהנה"י הנה שם הוא סוד יעקב ורחל הקטנים כנודע (ע"ז אנ"כ ט). והרי נמצא כי עיקר גילויים דאורות הפה שהוא מהחזה דא"ק עד הטבור

²³⁶ עי' לעיל הערה @.220 לבדוק שמאי
²³⁷ עי' הק' לדע"ה ח"א ד ע"ג.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שבו, הנה הוא באמת רק בסוד יעקב ורחל הקטנים שבכללות אורות הפה, והנה בהם הנה הוא ההתלבשות דהה' בחי' אחרונות דהנה"י דהע"ב דאות ה', ואין להגילוי העיקרי דאורות הפה אשר הם רק מהחזה ולמטה דהא"ק, הנה אין להם אחיזה ותלייה בהע"ב דאות ה' אלא רק בהה' בחי' האחרונות דהנה"י שבו וכנ"ל. אמנם עיקרן דכל אורות הפה כולן, ר"ל הכח"ב והחג"ת שבו, אשר הם מהפה דא"ק עד החזה שבו, ובפרט הפרצופים הפנימים העליונים שבהם, שהם הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, אשר מקומם הוא מהפה ולפנים ולמעלה עד החוטם וכנ"ל שם אות י"ז י"ח, הנה בזה הנה הוו אורות הפה שוה בשוה עם אורות החוטם, ונאחזים ותלויים אורות הפה ג"כ בכל הנה"י כולן דהע"ב דאות ה', כי אורות הפה שהם תולדות הנוק' שבהע"ב דאות ה', והוא השם ב"ן דס"י ב' אות ה' עם אורות החוטם שהם תולדות הו"א שבהע"ב דאות ה' שהוא (לו ע"ג) השם מ"ה דס"י ב' אות ז', הנה שניהם הם משתמשים בכתר אחד²³⁸, ונאחזים ותלויים שניהם יחד בכל הנה"י כולן דהע"ב דאות ה', אלא שאורות החוטם שהוא תולדות הו"א הוא מצד החסדים שבהם, ואורות הפה שהוא תולדות הנוק' הוא מצד הגבורות שבהם, אבל שניהם הנה הם אחוים ותלויים בו בכל משך הנה"י כולן שבו.

ולא עוד, כי הנה ע"י עליית נה"י בחג"ת אשר היה בהע"ב דאות ה' ג"כ לצורך תולדות אותן הו"ן שבו, הנה נשאר פנימיות כל הנה"י מושרשים לעולם בהחג"ת, וזהו ענין יציאת דאורות חוטם פה מה שיצאו למעלה משבולת הזקן, הגם דעיקר תלייתם הוא רק בהנה"י דהע"ב דאות ה' שהם למטה משבולת הזקן, עכ"ז הנה הם יוצאים ונמשכים מחוטם פה שהוא למעלה, ולא עוד אלא שפרצופים הפנימים דאורות הפה הנה הם עומדים לעולם מהפה ולפנים ולמעלה עד החוטם, והפרצופים הפנימים דהחוטם הם עומדים מהחוטם ולפנים ולמעלה עד האזניים. והרי אחוים האורות דחוטם פה בעיקר יציאתם ומציאותם גם בחג"ת דהע"ב דאות ה' הגם שעיקר שרשם הנה הוא רק מהנה"י דהע"ב דאות ה' שהם למטה משבולת הזקן דא"ק, אך נעשה להם כל העילוי הזה ע"י עלייתו נה"י בחג"ת שהיה גם בהע"ב דאות ה' לצורך העיבור דהו"ן וכנ"ל סעי"ד וכן לעיל אות י"ט סעי"ד ע"ש.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו מה שנוגע לענינינו, כי מציאותם הכללי דאורות הפה הנה הם משתמשים בכתר אחד עם כל המציאות דאורות החוטם, והם נאחזים ותלויים שניהם יחד בכל עיקרן דהנה"י כולן דהע"ב דאות ה' ובשורשם העליון אשר בחג"ת שבו, אמנם בבחי' גילויים העיקרי דאורות חוטם פה, אשר הגילוי העיקרי דאורות החוטם הנה הוא רק משבולת הזקן עד החזה, כי עד שבולת הזקן הנה הם במלים באורות האזניים ע"ד שרגא במיהרא, וגילוי העיקרי דאורות הפה הנה הוא רק מהחזה עד הטבור, הנה בבחי' חלקי גילויים העיקרי, הנה בזה הנה הוה אחיזת ותליית דאורות החוטם בהה' בחי' העליונים דהנה"י שבהע"ב דאות ה', ואחיזת ותליית דאורות הפה בהה' בחי' אחרונות דהנה"י שבהע"ב דאות ה' וככל מה שבארנו.

והנה נתבאר לנו בזה תהלה לאל ית"ש על הב"ן דאות כ' דענינינו ענין מציאותו ושימושו שורשו ומקורו תולדתו ויציאתו אחיזתו ותלייתו אשר בהע"ב דאות ה'. כי ענין מציאותו הוא כי הוא מציאות האור דהתפשטות הב' דהפה אשר יצא מהפה דא"ק ולחוץ, ונתפשט מהפה שבו עד הטבור שבו.

ושימושו, הנה הוא כי הוא בחי' הנוקבא הכללי דכלל כל אורות הפה, ר"ל ההתפשטות הא' והב' יחד בכל חלקי פנימי וחיצון שבכל א' מהם, והוה ההתפשטות הא' בהב' חלקי פנימי וחיצון שבו בחי' או"א ע"ב וס"ג הכלליים דכלל כל אורות הפה וכנ"ל

²³⁸ ע"י חולין ס ע"ב.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אות י"ז י"ח, וההתפשטות הב' בהב' חלקי פנימי וחיצון שבו הנה הם הזו"ן מ"ה וב"ן הכלליים דכלל כל אורות הפה, והם המ"ה דלעיל אות י"ט שהוא החלק הפנימי והוא הז"א הכללי דאורות הפה, והב"ן דאות כ' דענינינו שהוא החלק החיצון הנה הוא הנוק' הכללי וכנז'. והנה אותו הב"ן הוא הגילוי העיקרי דכלל כל העקודים, וכן הוא הגילוי העיקרי דכלל כל אורות האח"פ כולן, כי כ"ז הוא שימושו דהב"ן דענינינו שהוא הגילוי העיקרי דכלל האח"פ, וכן הוא עיקר כל העקודים הכולל בתוכו ג"כ כל בחי' עסמ"ב וכל הפרצופים כולם כנודע. אך בבחי' כלל הב' התפשטויות דהפה ובהב' חלקי פנימי וחיצון שבכל א' מהם, אשר הנה הם ג"כ בבחי' ד' שמות עסמ"ב כלליים, ור"ל כללי כללים, הנה בזה הנה הנה כל חלקי האור אשר יצא בהתפשטות הב' דאורות הפה מהפה ולחוץ הנה הנה הוא הב"ן הכללי, ור"ל הכללי כללי אשר לכל אורות הפה כולן ולכל אורות האח"פ כולן, והוא כלל העקודים כולו וכנז', וזהו שימושו דהב"ן דאות כ' דענינינו וכמ"ש כ"ז לעיל סעי"א.

וענין שורשו ומקורו, הרי בארנו לעיל ג"כ כי מקורו הנה הוא השם ב"ן דלעיל סי' ב' אות ה' שהוא הנוק' הכללי דז"א הכללי שבהע"ב דאות ה', ואותו הב"ן הוא המקור דכלל הד' שמות עסמ"ב דאות י"ז י"ח י"ט כ' דכלל הסי' ה' שלפנינו. אך (לו ע"ד) השורש בפרט אשר להב"ן דאות כ' דענינינו עם המ"ה דלעיל אות י"ט שהם שניהם ההתפשטות הב' דהפה, הנה השורש אשר להם בפרט הנה הוא רק חציו התחתון דהב"ן דסי' ב' אות ה' הנז', והוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו, הנה הם השורש פנימי שהוא הא"א לכלל ההתפשטות הב' דהפה שהוא המ"ה דלעיל אות י"ט עם הב"ן דאות כ' דענינינו וכנ"ל סעי"ב כ"ז.

וענין יציאתו ותולדתו, הנה הוא מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, שהם האו"א אליו וכמ"ש ג"כ לעיל סעי"ב. אך אחיזתו ותליתו בהע"ב דאות ה' הנה כלל כל אורות הפה כולן אשר הם מהפה עד הטבור, הנה הם משותפים עם ההתפשטות ב' דאורות החוטם שהם המ"ה וב"ן דלעיל סי' ד' אות ט"ו ט"ז, והם אחוזים ותלויים בכלל הנה"י כולן דהע"ב דאות ה', וכן גם בשורשם אשר גם בחג"ת שנשרשו שם, ונשאר שם ע"י עליית הנה"י בחג"ת אשר היה גם בהע"ב דאות ה' לצורך עיבור הזו"ן שבו, וזהו ענין יציאתם מחוטם פה דא"ק אשר שם, הרי הוא עדיין המשך המקום דהחג"ת שבהע"ב דאות ה'.

אמנם המציאות דאורות הפה אשר בכלל גילויים העיקרי שהוא רק מהחזה דא"ק עד הטבור שבו (כי למעלה מזה הרי הם בטלים באורות החוטם והאזניים), הנה חלק המציאות שבהם אשר בגילויים העיקרי, הנה בזה הם אחוזים ותלויים בהע"ב דאות ה' רק בה"י בחי' אחרונות דהנה"י שבו, שהם תרין ירכין תרין רגלין ועמרת היסוד וכנ"ל בדברינו בסמוך.

והנה אחר שבארנו כ"ז, הנה נבאר מעתה ג"כ את סדר התלבשות האורות דאח"פ זב"ז ע"ד שהתחלנו לבאר בזה לעיל סי' ד' אות ט"ז סעי"ג ולעיל אות י"ח סעי"ד, ונבאר כ"ז בעה"י למען שמו ובסעי' בפנ"ע.

[סעיף ט']

הנה נתבאר מדברינו אשר בכל הדרושים הללו כי האורות דהאח"פ הנה כלול כל א' משני מיני פרצופים כלליים, פרצופים פנימים ופרצופים חיצונים. והם הב' התפשטויות שבכל א', כי ההתפשטות הא' אחר שנסתלק ועלה למעלה הנה נשאר לעולם למעלה ומבפנים, אבל ההתפשטות הב' הוא עומד למטה ומבחוץ. והנה הם פרצופים פנימים וחיצונים נעלמים ונגלים, כי הפנימים הם ע"ב וס"ג שהם נסתרות²³⁹, והחיצונים הם מ"ה

²³⁹ עי' תיקו"ז יט ע"א.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וב"ן שהם הנגלות. וכן הפנימים שהם הנעלמים הם למעלה שהוא בחציו העליון, והחיצונים שהם הנגלים הם למטה שהוא בחציו התחתון.

והיינו כי כללות אורות האזניים שהם מהאימא בינה, ור"ל האימא מהד' פרצופים שבהע"ב דאות ה', הנה עומדים הפרצופים הפנימים דהאזניים בחציו העליון שבה, והוא בא"ק מהאזניים שבו ולמעלה ולפנים עד העינים שבו. והפרצופים החיצונים דהאזניים הם בחצי התחתון שבה, והם בא"ק מגבול האזניים עד שבולת הזקן. והנה הפרצופים הפנימים הנה משום שהם מבפנים והם נעלמים הנה לא נתחלקו הם לבחי' ולגבולים כלל, והם כולם בגבול אחד שהוא מגבול העינים עד גבול האזניים מבפנים וכנ"ל. אך הפרצופים החיצונים שהם הנגלים כי הרי הם יצאו מהאזניים ולחוץ, הנה נתגלו ונתחלקו הי' ספי' שבהם לג' וד' מדרגות, וכן הם בג' וד' גבולים. כי הכח"ב שבהם הם מגבול האזניים עד החוטם, והחג"ת שבהם הם מהחוטם עד הפה, והנה"י שבהם הם מהפה עד שבולת הזקן, והמלכות שבהם הנה היא משתתף עם אורות החוטם, ולכן הנה היא מתפשט משבולת הזקן ולמטה עד כל התפשטות אורות החוטם שהוא עד החזה.

והנה הגם שהפרצופים הפנימים הנה הם למעלה לגמרי מהחיצונים, עכ"ז הנה פשוט הוא שהם מתפשטים ומתלבשים בהם ע"ד כל א"א המתפשטים בהנה"י שלהם ומתלבשים בהזו"ן, וע"פ מה שנודע בדברינו שהכוונה בכל ענין ההתלבשות הנה הוא על בחי' טיפה הזרעית שיש בה חלק מגופם ונפשם דא"א ומשתתפים בבנין הולד. וכן נודע בדברינו ג"כ, כי הנה ולו ע"א יש בזה חילוק בין העקודים להאצילות, כי באצילות אשר שם הוא שליטת המ"ה וב"ן, הנה הוה שם כל טיפה זרעית רק בגילוי הז"ת דהעליון שהוא מ"ה וב"ן, והוה ההתלבשות אשר מכל עליון בהתחתון רק בהמ"ה וב"ן. משא"כ בהעקודים אשר שם הוא שליטת הס"ג ע' לעיל כלל מ"ו ענין, הנה הוה שם הגילוי דכל טיפה זרעית גם מהס"ג דהעליון, והוה ההתלבשות דכל עליון בהתחתון אשר דהעקודים מהס"ג ולמטה דכל עליון, ומתלבשים הפרצופים הפנימים בהחיצונים מהס"ג ולמטה. אמנם הרי אמרנו כי כל עיקרם דהפנימים הנה הם באמת למעלה לגמרי, והוה כל ההתלבשות רק בבחי' התפשטותם שהוא בכחם והארתם לבד. אך עכ"פ הוא כי הם מתלבשים זב"ז לעולם, וכבר בארנו כ"ז באר היטיב לעיל סי' ג' אות י"א סעי"ה ע"ש, עכ"ז הנה חזרנו על הדברים כאן משום ביאור הענין דההתלבשות בכל האח"פ כולן השייכים מזה לזה וכמו שיתבאר.

ודע עוד כי הגם שהפרצוף הפנימי שהוא נעלם הנה הוא כולו כלול באחד, ואין להבחין בו שום חלוקי בחי' כלל, עכ"ז הנה בעומק ובהעלם הנה נבחן גם בו חלוקות שונות בענין ההתלבשות עכ"פ, כי בהכח"ב דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי מהס"ג שבו ולמטה, ובהחג"ת דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי רק מהמ"ה שלו ולמטה. אמנם הוא ג"כ מהס"ג שבאותו המ"ה, כי כל א' הוא כלול מעסמ"ב כנודע, ובהנה"י דהחיצוני הנה מתלבש הפנימי מהב"ן שלו. אמנם הוא ג"כ מהס"ג דאותו הב"ן, כי בהאורות דהאח"פ הנה הוה ההתלבשות לעולם מהס"ג ולמטה הן בכללות והן בפרטות, וכ"ז הנה הוא באורות דהאזניים.

והנה ע"ז הוא ג"כ באורות החוטם בענין ההתלבשות אשר מזה לזה, וכן בההתלבשות אשר מאורות האזניים באורות החוטם. והיינו, כי הנה כללות אורות החוטם הנה הם ג"כ בשני מיני פרצופים כלליים, אחד פנימי, ואחד חיצוני, נעלם ונגלה, והם זה למעלה מזה, כי הם שניהם מבחי' הז"א שבהע"ב דאות ה', הפנימי הוא בחציו העליון והוא מהע"ב וס"ג שבו, והחיצוני הוא בחציו התחתון והוא מהמ"ה וב"ן שבו. ומקומו דהפנימי הוא בא"ק מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים, ומקומו דהחיצוני הוא מהחוטם ולמטה עד החזה. והפנימי הנה הוא כולו כלול באחד בלי חילוק בחי' וגבולים כלל, אך החיצוני הנה הוא בג' וד' מדרגות: כח"ב, חג"ת, נה"י, מלכות. וכן הוא בג' וד' גבולים: כי הכח"ב שבו הוא מהחוטם עד הפה, והחג"ת שבו הוא מהפה עד שבולת הזקן, והנה"י שבו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הוא משבולת הזקן עד החזה, והמלכות שבו הוא משתתף עם אורות הפה המתפשטים עד הטבור.

והנה מתלבש הפנימי בהחיצוני הנם שהפנימי הוא למעלה לגמרי מהחיצוני, אך הוא מתפשט ממקומו ומתלבש בהחיצוני, וכן מתלבש אור האזניים ג"כ באורות החוטם הפנימי בהפנימי והחיצוני בחיצוני, והוא בסדר זה, כי הפנימי דאור האזניים אשר הוא מגבול האזניים ולמעלה עד גבול העינים, הנה הוא מתפשט ממקומו, ומתלבש בהפנימי דאור החוטם אשר הוא מגבול החוטם ולמעלה עד גבול האזניים, ומתלבש בו אור האזניים מהס"ג שבו ולמטה, כי באורות דהאח"פ הנה הנה ההתלבשות אשר מכל עליון להתחתון מהס"ג ולמטה כנוז', וכן הנה מתלבש הפנימי דהחוטם בהחיצוני דהחוטם, וכן החיצוני דהאזניים בהחיצוני דהחוטם, ובסדר זה: כי החיצוני דכל א' הרי הוא בג' בחי' כח"ב, הג'ת, נה"י. וכן הם כל א' בג' גבולים כנ"ל, והנה החג"ת דהאזניים נגד הכח"ב דהחוטם, ונה"י דהאזניים נגד החג"ת דהחוטם, והמלכות דהאזניים הוא בהנה"י דהחוטם.

והנה מתלבש הפנימי דהחוטם בהכח"ב דהחיצוני שבו מהס"ג שבו ולמטה, ושם ר"ל בהכח"ב דהחיצוני דהחוטם, הנה שם בפנימיותם עומד החג"ת החיצוני דהאזניים. והחג"ת הרי הוא אור המ"ה כנודע, והרי מתלבש החג"ת החיצוני דהאזניים בהמ"ה שבו בהכח"ב החיצוני דהחוטם אשר שם, הנה הוא אור הס"ג הפנימי דהחוטם וכנוז'. אמנם גם התלבשות המ"ה החיצוני דהאזניים שאמרנו, (לז' ע"ב) הנה הוא ג"כ מהס"ג דהמ"ה, כי כל א' הוא כלול מעסמ"ב כנודע, וההתלבשות שבהעקודים הרי הוא לעולם מהס"ג שבכל א'. ובהחג"ת החיצוני דהחוטם הנה מתלבש בו הפנימי דהחוטם מהמ"ה שלו ולמטה וכנ"ל, ושם ר"ל בהחג"ת החיצוני דהחוטם, הנה שם בפנימיותם הנה עומד הנה"י החיצוני דהאזניים. והנה"י הרי הוא אור הב"ן, והרי מתלבש הנה"י החיצוני דהאזניים באור הב"ן שבו בהחג"ת החיצוני דהחוטם אשר שם, הנה הוא אור המ"ה הפנימי דהחוטם. אמנם כל אותו ההתלבשות דהמ"ה הפנימי דהחוטם והב"ן החיצוני דהאזניים, הנה הוא מהס"ג ולמטה שבכל א', כי הרי כל א' הנה הוא כלול מעסמ"ב כנודע, וכל ההתלבשות שבהעקודים הוא לעולם מהס"ג ולמטה וכנוז'.

ובהנה"י החיצוני דהחוטם הנה מתלבש בו הפנימי דהחוטם באור הב"ן שבו, ומהס"ג ולמטה שבאותו הב"ן וכנ"ל, ושם ר"ל בהנה"י החיצוני דהחוטם, אשר מקומם הוא מגבול השבולת הזקן דא"ק עד החזה דא"ק, הנה שם בפנימיותם הוא המלכות החיצוני דהאזניים.

והנה היא שם בשני בחי', כי בבחי' אחת הנה היא משתתף עם אור החוטם ונעשה שם לעצם מעצמיו, כי שם הרי הוא כל עיקר הגילוי דאור החוטם, שהוא רק משבולת הזקן עד החזה, כי למעלה משבולת הזקן הרי הם בטלים באורות האזניים ע"ד שרנא בטיהרא, והנה כל גילויים דאור החוטם רק משבולת הזקן ולמטה עד החזה, ומתפשט ומתלבש שם המלכות דאור האזניים ונעשה שם לעצם מעצמיו וכדי להתייחד אור האזניים באור החוטם, כי כן הוא הסדר לעולם, שמתייחד כל עליון בהתחתון לעולם לצורך כל קיומו והנהגתו, והוא בחי' אחת. בחי' השנית, הנה הוא לצורך הגילוי דאור א"ס שהוא לעולם ע"י התלבשות העליון, אך בבחי' הזו הנה עומד שם המלכות במדרגתה העליונה דאור האזניים ובעצמותה העיקרי שבה, כי בבחי' הא' הנז' הנה היא נצטמצמה להשתתף עם אור החוטם להעשות עצם לעצמיו, אבל בבחי' הזו הנה עומדת בעצמותה העיקרית שבה ודי בזה והבן. אך עכ"פ הוא, כי המלכות דאור האזניים הנה היא מתפשט משבולת הזקן ולמטה, ומתלבש בהגילוי העיקרי דאור החוטם שהוא משבולת הזקן ולמטה עד החזה.

ודע עוד, כי כל ההתלבשות שאמרנו מהפנימי להפנימי ומהפנימי להחיצוני ומהחיצוני לחיצוני, ונודע הוא בדברינו שכל א' מהפנימי והחיצוני הנה הוא כלול מב', כי כל א' לעצמו הנה הוא ג"כ כלול מפנימי וחיצוני, כי הרי התפשטות הא' שהוא ע"ב וס"ג

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנה הוא בפנימי וחיצוני, וכן הוא ג"כ התפשטות הב' שהוא מ"ה וב"ן וכמבואר כ"ז לעיל בכל הסימנים אשר מסי' ג' עד כ"ה, אלא שאנו קוראים להמ"ה וב"ן בשם פרצופים החיצונים משום שגם המ"ה הרי הוא משלח הארתו לעולם ע"י הב"ן שהוא תמיד מבחין, אבל באמת הנה עומד המ"ה עצמו לעולם כולו מבפנים וכמו שכתבנו בזה כמה פעמים בכל דברינו לעיל. והרי הנה כל א' לעצמו אשר הן מהפנימים והן מהחיצונים, הרי הנה כל א' לעצמו ג"כ בבחי' פנימי וחיצוני, והנה הנה כל ההתלבשות שאמרנו הנה הוא כל א' לתכונתו, הע"ב בהמ"ה כי הם שניהם בבחי' פנימים גם בפרטות, והס"ג בהב"ן כי הם שניהם בבחי' חיצוניות גם בפרטות. וכן הם באמת גם מעיקר עצמותם, כי עצמות המ"ה הוא מע"ב, ועצמות הב"ן הוא מס"ג, ע' לעיל סי' ג' אות י"ב סעי"ג והוא פשוט ומוכן.

[סעיף יו"ד]

ועתה נבאר עד"ז ג"כ את כל ענין ההתלבשות אשר באורות הפה. הנה אורות הפה הרי הם ג"כ בבחי' ב' מיני פרצופים, כלליים פנימים וחיצונים, נעלמים ונגלים. כי ההתפשטות הא' אחר שעלה ונסתלק למעלה, הנה הוא נשאר לעולם למעלה ומבפנים, והוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ח שהם עומדים מהפה ולפנים ומהפה ולמעלה עד החוטם, והם הפרצופים הפנימים והנעלמים, אבל ההתפשטות הב' דהפה שהם המ"ה וב"ן דלעיל אות י"ט כ', ולז' ע"ג ויצא הב"ן מהפה ולחין, והמ"ה הוא מאיר בו ומשלח הארתו בו תמיד, הנה הם הפרצופים החיצונים והנגלים. ועכ"פ הוא כי הב' התפשטויות הא' והב', הנה הם בבחי' ב' מיני פרצופים פנימי וחיצוני, והנה הפנימי שהוא הנעלם הנה אין גילוי בו לבחי' שונות כלל ואינו מתחלק הוא לגבולים כלל, אלא הוא כולו בגבול אחד שהוא מהפה ולפנים ולמעלה עד החוטם וכנז'. אבל החיצוני שהוא הנגלה, הנה מתחלק הי' ספי' שבו לגבולים ולמדרגות, כי הכח"ב שבו הם מגבול הפה עד שבולת הזקן, ושם הנה הם כלולים באורות האזניים, כי הנה שם הרי הוא המקום דהנה"י דאורות האזניים וכנ"ל, והחג"ת דאורות הפה הנה הם מגבול שבולת הזקן עד החזה, ושם הנה הם נכללים באורות החוטם כי שם הרי הוא המקום דהנה"י דאורות החוטם וכנ"ל, והנה"י דאורות הפה הנה הם מגבול החזה עד הטבור, ושם לבד הנה הוא הגילוי העיקרי דאורות הפה, והוא מן החזה עד הטבור. והמלכות דאורות הפה הנה היא מתפשט ומתלבש באצילות אשר מקומו הוא מהטבור דא"ק עד סוף רגליו וכמ"ש הרב בשער התיקון (פרק ג), ומתלבש המלכות דהעקודים באצילות²⁴⁰, כי בזה הנה מתקשר ומתייחד העקודים עם האצילות לעולם.

אמנם הנה התלבשותה שם הנה הוא בשני בחי': כי בבחי' אחת הנה מתלבש המלכות דאורות הפה באצילות ונעשה שם לעצם מעצמיו, והיא מצטמצם למדרגת האצילות, והנה יחודה שם לבחי' ירידה, ר"ל להשתלשלות המדרגות אשר מלמעלה למטה שהוא ממדרגת העקודים למדרגת האצילות. אך בבחי' אחת, הנה היא עומדת שם בהעלם בעצמותה אשר למעלה, והוא לצורך עלייה להוסיף אור וברכה מהעקודים באצילות תמיד, להתעלה מעילוי לעילוי עד רוא דאור א"ס אשר יתגלה בכולם בתכלית תיקון האחרון, וכמו שבארנו לעיל כלל י"ז מענף ד' והלאה ע"ש.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי כלל כל אורות הפה הנה הוא ג"כ ע"ד שבארנו לעיל באורות דאון חוטם, כי הוא נבחן ג"כ בשני בחי' פנימי וחיצוני, והפנימי הוא למעלה מהפה ולפנים, ומהפה ולמעלה עד החוטם, והוא אינו מתחלק לגבולים ולמדרגות כלל.

²⁴⁰ עי' יהל אור ח"ב טז ע"ד.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אבל החיצוני הוא מהפה ולמטה עד הטבור, ונתגלה ויצא גם מהפה ולחיוץ, והוא נבחן שמתחלק לג' מדרגות שהוא לג' גבולים כנז'. והנה מתלבש הפנימי בהחיצוני ע"ד כל או"א המתלבים בהזון, אלא הוא כי באצילות הנה הוה ההתלבשות רק מהזון, אבל בהעקודים הנה הוה ההתלבשות מהס"ג ולמטה וכנ"ל. והנה מתלבש הפנימי בחיצוני בסדר זה, כי בהכח"ב דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי מהס"ג שבו ולמטה, ובהחג"ת דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי מהמ"ה שלו ולמטה, אמנם הוא ג"כ מהס"ג שבהמ"ה (כי כל א' הוא כלול מעסמ"ב כנודע וכנ"ל). ובהנה"י דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי בהב"ן שבו, אמנם הוא ג"כ מהס"ג דהב"ן, ר"ל מהס"ג שבו ולמטה כנז'. וכן מאותו ההארה דהב"ן הפנימי אשר בהנה"י דהחיצוני, הנה מתפשט ג"כ בהמלכות דהחיצוני המתלבש ומשתתף באצילות כנז', ובוה הרי מיוחד האצילות גם עם אור הפנימי דהעקודים.

וכן הנה מתלבש אורות החוטם ג"כ באורות הפה, הפנימי בהפנימי והחיצוני בחיצוני, ובסדר זה, כי הנה הפנימי דהחוטם הרי הוא מהחוטם ולפנים ולמעלה עד גבול האזניים וכנ"ל סעי"ט, והפנימי דהפה הנה הוא מהפה ולפנים ולמעלה עד גבול החוטם. והרי עומד הפנימי דהפה למטה לגמרי מהפנימי דהחוטם, ועכ"ז הנה מתפשט הפנימי דהחוטם ומתפשט בהארתו ומתלבש בהפנימי דהפה, וההתלבשות הנה הוא ג"כ מהס"ג שבו ולמטה, כי בהעקודים הנה הוה כל התלבשות מהס"ג ולמטה וכנ"ל.

ולא עוד, כי הנה אמרנו לעיל סעי"ט כי בהפנימי דהחוטם הנה הוה שם ההתלבשות מאור הפנימי דהאזניים, והוא ג"כ מהס"ג שבו ולמטה וכנ"ל סעי"ט. והנה כאשר מתלבש הפנימי דהחוטם בהפנימי דהפה, הנה מתלבש בו עם הארת הפנימי דהאזניים ג"כ אשר בו. ונמצא כי הנה מתלבים {לו ע"ד} הפנימי דהאזניים והחוטם הם שניהם בהפנימי דהפה, וכן יהיה נמצא ממילא ג"כ כי כל מה שאמרנו לעיל בענין ההתלבשות דהפנימי דהפה בהחיצוני דהפה, הנה הוא אינו מהפנימי דהפה לבר אלא שהוא ביחוד אור הפנימי דהחוטם ג"כ, וכן ביחוד אור הפנימי דהאזניים ג"כ, כי הם מתלבים ומתייחדים כולם זב"ז כנז'.

וכן הוא ע"ז ג"כ בענין ההתלבשות דפרצופי החיצונים דהאח"פ זה בזה, כי הנה פרצופי החיצונים הרי עומד כל א' בג' גבולים כנ"ל, וכל תחתון הנה הוא בגבול אחד למטה מהעליון שעליו, כי הכח"ב דהחוטם הוא נגד החג"ת דהאזניים, והכח"ב דהפה הוא נגד החג"ת דהחוטם ונגד נה"י דהאזניים, והחג"ת דהפה הוא נגד נה"י דהחוטם עם המלכות דהאזניים שבתוכם וכנ"ל. והנה מתלבש החג"ת דהחוטם עם הנה"י דהאזניים שבתוכם, הנה מתלבים הם בהכח"ב דהפה, ושם הנה הוא אור הפנימי דהפה באור הס"ג שבו וכנ"ל. והחג"ת הרי נודע הוא שהוא בגילוי דאור המ"ה, והנה"י הוא בגילוי דאור הב"ן. והרי נמצא כי הב"ן דהאזניים עם המ"ה דהחוטם הנה הם בהס"ג דהפה. אמנם כבר אמרנו כי גם ההתלבשות דאותן המ"ה וב"ן הוא ג"כ מהס"ג שבהם ולמטה, כי כל א' הוא כלול מעסמ"ב כנודע. ובהעקודים הנה הוה כל ההתלבשות לעולם מהס"ג ולמטה, הן בכללות והן בפרטות, וכן הוא ע"ז, כי הנה בהחג"ת דהפה אשר שם הנה הוא אור המ"ה מהפנימי שבפה וכנ"ל, הנה מתלבש בו הנה"י דהחוטם עם המלכות דאור האזניים שבתוכם, והנה"י עם המלכות הרי הם בהגילוי דאור הב"ן. והרי הוה הב"ן דהחוטם עם הארת הב"ן דהאזניים בהמ"ה דהפה, ובפנימיותו שהוא הנשמה אליו, וכ"ז הוא ע"פ מה שנודע שאור הקמן דהעליון הוא גדולה במעלה מאור הגדול דהתחתון, ע' מוחין דצלם (פרק ב).

וכן בהנה"י דהפה שהם מהחזה עד הטבור, הרי כבר אמרנו כי שם הנה מתפשט ומתלבש המלכות דאור החוטם, והתלבשותה שם הנה הוא בשני בחי': אחד, הוא מה שנצטמצמה להשתתף עם אורות הפה ולהעשות עמו לעצם מעצמיו, כי שם הרי הוא כל עיקר הגילוי דאורות הפה שהוא רק מהחזה עד הטבור, כי למעלה מהחזה הרי הם כלולים ובטלים באורות החוטם ע"ד שרגא במיהרא, והוה כל גילויים דאורות הפה רק מן החזה עד

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הטבור. והנה מתלבש שם המלכות דאור החוטם ונעשה שם לעצם מעצמיו, להתייחד עם אור הפה להעשות חד עמהם, כי כן הוא עיקר התיקון לייחד כל עליון בתחתון ותחתון בעליון עד אור א"ס ית"ש, שיהא כולם תלויים רק עליו ית"ש תמיד. ובחי' השנית, הוא כי הנה המלכות דאור החוטם הנה עומדת שם בהעלם גם במדרגתה העצמותית שבה כדי לזככם תמיד להעלותם מעילוי לעילוי. ועכ"פ הוא כי הנה מתלבש ומתייחד לעולם המלכות דאור החוטם גם בהגילוי העיקרי דאור הפה שהוא מהחזה ער הטבור, והרי הם מתלבשים ומתייחדים כל אורות האח"פ כולן זה בזה, הפנימים בהפנימים והחיצונים בחיצונים וע"פ מה שבארנו.

ודע עוד כי הנה כל ההתלבשות שאמרנו אשר מהפנימי להפנימי וכן מהפנימי לחיצוני ומהחיצוני לחיצוני, הנה באשר שב"ל א' בפנ"ע הנה הוא ג"כ בבחי' פנימי וחיצוני גם במקומו גופה, כי הרי כל התפשטות הא' שהוא למעלה ומבפנים, והוא הפנימי שאמרנו והוא ע"ב וס"ג, הרי אמרנו לעיל בכל הדרושים שעברו שהם עצמם ג"כ בבחי' פנימי וחיצוני, ע"ב פנימי וס"ג חיצוני, כי הוא יצא מתחילה לחוץ. וכן כל התפשטות הב' שהוא למטה, והוא המ"ה וב"ן והוא החיצוני שאמרנו, הרי הוא לעצמו ג"כ בבחי' פנימי וחיצוני, כי המ"ה הוא מבפנים והב"ן הוא מבחוץ וכנ"ל בכל דברינו. והרי הם בבחי' פנימי וחיצוני גם בפרטות, שהוא גם בכל א' גופה, ר"ל הן בהתפשטות הא' עצמו והן בהתפשטות הב' עצמו. והנה הוה עיקר היחס והמשכת דכל א' (לח ע"א) שבפרט ג"כ רק מהפרט שכנגדו, כי עיקר שורשו דהמ"ה הנה הוא בהע"ב, ועיקר שורשו דהב"ן הוא בהס"ג, וכמו שכתבנו בזה לעיל סי' ג' אות י"ב סעי"ג ע"ש. והנה כן הוא עד"ז ג"כ כל ההתלבשות שאמרנו, הנה הוא ג"כ עיקרו רק משורשו המתיחס אליו, היינו הע"ב בהמ"ה והס"ג בהב"ן, וכן הע"ב העליון בהע"ב התחתון, והס"ג העליון בהס"ג התחתון, שהוא מהפנימי להפנימי ומהחיצוני לחיצוני, אשר הן בכלל והן בפרט.

ובאמרי בכלל, ר"ל הע"ב וס"ג הכלליים דכל א' מהאח"פ שהם הפנימי הכללי שבכל א', והמ"ה וב"ן הכלליים דכל א' מהאח"פ שהם החיצוני הכללי שבכל א'. ובאמרי בפרט, ר"ל כי כל ע"ב וס"ג הרי הם ג"כ בבחי' פנימי וחיצוני, ע"ב פנימי וס"ג חיצוני. וכן כל מ"ה וב"ן, הוה המ"ה פנימי והב"ן חיצוני. והנה הוה ההתלבשות אשר מהע"ב וס"ג שבכל א' להמ"ה וב"ן שבכל א' שהוא ההתלבשות אשר מהפנימי הכללי שבכל א' להחיצוני הכללי שבכל א', הנה הוה עיקר ההתלבשות רק מהע"ב להמ"ה וממ"ה להב"ן, שהוא מהפנימי הפרטי שבהפנימי הכללי להפנימי הפרטי שבהחיצוני הכללי, וכן מהחיצוני הפרטי שבהפנימי הכללי להחיצוני הפרטי שבהחיצוני הכללי. וכן הוא עד"ז ההתלבשות דכללות האח"פ זב"ז, הפנימי בהפנימי והחיצוני בחיצוני, הנה הוא ג"כ עיקר ההתלבשות רק מהע"ב להע"ב וממ"ה להמ"ה, וכן מהמ"ה להמ"ה וממ"ה להב"ן. והרי הוה ההתלבשות דפנימי בפנימי וחיצוני בחיצוני, שהוא מהפנימי הכללי דהעליון להפנימי הכללי דהתחתון, ומהחיצוני הכללי דהעליון להחיצוני הכללי דהתחתון ג"כ עיקרו רק ע"פ סדר דפנימי וחיצוני, אשר בפרטות שבהם ג"כ שהוא מע"ב לע"ב ומס"ג לס"ג וממ"ה למ"ה ומב"ן לב"ן, וכן הוא ג"כ עיקר תלייתם זב"ז והמשכתם אשר זה מזה וכנ"ל סי' ג' אות י"ב סעי"ג ע"ש, ודי בזה ופשוט הוא.

[סעיף י"א]

והנה נתבאר לנו בכל דברינו אשר מסעיף א' עד כה על הב"ן דאות כ' דענינינו, את מציאותו ושימושו כנ"ל סעי"א, ויציאתו ותולדתו כנ"ל סעי"ב, ומקומו ואחיותו בהע"ב דאות ה' וכנ"ל סעי"ג, ובכל הנמשך לזה מענין לענין עד סוף סעי"ח. וכן ההתלבשות דאורות האח"פ זב"ז, ויחודם באצילות וכנ"ל סעי' ט'. וכבר אמרנו כי הע"ב דאות ה' הנה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הוא הא"א לכל האורות דהאח"פ, שכל האורות דהאח"פ הם תלויים עליו, והנה הם בו מהחזה שבו עד סוף רגליו, כי הם מהאימא וזו"ן שבו, שהם הס"ג מ"ה ב"ן אשר לעיל סי' ב' אות ו' ז' ה'. שהאימא שבו (לח ע"ב) הוא מהחזה עד הטבור שבו, והזו"ן שבו הם מהטבור שבו עד סוף רגליו, והוא בהטבור דהא"ק כי שם מסתיימין רגליו דהע"ב דאות ה'. והרי תופס כל משך שיעורו אשר מהחזה שבו ולמטה, הנה הוא תופס בא"ק מגבול העינים שבו עד גבול הטבור שבו, כי שם הנה הוא המקום דהאימא וזו"ן שבהע"ב דאות ה'. האורות דהאזניים הם מהאימא שבו, והאורות דחוטם פה הם מהזו"ן שבו שהם כללות הנהי"מ שבו אשר מהטבור ולמטה שבו. אמנם הם אחוזים ותלויים גם בהחג"ת שבו, והוא ע"י עליית נה"י בחג"ת אשר לצורך העיבור וכמו שכתבנו בזה לעיל סי' ב' אות ז' סעי' ד' וסעי' ו', וכן שם אות ח' סעי' א' ובכ"מ וכנ"ל סעי' ח' בארוכה קצת. והמלכות דהע"ב דאות ה' הנה היא מתלבש בהעלם בהמלכות דהעקודים המתיוחד באצילות כנ"ל, ובסוד מה שאמרו בספד"צ (פ"א ג ע"ב) האי מתקלא (שהוא האצילות) תלוי באתר דלא הוי²⁴¹.

ועכ"פ הוא כי הנה תליית כל האורות דהאח"פ הנה הוא מהחזה ולמטה דהע"ב דאות ה', אך מהחזה ולמעלה שבו הנה הוא למעלה מהאח"פ, והוא בעיינין דא"ק ובסוד אשגחא פקחא (ספד"צ ו ע"ב), סוד ראייה הפנימיות כנ"ל סי' ב' אות ה' בארוכה, והוא סוד האבא שבו שהוא עד סוף החזה שבו וכנ"ל בדברינו שם.

והנה היה סדר מציאותו וגילוי דהע"ב דאות ה' ג"כ רק לאט לאט ע"פ סדר ההתהוות ויציאת דהאורות דאח"פ, כי במציאותם נתגלה הוא, ובמציאותו נעשו הם שהוא מהס"ג מ"ה ב"ן דלעיל סי' ב' אות ו' ז' ה', ונתגלה הס"ג שבו שהוא מציאותו אשר מהחזה שבו עד הטבור שבו ע"י אורות האזניים, והמ"ה וב"ן שבו שהוא מציאותו אשר מהטבור שבו עד סוף רגליו ע"י האורות דחוטם פה, כי הוא והם הם כמו נשמה וגוף. והרי לא נשתלשל ולא נתגלה הנשמה בעוה"ז אלא ע"י הגוף דוקא, כן עד"ז, כי הנה לא נתפשט מציאות הע"ב דאות ה' בא"ק, ר"ל כל חלקי המציאות שבו אשר מהחזה שבו ולמטה אלא רק בהגיע תור דמציאות ויציאת האורות דהאח"פ, ועל ידיהם דוקא, וכאשר נשלם הב"ן דאות כ' דעניניו שהוא תשלום כל העקודים בכל עניניו שבו, אשר הן בהתפשטות הא' והן כל אשר בהתפשטות הב' ובכל מה שבארנו בו מסעי' א' עד כה. הנה אז נשלם המציאות דהע"ב דאות ה' בכל גילוייו ופעולותיו כי הוא סיבתם לכל, וכל התפשטותו הוא רק בשבילם. וע' בדברינו בזה לעיל כלל ט"ז ענ"ה בארוכה קצת, ע"ש ותמצא נחת בעזרת ה' ית"ש.

והנה בזה נשלם דברינו בענין זה בכל מה שנוגע לדרושי העקידים, יהי שמו הגדול מבורך מעתה ועד עולם מן העולם ועד העולם אמן ואמן. (לח ע"א)

אבני מלואים לדרושי האח"פ

הנה אחר ססימנו תהלה לאל ית"ש את דברינו אשר מסי' א' עד כה, והם מה שנוגע לדרושי האח"פ, הנה ראינו לכתוב בזה עוד ליצור אחד השייך לאורות האח"פ בכלל, וזהו כי הנה תמצא בדברינו בכמה מקומות שאנו אומרים כי אורות האח"פ שבא"ק הנה הם בא"ק כבחי' הי"ג ת"ד שבא"ל לאצילות. והנה זה כמה שנים שהיה זה פשוט אללי עד שלא חשבתי לעשות ליצור בזה כלל, כי הכי כן הוא מצוה ומפורש בדברי האריז"ל בכ"מ, והוא בשער טנת"א (פ"א בהמ"ב) אמר קס, ותחילה הוליא כו' ואח"כ הוליא שערות הזקן הנמשכין מן ס"ג (ר"ל מהס"ג שבסי' א' אות ז') ונמשכין סוד הטעמים דס"ג שהוא אח"פ עד טבורו, עכ"ל. והרי אמר מפורש שאורות האח"פ הם שערות הזקן. וכן אמר עוד מפורש בשצירת הכלים (ריש פרק ו) ושערות דיקנא הם מאח"פ, שבהם

²⁴¹ עי' גר"א שם שזה תלייתם בדל"א אבל עי' יהל אור ח"ב טז ע"ד ז"ל, ולכן המשך הבנת רבינו מובן.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כלולים אבא ואימא כו', ע"ש. וכן בשער אח"פ (פרק ז) אמר שם ג"כ כי הכל החוטם נמשך לך אותו ארחא שתחת החוטם שהוא תיקון ג' מי"ג (לח ע"ב) ת"ד הנקרא ועובר על פשע, וכן הכל הפה נמשך לך הארחא ז' שתחת הפה שהוא תיקון ה' הנקרא לא החזיק לעד אפו, ע"ש. והרי מבואר ומפורש בכ"ז כי אורות האח"פ הנה הם בא"ק ג"כ בצחי' הי"ג ת"ד ממס, וכן אמר הגר"א ג"כ בספד"ל (פ"א סמוך לסופו בד"ה אבא יתיב טו ע"ד) כי בא"ק עד טבורו יולאין אורות אח"פ ונקראים כולן א"ס על שם א"ק, וכן בא"א יולאין ג"כ אורות אח"פ והן דיקנא יקירא כידוע, שאורות און הם עד צבולת זקנו, ואורות חוטם עד החזה שליט ת"ת, ואורות פה עד הטבור והן הדיקנא זו, ע"ש. וכן אמר עוד שם (בד"ה עמר נקי ה ע"ד) כי הדיקנא יולא לך נקבי האח"פ כידוע כו', ע"ש. והרי מבואר לנו מכ"ז כי אורות האח"פ שבא"ק עם הי"ג ת"ד שבא"א חדא מילתא הוא, כי בשניהם הם נמשכין מהאח"פ, ובשניהם הוא בחי' הדיקנא לא זולת, והם כשניהם הי"ג ת"ד והוא פשוט וברור. (לח ע"ג)

אמנם ראיתי בספר שמן ששון שער טנת"א פ"א אות ז' שמיאן ביה, והחליט הדבר שאורות האח"פ עם הדיקנא הם שני דברים בפני"ע, ושניהם יסגס בא"ק, אורות האח"פ והדיקנא, ע"ש שהאריך קצת בזה. ולדעתי הוא דבר שאי אפשר להאמר, כי לא נמצא בדברי האריז"ל מענין הדיקנא שבא"ק זולת האורות דאח"פ מאומה כלל, וכן הוא ג"כ בא"א דלאילות כנז'.

ומה שדחק להרב בעל שמן ששון זללה"ה לומר כן הוא לשון אחד בדברי הרב בטנת"א (פרק א), שאמר שם על אורות האזניים, ודע כי אור הזה אינו דבוק ונוגע בפנים עצמן, אבל חופף וסוכך עליהם, עכ"ל. ובאם שנאמר שאורות האח"פ הם עצמן הדיקנא, הלא הדיקנא הנה הוא לומח וגדל מהפנים גופה והוא דבוק בו ממס, וכן הקשה בספר יפה שעה שם ג"כ.

אמנם ע"פ דברינו שהעלינו בזה בכל הדרושים לעיל אין כאן קושיא כלל, ודברי הרב הם מכוונים היטיב, כי הרי העלינו שכל א' מהאורות דהאח"פ הנה היה התפשטותו בשתיים, היינו אחד פנימי, ואחד חיצוני, והם זה כנגד זה. ובהתפשטות הא' הם ע"ב וס"ג, הע"ב מבפנים והס"ג מבחוץ, ובהתפשטות הב' הם מ"ה וב"ן, המ"ה מבפנים והב"ן מבחוץ. ונמשך הב"ן מהמ"ה, והוא אשר ילא מהאח"פ ולחוץ. אמנם כי הנה לבד עיקר האור אשר ילאו מחללי נקבי האח"פ, הנה משלח המ"ה הפנימי את הארתו עוד לך כותלי נקבי העור והפנים ג"כ וכמ"ש הרב בדרושי נקודות (רפ"ב), כי לעפ"י שהאורות יולאים לך נקבי פה או חוטם וכיוצא, זהו עיקר האורות, אבל ודאי שגם לך כותלי דופני של הא"ק הנה בוקע ויולא אור ומאיר תדיר בהם, וכן כתב ג"כ בטנת"א (פרק א) בהמוקף שם, וכמ"ש בדרושי נקודות (פרק א) בסוד מ"ש (איוב יט ב) ואחר עורי נקפו וגו' כנודע. והנה אותן האורות היוצאין לך נקבי עור הפנים, הנה מהם הוא סוד השערות, והם כל שערות הדיקנא, והם לבוקים באמת בפנים ממס, כי הם לומחים וגדילים שם. אבל אורות העיקריים היוצאים מנקבי חללי האח"פ, הנה עליהם אמר הרב כי הוא אינו דבוק ונוגע בפנים עצמן, רק הם חופף וסוכך עליו. וכבר אמרנו כי האורות היוצאים מהאח"פ ולחוץ, הנה הם האורות דהב"ן, והנשאר בפנים הוא אור דהמ"ה. והרי נמצא כי השערות שהם הדיקנא והם לינורות השפע מאור הפנימי וכנז', הנה הם מאור המ"ה. והנה השערות שהם לינורי השפע הפנימי, הנה הם מחברים ומייחדים את אור המ"ה העיקרי הפנימי עם האור העיקרי דהב"ן אשר לחוץ, ונעשו שניהם לאחד, והם כולם מכלל הדיקנא.

והעיקר בזה הוא כי הרי אנו רואין במציאות הי"ג תיקוני דיקנא דא"א שהם בשני בחי', ט' וד'. ט' תיקונים הם בשערות, והם תיקון א' ב' ד' ו' ח' ט' י' י"א י"ג, וד' הם בלא שערות והם תיקון ג' ה' ז' י"ב²⁴², והם הב' ארחין, ארחא שתחת החוטם, וארחא שתחת הפה, והפנים שהוא תרין תפוחין קדישין, והפה עם השפתיים, והרי הם בשני בחי' ט' וד'. וכן אמרו עליהם בספד"ל (רפ"ב יח ע"א) ארבע בלחודוי אסתמכו, שהן להגוף, תשעה אשקיון לגינתא שהם לז"א, וכמ"ש

²⁴² לגבי מהות הי"ג ת"ד עי' אד"ר קלא ע"א.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הגר"א שם (יח ע"ג) עיי"ש. והנה הד' תיקונים אשר הם להנוק' והם צלי שערות, הגה הם מהאורות נקבזי חללי האח"פ עצמן שהם מהשם צ"ן כנ"ל. ולכן הגה הם להנוק' משום שהם מהצ"ן, והוא התיקון דתרין תפוחין, שהם מאור אזניים עצמן, והתיקון ג' שהוא הארחא שתחת החוטם שהוא מאור החוטם עצמו, והתיקון ה' וי"ב שהם מאורות הפה עצמו. והם כולם צלי שערות כדי שלא יהא אחיזה להחיותנים צמה להאחז ח"ו, וכן הם כולם אורות גלויים, כי כל הגלויים הוא לעולם ולח ע"ג) בהמלכות, ובה הוא עיקר הגלוי כנודע. ולכן הוא אורות האח"פ כולם בשם צ"ן כנ"ל סי' ג' אות י"ב וסי' ד' אות מ"ז וסי' ה' אות כ', כי הם כולם מתיקוני נוק' כנז'. ומשום שכל תיקוני נוק' עיקרם הם להתגלה למטה, ויוצאים כל אורות האח"פ רק כדי להתפשט למטה, ולכן הגה הם אינם דבוק ונוגע בפנים עצמו, כי כל יציאתם הוא רק להתפשט למטה. אך השערות שהם מאור המ"ה שמצפנים, שיוצאין האורות דרך נקבזי כינורות השערות, וכמ"ס הרב בשער א"א (פרק ט) שהשערות הם כינורות וכלים ומעצרים להוציא דרך הם השפע פנימית לחוץ, שהוא מהאור המ"ה שמצפנים, ולכן הגה הם דבוקים בפנים גופה, כי הם נמשכים דק דרך צו, והם ט' תיקונים בשערות כנ"ל, כי הם מ"א שהוא ט' ספי' וכנ"ל סי' ה' סעי' ג' ד' ע"ש. והוא הט' תיקונים להשערות מהמ"ה שהוא בחי' הז"א הכללי לכל א' מהאח"פ וכנ"ל בהדרושים, והם דבוקים בהפנים עצמו, כי הם נמשכין דרך כותלי הפנים וכנז'. אבל הד' תיקונים אשר הם צלי שערות, הגה הם מהצ"ן שהוא בחי' הנוק' הכללי לכל א' מהאח"פ וכנ"ל בהדרושים. ואותן הד' תיקונים הגה הם מהאורות העיקריים היוצאים מנקבזי חללי האח"פ, והם אינם דבוקים בהפנים ממש, אלא רק חופף וסוכך עליו, כי הם מתיקוני נוק' אשר עיקרה הוא להתפשט ולהתגלה למטה, והם צ"ה י"ג תיקונים, שהם הי"ג ת"ד היוצאים מהאח"פ מכללות הדו"ן שבהם. וכ"ז הגה הוא הן באורות האח"פ שבא"ק שהם בחי' הי"ג ת"ד שבא"ק, והן בהי"ג ת"ד אשר בהא"א דהאלימות, שהם ג"כ רק מהאח"פ שבו מכללות הדו"ן שבו, שהם צפנימי וחיוני כנ"ל בכל דברינו. וכן הגה הם מתפשטים להזו"ן דאלימות ט' לז"א וד' לנוק' כמ"ס בספד"ז רפ"ב ארבע בלחודוי אסתמכו תשעה אשקיון לגינתא וכנ"ל. ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי אורות האח"פ הגה הם הי"ג ת"ד לא זולת הן בא"ק והן בא"א דהאלימות.

ואין להרהר כי מאחר שאמרנו כי הי"ג ת"ד עם האורות דהאח"פ הגה הם ענין אחד הן בא"ק והן בא"א דאלימות, כי הם בשניהם ענין אחד מכל וכל, א"כ מפני מה הגה הם נקראים בא"ק בשם אורות דאח"פ, בא"א דאלימות בשם י"ג ת"ד, ור"ל כי הגה עם ומלת אורות דאח"פ הגה עיקר הוראתם הוא על האורות היוצאים מנקבזי חללי האח"פ שהם רק הד' תיקוני נוק' וכנז', אבל עם ומלת הי"ג ת"ד הגה עיקר הוראתם הוא על תיקוני השערות שהם הט' תיקוני דז"א, כי הם עיקר הדיקנא שהוא המזלין, וא"כ מפני מה נקראים בא"ק על עם האורות ובא"א דאלי' נקראים על עם השערות.

אך הענין הוא פשוט, כי כל אורות האח"פ שהם כלל העקודים שהוא מהטבור ולמעלה דא"ק, והוא מכלל העולמות דא"ס²⁴³ כמ"ס הגר"א בספד"ז (פ"א דז"ה אבא יתיב טו ע"ד) וכן הוא בדברי הרב בסדר אלימות בקיבור (פרק א), ולכן הגה נעלמים עם בחי' השערות אשר הם צו, ג"כ רק מהמ"ה הפנימי שבו, וכנ"ל הגה נעלמים הם צו הרבה מאד, ולכך אינן עולין צו בשם אלא רק האורות היוצאין צו מנקבזי חללי האח"פ שהם מהצ"ן וכנ"ל, משא"כ בא"א דאלימות הגה עם יש גילוי לכל הי"ג תיקונים כולם.

והעיקר הוא כי הרי כל גלויים שבא"א הגה הוא ג"כ רק ע"י ז"א שנמשכים צו הי"ג תיקונים ע"י המזלין אשר הם מגיעין עד רישא דז"א, וכנודע שכל הי"ג תיקונים א"ל רחום וחנו"ן כו' שבפ' תשא, הגה הוא נהירו דנהיר י"ג ת"ד דע"ק בז"א, וכמ"ס הגר"א בספד"ז (פ"ג ד"ה תקונין נה ע"ב) ע"ש, וכן הוא באד"ר (קלל ע"ב), כי כל הי"ג תיקונים דפ' תשא אינן לתתא, ור"ל כי הורידן משה רבינו ע"ה מע"ק לז"א לצורך דרחמים, והוא ע"י המזלין שהם מגיעין לרישא דז"א,

²⁴³ עיי' לעיל הערה 1.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וְשֵׁם הוּא גִילוּיִים. אֲבָל בְּאִלְעֵלָּא עֲלָמוּ, הִנֵּה הֵם נִעְלָמִים גַּ"כ, וְעַכְפֹּף הוּא כִּי מֵה שְׁנִקְרָאִים בְּאִלְעֵלָּא בְּשֵׁם יוֹג ת"ד שְׁהוֹרְאֵתָם הוּא עַל הַשְּׁעֵרוֹת כְּנֹז, הוּא מִשְׁמֵם שְׁכַל גִּילוּיִים הוּא רַק בְּז"א, אֲשֶׁר הֵם נִמְשָׁכִין צו רַק ע"י הַמְזֻלִין שֶׁהֵם שְׁעֵרוֹת הַדִּיקְנָא.
ע"כ אֲבָנֵי מְלֻאִים לְסִימָן ה' (לְט ע"א)

הקדמה א'

הִנֵּה עַד הִנֵּה בְּאֵרְנוּ הָאוֹרוֹת דְּאֲח"פ אֲשֶׁר הֵם מְאֹר הַמ"ם עֲצֻמוּ דְּא"ק, וְהֵם גִּילוּיִי דְּהַמ"ם וְעַל דֶּרֶךְ הַי"ג ת"ד דְּא"א דְּאֲצִילוֹת, שֶׁהֵם נִבְיַעִין מִבְּוֵעִין דְּנִפְקִין מִמ"ם, כִּי הִנֵּה יוֹצֵאִין הָאוֹרוֹת דְּאֲח"פ שֶׁהֵם הַג' מִיְנֵי עֲסַמ"ב דְּלַעִיל סִי' ג' ד' ה' מֵהַעֲסַמ"ב דְּסִי' ב' שֶׁהֵם מִהַס"ג דְּהַמ"ם עֲצֻמוּ בְּלִי שׁוּם אֲמַצְעֵי כֻלָּל, וְהָרִי הֵם נִבְיַעִין מִבְּוֵעִין דְּנִפְקִין מִמ"ם. וְעַתָּה נִבְאָר גַּ"כ אֵת הָאוֹרוֹת דֶּהֱנִקּוּדוֹת וְהָאֲצִילוֹת אֲשֶׁר הֵם גַּ"כ רַק מֵא"ק, הִנֵּה נִבְאָר אֵת סֹדֵר יִצְיָאָתָם אֲשֶׁר מֵא"ק עֲצֻמוּ, וְכֵן סֹדֵר הַשְּׁתַלְשֻׁלוֹתָם זֶה מִזֶּה עַד גִּמְרֵ מִצִּיאוֹתָם, הֵן בְּאוֹרוֹת הַנִּקּוּדוֹת וְהֵן בְּאוֹרוֹת הַתִּיקּוֹן, וְכֵן יְחֻדָּם יַחַד שֶׁהוּא כֻלָּל הָאֲצִילוֹת. וְכֵן יִתְבָּאָר גַּ"כ הֵן עַל אוֹרוֹת הַנִּקּוּדוֹת וְהֵן עַל אוֹרוֹת הַתִּיקּוֹן, שֶׁרִשָּׁם וְאֲחִיזָתָם בְּעוֹלָם הָעִקּוּדִים. וְכַנּוּדַע שִׁישׁ לְכָל תַּחְתּוֹן שׁוֹרֵשׁ וְאֲחִיזָה בְּהַעֲלִיּוֹן שְׁעֵלִי, וְע' דְּרוּשֵׁי הָעִקּוּדִים (פ"ה בְּד"ה אֲמַנָּם בְּסוּפּוֹ שֵׁם) וּבְדְרוּשֵׁי נִקּוּדוֹת (פֶּרֶק ב').

אֲמַנָּם הִנֵּה כָּל הָאוֹרוֹת דֶּהֱנִקּוּדוֹת וְהַתִּיקּוֹן, הִנֵּה הִגַּם שֶׁהֵם נִמְשָׁכִים גַּ"כ מִהַמּוֹחִין דְּא"ק, וְכֵן הִיָּה יִצְיָאָתָם גַּ"כ מֵהַגְלָגְלָתָא שְׁבוּ, וְכַנּוּדַע מֵהַנִּקּוּדוֹת שִׁיִּצְאוּ מֵהַעֲיָנִים וּמְאֹר הַתִּיקּוֹן אֲשֶׁר מֵהָאֵרֶת הַמְצֵת. אֲךְ עֵיקַר מִצִּיאוֹתָם הִנֵּה הוּא רַק מֵהַמִּצִּיאוֹת דְּא"ק אֲשֶׁר מֵהַגְרוּן שְׁבוּ וְלִמְטָה, וְהוּא מֵהָאו"א שְׁבוּ אֲשֶׁר הֵם בּו גַּ"כ מֵהַגְרוּן שְׁבוּ עַד הַטְּבוֹר שְׁבוּ, וְיִצְאוּ כָּל הָאוֹרוֹת הַנִּקּוּדוֹת וְהַתִּיקּוֹן רַק בְּאֲמַצְעוֹת הָאו"א שְׁבֵא"ק אֲשֶׁר הֵם מֵהַטְּבוֹר שְׁבוּ וְלִמְעַלָּה, וְמֵהֵם יִצְאָ כָּל אוֹרוֹת הַנִּקּוּדוֹת וְהַתִּיקּוֹן שֶׁהֵם כֻלָּל הָאֲצִילוֹת שֶׁהוּא מֵהַטְּבוֹר וְלִמְטָה. אֲמַנָּם הִנֵּה הָאו"א שֶׁרִשָּׁם הוּא גַּ"כ רַק בְּהַמ"ם, וְיִצְאִים מִשָּׁם גַּ"כ רַק ע"י הָעִקּוּדִים וְע"ד או"א דְּאֲצִילוֹת, שֶׁשֶּׁרִשָּׁם הוּא בְּהַמ"ם דְּא"א, וְיִצְאִים ע"י הַי"ג ת"ד. וְהִנֵּה נִבְאָר אֵת כ"ז גַּ"כ שֶׁרִשָּׁם דֶּהָאו"א שְׁבֵהַמ"ם וּבְהַעֲקוּדִים, וְכֵן שׁוֹרֵשׁ אוֹרוֹת הַנִּקּוּדוֹת וְהַתִּיקּוֹן אֲשֶׁר בְּהָאו"א, וְכֵן תְּלִייתָם בְּהַמ"ם דְּא"ק. וְנִבְאָר הַכֹּל ע"פ סֹדֵר הַד' שְׁמוֹת עֲסַמ"ב, כִּי בְּהֵם הוּא יִצְיָאָתָם וּמִצִּיאוֹת דְּכָל הָאוֹרוֹת כּוֹלָם, כִּי הַשְּׁמוֹת דְּעֲסַמ"ב הִנֵּה הֵם נִשְׁמָתָם וְעֲצֻמוֹתָם.

וְהִנֵּה כִּבְר כְּתִבְנוּ בְּכִמָּה מִקּוּמוֹת מְדַבְּרִינוּ כִּי אֲדָם קְדָמָה הִנֵּה הוּא עוֹלָם מִלֵּא בְּכָל בְּחִי אוֹרוֹת וּפְרִצוּפִים כְּמוֹ הָאֲצִילוֹת, אֲלֵא שְׁבוּ הוּא הַכֹּל בְּהַעֲלֵם נוֹרָא. וְהִנֵּה בְּבַחֵי הַזֶּה הִנֵּה נִבְחָן כָּל הַגְלָגְלָתָא כּוֹלוּ שְׁבוּ עִם כָּל אוֹרוֹת הָאֲח"פ, הַכֹּל בְּבַחֵי הָע"ב הַכֻּלְלִי. וְהָאו"א אֲשֶׁר הֵם בּו גַּ"כ מֵהַגְרוּן שְׁבוּ עַד הַטְּבוֹר שְׁבוּ, הִנֵּה הֵם הַס"ג הַכֻּלְלִי אֲבֵא הוּא הָע"ב דְּס"ג וְאִימָא הַס"ג דְּס"ג. וְמֵה שְׁנוּדַע מְדַבְּרֵי הַרְבַּ (ע"ח טַנְת"א פֶּרֶק א) שֶׁהַס"ג הַכֻּלְלִי הוּא מֵהָאֲזִנִּים וְלִמְטָה וְהָע"ב הַכֻּלְלִי הוּא בְּקַרְקֶפְתָּא וְאִין רִשׁוֹת לְדַבְּרֵ בּו, הוּא מִשׁוּם שֶׁהַרְבַּ אִינוּ מְדַבְּרֵ כֻלָּל מִבְּחֵי הַפְּרִצוּפִים שְׁבֵא"ק (אֲלֵא מֵה שְׁמַרְמוּ לָנוּ מַעַט רִמּוּ בּוּזָה וּפְתַח לָנוּ פְתַח כְּחֻדּוֹ שֶׁל מַחַט בְּשִׁבִירַת הַכֻּלִּים (רִישׁ פֶּרֶק ו) שִׁישׁ לְהַבְחִין בְּא"ק כָּל מֵה שֶׁהוּא בְּאֲצִילוֹת ע"ש), וְכֵן אִינוּ מְדַבְּרֵ הַרְבַּ גַּ"כ מִבְּחֵי הַג' רִישֵׁין שְׁבוּ אֲלֵא גַּ"כ רַק מֵה שְׁמִשְׁמִיעֵנוּ בְּרִמּוּ בּוּזָה בְּשִׁבִירַת הַכֻּלִּים (רִישׁ פֶּרֶק ו) הַגְז' ע"ש. וְכָל הַג' רִישֵׁין שְׁבוּ הִנֵּה הֵם גַּ"כ ע"ד שֶׁהוּא בְּאֲצִילוֹת, כִּי בְּכֻלּוֹת הִנֵּה הֵם כּוֹלָם בְּחֵי הָאו"א שְׁבוּ עַד סוּף הָעִקּוּדִים, ע"ד הָאו"א דְּאֲצִילוֹת שֶׁהוּא עַד סוּף הַי"ג ת"ד. אֲךְ בְּפִרְטוֹת הִנֵּה הֵם גַּ"כ בְּחֵי: רְדֵל"א, אִי"ן, א"א. וְהֵם

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ג"כ אפ"ס²⁴⁴ אי"ן א"א, ורדל"א הנה הוא אינו עולה בשם כלל, אך אי"ן א"א שהם גלגלתא ומ"ס, הנה הם ע"ב וס"ג, וזהו שאמרו בתיקונים (קמא ע"ב) מוחא סתימאה (דהוא רישא תליתאה והוא א"א) אתקרי א"ס דאתפלג לתלת מוחין (ר"ל שהוא מוחא חדא דכליל תלת (אד"ד קמ ע"א) דאינון י' י' י' דאתרמזו בהאי שמא יו"ד ה"י וא"ו ה"י²⁴⁵. אך בבחי' אחת הנה מתחלקים הב' רישין תתאין ונעשים הם עצמן לג', והם גלגלתא ואורא ומ"ס כנודע²⁴⁶. והנה הם בבחי' כח"ב, ובזה הנה הם בבחי' ע"ב ס"ג מ"ה כמ"ש הרב כ"ז בשער א"א (פרקים ג ד), והוא ע"פ דברינו בהאבני מלואים שבסוף הספר סי' ה' אות כ' סעי' ג' ד' ה' ו' כי בא"ק וכן ברישין דא"א, הנה נתעלו השמות דעסמ"ב הע"ב בכתר וס"ג בחכמה ומ"ה בבניה ע"ש בזה בארוכה קצת. ולכן אמר הרב שם (לט ע"ב) כי בהמ"ס הוא השם מ"ה. ומ"ש התיקונים שהמ"ס הוא ס"ג, הוא על הבחי' שהם ב' רישין והם כתר חכמה, ומאיר המ"ס באור הס"ג. אבל כאשר שנבחנו בג' רישין ובבחי' כח"ב, אז הוה האורא ס"ג והמ"ס מ"ה, וכ"ז הוא משום כי שם הנה נתעלו השמות ועומד הע"ב בכתר והס"ג בחכמה והמ"ה בבניה.

אמנם כ"ז הנה הוא רק בפרטות הג' רישין שבו ובערך עצמן, אך בערך הפרצופים פרטיים שבו, שהם בחי' או"א וזו"ן הכלולים, גם בא"ק בהעלם נורא או"א מהגרון עד הטבור, וזו"ן שהם כלל האצילות הכולל כל אורות הנקודות והתיקון שהם המ"ה ובין הכלליים, הנה הם מהטבור ולמטה שבו. הנה בערך זה הוה כל הגלגלתא כולו עם כל אורות האח"פ בחי' הא"א הכללי שהוא הע"ב הכללי, והאו"א שבו שהם מהגרון שבו עד הטבור שבו, הם הס"ג הכללי, אבא הוא ע"ב שבס"ג, ואימא הוא הס"ג שבס"ג, ומהם הנה יצאו ונעשו כל אורות הנקודות והתיקון, כי גם מה שיצאו מהעיינין והמצח ומהמוחין דא"ק הנה הוא הכל ג"כ רק ע"י האו"א שבו ובסיבתם, ונעשה כלל כל האצילות מא"ק רק ע"י האו"א שבו. אמנם כל קבלת או"א מהא"ק, ר"ל מהא"א שבו, הנה הוא לעולם ג"כ רק ע"י העקודים, כי הם כלולים בעקודים, ומשם הם מקבלים לעולם ע' שבירת הכלים (ריש פרק ו). וכ"ז הנה יתבאר לפנינו שורש או"א שבהמוחין דא"ק, וסדר יציאתם ממנו אשר ע"י העקודים, ויתבאר הכל ע"פ גילויי השמות דהעסמ"ב, וכמו שיתבאר כ"ז לפנינו, ויתבאר על כל שם ושם את שימושו ומקומו.

אמנם הגם שעיקרן דאורות הנקודות והתיקון הנה הם מהאו"א שבא"ק וכנ"ז, עכ"ז הנה מתפשט ומשתתף בהם הע"ב הכללי ג"כ והוא בפנימיות פנימיותם, הן בחלקי האורות אשר מהאבא, והן בחלקי האורות אשר מהאימא. והנה התפשטותו הוא ג"כ באותו הסדר דהעסמ"ב אשר יתבאר בהאו"א, אמנם התפשטותו הנה הוא רק לבחי' אור א"ס שבהם, כי גם בעולם הנקודות הגם שהיה בהעלם גדול מאור א"ס, עכ"ז הנה כל מה שיצא ונעשה היה הכל ג"כ רק ממנו ית"ש, כי בלתו אין מציאות כלל וכמ"ש בספד"צ (פ"א ד ע"ב) ביה סליקו וביה סלקן דלא הוו והוו ויהויין, וע"ש בהגר"א²⁴⁷, וכן הוא בדברי האריז"ל שם במאמר הנדפס מחדש (דף כ"ב סע"ד).

²⁴⁴ עי' אד"ז רפח ע"ב: ע"ק אקרי אין דביה תלייא אין, ע"כ. דהיינו שבו מתלבש הרדל"א. ועי' בהגר"א על תז"ח יח ע"ד ז"ל רדל"א נק' אין לפי שהוא אין מושג כלל וכלל, אבל לענין הלשון "אפס" עי' שער דרושי אבי"ע פרק א' ושם גם נזכר "אין", אמנם הוא מכנה את א"ס "אפס".

²⁴⁵ תרגום: מוח הסתום נקרא א"ס שנחלק לג' מוחות שהם י' י' י' שנרמזו בשם זה יו"ד ה"י וא"ו ה"י.

²⁴⁶ עי' אד"ר שג"ר הם גלגלתא אורא ומ"ס, אמנם באד"ז זה רדל"א אורא ומ"ס. ועי' בהגר"א בספד"צ ד ע"ג שסיום גלגלתא בקד"א. @ האם זה ברור

²⁴⁷ ז"ל: ביה סליקו וביה סלקין - ר"ל כל האורות וכל הפרצופים הכל נתעלו בו לאחר שבירת המלכים ונבררו בו כידוע, וזהו ביה סליקו, וכן הוא תמיד כידוע דכולם סלקין ביה להשפיע להם, וכן אמר בזהוה בראשית (דף טז ע"ב) ובהאי כד סליק כלא סלקין ואתאחדן ביה כו', וכן כל הברורים של הסיגים בסוד מ"נ סלקין במ"ס, וכמ"ש בתיקוני זוהר חדש (דף עו ע"ב) (יא ע"ב) דהאי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והרי נמצא כי כל אותן המערכות דהעסמ"ב אשר יתבאר לפנינו, הן בענין האו"א, שורשם אשר בהמ"ס דא"ק ובהעקודים, והן בענין שורש אורות הנקודות והתיקון אשר בהעקודים ובאו"א, וכן בענין ההשתלשלות שבהם עד גילויים האחרון, הנה כל אותן העסמ"ב הנה הם כפולים: אחד, הוא בענין סוד שורש כולם אשר מהע"ב הכללי שהוא שרשם אשר בא"ס, ור"ל כי שם הוא הרצון על כל אותן המערכות כולם, ובסוד (מנחות נט ע"ב) כך עלה במחשבה לפני, שהוא על כוונת תכליתם הנעלם מעיני כל חי, עין לא ראתה וגו' (ישעיה טד ג). ואחד, הוא על מציאותם ועל כל מאורעותיהם אשר בעולם הנקודות והתוהו, וכן גם על כל אורות התיקון דמעשה בראשית עם כל מקריהם אשר בכל משך זמן דהעוה"ז ודימות המשיח, עד הזמן דתחיית המתים, אשר כ"ז הנה הוא עדיין בכלל ההנהגה דהעוה"ז. והנה כ"ז הנה הוא מגילויי ית"ש אשר בכל אותן המערכות דהעסמ"ב ע"פ גילויים אשר מהאו"א שבא"ק, והרי הם כפולים: אחד, מהע"ב הכללי שהוא כלל כל הרישין כולן שבא"ק עד סוף העקודים. ואחד, מהס"ג הכללי שהם האו"א שבא"ק וכנ"ל. והנה כ"ז הנה תמצא מבואר בכל הדרוש אשר לפנינו, כי מקודם כתבנו את כל המערכות בפרט והוא מסי' ו' עד סוף סי' י"ג, ושם בארנו על כל שם ושם את שימושן ומקומן, והם כולם ע"פ מה שנתייסד מהע"ב הכללי על כוונת התכלית הנעלם שבכ"ז. ואח"כ בסי' י"ד וט"ו הנה חזרנו עליהם על סדר גילויים אשר בהאו"א, וכן סדר יציאתם מהם אשר בהנקודות והאצילות. והנה הם על כל ההנהגה דהעוה"ז וכנ"ל. וכבר כתבנו הדברים הללו באר היטיב לעיל כלל ו' ע"ש ענף ג' ד' ה'. אמנם באשר שעיקר הענין בזה הוא בהדרוש אשר לפנינו, לכן חזרנו על הדברים בקצרה גם כאן ודי בזה. (לט ע"ג)

הקדמה שניה

הנה נודע הוא שיציאת כל תחתון מהעליון שעליו הנה הוא מהו"ז דהעליון, שהוא מהמ"ה וב"ן שבו. והגם שהמ"ה וב"ן גופה הם נמשכים ויוצאים רק מהע"ב והס"ג שעליהם, אך הע"ב וס"ג הם הג"ר שבכל א', והם נסתרות (תיקו"ז יט ע"א), ולא ניכרו הם בהתחתון כלל, ע' שער המוחין (ריש פרק ז) ובפרקי הצלם (סוף פרק א). וגם בא"ק והעקודים אשר שם הוא שליטת הס"ג²⁴⁸, ונמשך שם כל תחתון מהעליון (ובפרט האו"א מא"א) מהחכמה שלו ולמטה. אך באשר שגם בא"ק והעקודים הנה נתייסד ג"כ כל בחי' פרצוף שבהם בדי' שמות עסמ"ב, ולא יתבטלו המ"ה וב"ן להכלל בע"ב וס"ג לגמרי אלא רק לעתיד לבא, אבל עתה הנה יש גילוי למ"ה וב"ן גם בא"ק והעקודים, והוא משום צורך האצילות וכמ"ש לעיל כלל ט"ו סענ"ז. וא"כ הרי יש איזה ירידה ומיעוט אור למ"ה וב"ן בערך הע"ב וס"ג גם בא"ק והעקודים. והנה יוצא גם שם כל תחתון מהעליון שעליו, עיקרו רק מהמ"ה וב"ן דהעליון. וכן הוא ג"כ בענינינו, כי הנה או"א שבא"ק אשר עיקרם הם בו ג"כ מהגרון עד הטבור, אבא עד החזה, ואימא מהחזה עד הטבור, והנה הם נמשכים ויוצאים מהמ"ס כמ"ש באד"ז (רצ ע"א) האי עדן אתמשך מעדן עלאה סתימאה ע"ש²⁴⁹. והנה הגם ששרשם הנעלם

אבנא דילך סלקא לאתר דאתמר ביה, במופלא ממך אל תדרוש ובמכוסה ממך אל תחקור, ואיהי שמא דכתר עילאה דאיהי חכמה קדומה כו', והוא מ"ס, ואמר שם דתמן תלת יוד"ן כו' והוא שורש המתקלא, ואמר בזוהר פקודי הנ"ל רעותא דכל תשע נהורין דקיימי כלהו במחשבה כו', ואמר שם (זהר פקודי רלט ע"א) אתדבקותא דרעותא כו' עד היכן איהו סלקא, א"ל הא אוקימנא עד א"ס כו' בהווא א"ס כל אלין בוצינין ונהורין תליין לאתקיימא בהו כו' ע"ש, ואמר בא"ז (דף רפח ע"א) כד אתתקן אפיק ט' נהורין דלהטין מניה מתקוננו כו'.

²⁴⁸ ענין שליטת הס"ג עי' ח"א כלל ד ענף ג.

²⁴⁹ ז"ל בשלימות: האי חכמתא אקרי עדן והאי עדן אתמשך מעדן עלאה סתימאה דכל סתימן ומהאי עדן אקרי שירותא בעתיקא לא אקרי לא הוי שירותא וסיומא ובגין דלא הוי ביה שירותא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דהאו"א הנה הוא בהב' רישין אוירא ומ"ס, אך גילויים הנה הם שניהם רק מהמ"ס ומהמ"ה וב"ן שבו, והם המ"ה וב"ן דלעיל סי' א' אות ג' ד'. שורש אבא הוא בהמ"ה, ושורש אימא הוא בהב"ן. כי המ"ה וב"ן דהמ"ה הם מאירים ממקומם ולמטה שהוא מהגלגלתא ולמטה, יוצאים מעסמ"ב לעסמ"ב דרך כל אורות האח"פ, ונעשה מהם ע"י האורות דהאח"פ כל המציאות דהאו"א. וכן הם משפיעים לאו"א תמיד לצורך כל הנקודות ואורות התיקון, וכן לצורך השפע הנמשך מהם להאצילות תמיד, כי הנהגת כל האצילות הוא לעולם ע"י קבלתו מהאו"א שבא"ק, וע"פ קבלת האו"א מהעקודים ומהמ"ה וב"ן דהמ"ס.

והנה שפעת האורות כולם הנה הוא לעולם בגילוי השמות דעסמ"ב, כי כל אור הרי הוא כלול מ' ספי', וכל י' ספי' הם כלולים בעסמ"ב כנודע. והנה נבאר עתה את האורות דהעסמ"ב אשר לאבא, ואח"כ נבאר את האורות דעסמ"ב אשר לאימא. והנה מדבר הסי' שלפנינו בהד' שמות עסמ"ב אשר יצאו ונתגלו מהמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג', ויצאו דרך העקודים לצורך המציאות דהאבא, וכן לצורך שרשי הנקודות ואורות התיקון המושרשים בו. והנה אותן הד' שמות עסמ"ב הנה הוא המערכה הב' אשר בהמ"ה דהמ"ס אות ג', כי המ"ה דאות ג' הרי הוא מהעסמ"ב דהמ"ס דהמערכה הא' שבו, והעסמ"ב המתגלים ויוצאים מאותו המ"ה ג"כ הרי הם העסמ"ב דהמערכה הב' אשר בו. אמנם הנה יציאת וגילוי דאותן הד' שמות עסמ"ב המתגלים ויוצאים מהשם מ"ה דאות ג', הנה הוא לאט לאט, כי מתחילה יוצא הע"ב שבו והוא לשורש אבא אשר בהעקודים, והנה שורשו העליון דהאבא הנה הוא באור האוון, כי כללותו הוא בהמזל עליון, והמזל עליון הרי הוא כולל כל הח' תיקונים הראשונים אשר התחלתם הוא מהאזניים. אמנם כי באורות האזניים הוא רק שורשו בהעלם, כי עיקר המזל עליון הרי הוא משבולת הזקן עד החזה, אשר שם הוא הגילוי דאור החוטם. ועכ"פ הוא כי שורשו הנעלם דהאבא הוא באור האזניים, וגילוי הוא באור החוטם ע' לעיל סי' ב' אות ח' סעי' ו', והנה יצא מתחילה השם ע"ב שהוא לשורשו אשר בהעקודים, ואח"כ יצא השם ס"ג שהוא להמציאות העיקרי שבו, אשר הוא מהגרונן עד החזה. ואח"כ יצאו המ"ה וב"ן שהם לשירשי כל האצילות שבו, וכמו שיתבאר כ"ז בהסי' שלפנינו על כל שם ושם מציאותו ושימושו, ע"כ הקדמה ב'. (לט ע"ד)

סימן 250

מערכה הד' שמות עסמ"ב המתגלים ויוצאים מהשם מ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' והוא המערכה הב' שבו

(כא)

ע"ב

השם ע"ב הזה הנה הוא הע"ב מהד' שמות עסמ"ב הראשונים שיצאו ונתגלו מהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק, והיה יציאתם וגילויים לצורך המציאות דא"ק אשר מהגרונן ולמטה שבו, שהוא החג"ת והנה"י שבו. והחג"ת הם כללות או"א שבו, שהם בו עד הטבור. והנה"י הם כללות כל האצילות משרשו הראשון עד תשלומו. והיינו התפשטות הא' אשר

וסיומא לא אקרי אתה בגין דאתכסייא ולא אתגלייא ואקרי הוא ומאתר דשירותא אשתכח אקרי אתה ואקרי אב דכתיב (ישעיה סג) כי אתה אבינו.

תרגום: חכמה זו נקראת עדן. והעדן הזה נמשך מהעדן העליון הסתום מכל הסתומים, ומהעדן הזה נקרא תחילה. בעתיקא אינו נקרא, אין בו התחלה וסוף. ולפי שלא היו בו התחלה וסוף, לכן אינו נקרא "אתה", לפי שהוא מכוסה ואינו מתגלה ונקרא "הוא". וממקום שנמצא התחלה נקרא אתה, ונקרא אב, שנאמר "כי אתה אבינו".

²⁵⁰ עי' לעיל יח ע"ד ע"א שכל י"ג מערכות הנמנים כאן בספר הם כולם רק בא"א דא"ק והם הי"ג ת"ד שבו, מענף א' עד ענף ה' הם באמת הי"ג ת"ד דא"א דא"ק ומענף ו' עד י"ג הם נביעים מבויעים דנפקין מהם, ומש"כ שענף ח' וי"א הם מלכים מעולם הנקודות הכוונה על התפשטות הא"א שבא"ק בבחי' נשמה דנשמה בהם, ועי' הערה שלנו שם

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

להאצילות כנ"ל כלל ה' ו', וההתפשטות הב' אשר להאצילות שהם אורות הנקודות והתיקון. ואלו הב' התפשטויות הם נעשו מב' שהם ג', היינו מהע"ב הכללי דהא"ק ומהס"ג הכללי שבו, שהוא כולל או"א, שהם ע"ב דס"ג וס"ג דס"ג וכנ"ל שם, וכן לעיל כלל ט"ו וכלל ח"י ענף א' ב' ח'. והנה כל חלקי כללות האצילות הנז' אשר מהאבא שבא"ק, וכן האבא גופא עצמו אשר הוא בהחג"ת דא"ק, הנה נעשה כ"ז בשפעת אור מהד' שמות עסמ"ב שיצא ונתגלה מהמ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בס"א א' אות ג'.

וכבר אמרנו כי עיקרו דהאבא הנה הגם שהוא מהמ"ס עצמו שהוא מהמ"ה שבו כנו, אמנם גילוי ושלמותו הנה הוא מהאורות דהאח"פ שהם בא"ק עד הי"ג ת"ד בא"א, והנה יש באורות האח"פ ג"כ בחי' מזל עליון ומזל תחתון, כי אורות החוטם אשר עיקר גילויים הוא משבולת הזקן עד החזה (כי עד שבולת הזקן הם בטלים באורות האוון ע"ד שרגא בטיהרא), הנה הם בבחי' המזל עליון, ובו כלול אבא. ואורות הפה אשר עיקר גילויים הוא מהחזה עד הטבור, הנה הם בבחי' המזל תחתון ובו כלול אימא. ונודע הוא כי המזל עליון שהוא תיקון ח' הנה הוא כולל כל הח' תיקונים הראשונים, והם כולם כלולים באבא ובסוד מ"ש באד"ר (קל"ב ע"ב) דיקנא דכהנא רבא (שהוא אבא) בתמניא תיקונין אתתקן כמ"ש הגר"א בספד"צ (פ"ב ד"ה ארבע יח ע"ג), כי אבא הוא כלול במזל עליון שהוא בחי' דבר, והוא אור החוטם שהוא ז"א הכללי דהאח"פ כנ"ל ס"ד ד', והוא בבחינת המזל עליון בהעקודים, ובו כלול אבא. אך בהעלם הנה מקבל אבא גם מאור האוון ג"כ, ושם הוא שורשו בהעלם, כי הרי כן הוא המזל עליון, הנה הוא כולל את כל הח' תיקונים הראשונים כנו, והוא בענינינו ע"י התלבשות דאורות האזניים המתלבשים באורות החוטם וכנ"ל ס"ד ד' אות ט"ז סעי"ג. וכל הו' תיקונים הראשונים גם מה שהם מהחוטם והפה (זולת תיקון י"ב שהוא מהפה עצמו), הנה באשר שהם משבולת הזקן ולמעלה, הם כולם בטלים באור האוון ע"ד שרגא בטיהרא, והם מכלל אורות האזניים המתפשטים ומתלבשים באורות החוטם. והנה הם בבחי' הו' תיקונים הראשונים הכלולים בתיקון ח', שהוא המזל עליון אשר בו כלול אבא, והוא מ"ש דיקנא דכהנא רבא, שהוא אבא, בתמניא תיקונין אתתקן, כי שורשו בהעלם הוא עולה גם בכל אורות האזניים, וכלילתו דהאבא במזל עליון אשר הוא בעקודים אור החוטם כנו, הנה עי"ז הוא כלול גם בכל אורות האזניים ג"כ וכמו שאמרנו. ונקרא אבא בשם כהנא רבא וכמ"ש הגר"א בספד"צ רפ"ב וכנו, משום שהוא הראשון לקבלת אור א"ס כמ"ש הרב בשער השמות בסופו (פרק ז), כי אי אפשר להתלבש אור א"ס בשום אחד מהי' ספי' אם לא ע"י שיתלבש תחילה בהם אור החכמה כו', וכן כתב ג"כ בשעה"כ (יוהכ"פ דרוש ג דף קא ע"ב), והרי נכנס אבא לפני ולפנים ומשמש לאור א"ס, ולכן נקרא הוא בשם כהנא רבא. (מ ע"א)

והנה השורש הזה אשר נעשה להאבא שבא"ק באור האזניים והחוטם כנו, הנה נעשה בו כ"ז מהשם ע"ב דענינינו, שהוא הע"ב מהד' שמות עסמ"ב שבהמ"ה דהמ"ס אשר בס"א א' אות ג', כי התפשט אותו הע"ב מהמ"ה דאות ג' ונכנס בתוך פנימיות דאורות האזניים והחוטם ונשאר שם לעולם, ונשתתף באורות האזניים והחוטם להעשות הוא עצמו על ידיהם לשורש עליון למציאות האבא שבא"ק. והרי נתבאר לנו על הע"ב דענינינו מציאותו ושימושו. כי מציאותו, הוא שהוא הע"ב מהד' שמות עסמ"ב שיצאו ונתגלו מהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק. ושימושו, הוא שהוא לצורך המציאות דהאבא הכללי שבא"ק אשר הוא עד החזה שבו, ונעשה אותו הע"ב שורש העליון אליו, ועומד באורות האזניים והחוטם שהוא סוד המזל עליון שבהעקודים אשר אבא כלול בו, ומשם מקבל אבא כל שפעו תמיד ע"י אותו הע"ב הנמשך מהמ"ס שהוא מבוע דא"ס, וכמו שיתבאר בזה עוד למטה בס"א זה בעזרת השי"ת.

אמנם נאמר עתה עוד דבר אחד השייך לעיל בסמוך בענין מ"ש באד"ר דיקנא דכהנא רבא בתמניא תיקונין אתתקן, ואמרנו כי בענינינו הכוונה הוא על אבא הכללי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שבא"ק הכלול בהמזל עליון שבהעקודים, שהוא כללות אור החוטם אשר עיקר גילוי הוא רק משבולת הזקן עד החזה, והנה הוא בכללו רק תקון אחד שהוא המזל עליון תיקון ח' שבהעקודים, והו' תיקונים הראשונים הנה הם כולם בכללות אור האזניים, אלא שהמזל עליון הוא כוללם ע"י התלבשות דאור האזניים באור החוטם, וזהו שאמרו דיקנא דכהנא רבא בתמניא תיקונין אתתקנו וכנ"ל כ"ז. אמנם הנה יש בזה עוד כוונה עמוקה, והוא סוד גדול, כי הנה כללות אור החוטם אשר אמרנו שבכלל כל העקודים, אשר הוא ג"כ בסוד י"ג ת"ד, הנה הוה בו כל כללות אור החוטם רק בבחי' תיקון אחד שהוא המזל עליון תיקון ח', וכי כללות אור האזניים הם ז' תיקונים שהם מתיקון א' עד תיקון ח', וכללות אור החוטם הוא תיקון אחד תיקון ח' שהוא המזל עליון, ור"ל על גילוי אורו שהוא רק משבולת הזקן עד החזה, וכללות אור הפה הם ה' תיקונים. אך כ"ז הנה הוא רק בכלל כל אורות האח"פ כפי מה שהם אחר שיצאו מהאח"פ ולחוץ, והנה הם בסוד הי"ג ת"ד שבא"ק כנ"ל באבני מלואים אשר בסוף סי' ה', והם סוד זקן העליון שבא"ק ע"ד הי"ג ת"ד שבא"א דאצילות.

אמנם בסודן ושורשן של האורות דאח"פ שורש הפנימי שלהם, שהוא הני' שמות סמ"ב אשר בסי' ב' אות ו' ז' ח', שהם האימא וזו"ן שבהע"ב דאות ה', שהם מהחזה ולמטה שבו וכמו שמתבאר שם. והנה הוה השורש פנימי דאורית חוטם פה הזו"ן שבהע"ב דאות ה' אשר הם בהנה"י שבו, אשר כללותם הוא יסוד ועטרה כנודע, ושם הוא סוד שורש הפנימי דאורות חוטם פה. ובארנו לעיל סי' ה' אות כ' סעי' ג' ד' ח', כי הנה הם בסוד הי"ג תיקונים שבזקן התחתון, שהם ג"כ י"ג תיקונים כנודע בדברי האריז"ל בטעם מצות שעמנו (טעמי המצות פרשת קדושים), והוא בסוד שאמרו (נדרים לא ע"ב) גדולה מילה שנכרתו עליה י"ג בריתות. והעלינו שם כי ה' תיקונים מהם הנה הם לאורות החוטם, וה' תיקונים הם לאורות הפה, ע' דברינו שם, וכן בהאבני מלואים שבסוף הספר סי' ה' אות כ' סעיף י'.

וזהו שאמרו דיקנא דכהנא רבא בתמניא תיקונין אתתקן, כי הרי בענינינו שהוא אבא הכללי שבא"ק, אשר הוא כלול במזל עליון שהוא כללות אורות החוטם כנ"ל, הרי הוא מקבל ומתתקן מהח' תיקוני דיקנא שבסוד זקן התחתון דהע"ב דאות ה', כי כל אלו הח' תיקונים הם כולם באור החוטם שהוא המזל עליון מהי"ג ת"ד שבזקן העליון אשר אבא כלול בו, והבן הדברים והשם יכפר. והנה כ"ז הנה הוא הכל ע"י השם ע"ב דענינינו, כי הוא השורש עליון דהאבא שבא"ק המתפשט מהמ"ה דהמ"ס ונכנס ועומד בהעקודים לעולם לצורך האבא שבא"ק, הן לעיקר מציאותו גופא ולכל תיקוניו, והן לכל שפעו דהנוגע ממנו להאצילות כולו תמיד, וכמו שיתבאר למטה כ"ז בביאור היטיב בעזרת ה' ית"ש. (מ ע"ב)

(כ"ב)

ס"ג

השם ס"ג הזה הנה הוא עצמות האבא הכללי גופה שבא"ק, והוא אור הס"ג מהד' שמות עסמ"ב המאירים ומתפשטים מהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ג'. והע"ב שבהם הנה הוא נשאר בעקודים, כי התפשטות המ"ס הוא לעולם דרך העקודים, ויצא מתחילה הע"ב שבהם והוא נשאר בעקודים עצמו לצורך שורש עליון להאבא הכללי שבא"ק וכנ"ל אות כ"א. והנה היה יציאת הע"ב ג"כ בסדר התפשטות והסתלקות כי כן הוא סדר יציאת ומציאות כל אור כנודע בדברינו, וכל הסתלקות הוא בסוד עליית מ"ן, וע' דברינו לעיל כלל א' ענ"ב. וכאן היה נעשה כ"ז בסוד עליית מ"ן וזווג דמיניה וביה אשר בהכתר עצמו, הכולל עתיק וא"א, שהם שניהם כלולים בהשם ע"ב. והנה היה עליית המ"ן דהע"ב בהמ"ה דהמ"ס, ועי"ז הנה יצא ממנו השם ס"ג דענינינו ע"י תוספות אור מהמ"ה דהמ"ס דאות ג', ויצא דרך העקודים שהוא מהע"ב הנז' דלעיל אות כ"א שהוא שורשו כנו',

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

העומד במזל עליון דהעקודים כנ"ל. ומקומו הוא מהגרונן עד החוזה, והוא אבא הכללי הכולל או"א עלאין²⁵¹. ור"ל שהוא אבא הכללי שבא"ק אשר הוא מהגרונן שבו עד החוזה שבו. והיה יציאתו מתוספות אור דהמ"ה דהמ"ס דאות ג' שניתוסף בהע"ב דלעיל אות כ"א, ועי"ז יצא האבא הכללי והוא כלול במזל עליון דהעקודים, הכולל את כל הח' תיקונים הראשונים וכנ"ל.

והנה אבא הכללי שהוא פרצוף שלם הרי נודע הוא שכלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב ומכל הפרצופים כולם, וכנודע שכל א' הוא כלול מכל הבחי' כולם. אמנם הד' שמות עסמ"ב שבו הנה הם הד' שמות עסמ"ב שנתפשו ע"י תוספות אור מהמ"ה דהמ"ס דאות ג'. וכל שם הנה הוא כלול מב', כי הע"ב שבו הוא עצמו הע"ב דלעיל אות כ"א שהוא שורשו שבהעקודים, והוא כולל עתיק וא"א שבו, והס"ג שבו הוא כולל או"א עלאין, והמ"ה שבו הוא ישראל ולא שבו, והב"ן שבו הוא יעקב ורחל שבו. אמנם הנה הם יצאו ונתגלו מהמ"ה רק לאט לאט, כי מתחילה הנה יצא רק הע"ב שבו, והוא שורשו העליון דהאבא הכללי אשר בהעקודים וכנ"ל, ואח"כ יצא הס"ג שבו, שהוא האבא הכללי עצמו, והוא או"א עלאין, ולא יצא אז עדיין רק עצמותם לבד בלתי המ"ה וב"ן שבהם, כי הם רק לצורך עולם הנקודות והאצילות, ויצאו הם ג"כ רק אחר יציאת האימא הכללי אשר יתבאר לקמן סי' ט', וגם אח"כ הנה יצא הב"ן קודם להמ"ה, וגם לא יצא מתחילה הב"ן כולו אלא רק חיצוניותו לבד שהוא המלכיות שבו וכנודע מסוד עולם הנקודות, שיצא מתחילה רק המלכיות דב"ן, ובענייניו שהוא הב"ן דאבא הכללי, הנה נעשה מהם המלכי יותר כנודע בדברינו (דע"ה ח"א דרוש ב סימן ב). ואח"כ בעת התיקון הנה יצא כל הט' ראשונות דב"ן שהם פנימיותו והוא סוד מהיטבאל, ויצא ביחד עם השם מ"ה שבו שהוא סוד הדר וכמו שיתבאר כ"ז לקמן. ועכ"פ הוא כי יציאת הס"ג אשר אמרנו שהוא אבא הכללי הכולל או"א עלאין, הנה יצא מתחילה רק עצמותם לבד בלתי המ"ה וב"ן שלהם. אמנם הנה היה יציאת אבא הכללי יחד עם יציאת האימא הכללי הכולל ישסו"ת אשר יציאתה הוא מהב"ן דהמ"ס שבא"ק שהוא הב"ן אשר בסי' א' אות ד' וכמו שיתבאר עניינה לקמן סי' ט' בעה"י"ש, והנה יצאה היא ביחד עם אבא הכללי, כי הם כחדא נפקין וכמ"ש באד"ז (רצ ע"ב). אמנם הנה יצא מתחילה עצמותם לבד בלתי המ"ה וב"ן הכלליים שלהם, והוא מ"ש הרב בדרושי נקודות (פרק א) כי מתחילה הנה היה מתפשט הס"ג הכללי בכל הא"ק כולו עד סיום רגליו, כי הס"ג הכללי דא"ק הם האו"א שבו, אבא הכללי הוא הע"ב דס"ג, ואימא הכללי היא הס"ג דס"ג, והיה מתחילה עצמותם לבד והיו מתפשטים בכל הא"ק כולו עד סיום רגליו. (מ ע"ג)

והנה יש בזה באמת עוד ענין עמוק, והוא ע"פ מה שכתבנו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' בענין או"א שבא"ק, כי הנה יש בזה ב' בחי'. כי בעצמותם גופה הנה הם עולים ומיוחדים וכלולים בהמוחין דא"ק, והוא בהב' רישין אוירא ומ"ס, ובבחי' זו אינם נחשבים לפרצופים בפנ"ע כלל אלא הם מא"ק עצמו, והם הס"ג הכללי שבו, והוא מ"ש הרב כי מתחילה היה מתפשט הס"ג עד סוף רגליו. אך בכל מה שהיה נוגע מהם להאצילות, והוא אחר שנעשה מקום להאצילות שהוא אחר ההסתלקות שנעשה בא"ק, ואחר פריסת הפרסא שאמר הרב בנקודות (פרק ב), הנה בזה הנה היה אז איזה בחי' צמצום בהאו"א הנז' ג"כ, ונבחנו בזה שכל מה שנמשך מהם להאצילות הנה הוא רק מהגרונן ולמטה דא"ק, וע"ד או"א שבהאצילות, שהם רק מהגרונן ולמטה דא"א, והם בזה בבחי' פרצופים בפנ"ע, ומהם הוא כל הגילויים אשר נתגלה מהא"ק לצורך האצילות, שהם כל אורות הנקודות כולם, וכל אורות התיקון כולם שיצאו ונתגלו מא"ק שהם המציאות

²⁵¹ עי' אנ"כ ח.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דהמ"ה וב"ן הכלליים, אשר מהם נבנה כל האצילות. הנה כ"ז נעשה הכל רק ע"י אותו הבחי' והגילוי אשר נצטמצמו האו"א שבא"ק ג"כ, להיות כל גילויים ג"כ מהגרון ולמטה שבו וע"ד או"א שבהאצילות.

אך כ"ז הנה הוא רק עתה כל משך זמן דהעוה"ו, שהוא עתה שליטת דמ"ה וב"ן. אבל לעתיד לבא שהוא אחר זמן דתחיית המתים, שאז יתעלה המציאות כולו להיות במדרגת שליטת הע"ב וס"ג וכמו שאמר הרב בשער התיקון (סוף פרק ג), הנה אז יחזרו או"א שבא"ק לעצמותם העיקרי להתאחד ולהכלל בהמוחין, ויאר הס"ג כבתחילה שהוא עד סוף רגלי א"ק, שהוא עד סוף כל האצילות כולו, והוא שליטת הס"ג אשר לעתיד²⁵². ומשום שא"ק הנה הוא הממוצע בין אור א"ס להאצילות, הנה נתייסדו בו בחי' או"א שבו שהם שורש כל האצילות כנ"ל וכמו שיתבאר עוד למטה. הנה נתייסדו האו"א שבו ג"כ על בחי' ממוצע בין אור התיקון העתיד לאור ההנהגה של עתה, וישנם באו"א שבא"ק ב' הבחי', כי עצמותם העיקרי הוא לעולם על שליטת הס"ג שהוא באור התיקון דלעתיד, אך גילויים הנה הוא רק להיותם שורש לכל הנהגת דהמ"ה וב"ן. וכן הוא עוד כי בעצמותם העיקרי הנה עולים או"א בכל המ"ס כולו (ואבא הוא עולה גם עד האוירא וכמ"ש הרב בשבירת הכלים (ריש פרק ו), ע"ש שכולל אבא וא"א יחד שניהם בהע"ב הכללי), אבל גילויים אשר הוא רק מהגרון הנה הוה השורש להם בהמ"ס לכל מה שנמשך להאצילות מהם רק בהמ"ה וב"ן דהמ"ס דאות ג' ד' וכנ"ל. אמנם הנה יש באמת בחי' אחת אשר היו משתמשים גם בהמ"ה וב"ן דאות ג' ד' גם בעת שעמדו על עצמותם העיקרי, הנם שהיו אז בגילוי הס"ג לבד עד סוף רגלי כנ"ל, הנה השתמשו גם אז בבחי' אחת בהמ"ה וב"ן דאות ג' ד'.

והענין בזה, כי הנה העיקר הוא כי גם בחי' היותם על עצמותם העיקרי, הנה הגם שהיו נכללים אז בא"ק עצמו, עכ"ז הנה בהעלם היה בהם גם אז כל תכונת או"א וכמו שמבואר בדברי הרב שם בשבירת הכלים (ריש פרק ו), עש"ה ותבין, והוא על שם העתיד כי נאצלו בכח ותכונת או"א לצורך האצילות שהיה עתיד ועומד מוכן להוציא מהם. והנה באשר שהאצילות אשר היה עומד לצאת, הנה כל עצמותו הוא רק מ"ה וב"ן שהוא המ"ה וב"ן הכלליים כנודע, לכן כל הכח ותכונת דהאו"א אשר נאצלו לזה בא"ק להיות או"א להאצילות, ר"ל שיהיו הם האבא ואימא לכל האצילות, הנה נעשה ונאצל כ"ז ג"כ רק מהמ"ה וב"ן דהמ"ס דאות ג' ד', כי על זה הוא כל העצמות דהמ"ה להמציא את האו"א אשר בא"ק, כדי להיות שורש להאצילות אשר בניינה הוא רק מהמ"ה וב"ן הכלליים. ומאחר שכל עיקרן דהאו"א שבא"ק הוא רק לזה, הרי מוכרח הוא שיהיה יסודן ג"כ רק מ"ה וב"ן, והנה הם המ"ה וב"ן דהמ"ס דאות ג' ד', אשר כל עיקרם הוא ג"כ רק לצורך האצילות, ע' דברינו לעיל כלל ט"ו סענ"ו. (מ ע"ד)

ומה שאמרנו לעיל בסמוך כי עצמותם העיקרי דהאו"א הוא עולה בכל המ"ס כולו ואבא הוא עולה גם עד האוירא וכנ"ל (ע' הגר"א ספד"צ פ"א סד"ה קרומא דאוירא (ה ע"ג)) שאמר שם כי שורש אבא הוא באוירא דכיא כו', ע"ש) הנה כ"ז הוא ג"כ רק לצורך המ"ה וב"ן כדי להעלותם לעתיד לבא בע"ב וס"ג, כי זהו הענין מ"ש הרב בשער התיקון (סוף פרק ג) כי לעתיד לבא יתבטל השם מ"ה, ור"ל כי יתאחד ויוכלל המ"ה בע"ב והב"ן בס"ג, והוא שליטת הס"ג דלעתיד לבא, וכמו עתה המ"ה וב"ן שמתלבש המ"ה בהב"ן, כן הוא בהע"ב וס"ג דלעתיד לבא²⁵³, שיתלבש הע"ב בהס"ג ויאר הס"ג בכל תוקפו, ואורו יהיה אז יותר

²⁵² ע"י ענין שליטת הס"ג ע"י ח"א כלל ד ענף ג. אבל ע"י כלל ו' ענף ה' שם הוא שליטת ס"ג ומ"ה וכאן ע"ב וס"ג. @

²⁵³ ע"י שער מאמרי רשב"י ל"ב ע"ב וז"ל, סוד שם ההויה, כי אבא שיש לו פרצוף גמור ב"ס רמוז ב"ד של ההויה, אבל ז"א שאין בו רק שש קצוות נרמז באות ו' של ההויה, לפי שאין בשורשו רק

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

גדול מהע"ב, כי לעתיד לבא יהיה החיצוניות גדול מהפנימיות, והוא בסוד מ"ש רו"ל ברכות (יו ע"א) גדולה הבטחה שהבטיח הקב"ה לנשים יותר מן האנשים כו' וע' דברי הרב בפנימיות וחיצוניות (דרוש ד). והוא משום כי הנה מאחר תחית המתים והלאה, אשר אז הנה יתבטל כל הזוהמא כולה ויהא כלא היה, הנה כל מה שיתקרב להתכלית האחרון אשר מאלף העשירי והלאה ע' לעיל כלל י"ז ענ"ד, הנה יאר ויתנוצץ ביותר הארת אור א"ס המקיף, ואז יומשך התיקון מחיצוני לפנימי. וזהו הענין מה שלעתיד יהיה הבין גדול מהמ"ה, וכן הס"ג מהע"ב והוא ג"כ ע"פ מה שכתבנו בתחילת הספר בסוד המקיף והמוקף ודי בזה והבין. ועכ"פ הוא כי גם מה שאמרנו לעיל בסמוך, כי עצמותם העיקרי דאו"א שבא"ק אשר זולת גילויים, הנה הם מיוחדים וכלולים בכל המ"ס כולו, ואבא הוא כלול ומיוחד גם בהאורא, הנה הוא ג"כ רק לצורך התיקון העתיד דהמ"ה וב"ן, כי כל עיקרן דאו"א הנה הם רק מהמ"ה וב"ן דאות ג' ד', וכן כל שפעם הוא מהם לעולם, ומתנהגים רק על ידם. ועלייתם וכלילותם בכל המ"ס כולו, וכן גם באורא הנה הוא ג"כ רק ע"י השורש דהמ"ה וב"ן אשר שם, ע' דברינו לעיל סי' ב' אות ח' סעי' ה' ו'.

והרי נתבאר לנו בכ"ז על הס"ג דענינינו את מציאותו ושימוש, כי מציאותו, הוא שהוא מהמ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ג'. ושימוש, הנה הוא שהוא האבא שבא"ק, ומשמש בו בכל שימושי אבא לצורך האצילות, להוציא ולהוליד את כל אורות הנקודות והתיקון. וכן כל שפעת האצילות הנמשך מא"ק להאצילות תמיד בכל משך זמן ההעוה"ז אשר בשליטת דמ"ה וב"ן, וכן כל התיקונים והעליות דלעתיד אשר בשליטת הע"ב וס"ג, הנה כ"ז הוא הכל רק משפעת האבא שבא"ק וככל מה שבארנו בו כאן וכן לעיל אות כ"א, ויתבאר עוד בזה לקמן בעזרת ה' ית"ש [וע' לקמן סי' ט' אות ל"ד מה שהעלינו שם עוד בזה].

(כ"ג)

מ"ה

השם מ"ה הזה הנה הוא בחי' ז"א שבהאבא הכללי שבא"ק שהוא הס"ג דלעיל אות כ"ב, ונודע הוא שכל א' הוא כולל כל הבחי' כולם. והרי כולל אבא כל הפרצופים כולם, והם הדי' שמות עסמ"ב. והע"ב שבו הנה הוא העתיק וא"א אשר נתבאר לעיל אות כ"א, והס"ג שבו הוא עצמותו דהאבא גופה וכמו שנתבאר לעיל אות כ"ב, והמ"ה שבו הוא בחי' הז"א שבו, והוא המ"ה דענינינו. והנה הוא השורש להמ"ה הכללי דהתיקון, שהוא המלך הדר אשר יתבאר עניינו לקמן סי' י"ב. והנה נעשה מציאותו בהאבא מהתפשטות אור דהמ"ה דהמ"ס דאות ג' אשר הוא כלול ג"כ מעסמ"ב, וכל גילוי הוא לעולם רק ע"י האבא שבא"ק, והתפשט הוא מאור כלילות המ"ה שבו. והתפשטותו הוא דרך הע"ב דלעיל אות כ"א, שהוא דרך העקודים כנ"ל, והתפשט דרך בו בתוספות אור וברכה להס"ג דאות כ"ב הנו', ונעשה בו ע"י בחי' הז"א שבו שהוא המ"ה דענינינו. (מא ע"א)

אמנם דע, כי הנה ישנו ב' בחי' מ"ה: אחד כללי, ואחד פרטי, ונתגלו שניהם בהאבא, מתחילה הפרטי ואח"כ הכללי. אמנם הפרטי הנה הוא חזר ונתעלם, אך נעשה בו ע"י סבה להכללי, אשר הוא מן העולם ועד העולם. והענין הוא, כי הנה אותן הב' בחי' מ"ה הנה הם בהב' בחי' שישנו בהאבא שבהא"ק אשר בארנו לעיל אות כ"ב, כי המ"ה הכללי

ו' קצוות, ובזמן המוחין ניתוספה י', בראשית ו' זו כנז' שהם סוד המוחין ואז נשלם ל"ס וכו', לעתיד לבא שאז אין היצר הרע ואין רמאות ועבירות בעולם יהיה הז"א קבוע תמיד אף בשלשה ראשונות, ויהיה תמיד שלם בפרצוף של עשר ספירות גמורות, ויהיה שקול בערך אבא ויהיה נקרא באות יוד כמו אבא, ואז במקום מה שהוא עתה שם יהו"ה יהיה אז שם יה"ה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנה הוא רק בהבחי' הב' שבאבא, שהוא בגילוי אשר הוא רק מהגרון ולמטה, ואז הנה נעשה בו שורש להמ"ה הכללי שהוא המלך הדר אשר יצא בעת התיקון. והנה יצא עיקרו מהאבא שבא"ק, והוא ג"כ מהמ"ה שבו, אשר נתגלה בו אותו המ"ה ע"י תוספות אור וברכה מהמ"ה דהמ"ס דאות ג' כנו'. והוא המ"ה הכללי אשר נתגלה בהאבא שבא"ק, ונתגלה בו ג"כ רק לצורך התיקון ובעת התיקון, כי ממנו הוא מלך הדר דהתיקון וכנ"ל כלל ח"י ענף ח', ויתבאר עניינו בעזרת ה' ית"ש לקמן סי' י"ב. והוא מה שנודע כי המ"ה הכללי הנה הוא לא יצא רק בעת התיקון, והוא הן על המלך הדר שהוא תולדות היסוד דא"ק והוא המ"ה הפנימי, והן על הארת המצח דא"ק שהוא בבחי' אור המקיף, וכמו שבארנו כ"ז לעיל כלל ח"י ענף ח' ע"ש בארוכה. והן על המ"ה דענינינו שהוא המ"ה שבאבא, שהוא בהחג"ת דא"ק, כי ממנו יצא הדר כנו', והם שניהם אחד שהוא המ"ה הכללי דהתיקון. והנה כ"ז הוא רק בהבחי' השנית שבאבא, שהוא גילוי אשר נתגלה באורות הנקודות והתיקון, ונתגלה מציאותו לזה רק מהגרון דא"ק ולמטה, ובוה הנה יצא ונתהווה בו כל המ"ה הכללי כנו'.

אמנם בחי' הראשונה שבהאבא, שהוא עצמותו העיקרי הכלול ומיוחד בכל המ"ס כולו, ועולה גם עד האוירא, והוא קודם פריסת הפרסא וההסתלקות שנעשה בא"ק, הנה אז לא נתגלה בהאבא עדיין בחי' המ"ה הכללי כלל, והיה כולו אז עדיין בבחי' הס"ג לבד וכנ"ל אות כ"א. וע' דברינו לעיל כלל ו' שבארנו שם כי עיקר הס"ג הנה הוא באמת רק עד טבורו דא"ק, וכן היה מתחילה, ומ"ש הרב כי הס"ג היה מתפשט עד סוף רגליו, הנה כל ההתפשטות אשר מטבורו עד סוף רגליו הנה היה כ"ז ג"כ רק לצורך האצילות שהיה עתיד להעשות במקום הזה אשר מטבורו עד סוף רגליו, והיה כל ההתפשטות הזו לבחי' התפשטות הא' אשר להאצילות. והנה נעשה כ"ז מהמ"ה הפרטי שבהס"ג עצמו, כי כל א' הוא כולל מהעסמ"ב כנודע, ונעשה מהמ"ה הפרטי שבהס"ג עצמו ההתפשטות הא' אשר להאצילות, ויצא ונעשה אותו המ"ה הפרטי בהס"ג ג"כ רק ע"י תוספות אור מהמ"ה דהמ"ס דאות ג' מהמ"ה הפרטי דהס"ג הכללי אשר ישנו בהעלם גם בו. והתפשט הוא דרך הע"ב דלעיל אות כ"א, ונרשם בו בהמ"ה הפרטי שבהס"ג הכללי אשר גם בו, וניתוסף אור וברכה מכ"ז בהס"ג דאות כ"ב שהוא האבא דענינינו, ועי"ז הנה נתהווה ונעשה בו ויצא האור דהמ"ה הפרטי אשר בהס"ג שבו, ויצא ונתפשט מטבורו דא"ק עד סוף רגליו להתפשטות הא' להאצילות וכמו שכתבנו כ"ז לעיל כלל ו' ע"ש. והנה על אותו ההתפשטות, הנה מ"ש הרב בנקודות (פרק א), כי היה מתפשט הס"ג עד סוף רגליו. אמנם אותו ההתפשטות הנה חזר ועלה ונסתלק כמ"ש הרב שם (פרק ב), והרי חזר המ"ה הפרטי הנז' ועלה מהטבור ולמעלה, והוא ההסתלקות הא' דלהאצילות כנ"ל כלל י"ב, ונשאר שם לעולם. והוא מה שאמרנו לעיל שהמ"ה הפרטי הוא חזר ונתעלם. והנה כל עת יציאת והתפשטות המ"ה הפרטי הנז', כאשר יצא ונתגלה בהס"ג דלעיל אות כ"ב שהוא האבא דענינינו, הנה היה עומד אז האבא בבחינתו הראשונה* שהוא בעצמותו העיקרי אשר הוא עולה ומיוחד בכלל המ"ס כולו, ועולה גם באוירא כנ"ל.

*הגהה אמנם לקמן אות ל"ד, העלינו שם כי בעצמותם העיקרי, הנה היו כלולים בהמוחין ולא יצאו לבחי' פרצופים בפנ"ע כלל. אך לבד בחי' הראשונה, הנה היה בהם עוד ב' הבחנות, וההתפשטות הא' הנה היה רק בהיותם על בחי' הב', ע"ש.

אך אחר ההסתלקות הנז' ופריסת הפרסא ונעשה מקום להאצילות, (מא ע"ב) וכן נעשה אז ג"כ הכנה ורושם להעולמות בי"ע ע' לעיל כלל ז', הנה נעשה אז בחי' צמצום ג"כ בהאבא דענינינו, ונעשה גילוי בא"ק רק מהגרון ולמטה שבו, ובוה הנה נעשה על ידו מציאות הנקודות כולם. וכן יצא אח"כ על ידו כל אור התיקון כולו, שהוא המ"ה הכללי הנ"ל וכנ"ל כלל ח"י ענף א' ב' ושם ענף ח' וכמו שיתבאר עוד לקמן בסימנים הבאים בעזרת ה' ית'. והנה יצא המ"ה הכללי בסיבת המ"ה הפרטי אחר שעלה למעלה, וכנודע בדברינו שהאור דהתפשטות הא' אחר הסתלקותו הנה הוא עומד למעלה לשורש עליון

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

להתפשטות הב' לשלימותו ולתיקונו תמיד. וכן הוא בענינינו, כי המ"ה הפרטי הנז' שהוא האור דהתפשטות הא' דלהאצילות אחר שנסתלק ועלה למעלה ונשאר שם לעולם, הנה הוא שם בבחי' מ"ן, וכן הוא הסיבה לכל עליית המ"ן אשר על ידם נתחדש ונתגלה ונולד כל המ"ה הכללי, שהוא ההתפשטות הב' אשר להאצילות וכמו שבארנו לעיל כלל ח"י ענ"ה, וכן גם אח"כ הנה עומד לעולם המ"ה הפרטי ג"כ לשורש עליון אליו תמיד.

והרי נתבאר לנו עכ"פ ענין המ"ה דענינינו שהוא המ"ה שבהאבא דהא"ק ענין מציאותו ושימוש, כי כל א' הנה הוא בב' בחי'. כי מציאותו הוא בב' בחי': אחד, המ"ה הפרטי אשר בהע"ב והס"ג עצמן שבו. ואחד, המ"ה הכללי שהוא בחי' הו"א שבו. ואלו הב' בחי' דמציאותם הנה היו בב' זמנים בקדימה ואיחור, והוא עצמו ענין שימוש, כי המ"ה הפרטי הנה היה גילוי ומציאותו קודם ההסתלקות ופריסת הפרסא שבא"ק, ויצא אז המ"ה הפרטי שבס"ג עצמו אשר עיקרו הוא דהס"ג הוא רק עד הטבור דא"ק. ויצא אז המ"ה הפרטי שבו ונתפשט עד סוף רגליו. והיה כ"ז לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, וזהו שאמר הרב "כי מתחילה הנה היה מתפשט הס"ג עד סוף רגליו" וכנ"ל. וכ"ז הנה הוא ענין גילוי המ"ה הפרטי ושימוש, כי היה משמש אז לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, ורק על זה היה כל ענין מציאותו שבתחילה. אמנם אח"כ הנה הוא חזר ונסתלק ועלה כל ההתפשטות הזו למעלה ומשמש שם בסוד מ"ן. והנה יצא ונעשה מתחילה ע"י אותו ההסתלקות כל עולם הנקודות כנודע, ואח"כ לצורך התיקון הנה נתחדש ונולד על ידו ג"כ בהאבא שבא"ק המ"ה הכללי שבו שהוא בחי' הו"א שבו, והיה מציאותו ושימוש לצורך מלך הדר דהתיקון אשר יתבאר עינינו לקמן סי' י"ב בעזרת ה' ית"ש.

והנה אלו הב' בחי' מ"ה בחלוקי מציאותם ושימושם שאמרנו בהם, הנה סודם הוא הב' בחי' שבארנו בהס"ג דלעיל אות כ"ב שהוא האבא שבא"ק, ומיוסד האבא על ב' בחי', א' ההעלם שבו, והב' הגילוי שבו. ואמרנו עוד כי לעתיד הנה יתאחדו הגילוי וההעלם יחד, והוא ע"י כלילות המ"ה וב"ן בהע"ב וס"ג וכנ"ל, והרי נמצא כי היחוד דהב' בחי' מ"ה עם היחוד דהב' בחי' ס"ג אחד הוא, כי עתה הנה עומד הס"ג בב' בחי' וכן המ"ה בב' בחי', אך לעתיד כאשר יוכלל המ"ה בהס"ג יהיה הכל אחד במהרה בימינו אמן.

(כד)

ב"ן

השם ב"ן הזה הנה הוא ג"כ בהאבא הכללי הנז' שהוא הס"ג דלעיל אות כ"ב, והאבא הכללי הרי נודע הוא שהוא כולל או"א עלאין, ואבא עלאה הוא בימין החג"ת דא"ק והוא ע"ב שבס"ג, ואימא עלאה הוא בשמאל החג"ת דא"ק והיא ס"ג שבס"ג, ושניהם הם עד החזה דא"ק, והם האבא הכללי. והם כלולים ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והס"ג שבהם הוא עד הטבור שבהם גופא, והם ע"ב דס"ג וס"ג דס"ג כנוז, והמ"ה וב"ן שבהם הם מהטבור ולמטה שלהם, המ"ה בימין והוא באבא (מא ע"ג) עלאה והוא המ"ה דלעיל אות כ"ג אשר בארנו בו שם כל הצורך. והב"ן הוא בשמאל, והוא באימא עלאה, והוא הב"ן דענינינו. והנה נעשה מציאותו בהאימא עלאה ע"ד המ"ה דלעיל שבאבא עלאה, והיינו כי הנה הוא נמשך ג"כ מהמ"ה דהמ"ס דא"ק אשר דסי' א' אות ג' מבחי' הב"ן שבו, ונמשך ממנו אור ומוחין בהע"ב דלעיל אות כ"א, שהוא עומד בעקודים לשורש עליון להאבא הכללי, ונמשך משם תוספות אור ומוחין לאו"א עלאין הכלולים בו, ונולד מזה הב"ן דענינינו מהאימא עלאה. ואותו הב"ן הוא בחי' הנוק' דו"א שבהאבא הכללי.

ונמצא כי מציאותו הוא שהוא בחי' נוק' שבהאבא הכללי דא"ק הכולל או"א עלאין. ושורשו הוא בהע"ב דלעיל אות כ"א, והוא ג"כ בבחי' הב"ן שבו, והמשכתו מהמ"ס שהוא שורש הנעלם שבו הנה הוא בהמ"ה דמ"ס דאות ג' מבחי' הב"ן שבו. אמנם מה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שאמרנו כי הוא מאימא עלאה, הנה הוא רק על בחי' הפרטי שבו, אבל באמת הרי נודע הוא כי או"א עליון שניהם אחד ממש הם, כי הם שניהם הי' של שם, והוא האבא הכללי. והמ"ה דלעיל אות כ"ג הנה הוא המ"ה דהאבא הכללי, והב"ן דענינינו הוא הב"ן דהאבא הכללי, ושניהם הם הזו"ן דהאבא הכללי. וכן מה שאמרנו כי האו"א עלאין הנה הם בבחי' ע"ב דס"ג וס"ג דס"ג, הנה הוא ג"כ רק בפרטות הס"ג עצמו דלעיל אות כ"ב שהוא האבא הכללי. והוא כלול ג"כ מעסמ"ב שהם בבחי' או"א זו"ן, הנה בזה הרי יהיו או"א עלאין בבחי' ע"ב דס"ג וס"ג דס"ג, ור"ל אשר באותו הס"ג עצמו, והם האו"א שבו שהם עד הטבור שבו גופא. והמ"ה דלעיל אות כ"ג עם הב"ן דענינינו הם הזו"ן שבו אשר הם מהטבור שבו ולמטה, אבל באמת הנה בכללות כל הפרצופים דא"ק הנה הוה כל אותו הס"ג דאות כ"ב הנה הוה הוא כולו רק בבחי' הע"ב דס"ג, כי הוא כולו רק האבא הכללי, והשם ס"ג אשר לקמן סי' ט' אות ל"ד הנה הוא הס"ג דס"ג, כי הנה הוא האימא הכללי כמו שיתבאר שם בעזרת ה' ית"ש והוא פשוט ונודע.

ונחזור להענין ונאמר, כי הנה אמרנו כי אותו הב"ן דענינינו הוא הב"ן דהאבא הכללי שבא"ק, והנה נבחן גם אותו הב"ן בשני מציאויות, אחד כללי, ואחד פרטי, ע"ד הנ"ל אות כ"ג בהמ"ה. ויצא מתחילה הפרטי והוא חזר ונתעלם ואח"כ יצא הכללי כמו שנבאר. והנה אלו הב' בחי' דהפרטי והכללי אשר בהב"ן, הנה הם תלויים ג"כ בהב' בחי' שבאבא אשר אמרנו לעיל אות כ"ב כ"ג: אחד, עצמותו העיקרי אשר הוא כלול בכל המ"ס כולו עולה גם עד האוירא עלאה, ואחד, גילוי אשר לצורך אורות הנקודות והתיקון שהוא לצורך האצילות. ובזה הנה נצטמצם במציאותו להתגלה בכל מה שהוא צורך האצילות רק מהגרון דא"ק ולמטה. והנה הב"ן הפרטי הנה הוא נולד ונתגלה באבא בעת שהיה עומד בעצמותו העיקרי וכנ"ל אות כ"ג בהמ"ה הפרטי, כי הב"ן הפרטי הנה הוא בכל עניניו ממש כמו המ"ה הפרטי, כי הם שניהם ההתפשטות הא' דהאבא הכללי או"א עלאין, המ"ה הפרטי הוא ההתפשטות הא' מאבא עלאה, והב"ן הפרטי הוא ההתפשטות הא' מהאימא עלאה, והם שניהם האבא הכללי. והמ"ה יב"ן הפרטיים הם ההתפשטות הא' אשר ממנו, וכ"ז הוא בבחינתו העליונה דהאבא שבבחי' עצמותו אשר הוא כלול בכל המ"ס כולו ועולה גם בהאירא וכנ"ל אות כ"ג בהמ"ה הפרטי, כי בהפרטי אין חילוק כלל בין המ"ה והב"ן, אלא שזה מאבא עלאה וזה מאימא עלאה, והם שניהם אחד שהוא ההתפשטות הא' מהאבא הכללי וכנ"ל, וכמו שבארנו בזה לעיל כלל ו' ע"ש.

אמנם הב"ן הכללי אשר הוא מהאימא עלאה שהוא בחי' הנוק' דו"א שבהאבא הכללי (כי הב"ן הפרטי הנה הוא הנוק' דו"א שבהס"ג עצמו, שהוא מהטבור ולמעלה דהאבא הכללי, כי כל א' הוא כלול מעסמ"ב, ומכל הבחי' גם בפרטי פרטות, אך הב"ן הכללי הנה הוא רק מהטבור ולמטה שבו.) והנה בו נעשה שינויים רבים ונשתנה הרבה מהמ"ה הכללי אשר בהאבא הכללי דלעיל (ומא ע"ד) אות כ"ג, אמנם הנה כל השינויים שביניהם הנה הוא רק בסדר יציאתם ומציאותם וכמו שיתבאר למטה, אבל בשורשם וכן בשורש שורשם, הנה הם שניהם שוים, כי הן המ"ה הכללי דלעיל אות כ"ג שהוא מהאבא עלאה, והן הב"ן הכללי דענינינו שהוא מהאימא עלאה, הנה שורשם הוא בהשם ע"ב דלעיל אות כ"א העומד בעקודים בהמ"ה וב"ן שבו, ר"ל בהמ"ה וב"ן שבאותו הע"ב. אך שורשם הנעלם שהוא בהמ"ס דא"ק, הנה הוא בהעסמ"ב אשר בהשם מ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' בהמ"ה וב"ן שבו. והרי נמצא כי בשורשם ובשורש שורשם הנה הם שניהם שוים, אמנם ביציאתם ובמציאותם הנה נעשה בהם שינויים רבים, והיינו כי המ"ה הכללי דלעיל אות כ"ג הנה יצא כולו רק בעת התיקון וכמו שיתבאר לקמן סי' י"ב, והוא החלק הב' דההתפשטות הב' אשר להאצילות וכנ"ל כלל ח"י עני"ה.

משא"כ הב"ן הכללי דענינינו, הנה הוא יצא בעת עולם הנקודות שהוא החלק הא' דההתפשטות הב' אשר להאצילות וכנ"ל כלל ח"י ענף א' ב'. ומה שיצא מהב"ן הכללי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דענינינו בעת עולם הנקודות, הנה הוא המלכי יושר דהנקודות שהם חלקי הנקודות דהאבא הכללי וכמו שיתבאר עניינם לקמן סי' ח' ע"ש. ועוד כי הנה אותו הב"ן הכללי הנה הוא נחלק לפנימיות וחיצוניות, ויצא מתחילה בעת עולם הנקודות רק החיצוניות שבו לבר, והוא המלכיות שבו, וממנו נעשה הנקודות שבו שהם המלכי יושר כנז, כי משום שהמלכיות דב"ן הם גבורות תקיפין והיו אז בלא ביסוס כלל, ומדרכן של הגבורות הוא להתפרד ולא לשקוט ולא לנוח כלל כנודע בדברינו, לכן הנה יצאו מהם המלכיות מקודם ונפרדו לעצמן, ומהם נעשו המלכי יושר כנז' שהם חלקי הנקודות אשר מהאבא הכללי וכמו שיתבאר לקמן סי' ח' בעזרת ה' ית"ש. אך הפנימיות שהם המ' ראשונות דהב"ן הכללי דענינינו, הנה הם יצאו ג"כ רק אח"כ שהוא בעת התיקון, והם המהיטבאל הנאמר בתורה, ושם אשתו מהיטבאל (בראשית לו לט), ויצאה היא ביחד עם מלך הדר שהוא השם מ"ה דלעיל אות כ"ג וכמו שיתבאר בעה"י כל ענין מהיטבאל אשר מחלק האבא הכללי למטה בסמוך סי' ז' ע"ש. ועכ"פ הוא כי הב"ן הכללי דענינינו הנה הוא נתחלק לפנימי וחיצוני כנז'.

והרי נתבאר לנו בכ"ז על הב"ן דענינינו כל ענין מציאותו ושימוש, כי הנה הם כל א' בב' בחי', כי מציאותו הוא בב' בחי' שהוא ב"ן פרטי וב"ן כללי, וכן שימוש הוא בב' בחי' כי הפרטי הוא משמש לצורך ההתפשטות הא' דהאימא עלאה, כי אותו הב"ן הפרטי דענינינו עם המ"ה הפרטי דלעיל אות כ"ג, הנה הם שניהם כלל ההתפשטות הא' דהאבא הכללי שבא"ק אשר לצורך האצילות וכנ"ל כלל ו'. ושימוש דהב"ן הכללי, הנה הוא כי הוא נחלק לב' בחי' שהם פנימי וחיצוני: והחיצוני, הנה הוא משמש לצורך המלכי יושר דהנקודות אשר יתבאר עניינם לקמן סי' ח'. והפנימי, הוא משמש לצורך המהיטבאל אשר מהאבא הכללי אשר יתבאר ענייניו לקמן סי' ז'. ודי בזה כי כבר בארנו כל הצורך עוד בזה לעיל אות כ"ג בהמ"ה, כי הם שניהם המ"ה וב"ן הזו"ן שבהאבא הכללי, וזולת השינויים שבארנו בהם שניהם אחד.

הקדמה לסי' ז'

הנה אמרנו לעיל סי' ו' אות כ"ד כי הב"ן הכללי דהאבא שבא"ק הנה הוא נחלק לפנימיות וחיצוניות, שהם הט"ר ומלכות. והט"ר הנה הם מה שנאמר בתורה במלך הדר ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב (בראשית לו לט). ואמרו באד"ר (קמב סע"א) בת מטרד תקונין דמסטר גבורה, כי היא מאור התיקון אשר יצאה עם מלך הדר ביחד, אלא שהיא מצד הגבורות, רשפי אש שלהבת י"ה²⁵⁴ השורפין ומכלין את כל החיצונים, ונעשה עי"ז הביורר והתיקון. בת מי זהב אתבסמו ואתכללו דא בדא (כי הגבורות הללו הם גבורות מבוססים, כי הם נכללים בחסדים, החסד עלאה דאתגלייא בפומא דאמה כמ"ש שם קמב ע"א), מי זהב, רחמי (מב ע"א) ודינא, ע"כ מאד"ר²⁵⁵. והוא כמו שאמרנו, כי

²⁵⁴ צ"ע מקור לזה, ועי' זהר בראשית רמה ע"א, וז"ל: רשפיה רשפי אש שלהבת יה, מאן שלהבת יה, דא שלהובא דאתוקדא ונפקא מגו שופר, דאיהו אתער ואוקיד, ומאן איהו שמאלא, הדא הוא דכתיב (שיר ב ו) שמאלו תחת לראשי, דא אוקיד שלהובא דרחימו דכנסת ישראל לגבי קב"ה. תרגום: "רשפיה רשפי אש שלהבת יה", מה זה "שלהבת יה". זו שלהבת שבוערת ויוצאת מתוך שופר שהוא מתעורר ושורף. ומיהו, השמאל. זהו שכתוב "שמאלו תחת לראשי", זה שורף שלהבת של האהבה של כנסת ישראל אל הקדוש ברוך הוא. ועי' עוד זהר ח"ב קיד ע"א ח"ג נד ע"ב, ועי' ע"ח שער מד פרק ו, ז"ל, הגבורה דז"א השם הפנימי הוא שם ל"ה והוא סוד שלהבת יה היוצא מבינה אל הגבורה.

²⁵⁵ ז"ל בשלימות: ושם עירו פעו בהאי פעי בר נש דזכי לרוחא דקודשא ושם אשתו מהיטבאל בכאן אתבסמו דא בדא מה דלא כתיב בכולהו מהיטבאל אתבסמותא דא בדא בת מטרד תקונין דמסטר גבורה בת מי זהב אתבסמו ואתכלילו דא בדא מי זהב רחמי ודינא עד כאן אתדבקו אתתא בדכורא בסטרוי מתפרשין בדרועין בשוקין.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מהיטבאל"ל הנה היא מהב"ן הכללי דהאבא הכללי, ועיקרה הוא מהאימא עלאה, ולכן היא בחי' דינין דינא דקודשא שלהובין דרחימותא כנז'. וכ"ז הוא על הפנימיות דב"ן שהוא הט"ר דב"ן, והוא המהיטבאל דחלק האבא הכללי אשר יצאה ביחד עם מלך הדר דהאבא הכללי בעת התיקון וכנ"ל.

והאמת הוא כי הם יצאו יחד גם עם הדר ומהיטבאל דהאימא הכללי אשר יתבארו עניינם לקמן סי' ז' י"ב י"ג, והם כולם אחד ממש, כי הדר דהתיקון הוא יצא מהאו"א הכלליים משניהם יחד, וכן עד"ז המהיטבאל דהתיקון. וכן היה יציאות כל הדר ומהיטבאל ג"כ כולם יחד, כי יצאו כולם באחד ממש, ובסוד צדיק כתמר יפרח (תהלים צב ג), דאיהו דכר ונוקבא כמ"ש באד"ז (רצ"ב סע"א) וכן באד"ר (קלה ע"ב) ושם אשתו מהיטבאל כו' משום דהוה דכר ונוקבא כהאי תמרא דלא סלקא אלא דכר ונוקבא²⁵⁶. אמנם באשר כי המציאות דהדר ומהיטבאל הנם שבכללות הם כולם אחד, אך בפרטות הנה הם משתים שהן ארבע, כי הם מאו"א הכלליים אשר כל א' הוא כלול מב', או"א עלאין וישסות. והדר הוא מאבא עלאה ויש"ס, ומהיטבאל הוא מהאימא עלאה ותבונה. ולכן הנה בארנו את כל א' בפרטות, ומתבאר בהסי' שלפנינו את ענין מהיטבאל אשר מהאבא הכללי, אשר בפרטות הנה הוא מהאימא עלאה ומהב"ן הכללי שבה, והוא מהפנימיות דב"ן שהוא הט"ר דב"ן כנז'. והנה אותן הפנימיות הנה הם כלולים ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והם העסמ"ב אשר בהמהיטבאל דהאבא הכללי כנז', והנה הם על שורשו שבהעקודים ועל מציאותו שבהאבא הכללי עצמו, ועל ירידתו בו אשר ירד בהאבא עצמו מהטבור ולמטה שבו לצורך האצילות, ועל התפשטותו אח"כ באצילות עצמו לצורך אור התיקון שבו וכמו שיתבאר כ"ז בהסי' אשר לפנינו על כל שם ושם את מציאותו ושימושו וכן שורשו ומקומו. והנה כל אותו המהיטבאל דהאבא הכללי, הנה בפרטות הנה היא רק חלק רביעי מאור התיקון הכללי, כי הם ב' בחי' מהיטבאל, ב' בחי' הדר, כאשר יתבאר לפנינו בסימנים הבאים סי' ז' י"ב י"ג, אמנם הם כולם אחד שהם אור התיקון הכללי הכולל דו"ן הדר ומהיטבאל כנז'. והנה אור התיקון הכללי כולו הנה הוא הרוא דמתקלא שאמרו בספד"צ פ"א (א ע"א), שהוא הקו המכריע אור הדעת עלאה המתגלה מרוא דאור א"ס, שעליו נאמר (בראשית א ג-ד) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור וירא אלהים את האור כי טוב, ועל ידו נתקנו ונעשו כל מעשה בראשית כנודע (##*), וכמו שבארנו כ"ז בארוכה לעיל כלל ח"י ענ"ח ע"ש. והנה כלול אור התיקון מד' בחי' כלליים שהם הדר ומהיטבאל מצד אבא והדר ומהיטבאל מצד אימא, וכל א' הוא כלול מעסמ"ב, ועל זה יתבאר בהסי' אשר לפנינו ענין העסמ"ב אשר בהמהיטבאל שמצד האבא.

סימן ז'

תרגום: "ושם עירו פעו", מאי "פעו"? אדם הזוכה לרוח הקודש. "ושם אשתו מהיטבאל", כאן נמתקו זה בזה מה שלא כתוב בכלם. "מהיטבאל" - נמתק זה בזה. "בת מטרד" - תיקונים שבצד הגבורה. "בת מי זהב" - נמתקו ונכללו זה בזה. "מי זהב" - רחמים ודין. עד כאן שנדבקו האשה בזכר, בצדיהם נפרדו, בזרועות ובשוקיים.

²⁵⁶ ז"ל בשלימות: וכלהו אתקרון בשמהן אחרנין מן קדמאין בר ההוא דכתיב ביה (בראשית לו) ושם אשתו מהיטבאל) בת מטרד בת מי זהב מ"ט משום דהני לא אתבטלו כשאר אחרנין מ"ט משום דהוה דכר ונוקבא כהאי תמרא דלא סלקא אלא דכר ונוקבא ובג"כ השתא דאשתכחו דכר ונוקבא לא כתיב בהו מיתה כאחרנין ואתקיימו אבל לא אתישבו עד דאתתקן דיוקנא דאדם וכיון דאתתקן דיוקנא דאדם אתחזרו ואתקיימו בקיומא אחרא ואתיישבו תרגום: וכלם נקראים בשמות אחרים מן הראשונים חוץ מזה שנאמר בו "ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב", מאי טעמא? לפי שאלו לא נתבטלו כשאר האחרים, משום שהיה זכר ונקיבה, כמו אילן התמר שאינו עולה אלא בזכר ונקבה. ולכך עתה שנמצאו זכר ונקבה, לא נאמר בהם מיתה כמו האחרים, ונתקיימו. אבל לא נתיישבו עד שנתקן כצורת אדם, וכיון שנתקן כצורת אדם, חזרו ונתקיימו בקיום אחר, ונתיישבו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מערכה הד' שמות עסמ"ב אשר בהפנימיות דהב"ן הכללי שבסי' ו' אות כ"ד המתפשט, ומתגלה משורשו הנעלם שהוא מהעסמ"ב דהמ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ג' והמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג', הרי הוא מהמערכה הא' והב"ן הכללי שבסי' ו' אות כ"ד שהוא מהעסמ"ב דסי' ו' שהם מהמ"ה דאות ג', הרי הם מערכה הב' והעסמ"ב שבהפנימיות דהב"ן הכללי אשר ממנו, הרי הם מערכה הג' והם העסמ"ב שבהפנימיות דהב"ן הכללי שבסי' ו' אות כ"ד שהוא מהמ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ג'.

כ"ה

ע"ב

השם ע"ב הוזה שהוא מהד' שמות עסמ"ב הכלולים באור פנימיות הב"ן הכללי שבהאבא הכללי דהא"ק, הנה מציאותו (מב ע"ב) הוא כי הוא בחי' עתיק וא"א דהמהיטבאל דחלק האבא הכללי שיצא ממנו בעת התיקון, ואותו המהיטבאל הנה הוא כלול ג"כ מכל בחי' הפרצופים כולם וכן מכל הד' שמות עסמ"ב, כי ממנו הוא הב"ן דהתיקון שבכל פרצופי האצילות. והנה הע"ב שבאותו המהיטבאל הנה הוא העתיק וא"א שבו, וממנו נתקן הב"ן דהעתיק וא"א שבכל פרצופי האצילות. והנה אותו הע"ב הנה מקורו הוא בהמ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ג' באור פנימי דהב"ן שבו, והוא ג"כ בבחי' הע"ב שבאותו הב"ן (כי כל א' הוא כלול מפנימיות והיצוניות ומכל בחי' עסמ"ב גם בפרטי פרטות כנודע). ומקומו הוא בהשם ע"ב דלעיל סי' ו' אות כ"א, והוא בעולם העקודים בשורש האבא אשר שם וכנ"ל אות כ"א. ושם הוא ג"כ שורש המהיטבאל אשר מהאבא, כי כאשר הגיע עת התיקון ונתגלה הנביעו דאור א"ס בהמ"ס שבא"ק לצורך התיקון דמעשה בראשית וכנ"ל כלל ח"י ענ"ח, הנה נתרבה תוספות אור וברכה בהשם מ"ה דהמ"ס דא"ק אשר בסי' א' אות ג', והשפיע הוא שפעת אורו מהפנימיות דהב"ן שבו מבחי' הע"ב אשר שם להשם ע"ב דלעיל אות כ"א שהוא שורש האבא שבהעקודים, ונמשך בו שפע אור וברכה לייסד בו שורש לאור התיקון דהמהיטבאל בהאבא הכללי שבהא"ק. ואותו השורש הוא בחי' עתיק וא"א להמהיטבאל, והוא הע"ב דענינינו שהוא רק שורש המהיטבאל שבהאבא שבא"ק העומד בהעקודים. ומה שאמרנו לעיל בסמוך כי ממנו נמשך אור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד האבא שבא"ק להעתיק וא"א שבכל פרצופי האצילות, הנה הוא רק ע"י השתלשלות המדרגות דרך כל השמות ס"ג מ"ה ב"ן אשר למטה בהסי' שלפנינו, אבל אותו הע"ב דענינינו הוא עצמו הנה הוא לכ"ז רק בבחי' שורש השרשים, כי מקומו הוא למעלה למעלה שהוא בשורש האבא שבא"ק אשר בעולם העקודים וכנ"ל.

והרי נתבאר לנו על הע"ב דענינינו מציאותו ושימושו וכן מקורו ומקומו. כי מציאותו, הוא שהוא הע"ב מהד' שמות עסמ"ב שבהפנימיות דב"ן הכללי אשר בסי' ו' אות כ"ד. ושימושו, הוא שהוא שורש המהיטבאל דאור התיקון אשר מצד האבא הכללי שבא"ק. ומקורו, הוא בהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ג' בהב"ן שבו בפנימיותו, בבחי' הע"ב שבאותו הב"ן. ומקומו הוא בעולם העקודים בשורש האבא הכללי אשר שם, והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ו' אות כ"א.

וכבר אמרנו כי אותו המהיטבאל הנה היא יצא ביחד עם מלך הדר דמצד אבא אשר לקמן סי' י"ב, וכן עם הדר ומהיטבאל דמצד האימא שבא"ק אשר לקמן סי' י' וי"ג, כי הם כולם אחד ממש. ונתגלו והאירו באור אחד, ועליהם נאמר, ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור וירא אלהים את האור כי טוב (בראשית א ג-ד), אלא שבפרטות הם שתיים שהם ארבע, הדר ומהיטבאל דמצד האבא הכולל או"א עלאין, והדר ומהיטבאל דמצד האימא הכולל ישסות וכמו שמבואר כ"ז בהד' סימנים אשר בהדרוש שלפנינו שהם סי' ז' י' י"ב י"ג, כי באותן הד' סימנים הנה בארנו על כל א' שורשו ומציאותו ושימושו ומקומו דכל א'

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בפרטית, הגם שבכללות הם כולם אחד, והוא אור הדעת עלאה רזא דמתקלא, שהוא אור התיקון הכללי אשר הוא מרזא דאור א"ם וכמו שכתבנו כ"ז לעיל בהקדמה, אמנם חזרנו על הדברים משום החידוש שנתחדש לנו ע"י אשר נעשה בעולם העקודים ג"כ ע"י הע"ב דענינו, והוא ע"פ מה שהעלינו בדברינו בחלק הביאורים שער העקודים פ"ג אות מ' סי' ה', כי הנה הגם שעולם העקודים הנה הוא יצא גם מתחילה בשלימותו וקדושתו, עכ"ז הנה לא נשלם גם הוא באור הדעת עלאה אשר מרזא דאור א"ם ית"ש בכל הראוי אלא רק אח"כ בעת התיקון והאצילות דוקא, כי הנה הוא בסוד הכתוב הצדיק אבד (ישעיה נז א), שכל זמן שאינו מתפשט השפע למטה אז מתמעט האור גם למעלה, ע' זוה"ק שמות (ט ומב ע"ג) ע"ב) ובכ"מ, וע' דברינו עוד בזה בשער מטי ולא מטי פ"ד אות כ' מה שמרחנו שם בזה.

אך העיקר בזה הוא מה שהעלינו לעיל סי' ה' אות י"ט סעי"ב ע"ש בסופו, כי הנה אור הדעת עלאה העיקרי אשר הוא בהגילוי דאור א"ם עצמו, הנה הוא האוירא עלאה אוירא דלא אתפיש (ז"ח דף ע ע"א, וס"י פ"ב מ"ו), כי הוא מת"ת דרדל"א והוא הרישא תנינא, ויחודו עם המ"ם שהיא תליתאה הנה הוא יחוד חו"ב, כי האוירא הוא סיום הגלגלתא²⁵⁷ יסוד דיליה, והוא נתיב לא ידעו עיט (איוב כח ז), פלא מאינון פלאות חכמה²⁵⁸ כמ"ש בפ' בלק (קצנ ע"ב) ופ' אחרי (סא ע"ב), והוא אור הדעת עלאה המתפשט מאור א"ם, ובו הוא היחוד דגולגלתא עם המ"ם. והוא מ"ש באד"ר (קלה ע"ב) והוא אוירא טמיר דטמירין דעתיק יומין ברוחא דגניז בהאי גולגלתא²⁵⁹, והנה היחוד דהאוירא עם המ"ם הנה הוא לעולם רק ע"י הקד"א שהוא ע"י פריסו ומסך, וכמ"ש בפ' נח (סה ע"א) חד פריסא אתפרים כו' ע"ש.

והוא הענין דאור הראשון שנגנז, כי האוירא עצמו הוא האור הראשון, והקד"א שמסבבו ומקיפו ועומד עליו למסך, והרי הוא גניז וטמיר בו, והוא גניזתא. והנה כל המציאות דהעולמות כולם, ר"ל גם עולם העקודים, הנה הוא נעשה ע"י היחוד דהאוירא עם המ"ם אשר בא"ק, והיה יחודם ג"כ רק ע"י הקד"א, ועל זה הוא סובב המאמר הנורא דפ' נח (סה ע"א) על סדר יציאת ומציאות דעולם העקודים, וכמו שכתבנו בזה בארוכה לעיל כלל ט"ו ענ"ח ע"ש.

והנה אמרו בזה"ק שם חד פריסו אתפרים כו', והרי נעשה עולם העקודים ג"כ רק ע"י היחוד אשר ע"י הקד"א. אמנם אור התיקון והאצילות וכל מעשה בראשית, שהוא הגילוי דהשם מ"ה, והיה יציאתו וגילוי ג"כ ע"י היחוד דהאוירא ומ"ם שבא"ק וכמו שכתבנו בארוכה לעיל כלל ח"י ענ"ח ע"ש, הנה אז היחוד דהאוירא עם המ"ם בלא מסך כלל, כי בקע האור את מסך הקד"א והתייחד עם המ"ם בלא הפסק כלל, וכמ"ש בזה"ק בראשית (טז ע"ב) בפסוק ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור דא רזא סתימא, אתפשטותא דאתפשט ואתבקע מרזא דסתרא דאור עלאה סתימא בקע בקדמיתא כו', דהא אין סוף בקע מאוירא דיליה כו', נפק ואסתלק ואתגניז כו'²⁶⁰. כי אחר שיצא אור התיקון הנה חזר

²⁵⁷ עי' בהגר"א בספד"צ ה ע"ג.

²⁵⁸ עי' ס"י פ"א מ"א.

²⁵⁹ תרגום: והאור הזה הוא טמון הטמונים של עתיק יומין, ברוח שנגנז בה בזו הגולגולת.

²⁶⁰ ז"ל בשלימות: יהי אור (בראשית א ג) כל מה דנפק ברזא דא נפק יהי על רזא דאבא ואימא דאיהו י"ה ולבתר אתהדר לנקודה קדמאה למהוי שירותא לאתפשטא למלה אחרא אור ויהי אור אור דכבר הוה אור דא רזא סתימא אתפשטותא דאתפשט ואתבקע מרזא דסתרא דאור עלאה סתימא בקע בקדמיתא ואפיק חד נקודה סתימא מרזא דיליה דהא אין סוף בקע מאוירא דיליה וגלי האי נקודה י כיון דהאי י אתפשט מה דאשתאר אשתכח אור מההוא רזא דההוא אור סתימא כד אשתכח מניה נקודה קדמאה י אתגלי לבתר עליה מטי ולא מטי כיון דאתפשט נפק ואיהו הוא אור דאשתאר מאור והיינו אור דכבר הוה והא קיימא נפק ואסתלק ואתגניז ואשתאר

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ונסתם ואתגנו בהקד"א, והוא גניזת אור הראשון שהזר ונגנו ביום הראשון עצמו כמ"ש בפ' תרומה (קמ"ח סע"ב). והוא מה שנאמר ביום הראשון גופה וירא אלהי"ם את האור כי טוב ויבדל כמו שפי' רש"י בחומש שם, והוא בב"ר (פ"ג סי' י'). אך עכ"פ הוא כי אור התיקון והאצילות אשר לצורך מעשה בראשית, הנה הוא יצא ע"י בקיעת הקד"א ויצא ע"י היחוד והאורא עם המ"ס בלי מסך כלל. והרי היה יציאת אור התיקון והאצילות ביותר גילוי דאור א"ס מבהעקודים, והגם שהעקודים הנה הוא במדרגה יותר גבוהה הרבה, כי העקודים הוא מהמ"ס עצמו מהס"ג דסי' אות ב', והאצילות הוה כל מציאותו רק מהאור"א שבא"ק ע"י קבלתם מהעקודים ומשורשם הנעלם שבהמ"ה דהמ"ס דאות ג' וכנ"ל בכל דברינו, עכ"ז הנה עיקר הגילוי דאור הדעת עלאה על כל עלאין שהוא אור האורא עצמו בלי מסך כלל, הנה זה נתגלה רק בעת התיקון והאצילות ולא קודם וכנ"ל. אמנם הנה כל גילוי או הנה נעשה באמת בעצם וראשונה רק בעולם העקודים, ומהעקודים היה נמשך להאצילות דרך השתלשלות המדרגות דהאור"א שבא"ק, כי כן הוא כל קבלת האצילות לעולם. וממילא הוא כי עיקר אורו הנה נשאר באמת בהעקודים, אלא שמהעקודים הנה נמשך להאצילות ג"כ, ומה שלא נתגלה בהעקודים גם מתחילה הנה הוא רק כמו שאמרנו לעיל שהוא בסוד הצדיק אבד (ישעיה נז א) וכנ"ל. אבל כאשר נעשה הכשר מקום להשפיע למטה, והוא כאשר הגיע עת התיקון והאצילות, הנה אז נתגלה אורו העיקרי בעצם וראשונה בעולם העקודים, ושם נשאר עיקרו, ומשם היה נמשך להאצילות ג"כ כל תיקונו דרך האור"א שבא"ק ועל ידם וכנ"ל.

והנה גילוי אשר הוא בעצם וראשונה בעולם העקודים, הנה הוא ע"י אור השם ע"ב דאות כ"ה דענינינו, כי הרי אמרנו שאותו הע"ב שהוא שורש המהיטבאל דמצד האבא (מב ע"ד) הכללי שבא"ק, הנה הוא אחד ויצא ביחד עם הדר שמצד האבא אשר בס"י י"ב ועם הדר ומהיטבאל אשר מצד האימא הכללי שבא"ק אשר בס"י י' וי"ג. וכל אלו הדי' הם כולם אחד, שהם אור התיקון הכללי, אלא שהוא כלול מב' שהם שתיים שהם ארבע (והוא שורש להד' אותיות השם) אבל בכללו הוא אחד וכנ"ל. והנה הע"ב שבהם שהוא הע"ב דהאות כ"ה דענינינו, והע"ב דאות ל"ז אשר בס"י י' והע"ב דאות מ"ה שבס"י י"ב ודאות מ"ט שבס"י י"ג, הנה אלו הדי' מיני ע"ב הם השרשים של הדי' בחי' דשתיים שהן ארבע שבכללות אור התיקון, והם נשארו כולם בעולם העקודים כמו שמתבאר בדברינו בכל הסימנים הנז', והנה הם האור העיקרי שיצא בעצם וראשונה ונשאר בעולם העקודים.

והרי נשלם העקודים אז באור הדעת עלאה העיקרי מתחילה, וממנו נתקן אח"כ האצילות ג"כ ע"י האור"א הכלליים שבא"ק הכלולים בעקודים וכנ"ל. והרי לנו עכ"פ כי אור הדעת עלאה רוא דמתקלא הנה לא נשלם בו העקודים ג"כ אלא רק בעת התיקון והאצילות אשר לצורך כל מעשה בראשית כולם. אמנם אז הנה נשלם העקודים בעצם וראשונה, ועיקר האור הוא נשאר בהעקודים והוא השמות ע"ב הנז', שהם עיקר האור, כי הסמ"ב הם מפלים לו כנודע, אלא שמהעקודים הנה נתקן האצילות ג"כ דרך כל מדרגות

חד נקודה מניה למהוי מטי תדיר באורח גניזו בההיא נקודה מטי ולא מטי נהיר ביה בארח נקודה קדמאה דנפק מניה ובגין כך כלא אחיד דא בדא נהיר בהאי ובהאי:

תרגום: "יהי אור", כל מה שיצא בסוד זה יצא. "יהי" על סוד של אבא ואמא, שהוא ל"ה, אחר כך חזר לנקודה הראשונה להיות ראשית להתפשט לדבר אחר, "אור". "ויהי אור", אור שכבר היה. אור זה סוד סתום, התפשטות שהתפשטה ונבקעה מסוד של סתר האור העליון הסתום. בקע בתחילה והוציא נקודה סתומה אחת מסוד שלו, שהרי אין סוף בקע מאויר שלו וגילה נקודה זו י'. כיון שי' זו התפשטה, מה שנשאר נמצא אור מאותו סוד של אותו אור סתום. כשנמצאה ממנו נקודה ראשונה, י' התגלתה אחר כך עליו הגיע ולא הגיע. כיון שהתפשט יצא, והוא הוא האור שנשאר מאויר, והיינו אור שכבר היה, וזה עומד. יצא והסתלק ונגנו, ונשארה נקודה אחת ממנו שתהיה מגיעה תמיד בדרך גניזות באותה נקודה, מגיע ולא מגיע, מאיר בו בדרך נקודה ראשונה שיצאה ממנו, ולכן הכל אחוז זה בזה, מאיר בזה וזה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הסמ"ב אשר בהסימנים הנז', וכמו שיתבאר כ"ז בהדרוש אשר לפנינו בעזרת ה' ית"ש. והנה נתבאר ממילא מדברינו ג"כ, כי מה שאמרנו לעיל על הע"ב דענינינו ששימושו הוא כי הוא שורש להמהיטבאל דאור התיקון דהאצילות, הנה האמת הוא כי עיקר שימושו הנה הוא לצורך העקודים ג"כ, להשלים בו את אור הדעת עלאה ככל הראוי לו כנו', ולכן הנה הוא נשאר בעקודים לעולם כנ"ל, ודע וזכור כ"ז.

(כ"ו)

ס"ג

השם ס"ג הזה הנה הוא הס"ג מהעסמ"ב הפנימיות דהב"ן הכללי אשר בסי' ו' אות כ"ד, והוא אור המהיטבאל דהדעת עלאה דהתיקון אשר מצד האבא הכללי שבא"ק, העומד באבא עצמו שהוא הס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב, כי הרי פשוט הוא כי כאשר נתגלה אור הדעת עלאה מרזא דאור א"ס ע"י הבטישו עלאה (שהוא זווג נעלם²⁶¹) דאורא ובוצינא, והיה תולדתו ויציאתו ע"י עליית המ"ן דהאוי"א שבא"ק וכנ"ל כלל ח"י עני"ח בארוכה, הנה פשוט הוא שנשאר עיקרו בכל המדרגות שיורד דרך הם, וכמ"ש הרב הכלל בזה בנסירה (פרק ז') ובכ"מ ע"ש. וכן הוא בענינינו בענין אור הדעת עלאה דהתיקון דאצילות, אשר הוא נמשך מלמעלה למעלה עד רדתו להאצילות, הנה נשאר מעיקרו בכל מקום שיורד דרך הם, ובכל יותר עליון נשאר יותר עיקרי שבו, והע"ב שבו הוא נשאר בהעקודים בשורש האבא אשר שם וכנ"ל אות כ"ה. אך הס"ג שבו שהוא הס"ג דענינינו, הנה הוא נשאר בהאבא עצמו בעיקרו ועצמותו, כי הוא ג"כ הנשמה פנימית שלו. והנה שורשו בהעקודים הנה הוא בהע"ב דלעיל אות כ"ה, אך מקורו שהוא שורשו הנעלם אשר בהמ"ס דא"ק, הנה הוא בהשם מ"ה שבו שהוא בהמ"ה אשר בסי' א' אות ג' בפנימיות הב"ן שבו בהס"ג שבאותו הפנימיות, כי שם ר"ל בהמ"ה דהמ"ס דאות ג', הנה בו נתגלה הנביעו דאור א"ס לצורך אור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד אבא הכללי, ומשם נתפשט להעקודים שהוא הע"ב דלעיל אות כ"ה בשורש האבא אשר שם, שהוא הע"ב דלעיל אות כ"א, ומשם נתפשט בהאבא עצמו שהוא הס"ג דלעיל אות כ"ב, ונכנס בו אור התיקון דהמהיטבאל אשר לו שהוא הס"ג דאות כ"ז דענינינו.

והרי נתבאר לנו בכ"ז מציאותו ושימושו ומקומו וכן מקורו ושורשו. כי מציאותו, הוא שהוא אור הס"ג דהפנימיות דהב"ן הכללי אשר בסימן ו' אות כ"ד, שעיקרו הוא מהאימא (מג ע"א) עלאה וכנ"ל שם. ושימושו, הוא כי הנה הוא אור התיקון דהמהיטבאל אשר בהאבא הכללי עצמו, עצמותו ונשמתו. וכן שם הוא מקומו לעולם, כי הנה הוא עומד לעולם בעיקרו דהאבא גופה. ושורשו בהעקודים, הנה הוא בהשם ע"ב דאות כ"ה. ומקורו בהמ"ס דא"ק, הנה הוא בהשם מ"ה שבסי' א' אות ג' בפנימיות הב"ן שבו, בהס"ג שבאותו הפנימיות, כי הנה השם מ"ה דאות ג' אשר כל מציאותו הנה הוא שהוא שורש להאבא הכללי ולכל האורות המתגלה אליו וכן המתגלים בו וממנו, שהם כל הד' מיני עסמ"ב אשר בארנו בסי' ו' ז' ח' י"ב, הנה ישנם לכולם שורש פרטי גם בהמ"ה עצמו, כי כל תולדה ופרי היוצא בענף ובכל סעיפיו, הנה הוא רק מהשפע המתייחס אליו בהשורש, אלא שבהשורש הוא בכח, ובענף וסעיפיו יוצא מן הכח לפועל. אך עכ"פ הוא כי כל תולדה ופרי הוא מכח פרטי אשר אליו בהשורש, והרי ישנם לכול האורות הפרטיים אשר בהד' מיני עסמ"ב שבסי' ו' ז' ח' י"ב כח מיוחד לכל א' בהמ"ה דאות ג'. אמנם גילוי כל כח הנה הוא רק

²⁶¹ ע"י בהגר"א על ספד"צ יג ע"א ז"ל: הבטישה הוא בסוד זיווג נעלם. ע"י בהגר"א תז"ח יח ע"ב ד"ה כד אתפשט, שזיווג נקרא בטישה כי ענין הזיווג הוא לזווג את ב' ההפכים כגון ז' ו' שהם יוצאים מחו"ג אש ומים כדי שיתמתקו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ביציאתו לפועל, אבל הנה ישנם בהשורש עכ"פ, ולכן כתבנו ייחס לכלל אור פרטי גם בהמ"ה דאות ג' והב"ן.

ודע כי מה שאמרנו על הס"ג דענינינו שהוא מהעסמ"ב דהפנימיות דב"ן דאות כ"ד, הנה הכוונה הוא רק על שם שהפנימיות דב"ן דאות כ"ד הנה הוא נמשך ממנו והוא תולדתו, כי הס"ג דענינינו הנה הוא האבא אליו. וכן עד"ז מה שאמרנו לעיל אות כ"ה על הע"ב שהוא הע"ב דהפנימיות דב"ן דאות כ"ד, הכוונה הוא ג"כ רק שהוא הא"א אליו. ובעת שיצא ונתגלו הע"ב דלעיל אות כ"ה והס"ג דענינינו, הנה אז עדיין לא היה נתגלה הפנימיות דב"ן דאות כ"ד כלל, כי עיקרו דהפנימיות דהב"ן שהוא הט"ר דב"ן והוא אור התיקון דמהיטבאל אשר יצא עם מלך הדר דהתיקון, הנה הוא רק באצילות שהוא למטה מהפרסא דא"ק ובהנה"י דא"ק, והוא תולדות היסוד דא"ק, ר"ל היסוד הכללי שבו הכלול מג' שהוא היסודין דא"א והא"א שבו וכנ"ל כלל ח"י עני"ה ע"ש. כי מהיסוד הכללי דא"ק הנה יצא ונולד כל אור התיקון דהדר ומהיטבאל אשר להאצילות, והרי נולד האור מהא"א הכלליים שבא"ק ע"י כלילותם וקבלתם מהעקודים ע"י השפע הנמשך שם לכ"ז מהמ"ס דהא"ק ומהמ"ה שבו כנ"ל. והנה שורש השפע שבהעקודים אשר לצורך האבא הכללי, הנה הוא השם ע"ב דלעיל אות כ"ה, והנמשך בהאבא עצמו הוא הס"ג דאות כ"ו דענינינו. ועכ"פ הוא כי הע"ב והס"ג דאות כ"ה וכ"ו דענינינו, הנה הם אינם מהפנימיות דהב"ן עצמו ומהעסמ"ב שבו, אלא שהם שורשו ושורשו, כי עיקר הפנימיות דב"ן בכל העסמ"ב שבו הוא רק הט"ר דב"ן אשר ירדו באצילות עצמו עם מלך הדר כנ"ו, והוא השם ב"ן אשר יתבאר בעה"י לפנינו באות כ"ה.

ומה שחשבנו את כל העסמ"ב אשר בס"י ז' שלפנינו להפנימיות דב"ן, הנה הוא רק על שם כלילותו בשורשו ובשורש שורשו עד המ"ה דהמ"ס שבא"ק, אבל בפרטות ובדיוק הנה הנה כל הפנימיות דהב"ן הכללי אשר מצד האבא הכללי שהוא המהיטבאל אשר מצד האבא רק השם ב"ן אשר לפנינו אות כ"ה וכנ"ו.

ודע עוד, כי מאחר שאמרנו כי אותו הס"ג דענינינו הנה הוא הדעת עלאה אשר בו נשלם האבא גופה מה שלא היה בו מקודם לכן, עד הנ"ל בהע"ב דאות כ"ה אשר בו נשלם העקודים, כי הוא הדעת עלאה העיקרי מהגילוי דאור הגנוז שנתגלה בכולם רק בעת התיקון דהאלילות וכנ"ל אות כ"ה. והנה נשלם בו אז העקודים והאבא הכללי שבא"ק ג"כ בכל האור הראוי להם, מה שלא זכו לזה קודם לכן. והנה אמרנו לעיל אות כ"ב כי האבא הכללי שבא"ק הנה הוא נבחן בשני בחי': כי עצמותו העיקרי הנה הוא כלול ומיוחד בכל המ"ס כולו ועולה גם באוירא. אך בכל מה שנוגע ממנו לאצילות, הנה נצטמצם להיות (מג' ע"ב) כל גילוי לזה רק מהגרון דא"ק ולמטה וכנ"ל סי' ו' אות כ"ב ע"ש, ועל זה הנה נאמר כי הנה הגם שענין הפנימיות דהב"ן הכללי שאנו עוסקים בו בכל הס"י ז' שלפנינו הנה עיקרו הוא השם ב"ן יושר למטה אות כ"ה שהוא באצילות כנ"ו, וכל מציאותו הוא ע"י האבא הכללי שבא"ק, והרי נצטמצם אבא להיות כל גילוי לזה רק מהגרון דא"ק. ומה גם כי כל הפנימיות דב"ן וכל העסמ"ב אשר בכלל הס"י ז' שלפנינו הנה הם כולם מאור התיקון אשר כל גילוי הנה היה רק אחר המציאות דעולם הנקודות שיתבאר לקמן בס"י ח' וי"א בעזרת ה' ית"ש, ובכל זה הנה היה נצטמצם האבא הכללי שבא"ק להיות כל גילוי רק מהגרון דהא"ק ולמטה. אמנם הנה כאשר נתקן ונשלם בהשם ס"ג דאות כ"ו דענינינו, שהוא מהאור הגנוז אשר בהגילוי דאור א"ס ית"ש, והוא נכנס בהאבא עצמו בכל עיקרו לצורכו ולתיקונו כנ"ל, הנה אז חזר ונתעלה על עצמותו העיקרי שבו להכלל ולהתייחד בכל המ"ס כולו דהא"ק, ולהאחז ולהתאחד עם הקד"א והאוירא ג"כ. והיה עומד בעצמותו העיקרי עד עת התפשטות אור התיקון למטה אשר יתבאר לפנינו בסמוך, אבל בקבלת אור הס"ג דענינינו שהוא לצורכו גופה לתקנו ולהשלימו באור הגנוז, הנה היה נתעלה ועומד אז בעצמותו העיקרי, ודע כ"ז.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

(כ"ז)

מ"ה

השם מ"ה הנה הוא המ"ה מהד' שמות עסמ"ב שבהפנימיות דהב"ן הכללי שבס"י ו' אות כ"ד, שהוא אור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד האבא הכללי שבא"ק, והשם מ"ה דענינינו הוא המ"ה שבו, והנה הוא נמשך ויוצא מהס"ג דלעיל אות כ"ו, שהוא מאור התיקון דהמהיטבאל אשר להאבא עצמו. ומקומו, הנה הוא ג"כ בהאבא גופה, שהוא הס"ג דלעיל אות כ"ב, אמנם הוא אינו בהעיקרי שבו שהוא מהטבור ולמעלה שבו, אלא הוא רק בהנה"י שבו שהם לבר מגופיה (זהר בדאשית כא ע"ב), כי התפשט המ"ה מהס"ג וירד בהנה"י שבו כדי להמציא ממנו אור התיקון דהמהיטבאל שבהאצילות.

אמנם אין כוונתי על הנה"י המתפשט, כי הנה"י המתפשט דהא"א שבא"ק הרי הם מהטבור ולמטה דהא"ק, שהוא בהאצילות עצמו ע"ד הנה"י המתפשט דהא"א שבהאצילות שהם מהטבור ולמטה דהא"א ומתפשטים בזו"ן. אלא כוונתי הוא על בחי' הנה"י אשר בהאבא הכללי עצמו, אשר הוא כולו רק עד החזה דהא"ק, והם הנה"י שנתגלו בו בהתפשטות הא' דהאבא כמ"ש לעיל כלל ו', שאחר ההסתלקות הנה חזרו למעלה והם בהאבא עצמו, ושם הנה נתפשט וירד המ"ה דענינינו שהוא בבחי' הנה"י שבהאבא עצמו שהוא בחי' הזו"ן הפרטיים שבו, וירד שם המ"ה כדי להמציא ולהוליד לצורך האצילות את אור התיקון דהמהיטבאל שמצדו, שהוא הב"ן הפנימי שיתבאר לקמן אות כ"ה. ועכ"פ הוא כי המ"ה דענינינו הנה מקומו הוא רק בהזו"ן הפרטיים שבהאבא הכללי, שהוא בהנה"י שבו עצמו, שהם בחי' שתי הכליות ותרין ביעין ואמה. וירידתו שם הנה הוא עצמו שימוש והוא כדי להעשות לבחי' מ"ן בהשחקים ששחקים מ"ן לצדיקים, שהם צדיק וצדק (זהר ויקרא כו ע"א), היסודין דהא"א לצורך המהיטבאל דהאצילות. והנה אמרנו כי הוא נמשך ויוצא מהס"ג דלעיל אות כ"ו, שהוא אור התיקון דהמהיטבאל אשר בהאבא עצמו שהוא הס"ג דלעיל אות כ"ב. אך שורשו בהעקודים הנה הוא בהשם ע"ב דלעיל אות כ"ה. ושורשו הנעלם אשר בהמ"ס דהא"ק, הוא בהשם מ"ה אשר בס"י א' אות ג' בפנימיות הב"ן שבו ובהמ"ה שבאותו הפנימיות.

והרי נתבאר לנו בכ"ז על המ"ה דענינינו מציאותו ושימוש ומקומו ושורשו ומקורו. כי מציאותו הוא, שהוא המ"ה (מג ע"ג) מהעסמ"ב דהפנימיות דב"ן הכללי אשר בס"י ו' אות כ"ד. ושימוש הוא, שהוא אור התיקון דהמהיטבאל שהוכן בהנה"י דאבא הכללי שבא"ק להוציאו לצורך האצילות. והנה הוא נמשך ובא מאור התיקון דהמהיטבאל אשר בהאבא עצמו שהוא הס"ג דאות כ"ב, ומאור התיקון דהמהיטבאל שבו שהוא הס"ג דאות כ"ו. ושורשו בהעקודים הוא בהשם ע"ב דלעיל אות כ"ה. ומקורו בהמ"ס דהא"ק הוא בהשם מ"ה אשר בס"י א' אות ג' בבחי' הפנימיות דהב"ן שבו ובהמ"ה שבאותו הפנימיות, כי ישנו בהעלם בהמ"ה דאות ג' שורשים נעלמים לכל תולדות הפרטיים שיצא אח"כ וכנ"ל אות כ"ו.

אמנם מה שאמרנו על המ"ה דענינינו שהוא מהעסמ"ב דהפנימיות דב"ן הכללי דאות כ"ד, הנה האמת הוא כי בעת שיצא המ"ה דענינינו על מציאותו, הנה עדיין לא היה נאצל כל הפנימיות דב"ן כלל, כי הוא יצא כולו רק מאותו המ"ה ואחריו וכנ"ל, שהמ"ה דענינינו הנה הוא המ"ן מהשחקים השחקים מ"ן לצדיק וצדק (זהר ויקרא כו ע"א), שהם היסודין דהא"א הכלליים שבא"ק כדי להוציאו ולהוליד את כל הפנימיות דב"ן דאות כ"ה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אשר הוא כולו באצילות²⁶², בכל הד' שמות עסמ"ב שבו, כי הט"ר דב"ן שהוא אור התיקון דהמהיטבאל שבהאצילות וכמו שיתבאר כ"ז לקמן אות כ"ח. וא"כ הרי בעת שיצא המ"ה דענינינו הרי עדיין לא היה נאצל כל הפנימיות דהב"ן הכללי, ולא היה נמצא עדיין כלל. אך מה שאמרנו על המ"ה דענינינו שהוא מהעסמ"ב הפנימי דהב"ן הכללי, הכוונה הוא על כלילותו דהב"ן בשורשו ובשורש שורשו עד המ"ס דא"ק, והרי כלול כלילותו כולו ג"כ בד' שמות עסמ"ב כלליים. והע"ב שבהם הנה הוא הע"ב דלעיל אות כ"ה, והס"ג שבהם הוא הס"ג דלעיל אות כ"ו, והמ"ה שבהם הוא המ"ה דענינינו, והב"ן שבהם הוא הב"ן דלקמן אות כ"ח. וכ"ז הוא בכלילותו עד שורש שורשו שבהמ"ס דא"ק ובכללות העסמ"ב שבכללותו, אבל במציאותו העיקרי דהב"ן וגילוי הנה הוה באמת כל הפנימיות דהב"ן הכללי דאות כ"ד רק השם ב"ן אשר יתבאר לקמן אות כ"ח. והוא יצא מהשם מ"ה דענינינו ואחריו. והעסמ"ב שבו הנה הם רק העסמ"ב שבו עצמו, והם כולם רק באצילות, כי הם הט"ר דב"ן שהוא כל אור המהיטבאל אשר מצד האבא הכללי שבא"ק, והוא כולו באצילות לעולם, והב"ן ודע זה.

וכן נאמר עוד, כי הנה בהס"ג דלעיל אות כ"ו אמרנו שכאשר נכנס הוא בהאבא הנה נתקן אבא על ידו וחזר על עצמותו העיקרי להתייחד עם כל המ"ס ולהכלל בו בכולו, ולעלות גם באוירא כי שם הוא שורשו הנעלם דהאבא וכנ"ל. אמנם כאשר נכנס ונתגלה בו גם המ"ה דענינינו אשר עיקרו הוא לצורך האצילות וכנ"ל, הנה אז חזר אבא על בחינתו הב' להצטמצם את כל גילוי רק מהגרונ דא"ק ולמטה ע"ד האבא דאצילות בא"א דאצילות, שהגם שעיקרו הנה הוא בהמוחין דא"א. אך לצורך הו"ן הנה נצטמצם במציאותו לעמוד רק מהגרונ דא"א וכמ"ש ברפ"ח (פרק ב) ובפרצופים (דרוש ב), כן הוא בהאבא שבא"ק, כי הנה הגם שעיקרו הוא מיוחד עם הכתר עצמו דהא"ק וכמ"ש בשבירת הכלים (ריש פרק ו), כי הע"ב שבו הוא כולל את הא"א והאבא שבו, אך בכל מה שנוגע להאצילות הנה נצטמצם להיות כל גילוי רק מהגרונ ולמטה, וכלולים האו"א שבו בהאורות דהאח"פ ובהמזלין שבהם, שהם מהגרונ ולמטה וכמבואר למבין בשבירת הכלים (ריש פרק ו) הנז', ע' בכל הדיבור שם והב"ן. ולכן הוא, כי כאשר נתגלה ויצא המ"ה דענינינו שהוא רק לצורך האצילות וכנ"ל, הנה אז חזר האבא שבו להצטמצם להיות כל גילוי רק מהגרונ ולמטה דהא"ק.

(כ"ח)

ב"ן

השם ב"ן הזה הוא הפנימיות דב"ן הכללי דסי' ו' אות כ"ד אשר אמרנו שם, כי הוא נחלק לחיצוניות ופנימיות, והיה יציאתם בשני זמנים, החיצוניות שבו הוא יצא בעולם הנקודות, והם (מג ע"ד) המלכיות שבו, ויתבאר עניינם לקמן סי' ח'. והפנימיות שבו, והם כל העסמ"ב שבו, שהם הט"ר דב"ן, הנה הם יצאו בעת התיקון, כי הם אור התיקון דהמהיטבאל אשר יצאה עם מלך הדר ביחד, והוא המהיטבאל אשר מצד אבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין, אשר עיקרו הוא רק עד החזה דא"ק. אמנם הנה אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים, כאשר הגיע עת התיקון כמבואר בדברי הרב בהדרושים שם, הנה נתייחדו או"א עלאין עם ישסו"ת, ונעשה אבא ויש"ס לחד ואמא ותבונה לחד ע"ד שאמר הרב בשער ז"א (סוף פרק ב). והנה נעשין אז כל היסודין לאחד, היינו היסוד דהע"ב הכללי שהוא הא"א שבא"ק, והיסוד דהס"ג הכללי שהם הע"ב דס"ג והס"ג דס"ג שהם האו"א הכלליים כמ"ש לעיל כלל ה' ו' ע"ש בארוכה קצת, הנה נעשין כל היסודין לאחד,

²⁶² עי' בפנים שהב' נחלק לשנים.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והוא היסוד הכללי דהא"ק. ומזה יצא ונולד כל אור התיקון שהם הדר ומהטביאל, שהם תולדות היסוד דא"ק כמ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור (פרק ב), ומהם הנה נתקן ונעשה כל האצילות שהוא מהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו.

והנה יצא הפנימיות דהב"ן הכללי אשר בס"י ו' אות כ"ד שהוא המהיטבאל אשר מצד האבא הכללי שבא"ק, הנה יצא הוא ביהד עם השם מ"ה אשר בס"י ו' אות כ"ג, שהוא הדר אשר מצד האבא הכללי שבא"ק וכמו שיתבאר עניינו לקמן סי' י"ב. וכן נתקנו על ידם ג"כ כל הנקודות דמצד אבא שהם כל העסמ"ב אשר לקמן סי' ח', וכן כל הנקודות והדר עם המהיטבאל דמצד האימא הכללי שבא"ק שהם המ"ה וב"ן דס"י ט' אות ל"ה ול"ו, עם כל תולדותיהם אשר בס"י י' ו"א ו"ג. הנה בעת התיקון יצאו כולם יחד מהיסוד הכללי דהא"ק, ויצאו כולם באור אחד והם המ"ה וב"ן הכלליים דהא"ק אשר יצאו שניהם יחד באור אחד מהיסוד הכללי דהא"ק לצורך התיקון דכל פרצוף ופרצוף, אשר נתקן כל תחתון ע"י העליון שעליו, והוא ע"י עליית מ"ן אשר מעליו לעליון עד האו"א דא"ק ועד המ"ס דא"ק אשר שם נתגלה. והיה מאיר אז אור הראשון דיום ראשון לצורך תיקוני מעשה בראשית ולכל מה שהיה עתיד להתקן בכל משך ימי עולם, כי כל התיקונים הנה הם נמשכים לעולם מהמ"ס וכמ"ש בספד"צ פ"א (ד ע"ב) ביה סליקו וביה סלקן דלא הוו והוו ויהוין, ע"ש בהגר"א²⁶³.

והנה נמשך אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן לכל פרצוף ופרצוף מהמ"ס דא"ק דרך העקודים ודרך האו"א שבא"ק, ונמשך עד כללות היסוד דא"ק כנו, ומשם נתקן כל פרצוף ע"י אור החסד דאתגלייא בפומא דאמה²⁶⁴, שהוא בהיסוד הכללי דהא"ק וכנ"ל כלל ח"י ענ"ח בארוכה ע"ש. וכ"ז הוא סוד אור התיקון הכללי שהוא משתים שהן ארבע, הדר ומהיטבאל דהאבא הכללי שבא"ק, והדר ומהיטבאל דהאימא הכללי שבא"ק. [אמנם אנחנו הנה בארנו בהדרוש שלפנינו כל אחד בס"י בפנ"ע כדי לבאר על כל א' את העסמ"ב שבו בפרטות ובדיוק היכן שהם תלויים בהעקודים ובהאו"א שבא"ק, וסדר יציאתם מהאו"א וכן שורש תליית כל א' בהמ"ס דא"ק].

וכן הוא בענינינו, שהוא בהמהיטבאל שמהאבא הכללי, הנה נתבאר לנו כי יציאתה מהאבא הכללי הוא מהיסוד שלו, והנה הוא ע"י שנעשה אבא עלאה ויש"ס לחד, וכן אימא עלאה ותבונה לחד. אמנם עיקרה הנה הוא מהאימא עלאה, והיא הב"ן הכללי דהאבא הכללי שבא"ק, והוא השם ב"ן דלעיל ס"י ו' אות כ"ד, אלא שמתחילה הנה לא יצא בו אלא רק המלכיות שבו. ואח"כ בעת התיקון הנה יצא גם הט"ר שבו, ונשלם ע"י הב"ן הכללי אשר מצד האבא, והט"ר הם המהיטבאל והם השם ב"ן דאות כ"ח שבענינינו. ויציאתו, הנה הוא מהמ"ה דלעיל אות כ"ז, ונמשך ומתפשט מהס"ג דאות כ"ו, שהוא מאור התיקון דהמהיטבאל שבהאבא עצמו. ושורשה בהעקודים, הנה הוא בהע"ב דלעיל אות כ"ה. ושורשה הנעלם בהמ"ס דא"ק הנה הוא בהמ"ה דאות ג' בהפנימיות דבחי' הב"ן שבו. ונמשך ומתגלה שם מהבטישו²⁶⁵ עלאה דאורא ובוצינא, שהוא אורא ומ"ס, והוא אור הגנוז שנתגלה ביום ראשון ע"י בקיעת הקד"א, והוא (מד ע"א) הרזא דמתקלא שהוא אור הדעת עלאה על כל עלאין שנתגלה ביום ראשון מהגילוי דאור א"ס ית"ש. ובו הנה יצא ונעשה כל האצילות, ונתקנו על ידו כל מעשה בראשית, וכן היה בו עילוי גדול גם לעולם העקודים ג"כ וכנ"ל אות כ"ה.

אמנם מה שאמרנו כי אור התיקון הנה היה יציאתו ולידתו מהיסוד הכללי דהא"ק, הנה לא יצא האור כולו אלא רק תמצית הארה ממנו, אבל עיקרו נשאר בהיסוד, והוא

²⁶³ ועיי"ש במאיר הספרא הערה 518, 519.

²⁶⁴ עי' אד"ר קמב ע"א.

²⁶⁵ עי' לעיל הערה 261.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בסוד סירם את הזכר והרג את הנקבה (ב"ב עד ע"ב), כי אינו מקבל הנוק' את אור העיקרי כלל, אלא רק תמצית הארה המתפשט ויוצא רק דרך דופני העטרה, וכמ"ש הארז"ל בהארת המוחין (פרק ט), והוא מ"ש בספד"צ פ"א (יא ע"ב) אעבר וזעיר נטיל וגניז, כי נשאר האור גנוז עיקרו בהיסוד, וכמ"ש הגר"א שם בארוכה ע"ש²⁶⁶. והוא ג"כ ענין אור הראשון שנגנז, וכמו שכתבנו בזה לעיל כלל י"ז ענף ד' ע"ש בארוכה, וכן לעיל כלל ח"י ענף ע"ש אות ג'. וזהו הענין מה שגם אחר התיקון דהאצילות הנה עומד כל האצילות רק בשליטת דמ"ה וב"ן עד לעתיד לבא וכמ"ש בשער התיקון (סוף פרק ג)²⁶⁷, והוא משום כי עיקר האור הראשון הנה היא חזר ונגנז, ולכן עומד כל האצילות עתה ג"כ רק למטה מהפרסא, והוא רק בשליטת מ"ה וב"ן עד לעתיד לבא. וכ"ז הוא ג"כ ענין אחד עם מה שאמרנו לעיל אות כ"ז כי כל שפעת האו"א שבא"ק אשר להאצילות, הנה הוא עתה רק אחר שנצטמצמו או"א להיות כל גילויים עתה רק מהגרונ דהא"ק ולמטה, ואינם מתגלים עתה בעצמותם העיקרי שבהם אלא ג"כ רק לעתיד לבא וכנ"ל סימן ו' אות כ"ב ע"ש.

הקדמה לסימן ח אות א

הנה בסי' ז' בארנו את הד' שמות עסמ"ב דהפנימיות דהב"ן הכללי אשר בסי' ו' אות כ"ד, ועתה נבאר את החיצוניות שבו. וכבר אמרנו כי הפנימיות הם הפנימיות הם הפנימיות הם הכללי אשר בסי' ו' אות כ"ד. והפנימיות שהוא הפנימיות שהיא הב"ן אשר בסי' ז' אות כ"ה, וא"כ הרי הוא כל החיצוניות רק המלכיות שבו, כי הם המלכיות דהב"ן שבים' ז' אות כ"ח. אך כללות שניהם יחד, ר"ל הפנימיות עם החיצוניות, הנה הם הב"ן הכללי אשר בסי' ו' אות כ"ד, והנה הוא הב"ן הכללי דהא"ק אשר מצד האבא שבא"ק. והנה יצא החיצוניות שבו שהם המלכיות שבו, יצאו הם קודם הפנימיות וקודם המ"ה הכללי דאות כ"ג שהוא בפנימיות כולם. כי הנה עתה, ר"ל עד התיקון דלעתיד, הנה מתגלה ויוצא תמיד החיצוניות קודם, כי אלולא זה לא היה אפשר להעולם להתגשם ולהתעבה כ"כ ככל רצונו ית"ש בזה עתה, וע' בזה"ק משפטים (קח ע"ב²⁶⁸) ובדברינו לעיל

²⁶⁶ ז"ל: וז"ש וזעיר - בראש ז"א שלכן נקרא זעיר אנפין, ששם בראשו נקטן, והחזרתא הזה הוא החד של הגלגלתא, ר"ל של בינה דגלגלתא, והחזרתא הוא החד, שלכן נקרא חזרתא בסוד החד, והוא ידוע, והוא אור הראשון שבו אדם מסתכל מסוף העולם ועד סופו (חגיגה יב ע"א), שבו חסד דע"י כמ"ש לעיל (ה ע"ב), ומשם מתפשט החד בכלום, והוא יומא דכלהו יומין, (חגיגה שם) וראה הקב"ה בדור המבול כו' וגנזו לצדיקים לע"ל, וידוע שגנזו בצדיק יסוד עולם כמ"ש שם, ואין טוב אלא צדיק שנא' אמרו צדיק כי טוב (וז"ש בפרשת בא (דף לה ע"א) כיון דאסתכל קב"ה באינון חייביא סליק נהוריה וגניז ליה כו' דהוא תנין כו' עד דגניז ליה ולא אתגליא וזרע ליה זרועא בחד צדיק כו' בגניזו ובטמירו האי אור כו') והחד הזה משיוצא מראש ז"א הולך בכל החמש ספירות, והוא סוד ה"ח ונגנז ביסוד צדיק כנ"ל, והוא עץ החיים שהוא מהלך ת"ק שנה (ת"ז עה ע"ב), שהוא מבינה הגלגלת שנק' עץ החיים, וכ"ז ידוע, וכמ"ש בזה"ק (לך עו ע"ב) אזיל למטלנוי ת"ק פרסה, שהוא ה"ס כידוע, ואח"כ נכלל ביסוד ונגנז שם, ולכן נקרא סוד אילנא דחיי כידוע (ע"ח שער א"א פרק יד).@לבדוק אם באמת נוגע.

²⁶⁷ ע"י כללים ח"א נט ע"ב.
²⁶⁸ ז"ל: הכא אית רזא כל עובדין דעביד קודשא בריך הוא בקדמיתא אקדים ההוא דלבר ולבתר מוחא דלגו והכא לאו הכי תא חזי כל אינון עובדין דעביד קודשא בריך הוא ואקדים ההוא דלבר מוחא אקדים במחשבה ובעובדא ההוא דלבר דהא כל קליפה מסטרא אחרא הוי ומוחא מן מוחא ותדיר סטרא אחרא אקדים ורבי ואגדיל ונטיר איבא כיון דאתרבי זרקין ליה לבר (איוב כז יז) ויכין רשע וצדיק ילבש וזרקין לההיא קליפה ומברכין לצדיקא דעלמא אבל הכא בבנינא דבי מקדשא דסטרא בישא יתעבר מעלמא לא אצטרך דהא מוחא וקליפה דיליה הוי אקדים מוחא דכתיב היטיבה ברצונך את ציון בקדמיתא ולבתר תבנה חומות ירושלם ההיא חומה דלבר דאיהי קליפה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כלל ט' בארוכה בזה. ויצא הב"ן קודם להמ"ה, והוא הב"ן הכללי דאות כ"ד שהוא יצא קודם להמ"ה הכללי דאות כ"ג. וכן בהב"ן עצמו, הנה אמרנו שהוא נחלק לפנימיות וחיצוניות, הנה יצא החיצוניות שבו קודם להפנימיות, כי הפנימיות שבו שהוא הב"ן דאות כ"ה, הנה הוא יצא רק אח"כ עם המ"ה ביחד וכנ"ל. והחיצוניות הרי אמרנו שהוא המלכות שבו, והרי יצא המלכות מקודם.

והענין בזה הוא, כי המלכות הנה הם לעולם הסיבה לכל, וכן הם התכלית לכל, כי התכלית עצמו הוא הסיבה, כי סיבת כל דבר הוא תכליתו²⁶⁹. והנה תכלית כל המציאות הוא גילוי כבוד מלכותו ית"ש, והיה ה' למלך על כל הארץ (זכריה יד ט), ונשגב ה' לבדו ביום ההוא (ישעיה ב יא). והוא עצמו הנה הוא סיבת הכל, כל פעל ה' למענהו (משלי טז ד), וכן יסדו שהכל ברא לכבודו (ברכת נישואין), ולכבודי בראתיו (ישעיה מג ז). כי גילוי כבוד מלכותו ית"ש הוא זיו כל הזיו ונועם כל הנועם והמודת כל החמודות, והוא תכלית כל התכליות. וכן הוא עצמו הוא סיבת כל המציאות לעולם, כי בשפעה נבראו ונוצרו ונעשה הכל. וכן היא ג"כ סיבת הכל תמיד (מד ע"ב) בקיומם ובכל מה שנעשה בהם, וכן בכל תכליתם, כי כל שפעה בזה אשר להם ובהם הנה הוא עצמו מסבב אותם תמיד ג"כ להתייחד ולהתאחד עם הזיו והזוהר והנועם והעונג דהתכלית העתיד.

והרי נמצא כי המלכות הנה היא באמת תמיד בבחי' סיבה ופעולה מן העולם ועד העולם, אלא שמתחלפת בגלויה תמיד לפי תכונת פעולתה, והיא תמיד פושט צורה ולובש צורה²⁷⁰ לפי פעולתה ומעשיה. והוא ע"ד שאמרו בשמו"ר (פ"ג סי' ו) שאמר הקב"ה למשה רבינו ע"ה, שמי אתה מבקש לידע לפי מעשי אני נקרא, כי השם הוא הגילוי וכמ"ש הגר"א בספרד"צ (פ"ב לד ע"ג, ובדפוח"ה כ ע"ב²⁷¹), והוא גילוי ית"ש לפי מעשיו. וכן הוא בענינינו בענין המלכות שהיא סיבת הכל תמיד מן העולם ועד העולם, הנה היא מתחלפת תמיד

דיליה היא ממש דכתיב (זכריה ב ט) ואני אהיה לה נאם יה"ה חומת אש סביב אני ולא סטרא בישא.

תרגום: כאן יש סוד כל המעשים שעושה הקדוש ברוך הוא בהתחלה מקדים אותו שלבחוץ ואחר המח שלפנים וכאן לא כך בא וראה כל אותם המעשים שעושה הקדוש ברוך הוא ומקדים אותו של בחוץ המח הקדים במחשבה ובמעשה אותו של בחוץ שהרי כל קלפה היא מצד האחר והמח מן המח ותמיד הצד האחר מקדים וגדל ומתרבה ושומר הפרי כיון שמתרבה זורקים אותו החוצה ויכין רשע וצדיק ילבש וזורקים את אותה קלפה ומברכים את הצדיק בעולם אבל כאן בבנין בית המקדש שהצד הרע יעבר מהעולם לא צריך שהרי המח והקלפה שלו היה הקדים המח שכתוב היטיבה ברצונך את ציון בהתחלה ואחר כך תבנה חומות ירושלים אותה חומה החיצונית שהיא קלפה שלו היא ממש שכתוב (זכריה ב) ואני אהיה לה נאם ה' חומת אש סביב אני ולא הצד הרע.

²⁶⁹ עי' לעיל לד ע"ד שמציין למורה נבוכים ח"א פ' ס"ט וח"ג פ' י.
²⁷⁰ עי' ספר הפליאה א"ל המלאך הפושט צורה ולובש צורה לא יאמר בו למינהו אך מי שהוא רוח ממש ואינו פושט צורה ולובש צורה יאמר בו למינהו, זהו ואת כל עוף כנף למינהו. ודעו שהמלאכים נראים לשני פנים נראים ממש אנשים כי לובשים צורה של אדם ובעבור שמשתנים לא כתב בהם למינהו, והאחת הוא במראה נבואה מבלי ראות עין ועל אלו נאמר למינהו. ועי' רמב"ן איוב לח כא ז"ל: כי העליונים מאז נבראו והשפלים בעלי ההווה וההפסד נעשים דבר בדבר פושטים ולובשים צורה, וכן הוא בראב"ד בהק' לס"י ד ע"ד ז"ל: דע כי יש ים (עטר) שהוא מוכן לקבל כל הצורות כדרך שההיולי מוכן לקבל צורות כל הנמצאים כולם אמנם אין צורה קיימת מתמדת בים ההוא אלא בכל רגע ורגע פושט צורות ולובש צורות אחרות ולפי שאין לים ההוא צורה קיימת לכן נקרא נבכי ים פירוש מלשון נבוכים הם בארץ.

ועי' יונת אלם (פרק לט) ויש עוד טעם לשבח בשבירת הנקודות והוא נתינת רשות אל הטבע המורגש בכדי שתהיה כל הויה גשמית פושטת צורה ולובשת צורה שאין עשב למטה מבלעדי מזל למעלה מכה בו ואומר לו גדל והוא סוד הפח נשבר ואנחנו נמלטנו כטעם והמליטה זכר כי ההכאה היא השבירה וממנה ימשח הגדול שהוא התיקון המתחדש מכחה כמו שאמרו גביה אפרוח לכי מסרח גביל הנה הראיתך עיניך דבר פשוט ומושכל טבעי בעומק הסודות וילמד סתום מן המפורש.

²⁷¹ עי' בבהגר"א על ת"ז קא ע"ג ד"ה לקבל ז"ל, ושמי הוא מלכות וכו' שמי דתמן אשתמודע כו' דשמו הוא דאשתמודע למלך ושמו הוא מלכותו, ע"כ.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בגילוייה לפי פעולותיה, כי הרי לפי מה שאמרנו הנה היא הסיבה הן לפעולת המציאות והן לתכלית המציאות, והיא תמיד בפעולה, כי מתחילה הנה היא מתפשטת בשפעה, והיא סיבה להם לכל מציאותם ולקיומם ולכל מאורעותיהם, עד שנעשה בהם כל מה שנעשה בעוה"ז כל מה שגזרה רצונו ית"ש עליהם, מסוד (מנחות נט ע"ב) כך עלה במחשבה לפני, ונעשה הכל בשפעה ובסיבתה. ואח"כ הנה היא פושט צורה ולובש צורה להתגלה בפנים חדשות גם בכל אותה השפעה עצמה, ועוד בתוספות אור וברכה בתוספות מרובה על העיקר, לזככם בזיכוך אחר זיכוך ולהעלותם מעילוי לעילוי עד שתתגלה בעצמותה להם בגילת ורנן כבוד הלבנון כו' כבוד ה' הדר אלהינו²⁷² (ישעיה לה ב), עד שיתאחדו כולם בזוהר אורה וזויה וככוונת התכלית שבהם אשר לזה נבראו, וזה היה כל סיבת מציאותם גם מתחילה.

והנה כל שפעה אשר לסיבת מציאותם שהם מציאות כל העולמות כולם, הנה הכל הוא משפעת אור המלכות דא"ס ית"ש, והנה הוא נקודה האמצעית שאמר הרב בעגולים ויושר (ענף ב), וע' דברינו בספר הקדו"ש שער הפונה קדים פ"ג. אמנם כי בזה הנה מתגלה השפע, וכן גילוייה גופה בבחי' צמצום תמיד, וכן בבחי' ירידת מדרגה ומעלה, כי הרי נצטמצמה מבחי' אור א"ס שבעצמותה לכח הבחנת הגבול ומדה, ונתפשט בגילוי דאור המלכות שבה, וירדה למציאות הנאצלים, ר"ל להיות לסיבה לנאצלים, ששם הוא הכח הגבול ומדה להמציא את העולמות הנפרדים²⁷³ ג"כ, שהם העולמות ב"ע. וכן נצטמצמה בהם לייסד שם כל ההכנה ושרשי ההנהגה דכל עולם הנקודות והתוהו, אשר מהם הוא כל הדינין והגבורות אשר ראה רצונו ית"ש להתנהג בהם ג"כ במשך זמן דהעוה"ז, מסוד כך עלה במחשבה לפני כנו'. כי הנה הם כולה ג"כ רק סיבה להתכלית כנודע בדברינו בספר הדע"ה. והנה נעשה הכל מהנהגת המלכות דא"ס ית"ש באורה ושפעה אשר נתפשטה בהם בבחי' ירידה מלמעלה למטה בירידה אחר ירידה ובצמצום אחר צמצום, ומתחלפת בגילוייה בגילויים שונים מגילוי לגילוי, מאור לאור ממלכות למלכות, עד שנתעלמה בעצמותה ונסתתרה לגמרי, ובסוד (דברים לא יח) ואנכי הסתר אסתיר פני, וכן (תהלים יח יב) ישת חשך סתרו, וכמ"ש בתיקונים (תיקון כא דף סז ע"ב), ואמרו שם, ובהוא זמנא דאיהו בחשוכא מתלבש בתהו ובהו ובחשך ותהום רח"ל. ואחר שיושלם כל הכוונה בזה, הנה תתפשט מכל המסכים והלבושים ותתגלה באורה לאט לאט, ותתעלה מעילוי לעילוי היא עם כל המציאות שהם משפעה כנו', ויעשה כ"ז ג"כ רק בסיבתה עצמה ובפעולותיה, כי אותה השפעה עצמה שנצטמצמה וירדה בכל תוצאות פעולותיה, שהוא המציאות כולו, מטה מטה, הנה תתפשט מצמצומה, ותתגלה באורה להתעלה היא עם כל תוצאותיה לעילא לעילא עד מקורה ומקומה הראשון.

אות ב'

והנה כ"ז שאמרנו הנה הוא בביאור הענין בדרך כלל, איך שכל אור גילוי ית"ש הן בסיבת כל מציאות והן בתכלית כל מציאות, והן בהנהגתם אשר בהיה והוה ויהיה²⁷⁴,

²⁷² ז"ל הפסוק: פרח תפרח ותגל אף גילת ורנן כבוד הלבנון נתן לה הדר הכרמל והשרון המה יראו כבוד ה' הדר אלהינו.

²⁷³ עי' מקור לשון זה בזהר בראשית כב ע"א, ושער השמות פרק א.

²⁷⁴ עי' זהר פנחס רנז ע"ב: יהו"ה מניה תלייא כל הויין ואיהו וכל הויין דיליה סהדין על מארי עלמא דאיהו הוה קדם כל הויין ואיהו בתוך כל הויה ואיהו לאחר כל הויה ודא רזא דסהדין הויין עליה היה הוה ויהיה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הוא הכל בגילוי ית"ש אשר בבחי' אור המלכות, ואיך שהיא אחד, ר"ל גילוי אור אחד או גילוי רצון אחד ממנו ית"ש בלי שנוי כלל, כי נמשך ונעשה הכל תמיד בכוונה אחת וברצון אחד, שהוא לסיבת תכלית (מר ע"ג) גילוי ית"ש עליהם ובהם, שהוא עצמו תכלית כל התכליות.

וכן אותו הסיבה המסבב את הכל תמיד, הן על כל מציאותם שבהוה שבכל עת, והן על עליויים אשר להתכלית דכל א', הנה הוא עצמו ג"כ אור שכינתו ית"ש השוכן בהמציאות תמיד בבחי' נשמה לנשמה, ומשום שרק היא עצמה המסבב את הכל ואין בלתי, לכן היא נקראת בשם אלהי כל הארץ (ישעיה נד ה) כמ"ש בזה"ק (פ' תצוה קפו ע"א ע"ב), וכן היא נקרא ארון כל הארץ (יהושע ג יג) כמ"ש בפ' תרומה (קעא ע"ב).

אמנם ענין אור שכינתו ית"ש השוכן בכלם, הנה הוא ג"כ בגילויים שונים, והוא לפי ענין פעולתו ית"ש בהם. כי בעולמות דא"ס²⁷⁵ אשר למעלה מאצילות כמ"ש בענו"י (ריש ענף ד), הנה שם הוא אור שכינתו ית"ש התפשטות אור המלכות דא"ס עצמו בלי מסך כלל, והוא אור שכינתו ית"ש השוכן בהם לבחי' נשמה לנשמה²⁷⁶. אך באצילות, הנה שם הוא שכינתו ית"ש דאור א"ס רק ע"י א"ק וכמ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור (פרק ג), אמנם הוא כי ע"י א"ק הנה מתלבש אור א"ס עצמו ג"כ בכל אצילות כולו, והוא אור שכינתו ית"ש דאור א"ס השוכן בכל האצילות כולו בבחי' נשמה לנשמה, ומתייחד בכל אצילות להיות חד עמהם, ועי"ז הנה נעשה כל אצילות ג"כ אלהות גמורה²⁷⁷. ואינו נעשה

תרגום: יהו"ה, ממנו תלויות כל ההיות, והוא וכל ההיות שלו מעידים על אדון העולם, שהוא היה קודם כל ההיות, והוא בתוך כל הויה, והוא לאחר כל הויה, וזה סוד שמעידות ההיות עליו, היה הוה ויהיה.

²⁷⁵ עי' לעיל הערה 1.

²⁷⁶ @לבדוק אם זה צריך להיות אנד נוט@

עי' זהר בהעלותך קנב ע"א ז"ל: אורייתא אית לה גופא ואינן פקודי אורייתא דאקרון גופי תורה האי גופא מתלבש בלבושין דאינן ספורין דהאי עלמא טפשינ דעלמא לא מסתכלי אלא בהוא לבושא דאיהו ספור דאורייתא ולא ידעי יתיר ולא מסתכלי במה דאיהו תחות ההוא לבושא אינן דידיעין יתיר לא מסתכלן בלבושא אלא בגופא דאיהו תחות ההוא לבושא. חכימין עבדי דמלכא עלאה אינן דקיימו בטורא דסיני לא מסתכלי אלא בנשמתא דאיהו עקרא דכלא אורייתא ממש (ולעלמא) ולזמנא דאתי זמינן לאסתכלא בנשמתא דנשמתא דאורייתא, ע"כ.

[תרגום: תורה, יש לה גוף, והם מצות התורה הנקראים גופי תורה. אותו הגוף מתלבש בלבושים שהם סיפורים של זה העולם. טפשי העולם אינם מתבוננים אלא באותו הלבוש שהוא סיפור התורה ואינם יודעים יותר מכך, ולא מתבוננים במה שהוא מתחת אותו הלבוש. אלה שיודעים יותר, לא מתבוננים בלבוש אלא בגוף שהוא תחת אותו לבוש. חכמים עבדי המלך העליון, אלה שעמדו בהר סיני לא מתבוננים אלא בנשמה שהיא עיקר של כל התורה ממש, ולעתיד (ולעולם) לבא, עתידים להתבונן בנשמה דנשמה של התורה.]

בביאור דברי הזהר, נמנים כאן ג' מדריגות: א', טפשים שלא מסתכלים אלא בלבוש שכן קוראים הם בתושב"כ ובע"פ כסיפורים בעלמא [עי' עוד בענין בביאור הגר"א על משלי א כ וכן יהל אור ח"ב כ"ח ע"ד]. ב', אינן דידיעין יתיר לא מסתכלן בלבושא אלא בגופא, עמלי תורה שמסתכלים בגוף הגילוי ולא בלבוש. ג', חכימין עבדי דמלכא עלאה אינן דקיימו בטורא דסיני, לא מסתכלי אלא בנשמתא דאיהו עקרא דכלא אורייתא ממש דהיינו שעוסקים בחכמת הנסתר (עי' הקדמת המהרח"ו לשעה"ק). אם כן קצת קשה על דברי רבינו כאן, באומרו שתורת הנסתר היא לימוד במדרגת נשמה לנשמה, שהרי כפי המבואר בזהר לימוד הנסתר הוא הנשמה של התורה, ואילו מדרגת נשמה לנשמה אינה ניתנת להשגה כי אם לעתיד לבא, ואנו הרי לומדים סתרי תורה גם היום, וצ"ע.

אמנם עי' דעה ח"א לח ע"ד ז"ל, אמרו במדרש קהלת (פ' י"א פסוק ח') תורה שאדם למד בעוה"ז הבל היא לפני תורתו של משיח, ובב"ר (פ' י"ז ס"י ה') נובלת חכמה שלמעלה תורה. והנה מאור הזה דלעתיד גילה הקב"ה קצת ע"י הרשב"י והאריז"ל, וכן הוא תמיד, כי כשנתגלה אור הזה דבחי' תוספת הנה נפתחין שערי חכמה ונשפעין נשמות קדושים בעולם בדור ת"ח וצדיקים ונתעלה העולם הרבה, ע"כ. ואולי רמז כאן להיות עיקר זמן לימוד הקבלה לע"ל ואילו האידנא כל לימודינו בחכמה זו הוא רק בבחינת נשמה לנשמה דאורייתא וממילא אין מתגלה ממנה כי אם מקצתה.

²⁷⁷ עי' תיקו"ז ד ע"ב, אינן וחיייו חד בהון.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אצילות כולו א"ס גמור גם אחר יחודו בה להעשות חד עמו, משום שיחודו שם הנה הוא רק ע"י א"ק וע"י הפסק הפרסא שבו, אך נעשה אצילות כולו אלהות גמור שהוא יציאתו מפעולות דבלתי גבול לפעולות הגבול ומדה, כי זהו ענין דתואר אלהות, וכל השמות כולם שהם רק על פעולות דגבול ומדה, כי אור א"ס עצמו אין לו תפיסה בשום שם כלל וכמ"ש ברע"מ (פ' בא מב ע"ב) דאסור למעבד ליה צורה ודיוקנא לא באות ה' ולא באות י' ואפילו בשמא קדישא ולא בשום אות ונקודה בעלמא כו', ע"ש²⁷⁸ וכוונתו. וכל השמות הנה הם כולם רק על פי פעולותיו ית"ש, וכמ"ש לפי מעשי אני נקרא וכנ"ל, וכל פעולותיו ית"ש אשר במציאות העולמות כולם ובקיומם ובהנהגתם, הם כולם בגבול ומדה, וזהו כל תואר אלהות וכל השמות כולם על פעולותיו אשר בהעולמות ב"ע, והם גילויי אשר נתגלה לזה באצילות, כי ע"י התלבשו ויחודו באצילות, הנה יצא ונתגלה מבלתי גבול לגבול, שהוא מתואר דא"ס לתואר אלהות וכל השמות כולם, ונתגלה א"ס בעצמו ע"י האצילות בכל השמות והכינויים ותוארי שבה ותהלה המוזכר עליו בתורה, כדי להמציא את העולמות ב"ע להנהותם מנועמי זיוו כנ"ל, וכמו שבארנו בזה בכמה מקומות מדברינו.

ועכ"פ הוא כי אור שכינתו ית"ש אשר באצילות, הנה הוא ג"כ אור א"ס בעצמו, אלא שהוא ע"י אמצעות וגילוי ית"ש אשר בבחי' א"ק. ומשום שהוא אור א"ס בעצמו, לכן הוה כל האצילות כולו ג"כ אלהות גמור על ידו, כי מתייחד שם להיות אחד עם כל האצילות כולו, ומתגלה שם ע"י לכל בחי' אלהות, שהוא ואין בלתו ואפס זולתו, גם בכל כחות ופעולות הגבוליים, כי הם ג"כ תלויים כולם רק עליו תמיד. והנה ע"י הנה אין באמת להגבול ומדה טבע קיים כלל, והוא באשר כי הנשמה לנשמה לכולם הוא לעולם רק אור א"ס, ולכן הנה אין להגבול ומדה יסוד הכרחי כלל, אלא רק רצון ממנו, כי הרי הם תלויים לעולם רק על אור א"ס, תולה ארץ על בלימה (איוב כו ז), וברצותו חונג וברצותו ממונג (פיוט ליל יו"כ). אמנם בעולמות ב"ע, הנה שם הוא הגילוי דאור שכינתו ית"ש רק אור

²⁷⁸ ז"ל בשלימות: ואי יקשה בר נש דהא כתיב (שם ד טו) כי לא ראיתם כל תמונה איהו יתרץ ליה האי תמונה חזינא דהא כתיב (במדבר יב ח) ותמונת ה' יביט ולא בכל תמונה אחרא (ס"א דברא ויצר באתווי) דבר נש דיצר באתווי ובגין דא אמר (ישעיה מ כה) ואל מי תדמיוני ואשוה ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו ואפילו האי תמונה לית ליה באתריה אלא כד נחית לאמלכא על בריין ויתפשט עליהו יתחזי לון לכל חד כפום מראה וחזיון ודמיון דלהון והאי איהו (הושע יב יא) וביד הנביאים אדמה ובגין דא ימא איהו אף על גב דאנא אדמה לכו בדיוקניכו אל מי תדמיוני ואשוה דהא קדם דברא קודשא בריך הוא דיוקנא בעלמא וצייר צורה הוה הוא יחידאי בלא צורה ודמיון ומאן (נ"א ואית) דאשתמודע ליה קדם בריאה דאיהו לבר מדיוקנא אסור למעבד ליה צורה ודיוקנא בעלמא לא באות ה' ולא באות י' ואפילו בשמא קדישא ולא בשום אות ונקודה בעלמא והאי איהו כי לא ראיתם כל תמונה מכל דבר דאית ביה תמונה ודמיון לא ראיתם אבל בתר דעבד האי דיוקנא דמרכבה דאדם עלאה נחית תמן ואתקרי בההוא דיוקנא יהו"ה בגין דישתמודעון ליה במדות דיליה בכל מדה ומדה וקרא אל אלהים שדי צבאות אה"ה בגין דישתמודעון ליה בכל מדה ומדה איך יתנהג עלמא בחס"ד ובדינא כפום עובדיהון דבני נשא דאי לא יתפשט נהוריה על כל בריין איך ישתמודעון ליה ואיך יתקיים (ישעיה ו ג) מלא כל הארץ כבודו:

תרגום: ואם יקשה אדם שהרי כתוב כי לא ראיתם כל תמונה הוא יתרץ לו הרי תמונה ראיתי שהרי כתוב ותמונת ה' יביט ולא בכל תמונה אחרת (שברא ויצר באותיותיו) של אדם שיצר באותיותיו ולכן אמר ואל מי תדמיוני ואשוה ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו. ואפילו תמונה זו אין לו במקומו אלא כשיורד למלוך על הבריות ומתפשט עליהם יראה להם לכל אחד כפי מראה וחזיון ודמיון שלהם וזהו וביד הנביאים אדמה. ולכן הוא יאמר אף על פי שאני אדמה לכם בדיוקנכם אל מי תדמיוני ואשוה שהרי קדם שברא הקדוש ברוך הוא דמות בעולם וצייר צורה היה הוא יחידאי בלי צורה ודמיון ומי (ויש) שנודע לו קודם בריאה שהוא מחוץ לדמות אסור לעשות לו צורה ודמות בעולם לא באות ה' ולא באות י' ואפילו בשם הקדוש ולא בשום אות ונקודה בעולם וזהו כי לא ראיתם כל תמונה מכל דבר שיש בו תמונה ודמיון לא ראיתם. אבל אחר שעשה דמות זה של המרכבה של אדם עליון ירד לשם ונקרא באותו דמות יהו"ה כדי שידעו אותו במדות שלו בכל מדה ומדה וקרא אל אלהים שדי צבאות אה"ה כדי שידעו אותו בכל מדה ומדה איך יתנהג העולם בחס"ד ובדין כפי מעשי בני האדם שאם לא יתפשט אורו על כל הבריות איך ידעו אותו ואיך יתקיים מלא כל הארץ כבודו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אלהותו ית"ש לבד, ואין שם גילוי מאור א"ס כלל, אלא מאור אלהותו ית"ש הנתגלה באצילות הנה מתפשט ושוכן בעולמות בי"ע בבחי' נשמה הכללי. והרי לנו עכ"פ כי אור שכינתו ית"ש השוכן בהעולמות כולם בבחי' נשמה לנשמה הנה הוא בכל עולם ועולם לפי ערכו שהוא לפי גילויו בה, וזהו שאמרו בזה"ק (פ' וירא קג ע"ב) דאיהו נשמתא לנשמתא רוחא לרוחא, כי הוא בכל א' לפי ערכו, להנשמה הוא נשמה לנשמה, אבל להרוח היא רק בבחי' רוחא לרוחא, כי הוא בכל א' רק לפי גילויו בה. (מד ע"ד)

[ג]

ומה שאמרנו כי הן בהסיבה והן בהתכלית וכן אור שכינתו ית"ש השוכן בכלום, הנה הוא הכל בגילוי אשר באור המלכות, הנה הוא ע"פ מה שאמרנו בספר הקדו"ש שער הפונה קדים פ"ג, כי הוראת שם מלכות הנה הוא על שם המלכה ועצה, אשר על כל פעולה ופעולה בסיבתה להיות סיבה אליה תמיד בכל קיומה ובהנהגתה ותכליתה כנ"ל. וממילא הנה נמשך מזה ההוראה ג"כ שהוא מלך אדון עליה תמיד, ר"ל על כל פעולה ומציאות לעשות בה עפ"י רצונו וכוונתו בה. ומשום כ"ז הנה נקרא אור גילוי ית"ש אשר בסיבת כל מציאות והנהגתה תמיד בשם מלכות, כי הרי הם הכל תמיד מציאותם וקיומם והנהגתם רק ע"פ ההתבוננות אשר מהמלכות ועצתו, והרי הוא מלך אדון עליהם תמיד. ולא עוד אלא באשר שכל קיומם וכל הנהגתם הנה הוא לעולם רק בשפעו התמידית וברצונו אשר עליהם, והם תלויים רק עליו באשר שהוא ית"ש הנשמה לנשמה לכל המציאות כולו לכל מלאו, הנה הוה עי"ז כל מלכותו אשר על כל המציאות מיוחד באלהותו שהוא מלך עולם ואלהי עולם, כי אפס זולתו, הן במלכותו והן באלהותו, והוא היחוד דהוי"ה אדניי יאהדונה"י, כי בכל המציאות כולו אין עוד מלבדו הן במלכותו והן באלהותו, יהו"ה מלך עולם ועד, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד אמן ואמן.

[ד]

אמנם הוא, כי הנה היחוד דאלהותו ית"ש במלכותו, הנה זה נעשה רק בעת התיקון דמעשה בראשית, שהוא בהגילוי דאור השם מ"ה והט"ר דבין הנ"ל סי' ז'. אבל קודם התיקון, שהוא בכל זמן דעולם הנקודות ועולם התוהו, אשר הן במלכותם והן במיתתם, הנה אז היה נתעלם היחוד מאלהותו במלכותו הרבה מאד, והיה רק אלהותו אליהם רק בסוד (יחזקאל א ד) ונוגה לו סביב, ובסוד (בראשית א ב) ורוח אלהים מרחפת, נוגעת ואינו נוגעת²⁷⁹. והנה היה אז כל המלכיות בבחי' נאצלות, כל תחתון מהעליון שעליו, אך בלי יחוד אלהותו ית"ש בהם. ולכן באשר שהיו גבורות תקיפין אשר אין מעצור לרוחם, ולא היה אורו ית"ש מתייחד בהם, לכן הנה היה מלכותם רק כרגע, ומלכו ומיתו, וכמ"ש אליהו זל"ט (תיקו"ז יט ע"א) דאורו ית"ש בהם איהו כנשמתא לגופא, דאיהו חיים לגופא כו', וכד אנת תסתלק מנהון אשתארין כלהו כו', כגופא בלא נשמתא²⁸⁰. וכן

²⁷⁹ עי' חגיגה טו ע"א.

²⁸⁰ ז"ל בשלימות: רבון העולמים אנת הוא עלת העלות סבת הסבות דאשקי לאילנא בההוא נביעו וההוא נביעו איהו כנשמתא לגופא דאיהו חיים לגופא ובך לית דמיון ולית דיוקנא מכל מה דלגאו ולבר ובראת שמיא וארעא ואפיקת מנהון שמשא וסיהרא וכוכביא ומזלי ובארעא אילנין ודשאין וגנתא דעדן (ועשבין) וחיוון ועופין ונונין ובני נשא לאשתמודעא בהון עלאין ואיך יתנהגון בהון עלאין ותתאין ואיך אשתמודעאן מעלאי מתתאי ולית דידע בך כלל [ז ע"ב] ובר מנך לית יחידא (ס"א יחודא) בעלאי ותתאי ואנת אשתמודע אדון על כלא וכל ספירן כל חד אית ליה שם ידיע

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

גם בעת מלוכתם הנה ע"י חסרון אור יחודו בהם היו נפרדות זו מזו, וכמ"ש אליהו זל"ט (תיקון י"ט ע"א) ובר מינך לית יחודא בעילאי ותתאי²⁸¹, ונעשה עי"ז בסוד רה"ר כמ"ש בשער המלכים (סוף פרק ה), ונתחשכו עי"ז הרבה (ע' רע"מ פינחס רמד רע"א), והוא מה שאמרו בתיקונים (תיקון כא סז ע"ב) ובההוא זימנא דאיהו בחשוכא מתלבש בתהו ובהו וחשך ותהום, והם סוד רוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת ונוגה לו סביב, כמ"ש בתיקונים (תיקון יח דף לה ע"א) וברע"מ (פינחס רכז ע"א וע"ב). והנה היה כ"ז בכוונה מהמאציל ית"ש, כדי להמציא עי"ז את העולמות בי"ע בכל עביותם ובכל המציאות דטוב ורע שבהם, משום צורך הבחירה ומשום צורך כל הנהגה של עתה עד זמן ביאת המשיח שיבא ב"ב, אשר ראה רצונו ית"ש להנהיג בזה את העוה"ז, ובסוד (מנחות כט ע"ב) כך עלה במחשבה לפני, כנודע בדברינו. ונעשה כ"ז ע"י המציאות עולם הנקודות והתהו, ע"י שסידר אז כל האורות רק מהמלכיות דהחיצוניות לבד ובצמצום אחר צמצום, שהוא במיעוט האפשרי. וגם היה מתעלם אז את יחודו בהם, ויצאו בהסתר פנים ממנו ית"ש הרבה מאד, ועי"ז הנה נעשה בהם כל מה שנעשה, כל מה שגורה רצונו עליהם, וכמו שבארנו כ"ז בארוכה בספר הדע"ה באר היטיב. {מה ע"א}

[ה]

ביאור הדברים למה שאמרנו כי יצאו רק המלכיות דהחיצוניות לבד, וגם זה במיעוט האפשרי, הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל כי הב"ן הכללי שבסי' ו' אות כ"ד שהוא הב"ן דמצד אבא הכללי שבא"ק, עם הב"ן הכללי דמצד האימא הכללי שבא"ק שהוא הב"ן הכללי אשר לקמן סי' ט' אות ל"ו, ואלו שניהם הנה הם הב"ן הכללי דהא"ק כנודע, והוא כללות המלכיות שבו, הנה הוא נחלק לפנימיות וחיצוניות, שהם הט"ר שבו והמלכיות שבו, ויצא בעולם הנקודות רק החיצוניות שבו שהוא רק המלכיות שבו וכנ"ל.

ובהון אתקריאו מלאכיא ואנת לית לך שם ידיע דאנת הוא ממלא כל שמהן ואנת הוא שלימו דכלהו וכד אנת תסתלק מינהון אשתארו כלהו שמהן כגופא בלא נשמתא תרגום: רבונו של עולם, אתה הוא עילת העילות וסיבת הסיבות שמשקה לאילן באותו הנביעה ואתו נביעה הוא כמו נשמה לגוף והוא חיים לגוף ובך אין דמיון ולא דמות מכל מה שמפנים ולבחוץ, ובראת שמים וארץ והוצאת מהם שמש וירח וכוכבים ומזלות ובארץ אילנות ודשאים, וגן עדן (ועשבים), וחיות ועופות ודגים ובני אדם להיות ניכר בהם עליונים ואיך יתנהג בהם עליונים ותחתונים ואיך יהיו ניכרים מעליונים ומתחתונים ואין מי שיודע בכך כלל וחוש ממנך אין יחיד (יחוד) בעליונים ובתחתונים ואתה ניכר כאדון על הכל. וכל הספירות יש לכל אחד שם ידוע ובהם נקראו מלאכים ואתה אין לך שם ידוע שאתה הוא ממלא כל השמות ואתה הוא שלימות כולם, וכאשר אתה תסתלק מהם, ישארו כל השמות כגוף ללא נשמה.

²⁸¹ ז"ל: רבון העולמים אנת הוא עלת העלות סבת הסבות דאשקי לאילנא בההוא נביעו וההוא נביעו איהו כנשמתא לגופא דאיהו חיים לגופא ובך לית דמיון ולית דיוקנא מכל מה דלגאו ולבר ובראת שמיא וארעא ואפיקת מנהון שמשא וסיהרא וכוכביא ומזלי ובארעא אילנין ודשאין וגנתא דעדן (ועשבין) וחיוון ועופין ונונין ובני נשא לאשתמודעא בהון עלאין ואיך יתנהגון בהון עלאין ותתאין ואיך אשתמודעאן מעלאי מתתאי ולית דידע בך כלל [ז' ע"ב] ובר מנך לית יחידא (ס"א יחודא) בעלאי ותתאי ואנת אשתמודע אדון על כלא וכל ספירן כל חד אית ליה שם ידיע ובהון אתקריאו מלאכיא ואנת לית לך שם ידיע דאנת הוא ממלא כל שמהן ואנת הוא שלימו דכלהו וכד אנת תסתלק מינהון אשתארו כלהו שמהן כגופא בלא נשמתא

תרגום: רבונו של עולם, אתה הוא עילת העילות וסיבת הסיבות שמשקה לאילן באותו הנביעה ואתו נביעה הוא כמו נשמה לגוף והוא חיים לגוף ובך אין דמיון ולא דמות מכל מה שמפנים ולבחוץ, ובראת שמים וארץ והוצאת מהם שמש וירח וכוכבים ומזלות ובארץ אילנות ודשאים, וגן עדן (ועשבים), וחיות ועופות ודגים ובני אדם להיות ניכר בהם עליונים ואיך יתנהג בהם עליונים ותחתונים ואיך יהיו ניכרים מעליונים ומתחתונים ואין מי שיודע בכך כלל וחוש ממנך אין יחיד (יחוד) בעליונים ובתחתונים ואתה ניכר כאדון על הכל. וכל הספירות יש לכל אחד שם ידוע ובהם נקראו מלאכים ואתה אין לך שם ידוע שאתה הוא ממלא כל השמות ואתה הוא שלימות כולם, וכאשר אתה תסתלק מהם, ישארו כל השמות כגוף ללא נשמה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אמנם מאותן המלכיות שהם החיצוניות דהב"ן הכללי, הנה הגם כי בשרשן הנה נתחדשו ויצאו כולן, אך לא ירדו למקומן אלא רק המלכיות אשר גם מהם ועיקרן נשאר למעלה כמו שיתבאר, והרי לא יצאו בעולם הנקודות אלא רק המלכיות דהחיצוניות.

והנה היה חילוק גדול בזה בסדר מציאותם ויציאתם בין המלכים דהב"ן הכללי אשר מצד אבא שהוא הב"ן דלעיל אות כ"ד, לבין המלכים דהב"ן הכללי אשר מצד האימא שהוא הב"ן אשר לקמן סי' ט' אות ל"ו. כי הרי הם ב' מיני מלכים, מלכי יושר ומלכי העגולים, וכמ"ש לעיל כלל ח"י ענף א' ב' ג' ד', ובפרט בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג'. אמנם כי הנה מלכי העגולים שהם מהאימא שבא"ק, הנה הם יתבאר בעה"י לקמן סי' ט' ובס' י"א בעה"י. אך מלכי היושר שהם מאבא שבא"ק, הנה יתבאר לפנינו כי הנה התהוותה בשורשם הנה היה ג"כ רק המלכיות לבד, ר"ל המלכיות דהב"ן הכללי שבהאבא שבא"ק, שהוא הב"ן הכללי דלעיל סי' ו' אות כ"ד, והוא בהנה"י דהאבא. והנה לצורך תוצאות עולם הנקודות שהם שרשי כל העולמות כולם, הנה העלה האבא את המלכיות דהנה"י שבו בסוד מ"ן, כי המלכיות הנה הם לעולם הסיבות לכל כנ"ל, ולכן הוה לעולם עליית המ"ן מהמלכיות. והעלה אותם בסוד מ"ן למעלה למעלה, שהוא עד המוחין דא"ק, אוריא ובוצינא שבו²⁸². כי שורש האבא הוא באוריא רישא תניינא, ועליית המ"ן דכל א' הוא לעולם עד שורשו, וע"י עליית המ"ן הוה הנה נעשה יהוד עלאה מהע"ב והס"ג דהמ"ס אשר לעיל סי' א' אות א' ב', ונולד מזה האור חדש שאמר הרב בנקודות (פרק ב), והוא אשר בקע את הפרסא ויצא דרך הטבור והיסוד, והם המלכי יושר שמהאבא, ועמדו נגד המלכי עגולים שמהאימא, והאירו בהם כמ"ש הרב בדרושי נקודות שם.

אמנם הנה כל אותן אור החדש עצמו, הנה היה בלתי שלם כלל, הן מעיקרו והן ביציאתו, כי כל עליית מ"ן הנה הוא לעולם ע"י התעוררות הזווג, וכן נשלם ונעשה כל מציאותו ע"י זווג עיבור לידה, וכאן היה חסר כ"ז, כי משום צורך עולם הנקודות ועולם התוהו שראה רצונו ית"ש להוציא מזה, הנה לא המשיך מוחין להאוי"א שבא"ק להודווג לצורך הנקודות כלל, והיה עליית המ"ן הנו' שלא בזווג דהאוי"א אלא מהאבא עצמו, ולכן לא התעורר היחוד למעלה בעיקר האוריא עצמו, להמשיך מוחין פנימיים אלא רק בבחי' מוחין חיצוניים שהוא מהמ"ס לחוד, כי היה היחוד הנו' רק מהע"ב וס"ג דהמ"ס גופה כנו'. וכן לא היה נמשך מעליית המ"ן הוה אור ומוחין אלא רק להאבא עצמו ולצורך הזווג דמיניה וביה, שהוא מאוי"א עלאין שהוא כללות האבא לבד. וכן היה הלידה ג"כ רק ממנו גופה שהוא מהטבור והיסוד שבו גופה, והוא בסוד טיפת קרי, ולכן משום כ"ז הנה היה כל אותו האור חדש רק החיצוניות דהב"ן הכללי שבהאבא שהוא החיצוניות דהב"ן שבס' ו' אות כ"ד, שהוא רק המלכיות דהב"ן שבס' ז' אות כ"ח וכנ"ל. והנה הם המלכי יושר שהם מהאבא הכללי שבא"ק, ויצאו מהטבור והיסוד שבו שהוא בסוד טיפת קרי, וכן גם אחר שיצאו ועמדו מכנגד מלכי העגולים שיתבאר עניינם לקמן סי' י"א, הנה מן הראוי היה שיזדווגו מלכי היושר שהם מאבא עם מלכי העגולים שהם מהאימא, כל מלך עם מלך שכנגדו, כי אלו הב' (מה ע"ב) מיני מלכים היו בבחי' הזו"ן בעולם הנקודות, והיה ראוי שיזדווגו זב"ז, אבל לא זכו לזה ג"כ משום שלא היו מתוקנים בבחי' פרצופים ממש כלל, אלא כי כל מה שהיה ראוי לצאת מכל א' מהם ע"י זווג ומבחי' יסוד שבו, הנה יצא ממנו רק מבחי' הצפרני רגלים שבו²⁸³, והוא רק הארה בעלמא, והם מה שמיתו מהמלכי יושר ג"כ, שהוא ג"כ רק המלכיות שבהם גופה, והם המלכיות דהחיצוניות. אבל עיקרן דהמלכי יושר עצמן אשר יצאו מהטבור והיסוד, הם לא מיתו ולא נשברו, כי הם היו עומדים נגד הג"ר דהעגולים, ר"ל נגד הג"ר דהעתיק וא"א ואוי"א דהעגולים, אשר הם נשאר בקיומם, כי

²⁸² עי' בהגר"א בספד"צ ד ע"ד ביה סליקו וביה סלקין, ודברינו שם במאיר הספרא 518, 519.

²⁸³ עי' ע"ח נקודות ג.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

לא מיתו רק הז"ת שבהם כנודע (נקודות א). והרי נתבאר לנו עכ"פ כי המלכי יושר שהם מהאבא והם מיתו ג"כ, הנה הוא רק המלכיות דהחיצוניות לבד, כי הרי כל עיקרן דהמלכי יושר אשר יצאו מהטבור והיסוד הם החיצוניות דהב"ן דאות כ"ד, שהם המלכיות דהב"ן דאות כ"ח, ומה שמיתו מהם הוא רק הארת הצפרני רגלים שיצא מהם שהוא ג"כ רק בחי' המלכיות שבהם. והרי הם רק המלכיות דהחיצוניות, והם רק בבחי' אור ממועט מאד, כי הרי הם רק כח והארה בעלמא, והם אשר השתתפו עם מלכי העגולים בענין מיתתם ושבירתם.

[1]

והנה כללות כל המלכי יושר שהם מהאבא הכללי שיצא ממנו מהטבור והיסוד, ואח"כ המלכיות אשר מהם עצמם שיצאו מהצפרני רגלים וכנ"ל, הנה הם כלולים ג"כ מד' שמות עסמ"ב, ויציאתם מהאבא הרי אמרנו שהוא ע"י היחוד דהע"ב וס"ג שבהמ"ס, אשר הם בהמערכה הא' דהמ"ס שהוא הע"ב וס"ג אשר בס"י א' אות ב'. והנה הוא מ"ש הרב בדרושי נקודות (פרק ב) כי ע"י עליית המ"ן הנז' הנה נזדווגו הע"ב שבנגלתא דא"ק עם בחי' הס"ג שבו, שהם השרשים פנימים דהאח"פ, והוא הע"ב וס"ג דאות א' ב' כנו', כי הע"ב דאות א' הנה הוא נכלל בהקד"א וכמו שכתבנו לעיל סי' א' אות א', והוא הע"ב שבנגלתא שאמר הרב, כי הקד"א הוא בכלל הגלגלתא וכמ"ש הגר"א בספד"צ (פ"א בד"ה קד"א בסופו שם ה ע"ג) כי הקד"א הוא סיום הגלגלתא. והס"ג דאות ב' הוא שורש דכל האח"פ וכנ"ל בדברינו באות ב' וכן בס"י ב'. ועכ"פ הוא כי הזווג דע"ב וס"ג שאמר הרב בנקודות (פרק ב) אשר לצורך אור חדש, הנה הוא הע"ב וס"ג דהמ"ס דאות א' ב'.

אמנם הנה המשכת המוחין להאבא, הנה היה באמת רק ע"י השם מ"ה דהמ"ס דאות ג', כי שם הנה הוא עיקר הגילוי דשורש האבא אשר בהמ"ס וכנ"ל בדברינו. וכן גם קבלת האבא מהשם מ"ה דהמ"ס, הנה הוא ג"כ לעולם רק דרך העקודים, ע"י אורות החוטם שהוא בחי' המזל עליון אשר אבא כלול בו וכנ"ל בדברינו כ"ז. ואח"כ כאשר מקבל אבא את האור, ונמשך בו דרך כל פרצופו עד שיוצא מהטבור והיסוד שבו ואח"כ מהצפרני רגלים כנו'. והנה פשוט הוא כי כאשר יוצא האור ממקורו שבהמ"ס ונמשך דרך כל המקומות הנז', הנה נשאר חלק אור ממנו בכל מקום שעובר דרך הם. ולא עוד אלא שהיותר עיקרי הוא נשאר למעלה, ומה שיוורד הוא רק תולדתו והארתו כמ"ש הרב בנסירה (פרק ז) ובכ"מ. והנה על זה נבאר עתה בהסימן שלפנינו את כללות האור החדש שאמר הרב בנקודות (פרק ב) אשר ממנו הנה הם האורות דהטבור והיסוד והצפרני רגלים אשר אמר שם (פרק ג), והם המלכי יושר כמ"ש הרח"ו ז"ל בשעה"ק (דף יט ע"ג סוף דרוש ה) ע"ש. והם מהאבא הכללי שבא"ק, והם החיצוניות דהב"ן הכללי דלעיל סי' ו' אות כ"ד, שהם המלכיות דהב"ן אשר לעיל סי' ז' אות כ"ח וכנ"ל כ"ז. והנה הם כלולים ג"כ מעסמ"ב כנו'. ועל זה הנה נבאר בהסי' שלפנינו על כל שם ושם את מקורו ושרשו ומקומו, וכן מציאותו ושימושו וע"ד שבארנו כ"ז בהסימנים שעברו.

והנה אותן הד' שמות עסמ"ב שנאמר עתה בעה"י, הנה הם מערכה הד' מהמ"ס שבא"ק אשר ממ"ה שבו דאות ג', (מה ע"ג) כי העסמ"ב דהמ"ס אשר בס"י א' הם מערכה הא', והעסמ"ב אשר מתגלה בהם השם מ"ה דאות ג' שהם העסמ"ב דס"י ו' הרי הם מערכה הב', והעסמ"ב דהב"ן שבו דאות כ"ד שהם כללות העסמ"ב אשר בס"י ז' עם המלכיות דהב"ן שבו וכנ"ל בריש דברינו הרי הם מערכה הג', והעסמ"ב אשר לפנינו שהם הד' שמות עסמ"ב אשר בהמלכיות גופה דהב"ן דאות כ"ח הרי הם מערכה הד'. והנה הם העסמ"ב שבהמלכיות דב"ן דאות כ"ח אשר עם הט"ר שבו, הנה הוא כללות הב"ן דאות

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כ"ד שהוא מהעסמ"ב אשר בהם התפשט והתגלה השם מ"ה דאות ג' לצורך כל המציאות
דהאבא הכללי שבא"ק ולכל אורו ופעולתו אשר באצילות, וכנ"ל, ע"כ הקדמה.

סימן ה'

מערכה הד' שמות עסמ"ב אשר בההיצוניות דהב"ן שבס"י ו' אות כ"ד, והם
המלכיות דהב"ן אשר בס"י ז' אות כ"ח, ויצאו אותן המלכיות קודם להט"ר דב"ן דאות כ"ח,
וקודם לכל העסמ"ב אשר בס"י ז'. אמנם משום שהם רק המלכיות דהט"ר דב"ן שבס"י ז',
לכן סדרנו הם קודם כדי לברר על אותן המלכיות על מי שהם מתייחסים.

והנה אותן המלכיות הנה הם המלכי יושר דהנקודות, והם ג"כ רק המלכיות דב"ן
אשר יצאו הם קודם התיקון, אלא שהם מצד האבא הכללי שבא"ק שהוא השם ס"ג דלעיל
ס"י ו' אות כ"ב, ואותן המלכיות הנה הם כלולים ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והם אשר יתבארו
לפנינו בעזרת ה' ית"ש.

(כט)

ע"ב

השם ע"ב הנה הוא בחי' עתיק וא"א, השורש דהמלכי יושר שהם האורות
אשר יצאו מהטבור והיסוד והצפרני רגלים, והנה ישנו שורש להם למעלה למעלה הן
בהאבא עצמו אשר מהם יצאו, והן בעולם העקידים בשורש האבא אשר שם, שהוא בהשם
ע"ב אשר לעיל ס"י ו' אות כ"א אשר לאחר התיקון. הנה היה נמשך ונתגלה שם השם ע"ב
דלעיל ס"י ז' אות כ"ה לשורש הדר ומהיטבאל דמצד האבא וכנ"ל שם. אך בעולם הנקודות
הנה היה נמשך ונכנס שם השם ע"ב דענינינו, והשתמש הוא אז במקום הע"ב דלעיל אות
כ"ה, והוא השורש דמלכי יושר שנתגלה ונעשה בעקודים בשורש האבא אשר שם, שהוא
בהשם ע"ב אשר לעיל ס"י ו' אות כ"א.

והנה הוא שורש דאור החדש שאמר הרב בנקודות (פרק ב), כי האור חדש שאמר
שם הנה ממנו הוא האורות דהטבור והיסוד והצפרני רגלים שהם המלכי יושר, כי כאשר
נמשך האור חדש והיה יציאתו מהע"ב וס"ג דגלגלתא כמ"ש בנקודות (פרק ב) שהוא
מהע"ב יס"ג דהמ"ס שבס"י א' אות א' ב', ומשם היה נמשך ומתגלה האור בהשם מ"ה
דהמ"ס דאות ג', כי הוא שורש האבא, וכל קבלת האבא הוא ממנו. ומהמ"ה דהמ"ס הנה
היה נמשך והאיר בעקודים בשורש האבא אשר שם, שהוא השם ע"ב דלעיל אות כ"א,
אשר הוא בבחי' המזל עליון שבעקודים, אשר שם כלול אבא ומשם הוא יניקתו. הנה היה
נמשך והאיר שם הע"ב דענינינו שהוא שורש חדש, והמלכי יושר העומד בעקודים בשורש
האבא אשר שם, שהיא בהשם ע"ב דלעיל ס"י ו' אות כ"א.

והרי לנו עכ"פ על הע"ב דענינינו כי הנה מציאותו ושימושו הוא שהוא השורש
דאור חדש והמלכי יושר המבואר בדברי הרב בנקודות (פרק ב ופרק ג) וכמ"ש הרח"ו ז"ל
בשעה"ק (דף יט ע"ד סוף דרוש ה). ומקומו, הוא בעולם העקודים בשורש האבא אשר שם,
שהיא בהשם ע"ב דלעיל אות כ"א. ומקורו ושורשו, הוא בהשם {מה ע"ד} מ"ה דהמ"ס
דאות ג' הנמשך בו מהע"ב וס"ג דהמ"ס דאות א' ב'.

והנה היה עומד אותו הע"ב דענינינו בגילוי לבחי' שורש בעקודים להמלכי יושר
כל משך זמן דעולם הנקודות עד עת התיקון. אבל אח"כ שהוא כאשר הגיע עת התיקון,
הנה עלה למ"ן למקורו עם עליית המ"ן דהנקודות, ונתייחד שם עם האור התיקון דהמ"ה,
ונעשה אז לפניו חדשות לגמרי, כי הנה נתחדש אורו להאיר שם באור הננו אשר מרזא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דמתקלא אור הדעת עלאה אשר מרזא דאור א"ס וכנ"ל סי' ז' אות כ"ה, וכמו שיבאר עוד בזה לקמן בעזרת ה' ית"ש [ע' סי' י"א בארוכה].

(ל)

ס"ג

השם ס"ג הנה הוא השורש דהאור חדש והמלכי יושר אשר בהעצמות האבא גופה, כי כאשר נתחדש האור מהע"ב וס"ג דהמ"ס דאות א' ב' ונתגלה בהמ"ה דאות ג' וכנ"ל, והנה היה כל חידושו ומציאותו לצורך תוספות אור ומוחין אור וברכה להאבא הכללי שבא"ק, כי הרי נעשה כל מציאתו ע"י עליית המ"ן שמהאבא וכנ"ל בהקדמה אות ה', שע"י עליית המ"ן דהאבא הנה נעשה הזווג בין הע"ב וס"ג דגלגלתא, ונתחדש שם האור לצורך תוספות אור ומוחין בהאבא, והיה נמשך בו דרך העקודים כנ"ל. ונולד מזה מהאבא האור חדש אשר יצא מהטבור והיסוד שבו, אשר מהם הוא המלכי יושר אשר יצא מהצפרני רגלים וכנ"ל בהקדמה. והרי היו כל המלכי יושר רק מהתוספות אור ומוחין שניתוסף בהאבא, וא"כ הרי נעשו בו לעצם מעצמיו ונשרשו בו לעולם, אלא שתולדתו יצא ממנו מהטבור והיסוד והצפרני רגלים, אבל עיקרן הרי נשאר בו לעולם. והנה אותו השורש אשר נשאר ועומד בו לעצם מעצמיו, הנה הוא השם ס"ג דענינינו, והוא עומד בהאבא בעיקרו שהוא בהשם ס"ג אשר לעיל סי' ו' אות כ"ב, הנה שם עומד הס"ג דענינינו להיות שורש להמלכי יושר תמיד.

והרי נתבאר לנו כי אותו הס"ג הנה מציאותו ושימושו הוא, כי הנה הוא השורש דאור חדש והמלכי יושר העומד באבא תמיד להשפיע בהם, והוא נעשה באבא לעצם מעצמיו. ושורשו בהעקודים הנה הוא הע"ב דלעיל בסמוך אות כ"ט, ומקורו העליון הנה הוא בהשם מ"ה דהמ"ס דאות ג' הנמשך בו מהע"ב וס"ג דהמ"ס דאות א' ב' וכנ"ל כ"ז. אמנם כ"ז שאמרנו, הנה הוא רק בכל משך זמן דעולם הנקודות. אבל כאשר הגיע עת התיקון, הנה עלה הוא למ"ן למקורו ולשורשו עם עליית המ"ן דהאורות דהנקודות כולם, ונתחדשו בפנים חדשות לגמרי, כי נתייחדו עם אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן אשר מהגילוי דאור הגנוז, ונתייחד אז אותו הס"ג דענינינו עם הס"ג דלעיל סי' ז' אות כ"ו ועם הס"ג דלקמן סי' י"ב אות מ"ו, ונעשו כולם אחד ממש, ונכנסו ג"כ בהאבא להעשות בו עצם מעצמיו להיות שורש לאור התיקון דהאצילות, וכמו שיתבאר לקמן סי' י"א בעזרת ה' ית"ש בארוכה כ"ז.

(לא)

מ"ה

השם מ"ה הנה הוא התפשטות האבא בהגילוי דאור חדש והמלכי יושר שהתפשט בהם מעצמותו העיקרי שבו, שהוא מהע"ב וס"ג שבו להמ"ה וב"ן שבו שהם בהנה"י שבו, כי כל לידת אור חדש הנה הוא לעולם מהו"ן דהעליון שהוא מהנה"י דהעליון אשר שם הוא המ"ה וב"ן שבו. והנה התפשט אבא בהמ"ה דענינינו עד סוף הנה"י שבו כדי להוליד ולהוציא את השם ב"ן שיתבאר לקמן אות ל"ב, שהוא האור חדש אשר בקע את הפרסא דא"ק (מו ע"א) וירד ויצא מהטבור והיסוד דא"ק (שהם כללית הנה"י והו"ן דא"ק) כמ"ש בנקודות (פרקים ב ג), וכמו שיתבאר בעה"ש למטה אות נ"ב. אך המ"ה הנה הוא ג"כ עדיין רק בהאבא עצמו, אלא שהוא מהטבור ולמטה שבו, ובו הנה התפשט אבא בהגילוי דאור חדש אשר ממנו הוא המלכי יושר, והתפשט באותו המ"ה מעצמותו שהוא מהס"ג דלעיל אות ל' שהוא מהטבור ולמעלה שבו, וירד בו מהטבור ולמטה שבו שהוא בהו"ן הפרמ"ים שבו אשר הם בהנה"י שבו גופה, אשר הם מגיעים בכל משך הפרסא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דא"ק ע' או"א (פרק ג), וכדי לבקוע את הפרסא ולצאת מהטבור והיסוד דא"ק בהשם ב"ן שיתבאר למטה אות ל"ב.

והרי עכ"פ הוא כי אותו המ"ה דענינינו הנה הוא ג"כ עדיין רק בבחי' שורש להאור שיצא מהטבור והיסוד, כי הרי הוא כולו עדיין ג"כ רק בהאבא עצמו בהמ"ה וב"ן הפרטים שבו, שהוא בהזו"ן והנה"י שבו גופה, אשר משם נולד האור חדש ויצא דרך הטבור והיסוד דא"ק. והרי הנה אותו המ"ה ג"כ רק השורש להאור חדש אשר ממנו הם המלכי יושר, אלא שהוא השורש היותר קרוב להם, להאיר להם בהארת אבא. וזהו מציאותו ושימוש, והוא נמשך ויצא מהס"ג דלעיל אות ל' כנו. ושורשו העליון, הוא בהע"ב דלעיל אות כ"פ. ומקורו הנעלם, הוא בהמ"ה דהמ"ס דאות ג' הנמשך בו מהע"ב וס"ג דהמ"ס דאות א' ב' וכנ"ל באות ל'.

וכן הוא משמש אותו המ"ה עוד, כי כ"ז שאמרנו בו, הנה היה בו ג"כ רק בכל משך זמן דעולם הנקודות, אבל כאשר הגיע עת התיקון, הנה עלה אותו המ"ה דענינינו ג"כ בסוד מ"ן לשורשו ולמקורו אשר למעלה למעלה עם עליית המ"ן דאורות הנקודות כולם, ונעשה עי"ז היחוד עלאה דאורא ובוצינא שהוא הזווג דע"ב וס"ג שאמר הרב בשער התיקון (רייש פרק ב), ונתחדשו עי"ז כל עליית המ"ן באור פני מלך חיים מרזא דמתקלא אשר באור הגנוז. ונתייחדו עי"ז כל הנקודות כולם באור התיקון, כל פרט ופרט מהנקודות עם המתייחס אליו מהמ"ה וב"ן דהתיקון ונעשו לאחד ממש. וכן נתייחדו אז המ"ה דענינינו עם המ"ה דהתיקון דלעיל סי' ז' אות כ"ז ועם אור המ"ה אשר לקמן סי' י"ב אות מ"ז. וחזרו ונכנסו כ"ז בהאבא הכללי שבא"ק בהמ"ה וב"ן שבו עצמו, להיות תמיד שורש קרוב לכל האצילות כולו להאיר עליו בכל התיקונים אשר אחר התיקון, וע' עיקר עומק הדברים בארוכה בזה לקמן סי' י"א אות מ"ג בהשם מ"ה אשר מחלקי הנקודות שמהאימא ע"ש ותלמד אותם לכאן.

(לב)

ב"ן

השם ב"ן הזה הוא כללות האור חדש והמלכי יושר אשר יצא מהטבור והיסוד דא"ק ואח"כ מהצפרני רגלים. והנה הם יצאו מהאבא הכללי שבא"ק ובסוד טיפת קרי ממנו, והם המלכי יושר דהנקודות שהם מאבא, והאירו הם להמלכי עגולים שהם מהאימא לצורך מלכותם אשר כרגע כמבואר בהדרושים. והנה השתתף בהם ג"כ החיצוניות דהב"ן דלעיל סי' ו' אות כ"ד שהם המלכיות דהב"ן הכללי שבהאבא שבא"ק, אך עיקרו דאור חדש הוא מה שנולד מהזווג דהע"ב וס"ג דגלגלתא האמור בנקודות (פרק ב). והנה הוא כללית המלכיות דהמלכות דהב"ן שבס"י ז' אות כ"ח, והנה הם כלולים מכמה מיני עסמ"ב כללים ופרטים לאין חקר, וכנודע ג"כ משער רפ"ח (פרק ב). ומה שבארנו לעיל בסמוך אות כ"ט ל' ל"א מענין ע"ב ס"ג מ"ה שבהם, הוא רק על שרשם שבהאבא ושבהעקודים וכנ"ל, אבל הם עצמם כאשר יצאו הנה נתגלו בכמה מיני עסמ"ב ומעסמ"ב לעסמ"ב אין חקר, יעמדו מהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו כנגד העגולים דהנקודות, והאירו בהם כי הם מבוסמים ביותר, משום שהם מהאבא ויצאו ממנו ע"פ סדר אמ"ר וק"ב²⁸⁴ אשר בהאבא עצמו וכנודע בדברינו כ"ז. אמנם בסוף הנה היה גם בהם כל ענין (מו ע"ב) המיתה ושבירת הכלים, כי היו הם ג"כ רק בסוד טיפת קרי מהאבא, והיו ג"כ רק המלכיות לבד וגבורות ודינין תקיפין, ולא היה אפשר להם ג"כ להתקיים כלל, וכנודע בדברינו בספר הדע"ה ח"א וכן כאן לעיל כלל ח"י ענף בג"ד.

²⁸⁴ אור מים רקיע וק' ברכות שהוא מציאות של עסמ"ב, ועי' שער מ"ד ומ"ן פרק ה', ועי' לקמן הערה 752.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אמנם ענין המיתה והשבירה אשר היה גם בהם, הנה לא היה באותן האורות עצמן אשר יצאו מהטבור והיסוד, כי הם עצמם הנה נשארו קיימים וכמו הג"ר דהעגולים שלא היה בהם מיתה ושבירה²⁸⁵. אך מה שמיתו ונשברו מהם ג"כ הוא רק בתולדותיהם, כי כאשר יצאו מהטבור והיסוד ועמדו כנגד העגולים, הנה היה בחפצם להזדווג עמהם, כי היושר עם העגולים הם בבחי' זו"ן. אך כאשר שלא היו עדיין בבחי' פרצופים גמורים כלל, כי היו כולם רק בסוד טיפת קרי, לכן הנה לא היה אפשר להם להזדווג, אלא כי כל מה שהיה ראוי לצאת מהמלכי יושר מהיסוד דכל א' מהם, הנה יצא מהם רק מהצפרני רגלים דכל א' מהם, שהוא כח והארה בעלמא כנודע, והם אשר מיתו ונשברו מהמלכי יושר ג"כ, שהוא רק תולדותיהם. אבל עיקר האורות עצמן אשר יצאו מהטבור והיסוד, הנה הם נשארו קיימים וכמו הג"ר דהעגולים.

והרי נתבאר לנו על הב"ן דענינינו מציאותו ושימושו ומקומו, וכן מקורו ושורשו. כי מציאותו, הוא שהוא האור חדש אשר יצא מהטבור והיסוד, והשתתף עמו ג"כ החיצוניות דהב"ן הכללי שבהאבא עצמו, שהוא המלכיות שבו, אבל עיקרו הנה הוא מהאור חדש שאמר הרב (בפרק ב דנקודות), והנה הוא ג"כ המלכיות דהב"ן שבס"י ז' אות כ"ח, ושימושו הוא שהוא המלכי יושר דהנקודות אשר הם מהאבא הכללי שבא"ק, והם מאירים ומבסמים להמלכי עגולים, שהם מהאימא לצורך מלוכתם אשר כרגע. ומקומם, הוא כי הנה הם עומדים ג"כ מכנגד הטבור דא"ק ולמטה עד סוף רגליו כנגד מלכי העגולים להאיר להם כנו". ושרשם, הוא כי בכללות הרי הם האור חדש אשר הוא תולדות האבא הכללי, ויצא מהטבור והיסוד דא"ק. ושורשו הקרוב אליו, הנה הוא השם מ"ה דלעיל אות ל"א שהוא בהו"ן דהאבא, ונמשך מהס"ג דלעיל אות ל' שהוא בעיקר האבא עצמו, שהוא השם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב. ושורשו העליון אשר בהעקודים, הנה הוא השם ע"ב דלעיל אות כ"מ, אשר הוא בשורש האבא שבהעקודים שהוא השם ע"ב דלעיל סי' ו' אות כ"א. ומקורו בהמ"ס דא"ק, הנה הוא השם מ"ה דהמ"ס אשר בס"י א' אות ג' הנמשך בו מהע"ב ס"ג דהמ"ס דאות א' ד' וכנ"ל כ"ז.

אמנם כ"ז הנה היה רק בעולם הנקודות, ר"ל כי כל גילויים ושימושם דהמלכי יושר אשר בארנו אותם בס"י זה, וכן גם כל ענין דהמלכי עגולים אשר יתבאר עניינם לקמן סי' י"א, הנה כ"ז היה רק במשך זמן דעולם הנקודות, ע"י דברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ד' אות ה' ע"ש. אבל אח"כ כאשר הגיע עת התיקון, הרי חזרו ועלו כולן למ"ן כמ"ש הרב בשער התיקון (ריש פרק א), ונתחדשו כולם עי"ז בפנים הדישות להאיר באור פני מלך חיים ית"ש, וע"פ סדר כל התיקונים אשר בארנו לעיל כלל ח"י ענ"ח בארוכה ע"ש וכנודע.

והנה לפי מה שאמרנו כי עיקרו דהמלכי יושר אשר מיתו ג"כ היו רק האורות דהצפרני רגלים, והם אינם האורות אשר יצאו מהטבור והיסוד עצמן אלא רק תולדותיהם, כי מה שהיה ראוי לצאת מבחי' היסודות שלהם ע"י הזווג עם המלכי עגולים הנה יצאו בלתי זווג, ויצאו מהצפרני רגלים שלהם שהוא ג"כ בסוד טיפת קרי, אלא שהם אינן טיפין ממש אלא רק כח והארה בעלמא, והם המלכי יושר שמיתו. אבל האורות דהטבור והיסוד הם עצמן לא מיתו, אלא רק אור הצפרני רגלים שלהם שהם בחי' תולדותיהם וכנ"ל כ"ז. וא"כ הרי היה ראוי לנו לחשוב ולעשות מערכת העסמ"ב באורות הצפרני רגלים עצמן ג"כ, שהם המלכי יושר העיקריים, לבד מהעסמ"ב דאור הטבור והיסוד שהם האור חדש העיקרי. אמנם כאשר כי הרב ז"ל אינו מחלקם לשנים, אלא שכולל את אור הטבור היסוד והצפרני רגלים כולם לאחת, כי כולם הם התפשטות (מו ע"ג) והגילויים דאור חדש אשר

²⁸⁵ עי' ע"ח נקודות ב.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אמר בנקודות (פרק ב), לכן כללנו אותם ג"כ לאחת, ולא עשינו בהצפני רגלים מערכה בפנ"ע כלל.

הקדמה לסי' ט'

הנה מסי' ו' עד כה הנה דברנו מאורות דאבא הכללי שבא"ק, אשר הוא בא"ק מהגרון עד החזה שבו, וכלול במזל עליון שהוא כללות אורות החוטם, אשר כל גילויים הוא ג"כ רק משבולת הזקן עד החזה (כי עד שבולת הזקן הנה הם בטלים באורות האזניים), והוא בבחי' המזל העליון שבהעקודים אשר בו כלול אבא, אשר יציאתו מהמ"ם שבא"ק הנה הוא מהמ"ה דהמ"ם דאות ג', וממנו הוא המלכי יושר דהנקודות וכן הדר ומיהטבאל דמצד האבא הכללי שבא"ק וכנ"ל כ"ז בסי' ו' ז' ח'. ועתה נדבר עד"ז ג"כ מהאורות דהאימא הכללי שבא"ק הכולל יש"ם ותבונה²⁸⁶, ומקומה הוא בא"ק מהחזה עד הטבור שבו, וכלולה במזל תחתון שבהעקודים, שהוא כללות אורות הפה, אשר כל גילויים הוא ג"כ רק מהחזה עד הטבור, כי עד החזה הנה הם בטלים באורות החוטם. והנה כל כללות אורות הפה בבחי' המזל תחתון שבהעקודים, ובו כלולה האימא שבא"ק אשר היא יצאה ג"כ מהמ"ם שבא"ק, אלא שביציאתה מהמ"ם הנה הוא מהשם ב"ן דהמ"ם אשר בסי' א' אות ד', וממנה הנה הוא המלכי עגולים אשר יצאו הם מהעינים דא"ק שהם הנקודות העקריים, וכן הדר ומיהטבאל דמצד האימא שבא"ק, וכמו שיתבאר כ"ז לפנינו בעזרת ה' ית"ש.

והנה כלילות האימא בעקודים ויציאתה על מציאותה בהא"ק עם כללות אור התיקון דאצילות הכלולים בה, וכן שרשי הנקודות המשורשים בה, שהם מלכי העגולים אשר הם ממנה, הנה כ"ז הם ג"כ כלולים רק בד' שמות עסמ"ב, והם נמשכים ויוצאים מהב"ן דהמ"ם שבא"ק אשר בסי' א' אות ד', כי כל אלו הד' שמות עסמ"ב הנה הם גילוייו דהב"ן דאות ד', אשר בהם הנה הוא התפשט והתגלה, והם אשר יתבארו בהסי' שלפנינו.

סימן ט'

מערכת הד' שמות עסמ"ב המתגלים ויוצאים מהשם ב"ן דהמ"ם אשר בסי' א' אות ד', והוא המערכה הב' אשר בו, כי הרי הב"ן דאות ד' הרי הוא מהעסמ"ב דהמ"ם דהמערכה הא' שבו, והעסמ"ב המתגלים ויוצאים מאותו הב"ן ג"כ הרי הם המערכה הב' דהב"ן דהמ"ם דאות ד'.

(ל"ג)

ע"ב

השם ע"ב הזה הנה הוא הגילוי הראשון דהב"ן דהמ"ם דאות ד', אשר התגלה בו והתפשט בו בעולם העקודים להשריש שם שורש למציאות האימא הכללי שבא"ק, והתפשט אותו הע"ב בבחי' המזל תחתון שבהעקודים. והוא בכללות אורות הפה אשר עיקר גילויים הנה הוא מהחזה עד הטבור, כי עד החזה הנה הם מתבטלים באור החוטם. אך מהחזה עד הטבור, הנה שם הוא הגילוי דאורות הפה, והם משמשים בעולם העקודים שהוא בבחי' י"ג ת"ד שבא"ק בבחי' המזל תחתון, אשר שם כלול אימא, והנה שם התפשט

²⁸⁶ עי' ע"ח אנ"כ ח.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אור הב"ן דאות ד' והתגלה שם בהע"ב דענינינו להשריש שם שורש להמציאות דהאימא הכללי שבא"ק, והוא אותו הע"ב שורש האימא הכללי שבא"ק שורשה אשר בהעקודים. והאמת הוא כי הע"ב דענינינו הנה הוא אינו לעיקר המציאות דהאימא עצמה לבד, אלא הוא ג"כ שורש עליון לכל תולדותיה ולכל התפשטותה ונילויה אשר בהאצילות ג"כ, כי הנה התהוות כל האצילות שורשו ומציאותו וכל עניניו אשר הן בעולם (מו ע"ד) הנקודות והן בכל אורות התיקון, וכל הנהגת האצילות אשר מעולם ועד עולם, הנה הוא לעולם תמיד מהאו"א שבא"ק וע"פ קבלתם מהעקודים ע"י שפעת גילוי אור המ"ס דהא"ק המתגלה שם, והוא ע"ד הזו"ן דאצילות אשר כל תלייתם הנה לעולם תמיד בהאו"א ע"פ קבלתם מהמזלין, שהם מבויעין דנפקין מהמ"ס דא"א. כן ער"ו הוא כלל האצילות לגבי א"ק, כי האצילות הוא בבחי' כללות הזו"ן שבו מ"ה וב"ן הכלליים, והוא על הנה"י דא"ק כמ"ש בשער התיקון (ריש פרק ג) וקבלתו הוא מהאו"א שבא"ק ע"י העקודים שהוא האורות דהאח"פ, שהם מבויעין דנפקין מהמ"ס שבא"ק.

ועכ"פ הוא כי התהוות האצילות וכל קבלתו תמיד הנה הוא לעולם מהאו"א שבא"ק, והנה על זה הנה הוא הע"ב דענינינו. כי לבד מה שהוא שורש עליון שבהעקודים להאימא עצמה שבא"ק, הנה הוא שורש עליון ג"כ לכל תולדותיה המתפשטים ממנה באצילות תמיד, הן לאורות הנקודות שממנה אשר יתבאר לקמן סי' י"א, והן לאורות התיקון שממנה אשר יתבאר לקמן סי' י"ג וכן גם בסי' י'. כי אותו הע"ב הוא מתפשט ומתגלה בהעקודים מהשם ב"ן דהמ"ס שבס"י א' אות ד', שהוא שורש הנעלם להאימא הכללי שבא"ק ולכל תולדותיה ואורותיה המתגלה ממנה תמיד.

והרי נתבאר לנו על השם ע"ב דענינינו מציאותו ושימושו ומקומו ושורשו ומקורו. כי מציאותו, הוא שהוא מהד' שמות עסמ"ב המתפשטים ומתגלים מהב"ן דהמ"ס אשר בהמערכה הא' אות ד'. ושימושו, הוא שהוא שורש עליון אשר בעולם העקודים להאימא הכללי שבא"ק ולכל חלקי האצילות אשר מהאימא. ומקומו, הוא באורות הפה שהם בחי' המזל תחתון שבהעקודים, אשר שם כליל אימא. ושורשו, הוא בהשם ב"ן דהמ"ס כנ"ו. ומקורו, הנה הוא באמת גם בעיקר המ"ס דא"ק עצמו, שהוא הס"ג דהמ"ס דאות ב', כי אותו הס"ג הוא עיקר המ"ס עצמו, וכמו שכתבנו שם כי המ"ס הנה הוא שורש הנעלם לאימא וכמ"ש הגר"א בספד"צ (פ"א בד"ה קרומא דאורא ע"ש בסופו ה ע"ג ד"ה ובמ"ס שם²⁸⁷), ובזה הרי מתבאר לנו על הע"ב דענינינו כל עניניו שבו בעזרת ה' ית"ש.

(ל"ד)

ס"ג

השם ס"ג הזה הנה הוא המציאות העיקרי דהאימא הכללי שבא"ק הכולל ישו"ת. ונילויו הוא בא"ק מהחזה שבו עד הטבור שבו, וכלול באורות הפה שהם בבחי' המזל תחתון שבהעקודים, אשר שם הוא השם ע"ב דלעיל אות ל"ג כנ"ל, שהוא שורש האימא שבהעקודים, ומשם הנה נמשך הס"ג דענינינו שהיא המציאות העיקרי דהאימא עצמה שבא"ק. אך שורשו העליון בהמ"ס דא"ק הנה הוא בהשם ב"ן שבס"י א' אות ד', כי הוא גלוי הס"ג שבו, ר"ל כי הרי כל שם הנה הוא כלול מד' שהם כלולים בו בהעלם, והתפשט הב"ן דהמ"ס והתגלה בהע"ב שבו, והוא הע"ב דלעיל אות ל"ג. ואח"כ הנה התפשט דרך בו

²⁸⁷ ז"ל: ובמ"ס שם הוא שורש הגבורות, ושם הוא בוצינא דקרדינותא, שמשם עטרא דגבורה, וז"ש (א"ז רצב ע"ב) בוצינא דקרדינותא דגניז במעוי דאמא, ולפי ששם גבורה דרדל"א, לכן בו בוצינא דקרדינותא, ושם הוא שורש הבינה אימא, אבל שורש אבא הוא באורא דכיא בקד"א כנ"ל (ד ע"ג), לפי ששם גנוז חסד דרדל"א, לכן נפקין או"א מבטישו דחסד עילאה במוחא, וחסד גנוז באורא הנ"ל, והענין כי תרין רישין גלגלתא ומ"ס הם חו"ב דא"א, ומהן יוצאין או"א, ומ"ש כי או"א נפקו ממ"ס, כי מאבא נפיק בהעלם ומצטייר באימא כידוע, וסיום הגלגלתא הוא קד"א.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והתגלה בהס"ג שבו ג"כ והוא הס"ג דענינינו. אמנם שורשו הנעלם דאותו הס"ג הנה הוא באמת גם בעיקר המ"ס עצמו, שהוא השם ס"ג אשר לעיל סי' א' אות ב' וכנ"ל, כי המ"ס הנה שורש השרשים להאימא הכללי שהוא הס"ג דענינינו.

והנה אותו הס"ג דענינינו עם השם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב, הנה הם שניהם הס"ג הכללי דא"ק הכולל או"א שבו, כי האבא הוא ע"ב שבס"ג והאימא היא הס"ג שבס"ג וכנ"ל סי' ו'. אמנם הנה גם אותו הס"ג דענינינו עצמו, הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, שהם כללות כל הפרצופים עתיק א"א או"א זו"ן, כי כל א' הוא כלול מכולם כנודע. והנה עתיק וא"א שבו הוא הע"ב הנז' דאות ל"ג, ואו"א שבו שהם ישסו"ת הוא הע"ב וס"ג אשר בעיקרו עצמו והם עד הטבור שבו, והמ"ה וב"ן (מזו ע"א) שבו הם בהנה"י שבו. אמנם הנה הם בו בשני בחי' כלליים ופרטיים, והמ"ה וב"ן הכלליים הם לא נתגלו בו ולא יצאו בו אלא רק בעת עולם הנקודות, שאז יצא הב"ן ואח"כ המ"ה בעת התיקון, וכמו שיתבאר למטה אות ל"ה ל"ו ולקמן סי' י' י"א י"ג, והנה הם הב' חלקי התפשטות הב' דלהאצילות אשר נתבאר לעיל כלל ח"י ענף א' ב' ח'.

אמנם המ"ה וב"ן הפרטיים, והם המ"ה וב"ן אשר בהע"ב וס"ג עצמו שבו, הנה הם נתגלו ויצאו בעת ההתפשטות הא' דלהאצילות, והוא התפשטות הס"ג אשר אמר הרב בדרושי נקודות (פרק א), שמתחילה הנה היה מתפשט בא"ק הס"ג הכללי שבו עד סוף הגלוי, והכוונה הוא על הס"ג הכללי העיקרי עצמו, הע"ב וס"ג שבו, כי הנה נתגלה ויצא בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג עצמן הנה"י הפרטיים שבהם גופה, ונתפשטו אז בכל המקום שהיה עתיד להאצילות שהוא כל המציאות אשר מטבורו דא"ק עד סוף רגליו, והיה כל זה להתפשטות הא' שהוא שורש עליון להאצילות וכמו שכתבנו בזה לעיל כלל ה' ו' ע"ש. אמנם כי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנה הם חזרו ונסתלקו ונשאר עיקרן לעולם מהטבור ולמעלה, והיא ההסתלקות הא' דלהאצילות וכמו שכתבנו לעיל כלל י"ב בזה ע"ש. ועכ"פ הוא כי הנה ישנם גם בהס"ג דענינינו מ"ה וב"ן פרטיים ומ"ה וב"ן כלליים. והפרטיים הם יצאו ונתגלו רק בהתפשטות הא' והם חזרו ונסתלקו. אך הכלליים הם יצאו רק אח"כ שהוא בעולם הנקודות, ועיקרם הוא לאחר התיקון, והם כללות כל ההתפשטות הב'.

והנה קודם יציאת הנקודות, ור"ל גם בכל עת ההתפשטות הא' דלהאצילות, והרי היה כ"ז ג"כ רק מהגילוי דהאו"א שבא"ק אשר נתגלו ויצאו בהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב והס"ג שבהם להעשות לשורש עליון להאצילות וכנז', עכ"ז הנה היו כלולים אז עדיין כל האו"א שבו שהם הס"ג הכללי שבא"ק, הנה היו כלולים הם אז בהמ"ס עצמו. וזהו שאמר הרב שם כי התחלת הס"ג הוא מהאזניים ונתפשט עד סוף רגליו, כי הגם שעיקר הס"ג הוא לעולם רק עד הטבור, אך בהתפשטות הא' הנה יצא אז בהנה"י הפרטיים שבו ונתפשט בהם עד סוף רגליו, והיה כ"ז כדי להעשות שורש עליון להאצילות כנז' וכנ"ל כלל ה' ו'.

אמנם אח"כ שהוא לצורך הגילוי דההתפשטות הב' אשר להאצילות, שהוא כל הנקודות ואורות התיקון שהם המ"ה וב"ן הכלליים הנז' וכנודע, אשר כל מציאותם ויציאתם הנה הוא ג"כ רק מהס"ג הכללי שהוא מהאו"א שבא"ק, הנה אז נצטמצמו האו"א להיות כל גילויים אשר לצירך זה רק מהגרונ דא"ק ולמטה, כי ההתפשטות הב' הנה הוא האצילות העיקרי אשר במקומו עצמו שהוא לעולם רק בהנה"י דא"ק, וממנו הנה יצא ונעשה כל העולמות הנפרדים²⁸⁸ שהם העולמות ב"ע. ולכן אלו שלא היו נצטמצמו או"א והיה גילויים אשר לצורך האצילות העיקרי ג"כ רק ביהודים וכלילותם דהמ"ס עצמו, הנה היה יציאת האצילות מהם במדרגה יותר גבוה ונעלה הרבה ממה שהוא עתה, ולא היה

²⁸⁸ עי' לעיל הערה 273.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אפשר לצאת מהם העולמות הנפרדים כלל. אמנם ההתפשטות הא' אשר הוא רק לצורך השורש העליון והאצילות, כי הוא חזר ונסתלק ועלה למעלה, הנה נעשה גילויים דהאוי"א אשר לזה ביחודם וכליליתם בהמ"ס גופה, והוא מ"ש הרב בנקודות (ריש פרק א) כי מציאות הס"ג (שהוא כללית או"א) והתפשטותו הנה הוא מהאזניים עד סוף רגליו וכנז'.

ועכ"פ הוא כי הנה בהתפשטות הב' הנה הוה גילויים דהאוי"א אשר לזה בבחי' היותם רק מהגרונ דא"ק ולמטה, והם הס"ג הכללי, אבא הוא הע"ב דס"ג ואימא הס"ג דס"ג. והנה נחשב אז הע"ב הכללי עד סוף הגלגלתא כולו, וכן גם עולם העקודים הוא אז ג"כ מכלל הע"ב הכללי ע"ד הי"ג ת"ד דא"א שהם כולם שמות ע"ב, וכמ"ש הרב דכוונת פורים (שעה"כ דף קט) (מז ע"ב) שהי"ג ת"ד הם י"ג שמות ע"ב, וכולם מכלל הכתר כמ"ש ר' נחוניא בן הקנה בתפילתו.

ומ"ש הרב בנקודות (סוף פרק א) כי העקודים הוא ע"ב דס"ג, עומק הכוונה הוא רק כי הנה הוא כולו מהע"ב דאות ה' שהוא מהס"ג דאות ב' וכמ"ש לעיל סי' ב' אות ה'. אך בהתפשטות הא', הנה נחשב אז הס"ג הכללי שהוא כללות או"א, הנה נחשבו אז שהם רק מהאזניים ולמטה. והע"ב הכללי הוא נחשב אז רק הקרקפתא אשר עד האזניים. ואז הנה הוה העקודים שהוא כל אורות האח"פ ג"כ רק מכלל הס"ג הכללי, כמו או"א הכלולים בהם, כי הם כלולים בהמזלוי"ן²⁸⁹, אלא שהעקודים הוא רק עד הטבור, אבל או"א הנה הם נתפשטו בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם גם עד סוף רגליו, והוא ההתפשטות הא' כנז'. והעקודים שהוא יוצא מהאח"פ, הנה הוא אז ע"ב דס"ג, והנקודות שהם תולדות ובחי' טיפת קרי מהאוי"א, הנה הם הס"ג דס"ג כמ"ש הרב כ"ז בנקודות (פרק א וע"ש בסופו בהמ"ב).

אמנם הנה יש עוד בחי' ג' בהאוי"א, כי בעצמותם העיקרי הנה הם מיוחדים וכלולים בכל המ"ס כולו אשר בהס"ג דאות ב' מהמוחין ולמטה, ואבא הוא עולה אז גם באורא רישא תנינא, כי שם הוא שורשו בהעלם וכמ"ש לעיל סי' ו' אות כ"ב כ"ג ע"ש.

והרי לנו ג' בחי' בהאוי"א, כי בעצמותם העיקרי הנה הם עולים ונכללים בכל המ"ס כולו, ובהמוחין העיקרים שבו שהוא בכל הס"ג כולו דאות ב'. ואבא הוא עולה אז גם באורא. אך בגלויים הראשון, שהוא התפשטותם בהתפשטות הא', הנה הם נכללים אז ג"כ בהמ"ס עצמו, אמנם הוא אינו ככולו אלא הוא רק בחלק המ"ס אשר מהאזניים ולמטה. ועיין לעיל סי' ב' ג' ד' שהעלינו שם כי מה שנודע שאורות האח"פ הם בינה וזו"ן, עומק הכוונה הוא כי הם בינה וזו"ן מהע"ב דאות ה', שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ. והנה העלינו שם כי בגבול האזניים הנה שם הוא הטבור דהבינה, אשר משם ולמטה הם הזו"ן שהם האורות דחוטם פה, אשר שורשם הפנימי שהוא המ"ה וב"ן דלעיל סי' ב' אות ז' ח', הנה הם מיוחדים וכלולים עם המ"ה וב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' ד'. וא"כ נמצא כי מהאזניים ולמטה הנה הוא ג"כ רק המקום דהמ"ה וב"ן דהמ"ס, והוא ג"כ רק מהטבור דהמ"ס ולמטה, כי שם הנה הוא המקום דהמ"ה וב"ן, איהו בנצח ואיהו בהוד כנודע²⁹⁰. וא"כ הרי בבחי' הב' דהאוי"א שהוא בגילויים בהתפשטות הא' אשר אמרנו, כי אז נבחן התחלת או"א מהאזניים ולמטה, הנה הוא מהמ"ה וב"ן דהמ"ס דאות ג' ד'. וכבר אמרנו כי אותן המ"ה וב"ן הנה הוא שורשם דאוי"א אשר בהמ"ס, וא"כ נמצא כי בבחי' הב' הנה מתגלה שורשם שהוא האור דהמ"ה וב"ן דהמ"ס בכל מציאותם כולו, ולכן נחשב אז המציאות דהס"ג הכללי שהוא כללות או"א, הנה נחשב אז שהוא מהאזניים ולמטה. והנה הוא מהמ"ה וב"ן דאות ג' ד', ונתפשטו אז או"א בהנה"י שלהם עד סוף רגליו וכנז'. וכ"ז הוא בבחי' הב' דהאוי"א שהוא בגילויים בהתפשטות הא', אך בבחי' הג' שהוא בגילויים אשר

²⁸⁹ עי' אד"ז רפט ע"ב.

²⁹⁰ עי' הערה. Error! Bookmark not defined.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בההתפשטות הב', הנה נצטמצם גילויים או להיות כל גילויים רק מהגרון ולמטה. והנה הם אז למטה מהמ"ס לגמרי, כי הגרון נעשה אז כתר עליהם, ושם הנה הוא סוף התפשטות של המ"ס, ע' הולדת או"א (פרק ב) ודרושי מ"ד ומ"ן (דרוש יד). והנה עומד אז המ"ס עליהם רק בבחי' אור מקיף מלמעלה, ואז הנה הוה המ"ה וב"ן דהמ"ס להם רק בבחי' שורשם העליון אשר למעלה, כי הם למטה מהם לגמרי, וכל קבלת או"א מהמ"ס הוא אז רק דרך העקודים ודרך האורות החוטם פה, שהם סוד הב' מזלזין כנ"ל בדברינו.

קיצור הדברים הוא, כי הנה ישנם ג' בבחי' באו"א הכלליים שבא"ק; (מז ע"ג) א', הוא כי עצמותם העיקרי אינו נחשב לפרצופים בפנ"ע כלל, אלא שהם נכללזין עם המוחין דא"ק אורא ומ"ס, והם ע"ב וס"ג הכלליים, והם החו"ב, ובהם נכללים או"א ג"כ, והם נעלמים אז מאד. והעקודים שהוא כללות אור האח"פ הוא הדעת, ובתוכם הוא החג"ת דא"ק עד טבורו, ע"י לעיל כלל י' ענ"א בהבחנה א'.

ב', הוא בעת גילויים (ר"ל בבחי' גילויים) בההתפשטות הא', הנה הוה אז כלילותם בהמ"ס רק בחלק המ"ס אשר מגבול האזניים ולמטה, והוא בהמ"ה וב"ן שבו, שהם המ"ה וב"ן דאות ג' ד'. ונחשב אז עד האזניים לע"ב הכללי, ומהאזניים ולמטה כולו לס"ג הכללי, והוא כולל כל אורות האח"פ שהוא העקודים כולו, אשר הוא עד הטבור עם האו"א הכלולים בעקודים, שהם ג"כ עד הטבור. וכן גם כל ההתפשטות הא' שלהם אשר התפשטו מהטבור עד סוף רגליו, הנה כ"ז הוא אז הכל בכלל הס"ג הכללי אשר מהאזניים ולמטה, כי אז ר"ל בעת התפשטות הא', הנה לא היה עדיין הפרסא כלל, ולא היה אז חילוק בין למעלה מהטבור לבין למטה מהטבור, והיה אור הס"ג מהאזניים עד סוף רגליו בלי שום חילוק בחי' כלל. ועכ"פ הוא כי בבחי' הב' הנה לא היה נבחן או"א בהס"ג הכללי, אלא רק בהחלק אשר מהאזניים ולמטה שבו, שהוא רק בהמ"ה וב"ן שבו כנז'. אבל בבחי' הא', הנה הם כלולים בהס"ג כולו כנ"ל. והבחי' הג' הוא מה שנצטמצמו אח"כ לצורך האצילות להיות כל גילויים רק מהגרון ולמטה כנ"ל.

אמנם העיקר בזה הוא, כי בבחי' הא', ר"ל קודם הגילוי דההתפשטות הא', הנה לא היה נבחן אז בא"ק בחי' או"א כלל, כי הרי אין או"א אלא לבנים, שאין מלת ושם או"א אלא ע"י מציאות הבנים²⁹¹, ושם האו"א שבהאצילות הוא ע"י הזו"ן, וכן שם האו"א שבהא"ק הוא ע"י האצילות, ולכן הנה כל זמן שלא הגיע עדיין העת גם להגילוי דשורש עליון אשר להאצילות, הנה אין גילוי אז עדיין ג"כ לבחי' או"א בא"ק כלל, ולא התחיל הגילוי דבחי' או"א בהא"ק ג"כ אלא רק כאשר הגיע העת להמציא את ההתפשטות הא' דלהאצילות, שהוא מהנה"י דהאו"א כמ"ש לעיל כלל ה' ו'. הנה אז נצטמצם הס"ג הכללי וירד מגבול האזניים ולמטה ונעשה שם הגילוי להאו"א ג"כ, כדי להוציא על ידיהם את האצילות בכל תיקוניו ותולדותיו. אמנם אז שהוא בבחי' הוויותם מהאזניים ולמטה, הנה היה אז כל גילויים לצורך האצילות רק באור ההתפשטות הא' אשר להאצילות, שהוא רק שורש עליון להאצילות. אך עכ"פ הוא כי לא נתגלו או"א בהס"ג הכללי אלא רק אחר שנצטמצם בגילוי וירד רק מהאזניים ולמטה, שהוא בהמ"ה וב"ן שלו, ואז הנה נתגלה בבחי' או"א לצורך האצילות וכדי להעשות שורש עליון להאצילות, שהוא ע"י ההתפשטות הא' שלהם כנז'.

²⁹¹ ע"י ספד"צ עם בהגר"א יג ע"ב: בפ"ב מפרש בפרטות י"ג תקוני דיקנא דא"א, ואח"כ דז"ג, שדיקנא דא"א מכסה את או"א את כל גופם, ובו נכללזין, כמ"ש בא"ז (דף רפט ע"ב) ממזלא יקירא אתנהירו ג' רישין עלאין תרין רישין וחד דכליל לון ובמזלא תליין ואתכלילון²⁹¹, ולכן בכל הזוהר וספרי קבלה כולל כל האצילות בג' שמות אק"ק הו"ה אדנ"י²⁹¹, ג' פרצופים א"א ז"ג, שאו"א נכללזין במזלא, וכן בא"ר לא הזכירם²⁹¹.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והטעם בזה הוא משום שכל מציאות האצילות הנה הוא רק מהמ"ה וב"ן הכלליים שבא"ק כנודע, לכן לא נתגלו האו"א להאצילות אלא ג"כ רק מהמ"ה וב"ן דהמ"ס ולא למעלה מזה, והוא ענין גילוי דהס"ג הכללי אשר נעשה רק מהאזניים ולמטה. אבל כל זמן שהיה עומד ומאיר הס"ג הכללי בהאור הגדול דהס"ג דהמ"ס עצמו, שהוא הס"ג דאות ב', הנה אז לא היה בו עדיין שום גילוי לבחי' או"א כלל. וזהו מה שאמרנו לעיל כמה פעמים שכל השורש דהאו"א שבא"ק הנה הוא רק בהמ"ה וב"ן דהמ"ס, שהוא המ"ה וב"ן דאות ג' ד', כי הנה הם ג"כ בהמ"ס רק מבחי' האזניים ולמטה שבו כנ"ל.

אמנם אורות העקודים אשר התחלתם הוא ג"כ מהאזניים, עכ"ז הנה הם מהס"ג דאות ב' עצמו, כי כל שורשם הפנימי דאורות האח"פ הנה הוא באמת למעלה מהאח"פ, ע"ל לעיל סי' ב' בארוכה. וכן כל יציאתם מהאח"פ הנה הם רק בבחי' אורות מקיפים, שהם סוד ל' מ' דצלם, שהם אורות מקיפים על הנה"י שהם צ' דצל"ם, והוא ההתפשטות דהמ"ה וב"ן (מז ע"ד) דאות ג' ד' שנתפשטו בהאו"א, והחג"ת דא"ק המתלבשים בהעקודים. והנה הם בסוד אורות פנימים הצ' דצל"ם וכמ"ש בזה לעיל כלל ח' ענ"א ע"ש ותבין.

ועכ"פ הוא כי כל בחי' או"א שבא"ק הנה הוא מתחיל רק בגילוי הס"ג אשר מהאזניים ולמטה ולא בגילוי אשר למעלה, והוא רק כאשר הגיע העת להתפשטות הא' דלהאצילות, ואז התחיל הבחנת האו"א בא"ק שהוא בהס"ג הכללי אשר מהאזניים ולמטה. אך אח"כ כאשר הגיע העת להתפשטות הב' דלהאצילות, שהוא באורות הנקודות והתיקון, אשר מהם נעשה כל האצילות העיקרי, הנה אז נצטמצם הס"ג עוד להיות כל גילוי רק מהגרון ולמטה, והוא האו"א שבא"ק, אבא הוא הע"ב דס"ג ואימא הס"ג דס"ג, והוא הס"ג דאות ל"ד שאנו עסוקים בו עתה. והב"ן דהמ"ס דאות ד' הנה הוא שורש העליון שלה, כי בבחי' גילויים אשר רק מהגרון ולמטה, הרי הם למטה מהמ"ס והגרון, שהוא סימא דהמ"ס, הוא הכתר שלהם, והמ"ה וב"ן דהמ"ס דאות ג' ד' הוא השורש עליון שלהם וכנ"ל.

והנה הארכנו בענין הבחנת או"א אשר בהס"ג הכללי שבא"ק אחרי שבכ"מ דברנו בזה ולא העלינו בזה כל הצורך, אך במה שכתבנו עתה נראה שהוא די בזה וה' ית"ש יאיר עינינו בתוה"ק.

אמנם מה שנוגע לעיקר הענין דהס"ג דאות ל"ד דענינינו, הנה נתבאר לנו בכ"ז באר היטיב את מציאותו ושימושו ומקומו וכן מקורו ושורשו. כי מציאותו, הוא שהוא בחי' האימא הכללי שבא"ק הכולל ישסו"ת. ושימוש, הוא כי הוא עם הס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב הנה מהם שניהם יחד, הנה נעשה מתחילה ההתפשטות הא' דלהאצילות שהוא הבחנה הב' אשר בא"ק שכתבנו לעיל כלל ו' ענ"א, והוא התפשטות הס"ג אשר אמר הרב בנקודות (פרק א) שהיה מתפשט מתחילה מהאזניים עד סוף רגליו. אמנם הנה הוא חזר ונסתלק כנ"ל כלל י"ב, והיה הסתלקותו בסוד מ"ן לצורך ההתפשטות הב', שהם אורות הנקודות והתיקון שיצאו ג"כ מהס"ג דענינינו עם הס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב מהם שניהם יחד, וכמו שיתבאר עוד לקמן בסימנים הבאים כל חלקי אורות הנקודות והתיקון אשר מצד האימא ג"כ, שהוא הס"ג דאות ל"ד דענינינו. והרי הוא שימושו במה שיצאו ממנו עם הס"ג דלעיל אות כ"ב, הן האור דההתפשטות הא' אשר להאצילות, והן כל האורות דההתפשטות הב' אשר להאצילות.

ומקומו דהס"ג דענינינו, הנה בעת ההתפשטות הא' הנה היה הוא עם השם הס"ג דלעיל אות כ"ב הם שניהם מגבול האזניים ולמטה, אך לצורך ההתפשטות הב' הנה נצטמצמו וירדו רק מהגרון ולמטה וכנ"ל כ"ז. אמנם גילוי העיקרי דהס"ג דענינינו שהוא האימא הכללי שבא"ק, הנה הוא רק מהחזה ולמטה, והיא כלולה במזל תחתון שבהעקודים, שהם אורות הפה אשר עיקר גילויים הוא ג"כ רק מהחזה עד הטבור, כי עד

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

החזה הם בטלים באורות החוטם. אך מהחזה ולמטה, הנה משמשים אורות הפה בבחי' המזל תחתון, ושם הוא כלול אימא שהוא מהחזה ולמטה, וע"ד האימא דאצילות בהא"א. ושורשו דהס"ג דענינינו, הנה הוא בהשם ע"ב דלעיל אות ל"ג, שהוא בהעקודים ובמזל תחתון וכנ"ל אות ל"ג. אך מקורו אשר בהמ"ס דא"ק, הנה הוא בהשם ב"ן דהמ"ס דאות ד'. ומקורו הנעלם, הנה הוא גם בעיקר המ"ס עצמו, שהוא בהס"ג דאות ב', כי האוירא והמ"ס הם שורשן הנעלם דהאו"א וכנ"ל בדברינו כ"ז, ודי בזה. והבן והבן הדברים מאד כי הם עתיקים.

ל"ה

מ"ה

השם מ"ה הנה הוא בחי' ז"א שבהאימא הכללי שבא"ק, כי כל א' הנה הוא כלול מכל הד' שמות עסמ"ב ומכל (מח ע"א) בחי' הפרצופים כולם כנודע. והנה העתיק והא"א שבה הוא השם ע"ב דלעיל אות ל"ג, והוא עומד בעקודים בבחי' המזל תחתון אשר שם לשורש עליון שבהאימא וכנ"ל שם. והאו"א שבה שהוא ישס"ת, הוא עיקר עצמותה גופה, והוא הס"ג דלעיל אות ל"ד. והז"א שבה הוא השם מ"ה דענינינו. והנה נעשה מציאותו בהאימא מהתפשטות אור הב"ן דהמ"ס אשר בס"י א' אות ד' שנתגלה לזה, והיה גילוי דרך הע"ב דלעיל אות ל"ג, ודרך הס"ג דלעיל אות ל"ד. והיה גילוי בב' בחי', אחד פרטי ואחד כללי. והפרטי, הנה הוא יצא ונתגלה בעת ההתפשטות הא', והוא חזר ונסתלק, כי היה התפשטותו רק להעשות שורש עליון להאצילות. ונעשה בו כ"ז ע"י ירידתו והתפשטותו במקום האצילות. ואחר שנעשה בו כ"ז ע"י ירידתו, הנה הוא חזר ונסתלק כי שם הוא מקומו למעלה. והנה עומד שם לעולם בבחי' מ"ן וכנ"ל כלל ה' ו' וכלל י"ב. וכן היה ג"כ בתחילה, שהיה עלייתו בסוד מ"ן, כי הנה ע"ז הנה יצא כל ההתפשטות הב' שהוא המ"ה וב"ן הכלליים, ויצא הב"ן בעולם הנקודות כמו שיתבאר לקמן סי' י"א, והוא ע"י הב"ן אשר יתבאר בסמוך אות ל"ו. וכן יצא ע"ז אח"כ המ"ה הכללי דענינינו לשורש המ"ה דהתיקון אשר יתבאר עניינו לקמן סי' י"ג, והיה יציאתו מהמ"ה הכללי דענינינו שהוא בחי' ז"א הכללי שבהאימא הכללי שבא"ק.

והנה לא נתגלה ולא יצא אותו הז"א הכללי שהוא שורש המ"ה הכללי דהתיקון בהאימא הכללי שבא"ק אלא ג"כ רק אחר עולם הנקודות, שהוא רק כאשר הגיע עת התיקון אבל לא קודם לזה. והוא מ"ש הרב בנקודות (ריש פרק א) שמתחילה הנה היה התפשטות הס"ג עד סוף רגליו ולא נתגלה אז המ"ה כלל.

ועכ"פ הוא, כי הנה אותו המ"ה דענינינו, הנה הוא בב' בחי', אחד פרטי ואחד כללי. והפרטי הנה הוא יצא ונתגלה בעת ההתפשטות הא', והוא ג"כ כלול ממ"ה וב"ן, והם המ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג שבהאימא הכללי, שהוא הס"ג דלעיל אות ל"ד וכנ"ל כלל ה' ו'. והכללי הנה הוא המ"ה הכללי והז"א הכללי דהאימא הכללי שבא"ק, שהוא הס"ג דלעיל אות ל"ד. ולא נתגלה ולא יצא בה אותו המ"ה הכללי שהוא המ"ה דענינינו אלא רק כאשר הגיע עת התיקון, כי הוא רק שורש המ"ה דהתיקון אשר יתבאר עניינו לקמן סי' י"ג.

והנה עיקר המ"ה דענינינו הנה הוא רק על המ"ה הכללי, כי הרי הפרטי הרי הוא חזר ונסתלק ונשאר לעולם למעלה כנוז, והרי הוא נעלם. אמנם המ"ה הכללי שהוא בחי' ז"א שבהאימא הכללי, והוא שורש המ"ה דהתיקון, הנה מאחר שיצא, שהוא כאשר הגיע עת התיקון כנוז, הרי עומד מציאותו לעולם בהאימא, כי הוא הז"א שבה, והוא שורש לעולם להאצילות תמיד, כי גם אחר החטא אשר אור התיקון חזר ונתעלם, והוא עתה ג"כ רק מכלל אור הננוז, עכ"ז הנה לא נסתלק ח"ו, וכמ"ש בזוה"ק תרומה (קמט רע"א) ובכ"מ.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והוא בסוד (ע"י זר תרומה קטו ע"ב וע"ז הארת המוחין ט) נהיר לנוקבא דרך דופן, ובתמצית הארתו הוא ית"ש זן ומפרנס ומכלכל מקרני ראמים עד ביצי כינים וכמ"ש לעיל כלל י"ז ובכ"מ מדברינו. ועכ"פ הוא כי המ"ה הכללי דענינינו הנה מציאותו הוא לנצח, כי הוא עומד לעולם לשורש להמ"ה הכללי דהתיקון אשר הוא מן העולם ועד העולם.

אמנם הנה יציאת המ"ה דענינינו הנה היה ביחד עם יציאת המ"ה דלעיל סי' ו' אות כ"ג, כי הם שניהם אחד ויצאו יחד, והם שניהם הז"א הכללי שבהאו"א שבא"ק, כי אותו הז"א הכללי שבהאו"א שבא"ק הנה הוא השורש להמ"ה הכללי דהתיקון אשר הן מצד אבא והן מצד אימא, שהוא המ"ה אשר לקמן סי' י"ב אות מ"ח ואשר לקמן סי' י"ג אות נ"ב, כי הם שניהם יחד הנה הם המ"ה הכללי דהתיקון אשר הוא כלול מהאורות דהאו"א שבהא"ק. והוא מהשם מ"ה דלעיל סי' ו', ומהשם מ"ה דענינינו, שהם יצאו ג"כ שניהם יחד לשורש דהמ"ה הכללי דהתיקון אשר הוא משניהם. אלא שאנחנו בארנו כל א' בפנ"ע, אורות האבא (מח ע"ב) בפנ"ע ואורות האימא בפנ"ע, כדי לבאר שורשו ומקורו וכל עניניו דכל א' בפרטות, אבל באמת הנה נעשו שניהם לאחד מכל וכל, הן במציאותם ושימושם אשר בהאו"א שהם בחי' הז"א שבהם, והן בתולדתם שהוא המ"ה הכללי דהתיקון.

והנה לעיל אות כ"ג אמרנו שם כי לעתיד לבא הנה יתייחדו הכללי והפרטי לאחד, והוא ענין ביטול המ"ה אשר לעתיד שיתעלה בשליטת הס"ג, כי כבר אמרנו שגילוי המ"ה הפרטי והתפשטותו הנה הוא מ"ש הרב כי מתחילה היה מתפשט הס"ג עד סוף רגליו, והיה אז רק שליטת הס"ג, והוא משום כי המ"ה הפרטי הרי הוא רק מהס"ג עצמו, אמנם אח"כ הנה חזר ההתפשטות ונסתלק ונפרם הפרסא ויצאו משם ולמטה המ"ה ובין הכלליים. והרי מפסיק הפרסא בין שליטת המ"ה לבין אור הס"ג, אבל לעתיד כאשר שיודככו כל המסכים וכנ"ל כלל י"ז בארוכה, הרי לא יהיה עוד הפסק כלל, ויחזור התפשטות הס"ג להאיר כקדמותו, וייתחד אז המ"ה הכללי בהפרטי אשר הוא מהס"ג עצמו ויאר באורו, והוא ענין שליטת הס"ג דלעתיד.

והענין ביתר ביאור הוא, כי הנה אמרנו לעיל אות ל"ד כי בכל עת ההתפשטות הא' אשר להאצילות הנה היה אז הגילוי דהס"ג הכללי, שהוא בחי' האו"א שבא"ק מהאזניים שבו ולמטה, והם עצמן הס"ג הכללי, ולא ירד הגילוי דהס"ג הכללי ובחי' או"א מהגרון ולמטה, ר"ל שיהא כל גילויים רק מהגרון ולמטה ולא למעלה, אלא רק אחר פריסת הפרסא, ובהתפשטות הב' דוקא. והיה כ"ז לצורך הגילוי דהמ"ה ובין הכלליים שהם רק מתחת הפרסא ולמטה, וכדי ליתן אפשרות להעולמות בי"ע שיצא מהם וכנ"ל אות ל"ד כ"ז ע"ש. וא"כ הרי לעתיד כאשר יודככו המסכים ויתבטל הפרסא, הרי יתעלה הגילוי דהס"ג הכללי בבחי' או"א שבו לחזור לקדמותו שהוא מהאזניים ולמטה, ויאר בעילוי בכל הא"ק כולו עד סוף רגליו, ואז יאר כל האצילות ג"כ רק בשליטת הס"ג, כי לא יהיה הבדל כלל בין הטבור ולמטה לבין הטבור ולמעלה. ואז יתבטלו המ"ה וב"ן, כי יוכלו הם בהע"ב וס"ג²⁹², וכן יתגלה ג"כ גלוי הס"ג בבחי' או"א שבו, כי יתעלה אז להיות מגבול האזניים ולמטה כמקדם.

ונחזור להענין, כי הנה נתבאר לנו על המ"ה דענינינו ענין מציאותו ושימושו ושורשו ומקורו. כי מציאותו, הנה הוא בב' בחי', אחד פרטי ואחד כללי. והפרטי הנה הוא שימוש, כי ממנו הנה היה כל ההתפשטות הא', אשר אח"כ הנה הוא לעולם סוד המ"ן לכל האצילות. והכללי, הנה הוא הז"א שבהאימא הכללי שבא"ק. והוא יצא בה רק כאשר הגיע עת התיקון ולצורך התיקון, כי על זה הנה הוא ג"כ כל שימוש שהוא שורש להמ"ה הכללי דהתיקון אשר מצד האימא וכמו שיתבאר ענינו לקמן סי' י"ג. ושורשו, הנה הוא בהשם

²⁹² ע"י הערה 253.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ע"ב דלעיל אות ל"ג, שהוא בעולם העקודים בהמזל תחתון אשר שם, אשר בו כלולה אימא. ומקורו, הוא בהשם ב"ן דהמ"ס אשר בס"י א' אות ד', כי הוא השורש והמקור להאימא הכללי שבא"ק לכל מציאותה ותולדותיה כנ"ל. ומאורו ושפעו, הנה נעשה המציאות דהמ"ה דענינינו בהאימא הכללי שבא"ק כאשר הגיע עת התיקון, ונעשה מציאותו ע"י הע"ב דלעיל אות ל"ג כנז', וכדי להוציא ממנו את המ"ה הכללי דהתיקון. והנה הגם שכל יציאת אותו המ"ה הנה היה רק בסוד תוספות, כי לא היה בעולם הנקודות כלל, עכ"ז הנה מאז ולהלאה הנה הוא במציאותו לעולם, כי הוא לשורש אור התיקון כנז', ולא עוד כי לעתיד הנה יתעלה הוא עצמו ג"כ להכלל בהס"ג עצמו וכנ"ל.

(ל"ו)

ב"ן

השם ב"ן הזה הנה הוא בחי' נוקבא דז"א שבהאימא הכללי שבא"ק. אמנם הנה הוא ג"כ בבחי' פרטי וכללי, (מח ע"ג) וע"ד המ"ה אשר לעיל אות ל"ה, ובהפרטי הנה הוא בכל עניניו ממש כמו הפרטי דהמ"ה דלעיל, כי הם שניהם יצאו יחד ונתגלו בעת אחת, שהוא בהתפשטות הא' אשר להאצילות, ונתפשטו בא"ק עד סוף רגליו וכנ"ל כלל ה' ו'. אלא שהמ"ה דלעיל אות נ"ה הנה עיקרו הוא מהשם ע"ב שבהאימא שהוא יש"ס, והב"ן דענינינו עיקרו הוא מהשם ס"ג שבהאימא שהוא התבונה. אבל הם שניהם אחד, שהם שניהם מציאות אחת, ונעשו שניהם יחד למציאות ההתפשטות הא' אשר להאצילות וכנ"ל כלל ה' ו'. וכן נסתלקו אח"כ ג"כ יחד בהסתלקות הא' וכנ"ל י"ב. וכ"ז הוא בהפרטי שבהם.

אמנם בהכללי שבשניהם הנה נעשה בהם חלוקות רבות בין זה לזה, כי המ"ה דלעיל אות נ"ה הנה הוא יצא כולו ונתייסד באימא רק כאשר הגיע עת התיקון, כי הוא לשורש המ"ה הכללי דהתיקון וכנ"ל אות ל"ה. אמנם הב"ן הכללי דענינינו, הנה הוא נחלק לשנים לפנימיות וחיצוניות, והם הט"ר שבו והמלכיות שבו. והנה הפנימיות שהוא הט"ר שבו הנה הם יצאו ג"כ רק כאשר הגיע עת התיקון, כי הנה סוד שורש המהיטבאל הנאמר בתורה אצל מלך הדר, ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב (בראשית לו לט), והוא יצא ונתייסד בהאימא ג"כ רק כאשר הגיע עת התיקון, ויצא הוא ביחד עם המ"ה דלעיל אות ל"ה לצורך המהיטבאל דהתיקון אשר יתבאר ענינו לקמן סי' י'.

אמנם החיצוניות דהב"ן שהוא המלכיות שבו, הנה הם יצאו בעולם הנקודות, ומהם הנה הוא כל הנקודות העיקריים כמו שיתבאר לקמן סי' י"א, ויצאו מתחילה החיצוניות שהוא כל יציאת הנקודות אשר בעולם הנקודות, והם המלכים שמלכו ומיתו. ואח"כ בעת התיקון הנה נתבררו ועלו ונתייחדו עם הט"ר דב"ן, וכולם יחד הנה הם הב"ן הכללי, וחזרו ויצאו ביחד עם המ"ה הכללי דהתיקון, והם המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנה ונעשה כל האצילות כנודע, וכמו שיתבאר לקמן בסימנים הבאים בעזרת ה' ית"ש.

ועכ"פ הוא כי הב"ן דענינינו הנה הוא היסוד דכל הב"ן הכללי, אשר חיצוניותו הנה יצא בעולם הנקודות, ועיקרו הוא יצא ונתגלה ג"כ רק לאחר התיקון.

והנה שורשו הוא ג"כ בהב"ן דהמ"ס אשר בס"י א' אות ד', כי הוא שורש דהאימא הכללי שבא"ק לכל מציאותה ותולדותיה בכללות ופרטות, והשפיע הב"ן דאות ד' באורו ושפעו דרך העקודים, והוא בהשם ע"ב אשר לעיל אות ל"ג, ומשם להס"ג דאות ל"ד שהוא האימא הכללי, ויסד בה השם ב"ן דענינינו שהוא היסוד דהב"ן הכללי כנז'.

והרי נתבאר על הב"ן דענינינו מציאותו ושימושו ושורשו ומקורו. כי מציאותו, הוא שהוא בחי' הנוק' שבהאימא הכללי שבא"ק. ושימושו, הוא כי הנה הוא נחלק לפנימיות וחיצוניות, והפנימיות הוא השורש להמהיטבאל שמצד האימא שיתבאר ענינו לקמן סי' י'. והחיצוניות הנה מהם הוא הנקודות העיקריים שיתבאר ענינם לקמן סי' י"א. ושורשו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בעקודים, הוא בהשם ע"ב דלעיל אות ל"ג. ומקורו בהמ"ס דא"ק, הנה הוא בהשם ב"ן דלעיל סי' א' אות ד', ובזה הנה נשלם הסי' ט' שלפנינו בעזרת ה' ית"ש.

הקדמה לסי' י'

הנה אמרנו כי הב"ן שבהאימא שהוא השם ב"ן הנ"ל אות ל"ו הנה הוא נחלק לפנימיות וחיצוניות, שהם הט"ר והמלכיות. והט"ר הנה הם יצאו רק בעת התיקון, כי הם המהיטבאל הנאמר בתורה, ושם אשתו מהיטבאל כו' (בראשית לו לט) כנ"ל. והנה פשוט הוא כי כאשר יצא ממקורו להתפשט בהאימא עד הנה"י שבה המתפשטים באצילות לאור התיקון דהמהיטבאל, הנה נשאר עיקרו בכל מדרגה ומדרגה שיוורד דרך בו, כדי להיות קשור לעולם למעלה לקבל שפעו משם תמיד, כי בן הוא הדרך והסדר בכל אור שיוורד מלמעלה למטה, הנה הוא לעולם רק בדרך השתלשלות המדרגות, שמתפשט ומצטמצם (מח ע"ד) ממדרגה למדרגה, ונשאר עיקרו בכל עליון עד רדתו למטה בקצה התחתון שלו. וכן הוא בהמהיטבאל דענינינו אשר שרשו הוא בהשם ב"ן דהמ"ס שבא"ק, וירד בהאימא שבהא"ק להעשות בה ולהתגלה ממנה למציאות המהיטבאל דהאצילות, הנה היה התפשטותו במדרגות רבות ובצמצומים רבים עד גילוי העיקרי שבהנה"י דאימא. והנה כללות המדרגות שירד דרך הם, הנה הם ד' מדרגות, והם הד' שמות עסמ"ב אשר יתבאר בהסימן שלפנינו. וכל אלו הד' שמות עסמ"ב הנה הם כולם ג"כ מכלל הפנימיות דהב"ן דלעיל אות ל"ו. אמנם הנה הם אינם במציאותו העיקרית אשר ירד באצילות, אלא הם בכל כללותו כולו, אשר ממקורו עד אליו, שהם כלל כל המדרגות אשר ירד דרך בו, והם עיקרו המשפיעים בו תמיד, ועל ידם הוא קשור למעלה. אך מציאותו העיקרי וגילויו שבאצילות, הנה הוא רק הב"ן שבהם שהוא הב"ן אשר לקמן אות מ'.

והנה אמרנו כי כל הפנימיות דב"ן דענינינו הנה מקורו הוא ג"כ בהשם ב"ן דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ד', כי אותו הב"ן דאות ד' הנה הוא שורש האימא הכללי שבא"ק למציאותה עצמה ולכל תולדותיה ואורותיה, הן לכל אורות הנקודות אשר ממנה, והן לכל אורות התיקון אשר ממנה. והנה ישנם בו לכל א' רמז רושם ג"כ בבחי' אורות ושמות עסמ"ב פנימיות וחיצוניות, כמו בהאימא וכל תולדותיה היוצאים ממנו, כי הם כולם רק גילויי דהב"ן דאות ד' אשר בהם הוא מתגלה ויוצאים ממנו מהכח לפועל, וכן מתפשט ממנו הפנימיות דב"ן שבו ממדרגה למדרגה עד התפשטותו בהנה"י דאימא המתלבשים באצילות, והם ד' מדרגות שהם בבחי' ד' שמות עסמ"ב, והנה הם העסמ"ב אשר יתבארו לפנינו כנז'.

ועכ"פ הוא כי העסמ"ב שבהפנימיות דב"ן אשר יתבאר בהסי' שלפנינו, הנה הם אינם באותן הפנימיות אשר ירד הוא כולו באצילות לאור התיקון דהמהיטבאל אשר שם, אלא הם על כל כללותו אשר ממקורו ולמטה, אשר כל אור התיקון דהמהיטבאל שירד באצילות הוא רק הב"ן ממנו. אבל העס"מ אשר בו, הנה הם לעולם למעלה מהאצילות, כי הם השתלשלות המדרגות אשר בהם הנה התפשט הב"ן דהמ"ס וירד בהם מגילוי לגילוי עד גילוי העיקרי שבהנה"י דאימא שהוא הב"ן שבהם, ובו הנה הוא אשר ירד באצילות עצמו לאור התיקון דהמהיטבאל אשר שם.

אמנם אחר שירד שם הנה נתפשט ג"כ נתגלה מעסמ"ב לעסמ"ב שהוא לכל פרצופי האצילות כולם, אבל בהעסמ"ב שלפנינו הנה הוא כל פרצופי האצילות רק הב"ן שבהם לבד. והרי נמצא כי העסמ"ב שלפנינו הנה הם אינם על הפנימיות דהב"ן הכללי שבהנה"י לבד דהאימא, אלא הם על הפנימיות דהב"ן הכללי שבכל חלקי האימא כולה עד שרשה העליון, שהוא עד הב"ן דהמ"ס דאות ד' וכמו שיתבאר עוד למטה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה הם יצאו ביחד עם הד' שמות עסמ"ב אשר לעיל סי' ז', שהם שרשי כל הפנימיות דב"ן הכללי אשר בהמ"ה דהמ"ס דאות ג', שהם שרשי דהמהיטבאל שמצד אבא. ויצאו הם ביחד עם העסמ"ב שלפנינו, שהם שרשי המהיטבאל אשר מצד האימא, כי הם שניהם אחד, ויצאו שניהם יחד, אלא שאנחנו בארנו כל א' לעצמו, כי כל א' הנה הוא משורש מיוחד, זה מהמ"ה דהמ"ס דאות ג', וזה מהב"ן דהמ"ס דאות ד'. אבל יצאו שניהם יחד ונעשו לאחד בהאימא ע"י סוד זווג עיבור ולידה, והוא אור המהיטבאל דהתיקון. ולא עוד, כי הנה היה יציאתם יחד גם עם מלך הדר שבשניהם וכנ"ל בהקדמה לסי' ז', כי הם שניהם המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנה כל האצילות, הדר הוא המ"ה הכללי, ומהיטבאל הוא הב"ן הכללי, ומתייחדים שניהם המ"ה וב"ן בכל פרצוף ופרצוף כנודע, ע"ב הקדמה לסימן י'.

סימן י'

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהפנימיות דב"ן הכללי דאות ל"ו ממקורו העליון אשר בהב"ן המ"ס (מט ע"א) שבא"ק שבסי' א' אות ד' עד רדתו בהנה"י דאימא, להתפשט באצילות בהב"ן אשר בה שהם הט"ר דב"ן דלקמן אות מ'.

והנה הם מערכה הג', כי הרי הב"ן דהמ"ס שבסי' א' אות ד' הרי הוא מהעסמ"ב דהמערכה הא', והעסמ"ב דסי' ט' שהם כללות כל האימא ישסו"ת והזו"ן שבה, שהם גילויי דהב"ן דאות ד' המתגלה בכל המציאות דהאימא, הרי הוא מערכה הב'. והעסמ"ב אשר להב"ן שבהאימא משורשו העליון עד מציאותו העיקרי שבהנה"י שבה, הרי הם מערכה הג', כי הם העסמ"ב אשר בכללות הב"ן דאימא. והרי הם העסמ"ב שבהב"ן דהעסמ"ב דב"ן, ר"ל העסמ"ב שבכללות הב"ן דהאימא, אשר כל כללות האימא הנה הוא בגילוי דהעסמ"ב אשר בהשם ב"ן דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ד'.

(ל"ז)

ע"ב

השם ע"ב הנה הוא הגילוי הראשון מהפנימיות דהב"ן הכללי שבא"ק אשר נתגלה לצורך אור המהיטבאל דהתיקון אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, והנה הוא ג"כ מכלל הפנימיות דהב"ן שבה הנ"ל אות ל"ו, והוא נמשך בה מלמעלה למעלה, שהוא ממקורו ושורשו דהאימא אשר בהשם ב"ן דהמ"ס דאות ד'. והנה הגילוי הראשון אשר נתגלה לזה הב"ן דהמ"ס הנה היה בהשם ע"ב הזה, והאיר בו בעולם העקודים שהוא בשורש האימא אשר שם, והוא בהשם ע"ב דלעיל אות ל"ג. ושם הנה המשיך והשפיע הב"ן דהמ"ס דאות ד' באור השם ע"ב דענינינו, כדי להשריש שם שורש לאור המהיטבאל שמצד האימא. והנה הוא בבחי' עתיק וא"א לאור המהיטבאל, ומקומו הוא בהעקודים בשורש האימא אשר שם כנז'.

והנה יצא השורש דאור המהיטבאל הזה שהוא הע"ב דענינינו, הנה יצא הוא ביחד עם השם ע"ב אשר לקמן אות מ"ט שבסי' י"ג, שהוא השורש דמלך הדר שמצד אימא. והיה יציאתם בהשם ע"ב דלעיל אות ל"ג, אשר הוא בהעקודים בשורש האימא אשר שם. ועיי' הנה נשלם העקודים ג"כ באור הדעת עילאה אשר ברזא דמתקלא וכנ"ל סי' ז' אות כ"ה, ע"ש בארוכה קצת, כי כל מה שכתבנו שם הם כוללים ג"כ את הע"ב דענינינו, כי הם שניהם אחד כנ"ל. ועכ"פ הרי נתבאר לנו על הע"ב דענינינו את מציאותו ושימושיו ומקומו וכן מקורו ושורשו. כי הנה מציאותו ושימושיו, הוא שהוא הגילוי הראשון להשורש דאור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד האימא הכללי שבא"ק. ומקומו, הוא בעקודים בשורש

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

האימא אשר שם, ושורשו הוא בהשם ב"ן דהמ"ם שבא"ק אשר בס"י א' אות ד'. ומקורו, הוא באמת עוד למעלה למעלה, והוא בהיחוד דאורא ובוצינא, שהוא באור הגנוז שנתגלה ביום ראשון וכנ"ל אות כ"ה באור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד אבא, כי הם שניהם אחד כנוז. והנה מכל זה הנה הוא נמשך כל הפנימיות דב"ן דלעיל אות ל"ו דרך השתלשלות המדרגות כמו שיתבאר לפנינו בעזרת ה' ית"ש.

(ל"ח)

ס"ג

השם ס"ג הזה הנה הוא השורש דאור התיקון דהמהיטבאל אשר בהאימא עצמה, שהוא השם ס"ג דלעיל ס"י ט' אות ל"ד, כי כאשר נתגלה אור התיקון ממקורו שהוא בהב"ן דהמ"ם דאות ד' לצאת למקומו שהוא בתיקון האצילות, הנה נשאר עיקרו בכל המדרגות כולם שיוורד דרך הם, והיה גילוי הראשון בהשם ע"ב דלעיל אות ל"ז, שהוא בעקודים כנ"ל, והוא עיקרו העליון (מט ע"ב) שהוא העתיק והא"א שבו. והוא למעלה בעקודים בשורש האימא אשר שם. ואח"כ הנה נתפשט עוד ונתגלה בהאימא עצמה שהוא בהס"ג דלעיל אות ל"ד והוא בישסו"ת. והנה בגילוי והתפשטו בעקודים, הנה אז נתמלא ונשלם העקודים באור הדעת עלאה כנ"ל אות כ"ה, ובגילוי והתפשטו בהאימא אז נתמלא ג"כ האימא באור הדעת עלאה.

והנה נעשה כ"ז רק בהגיע עת התיקון דהאצילות ולא קודם לזה. אמנם כי כאשר נתקן האימא ג"כ באור הדעת עלאה, הנה אז חזר האימא להתעלה בעילוי דשלישת הס"ג וכנ"ל ס"י ז' אות כ"ו, כי אז הנה חזר האימא לעצמותה העיקרי שבה כמו שהיתה בגילוי הראשונה אשר בהתפשטות הא' להתעלה ולהתייחד בהמ"ם עצמו, ולהתעלה בגילוי הס"ג מגבול האזניים ולמטה, כי כן הם עצמותן העיקרי דהא"א כנ"ל אות ל"ד וע' לעיל ס"י ז' אות כ"ו בסופו. [אלא כי שם עמדנו בהשיטה הא' דלעיל ס"י ו' אות כ"ב, אך בזה הנה העיקר הוא מה שהעלינו בזה לעיל ס"י ט' אות ל"ד, ע' שם ושם והבן].

ועכ"פ הרי נתבאר לנו על הס"ג דענינינו את מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו ושורשו. כי מציאותו ושימושו, הנה הוא שהוא אור התיקון דהמהיטבאל אשר מהפנימיות דב"ן הכללי דלעיל אות ל"ו, אשר נשלם בו בתחילה האימא הכללי עצמה שבא"ק כאשר הגיע עת התיקון דהאצילות, כדי להיות בה שורש לכל תיקוני האצילות הנמשך ממנה תמיד. והנה הוא נתפשט בהאימא מהעקודים שהוא מהשם ע"ב דלעיל אות ל"ז, כי הוא שורשו שבהעקודים. אמנם מקורו, הנה הוא בהשם ב"ן דהמ"ם שבא"ק אשר בס"י א' אות ד', כי אותו הב"ן הוא השורש דהאימא ולכל אורה ועניניה.

וכבר אמרנו כי הנה הוא יצא ביחד עם אור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד אבא דלעיל ס"י ז', ועם אור התיקון דהדר אשר בשניהם אשר יתבאר לקמן ס"י י"ב וי"ג. אמנם מקורו הנעלם, הנה הוא מהיחוד דאורא ובוצינא, ומאור הגנוז שנתגלה ביום ראשון דמעשה בראשית, והוא הרוא דמתקלא אשר על ידו נתקנו כל מעשי בראשית כולם.

(ל"ט)

מ"ה

מ"ה דב"ן דמ"ס, והוא איננו אור העיקר שהוא למעלה מהטבור אלא הוא הז"א דאמא דא"ק שהוא התפשטות המהיטבאל, וממנו הב"ן שהוא האור התיקון העיקרי.
השם מ"ה הזה הנה הוא ג"כ אור התיקון דהמהיטבאל אשר בהאימא עצמה. אמנם הוא אינו בהעיקרי שבה אשר למעלה מהטבור שבה, אלא הוא בבחי' הז"א שבה, אשר ממנו מקבל הנוק' שבה, שהוא השם ב"ן דלקמן אות מ' כדי להתפשט באצילות.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה מתפשט ויוצא המ"ה דענינינו אות ט"ל מהס"ג דלעיל אות ל"ח, כי הוא המ"ה הפרטי אשר נולד ונתגלה בו עצמו, והוא ע"י תוספות אור שניתוסף לזה מהשם ב"ן דהמ"ס דאות ד' בשורש האימא שבהעקודים, שהוא בהשם ע"ב שבסי' ט' אות ל"ג, ובהגילוי דאור התיקון דהמהיטבאל שבה שהוא בהשם ע"ב דלעיל אות ל"ז. ומשם הנה מקבל האימא עצמה שהוא הס"ג דלעיל אות ל"ד, ומקבלת את אור התיקון דהמהיטבאל שהוא השם ס"ג דלעיל אות ל"ח, וממשיכה להז"א הפרטי שבה שהוא השם מ"ה הפרטי דלעיל אות ל"ח, ואור התיקון דהמהיטבאל שמקבל הנה הוא המ"ה הפרטי אשר בהשם ס"ג עצמו דלעיל אות ל"ח, והוא השם מ"ה דאות ט"ל דענינינו ומקבל אותו לצורך האצילות כנז'.

והנה נצטמצמו אז האו"א שבא"ק בגילוי הס"ג שבהם להיות כל גילויים רק מהגרונ דא"ק ולמטה, כי כל מה שנתגלו לצורך האצילות הנה הוה גילויים בבחי' יחידה למטה ממקומם וכנ"ל סי' ט' אות ל"ד וסי' ז' אות כ"ז.

והנה אותו המ"ה דענינינו שהוא אור התיקון דהמהיטבאל הנמשך מהדעת עלאה שמרוא דאור א"ס בהז"א שבהאימא (מט' ע"ג) הכללי שבא"ק וכנז', הנה הוא המ"ה מהעסמ"ב אשר בהם הנה היה נמשך ונתפשט בכל חלקי האימא הפנימית²⁹³ דב"ן הכללי שבה שהוא הב"ן דלעיל אות ל"ז. כי הנה הפנימיות דב"ן בצאתו ממקורו העליון שהוא מהב"ן דהמ"ס דאות ד' עד גילוי האחרון הרי הוא כלול מעסמ"ב, והע"ב שבהם הוא הע"ב דלעיל אות ל"ז שהוא בשורש האימא שבהעקודים. והס"ג שבהם הוא הס"ג דלעיל אות ל"ח שהוא בהאימא גופה. והמ"ה שבהם הוא המ"ה דענינינו שהוא בהז"א שבאימא. והב"ן שבהם הוא גילויים האחרון הנכנס באצילות לאור התיקון דהמהיטבאל. וכ"ז הנה הוא כלל הפנימיות דהב"ן הכללי דלעיל אות ל"ז, אלא שהב"ן שבהם הנה רק הוא נכנס באצילות, והוא נתפשט ויוצא מהמ"ה דענינינו ואחריו ככל ב"ן הנמשך מהמ"ה ומקבל ממנו תמיד, ע' שער רפ"ח (פרק ג סמוך לסופו). ועכ"פ הוא כי כל עיקר הפנימיות דב"ן דלעיל אות ל"ז הנה הוא לצורך אור המהיטבאל דהתיקון הנכנס באצילות עצמו וכמו שיתבאר לקמן אות מ', והוא הב"ן העיקרי דהתיקון. אבל כל מה שאמרנו בו מענין הע"ב ס"ג מ"ה דאות ל"ז ל"ח ט"ל אשר בכל הסי' שלפנינו, הנה הוא רק על שרשי דהפנימיות דב"ן והשתלשלותו אשר ממקורו העליון דהב"ן דהמ"ס שהוא הב"ן דאות ד' עד גילוי האחרון ורדתו באצילות. והרי הם אינם על העיקר דהפנימיות דהב"ן עצמו אלא רק על שרשיו אשר מהם הוא יוצא.

אמנם מה שנוגע לעיקר המ"ה דענינינו, הרי נתבאר לנו היטב את מציאותו ושמושו ושורשו ומקומו ומקורו. כי מציאותו, הנה הוא כי הוא אור התיקון דהמהיטבאל אשר המשיך האימא הכללי מאור התיקון שבעצמותה שהוא מהס"ג דלעיל אות ל"ח, שהוא אור התיקון שבעצמותה להז"א שבה, כדי להתפשט ממנו באצילות ע"י הנוק' שהיא הב"ן שבה, וכמו שיתבאר בעה"י למטה בסמוך. וזהו ג"כ כל שימוש, כי ממנו הנה נמשך ויוצא אור התיקון העיקרי דהמהיטבאל אשר באצילות עצמו. ושורשו הנה הוא השם ס"ג דלעיל אות ל"ח, כי הוא המ"ה הפרטי אשר נולד ומתגלה בו עצמו, ושם הוא מקומו ג"כ לעולם. ושורשו בעקודים, הנה הוא השם ע"ב דלעיל אות ל"ז. ומקורו בהמ"ס דא"ק, הוא בהשם ב"ן אשר בסי' א' אות ד'. ומקורו הנעלם, הוא עוד לעילא לעילא, שהוא גם בעיקרי דהמ"ס כולו וביחודו עם האוירא בלי מסך כלל, שהוא בהגילוי אור דיום ראשון, והוא באור הדעת עלאה אשר מרוא דאור א"ס וכנ"ל סי' ז' אות כ"ה.

(מ)

²⁹³ נדצ"ל דהפנימיות.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ב"ן

ב"ן דב"ן דב"ן דמ"ס, הוא עיקרו דב"ן דב"ן דמ"ס, והוא עיקר דאור התיקון דמהיטבאל מצד אמא הנכנס באצילות.

השם ב"ן הזה הנה הוא עיקרו דהפנימיות דב"ן דלעיל אות ל"ו, והוא עיקרו דאור התיקון דמהיטבאל הנכנס באצילות, והנה הוא הט"ר דב"ן הכללי מצד האימא הכללי שבא"ק אשר יצאו בעת התיקון דמעשה בראשית, כי מתחילה שהוא בעולם הנקודות הנה לא יצא מהב"ן הכללי אלא רק המלכיות שבו לבד וכמו שיתבאר בעה"י לקמן סי' י"א. אבל אח"כ שהוא בעת התיקון, הנה יצאו הט"ר דב"ן, ויצאו הם ביחד עם מלך הדר שהוא המ"ה הכללי דהתיקון, והם המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנה כל האצילות ונתקנו על ידו כל מעשה בראשית כולם.

והנה הוא נמשך ויוצא מהשם מ"ה דלעיל אות ט"ל ע"י התוספות אור שניתוסף לזה מהשם ב"ן דהמ"ס אשר בס"י א' אות ד', ונמשך האור דרך העקודים שהוא דרך הע"ב דלעיל אות ל"ו, ואח"כ דרך הס"ג דלעיל אות ל"ח, ומשם להמ"ה דאות ט"ל עד שיצא בגילוי העיקרי שהוא בהב"ן דענינינו לצורך אור התיקון דמהיטבאל שבהאצילות וכנז'.

והנה אותו הב"ן הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, וכן מעסמ"ב לעסמ"ב לאין חקר, כי הרי הוא חלק אור (ומט' ע"ד) התיקון דמהיטבאל אשר בכל פרצופי האצילות בכללות ופרטות ופרטי פרטות. כי הרי כל א' הוא כלול מ"י, ומ"י ל"י עד אין חקר. והרי הם מתפשטים מעסמ"ב לעסמ"ב, ומתחדשים ומתגלים בכל עת כנודע בדברינו, והוא הכל מכללות העסמ"ב הכלולים בהעלם בכל שורשי האצילות, הן באורות הנקודות והן באורות התיקון דהדר ומהיטבאל, אשר הן מצד האימא והן מצד האבא, שכל א' הוא כלול מ"י, ומ"י ל"י, שהוא מעסמ"ב לעסמ"ב עד אין חקר.

והרי נתבאר לנו על הב"ן דענינינו את מציאותו ושימושו ומקומו ושורשו ומקורו. כי מציאותו ושימושו, הוא כי הנה הוא הט"ר דב"ן שהוא אור התיקון דמהיטבאל אשר מצד האימא הכללי שבא"ק הנכנס באצילות לתקן ולבנות את האצילות וכל מעשה בראשית כולם. ומקומו, הוא באצילות תמיד, כי מהם עצמם שהוא מהמ"ה וב"ן הכלליים הנה נבנה ונעשה כל האצילות כמ"ש הרב בשער עתיק (פרק א) ובכ"מ וכנודע. ושורשו, הנה הוא בעקודים, והוא בהשם ע"ב דלעיל אות ל"ו. ומקורו, הנה הוא בהמ"ס דהא"ק, והוא בהשם ב"ן דלעיל סי' א' אות ד'. ונמשך עוד מלעילא לעילא, שהוא מעיקרו של המ"ס אשר בהס"ג דאות ב', וביחודו עם האוירא רישא תניינא, שהוא אור הראשון אור הגנוז שנתגלה אז לצורך התיקון דמעשה בראשית. והנה היה יציאתו ותולדתו מהיסוד הכללי דא"ק וכמו שכתבנו לעיל כלל ח"י ענ"ח ע"ש בארוכה, וכן רמזנו ג"כ לעיל סי' ז' אות כ"ח, ויתבאר עוד בע"ה ית"ש לקמן סי' י"ב י"ג, ודי בזה בעת ובה נשלם דברינו בס"י י' בעזרת ה' ית"ש.

הקדמה לסי' י"א

עסמ"ב דנקודות, והוא שעל אף שהם מטבורו דא"ק ולמטה עכ"ז הניחו שרשיהם בכל מקום שעברו דרך שם, והוא העסמ"ב שלהם.

הקדמה א' אות א'

הנה בארנו את הפנימיות דב"ן דאות ל"ו שהם הט"ר דב"ן הכללי אשר מצד האימא הכללי שבא"ק אשר יצאו ממנה בעת התיקון. ובארנו אותם תחילה, כי להם הוא הדין קדימה משום שהם העיקר, כי על ידם נתקן הכל. והנה אמרנו כי עיקרן דהט"ר דב"ן שהם אור התיקון הנכנס באצילות, הנה הם רק כללות השם ב"ן דלעיל סי' י' אות מ', ועל ידו נתקנו ג"כ כל הנקודות כולם שהם רק המלכיות ממנו, ר"ל שהם המלכיות דהב"ן דאות מ', והם החיצוניות דהב"ן דאות ל"ו שהם המלכיות דהב"ן הכללי, כי הם עם הט"ר דב"ן שהם כללות השם ב"ן דאות מ', הנה הם שניהם יחד הנה הם הב"ן הכללי דמצד האימא.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ויצא המלכיות מקודם שהוא בעולם הנקודות, ואח"כ הנה יצאו המ"ר דב"ן בעת התיקון כנז' וכנודע. והנה אותן החיצוניות דב"ן שהם המלכיות וכל הנקודות כולם, הנה הם יצאו ג"כ בסוד עסמ"ב, והיו הם כלולים ג"כ מעסמ"ב לעסמ"ב עד אין חקר, וכנודע מסוד הש"כ ופ"ר ורפ"ח שבכל א' מהם²⁹⁴. והנה נבאר עתה את שורשי העסמ"ב דהנקודות כולם, כי גם הנקודות הגם שעיקרם הוא רק מטבורו דא"ק ולמטה כמ"ש בדרושי נקודות (פרק ב) ובכ"מ, עכ"ז הנה הניחו שרשיהם בכל מקום שעברו דרך הם, ע' דברינו ספר הדע"ה ח"א דרוש ג' סי' ה' אות י"א. אמנם הנה מהם הוא שהם רק שרשים נעלמים, ומהם הוא שהם גלויים ומאירים להם. ונבאר את אותם הגלויים שהם בגילוי דהעסמ"ב, וע"ז נבאר בהסי' שלפנינו על כל שם מהעסמ"ב דשרשי הנקודות את שימושו ומקומו וסדר יציאתו וגילוי.

[ב]

מלכיות דאות מ' הנ"ל הם הנקודות, והם יצאו קודם התיקון כי שם הוא כל העביות ושרשי הדינים אשר מהם כל הפסולת שהם שורשי הטומאה, שבזה תלוי כל מעלת האדם לכבוש את הרע תחת ידו שהוא ענין הבחירה, וממילא יצא מזה זכות לשכר, וביטול הרע. עוד ענין שיוצא מזה היא שמשורש הדינים כל סוד הצמצום שמזה נמשך כל ענין העביות שהוא ענין הגוף וכלים, ובתיקון זיכוכם, וג' תיקונים אלה נעשים או על ידי קיום תו"מ או על ידי עונשים.

אמנם הנה ראינו לדבר בכאן במה שנוגע לענין הנקודות בכלל, וכן בענין המלכות הכללי שהוא הנוקבא הכללי אשר עיקרן דכל הנקודות היו בשביל גילוייה והנהגתה ותיקונה. וישנם בזה כמה דברים אשר נצרך לביאור רחב, ונדבר בזה כאן כיד ה' הטובה עלינו למען שמו יתברך ויתעלה.

ונתחיל ונאמר, כי הנה אמרנו כי מה שיצא בעולם הנקודות הוא החיצוניות דהב"ן דאות ל"ו, והם המלכיות דהב"ן דאות מ' שהם החיצוניות דהב"ן הכללי. והנה הטעם מה שיצאו המלכיות מקודם, הוא משום כי הנה שם הוא כל העביות ושרשי הדינים אשר מהם הוא כל הסינים והפסולת, שהם שרשי כל (נ ע"א) הזוהמא והטומאה והרע, אשר בזה תלוי כל מעלת האדם ועילוי לכבוש את הרע תחת ידו, שהוא כל ענין הבחירה לבחור בחיים, אשר על זה שולח האדם בעולמו כנודע. וכן הוא ג"כ מתיקוני האדם בהתורה והמצוה, להמתיק כל הדינים ע"י יחודם בשורשם, ונעשו ע"ז לרשפי אש שלהבת י"ה²⁹⁵, השורפין ומכלין את כל החיצונים וכל הזוהמא כולו, ומתהפכים ע"ז לשלהובין דרחימו, אשר על דם הוא כל הזיו והזוהר וכל טוב הצפון מנועם העתיד. והרי הם ב' תיקונים הנעשין ע"י המתקת הדינים, א' ביטול הרע, ב' מציאות כל השכר והעונג ונועם העתיד.

ועוד יש בה שלישיה²⁹⁶, כי הנה משורש הדינים אשר בהמלכות, הנה הוא כל סוד הצמצום אשר מזה נמשך כל תכונת העביות, שהוא כל ענין דגוף וכלים. וע"י השתלשלות המדרגות של המלכיות אשר מפרצוף לפרצוף ומעולם לעולם, הנה נתגלמו שרשי הדינים שבה להוציא מהם כל תכונת העביות וגוף וכלים הראוי לכל עולם. אך ע"י המתקת הדינים אשר ע"י התיקונים דלעתיד. [והתיקונים הנה הם ע"י אחד מב' דברים, אם ע"י התורה והמצוה, אם ע"י כל המאורעות והעונשים אשר בעוה"ז ובעולם הנפשות, וכנודע כ"ז בדברינו בספר הקדו"ש ובספר הדע"ה, אך ע"י אלו ב' דברים הנה יושלם התיקון עכ"פ.] ויתמתקו ויתבסמו כל הדינים, ואז הנה יתוקן ג"כ כי יתבטל ויזדכך כל העביות, ויתקן

²⁹⁴ שהוא החיות שלהם בעת השבירה ע"י סוף דע"ה ב' דרוש ש"ך פ"ר רפ"ח, וע"י שם שיש עסמ"ב בכל א' מהם.

²⁹⁵ ע"י לעיל הערה 254.

²⁹⁶ היינו שלישיית. לשאל לשמאי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ויתעלה כל חומר לצורה וכל גוף לנשמה, והוא חידוש העולם דלעתיד, ע' זוה"ק ויקרא (מז) סע"א²⁹⁷) ובסוף פ' ואתחנן (דף ער ע"ב²⁹⁸), ובפדר"א (פרק נא²⁹⁹).

ועכ"פ הוא כי כל הנהגת עוה"ז, הנה הוא הכל משרשי הדינין של המלכות, ועל זה הנה היה כוונת כל הבריאה, לתקן אותם עצמם בכל התיקונים דלעתיד, ולכך יצאה המלכות מתחילה משום שהיא עיקר הכוונה בכל הבריאה כולו, לברוא מתחילה את העולם רק ע"פ שרשי הדינין דהמלכות, ולהתנהג בהם בכל משך זמן דהעוה"ז, ואח"כ לתקן אותם עצמן ע"פ רצונו וכוונתו ית"ש בהם. ולכך יצאו מתחילה רק המלכות לבד, כי באם שהיו יוצאים הספי' העליונים ג"כ מתחילה, הנה ע"י אורם הגדול לא היה אפשר שיתגלו שרשי הדינין שבה כלל. והגם שהרי ממנו ית"ש הרי לא יפלא שום דבר, אך מאחר שראה רצונו ית"ש לייסד את הבריאה ע"פ היסוד דהי' ספי', שהם היסוד הגבול ומדה וכמ"ש ברע"מ פינחס (רנו ע"ב)³⁰⁰, וא"כ הרי נתייסד הבריאה באפשר ונמנע, אם³⁰¹ לא בהנהגה הנסיית השולמת עליו כנודע ופשוט. ועכ"פ הוא כי רק ע"י שיצאו המלכות מתחילה לבדן, הנה נעשה ונשלם ע"י כוונתו ית"ש בכל תכונת מציאותה שבהעוה"ז ובכל תיקוניה ותכליתה דלעתיד, שהם ג' תיקונים: א', ביטול הרע. ב', הודככות העביות. ג', היוז והזוהר דכל טוב הצפון ונועם העתיד וכנ"ז.

[ג]

ג' תיקונים אלה מיוסדים על תיקון א' כללי, והוא הרביעי, והוא שבמלכות דאצילות יסד ה' ית' ב' בחינות, א' נגלה וא' נעלם, ובגילוייה היא יורדת למטה עד שאין למטה הימנה, שהיא מתפשטת בכל הבריאה כולה עד שאין דבר שקיים ללא הנהגתה, וזה גלות השכינה, ואז אין הנהגתה, ובפנימיותה שנעלם בה, היא

²⁹⁷ ז"ל: עוד ינובון בשיבה בהוא יומא דישתכח עלמא חרוב דשנים ורעננים יהיו לבתר דכתיב (ישעיה סו כב) השמים החדשים והארץ החדשה וכדין (תהלים קד לא) ישמח יהו"ה במעשיו כתיב וכל כך למה להגיד כי ישר יהו"ה צורי ולא עולתה בו (תהלים צב טז) תרגום: ורעננים יהיו, לאחר שכתוב (ישעיה סו) השמים החדשים והארץ החדשה, ואז (תהלים קד) ישמח ה' במעשיו כתוב, וכל כך למה (תהלים צב) להגיד כי ישר ה' צורי ולא עולתה בו. ²⁹⁸ ז"ל: זמין קב"ה למגבל ההוא עפרא קדמיתא דההוא מאנא ממש ולאעלא ביה גבילו דקיק כהאי חמירא דעיסה ומהוא גבילו דאיהו צחותא דלעילא יתתקן ויתישר מאנא דכשרא כגוונא דאמר קרא ומעין מבית י' יצא והשקה את נחל השטים בגין דההוא נחל אסגי חביבותא (ס"א זנותא) בעלמא וכד ההוא מעיינא קדישא יפוק וייעול לגביה כדין יתתקן ויתישר ולא יהא בסורחניה כקדמיתא ואינון דלא זכאן יקומון לאדנא בדינא דמלכא עלאה הה"ד ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות ולדראון עולם וכדין כתיב כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני נאם יי' כן יעמוד זרעכם ושמכם בילא"ו יילא"ו:

תרגום: ועתיד הקדוש ברוך הוא ללוש אותו העפר הראשון של אותו הכלי ממש ולהכניס בו גבול דק כמו השאור הזה של העיסה ומאותה גיבול שהיא הצחות שלמעלה יתתקן ויתישר כלי כשר כדוגמא שאמר הכתוב ומעין מבית ה' יצא והשקה את נחל השטים משום שאותו הנחל מגדיל החביבות (הזנות) בעולם וכשאותו המעיין הקדוש יצא ויכנס אליו אזי יתתקן ויתישר ולא יהיה בסורחוננו כבראשונה. ואותם שלא זוכים יקומו לדון בדין של המלך העליון זהו שכתוב ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות ולדראון עולם ואז כתוב כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני נאום ה' כן יעמוד זרעכם ושמכם.

²⁹⁹ עי' פרקי דרבי אליעזר פרק נ: והתאנה הזאת נובלים ועומדות כאש יבש וחוזרת ופורחת ונצצת ומוציאות עלים חדשים רעננים כך כל צבא השמים עתידין ליבול והן חוזרין ומתחדשין להודיע לפניו שיש מבלה ואינו בולה ואין עוד לא רעב ולא רע ולא מגפה ואין עוד צרות שנ' כי הנני בורא שמים חדשים וארץ חדשה ר' ינאי אומ' כל צבא השמים עוברים ומתחדשים בכל יום ומהו צבא השמים השמש והירח והכוכבים והמזלות תדע לך שהוא כן בא וראה כשהמש נוטה לבא למערב והוא רוחץ במי אוקיאנוס כאדם שהוא רוחץ את

ואט דו יו טיק שמאי.

³⁰⁰ ז"ל:

תרגום:

³⁰¹ עיברית שמאי.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

באחדותה לעולם למעלה למעלה, וכאשר ג' תיקונים מתוקנים אז גם זה נתקן, שהגילוי הראשון שהוא מלכות דא"ס והגילוי האחרון שהיא מלכות דאצילות יתאחדו.

כל מה שראה ה' לעשות בעולם הזה הצריך להיות שיצאו בשרשי הדינים של מלכות דנקודות, ולכן יצאו רק המלכות לבד, שתמיד התיקון יוצא לאחר שיצא הדינים משרשם.

אמנם הנה כל אותן הג' תיקונים הנה הם מיוסדים על תיקון אחד כללי, והוא תיקון ד' הכולל את כולם, והוא עמוק מאד, והוא ע"פ מה שאמרנו בספר הקדו"ש שער ז' פרק ה' אות ד' ובכ"מ מדברינו, כי המלכות דאצילות הנה יסוד בה המאציל ית"ש ב' בחי', אחד נגלה ואחד נעלם. ובגילוייה הנה היא יורדת מטה מטה עד שאין למטה הימנה, כי הנה מתפשטת בכחותיה במציאות כל הבריאה כולה, ובסוד (נחמיה ט ו) ואתה מחיה את כולם, עד שאין דבר זולתה, ר"ל בלתי הנהגתה, וכמ"ש (ישעיה מה ז) עושה שלום ובורא רע, וכן כתיב (שם נד טז) ואנכי בראתי משחית לחבל, כי גם כל הקלקולים כולם אינם בלתי השגחתו ית"ש חלילה וחלילה, וכמ"ש אליהו זל"ט (מלכים א' יח ז) ואתה הסיבות את לבם אחרונת, והודה לו הקב"ה וכמ"ש (מיכה ד ו) ואשר הרעתי, ונאמר (פיוט ליל יוה"כ) כי הנה כחומר ביד היוצר כן אתם בידי בית ישראל, כמ"ש כ"ז בגמרא ברכות (לא סע"ב ולב רע"א) ע"ש³⁰², כי בידו ית"ש נפש כל חי ורוח כל בשר איש בכל רגע ורגע בלי הפסק כלל, וכל הקלקולים כולם הנה הם בסיבת הסינים והפסולת הנובעים מהדינין תקיפין אשר נולדו ויצאו משרשי הדינין של המלכות דעולם הנקודות, שהם כולם מהתפשטות הכחות דהמלכות הכללי אשר נתפשטה (נ ע"ב) בהם לצורך כל המציאות והנהגת דהעוה"ז. והרי ירדה עתה המלכות בגילוייה בירידה אחר ירידה עד שאין למטה הימנה, והוא סוד גלות השכינה רח"ל לצורך תוצאות כל הבריאה והנהגתה אשר ראה רצונו ית"ש בסוד (מנחות כט ע"ב) כך עלה במחשבם לפני, ונעשה הכל ע"י המלכות בהתפשטותה וירידתה כי בה ניתן הכחות לכ"ז כנו'.

אמנם בפנימיותה שהוא עתה נעלם בה הנה היא באחדותה לעולם למעלה למעלה, ובסוד (ישעיה מד ו) אני ראשון ואני אחרון, והיא סליקת על כל דרגין דלעילא כמ"ש (משלי לא כט) ואת עלית על כולנה (זוה"ק ח"ג כח ע"א), כי בהעלם הנה היא שורש הכל, כי היא עולה עד המלכות דא"ס וכמ"ש ברע"מ פינחס (רנו ע"ב) וע' פ' תרומה (קנח ע"א) ופ' בראשית (כד ע"א ע"ב), ותלוי עלייתה למעלה וגילוי אחדותה בהמלכות דא"ס כאשר יושלם תיקונהא בכל הג' תיקונים שאמרנו לעיל, כי אז הנה תתקן היא בעצמה להתייחד בהמלכות דא"ס, ועל ידה הנה יתקן הכל, כי היא שורש כולם, ויתקנו כולם עמה, וכמו שבארנו כ"ז בכ"מ מדברינו.

והרי לנו עכ"פ תיקון ד', והוא תיקון המלכות עצמה, שאחר שתתקן בהג' תיקונים הראשונים הנ"ל שהם על התפשטות כחותיה אשר בגילוייה למטה, הנה אז תתקן היא בעצמה, שתתגלה בזיו אור פנימיותה העולה עד המלכות דא"ס. וכן יעלו עמה כל צבאיה ותולדותיה. ואז הנה הוא לבדו ימלוך נורא, והוא תכלית כל התכליות, והוא תיקון ד' הכולל כל הג' תיקונים הראשונים. וע' דברינו כלל ח"י ענ"י סי' ה' אות כ' סעיף ו' ע"ש, כי הנה נעשה כ"ז בסיבת גילוייה בה ית"ש, ובסוד (פיוט אדון עולם) אשר מלך בטרם כל יציר נברא³⁰³, שהוא סוד (תהלים צג א) ה' מלך בקמץ כמו שכתבנו שם ע"ש בזה בארוכה קצת. והנה הוא על גילוייה ית"ש בעבר שנתגלה להיות סיבת הכל. וה' מלך (שם י טז) בסגול הוא על גילוייה ית"ש בהוה, שהוא מהוה ומנהיג את הכל תמיד. וה' ימלוך (שמות טו יח) הוא על

³⁰² ז"ל: אמר רבי חמא ברבי חנינא אלמלא שלש מקראות הללו נתמוטטו רגליהם של שונאי ישראל חד דכתיב ואשר הרעותי וחד דכתיב הנה כחומר ביד היוצר כן אתם בידי בית ישראל וחד דכתיב והסירותי את לב האבן מברשכם ונתתי לכם לב בשר רב פפא אמר מהכא ואת רוחי אתן רק מצאתי בדף לב ע"א ולא בדף לא ע"ב
³⁰³ עי' לעיל לג ע"ד.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

גילוייו ית"ש בעתיד, שהוא תכלית הכל. ועכ"פ הוא כי כללות כל גילוייו ית"ש בסיבת הכל ובהנהגת הכל ובתכלית הכל, הוא הכל בהמלכות, וכל הט' ראשונים כח"ב הג"ת נה"י הם ג"כ רק גילוייה דהמלכות שירדה ונתגלה בה מגילוי לגילוי כדי להתגלה לבסוף בעצמותה גופה שהוא המלכות, ר"ל שהכל הוא רק בהמלכות ועצתו ובהנהגתו מהמלכות דא"ס עד המלכות דאצילות. והוא סוד אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלה"ם (ישעיה מד ו). והוא ג"כ מ"ש אליהו זל"ט (תיקון יט ע"א) כי עליה נאמר מגיד מראשית אחרית (ישעיה מז ו), כי גילוי בהכתר הוא ג"כ רק כדי להתגלה לבסוף בהמלכות. ולכן הנה היה גילוי הראשון אשר לכל הנאצלים כולם בהמלכות דא"ס, וגילוי האחרון אשר לכל הנבראים כולם בהמלכות דאצילות, כי רק היא סיבת הכל, והכל הוא בשבילה, למלוך על כל המעשים שיתגלה מלכותו יתברך לעילא ותתא, כי רק זה הוא תכלית הכל כנו. והרי נתבאר לנו תיקון ד' שהוא גמר כל התיקונים, וכן הוא כלל כל התיקונים. אמנם הנה הוא נעשה ג"כ רק ע"י המתקת הגבורות אחר שיתוקנו ויהיו מאירים ברשפי אש שלחבת י"ה³⁰⁴, אשר מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה (ש"ה"ש ח ז), כי רק ע"י יעשה כל העליות וכל התיקונים, ע' דברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ב' ע"ש. אמנם הנה לא נעשו המתקת הגבורות בכל הראוי לכל העליות והתיקונים כולם אלא רק אחר שייצאו כל הדינין כולם משורשן בכל כחותיהם ובכל תוקפם הניתן להם מהמאציל ית"ש בשרשי הדינין של המלכיות דעולם הנקודות, כי הנה ניתן להם מאז כל מה שגזרה רצונו ית"ש להעשות על ידיהם בכל הנהגת דהעוה"ז, וכל מה שראה רצונו ית"ש להעשות על ידיהם בכל התיקונים דלעתיד. והרי ההכרח הוא שייצאו כולם מהעלם לגילוי ומכחם לפועל, אך עכ"פ הוא כי הכל הוא ע"י השרשי הדינין של המלכיות דעולם הנקודות, ולכך יצאו אז רק המלכיות לבד, כי ע"י נתייסדו בכל שרשי הדינין הראוי להם בכל מה שכונן המאציל ית"ש עליהם וכנ"ל סוף אות ב', ודי בזה. }ג ע"ג

[ד]

עיקר הקלוקל וממילא עיקר התיקון הוא במלכי עיגולים.

והנה אחר שאמרנו שהיסוד דשרשי הדינין שבהמלכיות דהנקודות הנה זה היה עיקר הכוונה לכל, ונודע הוא כי המלכים הנה הם בב' כלליים, מלכי יושר ומלכי העגולים, המלכי יושר הם מהאבא הכללי שבא"ק והם אשר בארנו לעיל סי' ח', והמלכי עגולים הם מהאימא הכללי שבא"ק, והם אשר יתבאר לפנינו. ועיקר הנקודות הם המלכי העגולים, והנה הם ו' מיני מלכים עתיק א"א או"א ז"ז (וכן הוא כ"ז ג"כ בהמלכי יושר), וכל תחתון הוא יותר גרוע, ר"ל שבו הוא הדינין יותר מרובין ויותר תקיפין, והיה בו המיתה והשבירה ביותר כמ"ש בשער רפ"ח וכנודע. ועיקר השבירה הנה היה בהמלכים דהנוק, כי שם הוא עיקר הדינין, וכן בה הוא עיקר התיקון כנ"ל. והגם שכל הו' מיני מלכים הנו' הנה הם כולם רק המלכיות דב"ן, אשר להם והם כולם יחד מהמלכות הכללי דהב"ן הכללי שבא"ק, אשר עליה כיון המאציל ית"ש בכוונת תכלית כל הבריאה כולה כנ"ל בדברינו. עכ"ז הנה עיקר כוונת התכלית הנה הוא נעשה ונשלם רק בתיקון המלכים דהנוק, כי בה הנה הוא הדינין יותר תקיפין כנו, ובה תלוי עיקר התיקון. והנה בביאור ענין המלכים דכל הפרצופים כולם, הנה יש בזה דרושים ארוכים למאד, וכבר דברנו בזה הרבה בספר הדע"ה, וכן יושענו הקב"ה להעמיק בזה עוד ועוד בחלק הביאורים. אמנם באשר כי הסי' שלפנינו הנה הוא מדבר בכללות העסמ"ב הכולל את כולם, הנה נדבר כאן ג"כ קצת בענין אחד הנוגע להמלכים דהנוק אשר יש להעיר בזה איזה הערות ונבארם כיד ה' הטובה עלינו.

³⁰⁴ ע"י לעיל הערה 254.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

[ה]

א. מלכים דנוק שבו' מיני מלכים הם המלכים שבדברי הימים שהם ז' שמתו ועוד א', וקשה להתאים עם זה שכתוב שהנוק' לא יצאה רק נקודה א' לבד (המלכות דכתר שבה), שהז"א יצא ו' נקודות לו' מלכיות, ועם הדעת הפנימי זה ז'.

ב. עוד כתוב שהיה למלכות חסר הט"ר שלה, ובמקום אחר כתוב שהנקודה האחת היא כתר שבה.
ג. הנקודה שיצא היא הנקודה השרשית שבה, ועיקרה מהאמא ואורה נמשך מז"א, ויש לה נקודה שרשית מעולם הנקודות, אם כן קשה שהרי נוק' לית לה מגרמה כלום, וקשה שהרי יש לה שרש עצמותית ויש לה חלק ונחלה באו"א?

ד. עטרת היסוד דו"א היא בחינת כתר דנוק', ובעולם התהו נחלק מהיסוד, שלא היה אז העטרה העיקרי כלל, ובתיקון נהיה א' אתו, והעטרה הוא יו"ד המתגלה בפומה, דהיינו אור התיקון, ולכן תמיד בסוד תוספת ונקרא נער, כי נתחדש תמיד כנשר נעוריו, ואם כן צ"ע מאיזה בחינה מהם נעשה העטרה?

הנה ענין המלכים דהנוק' הכללי שבהו' מיני מלכים הכלליים הנ"ל, נודע הוא מדברי הרב במב"ש (שע"ב ח"ג פ"ו) ובכ"מ כי הם המלכים אשר בדברי הימים (א' א מ"ג-נ), וחושב שם ג"כ שמונה מלכים הכלולים בו', שהם ז' מלכים שמיתו, וע' דברינו בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש א' ענף ג' ד' ה' ו'. והנה יש להעיר בזה איזה הערות:

א', הוא כי איך ישתוו הדברים עם מ"ש הרב בכמה מקומות כי הנוק' לא יצאה רק נקודה אחת לבד, כי הז"א יצא ו' נקודות, ו' מלכיות מחג"ת נה"י, ועם הדעת שהוא פנימיותם הוא ז', והם הז' מלכים שמיתו. אבל בהנוק' הרי אמר בכ"מ כי לא יצאה רק המלכות דהכתר שבה לבד, ע' שער הכוונות בברכת עקירת המינים (דף לו ע"ד), וא"כ הרי לא יצאה אלא רק בנקודה אחת לבד כמ"ש בשער המלכים (פרק ה) ובשער תיקון הנוק' (פרק ב כלל ט) ובכ"מ. וא"כ הרי לא היה בה ז' מלכים כלל, כי הרי היא לא יצאה אלא רק בנקודה אחת שהוא המלכות שבהכתר שבה לבד, והרי לא היה בה אלא רק מלך אחד, וכבר העיר הרח"ו ז"ל בעצמו ע"ז כמ"ש במב"ש (שע"ב ח"ג פ"ו).

ב', כי הנה בענין הנקודה אחת שבה, הנה נמצא בזה סתירה בדברי הרב, כי בכ"מ אמר שהיה חסר לה הט"ר, ויצאה רק בהמלכות שבה, וכמ"ש בסדר אצילות בקיצור (פרק ג סמוך לסופו), וכן אמר ג"כ בשבירת הכלים (פרק ז) כי בהנוק' יצא המלכות עשירית שבה לבד ע"ש. אבל שם (פרק ו) ובמלכים (פרק ה) ועוד בכ"מ אמר כי הנקודה אחת דהנוק' הוא הכתר שבה, ויצאה חסרה מהט' אחרונים, וע"ש הטעם בזה. אמנם גם בזה הנה העיר הרח"ו ז"ל עצמו בשעה"כ (דף לו ע"ד) הנ"ל, והעלה שם כי הנקודה אחת דהנוק' הנה היה באמת הכתר שבה והיה חסר לה הט' אחרונות, אמנם גם הכתר שיצא בה הנה היה חסר הרבה כי היה חסר בו כל הט' ראשונות, ולא יצא ממנו רק המלכות שבו לבד וכנ"ל. והרי היה חסר בהנוק' הט' אחרונות כולם לגמרי, וגם מהנקודה אחת שיצאה בה שהוא נקודת הכתר היה חסר הט"ר שבו. וע' בזה בדברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ה' ס' ד', מה שהעלינו שם בענין הט' עליונים היוורדים בעת הפגם, שהכוונה הוא על הט"ר דבין הכלליים שבכל ספי' ע"ש ס' ג'. והנה אלו הט' עליונים הפרטיים דנקודת הכתר אשר אמרנו שחסרו גם הם כי לא יצא רק המלכות לבד דהכתר וכנ"ל, הנה אלו הט' עליונים הפרטיים באשר שהם מנקודת הכתר, הנה הם מתייחדים (נ ע"ד) בעת התיקון עם הט"ר הכלליים שאמרנו ומקרה אחד לשניהם, ודע זה ע"ש ותבין.

ג', כי הנה אותה הנקודה אחת אשר יצא בהנוק' בעת עולם הנקודות, הנה אמר הרב בכ"מ שהוא הנקודה השרשית שבה אשר ממנה היא נבנית, וכמ"ש בשעה"כ (דף לו ע"ד בברכת עקירת המינים³⁰⁵) ע"ש, וכן הוא שם (דף ט ע"ד ד"ה ודע), וע' שער הנסירה

³⁰⁵ ז"ל: למה נאצלה אפי בבחי' נקוד א' והתשוב' היא לפי שלהיות המל' בלתי שום נקו' א"א כי אם אין לה יסוד אחד כל שהוא לבנות עליו שארית הבנין א"א לה להתקן כלל בעת התיקון ולכן הוצרכ' ליאצל לפחות בבחי' נקו' א' בלבד ונקו' זו קיימת לעד ואינה מסתלקת אפי' בעת הפגם לפי שכבר נשרשה בה בעת אצילותה ולא באה ע"י כדי שתסתלק ע"י בעת החטא ח"ו אבל שאר הט"ס שבה שאינם באים אלא בסוד תוס' ע"י כח תפלותינו ומעשינו הטובים לכן גם בעת שאנו חוטאים

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

(פרק א) ומיעוט הירח (פרקים א ב) ובכ"מ. וכן הוא ג"כ לאחר התיקון, הנה יש לה נקודה שרשית הנמשך לה ג"כ מאימא עצמה, אלא שהוא נמשך ובא לה דרך ז"א, וכנודע בסוד פסיעה לבר אשר בצורת ו' שבתוך ה', ע' שער תיקון הנוק' (פרק ד) וירח (פרק א). והוא נמשך ובא לה מאימא כמ"ש בזוה"ק פ' בלק (רג ע"ב), ואמר שם: כי מההוא זמנא דהוה במערה דאימא מסיטרא דילה אתמתח ואושיט פסיעה לבר כו' כו', ע"ש³⁰⁶. וכן הוא ג"כ כל בנין הנוק' הנה הוא מהיסוד דאימא כמ"ש בתיקון הנוק' (פרק ב כלל ט סמוך לסופו) ע"ש, וכן הוא במ"ן ומ"ד (דרוש ח סמוך לסופו) שאמר שם שהרי בינה אימא עלאה יש בה הויה א', וה' תתאה שלה נחלקת לציור ד' ו', והם בחי' ב' בניה ז"ן כו'. והרי לנו כי בנין הנוק' הנה הוא באמת מהאימא גופה כמו הז"א, אלא שכל אורה ותיקונה הוא נמשך לה דרך ז"א כנודע בכל דרושי הנוק' ובמיעוט הירח (פרקים א ב), אבל עיקרה הנה הוא ג"כ מהאימא גופה כמו הז"א. וכן יש לה נקודה שרשית מעולם הנקודות כנו', וכן הוא ג"כ לאחר התיקון וכנודע בדרוש א"ט ב"ח (ע"ח תיקון הירח ד). ואחר כ"ז הרי יש לתמוה מה שנודע ומפורסם כי הנוק' הנה היא לית לה מגרמה כלום (והר ז"א קפ"א ע"א), ואמרו בהשמות זוה"ק בראשית (סי' כ"ג סמוך לסופו רנו ע"ב) דלית לה אחסנא בבית אביה

יכולים לסלקם ולהעלותם משם עוד ט"א והוא כי הנה נקו' זו שנשרשה בה בעת אצילותה היא נקו' הכתר שבה ולהיותה מדרג' עליונה אין כח בחיצו' להתאחז בה אף אם יפגמו ויחטאו התחתוני' ואין חשש אם תשאר קבועה שם תמיד ועוד כי כדי להגיע פגם התחתונים שם צריך שיהיה חטא גדול ועצום מאד.

³⁰⁶ ז"ל בשלימות: עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב ומה ענה אותו בלעם בן בעור זכר נא הוי דכיר במטו מינך מה יעץ השתא אית לאסתכלא מה הוה עיטא דבלק על עמא קדישא (חסר כאן) ואורייתא לא חשיבת ליה לבלק כלום כמה דהוה ללבן דכתיב ארמי אובד אבי אשורנו וגו' ציורא ודיוקנא דאבוי אתרשים ביה ממש ומההוא זמנא דהוה במערה דאמיה מסטרא דילה אתמתח ואושיט פסיעה לבר יתיר כי מראש צורם אראנו דא דיוקנא וציורא דאבוי (ממש) כיון דהוה במערה דאמיה אשורנו אושיט פסיעה לבר כגוונא דא ת ודא הוא ומגבעות אשורנו במתיבתא עלאה גבעת חסר ו' (רמאה דכלא ההיא עלאה דכלא) במתיבתא דרקיעא ומגבעות באת ו' ואשלים לתרין סטרין חד דהא האי גבעת לא אתפרשא מן ברה לעלמין ולא שבקת ליה וע"ד אתכליל ו' בהדה לעלם וחד דהא גבעה דלתתא ברא דאתכליל בה אצטרך לזמנא דאתי כד ייתי מלכא משיחא לנטלא ליה גבעת עלאה ולאעלא ליה גו גדפהא בגין לאתקפא ליה ולאוקמא ליה בחיין עלאין ומנה יפוק בההוא יומא משיחא דדוד ורזא דא אספרה אל חק יי' אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך זמין אנא לומר לההוא אתר דאקרי חק ולבשרא ליה (אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך) בההוא יומא ממש יפיק ליה ההוא חק מתחות גדפהא בכמה חיין בכמה עטרין בכמה ברכתך כדא יאות וההוא חק לא ישתאר בלחודוי יתכליל ביה משיחא אחרא בריה דיוסף ותמן יתתקף ולא באתר אחרא ובגין דאיהו גבעה תתאה דלית בה חיין ימות משיח דא ויתקטל ויהא מית עד דתלקוט חיין גבעה דא מההיא גבעה עילאה ויקום:

תרגום: "עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב ומה ענה אותו בלעם בן בעור", זכר נא, ה'ה זוכר בבקשה ממך מה יעץ, כעת יש להתבונן מה היתה עצת בלק על העם הקדוש, והתורה לא החשיבה את בלק כלום, כמו שהיה ללבן שכתוב "ארמי אובד אבי". "אשורנו וגו'", ציור דמות אביו נרשם בו ממש, ומאותו זמן שהיה במעי אמו, מצד שלה התמתח והושיט פסיעה לחוץ יתיר, כי "מראש צרים אראנו", זו דמות וציור אביו (ממש), כיון שהיה במעי אמו, "אשורנו", הושיט פסיעה לחוץ כדוגמא זה ת'. וזהו "ומגבעות אשורנו", בישיבה העליונה, גבעת חסר ו', (גבוהת הכל, אותה עליונת הכל) בישיבת הרקיע, "ומגבעות" באות ו', ומשלים לשני צדדים, אחד שהרי הגבעת הזו לא נפרדת מבנה לעולמים, ואינה עוזבת אותו, ועל כן נכלל ו' אתה לעולם. ואחד שהרי גבעה שלמטה, בנה שנכלל עמה צריך לעתיד לבא כשיבא מלך המשיח לקחת לו גבעת עליונה ולהכניסו תוך כנפיה, כדי לחזק אותו ולהעמידו בחיים עליונים, וממנה יצא באותו יום משיח של דוד. וסוד זה "אספרה אל חק ה'", אמר אלי, בני אתה אני היום ילדתיך, עתיד אני לומר לאותו מקום שנקרא "חק", ולבשרו (אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך) באותו יום ממש יוציא אותו החק ההוא מתחת כנפיה, בכמה חיים, בכמה עטרות, בכמה ברכות כראוי. ואותו חק לא ישאר לבדו, יכלל בו משיח אחר, בן יוסף, ושם יתחזק ולא במקום אחר, ומשום שהוא גבעה תחתונה שאין בה חיים, ימות משיח זה ויהרג, וימות עד שתלקט גבעה זו חיים מאותה גבעה עליונה ויקום.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ואמא אלא ברא כו', ע"ש³⁰⁷. ואמרו שם עוד, דכנסת ישראל דאיהו חולקיה דדוד דאקרי עני ואביון כו'³⁰⁸, והוא משום דלית לה מגרמה כלום, כמ"ש שם עוד (רנו ע"א) ע"ש. וע' עוד

³⁰⁷ ז"ל בשלימות: ת"ח כל המאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו מ"ט בגין דאיהו אתר דכל יומין ושנין דעלמא ביה תליין ברזא דאינון דרגין דרמיזין באחד ואינון עשרה וכלהו חד ואתערו ביה חבריי' ואמרו ובדל"ת ושפיר בגין דהאי אתרא דדל"ת היא ולית לה נהורא מדילה ובעי ב"נ לארכא בה ולאמשכא לה ברכאן מאינון שית סטרין שית בנין עלאין ע"י דצדיק ואינון שית סטרין רמיזין בח' ברזא דתמניא שית אלין ותרין לעילא חכמה ובינה אבא ואמא לאוספא ולאכללא להו לעילא ולמיהב להו ברכאן מאבא ואמא עלאה דהא לא שריא טיבו דעתיקא אלא באתר דשלים באתר דאשתכח דכר ונוקבא הה"ד (שיה"ש ג יא) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו' ביום חתונתו וגו' ביום חתונתו דייקא וע"ד אמרו ובלבד שלא יחטוף בח"ת אלא בעי לאמשכא ברכאן מאתר עלאה דכלא ולארכא באינון שית בנין לבתר להאי בת דלית לה אחסנא בבית אבוה ואמא אלא האי ברא ומכאן אוליפנא דברא ירית לאבא ולאמא וברתא לא אלא דאית לה מזוני מן ברא אלא בעי לארכא בהאי דל"ת ותמן אמרי כמה בעי בר נש לארכא בה כשיעורא דימליך יתה לעילא ולתתא ולארבע זווין דעלמא רזא דשית סטרין עלאין דכלהו אתחברון עמה ולא יתפרשון לעלמין וכד בר נש מאריך בהאי כל אינון יומין ושנין עלאין מוסרין ברכאן על רישיה וקב"ה קרי ליה (ישעיה מט ג) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר ת"ח כללא דאורייתא בהאי קרא רמיזין וכללא דכל אינון אמירן דאתברי בהון עלמא באחד רמיזין הה"ד (איוב כג יג) והוא באחד ומי ישיבנו ונפשו אותה ויעש ובהון אתברי עלמא וע"ד תנינן בעשרה מאמרות נברא העולם וכו' ואוקימנא דכלהו י' וכלהו כלין בקרא קדמאה דאורייתא (כמ"ש (בראשית א א) בראשית ברא וכו')):

תרגום: בא וראה, כל המאריך באחד, מאריכין לו ימיו ושנותיו. למה, בגלל שהוא מקום שכל מי ושנות העולם תלויים בסוד אותם הדרגות שרמוזות באחד, והם עשרה, וכולם אחד. והתעוררו בו החברים ואמרו, ובדל"ת ויפה, בגלל שמקום זה של דל"ת הוא, ואין לה אור משלה, וצריך אדם להאריך בה ולמשוך לה ברכות מאותם ששה צדדים, ששה בנינים עליונים על ידי הצדיק, ואותם ששה צדדים רמוזים בח', בסוד של שמונה. ששת אלה, ושנים למעלה, חכמה ובינה, אב ואם, להוסיף ולהכלילם למעלה ולתת להם ברכות מאב ואם העליונים, שהרי אין הטוב של העתיק שורה אלא במקום ששלם, במקום שנמצאים זכר ונקבה. זהו שכתוב "צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו' ביום חתונתו" וגו'. "ביום חתונתו" דוקא. ועל זה אמרו, ובלבד שלא יחטוף בח"ת, אלא צריך למשוך ברכות ממקום עליון של הכל, ולהריק באותם ששה בנינים. אחר כך לבת הזאת שאין לה ירושה בבית אביה ואמה, אלא הבן הזה. ומכאן למדנו שבן יורש אב ואם, ובת לא, אלא שיש לה מזונות מן הבן, אלא צריך להאריך בדל"ת הזאת. ושם אומרים כמה צריך אדם להאריך בה, כשעור שימליך אותה למעלה ולמטה ולארבע זוויות העולם, סוד של ששה צדדים עליונים שכולם יתחברו עמה ולא יפרדו לעולמים. וכשאדם מאריך בזה, כל אותם ימים ושנים עליונים מושכים ברכות על ראשו, והקדוש ברוך הוא קורא לו "ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר". בא וראה, כלל התורה בפסוק הזה רמוזים, וכלל של כל אותן האמירות שבהן נברא העולם רמוזים באחד. זהו שכתוב "והוא באחד ומי ישיבנו ונפשו אותה ויעש". ובהם נברא העולם. ועל זה שנינו, בעשרה מאמרות נברא העולם וכו', ופרשנו שכולם עשרה, וכולם כלולים בפסוק הראשון של התורה.

³⁰⁸ ז"ל בשלימות: דהכי אוליפנא ברזא דק"ש דבעי ב"נ ליחדא למאריה ולקשרא קשרין דמהימנותא ברעותא דלבא וכד מטי לאחד אבעי ליה לכוונא בא' סתימא עתיקא (ס"א עמיקא) דכלא וח' תמניא דרגין עלאין מחכמה עלאה עד צדיק וד' רבתא אתדבקותא דכנ"י דאיהו חולקיה דדוד דאקרי עני ואביון כד אתדבקא לאינון דרגין דלעילא דרמיזין בא"ח כדן איהי רבתא ועלמא כוליה יניק מינה ואינון שדים דאינון כמגדלות (שיה"ש ח י) אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום ת"ח האי קרא על כנ"י אתמר כד איהי בגלותא עם בנהא בין אומין דעלמא אקרי זעירא הה"ד (שם ח) אחות לנו קטנה וכד ישראל אתדבקו באורייתא ואזלין בארץ קשוט כדן אתמלייא ושלוש אתחבר בהו אתיבת איהי ואמרת (שם י) אני חומה ושדי כמגדלות בהווא זמנא דאתחבר עמי א"ז ושל"ם א' רזא דעתיקא קדישא דכלא ז' שבע דרגין ושל"ם דאקרון צד"ק כיון דהני דרגין מתחברין כדן א"ז הייתי בעיניו כמוצאת שלום ומאן עיינין אינון ז' דרגין דאקרון עיני י"י פני י"י וכדן שלמא לעלמא ושריא טיבו דעתיקא באתר דדכר ונוקבא ובג"כ פקד משה באורייתא ואמר (דברים ו ד) שמע ישראל יי' אלהינו יי' אחד לקשרא כלהו קשירין דמהימנותא:

תרגום: שכל למדנו בסוד של קריאת שמע, שצריך אדם ליחד לאדונו ולקשר קשרי האמונה ברצון הלב. וכשמגיע ל"אחד", צריך לכוון בא' סתומה עתיקה (עמוקה) של הכל, וח', שמונה דרגות עליונות מחכמה עליונה עד צדיק. וד' גדולה, התדבקות של כנסת ישראל, שהיא חלקו של דוד שנקרא "עני ואביון". כשנדבקת לאותן דרגות שלמעלה שרמוזות בא"ח. אז היא גדולה וכל העולם יונק ממנה. ואותם שדים שהם כמגדלות, "אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום". בא וראה, פסוק זה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בזוה"ק בראשית (לג ע"ב סמוך לסופו³⁰⁹). וכן הוא ג"כ בגמרא נדה (לא ע"ב) נקבה אין עמה כלום כו'³¹⁰. ועל כ"ז הרי לכאורה יש לתמוה, כי הרי לפי כל הדברים הנ"ל הנה יש לה ג"כ שורש עצמותית. וכן הרי יש לה ג"כ חלק ונחלה באו"א, וכנודע ג"כ כי הו"ד דמילוי יו"ד שבאבא הם שורש הו"ן שבאבא, והה' ראשונה דהאימא שהוא צורת ד"ו הם שורש

נאמר על כנסת ישראל, כשהיא בגלות עם בניה בין אומות העולם נקראת קטנה, זהו שכתוב "אחות לנו קטנה". וכשישראל נדבקים בתורה והולכים בדרך אמת, אז מתמלאת, ושלוש מתחבר בהם. משיבה היא ואומרת, "אני חומה ושדי כמגדלות". באותו זמן שהתחבר עמי, אז ושלוש. א' סוד העתיק הקדוש של הכל. ז' שבע דרגות, ושלוש שנקרא צדיק. כיון שהדרגות הללו מתחברות, אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום. ואיזה עינים, אותן שבע דרגות שנקראות עיני ה', פני ה', ואז שלום לעולם, ושורה הטוב של העתיק במקום של זכר ונקבה, ולכן צוה משה בתורה ואמר, "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד". לקשר את כל קשרי האמונה.

³⁰⁹ ז"ל: יהי מארת ברקיע השמים להאיר על הארץ (בראשית א יד) יהי מארת חסר רבי חזקיה אומר מאורת דשריא ביה תוקפא דדינא קילטא דדינא רבי יוסי אמר יהי מארת לתתא איהי סיהרא דבה תליא אסקרה לרביי עלמא ובה תליא מארת בגין דאיהי נהורא זוטרא מכל נהורין וזמנין דאתחשכא ולא מקבלא נהורא ברקיע השמים דא הוא רקיעא דאיהו כללא דכלהו בגין דנטיל כל נהורין והוא נהיר להאי נהורא דלא נהרא (והיא תליא ביה בגין דאתדבק בה ההוא מארה וביה תליין לתתא כל אינון זיינין אחרנין בגין זעירו דנהורא) רבי יצחק אמר ואפיק (נ"א ואפילו) האי רקיעא דלא נהיר וקרינן ליה מלכות שמים וארץ ישראל וארץ החיים השמים איהו (דנהיר) האי רקיע בגיני כך יהי מארת חסר ו' מאי טעמא דהא בלא וא"ו מותא הוא בעלמא יהי מארת כלא ביה תליא לאכללא לילית בעלמא כתיב (איוב ג יח) קטן וגדול שם הוא וכתוב (ישעיה לג נא) כי אם שם אדיר יהו"ה לנו ועל דא כתיב (שם לד יד) אך שם הרגיעה לילית ומצאה לה מנוח רבי אלעזר אמר יהי מארת אספקלריאה דלא נהרא מגרמה אלא על ידא דנהורין עלאין דנהרין לה כעששיתא דלקטא נהורא דנהיר כתיב (יהושע ג יא) הנה ארון הברית אדון כל הארץ הנה ארון דא אספקלריאה דלא נהרא הברית אספקלריאה דנהרא הנה ארון דא היא מארת ארון תיבותא לאעלאה בגויה תורה שבכתב הברית דא שמשא דנהיר לה ואיהי ברית בהדיה ארון הברית דייקא אדון כל הארץ הברית דאיהו אדון כל הארץ ובגין דהאי ארון איהו אדון בגין שמשא דנהיר לה ונהיר לכל עלמא הכי אתקרי ומניה נקטא שמא ואתקרי האי ארון אדון ברזא דאל"ף דל"ת נו"ן יו"ד כמה דאמרין צדיק וצדק כך אדו"ן אדנ"י דא בודא תליין:

תרגום: "יהי מארת ברקיע השמים להאיר על הארץ". "יהי מארת" [כתוב] חסר, רבי חזקיה אומר, "מארת" ששורים בו תוקף הדין, קליטת הדין. רבי יוסי אמר, "יהי מארת" למטה, היא הלבנה שבה תלויה אסקרה לתינוקות העולם, ובה תלוי מארת, בגלל שהיא מאור קטן מכל המאורות, ולפעמים שנחשכת ולא מקבלת אור. "ברקיע השמים", זהו רקיע שהוא כללות של כולם, בגלל שלוקח כל המאורות, והוא מאיר למאור הזה שאינו מאיר, (והיא תלויה בו בגלל שנדבקה בה אותה מארה, ובה תלויים המטה כל אותם מינים אחרים בגלל הקטנת האור). רבי יצחק אמר, והוציא (ואפילו) את הרקיע הזה שלא מאיר, וקוראים לו מלכות, שמים וארץ, ישראל וארץ החיים. השמים הוא (שמאיר) הרקיע הזה, לכן "יהי מארת" חסר ו', מה הטעם שזה בלי וא"ו, מות הוא בעולם. "יהי מארת", הכל תלוי בו להכליל לילית בעולם. כתוב "קטן וגדול שם הוא", וכתוב "כי אם שם אדיר ה' לנו", ועל זה כתוב "אך שם הרגיעה לילית ומצאה לה מנוח. רבי אלעזר אמר, "יהי מארת", אספקלריה שלא מאירה מעצמה, אלא על ידי אורות עליונים שמאירים לה, כמו עששית שמקבלת אור שמאיר. כתוב "הנה ארון הברית אדון כל הארץ. "הנה ארון" זו אספקלריה שאינה מאירה. "הברית" אספקלריה המאירה. "הנה ארון" זוהי מארת. "ארון" תיבה להכניס בתוכה תורה שבכתב. "הברית" זו השמש שמאירה לה, והיא ברית יחד עם ארון הברית דוקא. "אדון כל הארץ" הברית שהוא אדון כל הארץ. ומשום שהארון הזה הוא אדון, בגלל השמש שמאירה לה ומאירה לכל העולם, כך נקראת וממנו לקחה את השם. ונקרא הארון הזה אדון בסוד של אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד, כמו שאמרנו צדיק וצדק, כך אדו"ן אדנ"י זה בזה תלויים.

³¹⁰ עי' נדה דף לא ע"ב אמר ר' יצחק דבי רבי אמי בא זכר בעולם בא ככרו בידו זכר זה כר דכתיב ויכרה להם כירה גדולה נקבה אין עמה כלום נקבה נקיייה באה עד דאמרה מזוני לא יהבי לה דכתיב נקבה שכרך עלי ואתנה

רש"י נדה דף לא ע"ב

כר - מנחה דהיינו סימן שלום:

נקיה - חסרה כמו (ב"ק דף מא) יצא פלוני נקי מנכסיו:

עד דאמרה מזוני - שיודעת להתפלל:

נקבה - כשתנקוב ותפרש שכרך ואתנה ונקבה נמי הכי דרשינן:

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הזו"ן שבאימא, וכמ"ש בספד"צ (פרק ד נט ע"ב³¹¹), ובזוה"ק ויקרא (דף י ע"ב) ובאד"ז (דף רצא רצ ע"ב). אלא שכל תיקונה וצורתה הוא בא לה ע"י ז"א כנוז, אבל הכל נמשך לה אליה עצמה מלמעלה למעלה, וא"כ הרי אין שייך לומר דלית לה מגרמה כלום מאחר שיש לה ג"כ שורש ומקור למעלה למעלה לכל אורה ותיקונה³¹² כמו שיש לז"א.

ד', הנה בענין עטרה דז"א שהוא בבחי' כתר של הנוק', כמ"ש הגר"א בספר יצירה (פרק א משנה א אופן ה), וכן הוא בדברי הרב בתיקון הנוק' (פרק ב כלל ט), וע' עוד בפנימיות וחיזוניות סוף דרוש ט³¹³ ע' שם ושם, ויתבאר למטה. הנה צריך ביאור להבין בדיוק ממה נתהווה העטרה, ואיך שנתייחס לומר עליו שהוא משמש להכתר דהנוק'. ומה גם כי הנה בספד"צ (פרק א בד"ה מלך השמיני י ע"א) הנה אמר הגר"א שם כי העטרה דז"א הוא חכמה דילה רוחא דבגוה, וכן אמר ג"כ בתיקונים תיקון י"ח (דף לה סע"א בד"ה דא נקודה דסיהרא) ע"ש³¹⁴.

והנה בהעטרה הכללי שהוא מהשמונה מלכים הכלליים, הנה אמר הגר"א זללה"ה וזיע"א בספד"צ (פרק א בד"ה מלך השמיני י ע"א) שהוא הדר והוא עטרת היסוד מלכות דז"א (וכן הוא בפרטות העטרה שבכל פרצוף ופרצוף), וכן הוא ג"כ בעומק דברי האר"י ז"ל בשער התיקון (פרק ג בהמ"ב ד"ה ענין מלך החי) ע"ש. ואמר שם הגר"א, כי הנה בעולם התווה הנה נחלק העטרה מהיסוד כי לא היה בו אז העטרה העיקרי כלל, ע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש א' ענ"ה אות ג' ד' ה' ו'. אמנם לאחר התיקון הנה נעשה היסוד והעטרה לאחד ונכלל העטרה בהיסוד, והם, ר"ל היסוד והעטרה, הם מושרשים בסוד הז' תיקוני דגולגלתא בסוד התרין נוקבין דפרדשקא, וע' שם ושם בהגר"א בארוכה קצת. ונא ע"א

והנה דברי הגר"א ז"ל שאמר על יסוד ועטרה שהם נעשו לאחד לאחר התיקון, ובהם הנה מתגלה אור המ"ה דהתיקון, הנה הוא באד"ר קדישא (דף קמב ע"א), שאמרו שם אמה דכיא ארכיה דההוא אמה רמ"ח עלמין (כי הוא בסוד אברה"ם אב"ר מ"ה נטל קב"ה מ"ה ושדי באבר ואתעביד אברה"ם סוד רמ"ח, כמ"ש בזוה"ק ח"א דף ג סוף ע"ב ודף ד רע"א³¹⁵, וע"ש עוד יז ע"א³¹⁶) וכלהו תליין בפומה דאמה דאתקרי יו"ד (שהוא סוד

³¹¹ ז"ל: כ"ב אתון סתימין, כ"ב אתון אתגליין, י' סתים י' גלייא סתים וגלייא במתקלא דטפסין אתקלו, יו"ד נפקין מניה דכר ונוקבא ו"ד, בהאי אתר ו' דכר ד' נוקבא, בגין דא ד"ו תרין, ד"ו דכר ונוקבא, ד"ו תרין קפלין (תרין), י' בלחודוי דכר ה' נוקבא, ה' ד' הות בקדמיתא ומדאתעברת ביה בגוה אפיקת ו', הרי כי בה"א אית ד"ו, וביר"ד אית ה', הרי יה"ו אתחזי יו"ד בחזויה כללא ד"ה"ו, מדאפיקת י' ו"ד דהוא דכר ונוק' אתיישבת לתר ומכסייא לאמא.

עוזר משהו?

³¹² נדצ"ל תיקונה – שמאי?

³¹³ ז"ל: אלקים דעיבור הוא מלכות שבו, והוא בחי' כתר דנוקבא כנודע, כי הם בחי' א' עטרה וכתר, עטרה לו וכתר לה

³¹⁴ ז"ל: דא נקודה דסיהרא כו' - באמצע כנ"ל, והיא חכמה דילה כמו שמפרש והולך, וכן בתיקון י"ט, והיא אות ברית דילה, שהוא עטרת היסוד, והוא חכמה דילה, רוחא דבגוה, דמשם שרשה. ועמש"ל תיקון מ"ם מזה בארוכה :

³¹⁵ ז"ל: אימתי ההוא מפתחא פתח תרעין ואזדמן לשמושא ולמעבד תולדין כד אתא אברהם דכתיב (בראשית ב ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ותנינן באברהם ומה דהוה כלא סתים במלת ברא אתהדרו אתון לשמושא ונפק עמודא דעבד תולדין אבר יסודא קדישא דעלמא קיימא עליה כד האי אבר אתרשים במלת ברא כדין רשים סתימאה עילאה (נ"א קדישא לגלאה) רשימו אחרא לשמיה וליקריה ודא איהו מ"י וברא אלה וגם כן שמא קדישא דאתברכא דאיהו מ"ה אתרשים ואפיק מן ברא אבר והוא רשים באלה מסטרא דא ואבר מסטרא דא סתימאה קדישא אלה קיימא אבר קיימא כד אשתלים דא אשתלים דא גליף להאי אבר ה' גליף להאי אלה י' אתערו אתון לאשלמא להאי סטרא ולהאי סטרא כדין אפיק מ"ם נטיל חד להאי סטרא וחד להאי סטרא אשתלים שמא קדישא ואתעביד אלהים גם כן שמא דאברהם כד אשתלים דא אשתלים דא ויש אומרים דנטל קב"ה מי ושדי באלה ואתעביד אלהים ונטל קב"ה מה ושדי באבר ואתעביד אברהם (ומלת מ"י רומז לחמשים שערי בינה ואית בה יו"ד אות קדמאה דשמא קדישא ומלת מ"ה רומז

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

העטרה), וכיון דאתגלייא יו"ד פומא דאמה אתגלי חסד עלאה כו' ותלי בהאי פום אמה כו' ע"ש³¹⁷. והרי לנו דברי הגר"א כי העטרה הנה הוא מאור התיקון דהמ"ה, והוא נעשה עם היסוד לאחד כנוז, ושם הוא כל הגילוי דאור התיקון בסוד החסד דאתגלייא בפומה דאימא, וכן הוא בספד"צ (פרק א יא ע"ב) כמה שאמרו שם אעבר וזעיר נטיל וגניז, ע"ש בהגר"א³¹⁸. וכן הוא מבואר ג"כ בדרושי הרב בכ"מ ובפרט בנסירה (פרקים ג ח ט) ובשעה"כ (דף לד לה) בכוונת קונה הכל, כי נעשו היסוד והעטרה מתוספות אור שניתוסף בעד"א מאור הדעת עלאה, שהוא אור התיקון אשר עליו נאמר (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב. ולכן הוה היסוד בסוד מוסף, כי הוא ניתוסף ובא מחדש מאור התיקון, כמ"ש בזוה"ק בראשית (טז ע"ב וזו ע"א), ולכן נקרא ג"כ היסוד בשם נער, כי נתחדש תמיד כנשר נעוריו בעת הזווג, כי אז ישוב לימי עלומיו, והוא הכל ע"י תוספות אור שניתוסף בו בעת הצורך מלמעלה.

למנינא דשמא קדישא ואית ביה אות תניינא דשמא קדישא יהו"ה כמה דאת אמר (תהלים קמ ד טו) אשרי העם שככה לו וגו' (איוב כו ז) תולה ארץ על בלי מ"ה וכדין אתקיימו תרין עלמין ביו"ד עלמא דאתי ובה"א עלמא דא כלומר במ"י ברא עולם הבא ובמ"ה ברא עולם הזה ודין הוא רמז עילא ותתא) וכדין עבד תולדות ונפק שמא שלים מה דלא הוה קדם דנא הה"ד (בראשית ב ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם כלהו הוה תליין עד דאתברי שמיא דאברהם כיון דאשתלים שמא דא דאברהם שמא קדישא אשתלים הה"ד (שם) ביום עשות יהו"ה אלהים ארץ ושמים: תרגום: מתי אותו המפתח פותח שערים ומזדמן לשמוש ולעשות תולדות, כשבא אברהם, שכתוב "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם", ושנינו באברהם. ומה שהכל היה סתום במלת 'ברא' חזרו האותיות לשמוש, ויצא עמוד שעשה תולדות, אבר היסוד הקדוש, שהעולם עומד עליו. כשהאבר הזה נרשם במלת 'ברא', אז רשם הסתום העליון (הקדוש לגלות) רושם אחר לשמו ולכבודו. וזה הוא "מ"י ברא אלה". וגם כן השם הקדוש שמתברך שהוא "מה" שנרשם, והוציא מן ברא אבר, והוא רשום באלה מצד זה ואבר מצד זה, הסתום הקדוש. אלה עומד, אבר עומד, כשנשלם זה, נשלם זה. חוקק לאבר הזה ה', וחוקק ל"אלה" הזה י'. האותיות מתעוררות להשלים את הצד הזה ואת הצד הזה, ואז מוציא מ"ם. נוטל אחד לצד הזה ואחד לצד הזה. נשלם השם הקדוש ונעשה אלהים, גם כן השם של אברהם, כשנשלם זה נשלם זה. ויש אומרים שלקח הקדוש ברוך הוא מ"י זרק באל"ה ונעשה אלהים. ולקח הקדוש ברוך הוא מ"ה זרק באב"ר ונעשה אברהם. (ומלת מ"י רומזת לחמשים שערי בינה. ויש בה יו"ד, האות הראשונה של השם הקדוש. ומלת מ"ה רומזת למנין השם הקדוש, ויש בה האות השניה של השם הקדוש יהו"ה, כמו שנאמר "אשרי העם שככה לו וגו'", "תולה ארץ על בלי מ"ה", ואז התקיימו שני עולמות, ביו"ד העולם הבא ובה"א העולם הזה. כלומר במ"י ברא את העולם הבא, ובמ"ה ברא את העולם הזה, וזהו רמז מעלה ומטה). ואז עשה תולדות ויצא שם שלם מה שלא היה מקודם לכן. זהו שכתוב "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם", כולם היו תלויים עד שנברא שמו של אברהם. כיון שנשלם השם הזה של אברהם, נשלם השם הקדוש. זהו שכתוב "ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים".

א ליטל לונג?

³¹⁶ ז"ל: תרין סטריין אלין אפיקו תרין דרגין אלין חד דכר וחד נוקבא יסודא אחיד בעמודא דאמצעייתא מההוא תוספת נהורא דהוה ביה דכיון דההוא עמודא דאמצעייתא אשתלים ועבד שלם לכל סטריין כדין אתוסף ביה נהירו מעילא ומכל סטריין בחדוה דכלא ביה ומההוא תוספת דחדוה נפיק יסודא דעלמין ואקרי מוסף³¹⁶ מהכא נפקין כל חיילין לתתא ורוחין ונשמתיין קדישיין³¹⁶ ברזא יהו"ה צבאו"ת אל אלהי הרוחות לילה אדון כל הארץ

תרגום:

³¹⁷ ז"ל בשלימות: ותאנא בצניעותא דספרא אתפשט דכורא ואתתקן בתיקוניו אתתקן תקונא דכסותא דכיא והאי הואי אמה דכיא ארכיה דההוא אמה מאתן וארבעין ותמניא עלמין וכלהו תליין בפומא דאמה דאתקרי יו"ד וכיון דאתגלייא יו"ד פומיה דאמה אתגלי חסד עלאה והאי אמה חסד הוא דאתקרי ותלי בהאי פום אמה ולא אקרי חסד עד דאתגלייא יו"ד דפום אמה. תרגום: ולמדנו בספרא דצניעותא: התפשט הזכר ונתקן בתיקוניו, נתקן תיקון של הכסות הטהור וזו היא האמה הטהורה, ארכה של זו האמה רמ"ח עולמות, וכלם תלויים בפי האמה, הנקראת י'. וכיון שנתגלה ה', פי האמה, אז נגלה החסד העליון. אמה זו נקראת חסד ותלויה בפי האמה הזו ואינה נקראת חסד עד שנגלית ה' של פי האמה.

³¹⁸ דף יב ע"א ז"ל: וז"ש נטיל וגניז - נטיל בכל הה"ס מחדש עד הוד, וגניז ביסוד, והוא החסד דגנוז באמה בפום אמה, ולא אתגליא אלא בפום אמה, כמ"ש בא"ר (דף קמב ע"א) והאי אמה חסד הוא דאתקרי, ותלי בהאי פום אמה, ולא אקרי חסד עד דאתגלי יו"ד דפום אמה כו'.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אמנם נודע הוא כי היסוד והעטרה הנה הם בסוד דו"ן, צדי"ק כתמר יפרח, כהאי תמרא דלא סלקא אלא דכר ונוקבא כמ"ש באד"ר (קלה ע"ב) ובאד"ז (רצב ע"א), והוא סוד הדר ומהיטבאל כמ"ש באד"ר ואד"ז שם ושם, וכנודע. והנה הם שניהם אור המ"ה והט"ר דב"ן, שהם אור התיקון הכללי הכולל דו"ן, והם יסוד ועטרה. והוה העטרה עיקרה מהט"ר דב"ן אלא שהוא כולל אור המ"ה ג"כ בפנימיותו, כי כ"ז הוא ענין שם ב"ן שכולל ב' הויות כנודע ע' רפ"ח (פרק ג סמוך לסופו), וכן הוא מהיטבאל הנה הוא גימט' מ"ה ב"ן, כי הוא כולל אור המ"ה בתוכה, אך עיקר גילוייה הוא הב"ן שהוא הט"ר דב"ן אשר יצא בעת התיקון עם המ"ה ביחד, וממנה הוא העטרה שהוא בחי' נוק'.

והנה על זה סובב כל דברינו עתה לבאר, כי מאיזה בחי' מהם נעשה העטרה, כי אין לומר שהעטרה הנה הוא מכל כלילותם דהט"ר דב"ן דהתיקון זה אי אפשר, כי הרי הם מתחלקים לכל הפרצופים כולם ולכל פרצוף ופרצוף כולו, וכנודע כי מהמ"ה וב"ן דהתיקון הנה נעשה בנין כל הפרצופים כולם וכל מציאותם. כי עתיק לקח ה' ראשונות דכתר דב"ן, וא"א לקח ה' אחרונות, ואבא ז"ת דחכמה וכן כו', וכמ"ש בשער עתיק (פרק א) ובכ"מ, שמציאות כל הפרצופים הוא רק מהם. ואין לומר ג"כ שהכוונה הוא על גילויים ותמצית אורם, כי א"כ הרי הוא אינו מהט"ר דב"ן לבד, אלא שהוא מהמ"ה ג"כ, כי גילויים ותמצית אורם דכל אור המ"ה והט"ר דב"ן הנה הוא מתגלה ויוצא בעטרה בסופו, והוא האור החסד דאתגלי בפומא דאמה וכנ"ל. ועוד כי אם נאמר דענין ייחס העטרה למהיטבאל והט"ר דב"ן הוא רק על גילוי אורם המתגלה בו, ואין להעטרה בחי' מיוחדת פרטי בהם אלא גילוי אור הכללי דכל כללות אור התיקון המתגלה בו, הנה צריך ביאור עדיין, כי מפני מה מתייחס העטרה לבחי' כתר להנוק' כנ"ל מהגר"א והאריז"ל, כי הרי במה שהעטרה הוא מהט"ר דב"ן, והנוק' היא רק מהמלכות דב"ן, א"כ הרי אינו ראוי לייחס העטרה להכתר שלה לבד, אלא לכלל הט"ר כולן שלה. ומה גם כי הרי כשם שהחסד דכורא גניז בפומא דאמה יסוד שלו, כן ג"כ החסד דנוק' גניז ביסוד שלה כמ"ש הרב בשעה"כ יוה"כ (דרוש ג דף ק"א ע"ג), יע"ש עוד (קו ע"ב), וכן הוא בדברי הגר"א בספד"צ (פרק ג ד"ה וי"ה קונטרין נו ע"ט) ע"ש בסופו³¹⁹. וא"כ הרי הוה הגילוי דהט"ר דב"ן בעטרת הנוק' ג"כ, והם שניהם שוים בגילוי אור התיקון שבהעטרה, וא"כ הרי באיזה בחי' אמרו שהעטרה (נא ע"ב) דו"א הוא משמש להכתר דהנוק'.

והרי לנו ד' הערות בענין הנוק' הצריכים ביאור, אמנם הנה כולם הם תלויים בענין שורשה אשר בעולם הנקודות וכמו שיתבאר לפנינו על כל אחד ואחד נימוקו ושעמו בעזרת ה' ית"ש למען שמו יתברך ויתעלה לעד אמן ואמן.

[1]

כדי לבאר ולברר הכל נקדים שהנוק' נבנית אחרי התיקון מהמלכות דה' ספירות דז"א, ולכן היא בסוד מעשר, אפילו שהיא סוף כל בחינה ובחינה אבל אחרי שכל כוונת גילוי הספירות אליה, לכן אחרי שהניחה שרשה בו בכל הקו האמצעי כדי לשהירש יחודם היא יצאה לפרצוף בפני עצמה כדי לצאת לגילוייה בכל פעולותיה.

וכדי לבאר ולברר את כל ההערות הנז', נתחיל ונאמר כי הנה נודע הוא מבנין הנוק' לאחר התיקון, כי הנה היא נבנית ונעשית מהמלכות דה' ספי' דז"א, ולכן היא בסוד מעשר שנוטלת אחד מעשר מכל ספירין דיליה. ומזה הוא כל בניינה, כי הם הי' ספי' שבה, כמ"ש בתיקונים (תיקון ס"ט קלד ע"ב) דכל עשר ספירין יהיבו בה כל חד חולקיה, ומאי חולקיה אלא כל ספירה יהיב בה עישור דיליה, דכל ספי' סליק לעשרה ויהיבו לה כל חד וחד עישור דיליה, אשתארו אינון תשע, תשע וכל חד וחד אשתלים בה לעשרה, ובנין דא מעשרין חד מעשרה (כי בזה מקיים בניינה לעילא), ובנין דאידיה כלילא מכלהו אתמר

³¹⁹ ז"ל: ואמר י' זעירא בגווה אשתכח - ר"ל בתוך ערייתה, שי' זעירא הוא יסודה, בעטרת שלה כידוע, וכמו שיר"ד אתגלי בפומיה דאמה, כן הוא בה כידוע..

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בה אהבת כלילותיך כלילא מכולא כו', ע"ש³²⁰. וע' עוד בתיקון כא (דף סא ע"ב) אמר שם ג"כ כי כל ספירין כל חד איהו תשע ומלכות בה אשתלים כל חד לעשר, וע"ש עוד ובהגר"א שם³²¹, ובדברי הרב בשער מיעוט הירח בתחילתו (פרק א).

והענין הוא, כי הנה נודע הוא מהג' כלים שבכל פרצוף וכן הוא בכל ספירין, והם בחי' בריאה יצירה עשיה שבכל פרצוף ובכל ספירה, ובתוכם הנה הם הנר"נ שבכל פרצוף ובכל ספירה, שהם חב"ד הג' נהי"מ שבכל פרצוף, ובכל ספירה חב"ד בריאה, הג' יצירה, נהי"מ עשיה. והאצילות הנה הוא החיה והיחידה שהם אין להם התלבשות בהכלים, ע' שער המוחין (פרק יב סמוך לסופו) ובכ"מ.

ומה שחשבנו חב"ד לבריאה, והרי הוה החכמה ג"כ בבחי' בריאה, הוא אחר שירדו הפרצופים כל א' לצורך מטה, וירדו אבא ואימא מהגרון ולמטה, וז"א ירד מהטבור ולמטה, והנוקבא ירדה במיעוט הירח בסוד בהמה. אבל בעצמותם וכן הוא עיקרם, לעולם שאבא הוא בסוד חיה נשמה לנשמה והוא אצילות, בינה בריאה, וז"א הוא מהדעת ולמטה (ע' רפ"ח פרק ב ודרושי הפרצופים דרוש ב) והוא יצירה, וכן הנוק' הנה מעצמותה הנה היא כולה באצילות לעולם, והיא מושרש בכל הקו האמצעי, בפה ובטבורא דליבא ובעטרה³²², אך ע"י ירידתה למטה היא בבחי' עשיה. ועכ"פ הוא כי כל ספירין לאחר התיקון הנה היא שלימה מכל בחי' אבי"ע, והם כח"ב (או חב"ד) הג' נהי"מ שבה, ע' שער הפרצופים (דרוש ז) ושער פרטי עי"מ (פרק א ע"ש בסופו) וכמו שיתבאר עוד למטה.

והנה זהו שאמר התיקונים הנ"ל שהמלכות היא בסוד מעשר, כי הנה פרצוף המלכות שהיא נוק' דו"א, אשר מתחילת אצילותה הנה יצאה היא מיוחד עמו בסופו ובבחי' ספירין העשירית אליו, וכנודע מסדר אריגתה שיצאה מתחילה בסוד פסיעה לבר (והר בלק רג ע"ב), והוא בהו' זעירא שבהה' דהבינה, ואח"כ נתייסד שורשה בו בהעטרה שבו וכנודע כ"ז מדרושי הנוק'. וכ"ז הוא הכל משום שהיא באמת רק ממנו עצמו ספירין העשירית שבו. אמנם באשר שכל הכוונה הוא רק עליה, שכל יציאת העליונים ממנה הוא רק כדי שתתגלה היא וכנ"ל אות ב' ג', לכן אחר שהניחה שרשה בו בכל הקו האמצעי שבו העולה עד א"ס, וכדי להשריש יחודם זכ"ז לנצח באור א"ס המיוחדם, הנה יצאה היא ג"כ לפרצוף

³²⁰ ז"ל בשלמות: ועוד אתמר בה בשכינתא תתאה נעשה אדם בצלמנו כדמותנו דתהא כלילא מכל ספירין דכל עשר ספירין יהיבו בה כל חד חולקיה ומאי חולקיה אלא כל ספירה יהיב בה עשור דיליה דכל ספירה סליק לעשרה ויהבו ליה כל חד וחד עשור דיליה אשתארו אינון תשע תשע וכל חד וחד אשתלים בה לעשרה ובגין דא מעשרין חד מעשרה ובגין דאיהי כלילא מכולהו אתמר בה אהבת כלילותיך כלילא מכלא ולבתר דאתכלילת מעלאין אתמר בה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובהמה ובכל הארץ אתכלילת בתתאין ואפילו בכל קליפין דסטרא אחרא אתלבשת לקיימא בה ומלכותו בכל משלה ובכל מה דאתלבשת אתכלילת (נ"א אתקריאת) בשמיהא הא הכא אדם דעשיה ויצירה.

תרגום: ועוד נאמר בשכינה התחתונה נעשה אדם בצלמנו כדמותנו שתהיה כלולה מכל הספירות שכל עשר הספירות כל אחת נתנה בו חלקה ומה חלקה אלא כל ספירה נתנה בו עשור שלה שכל ספירה עולה לעשרה ונתנו לו כל אחת ואחת העשור שלה נשאר הן תשע תשע וכל אחת ואחת השתלם בה לעשרה ולכן מעשרים אחד מעשרה ומשום שהיא כלולה מכלם נאמר בה אהבת כלילותיך כלולה מן הכל ואחר שנכללה מן העליונים נאמר בה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובהמה ובכל הארץ נכללה בתחתונים ואפילו בכל הקלפות של הצד האחר התלבשה לקיים בה ומלכותו בכל משלה ובכל מה שהתלבשה נכללה (נקראה) בשמו הרי כאן אדם של עשיה ויצירה.

³²¹ ז"ל: אבל כל ספירין כו' - ר"ל, מ"ש למעלה דאתפליגת לט' נקודין וכד כו': דאין ר"ל דאתפליגת לעשר דנשאר לה חלקה דבאמת ל"ל מגרמה כלום (זהר ח"א קפ"א ע"א) אלא דאתפליגת לט' נקודין בלבד וכל הט' אברים נוטל כ"א חלקו מהזרע אלא שכל א' נוטל ט' חלקים מנקודה דיליה והיא נוטלת העשירית מכולם והוא זרע היורד ביסוד ונותן לנקבה זרע המעשר זרע ומלכות בה אשתלים כו' לכן היא שלימה דכל חד וכן האברים דנוק' הן כ"א עשירית מאבר דדכורא באור הפנימית זרע וכולא אתמשיך לגביה כו' כנ"ל כל המעשר ור"ל בזה שזהו יו"ד של גי"ד.

³²² עי' זהר תרומה קנח ע"א הובא בכללים א' והייתי עייף אז ד"ה "ובנה"י היא בעטרת היסוד".

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בפנ"ע, וכדי לצאת לגילויה בכל פעולותיה אשר כוון בה המאציל ית"ש מאז ומתחילה, ונעשה כ"ז ע"י שהנהגת התחתונים הוא רק על ידה בהיותה לפרצוף בפנ"ע. והנה על זה מלמדינו התיקונים כי הנה יציאתה מבחי' ספי' אחת שהיא ספי' העשירית להעשות ולהבנות לפרצוף שלם שהוא בי' ספי', הנה הוא ע"י שכל המ' ספירות דו"א אשר כל א' הוא כלול מאבי"ע³²³, שהם כח"ב חג"ת נהי"מ, והם ג' כלים ונר"נ עם חיה ויחידה שבכל א' וכנ"ל, הנה נותן כל א' את המלכות שלו למלכות העשירית, ונעשית ע"י זה פרצוף שלם מי' ספי', ונשאר (נא ע"ג) ז"א רק בט' ספי', אשר כל א' הוא מט' ט', והיא משלימתו לעשר הן בכללו שהוא ט' ספי' והיא העשירית אליו, והן בפרטי המ' ספי' שבו שכל א' הוא מתשע ובה הוא העשירית דכל א'. וכ"ז הנה הוא כדי שיהיו קשורים זב"ז לעולם אחרי שהיא רק עצם מעצמיו ובשר מבשרו, והם שניהם יחד רק פרצוף שלם מי' ספי' שלמים.

[ז]

קשה איך אפשר להגיד שזה שלימות המלכות, הרי כל בחינותיה הם רק מלכות, אם כן הם חסרים הט"ר? ועוד אינו דומה המלכות שניתוסף בה למלכות העיקרי שבה, שהעיקרי היא ספירה אחרונה של ז"א והט"ר הם פרטים של ספירה של ז"א? הזכרנו שהמלכות מושרשת בכל הקו האמצעי דו"א ברביעי לכל תלת, אם כן באמת לעצמה נשאר רק המלכות שלה, והיא נשלמת על ידי החו"ג שיוצא מהתנה"י דו"א לכל א' וא' ואז היא מתגדלת, וחוזרת פכ"פ אחר התיקון.

אמנם הנה יש להעיר בזה בשתיים: א', הוא כי איך אמרנו שהיא בי' ספי' שלימים ע"י התשעה מלכיות הניתוסף בה, כי הרי מה שניתוסף בה, הנה הוא רק המלכיות לבד של כל ספי', וא"כ הרי אינן ספי' גמורים כלל, כי ספירה גמורה הוא רק כשהיא שלמה מכל בחי' אבי"ע שהם כח"ב חג"ת נהי"מ, שהם כל הנר"נ ח"י, כמ"ש בשער הפרצופים (דרוש ז) וכנ"ל, אבל המלכיות לבד הרי הם אינם ספי' גמורים כלל. ב' כי הרי אינה דומה המלכיות הניתוסף בה להמלכות העיקרי שבה, כי המלכות העיקרי שבה שהיא ספירה העשירית דו"א, הרי היתה מוכנת להיות ספי' שלימה ככל הי' ספירות דו"א, והרי היא מעצמותה ראויה להיות שלימה מכל בחי' אבי"ע שהם נר"נ ח"י שהם מכל בחי' הי' ספי' כח"ב חג"ת נהי"מ כנ"ל. אבל המלכיות הניתוסף בה, הם מעצמותם ג"כ רק המלכיות לבד שבכל א', שהיא העשירית שבכל א' וכנ"ל, והרי אינו דומה המלכיות הניתוסף בה להמלכות העיקרי שבה.

אמנם בזה הנה יש לומר כי הרי אמרנו לעיל שהמלכות הנה היא מושרשת בכל קו האמצעי דו"א בהג"ר שבו, והוא בסוד קשר של תפילין סוד לאה, וכן בהפה שהוא מלכות כמ"ש אליהו זל"ט (תיקון י"ט ע"א), והנה שם הוא בחי' הכח"ב שבה. ואח"כ היא מנחת שרשה במקום החזה שהוא בטבורא דליבא בהגומא אשר בין ב' צלעות הלב, ועל זו אמרו באדר"ר (קמא ע"ב) כי מטבורא דלבא דו"א נקיב ואתעבר בניסא אחרא (ר"ל מאחוריו) ותיקין פרצופא דנוקבא עד טבורא דגופא כו', ע"ש³²⁴, ושם הנה הוא שרשה שמנחת בו מהחג"ת שבה. ואח"כ בעטרה דו"א מנחת שם שרשה מהנה"י שבה, וא"כ הרי נשאר לעצמותה ג"כ רק המלכות לבד, והרי היא שוה בזה להמלכות דהט' העליונים שהם

³²³ פרקי הצלם (רפ"ב) ודרושי אבי"ע (ר"פ י"ג).

³²⁴ ז"ל בשלימות: תאנא אתפשט האי תפארת מטבורא דלבא ונקיב ואתעבר בניסא אחרא ותיקין מפרצופא דנוקבא עד טבורא ומטבורא שארי ובטבורא שלים תו אתפשט האי תפארת ואתתקן מעוי דדכורא ועייל ואתתקן בהאי אתר כל רחמין וכל סטרא דרחמי תרגום: למדנו: זו התפארת נתפשטה מטבור הלב, ושם עשתה נקיב, עובר לצד האחור ותיקן את פרצוף הנקבה עד הטבור. ומהטבור מתחיל ובטבורא נשלם. עוד נתפשט זה הת"ת ותיקן המעיים של הזכר ונכנס ונתקן באותו מקום, כל הרחמים וכל צד הרחמים.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

נמשכים כולם בה כל הט' מלכיות שבו, ועם המלכות העשירית הרי הם י' מלכיות, ומהם נבנה פרצופה כולה כל הי' ספי' שבה.

אמנם מה שהערינו, כי הרי כל ספי היא צריכה להיות כלולה מכל אבי"ע שהם כח"ב הגי' נהי"מ, והמלכיות לבד אינם ספי' גמורים כלל, ואינם אלא רק בבחי' נקודות קטנות לבד כמ"ש הרב בשער הפרצופים (דרוש ז), הנה ענין מה שנעשית ע"י הי' מלכיות לפרצוף גמור מי' ספירות גמורים, הנה הוא באמת רק ע"י החו"ג מהתנה"י דו"א הנמשך בה בכל נקודה ונקודה שבה, ומזה הנה נבנית ונתקנת כל נקודה להיות לספירה גמורה, כמבואר כ"ז בדרוש אמב"ח (ע"ח תיקון הירח פרק ד). ועי"ז הנה נבנית כל פרצוף הנוקבא ונתקנה עי"ז ונשלמה בכל שלמותה וגדלותה עד שחוזרת עמו פב"פ, והוא הכל ע"י החו"ג שביסוד דאימא המתגלה בחוזה דו"א, ועי"ז נתקן הנוק' מהתנה"י דו"א, כל נקודה ונקודה שבה לספי' גמורה, ונתקנת לפרצוף שלם, כמבואר כ"ז בשער תיקון הנוק' ובשער הירח וכנודע. ונמצא כי הגם שהמלכיות דו"א הם באמת העיקרים בה, אך תיקונה ושלימותה הוא רק ע"י אורות החו"ג שניתוסף בה מלמעלה תמיד.

ודע עוד כי מה שאמרנו כי בנין הנוק' הנה הוא מהי' מלכיות דו"א, הנה אין הכונה שהיא נטולת אותם אחר שנשלם הוא בהם ואחר שיצאו בו בגילויים, וכמו שמשמע לכאורה בדברי הרב במיעוט הירח (פרק א בהמ"ק שם) ע"ש, כי הרי תחילת בנין הנוק' הנה הוא עם תחילת בנין הז"א ביחד, ונמשך מציאות שניהם יחד, כי נארגים שניהם כאחד מתחילת יצירתם וכמ"ש בזוה"ק בלק (רג ע"ב) ומההוא זמנא דהוה במערה דאמיה מסטרא דיליה אתמתח ואושיט פסיעה לבר יתיר (שהוא שורש הנוק') כו', כיון דהוה במערה דאמיה אושיט פסיעה לבר כו' כו', ע"ש³²⁵. והוא סוד הו' זעירא שבתוך הה' ראשונה דהבינה, ובו הוא הפסיעה לבר, והוא (נא ע"ד) על שרשה אשר גם בהבינה עצמה וע' פע"ח שער התפילין (פרק מז דרך ב' ג') וכן בשעה"ק (דף נ ע"ב וע"ג). ומאותו הפסיעה לבר היא נתקנת בעת עיבור זו"ן למציאות עמרת היסוד שבו, ואח"כ נתקנת עמו בעת היניקה בהת"ת שבו ובסוד צלע³²⁶, ואז הנה היא מדה אחד שלימה כשיעור ספי' הת"ת דו"א, והיא אז הה' תתאה של השם³²⁷ טפלה אליו, כי היא אז רק כשיעור מדה אחת שבו ודבוקה עמו. אמנם אותה המדה הנה היא כלולה מי' נקודות שהוא מכל הי' מלכיות שבו, והיא מקבלת תיקוניה ממנו לאט לאט עד משך י"ב שנים ויום אחד, ואח"כ נשלמה בעת הנסירה כמ"ש בתיקון הנוק' (פרק ג ושם פרק ו), ובכל משך זמן הזה הנה נתקן כל נקודה ונקודה מהי' נקודות הכלולים בהמדה אחת שבה שהם מהי' מלכיות דו"א כנו', הנה נתקן כל נקודה ונקודה בסוד סדר אמב"ח, ונשלם כל נקודה לספי' שלימה בכל האבי"ע שבה. ועי"ז הנה היא נגדלת וחוזרת עמו פב"פ, ונעשה כל מציאותה ובניינה ותיקוניה הכל מהי' מלכיות דו"א, מהמלכות של כל ספי' וספי' שבו, ר"ל כי כל מה שהיה ראוי לצאת בו למציאות המלכות דכל ספי' שבו הנה זה היה נמשך להנוק' למציאותה ולבניינה, והרי נעשית היא רק מהמלכות שבו, ר"ל מה שהיה ראוי להיות להמלכות שבו, הנה כ"ז נמשך אליה, כי נעשה מכ"ז פרצוף בפנ"ע שהוא פרצוף הנוק'.

וכן גם מה שאמרנו לעיל כי שלימותה וגידולה הנה הוא ע"י אורות החו"ג שבהתנה"י דו"א, מהנה"י דאימא המתלבשים בו, כמבואר בדרוש אמב"ח (ע"ח תיקון הירח פרק ד) ובתיקון הנוק' (פרקים ה ו) וכנ"ל, הנה גם כל אורות החו"ג הנמשכים ממנו אליה,

³²⁵ עי' לעיל הערה 306.

³²⁶ עי' הערה 322.

³²⁷ ע' בהגר"א בספד"צ כו ע"א בדברי ביאור רבינו ז"ל, את המאור הגדול שמשא, ואת המאור הקטן סיהרא במיעוטה, שנעשית ראש לשועלים, ונקראת שם אלקים, דבאצילות נקראת ה"א אחרונה של הו"ה, זנב לאריות, ובירדה בבריאה נעשית ראש לשועלים לעולמות ב"ע, ששם שועלים מחבלים כרמים, דבאצילות לא יגורך רע כמ"ש בתיקו"ז ובתז"ח בכמה מקומות, עכ"ל.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנה הם ג"כ רק מה שמתייחסים להמלכות שבו, ר"ל להמלכות שהיו ראויים אליו כנוז. כי כל עיקר מציאותה וכן גם כל שלימותה ותיקונה הוא לעולם רק מהמלכות שבו, ר"ל מה שהיו ראויים להיות למציאות ולתיקוני המלכות שבו, הנה כ"ז יצאו לעצמן להעשות מכ"ז פרצוף בפנ"ע שהוא פרצוף הנוק'. ובוזה הרי נמצא כי רק היא משלמת אותו לי, כי זולתה הוא רק תשע תשע, והם שניהם אח"ד, א"ח ד', איהו א"ח כליל תשע ספירין, מלכות ד' עשירית ליה, כלילא מעשר שהם עשר אותיות דשם מ"ה (כי היא כולל אותו בתוכה), ואיהי ד' כלילא מארבע אתון דאינון יהויה ב"ה כו' כו' כמ"ש בתיקונים תיקון מז (דף צד ע"א). ועכ"פ הוא כי מה שאמרנו שהנוק' נוטלת את כל המלכות דז"א ומהם הוא כל בנינה, הנה אין הכוונה שהיא נוטלת אותם אחר שהם מתגלים בו ואחר שנשלם הוא בהם, אלא הכוונה הוא רק על שהיו ראויים אליו, כי כל בחי' המלכות שהיו ראויים אליו הנה הם יוצאים לעצמן להעשות מהם פרצוף הנוק', והם יוצאים לצורכה תיכף מתחילת אריגתם דהזו"ן, כי הנה נמשך כל בחי' מלכות ומלכות הראויה אליו, הנה יוצא מתחילה רק אליה ובשבילה ודי בזה, ודע כ"ז.

וכל זה הנה הוא לאחר התיקון, אשר יצא כל ספי' וספי' בג' כלים, ובכל האורות דנרנח"י. ונשלם כל ספי' בכל בחי' אבי"ע, שהם כח"ב חג"ת נה"ימ, וכל פרצוף הוא יצא ונשלם בי' ספי' שלימים מיוחדים זב"ז להעשות אחד בכל פרצוף. ולכן המלכות דז"א כשנעשה מהם פרצוף הנוק', הנה היא רק חלק ממנו, והם שניהם אח"ד, א"ח ד' כנוז. ועי"ז הנה תמיד עיניו עליה, כי היא עצם מעצמיו ובשר מבשרו, וכן היא, גם היא³²⁸ רק אליו תשוקתה, כי הוא יסודה ועליו היא תלויה תמיד. אך כ"ז הוא רק לאחר התיקון, משום שהם נארגים יחד, וכל גידולה הוא ממנו, וכן כל תיקונה ושלימותה כנוז.

[ח]

אבל בעולם הנקודות גילה כל מה שעלה במחשבה לפניו, והם שרשים הראשונים לכל המציאות כולם, ויש ו' מיני מלכים עתיק א"א או"א וזו"ן, עתיק א"א ואבא הם שרשי האצילות שבכל עולם, ואמא וזו"ן הם שרשי בי"ע שבכל עולם, וג' מקבילים לג' שמתתם בירידתם לבי"ע והג' באצילות יתקנו אותם לבסוף, אבל אמא בכלל בי"ע רק ע"ד הממוצע שעיקר אמא מהג"ר, ומצד זה שהיא מולידה הו"ק נחשב בתוכם, ולכן הגר"א מחשיב אותה כשביעית בהיכלות, וכן ברקיעי³²⁹, ומש"כ באר"י ששבת היא מלכות זה רק על ידי הבינה שמאיר לה, כי עיקר שבת הוא בבינה.

אמנם בעולם הנקודות, אשר גילה אז המאציל ית"ש כל מה שעלה במחשבה לפניו, ולא עוד אלא כי גזרה רצונו עליהם להיותן הם סיבה לתכלית המציאות כולו ולתכלית גילוייו כולם, ונתגלה אז בהם לייסד את כל הבריאה כולה עליהם, להיות הם השורשים הראשונים לכל המציאות כולם אשר מן העולם ועד העולם, ולכן הנה יצאו אז רק המלכות לבד דכל א', כי הם אשר נאצלו ממנו ית"ש להיות הם השורשים הראשונים הסבה לכל וכנ"ל אות ב' ג'. ונודע (שבידה ו) הוא כי הנה היו (נב ע"א) ששה מיני מלכים: עתיק, א"א, או"א, זו"ן. והיו בכללות ופרטות ופרטי פרטות. וג' מהם, שהם עתיק א"א אבא, הם לשרשי האצילות שבכל עולם, וג' מהם שהם אימא וזו"ן הם לשרשי הבי"ע שבכל עולם. כי ישנם אבי"ע ג"כ בכללות ופרטות ופרטי פרטות. ולכן הנה ישנם בכלם אצילות ג"כ, ג' בחי' כנגד הג' בחי' בי"ע שיצא מהם, ע' פנימיות וחיצוניות (תחילת דרוש ב) במ"ש הרח"ו שם, גם דע כי ג' כלים דחיצוניות כו' וג' כלים דפנימיות כו', ע"ש³³⁰. אך עתיק א"א ואבא שאמרנו, הנה הם אינם בבחי' כלים כלל כנודע, אלא שהם שרשים, ר"ל

³²⁸ נראה למחוק. שמאי?

³²⁹ הגר"א נמצא בסד"צ (&), ועי' שם בהערה שלנו שכונתו לדעת המתפשט ששרשו בישו"ת*
³³⁰ ז"ל: גם דע כי ג' כלים דחיצוניות הם כנגד בי"ע שבז"א, ולכן כנגד ג' כלים, ובתוכם נר"ן שהם מלכות ות"ת ובינה, שהם בי"ע, שהם כנגד רוחניות ג' עולמות בי"ע. וג' כלים של פנימיות הם כנגד אצילות דז"א, שגם הוא יש בו ג' בחי', בינה ת"ת ומלכות שבו, ובתוכו נר"ן דבחי' האצילות עצמו, והם י' הו"ת המנוקדות בקמץ ופתח כו' כנזכר בתיקונים (קנא ע"א).

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שהם השורש להג' כלים פנימים שאמר הרח"ו שם, ע"ש. אך עכ"פ הוא כי הם ג' בחי' באצילות ג"כ, כי עתיק וא"א הם ב' בחי', כי הם הב' בחי' שבכתר, כי עתיק הוא גילוי ית"ש אשר בבחי' ממוצע מא"ס לאצילות, וכנגדו הוא בהיכל קה"ק שבעולם הבריאה שהוא הכתב"ד דבריאה, ושם הוא האדם היושב על הכסא שהוא עתיק דבריאה, וכמ"ש בדניאל (ז ט) ועתיק יומין יתיב, ע' ספד"צ (סוף פרק ג כח ע"ב) בהגר"א שם³³¹, ובדברינו בדע"ה ח"ב דרוש ה' ענף א' סי' א' וסי' ו'. והוא הממוצע המיוחד האצילות עם הבריאה, כי מזה הנה הוא אור שכינתו ית"ש השוכן למטה, ומלא כל הארץ כבודו (ישעיה ו ג). וכן הוא עתיק דאצילות, הנה ממנו הוא אור א"ס המתיוחד באצילות, ולכן הנה היה בחי' מלכים בעתיק ג"כ, כי שם הנה הם בסוד, כך עלה במחשבה לפני (מנחות כט ע"ב), ובסוד הנאמר בדניאל (ז ט) ועתיק יומין יתיב וגו' כרסיה שביבין די נור גלגלוי נור דליק³³², כי הוא יתיב עליהן לאכפיא לון³³³, כי משם הנה הוא כל המתקת הדינין וביסומם ותיקונם. וזהו ג"כ הענין מה שהיו ג' בחי' באצילות נגד הג' בחי' דבי"ע כנוז, כי נודע הוא כי כל מיתתם ושבירתם וקלקולם הוא רק בירידתם בבי"ע, ולכן היה כנגדם ג' בחי' באצילות ג', שהם שרשם, כי הוא ג"כ כדי לאכפיא לון ולהמתיקם ולבסמם ולתקנם.

והנה כנגד המלכים דאימא הנה הוא למעלה המלכים דעתיק, ואימא הוא שורש עולם הבריאה, אימא עלאה מקננא בכורסיא (תקו"ז כד ע"ב), ונמשך התיקון דהבריאה מהאימא, והתיקון דהאימא הוא מעתיק. והמלכים דז"א הוא כנגד המלכים דא"א, וז"א הוא שורש היצירה, ז"א מקנן ביצירה (שס), ונמשך התיקון דיצירה מז"א, והתיקון דז"א הוא מא"א. והמלכים דהנוק' הוא כנגדם למעלה המלכים דאבא, והנוק' הוא שורש העשיה, מלכות מקננא באופן (שס). והיא בחי' עתיק שם כמ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור (סוף פרק א), וע' דברינו בדע"ה ח"ב דרוש ה' ענ"א סי' ח' ע"ש. והנה נמשך התיקון דהעשיה מהנוק' דז"א, ותיקון דהנוק' הוא מהאבא, הי' דאדנ"י מהי' דהו"ה, וכנודע בסוד הכתוב ה' בחכמה יסד ארץ (משלי ג יט).

וכן היה כ"ז באמת ג"כ במדרגת העולמות שקודם החטא, הנה עלה אז העשיה במקום הנוק', והנוק' עלתה אז במדרגת אבא, והיצירה עלה אז במקום הז"א, וז"א עלה במדרגת א"א, והבריאה עלה במקום אימא, והאימא עלה במדרגת הרישא תניינא שהוא עתיק (ע' שער המלכים פרק ה, וכן בסדר אצילות בקיצור פרק א), וכמ"ש כ"ז בדע"ה ח"ב דרוש ג' ענ"ט ושם דרוש ד' ענ"ה סי' ב'.

ועכ"פ הוא, כי הנה ענין היצירה מיני מלכים הנה הם ג' בבחי' אצילות וגו' בבחי' בי"ע, כי האצילות הוא שרשם, ושם הנה הם ממותק בערך הבי"ע, ומשם הנה הם מתתקנים תמיד, ומזה הנה נמשך ג"כ מה שעולים גם עתה עד"ז בכל מנחת שבת, שאז הנה הוא תכלית עלייתם עתה, ועולים אז ז"א בא"א, ונוק' באבא, ועולם הבריאה במקום אימא, והיצירה במקום ז"א, והעשיה במקום הנוק' דז"א כמ"ש בשעה"כ (דף עה ע"ב וע"ג)³³⁴, והוא הכל מסיבת תיקונם דמלכי הבי"ע ע"י המלכים דאצילות, ומתתקנים גם

³³¹ ז"ל: ואמר וכתוב ועל כו' - כלל האדם יה"ו, על הכסא ה' אחרונה, וז"ס וע"י יתיב כורסייה כו', שע"י יתיב על הכסא, כמ"ש בא"ר (קל ע"א) ע"ש, וז"ס שאדה"ר נתגלגל בג' אבות, כמ"ש בתיקונים (קכח ע"ב) שאדם הוא כלל כל האצילות כמ"ש כאן, יה"ו נקראין אדם, וכן האבות כוללין כלל כל האצילות ונתתקן בהן.

³³² חזה הוית עד די כרסון רמיו ועתיק יומין יתב לבושה כתלג חור ושער ראשה כעמר נקא כרסיה שביבין די נור גלגלוי נור דלק:

תרגום: הייתי רואה עד שכסאות עלו וזקן ימים יושב מלובש כשלג לבן ושער ראשו כצמר נקי כסאו ניצוצי אש גלגליו אש דלוק.

³³³ יושב עלינו לכפות אותם מלשון האד"ר קכח ע"ב.

³³⁴ בענין עליית עולמות שזה לא עלייה ממש שזה כעין מיתה, אלא גידול כדי לתפוס מקום יותר עליון, וע"י לעיל יז ע"ב שמביא מקורו מפרצופים דרוש ו' בהשמ"ש האחרון שם, ובמוחין פ"ה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

עתה תמיד ע"ד הנז', אלא שעתה הנה הוה כל תיקונם רק בהפנימיות ולא בהחיצוניות כנודע (שעה"כ נט ע"ב). ולכן הנה הוה עתה ג"כ כל עלייתם רק לפי שעה, כי מתתקנים בכל שבת רק תיקוני דאותה השבוע, אבל שאר כל הבירורים דהנצוצין אשר עד ביאת המשיח עדיין הם למטה, ובאשר שעיקר אחיותם הוא בהחיצוניות כנודע (ע"ח עקודים ב), ולכן אין עלייה עתה כלל בהחיצוניות אלא רק (נב ע"ב) בהפנימיות, כי הם מתתקנים תמיד, שאין רגע בלא תיקון, ונמשך תיקונם מאצילות לבי"ע, ר"ל מאצילות דכללות ופרטות להבי"ע דכללות ופרטות וע"ד הנז'.

ודע עוד כי הגם שאמרנו כי המלכים דהאימא הם ג"כ מכלל המלכים דהבי"ע, וכן אמר הרב ג"כ בדרושי אבי"ע (ריש פרק יג) כי בינה היא בחי' בריאה ע"ש, וכן הוא בכ"מ. הנה האמת הוא כי הם רק ע"ד הממוצע, כי עיקר האימא הרי היא מהג"ר שהם כולם נסתרות (תיקו"ז יט ע"א), והיא עצמה בכלם ג"כ רק מכלל האצילות שבהם, ומה שחושב הרב בפנימיות וחיצוניות (דרוש ב) ובכ"מ את הבינה מכלל הבי"ע, וכן אמר ג"כ בדרושי אבי"ע (ריש פרק יג) וכן בפרמי עי"מ (סוף פרק א), כי בינה בריאה וחכמה אצילות, וכן אמרו בתיקונים (תיקון י דף כד רע"ב) דאימא עלאה מקננא בכורסייא, וכן הוא נודע ג"כ כי נר"ג ח"י הם מכללות העולמות א"ק ואבי"ע, וכן הם מהה' פרצופים א"א או"א זו"ן, והוה הנשמה מבריאה שהוא מבחי' אימא, וכן אמר אליהו זל"ט (שס יט ע"א) חכמה מוחא בינה לבא, והלב הרי הוא בהז"ת (ע' מוחין דצלם פרק ז מ"ש שם ובזה תבין כו'³³⁵).

הנה כ"ז הוא רק על התפשטות אורה שמתפשט בהבריאה, וגם הוא רק ע"י התלבשות בהמלכות דאצילות, ועי"ז הנה היא מקננא בבריאה כמ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור (פרק א). ומזה הנה נעשה בעולם הבריאה כל אור הנשמה הכללית, והוא מהתפשטות אור הבינה המתלבש בהמלכות. אבל עצמות הבינה, הנה היא לעולם מהג"ר, והיא לעולם ג"כ מבחי' אצילות. ^[336] וכן הוא מבורר בזה"ק (בראשית כב ע"ב) בדברי הרשב"י, כי אימא עצמה הנה היא ג"כ באורח אצילות לעולם עש"ה. אמנם כי הנה ע"י התפשטות דהבינה והתלבשותה בהזו"ן, הנה היא בבחי' ממוצע בין אצילות דכל בחי' לבין הבריאה דכל בחי', וכן הוא בהקדמת זוהר בראשית (דף א ע"ב) שאמר שם כי בינה נקרא עתיקא דקיימא לשאלה, ואמר שם האריז"ל במאמרי רשב"י (ו ע"א) כי כל הג"ר נקראים עתיקין, ובינה נקרא עתיקא דקיימא לשאלה, ע"ש הו"ק הנבראים ממנה, אבל לא בעצמותה כי נעלמה מאד, ואמר שם כי בבחי' עצמה היא נקראת סתים עתיקא. ואמר שם עוד, כי הג"ר שבבינה אין בהם השגה כלל, והיא סתים עתיקא, וגם ו"ק שבה אין בהם השגה רק בהתלבשם בז"א כו', ע"ש. וכן אמר ג"כ הג"ר בספד"צ (פרק א בד"ה בראשית

בהשמ"ש, וכן עי' ביאורים ח"א לד ע"ד שמביא מקורו מרחובות הנהר (בדף ח ודף ט מדפוס ווארשא תרנ"א).

³³⁵ ובזה תבין ב[זהר] נשא (דף קכג ע"ב) כי או"א הם מוחא ולבא דאינון מלגאו, וזו"ן הם גופא ורישא מלבר. ונראה, כי הג"ר שהם חב"ד דז"א עצמו הם המוחין, והם הנקראו פנימיות, אך החיצוניות, אפילו בראש עצמו נקרא ז"א. ובזה תבין מ"ש במ"א, כי לעולם אינו רק ו"ק דחיצוניות, ונגדלין ונחלקים לפרקים, ומהם עצמן נעשה ג"ר. נמצא, כי בחי' החיצוניות אינו רק ו"ק לבד, אלא שנחלקים ל"ס, אך המוחין הם הפנימים, הם ל"ס גמורות. נמצא שמתלבשים ל"ס גמורות פנימים בר"ק חיצונים. וע"י הרושם שעושין ל"ס פנימים המתלבשות בתוכם נרשם בר"ק בחי' ל"ס ג"כ, אך אינם רק ו"ק לבד בחיצוניות. נמצא, כי החסד הקצה הא' דחיצוניות נכנס ספירת החכמה שלימה דפנימיות בב' שלישים הראשונים שבו, ונקרא ספירה גמורה א', אף בחיצוניות, עם שאינו רק ב' שלישים. ושליש התחתון דחסד עם שלישי א' דנצח דחיצוניות נכנס בהם ספירה שלימה דחסד דפנימיות, ונקרא החיצוניות ג"כ ספירה גמורה ע"י הפנימיות. וב' שלישים תחתונים דנצח דחיצוניות נכנס בהם ספירה שלימה דנצח דפנימיות, ונקראו חיצוניות ג"כ ספירה גמורה ע"י הפנימיות. ועד"ז בקו שמאל ובקו האמצעי, והבין זה היטב.

טו מאטש??

³³⁶ אין סוגר בדפוס הישן ונוסף על ידי המו"ל מסברתו מאחר ויש סוף סוגר בשורה הבאה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ברא שית עליהו ח ע"א) כי זהו הענין מה שהבינה נחשב מכלל הז' היכלות, והיא היכל הז' כמ"ש בתיקונים (ריש תיקון יא כז ע"א) כי הו"ק הם שית היכלין ואימא עלאה איהו היכלא שביעאה, וכן בשבע רקיעין שהם: וילון, רקיע, שחקים, זבול, מעון, מכון, ערבות³³⁷, הוה ערבות בינה וכמ"ש ג"כ בהגהות מהרח"ו בזה"ק (שמות י ע"ב), וע' דרושי אבי"ע (פרק א מהד' פרקים אחרונים) וזוה"ק תרומה (קסה ע"א). וכן שבע ארצות שהם: ארץ, אדמה, גיא, נשיה, ציה, ארקא, תבל³³⁸, הוה תבל בינה, והוא הארץ שלנו שהיא העליון מכולם, והוא בינה, וע' זוה"ק ויקרא (י ע"א), וכן הוא בז' ימים כי שבת הוא בינה.

והגם דהרב בטע"מ (פרישת בהר) אמר דשבת הוא מלכות, וכן הוא ג"כ בתיקונים (תיקון ט דף נה ע"א) שבת דאיהי שכינתא, אמנם הנה הוא רק ע"י הבינה שמאיר לה כמ"ש הגר"א בספד"צ (פרק א בד"ה שביעאה עליהו יא ע"א), כי עיקר שבת הוא בבינה, יום שכולו שבת (סנהדרין צז ע"א)³³⁹. וכן אמרו ברע"מ פינחס (רנו ע"א) שכינתא אתקריאת שבת מסטרא דתלת דרגין עלאין דאינון כה"ב כו', אבל מבינה ולעילא איהי מנוחה כו'³⁴⁰, ע"ש, וברע"מ יתרו (צב ע"א) תלת דרגין אינון וכלהו אקרון שבת שבת עלאה בינה שבת דיומא ז"א שבת דליליא מלכות וכלהו חד ואקרי כלא שבת וכל חד כד איהו שלטא נטיל לחברוי כו'³⁴¹. ועכ"פ הוא כי עיקר שבת הוא מסטרא דבינה, וכן הוא בכל שביעי הנה הוא מסטרא דבינה. והגם שעיקרה הוא מהג"ר והיא נעלמת מאד, אך ע"י שהיא אם הבנים³⁴², והיא מתפשטת בהם ומשתתפת עמהם תמיד, לכן היא מצטרפת עמהם ונחשבת לעולם להשביעי להם וכמ"ש כ"ז הגר"א בספד"צ (פרק א בד"ה וענין אלו התיקונים ו ע"ב ושם עוד בד"ה בראשית ברא שית עליהו ח ע"א), אמנם התפשטותה בהם הרי נודע הוא כי הוא רק (נב ע"ג) מטברה ולמטה, שהוא לבר מגופה (זהר בראשית כא ע"ב), אבל עצמותה ועקרה היא למעלה למעלה כי היא מהג"ר ממש והיא נעלמת מאד.

ומ"ש אליהו זל"ט כי בינה לבא, בה הלב מבין, הכוונה הוא ג"כ כי ע"י יסוד דבינה המתלבש בז"א ומגעת עד החוזה שבו, ושם הנה מסתיים פי היסוד ונפתח ומתגלה, ויוצא שם אורות החו"ג שבה, הנה נעשה ע"ז שם כל מציאות הלב אשר בה הוא הלב מבין, והוא השני למוח, וכמ"ש הרב כ"ז בשער פרצופי זו"ן (פרק ד). והרי הוה הלב רק

³³⁷ ע"י עוד גר"א ס"י יב ע"ג וע"ד.

³³⁸ ע"י גר"א בספ"י שם.

³³⁹ ע"י ח"א פג ע"ג באבני מלואים אריכות.

³⁴⁰ ז"ל בשלימות: פקודא עשיראה ושמרו בני ישראל את השבת שכינתא אתקריאת שבת מסטרא דתלת דרגין דאינון ש ג' כתרין כתר חכמה ובינה ואיהי בת רביעאה לון שית יומין מחסד עד יסוד בהון תעשה מלאכה בגין דבנינא מתחיל מחסד הה"ד עולם חסד יבנה אבל מבינה ולעילא איהי מנוחה וענג ושבייתה לכל עובדא:

תרגום: מצוה עשירית [היא] "ושמרו בני ישראל את השבת" השכינה נקראת שבת מצד שלש דרגות, שהן ש', שלשה כתרין: כתר חכמה בינה, והיא בת, רביעית להם. ששה ימים מחסד עד יסוד, בהם תעשה מלאכה, מפני שהבנין מתחיל מחסד, זהו שכתוב "עולם חסד יבנה", אבל מבינה ולמעלה היא מנוחה וענג ושבייתה לכל מעשה.

³⁴¹ ז"ל: תלת דרגין אינון וכלהו אקרון שבת שבת עלאה שבת דיומא שבת דליליא וכלהו חד ואקרי כלא שבת וכל חד כד איהו שלטא נטיל לחברוי זמין לון בהדיה בההוא שולטנו דיליה וכד האי אתי לעלמא כלהו אתיין זמנין בהדיה כד אתי ליליא זמין בהדיה לשבת דיממא זמין ליה בהיכליה ואתטמר בהדיה כיון דהאי אתיא שבת עלאה אתמשך עליה וכלהו גניזון בהיכלא דליליא ובגין דא סעודתא דליליא חמור מביממא (ס"א כדביממא).

תרגום: שלש דרגות הן וכולן נקראות שבת שבת עליונה שבת של היום שבת של הלילה. וכולן אחת והכל נקרא שבת וכל אחת כשהוא שולט לוקח את חבריו ומזמינה אותן עמה באותו השלטון שלו וכשזה בא לעולם כולם באים ומזמנים עמו. כשבא הלילה מזמין עמו שבת של היום ומזמין אותו להיכלו ומסתתר עמו כיון שזה בא שבת העליונה נמשכת עליה וכולם גנוזים בהיכל של הלילה ולכן סעודת הלילה חמורה מביום (כמו של היום).

³⁴² ע"י זהר ח"א קנד ע"א.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מהתפתחות היסוד דבינה אשר בהחזה דז"א, אבל הבינה עצמה הרי היא למעלה, כי היא מהמוחין והיא מהג"ר וכנוז, והרי היא ג"כ נעלם לעולם. ומ"ש נדרים (לח ע"א) נ' שערי בינה נבראו בעולם וכולם ניתנו למשה חסר אחת, הנה כתב הרי"ק בספר שער אורה בסופו, כי אותו השער הנ' הוא מכריע את כולן, ע"ש³⁴³. ומה גם, כי הנה ישנם כמה בחי' נ' שערים שבבינה שם ג"כ רק מהתפשטות החו"ג דהיסוד דבינה המתפשטים ומתלבשים בהזו"ן, ע' דרושי הצלם (דדוש ב כללי חו"ג כלל ו) וכן בכוונות ספי' העומר (&) וע' עוד בכוונת קריאת שמע (דף כו ע"ג סמוך לסופו). אך העיקר הוא, כי מה שזכה משה רבינו ע"ה למ"ט שערי בינה, הוא רק להבינה שבמלכות, וכמ"ש במגלה עמוקות (אופן כט), וע' הגר"א בזה בתיקונים (דף מד ע"ב) כל הענין שם בארוכה, אבל לבינה ה' עלאה, הנה לא זכה עדיין באמת אדם מעולם, כי היא מהג"ר שעליהם נאמר (תיקו"ז יט ע"א) הנסתרות לה' אלהינו.

[ט]

אם כן יוצא שהבינה גם כן בכלל הנעלמים שהג"ר נחשבים כחד³⁴⁴, וגם היא בכלל האצילות, שהיא הנשמה לר"ק, ועי"ז היא הנשמה הכללית, וזה התפשטותה וגילוייה. ובמקביל היא עולם הבריאה אבל עיקרה היא ממוצע בין אצילות לבריאה, אבל באמת עיקר הממוצע בין אצ' לבריאה היא מלכות דאצ' המסתתר בראש בריאה בסוד אדם היושב על הכסא, שהוא עתיק דבריאה.

ישעיה ראה בחי' האחרונה דמלכות דאצילות ועתיק דבריאה, ודניאל רק ראה בחיצוניותה בראש עולם העשיה, ויחזקאל ראה ביצירה, עתיק דיצירה.

על אף שישעיה ראה עתיק דבריאה, ויחזקאל עתיק דיצירה, אבל ראו שרשם באצילות באספקלריא שאינה מאירה, ולכן לא מוזכר עתיק ימין אצלם כמו שכתוב אצל דניאל, שרק ראה ברוח"ק ולא בנבואה. הממוצע בין אצילות לשרשי הבריאה הוא האדם היושב על הכסא כי הכסא הוא שורש הבריאה, והכסא נעשית מהארת תנה"י דמלכות דאצילות.

והנה נתבאר לנו מכ"ז כי הבינה עצמה הנה היא לעולם באמת ג"כ רק מהנעלמים לגמרי, כי היא מהג"ר אשר הם כחד השיבן (ע"ז שער מול"מ ב ועוד³⁴⁵), והרי היא ג"כ מכלל האצילות דכל בחי'. אמנם, כי ע"י התפשטותה בהזו"ן מטבורה ולמטה ומשתתפת עמהם, הנה היא נעשה בבחי' נשמה להם, והיא עי"ז הנשמה הכללית שורש דהרוח ונפש שורש הזו"ן, ר"ל כי בה הרי הוא הגילוי לשורש הזו"ן, משא"כ באבא אין היכר כלל אלא רק בכח חכמה, כח מ"ה (תיקו"ז קטו ע"ב). משא"כ בבינה היא בפועל בינה, ב"ן י"ה (אד"ו דצ ע"א), וכן תבונה ב"ן ב"ת³⁴⁶ (שם ע"ב) ו' ה'. וכן צורת ה' הוא ד' וי³⁴⁷, משא"כ ה' פשוט, ולכן הנה היא בזה, ר"ל על שורש הזו"ן שבה, הנה היא ג"כ בבחי' בריאה, שהוא רק שורש היצירה והעשיה ע' דברינו ספר הקדו"ש שע"ג (פרק ו). אך כ"ז הוא ג"כ רק על שם התפשטות אורה שמטבורה ולמטה המתלבש בהזו"ן. אמנם, כי ע"י כ"ו, הנה היא בכללותה ג"כ רק בבחי' ממוצע בין אצילות לבריאה, כי עיקרה הרי היא אצילות, ובהתפשטותה וגילוייה היא בבחי' בריאה. והרי היא בכללותה בבחי' ממוצע בין אצילות לבריאה. אמנם פשוט הדבר, כי כל מה שהזכרנו עליה בחי' בריאה, עומק הכוונה הוא רק על שרשי הבריאה

³⁴³ ז"ל: והחכמה מאין תמצא וגו', באזנינו שמענו שמעה, אלהים הבין דרכה והוא ידע את מקומה, כמו שביארנו בשער ט'. אם כן התבונן כי אין לכתר אות מסוימת בשם המיוחד אלא קוצו של יו"ד לבד, כדמיון רמז לדבר שאין בנו כוח להשיגו. ודע כי הג' ספירות העליונות הכלולות בשם י"ה יתברך שלושתן נעלמות, ואף על פי שנתגלה קצת הבינה למשה רבינו עליו השלום. ואם תאמר: רובם השיג, חמישים שערי בינה חסר אחד אותו השער מכריע את כולן. וכל אלו ההשגות שאנו אומרים בענין השם יתברך הם בעולם הזה, אבל בהיותנו זוכים לחיי העולם הבא באותה שעה נשיג השגה גדולה בג' ספירות העליונות. והנני רומז: המקום גורם הר, המפתח מסור בידך. נוסף משהו?

³⁴⁴ עי' בהגר"א בס"י ח ע"ב שמש"כ שבינה קיימא לשאילה זה רק הז"ת שבה.

³⁴⁵ עי' לקמן ח"ב קטו ע"ג שם מביא רבינו ראיה לכך מתיקו"ז כד ע"ב: אימא עלאה מקננא

בכרסייא בתלת ספירן עלאין.

³⁴⁶ לשון האד"ז "וב"ת".

³⁴⁷ עי' שער אח"ף פרק ג.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שבאצילות דכל בחי, כי בכל עולם ובכל פרצוף ובכל ספי ע"י שהיא כלולה מ"י, ישנו בחי אבי"ע, כתר חכמה אצי, בינה בריאה, זו"ן יצירה ועשיה. אבל עיקר הממוצע בין האצילות הכללי לשורש הבריאה העיקרית, הנה הוא רק הבחי אחרונה דהמלכות דאצילות המסתתר בראש הבריאה, בסוד האדם היושב על הכסא, ע' דברינו ספר הדע"ה ח"ב דרוש ה' ענ"א סי' א' ג' ו' ובכ"מ שם, והנה היא הממוצע בין האצילות הכללי לשורשי הבריאה הכללי.

והבחי אחרונה שאמרנו הנה הוא מה שראה ישעיה, ואמר (ישעיה ו א) ואראה את אדני יושב על כסא רם ונישא. וראה ישעיה את אותה הבחי אחרונה דהמלכות עצמה, וכמ"ש (שם ה) כי את המלך ה' צבאות ראו עיני, והנה הוא עתיק דבריאה אשר עליו נאמר (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב כו'. אמנם מה שראה דניאל הוא רק היצוניתה אשר בראש עולם העשיה כמ"ש הגר"א בליקוטים אשר בסוף הספד"צ (לז ע"ד). וכנודע שהפנימיות הוא בבריאה, והתיכונית (נב ע"ד) ביצירה, והחיצונית בהעשיה (ע"ח ע"מ פרק א ו). וראה ישעיה את העתיק יומין דבריאה שהוא פנימיותה ועיקרה, ומשום ששם הנה הוא כל יחוסה אחר האצילות, והוא מעלתה ושבתה, ולכן לא הזכיר ישעיה התואר דעתיק יומין שהוא על שם הבריאה, כי יותר שבת הוא לה להתייחס אחר האצילות, אחר הבחי האחרונה שבו שהוא השם אדני, מלהתייחס אחר הבריאה בהתואר דעתיק יומין, ולכן אמר ישעיה ואראה את אדני. ואמר כי את המלך ה' צבאות ראו עיני, שהוא המלכות דאצילות, ור"ל הבחי אחרונה שבה היורד למטה בסוד מיעוט הירח, וכמ"ש בדע"ה ח"ב דרוש ה' ענ"א, ע"ש בארוכה.

ויחזקאל שהוא ראה ביצירה (ע"ח קל"י נוגה ב) עתיק יומין דיצירה, אמר הוא (יחזקאל א כו) ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, ואמר כמראה אדם ולא מראה אדם ממש. ואמר אח"כ עוד (שם כח) הוא מראה דמות כבוד ה', ולא כבוד ה' ממש, כמ"ש כ"ז בהקדמת תיקונים (ז ע"ב) וע"ש בהגר"א³⁴⁸. אך ע"פ דרכנו הענין בזה, כי הנה בינה מקננא בכורסייא (תיקו"ז נד ע"ב) באורה המתפשט כנ"ל³⁴⁹, וע"י המלכות דאצילות הבחי אחרונה שבה כנז', ונתהוו הז"ת דמלכות לעתיק יומין דבריאה, וכן הז"א דאצילות דבריאה נתלבשו במלכות דבריאה, וירדה בהם המלכות דבריאה בהז"ת שלה ביצירה ונתהווה לעתיק יומין דיצירה, וזהו שאמרו כי ז"א מקנן ביצירה, וכן אור המלכות דאצילות דבריאה ויצירה ירדו בעשיה ונתהוו לעתיק יומין דעשיה, וזהו שאמרו כי מלכות מקננא באופן, ע' כ"ז בסדר אצילות בקיצור (פרק א) ובהגר"א בספר יצירה (פרק א משנה ו בסופו ט ע"ד).

והנה ישעיה ראה עתיק יומין דבריאה, ויחזקאל ראה עתיק יומין דיצירה, ודניאל ראה עתיק יומין דעשיה, ועכ"ז הנה אמר כל א' בלשון אחר ובתואר מיוחד. כי ישעיה אמר, ואראה את אדני, ואמר כי את המלך ה' צבאות ראו עיני. ויחזקאל אמר, ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, ואמר עוד, הוא מראה דמות כבוד ה'. ודניאל אמר, ועתיק יומין יתיב. וכ"ז הוא משום כי ישעיה ויחזקאל הנה הם ראו את העתיק יומין בשורשו ותליתו למעלה, כי ישעיה ראה את העתיק יומין דבריאה בשורשו ותליתו בהבחי אחרונה דהמלכות דאצילות, וראה הוא גם את אותו הבחי אחרונה דהמלכות דאצילות עצמו אשר העתיק יומין דבריאה נתהווה ממנה, ולכן אמר הוא, ואראה את

³⁴⁸ ז"ל: דמות כמראה כו' - ר"ל, ודמות הוא רושם דבשעוה הנחתם מחותם דהוא כמראה, אבל החותם הוא מראה ממש, כמ"ש לעיל (ראש העמוד) לחותמא דמלכא דבהון אשתמודע כו': הוא מראה כו' - ר"ל, אותה שראיתי הוא בעצמו מראה כו', דמרשימו דציורא בשעוה הבין הציורא בחותם עצמו, אבל לא ראה החותם עצמו, דבכלם אמר שראה אבל בכאן לא קאמר דראה, אלא שהבין ואפ"ה לא הבין רק החותם.

³⁴⁹ עי' דע"ה ח"ב דרוש ה' ענף א, שבעה פנים להבין מאמר זו בתיקו"ז.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אדנ"י, וכן כי את המלך ה' צבאות ראו עיני, כי היה ראייתו יותר פנימי, שהוא בהשורש העתיק יומין דהבריאה וסיבתו. אמנם לא ראה את עיקר השורש עצמו שהוא הארת אור הבינה המתלבש בהמלכות שהוא הבינה המקננת בכורסייא כנוז, כי בזה הנה לא שלטה מעולם עין כל בריה כנ"ל. וגם מה שראה בהמלכות, הרי נודע ג"כ מאמרם ז"ל יבמות (מט סע"ב) כי לא היה ראייה אמיתית כלל אלא רק ע"י אספקלריא שאינה מאירה, ופי' רש"י שם, וכסבורים לראות ולא ראו.

וכן עד"ז הנה היה ג"כ ביחזקאל שהוא ראה עתיק יומין דיצירה, ע' ספד"צ ספ"ג בהגר"א שם (כו ע"א), הנה היה ראייתו ג"כ בשורשו וסיבתו שהוא פנימיותו אשר הוא תלוי עליו. והנה הוא הז"א דאצילות המתפשט באורו ומתלבש בהז"א דבריאה, ומשם בהמלכות דבריאה, וירדה המלכות בכ"ז בראש היצירה ונעשו שם הז"ת שלה לעתיק יומין דיצירה. והרי הנה שורשו וסיבתו אור הז"א דאצילות ודבריאה המתלבש בהמלכות דבריאה, והם פנימיותו, כי אותן הז"ת דהמלכות דבריאה הם נתהוו לעתיק יומין דיצירה. והנה היה ראיית יחזקאל ג"כ בפנימיותו שהוא באור הז"א שבו, אשר עליו אמרו ז"א מקנן ביצירה. וזהו מה שראה יחזקאל, ולכן אמר, ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם, והוא אדם מ"ה³⁵⁰, שהוא ז"א. ואמר כמראה אדם ולא מראה אדם ממש, כי לא ראה אותו עצמו אלא אורו וזיוו שהאיר דרך המלכות דבריאה אחר שנתלבש בה כנוז. וגם לא ראה במקומה עצמה שהוא בסוף הבריאה, אלא בהז"ת שלה המתפשט ביצירה לעתיק יומין דיצירה, וזהו שאמר עוד, הוא מראה דמות כבוד ה' ולא כבוד ה' ממש, כי לא ראה אותה במקומה ובתוקף אורה אלא אחר שירדה ביצירה (נג ע"א) כנוז. אבל עכ"פ הוא כי הוא ראה ג"כ את הארת זיו אור הז"א המקנן ביצירה ע"י המלכות דבריאה ומאיר דרך בה, ולכן אמר, ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם, מ"ה שהוא ז"א המקנן שם, וראה את הארת הז"א המאיר דרך בה.

והרי נתבאר לנו כי לכך לא נזכר בדברי ישעיה את ראיית עתיק יומין דבריאה, ובדברי יחזקאל את ראיית עתיק יומין דיצירה, כי הם ראו את שורשו וסיבתו דכל א' אשר עליו הוא תלוי בכל עצמותו ונשמתו, ולכן עלו הם לייחס את ראייתם על אותו השורש והסיבה עצמה שהוא עיקר האור גופה, כי הרי שם הוא כל תוקף נועמו וזיוו. אמנם דניאל אשר כל מה שראה היה רק ברוח הקודש ולא נבואה וכמ"ש במגילה (ג ע"א), ולכן כל מה שראה הוא היה רק בעשיה, כי נבואה הנה הוא מיצירה ולמעלה דוקא, ע"י שער הקדושה להרח"ו (ח"ג שער ו) וכן הגר"א בליקוטיו בסוף הספד"צ (ז ע"ד). וראיית דניאל היה בראש העשיה, וראה הוא את העתיק יומין דהעשיה אותו לבד בלי תלייתו למעלה ובפנימיותו מאומה, ולכן אמר מה שראה ועתיק יומין יתיב בו, כמ"ש שם (ז ט) כי לא ראה למעלה מזה מאומה.

ונחזור לדברינו לעיל בענין הממוצע בין אצילות לשרשי הבריאה העיקרית, כי הנה הוא רק הבחי' אחרונה דהמלכות דאצילות אשר ירד למטה בסוד האדם היושב על הכסא, כי הכסא עצמה הוא שורש הבריאה, והיא נעשית מהארת התנה"י דמלכות דאצילות המתפשט ויורד בהיכל הז' קה"ק דהבריאה, ואותן הד' אורות הם הכסא, והם ג"כ שורשי הבריאה³⁵¹. והאדם היושב על הכסא³⁵² הנה הוא הממוצע בין אצילות לשורשי הבריאה, אבל בענין הבינה אשר אמרנו שהיא ממוצע, הנה הוא רק על בחי' שורשי הבריאה אשר בבחי' האצילות, כי בכל עולם יש אבי"ע כנודע (&), וגם זהו ג"כ רק ע"י התפשטותה מטבורה ולמטה להתלבש בהזו"ן ומשתתפת עמהם, אבל הבינה עצמה הנה

³⁵⁰ בגימט' שוטנשטיין?

³⁵¹ ע"י ע"ח שער כסא הכבוד א וב.

³⁵² שער כסא הכבוד פרק ה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

היא באמת ג"כ מבחי' אצילות לגמרי, כי הרי היא מהג"ר שהם אחד, והם כולם נעלמים וכנ"ל. ועיקר מה שהבינה הנה³⁵³ היא ממוצע, הנה הוא כי הנה היא ממוצע בין הג"ר להז"ת כי ע"י התפשטותה בז"א הנה היא השביעי אליו, וכנ"ל שהיא השביעי בהיכלות וברקיעין ובארצות, ובימים שהיא שבת כנ"ל, והיא עתיקא דקיימא לשאלה ע"י הו"ק שיצאו ממנה וכנ"ל כ"ז, והרי היא הממוצע בין הג"ר להז"ת.

וישנם ג' בחי' ממוצעים, כי עתיק הוא ממוצע בין בחי' א"ס להנאצלים, ועל ידו הנה מתייחד א"ס בכל האצילות. ובינה היא ממוצע בין הג"ר להז"ת, ועל ידה הוא כל העלויות והתיקונים דהזו"ן תמיד, ובסוד (איוב טו טו) ושמים לא זכו בעיניו כמ"ש בזוה"ק (פ') ויגש רו ע"א וכן בפ' פינחס רלט ע"א וע"ב). והמלכות הנה היא הממוצע בין האצילות להבי"ע, ועל ידה נבראו הכל כמ"ש בזוה"ק בראשית (כב ע"א ושם כט ע"ב) ע' שם³⁵⁴ ושם³⁵⁵. וכן על ידה הוא מלא כל הארץ כבודו (ישעיה ו ג), כי היא שכינתו ית"ש השוכן בתחתונים. והרי הם ג' בחי' ממוצעים, אשר על ידם מתייחד כל תחתון בעליון ועליון בעליון, והם מיוחדים זב"ז וכולם תלויים על א"ס ית"ש. והם ג"כ הגילויים דהג' שמות אהי"ה הו"ה אדנ"י שהם כלל הכל³⁵⁶, כי אהי"ה הוא על היחוד דא"ס בהג"ר, והשם הויה ב"ה שהוא היחוד ד"ה בו"ה הוא על היחוד הג"ר בהז"ת, והשם אדנ"י הוא על יחודו וגילוי ית"ש בהעולמות ב"ע במציאותם והנהגתם, ודי בזה וכבר יצאתי מענין לענין יותר מדאי.

[יוד]

מלכים שהם מבחי' אצילות הם כולם עיקרם לצורך התיקון לתקן ולהמתקי הדינים דמלכים אשר הם מבחי' ב"ע, ולכן יש ב' בחינות מלכים שמתו והם מלכים דז"א (פרשת וישלח) ושל נוק' (מדברי הימים), שהתורה שלנו היא של ב"ע, המלכים שמבחי' האצילות שמתו וירדו לעתיק א"א ואו"א שבבי"ע שהם האצילות שבבי"ע, והיה בהם סיגים בערכם ולא יצא מהם זוהמא אלא רק דינים.

וכמו שיש חילוק בין הבחי' אצ"י לבי"ע כך בפרטות שהבחינת בי"ע שבאצ"י גם כן יש חילוק בין בי"ע פרטי לאצ"י פרטי, כי מלכים דעתיק וא"א ואו"א יצאו גם הג"ר שבהם, ונתקיימו, אבל הו"ק שבהם יצאו רק כלול מו' בחינות, והמלכיות שבהם יצאה רק בנקודה א', אבל גם בג"ר שנתקיימו היה פגם באחוריים דנה"י דכתר, וביטול אחוריים דחו"ב, וכ"ז במלכים דעתיק וא"א ואו"א, שהם המלכים דבחי' אצילות שהם עיקרם רק לצורך התיקון, אבל המלכים דזו"ן שהם המלכים דבחי' בי"ע הם לא יצאו הג"ר שלהם אלא רק הו"ק, וכל א' כלול מו' בחינות, ואפילו שכתוב שהיו המלכי עיגולים רק בחי' נה"י זה רק באיכותם, אבל היה להם כל הו"ק. במלכי יושר יצאו הזו"ן יצאו ב"י נקודות והג"ר נתקיימו והז"ת מיתו ונשברו, אבל בעיגולים לא יצאו הג"ר בז"ת הפרטיים דעתיק וא"א ואו"א ובהיושר יצא הג"ר הפרטיים בהם.

ומעתה נחזור לענינינו דלעיל אות ח' בענין יציאת המלכים, כי הנה היה ו' מיני מלכים שהוא בעתיק וא"א ואו"א וזו"ן, ואמרנו שם כי הם בבחי' אבי"ע, וכל המלכים אשר הם מבחי' אצילות הם כולם עיקרם לצורך התיקון, לתקן ולהמתיק את הדינין דמלכים אשר הם מבחי' בי"ע. ולפי מה שהעלינו בכל דברינו לעיל הנה הוה המלכים שבאימא עיקרם ג"כ מכלל המלכים (נג ע"ב) דאצילות, ועיקר המלכים דהבי"ע אשר בהם נעשה התהו ובהו וחושך, הם רק שנים שהם המלכים דזו"ן, ולכן לא נזכר בתורה באמת אלא רק ב' מיני מלכים: אחד, בסוף פ' וישלח והם המלכים דז"א. ואחד, בדברי הימים שהם המלכים דהנוק', וכמ"ש הרב במבו"ש (שע"ב ח"ג פ"ו יד ע"ד) וכן במאמר (דף טל ע"ג וסב ע"ב). והוא משום כי התורה בצורתה אשר לפנינו הנה היא אורייתא דבריאה³⁵⁷ וכן ביצירה והעשיה, ור"ל שכל גילוייה ולבושה הוא רק מהבריאה ולמטה, בראשית ברא, וכן

³⁵³ נראה למחוק את המילה. ועי' המשך המשפט שמאי

³⁵⁴ עי' לעיל הערה 226.

³⁵⁵ עי' לעיל הערה 227.

³⁵⁶ עי' ת"ז קמב ע"ב: אשכנא תקונא כגוונא דא, אק"ק כתר עלאה, יק"ק עמודא דאמצעייתא,

אדנ"י שכינתא תתאה.

³⁵⁷ עי' זהר בראשית כג ע"א: אורייתא דבריאה איהי לבושה דשכינתא.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

נוכר בה יצירה ועשיה ג"כ ע' ספר לק"ת בתחילתו (בראשית), ולא נגלה בה מאצילות מאומה לכן לא נזכר בה רק ב' מיני מלכים לבר, שהם המלכים דהו"ן אשר מהם יצא הסינים שהם השורש דכל הזוהמא כולה אשר היא רק בהעולמות ב"ע כנודע. אבל בהמלכים אשר הם בבחי' האצילות, הנה גם אחר שמיתו ונשברו וירדו למטה למקום עתיק א"א או"א שבבי"ע, שהם האצילות שבבי"ע, והיה גם בהם סינים בערכם, הנה לא יצא מהם זוהמא ח"ו אלא רק דינין, אשר בעת הזכות והרצון הנה הם מתמתקים ומתבסמים בקל, ומתקנים הם גם את הדינין קשים דהו"ן, כי כל מה שהוא מבחי' האצילות הם עיקרם רק לצורך התיקון כנ"ל בדברינו.

והנה מצינו בדברי הרב בהדרושים שינויים רבים וגדולים בענין סדר יציאת המלכים בין המלכים דבחי' האצילות לבין המלכים דבחי' הבי"ע שהם המלכים דהו"ן, בענין סדר יציאתם ומציאותם. וכנודע מדברי הרב בע"ח בכ"מ שהיה שינוי בין המלכים דהו"ן (שהם לפי דברינו המלכים דבחי' בי"ע), לבין המלכים דעתיק וא"א ואו"א (שהם לפי דברינו המלכים דבחי' האצילות). כי המלכים דעתיק וא"א ואו"א, הנה יצאו הג"ר שבהם ג"כ ונתקיימו, וכן היו הם ג"כ כל א' כלול מ'י, אך הו"ק שבהם הם יצאו כל א' רק כלול מ'ו, ומיתו ונשברו, והמלכות שבהם היא יצאה רק בנקודה אחת מנקודת הכתר שבה ומיתה ונשברה. אמנם גם הג"ר אשר נתקיימו, הנה היה גם בהם פגם וביטול, פגם בהאחורים דהנה"י דכתר, וביטול דהאחוריים דהחו"ב. וכ"ז בהמלכים דעתיק וא"א ואו"א שהם המלכים דבחי' אצילות, אשר עיקרם הם ג"כ רק לצורך התיקון וכנ"ל.

אבל המלכים דהו"ן שהם המלכים דבחי' בי"ע, הנה הם לא יצאו כן, וכן היה בהם שינוי גדול ג"כ בין המלכים דז"א להמלכים דהנוק', כי המלכים דז"א הנה באשר שהם בבחי' בי"ע, הנה לא יצא בהם קודם התיקון הג"ר כלל, כי הג"ר הם בבחי' אצילות לעולם, ולכן יצאו המלכים דז"א רק הו"ק שבהם לבר, וכן היה כל א' כלול מ'ו. והגם שהמלכי עגולים הנה הם היו אז רק בבחי' הנה"י לבר, אך גם בהיותם בבחי' פרצוף החיצון דהנה"י לבר, ע' פרצופים (דרוש ד) ובדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ג' סי' ה' אות י"ג, הכוונה הוא רק על מיעוטם וקטנותם בכמות ואיכות שהיו רק בבחי' הנה"י של הפרצוף דלאחר התיקון, אבל עכ"ז הנה היה בהם גם אז כל הבחי' דהפרצוף כולו, אלא שהוא במיעוט וקטנות, וע"ד הולד כשהוא בעיבור, ופשוט הוא. והרי היו גם אז כל א' כלול מ'ו, אך לאחר התיקון הנה נעשה כ"ז רק לכללות המלכיות דהנה"י. וכ"ז הנה הוא בהמלכים דז"א, שהם יצאו אז בו' נקודות חג"ת נה"י מפרצוף החיצון דהנה"י ועם הדעת שהוא המוחין שלהם. והוא נמשך ונעשה מפגם הנה"י דהכתר ומביטול האחוריים דהחו"ב הוא ז', והם היו מלכים דז"א שמיתו ונשברו, שהם דעת חג"ת נה"י שבו. אבל המלכות שבו, הנה היא לא יצאה למלוכה כלל כמ"ש הגר"א בספד"צ (פרק א ג ע"א), והארז"ל (ע"ח נקודות ד) שחושב נו"ה לאחת וחושב מלכות למלך הו', כתבנו בספר הדע"ה ח"ב דרוש א' ענ"ה כי הכוונה הוא על הנוק' דז"א על כללות הו' מלכים שבה אשר בדברי הימים, ומשום דליכא מידי דלא רמוז באורייתא, כולל אותה התורה במלך אחד שהוא מלך הו', ע' דברינו שם.

ועכ"פ הוא כי הנה היה שינוי גדול בין המלכים דז"א לבין המלכים דעתיק וא"א ואו"א, וכמו שמבואר כ"ז בשבירת הכלים (פרקים ו ז) וכן במלכים (פרק ה) ובתיקון הנוק' (פרק ב כלל ט) וכן הוא ג"כ בשעה"ק (דף מה). ונודע הוא שימת מהר"ש שרעב"י ז"ל בזה (ריש הקדמת רחובות הנהר), (נג ע"ג) ומבואר הוא בכל דרושי הרב הנו' כי היה ג"כ שינוי גדול גם בין המלכים דז"א לבין המלכים דהנוק', כי הנוק' הנה היא יצאה רק בנקודה אחת שהוא בנקודת הכתר שבה, וכמו שמבאר הרב הטעם בזה במלכים (פרק ו). אמנם כי הנה בכמה מקומות מדרושי הרב מבואר הוא כי היה הסדר בכולם שוה, כי גם הו"ן יצאו ג"כ ב' נקודות, והג"ר שבהם נתקיימו והז"ת שבהם הם מיתו ונשברו, והיה הסדר בהו"ן ג"כ

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כמו בעתיק וא"א ואו"א וכמ"ש כ"ז במבו"ש (שע"ב ח"ג פ"ו) וכן במאמר באד"ר (דף טל ע"ג ועוד שם סב ע"ב) וכן הוא ג"כ בספר הליקוטים (ס"פ וישלח).

וכבר כתבנו דעתינו בזה בענין השינויים הללו בספר הדע"ה ח"א דרוש ג' סי' ה' אות י', והוא כי הנה ישנם ב' מיני מלכים, מלכי היושר שהם מהאבא שבא"ק, ומלכי העגולים שהם מהאימא שבא"ק. ועיקר הסינים הנה היו מהמלכי עגולים, כי המלכי יושר יצאו משורשם קצת מתוקנים בערכם. והגם שהם מיתו ונשברו ג"כ, והם ג"כ מכלל הנקודות, כי לא היו גם הם מתוקנים כהראוי כלל, עכ"ז הנה עיקר הנקודות הם רק מלכי העגולים, והם קבלו הארה ותועלת מהמלכי יושר לצורך מלכותם כרגע, וכמו שבארנו כ"ז בספר הדע"ה שם בח"א דרוש א' סי' ה'. והנה המלכי יושר ע"י שהם מהאבא שבא"ק, שהוא העיקר דבחי' אצילות לעולם כנ"ל אות ח', וגם הזו"ת שהם הזו"ן והם המלכי יושר שיצאו ממנו, הנה הם יצאו משורשם ע"פ דרך התיקון קצת כנז', ולכן הנה היה סדר יציאתם ומציאותם ע"ד המלכים דבחי' אצילות, ויצאו בהמלכי יושר גם הזו"ן שבהם כל א' ב' נקודות, כמו העתיק וא"א והאו"א שבהם, והג"ר שלהם נתקיימו והזו"ת שלהם מיתו ונשברו.

ולא עוד כי הנה היה בהם עוד שינוי גדול, והוא ע"פ דברי הרב שאמר בשבירת הכלים (פרק ו), ודע כי על דרך שבררנו בכללות הב"ן, שהיו מלכים דכללות שהם הזו"ן לא יצאו הג"ר שבהם, הנה כן הוא בכל ז' מלכים הפרטיים דעתיק וא"א ואו"א, הנה לא יצא בהם ג"כ הג"ר הפרטיות שבהם כו', ע"ש. והרי נשמע מדברי הרב בזה כי סדר יציאת ומציאות הז' מלכים הפרטיים שבעתיק וא"א ואו"א הנה היה ממש כמו סדר יציאת ומציאות הזו"ן הכלליים, שז"א יצא בו' נקודות כל א' כלול מו' (דעת חג"ת נה"י, ונו"ה הם אחד כי הם תרי פלגי גופא (רע"מ פנחס דלו ע"א)), ומלכות שהיא הנוק' דז"א הנה היא יצאה רק בנקודה אחת, והוא נקודת הכתר שבה, והזו"ן הם מיתו ונשברו וכנ"ל. והנה היה כ"ז ובסדר³⁵⁸ זה, הן בכללות והן בפרטות, ר"ל הן בהזו"ן הכלליים, והן בהפרטיים שהם הזו"ת אשר בעתיק וא"א ואו"א. והנה כן הוא בענינינו, שהוא בהמלכי יושר, אשר אמרנו שהזו"ן הכלליים שבהם הן הז"א והן הנוק' דז"א הנה יצאו הם ג"כ כל א' מ' נקודות, והג"ר שבהם נתקיימו והזו"ת שבהם הם מיתו ונשברו. הנה כן היה כ"ז ג"כ בהזו"ת הפרטיים אשר בהעתיק והאו"א והאו"א דהיושר, הנה יצאו גם אותן הזו"ת הפרטיים בהג"ר הפרטיים שבהם ג"כ, והם נתקיימו. ומהם, ר"ל מהבינה שבהם, שהוא הבינה הפרטי, הנה ממנה יצאו הזו"ת הפרטיים שבכל א', והם אשר מיתו ונשברו.

והרי היה עוד שינוי גדול בין העגולים והיושר, כי בהעגולים לא יצא הג"ר גם בהזו"ת הפרטיים דעתיק וא"א ואו"א, ובהיושר הנה יצא הג"ר בהפרטיים ג"כ כמו שהוא בהכלליים שבו, כי משום שהמלכי יושר הם יצאו מהאבא שהוא האצילות העיקרי, וגם יציאתם ממקורם והמשכתם דרך האבא הנה היה ע"פ סדר התיקון, וכמו שכתבנו ובארנו בזה בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' סי' ב' ושם דרוש ג', לכן יצאו בהם גם הזו"ן ב' נקודות, ר"ל שיצא בהם גם הג"ר והם נתקיימו, וכמו בעתיק וא"א ואו"א, והיה כ"ז בהיושר הן בכללות והן בפרטות. משא"כ המלכי העגולים, שהם מהאימא שבא"ק, שהיא שורש כל הדינין והמלכים שיצאו ממנה, הנה היה יציאתם שלא ע"פ סדר התיקון כלל, וכמו שבארנו בדע"ה שם ח"א דרוש ב' וכן לעיל כלל ח"י ענף א' ב', לכן יצא ממנה הז' מלכים שבז"א בלא ג"ר כלל, ר"ל שיצא כל הז"א (נג ע"ד) הכללי שבה רק מהדעת ולמטה, והיה חסר מהג"ר, וכל אלו הזו"ת מיתו ונשברו. וכן היו ג"כ הזו"ת הפרטיים אשר גם בעתיק וא"א ואו"א דהעגולים, ויצאו הזו"ת שבהם ג"כ חסרים מהג"ר. והנוק' דהעגולים הנה היא יצאה

³⁵⁸ נדצ"ל בסדר שמאי ??

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

רק מנקודה אחת שהוא נקודת הכתר, ומהמעם שכתב הרב במלכים (פרקים ה ו), והיה כ"ז ג"כ הן בהנוק' הכללי והן בהנוק' הפרטי, אשר גם בעתיק וא"א ואו"א, וכן עיקר הנקודות והסיגים, הנה הוא רק בהמלכי עגולים, משום שהם מהאימא שהיא שורש הדינין בוצד"ק, ובפרט בהמלכים דהנוק', שהם התחתונים ובסוף כולם. ובהם הנה היה עיקר הנפילה והירידה, ע' רפ"ה (פרק ב) וכן בספר לק"ת (בתחילתו בראשית). וכן ממנה, ר"ל מהנוק' הכללי והפרטי, הנה יהיה ג"כ כל התיקונים דלעתיד, כי הנה היא עיקר הסיבה והתכלית וכנ"ל אות ג', כי המלכות הנה היא בסוד סוף מעשה במחשבה תחילה (ע' תיקון ז' ע"א), כי התכלית המתגלה בסוף מעשה הנה עליו הוא הרצון והמחשבה תחילה, והרי הוא עצמו הסיבה לכל הפעולה כולה, ולכל תהלוכותיה ומאורעותיה העובר עליה בכל משך הזמן אשר בין הסיבה להתכלית. וכנ"ל אות ג' שגילוי ית"ש בהמלכות בראשית הכל, שהוא המלכות דא"ס, ובסוף הכל שהוא המלכות דאצילות, הנה הוא היסוד לכל מה שהיה והוא ויהיה, והוא עצם הסיבה ועצם התכלית אשר הם באמת שניהם אחד מתחילתן ועד סופן, ור"ל כי גם כל הסיבובים שבינתיים הנה הם עצמן יתגלו ויתהוו לבסוף ג"כ כולם לתכליות. והוא מרוממות מעשה אלהינו ית"ש, שהוא לא כמעשה בני אדם, כי מעשה בני אדם הנה בהגיעו לתכלית פעולתו, הרי היו כל פעולותיו שבתחילה שהם הסיבות כולם כאלו לא היו ואינם. אבל מעשה אלהינו ית"ש, הנה לא יתבטל ח"ו שום פעולה ושום סיבה, שהם כל המעשים כולם והפעולות כולם הנעשים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, והם כולם רק פעולות וסיבובים לתכלית העתיד. הנה לא יתבטל הכח והעצמות דשום אחד מהם, כי מעשיו ית"ש הם כולם נצחיים ועצמיים, וכמ"ש הגר"א בספר יצירה (פרק א משנה ב אופן ג' ו' ע"ב) שכל מקרה הוא בשרשו בעצם. ויתהפכו כל הסיבות כולם, ויעשו כל הפעולות כולם הם עצמן לתכליות, והוא ג"כ סוד תחיית המתים אשר יתפשט רוח חיים ממקור החיים שהוא מאלהים חיים, אלהינו ית"ש, על כל הכחות כולם דהבריאה כולה, ומאורעותיה אשר מיום שנבראה עד עת תחיית המתים, ויחזרו כולם הם עצמן ויעמדו כולם בתחייה, ע"י שיומשך עליהם אור החיים מאור פני מלך חיים, לחיי עולם נצח ועד סלה, וכמו שכתבנו סוד עומק הדברים בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ב' ענ"ג ע"ש. והוא אותו הענין עצמו אשר אמרנו, כי יתהפכו כל הסיבות כולם, שהם כל המאורעות כולם, וכל המקריים אשר עברו על הבריאה כולה בכלל ובפרט ובפרטי פרטות מכל הכחות כולם אשר יצאו מן הכח לפועל בכל רגעי הזמן כולו, מעת שנברא העולם עד תיקון האחרון, והם כולם רק סיבות ממנו ית"ש לצורך התכלית העתיד, הנה הם עצמם גופה יתהפכו להעשות כל אותן הסיבות עצמן לתכליות, וזהו תחייתם אשר אמרנו, שיחזרו כולם בתחייה לחיי עולם מאור פני מלך חיים, יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים אמן ואמן.

[יא]

היה קשה אם עיקר הנקודות הם מלכי העיגולים ויצאה הנוק' רק בנקודת הכתר שבה שהוא מלכות דכתר, אם כן היא רק נקודה אחת מאין נעשה ח' מלכים? רק יצאה מלכות דכתר. כל אותן הכלים היו כלולים מכל הכחות כולם של כל הפרטי המציאותי שבכל ד' עולמות אבי"ע, אבל רק מהמלכיות דב"ן, ולא מהמ"ה ושאר הב"ן כמו שיהיה בתיקון. והם רק כחות השרשים הראשונים דכל פרטי המציאות כולם שעתיד לצאת בהם כל משך זמן קיום העולם, ובמלוכתם כרגע אז פעלו יחד עם האורות שבהם, ואז הוציאו מן הכח לפועל כל בחינת האצילות דכל שרשי המציאות, ובגלל שהיו גבורות שטבעם שלא לשקוט ולא לנוח אלא להוציא כחם לפועל תמיד, לכן הוציאו מה שהוציאו בלי סדרים כלל, ולא היה בכח הכלים לסבול האורות לכן מיתו.

לפי הנ"ל מובן איפה נמצא הז' מלכים בנוק', שהרי כל עצמותה היא רק המלכות דהכתר לכד, שעל אף שבמציאותה וגילוייה לא היה הט' אחרונים אבל נודע שהכתר הוא שורש לכל, ומחמת תוקף הגבורות שבה אין מעצור לרוחם ומוציאים כל הכלולים בהם, לכן הוציאה הנוק' כל הי"ס שהיו כלולים בה בכח, והגר' נתקיימו והז"ת יצאו ומלכו כרגע ומתו, והם הח' מלכים שבדברי הימים. אבל הם לא מציאות כמו הז' מלכים דז"א שהם המציאות דעולם הנקודות, והנוק' הוא רק נקודה אחת בלבד שהוא נקודת הכתר ורק המלכות דהכתר, והי'

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שהוציאה אינם במציאות ממש כלל, ועכ"ז הם ח' מלכים, וכולם מבחינת כתר, ובגלל שהם מבחי' כתר הם לא נתבטלים בעת הפגם. וזה מובן שהרי הכתר אינו בחינת מציאות אלא רק בחינת שורש ולכן אפשר שיהיה נקודה וגם הויה. אבל כל זה בעיגולים שביושר יצא י' כמו בז"א.

ונראה שהנוק' דיושר ג"כ עיקר יצאתה רק בנקודה אחת, שהיא נקודת הכתר, והכתר הוציאה כל הי' הכלולים בה.

ומעתה נבוא לביאור ההערות אשר הערינו לעיל אות ה' בענין הנוק' דז"א. והוא כי מאחר שבעיקר הנקודות שהם מלכי העגולים, הנה יצאה הנוק' רק בנקודת הכתר שבה לבד, ור"ל המלכות דהכתר וכנ"ל שם, והרי היה הנוק' רק מנקודה אחת שהוא מהמלכות דהכתר, וא"כ הרי מאין נעשה בה שמונה מלכים אשר בדברי הימים, שהם דעת חג"ת נהי"מ, ונאמר שם מיתה בכולם, וכמו שבארנו הענין בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש א' ע"ש. הרי היא לא יצאה בדעת חג"ת נהי"מ כלל, אלא רק במלכות הכתר שבה לבד וכנז'. וכבר העיר הרח"ו ז"ל עצמו על זה במב"ש (נד ע"א) {שע"ב ח"ג פ"ו}, ע"ש שנדחק בזה מאד, ולבסוף הנה נשאר בצ"ע. וכן הנה העיר הרח"ו ז"ל עוד בזה בתיקון הנוק' (פרק ב כלל ג) ונשאר גם שם בצ"ע, ע"ש.

אך מה שנראה לנו בזה אם יכשר בעיני ה' ית"ש, דכבר כתבנו בספר הדע"ה ח"א דרוש ג' סי' ג' ובפרט שם דרוש ו' סי' ג' אות ה', דענין שבירת הכלים דהנקודות הנה הוא כי באשר שהנה כל אותן הכלים הנה היו כלולים מכל הכחות כולם דכל פרטי המציאויות שבכל הד' עולמות אבי"ע, ע' אנ"כ (סוף פרק ה) במ"ש שם ודע כו' כו'359, עש"ה. אמנם הנה לא היו כלולים אז מכח מציאותם כמו שיצאו אח"כ לפועל, כי יציאתם לפועל הרי הוא ע"י המ"ה וב"ן ביחד, אבל אז הרי לא היו כל הכלים אלא רק מהב"ן לבד, וגם לא מהב"ן כולו אלא רק מהמלכיות דהב"ן כנודע. אמנם כלילותם אז, הנה היה רק מהכחות דהשרשים הראשונים אשר כגרעני פירי, והם רק בבחי' כקרני חגבים360, והיו הכלים כלולים מכל השרשים הראשונים אשר כקרני חגבים דכל פרטי המציאויות כולם שהיה עתיד לצאת בכל משך זמן דקיום העולם כולו. וזהו עצמו הנה היה כל המציאות דהכלים דהנקודות, היינו כלילותם מכל הכחות דהשרשי הראשונים אשר כקרני חגבים דכל פרטי המציאויות דכל הד' עולמות אבי"ע שהיה עתיד לצאת בהם בכל משך זמן דקיום העולם. ובאשר שכל מציאותם הנה היה אז רק מהמלכיות דהב"ן, שהם דינין תקיפין וגבורות גדולים בלי ביסוס והמתקה כלל, ומטבע הגבורות הוא שלא לשקוט ושלא לנוח אלא להוציא כחם לפועל תמיד, אך כל זמן שהיו עם האורות ביחד והיה האורות בהכלים שהוא בעת מלוכתם, והיו מיוחדים בא"ק מטבורו עד סוף רגליו, שהוא במקום שהיה עתיד להאצילות, הנה היה כל הפעולה שנעשה בהם אז רק תשלום מציאותם גופה, והוא כמה שנרשם ונשרש בעצמותם התהוות הכחות דכל המציאויות כולם. וכן יצאו בפעולתם בפועל ג"כ, כי הוציאו מן הכח לפועל את בחי' האצילות דכל שרשי המציאויות, כי אין שום מציאות שלא יהיה כלול מאבי"ע, ע' פרקי הצלם (רפ"ב) ודרושי אבי"ע (ר"פ י"ג) ובע"ח בסופו.

והנה הוציאו אז את בחי' האצילות דכל מציאות, וזהו ענין מלוכתם באותו הרגע שמלכו, שהיו אז במקום העתיד להאצילות, כי הוציאו אז את בחי' האצילות דכל פרטי המציאויות כולם. ובאשר שהיו גבורות גדולים ודינין תקיפין, אשר אין מעצור לרוחם, הנה

359 ז"ל: ודע, כי לא די אלו שיצאו בבחי' האצילות שהם הפנים דב"ן, אלא גם אחוריהם שהם בי"ע יצאו עמהם. ודע, כי גם באצילות יש פנים ואחור, אך כולם נקראו פנימים בערך בי"ע שהם חיצונית. והענין, כי בבריאה היה חיצונית הפנים דב"ן, ויצירה חיצונית דאחוריים דב"ן, ועשייה חיצונית יותר חיצון דאחוריים דב"ן. וכאשר נשברו, לא נתקנו כל מה שנשברו רק מעט, ולא יושלמו להתברר עד ביאת המשיח בב"א.

האם זה ברור שמאי?

360 עי' בזה"ק בראשית (לה ע"ב) (וכן הוא בב"ר ר"פ ט"ו)

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הוציאו כל מה שהוציאו בלי סדרים כלל, כי לא היה בכח הכלים לסבול את האורות ולצמצמם מחמת גודל רתיחתם, ועי"ז מיתו, כי יצא כל כחם מהם שהוא נשמתם, ויצאו האורות מהכלים וירדו הכלים למטה במקום העתיד להבי"ע עם הניצוצין דש"ך ופ"ר ורפ"ח, והוציאו שם את כל שרשי המציאויות דהבי"ע ג"כ בלי סדרים כלל. והיינו כי כל שרשי המציאויות דהבי"ע אשר היה כלול בהם, כל מה שהיה עתיד לצאת בכל משך ימי עולם כולו, כל דבר בעתו וזמנו, הנה הוצאו הם אז ברגע אחת ובפעם אחד. ונפרד עי"ז הרכבתם כי היו כלולים ומורכבים מכל הכחות דשרשי המציאויות כולם שהי' עתיד לצאת בכל משך ימי עולם כולו, הנה נפרד הרכבתם ויצאו הכל ברגע אחת, וזהו ענין שבירתם שהוא שבירת הכלים. והוא במה שנפרד הרכבתם ונתפזרו לבקעים אין חקר, וכ"ז הוא ע"י חוזה הגבורות ותוקף הדינין שבהם, וכמו שבארנו כ"ז בספר הדע"ה ח"א בכ"מ שם. ועכ"פ הוא, כי ע"י תוקף גבורתם הנה הוציאו כל כחם הנעלמים מן הכח לפועל, ויצאו לאור כל מה שהיה כלול בהם בבחי' שורש ובבחי' שורש השרשים.

ומעתה הנה נבוא לעניינינו, כי בזה הנה נקל לפנינו ליישר את הערת מהרח"ו ז"ל הנ"ל, כי מאין נמצאו הז' מלכים בהנוק' מהדעת ולמטה אחרי שכל עצמותה אז הנה היה רק המלכות דהכתר לבד, והיתה רק מנקודה אחת, והרי לא היו בה שום אור ומציאות אשר מהדעת ולמטה מאומה. אמנם לפי דברינו הנז' הוא ניהא, כי הנה הגם שבמציאותה וגילוייה הנה לא היה נמצא בה אז הט' אחרונים כלל, כי היה אז כל מציאותה רק מנקודת הכתר לבד, המלכות דהכתר כנז'. אך נודע הוא כי הכתר הנה הוא השורש לכל, ובו כלול כל הי' ספי' כולם, ומחמת תוקף הגבורות והדינין שבה אשר אין מעצור לרוחם, ומוציאים (נד ע"ב) את כל הכלולים בהם בכח ובהעלם מן הכח לפועל ומהעלם לגילוי, הנה הוציאה הנוק' ג"כ את כל הי' ספי' כולם שהיה כלול בכח ובהעלם בהנקודה אחת שבה, שהוא נקודת הכתר, הנה הוציאה אותם כולם מן הכח לפועל, והג"ר שבהם נתקיימו והז"ת שבהם אשר מן הדעת ולמטה הנה הם יצאו ומלכו כרגע ואח"כ מיתו ונשברו, והם השמונה מלכים אשר בדברי הימים, שהם המלכים דהנוק'. והנה לא היו הם באמת מציאויות ממש כמו המלכים דז"א אשר בסוף פ' וישלח, כי הז"א הרי יצא בבחי' מציאות ממש לפי מציאות דהנקודות, ויצא הז"א דעגולים בז' מלכים בבחי' מציאותם אשר בעולם הנקודות, ואותן הז' מלכים הוא עצמו הז"א דהעגולים וכנ"ל אות י', שבהעגולים לא יצא הז"א רק בהז' מלכים אשר מהדעת ולמטה שבו, והם מלכו כרגע ואח"כ מיתו כולם. והנה היה מציאותם בעת יציאתם ומלכותם בבחי' המציאות דעולם הנקודות.

משא"כ הנוק' הנה מה שהיתה בבחי' המציאות דעולם הנקודות, הנה הוא רק נקודה אחת לבד שבה, שהוא נקודת הכתר, ורק המלכות דהכתר וכנ"ל. אבל כל הי' כולם אשר הוציאה אותה הנקודה מכלילותם בה ע"י תוקף גבורתה כנז', הנה הם אינם במציאות ממש כלל, כי הרי הם רק מה שהיו כלולים בה בכח ואינם מציאויות ממש כלל. ועכ"ז הנה הם השמונה מלכים שיצאו ממנה ומלכו כרגע ומיתו, והם השמונה מלכים שבדברי הימים, והנה הם כולם מבחי' כתר, כי הרי כל יציאתם הוא רק מכלילותם בנקודת הכתר וכנז', והוא מה שאמר הרב במלכים (פרקים ה ו) שמה שיצא בהנוק' הוא רק נקודת הכתר שבה, וכמבואר שם הטעם בזה, שהוא כדי שלא תתבטל ח"ו, וכמ"ש הרב שם כי זהו הטעם מה שיצאה הנוק' רק בנקודת הכתר, כי משום שהיא יורדת למטה מכולם, וכדי שלא תתבטל ח"ו בעת הפגם רחמ"ל, והנה הוא ע"פ דברינו ג"כ, שהרי כל השמונה מלכים שבה הם כולם ג"כ רק מבחי' הכתר, ועי"ז הנה הם אינם בטלים ח"ו גם בעת הפגם.

וע' הגר"א בספד"צ (פרק א ד"ה וארעא אתבטלת ג ע"א) שאמר שם כי היא לא מלכה כלל, דלית לה מגרמה כלום (ע' זחר ח"א קפא ע"א) אלא מה שמקבלת ממנו, לפיכך כאן שהמלכים דז"ק מיתו, היא לא באה לכלל הויה, ולפיכך לא נזכר מלוכה והויה בתורה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

עליה כלל כו', והיא יצאה רק נקודה אחת כו', לכן לא נאמר בה הויה כלל כו' ע"ש (ויש שם ט"ס קצת³⁶¹). ודבריו צריך ביאור, כי מאחר שנקודה אחת יש לה, הרי יצאה לכלל הויה עכ"פ, אך הענין הוא כי כאשר שהנקודה שיצאה בה הנה הוא רק נקודת הכתר, והכתר הנה הוא רק בבחי' שורש ולא בבחי' מציאות, כי הבחי' מציאות הוא מתחיל רק מחכמה, שלכן נקרא חכמה בתואר י"ש כמ"ש ברע"מ (פינחס רלט ע"א), אבל הכתר הוא נקרא אין, ואמרו בזה"ק בראשית (לא רע"ב) בראשית ב' ראשית, והוא על כתר וחכמה שהם שניהם נקראו ראשית, כי התחלה וראשית בטמירו הוא הכתר, והתחלה וראשית בגילוי הוא החכמה, כמ"ש הגר"א כ"ז בספד"צ בתחילתו (א ע"א), והוא מזה"ק הנו' שאמר שם כי גם החכמה נקרא ראשית הגם דאיהו תנינא לחושבנא, עכ"ז נקרא ראשית בגין דהאי כתר אלא עלאה טמירא הגם שהיא קדמאה, אך על דלא עייל בחושבנא ע"י גודל העלמתה, תנינא הוי ראשית ע"ש³⁶². ועכ"פ הוא כי התחלת המציאות דהי' ספי' הנה הוא מחכמה שהוא הי' של שם, התחלת השם, אלא שמהחכמה נודע הכתר ג"כ, כי ממנו יצא ועליו הוא תלוי, וכמ"ש (איוב כז יב) והחכמה מאין תמצא. ומשום שכל נקודת הנוק' בעולם הנקודות הנה לא היה אלא רק מנקודת הכתר שהוא למעלה מהמציאות העיקרי דהי' ספי', לכן אמר הגר"א כי לא נאמר אז על הנוק' הויה כלל, וכן אמר ג"כ הספד"צ עליה אז וארעא אתבטלת, כי היא לא באה לכלל הויה כי היא לא יצאה בעולם הנקודות בעיקר המציאות דהי' ספי' כלל וכנז'.

והנה ע"פ דרכינו למדנו כי מה שאמרנו לעיל אות י' כי היה חילוק בין המלכי יושר להמלכי עגולים גם בענין סדר יציאת ומציאות הנוק' דז"א, כי בהמלכי יושר הנה יצאה הנוק' ג"כ ב' נקודות, והגר"א נתקיימו והז"ת מיתו ונשברו, וכמו בעתיק וא"א ואו"א, והיה כ"ז הן בכללות והן בפרטות. משא"כ בהעגולים (נד ע"ג) הנה יצאה כל הנוק' דז"א רק בנקודה אחת לבד, שהוא נקודת הכתר ורק המלכות דהכתר וכנ"ל. אמנם כי לפי מה שהעלינו עתה לעיל בסמוך, הנה נמצא שהגם כי בבחי' המציאות דהנקודות הנה לא היה כל המציאות דהנוק' דז"א שבמלכי העגולים אלא רק מנקודת הכתר לבד, אבל אח"כ כאשר נכנסו האורות בהכלים, הנה כאשר שהכתר הוא השורש דכל הי' ספי', וכל הי'

³⁶¹ לשונו אצלנו היא: והיא יצאה רק נקודה אחת, וט' נקודות נשארו למעלה, ושל ר"ק שלשה נקודות שהן זיוניהון הנ"ל, ונשארה רק בנקודה א' א"א בה הויה כלל, ורבינו גורס גורס לכן לא נאמר בה הויה כלל' במקום "א"א בה הויה כלל".

³⁶² ז"ל בשלימות: בית דבראשית רברבא רבי יוסי שאיל ליה ואמר האי שיתא יומי בראשית דקא תנינן מאן אינון אמר ליה היינו דכתיב (תהלים קד טז) ארזי לבנון אשר נטע כמה דאלין ארזין נפקין מן לבנון הכי נמי אינון שיתא יומין נפקין מן בראשית ואלין שיתא יומין עלאין קרא פריש לון דכתיב (ד"ה א כט יא) לך יהו"ה הגדולה והגבורה והתפארת וגו' כי כל דא צדיק, בשמים דא תפארת ובארץ דא כנסת ישראל כתרומו די אחיד בשמיא ובארעא כלומר דיסודא דעלמא דאקרי כל איהו אחיד בתפארת דאקרי שמים ובארץ דאקרי כנסת ישראל ועל דא בראשית ב' ראשית (היא חכמה כמה דתרגם יונתן בראשית בחכמתא) בגין דאיהו תנינא לחושבנא ואקרי ראשית בגין דהאי כתר אלא טמירא היא קדמאה ועל דלא עייל בחושבנא תנינא הוי ראשית בגין דא ב' ראשית ועוד כמה דחכמה עלאה איהו ראשית חכמה תתאה ראשית נמי הויה ועל דא לית לאפרשא ב' מן ראשית:

תרגום: ב' של "בראשית" היא גדולה. ר' יוסי שאל אותו ואמר, ששת ימי בראשית הללו ששנינו מה הם. אמר לו, היינו מה שכתוב "ארזי לבנון אשר נטע". כמו שהארזים הללו יוצאים מן לבנון, כך גם אותם ששה ימים יוצאים מן בראשית. וששת הימים העליונים הללו, הפסוק פירש אותם, שכתוב "לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת וגו'". "כי כל" זה צדיק, "בשמים" זו תפארת, "ובארץ" זו כנסת ישראל, כמו תרגומו, שאוחז בשמים ובארץ. כלומר, שיסוד העולם שנקרא כ"ל, הוא אוחז בתפארת שנקרא "שמים", "ובארץ" שנקראת כנסת ישראל, ועל זה בראשית, ב' ראשית, (היא חכמה, כמו שתרגם יונתן "בראשית" בחכמה) בגלל שהיא שניה לחשבון, ונקראת ראשית, בגלל שכתר עליון זה טמירא הוא ראשון, ועל שלא נכנס בחשבון הראשית הוא שני, בגלל זה ב' ראשית. ועוד, כמו שחכמה עליונה היא ראשית, גם כך חכמה תחתונה גם היא ראשית, ולכן אין להפריד ב' מן ראשית.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ספי' הנה כלולים בו בכח, הנה ע"י תוקף גבורתו אשר אין מעצור לרוחו ולא נח ולא שקט מלהוציא כל כחו לפועל, הנה ע"י הנה הוציא גם הוא את כל הי' הכלולים בו, ויצאו הג"ר ונתקיימו, אך הו"ת הם יצאו ג"כ ומלכו כרגע ואח"כ מיתו ונשברו, והם המלכים דהנוק' השמונה מלכים אשר בדברי הימים. והרי לנו כי גם בהנוק' אשר בהעגולים, הנה יצא בה ג"כ המלכים שבה ע"ד יציאת המלכים שבהנוק' אשר בהיושר, אלא כי בהנוק' אשר בהעגולים, הנה לא היו במציאות דבחי' הנקודות ממש, כי הרי היו כולם רק מבחי' השרשיים והכחות הכלולים בהכתר, ולכן הנה הם כולם באמת בבחי' הכתר לעולם, וכדי שלא יאבדו ח"ו בעת הפגם כמ"ש הרב הטעם בזה בשער המלכים (פרק ו).

והנה בדברינו הללו הנה נחא לנו ג"כ מה שיש להעיר בזה עוד בענין הב' מיני מלכים שהם מלכי היושר ומלכי העגולים, והנה הו"א שבשניהם באשר שהם משונים זה מזה, כי הו"א דהיושר יצא בי' נקודות, והו"א דהעגולים יצא רק בז' נקודות אשר מהדעת ולמטה וכנ"ל אות י'. ובאשר שהם משונים זה מזה, הנה הם נזכרו בתורה בשני מקומות, אחד בסוף פ' וישלח, ונאמר שם בז' מלכים וימלוך וימת, והם הו' מלכים דו"א שבמלכי העגולים. ואחד ברמז בפ' ויחי, בסוד הכתוב (בראשית מט נד) ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרועי ידיו, שהוא על עשרה הארות דצפרני רגלים כמ"ש הרב בנקודות (פרק ג), וע' בתיקונים (תיקון סט דף קכח ע"א) והוא המלכי יושר שיצאו מהצפרני רגלים כנודע. ומ"ש זרועי ידיו, ר"ל חו"ג, כי משם הוא הטיפין כנודע. והם הו' מלכים דהמלכי יושר אשר יצאו הם בי' נקודות, והג"ר נתקיימו והו' מיתו ונשברו וכנ"ל אות י'. והרי נזכרו בתורה המלכי יושר בפנ"ע, והוא משום כי היו משונים זה מזה, לכן נזכר כל א' בפנ"ע. אמנם בהמלכים דהנוק', שהם המלכים אשר בדברי הימים, לא נמצא נזכר העגולים בפנ"ע והיושר בפנ"ע, אלא שהכתוב כולל שניהם בזכירה אחת. והוא ע"פ מה שאמרנו, שגם הנוק' אשר בהעגולים, הנה הגם שעיקר יציאתה היה רק מנקודה אחת, אבל באשר שאותה הנקודה היא נקודת הכתר אשר היא שורש כולם וכל הי' כלולים בה, הנה ע"י תוקף גבורתה הוציאה היא את כל הי' שהיו כלולים בה בכח, ויצא הג"ר ונתקיימו, והו' מיתו ונשברו. והרי היה הסדר בהנוק' שבהעגולים ג"כ כמו בהנוק' שבהיושר, ולכן נזכרים שניהם בזכירה אחת.

ונראה לי לומר עוד אם יכשר בעיני ה', כי גם הנוק' אשר בהיושר, הנה היה ג"כ עיקר יציאתה אשר מהאימא שביושר ג"כ רק בנקודה אחת שהוא נקודת הכתר, אלא שהכתר הוציאה את כל הי' ג"כ רק ע"י כלילתם בה, וע"ד הנז' בהנוק' שבהעגולים וכנ"ל. וא"כ הרי היו הנוק' שבהעגולים והנוק' שבהיושר שניהם שוה מכל וכל, ולכן הנה הם נזכרים שניהם בזכירה אחת, שהם המלכים אשר בדברי הימים. והכוונה שם הנה הוא הן על המלכים דהנוק' אשר בהעגולים, והן על המלכים דהנוק' אשר בהיושר, וכולל שניהם בזכירה אחת. אמנם הנה יצא לנו ע"פ דברינו כי המלכים דהנוק' הן דהיושר והן דהעגולים, הנה לא היה מציאותם בבחי' המציאות דהנקודות ממש, אלא היה כל מציאותם רק בבחי' כחיית³⁶³ ושרשית לבד, כפי אשר יצאו מכלילותם בהנקודה אחת דהנוק' שהוא נקודת הכתר, והיו כולם ג"כ בבחי' הכתר לעולם מכחו ותכונתו וכנ"ל, ודע כל זה.

[יב]

ולגבי איך אפשר להגיד על המלכות לית לה מגרמה כלולם הרי יש לה שורש בנקודות? סוד הענין היא ענין א' עם מיעוט הירח. שמיעוט הירח הוא מה שנגזר עליה שט"ס שלה תרד בבי"ע, וכן הוא במלכות דאצילות שסדר שלה שתהיה בעולה ויורד תמיד שאור עצמותה באמת זוהר אור מהמלכות דא"ס והיא למעלה מהכל והיא סיבת הכל, וכל הנמצלים באמת רק גילוייה, ולכן יסד ה' ית' גילוי אור מלכותו רק על ידי האדם במעשיו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

על אף שכל גילוי ית' הם גילוי של מלכותו ית', אבל אחרי שעומק הכוונה בכל גילויי שיח האדם שותף בכל פעולותיהם, ואם כן יש למלכות ב' בחינות שעיקר עצמותה היא למעלה מהכל והיא סיבה לכל והיא גם כן תכלית הכל, אבל זה נעלם, ונקודה השרשית שבה היא מהכתר המיוחד באור א"ס, והב' גילוייה עתה לצורך הנהגת עולם הזה שהיא למטה מכולם ובסוף כולם, ואז היא יבשה ולית לה מגרמה כלום וכולה דינים. אם כן כשכתוב אצל מלכות לית לה מגרמה כלום דהיינו לא בעיקרה ועצמותה אלא על הגילוי שלה, ומציאותה לצורך כל הנהגת עולם הזה.

ועתה נבוא לביאור ההערה ג' דלעיל אות ה', כי ההערה ב' הנה נתבאר שם גופה ע"ש, ונתבאר מעתה ההערה ג'. (נד ע"ד) והוא מה שהערינו שם בענין מה שנודע על המלכות כי היא לית לה מגרמה כלום, וכמ"ש בזה"ק (בראשית לג ע"ב) דלא נהרא מגרמה אלא על ידא דנהורין עלאין דנהרין לה³⁶⁴. וכן בסביבתה קרא דוד את עצמו עני ואביון, כי היא מדת דוד כמ"ש שם (רנז ע"א). והנה על זה הערינו לעיל אות ה', כי איך אפשר לומר דלית לה מגרמה כלום, הלא יש לה נקודה שרשית גם מעולם הנקודות, והוא מה שיצאה גם אז בנקודה אחת כנ"ל, וכמ"ש הרב בענין הנקודה השרשית שבה בשעה"כ (דף ט ע"ד ודף לו ע"ד), וכן הוא בע"ח בכ"מ. וכן יש לה ג"כ חלק ונחלה באו"א, והוא באות ד' דמילוי יו"ד שבאבא, ובהד' שבצורת ה' ראשונה שבהאימא. וכן נרשמה ג"כ בהו' שבצורת ה' בסוד פסיעה לבר שבסופו³⁶⁵. וכן נעשית עי"ז אח"כ למדה אחת ממדות הו"א, ונחלקת לי' חלקים ונבנית לפרצוף גמור כנודע בדרוש אטב"ח (ע"ח תיקון הירח פרק ד). וכ"ז הוא מסיבת שורשה העצמותית שבה, אשר ניתוסף בו אור על אור מלמעלה, וניתן לאו"א לצורכה. ועי"ז הנה היא מתתקנת ונשלמת ג"כ מאו"א כמו הו"א, אלא שנמשך לה ומקבלת כל תיקונה עי"ז א"א, אבל הוא נמשך לצורכה מלמעלה ג"כ כמו לז"א. וא"כ מאיזה פנים אמרו בה דהיא לית לה מגרמה כלום, והרי יש לה נקודה שרשית לעצמה גם מתחילה כנז' (וע' תיקון הנוק') (פרק ב כלל ח במהרח"ו שם בהמוקף) ובמיעוט הירח (פרק א בהמ"ק שם בתחילתו) ובפרצופים (דרוש ז) כמ"ש שם ועד"ז ממש היה המלכות כו). וכן הנה יש לה ג"כ שרשים גדולים באו"א כמו לז"א וכנז'.

אמנם הוא כי הנה סוד הענין בזה הנה הוא באמת עמוק מאד, והנה הוא ענין אחד עם סוד מיעוט הירח, כי היתה גדולה ונתמעטה ועתידה לחזור ולהתחדש. וכל זה הנה הוא משום שבה תלייא כל המציאות וההנהגה דהעוה"ז, שהוא ג"כ עד"ז, כי בתחילה הנה נברא העולם באור הגנוז, ואח"כ נתעלם ועתיד לחזור לקדמותו ובעוד תוספת הרבה. וכ"ז הנה הוא מסוד מיעוט הירח ושלימותה ותיקונה דלעתיד. והנה ענין מיעוט הירח הנה הוא מה שנגזר עליה שתירד בהט' אחרונים דהמלכות שלה בהעולמות בי"ע, ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ה' ענ"א סי' בג"ד. והנה נעשה כ"ז ביום ד' דמעשה בראשית, כי עד יום ד' היה משמש עדיין האור הגנוז ג"כ, ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד'. אך מיום ד' ואילך, הנה נתעלם הוא עצמו לגמרי, ולא שימש רק השם מ"ה שהוא תולדתו, וע' לעיל כלל ח"י ענ"ח אות ג' ד'. אך עכ"פ הוא, כי מיום ד' ואילך הנה נתעלם אז האור הגנוז לגמרי, ונעשה אז סוד מיעוט הירח, ונתייסד אז כל סוד הנהגת עוה"ז. והוא מה שכתוב מארת חסר (מסכת סופרים פ"ז), ע' זוה"ק בראשית (מו ע"ב) ובכ"מ. והרי עכ"פ כי כל הנהגת עוה"ז הוא תלוי בסוד מיעוט הירח, אשר נגזר עליה לירד בהט' אחרונות דהמלכות שבה בהעולמות בי"ע. אמנם הנה עד"ז הנה יסד המאציל ית"ש גם בעיקר סדר המציאות דכל הנוק' כולה, אשר היא בכל עיקרה באצילות לעולם, הנה יסד בה המאציל ית"ש ג"כ הסדר הזה שתהיה בעולה ויורד תמיד, כי אור עצמותה הנה הוא באמת זוהר אור מהמלכות דא"ס, והיא למעלה מהכל והיא סיבת הכל וכנ"ל אות ג' ואות י'. וכל הנאצלים כולם הם

³⁶⁴ ז"ל בשלימות: רבי אלעזר אמר יהי מארת אספקלריאה דלא נהרא מגרמה אלא על ידא דנהורין עלאין דנהרין לה כעששיתא דלקטא נהורא דנהיר תרגום: רבי אלעזר אמר, "יהי מארת", אספקלריה שלא מאירה מעצמה, אלא על ידי אורות עליונים שמאירים לה, כמו עששית שמקבלת אור שמאיר.
³⁶⁵ עי' לעיל הערה 306.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

רק גילויה, כי ירד ונתגלה בהם מגילוי לגילוי, וכדי להתגלה לבסוף בהמלכות דאצילות, שהוא להמציא את העולמות ב"ע ולמלוך עליהם, ולהתגלה כבוד מלכותו בהם ג"כ בגילוי אחר גילוי, עד שימלא כבודו ית"ש את כל הארץ בגילוי גמור, ויהנו כולם מזיוו שזה הוא עונג כל העינונים ונועם כל הנועם שאין למעלה מזה.

והנה ראה רצונו ית"ש לייסד את גילוי אור מלכותו ית"ש למעלה והתפשטות זיו אורו למטה רק ע"י האדם במעשיו ובסיבותיו, וכמ"ש בזוה"ק (ח"ג ק"ג סע"א) מאן דעביד פקודי אורייתא ואזיל באורחוי כביכול כאלו עביד ליה לעילא, אמר קב"ה כאלו עשאני³⁶⁶. והוא מה שנאמר (ויקרא טו ג) אם בחקותי תלכו כו', ועשיתם אותם ועשיתם אתם כתיב (ויקרא ט"ז ז), כגוונא דא אמר ר' שמעון (על פסוק (שמואל ב' ח יג) ויעש (נה ע"א) דוד שם) וכי דוד עביד ליה אלא בגין דאזיל בארחי דאורייתא ועביד פקודי אורייתא כו' כביכול עשה שם לעילא כו'³⁶⁷, ע"ש. וכן הוא בשמואל רבתי (פרשה ה) בפסוק (שמואל א' ב ח) כי לה' מצוקי ארץ, תני רשב"י כל זמן שישראל עשוין אגודה אחת למטה כביכול מלכות שמים במקומה כו' כו' ע"ש. וכן בספרי ברכה (פיסקא ה) בפסוק (דברים לה ג) ויהי בישרון מלך כתיב (ישעיה מג יב) ואתם עדי נאם ה' ואני אל, כשאתם עדי אני אל, וכשאין אתם עדי אין אני אל (ר"ל כי חוזר אור גילוי ית"ש לשורשו שבא"ס ונשאר נעלם כבתחילה בלי גילוי ושם כלל). כיוצא בדבר אתה אומר, אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים, אלמלא אני לא היית יושב בשמים [והוא מה שכתוב (דברים לג כו) רוכב שמים בעזרך], ויהי בישרון מלך, אימתי בהתאסף ראשי עם. ובמדרש איכה (פרשה א ט"ו ג) בפסוק (איכה א ו) ויצא מבת ציון, בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מוסיפין כח בגבורה של מעלה, ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום כביכול מתישין כח גדול של מעלן דכתיב צור ילדך תשי. וכן הוא בזוה"ק פ' בא (לב ע"ב) כד ישראל עבדיו עובדין דכשרין יהבין תוקפא וחילא לקודשא בריך הוא, ועל דא כתיב תנו עוז לאלהים, במה בעובדין דכשרין כו' ע"ש³⁶⁸. כי כן ראה רצונו ית"ש לייסד את תיקוני המלכות וגילויה

³⁶⁶ ז"ל בשלימות: ועשיתם אותם מאי ועשיתם אותם כיון דאמר תלכו ותשמרו אמאי ועשיתם אלא מאן דעביד פקודי אורייתא ואזיל באורחוי כביכול כאלו עביד ליה לעילא אמר קב"ה כאלו עשאני ואוקמוה וע"ד ועשיתם אותם ועשיתם אתם כתיב ודאי והואיל ומתערי עלייכו לאתחברא דא בדא לאשתכחא שמא קדישא כדקא יאות ועשיתם אתם ודאי כגוונא דא אר"ש ויעש דוד שם וכי דוד עביד ליה אלא בגין דאזיל בארחי דאורייתא ועביד פקודי אורייתא ואנהיג מלכותא כדקא יאות כביכול עשה שם לעילא ולא הוה מלכא בעלמא דזכה להאי כדוד דהוה קם בפלגות ליליא והוה משבח ליה לקב"ה עד דסליק שמא קדישא בכורסייה בשעתא דסליק נהורא דיממא כביכול הוא עבד שם ממש כד"א ויקוב בן האשה הישראלית את השם ויקלל ובג"כ ויעש דוד שם ועל דא ועשיתם אותם כתיב ואי אתון תשתדלון למעבד לון לאתתקנא שמא קדישא כדקא יאות כל אינון ברכאן דלעילא ישתכחון גבייכו בתקונייהון כדקא יאות:

תרגום: "ועשיתם אותם" מה זה ועשיתם אותם, כיון שאמר תלכו ותשמרו למה ועשיתם, אלא מי שעושה מצוות התורה והולך בדרכיה כביכול כאילו עשה אותו למעלה, אמר הקדוש ברוך הוא כאילו עשאני, ופרשה. ועל זה ועשיתם אותם, כתוב ועשיתם אתם ודאי, והואיל ומתעוררים עליכם להתחבר זה בזה, שימצא השם הקדוש כראוי, ועשיתם אתם ודאי. כדוגמא זה אמר רבי שמעון "ויעש דוד שם" וכי דוד עשה אותו, אלא משום שהלך בדרכי התורה ועשה מצוות התורה והנהיג את המלכות כראוי, כביכול עשה שם למעלה, ולא היה מלך בעולם שזכה לזה כמו דוד, שהיה קם בחצות הלילה והיה משבח את הקדוש ברוך הוא עד שעולה השם הקדוש בכסא, בשעה שעולה אור היום, כביכול הוא עשה שם ממש, כמו שנאמר "ויקוב בן האשה הישראלית את השם ויקלל" ולכן "ויעש דוד שם" ועל זה כתוב "ועשיתם אתם". ואם אתם תשתדלו לעשות אותם, להתקין את השם הקדוש כראוי, כל אותן ברכות שלמעלה ימצאו אצלכם בתקונייהן כראוי.

³⁶⁷ ע"י הערה הקודמת.

³⁶⁸ ז"ל בשלימות: כד ישראל עובדין עובדין דלא כשרן כביכול מתישין חילא דקודשא בריך הוא וכד עובדין עובדין דכשרן יהבין תוקפא וחילא לקודשא בריך הוא ועל דא כתיב (תהלים סח לה) תנו עז לאלהים במה בעובדין דכשרן ועל דא בההוא יומא כלהו רברבן ממנן אתכנשו על יהו"ה על יהו"ה ודאי דהא כיון דעל ישראל אתכנשו עליה אתכנשו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והתפשטות אורה למטה, שהוא תכלית כוונתו ית"ש בהמציאות כולו, שיעשה כ"ז בסיבת האדם, אם ע"י מעשיו הטובים אם ע"י מאורעותיו אשר בזה ובבא, וכנודע בדברינו בספר הקדו"ש בספר הדע"ה. כי זהו עיקר הכוונה בהתכלית דלעתיד, שיתאחד האדם עצמו עם כל הנועם והעונג והזיו והזוהר אשר מגילוייו ית"ש בהתכלית דלעתיד, ויעשה האדם עמהם לאחד, והוא רק כאשר יסובב כל גילוייו ית"ש בסיבת האדם עצמו, כי אז הנה הם שלו בקנין עצמית. והוא אחד עמהם, כי הנה זהו עומק סוד כוונתו ית"ש בכל המציאות כולו, שאחר אשר כל הרשעה כולה כעשן תכלה, ויתבער כל הרע והטומאה, ויתבטל כל הזוהמא והעכירות, ויזדכך כל הגופות והחומריות, הנה יעשה או [הפועל] שהוא המסבב את כל זה, [והפועל] שהוא הסיבות אשר לכל זה, [והתכלית] שהוא הנועם והזיו והזוהר אשר נסבב מכל זה, הנה יעשו כולם לאחד. ואז הנה ישמח ה' במעשיו (תהלים קד לא) כי הוא תשלום כוונתו ית"ש אשר רק על זה כיוון בכל בריאת עולמו. והרי נתייסד הבריאה כולו באופן כזה שיהא האדם שותף עמו ית"ש בכל סדרי ההנהגה כולו עד תכליתו האחרון. ונצטמצם אור מלכותו שהוא שכינת עוון ית"ש המתפשט ושוכן בכל המציאות לעולם בבחי' נשמה לנשמה³⁶⁹, להיות עושה ועשה ויעשה לכל המעשים³⁷⁰, הנה נצטמצם אורו להיות כל הנהגתו ע"פ מעשה האדם ותחבולותיו.

והרי נמצא כי הנה עצמות אור המלכות, הנה הגם שהיא ראשית הכל וסיבת הכל, וגם כל הנאצלים כולם וכל פעולותיהם הם הכל רק גילוייה, שהם התפשטות כחותיה ויצירתם מן הכח לפועל, עד שהם כולם רק כללותה שהיא זוהר אור דהמלכות דא"ס המתגלה בכ"ו, ר"ל בכל הנאצלים כולם אשר עד סוף המלכות דאצילות ובכל פעולותיהם אשר באצילות עצמו, שכולם הם תולדה מתולדה ואור מאור בדרך השתלשלות המדרגות, מזוהר אור המלכות דא"ס עד סוף הגילוי דהמלכות דאצילות, וכן נתגלה אח"כ ממנה ג"כ במציאות הנפרדים³⁷¹ שהם העולמות בריאה יצירה עשיה ובכל הנהגתם. והרי הנה כל גילוייו כולם ית"ש רק גילויי דעצמות המלכות שהיא זוהר אור דהמלכות דא"ס, כי הם כולם רק כללותה. אמנם כאשר שעומק הכוונה בכל גילוייו כולם הנה היה שבהגיעו לגילויי המלכות דאצילות אשר בהעולמות ב"ע, יהיה האדם שותף עמו בכל פעולותיהם, ורק עי"ז יסובב תכלית האחרון של כל הגילויים כולם אשר גם למעלה למעלה (ע' לעיל כלל ט"ו ענף י"א). ונודע הוא כי שבה ומעלת האדם אשר זכה לכ"ו, ר"ל להיות הוא המסבב והסיבה להשלים כוונתו ית"ש בכל המציאות כולו בענין הזיו והזוהר דתכלית האחרון, ולהיות האדם שותף עמו ית"ש בכ"ו כנז. הנה כל שבה ומעלת האדם אשר זכה לכ"ו, הנה הוא באשר שמציאותו הוא שהוא כלול ומשוכלל מכל מה (נה ע"ב) שלמעלה ולמטה, והוא יושב בסתר המדרגה אשר סביב רשעים יתהלכון (תהלים יב ט), והוא ביניהם כשושנה בין החוחים (שיה"ש ב ב), וכל העולם כולו הוא נגדו תמיד. ולא עוד אלא כי גם אחר יקרת צור מחצבתו אשר בזרע קודש מצבתו, הנה מגודל התערובות רע בטוב אשר בסיבת החטא דע"ן הדעת, ויוצא האדם עי"ז מיוחס בחטא ומחולל בעון (חזרת הש"ץ ליוה"כ), ובקרבו ישים ארבו שהוא יצר לבו רע מנעוריו, ומתגבר ומתחדש עליו בכל יום ואינו נותן מנוחה לנפשו אף רגע אחת, ותמיד הוא במצור ובמצוק ובנסיונות גדולות. ולזאת הנה הגם שכל צבאות עליונים הנה הם ג"כ כולם בעלי עבודה הם, וכמו שיסודו (ברכת ק"ש) וכולם

תרגום: כשישראל עושים מעשים שלא כשרים כביכול מתישים כחו של הקדוש ברוך הוא וכשעושים מעשים כשרים נותנים כח ותקף לקדוש ברוך הוא ועל זה כתוב תנו עז לאלהים במה במעשים כשרים ועל זה באותו יום כל השרים הגדולים הממונים התכנסו על ה' על ה' ודאי שהרי כיון שהתכנסו על ישראל הם התכנסו עליו.

³⁶⁹ עי' לעיל הערה 276.

³⁷⁰ מלשון האני מאמין

³⁷¹ עי' לעיל הערה 273.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מקבלים עליהם עול מלכות שמים כו', וכולם עושים באימה וביראה רצון קונם כו', אך באשר שאין יצה"ר בקרבם והם טהורים וקדושים בכל מציאותם, הרי אין להם נסיונות כלל (וע' דברינו בזה בספר הדעה ח"א דרוש ו' סי' ד' אות ג'), ולכן הנה ראוי האדם לכל השבח והמעלה הזו, שיהא הוא דוקא המפתח הפותח וסוגר דלתות שערי ההנהגה שבכל העולמות כולם³⁷², אשר כל תהלוכותיה ממנו ית"ש, הנה הוא תמיד רק ע"פ כוונתו התכליתית שבכל עולם ועולם, שיסובב כ"ז ע"י מעשה האדם ומאורעותיו, ושיהא האדם שותף בכ"ז כנו'. והוא משום שהרי הוא כלול ומשוכלל מכל העולמות כולם, וכולם הם סובבים על ידו תמיד, באשר שהוא כמטרה לחיציים לקבל עליו כל התלאות ופגעי הזמן והנסיונות הקשים אשר מסיבת הרע והרשעה כולה, והוא טבועה בהם ובתוכם מיום הולדו עד יום מותו. וכן כל ביטול הרע והרשעה כולה אשר בזה תלוי גילוי כבוד מלכותו ית"ש, וכל הגילוי דאור התכלית העתיד, הנה הוא תלוי רק בהאדם, אם ע"י מעשיו אם ע"י מאורעותיו. והרי נסבב הכל ע"י האדם, ולכן הנה נעשה הוא עי"ז שותף עמו ית"ש בכל תכלית כוונתו ית"ש אשר בכל העולמות כולם.

והנה כל שבה ומעלת האדם שאמרנו שהוא ע"י התלאות הנוראות וע"י הנסיונות קשים אשר עליו תמיד, הרי נודע הוא שכ"ז הנה הוא בסיבת עולם התווה אשר יצא ונעשה מתוקף הדינין והמלכיות דהב"ן וכנ"ל אות ב' ג', ע"ש שמתבאר כי גם כל המאורעות דעולם התווה הנה הוא עצמו ג"כ הסיבה לכל התיקונים דלעתיד, ונצטמצמה המלכות הכללי גם אחר רום מעלתה הנ"ל, אשר היא סיבה לכל הנאצלים כולם, והיא כלל כולם וכנ"ל בריש דברינו. הנה נצטמצמה היא לצאת ולהתגלה רק בסוף כל א', ולקלוט את הדינין שבו, ויצא בכל א' רק בסוד הדין והעביות שבו, ואמר הגר"א בספד"צ (פרק ג ד"ה וענין הפרסא נו ע"א) כי כ"ז הנה הוא סוד הצמצום שהיה בא"ס, כדי שתתגלה המלכות בבחי' הדין ועביות הכלים. וכן הוא ג"כ בעומק דברי האריז"ל בעגולים ויושר (סוף ענף ג). וכ"ז הנה הוא כי ע"י הגילוי דתוקף הדינין שבתחילה, אשר הם הסיבה לכל הנהגת עוה"ז, הנה זה עצמו הוא הסיבה לכל התיקונים דלעתיד וכנ"ל אות ב' ג'.

והרי לנו עכ"פ כי נתייסדה המלכות על ב' בחי', כי הנה עיקר עצמותה הנה היא למעלה מהכל והיא סיבה לכל, וכן היא ג"כ תכלית הכל וכנ"ל אות י'. אמנם כ"ז הנה הוא נעלם בה עתה מאד, ואינו ניכר בה עתה רום מעלתה כלל, וכמ"ש הספד"צ (סוף פרק א טו ע"ב) אתחשכת נוקבא, כי נצטמצמה ונעשה כל גילוייה באצילות רק בסוף כל א', וניתן בה כל הדינין. ועי"ז הנה נעשה בה ועל ידה כל הנהגת דהעוה"ז אשר עתה, שזה עצמו הנה הוא סיבת כל התיקונים דלעתיד כנ"ל. ועכ"פ הוא, כי הנה נתייסד המלכות בב' בחי' אחד נעלם, ואחד נגלה. ובהנעלם הנה היא למעלה מהכל, ותלוי בה כל התיקונים דלעתיד, ואז תתגלה ברום מעלתה שהיא תכלית האחרון לכולם, כי תשוב לקדמותה לאתר דאתגזרת מתמן, דאיהו אין סוף כמ"ש ברע"מ (פינחס רנו ע"ב). אך הבחי' הב' שהוא גילוייה עתה אשר לצורך הנהגת דהעוה"ז, הנה היא למטה מכולם ובסוף כולם, סופא דכל דרגין (זוה"ק פקודי רכו סע"א), והיא יוצאת ונעשית רק מהם. אבל היא עצמה נקרא יבשה, דלית לה מגרמה כלום כמ"ש בתיקונים (סא ע"ב וקלד ע"ב), והיא כולה דינין, דינא דמלכותא דינא (פינחס דף רכו רע"א), וכל הנהגת עוה"ז הוא בידה, בשלח ונה ע"ג) (נא ע"א) ופ' אחרי (עד סע"א), ולכן אתחשכת וירדה לצורך תוצאות כל הדינין אשר לצורך כל הנהגת דהעוה"ז, כי זה עצמו סיבת כל התיקונים דלעתיד וכנ"ז, ולכן ירדה בכ"ז בגילוייה עתה אחר שנצטמצמה ואתחשכת וכנ"ל.

³⁷² עי' נפה"ח שער א' פרק ג ז"ל: השליט רצונו יתברך את האדם שיהא הוא הפותח והסוגר של כמה אלפי רבואות כחות ועולמות.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה זהו הענין במה שהערינו לעיל בענין שאמרו כי המלכות לית לה מגרמה כלום, ואין הכוונה על עיקרה ועצמותה חלילה וחלילה, כי בזה הנה אדרבה הוא שהיא עלתה על כולנה וכנו, אלא הכוונה הוא על הבחי' הב' שבה שהיא גילויה ומציאותה אשר לצורך כל הנהגת דהעוה"ז עד עת קץ תיקון העתיד, כי בזה הנה אתחשבת ונצטמצמה לקבל כל אורה רק מהט' ספי' העליונים, ועיקר קבלתה הוא מז"א. והגם כי הנה נתייסד לה באמת גם עתה לעולם נקודה שרשית המיוחדת אליה, ושם הנה הוא גניז וטמיר, רושם שורש עצמותה העיקרית, וכדי שיסובב הכל תמיד ע"פ הכוונה התכליתית. והנה הנקודה השרשית שבה הנה הוא מהכתר המיוחד באור א"ס וכמו שיתבאר לקמן. וכן יש לה שורש גדול ג"כ בחו"ב שהם או"א, והוא באותיות י"ה וכנ"ל, וכל זה הנה הוא מרושם אור אשר מהעצמות העיקרי שבה, והוא גניז וטמיר בהג"ר, וכדי שיסובב הכל תמיד ע"פ כוונה התכליתית. אמנם כ"ז הנה מתעלם בה ונעשה כל בניינה רק מהט' ספי' דז"א מהמלכות שבהם וכנ"ל אות ו' ז', ונעשה בניינה וכל קבלתה תמיד עיקרו רק מז"א, והיא לית לה עתה מגרמה כלום, רק מה שמקבלת ממנו. וכ"ז הנה הוא ע"י מה שנצטמצמה להיות כל גילויה עתה בתכלית המיעוט, ומשום צורך כל הנהגה של עתה אשר עד עת התיקון וכנו.

והנה מובן לנו מעומק כל הדברים, כי הנה נגזר על המלכות צמצום ומיעוט גם מתחילת מציאותה אשר למעלה למעלה, שהוא כאשר נתגלה ויצאה מזוהר אור דהמלכות דא"ס, והיא בעצמותה למעלה וקודם לכל הנאצלים כולם, והיא כולל את כולם וסיבה לכולם וכנ"ל. הנה נגזר עליה מאז צמצום ומיעוט שתהא כל גילויה למטה רק דרך הב, ושישתלשל מציאותה בכל א' רק על ידו ובסיומו. וכן הוא הסדר תמיד, כי מתחילה הנה נעשה גילויה בכל א' בהכתר שבו, כי הרי מהמלכות דהעליון הנה הוא הכתר דהתחתון, אך אח"כ הנה נתעלם בה ונצטמצם אורה ומתמעט ומשתלשל ויורד בו רק בסיומו ובסופו, וכן נעשה מציאותה רק ממנו ובסופו. ושם הנה היא יוצאת בגילויה שהוא בהמלכות שלו, והרי נעשה בהמלכות העיקרי והכללי ג"כ סוד כוונת המיעוט גם למעלה למעלה שהוא בתחילת האצילות, ר"ל בעצמות המלכות שהיא ראשית להנאצלים. וכנ"ל שהיא זוהר אור מהמלכות דא"ס, הנה היה עליה מאור כוונת³⁷³ וסוד המיעוט ע"ד המיעוט הירח אשר נעשה אח"כ בהמלכות דאצילות שהיא ראשית לנבראים (וכמ"ש בהקדמת תיקונים י"ב סע"ב).

והרי מתבאר מכ"ז כי מה שאמרו על המלכות דלית לה מגרמה כלום, הנה אין הכוונה שאין לה מעיקרה. וכן מה שאמרו שהיא אספקלריא שאינה מאירה (זהר בראשית לג ע"ב), אין הכוונה שהיא מעצמותה כן, אלא הכוונה בכ"ז הנה הוא רק עתה אחר שנצטמצמה ונתמעטה לצורך ההנהגה כנו, כי לזה היא נתמעט מאורה העצמותית עד דלית לה מגרמה כלום, וכל קבלתה עתה הוא מז"א, וכן היא משתתפת עם העולמות ב"ע להתפשט בהם ולשכון בתוכם תמיד, ועי"ז היא מתחשבת ועומדת עתה בבחי' אספקלריא שאינה מאירה. וכ"ז הוא רק אחר שנצטמצמה מעצמותה העיקרית שבה, אבל לבסוף הנה היא עתידה לחזור לקדמותה ולהאיר כבראשונה אשר בתחילת גילויה, שהוא באור עצמותה העיקרית שהיא עלתה על כולנה, כי היא מזוהר אור דהמלכות דא"ס, וכולם יאירו אז רק ממנה, כי כולם הם רק כלילותה כנ"ל.

ועי' דברי הרב בדרושי נקודות (פרק ה) ובעקודים (פרק ה), ומבואר שם ושם כי שורש הדברים מה שנקרא המלכות אספקלריא דלא נהרא דלית לה מגרמה כלום, הנה הוא מסיבת כלי המלכות דעקודים, כי היא נשאר ריקן מאור ע"ש. ומבואר הוא בהענין שם כי לא נאמרו (נה ע"ד) הדברים אלא רק על הכלי אחר שיצא אורו ממנו ונסתלק, ולא

³⁷³ עליה מאור כוונת – לא מובן וצ"ע הבנת המשפט.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

חזר הוא עצמו אליו עוד, הנה אז נעשה כלי המלכות אספקלריא דלא נהרא דלית לה מגרמה כלום, אלא מכלי היסוד שמאיר לה ע"ש. אבל באור המלכות, הנה לא שייך להאמר כ"ז כלל, כי הנה הוא עומד בתוקף אור עצמותה לעולם, אלא שנתעלה ונסתלק ביסוד ע' מטי ול"מ (רפ"ה) ובדברינו שם בארוכה קצת ע"ש. וכ"ז הנה הוא קרוב ג"כ למה שאמרנו כאן בזה.

[יג]

מיעוט הירח היה ביום ד' והכנתה ביום הראשון בגניזת האור. זה היה באלול ותשרי, וזה עולמות בי"ע אבל התחלת אצילות היה בניסן. וע"י המיעוט נעשה אלול חסר, ולכן יום הששי דששת ימי בראשית נעשה א' תשרי, ולכן יום הזה שייך גם לו' ימי בראשית וגם לו' אלפי שנין, ולכן גם ביום הראשון דו' ימי בראשית וגם יום הששי שייכים לזה היום תחילת מעשיך. ולכן אז חזר האור הגנוז אבל לא בכל תוקפו על ידי בקיעת הקד"א אלא רק דרך מסך דקד"א, ולכן הוא רק זכרון ליום ראשון. כל המיעוט היה במלכות דאצילות שהוא ראשית לבי"ע אשר התחלתם מיום א' תשרי, וגם זה נעשה במלכות הכללי בא' ניסן, וזה הו"ק דחוט דא"ס, וזה מכ"ה אדר דשנת תהו ונתגלה אז המלכות הכללי שהוא אור דמלכות דא"ס בפתחת הפרגוד, ויציאת החוט דא"ס. וגם זה נגנז שהיה מתפשט עד סוף רגלי א"ק ואחר כך עלה למעלה מטיבורו.

ונשלים דברינו בעוד דיבור אחד, כי הנה אמרנו כי נעשה בהמלכות הכללי הכולל את כל האצילות והיא ראשית לכל הנאצלים, הנה נעשה בה ג"כ סוד המיעוט ע"ד מיעוט הירח שנעשה בהמלכות הפרטי, המלכות דאצילות נוק' דו"א, שהיא ראשית לנבראים ומיעוט הירח אשר נעשה בהמלכות דאצילות, הרי נודע הוא כי היה ביום ד' דמעשה בראשית, כי לכך כתיב יהי מארת חסר (מסכת סופרים פרק יז), וכן נאמר בו (בראשית א טז) את המאור הגדול ואת המאור הקטן, והוא ע"י שנתמעט כנודע. ונעשה המיעוט ביום ד', והוא אחר שנתעלם אור הראשון כמ"ש בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד', ובפרט בדרוש מיעוט הירח שבסוף ספר הדע"ה סי' ה' שם, כי הג' ימים הראשונים היה עדיין השימוש דאור הראשון, ולא היה נעשה המיעוט אלא מיום ד' ואילך. אמנם עיקר תוקף דאור הגנוז היה נתעלם באמת ביום הראשון גופה, וכמ"ש (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל, ראה וגנוז כנודע מאמרם ז"ל (חגיגה יב ע"א), וע' דברינו בספר הדע"ה שם, והרי נעשה הכנה לסוד המיעוט ביום הראשון עצמו.

והנה יום ראשון למעשה בראשית הנה היה כ"ה באלול דשנת תוהו כמ"ש בויקרא רבא (ר"פ כט) ובפסיקתא רבתי' (פ' מו), וכן הוא בפדר"א (רפ"ח), והוא עפ"י דברי ר"א שאמר בתשרי נברא העולם, וכמ"ש בראש השנה (יב ע"א) למבול כר"א והיה יום ראשון למעשה בראשית כ"ה אלול, וזה היה להמציאות דהעולמות בריאה יצירה עשיה, הנה בזה מתקיים דברי ר"א דאמר בתשרי נברא העולם. אמנם התחלת דכל הנאצלים כולן הנה היה מניסן, ובזה מתקיים דברי רבי יהושע שאמר בניסן נברא העולם (ע' דברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ד' אות ה' וכאן לעיל כלל ט' מענף י"א ולהלאה ע' שם ושם וכמה פנים לתורה). וזהו שנאמר (שמות יב ב) החודש הזה לכם ראש חדשים, כי שורש נשמת ישראל הוא מאצילות אשר התחלתו הוא מניסן (ע' זוה"ק ח"א יג סע"א), אבל מקודם היו מונין החדשים ג"כ רק מתשרי, וכמ"ש התרגום יונתן בפ' נח (בראשית ז יא) כי התחלת הבריאה היה מתשרי וכדברי ר"א. וכן הוא ג"כ מה שיסודו (תפילת ר"ה) זה היום תחילת מעשיך זכרון ליום ראשון, כי ע"י מיעוט הלבנה נעשה אלול חסר, והיה יום ו' יום א' תשרי, ואמרו עליו זה היום תחילת מעשיך, הגם שתחלת כל המעשים הרי היה כ"ה באלול, והוא היה יום ראשון למעשה בראשית.

אך סוד הענין מה שלא קבע הקב"ה באמת את יום ראשון דמעשה בראשית בא' תשרי, הוא משום כי הנה יסד הקב"ה את סדר השתלשלות העולמות שיהא הז' תחתונות דהבחי' האחרונה דהעולם העליון יתלבשו הם בעולם התחתון, וכדי לקשר עולם בעולם, ואלו הז"ת דהעליון הם הז' ימי בראשית להתחתון, ומתלבשים בו ונעשים לעצם מעצמיו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וכן הוא ג"כ הז' ימי בראשית דהעוה"ז הנאמר בפרשה בראשית, הנה עיקרם הם מהעולם העליון, ע' זוה"ק בראשית לא סע"א ובדברי הרב בשער סדר אצילות בקיצור (פרק א ושם בסופו), ולכן התחילו הם מכ"ה אלול, כי הם הו"ק דהעולם העליון, כי יום ו' שהוא א' תשרי הוא עולה לכאן ולכאן, כי אילולא המיעוט היה גם אלול מלא, והיה הוא יום ל' לאלול. אך ע"י מיעוט הירח נעשה אלול חסר, והוא הוא יום א' תשרי. אמנם אלו הו"ק הם מתלבשים בהשגת אלפים שנה דהעוה"ז, ונעשים בו לעצם מעצמיו כמ"ש בספד"צ (פרק א ט ע"א) שיתא אלפי שנין תליין בשיתא קדמאי, וכן (נו ע"א) בתז"ח (דף מט רע"ג) ע"ש. וע"י שמתלבשים זב"ז ונעשים בו לעצם מעצמיו. הרי נעשה יום כ"ה אלול שהוא יום ראשון דמעשה בראשית עם יום ו' שהוא א' תשרי, הרי נעשו שניהם לאחד, ולכן אמרו היטיב גם על יום א' תשרי זה היום תחילת מעשיך, ואמרו עוד זכרון ליום ראשון, ר"ל שהוא הגילוי דיום ראשון, כי יום ראשון מתלבש בו בבחי' נשמה ובפנימיותו, ויום ו' שהוא א' תשרי הוא גילוי, ולכן ביום ו' הנה חזר ג"כ האור הראשון לשימושו כמ"ש בב"ר (פי"א טו ב). והוא ע"י יום הראשון שנתלבש בו, ויום הראשון הוא חסד, ויום הששי הוא יסוד, וע"י שנתלבש בו כנו' אתגלייא חסד בפומא דאמא (אד"ד קמב ע"א), ולכן חזר בו האור הגנוז ושימושו ונברא בו האדם, וע' זוה"ק בראשית (כ סע"א). אמנם הנה הגם שביום ו' חזר האור לשימושו ושימש ל"ו שעות, י"ב דערב שבת, וי"ב דליל שבת, וי"ב דיום שבת וכמ"ש בב"ר (פרשה יא טו ב) ובכ"מ. עכ"ז הנה לא חזר האור בכל תוקפו ובגילוי אשר יצא ביום ראשון, שנתגלה אז הוא עצמו ע"י בקיעת הקד"א, כי זה אי אפשר עד לעתיד לבא, ואז יהיה באמת בעוד יותר עלוי, אלא מה שחזר ביום ו' הוא להאיר רק דרך מסך הקד"א וכמו שבארנו כ"ז בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד', ואמרנו שם כי תוקף האור והגילוי דיום הראשון עצמו הנה הוא נתעלם ונסתם תיכף, והוא עיקר אור הגנוז שנגנז ביום הראשון גופה, ולא חזר עוד. והנה כ"ז הנה היה הכנה לענין מיעוט הירח.

והנה בדברינו הללו יתפרש לנו ג"כ בפשיטות יותר היטיב (ע"ד אחר קצת), מה שאנו אומרים בראש השנה, זה היום תחילת מעשיך, הגם שראש השנה הוא יום ו' דמעשה בראשית, והוא באשר כי ביום ו' הנה חזר ונתגלה אור הגנוז אשר בו נברא העולם ביום ראשון. והאור הרי הוא נקרא יום, וכמ"ש (בראשית א ה) ויקרא אלהים לאור יום, וזהו שאנו אומרים זה היום, ור"ל אותו האור שחזר ונתגלה היום הוא תחילת מעשיך, שהרי בו נברא העולם ביום ראשון. אמנם באשר כי ביום ראשון הנה היה אורו ביותר תוקף הרבה, כי אז היה מאיר אורו עצמו בלי מסך כלל. משא"כ ביום ו' היה מאיר רק ע"י הקד"א, לכן אנו חוזרים לומר זכרון ליום ראשון, כי הוא רק זכר וזכרון ליום ראשון, ואינו אותו האור עצמו. וכן הנה חזר ונגנז אז תיכף ונעשה בזה ביום ראשון גופה יסוד ורושם לסוד מיעוט הירח כנו'.

והנה כ"ז שאמרנו הנה הוא בהמלכות הפרטי, המלכות דאצילות, שהיא ראשית לנבראים³⁷⁴, אשר התחלתם³⁷⁵ הוא מיום א' תשרי, ונתגלה לזה³⁷⁶ ביום ראשון דמעשה בראשית שהוא ביום כ"ה אלול, ונעשה בה מאז הכנה לסוד מיעוט הירח שנעשה בהבחי' אחרונה דמלכות שבה ביום ד' דמעשה בראשית לצורך הנהגת דהעוה"ז. ועד"ז הנה נעשה ג"כ בהמלכות הכללי, שהיא ראשית הנאצלים, אשר התחלתם הוא מיום א' ניסן, וכדברי ר' יהושע דבניסן נברא העולם. ונעשה בהם ג"כ ששת ימי בראשית, שהם מהו"ק של מעלה. והנה הוא החוט דא"ס שהוא בבחי' ו"ק וכמ"ש הרב בעגו"י (ענף ב) ע"ש. והיום ראשון דמעשה בראשית, אשר לזה הנה היה כ"ה אדר דשנת תוהו, ונתגלה אז המלכות

³⁷⁴ עי' תיקו"ז יב ע"ב.

³⁷⁵ של הנבראים היינו הב"ע - שוטנשטיין

³⁷⁶ לראשית לנבראים - שוטנשטיין.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הכללי שהיא זוהר אור מהמלכות דא"ס, הנה נתגלה היא אז בכל תוקף אורו, והוא זוהר אור אשר נפתח בהפרגוד שמבפנים לאור א"ס המקיף. ונפתח ונעשה שם חלון, ונתפשט שם בהחוט דאור א"ס, ונמשך והאיר בהחלל דהצמצום, והוא הסתים דסתימו דנפיק מרזא דאין סוף שאמרו בזוה"ק תחילת בראשית (פו ע"א), ונתגלה אז הזוהר אור דהמלכות דא"ס בכל תוקף אורה. אמנם הנה הוא נגזו ג"כ ונסתם ונתעלם מלמטה, כי הוא מתלבש בא"ק, ושם הוא גניזתו, כי הרי מתחילה היה מתפשט בא"ק עד סוף רגליו כמ"ש בענו"י (ענף ד). אמנם אחר שנעשה הצמצום בא"ק ג"כ, ועלו כל האורות דהנה"י שלו מהטבור ולמעלה, ונפרס שם פרסא להפסיק ביניהם, ונשאר למטה מהטבור ריקן מאור כמ"ש בדרושי נקודות (פרק ב). והרי נסתם ונתעלם האור הקו מלמטה, וזו היא גניזתו שנגזו בא"ק לפנים מן הפרסא, ע' דברינו לעיל כלל י"ז ענ"ד אות (נו ע"ב) ז'. והגם כי אח"כ כאשר יצא ונתגלה אור המ"ה דהתיקון, הנה חזר האור א"ס ונתפשט להתייחד באצילות בכמה אורות נפלאים, אם באור המ"ה עצמו אשר הוא מרזא דאור א"ס, וכן בהחזורתא והנימין והי"ג ת"ד ובהש"ע רבוא נהורין דהפנים, וכן בהת"כ עמודי אור דהגלגלתא³⁷⁷, ולא סר ולא יסיר יחודו ית"ש מאצילות לעולם. אך כבר נתבאר לעיל כלל י"ז ענ"ד הנז', כי נעשה בהם ג"כ סוד גניזת האור בכל אחד ואחד לפי ערכו. ואינו עומד עתה שום אור בכל עצמותו אשר מהעליון שעליו עד עת תיקון העתיד. אבל עתה הנה אחר שיצא כל א' בתוקף אור (הראוי אליו), הנה חזר ונגזו ונתמעט ונצטמצם כל א' לצורך ההנהגה דהעוה"ז אשר עד עת קץ תיקון האחרון.

ועכ"פ הוא, כי גם במלכות הכללי שהיא זוהר אור דהמלכות דא"ס, והיא ראשית להנאצלים אשר התחלתם הוא א' ניסן, וכדברי ר"י כי בניסן נברא העולם. והנה יש להם ג"כ ששת ימי בראשית מו"ק של מעלה, שהוא החוט דא"ס, ויום ראשון דמעשה בראשית הנה היה לפ"ז כ"ה אדר דשנת תוהו, והנה יצא אז המלכות הכללי בכל תוקף אורה, והוא יציאת החוט דא"ס שנמשך ונתפשט מא"ס המקיף, וממנו יצאו כל הנאצלים, והוא ע"ד אור הראשון אשר עליו נאמר (בראשית א ג) יהי אור, ובו נברא כל העולם. אמנם כי עיקר אור הקו הנה הוא נתעלם ג"כ תיכף ונסתם, כי נתלבש בא"ק הנשתלשל ממנו, ומתלבש בו החוט דא"ס עד החוזה שבו, ומשם ולמטה הנה נפרס פרסא בגבול החוזה דא"ק. והרי נגזו ונתעלם אור העיקרי דהקו מהפרסא ולפנים ונסתם מלמטה, ובוה הנה נעשה הכנה לצורך הצמצום דהמלכות הכללי שתצטמצם בכל הגילויים דאור א"ס שהיתה עתידה להתגלה בהם, כגון הת"ך עמודי אור, והחזורתא והנימין והי"ג ת"ד וכיוצא, שתצטמצם בכל א' להעשות בו ע"ד שנעשה בגניזת אור הראשון וכנ"ל כלל י"ז ענ"ד. וכן הנה נצטמצם המלכות גופה בכל עיקר עצמותה ג"כ, כי הגם שבאמת הנה היא שורש עצמות כל הנאצלים, שכולם הם ממנה, והם גילוייה, כי היא נשתלשל בהם מגילוי לגילוי עד המלכות דאצילות. והרי היא לכל א' סיעתו ופעולתו. וכן היא ג"כ תכליתו כנ"ל אות י"ב. והוא מה שאמר אליהו ז"ל (תיקו"ז יט ע"א) כתר עליון איהו כתר מלכות, ועליה אתמר (ישעיהו מו י) מגיד מראשית אחרית, כי היא ראשיתם ותכליתם. וכן הוא ג"כ הוראת כתר, שהוא גמטריא ה' מלך (תהלים צג א), ה' מלך (שם י טז), ה' ימלוך לעולם ועד (שמות טו יח) כמו שאמרו הראשונים (##*). והרי הוה הוראת הכתר ג"כ רק על גילוי המלכות, כי הכל הנה הוא רק גילוי אור מלכותו ית"ש, שהיא מתגלה בהסיבה והפעולה והתכלית, ומראשית הסיבה עד סוף התכלית הכל, רק אמת מלכנו אפס זולתו.

אך לצורך כל הנהגה של עתה, אשר זה עצמו הנה הוא סיבת כל התיקונים דלעתיד וכנ"ל אות ג' י"ב, הנה נצטמצמה ונתחשכת להיות כל גילוייה עתה רק בסוף כל

³⁷⁷ עי' הערה 24.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

א', וממנו³⁷⁸. והיא יוצאת בכל א' בסוד אספקלריא דלא נהרא דלית לה מגרמה כלום (וחדוּן א"א קפ"א ע"א), וכ"ז הוא ענין אחד עם סוד מיעוט הירה אשר נגזר עליה להסתיר אורה, ולהסתיר אור עצמותה העיקרי, אשר היא עלתה על כולנה. ולהצטמצם ולהתמעט לפי שעה עד עת קץ הימין, כי אז הנה תחזור לקדמותה, ויתחיל להתנוצץ אור זיוה ותפארתה מזיו לזיו ומזוהר לזוהר, ותעלה מעילוי לעילוי להתגלה באור עצמותה העיקרי. ואז הנה יתגלה יחודה בכלם וכולם בה, מעילא לתתא ומתתא לעילא, שהם כולם אחד עד המלכות דא"ס ית"ש. ושם יתעלה הכל לסוד אחדות הנעלמה, ואז הנה הוא לבדו ימלוך נורא, יהי שמו הגדול מבורך מן העולם ועד העולם אמן ואמן. ויהי רצון שנהיה גם אנו בכלל כל הזוכים לזה למען שמו יתברך ויתעלה הבוחר בעמו ישראל באהבה.

[יד]

לחרץ שאלה ד' בהק' אות ה': עטרה דז"א יש לו נקודת עצמותית בעולם הנקודות, וכן יש לו שורש מיוחד לאחר התיקון, שהוא עטרה הכללי דאצילות, ובו תלוי תיקון כולם. השורש של עטרה דז"א מעולם הנקודות, היא אותה נקודה השרשית דמלכות שהוא נוק' דז"א, אבל יצא מלכות רק אחרי מיתת היסוד. שונה משאר הו"ק שמעיקרם הם אחד, ולכן דווקא מלכות נעשה לפרצוף בפני עצמה בתיקון.

ומעתה הנה נשאר עלינו לבאר את ההערה ד' שהערינו לעיל אות ה' בענין העטרה דז"א, לבאר את נקודתו (נו ע"ג) העצמותית שבו אשר מעולם הנקודות ומציאותו ותיקונו אשר לאחר התיקון. וכן יהיה עד"ז ברמזו בהעמדין הפרטיים דהפרצופים כולם, אמנם כי בכל הפרצופים כולם, הנה אינו עומד העטרה שבכל א' בבחי' מציאות בפנ"ע זולת היסוד והמלכות, אלא כי בכל הפרצופים כולם אשר למעלה מז"א, הנה הוה בהם היסוד והעטרה והמלכות מיוחדים זב"ז לעולם, ואין להעטרה שבהם שורש מיוחד לעצמו זולת היסוד והמלכות, אלא שהוא לעולם, ר"ל הן בשורשו והן במציאותו למטה, הנה הוא רק להיות ממוצע מהיסוד להמלכות. ומיוחדים זב"ז לעולם, כי הנה הגם שכל פרצופי הג"ר שהם א"א ואו"א הנה כלולים כל א' ג"כ מכל הפרטים כולם, אמנם הוא רק ברמז ובהעלם ובכת, והם מתחלפים בגילויים פעמים בזה ופעמים בזה לפי העת והזמן. וכן הוא בענין העמדין שבהם, כי פעולתן בהם בבחי' פרטיות ע"ד שהוא בז"א, הנה הוא בהם רק ברמז ובהעלם גדול, ורק ע"פ הצורך לפי העת והזמן. אמנם העטרה דז"א, הנה הוא יש לו נקודה עצמותית בעולם הנקודות, וכן יש לו שורש מיוחד לאחר התיקון, ומציאות מיוחד בז"א, והוא עטרה הכללי דאצילות, ובו תלוי תיקון כולם. והנה כ"ז נבאר עתה בעזרת ה' ית"ש כיד ה' הטובה עלינו למען שמו יתברך ויתעלה.

הנה הנקודה השרשית והעצמותית דהעטרה דז"א אשר מעולם הנקודות, הנה הוא עצמו אותה הנקודה השרשית דהמלכות הכללי שהיא הנוק' דז"א, כי היא היתה משמש אז לבחי' העטרה, ר"ל שהיתה למטה מהיסוד. ובאשר כי אז, ר"ל בעולם הנקודות, הנה לא יצאה אותה בחי' העטרה דבוקה עמו כלל, כי לא היו שניהם יחד בעולם, כי הרי יצאה היא רק אחר שמת הוא, והוא בעל חנן שהוא מלכות, שמלכותו היה אחר מיתת שואל שהוא יסוד, לכן נתיסדה היא להיות גם אחר התיקון לפרצוף בפנ"ע לעולם.

והגם שכל הו"ק כולם הם מלכו ג"כ רק זה אחר זה, ולא מלך כל תחתון אלא רק אחר מיתת העליון, אך כל הו"ק הנה הם גם מעיקרם רק אחד, ר"ל שיצאו מתחילה ג"כ רק על דעת להיות כולם אחד, כל א' לקצה מיוחד בכל מציאות, זה לקצה מזרח שבו, וזה לקצה מערב שבו, זה לקצה דרום, וזה לקצה צפון, זה למעלה וזה למטה, כהצורך להו"ק אשר לכל מציאות מיוחד, והרי הם אחד מעיקרם. וכן הוא נודע מדברי הרב שכל הו"ק הם משורשם רק בבחי' נקודה אחת הכלולה מו' כמ"ש במלכים (פרק ה) ובתיקון הנוק' (פרק ב כלל ט).

³⁷⁸ נראה למחקו המילה, ואם הוא לא טעות אז כל א' ובממנו מהו"ק בכללות?

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ומה שיצאו בעולם הנקודות בו' נקודות, ויצא כל תחתון רק אחר מיתת העליון, הנה הוא מחמת גודל רתיחת גבורתם, הנה לא הסתכל כל קצה על חבירו על תועלת קישורם יחד דוקא וכהראוי להם, שיהא כל א' רק קצה מיוחד במציאות השלם, אלא רצה כל א' להתגבר על שלו ולכבוש כולם תחת ידו, וכמ"ש האריז"ל שכל א' קיבל את האורות כולם, הגם שהיה יותר מכחו, ולא היה יכול לסבול אלא שלא היה חושש על זולתו, ולכך מיתו תיכף, שמת כל א' בקבלת האורות יותר ממה שיכול לסבול, ולכן נתקנו אחר התיקון כל הו"ק לאחד, משום שכך הוא הראוי להם מעיקרם. וכן הוא ראוי ג"כ מסיבת תכונתם, שלא יתגבר כל א' יותר מדאי עד הקצה האחרון, וכמו שהארכנו בזה לעיל כלל ט"ז ענ"א ע"ש. ומשום כ"ז הנה נעשו הו"ק לאחר התיקון כולם לפרצוף אחד, ונתקשרו כולם יחד דוקא. משא"כ המלכות, הנה היא יצאה בעולם הנקודות בנקודה שרשית לעצמה למטה מהיסוד, ואחר מיתת היסוד. ולכן נתייסדה היא לאחר התיקון ג"כ בבחי' פרצוף בפנ"ע. ומה שיצאה בתחילה דבוקה עמו בסוד (תהלים קלט ה) אחר וקדם צרתני, והיתה דבוקה עמו עד אחר הנסירה כגודע וכמ"ש ביוה"ק בראשית (דף ל סוף ע"ב ולא ע"א) וע"ש עוד לה ע"א), הנה הוא משום כי באמת הנה הוה גם כל הנקודה השרשית והעצמות שלה ג"כ רק ממנו השייך אליו וכמו שיתבאר למטה, ולכן יצאה מתחילה דבוקה עמו, כי היא עצם מעצמיו ובשר מבשרו. וכן הם מתייחדים ג"כ תמיד פב"פ, והם שניהם יחד אדם שלם. ומשום כ"ז הנה היה משמש ג"כ כל אותה הנקודה השרשית שלה בעולם הנקודות (נו ע"ד) לבחי' עטרת היסוד שבו, ולא שהיתה דבוקה עמו, כי הרי כל יציאתה היה אחר שמת הוא, ולא היו שניהם יחד בעולמם כנ"ל, אלא שימושו בבחי' עטרת היסוד, הנה הכוונה הוא רק כי היה יציאתה ומקומה במקום העתיד להיות עטרת היסוד לאחר התיקון. ועוד כי באמת הנה יש שייכות גדול לאותה הנקודה השרשית גם עם עטרת היסוד אשר לאחר התיקון, כי ע"י כ"ז הנה הם מתייחדים לעולם תמיד, וכמו שיתבאר כ"ז למטה. ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי הנקודה השרשית דעטרת היסוד דו"א אשר מעולם הנקודות, הנה הוא עצמו אותה הנקודה השרשית דהמלכות הכללי דאצילות שהוא נוקבא דו"א, ע' שער תיקון הנוק' (פרק ב כלל ט ושם ריש פרק ד) ובירח (פרק א) ובמבו"ש (ש"י ח"א ד"א ד"ה ונתחיל), ע' בכל המקומות הללו ותמצא שכן הוא, ולא היה אז נקודה שרשית להעטרה בפנ"ע, אלא שהנקודה השרשית דהמלכות היא היתה משמשת אז לבחי' העטרה כנז'.

[טו]

נקודה השרשית של נוק' דו"א היא שייך רק לעטרה ולא לשאר הו"ק, וזה כדי להמציא ב"ע בצורתם שעצמותם אינם בשום בחי' אלקות כלל הגם שהוא ית' שוכן בקרבם בבחי' נשמה לנשמה, עד תחיית המתים ואף פעם לא יעלו מצורתם עד אז, וכדי לעשות כך יסוד ה' באצילות יסוד בפני עצמה לנוק' דו"א שיהא אפשר לה להצטמצם להוציא על ידה הבי"ע, וזה מלכות דאצילות שהיא ראשית לנבראים, וזה יצא לעצמה הן בנקודות והן בתיקון, וכל המלכים הם כולם שייכים לנוק' דו"א גם בעיקרם רק שעל ידי מיעוט הירח נרששו בז"א, שלולא זה היה מלכות חלק יחד עם הז"א ולא היה מקום לעולם כלל.

והענין בזה הוא, כי הנה כל הנקודה השרשית של הנוקבא דו"א, הנה היא שייך באמת רק להעטרה דו"א, שהיא המלכות מהי' ספי', שבו המלכות הדבוקה עמו. אך כדי להמציא את העולמות ב"ע בצורתם ותכונתם אשר בכל משך זמן דהעוה"ז, שהם נפרדים³⁷⁹ נבדלים מאלהו"ת, ר"ל שעצמותם הם אינם בשום בחי' אלהו"ת כלל וכלל, הגם שהוא ית"ש שוכן בקרבם בבחי' נשמה לנשמה, וממנו הוא קיומם והתהוותם תמיד, שהוא נושא אותם בכל מלואם, ותלוי כל מציאותם רק עליו ית"ש, הם ומקריהם וכל מאורעותיהם בלי הפסק רגע אחת, וכמו שנבראו ונוצרו ונעשו מתחילה רק ממנו ית"ש, כן

³⁷⁹ עי' לעיל הערה 273.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הם תלויים לעולם תמיד בכל קיומם והנהגתם רק עליו ית"ש. והוא מה שנאמר בפ' ואתחנן (דברים ד טז) וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד (ואמרו רז"ל דברים רבה פ"ב סי' כו כו מהו אין עוד) אפילו בחללו של עולם, כי כבודו מלא עולם, וכמו שנאמר (ירמיה כג כד) את השמים ואת הארץ אני מלא. והוא מה שיסד קדוש עליון בשיר היחוד יום ג', אין בתוך ממך נבדל ואין מקום ריק ממך ונחדל. עכ"ז הנה עצמות כל הבי"ע כולן וכל מציאותם הם עצמם אינם בשום בחי' אלהות כלל וכלל, ואינם מתעלים ואינם מתחלפים ממציותם העצמותית לעולם, הגם שכל התהוותם לעולם הוא רק ממנו ית"ש, שהוא מהוה אותם בכל מלואם כנו. אך הוא רק מרוממותו יתברך, שגם בהיות הכל הוא בכל (שיר היחוד יום ג), אבל הם עצמם הנה כל זמן שגזרה רצונו ית"ש על כל מציאות הזוהמא והעכירות שימצא בעולם, והוא עד הגיע הזמן דתחיית המתים כמ"ש בזה"ק (פ' יתרו סט ע"ב), הנה לא יתעלו העולמות בי"ע ממדרגתם העצמותית שהם נפרדים נבדלים מבחי' אלהות לעולם. ואינם מתחלפים ממדרגתם להיות חד עמו ית"ש, הגם שהוא ית"ש שוכן בקרבם תמיד, והם נשואים בכל מלואם רק עליו, וכמ"ש בהקדמת תיקונים (דף ד סע"ב) כי בעשר ספי' דבריא לאו אינון וחייהון חד לאו אינון וגרמיהון חד³⁸⁰ נע' לעיל כלל י"ג ענ"ב וכלל ז' ענ"ב, ולכן הוא כי כדי להמציא את העולמות בי"ע על תכונתם שהם עתה, עם כל מקריהם ומאורעותיהם אשר גזרה רצונו ית"ש עליהם, להתנהג בהם כל משך זמן דהעוה"ז עד עת קץ הימין, הנה ראה רצונו ית"ש לייסד על כל זה גם באצילות עצמו יסוד בפנ"ע, שיהא אפשר לה להצטמצם להוציא על ידה את כל המציאות העולמות בי"ע, וכן להתנהג בהם על ידה את כל הנהגת דהעוה"ז. והנה הוא המלכות דאצילות הנוק' דז"א, שהיא ראשית לנבראים³⁸¹, ר"ל שכל הנבראים הם ממנה, וכן כל הנהגת דהעוה"ז הוא ממנה וכנ"ל אות י"ב י"ג. והגם שכל עצמותה הנה היא רק המלכות דז"א, מלכות הדבוקה עמו העטרה שבו וכנ"ל אות ו' ז'. אך משום צורך תוצאות העולמות בי"ע וכל הנהגת דהעוה"ז, הנה יצאה אותה המלכות בפנ"ע גם בשורשה אשר (נז ע"א) בעולם הנקודות, וכן נעשית אח"כ לפרצוף בפנ"ע גם לאחר התיקון, ע"י כל המלכיות שבו הנמשכין אליה וכנ"ל אות ו' ז'.

והאמת הוא, כי כל אותן המלכיות הנה הם כולם שייכים אליה גם מעיקרם, והם כולם רק מעצמותה הנעלם והעיקרי שבה, אלא שע"י גזירת סוד המיעוט הנה ניתנו ונשרשו בז"א ומקבלת אותם עתה רק ממנו וכנ"ל אות י"ב י"ג.

אמנם הוא, כי הנה בנין כל העולמות כולם בכל סדרם שהם, וכל הכוונה בהם אשר לצורך התכלית, הרי הוא כ"ז ג"כ רק ע"י גזירת סוד המיעוט הנו', כי אלולא זה לא היה נעשה שום עולם כלל, והיה נשאר המלכות על עצמותה וכלילותה לבד בלי שום פעולה כלל, כי כן גזרה רצונו על כ"ז. ועכ"פ הוא, כי סוד המיעוט הנו' הנה הוא יסוד כל הגילויים כולם, אשר הן בהנאצלים והן בהנפרדים³⁸². וא"כ הרי בענינינו, כי מאחר שע"י יסוד המיעוט הנה נשרשו המלכיות בז"א וניתנו אליו, הרי הם מעתה רק ממציותו. וכאשר שנמשכים אליה, הרי הם מתפשטים בה ממנו, כי הם כולם רק עצם מעצמיו וכשר מברשו. ולכן הוא ג"כ בענין שורש המלכות הנוק' דז"א, אשר אמרנו כי שרשה בעולם הנקודות הנה הוא היה משמש אז להנקודה השרשית דהעטרה ג"כ וכנ"ל אות י"ד. והרי היה נעשית מהנקודה השרשית דהעטרה דז"א שהיא בחי' המלכות הדבוקה עמו³⁸³, הנה נעשית לאחר התיקון לפרצוף בפנ"ע. והוא משום כי לצורך תוצאות כל העולמות

³⁸⁰ תרגום: בעשר הספירות של הבריאה, שהם וחייהם אינם אחד, שהם ועצמותם אינם אחד.

³⁸¹ עי' תיקו"ז יב ע"ב.

³⁸² עי' לעיל הערה 273.

³⁸³ עי' בהגר"א בספד"צ י ע"ג בענין אפרים.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנפרדים³⁸⁴ עם כל הנהגה שבהם אשר בעוה"ז, הנה ראה רצונו ית"ש לייסד מז"א עצמו ובאצילות עצמו יסוד לזה בפנ"ע, כי ע"י שנחלקת ממנו ויצאה לעצמה, הנה יהיה אפשר לה להצטמצם להעשות ראש לשועלים³⁸⁵, ראשית לנבראים³⁸⁶. וכן עי"ז הנה יהיה להנפרדים שיצאו ממנה כח האפשרות והבחירה, אם לייחד את עצמן למעלה ע"י ששרשם אשר ממנו יצאו, הנה היא מאצילות עצמו, חלק מז"א, עצם מעצמו ובשר מברו. וכן להפריד את עצמן ח"ו, עבור ששרשם אשר יצאו ממנה נחלקת מז"א ונעשית לפרצוף בפנ"ע, והוא כל ענין הבחירה הניתן להאדם אשר היא הסיבה העיקרית לכוונת התכלית כנ"ל אות ב' ג'.

והנה נתבאר לנו מכ"ז הענין מה שבעולם הנקודות היה משמש הנקודה השרשית דהנוק' דז"א לנקודת העטרה וכנ"ל אות י"ד, הנה הוא משום כי כל המציאות דהנוק' דז"א הנה היא באמת ממציאיות העטרה עצמה, והיתה ראויה הנוק' דז"א שהיא המלכות העיקרית שבו, להיות דבוקה עמו מיוחד בו ע"ד המלכות דאבא, שפעולתה בו היא בהעלם, כי היא נעלמת בו. וכן הוא ג"כ המלכות דז"א ע"י שער המלכים (פרק ד ובהנהגה שם מדברי הרח"ו בשעה"ק), אך משום צורך תוצאות העולמות ביי"ע, הנה יצא בז"א המלכות שבו לפרצוף בפנ"ע וכנ"ל. אבל באמת הנה היא רק ממציאיות העטרה שבו, וכן היא עם העטרה ממציאיות אחת גם לאחר התיקון כמו שיתבאר. ולכן היתה משמשת היא בעולם הנקודות להנקודה השרשית דהעטרה ג"כ, והיה לשניהם נקודה שרשית אחת, כי הם שניהם מציאות אחד. והענין בזה, כי נודע הוא שבעולם הנקודות הנה יצא שורש כל א' לפי מציאותו העיקרית שבו אשר לאחר התיקון, ור"ל כי לפי יציאת המציאות דהשורש דכל א' אשר יצא בעולם הנקודות, כן הוא נעשה אח"כ, ונשלם עפ"ז המציאות העיקרי דכל א' לאחר התיקון. ולכן הוא כי כאשר שבעולם הנקודות הנה יצא להעטרה דז"א ולהנוק' דז"א רק שורש אחד, הנה עי"ז נעשו שניהם לאחר התיקון ג"כ רק למציאות אחת, והם שניהם אחד לעולם, כי כן הם משרשם אשר בעולם הנקודות.

[טז]

נקודה השרשית של נוק' דז"א בעולם הנקודות היא המלכות דמלכות דכתר, ובתיקון יצא הנוק' ביי"ס דב"ן ויי"ס דמ"ה, ומקבל שניהם מז"א, וזה שכל המלכיות נתוסף להם ט"ר לכל ספירה וספירה, ושרשה נעשית שלימה מכל י' הראויה אליה.

אם כל הי' מלכיות די"ס דז"א נתנו לנוק' מהיכן נעשה העטרה? העטרה נקרא י' שמציאותו מי' בחי', ובתיקון זה מט' מלכיות דט"ר דכתר דב"ן הניתן בכתר דז"א, וא' מהט"ר דכתר דב"ן הניתן בכתר דנוק'. יש סתירה אם העטרה דז"א היא כתר דנוק' או חכמה שלה, והפשר היא בעצמות היא הכתר אבל שימושה היא נעלם ולכן קבלתה הגלויה והשימוש העיקרי היא הרוחא דשדי בגוה בכיאה ראשונה, וזה החכמה דנוק'³⁸⁷.

והענין הוא, כי הנה הנקודה השרשית דהנוק' דז"א אשר בעולם הנקודות, הרי מבואר הוא בשעה"כ (דף לו ע"ד) שהוא המלכות דהכתר שבה ע"ש. והכוונה בעומק ובדיוק (נו ע"ב) הנה הוא, כי היא באמת רק המלכות דהמלכות שבכתר, כי בעולם

³⁸⁴ עי' לעיל הערה 273.

³⁸⁵ עי' לעיל הערה 327.

³⁸⁶ עי' תיקר"ז יב ע"ב.

³⁸⁷ עי' הערת הלש"ו בבהגר"א בסד"צ י' ע"א מלך השמיני וז"ל עי' בהגר"א בס"י פ"א מ"א אופן ה', שאמר שם שהוא הכתר שלה, שלכן נקרא עטרה, והד' אותיות אדנ"י הוא מהחכמה שבה ולמטה וכמו שם הוי"ה שבז"א ע"ש, והענין כי מ"ש שהוא הכתר שלה, הוא משום כי כל עיקרה, ר"ל הנקודה השרשית שלה אשר מעולם הנקודות, הנה הוא כי היא המלכות דהכתר, והעטרה הוא מהט"ר דהכתר שבאו לאחר התיקון, וכמ"ש במ"א, והרי הוא הכתר שלה והוא שורשה, ומ"ש הוא החכמה שלה הנה הוא אחר שנעשית כלי על ידו, ונותן לה רוחא בגווה והוא רוח החיים לכל בחי' נוק' שבה לעולם, הנה הוא החכמה שלה, החכמה תחיה את בעליה, ועי' תיקונים תיקון מ' ודברי רבינו שם בארוכה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנקודות הרי לא יצאו אלא רק המלכיות לבד ורק מהב"ן לבד, שגם הנ"ר אשר הם יצאו כל א' מ' כנ"ל אות י', הנה היה כל א' ג"כ רק מ' מלכיות (והם היו הי' ספ' שבו) דהי' ספ' דב"ן שבו הראוי אליו לאחר התיקון. כי לאחר התיקון הנה נעשה כל א' מ' ספ' שלימים, שכל א' הוא כלול מ' דמ"ה ומ' ספ' שלימים דב"ן. אבל בעולם הנקודות הנה יצאו גם הנ"ר כל א' ג"כ רק מהי' מלכיות דב"ן שבו אשר לאחר התיקון, כי הט"ר דב"ן דכל ספ' הם יצאו ג"כ רק לאחר התיקון עם המ"ה ביהד, ולא יצאו בעולם הנקודות אלא רק המלכות דכל ספ' כנודע. וא"כ הרי הנוק' אשר היא יצאה בהכתר דהב"ן שבה, הכוונה הוא שהיא יצאה בהמלכות דהכתר דהב"ן שבה אשר לאחר התיקון, אלא כי בעולם הנקודות אשר לא יצאו אז אלא רק המלכות דכל ספ', הנה היה משמש אז המלכות דהכתר לספ' הכתר. וזהו שאמר האריז"ל בשער המלכים (פרק ה) ובתיקון הנוק' (פרק ב) ובכ"מ, כי יצאה אז הנוק' בהכתר שבה, ור"ל בהמלכות דהכתר, כי בהי' מלכיות דהב"ן שבה, ר"ל בהי' מלכיות דהי' ספ' דהב"ן שבה, הנה משמש המלכות דהכתר לבחי' הכתר. וא"כ הרי מאחר שהעלה הרח"ו ז"ל בשעה"כ הנז' שגם מה שיצא אז מאותו הכתר (שהוא המלכות שבכתר שהיה משמש אז לבחי' כתר), הנה היה רק המלכות שבו וכנ"ל, הרי נמצא כי בדיוק הנה היה יציאת הנוק' בעולם הנקודות רק המלכות דהמלכות שבכתר, וזה היה הנקודה השרשית דהנוק' אשר מעולם הנקודות. אבל הט' ראשונים הפרטיים אשר על אותה המלכות שבמלכות, הם לא יצאו ג"כ אלא רק לאחר התיקון עם הט"ר דהמלכות הכללי דהכתר שבו"א.

והענין בביאור הוא כי לאחר התיקון הנה יצאה הנוק' בי' ספ' שלימים דב"ן ובי' ספ' שלימים דמ"ה ומקבל אותן שניהם מז"א ונשלמה על ידו מ' ספ' שלימים דב"ן ודמ"ה ובאמרי שלימים ר"ל שכל א' הוא כלול מכל חלקי אבי"ע כמ"ש הרב בשער הפרצופים דרוש ז' הנה עיקרן דהי' ספירין שבהנוק' הנה הם מהי' מלכיות דהי' ספ' דז"א ונשלמו בה כל א' לי' מהח"ו"ג דהתנה"י דז"א ובסוד סדר אטב"ח כנ"ל אות ו' ז' כי מהמלכות דהכתר דז"א הנה נעשה הכתר שבה ונשלם לי' בסוד ב"ה וכן כו' כו' כנודע וכ"ז הוא לאחר התיקון שאז נשלמו החכמה שבה ונשלם לי' בסוד ב"ה וכן כו' כו' כנודע וכ"ז הוא לאחר התיקון שאז נשלמו כל א' בי' ספ' שלימים אמנם בעולם הנקודות אשר היו כולם אז רק בהמלכות לבד שהי' מלכיות שבכל א' היו משמשים אז להי' ספ' שבו, אלא שעכ"ז הנה היה כל מלכות ומלכות ג"כ כל א' כלול מ' כנודע. והנה גם אז הנה היה מציאות הנוק' שהיתה אז רק בבחי' הנקודה השרשית שבה, הנה היה אותה הנקודה השרשית ג"כ רק מהמלכות שבו"א, והיתה מהמלכות דבחי' הכתר דז"א, אשר מזה הנה נעשה לאחר התיקון הכתר שלה. והוא מ"ש הרב שבהנוק' יצא הכתר שבה, ור"ל כי היתה הנוק' אז רק המלכות דהכתר דז"א, אשר ממנה הנה נעשה לאחר התיקון הכתר דהנוק'. וא"כ הרי כאשר העלה המרח"ו ז"ל בשעה"כ שיצאה רק המלכות דהכתר שבה, א"כ נמצא כי הנה הוא המלכות דמלכות דהכתר דז"א, וזהו מה שאמרנו לעיל אות י"ד, כי אותה הנקודה השרשית היה משמש אז לבחי' העטרה דז"א. והוא כי הרי היא מהכתר שבו, המלכות דמלכות דהכתר, וכתר ועטרה הוראה אחת הוא, כתר למעלה שורש הענין, ועטרה למטה סוף וכללות הבנין ושורש להתחתון, ונובע העטרה מהכתר לעולם. וע' תיקונים (קנט סע"א) מאי אית בין כתר לעטרה כו' כו' ע"ש³⁸⁸. ומשום שהנקודה השרשית דהנוק' הנה היה המלכות דמלכות

³⁸⁸ ז"ל: מאי אית בין כתר לעטרה אלא כתר איהו מסטרא דא' דאיהו בדיוקנא דאת יו"ד דסליק כ' ודא א' מן אה"ה דאיהו כתר דאריק אנפין א' מן אדנ"י כתר דזעיר אנפין י' מן יה"ה איהי עטרה על ספר תורה דאיהו ו' ואית י' לתתא ואיהי י' מן אדנ"י דאיהי עטרה ברישא דכל צדיק לית ספירה דלא אית לה עטרה על רישא וכתר ועטרה דאיהי י' איהי עטרה דברית מילה דסליק למאה עשר זימנין עשר מאה ואיהי על כל פקודא ופקודא וכמה עלות אינון על עלות דסלקין על כל ברכאן ופקודין.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דהכתר שבו"א, לכן היתה משמשת אז ג"כ לבחי' עטרה דז"א. וכן הוא באמת לאחר התיקון ג"כ, הנה הם שניהם, ר"ל העטרה והנוק', הנה הם שניהם מהמלכות דהכתר דז"א, כי לאחר התיקון הנה ניתוסף בהנקודה השרשית דהנוק' שהיא המלכות דמלכות דהכתר דז"א כנו', הנה כאשר ניתוסף בז"א הט' ראשונים דהב"ן הכללי השייך אליו, שהם מהו"ק דהב"ן הכללי דא"ק, וניתוסף אז הט"ר (נו ע"ג) דב"ן בכל ספי' וספי' שבו על המלכות שיצאו בו מתחילה, הנה ניתוסף אז בהנוק' ג"כ מהט"ר דהב"ן הכללי דא"ק השייך אליה שהוא המלכות דהב"ן (כמ"ש באנ"כ פרק ה ובכ"מ כנודע), הנה אז ניתוסף בהנקודה השרשית שבה שהיא המלכות דמלכות שבהכתר דז"א, הנה ניתוסף הט' ראשונים על המלכות דמלכות ונעשית שלימה מכל הי' הראוי אליה, ונתקן ונעשה ונשלם מכל המלכות שלימה דהכתר דז"א, ומזה נעשה הכתר דהנוק' שהוא מהמלכות שלימה דהכתר דז"א, וכן ניתנו וניתוספו בה ג"כ כל הט' מלכות דהט' ספירות דז"א אשר גם מחכמה ולמטה שבו. והרי ניתנו בה כל הי' מלכות דהי' ספי' דז"א, וכן ניתוסף בכל א' ג"כ הט' ראשונים ע"י החו"ג שבהתנה"י דז"א ע"פ סוד סדר אמב"ח כנ"ל אות ו' ז', ומה שניתן בה בסדר אמב"ח מהחו"ג שבהתנה"י דז"א שהם מהאורות דהיסוד דאימא המתגלין ויוצאין בהחזה שבו, הנה כ"ז הנה הם מאורות התיקון דהמ"ה וב"ן הנמשך אליה מלעילא לעילא מסוד הדעת עלאה שבין כתפין דא"א כמ"ש בנסירה (פרק ו), ומכ"ז הנה נבנית ומתקן ונשלם הנוק' ג"כ בי' ספי' שלימים והוא ע"י אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן.

הנה כ"ז הוא מה שנוגע לתיקון בנין הנוק', ומעתה נבא ג"כ לענין ביאור המציאות דהעטרה דז"א לאחר התיקון מהיכן שנעשה, כי אחרי שכל הי' מלכות דהי' ספי' דז"א הם ניתנו להנוק', א"כ מהיכן נעשה העטרה. אמנם מציאותו הנה הוא מעשרה בחי', וזה סוד מה שנקרא העטרה בשם י', וכמ"ש באד"ר (קמב ע"א) רמ"ח עלמין תליין בפומא דאמה דאתקרי יו"ד, וכיון דאתגלייא יו"ד פומא דאמה אתגלי חסד עלאה כו', ע"ש³⁸⁹ ובזוה"ק בראשית (דף ד ע"א וזו ע"א). ובאותו הי' הנה הוא רמוז הי' דהוי"ה הי' דאדנ"י הי' דשד"י הי' דיעקב הי' דישראל, וע' הגר"א בתיקונים (קה ע"א³⁹⁰) ובכ"מ. ונקרא העטרה בשם יו"ד

תרגום: מהו שיש בין כתר לעטרת, אלא כתר הוא מצד של אות א' שהוא בצורה של אות יו"ד שעולה כ' וזהו א' מן אה"ה שהוא כתר של ארך אפים א' מן אדני, כתר של זערי אנפין, י' מן יהו"ה היא עטרה על ספר תורה שהוא ו' ויש יש למטה והיא י' מן אדנ"י, שהיא עטרה בראש של כל צדיק אין ספירה שאין לה עטרת על הראש וכתר ועטרה שהיא י' היא עטרה של ברית מילה שעולה למאה עשר פעמים עשר מאה והיא על כל מצוה ומצוה וכמה עילות הם על עילות שעולים על כל ברכות ומצות.

³⁸⁹ ז"ל בשלימות: ותאנא בצניעותא דספרא אתפשט דכורא ואתתקן בתיקוניו אתתקן תקונא דכסותא דכיא והאי הואי אמה דכיא ארכיה דהוא אמה מאתן וארבעין ותמניא עלמין וכלהו תליין בפומא דאתקרי יו"ד וכיון דאתגלייא יו"ד פומיה דאמה אתגלי חסד עלאה והאי אמה חסד הוא דאתקרי ותלי בהאי פום אמה ולא אקרי חסד עד דאתגלייא יו"ד דפום אמה תרגום: ולמדנו בספרא דצניעותא: התפשט הזכר ונתקן בתיקוניו, נתקן תיקון של הכסות הטהור וזו היא האמה הטהורה, ארכה של זו האמה רמ"ח עולמות, וכלם תלויים בפי האמה, הנקראת י'. וכיון שנתגלה הי', פי האמה, אז נגלה החסד העליון. אמה זו נקראת חסד ותלויה בפי האמה הזו ואינה נקראת חסד עד שנגלית הי' של פי האמה.

³⁹⁰ ז"ל: כמה דגרים דשכינתא כו' - לכן ג"כ פרח יו"ד דיעקב מבני ישראל ונשאר עקב כנ"ל ויו"ד הנ"ל היא שכינתא דפרח מיניה כמה דהוא גרים יעקב הוא אתתא אחרא {קה ע"ב} דבי"ע עץ הדעת טוב ורע כנ"ל וז"ש ובג"ד לא כו' דא אחרא כו' מסט' דעץ הדעת טוב ורע באיסור והיתר כו': ור"ל זהו עזר כנגדו עזר מסט' דטוב וכנגדו מסט' דרע וכמ"ש למטה אתייהב ליה אחרא מסט' דסיהרא כו' דאיהי פלגו דילה כו' כגוונא דלבא כו' ובג"ד אם כו' והיא שית סדין ג' טוב היתר טהרה כשר וחציו כו' ועב"פ בראשית כ"ז ב' ואי זכו ישראל איהי עזר לון בגלותא מסט' דהיתר טהור כשר ואי לאו כו' טהור היתר כשר איהי יצה"ט כו' ואתתא דאית לה דם טוהר ודם נדה מסט' דמשנה איהי כו' עש"ב וניתן לו מ"ע ומל"ת בשביל זה ג"כ והוא שית סטרין דנוק' והן ב' לוחות האחרונות ימינא ושמאלא ה' בלוח א' וה' בשני דהראשונות היו מעה"ח וע"ל ה"א א' וז"ש דם

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

משום שמציאותו הוא מעשרה בחי, תשעה הוא מהט' מלכיות הפרטיים דהט"ר דהכתר דב"ן הניתנו וניתוספו בהכתר דו"א לאחר התיקון, ואחד הוא מהט"ר דהכתר דב"ן הניתנו וניתוספו בהכתר דהנוק' שהוא כולו ג"כ רק מהמלכות דהכתר דו"א וכנ"ל. שהרי אמרנו כי מתחילה שהוא בעולם הנקודות, והיה אז הנוק' רק על הנקודה השרשית שבה לבד שהוא המלכות דמלכות דהכתר דו"א. אך בעת התיקון, הנה ע"י הט"ר דב"ן הניתוספו בה, הנה נשלמה המלכות דמלכות בהט"ר שבה, ונתקנת למלכות שלימה שהיא המלכות דכתר דו"א הניתנו להנוק' להכתר שלה. וכן ניתן בה ג"כ כל הי' מלכיות כולם דכל הי' ספי' שלו, ומזה נעשו כל הי' ספי' שלה וכנ"ל. ועכ"פ הוא כי הנה ניתוספו בה לאחר התיקון הט' ראשונים בהנקודה השרשית שבה, שהוא המלכות דהמלכות שבכתר דו"א, וניתוספו בה הט' ראשונות ונשלמה למלכות שלימה ומזה נעשה הכתר שלה.

והנה הכתר מאותן הט' ראשונים שניתוספו בהנקודה השרשית שבה, הנה זה הכתר היה נמשך לעטרה דו"א, ולא ירד הוא בהנוק', ולא ניתן וניתוספו מהט"ר בהכתר דהנוק' אלא מהחכמה ולמטה (ע' לקמן אות כ' בהגהה שם). אבל הכתר הוא נשאר בזו"א עצמו להעטרה שבו, ונמצא כי המלכות דהכתר דו"א אשר מזה נעשה הכתר דהנוק', הנה הכתר שבאותה המלכות (שהוא הכתר מהט"ר הניתוספו על המלכות דמלכות דהכתר דו"א אשר מכ"ז נעשה הכתר דהנוק' הנה הכתר שבאותן הט"ר), הוא נשאר לעטרה דו"א, וזהו שאמר הגר"א בספר יצירה (פרק א משנה א אופן ה ה ע"א) שהעטרה דו"א הנה הוא בבחי' הכתר להנוק', והוא ע"פ מה שאמרנו שהכתר דהט"ר שבהכתר שלה הוא ניתן להעטרה. והרי נשאר בה רק מחכמה ולמטה, והכתר שלה הוא להעטרה. אמנם הנה בספרד"צ (פרק א ד"ה מלך השמיני י ע"א) אמר שם הגר"א כי עמדת היסוד הוא חכמה של מלכות, ע' רע"מ פינחס (רנו ע"א) פקודא תשיעאה כו'³⁹¹, ובהגר"א בתיקונים (דף לה רע"ב³⁹² ופס' סע"ב³⁹³). והענין הוא, כי מעצמות העיקרי שבה הוה העטרה בבחי' (נו ע"ד) כתר שלה וכנ"ל. אמנם שימושה בזה הוא נעלם בה מאד, כי השימוש דכתר בכל פרצוף הוא לעולם נעלם. אך קבלתה הגלויה מהעטרה והשימוש העיקרי שמשתמש בזה, הנה הוא כי לבד מה שמקבלת ממנו תמיד אור וברכה, אורות ומוחיין בכל זווה, הנה כל שלימות

טהור כו' שהן ה' דמים טהורים וה' כו' שהוא הרבה ארבה עצבונך ב"פ הרבה ארבה ושם בעצבון תאכלנה משא"כ בעה"ח כמ"ש למטה וזהו ועצבונך ב' מיני דמים הנ"ל:

³⁹¹ ז"ל בשלימות: פקודא תשיעאה שכינתא אתקריאת אות ברית מסטרא דצדיק יסוד עולם זאת אות הברית ביני עמודא דאמצעייתא ובין בני ישראל נצח הוד אות דא צדיק היא דא שכינתא כי ששת ימים עשה יי' את השמים מכתר עד עמודא דאמצעייתא דלית שית בכל אתר אלא מסטרא דאת ו' ולית שביעי אלא מסטרא דאת י' עטרה על רישיה חכמה עלאה אות הוא חכמה תתאה אות היא ותקיננו למגזר לתמניא דאינון ח' מן חכמה עד יסוד לקבלא בהון י' זעירא לסלקא לה עד כתר למהוי עטרה על ראשיהון ותקיננו לשוויא לערלה במנא דעפרא לקיים ונחש עפר לחמו:

תרגום: מצוה תשיעית, השכינה נקראת אות ברית, מצד של צדיק יסוד עולם, "זאת אות הברית" בין העמוד האמצעי ובין בני ישראל, נצח והוד, "אות" זה צדיק, "היא" זו השכינה, "כי ששת ימים עשה ה' את השמים" מכתר עד העמוד האמצעי, שאין ששה בכל מקום אלא מצד האות ו', ואין שביעי אלא מצד האות י', עטרה על ראשו, חכמה עליונה [נקרא] "אות הוא", חכמה תחתונה [נקראת] "אות היא". ותקיננו למול לשמונה שהם ח', מחכמה עד יסוד, לקבל בהם י' קטנה, להעלות אותה עד כתר, להיות עטרה על ראשם. ותקיננו לשים הערלה בכלי עפר, לקיים "ונחש עפר לחמו".

³⁹² דא נקודה דסיהרא כו' - באמצע כנ"ל, והיא חכמה דילה כמו שמפרש והולך, וכן בתיקון י"ט, והיא אות ברית דיליה, שהוא עטרת היסוד, והוא חכמה דילה, רוחא דבגוה, דמשם שרשה. ועמש"ל תיקון מ"ם מזה בארוכה.

³⁹³ ז"ל: והוא רוחא דשדי בגוה עם הגבורות אף שהטפה נולד הולד ממנו ומההוא רוחא נוטל הולד הלבוש כימי אלוה כו' מ"מ נשאר העיקר בקרבה והוא מביא לה מ"נ והוא נקודה בהיכליה כי היכל הוא בבינה דילה והוא פנימי לא בגופה. אמנם אולי זה טעות וצ"ל קו ע"ב ז"ל: חכמה דילה שנק' בת מלך פנימה (תהלים מה יד) נקודה בהיכליה פנימה דעלה נאמר כל כבודה דחכמה נקרא כבוד ל"ב נתיבות וכורסייא הוא כסא לכבוד והכל במלכות

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

המוחין שבה אשר לבחי' נוק' שתהיה ראויה להעלות מ"ן ולהעשות כלי שתהיה מוכשר להתעבר ולהוליד, הנה נתקנה ונשלמת בכ"ז ג"כ רק מהעטרה דז"א, והוא ע"י הרוחא דשדי בגוה בביאה קדמאה, וכן הוא מתחדש בה ג"כ תמיד כמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש י), ע"ש שמבואר כי הם בבחי' מוחין ממש בכל קומת הפרצופים כולם, ע"ש. והנה בזה הנה משמש העטרה לבחי' חכמה דהנוק' שהוא המוחין שבה, אשר על ידו היא נתקנת בכל תיקוני הנוק'. וזהו שאמר הגר"א באיזה מקומות שהוא חכמה דילה, רוחא דבגוה, דמשם שרשה כמ"ש בתיקונים (לה רע"ב). אבל מעצמות העיקרי שלה, הנה הוה באמת העטרה הכתר שלה, וכמ"ש הגר"א בספר יצירה, אלא שזהו נעלם בה וכנ"ל.

[יז]

נוק' המשתתף במציאות עטרה דז"א הוא הכתר מהט"ר דב"ן הנתוסף בכתר שבה, וט' חלקים מהז"א, דהיינו הט' מלכיות מהט"ר דב"ן הנתוסף אחרי התיקון בכתר שלו, שבנקודות לא היה בכתר רק המלכיות לבד. אם כן מוכן שהעטרה היא מהמלכיות דז"א ודנוק', אבל עיקרן מהמלכיות.

ונחזור להענין, כי הנה מה שנמשך להעטרה דז"א מהשייך להנוק', הנה הוא הכתר הפרטי מהט"ר דב"ן שניתוסף בה בעת התיקון בהכתר שלה, שהוא מהמלכות דמלכות דכתר דז"א. ומהט"ר דב"ן שניתוסף בה אח"כ, הרי נעשה עי"ז למלכות שלימה מ"י ספי' לבד הכתר שבה, שהוא ניתן להעטרה דז"א, ואותה המלכות שלימה הנה היא המלכות מהכתר דז"א שניתן להנוק', וממנה הוא הכתר דהנוק', כי כן הוא כל ה"י ספי' שלה, הנה הם מהמלכיות דה"י ספי' שלו כנ"ל אות ו' ז', שכל מציאותה הוא ממנו מהמלכיות שבו.

ודע עוד, כי גם הט"ר דב"ן הניתוסף להנוק' בעת התיקון בכל מלכות ומלכות מה"י מלכיות שבה הנמשך לה מז"א, שהם ה"י ספי' שבה כנז'. והנה אותן הט"ר דב"ן הנה הם מהמלכות דהב"ן התיקון הכללי דהא"ק כמ"ש באנ"כ (פרק ה) וכן בטנת"א (פרק א בסוף המ"ב), וכן הוא עוד בכ"מ. הנה זה המלכות דהב"ן הכללי דהא"ק, אשר ממנו ניתוסף הט"ר דב"ן בכל מלכות ומלכות מה"י מלכיות שבנוק', הנה הוא ג"כ מז"א³⁹⁴, המלכות הכללי מהז"א דהתיקון דהב"ן, כי הוא הט"ר דב"ן שבמלכות הכללי דהז"א, וממנה נתקנו ונמשכו וניתוספו ט"ר דב"ן בכל מלכות ומלכות מה"י מלכיות שבהנוק', כי כל בניינה וכל תיקוניה הנה הוא לעולם רק מז"א, ודע זה.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו החלק דהנוק' המשתתף במציאות העטרה דז"א, כי הנה הוא הכתר מהט"ר דב"ן הניתוסף בהכתר שבה כנז', והוא חלק אחד. ותשעה חלקים הנה הוא מז"א, היינו התשעה מלכיות מהט"ר דב"ן הניתוסף לאחר התיקון בהכתר שלו, כי בעולם הנקודות לא היה בהכתר שלו רק המלכות לבד, וניתוסף לו בהתיקון הט"ר דב"ן. ובאשר שהכתר והמלכות הם אחד משרשן בסוד אנ"י ואי"ן³⁹⁵, ובסוד (ישעיה מו י) מגיד מראשית אחרית³⁹⁶, וממשיך הכתר תמיד גילוי למטה בהמלכות. לכן הנה נמשכו המלכיות מהט"ר דב"ן דהתיקון שבהכתר שלו, הנה נמשכו הם למטה למציאות העטרה, שהוא לצורך הכתר דהנוק', ונעשה העטרה מהתשע מלכיות דהכתר שלו, ומהכתר דהט"ר דב"ן דהכתר שלה, אשר כל כלילותה הוא ג"כ רק המלכות דהכתר שלו וכנ"ל, ומאלו העטרה בחי' הנה נעשה מציאות העטרה דז"א.

על אף שכתבנו שהיו ט' מלכיות אבל קשה שהגר, לא יצאו כלל, אבל היו בהוויותם, ונשארו באימא, אבל מה שהנוק' לוקחת הוא רק המלכות דמלכות, וכן הוא בעטרה³⁹⁷.

³⁹⁴ לשאול לפרקש*## או יוסף שלום-הרב לא הבין

³⁹⁵ עי' לעיל הערה 198.

³⁹⁶ עי' תיקור"ז יט ע"א.

³⁹⁷ אולי חסר.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

(* הגהה: והגם שהג"ר הרי לא ילאו בו כלל, אך היו בהויותם עכ"פ ונשארו באימא וכמ"פ בצבירת הכלים (פרקים ו ז). והגם שהמלכות להכתר שלו הרי לקחה הנוק', כי מזה נעשה הכתר שלה וכנ"ל. אך כבר אמרנו כי מה שלוקחת הנוק' הנה הוא רק המלכות למלכות, וכן הוא ב"כ בכל המלכויות דהי' (נח ע"א) ספי' שבו שנוטלת הנוק', הנה הוא ג"כ רק המלכות למלכות. וע"ד שהוא בהעטרה שטיקרה נשאר בו וכנ"ל אות ז', כן הוא בכל המלכויות לכל הי' ספי' כולן שבו, שטיקרה הם בו, אלא שהם נמשכים ומושפעים אליה תמיד, שהיא כלל המלכות מהמלכויות שבו. ומשום שכל שפעם הוא אליה והם שלה, לכן אמר התיקונים (קלד ע"ב) לכל ספירה יהיב זה עישור דיליה וכנ"ל אות ו', כי אור המלכות לכל א' הוא נמשך אליה, אבל עיקרן הם באמת בו לעולם, כי רק הם אשר ילאו בו בעולם הנקודות, והם עיקרם בו ואינם חסרים בו לעולם, אבל הט"ר דב"ן הם בו רק בסוד תוספת, והם מסתלקים בעת הפגם³⁹⁸. ע' שער הפסוקים (ירמיה דף קמג ע"א בפסוק כי פדה ה' את יעקב) ואמר שם כי התוספות הבא להנוקבא כשמתלק ממנה ע"י הפגם, הנה הם חוזרים לז"א כי ממנו הם באים (ע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ה' ענ"א סי' ד'), אבל התוספות הבא לז"א כאשר מסתלק ע"י הפגם, הם ניתנים אל הקליפות רח"ל, וע' עוד בפע"ח בתחילתו בהקדמה שניה (א ע"ד), וכן בדברי מהר"ח ז"ל בתיקון הנוק' (פרק ב כלל א).

ועכ"פ הוא כי כל מה שצאו בסוד תוספות הוא מסתלק בעת הפגם. ונדע הוא כי בעולם הנקודות לא היו בז"א אלא רק המלכויות כמ"פ בצבירת הכלים (פרק ח) ובמוחין (פרק יא), וא"כ הרי באם שנאמר כפשטות הדברים שכל המלכויות שבו הם עצמם נמשכו לגמרי בהנוק', א"כ מה נשאר לז"א בעת שמסתלק התוספות, ואדרבה הוא כי הרי כבר נכרת ברית שכל זה ש"א בעולם הקדם הוא לא יחסר בו לעולם, ועוד כי הרי כתב הרב בכ"מ לכלל מונח ומוחלט בכל אורות העליונים, כי גם כאשר עולה או יורד הנה נשאר הבחי' שלימה במקומה, ואין שום דבר נגדע למעלה, וגם למטה יש לה כל הבחי' עצמה וכמ"פ באח"פ (פרק ג) וע' בנסירה (פרק ז). וכן הוא בעניינינו, כי כל המלכויות שבו גם אחר שנמשכו בהנוק', עכ"ז הנה עיקרם הם בו לעולם, אלא שהם נמשכים ומושפעים אליה תמיד. אבל עיקרה עצמה, הנה היא רק המלכות למלכות לכל ספי' שבו, אלא משום שהם נמשכים ומושפעים אליה תמיד, והם נמסרים ומאירים אליה, לכן אמר התיקונים לכל ספירן יהיב זה כל חד עשור דיליה ואשתארו אינון תשע תשע, ע"פ (סא ע"ב וקלד ע"ב).

וע' שעה"ק (דף ע ע"ב סמוך לסופו) שאמר שם זה לשונו, כי הנה אימא עלאה כאשר הגדילה את ז"א, נתן בו כח הנקבה כלולה בו כנודע כו', ובכל ספי' מהי' ספי' שבו היתה שם ספי' אחת של הנוק' כלולה שם בבחי' המלכות שבאותה ספי' והיא שבז"א, ונדע כי הז"א אינו רק ט' ספי', כי נוק' משלימתו ל'. והנה ט' ספי' ראשונות שבהנוק' נכללו בט' ספי' של ז"א בבחי' המלכות שבכל אחד מהם. והנקודה הי' של הנוק', שהיא ספי' מלכות שבה, היא לבדה היתה נגלת למטה מן היסוד. (ולפי דברינו הנ"ל הנה הוא באמת בחי' כתר שלה, כי הוא הנקודה השקשית שבה כנ"ל בכל דברינו. אך בעולם הנקודות היתה היא כללות המלכות, והיתה אז למטה מן היסוד כנ"ל אות י"ד ט"ו), וכאשר נבנת הנקבה בפרטוף שלם של י' ספי' שבה, הנה ירדו מן הט' ספי' של הזכר שהיו שם בתחלה כלולות כנז', ונתחברו בספי' הי' של הנקבה שתחת היסוד שבו, ונעשה פרטוף שלם מי' ספי' שבה כו', ע"פ ובמיעוט הירח (פרק א) נמצא שם ג"כ כ"ז. ועכ"ז הנה העתקתי לשונו משעה"ק, כי במה שאמר שם בלשונו, שכל ספי' של הנוקבא הנה היא כלולה בבחי' המלכות אשר באותה הספי' שבז"א. ואמר עוד ט' ספי' ראשונות של הנוק' הם נכללו בהט' ספי' של ז"א בבחי' המלכות שבכל אחד מהם, הנה הלשון הזה הוא מורה ומסכים לדברינו, שאין כל המלכויות עצמן דז"א נמשכין הם עצמן אליה, אלא עיקרם נשאר בז"א לעולם, אך היא נכללת בהם ומהם היא נמשכת ויוצאת. והוא כמו שאמרנו, שכל ספי' שבה הנה היא המלכות למלכות שבאותה הספי' שבז"א, והם נמשכים אליה

³⁹⁸ עי' ע"ח שער המלכים פרק ו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

תמיד בשפעם ואורס להכלל עמה, ונשאר הוא עי"ז רק תשע תשע, והיא עשירית לון, כי המלכות שבו הם נמסרים אליה והם שלה, הגם שעיקרם הם צו לעולם.

אמנם העיקר בזה הוא כמו שכתבנו בסמוך בפנים בלות ח"י, כי יש חילוק בזה בין הנקודות לאורות התיקון, כי בעולם הנקודות אשר אז לא יאלו בכולם (נח ע"ד) רק אלל המלכות לצד וכמ"ס בשצירת הכלים (ריש פרק ח) ובכ"מ, הנה אותן המלכות אשר יאלו אז בכל א' מהם הנה הם עיקרים בעולם ולא יחסרו הם מז"א לעולם, ולא נמשך מהם להנוק' גם לאחר התיקון אלל רק המלכות דמלכות דכל א' מהם וכנז'. אלל בלור התיקון דהמ"ה וצ"ן הניתוסף וניתן לכל ספי' וספי', ונשלמה עי"ז כל ספי' לעשר ולכל חלקי האצו"ע שבה כמ"ס צפרלופים (דרוש ז), הנה האור התיקון השייך להמלכות דכל ספי' הנה זה היה נמשך וניתן להנוק' ללותה הספי' שנגדה צ"א. והוא מה שאמרו שהי' מלכות דז"א הם נמשכו בה, והיא עשירית האופה, לכל חד וחד יהיב בה עישור דיליה. וכ"ז הנה הוא על אור התיקון דהמ"ה והט"ר דצ"ן השייך להמלכות דכל ספי' שבו, הנה זה היה ניתן ונמשך עיקרו בהנוק'. אלל מהמלכות לעולם הנקודות, הנה היה נשאר גם לאחר התיקון עיקרם לעולם צ"א, ולא היה ניתן מהם בהנוק' אלל רק המלכות דמלכות של כל א' מהם וכנז', ע"כ הגהה.

(נח ע"ב)

ונמצא כי העטרה הנה היא בסוד כתר ובסוד מלכות, כי הרי מציאותה היא מהכתר דז"א ומהכתר דהנוק', אמנם כל עיקרן הם מלכות כנז'. וכן הוא ג"כ פעולתו תמיד לעילא ולתתא, כי הוא עולה לעילא עד מוחא עלאה בסוד משכיל לאיתן, ויורד לתתא לחכמה תתאה בסוד משכיל לדוד כמ"ס בפ' משפטים (בסבא דף קי ע"א). והוא באשר שהוא מהכתר שלו ומהכתר שלה, ולכן הוא מתייחד בשניהם. ובפרט כי באמת הרי הם כולם אחד, שהרי הם כולם מהכתר דז"א, ולכן מתייחד העטרה בשניהם. ומשום שכל מציאותה הנה הוא מהט"ר דב"ן דהתיקון שיצא עם המ"ה ביחד, לכן אמר הגר"א בספד"צ (פרק א י ע"ב) שהוא מלך הדר, אשר עליו נאמר ושם אשתו מהיטבאל (בראשית לו לו ט), שהם יסוד ועטרה מ"ה והט"ר דב"ן, ועל ידו נתקן הב"ן כולו כנודע.

ושורשו הנה הוא ביסוד ועטרה דרדל"א המתלבש בתרין נוקבין דפרדשקא, שהם תיקון ו' ז' מהז' תיקוני דגלגלתא, ומשם הוא ג"כ הדר ומהיטבאל דיסוד ועטרה דז"א, ובו הוא חסד המתגלה בפומא דאמה³⁹⁹ כמ"ס הגר"א כ"ז בספד"צ (פרק א ט ע"ד). וכן הוא בדברי האריז"ל בכ"מ כנ"ל אות ה' בהערה ד' ע"ש, כי העטרה הוא עולה עד מוחא עלאה כנ"ל ועולה גם עד אור הגנוז שברישא חורא וכמ"ס בספד"צ (פרק א יא ע"ב) גלופי דגלופין כו' אעבר וזעיר נטיל ונגיז, ע"ש בהגר"א⁴⁰⁰. והרי נתבאר לנו בכ"ז תהלה לאל ית"ש ענין העטרה שורשו ומציאותו, וכן גם כל הדי' הערות שהערינו לעיל אוה ה' הכל באר היטב בעזרת ה' ית"ש.

[יח]

התיקון דנוק' היא ט"ר דב"ן עם המ"ה שהוא החלק המ"ה השייך לנוק' שהיא המלכות הכללי דמ"ה, ועוד נתוספת בנוק' מהחו"ג שבתנה"י דז"א על פי סדר אטב"ח, והמלכים שיצאו בעולם הנקודות נשאר עיקרם בז"א וגם אחר התיקון מה שנמשך בנוק' היא רק המלכות דמלכות של כל ספירה וספירה.

נוק' דז"א, לתיקונו צריך ג' דברים א' ט' ספירות אחרונות של המלכות דמלכות מחכמה ולמטה, שאז יש י' בחינות דמלכות דמלכות, ב' הט"ר דמלכות, ואז יש י"ס דמלכות, ג' הט"ר להוסיף על ה' מלכות, ולכן הם י"ס שלימות על כל הי"ס, והתיקון הראשון היא בזמן היניקה שעשה נעשה בבחי' ה' אחרונה דהוי"ה ואינה י' ספירות גמורים אלא שהיא כלולה אז מי' ספירותיה בבחינת מלכות דמלכות שבכל אחד מהם, וזה לא שהיא

³⁹⁹ עי' אד"ר קמב ע"א.
⁴⁰⁰ עי' לעיל הערה 266.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ינקה שונה מז"א שאז שניהם מחוברים יחד, וזה בסוד פסיעה לבר, ואז ביניה הנוק' גדלה כמדת הת"ת של הז"א, וזה עד משך זמן ג' שנים ויום א', ואז יש לה מוחין דקטנות, וביאתה ביאה⁴⁰¹.

אמנם ראינו לבאר עוד בענין תיקון ושלימות הנוק' אשר היא נתקנה ונשלמה ע"י שני מיני אורות: אחד, ע"י הט"ר דב"ן, שהוא חלק המהיטבאל השייך להנוק', והוא המלכות הכללי דהב"ן, התיקון הב"ן הכללי דהא"ק אשר מהמלכות הכללי שבו, הנה נעשה החלק המהיטבאל השייך להנוק' שהם הט"ר דב"ן הניתוסף ובא אליה בעת התיקון, והם מהמלכות דהב"ן כמ"ש באנ"כ (פרק ה). ור"ל מהמלכות הכללי דהב"ן הכללי שבא"ק אשר בא בעת התיקון עם המ"ה ביחד. והשני, התוספות אורות הניתוסף בה מהחוג שבהתנה"י דז"א ע"פ סדר אמב"ה כמ"ש בירח (פרק ד). והנה צריכים אנו לבאר כי איזה תיקון ושלימות שנעשה בה ע"י הט"ר דב"ן, ואיזה תיקון ושלימות שנעשה בה ע"פ סדר אמב"ה, כי לעיל בדברינו אות ט"ז הנה באו הדברים שם קצת מעורבים בזה. אמנם הוא כי באמת הנה אלו שני האורות הם אינם שנים כלל, כי אור החוג שנמשך בה ע"פ סדר אמב"ה הם עצמן הנה הם מאור התיקון לא זולת, ומקבלת אותם ע"י ז"א. וכך מה שאמרנו הט"ר דב"ן הרי הוא אינו הט"ר דב"ן לבד, אלא הוא עם המ"ה ג"כ כנודע. והוא ג"כ חלק המ"ה השייך להנוק' שהוא המלכות הכללי דהמ"ה כמ"ש באנ"כ (פרק ה) וכן בטנת"א (סוף פרק א). והנה הם מתערבים כולם יחד, ר"ל חלקי אורות התיקון השייך להנקודה השרשית דהנוק' עם כל חלקי החוג דכל פרצופי העליונים המשפיעים (נח ע"ג) עליה תמיד. הנה כ"ז הם מתערבים כולם יחד, והם כולם רק מאור המ"ה והב"ן דהתיקון, ובאים בה כולם כאחד ע"י ז"א, ומקבלת אותם לאט לאט בכל משך הזמן דעיבור ויניקה וקטנות וגדלות, כמ"ש בשער תיקון הנוק' ובשער הירח כנודע. אמנם הוא, כי הנה מה שבאו לה מחלקי המ"ה וב"ן דהתיקון אשר אליה, הנה הגם שהם כולם ג"כ מבחי' המלכות הכללי דז"א וכנ"ל אות י"ז, עכ"ז הנה הם ניתנו עיקרם בה, ועליהם אמרו בתיקונים (קלד ע"ב) דכל ספירין דז"א יהיבו בה כל חד חולקיה, כי כל ספירה יהיב בה עשור דיליה, ואשתארו אינון תשע תשע⁴⁰², והוא על כל אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן אשר להמלכות דכל ספירה שבו, הנה הם ניתנו עיקרם בה ואשתארו אינון תשע תשע. אך כ"ז הוא רק באור התיקון, אבל המלכיות אשר יצאו בעולם הנקודות, הנה הם נשארו עיקרם בז"א לעולם, ולא נמשך מהם בהנוק' גם לאחר התיקון אלא רק המלכות דמלכות דכל ספירה וספירה שבו וכמו שכתבנו בהגהה. ומשום שאור התיקון הנה הוא העיקר, כי הרי היה התוספת מרובה על העיקר, ר"ל על אור הנקודות לאין שיעור וחקר כנודע, ע"י שער התיקון (פרק ה) ובכ"מ ובוזה"ק (בראשית לה ע"ב) הנטיעות כקרני חגבים הו ונהורא דלהון דקיק ולא הו ונהרין, כיון דאתנטעו ואתתקנו אתרביעו בנהורא ואקרין ארזי לבנון⁴⁰³. והרי היה התוספות מרובה על העיקר הרבה מאד, עד שמציאות כל העולמות והפרצופים וכל אורם וקדושתם הוא רק ממה שנעשו אחר התיקון, ולכן משום שאור התיקון דכל המלכיות שבז"א הנה הם נמשכים להנוק', לכן אמר התיקונים דכל ספירין יהיבו לה כל חד וחד עישור דיליה

⁴⁰¹ חסר קצת במוחין דז"א

⁴⁰² ז"ל בשלימות: ועוד אתמר בה בשכינתא תתאה נעשה אדם בצלמנו כדמותנו דתהא כלילא מכל ספירין דכל עשר ספירין יהיבו בה כל חד חולקיה ומאי חולקיה אלא כל ספירה יהיב בה עשור דיליה דכל ספירה סליק לעשרה ויהיבו ליה כל חד וחד עשור דיליה אשתארו אינון תשע תשע וכל חד וחד אשתלים בה לעשרה.

תרגום: ועוד נאמר בשכינה התחתונה נעשה אדם בצלמנו כדמותנו שתהיה כלולה מכל הספירות שכל עשר הספירות כל אחת נתנה בו חלקה ומה חלקה אלא כל ספירה נתנה בו עשור שלה שכל ספירה עולה לעשרה ונתנו לו כל אחת ואחת העשור שלה נשארו הן תשע תשע וכל אחת ואחת השתלם בה לעשרה.

⁴⁰³ תרגום: שנינו, הנטיעות היו כקרני חגבים ואורם דקיק ולא היו מאירים. כיון שניטעו ונתקנו, התרבו באור ונקראו ארזי לבנון.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ואשתארו אינון תשע תשע. ועכ"פ הוא כי מהמלכים דעולם הנקודות הנה לא היה נמשך להנוק' אלא רק המלכות דמלכות של כל ספי', וזה היה גם לאחר התיקון ג"כ, כי עקרום נשאר בז"א לעולם, וכן הוא בכל המלכיות כולם, כי מהמלכים דהנקודות אשר בכל פרצוף ופרצוף, הנה נשאר עיקרם במקומם לעולם, ולא ירד מהם בהנוק' אלא האצילות מהם, ר"ל המלכות דמלכות הנאצל מהם.

והנה הנוק' דז"א היה צריך לשלימות פרצופה ג' תיקונים כוללים: אחד, הוא כי הרי לא היתה מתחילה שהוא בעולם הנקודות רק בנקודה השרשית שבה לבד, שהוא המלכות דמלכות דהכתר שבו וכנ"ל אות ט"ז, והרי היה חסר לה ה' אחרונות דהמלכות דמלכות אשר מהחכמה ולמטה. שנית, הוא כי מאחר שהיתה רק המלכות דמלכות, הרי חסר להשלים על כל מלכות דמלכות ה' ראשונות שבה, כדי להיות למלכיות שלימות כל א' מי'. שלישית, הוא גם אחר שתהיה לי' מלכיות שלימות, הרי היא עדיין רק ממלכיות לבד, וצריך שתושלם כל מלכות לט' ראשונים שבו כדי להיות מי' ספירות שלימים כהראוי לכל פרצוף כמ"ש בשער הפרצופים (דרוש ז) ע"ש. והרי היה חסר להנקודה השרשית דהנוק' ג' תיקונים כוללים.

והנה התיקון הראשון שתתוקן להיותה כלולה מי' נקודות כמו הנקודה השרשית שבה, שהם י' בחי' דמלכות דמלכות לכל בחי' ה' ספי' שבה, הנה זה נתקן ונעשה לה בזמן היניקה, שנתקנת אז בסוד צלע אליו⁴⁰⁴, והיא אז בבחי' ה' אחרונה דהו"ה מחובר אליו, שאין לה עדיין שם בפנ"ע אלא היא מחובר אליו בסוד צלע, והיא אז בבחי' מדה אחת כלולה מי', והוא ה' תתאה שהוא ג"כ צורת ד"ו, שהם י', לרמוז על ה' הכלולים בה אז ג"כ, שהם בחי' ה' ספי' שבה. אמנם אינם עדיין י' ספי' גמורים כלל, אלא שהיא כלולה אז מי' ספירותיה רק מבחי' המלכות דמלכות שבכל א' מהם, והתיקון הזה הנה הוא הבחי' ג' אשר אמר הרב בתיקון הנוק' (פרק ד) כמבואר שם ע"ש וכן בירח (פרק א). כי הבחי' א' אשר שם, הנה הוא על היותה קודם התיקון בבחי' הנקודה השרשית לבד שבה, והיתה משמשת אז להנקודה השרשית דהעטרה ג"כ, הגם שלא היתה אז מחובר עמו כלל ונח ע"ד) וכנ"ל אות י"ד וט"ו. והבחי' ב' אשר שם בתיקון הנוק' (פרק ד) הנה הוא על תיקונה להתחבר עמו, והיא אז בסוד פסיעה לבר⁴⁰⁵. אך הבחי' ג' אשר שם (פרק ד) הנה הוא על תיקונה מנקודה אחת לי', ר"ל מה שהיתה בעולם הנקודות בנקודה אחת המלכות שבמלכות דהכתר לבד, הנה נתקן בעיבור ויניקה להעשות למדה אחת הכוללת את בחי' המלכות דמלכות דכל ה' ספי' כולם שבה. וע' פנימיות וחיצוניות (דרוש ז) שאמר שם אח"כ ביניקה גדלה היא כו' באופן שנשלם בה בחי' י' מלכיות שבה כו', וכולם אינם רק מדה אחת כמדת ת"ת דז"א כו'. והכונה הוא רק על ה' בחי' דמלכות דמלכות כמ"ש באנ"כ (פרק ו סמוך לסופו), שהם כלולים במדה אחת שבה, והם באמת רק י' נקודות כמבואר בשער הירח (ריש פרק ד) ע"ש. ואינם עדיין ספי' גמורים כלל כמ"ש בפרצופים (דרוש ז), אך עכ"פ הוא כי ע"י עיבור והיניקה הנה נתקן בה התיקון ראשון הנ"ל, שנעשה כלולה מי' נקודות שהם י' מלכיות, ור"ל המלכות דמלכות, ונתקנה בהמלכות דמלכות דכל ספי' וספי' מהי' ספי' שבה. והנה פשוט הוא כי נעשה באמת כ"ז ג"כ רק ע"י אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן, כי רק ע"י אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן הנה נעשה הבריור מהעליון להתחתון, ואח"כ העליית מ"ן מכל תחתון לעליון, ונתקן כל תחתון ע"י העליון בסוד העיבור ויניקה (וכמ"ש בשער ז"א (פרק א) וע' דרושי מ"ן ומ"ד (דרוש א) ודרושי אבי"ע בפרק ג מהד' פרקים האחרונים).

⁴⁰⁴ ע"י ע"ח שער תיקון הנוק' פרק ג.

⁴⁰⁵ ע"י לעיל הערה 306.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אמנם הנה אין הכוונה שנעשה לה יניקה בפנ"ע זולת ז"א, כי הרי היא אז עדיין אינה פרצוף בפנ"ע כלל, אלא היא עדיין מחובר עמו בסוד צלע אחת מצלעותיו, אלא הכוונה הוא שתיקון היניקה אשר היה לז"א, כי הרי יצא מעיבור שהיה אז רק בבחי' נה"י תלת כלילן בתלת⁴⁰⁶, והיא היתה עמו אז בסוף היסוד שבו ובסוד פסיעה לבר ונעשית אז כמדת היסוד, כי ע"י הזווג נתקנה להעשות כמדת העטרה, וע"י העיבור נתקנה להעשות כמדת היסוד ע' אנ"כ (פרק ו) ופנימיות וחיצוניות (דרוש ז). אח"כ בלידה שאז מתחיל תיקון היניקה, הנה נתפשטו ו' קצוותיו שהם חג"ת נה"י, ונשארת היא כלולה בהת"ת שבו, בסוד (כתובות מז ע"א) האשה עולה עמו ואינה יורדת⁴⁰⁷, והיתה היניקה תיקון אליה ג"כ, כי גדלה ע"י כמדת הת"ת ונעשית אז כלולה מ' מלכיות, כי נשלמה בהמלכות דמלכות של כל ספי' וספי' מהי' ספי' שבה כנו'. והרי היה היניקה תיקון לשניהם יחד, כי היתה היא אז עדיין מחובר עמו צלע אחת מצלעותיו, והיו אז עדיין שניהם בבחי' פרצוף אחד עד הנסירה כנודע. והיה תיקון הזווג והעיבור והיניקה לשניהם יחד, כי היו אז עדיין לאחד מכל וכל, והיה נמשך להם כל תיקוניהם מאור המ"ה והט"ר דב"ן לשניהם יחד מאו"א כנודע כ"ז.

ועכ"פ הוא כי גם כל התיקונים הנעשה להם מאו"א ע"י זווג עיבור לידה ויניקה, הנה הוא הכל בשפעת אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן, ונתקן בהיניקה כל הי' בחי' דמלכות דמלכות שלה, שהוא התיקון א' הכללי כנ"ל. וכן אמר הרב ג"כ באנ"כ (פרק ו) כי ביניקה הנה נשלמו בה המלכות דמלכות דמ"ה בכל י' ספי' שבה, והמלכות (נט ע"א) דמלכות דב"ן בכל י' ספי' שלה. אך מבואר שם, כי נעשה בה התיקון הזה ע"י המוחין דהו"ק שבו"א, ע"ש. אמנם אנו הנה כללנו כאן את תיקון היניקה עם תיקון המוחין דו"ק יחד, והוא כי בכל הזמן הזה הנה היא הכל רק בבחי' כללות מדה אחת לבד מז"א שהוא כללות הת"ת. ואולי הוא, כי ע"י תיקון המוחין דו"ק שבו"א, הנה נשלמת היא בהמוחין דקו האמצעי, כתר דעת ת"ת שבבחי' הקטנות, ועי"ז היא נשלמת לג' שנים ויום אחד שביאתה ביאה כמ"ש הרב בתיקון הנוק' (פרק ב כלל ז). וזהו שאמר באנ"כ (פרק ו) שם כי נשלמת אז כמדת הדעת, ור"ל להדעת דקטנות, אך עי"ז הנה היא מתקן להיות ביאתה ביאה. אמנם היא עדיין רק בבחי' מדה אחת לבד, ובהמלכות דמלכות לבד שבכל ספי' וספי' שבה. אך מאז ואילך הנה מתחיל התיקון דשלימות פרצופה, והוא בכל משך ימי הקטנות שהוא עד י"ב שנים ויום אחד, כי הנה בכל משך זמן הזה אשר מג' שנים ויום אחד עד י"ב שנים ויום אחד, הנה היא הולכת ומתתקן ממדה אחת לפרצוף שלם ובסדר התיקון שמתבאר בתיקון הנוק' (פרק ד בבחי' ד ושם פרקים ה ו) ובירח (פרק ד). והנה הם מתתקנים ע"י התיקון דב' ג'⁴⁰⁸ שיתבאר בעה"י בדברינו למטה. אך התיקון הראשון דעניינינו, שהוא שלימותה להמלכות דמלכות לכל ספי' וספי' מהי' ספי' שבה, הנה זה נעשה בתיקונה אשר בסוד צלע, שהיא אז מדה אחת ממדות הז"א, ומתחיל התיקון הזה בהזווג דאו"א אשר לצורך הזו"ן, והולך ומתתקן בהעיבור ואח"כ בהיניקה, ואח"כ ע"י תיקון המוחין דו"ק שבו"א, אשר הוא (לפי הנראה לענ"ד לומר אם יכשר בעיני ה' ית"ש) עד משך הזמן דג' שנים ויום א' שבה, שאז נשלמה בהתיקון הראשון הכללי הנו', שהוא שלימותה בהמלכות דמלכות לכל ספי' וספי' מהי' ספי' שבה.

[יט]

⁴⁰⁶ עי' שער פנימיות וחיצוניות פרק ד.

⁴⁰⁷ עי' אריכות בזה בע"ח שער תיקון הנוק' פרק ג.

⁴⁰⁸ היינו בתיקון ב וג המוזכר לעיל פיסקא ד"ה והנה הנוק' דז"א היה צריך לשלימות פרצופה ג' תיקונים כוללים.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

התיקון דנוק' היא ט"ר דב"ן עם המ"ה שהוא החלק המ"ה השייך לנוק' שהיא המלכות הכללי דמ"ה, ועוד נתוספת בנוק' מהחור"ג שבתנה"י דז"א על פי סדר אטב"ח, והמלכים שיצאו בעולם הנקודות נשארו עיקרם בז"א וגם אחר התיקון מה שנמשך בנוק' היא רק המלכות דמלכות של כל ספירה וספירה. נוק' דז"א, לתיקונו צריך ג' דברים א' ט' ספירות אחרונות של המלכות דמלכות מחכמה ולמטה, שאז יש י' בחינות דמלכות דמלכות, ב' הט"ר דמלכות, ואז יש י"ס דמלכות, ג' הט"ר להוסיף על הי' מלכות, ולכן הם י"ס שלימות על כל הי"ס, והתיקון הראשון היא בזמן היניקה שעשה נעשה בבחי' ה' אחרונה דהוי"ה ואינה י' ספירות גמורים אלא שהיא כלולה אז מי' ספירותיה בבחינת מלכות דמלכות שבכל אחד מהם, וזה לא שהיא ינקה שונה מז"א שאז שניהם מחוברים יחד, וזה בסוד פסיעה לבר, ואז ביניה הנוק' גדלה כמדת הת"ת של הז"א, וזה עד משך זמן ג' שנים ויום א', ואז יש לה מוחין דקטנות, וביאתה ביאה⁴⁰⁹.

נ"ל שלמעלה זה טעות

תיקון השני היא כאשר נעשה לי' מלכות שלימים, ואז נעשה לבחי' פרצוף שלם מחובר בז"א אב"א, (שבתיקון ראשון רק היה כצלע של הז"א), אבל במדרגת קטנות, וזה עד י"ב שנים ויום א', וזה על ידי החור"ג שבתנה"י דז"א בסדר אטב"ח.

התיקון השני הנה הוא מה שנשלמה להתקן בי' מלכות שלימים, כי הרי בהתיקון הראשון הנוז, הנה היה כל בחי' הי' ספי' שבה רק בבחי' המציאות דמלכות דמלכות שבכל א' מהם. והרי היה חסר הט' עליונות בכל מלכות להיות כל א' מלכות שלימה, אך בהתיקון הב' הנה נתקנה בכ"ז, ונשלמה כל מלכות דמלכות בהט' עליונים שבה, ונעשית כל א' למלכות שלימה. וזה היה אז הי' ספי' שבה, ר"ל י' מלכות, כי מקודם שהוא בהתיקון הראשון הנ"ל בסמוך, הנה לא היתה אלא רק בי' בחי' דמלכות דמלכות, וזה היה אז כל כללות הי' ספי' שבה, אבל בהתיקון השני הנה נעשו לי' מלכות שלימים. והאמת הוא, כי הנה בהתיקון הראשון הנה לא היתה אז עדיין בגילוי פרצוף כלל, כי היתה אז רק מדת ספי' אחת מספי' הז"א וכמדת הת"ת שבו, ושם היתה דבוקה עמו בסוד צלע, צלע יתירה אליו, אבל לא היתה אז עדיין בבחי' פרצוף כלל, ואותה המדה הנה היה כלול ג"כ מי' ספי', שהוא הי' בחי' דמלכות דמלכות של כל ספי', והיו כולם כלולים באותה המדה אשר בסוד צלע. וכן היתה כלולה גם אז מבחי' מוחין ג"כ כמ"ש בתיקון הנוק' (פרק ד בבחי' ג שם), הגם שלא היתה אז עדיין בבחי' פרצוף כלל. אבל בתיקון השני הנה נעשית אז במציאות פרצוף שלם, והגם שהיתה עדיין מחובר עמו עד הנסירה, אבל היתה בגילוי פרצוף עכ"פ. וזה סוד מאמרם ז"ל ברכות (סא ע"א) חד אמר זנב וחד אמר פרצוף, ואלו ואלו הם דברי אלהי"ם חיים, כי בהתיקון הראשון שהיתה בבחי' צלע הנה הוא בסוד זנב, ואח"כ בהתיקון השני הנה נתקנה בסוד פרצוף, כי הנה נשלם אז המלכות דמלכות דכל ספי' כל א' למלכות שלימה, והיו י' ספירותיה הי' מלכות, ובוה הנה נתקנת ונעשית לבחי' פרצוף גמור, אלא שהיתה עדיין במדרגת קטנות וכמו שיתבאר, והיתה מחובר עמו אב"א ובסוד (תהלים קלט ה) אחור וקדם צרתני. אבל בהתיקון הראשון אשר היתה בסוד צלע, והיתה בבחי' צלע יתירה אליו, הוא בסוד זנב, וכן היא למטה באדם וחווה ג"כ, כי מתחילה היתה כלולה בו בצלע יתירה שבו שהוא זנב, ואח"כ נתפשטה אותה (נט ע"ב) הצלע לאחוריו ונעשית לפרצוף גמור דבוקה עמו באחוריו. והיה כ"ז כדי להמשיך כל צורתה ותכונתה ג"כ רק ממנו. וע"י שקיבלה כל צורתה ממנו ונעשית כמוהו, נעשית בה עי"ז ג"כ התכונה לקבל ממנו תמיד ולהוליד כמוהו. ואח"כ נסרה הקב"ה והביאה אליו פב"פ, והרי נעשה למטה כל מה שנעשה למעלה.

ונחזור להענין, כי בהתיקון השני הנה נתקנה להעשות למלכות שלימים, והיו י' ספירותיה י' מלכות שלימים, כי ניתוסף הט' עליונים בכל מלכות דהי' המלכות שבה ונעשו י' מלכות שלימים, והם משתמשים אז לי' ספירותיה. והנה התיקון הזה הנה הוא הבחי' ד' שאמר הרב בתיקון הנוק' (פרק ד) וכן הוא בירח (פרק ב). והיינו כי הרי כבר אמרנו כי גם בהיותה בסוד צלע ובשיעור מידה אחת ממדות הז"א, עכ"ז הנה היה אז ג"כ כלולה מי' ספי', אלא שכל ספי' הנה היה אז רק בבחי' המלכות דמלכות שבה, שהם רק

⁴⁰⁹ חסר קצת במוחין דז"א

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בבחי נקודות לבד, והיה המידה אחת שהוא סוד הצלע כלולה מי נקודות. וזה היה נעשה בה ע"י תיקון הראשון דסוד זווג עיבור ויניקה, כי בעולם הנקודות הנה לא היתה אלא רק בנקודה אחת המלכות דמלכות דהכתר דז"א, שהוא הנקודה השרשית שבה לבד, ונתקנה ע"י האו"א בהווג עיבור ויניקה להעשות לי נקודות שהם המלכות דמלכות דכל הי ספי שבו"א שנכנסים בה. אלא שנכללים בה כולם יחד, ונעשית בהם למידה אחת כמידת הת"ת דז"א דבוק עמו בסוד צלע יתירה אליו, וזה היה התיקון הראשון שבה, שהיה נמשך תיקונו עד סוף זמן היניקה. אמנם כי הנה מאחר זמן היניקה עד סוף משך כל זמן הקטנות, שהוא עד סוף י"ב שנים ויום אחד, הנה נתקנה בהתיקון ב', שהוא מה שנעשה כל נקודה שבה למלכות שלימה כנו, ונעשית מי נקודות לי מלכות וממדה אחת לפרצוף שלם כנו. והנה העשות כל נקודה למלכות שלימה, והוא ע"י שניתוסף בכל מלכות דמלכות הט' עליונות כנ"ל, הנה נעשה לה כ"ז ע"י החו"ג שבהתנה"י דז"א, שנמשכין בה אחד לאחד כמ"ש בתיקון הנוק' (מפרק ד והלאה* ובירח (פרק ב), ונמשכין בה ונשלמה בהם ע"פ סדר אמב"ח כמבואר שם (פרקים ד ה). והרי נעשה התיקון השני דהנוק' שהוא השלמת הנקודות למלכות שלימים, וכן נתקנה ע"י ממדה אחת לפרצוף שלם. הנה נעשה בה כל התיקון הזה ע"י החו"ג שבהתנה"י דז"א וע"פ סדר אמב"ח ע' אנ"כ (סוף פרק ו).

והנה כ"ז הנה הוא התיקון השני הכללי הנ"ל אות ח"י, והוא שלימותה לבחי פרצוף דהקטנות שבה. והרי נתבאר לנו כי בהתיקון הראשון דהנוק', הנה הוא מה שנתקנה להיות בבחי י נקודות, שהם י בחי דמלכות דמלכות. ובהתיקון השני, הנה נתקנה להיות בי מלכות שלימים. והנה לעיל אות ח"י העלינו כי מה שאמרו דהנוק' היא עישור דיליה והוא נשאר תשע תשע, הנה הוא על אורות התיקון. אבל המלכות דהנקודות, הנה הם נשארו עיקרם לעולם בו, ולא נמשך מהם להנוק' גם לאחר התיקון אלא רק המלכות דמלכות דכל ספי שבו. וא"כ נמצא כי בהתיקון הראשון (שהוא בכל משך ימי היניקה), הנה לא נתקנה הנוק' מזה, אלא רק ע"ד קבלתה ממנו מאורות הנקודות שבו, שהוא רק המלכות דמלכות דכל ספי וספי שבו. אבל בהתיקון השני, הנה נתקנה ממנו ע"פ סדר קבלתה מאורות התיקון שבו, שעיקרן דהמלכות דכל ספי שבו הם נמשכו בה, ונשאר הוא רק תשע תשע, והוא אשר נתקנה בהתיקון השני מהחו"ג דז"א, והם אורות התיקון דהמלכות שבו שנמשכו בה ע"פ סדר אמב"ח. וע"י הנה נשלם כל נקודה שבה למלכות שלימה, כי הם אורות התיקון דהמלכות שבו, הנמשכים אליה ונכנסים בה, וע"י הנה היא עישור דיליה. וכ"ז הנה הוא בבחי הקטנות שבה, שכל מציאותה אז הנה הוא רק המלכות דז"א, והנה הם המלכות דאורות התיקון שבו, והמלכות דהמלכות דאורות הנקודות שבו. כי נכללו שניהם יחד אחר שנבררו ונעשו לאחד כנודע. ומזה הנה נעשית פרצוף הנוק' בהקטנות שבה שהוא התיקון השני מהנ' תיקונים שאמרנו בה לעיל אות ח"י. (נט ע"ג)

[כ]

תיקון השלישי היא כאשר נשלם לי ספירות גמורים שכל אח' שלימה מכל חלקי האבי"ע שבה כראוי לכל פרצוף, וזה גדלות, וזה נעשה על ידי המ"ה והט"ר דב"ן העיקריים השייך לחלקה, שהיניקה והעיבור הם רק מה האור הממועט שבמ"ה וט"ר דב"ן.

מש"כ לעיל אות ט"ז, וי"ז שהנוק' דעטרת ז"א שהוא מהכתר דט"ר דב"ן הוא מב' בחי דכתר שבתיקונים ב' וג' הנ"ל, כי הכתר דתיקון ב' הוא מהט"ר הנתווספים על מלכות דמלכות דכתר דז"א, וכן בדוגמתה בתיקון ג'.

התיקון השלישי הנה הוא, כי הנה נשלמה אח"כ ונעשית מי ספי גמורים, אשר כל ספי היא שלימה מכל חלקי אבי"ע שבה כהראוי לכל פרצוף כמ"ש בפרצופים (דרוש ז). כי בהתיקון השני, הנה היה כל ספירותיה רק מהמלכות לבד, אלא שהיו מלכות שלימים, והיו הי ספי שבה י מלכות וכנ"ל, והרי חסר בכל א' הט' ראשונים העיקריים שבה, וע"י הנה נתקנה בהתיקון הג'. כי הנה ניתוסף לה הט' ראשונים העיקריים בכל ספי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וספי, ונשלמה ב'י ספי' שלימים, אשר כל א' הוא כלול מ'י, לא בכח לבד אלא שכל הי הם מתגלים בה, וזהו שלימות כל ספי' בכל חלקי האבי"ע שבה שאמר הרב בפרצופים (דרוש ז). והוא שהי' שהיא כלולה מהם הנה הם מתגלים בה ופועלים בה. והנה בזה נשלמה הנוק' בהתיקון הג', כי ניתוסף הט' ראשונים העיקריים בכל ספי' שבה, ונתקנה ב'י ספי' שלימים כהראוי לכל פרצוף, וע' אנ"כ (סוף פרק ו) ופנימיות וחיצוניות (דרוש ז). והתיקון הזה, הנה על ידו הוא בחי' הגדלות שבה, ונעשה לה כ"ז ע"י המ"ה והט"ר דב"ן העיקריים השייך לחלקה, כמ"ש במנת"א (סוף פרק א בסוף המ"ב) ובאנ"כ (פרק ה). כי מה שנתקנה בתיקון הא' ע"י היניקה בסוד צלע ובהי' בחי' דמלכות דמלכות לבד כנ"ל אות ח"י, וכן גם מה שנתקנה אח"כ בהתיקון הב' ע"י קבלתה אשר בסדר אטב"ח בהי' מלכות שלימים, ונעשית ע"י לפרצוף שלם בבחי' הקטנות אשר עד י"ב שנים ויום אחד וכנ"ל. הנה הגם שכ"ז הנה הוא גם כן רק מאור התיקון דהמ"ה הט"ר דב"ן השייך לחלקה, כי רק מזה הנה הוא כל התיקונים כנודע, עכ"ז הנה עד תשלום משך כל ימי הקטנות, הנה כל התיקונים שנמשכים בה מאור המ"ה והט"ר דב"ן הנה הם כולם רק מהאור ממועט שבהם ואינו עדיין האור העיקרי כלל. ולכן הוה כל ספירותיה אז רק המלכות לבד שבהם וכנ"ל, אבל תיקונה ב'י ספי' שלימים מכל חלקי אבי"ע ולפרצוף שלם ולבחי' הגדלות שבה שהוא תיקון הג' דענינינו, הנה זה נעשה בה מאור המ"ה והט"ר דב"ן מאור העיקרי שבהם, והוא התיקון הג' הכללי שבה אשר נשלמה ע"י להגדלות שבה וכמ"ש בירח (פרק ג). והרי נעשה הגדלות שבה רק ע"י התיקון הג' דענינינו, שהוא כאשר ניתוסף בכל ספי' שבה הט' ראשונים העיקריים, ונשלמה ע"י כל ספי' שבה ג"כ בכל חלקי האבי"ע שבה, ר"ל שמתגלה כל ספי' שבה בפעולת כל האבי"ע והוא רק בעת הגדלות וכנ"ל.

והנה כל מה שאמרנו לעיל אות ט"ז וי"ז בסוד העטרה דז"א בחלק הנוק' שבו, שהוא מהכתר דהט"ר דב"ן הניתוסף בהכתר שלה, הנה הוא מהב' בחי' דהכתר אשר בהב' תיקונים הב' והג'. כי הכתר שבתיקון הב', הרי הוא מהט' עליונים הניתוסף בהנקודה השרשית שבה, שהוא המלכות דמלכות דהכתר דז"א, וניתוסף מהחוג"ג שבתנה"י דז"א ע"פ סדר אטב"ח, הט' עליונים באותה המלכות דמלכות ונשלמה למלכות שלימה, והוא הכתר דהנוק'. והנה ניתן הכתר מאותן הט' עליונים שבהמלכות להעטרה דז"א וכנ"ל אות ט"ז י"ז, והנה הוא החלק מהכתר דהנוק' הניתן להעטרה דז"א מבחי' התיקון השני שבה, שהוא רק מה שנשלמו הי' מלכות שלה כל א' למלכות שלימה וכנ"ל אות י"ט. וכבר אמרנו כי כל אותו התיקון השני, הנה הגם שהוא ג"כ רק משפעת החוג"ג דהמ"ה והט"ר דב"ן דהתיקון, עכ"ז הנה הוא רק מהאור הממועט שבהם, ולכך הוה כל אותו התיקון רק להמלכות שבה ולבחי' הקטנות שבה וכנ"ל אות י"ט. והנה עד"ז הנה נמשך ג"כ להעטרה דז"א חלק מהכתר דהנוק' גם מהתיקון הג' שבה, והנה הם הט"ר העיקריים הניתוסף בה לצורך הגדלות בכל מלכות ומלכות שבה, ונשלמה ע"י לי' ספי' גמורים אשר כל ספי' היא שלימה בכל חלקי האבי"ע שבה, ונמשך לה התוספת הוה מאור התיקון העיקרי דהמ"ה והט"ר דב"ן אשר לחלק הנוק' וכנ"ל בסמוך. והנה נמשך ג"כ הכתר מהט"ר העיקריים הניתוסף בהכתר שבה (שהוא המלכות דהכתר דז"א הנעשה להכתר דהנוק'), הנה נמשך אותו הכתר הפרטי (נט ע"ד) דהט"ר העיקריים ג"כ להעטרה דז"א, ולא ניתוסף בהנוק' מאותן הט"ר אלא ג"כ רק מהחכמה ולמטה שבהם. והרי נמצא כי הן הכתר מהט"ר הניתוספו בה בהתיקון הב' על המלכות דהמלכות דהכתר שבה, והן הכתר מהט"ר העיקריים הניתוספו בה בהתיקון הג' על המלכות שלימה דהכתר שבה. והנה אלו הב' בחי' כתרים הפרטיים שבהב' בחי' ט"ר הניתוספו בהכתר שבה בתיקון הב' והג', הנה נמשכו אלו ב' כתרים הפרטיים לצורך המציאות דהעטרה דז"א, ולא נמשכו בהכתר דהנוק' מאותן הב' בחי' ט"ר אלא רק מהחכמה ולמטה שבהם.*

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

*הגהה – אמנם הנה לעיל אות ט"ז אמרנו כי הט' מלכיות דהט"ר דהצ"ן אשר להכתר דז"א הם נמשכו כולם להעטרה. ולפי מה שאמרנו לעיל אות י"ט, הנה הם עצמן מהתיקון הצ' הראוי להנקודה השקשית דהנוק'. וא"כ נמצא שכל מה שהיה ראוי מהתיקון הצ' להכתר דהנוק', הנה הוא ניתן כולו להעטרה, והרי נשאר הכתר דהנוק' על הנקודה השקשית שבה לצד, ולא ניתוסף להכתר דהנוק' צעת התיקון אלא רק מהתיקון הג' הגז' הט"ר דצ"ן אשר לחלקה עצמה. אבל המלכות דהכתר שבה, הנה נשארה על הנקודה השקשית שבה לצד, והצן ודע כל זה.

עד כאן הגיע דברינו בעת בדרוש הזה הנוגע לדרושי הנוק', והערנו הקב"ה לדבר בזה כאן בין סי' י' לבין סי' י"א אשר הדיבור בהם הנה הוא בשרשי הנוק' שבעולם הנקודות והתיקון, שהם מלכי העגולים והמהיטבאל. ולכן מצאנו מקום לקבוע הדרוש הזה כאן כל מה שהופיע הקב"ה עלינו ממעון קדשו בזה יהי שמו הגדול מבורך מעתה ועד עולם מן העולם ועד העולם אמן ואמן. ועתה נחזור לעניינינו לסדר הסימנים כסדרן והוא ית"ש יאר עינינו במאור תורתו למען שמו יתברך ויתעלה לעד ולעולמי עולמים.

הקדמה ב'

הסימן מדובר במלכי עיגולים, שהם חלקי הנקודות שבאמא דא"ק, והם יצאו מהעינים בבחי' טיפת קרי, שעלייתן למ"ן היה שלא כראוי כלל, והם יצא רק בבחינת יחידה וחיה שבהם והוא מלכותם, והמלוכה כולל כל מקריהם העתיד לקרות להם.

הסימן הזה אשר לפנינו שהוא הסי' י"א הנה הוא מדבר בענין המלכי עגולים שהם חלקי הנקודות אשר מהאימא שבא"ק, והם אשר יצאו דרך העינים דא"ק ועברו דרך העקודים, וירדו מהטבור דא"ק ולמטה עד סוף רגליו. והנה היה מציאותם ג"כ בבחי' אורות דד' שמות עסמ"ב כללות ופרטות ופרטי פרטות עד אין חקר, וכנודע ג"כ מענין הניצוצין דש"כ ופ"ר ורפ"ח, שכולם הם על שרשי השמות דעסמ"ב ושאר השמות וכמ"ש בשער רפ"ח ובשבירת הכלים (סוף פרק ז) ובספ"י העומר בשעה"כ (דף פה סע"ד). והנה נבאר כאן את הד' שמות עסמ"ב הכלליים הכוללים את כל הנקודות דהעגולים כולם. ונבאר אותם את מציאותו דכל א' ושימושו ומקומו, וכן שורשו ומקורו. והנה סיבת יציאת המלאכים הללו הנה הוא כי הנה הם המלכיות החיצוניות שבנה"י דהאימא שבא"ק שהם החיצוניות דהב"ן דלעיל סי' ט' אות ל"ו (והם ג"כ בח' המלכיות דהב"ן דלעיל סי' י' אות מ"ן). והם היו אז בבחי' השרשים הנעלמים לכל המציאות דהד' עולמות אבי"ע. והנה העלה אותם האימא שבא"ק בסוד מ"ן בהמוחין דא"ק, והוא בהמ"ס דא"ק בהב"ן דהמ"ס אשר בסו' א' אות ד', כי שם הוא שורש אימא כמ"ש שם ע"ש. והעלה אותם שם האימא למ"ן כדי לקבל שם תוספות אור וברכה להוציא כחם לפועל. אמנם הנה היה אז עלייתן למ"ן שלא כהראוי כלל, כי היו אז גם האו"א שבא"ק בלא יחוד הראוי כלל וכמ"ש לעיל כלל ח"י ענף א' ב'. והעיקר הוא כי הנה אותן המ"ן היו כלולים מתוקף דינים קשים שהם סינים ופסולת, לכן כאשר עלו למ"ן בהמ"ס הנה הוציא אותם המ"ס ממקומו גופה לחוץ, והוא יציאתן מדרך העינים, כי כח הראיה דהעינים הנה הוא מהמ"ס וכנ"ל סי' ב' אות ה', ולכן הוציא אותם המ"ס דרך העינים, כי הם מקומו. והיה יציאתם ממנו בסוד טיפת קרי, והם המלכי עגולים שהם הנקודות העיקריים, (ס ע"א) והם האורות דהנה"י דהאימא שבא"ק שיצאו דרך העינים דא"ק ועברו דרך העקודים וירדו מהטבור ולמטה מבחוץ כנגד מקומם שמבפנים, ושם היה מלכותם באותה הרגע שמלכו שם, הנה הוא המקום שהיה עתיד להאצילות. ויצאו שם בכל כחם לפועל, והוציאו שם השרשים הראשונים אשר בבחי' קרני חנבים⁴¹⁰ דכל המציאות כולם שהיה עתיד לצאת בכל משך זמן דקיום העולם כולו. הנה הוציאו אז אותם כולם, ר"ל השרשים הראשונים דכל א' אשר בבחי' קרני חנבים, והוא

⁴¹⁰ עי' לעיל הערה 403.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ע"ד גרעיני פירי, שהם השורשים להאילן. אמנם מה שיצאו אז בעת מלכותם, הנה היה רק בחי' אצילות שבהם, שהוא בחי' יחידה וחיה שבהם, כי אין דבר שלא יהא כלול מנרנח"י שהם אבי"ע, ויצאו אז השרשים הראשונים דבחי' יחידה וחיה דכל א' שהוא רק בחי' אצילות דכל א'. וזהו מה שיצא מהם בעת מלכותם, שהוא בהיותם במקום העתיד להאצילות כנז'. ותוצאות כל הנז' שהוציאו אז, הנה זה עצמו הוא ענין מלכותם, כי האירו ונתגלו ויצאו בכל כחם לפועל, והוא עצמו ענין מלכותם.

ולא עוד כי הנה יצאו אז גם שורשי ההנהגה שבכל א', שהם כל המקריים כולם שהיה עתיד לעבור עליהם על כל אחד ואחד בכללות ופרטות ופרטי פרטות, הנה גם בזה יצא אז השרשים הראשונים דבחי' אצילות שבהם בעת מלכותם. והוא ע"פ מה שאמר הגר"א בספר יצירה (פרק א משנה ב אופן ג) שכל המקריים כולם הם בשרשם בעצם. והנה כל אותן העצמיים אשר למעלה, אשר מהם נמשך למטה פעולות שונות לפי שעה, שהם המקריים המתחלפים ועוברים על כל הד' יסודות ארמ"ע ועל כל חלקי הדצח"מ, אם בצורתם אם בתכונתם, ונעשים תמיד בגזרת עושה חדשות ארון הנפלאות ית"ש. ובזה הנה הוא כל ההנהגה כולה תמיד אשר ממנו ית"ש, הנה השורשים של כל אותן העצמיים הם יצאו ונעשו ג"כ מאותן המלכים בעת מלכותם. ויצא אז העצמיים דפעולת כל ההנהגה.

וזהו אשר אמרנו בכמה מקומות מדברינו, כי כל ההנהגה כולה אשר בהיה בהוה ויהיה, הנה הוא כולו חקוק מאז ומקדם מקודם שנברא העולם, שהוא מעולם הנקודות, שהוא בסוד (מנחות נט ע"ב כך עלה במחשבה לפני. כי כל עולם הנקודות הוא יצא מהמ"ם דא"ק, מוחא סתימאה מחשבה סתימאה, שהוא למעלה מהכל ונעלם מכל. ושם הוא הרצון לכל המציאויות כולם, והגזרה לכל ההנהגה כולו, אשר עם כל א' מהם בשביל עומק הכוונה התכליתית שבכל א' החקוק שם, ומוכן שם לכ"ו, וכמו שכתבנו בכ"מ מדברינו.

והנה יצאו השרשים הראשונים דהעצמיים אשר לכ"ו, הנה יצאו הם ג"כ אז בעת מלכותם בבחי' קרני חגבים לכ"ו, ויצאו הם מכה לפועל ע"י מלוכת המלכים. אך מה שיצאו אז, הנה היה ג"כ רק בחי' האצילות שבהם, שהוא החיה והיחידה שבכל א' וכנ"ל. והוא סוד מה שאמרו ב"ר (פכ"ח ס"ד ד) אלף דור עלו במחשבה להיבראות, כי האצילות הוא בבחי' מחשבה כמ"ש הרב בשער סדר אבי"ע (פרק ב) ע' דברינו בספר הדעה בתחילת הספר במאמר כללי אות ג'. אמנם אח"כ בעת מיתת המלכים, שהוא אחר ירידתן לבי"ע, הנה אז נתחדשו ויצאו כל השרשים הראשונים אשר בבחי' קרני חגבים בבחי' הבי"ע שבהם ג"כ. אמנם אז הנה נפלו כולם בעמקי מצולות ים שהוא עולם התוהו, כי יצא אז כל הקליפות וההיצונים, המים הזדונים⁴¹¹, ויצאו בשטף מים רבים⁴¹², ובלעו בתוכם את כל שרשי המציאויות כולם שיצאו אז, ונעשה עי"ז העולם תוהו. עד שהוציא הקב"ה חמה

⁴¹¹ עי' זהר (חלק א דף סג ע"ב) דאקרון המון העם, ולשלטאה עלייהו), אזי עבר על נפשנו המים הזדונים, ברוך יהו"ה שלא נתננו טרף לשיניהם, וכי אית שינים למים, אלא) (ס"א דכל אינון רברבין) אינון שאר עמין, אינון רברבין ממנן על שאר עמין עכו"ם, ומתברכאן מסטרייהו דישראל, וקרין לון מים הזדונים, כמה דאת אמר (תהלים קכד ה) המים הזדונים, ובגין לשלטאה עלייהו אתינן ברזא דשמא קדישא, באינון ארבע מינין שבלולב לרצויי ליה לקב"ה, (עלייהו) ולשלטאה תרגום: שנקראים המון העם ולשלוט עליהם) ("אזי עבר על נפשנו המים הזדונים, ברוך ה' שלא נתננו טרף לשיניהם". וכי יש שיניים למים, אלא) (שכל אותם גדולים) אותם שאר העמים, אותם ממונים גדולים על שאר העמים עכו"ם, ומתברכים מצדם של ישראל, וקוראים להם מים הזדונים, כמו שנאמר "המים הזדונים". ובאנו כדי לשלוט עליהם בסוד השם הקדוש באותם ארבעה מיני הלולב, לרצות את הקדוש ברוך הוא (עליהם) ולשלוט.

⁴¹² מלה"פ תהלים לב ו ועי' מדרש אגדת בראשית (פרק עג) כיון שירדו כל השבטים למצרים והפך פניו ולא ראה אחד מהם התחיל אומר או לי שמא הם משתתפין אל האומות ונעשין אחת אמר לו הקב"ה רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו (תהלים שם לב ו) ומי הם מים רבים אלו האומות שנאמר הוי המון עמים רבים כהמות ימים יהמיון ושאוון לאומים כשאוון מים כבירים ישאוון (ישעי' יז יב). למה אעפ"י שנצטערת קימעא אלא לא לעולם שנאמר ברגע

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מנרתקה⁴¹³, שהוא אור המ"ה דהתיקון שהוא מאור הגנוז, ונשרפו עי"ז וכלו עיקרן דכל הטומאה והזוהמא והרע שיצא אז, ונבררו ועלו ונתקנו עי"ז כל מעשה בראשית כולם, וכמו שמתבאר כ"ז בדברינו בספר הדע"ה בארוכה. ועכ"פ הוא, כי הנקודות הנה הם השרשים הראשונים לכל, ומהם נתבררו ונתקנו כל מעשה בראשית כולם. וכן הם מתתקנים והולכים תמיד ע"י התורה והמצוה, וכן ע"י כל המאורעות והדינים והעונשים אשר בעולם הזה ואשר בעולם הנפשות. ויוגמר תיקונם לגמרי בקיץ הימין, ומאז ולהלאה הנה יתחיל להתגלה ולהאיר באור התכלית הנצחי, (ס ע"ב) אשר על זה היה כוונתו ית"ש בכל המציאות כולו, וכנ"ל כלל י"ז ובכ"מ בארוכה.

סימן י"א

עסמ"ב למלכי עיגולים, והם חיצוניות דב"ן דב"ן דמו"ס והחיצויות דב"ן דב"ן דב"ן דמו"ס⁴¹⁴, ושניהם יחד הב"ן הכללי דא"ק.

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר למלכי העגולים משורשים העליון אחר שיצאו מהעינים, עד מציאותם ונילוויים במלכותם ושליתתם. וכבר אמרנו, כי הנה הם החיצוניות והמלכיות דהב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו, וכן הם ג"כ המלכיות דהב"ן אשר בסי' י' אות מ', כי אורות הב"ן דסי' י' אות מ' הם המ"ר דאותן המלכיות, ויצאו המ"ר בעת התיקון, והמלכיות הם אשר יצאו בעולם הנקודות. ועכ"ז הנה סדרנו את הביאור דהעסמ"ב דסי' י' מקודם, כדי לברר על אותן המלכיות על מי שהם מתייחסים, כי הנה הם מתייחסים למלכיות להמ"ר דב"ן שבסי' י' אות מ', ויצאו הם מקודם, והם הנקודות שיצאו מהעינים. ושניהם יחד הנה הם הב"ן הכללי דהא"ק מצד האימא שבו, שהוא הב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו. וכבר אמרנו בסי' ט', כי שורשו ומקורו דכל הב"ן דאות ל"ו, הנה הוא ג"כ למעלה למעלה שהוא בהמ"ס דא"ק בהשם ב"ן שבו, שהוא השם ב"ן אשר בסי' א' אות ד', כי שם הוא שורש האימא שבא"ק והתפשטותה וכחותיה.

והנה התפשטות אימא ונילוויה, שהם כל הד' שמות עסמ"ב אשר בכל הסי' ט', הנה הם מערכה הב' מהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד', וכמו שכתבנו שם. והד' שמות עסמ"ב אשר גם בהב"ן דאות ל"ו, שהם כל העסמ"ב אשר בסי' י' עם כללות הנקודות אשר יצאו מהעינים, שהם המלכיות דהב"ן דאות מ', שהם החיצוניות שבו כנז', והם כללות כל האורות דענינינו. הנה הם מערכה הג' שבו וכנ"ל בסי' י'. והעסמ"ב אשר בהסי' שלפנינו, שהם העסמ"ב דכללות הנקודות שיצאו מהעינים, שהם החיצוניות והמלכיות דהב"ן שבסי' ט' אות ל"ו ודהב"ן דסי' י' אות מ', הנה העסמ"ב אשר נתגלו בהם ג"כ, הנה הם מערכה הד'. כי הרי הם נובעים מהב"ן דהמ"ס דאות ד', שהוא מהעסמ"ב דהמערכה הא' המתפשט בהארתו לצורך הנקודות דמלכי העגולים ולצורך אור התיקון דהמהיטבאל שמצד האימא שבא"ק בהב"ן שבסי' ט' אות ל"ו, שהוא מהעסמ"ב דהמערכה הב' שבו. ומשם הנה הוא יצא ונתגלה בהמלכיות דהב"ן שבסי' י' אות מ', שהוא מהעסמ"ב דהמערכה הג' שבו. ונילוויו בהמלכיות הנז', הנה הוא ג"כ בד' שמות עסמ"ב, והם העסמ"ב אשר יתבאר בהסי' שלפנינו, והרי הם מערכה הד'. והנה יתבאר לפנינו בעה"י על כל שם ושם את מקומו ושימוש, וכן שורשו ומקורו. וכן יתבאר ג"כ בדרך כלל ענין תיקונם אשר אח"כ ע"י השם מ"ה והמ"ר דהב"ן דהתיקון כאשר עיניך תחזניה מישרים מבואר כ"ז בהסי' שלפנינו בעה"י ש.

⁴¹³ עי' נדרים (דף ח ע"ב) דיומא מסי ופליגא דרבי שמעון בן לקיש דאמר אין גיהנם לעולם הבא אלא הקדוש ברוך הוא מוציא חמה מנרתיקה צדיקים מתרפאין בה ורשעים נידונין בה שנאמר וזרחה לכם שמי שמש וגו' ולא עוד אלא שמתעדינן בה שנאמר ויצאתם ופשתם כעגלי מרבק והרשעים נידונין בה שנאמר הנה יום בא בווער כתנור וגו'; ועי' שער מיעוט הירח פרק ב.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

(מא)

ע"ב

עסמ"ב אלה עלו כמ"ן מאמא שלא בתיקון ולכן יצאו דרך עיניים ללא זיווג. מ"ן נובעים מן המוח וכל מוח עיקרו הוא בהוי"ה דיודי"ן, והוא שם ע"ב זו, שהוא עיקר וראשית ושורש דמ"ן. והע"ב הוא בחי' עתיק וא"א לכל מלכי עיגולים והוא עומד בעקודים בשורש אמא שם והוא השם ע"ב דב"ן דמ"ס, ושרשו היא המ"ס ועיקרו שנתגלה אליו היא הב"ן דמ"ס, וכל הנ"ל הוא רק בעולם הנקודות. בתיקון הוא התיחד עם הע"ב דב"ן דב"ן דמ"ה דמ"ס, שהוא מ"ן דאבא ונקודות דיושר, וכל זה יחד עם הע"ב דמ"ה דמ"ה דמ"ס ועם הע"ב דמ"ה דמ"ה דמ"ס, ועם הע"ב דפנימיות הב"ן דמ"ה דמ"ס, והע"ב דפנימיות הב"ן דב"ן דמ"ס. וכל זה התיחד עם ע"ב דמ"ה דמ"ה דמ"ס וע"ב דב"ן דמ"ס (שהם שרשי האו"א שבעקודים) ואז נמשך תוספות אור וברכה דתיקון ומשם ירד לאו"א עצמן (דא"ק), ומשם ליסודותם ואז היה עיבור של הדר ומהטיבאל.

כל הו' ע"ב הנ"ל הם נשאר בעקודים בשרשי האו"א שבא"ק, והוא מקומם הראשון, ורק בתיקון בתופסת אורם מאירים בתוקף אור.

אבל אור התיקון הנכנס באצילות הוא נמשך במוחין עצמן דאו"א שבא"ק ודרך כל קומתן בסוד אמ"ר וק"ב עד שיוורד ביסודן, ומה שירד הוא עיקר המ"ה וב"ן הכלליים.

וכל הו' מיני ע"ב הנ"ל היה לכל א' תקפיד שונה. כי ע"ב דמ"ה דמ"ה דמ"ס הוא שורש התיקון דאצילות אשר בעקודים לאו רהמ"ה אשר מצד אבא, וע"ב דמ"ה דמ"ה דב"ן דמ"ה דמ"ס הוא שורש התיקון דאצילות אשר בעקודים לאור המ"ה אשר מצד האימא שבא"ק, והע"ב דפנימיות דב"ן דב"ן דמ"ה דמ"ס הוא שורש התיקון דאצילות אשר בעקודים לאור המהיטבאל אשר מצד האבא דא"ק והע"ב דפנימיות ב"ן דב"ן דמ"ס הוא שורש אור התיקון דאצילות לבעקודים לאור המהיטבאל שמצד אמא, והע"ב דחיצוניות דב"ן דב"ן דמ"ה דמ"ס שהוא הע"ב דמ"ן דאורות דמלכות יושר. והע"ב הנ"ל הוא רק שרשם דכל המלכי יושר בעולם הנקודות ובתיקון הוא עומד בעולם העקודים לשרש המלכי יושר, וכן משמש אותו הע"ב הנ"ל בעת התיקון להיות שורש להם בעולם העקודים להביא להם תמיד כל תיקונם על ידו אש רמאור המ"ה והט"ר דב"ן, וכן הוא בע"ב (מ"א) ~חסר קצת.

כל עלייתם לצורך התיקון הוא היה ככולם על פי הסדר היחוד הראוי בכל האפשרי.

הנה אמרנו, כי כללות כל מלכי העגולים, הנה הם מהמ"ן דאימא אשר העלתה אותן למעלה בהמ"ס דהא"ק, כי שם הוא השורש דהאימא שבו, והעלתה אותן שם כדי לקבל תוספות אור וברכה להוליד אורות ונשמות. אך באשר שלא היה עלייתן אז כהראוי כלל, כי היו מתוקף דינים קשים שהם בבחי' סיגים ופסולת, לכן כאשר עלו למ"ס, הנה דחה אותם והוציא אותם המ"ס ממקומו גופא ולחויז, והוא יציאתן דרך העינים כנ"ל, וכמ"ש בזה בארוכה בספר הדע"ה ח"א דרוש ב'. ונודע הוא כי המ"ן הם נובעים מן המוח כמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד (ריש פרק א), וכל מוח הנה עיקרו הוא בהוי"ה דיודי"ן כמ"ש בשער א"א (פרק ד) וכן בעקודים (פרק ב) ובשבירת הכלים (פרק ב). והנה הוא שם ע"ב דענינינו, שהוא העיקר (ס ע"ג) וראשית ושורש דמ"ן. וכאשר הוציא אותם המ"ס ממקומו ולחויז שהוא יציאתן דרך העינים וכנז', הנה נתגלה מתחילה אור הע"ב הזה ונכנס הוא בעקודים בשורש האימא אשר שם, והוא בהשם ע"ב דלעיל סי' ט' אות ל"ג, וכמו שיתבאר עיקר הדברים בזה לקמן אות מ"ב ע"ש. והוא מ"ש הרב בדרושי נקודות (פרק ב), כי אורות העינים כאשר ירדו דרך העקודים הנה נבלעו ונכללו בעקודים ג"כ, והוא ע"ש⁴¹⁵ ע"ב הזה, שהוא אשר נכנס בהעקודים. והנה קבלו על ידו האורות דהנקודות המתקה מרובה לצורך מלוכתם ע"י שהע"ב, שהוא השורש שלהם, הנה הוא עומד בהעקודים ומשפיע בהם ושרשם שהוא הוי"ה פשוטה, שהוא השורש גם להע"ב (ע' רפ"ח פרק א) הנה הוא נשאר בהעינים עצמן, אך השם ע"ב הוא נכנס בעקודים, והנה הוא בבחי' עתיק וא"א לכל כללות הנקודות כולם, ושורשו בהמ"ס הנה הוא בהשם ב"ן דהמ"ס שבא"ק שהוא השם ב"ן אשר בהמערכה הא' אות ד', ומקורו הנעלם הנה הוא באמת גם בעיקר כל המ"ס עצמו שהוא בהס"ג דאות ב'. כי המ"ס הוא שורש האימא ולכל תולדותיה, אלא שבהס"ג הוא נעלם מאד וכל גילוי לזה הוא בהב"ן דאות ד', והרי הוה שורשו העיקרי דהע"ב דענינינו בהב"ן דהמ"ס אשר בהמערכה הא' אות ד'.

והרי נתבאר לנו על הע"ב דענינינו שורשו ומקורו ומקומו, וכן מציאותו ושימושו. כי מציאותו, הנה הוא שהוא בחי' עתיק וא"א לכל כללות מלכי העגולים. ושימושו ומקומו, הנה הוא כי הוא עומד בהעקודים בשורש האימא אשר שם, והוא בהשם ע"ב אשר בס"י ט'.

⁴¹⁵ עם שם.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אות ל"ג, ומשפיע משם שפע קודש להנקודות שהם כללות מלכי העגולים שיצאו מהעינים להמתיקם ולבסמם לצורך מלכותם אשר כרגע. ושורשם ומקורם, הרי אמרנו כי בהעלם הנה הוא בכל כללות המ"ס כולו דא"ק, אך עיקרו אשר נתגלה אליו הוא רק בהב"ן שבו, שהוא השם ב"ן דאות ד' וכנז'. אמנם כ"ז שאמרנו בענין שימוש, הנה הוא רק בעולם הנקודות, אבל כאשר הגיע עת התיקון דמעשה בראשית, ונתקנו המלכים שמיתו ע"י אור המ"ה שהאיר דרך המצת, והוא היה מאיר בבחי' אור המקיף השורף כל החיצונים⁴¹⁶, ועי"ז נבררו המלכים ועלו למעלה בסוד מ"ן לצורך היחוד העליון דע"ב וס"ג הכלליים כמ"ש בתיקון (פרק ב) ובדברינו לעיל כלל ח"י ענ"ח ע"ש. והנה היה עלייתם מתתא לעילא דרך כל המדרגות כולם עד המוחין העליונים דא"ק, ובכל מקום שעלו הנה היה ככולם ע"פ סדר היחוד הראוי, כי הנה נתייחדו הניצוצין והשברי כלים דהיושר והעגולים זב"ז כמו שיתבאר לקמן אות מ"ג מ"ד בעזרת ה' ית"ש. ועלו שניהם למ"ן בהאו"א שבא"ק אחר שנתייחדו אותן האו"א ג"כ בהיחוד הראוי להם, ומשם הנה עלו בהעקודים בשורשי האו"א אשר שם, ע"י שורשי הנקודות היושר והעגולים המתלבשים בהם, שהם הע"ב דס"י ה' אות כ"ט, והע"ב דענינינו המתלבשים בהע"ב דס"י ו' אות כ"א, ובהע"ב דס"י ט' אות ל"ג אחר שנתייחדו גם אלו ה' ע"ב דאות כ"א שהוא שורש אבא ודאות ל"ג שהוא שורש אימא, אחר שנתייחדו גם הם זב"ז בכל היחוד הראוי להם. והנה נשתתפו אז ה' מיני ע"ב דס"י ה' ודס"י י"א אות מ"א דענינינו, שהם שורשי הנקודות דהיושר והעגולים, הנה השתתפו הם ג"כ עם כל הנקודות דהיושר והעגולים שהם ה' מיני ב"ן דס"י ה' אות ל"ב ודס"י י"א אות מ"ד שיתבאר בעה"י בענינינו לקמן, שעלו הם מנפילתם אחר שנתבררו ועלו מתתא לעילא בשורשי הנקודות שבהעקודים, והוא בהב' מיני ע"ב דס"י ה' אות כ"ט ודס"י י"א אות מ"א דענינינו. והשתתפו אלו ה' מיני ע"ב דס"י ה' ודס"י י"א אות מ"א עם כל הנקודות העולים מתתא לעילא, והתייחדו כולם יחד ועלו כולם למ"ן בהמוחין דא"ק בהע"ב וס"ג הכלליים שבגלגלתא, ונתגלה ונולד עי"ז אור המ"ה דהתיקון, ר"ל אור המ"ה הפנימי שהוא תולדות היסוד (ע' לעיל כלל ח"י ענ"ח אות ב' ג' ד' ותבין), ונתייחדו אז כולם יחד כל אור הנקודות העולים עם כל אור התיקון היורד, וירדו ונתלבשו כל א' במקומו הכל ע"פ סדר היחוד (ס ע"ד) היותר מתוקן והיותר אפשרי.

אך מה שנוגע לענינינו הנה הוא, כי הנה נתייחד אותו הע"ב דענינינו שהוא שורש כללות הנקודות דהעגולים שהם מצד האימא, הנה התייחד הוא להעשות לאחד ממש עם השם ע"ב שבס"י ה' אות כ"ט שהוא שורש כללות הנקודות דהיושר שהם מצד האבא. והנה נתייחדו הם שניהם להעשות לאחד ממש ג"כ עם כל אור התיקון השייך להם, מהדר ומהיטבאל דמצד האבא ומהדר ומהיטבאל דמצד האימא, והנה הם ה' מיני ע"ב: היינו ה' מיני ע"ב דלקמן ס"י י"ב אות מ"ה ודס"י י"ג אות מ"ט, והב' מיני ע"ב דלעיל ס"י ז' אות כ"ה ודלעיל ס"י י' אות ל"ז. ונתייחדו אלו ה' מיני ע"ב, ב' דשורשי הנקודות הנז', וד' דשורשי האורות דהתיקון הנז', הנה התייחדו כל אלו ה' מיני ע"ב לאחד ממש, ונתלבשו בשורשי האו"א שבהעקודים שהם הע"ב דס"י ו' אות כ"א והע"ב דס"י ט' אות ל"ג, אשר אז הנה נעשו הם שניהם ג"כ לאחד ממש, והיה נמשך שם כל תוספות אור וברכה אור ומוחין דהתיקון, ומשם הנה ירד עוד בהאו"א עצמן (ר"ל בהאו"א שבא"ק) בהמוחין שלהם, ומשם ירד ג"כ דרך כל קומתם בסוד אור מים רקיע⁴¹⁷, ויצא האור בהזווג דאו"א מיסוד אבא ליסוד אימא בסוד עיבור במעי אימא, והוא סוד העיבור דהתיקון שבדברי הרב בשער התיקון (סוף פרק א), ונתקן ונשלם ונעשה בעיבור זה כל הדר ומהיטבאל ביחוד כל הנקודות שעלו בהם מתתא לעילא כנז'. וכולם יחד הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים שנשלמו

⁴¹⁶ זה שיטתו, ויתכן שזה מה שהוא מציין לקמן כלל ח"י ענף ח'
⁴¹⁷ עי' ע"ח שער ט"ל פרק ה שזה המשך הזרע דרך עסמ"ב.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ונתקנו בעיבור זה ע"י זווג היסודין דהא"א שבהא"ק. והיסודין שלהם הנה הוא כללות היסוד דא"ק אשר ממנו יצא הדר ומהיטבאל, שהוא תולדות היסוד דא"ק שאמר הרב בסדר אצילות בקיצור (פרק ב). ועומק הכוונה הוא על כללות האורות כולם שנתחידו אז יחד, ור"ל גם על אורות הנקודות אשר עלו ונבררו בעת התיקון, ונתייחדו גם הם עם אור התיקון כנז'. והנה כולם יחד הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים אשר נולדו מהיסודין דהא"א שהם היסוד הכללי דא"ק, והנה הם כולם בכלל הנה הם מלך הדר שהוא תולדות היסוד שאמר, כי נעשו כולם לאחד, ומהם נבנה כל האצילות כנודע.

והרי נתבאר לנו עכ"פ על הע"ב דענינינו שהוא שורש הכללות הנקודות דהעגולים אשר בהעקודים כנ"ל אופן תיקונו ג"כ אשר לאחר התיקון. כי מתחילה הנה הוא מתייחד עם הע"ב דלעיל סי' ה' אות כ"ט, והוא ע"י עליית המ"ן דהב' מיני ב"ן שבס"י ה' אות ל"ב ושבס"י י"א דענינינו שיתבאר לקמן אות מ"ד. והעליית המ"ן שבהם הנה הוא ג"כ בשני בחי': אחד, עליית האורות שעלו למעלה בעת מיתת המלכים. ואחד, עליית הניצוצי קדושה והשברי כלים שעלו בעת התיקון לצורך התיקון, ע' לעיל כלל ח"י ענ"ח אות ב' ג' ד' ע"ש ותבין. וכאשר הגיע עת התיקון, הנה נעשה העליית מ"ן מאלו ב' הבחי', כי עלו באותן הב' שמות ע"ב דס"י ה' אות כ"ט ודס"י י"א דענינינו, והתייחדו ע"י אלו הב' שמות ע"ב זב"ז, וכן עם כל המ"ן העולים, ועלו כולם יחד ג"כ בסוד מ"ן בהמוחין פנימים דא"ק, ונולד משם ע"י אור המ"ה דהתיקון, וחזרו וירדו כל אלו העולים באור היחוד דהתיקון. כל א' למקומו הראוי לו, כי הב' ע"ב דס"י ה' אות כ"ט ודס"י י"א אות מ"א דענינינו, הנה הם נתייחדו עם הד' מיני ע"ב דהדר ומהיטבאל דמצד אבא דמצד אימא, שהם הד' מיני ע"ב דס"י י"ג ודס"י ז' י'. ונשארו הם כולם בהעקודים בשרשי הא"א שבא"ק, והוא באמת מקומם הראשון, כי אותן השמות ע"ב הם לעולם בעקודים בשורשי הא"א אשר שם, אלא שאחר התיקון הנה הם בתוספות אור וברכה הרבה, כי הרי הם מאירים ומזהירים בתוקף אור מאור הגנוז, שהוא מרזא דאור א"ס, והוא ענין יחודם בהד' מיני ע"ב הנז', שהם כולם מאור התיקון אשר מרזא דאור א"ס. וכ"ז הוא רק באותן השמות ע"ב הנז', כי הם נשארו בעקודים ולא ירדו הם לעולם למטה, והנה הם בשורשי הא"א שבא"ק, ולשורשי כל אורות התיקון דהאצילות אשר בעולם העקודים. וכנודע ששורש כל האצילות הוא עומד וסא ע"א) לעולם בהעקודים וכמ"ש הרב באח"פ (תחילת פרק א).

אך אור התיקון הנכנס ויורד באצילות עצמו, וממנו הנה הוא כל האצילות, והוא אור המ"ה אשר הוא נולד ונתחדש ג"כ ע"י עליית המ"ן הנז', הנה הוא נמשך ויורד בהמוחין עצמן דהא"א שבא"ק ובכל קומתם, בסוד אור מים רקיע שאמרו בזוה"ק תרומה (קסז ע"א וע"ב)⁴¹⁸, עד שיורד ביסודן דא"א ובסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה⁴¹⁹. ומשם הנה נולד ויוצא הדר ומהיטבאל דהתיקון עם הניצוצי קדושה והשברי כלים שנבררו ועלו ונכללו בהם. וכולם יחד הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנה ונעשה כל האצילות. והרי נתבאר לנו על הע"ב דענינינו, הגם שתחילת גילוי הנה היה רק למציאות השורש לכל כללות הנקודות דמלכי עגולים,⁴²⁰ שרשם אשר בעולם העקודים, ולזה הנה היה גילוי ושימוש בתחילה, ר"ל בעולם הנקודות, עכ"ז הנה נתבאר לנו ג"כ מדברינו היטיב כי אח"כ, שהוא כאשר הגיע עת התיקון, הנה התייחד אותו הע"ב ג"כ עם כל אורות התיקון, ור"ל עם שרשי אורות התיקון דהאצילות אשר בעולם העקודים. כי הנה מתייחד הע"ב דענינינו ג"כ בשורשי אור התיקון דהמ"ה ע"ד היחוד דהניצוצי קדושה והשברי כלים הנבררים, ועולים ומתייחדים באור התיקון וע"ד היחוד דאורות המלכים שמיתו שעלו

⁴¹⁸ עי' הערה הקודמת.

⁴¹⁹ עי' אד"ר קמב ע"א.

⁴²⁰ חסר מילה*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

למעלה ונתייחדו באור התיקון. והרי משמש מעתה הע"ב דענינינו ג"כ לשורש אור התיקון
דהאצילות אשר עומד בהעקודים.

והנה לפי דברינו לעיל, הנה הם ו' מיני ע"ב, שהם כולם שורשי אור התיקון
דהאצילות, אשר הם בהעקודים. וצורך דאלו הו' הנה הוא, כי כל א' הנה הוא על בחי'
מיוחדת. כי הע"ב אשר לקמן סי' י"ב אות מ"ה, הנה הוא לשורש אור התיקון דהאצילות
אשר בהעקודים לאור המ"ה אשר מצד האבא שבא"ק. והע"ב אשר לקמן סי' י"ג אות מ"ט
הנה הוא לשורש התיקון דהאצילות אשר בהעקודים לאור המ"ה אשר מצד האימא
שבא"ק. והע"ב אשר לעיל סי' ז' אות כ"ה הנה הוא לשורש התיקון דהאצילות אשר
בהעקודים לאור המהיטבאל שהוא הט"ר דב"ן אשר מצד האבא שבא"ק. והע"ב אשר בסי'
י' אות ל"ז הנה הוא לשורש אור התיקון דהאצילות אשר בהעקודים לאור המהיטבאל
שהוא הט"ר דב"ן אשר מצד האימא שבא"ק. והע"ב אשר בסי' ח' אות כ"ט, הנה כאשר
הגיע עת התיקון לעליית המ"ן דהאורות דהמלכי יושר אשר הם מהב"ן דסי' ח' אות ל"ב,
וכן לעליית המ"ן דהניצוצי קדושה והשברי כלים אשר מאותן המלכי יושר. והנה היה
עלייתם ממדרגה למדרגה עד אותו הע"ב דסי' ח' שהוא שורשם. והנה עלה אז גם אותו
הע"ב אשר בסי' ח' אות כ"ט הנז', הנה עלה אז עמהם גם הוא למ"ן, ונתייחדו כולם עם אור
התיקון. וכבר אמרנו כי כל המלכי יושר הנה הם מהאבא שבא"ק, והם המלכיות דהט"ר
דב"ן שבסי' ז' אות כ"ח. וכל התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן אשר מצד האבא שבא"ק, הנה
הוא בשבילם. והנה על זה הנה נתקן אז גם כן ונעשה השם ע"ב דסי' ח' אות כ"ט להיות
לשורש התיקון דהאצילות אשר בהעקודים, להמשיך על ידו להמלכי יושר תמיד כל אור
התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן אשר מצד האבא שבא"ק. כי אותו הע"ב דהסי' ח' אות כ"ט,
הרי הוא מעיקרו רק שרשם דכל המלכי יושר וכנ"ל סי' ח', שהוא היה שורשם גם בעולם
הנקודות, והיה עומד הוא גם אז בעולם העקודים לשורש להמלכי יושר דהנקודות לכל
שימושם ופעולתם הנעשה בהם בעולם הנקודות.

והנה עד"ז הנה משמש אותו הע"ב דסי' ח' גם בעת התיקון ג"כ להיות הוא לעולם
השורש עליון להם בעולם העקודים, להביא להם תמיד כל תיקונם על ידו אשר מאור
המ"ה והט"ר דב"ן. ועומד הע"ב דסי' ח' בעולם העקודים תמיד לשורש עליון להם, להמשיך
להם תמיד כל תיקונם ושפעם אשר מא"ס להנאצלים, שהוא ע"י העקודים. ועל זה נתייחד
שם הע"ב דסי' ח' להיות הוא לעולם הממוצע לזה, להמשיך להם כל אורם אשר מהעקודים
לעולם רק על ידו. ועד"ז הנה הוא בהשם ע"ב דסי' י"א אות מ"א דענינינו, כי כמו שבועולם
הנקודות הנה היה שימוש, כי הוא היה עומד בעולם העקודים להיות לשורש עליון לכללות
הנקודות דמלכי העיגולים לכל שימושם ופעולתם אשר אז. כן הוא ג"כ לאחר התיקון, וסא
ע"ב} הנה הוא עומד בהעקודים לשורש עליון להמשיך על ידו להמלכי עגולים תמיד כל
התיקונים אשר להם מאור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן, וכן לכל שפעם ואורם אשר
מהעקודים תמיד. והיינו, כי הנה כאשר הגיע עת התיקון דמעשה בראשית, ונתעורר אז
עליית המ"ן דהאורות דהמלכי עגולים אשר עלו האורות למעלה בעת מיתת המלכים
כנודע. וכן נעשה אז ג"כ עליית המ"ן דהניצוצי קדושה והשברי כלים דהמלכי עגולים אשר
עלו לצורך התיקון כמ"ש בשער התיקון (פרקים א ב), וע' דברינו לעיל כלל ח"י ענ"ה אות
בג"ד ע"ש. והנה היה עליית המ"ן מתתא לעילא ממדרגה למדרגה, שעלו מתחילה לאימא
שבא"ק, ומאימא עלו לאבא, ומשם להעקודים, ומהעקודים להמ"ס דא"ק, כי שם הנה הוא
עליית כל המ"ן וכמ"ש בספד"צ (פרק א ד ע"ב) ביה סליקו כו', יע"ש בהגר"א⁴²¹. [והכוונה

⁴²¹ ביה סליקו וביה סלקין - ר"ל כל האורות וכל הפרצופים הכל נתעלו בו⁴²¹ לאחר שבירת
המלכים ונבררו בו כידוע, וזהו ביה סליקו, וכן הוא תמיד⁴²¹ כידוע דכולם סלקין ביה⁴²¹ להשפיע
להם, וכן אמר בזוהר בראשית (דף טז ע"ב) ובהאי כד סליק כלא סלקין ואתאחדן ביה⁴²¹ כו', וכן כל

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שם הנה הוא על המ"ס דא"ק, כי לא היה אז עדיין האצילות כלל. והנה כאשר עלו בהעקודים הנה היה עלייתם בהע"ב דאות מ"א דענינינו, כי הוא שרשם כנז'. וכאשר עלו בו הנה עלה הוא ג"כ עמהם יחד להמ"ס דא"ק, ונעשים שם כולם למ"ן לגרום יחוד עליון דאוריא ובוצינא, שהוא אוריא ומ"ס⁴²², ונתגלו בהם עי"ז האור הגנוז שהוא מריא דאור א"ס אשר ממנו הוא האור התיקון העקרי, ונתיחדו בו כל המ"ן הנז' שעלו בו וחזרו לירד למקומם בתוספות אור וברכה ממעון הברכות, שהוא אור התיקון דהמ"ה והמ"ר דב"ן, אשר על ידו נתקן האצילות וכל מעשה בראשית כולם.

וכבר אמרנו כי עלייתם אשר לצורך התיקון הנה היה בכלם ע"פ סדר היחוד הראוי בכל האפשרי, כי נתיחדו הב' מיני מ"ן דהיושר והעגולים זב"ז בכל היחוד הראוי להם. והיה עלייתם באו"א שבא"ק ג"כ ע"פ סדר היחוד דהאו"א בכל הראוי. וכן אח"כ בעלייתם בשורשם שבהעקודים, שהם הב' מיני ע"ב דסי' ח' אות כ"ט, שהוא השורש דמלכי יושר ודאות מ"א דענינינו שהוא השורש דמלכי העגולים, הנה נתיחדו אלו הב' מיני ע"ב ג"כ, ונעשו מיוחדים עתה בכל האפשרי, כי כן הוא מקומם ומעונם אשר הם שרוים שם ומלובשים בהם, והם השם ע"ב דסי' ו' אות כ"א שהוא המקום ומעון להע"ב דסי' ח' אות כ"ט והשם ע"ב דסי' ט' אות ל"ג, שהוא המקום ומעון להע"ב דאות מ"א דענינינו. ואלו הב' מיני ע"ב דסי' ו' ודסי' ט' הרי הם השורשים דהאו"א שבא"ק כמו שכתבנו שם. ובעת התיקון הנה מתייחדים הם כל האו"א שבא"ק בכל היחוד הראוי כנז'. והרי מיוחדים ממילא ג"כ הב' מיני ע"ב דסי' ח' אות כ"ט ודאות מ"א דענינינו השרוים בהם, הנה הם מיוחדים ג"כ זב"ז ונעשים לאחד. והרי נעשו המלכי יושר והעגולים לאחד, וכן שרשיהם שבעולם העקודים שהם הע"ב דסי' ח' אות כ"ט עם הע"ב דאות מ"א לאחד, והע"ב שבסי' ח' הנה על ידו נמשך אור התיקון דהמ"ה והמ"ר דב"ן שמצד האבא משרשם שבהעקודים שהוא הע"ב שבסי' י"ב אות מ"ה והע"ב שבסי' ז' אות כ"ה להמלכי יושר. כי אלו הג' ע"ב הנה הם כלולים זב"ז, הע"ב שבסי' ח' כ"ט הוא כלול בהע"ב שבסי' ז' אות כ"ה, ושניהם בהע"ב שבסי' י"ד אות מ"ה, ושלתם הנה הם מלובשים בתוך הע"ב שבסי' ו' אות כ"א שהוא שורש האבא שבהא"ק, שורשו שבהעקודים. ועד"ז הנה הוא בהע"ב שבסי' י"א אות מ"א דענינינו, כי על ידו הנה נמשך אור התיקון דהמ"ה והמ"ר דב"ן שמצד האימא שבא"ק משרשם שבהעקודים, שהוא הע"ב שבסי' י"ג אות מ"ט והע"ב שבסי' י' אות ל"ז להמלכי עגולים, כי אלו הג' ע"ב הנה הם כלולים זב"ז. הע"ב דאות מ"א דענינינו, הנה הוא כלול בהע"ב שבסי' י' אות ל"ז, ושניהם הם כלולים בהע"ב שבסי' י"ג אות מ"ט. ושלתם הנה הם מלובשים בתוך הע"ב שבסי' ט' אות ל"ג שהוא שורש האימא שבהא"ק שורשה שבהעקודים.

והרי נתבאר לנו היטיב ענין השימושי דהו' מיני ע"ב דסי' י"ב ז' ח' ודסי' י"ג י' י"א, על מה שהם משמשים לאחר התיקון. וכן מתבאר כי הג' ע"ב דסי' י"ב ז' ח' הנה הם כלולים זב"ז, וכולם הם מתלבשים בהע"ב דסי' ו'. וכן הג' ע"ב דסי' י"ג י' י"א, הנה הם ג"כ כלולים

הבירורים של הסיגים בסוד מ"ג סלקין במ"ס⁴²¹, וכמ"ש בתיקוני זוהר חדש (דף עו ע"ב (יא ע"ב) דהאי אבנא דילך סלקא לאתר דאתמר ביה, במופלא ממך אל תדרוש ובמכוסה ממך אל תחקור, ואיהי שמא דכתר עילאה דאיהי חכמה קדומה כו'⁴²¹, והוא מ"ס⁴²¹, ואמר שם דתמן תלת יודי'⁴²¹ כו' והוא שורש המתקלא, ואמר בזוהר פקודי הנ"ל רעותא דכל תשע נהורין דקיימי כלהו במחשבה⁴²¹ כו', ואמר שם (זהר פקודי רלט ע"א) אתדבקתא דרעותא כו' עד היכן איהו סלקא, א"ל הא אוקימנא עד א"ס⁴²¹ כו' בההוא א"ס כל אלן בוצינן ונהורין תליין לאתקיימא בהו כו'⁴²¹ ע"ש, ואמר בא"ז (דף רפח ע"א) כד אתתקן אפיק ט' נהורין דלהטין מניה מתקונוי כו'⁴²¹.
⁴²² עי' גר"א בספד"צ ו ע"א ז"ל: והכלל מחו"ב דרדל"א יצאו אוריא ובוצינא⁴²² ונגזזו⁴²² באוריא⁴²² ומ"ס, שהן חו"ב דא"א, והן בחו"ג דע"ג⁴²², ומשם חו"ג⁴²², ואח"כ אתגניזו⁴²² באו"א, שהם חו"ב דעולם האצילות בכללו, והן בחו"ג⁴²² דא"א, ואח"כ בחו"ב דז"א שהן חו"ג דיליה⁴²², ומזה תבין הסוד הגדול והנורא והעמוק הזה, ותבין בעומקא לבא לפומא לא גליא⁴²².

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

זב"ז, וכולם הם מתלבשים בהע"ב דסי' מ' 423, והסי' ו' וסי' מ' שהם כללות או"א שבא"ק, הנה כאשר {סא ע"ג} הגיע עת התיקון, הנה נתייחדו הם זב"ז ביחוד עצום, והנה יצא ונולד מהם כל אור התיקון מהיסודין שלהם, שהוא כללות היסוד דא"ק בסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה⁴²⁴. והוא מלך הדר והמהיטבאל, שהוא תולדות היסוד דא"ק, והוא המ"ה והמ"ר דב"ן עם כללות הנקודות שהם המלכויות דב"ן שנבררו ועלו ונכללו בהם. וכולם יחד הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים, אשר מהם נבנה כל האצילות, ונתקנו כל מעשה בראשית. ע"כ הגיע דברינו כעת בזה, ויתבאר בעה"י עוד למטה. אמנם הוא, כי הנה כל מה שכתבנו בזה בהע"ב דענינינו וכן על הע"ב דסי' ח', כי הם נשארו לעולם בהעקודים, ובעת התיקון הנה נתחדשו הם באור פני מלך חיים, והם מעתה ולעולם שרשי עליונים לכל צורכי התקון, ע"ד שהיו מתחילה שורשי עליונים להנקודות וכנ"ל. הנה בהמהדורא קמא של הספר הזה אשר כתבתי אותו זה למעלה מעשרים שנה, וכן בספר הרע"ה ח"א דרוש ד' לא כתבתי כן, אך העיקר הוא מה שהעלינו עתה כאן, ויתבאר עוד למטה בעה"י ש.

(מ"ב)

ס"ג

כאשר עלה המ"ן דאמא למו"ס עיקרו נשאר בחוזה, ורק הענפים יצאו דרך העיניים, ומה שנשאר בפנים במקום החוזה הוא הס"ג דענינינו, והוא נשאר במקום ס"ג דא"ק שהוא ס"ג דב"ן דמו"ס. וטעם הדבר היא שכל מ"ן בכל פרצוף ופרצוף הם נמשכי סמהמוחין אבל הם באמת מתמצים מכל הגוף כולו עד שיורדים ביוסד, וכל מה שיוצא דרך היסוד הוא מה שרואי לתחתון אבל עיקרו של המשפיע הוא נשאר בעליון למעלה מהטבור.

אין קושי איך יצא הע"ב והס"ג נשאר בפנים כי הע"ב הוא מהמוחין דאימא שהם העקודים ולא יצא לחוץ להיות איתם אבל הס"ג דענינינו שהוא הס"ג דמ"ן הוא מהאימא עצמה ומאחר שהוא שייך לאימא עצמה נשאר במקומה.

לפי הנ"ל מובן איך כתוב בחז"ל שיש במלכות דעקודים י' שרשים אל הי"ס דנקודים, וקשה שהרי שורש הנקודים הם בעיניים דא"ק, אלא לפי הנ"ל מובן שהרי כל מ"ן אשר העלה האימא לצורך הנקודות היה בשפעת אור הנמשך בה משרשה שבעקודים שהוא הע"ב דב"ן דמו"ס דא"ק. ומאחר שכל אור שנמשך מעליון לתחתון נשאר עיקרו ושרשו בעליון לכן מובן כי במלכות דעקודים יש י' שרשים סאל י' ספירות דנקודות.

ולפי זה מובן יותר למה הע"ב הנ"ל נכנס בעקודים כי הרי כל עיקרן דהמ"ן דנקודות בכללות הוא משפעת הב"ן דמו"ס אשר השפיע בשורש האימא שבעקודים ומשם הרי נמשך אור השפיע באימא עצמה. והנה כאשר יצא השפע מהמו"ס בעקודים היה אז כל השפע כולה בבחי' האור דשם ע"ב כי כל העקודים שהוא מהמו"ס הכל נחשב בחי' שם ע"ב. הס"ג דענינינו הוא נשאר לועלם למעלה ועומד ומשמש במרום להשפיע לנקודות בכל השפע הנצרך להם, וגם בעת התיקון הוא יעמוד במקומו למעלה מהטבור להשפיע מה שנצרך למטה. וכל עליית השברי כלים וניצוצין שהיו משבירת המלכים היו אל הס"ג דענינינו.

ועלייה הנ"ל הוא במקום ס"ג דמ"ה דמו"ס שהוא עיקרו דאבא וס"ג דב"ן דמו"ס שהוא עיקרו דאמא, והו אהיחוד של המלכי ישר ומלכי עיגולים, ומשם עולים מעלה מעלה, כל א' עם בת זוגו. ותמורת זה ירד המ"ד של התיקון, והוא הארת המצח שהוא אורות מקיפים, ועי"ז נבררו חלק גדול מהניצוצות הקדושה, כל מה שנצרך לתיקון האצילות [לא כולל מה שבכלל עבודת אדה"ר].

מה שנברר על ידי אורות המצח הוא הניצוצות הקדושה דעתיק וא"א, וכן לא נתנו מהמ"ה דיושר הנשמות דיושר אלא רק מה שנוגע לנשמת אדה"ר בלבד וכן לא נתקן מהיושר אלא רק מה שנוגע לעיקר תיקון העולמות עצמן לבחי' האצילות שבהם. וגם מהמלכי עיוגלים נתקנו מהם מה שנצרך לשרשי התיקון דעולמות. ועי"ז כל העליות הנ"ל התייחדו האוירא ומו"ס ללא הפסק קד"א, ומשם קבלו כל המ"ן העולים תוספת אור וברכה מרזא דאור א"ס. והוא דרך חזרה כל עליית מ"ן דרך מ"ד ומשם דרך היסוד דא"ק שהוא חסד המתגלה בפומא דאמה, והוא [עיקר] מלך הדר. ולא רק שהמ"ה וב"ן היה בשלימות, אלא גם אז היה הארת הס"ג השתתף.

השמות ס"ג היו השורש עליון להבינותם, שיש ס"ג שהוא שורש למ"ה דתיקון מצד אבא הכללי, וכן ס"ג שהוא שורש עליון באבא עצמו, וכן שורש למ"ה באמא הכללי, וכן שלשתם שורש לב"ן.

ובזה השתתפו הארת אבא ואמא יחד, הוא בחי' זו שאו"א כחדא נפקין, ולכן מצד יסודם יצאו כל המ"ה וב"ן ויסודם הוא עיקר יסוד א"ק.

ענין הס"ג הזה הוא, כי הנה אמרנו כי הנקודות דמלכי העגולים אשר יצאו מהעינים דא"ק הנה הם אורות המ"ן דהאימא שבא"ק אשר העלתה אותן למעלה בהמ"ס דא"ק לקבל שם תוספות אור וברכה, להוציא מהם עולמות ונשמות. אמנם כאשר שכל אותה העלאת המ"ן הנה היה שלא בסדר הראויה כלל, כי היה בלתי יחוד הראוי עם האבא שבא"ק וכנ"ל כלל ח"י ענף א' ב', והיו המ"ן דהאמא מתוקף דינים קשים שהם בבחי' סינים

⁴²³ לשאול על הנקודה*##

⁴²⁴ עי' אד"ר קמב ע"א.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ופסולת, לכן כאשר עלו אותן המ"ן בהמ"ס דא"ק, הנה דחה אותן המ"ס ממקומו ולחזין, והוא יציאתן דרך העינים. והנה מבואר הוא בדברי הרב בדרושי נקודות (פרק ב) כי כאשר עלו אותן האורות (שהוא המ"ן דהאימא הנז') מלמטה למעלה, הנה נשאר שרשם למעלה מהטבור מבפנים, ושם הניחו שורשם תמיד, ומשם נתפשט ויצא דרך העינים. וכן אמר בשעה"ק (דף יט ע"א וכן שם דף ט ע"ג) כי נשאר שורשו תמיד מבפנים במקום החזה, ושם נשאר עיקר שורשו, וכן הוא ג"כ במב"ש (שע"ב ח"א פ"ב) כי האור שהיה בתחילה למטה ועלה למעלה (שהוא המ"ן הנז'), הנה נשאר עיקרו תמיד למעלה בחזה, והוא שרשיהם שהם נשארו מבפנים, ורק הענפים לבד הוא מה שיצאו דרך העינים וכמ"ש שם (שע"ב ח"ב פ"ג) ע"ש.

והנה אותו השורש שנשאר מבפנים במקום החזה דא"ק הנה הוא השם ס"ג דענינינו, כי הנה הוא נשאר בהאימא עצמה אשר מקומה הוא בא"ק מגבול החזה שבו עד גבול הטבור שבו. והוא מה שאמר הרב שהוא נשאר בהחזה תמיד, כי הוא נשאר לעולם בהאימא עצמה אשר מקומה הוא מהחזה ולמטה שבו, והוא השם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד שהוא האימא שבא"ק כנ"ל שם. והנה שם נשאר הס"ג דענינינו, והוא באשר כי המ"ן הנה הם נמשכים מהמוחין, אמנם הם מתמצים מכל הגוף כולו ע"י הדעת המתפשט עד שיורדים ביסוד, ושם הנה הוא עצמותם וכלילתם מכל הגוף, ועל ידיהם הנה נקרא היסוד "בל" (זחר ח"א יז ע"א), משום שכל עצמותו הוא רק המ"ן ומ"ד שהם תמצית כל המוחין שבכל הפרצוף. אמנם בתוכם הנה גנוז נקודה העצמותית דהמ"ן, שהיא היסוד והשורש של התחתון, וכאשר עולה למעלה כדי לקבל תוספות אור ומוחין וכדי להשתלם ולצאת לפרצוף שלם בפנ"ע, הנה נשאר עיקרו מה ששייך להעליון עצמו, הנה נשאר הוא בתוך העליון עצמו למעלה מהטבור שבו, ושם הוא נשאר עומד תמיד להיות שורש להתחתון להאיר אליו ולהשפיע בו. וכן הוא ג"כ בענינינו, כי הנה כאשר עלו המ"ן דהאימא שבא"ק למעלה, שהם הנקודות שיצאו דרך העינים כנז', הנה נשאר העיקר מה ששייך להאימא עצמה, הנה נשאר הוא באימא גופה למעלה מהטבור שבה, והוא הס"ג דענינינו כנז', כי הוא באמת מהאימא גופה. ולכן הנה נשאר הוא בהאימא עצמה לעולם כדי להיות שורש עליון להנקודות להאיר עליהם ולהשפיע בהם תמיד. ועכ"פ הוא כי הנה אותו הס"ג דענינינו, (סא ע"ד) הנה הוא היה מתחילה ג"כ רק מכללות המ"ן אשר להנקודות, אלא שהוא מחלקי האימא מתמצית גופה ונפשה המשתתף בהם. ולכן כאשר עלו המ"ן למעלה כדי להשתלם, הנה נשאר אותו החלק דהאימא עצמה, הנה נשאר הוא בה גופה כדי להיות להם שורש עליון בעצמותה לעולם להשפיע בהם תמיד. והוא מ"ש הרב כי כאשר עלו האורות למעלה, הנה נשאר שורשם בהחזה דא"ק. והכוונה הוא על הס"ג דענינינו, שהוא שורשם, והוא נשאר בהאימא עצמה לעולם, אשר מקומה הוא בא"ק מהחזה שבו עד הטבור שבו.

והנה לעיל אות מ"א בהע"ב שבהם, הנה אמרנו כי הוא יצא ג"כ מהעינים, והוא נכנס בהעקודים כנ"ל שם. והטעם הוא, כי הנה הוא מהמוחין דהאימא שהם מהעקודים, ע"ד המוחין דהא"א דהאצילות שנעשה בהם המוחין מהי"ג ת"ד כמ"ש בהולדת או"א (פרק ד). כן הוא המוחין דהא"א שבא"ק, הנה הם ג"כ מהעקודים, ולכן הע"ב דהמ"ן שהוא מהמוחין עצמן כנ"ל אות מ"א, והוא נמשך מהעקודים, הנה כאשר עלו המ"ן למעלה בהמ"ס, והוציא אותם המ"ס ממקומו גופה לחזין, והוא יציאתן דרך העינים, הנה נכנס הע"ב דהמ"ן במקורו שהוא בהעקודים. אך הס"ג דענינינו שהוא הס"ג דהמ"ן, והנה הוא מהאימא עצמה, המתמצה מגופה ונפשה להשתתף בהמ"ן. לכן כאשר עלו המ"ן למעלה, הנה נשאר אותו הס"ג בהאימא עצמה, כי הוא ממנה, ולכן נשאר בה גופה. והוא בהס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד, שהוא עיקרו דהאימא עצמה כמו שכתבנו שם ושם. והנה נשאר בה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הס"ג דענינינו ג"כ, ועומד שם לעולם לשורש עליון לכל תולדות המ"ן הנז', להאיר עליהם מלמעלה ולהשפיע בהם תמיד כנז'.

והרי נתבאר לנו על הס"ג דענינינו מציאותו ושימושו ומקומו. כי מציאותו, הנה הוא כי הוא חלק האימא שבא"ק חלק מגופה, ונפשה המשתתף בהמ"ן אשר להנקודות דהעגולים (ע' טנת"א תחילת פרק ה ושער המוחין פרק ה). ושימושו ומקומו הוא, כי הוא נשאר בהאימא עצמה מהטבור ולמעלה שבה, ומשמש להיות שורש עליון לכל תולדות המ"ן שהם כל הנקודות כולם שיצאו מהעינים לצורך מלכותם בעת שמלכו לכל פעולתם שיצאו מהם. והנה מקורו ושורשו דאותו הס"ג, הנה הוא כי הוא מהשם ב"ן דהמ"ם שבא"ק, הב"ן אשר בסי' א' אות ד', כי הוא השורש להאימא שבא"ק ולכל תולדותיה וכחותיה המתפשטים ממנה. וכאשר הגיע העת למציאות הנקודות, הנה המשיך הוא את שפעו לזה בהשם ע"ב דסי' ט' אות ל"ג, שהוא שורש האימא שבהעקודים כמ"ש שם. ומשם הנה נמשך השפע להס"ג שבסי' ט' אות ל"ד שהוא המציאות דהאימא עצמה. ומאותה השפע הנה העלתה המ"ן אשר לצורך הנקודות כנז'. והרי הנה הב"ן דהמ"ם אשר בסי' א' אות ד' השורש והמקור לכ"ז. והאמת הוא כי שורש האימא הנה הוא גם בעיקרו דהמ"ם עצמו, שהוא בהס"ג שבו הס"ג דהמ"ם אשר בסי' א' אות ב', אלא ששם הנה הוא בהעלם גדול, ונילווי לזה הנה הוא רק בהב"ן דהמ"ם שהוא השם ב"ן דאות ד'.

והנה בדברינו הללו אפשר לנו להבין דברי הרב שאמר בדרושי עקודים (פרק ה), כי במלכות דעקודים הנה יש י' שרשים אל י' ספי' דנקודים. ולכאורה יפלא, כי הרי נודע הוא שעיקרן דהנקודות הם אינם מהעקודים כלל, אלא ביציאתן מהעינים הנה הלכו דרך העקודים ונבלעו בתוכן ג"כ כמ"ש הרב שם (פרק ב), אבל עיקרם ושרשם אינם מעקודים כלל, אלא שהם מהמ"ן דהאימא שבא"ק ויצאו דרך העינים. אמנם בדברינו הנז' הנה יש מקום להדברים היטיב, כי הרי אמרנו שכל המ"ן אשר העלה האימא לצורך הנקודות, הנה היה בשפעת אור הנמשך בה משרשה שבהעקודים שהוא הע"ב אשר בסי' ט' אות ל"ג. וכבר אמרנו לעיל בכמה מקומות, כי שורש האימא וכלילתה בהעקודים הנה עיקרה הוא באורות הפה אשר עיקר גילויים הוא מהחזה עד הטבור (כי עד החזה הנה הם בטלים באורות האוזן והחוטם), ולכן הו' אורות הפה בבחי' המול תחתון שהוא מהחזה עד הטבור, ובו כלול אימא, ומשם הוא יניקתה. ועומד הע"ב דלעיל סי' ט' אות ל"ג שהוא שורש האימא שבא"ק, הנה עומד הוא באורות הפה, ושם הוא שורש האימא שבא"ק, ושם (סב ע"א) היה נמשך שפעת הב"ן דהמ"ם לצורך המ"ן דהנקודות כנז', ושם הנה נשאר שרשם שהוא באורות הפה, ובאותו הע"ב דאות ל"ג הנז' העומד שם. ובאשר שהנקודות הנה הם כולם רק מבחי' המלכיות כנודע, לכן היה כל שפעת המ"ן אשר להם ג"כ רק מבחי' המלכות, ר"ל משפעת המלכות שבב"ן דאות ד'. וכן המשכתם באורות הפה ובשורש האימא אשר שם, הנה היה כולם ג"כ רק בבחי' המלכות שבכל א', המלכות האחרונה הסמוכה לטבור (והוא הנפש שבנפש שאמר הרב באח"פ (פרק ג)). ונודע הוא כי כל אור שנמשך מעילא לתתא הנה נשאר עיקרו ושורשו בהעליון וכמ"ש באח"פ (פרק ג שם) ובכ"מ, וזהו שאמר הרב בהעקודים (פרק ה) כי במלכות דעקודים יש י' שרשים אל י' ספי' דנקודות, כי הרי כל המ"ן אשר להנקודות הנה הוא נמשך משם, ושם הוא נשאר שורשם לעולם.

והנה יצא לנו מדברינו עוד, כי מה שאמרנו לעיל בענין הע"ב דאות מ"א שהוא הע"ב הכללי הכולל את כל הנקודות דהעגולים, והוא הע"ב דהמ"ן אשר להנקודות. ואמרנו כי אחר יציאתן מהעינים, הנה הוא נכנס בהעקודים, ומהטעם שהרי הוא מהמוחין אשר משם הם נמשכים וכנ"ל בסמוך. אך לפי דברינו עתה יומתק לנו עוד יותר, כי הרי כל עיקרן דהמ"ן הנה הוא משפעת הב"ן דהמ"ם דאות ד' אשר השפיע בשורש האימא שבהעקודים כנז', ומשם היה נמשך אור השפע בהאימא, והם המ"ן שהעלתה, והם אשר

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

יצאו דרך העינים. והרי נעשו כל אותן המין רק מהשפע אשר קבלה האימא משורשה שבהעקודים. והנה כאשר יצא השפע מהמ"ס ונמשכה בהעקודים, הנה היה אז כל השפע כולה בבחי' האור דשם ע"ב, כי כל העקודים שהוא מהמ"ס, הנה הוא כולו בבחי' ע"ב וכמו שכתבנו בדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' ובכמה מקומות, כי בבחי' אחת הנה נחשב עד סוף העקודים הכל בבחי' הע"ב הכללי, והוא כולו ע"ב, ורק כאשר הגיע השפע בהאו"א שבא"ק הנה שם נצטמצם ונתגלה בהם גם בחי' הס"ג, כי האו"א הם הס"ג הכללי, ומהטבור ולמטה הנה נצטמצם עוד ונתגלה גם מ"ה וב"ן, כי שם הוא המ"ה וב"ן הכלליים.

ועכ"פ הוא כי כל זמן היותה השפע בהעקודים, הנה היתה בבחי' ע"ב, ולכן כאשר נמשכה בהאימא והעלתה המין ונתגלו לבחי' עסמ"ב, והם העסמ"ב אשר בהסימן שלפנינו ויצאו דרך העינים, הנה נמשך הע"ב מהם ונכנס בהעקודים, כי משם יצא אור הע"ב גם מתחילה כנו'. והס"ג שבהם הנה הוא נשאר בהאימא עצמה, מהטבור ולמעלה שבה כנ"ל. והוא ג"כ מטעם, כי עיקרו הוא ממנה עצמה מתמצית גופה ונפשה אשר השתתף בהם, ולכן חזר הוא ג"כ ונכנס ונשאר עיקרו בהאימא עצמה וכנ"ל. וכן הוא ג"כ בהמ"ה כמו שיתבאר בעהש"י לקמן אות מ"ג. ולא נעשו הנקודות העקריים אלא רק מתמצית אורם שהוא כללות השם ב"ן, והוא הב"ן אשר יתבאר לקמן אות מ"ד, אשר עיקר עצמותו הנה הוא רק הנקודה העצמותית דהמין אשר לשרשי כל הד' עולמות אבי"ע. אמנם בניינו הנה הוא גם מהמלכיות דע"ב ס"ג מ"ה דאות מ"א מ"ב מ"ג שלפנינו, ואותן העס"מ הנה הם השורשים העיקריים להב"ן, והם אשר נשארו מבפנים. ואורות הב"ן הם רק בחי' הענפים מהם אשר אמר הרב במבו"ש (שע"ב ח"ב פ"ג) כנ"ל בריש דברינו. ואמר שם כי הענפים לבד הנה הם אשר יצאו לחוץ וירדו מהטבור ולמטה, והם הנקודות העקריים. ודי בזה כעת עתה, ולקמן יתבאר עוד בזה כל הצורך להענין בעזרת ה' ית"ש.

אמנם מה שנוגע להשם ס"ג דענינינו, הנה נתבאר לנו כי הנה הוא נשאר בהאימא עצמה שבא"ק בעיקרו שבה, ושם הוא עומד לעולם, ועליו אמר הרב בנקודות (פרק ב) כי האור שעלה למעלה שוב לא ירד, ונשאר שורשו מהטבור ולמעלה, והוא הס"ג דענינינו. ומקומו, הוא בהשם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד, שהוא האימא שבא"ק, ושם הנה עלה הס"ג דענינינו להיות עומד ומשמש במרום, להשפיע להנקודות בכל השפע הנצרך להם. אמנם הנה גם אחר מיתת ונפילת המלכים עם כל מה שנעשה בהם, שהוא בכל משך ימי עולם התוהו, הנה לא היה זו הס"ג דענינינו ממעון קדשו, והיה נשאר הוא לעולם עומד במקומו במרום הביון עוזו, שהוא למעלה מהטבור דא"ק, עומד ומצפה על עת התיקון לחסדו וטובו של המאציל (סב ע"ב) ית"ש, שיזכה הוא גם אז להיות המשמש לזה, להמשיך אור התיקון על ידו ג"כ. וכן נתקיים בו תקותו ורצונו, כי הנה הס"ג דענינינו עם הע"ב דלעיל אות מ"א, הנה נעשו הם ג"כ עיקר הסיבה להגילוי דאור התיקון אשר מרוא דאור א"ס ית"ש. והיינו, כי הנה כאשר הגיע עת התיקון דמעשה בראשית אשר לכל הד' עולמות אבי"ע, והוא אחר שנשלם ונעשה רצונו ית"ש, כל מה שעלה במחשבתו הנעלמה, וגזרה רצונו על כל עניני דעולם התוהו, הנה אחר שיצאו הם כולם, והנה היה כל הכוונה בהם רק בסוד מקלקל על מנת לתקן, ור"ל לתקן הרטיה מהמכה עצמה ע"ד שאמרו בשמו"ר (פ"ג סי' ג) ובכ"מ כי מדת הקב"ה הוא במה שהוא מכה הוא מרפא. וכן היה הכוונה כאן ג"כ, שיהיו הם עצמן סיבת כל התיקונים, וכמו שכתבנו בזה בכ"מ מדברינו, שהיה הכוונה בהם להוציא עי"ז כל כחות הנבורות והדינין על תכליתן האחרון, כי אח"כ כאשר יומתקו ויתבסמו, יתגלה על ידיהם כל טוב הצפון. ולכן כאשר יצא כל עולם התוהו כל מה שעלה במחשבה לפניו ית"ש, ונבררו עי"ז אורות המלכים מתוקף הדינין שבהם ע"י מיתתן ושבירתן, וכנודע

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שהאורות עלו למעלה והשברי כלים והניצוצי קדושה ירדו למטה⁴²⁵, והרי נבררו עי"ז האורות מתוקף הדינין, הנה חזרו אז האורות לעלות למ"ן כדי להתתקן. והנה עלו בשרשם שהוא בהס"ג דענינינו העומד בהאימא העיקרי שבא"ק, שהוא בהס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד. והנה היה עלייתם אז ביחוד האורות דהמלכי יושר אשר מהאבא שבא"ק, כי מאחר שנבררו האורות מתוקף הדינין שבהם, הנה התייחד כל א' בבת זוגיה, כי הגבורות והדינין הם גורמים פירוד, כי איש דרכו להתפרד ומים דרכן להתייחד, וכנודע מדברי הגר"א⁴²⁶ הובא בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ב' אות ד' ובכ"מ. ולכן כל זמן שהיו הדינין מעורבין בהם, הנה לא התייחדו או"א זב"ז, והעלה כל א' המ"ן שלו בפנ"ע, כי רצה כל א' להתגבר על חבירו, ועלה המ"ן דכל א' בתוקף דינין קשים. ולכן יצאו מכל א' בסוד טיפת קרי, ובפרט המ"ן דהאימא שהם היו דינין קשים ביותר. והעלה אותן בהמ"ס דא"ק⁴²⁷, כי המ"ס הוא שורש האימא⁴²⁸, ודחה אותן המ"ס ממקומו ולחוי' (ג"כ בסוד טיפת קרי), והוא יציאתן דרך העינים, ועליהם אמרו בזוה"ק (פקודי רנד סע"ב) כי בריר פסולת מגו מחשבה ע"ש⁴²⁹, כי הדינין קשים הם בבחי' פסולת לגבי מ"ס, ולכן כל זמן שהיו מעורבין בדינין קשים, הנה לא קיבלה אותן המ"ס כלל ודחה אותן לחוי'.

אמנם אחר שיצא כל עולם התוהו ונבררו האורות מהפסולת ע"י מיתת המלכים ושבירת הכלים, כי יצאו מהם כל הניצוצין הש"כ ופ"ר ורפ"ח, וכן נפרדו הכלים מהאורות ונשברו וירדו השברי כלים למטה והאורות עלו למעלה, והרי נבררו האורות מתוקף הדינין קשים שהם הפסולת שהיו מעורבים בהם. הנה אז התייחדו המלכי יושר עם המלכי עגולים יחד, ועלו למ"ן בשרשיהם, שהם הס"ג דאות מ"ב דענינינו עם הס"ג אשר בסי' ח' אות ל', אחר שנתייחדו גם הם זב"ז ונעשו לאחד. והוא כי גם מעונם ומקומם אשר הם שרונים בהם ומלובשים בהם, והם השם ס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב שהוא עיקרו דהאבא שבא"ק, והשם ס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד שהוא עיקרו דהאימא שבא"ק, הנה התייחדו הם, שהם האו"א העיקריים שבא"ק זב"ז ביחוד עצום, ובהם הנה מתלבש ומתייחד הס"ג דאות מ"ב דענינינו עם תולדותיו שהם האורות דהמלכי עגולים שעלו בו עם הס"ג אשר בסי' ח' אות ל' עם תולדותיו, שהם האורות דהמלכי יושר אשר עלו בו. והרי עומדים מעתה האורות דמלכי יושר והעגולים ביחודם בסוד מ"ן בהיחוד דשרשיהם, שהם הס"ג דאות מ"ב דענינינו המתייחד בהס"ג דסי' ח' אות ל'. והנה הם עומדים כולם, ר"ל הם ושרשיהם, בסוד מ"ן בתוך היחוד דהאו"א העיקריים, שהם השם ס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב ואשר בסי' ט' אות ל"ד. ומשם הנה הם עולים למ"ן עוד בהמוחין דהאו"א, ומשם להעקודים בשרשיהם אשר

⁴²⁵ ע"י מלואים אות (ג).

⁴²⁶ בתיקונים (דף קס"ז ע"א [זהו באמת דף קע, אמנם במהדורת תיקוני הזהר עם ביאור גר"א שבידינו נדפסו ציוני הדפים "קסא" עד "קסג" פעמיים בטעות] ז"ל, מים דרכן להתדבק וכל דבוק כגון קמח לעשות עיסה מתדבק במים ואש דרכו להתפרד שכל דבר שנשרף מתפרד וכן כל דבר לח מתדבק ויבש מתפרד וידוע בסוד המרור ללעסו וסוד הקטורת הדק היטב.

⁴²⁷ ע"י בהגר"א בספד"צ ד ע"ד ד"ה ביה סליקו הובא לעיל הערה 421.

⁴²⁸ ע"י בהגר"א בספד"צ ו ע"ב.

⁴²⁹ ז"ל בשלימות: ותא חזי⁴²⁹ רישא שירותא דמהימנותא גו מחשבה בטש בוצינא דקרדינותא וסליק גו מחשבה ואפיק ניצוצין ניצוצין זריק לתלת מאה ועשרין עיבר ובריר פסולת מגו מחשבה ואתבריר אוף הכי כגוונא דא סליק במחשבה כמה דאתברר ביה פסולת (ס"א ואתבריר אוף הכי אלין בהו אשתלים מאן דאצטריך ודאי כך סליק במחשבה וכלא) ויתברר אלין די בהו אשתלים מאן דאצטריך ודאי כד סליק במחשבה סליק וכלא כמה דאצטריך חידו מסטרא דא ועציבו מסטרא דא. תרגום: ובא וראה ראש ראשית האמונה תוך המחשבה מכה הניצוץ החזק ועולה תוך המחשבה (ומוציא) ניצוצות וזורק ניצוצות לשלש מאות ועשרים עברים ובורר פסולת מתוך המחשבה ונברר. אף כך כמו כן עולה במחשבה כמו שנברר בה פסולת (והתברר אף כך אלו שבהם השתלם מה שצריך ודאי כך עלה במחשבה והכל) ונבררו אלה שבהם השתלם מה שצריך ודאי כשעלה עלה במחשבה והכל כמו שצריך שמחה מצד זה ועצב מצד זה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שם, שהוא בהשם ע"ב דאות מ"א שבהסי' שלפנינו, ובהשם ע"ב דאות כ"ט שבסי' ח', אשר נתייחדו עתה זב"ז הם ומקומם ומעונם, שהם הע"ב דסי' ו' אות כ"א שהוא השורש דהאבא שבהעקודים, והע"ב דאות ל"ג שבסי' ט' שהוא השורש דהאימא שבהעקודים, ונתייחדו הם כולם עתה זב"ז כל א' בבת זוגיה ביחוד עצום, ושם הנה עלו למ"ן {סב ע"ג} כל האורות הנז' ביחוד עצום זב"ז. ומשם הנה עלו עוד למעלה למעלה שהוא בהע"ב וס"ג המוחין פנימים דא"ק, אורא ובוצינא, שהוא אורא ומ"ס⁴³⁰. כי הנה באשר שעליית המ"ן של עתה הנה היה ביחוד דכל האורות דהאור"א זב"ז, האורות דהמלכי היושר עם האורות דהמלכי העגולים, והס"ג שבסי' ח' אשר הוא⁴³¹ בהס"ג דסי' ו' עם הס"ג דסי' י"א דענינינו אשר הוא בהס"ג דסי' ט', וכן הע"ב דסי' ח' אשר הוא בהע"ב דסי' ו' עם הע"ב דסי' י"א דענינינו אשר הוא בהע"ב דסי' ט'. והרי היה עליית המ"ן אשר לצורך התיקון מכל האורות דהאור"א אחר שנתייחדו כל אחד בבת זוגיה ביחוד השלם והראוי. ובאשר שהאור"א הרי הם הע"ב וס"ג הכלליים אשר מהגרון ולמטה כנודע בדברינו, ולכן כאשר עלו אותן המ"ן בהמוחין דא"ק, הנה נתעורר ונעשה ע"י עלייתם יחוד שלם ג"כ בהרישין עלאין דא"ק, שהם הע"ב וס"ג הכלליים שבא"ק, ונתייחדו גם הם שהם אורא ומ"ס שבו זב"ז ביחוד נורא, שהוא בהגילוי דאור הגנוז אשר מרזא דאור א"ס ית"ש. ויצא ונתגלה עי"ז הרעוא דרעוין שהוא הגילוי דאור המצח⁴³², ויצא הוא בבחי' אור מקיף וכמ"ש לעיל כלל ח"י ענ"ח אות ב' ג' ד', ונתפשט אורו הגדול מבחוץ עד סוף רגלי א"ק. והנה מאורו הגדול הנה נכוו ונשרפו הקליפות והטומאה זוהמא ורע דעולם התוהו הרבה מאוד, ועי"ז הנה נבררו חלק גדול מהניצוצי קדושה והשברי כלים, כל הצורך לשורש התיקון דהאצילות ולכל מעשה בראשית כולם, הנה נבררו הם ע"י האור שהאיר דרך המצח. והיה אורו רק בבחי' אור מקיף, כי התפשט אורו רק דרך המצח ולחוץ וכנו'. והנה אחר שנבררו אותן הניצוצי קדושה והשברי כלים הצורך מהם לשורשי התיקון דמעשה בראשית, הנה עלו גם הם למ"ן ע"ד והסדר דעליית האורות הנ"ל בסמוך.

[אמנם הנה לעיל כלל ח"י ענ"ח אות ד' ע"ש בסופו אמרנו שם כי מה שנברר ע"י אור המצח הוא רק הניצוצי קדושה והשברי כלים דעתיק וא"א לבד ע"ש. וכן בענין התיקון דהמלכי יושר אשר ע"י המ"ה, הנה אמרנו ג"כ לעיל כלל ח"י ענ"ח אות ח', כי לא נתקנו מהנשמות דהיושר אלא רק מה שהיה נוגע לנשמת אדה"ר בלבד. אבל זולת זה, הנה לא נתקן מהיושר לעולם אלא רק מה שנוגע לעיקר תיקון העולמות עצמן לבחי' האצילות שבהם, ע"ש בארוכה קצת וכן בספר הדע"ה בכ"מ בח"ב דרוש ד' ענף כ"ג סי' ב', ושם דרוש ג' ענף י"ט, ושם ח"א דרוש ג' סי' ד' סוף אות א' ע' שם ושם ודע כ"ז.] והנה נבררו ע"י אור המ"ה דהמצח מהניצוצי קדושה והשברי כלים, הן ממלכי היושר והן ממלכי העגולים, את הצורך מהן לשרשי התיקון דהעולמות, ונתייחדו שניהם יחד ועלו למ"ן בשרשן ובשורש שרשן אחר שנתייחדו גם הם כל א' בבת זוגיה כנ"ל בהאורות. והיינו כי הנה עלו בהס"ג דסי' י"א דענינינו ובהס"ג דסי' ח', אשר מקומם הוא בהס"ג דסי' ט' ובס"ג דסי' ו', שהם האור"א העיקריים, ומשם הנה עלו בהמוחין דהאור"א, ומשם בהשמות ע"ב דסי' י"א דענינינו ודסי' ח', אשר הם בהשמות ע"ב דסי' ט' ודסי' ו', שהם שרשי אור"א שבהעקודים, ומשם להמוחין פנימים דא"ק, שהם אורא ומ"ס, שהתייחדו אז זב"ז בלי הפסק ומסך כלל. ומשם הנה קבלו כל המ"ן העולים תוספות אור וברכה מרזא דאור א"ס, וחזרו וירדו דרך הילוכם דרך פנימיות כל העקודים, ודרך פנימיות כל פרצופי א"ק. ובכל מקום שעברו הנה

⁴³⁰ עי' גר"א בספד"צ ו ע"א הכלל הובא לעיל הערה 422.

⁴³¹ איך אתה מפרש את המילים "אשר הוא"##.

⁴³² עי' ספד"צ ו ע"ב.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

האציל כל א' את ברכתו עליהם, כי ירדו דרך כל א' בסוד אמ"ר וק"ב⁴³³, והמשיכו מכל א' תוספות אור וברכה לצורך אור התיקון עד שיצא ונשלם בהיסודין דהאו"א שבא"ק. והנה הם היסוד הכללי דהא"ק.

ומשם הנה יצא האור הגדול הזה בסוד הסדר דאתנגלייא בפומא דאמה⁴³⁴, והוא מלך הדר והוא אור המ"ה דהתיקון שהוא תולדות היסוד, והוא המ"ה הפנימי כי הרי היה המשכתו דרך פנימיות כל הפרצופים כנוז'. והנה יצא הוא ביחד ומיוחד עם כל המ"ן הנוז', שהם האורות הנ"ל דהעגולים והיושר, ועם הניצוצי קדושה והשברי כלים דהעגולים והיושר אשר הם כולם מהב"ן הכללי, ושניהם יחד הנה המ"ה וב"ן הכלליים, שהם הדר ומהיטבאל כנודע. אמנם הנה גם בעת התיקון הנה היה משמש ג"כ השם ס"ג דאות מ"ב דענינו, להיות גם הוא שורש עליון אליהם לאור התיקון, ע"ד שהיה משמש מתחילה לשורש עליון להנקודות דהעגולים וכנ"ל בתחילת (סב ע"ד) דברינו באות מ"ב שלפנינו. והיינו כי הנה אחר שנתייחדו הס"ג דענינו עם הס"ג שבס"י ה' לצורך עליית המ"ן אשר לצורך התיקון וכנ"ל בדברינו, הנה כאשר נעשה עליית המ"ן ונולד ונתגלה האור התיקון עי"ז, ונתחברו ונתייחדו עמהם כל המ"ן שעלו, ונעשים אחד עם אור התיקון שהוא הדר ומהיטבאל, המ"ה והמ"ר דב"ן, והנה נתייחדו אז אלו הב' שמות ס"ג שהם הס"ג דענינו עם הס"ג דס"י ה', הנה התייחדו הם עם עוד ד' שמות ס"ג ונעשו כפולים משה. והיינו כי נתייחדו עם הס"ג דס"י י"ב דלקמן ודס"י י"ג דלקמן ועם הס"ג דס"י ז' ועם הס"ג דס"י י', ונעשו כל אלו הו' שמות ס"ג כולם אחד. ואלו הו' שמות ס"ג הנה הם כולם מלובשים ועומדים בהאו"א שבא"ק, שהוא בהס"ג דס"י ו' ובהס"ג דס"י ט', שהם נעשים ג"כ לאחד בעת התיקון כנ"ל.

וענין צורך כל הו' שמות ס"ג ושימושם, הנה הוא כי הנה השם ס"ג אשר בס"י י"ב אות מ"ו, הנה שימוש הוא, כי הנה הוא השורש עליון לאור הדר והמ"ה דהתיקון אשר מצד האבא הכללי שבא"ק, ועומד הס"ג דאות מ"ו שהוא שורש העליון לזה, הנה עומד הוא בהאבא עצמו שהוא בהס"ג דס"י ו' אות כ"ב לינק מהאבא ולהאיר ולהשפיע להמ"ה שמצידו, והשם ס"ג אשר בס"י י"ג אות נ' הנה הוא השורש עליון לאור הדר והמ"ה דהתיקון אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, ועומד הס"ג דאות נ' בהאימא עצמה שהוא בהשם ס"ג דס"י ט' אות ל"ד כדי לינק ממנה ולהאיר ולהשפיע להדר ולהמ"ה שמצדה. והשם ס"ג שבס"י ז' אות כ"ו הוא שורש עליון לאור התיקון דהמהיטבאל שמצד האבא שבא"ק, ועומד הוא ג"כ בהאבא עצמו, שהוא בהס"ג דס"י ו' כדי להאיר ולהשפיע לעולם מאור האבא שבא"ק לאור התיקון דהמהיטבאל שמצד האבא. והשם ס"ג שבס"י י' אות ל"ח הנה הוא שורש עליון לאור התיקון דהמהיטבאל שמצד האימא שבא"ק, ועומד הוא בהאימא עצמה שהוא בהשם ס"ג שבס"י ט' אות ל"ד כדי לינק משם ולהאיר ולהשפיע לאור המהיטבאל אשר ממנה. והשם ס"ג אשר בס"י ח' אות ל', הנה נעשה הוא בעת התיקון ג"כ שורש עליון להמשיך אור התיקון על ידו להמלכי יושר שהם מהאבא, כי כשם שהיה להם מתחילה שורש עליון בעת שליטת הנקודות שהוא בעולם הנקודות, כי הנה היה להם אז הס"ג דס"י ח' שורש עליון לכל שימושיהם שבעולם הנקודות. כן אח"כ הנה נעשה להם ג"כ הס"ג דס"י ח' שורש עליון להמלכי יושר בעת התיקון, להמשיך להם כל אור התיקון דהדר ומהיטבאל שמצד האבא על ידו. והשם ס"ג דאות מ"ב דענינו, הנה נעשה הוא בעת התיקון ג"כ שורש עליון להשפיע על ידו כל אור התיקון להמלכי עגולים שהם מהאימא שבא"ק, כי כשם שהיה להם מתחילה שורש עליון להשפיע בהם אור לכל עניני שימושיהם שבעולם

⁴³³ אור מים רקיע וק' ברכות שהוא מציאות של עסמ"ב, ועי' שער מ"ד ומ"ן פרק ה', ועי' לקמן הערה 752.
⁴³⁴ עי' אד"ר קמב ע"א.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנקודות וכנ"ל בתחילת דברינו. כן הנה נעשה להם הס"ג דענינינו אח"כ שהוא בעת התיקון ג"כ לשורש עליון להמלכי עגולים להשפיע להם תמיד מאור התיקון דהדר ומהיטבאל שמצד האימא. והרי נתבאר לנו בכ"ז ענין צורך דהו' שמות ס"ג דסי' ז' ח' י' י"א י"ב י"ג על מה שהם משמשים.

והנה הג' שמות ס"ג דסי' ז' ח' י' י"ב הנה הם כלולים זב"ז, כי הם כולם שפעת אורות דהאבא שבהא"ק, השורש עליון דהמלכי יושר והשורש עליון דהדר ומהיטבאל, שהם המ"ה והט"ר דב"ן שמצד האבא, וכולם הם מלובשים ועומדים בהס"ג דסי' ו' שהוא עיקרו דהאבא עצמו. והג' שמות ס"ג דסי' י' י"א י"ג, הנה הם כלולים זב"ז כי הם כולם שפעת אורות דהאימא שבא"ק, השרש עליון דהמלכי עגולים, והשורש עליון דהדר ומהיטבאל, שהם המ"ה והט"ר דב"ן שמצד האימא. וכולם הם מלובשים בהס"ג דסי' ט' שהוא עיקרו דהאימא עצמה. ואלו הב' שמות ס"ג דסי' ו' ודסי' ט', הרי מעת התיקון והלאה, הנה הם נעשים לאחד, כי הם האו"א אשר הם כחדא נפקין וכחדא שריין (אד"ז רצ ע"ב) ולא מתפרשין דא מן דא (אד"ז רצ ע"ב). והווי אלו הב' שמות ס"ג דסי' ו' ודסי' ט' שניהם אחד, וא"כ הרי נעשו מעתה כל הששה שמות ס"ג הנז' הכלולים בהם, הרי הם מעתה כולם אחד, ויצאו ונולדו כל הששה מיני ס"ג הנז' מהיסודין דהאו"א שבא"ק, שהם שניהם היסוד הכללי שבא"ק. וממנו יצאו כל הו' מיני ס"ג הנז', כולם באור אחד בסוד חסד דאתגליא בפומא דאמא, והוא כללות אור (סג ע"א) התיקון כולו שהוא תולדות היסוד דהא"ק, והוא אור המ"ה וב"ן הכלליים אשר נתחלקו לכל פרצופי האצילות, שנעשה כל פרצוף מאיזה חלקים מהם כמ"ש בשער עתיק (פרק א). ונעשה ונמשך גילויים לאט לאט, כי מתחילה נתקן עתיק, וע"י עתיק נתקן א"א, וע"י א"א נתקנו או"א, וע"י או"א נתקנו זו"ן כמ"ש בתיקון (פרק א). אך תיקון כולם היה נמשך מא"ק ע"י תולדות היסוד דיריה, אלא שהיה נתגלה בזה רק לאט לאט, וכללות הגילויים כולם הם המ"ה והט"ר דב"ן, ועם אורות המלכות דהב"ן שהם האורות דהמלכים שמיתו, והניצוצי קדושה והשברי כלים מהם שנתקנו כ"ז על ידיהם, הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים, כי הנקודות שהם עיקר הגילוי דהב"ן הכללי, הם נתקנו ונעשו לאחד עם הט"ר דב"ן והמ"ה הכללי.

(מ"ג)

מ"ה

[סעיף א']

מ"ה זו הוא מחלקי האמא דא"ק מה שהשתתפה במ"ן, והוא החלק שאו"א משתתפים בחלק של הולד עצמו, והוא מחלק האמא של הטבור ולמטה שבאמא, אמנם זה מהטבור ולמעלה בא"ק עצמו, שהרי עיקר אימא רק עד הטבור דא"ק, ומה שיצא למטה מהטבור הוא התפשטות הראשון של אצילות, ומה שעלה הוא הסלקות הראשון, אבל המ"ה דענינינו נשאר בתוך א"ק להיות שורש לנקודות, ולהשפיע להם שפע.

ענין השם מ"ה הוזה הנה הוא ג"כ ע"ד השם ס"ג הנ"ל בסמוך, כי הוא ג"כ מחלקי האימא עצמה, האימא שבא"ק, אשר השתתפה את עצמה ליתן חלק מגופה ונפשה בטיפת המ"ן, ע"ד שאמר הרב בטנת"א (ריש פרק ה) ובמוחין (פרק ה) שאו"א נותנים חלק מתמצית גופם ונפשם בכל טיפת מ"ן. והגם שעיקר המ"ן הרי הוא מחלק הולד עצמו, נקודה העצמותית שבו אשר נתייסד מהמאציל ית"ש בכל אב ואם בעטרת היסודין שלהם, כי שם הנה נתייסד בכל עליון שורש נעלם להתחתון, והוא בסוד מזרע זרע למינהו כו' אשר זרעו בו למינהו וכו' (בדאשית א יב) כמו שפי' רש"י שם⁴³⁵. אך עכ"ז, הנה נותנים או"א ג"כ מתמצית גופם ונפשם חלק בכל טיפת זרע ומשתתפים בכנין הולד, והוא נמשך מכל קומתם כולו, ובסוד אור מים רקיע שאמרו בזה"ק תרומה (קסז סע"א ורע"ב)⁴³⁶. והנה השם

⁴³⁵ ז"ל: אשר זרעו בו - הן גרעיני כל פרי שמהן האילן צומח כשנוטעים אותו@שמאי?

⁴³⁶ עי' לעיל הערה 417.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ס"ג הנ"ל אות מ"ב הוא חלקה אשר מהטבור ולמעלה שבה, הוא מכללות הע"ב והס"ג שבה. והשם מ"ה דענינינו, הוא חלקה אשר מהטבור ולמטה שבה, והוא מכללות המ"ה וב"ן שבה. אך שניהם הם מהטבור ולמעלה דא"ק, כי כל מציאות האימא כולה, הרי הוא באמת רק מהחזה עד גבול הטבור דא"ק. ושם הנה הוא מסתיים כל עיקרו דהא"ק ג"כ, וכל התפשטות הנה"י שבו, שהם עצמן התפשטות דהא"א שבו שנתפשטו בו במציאות הטבור ולמטה שבו, ושם היה כל גילויים ג"כ בהמ"ן הנז', הנה כל ענין התפשטות דהנה"י הנה הוא רק בבחי' ההתפשטות הא' אשר לצורך האצילות. ולזאת הנה התפשטו האו"א בהנה"י שלהם מגבול הטבור ולמטה דהא"ק, והוא ג"כ ענין התפשטות הס"ג שאמר הרב, כי היה מתפשט בתחילה עד סוף רגליו וכמ"ש כ"ו לעיל כלל ה' ו' בארוכה ע"ש. אבל עיקרן דהא"א, הרי הם רק מהגרונ' עד הטבור כנודע, אבא מהגרונ' עד החזה, ואימא מהחזה עד הטבור⁴³⁷, ולכן כאשר עלו המ"ן מתתא (סג ע"ב) לעילא ועלו בא"ק כל האורות דהנה"י שבו בסוד מ"ן מהטבור שבו ולמעלה, והוא ג"כ ענין ההסתלקות הא' אשר להאצילות וכמו שכתבנו לעיל כלל י"ב, ומוזה ההסתלקות הנה הוא ג"כ כל מציאות הנקודות שעלו ויצאו דרך העינים.

והנה כאשר הגיע עלייתם מגבול הטבור שבו ולמעלה ובמקום האימא שבו, שהיא מהחזה שבו עד הטבור שבו, הנה נשארו בה מחלקי המ"ן מאת אשר השתתפה בהם מתמצית גופה ונפשה כנז', הנה נשאר עיקרם בה גופה. והחלק דתמצית גופה ונפשה אשר מהטבור ולמעלה שבה הוא השם ס"ג דלעיל אות מ"ב, והחלק דתמצית גופה ונפשה אשר מהטבור ולמטה שבה הנה הוא השם מ"ה דענינינו. ונשאר עיקרו ג"כ בהאימא עצמה להיות בה שורש להנקודות דהעגולים שיצאו דרך העינים לבסמם ולהמתיקם לצורך מלוכתם בעת שמלכו. וזה היה הכוונה ג"כ במה שהשתתפה עמהם בתחילה כדי להצטמצם ולהשתוות עמהם וליתן בהם איזה חלק מגופה ונפשה להיות בשר מבשרם, כדי להיות להם לשורש לעולם. והשתתפה בהם מכל קומתה כולה כנ"ל. וכאשר עלו המ"ן מתתא לעילא, הנה נשאר איזה חלק מעיקר עצמותה בה גופה, והחלק שמהטבור ולמעלה שבה הוא הס"ג דלעיל אות מ"ב, והוא חזר ונכנס בהשם ס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד וכנ"ל. והחלק אשר מהטבור ולמטה שבה הוא המ"ה דענינינו. אמנם בענין מקומו היכן שנכנס, הנה יש בזה עומק דברים והתבוננות גדול. כי הנה באמת לא הוכן לו מקום בפנ"ע כלל, ולכן הנה עלה גם הוא למעלה ונכנס עם הס"ג דלעיל אות מ"ב יחד בהשם ס"ג דלעיל סי' ט', שהוא בעיקר האימא גופה מהטבור ולמעלה שבה. והוא ג"כ בכלל מ"ש הרב בנקודות (פרק ב) שהאור הראשון שהיה בתחילה למטה ועלה למעלה, הנה נשאר שם מהטבור ולמעלה בו, והוא הס"ג דלעיל אות מ"ב עם המ"ה דענינינו, כי שניהם נכנסו בהס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד, והיו שם ביחד בעיקר האימא עצמה למעלה מהטבור שבה. והענין הוא, כי הנה כל עיקרו דהמ"ה דענינינו, הנה היה באמת כל גילוי רק לפי שעה, ויצא מתחילה ג"כ רק לחזור ולהסתלק ולהתעלם, וכל עיקרו הוא רק להיות שורש עליון למציאות זולתו, ולכן לא הוכן לו מקום לעצמו, כי כל מקומו הוא רק בהאימא עצמה.

[סעיף ב']

עיקר א"ק הוא רק עד הטבור שהוא הא"א וא"א שבו, אבל מ"ה וב"ן שהם הזו"ן שהם מהטבור ולמטה הוא רק כללות עולם האצילות, ולכן הא"ק והאצילות יחד הם קומה א' של ה' פרצופים, ויש הפסק פרסה בין אצילות לא"ק ולמעלה מהפרסה שולט שם ס"ג ולמטה שם מ"ה.

והענין בביאור הוא, כי כבר אמרנו לעיל בתחילת הספר כלל ה' ו' כי עיקרו דהא"ק הנה הוא רק הע"ב והס"ג הכלליים שבו, שהוא רק עד גבול הטבור שבו, והוא רק

⁴³⁷ היינו או"א עלאין מהגרונ' עד החזה, וישסו"ת מהחזה עד הטבור, עי' ע"ח הולדת או"א זו"ן פרק ג.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הא"א והאו"א שבו. אבל המ"ה וב"ן הכלליים שבו, שהם הזו"ן שבו, והוא כל המציאות שבו אשר מגבול הטבור שבו עד סוף רגליו, הנה כ"ז הנה הוא רק כללות עולם האצילות. והנה הא"ק עם האצילות רק כללות עולם אחד, הכולל ה' פרצופים א"א או"א זו"ן. והא"א והאו"א שבו הם נקראים בשם א"ק (והוא מהטעם שכתבנו לעיל כלל י"ז ענ"א), והוא עד גבול הטבור שבו, ועד שם הוא ע"ב וס"ג הכלליים, וכן הוא כולל גם כל העקודים. אבל הזו"ן שהם המ"ה וב"ן הכלליים, והם מהטבור ולמטה עד סוף רגליו, הנה כ"ז הוא נקרא בשם אצילות, והוא כל עולם האצילות. וכללות שניהם הנה הם בבחי' פרצוף אחד כללי הכולל מבחי' ראשו ועד רגליו, אלא שזה הוא מהטבור ולמעלה וזה מהטבור ולמטה. וכן יש ביניהם הפסק פרסא כנודע. ולמעלה מהפרסא שהוא כללות א"ק, הנה שם הוא שליטת הס"ג⁴³⁸, ולמטה מהפרסא שהוא כללות האצילות, הנה שם הוא שליטת המ"ה.

והנה נודע הוא כי כל גילוייו כולם ית"ש הנה הם עתה רק מהצמצום ולמטה, והם בחלוקי מדרגות, וירד בהם ממדרגה למדרגה, שנעשה כל תחתון רק מסופו וסיומו דהמדרגה העליונה שעליו, ונצטמצם בכל עליון לצורך המדרגה שלמטה הימנו. וכן נעשה האצילות ע"י א"ק, הנה אז נצטמצם בו בסופו וסיומו לצורך הגילוי דהאצילות. והנה אמרנו כי הא"ק הנה הוא הא"א והאו"א שבו, והם עד גבול הטבור שבו, והם בגילוי אור הס"ג, ולכן הוא כי הנה אחר שנשלמו הם, הנה התפשט בבחי' המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם גופה, כי כל א' הוא כלול מכולם כנודע. והנה התפשט בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם שהוא בחי' הנה"י שבהם (והוא עצמו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו בזה לעיל סי' ט' אות ל"ה ול"ו ע"ש), וירד בהם מגבול הטבור דא"ק ולמטה עד סוף רגליו, שהוא המקום שהיה עתיד להאצילות. וע"י ירידתם והתפשטותם, הנה נצטמצמו ע"י להעשות שורש להאצילות. וכן נתעורר בהם ע"י הנקודה העצמותית דשורש האצילות אשר היה גנוז בהם בכח בסוד מזריע זרע כנ"ל, הנה נתעורר בהם ע"י לצאת מן הכח לפועל. והנה ההתפשטות הזו דהמ"ה וב"ן שאמרנו, הנה הוא השם מ"ה דענינינו עם השם ב"ן דלקמן אות מ"ד. אמנם אינם הם המ"ה וב"ן הכלליים והעיקריים אלא רק המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם ע"ב והס"ג עצמן, והוא התפשטות הס"ג שאמר הרב שהיה מתפשט מתחילה עד סוף רגליו. והיה כ"ז לההתפשטות הראשון אשר לצורך האצילות, שהוא השורש הראשון אשר להאצילות כנודע בדברינו. וכן נתגלה ג"כ באותה ההתפשטות בחי' המ"ן אשר להאצילות, והרי היה כלול אותו ההתפשטות מב' (סג ע"ג) מציאויות, אחד מאור ההתפשטות הא' דלהאצילות, ואחד ממציאות המ"ן אשר להאצילות, שהם כל הנקודות דהעגולים דכללות השם ב"ן אשר יתבאר לקמן אות מ"ד, אשר עיקרן דהנקודות הנה הם באמת רק מהנקודה העצמותית דלהאצילות. אמנם הנה השתתף בזה האימא מגופה ונפשה ג"כ, וכ"ז היה כלול בהשם מ"ה דענינינו עם השם ס"ג דלעיל אות מ"ב וכנ"ל. ובאשר שעיקר ההתפשטות הנה היה כדי להעשות לשורש עליון שורש הראשון להאצילות, ר"ל להעשות בא"ק שורש עליון להאצילות, כי ע"י שירד ונתפשט במקום העתיד להאצילות, הנה נצטמצם ע"י אותו האור שנתפשט להעשות הוא עצמו לשורש עליון בא"ק להאצילות, ולכן אחר שנתפשט ונצטמצם לזה, הנה חזר ועלה למעלה, כי הרי הוא באמת מהא"ק עצמו אשר כל מקומו הוא רק מהטבור ולמעלה. ולכן אחר שנעשה פעולתו שהוא הצמצום הנז', הנה חזר ועלה מהטבור ולמעלה, והוא ההסתלקות הראשון אשר להאצילות כנודע בדברינו וכמ"ש לעיל כלל י"ב.

[סעיף ג']

⁴³⁸ ע"י *##* שזה בדווקא בעקודים שבא, ק עצמו (היינו בפנימיות א"ק שליטת הע"ב).

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

נעשה בהתשפטות ב' פעולות והם א' צמצום של הא"ק להעשות שורש לאצילות, ב' השתתף בו ונעשה עי"ז מציאות המ"ן אשר לנקודות, והבחי' הבי' נחלק לשנים, והם עצם הזרע שהוא נקודה העצמותית לאצילות, וב' השתתפות האימא אשר השתתפה מגופה ונפשה. וכן ישנם ב' פעולות בהסתלקות, א' הוא כי בעלייתן למעלה מהטבור נתייחד באימא שבא"ק שורש עליון לאצילות מתמיד, ועי"ז מתייחד הא"ק עם האצילות, ב' הוא בענין המ"ן והוא ג"כ נחלק לב', א' הוא בעליית המ"ן, וב' במציאות המ"ן, והוא שכל השתתפות אשר לנקודות מהאימא הוא רק מהמלכות שבה (וכפרט מהמלכות דמלכות דמלכות). וכל ההשתתפות הזו הוא נעשה על ידי ב' הפעולות שנעשה בהתשפטות המ"ה וב"ן שהם אינם מעיקר הקומה. ואפילו המ"ה וב"ן הזה עיקר התגלותו הוא רק בתיקון ולא בנקודות. כל יציאתם של המ"ה וב"ן דנקודות הוא רק כדי לעשות שורש לעורר מ"ן למ"ה וב"ן התיקון, וכל זמן עולם הנקודות עמדו המ"ן באימא על שם העתיד.

ובדיוק יותר ב' הפעולות אשר בהתשפטות הם רק בבחי' הכנה לב' פעולות אשר בהסתלקות, כי רק בהסתלקות נעשה גמר פעולתן. שהרי בחי' הא' בהתשפטות שהוא הצמצום הוא רק כדי ליצור מקום לעולם התיקון, ובחי' הב' שהוא מציאות המ"ן שהוא אך ורק עבור העולם התיקון.

והנה נעשה בהתשפטות שני פעולות, וכן בהסתלקות שני פעולות. והב' פעולות אשר בהתשפטות הוא: אחד, פעולת הצמצום הנז', כי נצטמצם ע"י ירידתו להעשות לשורש האצילות כנוז'. ופעולה הב', הוא כי הנה השתתף בו ונתגלה ונעשה עי"ז מציאות המ"ן אשר להנקודות. והוא ג"כ בב' בחי': אחד, הוא נקודה העצמותית אשר להאצילות אשר בסוד מזריע זרע למינהו (בראשית א יב), וכן אשר זרעו בו למינהו, וכמו שכתבנו בזה לעיל בתחילת הספר כלל א' ענ"ב ע"ש. והשני, הוא השתתפות אימא אשר השתתפה ג"כ במציאות המ"ן מגופה ונפשה, שהוא בהס"ג דלעיל אות מ"ב ובהמ"ה דענינינו וכנ"ל. והב' פעולות אשר בהסתלקות הוא: אחד, הוא כי בעלייתן למעלה מהטבור שהוא בהאימא עצמה, הרי נתייחד עי"ז בהאימא שבא"ק שורש עליון להאצילות תמיד, ומתייחד עי"ז הא"ק עם האצילות לעולם. פעולה ב', הוא ג"כ בענין המ"ן, והוא ג"כ בחי': אחד, במציאות המ"ן, ואחד בעליית המ"ן. וענין עליית המ"ן הרי הוא פשוט כי הנה בהסתלקות הזו, הרי היה עלייתם מה שעלו ויצאו דרך העינים, והוא עליית המ"ן דהאימא שבא"ק כנ"ל בדברינו. אך הענין דמציאות המ"ן הנה הוא, כי הרי כל בחי' הנקודות הרי אמרנו שמציאותם הוא, אחד נקודה העצמותית דלהאצילות, ואחד השתתפות האימא שבא"ק שהשתתף בהם בתמצית אורה כנוז'.

והנה כל אותה ההשתתפות אשר להנקודות הנה הוא מהמלכות שבה ומהחיצוניות שבה, וכן הנקודה העצמותית אשר להאצילות, הנה פשוט הוא ונודע ג"כ כי היא רק מהמלכות דמלכות האחרונה שבה, וכנודע מכמה מקומות כי רק בהמלכות דמלכות היותר אחרונה דהעליון הנה שם הוא גנוז ושמיר השורש דהתתון, ע' שער או"א (ספ"ח וספ"ט) ומוחין דצלם (ספ"ד) ושער פרטי עי"מ (ספ"ד). והנה כל ענין הנקודה העצמותית והשתתפות האימא שהם המציאות דהמ"ן אשר לצורך הנקודות ונתגלו הם ג"כ ע"י ההתשפטות המ"ה וב"ן הפרטיים הנז', כי כ"ז הנה הוא מהב' פעולות שנעשה בהתשפטות כנוז', הנה היה כל אותה המציאות דהמ"ן בהמ"ה וב"ן הפרטיים ג"כ רק בבחי' היצוניותם ובהמלכות שבהם. ואין כ"ז מעיקר מציאותם כלל, כי עיקר מציאותם הנה הוא שיצאו ונולדו מהע"ב וס"ג הכלליים להיות שורש עליון להאצילות העיקרי אשר גם לאחר התיקון. אלא שנתהווה ונעשה בהם ג"כ כל השורש להנקודות, כי הנקודות הם השרשים הראשונים לכל. ולכן נתהווה ונעשה ונתגלה בהם ג"כ השורש להנקודות שהם כל המ"ן הנז'. אבל עיקר מציאותם דהמ"ה וב"ן הפרטיים, הנה הוא להיות שורש עליון להאצילות העיקרי אשר גם לאחר התיקון, ולכן הוא כי כאשר נסתלקו וחזרו ועלו, הנה חזרו ועלו במקורם שהוא בהע"ב והס"ג הכלליים, ועומדים שם לעולם, ונעשו שם למציאות מ"ן על לאחר התיקון, להוציא ולהמציא בהאימא עצמה את כל המציאות דמהטבור ולמטה שבה, שהם המ"ה וב"ן הכלליים שבה. והם השמות דמ"ה וב"ן אשר לעיל סי' ט' אות ל"ה ול"ו, כי הם שורשי אור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא, שהוא כללות העסמ"ב אשר לקמן (סג ע"ד) סי' י"ג, שהם כולם כללות העסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה שמצד האימא שבא"ק וכמו שנתבאר שם. וכן הם שורשי אור התיקון דהב"ן אשר מצד האימא,

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שהוא כללות העסמ"ב אשר לעיל סי' י', שהם כולם כללות העסמ"ב דאור התיקון דהט"ר דב"ן שמצד האימא שבא"ק וכמו שמבואר לעיל סי' י'. כי העסמ"ב דסי' י"ג הם נובעים ויוצאים מהשם מ"ה דסי' ט' אות ל"ה, שהוא בחי' ז"א הכללי שבהאימא, והעסמ"ב דסי' י' הם נובעים ויוצאים מהשם ב"ן דסי' ט' אות ל"ו, שהיא בחי' נוקבא דז"א שבהאימא הכללי שבא"ק. והרי הו"ו המ"ה וב"ן דאות ל"ה ול"ו שבסי' ט' שורשי אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן שמצד האימא הכללי שבא"ק, והם, ר"ל אותן המ"ה וב"ן שבסי' ט', הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים הזו"ן הכלליים שבהאימא, והם נעשו ונולדו בהאימא רק כאשר הגיע עת התיקון ולצורך התיקון דוקא.

והנה היה לידתם מהע"ב וס"ג הכלליים שבה, שהם הע"ב וס"ג דסי' ט' אות ל"ג ל"ד, ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ל. כאשר שנסתלקו וחזרו ועלו כנוז', הנה נעשים שם למציאות מ"ן לעורר זיווגי עליונים לצורך הולדת אותן המ"ה וב"ן הכלליים שבסי' ט', שהם שורשי אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן שמצד האימא כנוז'. והרי עכ"פ הוא, כי הנה נעשו בעלייתן מהטבור ולמעלה למציאות מ"ן, כי הרי נשארו שם לסוד מ"ן עד עת התיקון. כי כאשר הגיע עת התיקון, הנה אז עלו למ"ן למעלה למעלה לצורך תולדות אור התיקון. אך בכל משך עת הנקודות, הנה עמדו שם למעלה מהטבור, ונעשו שם למציאות מ"ן על לעתיד. ור"ל כי בכל משך עת הנקודות, כל זמן שלא הגיע עת התיקון, לא נעשה עדיין פעולתן בעליית מ"ן, אלא שעמדו שם במציאות מ"ן על להבא. וכאשר הגיע עת התיקון, אז עלו למ"ן, ונולד מהם ע"י בהאימא הכללי המ"ה וב"ן הכלליים שבה, שהם המ"ה וב"ן שבסי' ט' אות ל"ה ל"ו, שהם שורשי אור התיקון, וכמו שיתבאר עיקר הדברים בזה למטה בסעי"ח ע"ש. וזהו שאמרנו כי נעשה בההסתלקות ג"כ ב' פעולות בענין המ"ן: אחד למציאות מ"ן, ואחד לעליית מ"ן. כי עליית מ"ן היה להנקודות, שהם רק מהחיצוניות והמלכיות שבהם. ומציאות המ"ן הנה זה הוא מאור העיקרי שבהם, והוא לצורך אור התיקון וכנוז'. ועליית המ"ן הנה נתגלה פעולתן תיכף בעת ההסתלקות, כי בזה הרי היה יציאת הנקודות שיצאו דרך העינים. והרי נתגלה פעולתן תיכף, אבל מה שנעשו למציאות מ"ן, הנה לא נתגלה פעולתן אלא רק כאשר הגיע עת התיקון, וכן נתגלה אז פעולתן ג"כ במה שנעשו לשורש עליון גם בהע"ב וס"ג הכלליים אשר הם למעלה מהטבור, אשר שם עלו בההסתלקות כנוז'. והנה עומדים שם לעולם לשורש עליון בא"ק לכל האצילות כולו תמיד וכנ"ל. והרי נתבאר לנו עכ"פ, כי נעשה ב' פעולות בההתפשטות, וב' פעולות בההסתלקות, ובכל א' הנה הוא פעולה אחת לצורך הנקודות ופעולה אחת לצורך התיקון.

ובדיוק הנה הו"ו הב' פעולות אשר בההתפשטות בבחי' הכנה להב' פעולות אשר בההסתלקות. כי בההסתלקות נעשה גמר פעולתן, כי הרי הפעולה אשר לצורך התיקון שנעשה בההתפשטות הנה הוא מה שנצטמצם ע"י ירידתם להעשות בהס"ג הכללי (כי אותה ההתפשטות הוא התפשטות הס"ג כנ"ל), שהוא בהא"ק עצמו בעיקרו אשר למעלה מהטבור שורש להאצילות. והרי כ"ז הוא רק בבחי' הכנה על להבא, ולא נשלם אותה הכוונה אלא רק בההסתלקות, כי כאשר נסתלק ועלה מהטבור ולמעלה ונשאר שם, הנה אז נשלם אותה הכוונה, כי עומד שם מעתה ולעולם להיות שורש עליון בא"ק להאצילות. והרי היה כל הפעולה אשר נעשה לזה בההתפשטות רק בבחי' הכנה לבד, ולא נעשה הגמר פעולה רק בההסתלקות. וכן הפעולה אשר נעשה בההתפשטות בכל המציאות דהמ"ן אשר להנקודות, הן במציאות הנקודה העצמותית הנ"ל, שיצא אז מן הכח אל המציאות, והן בהשתתפות האימא אשר לזה וכנ"ל, הרי כל מה שנעשה בזה ע"י ההתפשטות, הנה היה כ"ז אז רק בבחי' הכנה לבד. ולא נעשה פעולתן אלא רק בעת ההסתלקות, כי אז עלו למ"ן ויצאו דרך העינים. והרי היה גם כל הפעולה אשר לזה בההתפשטות ג"כ רק בבחי' הכנה לבד. והרי נמצא כי כל הב' פעולות שנעשו בההתפשטות, הנה היו רק בבחי' הכנה להב' פעולות שבההסתלקות. והאמת הוא כי הנה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

{סד ע"א} כל עיקר גילוי דההתפשטות כולו מאחר שהוא רק לפי שעה, הרי הוה כל עניינו וכל גילוי רק הכנה על מה שנעשה מזה בההסתלקות אשר שם הוא נשאר לעולם. וכן הוא כל עניני התפשטות והסתלקות הא' והב' אשר לכל עולם ועולם הנודע בדברינו, הנה הוה כל התפשטות א' הכנה וסיבה למה שנעשה באותו האור בההסתלקות הא', ושניהם הנה הם הכנה וסיבה לכל מה שנעשה בההתפשטות הב'. ושלתם הנה הם הכנה וסיבה לכל מה שנעשה אח"כ בהמציאות דההתפשטות הב' בההסתלקות הב', כי ההסתלקות הב' הנה היא התכלית לכל המציאות דההתפשטות הב', וכן יתגלה בו ויעשה אז ג"כ עילוי גדול, שהוא הכוונה התכליתית אשר גם לפעולת המציאות דההסתלקות הא' ובהעלם נורא גם לההתפשטות הא', והבן הדברים כי עתיקים הם.

[סעיף ד']

נתבאר במ"ה זו מציאותו שימוש ושרשו ומקומו, כי מציאותו הוא מב' בחי' א' המ"ה הפרטי שנולד מהעב, וס"ג הכללים שבהאימא שבא"ק, והוא עיקרו ופנימיותו, והב' הוא כלול באותו המ"ה בחי' המ"ן אשר לנקודות הן העצמות המ"ן והן ההשתתפות האימא בהם, וכל כלילות המ"ן היא רק בהחיצוניות דאותן המ"ה ובי"ן. שימוש נחלק לג' בחי' א' לצורך ההתפשטות הראשונה דאצילות ב' לצורך מ"ן דנקודות, ג' חזר ועלה אותו ההתפשטות ועלה להיות שור שלעיון והוא עומד שם במ"ן בקביעות. שימוש בג' זמנים א' א' בעת ההתפשטות הראשונה דאצילות, ב' בעת עולם הנקודות, ג' בעולם התיקון. שורשו הוא בב' בחי' פנימיותו הוא מהעב, וס"ג הכללים שבה, אך שורשו ומקורו הנעלם הוא בשם ב"ן דמו"ס דא"ק. ושורש זו במו"ס הוא חופף על עולם התיקון להרחיק ממנו כל מגע זר. ומקומו של מ"ה זו הוא בע"ב וס"ג שבא"ק מהטבור ולמטה.

ונחזור להענין, כי הנה נתבאר לנו מכל דברינו הנ"ל מה שנוגע להמ"ה דענינינו בענין מציאותו ושימוש ושרשו ומקומו. כי מציאותו, הנה הוא משני בחי', כי הוא עם הב"ן אשר לקמן אות מ"ד הנה הם המ"ה ובי"ן הפרטיים שנולדו ויצאו מהע"ב וס"ג הכלליים שבהאימא הכללי שבא"ק, והוא בחי' אחד, והוא עיקרו ופנימיותו. והבחי' השנית, הוא כי הנה כלול ג"כ אותן המ"ה ובי"ן כל מציאות המ"ן אשר להנקודות, הן הנקודה העצמותית שבהם, והן השתתפות האימא שהשתתף בהם מתמצית גופה ונפשה כנ"ל. אמנם כלילות המ"ן הנה היה רק בהחיצוניות והמלכיות דאותן המ"ה ובי"ן. ועכ"פ הוא, כי המציאות דהמ"ה דענינינו, הנה הוא כלול משני בחי': אחד, מה שהוא עיקרי בו. ואחד, מה שכלול בו מהנוגע להנקודות ג"כ.

וישימוש, הנה הוא לג' בחי': אחד, הוא לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, כי על זה הנה היה עיקר יציאתו והתפשטותו כנ"ל סעי' א' ב'. שנית, לצורך המ"ן דהנקודות שהיה כלול בו ג"כ כנו'. שלישית, כי הרי אותו ההתפשטות הנה אמרנו כי הוא חזר ועלה למעלה ונשאר שם להיות לשורש עליון תמיד לכל האצילות כולו לעולם, וכן הוא עומד שם לסוד מ"ן לעולם, להמשיך ולחדש את אור התיקון דמעשה בראשית בכל יום תמיד. והרי הוה שימוש לג' בחי': לההתפשטות הא' דלהאצילות, ולהמ"ן דהנקודות, ולצורך אור התיקון. והיה שימוש בג' זמנים, וראה ג' עולמות: עת ההתפשטות הא' דלהאצילות, שאז היה מאיר ומשמש שלישית הס"ג. ואח"כ הנה היה משמש ג"כ בעולם הנקודות וכנ"ל סעיף א' סמוך לסופו. וכן אח"כ הנה הוא משמש לעולם תמיד לאור התיקון כנו'. והרי נעשה שימוש בג' זמנים וראה ג' עולמות.

ושורשו הנה הוא ג"כ בשניים, כי עיקרו ופנימיותו הרי הוא מהפנימיות דהע"ב והס"ג הכלליים שבהאימא הכללי שבהא"ק. אך כללות המ"ן דהנקודות הכלולים בו, הנה הם מהחיצוניות והמלכיות דהאימא. והרי הוה שורשו בהע"ב וס"ג הכלליים שבה, וכן בהחיצוניות דכל קומתה כולה. אך שורשו ומקורו הנעלם, הנה הוא בהשם ב"ן דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ד', כי שם הוא שורש האימא שבא"ק. וכל תולדותיה ואורותיה המתפשטים ומתגלים ממנה תמיד, הנה הוא הכל משפעת אור הב"ן דהמ"ס המשפיע לזה בהשם ע"ב דלעיל סי' ט' אות ל"ג, שהוא שורש האימא שבהנקודות וכנ"ל שם. ומאותו הע"ב דאות ל"ג, הנה נעשה ונמשך האימא שבא"ק שהיא הס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד עם

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כל תולדותיה ואורותיה המתגלים ומתפשטים ממנה. והרי הנה הבין דהמ"ס השורש והמקור להאימא ולכל הנמשך ממנה. אמנם כל מה שהוא מהמ"ס, הרי הוא נעלם מאד, כי הוא מוחא סתימאה, וכל גילוי הוא ע"י העקודים. ומה שנוגע להאימא הוא ע"י הע"ב שבס"ט וכן, כי הוא שורש האימא, ר"ל שרשה שבהעקודים. ועכ"פ הוא כי שורש המ"ה דענינינו הנה שרשו בהעקודים הוא השם ע"ב שבס"ט, ושורשו הנעלם שבהמ"ס דא"ק הוא השם ב"ן שבס"ט א' אות ד'.

ומקומו דאותו המ"ה דענינינו, הנה החלק דהמציאות שבו אשר היה משמש לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, הנה הוא חזר למקורו שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים עצמן שבהאימא, ועומד שם בפנימיותן לעולם. והוא שם בסוד מ"ן לעורר זווני עליונים, (סד ע"ב) להמשיך את אור התיקון שמצד האימא שהם המ"ה וב"ן אשר בס"ט א' אות ל"ה ול"ו. וכן אותו המ"ה הנה הוא השורש לאור התיקון לעולם, והוא חופף ומרחף עליו תמיד, להרחיק ממנו כל מגע זר שלא יהנה ממנו אלא הראוי אליו, ע"ד שכתוב (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל, ואמרו רז"ל (חגיגה יב ע"א) כי עמד ונגזו שלא ישתמש בו אלא הראוי אליו, ע' דברינו בספר הדעה ח"ב דרוש ד' ענף ט"ו סי' ג' ע"ש. כי משום שאותו השורש הנה הוא מהע"ב וס"ג שהם דוחין את החיצונים⁴³⁹, לכן הוא עומד על אור התיקון למגן ומחסה להרחיק ממנו כל מי שאינו כדאי להשתמש בו. והרי נמצא כי מקומו דאותו חלק המציאות שהשתמש לצורך ההתפשטות הא' אשר מהמ"ה דענינינו אחר הסתלקותו, הנה הוא כי הוא עומד תמיד בהע"ב ס"ג הכלליים דהאימא שבא"ק בהנה"י שבהם לבחי' מ"ן לחדש את אור התיקון תמיד בתוספות אור וברכה. וכן הוא ג"כ, כי הוא עומד לסוכת שלום תמיד על אור התיקון להרחיק ממנו כל מגע זר, כי הוא עצמו הנה הוא עומד לעולם בשליטת הס"ג⁴⁴⁰ אשר ממנו נכוו כל החיצונים, ועומד ומרחף לעולם על אור התיקון האור דשליטת הס"ג.

אמנם כ"ז הנה הוא בחלק המציאות העיקרי דהמ"ה דענינינו, אשר היה משמש לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות שהוא עצמותו ופנימיותו ועיקרו. אך חלק המציאות שבו שהוא כללות המ"ן אשר לכל הנקודות דהעגולים דהאימא שבהא"ק, אשר היה נכלל ג"כ באותו ההתפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים בחיצוניותם, והוא מהחיצוניות והמלכיות דהאימא וכן. הנה כאשר עלו הם ג"כ בעת ההסתלקות, והיה משמש להם אותו ההסתלקות לעליית המ"ן אשר להנקודות וכן, הנה אותן האורות אשר היו בהם מההשתתפות האימא שהשתתף בהם ליתן חלק בהם מתמצית נופה ונפשה שבהחיצוניות והמלכיות שבה, הנה כאשר עלו למ"ן בהגיעם מהטבור ולמעלה, הנה חזר ונשאר עיקרם בהאימא עצמה במקום שיצאו משם, ושם נשאר עקרם שהוא שרשם והענפים שבהם, הם אשר יצאו לחוץ דרך העינים וכמ"ש הרב במבו"ש (שע"ב ח"א פ"ב ושם ח"ב פ"ג), כי מה שיצאו לחוץ דרך העינים ועמדו מהטבור ולמטה מבחוץ, והם הנקודות דהעגולים, הנה הם רק בחי' הענפים, אבל עיקרם הנה הם חזרו ועלו בהאימא עצמה ועמדו שם כל משך זמן דעולם הנקודות, להיות שורש להנקודות להאיר עליהם בכל האפשרי, שיהא כל הנהגתם ג"כ הן במלכותם והן במיתתם ושבירתם שיצא ונעשה עי"ז כל עולם התוהו, יהיה הכל תמיד ע"פ השגחתו ורצונו ית"ש בלי הפסק רגע אחת ח"ו. ועל זה הנה נשאר שורשם בפנים במקום שמשם יצאו, כדי שיהיו אחוזים ואחודים למעלה תמיד.

[סעיף ה']

⁴³⁹ ע"ח שער לאה ורחל פ"ז ובשער יעקב ולאה פ"ב.
⁴⁴⁰ לגבי שליטת הס"ג ושליטת המ"ה ע"י כלל טו ענף ז אות ז.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בעת התיקון התייחד השורש דהנקודות הנשאר מבפנים עם שורש דאור התיקון, ונהפך אותו שורש לנקודות להיות שורש לאורות התיקון.

בתוך אורות התיקון יש סה"כ י' מיני אורות פרטיים ה' מצד אימא: אורות דמלכי עגולים שמתו והס"ג והמ"ה דחיצוניות דב"ן דב"ן דמ"ו, וכן המ"ה וב"ן דב"ן דב"ן דמ"ה דמו"ס, וכולם התייחדו בעליית אימא עצמה שהיא הס"ג דב"ן דמו"ס, וה' מצד אבא, והם אורות המלכי יושר, והמ"ה וב"ן דחיצוניות דב"ן דב"ן דמו"ס והס"ג ומ"ה דמ"ה דמו"ס, וכולם התאחדו יחד באבא שהוא הס"ג דמ"ה דמו"ס, וגם התייחדו עיקר האבא עם עיקר האמא, דהיינו הס"ג דמ"ה וב"ן דמו"ס. והם עלו בשרשי האו"א אשר בעקודים והוא בשמות ע"ב דמ"ה דמו"ס וע"ב דס"ג דמו"ס, ואחר יחוד זה עלו עו דיותר במר"ס דא"ק עצמו, ונעשה יחוד עליון במוחין פנימיים דא"ק ונולד עי"ז אור המקיף דמ"ה המאיר דרך המצח, ונאצל ממנו עיקר אור התיקון שהוא הסוד המתקלא והמ"ה הפנימי.

אמנם כאשר הגיע עת התיקון, הנה התייחד אותו השורש דהנקודות הנשאר מבפנים, הנה התייחד גם הוא עם השורש דאור התיקון שהוא חלק המציאות העיקרי דהמ"ה וב"ן הפרטיים אשר השתמשו בתחילה לצורך ההתפשטות הא'. ואח"כ חזרו ועלו למקורם לסוד מ"ן ולשורש לאור התיקון כנ"ל. ואמרנו כי באותו ההתפשטות, הנה היה כלול מתחילה ג"כ החלקי אור דהאימא אשר השתתפה את עצמה בהם לחלקי המ"ן אשר להנקודות. ונפרש אח"כ אותו החלק להמ"ן דהנקודות, אך בעת עלייתם, הנה חזר אותו החלק ונכנס בהאימא להיות שורש להנקודות בכל משך זמן דעולם הנקודות וכנ"ל. אמנם כאשר הגיע עת התיקון, הנה חזר אותו החלק ג"כ להתייחד ולהכלל בהמ"ה וב"ן הפרטיים אשר נעשו אחר הסתלקותם לשורש אור התיקון, ונתייחד ונכלל עמהם אותו החלק ג"כ להעשות גם הוא מעתה עמהם יחד לשורש לאור התיקון. ומה שהיה מתחילה לשורש הנקודות, הנה נעשה מעתה הוא עצמו ג"כ לשורש לאור התיקון שיתוקנו הנקודות על ידו. והיינו כי כאשר הגיע עת התיקון, הנה עלו אז האורות דהמלכים שמתו אשר נשארו האורות למעלה במקום האצילות (סד ע"ג) וכמ"ש בשבירת הכלים (פרק ג), הנה כאשר הגיע עת התיקון, הנה עלו אז האורות למעלה בהאימא שבא"ק, והיה עלייתם בחלקי האור דהאימא שהשתתף בהם בתחילה, והם עלו אח"כ למעלה ונשארו שם כנז, והיו כלולים שם עם אור הס"ג דלעיל אות מ"ב. והנה עלו כולם יחד, בעיקר האימא עצמה, שהוא השם ס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד, ונתייחדו שם עם האורות העקריים דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', שהם ג"כ רק מהאימא עצמה מהע"ב והס"ג הכלליים שבה אשר עלו בה גם הם לשורש אור התיקון ולסוד מ"ן לאור התיקון וכנ"ל. והנה התייחדו הם כולם יחד עם כל האורות שכנגדם, אשר גם בהמלכי יושר שמהאבא שבא"ק, והנה הם השם מ"ה וס"ג אשר בסי' ה' אות ל"א ואות ל', שהתייחדו הם ג"כ לצורך התיקון בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבאבא אשר בסי' ו' אות כ"ג ואות כ"ד, ע"ש.

והנה הם בסך הכל עשרה מיני אורות פרטיים, ה' מצד אימא: היינו האורות דהמלכי עגולים שמתו, והס"ג והמ"ה דאות מ"ב מ"ג דענינינו, והמ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ל בענינינו. ואלו הה' דמצד אימא התייחדו ועלו כולם יחד בבחי' עליית מ"ן בעיקר האימא עצמה שהיא השם ס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד, וכן הם כנגדם ה' אורות ג"כ עד"ז בהמלכי יושר שהם מצד האבא שבא"ק. והיינו האורות דהמלכי יושר שמתו, והס"ג ומ"ה שבסי' ה' אות ל' ול"א, שהם ג"כ מההשתתפות האבא אשר בהמלכי יושר, ע"ד השתתפות הנ"ל דהאימא בהמלכי עגולים, והמ"ה וב"ן הפרטיים אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד. ואלו הה' דהאבא התייחדו ועלו ג"כ כולם יחד בבחי' עליית מ"ן בעיקר האבא עצמו, שהוא השם ס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ד ונ"ב. וכן התייחדו אלו הב' שמות ס"ג דסי' ו' ודסי' ט', שהם עיקרן דאו"א, הנה התייחדו הם זב"ז לצורך התיקון ביחוד עצום, ועלו בהם כל עשרה מיני אורות הנז', והתייחדו שם זב"ז כל א' בבת זוגיה, כל אור שממלכי יושר שמצד אבא עם כל אור שכנגדו מהמלכי עגולים שמצד האימא. ומשם הנה עלו למ"ן להמוחין דאו"א. ומשם הנה עלו עוד בשרשי האו"א אשר בעקודים, והוא בהשמות ע"ב שבסי' ו' אות כ"א ושבסי' ט' אות ל"ג, אחר שנתייחדו גם הם זב"ז ונעשים לאחד.

ומשם הנה עלו כלם בסוד מ"ן להמ"ס דא"ק, ונעשה עי"ז היחוד עלאה בהמוחין פנימיים דא"ק, ונולד עי"ז האור המקיף דהמ"ה, והוא האור שהאיר דרך המצח מבחוץ.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והאיר הוא בבחי' אור מקיף אשר מאורו נכוו החיצונים, ולכן הנה נבררו על ידו מהניצוצין והשברי כלים את הצורך להתיקון דמעשה בראשית. ועלו גם הם למ"ן ע"ד הסדר הנז' בהאורות, ובכל עליית מ"ן הנה נתעורר ונתחדש היחוד לעילא כנודע. וכן הנה נעשה כאן, כי הנה נתחדש ונעשה ע"י עליית המ"ן דהניצוצין והשברי כלים ג"כ היחוד עלאה דהמוחין פנימיים דא"ק ע"ד הנ"ל בהאורות. והנה נאצל ע"י מהאור הראשון, שהוא הרעוא דרעוין המאיר דרך המצת⁴⁴¹, שהוא בבחי' אור מקיף כנז', הנה נאצל ממנו ע"י הגילוי אור שנתחדש מהיחוד דהמוחין פנימיים הנז', הנה נאצל ממנו אור המ"ה דהתיקון, והוא אור המ"ה הפנימי סוד המתקלא, שהוא או"ר, ר"ז⁴⁴², מרזא דאור א"ס, והוא תולדות אור מהרעוא דרעוין שנתגלה דרך המצת, כי נאצל ממנו אור דוגמתו, והוא אור המ"ה הפנימי וכמו שכתבנו לעיל כלל ח"י ענ"ח אות ב' ג' ד'. והנה הוא אור הדעת עלאה, שם מלא יהו"ה אלהי"ם⁴⁴³, הו"ג (כמ"ש בב"ר פ"ב ס' טו, וכן בפסיקתא רבתי פ"סקא מ) כי הויה הוא חסד אלהי"ם הוא דין, ושניהם יחד ובפרט כשהם משולבים, הוא רחמים שהוא דינים נמתקים, חסד ודין כלולים זב"ו. והנה הוא אור המ"ה דהתיקון והוא הויה דאלפי"ן שמשפרו מ"ה, ובמילואו שהוא מ"ם ה"א מספרו פ"ו שהוא המספר דאלהי"ם (תיקו"ז עט ע"ב).

ועכ"פ הוא כי הויה אלהי"ם הוא חד"ר, והוא הרזא דמתקלא ימין ושמאל ומכריע, ועליו נאמר (בראשית ב ד) ביום עשות הויה אלהי"ם ארץ ושמים, כי הוא אור הדעת עלאה, אור התיקון אשר בו נברא העולם. והנה הוא תולדות דאור המצת הרעוא דרעוין הנז', והוא אור המ"ה הפנימי, (סד ע"ד) כי הוא היה נמשך דרך פנימיות כל הפרצופים שבא"ק בסוד אור מים רקיע וק"ב, והוא מרומז במה שנאמר (בראשית א ג) ויאמר אלהים יהי אור, כי ויאמר הוא אותיות אמ"ר, אור מים רקיע, והו"י דויאמר עם מלת אלהי"ם הוא גימט' ק"ב, והם ק' ברכאן, ועם הב' שמות דהויה אלהי"ם הנז' הוא ק"ב וע' בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ה). והק' שורשו הוא מהשם ס"ג, ומילויי שהוא ל"ו כנודע בכוננות הברכות (שעה"כ ב ע"ד), והא' דמילוי וא"ו דס"ג הנה הוא הא' דאהי"ה, וממנו הוא השם מ"ה כמ"ש שם (שער מ"ד ומ"ן דרוש ה) ובכ"מ. והנה נמשך בהמ"ה הא' דאהי"ה בפנימיותו ובאמצעיתו, ונעשה המ"ה למא"ה. כי הנה מאירים בו הס' מ' דאפרסמו⁴⁴⁴, סוד בינה ותבונה, ונשלם בהם ע"י במאה מפתחין דברכאן כמ"ש בפ' תרומה (קכו רע"ב) ובספרי תורה (פ' לך לך דף עו ע"ב).

[סעיף ו']

והוא סוד מאמרם מה ה' אלקיך שואל מעמך א"ת מה אלא מאה שהא' הוא שורש המ"ה. והתיקון מרומז בדווקא בברכות שכל ברכה הוא תופסת ורביוי אור הנמשך מאור א"ס והכל דרך המו"ס, שכל אמירת ברוך אתה ה' הוא קיום והעמדת גילוי אור קדושתו ית' שנתגלה באותו השפע. אמנם יש ב' מיני ברכות א' חידוש שהוא מלמטה למעלה בדרך אור חוזר, וא' מלמעלה למטה והוא דרך קיום והעמדה. והיינו כאשר הברכה נאמרה דרך תפילה כמו יהיה שם ה' מבורך או יהא שמייה רבא מברך הכוונה ע"ד חידוש שיתחדש גילוי אור קדושתו ית' בתוספת רביוי תמיד מיום ליום עד שיבא משיח וימלא כבוד את העולם, והכל על ידי תפילתו. אבל כל ברכה שנאמרה בלשון ברוך אתה ה', הוראת לשון ברוך הוא שהוא ברוך מעצמו כי נמשך ונעשה כל ענין הברכה שהוא תופסת ריבוי גילוי אור ממנו א"ס נעשה עכ"ז מעצמו ית' והו אתולדת האור התיקון דמעשה בראשית, וזה מתגלה בכל יום תמיד באור קדושתו.

⁴⁴¹ עי' בהגר"א בספד"צ ו ע"ב ד"ה רעוא דרעוין.

⁴⁴² עי' זהר ח"א קמ ע"א.

⁴⁴³ שם מלא (וכן הוא בבראשית רבה פ"ג ס' ג) ובשם שמא שלים וכמ"ש בפ' בראשית (דף כ ע"א) ובפ' פקודי (רסב ע"א) שם מלא הויה אלהים שם דא איהו שלם בכל אינון היכלין בכל אינון נהורין עלאין למהוי כלהו חד

תרגום: שם מלא הויה אלהים, שם זה הוא שלם בכל אותם היכלות בכל אותן אורות עליונים להיות הכל אחד.

⁴⁴⁴ עי' ע"ח בשער הזווגים פ' ד' ה'.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והמצוה שלנו בברכות הוא אינו לסיבת יציאתן ממקורן אלא להתמיד יציאתן ולהתמיד גילויים, והוא שיתוף שלנו במעשי בראשית. והוא ענין ק' ברכות. וכל הנ"ל בנוי על גר"א בס"י.

ההבדל בין אלו ב' מיני ברכות הוא כי ברכה של ממש הלמעלה מותר ומצוה לאומרם בכל עת כגון ה' ית' שמו, אבל כל הברכות אשר הם מלמעלה למטה הוא בלשון ברוך אתה ואסור לאמרם בשם ומלכות אלא רק על גילויית העומדים לפנינו במציאותם.

לפי זה מובן למה הברכה מתחילה בלשון נוכח וסופו בלשון נסתר, כי הרי התפילה הוא תמיד בלשון נוכח, ותרצה כי כל ברכה ההכרח לסיים ולומר בלשון נסתר דווקא על פי מה שאמרנו כי הוראת ברוך הוא על ידי עצמו, אותה הנהירו הוא שורש ומקור לכל גילוי ומשם הוא מתברך ומתגלה ואת האור הזה מעלים לייחדו במקורו אשר משם הוא נבע כדי להתמיד ולקיים ברכתו וגילוי, אבל הברכה הוא למעשה מעצמו ולכן חוזרים תיכף בלשון נסתר.

אבל תפילה הם כולם לנוכח כי הם כולם בדרך הויה ותהילה ושבח על כל אותן הגילויים אשר התגלה לנו וזה ממש למעלה הוא ג"כ כדי לקיים אורו וגילוי ית', ותחילת כל ברכה היא לנוכח מאחר שסיבת הברכה היא אך ורק אם יש דבר לפנינו שאפשר לברך עליו.

לפי הנ"ל מובן מעלת עניית אמן כי בעניית אמן נעשה ב' תיקונים א' מלמעלה למטה וא' מלמטה למעלה, כי מילת אמן כולל ב' כוונות א' על קיום ואמת, ויש עוד כוונה שהוא בקשה הלאי שיתקיים.

לפי זה כל עניית אמן הוא רק על מילת ברוך אבל לא על ההדואה והשבח הנאמר בסוף הברכה.

והוא סוד מאמרם ז"ל (מנחות מג ע"ב) חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום,

שנאמר ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך, ופי' רש"י שם, "מה" קרי ביה "מאה"

[והוא ממדרש תנחומא פ' קרח (ס"י יב)]. והוא ע"פ סוד הנז', כי השם מ"ה שהוא אור

התיקון אשר בו נברא העולם, הנה היה תיקונו ע"י הק' ברכאן שנמשך בו מהס"מ

דאפרסמון, והוא ע"י הא' דאחי"ה שנמשך בהמ"ה מהא' דהוא"ו דמילוי ס"ג, ונעשה המ"ה

למאה. ולכן חייב אדם לברך מא"ה ברכות בכל יום, כדי להעמיד ולקיים את גילויים

תמיד, כי בהם נברא העולם, ובהם מתקיים העולם. וכן הוא ג"כ בכל נשמה ונשמה, כאשר

הגיע עת ירידתה בעוה"ז, הנה נמסר לה מאה מפתחין דברכאן דכל יומא, שתהא נזהר

בהם לקיים אותם ולהאיר אותם תמיד וכמ"ש בסתרי תורה (ר"פ לך לך ע"ב) הנז'. כי

אורם וגילויים הנה הוא אור שכינתו ית"ש, השוכן בכל העולם כולו בסוד נשמה לנשמה⁴⁴⁵,

אשר בו מתקיים כל המציאות כולו, והוא הכל מאור התיקון דהמ"ה אשר בו נברא העולם.

וענין יחס הברכות לאור התיקון, הנה הוא פשוט, כי ענין כל ברכה הנה הוא על

תוספות וריבוי אור ושפע הנובע ונמשך מרזא דאור א"ס ע"י מבעין דנפקין ממ"ס מאור

התיקון דמעשה בראשית הנתגלה בו, ומאז ולהלאה הנה מתגלה בהמ"ס אור היחוד דאור

א"ס להשפיע בו, וממנו שפעת אורו ית"ש, כל הצורך לההתהוות והקיום וההנהגה דכל

המציאות כולו תמיד בכלל ובפרט ובפרטי פרטות. ועל זה הנה הוא כל הברכות כולן, כי

באמירת האדם כל ברכה ואומר "ברוך אתה ה' וכו'", הנה באמירתו למטה, הנה גורם

למעלה קיום והעמדה לגילוי אור קדושתו ית"ש שנתגלה באותו השפע אשר לאותו הענין

שמברך עליו, והוא ע"ד הכתוב (תהלים סח לה) תנו עוז לאלהים, וכמ"ש בזה"ק (פ' בא

לב ע"ב) ובכ"מ, וכנודע בסוד העבודה צורך גבוה⁴⁴⁶.

והנה ישנם ב' מיני ברכות: אחד, ע"ד חידוש, והוא מלמטה למעלה. ואחר, ע"ד

קיום והעמדה, והוא מלמעלה למטה⁴⁴⁷. כי כאשר נאמר הברכה בדרך תפילה, כגון יהי

⁴⁴⁵ עי' לעיל הערה 276.

⁴⁴⁶ לא מצאתי ענין זה במאמרי חז"ל, ועי' הקדו"ש ז ע"ב שלשונו ע"ז 'כנודע מכמה ספרי קדושי

עליון'.

⁴⁴⁷ עי' זהר עקב רעא ע"א: רזא דרזין לאינון דידיעי חכמתא דמאריהון למנדע רזא דברכאן בפקודי

אורייתא ובכל הנאין וכסופין דהאי עלמא לארקא ברכאן מעילא לתתא כד (ס"א בר) ברכאן

דצלותא דאינון תקונא דמאריהון מתתא לעילא ומעילא לתתא ברכאן דלאו אינון בצלותא סלקין

מתתא לעילא עד דמטו גו נהורא דלא נהיר ומתערי (לעילא) בתוקפא לההוא נהורא דלא נהיר

בההיא ברכה וסלקא אתערו לעילא עד דמטו לכרסייא עלאה מקורא דכל חיין כדין נפקו מההוא

מקורא עלאה ברכאן אחרנין ואערעו אלין באלין ונשקי אלין לאלין ואתאן ושריין לריש צדיק

לארקא לתתא וכד נחתין אתברכין אבהן ובנין וכל שרגין דלהון

תרגום: סוד הסודות לאותם שיודעים חכמת רבונם לדעת את סוד הברכות במצוות התורה ובכל

הנאות והכסופים של העולם הזה להוריק ברכות מלמעלה למטה. כאשר (פרט/חויץ) ברכות

התפלה שהן תקון של רבונם מלמעלה למטה ומלמעלה למטה הברכות שאינן בתפלה עולות

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שם יהו"ה מבורך כו', יהא שמיה רבא מברך כו', הנה הכוונה הוא ע"ד חידוש שיתחדש גילוי אור קדושתו ית"ש בתוספות ריבוי תמיד מיום ליום, עד שיהא כבודו מלא עולם, שיאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלהי ישראל מלך אין עוד מלבדו ואפס זולתו. והנה בזה הנה נמשך גילוי כבוד קדושתו ית"ש מלמטה למעלה, והוא ע"י תפילתינו שאנו מתפללים על זה תמיד. אמנם הנה כל הברכות כולן אשר הם בלשון ברוך אתה ה', והוראת לשון ברוך הוא שהוא ברוך מעצמו, כי הנה נמשך ונעשה כל ענין הברכה שהוא תוספות ריבוי גילוי אור קדושתו ית"ש מנביעו דמבויעין דמ"ס דנפקין מרזא דאור א"ס כנו'. והנה נעשה כ"ז מעצמו ית"ש, והוא מאור התיקון דמעשה בראשית שהיה בהגילוי דאור הגנוז, ובטובו אשר הוא מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית. הנה מתגלה בזה בכל יום תמיד באור קדושתו ית"ש ברצונו ובפעולותיו אשר (סה ע"א) בכל סדרי העולם כולו ובהנהגתה תמיד, שהם כולם מהנביעו דמ"ס דנביע תדיר⁴⁴⁸ ממבויעין דנפקין מא"ס. והרי מתרבה בהמ"ס, וניתוסף תמיד הנביעו דאור א"ס, ונמשך ויוצא ממנו ע"י המבויעין דנפקין מיניה תמיד בכל הנצרך לסדרי העולם כולו והנהגתה, להיותם נובעים תמיד בלי הפסק. ונעשה כ"ז מעצמו ית"ש, וכמו שיסדו (ברכת ק"ש) המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית. ועל זה הנה הוא כל הברכות כולן על גילוי אור קדושתו ית"ש המתרבה וניתוסף בכל יום בכלל ובפרט, לצורך כל ענין ולמציאות כל דבר. אך עכ"פ הוא, כי נעשית כל ברכה שהוא התוספות וריבוי וגילוי אור קדושתו ית"ש אשר לזה, הנה נעשה כ"ז ממנו עצמו ית"ש. וכן הוא הוראת לשון "ברוך אתה ה' כו" שהוא ברוך מעצמו, והוא מלמעלה למטה. כי הרי כל גילוי רצונו ופעולתו ית"ש אשר למטה הוא נמשך מברכתו אשר לזה, שהוא תוספות וריבוי אור קדושתו ית"ש, הנתגלה וניתוסף למעלה מעצמו ית"ש להנביע ולהשפיע תדיר. וכל החיוב והמצוה אשר עלינו באמירת כל הברכות כולן הוא אינו לסיבת חידוש יציאתן ממקורן⁴⁴⁹, אלא להתמיד יציאתן ולהתמיד גילויים ופעולתם גילויים למעלה ופעולתם למטה, והוא רק בכח"י קיומם והעמדתם. וגם זה הנה הוא ג"כ רק ע"י שקדשנו במצוותיו וצונו על זה, וע"ד הכתוב (תהלים סח לה) תנו עוז לאלהים. והוא מגודל חסדו וטובו ית"ש הבוחר בעמו ישראל באהבה, ויסד אותם להיותם שותף עמו במעשי בראשית, וכמ"ש ישעיה (נא טז) ואשים דברי בפיך, לנטוע שמים וליסד ארץ⁴⁵⁰. והוא מסוד ברית

מלמטה למעלה עד שמגיעות לתוך האור שלא מאיר ומתעוררים (למעלה) בתוקף לאותו האור שלא מאיר באותה הברכה ועולה התעוררות למעלה עד שמגיעים לכסא העליון מקור כל החיים ואז יוצאות מאותו המקור העליון ברכות אחרות ופוגשות אלה באלה ונושקות אלה לאלה ובאות ושורות על ראש הצדיק להריק למטה וכשירדות מתברכים האבות והבנים וכל נרותיהם. ומאמרי רשב"י שם וז"ל: דע כי אין ברוך שבתפלה דומה לברוך שבברכת הנהנין והמצות כי ברוך שבתפלה הוא מלמטה למעלה וכו' אמנם בברוך שבברכת הנהנין ובברכת המצות הוא מלמעלה למטה כי תכף בעלות ברכת האדם בכונה למקום המלכות ירד שפע מעולם הנעלם למטה וכו'.⁴⁴⁸ עי' תז"ח יט ע"ב, אליו אנון דאתכסין בקלא פנימאה ובקלא דאשתמע ובמלולא ואליו אנון תחומא לאליו אליו משנין לכתרא קדמאה דהוה בסתימו וכד אתפשט מטאת לחד מאליו ואשתני ואתעביד רוח' דלא שכיך לעלמין ונביעו תדיר.

תרגום: ואלה הם שהתכסו בקול הפנימי ובקול שנשמע ובדבור ואלו הם תחום לאלו אלו משנים לכתר הראשון שהיה בסתר וכשמתפשטת מגיעה לאחד מאלו ומשתנה ונעשית רוח שלא שוכנת לעולמים ותמיד נובעת.

בהגר"א: ואתעביד רוח דלא כו' - הוא הבל הפה דנפיק מגרון תמיד אף שלא בעת הקול והדיבור והוא דרגא של בינה נהר דנגיד ונפיק תדיר ולא פסיק משא"כ בזו"נ כידוע ולכן אין העולם מתקיים אלא על הבל תינוקות של בית רבן שהן נו"ה כמ"ש וכל בניך למודי ה' כמ"ש בז"ח (לד ע"ד), ונביאים מבינה ירכתי צפון כרובים זהב שבינה עליהן אתפשטת לכן אין העולם כו'.

כאן מוזכר בין הולא מ"ס*##

⁴⁴⁹ צ"ע אם כוונתו לומר בעומק שזה שייך להתפשטות הראשונה????

⁴⁵⁰ ז"ל הפסוק ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתך לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה:

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אבות וישראל⁴⁵¹, שהוא מהנהגתו הנעלמה ית"ש. ויסד אותם להיות שותף עמו להעמיד על ידיהם כל גילויי ית"ש, ולהאיר על ידיהם בכל שמותיו ית"ש, אשר בהם נבראו שמים וארץ וכל צבאם, ובגילויים ואורם הנה הוא כל פעולותיו וכל הנהגתו תמיד. והנה מתקיים כל אותן הגילויים ואורם רק על ידי ישראל, דאילולא הם היה חוזר כל הגילויים והשמות למקורן שבא"ס, והיה מתבטל המציאות כולו כרגע, וכמ"ש בספרי ברכה (סי' ה) בפסוק (דברים לג ה) ויהי בישרון מלך, וכן במדרש שמואל (פרשה ה) בפסוק (א' ב ח) כי לה' מצוקי ארץ, וכנ"ל בהקדמה אות י"ב.

וזהו ג"כ ענין החיוב המאה ברכות בכל יום, אשר כולם הם על גילויי ית"ש אשר בסדרי בראשית ותהלוכותיהם אשר בסדרי העולם תמיד לצורך קיומם והעמידתם, ונאמר כל ברכה בלשון ברוך, שהוראתו הוא שהוא ברוך מעצמו, כי הם כולם על אורו וגילויי ית"ש המאיר וניתוסף כל יום על יום, ונמשכין ממקורן שבא"ס נחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, ע"ד בריאת העולם שהיה מעצמו ובחסדו וטובו. והנה מתקיים ונעשה חידוש טובו אשר בכל זה רק ע"י אמירת המאה ברכות שבכל יום.

והנה יסוד כל דברינו בזה הוא מדברי הגר"א בספר יצירה (פרק א משנה ט) שאמרו שם, עשר ספ"י בלימה, אחת (ספ"י ראשונה שהיא עתיקא קדישא, רישא תניינא מהג' רישין שבא"ס⁴⁵² שנקרא בשם אוירא ובשם אין⁴⁵³, הוא) רוח אלהים חיים ברוך ומבורך שמו של חי העולמים. וכתב הגר"א זה לשונו: ברוך הוא על ידי עצמו, והוא מלמעלה למטה, ומבורך ע"י הצדיקים ממטה למעלה⁴⁵⁴, עכ"ל עיי"ש. והוא ע"פ מה שאמרנו, כי הברכות הנה הם מיוסדים בשני לשונות: אחד, בלשון ברוך אתה, והוראתו הוא שהוא ברוך מעצמו, והם כל גילויי הנמשכים ונובעים מאור א"ס תמיד בכל סדרי מעשי בראשית במציאותם והנהגתם, והם מלמעלה למטה ומעצמו ית"ש. ועליהם הוא כל המאה ברכות אשר הם כולם בלשון ברוך אתה. ותועלת אמירתנו, הנה הוא כדי לקיים ולהתמיד את אורם וגילויים תמיד, כי קיום גילויים הוא רק ע"י ישראל כנו'. והשני, הוא בלשון תפילה, יהי שם ה' מבורך, ור"ל שיתחדש ויתרבה גילוי אורו ית"ש עוד ביותר וביותר בתוספות מרובה על העיקר, והוא נעשה ע"י תפילות הצדיקים וע"י המעשים טובים בהתורה והמצוה, והרי הוא ממטה למעלה. (סה ע"ב)

ועי' זהר

(2-4) זוהר חלק א דף ה/א

שמים חדשים וארץ חדשה, הה"ד ובצל ידי כסיתך לנטוע שמים וליסוד ארץ. מכאן דכל מלה דסתים מעינא סלקא לתועלתא עלאה, הה"ד (שם) ובצל ידי כסיתך, ואמאי אתחפי ואתכסי מעינא, בגין לתועלתא עלאה, הה"ד לנטוע שמים וליסוד ארץ, כמה דאתמר. ולאמר לציון עמי אתה, ולאמר לאינון תרעין ומלין דמצויינין אלין על אלין, עמי אתה, אל תקרי עמי אתה, אלא עמי אתה, למהוי שותפא עמי

תרגום: מכאן שכל דיבור שסתום מן העין עולה לתועלת עליונה. זהו שכתוב "ובצל ידי כסיתך". ולמה מתכסה ונעלם מן העין, בשביל תועלת עליונה. זהו שכתוב "לנטוע שמים וליסוד ארץ" כמו שאמרנו. "ולאמר לציון עמי אתה", "ולאמר", לאותם השערים והדברים המצויינים אלו על אלו. "עמי אתה", אל תקרי עמי אתה אלא עמי אתה, להיות שותף עמי.

⁴⁵¹ עי' הערה 25.

⁴⁵² עי' אד"ז רפט ע"א.

⁴⁵³ עי' אד"ז רפח ע"ב: ע"ק אקרי אין דביה תלייא אין, ע"כ. דהיינו שבו מתלבש הרדל"א. ועי' בהגר"א על תז"ח יח ע"ד ז"ל רדל"א נק' אין לפי שהוא אין מושג כלל וכלל, אבל לענין הלשון "אפס" עי' שער דרושי אבי"ע פרק א' ושם גם נזכר "אין", אמנם הוא מכנה את א"ס "אפס".

⁴⁵⁴ ז"ל הגלינוות הלש"ו שם: ובזה יובן לנו מאמרם ז"ל ברכות נג ע"ב גדול העונה אמן יותר מן המברך כי באמן הנה יש ב' הוראות אחד על קיום הדבר שמסכים שכן הוא האמת ואחד ע"ד תפילה כמו הלואי שכן יהיה וכמ"ש בגמ' שבועות לו ע"א מירמיה שאמר אמן כן יעשה ה' ע"ש וא"כ הרי נעשה באמן ב' התיקונים. @וצ"ע אם זה שונה ממש"כ לקמן פסקא ד"ה והנה ע"פ.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וההבדל בין אלו השני מיני ברכות הוא, כי הברכות אשר ממטה למעלה, הרי מותר ומצוה לאומרם תמיד גם בלי הפסק, הן בלשון הכתוב כגון יהי שם ה' מבורך וכיוצא, הן בלשון עצמו כגון ה' ית"ש וכיוצא. אבל כל הברכות אשר הם מלמעלה למטה, שהוא בלשון ברוך אתה, הרי אסור לאומרם בשם ומלכות אלא רק על גילויי ית"ש העומדים לפנינו במציאותם אשר מפעולותיו ית"ש, ואשר מהנהגתו ית"ש, כמו כל ברכת הנהנין, וכן כל המאה ברכות שאינו מחויב לברך בכל יום, שהם כולם על סדרי בראשית והנהגתם אשר בכל סדר עולם. וכן גם על כל גילוי רצונו ית"ש, שהם כל ברכות המצוות. אבל זולת גילויי אשר נתגלה בזה, הרי אסור לברך בשם ומלכות שום ברכה בלשון ברוך אתה, וכמ"ש ברכות (לג סע"א) כל המברך ברכה שאינה צריכה עובר משום לא תשא. אמנם הוא רק על ברכה שהוא בלשון ברוך אתה ה', שהם מלמעלה למטה, שהם כולם רק על גילויי אשר נתגלה הוא בעצמו בטובו וחסדו ית"ש. ובזה הרי הוא ברוך מעצמו, ולכן אין לומר ח"ו בלשון זה על מה שלא נתגלה עדיין כלל. אבל בלשון תפילה, שיתברך בתוספות ובחידוש, והוא ממטה למעלה ע"י הצדיקים, הנה מותר ומצוה לאומרו גם כל היום ובלי הפסק.

והנה בדברינו הללו יומתק לנו ג"כ מה שיסדו לנו כל הברכות אשר הם בלשון ברוך אתה ה' תחילתן בלשון נוכח וסופן בלשון נסתר, ונודע הוא מה שכתבו המפרשים בזה, כי הוא משום שהרי כל גילויי הנה הם רק מצד פעולותיו, אבל מצד עצמו הרי הוא לעולם נסתר ונעלם, ולכן הוא כל ברכה מתחילה בנוכח שהוא על גילויי אשר מצד פעולותיו, ולבסוף בלשון נסתר כי הוא בעצמו ית"ש הרי הוא לעולם נסתר ונעלם. אמנם לפי דברינו, הנה מתבאר כי הוא כמעט כעין הכרח לתקן סופו דכל ברכה אשר הוא בלשון ברוך אתה בלשון נסתר דוקא, וכן הוא מוכח ג"כ ממה שאנו רואין גודל וריבוי השינויים בזה אשר בין ברכה לתפילה. כי הרי גם כל מה שבתפילה הוא בזה בלשון נוכח, כגון אתה בחרתנו ורוממתנו וקדשתנו, והם כולם לנוכח. אבל בברכה יסדו כ"ז בלשון נסתר, אשר בחר בנו ורוממנו וקדשנו הכל בלשון נסתר. ובתפילה הוא הנוסח אתה קדשת, ובברכה הוא הנוסח מקדש השבת. וכן בתפילה הנוסח ותבדל בין קדש לחול בין קדושת שבת לקדושת יו"ט הבדלת, ובברכה הוא הנוסח המבדיל בין קדש לחול, המבדיל בין קדש לקדש. ובתפילה הוא הנוסח שהחייטנו וקימתנו בנוכח, ובברכה הוא הנוסח שהחייטנו וקיימנו בלשון נסתר. ובתפילה הוא הנוסח אתה יצרת, ובברכה הוא הנוסח אשר יצר. וכשתדקק תמצא כגון זה הרבה. ומכ"ז הנה נראה בעליל כי כל ברכה ההכרח הוא לסיים ולומר בלשון נסתר דוקא, והוא עפ"י מה שאמרנו כי הוראת לשון ברוך הוא ע"י עצמו והוא מלמעלה למטה, מנהירו דנביעו הנובע מאור א"ס, ואותה הנהירו הוא השורש והמקור לכל גילויי ופעולותיו. ומשם הנה הוא מתברך ומתגלה בכל גילויי אשר לפנינו. והרי מוכרח הוא להעלות תיכף את אור הגילוי אשר לפנינו, אשר ע"ז הוא הוראת הלשון דברוך אתה שהוא לנוכח, להעלותו ולייחדו במקורו אשר משם הוא נובע ונמשך, כדי להתמיד ולקיים את ברכתו וגילוי תמיד. וכמו שאמרנו לעיל, כי ע"י אמירתנו אנו מקיימים את נביעת ברכתיו וגילויי תמיד, וכמ"ש ואשים דברי בפיך לנטוע שמים וליסד ארץ, ועל זה כתיב תנו עוז לאלהים (תהלים סח זח), והוא החיוב דמאה ברכות בכל יום וכנ"ל. אמנם כ"ז הוא רק בברכה שהוא מעצמו, ולכן הם חוזרים תיכף בלשון נסתר, וכדי לייחדם במקורן ולקיים את נביעת ברכתו שהוא מעצמו ומלמעלה למטה תמיד.

אמנם בתפילה הנה הם כולם לנוכח, כי בתפילה הנה הם כולם בדרך הודיה ותהילה ושבח על כל אותן הגילויים אשר התגלה לנו בזה. ותיקון התפילה הנה הוא רק ממטה למעלה, והוא ג"כ כדי לקיים ולהתמיד את אורו וגילויי ית"ש אשר לכל (סה ע"ג) פעולתו והנהגתו על ידינו ג"כ. והרי הוא כל תיקון התפילה רק ממטה למעלה, והוא ע"ד המין השני של הברכות אשר הם בלשון יתברך, ונמשך תיקונם ע"י הצדיקים שהוא ממטה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

למעלה וכנ"ל, ולכן אמרו על התפילה ג"כ (ברכות כא ע"א) הלואי שיתפלל אדם כל היום, והוא משום כי כל התפילות נמשך כל תיקונם ג"כ רק ממטה למעלה, משא"כ הברכות אשר הם בלשון "ברוך אתה", שהוראתם הוא שהוא ברוך מעצמו ונמשך תיקונם מלמעלה למטה, ולכן אין להוסיף עליהם אלא רק מה שתיקנו חכמים ברוח קדשו ית"ש אשר הופיע עליהם. ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי מה שיסדו כל הברכות אשר הם בלשון ברוך אתה ה', תחילתן בנוכח וסופן בלשון נסתר, הנה הוא מטעם כי כל ברכותיו הם מעצמו ית"ש ומלמעלה למטה, והרי היא נסתר ונעלם. אך תחילת כל ברכה הוא בנוכח, כי הרי סיבתה הוא רק ע"י גילוי ית"ש אשר לפנינו, ולכן הוא בנוכח. אמנם הוא רק סיבתה, ר"ל שאותו הגילוי אשר לפנינו הוא רק סיבת הברכה, כי אלולא אותו הגילוי הרי היה אסור לברך וכמו שאמרו (ברכות לג ע"א) כל המברך ברכה שאינה צריכה עובר משום לא תשא. והרי הוה כל גילוי פרטי אשר לפנינו רק סיבת הברכה, אבל עיקר הברכה הנה הוא רק למי שנתגלה באותו הגילוי שהוא לבעל הגילויים, שהוא ברוך ע"י עצמו ומתגלה בברכותיו מלמעלה למטה, ולכן חוזר תיכף כל ברכה בלשון נסתר וכנ"ל.

והנה ע"פ דברינו, שאמרנו שהברכות הם בשני תיקונים, אחד מלמעלה למטה שהוא מעצמו ית"ש, ואחד ממטה למעלה שהוא ע"י הצדיקים. הנה יובן לנו מאמרם ז"ל (ברכות נג ע"ב) גדול העונה אמן יותר מן המברך. והוא כי בעניית אמן, הנה נעשה בו ב' התיקונים יחד, כי מלת אמן הוא כולל ב' כוונות: אחד, על קיום ואמת שהשומע הוא מסכים להמברך שכן הוא האמת כמו שאמר והוא נאמן ומתקיים בכל תוקף ועוז, וכמו בישעיה (כה א) אמונה אמן⁴⁵⁵, שהכוונה הוא שהוא נאמן וקיים לעד, ובחזק האמת שלא ישונה, וכמו ותקעתיו יתד במקום נאמן (שם כב כג), ור"ל במקום חזק ומתקיים שלא ימוט לעולם. ועד"ז הוא מה שכתוב (שם סה טז) יתברך באלהי אמן ישבע באלהי אמן, והוא על שאי אפשר שיהא איזה שינוי ח"ו בקיומו ואמיתתו. וכ"ז הוא כוונה אחת במלת אמן, שהוא על חזק הקיום והאמת. אמנם הנה יש עוד כוונה שנית במלת אמן, והוא הלואי, והנה הוא ע"ד תפילה ובקשה, וכמו שפי' רש"י בשבועות (לו ע"א) ע"ש. והוא ע"ד שכתוב במלכים א' א לו) ויען בניהו כו' [את המלך⁴⁵⁶] ויאמר אמן כן יאמר ה', וכן בירמיה (כה ו) ויאמר ירמיה אמן כן יעשה ה'. ולכן אמרו גדול העונה אמן יותר מן המברך, כי בברכה אשר הוא בלשון ברוך אתה כו', הרי הוא רק על התיקון אשר הוא מעצמו ומלמעלה למטה, שהם כל גילויי ית"ש אשר מששת ימי בראשית, וכן אשר מחדש אותם בטובו בכל יום תמיד, ונעשה התיקון דהברכה והעניית אמן אשר בהכוונה הראשונה שבו, להעמיד ולקיים את כל אותן הגילויים תמיד על ידינו, וע"ד שכתוב (תהלים סח לה) תנו עוז לאלהים וכנ"ל. אמנם כ"ז הרי הוא רק לקיים את התיקון המלמעלה למטה לבר, אך ע"י הכוונה השניה אשר במלת אמן, שהוא בקשה ותפילה, הנה נעשה בעניית אמן התיקון השני ג"כ שהוא ממטה למעלה, שיתברך תמיד עוד ועוד בתוספות מרובה על העיקר בכל עת ובכל שעה, והוא התיקון דממטה למעלה אשר ע"י הצדיקים. והרי נעשה ע"י עניית אמן ב' התיקונים, הן התיקון אשר בלשון ברוך, והן התיקון אשר בלשון יתברך, ולכן אמרו גדול העונה אמן יותר מן המברך^{457, 458}.

⁴⁵⁵ ז"ל הפסוק: ה' אלהי אתה ארוממך אוֹדָה שְׁמֶךָ כִּי עֲשִׂיתָ פְּלֵא עֲצוֹת מַרְחֹק אֲמוֹנָה אֲמֵן: ##*

⁴⁵⁶ ##*

⁴⁵⁷ עי' גר"א תיקו"ז כו ע"ב ד"ה גדול: דהמברך תמיד ממלל בקלא שהוא הויה, שעליו נאמר חיות אש ממללות, ובקהל זמנין כו', כידוע שחש הוא אדני, ומל הוא הויה, ומתחברין כחדא, והוא כמ"ש דבתפלת החזן נכללת במחשבה הויה ככתבתו ובדיבורו אדני, ובעניית אמן שהוא גי' ב' שמות אלו, מתחברין כחדא וז"ש בגין דמתחברין כו'.

⁴⁵⁸ ספר הליקוטים - פרשת תצא - פרק כא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ואשרי מי שזוכה לזה, לכוון בכל (ספ"ד) עניית אמן דכל ברכה אשר הוא בלשון ברוך אתה ה' אלו ב' הכוונות יחד: אחד, שכן הוא האמת, שהוא ברוך מעצמו תמיד בלי הפסק. ואחד, שיתברך ויתברך עוד ועוד בכל תוספות ריבוי דברכאן תמיד מלעילא לעילא ואין שיעור ותכלית. (והכוונה בקיצור לכוון בכל עניית אמן דכל ברכה שהיא בלשון ברוך אתה ה', אמת ואמונה, שהוא ברוך מעצמו תמיד בלי הפסק, וכן יתברך ויתברך עוד ועוד בלי תכלית, ובברכה שהוא בלשון יתברך כמו בקדיש וכיוצא, יכוון הלואי שיהיה כן ובימינו לעינינו.

והנה מדברינו למדנו שכל עניית אמן הנה הוא רק על מלת ברוך, אבל לא על ההודאה והשבח הנאמר בסוף כל ברכה. והרי הוא כוונה אחת שוה בכל הברכות, ולא כדברי איזה אחרונים בזה.]

עד כאן הגיעו דברינו כעת בביאור ענין הברכות הנמשך לנו מענין לענין, ומעתה נחזור לענינינו דלעיל סעיף ה' שהוא עיקר הדרוש אשר לפנינו ובסעיף מיוחד בפנ"ע.

[סעיף ז']

המ"ה הזו הוא מ"ה שבאימא דא"ק ואינו עיקר המ"ה אלא הוא רק המ"ה הפרטי מהע"ב וס"ג הכללים שבה ושימושו הוא לצורך יציאת והתגלות התפשטות הראשונה דלהאצילות, שהוא מהטבו רולמטה של הא"ק מבפנים. ומאח רשכל התפשטות הראשונה כוללת כל מה שיהיה באותו העולם לכן היה כלול בו כל שרשי המ"ן דהנקודות, ואחר כך עלה ונשאר מבפנים לאמא דא"ק ומשם משפיע שורש לנקודות ולתיקון לבסוף.

עיקר מ"ה דתיקון הוא יצא מהיסוד דא"ק שהוא באמת מהיסודות דא"א ודא"א דא"ק, וכן השם מ"ה דאבא (מ"ה דמ"ה דמו"ס דא"ק) והשם מ"ה שהוא המ"ה הכללי שבאימא (מ"ה דב"ן דמו"ס דא"ק) הם שורש המ"ה העיקרי מצד אבא שבא"ק (מ"ה דמ"ה דמ"ה דמו"ס דא"ק), והמ"ה דתיקון אשר מצד האימא שבא"ק (מ"ה דמ"ה דב"ן דמו"ס), וב' המ"ה האחרונים מושרשים בב' הראשונים, וב' הראשונים מושרשים במ"ה דענינינו.

סה"כ יש ו' שמות מ"ה בתיקון וה' ג' מצד אבא וג' מצד אמא (כל ה' הנ"ל יחד עם הב"ן דב"ן דמ"ה דמו"ס). וכולם בחי' הדר, נוסף עליהם עוד ב' בחי' מ"ה שהם בחי' מהיטבאל מצד אבא (שהוא מ"ה דב"ן דמ"ה דמו"ס), ומצד אמא (שהוא מ"ה דב"ן דב"ן דמו"ס). והשתתף יחד עם ח' הנ"ל המ"ה שבמלכי יושר והמ"ה שבמלכי עיגולים {נ"ל שהוא סימן לאותיות לא נכונות} שהם מ"ה דב"ן דמ"ה דמו"ס ומ"ה דב"ן דב"ן דמ"ה.

סה"כ ו' שמות מ"ה שנכללו בשם מ"ה דתיקון.

הנה אמרנו על השם מ"ה אשר בס"י י"א אות מ"ג שאנו עוסקים בו בעיקר הדרוש אשר לפנינו, כי הנה הוא מהאימא שבא"ק. אמנם הוא אינו המ"ה העיקרי והכללי מהר' שמות עסמ"ב הכלליים שבה (כי כל א' הוא כלול מכל הבחי' כנוודע), אלא הוא רק המ"ה הפרטי מהע"ב וס"ג הכלליים שבה, ועיקר שימושו הנה הוא, כי הנה הוא יצא ונתגלה לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות וכמו שכתבנו לעיל כלל ה' ו'. ויצא ונתפשט לזה מגבול הטבור דא"ק עד סוף רגליו. ובאשר שההתפשטות הא' הנה הוא השורש לכל עניני דאותו העולם שנתפשט בשבילו לזאת, הנה היה כלול באותו ההתפשטות כל שרשי המ"ן דהנקודות ג"כ, והוא השתתפות האימא אשר השתתף את עצמה לתת חלק מגופה ונפשה ג"כ בשרשי המ"ן אשר להנקודות. והנה כ"ז היה כלול בהשם מ"ה דאות מ"ג דענינינו כאשר יצא ונתפשט לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, הנה היה כלול בו בהעלם שורש הנעלם דהאצילות העיקרי שהוא השם מ"ה דהתיקון, וכן היה נכלל בו שרשי המ"ן אשר להנקודות ג"כ. אך באשר כי כל אותו ההתפשטות דהמ"ה הנה היה רק לצורך שעה בלבד, שהוא כדי להעשות בעצמו ראוי להיות שורש עליון להאצילות, כי ע"י התפשטותו במקום העתיד להאצילות נעשה ראוי לזה, לכן אחר שעשה את פעולתו, הנה חזר ונסתלק ועלה למעלה, שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים הנז', כי שם הוא מקומו. אמנם בעלייתו, הנה היה נעשה עליית מ"ן להנקודות ג"כ, והנה נשארו גם הם עיקרם שהוא חלקי האימא אשר השתתף בהם כנז', הנה נשארו הם עיקרם מהטבור ולמעלה מבפנים, ולא יצאו לחוץ דרך העינים רק הארתן וכנ"ל סעיף ג' ד' בביאור וארוכה כ"ז, אלא שחזרנו כאן על הדברים

אלהים ימניים, הנראים עם שם המיוחד, שהוא הו"ה ואדנ"י, שעולין צ"א כמנין אמ"ן. והוא שארית מלת תצא. וכך הוא משמעות הפסוק, כי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בקצרה כדי לבוא אל הענין. והנה נשאר כ"ז למעלה להיות שם לסוד מ"ן לצורך התיקון, כי בשם שהיה מתחילה התפשטות וירידת המ"ה דאות מ"ג דענינינו לשורש פעולת המ"ן להנקודות ג"כ, כן היה נעשה אח"כ בהסתלקותו למעלה לשורש הגילוי לכלל אור התיקון וכל שפעת אור התיקון הנמשך תמיד להאצילות, שהוא מהטבור ולמטה, הנה הוא הכל דרך אותו המ"ה דאות מ"ג דענינינו, אשר הוא מהטבור ולמעלה מבפנים, ושם הוא מקומו לעולם, להיות שורש לכל הגילוי דאור התיקון לעולם. כי כאשר נולד אור המ"ה דהתיקון וירד דרך פנימיות כל הפרצופים דא"ק לירד מהטבור ולמטה, הנה היה ירדתו ויציאתו דרך אותו המ"ה הפרטי דענינינו.

והענין הוא, כי הנה אור המ"ה דהתיקון, הרי נודע הוא שהוא תולדות היסוד דא"ק, ובבחי' חסד דאתגלי בפומא דאמה⁴⁵⁹ וכנ"ל כלל ה"י ענ"ח אות ב' ג' ד' בארוכה, והיסוד דא"ק הנה הוא כללות היסודין דהא"א והאו"א שבו, כי שלשתן יחד הנה הם כללות היסוד דא"ק. ונודע הוא כי כל אור שיוורד למטה הנה נשאר עיקרו למעלה, כמ"ש בנסירה (פרק ז') ובכ"מ. וכן הוא בענינינו, כי כאשר יצא אור המ"ה דהתיקון מהיסודין דהאו"א שבא"ק, הנה נשאר עיקרו בהאו"א עצמן, והנה הוא השם מ"ה אשר בס"י ו' אות כ"ג, והוא המ"ה הכללי אשר בהאבא שבא"ק, (סו ע"א) והשם מ"ה אשר בס"י ט' אות ל"ה, שהוא השם מ"ה הכללי אשר בהאימא שבא"ק, והנה הם האור העיקרי דהתיקון הנשאר בהאו"א עצמן לעולם, ומתם, שהוא מהיסודין שלהם, הנה יצא אור המ"ה דהתיקון אשר להאצילות שהוא השם מ"ה אשר לקמן סי' י"ב אות מ"ז, שהוא השם מ"ה דהתיקון אשר מצד אבא שבא"ק, וכן המ"ה אשר לקמן סי' י"ג אות נ"א, שהוא המ"ה דהתיקון אשר מצד האימא שבא"ק. ואלו הב' שמות מ"ה דסי' י"ב וי"ג, הנה הם רק תולדות והארת דהשמות מ"ה דסי' ו' ודסי' ט', כי הם העיקריים מאור התיקון אשר נשאר באו"א גופה כנ"ל. והנה אותן השמות מ"ה דסי' ו' ודסי' ט' שהם המ"ה הכלליים שבהאו"א, הנה הם יצאו ונולדו מהמ"ה הפרטיים שאמרנו, שהוא המ"ה הפרטי דאות מ"ג דענינינו והמ"ה הפרטי שאמרנו לעיל סי' ו' אות כ"ג, כי אותן המ"ה הפרטיים אחר הסתלקותן ועלייתן מהטבור ולמעלה, הנה היה עלייתן שם בסוד מ"ן, ונעשה עי"ז היחוד לעילא כנ"ל סעיף ה'. ומתם הנה יצאו ונולדו בהאו"א המ"ה הכלליים הנז' מהטבור ולמטה. ונמצא כי המ"ה הכללי דהאבא שבא"ק, שהוא מהטבור ולמטה שבו, הנה הוא יצא ונולד מהמ"ה הפרטי דהע"ב והס"ג הכלליים שבו, שהם מהטבור ולמעלה שבו. וכן המ"ה הכללי דהאימא שבא"ק, שהוא מהטבור ולמטה שבה, הנה הוא יצא ונולד מהמ"ה הפרטי דהע"ב וס"ג הכלליים שבה, שהם מהטבור ולמעלה שבה. והרי לנו עכ"פ, כי המ"ה הפרטי הנה הוא השורש לאור התיקון למציאותו ולגילוי אור מהטבור ולמטה, וכן הוא שימושו לזה לעולם וכנ"ל סעי"ד.

והנה הם ששה שמות מ"ה הממשמשים באור התיקון, ג' הם מצד אבא שבא"ק, וג' הם מצד האימא שבא"ק. והם מיוחדים כולם זב"ז ונעשים אחד, והם בכללם האור המ"ה דהתיקון. הג' אשר מצד האבא, הנה הם: המ"ה הפרטי. והמ"ה הכללי אשר נתבאר עניינם לעיל סי' ו' אות כ"ג. והמ"ה דהתיקון שהוא תולדות היסוד אשר לקמן סי' י"ב אות מ"ז. והג' אשר מצד האימא, הנה הם: המ"ה הפרטי דלעיל סעיף ב' ג'. והמ"ה הכללי דלעיל סי' ט' אות ל"ה. והמ"ה דהתיקון שהוא תולדות היסוד דמצד האימא, והוא המ"ה אשר לקמן סי' י"ג אות נ"א. והנה אלו הששה שמות מ"ה, הנה הם כולם מבחי' הדר דהאו"א, אמנם הם כלולים ג"כ מבחי' מהיטבאל דהאו"א, שהם עוד שני שמות מ"ה, היינו השם מ"ה דסי' ז' אות כ"ז, שהוא מהעסמ"ב דהמהיטבאל אשר מצד האבא, והשם מ"ה אשר בס"י י' אות ט"ל, שהוא מהעסמ"ב דהמהיטבאל אשר מצד האימא. והנה כל אלו הח' שמות מ"ה, הנה

⁴⁵⁹ עי' אד"ר קמב ע"א.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הם כולם מכלל המ"ה דהתיקון. וכן התייחד בהם ג"כ בעת עליית המ"ן אשר לצורך התיקון עוד שני בחי' מ"ה, והם ההשתתפות דהאו"א שהשתתפו ליתן חלק מגופם ונפשם בהמ"ן אשר להנקודות. ואח"כ כאשר הגיע עת התיקון, הנה נכללו הם ג"כ בכל עליית המ"ן אשר לצורך התיקון. והיה כ"ז ג"כ הן בהאבא שבא"ק, והן בהאימא שבא"ק. ובשניהם הנה היו הם ג"כ בבחי' השם מ"ה, והוא השם מ"ה אשר לעיל סי' ח' אות ל"א, שהוא מהעסמ"ב דהמלכי יושר אשר מהאבא, וכן הוא כ"ז ג"כ בהאימא וכנ"ל סעי' בגד"ה.

והרי לנו עכ"פ עשרה שמות מ"ה אשר הם נכללו כולם בהשם מ"ה דהתיקון, ו' מהם הנה הם מאור התיקון עצמו, והם הד' שמות מ"ה הכלליים דסי' ו' ז' ודסי' ט' י', והב' שמות מ"ה אשר לקמן סי' י"ב י"ג, ואלו הו' הם מאור התיקון מעיקרם. והד' הנה הם נתחדשו ונעשו מכללות אור התיקון ג"כ כאשר הגיע עת התיקון, והם המ"ה הפרטיים אשר להאבא והאימא, וחלקם אשר השתתפו מתחילה לצורך המ"ן דהנקודות. ואח"כ הנה נעשו גם הם לבחי' מ"ן, להמשיך ולהוציא את אור התיקון וכנ"ל, ונעשו הם כולם מכללות אור התיקון וכנ"ל. אמנם כי מכל אלו עשרה בחי', הנה מה שנמשך מהם לתיקון האצילית ממש, הנה הוא רק מהב' שמות מ"ה אשר בסי' י"ב ואשר בסי' י"ג, וכן מהב' שמות מ"ה אשר בסי' ז' ואשר בסי' י', כי אלו (סו ע"ב) הד' הנה הם תולדות היסוד דא"ק, ומהם נבנה כל האצילות שהוא מהטבור דא"ק ולמטה, וכמו שיתבאר כ"ז בסי' י"ב וי"ג בעה"י. אבל הו' שמות מ"ה העליונים, הנה הם כולם רק בבחי' שרשים המשמשים לאור התיקון שבאצילות, אבל הם עצמם הם לעולם מהטבור ולמעלה, ושואבים מלמעלה ומשפיעים למטה.

הנה עד כאן מה שהגיע כעת דברינו בענין המ"ה דאות מ"ג דענינינו, ונתבאר מציאותו ושימושיו ושורשיו ומקורו ומקומו וכנ"ל סעי' ד. וכן נתבאר לנו ג"כ, כי גם חלקי האימא אשר השתתפה את עצמה מתחילה עם המ"ן אשר להנקודות, הנה בהגיע עת התיקון, הנה נעשו הם עצמן ג"כ לשרשי אור התיקון וכנ"ל סעי' ה, וכן לעיל בסמוך. ובספר הדע"ה ח"א דרוש ד' סי' י"א לא כתבתי כן, כי שם נמשכתי אחרי דברי הראשונים כאן אשר במהדורא קמא, אך העיקר הוא מה שהעלינו עתה וכנ"ל בעזרת ה' ית"ש.

(מד)

ב"ן

[סעיף א']

תחילת מציאותו של שם ב"ן זו הוא ביחד עם המ"ה הנ"ל שהם המ"ה וב"ן הפרטיים שבע"ב וס"ג הכלליים, אמנם נעשה בו שינויים אבל לבסוף חזר להתקן ולחזו ולהתייחד עמו, ותיקונו נמשך לעט שהוא כל זמן עולם הזה. והוא התפשטותה ראשונה לאצילות שבתוך רגלי א"ק, ומהם מעלים מ"ן.

והנה המ"ן כלולים מב' בחי' א' מעיקר רעצמות המציאותה, וב' מחלקי או"א המשתתפים בו, והשתתפות זו הוא מכל קומת ע"ב וס"ג, והם ע"ב וס"ג דב"ן דב"ן דמו"ס. ומה שעלה למ"ן יש בו עסמ"ב והע"ב הוא במוחין והס"ג ומ"ה נשאר באימא והב"ן הוא מה שיצא דרך העיניים.

ענין השם ב"ן הזה, הנה תחילת מציאותו וגילוי הנה היה הוא בבחי' מציאות אחת עם המ"ה דלעיל אות מ"ג, אמנם אח"כ הנה נעשה בו שינויים ונעשה בו צורה אחרת, ועבר עליו הרפתקאות רבות. אך לבסוף, הנה חזר הוא ג"כ להתקן ולחזור ולהתייחד עמו. אמנם, כי הנה נמשך תיקונו לאט לאט, שהוא בכל משך זמן דהעוה"ז עד עת קץ הימין. והענין הוא, כי תחילת מציאותו וגילוי הנה הוא, כי יצא הוא ביחד עם המ"ה דלעיל אות מ"ג, והם המ"ה וב"ן הפרטים דהע"ב וס"ג הכללים שבהאימא, ויצאו וירדו מגבול הטבור ולמטה שבא"ק עד סוף רגליו לצורך ההתפשטות הראשון דלהאצילות, שהוא השורש עליון אליו. והנה היה ההתפשטות הראשון ג"כ משני בחי', שהם מ"ה וב"ן, כי משום שמציאות האצילות הנה הוא כולו מהמ"ה וב"ן הכלליים שבא"ק, [שהם המ"ה וב"ן שבסי' ו' והמ"ה וב"ן שבסי' ט', כי כל אור שיוורד הנה נשאר עיקרו למעלה כנודע, ואלו המ"ה וב"ן דסי' ו' ודסי' ט' שהם המ"ה וב"ן דהאו"א שבא"ק, הם עיקרן דהמ"ה וב"ן הכלליים הנשאר

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בהא"ק עצמו. ומהארתן הנה נעשה כל האצילות, שהוא כולו רק מהמ"ה וב"ן הכלליים כמ"ש הרב בעתיק (פרק א.). לכן יצא ההתפשטות הראשון דלהאצילות, שהוא השורש העליון אליו, בהגילוי דהמ"ה וב"ן, והם המ"ה דלעיל אות מ"ג עם הב"ן דאות מ"ד דענינינו, שהם המ"ה וב"ן הפרטיים מהע"ב וס"ג הכלליים כנוז', כדי להיות שורש להמ"ה וב"ן הכלליים הנוז' אשר להאצילות. ובאשר שבכל שורש הנה כלול כל העילות והסיבות אשר להמציאות, לכן הנה היה כלול ג"כ באותו ההתפשטות הראשון שרשי כל הנקודות ג"כ, שהם המ"ן אשר להנקודות, כי הנקודות להאצילות הנה הם כגרעיני פירי להאילן וכזרעים לכל הצמחים כולן, ולכן היה כלול בהתפשטות הראשון דלהאצילות כל כחות המ"ן אשר להנקודות ג"כ.

והנה המ"ן הנה הם כלולים משני בחי': אחד, הוא מעיקר עצמות המציאות גופה הנקרא בדברי הרב בשם בירורי דהולד, שהוא הנקודה השרשית שבו. ואחד, מחלקי או"א מתמצית גופם ונפשם הנותנים ג"כ חלק בכל ולד, ומשתתפים עמו להתאחד בו לעצם מעצמיו ובשר מבשרו. והנה הוא כלול מכל קומת או"א כולו, ומה שהוא מהטבור ולמעלה שבהם שהוא מהע"ב והס"ג שבהם, הנה הוא השם ע"ב דלעיל אות מ"א והס"ג דלעיל אות מ"ב. ומה שהוא מבחי' הטבור ולמטה שבהם, הנה זה יצא כלול בהתפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו. והאמת הוא כי גם כל גילויי האורות דהע"ב והס"ג דלעיל אות מ"א מ"ב, הנה לא (סו ע"ג) היו מתגלים כלל ולא היו נעשים כלל אלא ג"כ רק אח"כ. אבל מתחילה הנה היו הם כלולים ג"כ רק בהתפשטות עצמו דהמ"ה וב"ן הנוז', כי רק שם נתהוו ונעשו, כי רק באותו ההתפשטות הנה בהם היו כלולים מתחילה כל שרשי המ"ן אשר להנקודות כולם, אלא שהיו נעלמים בהם בלי שום גילוי כלל, כי כל התהוותם למ"ן להנקודות הנה היה נעשה להם כ"ז ג"כ רק ע"י התפשטותם וירידתם מהטבור ולמטה עד סוף רגליו, שהוא המקום שהיה עתיד להאצילות. ולכן כאשר ירדו שם, הנה נתגלה בהם כל רושמי אור דשרשי הנקודות שהם המ"ן אשר להנקודות, והיו הם כלולים בהעלם בהתפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנוז'. אך כאשר חזר ההתפשטות ונסתלק ועלה למעלה, שהוא ההסתלקות שאמר הרב בדרושי נקודות (פרק ב), הנה אז נתעוררו אותן הכחות דהמ"ן לצאת מן הכח לפועל, ועלו למעלה לקבל תוספות אור כדי להשתלם ולהתקן למציאות האצילות כהראוי. והנה בעלייתן הנה נשאר עיקרם בהאימא עצמה, כי כן הוא לעולם, כי כל אור שיוורד הנה נשאר עיקרו במקומו, וכן היה כאן וכנ"ל אות מ"ב מ"ג. אמנם הארתן, הנה הוא אשר עלה למעלה בהמ"ס דא"ק ובהע"ב שבו, כי שם הוא עליית כל המ"ן כדי לקבל שם תוספות אור וברכה. אך משום שהיה עלייתן שלא כהראוי כלל, כי היה בלתי יחוד דהאו"א, והיה עי"ז כל המ"ן בסינים לפסולת הרבה שהוא דינים קשים, לכן הנה דחה אותן הע"ב ממקומו גופה לחוץ. והוא יציאתן דרך העינים (כי העינים הנה הם נגד מוח הדעת כמ"ש בכללי חו"ג (ע"ח דרושי הצלם דרוש ב) כלל י"ב, והראייה עצמה הוא סוד חכמה כמ"ש הרב באח"פ (פרק א) והוא מ"ש (קהלת א טז) ולבי ראה הרבה חכמה ודעת, כי כח הראייה הוא מהחכמה והדעת). והיו העינים תוצאות הע"ב דהמ"ס, ולכן דחה אותן הע"ב דרך העינים. אמנם עיקרם הם נשאר מבפנים, ומה שיצאו הוא רק הארתן כנוז'. ומזה הוא כל הנקודות שיצאו, והיו הם כלולים ג"כ מעסמ"ב, והע"ב שבהם הוא מהמוחין דהאימא שנמשכים בה מהעקודים, ולכן נכנס הע"ב בהעקודים. אך הס"ג מ"ה, שהם מעיקר האימא גופה, הנה נשארים הם באימא עצמה כנ"ל אות מ"ב מ"ג כ"ז.

ועכ"פ הוא, כי גם הע"ב דלעיל אות מ"א והס"ג דלעיל אות מ"ב, הנה היו גם הם כלולים מתחילה רק בהתפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנוז', כאשר התפשטו הם לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות. וכאשר ירדו מהטבור ולמטה, הנה אז נתגלה בהם כל רושמי המ"ן אשר לכל העסמ"ב דהנקודות, וכאשר חזרו ועלו למעלה, הנה אז יצאו מן

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הכח לפועל, ונעשה בהם כל עליית המ"ן אשר להנקודות, ונתגלו אז הע"ב ס"ג מ"ה דלעיל אות מ"א מ"ב מ"ג, וכן הב"ן דענינינו שהם העסמ"ב דכל הנקודות, והע"ב ס"ג הם מהטבור ולמעלה, והמ"ה ב"ן הם מהטבור ולמטה. אמנם הנה חזר המ"ה ג"כ ועלה מהטבור ולמעלה עם הס"ג ביחד כנ"ל אות מ"ג סעי"א. והנה בגילוי מציאותם דהמ"ה דלעיל אות מ"ג עם השם ב"ן דענינינו, אשר נתגלו בתחילה לבחי' ההתפשטות הא', וכן ברושמי המ"ן אשר להנקודות הנעשה באותו ההתפשטות, וכן בענין ההסתלקות ועלייתם אשר היה כ"ז בבחי' עליית מ"ן כנ"ל בכל דברינו, הנה בכ"ז ועד שהגיעו בעלייתם לנכול הטבור ולמעלה, הנה לא היה נעשה שום חילוק בין הב"ן דענינינו לבין המ"ה דלעיל אות מ"ג, כי היו שניהם בבחי' מציאות אחת, וכל מה שנעשה בזה נעשה בזה, והיה גילוי אחת לשניהם. אמנם הנה אחר שהגיע עלייתם לנכול הטבור ולמעלה, הנה אז נתחלקו לשניים, וקנה הב"ן צורה אחרת, ועבר עליו שינויים שונים רבים והרפתקאות שונות, כי ממנו נעשה כל המציאות דעולם הנקודות וכמו שיתבאר.

[סעיף ב']

מאחר שהמ"ה וב"ן הנ"ל הם התפשטות הראשון של אצילות, ואצילות כלול מנקודות ותיקון גם התפשטות הראשון שלהם כלולה מבי' בחי', כי שורש הנקודות הוא המ"ן אשר לנקודות, ושורש התיקון הוא המ"ה וב"ן הפרטיים שבאימא שבא"ק שהם מ"ה וב"ן שבכ"ן דמו"ס דא"ק. ונולד המ"ה וב"ן הו מהמ"ה וב"ן הפרטיים דע"ב וס"ג דב"ן דמו"ס דא"ק שעלו למ"ן, וכן הוא מצד אבא שבא"ק בתיקון, שהמ"ה וב"ן הכללים הם מה שנשאר באבא והם המ"ה וב"ן דמו"ס דמו"ס דא"ק, והם נולדו מהמ"ה וב"ן הפרטיים דע"ב וס"ג שבמ"ה דמו"ס דא"ק. וכן היה שורש לנקודות מצד אבא והוא מלכי יושר, והם נולדו מתוך עליית מ"ן דמ"ה וב"ן הפרטיים דע"ב וס"ג דמ"ה דמו"ס דא"ק.

בעליית המ"ה וב"ן למעלה נפרדו שהמ"ה לא ירד בעולם הנקודות ולא נשאר בעליון לשורש לתחתון. וכל מה שהוא נקרא שם ב"ן הוא רק על העתיד כי אחר שנתקנו הנקודות נעשו לב"ן הכללי, אבל לפי בחינתם עתה אינו ראוי לשם ב"ן שהוא רק תמצית בחי' המ"ן דאימא, וכל מה שנקרא ב"ן הוא מאחר שהוא בחי' האחרונה של ס"ג. אבל עיקרו של ב"ן זו היא בחי' אחת הם המ"ה הנ"ל אות מג, ששניהם בחי' המ"ן דאימא. אמנם הם נפרדו בזה שהמ"ה נשאר כהתפשטות הראשונה לאצילות, והב"ן נהפך להתפשטות השניה דאצילות, שהמ"ה נשאר מכפנים לא"ק והב"ן יצא החוצה.

והענין הוא, כי כבר אמרנו לעיל אות מ"ג, כי היה אותו ההתפשטות מיוסד משני מיני מציאויות, ע"ש סעי' א' ב' ג' עש"ה. ובעומק הנה הוה אותן הב' מיני מציאויות בבחי' (סו ע"ד) ב' מיני שרשיים, כי באשר שכל עיקרו הנה היה לההתפשטות הראשון להאצילות, להיות שורש עליון אליו. ונודע הוא כי מציאות כל האצילות הנה הוא מאורות הנקודות והתיקון שהם המ"ה וב"ן הכלליים, והב"ן הכללי הנה הוא המ"ר דב"ן אשר בהם נתקנו הנקודות שהם המלכיות דהב"ן, ולכן הנה היה כלול ההתפשטות הראשון אשר אליו מב' מיני שרשיים, כי הנה הם שורש להנקודות ושורש לאור התיקון. והנה השורש להנקודות הנה הוא כל אותן המ"ן אשר להנקודות שהיו כלולים באותו ההתפשטות כנ"ל, ושורש אשר לאור התיקון הנה הוא, כי הנה היו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים שורש ג"כ להמ"ה וב"ן הכלליים דהאימא שבא"ק, שהם המ"ה וב"ן דאות ל"ה ול"ו שבס"י ט', שהם עיקרן דאור התיקון דהמ"ה וב"ן שמצד האימא הנשאר בהאימא עצמה כמו שיתבאר למטה. והנה נולדו אותן המ"ה וב"ן הכלליים דאות ל"ה ול"ו מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז' אחר שעלו למ"ן כנ"ל אות מ"ג סעי"ג.

וכן הוא ע"ז באור התיקון שמצד האבא שבא"ק, כי הנה נשאר עיקרו בהאבא עצמו, והנה הוא השמות מ"ה וב"ן דאות כ"ג כ"ד שבס"י ו', שהם המ"ה וב"ן הכלליים שבהאבא. והנה נולד אותן המ"ה וב"ן הכלליים שבהאבא מהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דסי' ו' אות כ"ב, שהוא העיקר דהאבא עצמו. והרי היו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהס"ג דסי' ו' השורש להאור התיקון שמצד האבא שבא"ק. וכן הנה היו הם ג"כ השורש להנקודות שמצד האבא, שהם המלכי יושר אשר נתבאר ענינם לעיל סי' ח', והם מהאור חדש שאמר הרב בדרושי נקודות (פרק ב) וכנודע בדברינו בספר הדע"ה ח"א בדרושים הראשונים שם. וכמבואר ג"כ בדברי הרב בדרושי נקודות (פרק ב), כי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מהסתלקות האורות דהנה"י למעלה שהוא ע"פ דברינו הסתלקות ועליית המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' שחזרו ועלו מהטבור ולמעלה, הנה מזה נולד האור חדש שממנו הוא כל הנקודות שמצד האבא. והרי הו"ה המ"ה וב"ן הפרטיים אשר בהס"ג דסי' ו' השורש הן להנקודות אשר מצד האבא והן לאור התיקון אשר מצד האבא, והמ"ה וב"ן הפרטיים אשר בהס"ג דסי' ט', שהם המ"ה דלעיל אות מ"ג והב"ן דענינינו אות מ"ד, הנה הם השורש להנקודות* אשר מצד האימא, והשורש לאור התיקון אשר מצד האימא. ועכ"פ הוא כי הנה הו"ה הב"ן דענינינו עם המ"ה דלעיל אות מ"ג בבחי' מציאות אחת, כי ענין אחד לשניהם, כי בתחילה הנה שימשו הם שניהם יחד לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, ונרשם בהם אז כל כללות המ"ן אשר להנקודות שמצד האימא, וכן גם להנקודות אשר מצד האבא כמ"ש בהגהה⁴⁶⁰. ואח"כ כאשר חזר ההתפשטות ונסתלק ועלה למעלה, הנה היה עלייתם שם לבחי' עליית מ"ן ולשורש לאור התיקון וכנ"ל אות מ"ג.

(* הגהה

הנה לכאורה נראה כי לא נשתוו בזה סיבת הוויית המ"ן דהנקודות שמהאימא לסיבת הוויית המ"ן דהנקודות שמהאבא. כי המ"ן אשר להנקודות שמהאימא הרי הם נעשו ונתהוו בעת ההתפשטות הא' אשר להאצילות, היינו כאשר נתפשטו וירדו המ"ה וב"ן הפרטיים שבה מגבול הטבור ולמטה, הנה אז נתגלה בהם כל רישמי⁴⁶¹ המ"ן אשר להנקודות, ונעשה בהם אז כללות כל המ"ן אשר להנקודות דהאימא בעת ההתפשטות הא'. אבל המ"ן אשר להנקודות דהאבא, שהם מהמלכי יוסף, אשר הם מהאור חדש, הרי נראה (סז ע"א) מדברי הרב דלרושי נקודות (פרק ז) שהם נעשו רק בהסתלקות הא', שהוא אחר שחזר ההתפשטות ונסתלק ועלה מהטבור ולמעלה, שהוא ההסתלקות הא' אשר להאצילות כמו שכתבנו לעיל כלל י"ז ע"פ. הנה אז נעשה גם עלייתם למ"ן לצורך האור חדש כמבואר בדברי הרב סס, והרי נעשה המ"ן להנקודות דהמלכי יוסף רק בהסתלקות הא'.

אמנם האמת והעיקר הוא, כי גם רישמי⁴⁶² הנקודות אשר מהאבא, ר"ל המ"ן שלהם, הנה הם נרשמו ג"כ רק בעת ההתפשטות ולא בעת ההסתלקות, כי כח המ"ן הוא מתהווה ונעשה לעולם בהנה"י שהם, השחקים השוחקים מ"ן ללדיקים ללדיק ולדק כמ"ס זוה"ק (ס"פ ויקרא כו רע"א), וגילויים בבחי' הנה"י הרי הם רק בעת ההתפשטות כאשר ירדו מהטבור ולמטה. ומ"ס הרב צפרק ז' שם כי בהסתלקות הנה אז נעשה זה האור בבחי' מ"ן, ר"ל כי אז הנה נעשה עליית המ"ן ופעולתו לגרום היחוד דהע"ז וס"ג כמבואר בדבריו סס. אבל רישמי⁴⁶³ המ"ן ומציאותם, הנה נעשה גם באבא ג"כ רק בעת ההתפשטות, ופשוט הוא.

אמנם הוא, כי הנה אחר שנסתלקו ועלו מהטבור ולמעלה, הנה נפרד אז הב"ן מהמ"ה באותו הבחי' אשר היו מתחילה שורש להנקודות, הנה נפרד בזה הב"ן מהמ"ה וקנה הוא צורה אחרת לגמרי, כי בהמ"ה הרי אמרנו לעיל אות מ"ג כי גם אותו הרושם והגילוי אשר היה בו ג"כ שורש להנקודות, הנה לא יצאו הם מעולם בהנקודות כלל, אלא שנשארו הם למעלה להיות שם שורשם במקום עליון להשגיח עליהם, שיהא (סז ע"א) כל הנהגתם רק ע"פ הרצון העליון ית"ש, כי ע"י אותו השורש הנה היו קשורים הנקודות למעלה תמיד בכל מציאותם וקיומם והנהגתם, וכמ"ש בספד"צ (פרק א ד ע"ב) ביה סליקו ובה סלקן דלא הו"ו כו'. ור"ל כי גם כל הנקודות כל מה שנעשה בהם, היה ג"כ הכל רק ע"י תלייתם למעלה, וכמ"ש האריז"ל במאמ"ר (דף כב סע"ד). ואח"כ כאשר הגיע עת התיקון, הנה נעשו כל אותן השורשים עצמן אשר להנקודות, הנה נעשו הם ג"כ מ"ן ולשורשים

⁴⁶⁰ אין תחילת הסוגר*##.

⁴⁶¹ רישמי*##

⁴⁶² רישמי*##

⁴⁶³ כנ"ל*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

לאור התיקון כנ"ל אות מ"ג. וכ"ז הנה הוא בהמ"ה הפרטי, וכן היה כ"ז באמת גם בהעלם גם בהפנימיות דהב"ן הפרטי, כי המ"ה הפרטי הוא השורש להמ"ה הכללי דאות ל"ה, והפנימיות דהב"ן הפרטי הוא השורש להב"ן הכללי דאות ל"ו ולכל הדי' שמות עסמ"ב שבו אשר בס"י י', שהם העסמ"ב דהב"ן הפנימי דהתיקון.

אמנם החיצוניות דהב"ן הפרטי, שהוא הבחי' דשרשי הנקודות שבו, הנה הוא נפרד לעצמו בעת עלייתם מהטבור ולמעלה, והוא אשר עלה למעלה ויצא דרך העינים, כי באותו הב"ן הנה היה הנקודה העצמותית והשרשית דכל הנקודות כולם. וכן היה בו ג"כ תמצית והארת מכל האור דהשתתפות אימא אשר השתתף את עצמה מקומתה כולה ליתן חלק בהנקודות, ונשאר עיקרן ושורשן מבפנים, אלא שהכתר שבהם, הנה הוא אשר יצא ג"כ ונכנס בהעקודים וכנ"ל, אך תמציתן והארתן הנה הוא אשר היה נכלל בבחי' החיצוניות דהב"ן דענינינו, והוא אשר יצא מהעינים ולחוץ, וממנו הוא כל הנקודות אשר הם מהב"ן כנודע, והוא הב"ן דענינינו.

והרי בהגיעם לגבול הטבור ולמעלה, הנה נפרד הב"ן מהמ"ה וקנה לו צורה אחרת, כי המ"ה הוא נשאר מבפנים והוא יושב בסתר עליון תמיד להיות לשורש עליון לכל מה שלמטה, אבל הב"ן הנה הוא עלה וירד, כי משום שבו הנה היא הנקודה העצמותית הנקודה השרשית דכל עצמות המציאות כולו, ונתגלה כחו ותכונתו ע"י ההתפשטות, הנה הוא לא שקט ולא נח מלהוציא כחו לפועל. ולכן הנה הוא למעלה לקבל שם תוספות אור כדי להוציא כחו לפועל. אך באשר שלא היה עלייתו כהוגן כלל כי היה בלתי יחוד, ע' לעיל כלל ח"י ענ"ב, ועי"ז הנה היה הוא בסינים ופסולת הרבה, כי היה בדינים קשים. ולכן כאשר עלה למעלה כדי להשתלב, הנה דחה אותן הע"ב ממקומו ולחוץ, והוא יציאתן דרך העינים, ומשם הנה ירדו ועמדו מהטבור ולמטה מבחוץ עד סוף רגליו, ושם יצאו למלוכה בשליטת ומציאות כל עולם הנקודות. והרי קנה הב"ן צורה אחרת ועבר עליו הרפתקאות שונות, שהם כל הרפתקאות דעולם הנקודות במיתתם ושבירתם.

וכן גם בענין מה שנקרא בשם ב"ן, הנה הוא באמת ג"כ רק על שם העתיד, כי אחר שנתקנו הנקודות הנה נעשו הם (סז ע"ב) להב"ן הכללי, אבל לפי בחינתם עתה אינו ראוי להקרא בשם כלל, כי מאחר שכל עיקרו הנה הוא רק מבחי' תמצית והארת המ"ן דאימא, וכן גם רק מנקודה השרשית לבד דהמ"ן העיקרי אשר להנקודות וכנ"ל. וכן לבסוף, הרי לא נעשה ממנו אלא הנקודות אשר לא יצאו ולא היו אלא בבחי' בקרני חגבים לבד מעיקר מציאותם כנודע, וכמ"ש בזוה"ק (בראשית לה ע"ב) הנטיעות בקרני חגבים הו כו, וא"כ הרי אינו ראוי עדיין להקרא בשם כלל. וגם מה שקראנו אותם בתחילה בשם מ"ה וב"ן פרטיים, הנה הם ג"כ אינם שמות עיקרים, כי הרי לא יצאו בקומה שלימה ממש כלל, וגם לא יצאו אלא לפי שעה, וחזרו ונסתלקו במקורן ונתעלמו. ומה שקראנו אותם בשם מ"ה וב"ן, הנה הוא ג"כ רק אלא על שם השם השורש דהמ"ה וב"ן הכלליים שנעשו אח"כ וכנ"ל. אבל להב"ן דענינינו, אשר הוא נפרד ויצא לעצמו, והוא רק בבחי' חיצוניות לבד, ולא נעשה ממנו אלא נקודות קטנות וכקרני חגבים לבד, א"כ הרי לא יצא הוא ראוי להקרא בשם כלל, אלא שהוא מתייחס אחר מקורו שהוא האימא שבא"ק שהיא הס"ג. כי הרי כל עיקרו, הנה הוא רק שהוא מהמ"ן דהאימא וכנ"ל. אך מה שהוא נקרא בשם ב"ן, הנה הוא כמ"ש האריז"ל בספר זוהר הרקיע (דף קס ע"ב) כי משום שהוא מבחי' האחרונות דהס"ג, כי כל מ"ן הרי הוא מהמלכיות, ולבחי' אחרונה אנו קוראים שם ב"ן. אבל באמת הנה הם עדיין רק מהס"ג ומתייחסים אחריו. ועכ"פ הוא, כי אותו הב"ן הנה הגם שמתחילה הנה היה הוא במציאות אחת עם המ"ה דלעיל אות מ"ג, והנה היה כלול אותו המציאות מכל המ"ן אשר להנקודות. וכאשר חזר ההתפשטות ועלה למעלה, הנה נשאר עיקרם אשר גם מאותן המ"ן הכלולים בו, הנה נשארו הם מבפנים, אלא שהכתר שבהם שהוא מהמוחין, הנה הוא יצא ג"כ ונכנס בהעקודים וכנ"ל אות מ"ב. אך בחי' הענפים והארתן, וכן הנקודה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

העצמותית דהמ"ן, הנה כ"ז הנה נפרד לעצמו בהב"ן דענינינו. והוא אשר עלה ויצא דרך העינים, וירד מהטבור ולמטה מבחוץ למציאות כל עולם דהנקודות. והרי נפרד בזה הב"ן דענינינו מהמ"ה דאות מ"ג לגמרי. אמנם הוא רק בחי' חיצוניתו, והנה הוא מעיקרו סוד החיצונית דהב"ן אשר לעיל סי' ט' אות ל"ו, שממנו הוא כל עולם הנקודות, כמו שאמרנו שם ע"ש. אבל הפנימיות דהב"ן דענינינו, הנה הוא נשאר ג"כ עם המ"ה דלעיל אות מ"ג מבפנים לבחי' מ"ן לאור התיקון וכמו שאמרנו לעיל אות מ"ג דהמ"ה, כי הנה ע"י אותן המ"ן דהפנימיות דהב"ן הפרטי דענינינו, הנה יצאו עי"ז בעת התיקון כל הד' שמות עסמ"ב דלעיל סי' י', שהם הט"ר דהב"ן הכללי, והם ג"כ הפנימיות דהב"ן דלעיל סי' ט' אות ל"ו כמו שאמרנו שם. אך החיצונית דהב"ן דענינינו, הנה הוא נפרד מהמ"ה דאות מ"ג, כאשר הגיעו בעלייתם מגבול הטבור ולמעלה, כי הוא אשר יצא לכל המציאות דעולם הנקודות, שהוא מהחיצונית דהב"ן הכללי אשר בסי' ט' אות ל"ו וכנ"ז.

והנה נעשה בכל זה בהב"ן דענינינו ענין עוד⁴⁶⁴, כי הרי מתחילה כאשר שהיה מיוחד עם המ"ה במציאות אחת, הרי היה מציאותם אז רק להיות שורש עליון להאצילות בהא"ק מהטבור ולמעלה שבו, וכמו שאמרנו לעיל כי עיקר גילויים הנה היה לצורך ההתפשטות הא' להאצילות, אשר התפשטותו היה רק לפי שעה, כדי להצטמצמם להעשות שורש נעלם להאצילות. ואח"כ הוא חוזר ומסתלק ועולה למעלה, ונשאר שם לעולם בהא"ק עצמו, להיות שם לשורש עליון להאצילות לעולם. וכנודע בדברינו בכל ענין ההתפשטות הא', שהוא רק לשורש עליון לאותו העולם שנתפשט בשבילו, כי הוא נשאר עומד לעולם למעלה. משא"כ בהב"ן דענינינו, אחר שנפרד מהמ"ה דאות מ"ג ויצא הוא למציאות דהנקודות כנ"ז, הנה נודע הוא כי הנקודות הנה הם השרשים הראשונים לכל הנאצלים כולם. כי אחר שנבררו ונתקנו, הנה הם השרשים העיקריים דכל ספי' ודכל פרצוף אשר במקומו גופה, והם עומדים לעולם באצילות עצמו, כי הם אינם חסרים לעולם. וכנודע שכל מה שיצא בעולם הקדם, הם אינם (סז ע"ג) מסתלקים גם בעת הפגם⁴⁶⁵. והרי הם העיקריים בכל א' השורשים אשר באצילות עצמו, ולכן אמרנו בכ"מ מדברינו כי יציאת הנקודות הנה הוא מההתפשטות הב' אשר להאצילות, כי הם מעיקר האצילות עצמו. והרי נמצא כי במה שנפרד הב"ן דענינינו מהמ"ה דלעיל אות מ"ג, ויצא אור למציאות הנקודות, הנה נתחלף בזה מעולם לעולם. כי המ"ה הרי הוא נשאר על מציאותו הראשונה, שהוא רק במציאות ההתפשטות הא' אשר להאצילות, והוא עומד לעולם בא"ק עצמו, כי אחר הסתלקותו שעלה מהטבור ולמעלה כמ"ש בדרושי נקודות (פרק ב). הנה נשאר שם לעולם עומד בא"ק עצמו, אבל הב"ן דענינינו אשר יצא הוא למציאות הנקודות, הנה הוא מההתפשטות הב' אשר להאצילות, והרי הוא לעולם באצילות גופה, כי הוא מעתה מעיקר האצילות עצמו, שורש של כל ספי' ופרצוף שבו, ור"ל השורשים דכל א' אשר באצילות גופה. משא"כ המ"ה דאות מ"ג, הרי הוא רק שורש עליון להאצילות העומד לעולם בא"ק עצמו בפנימיותו מהטבור ולמעלה שבו. והרי נתבאר לנו בכ"ז גודל השינוי אשר נשתנה הב"ן מהמ"ה, הגם שמעיקרם הם מציאות אחת. וכן היו באמת במציאות אחת בכל עת שליטת ההתפשטות הא'. אך אח"כ בעת ההסתלקות, הנה כאשר הגיע עלייתם לגבול הטבור ולמעלה, הנה אז נעשו לשנים, ונפרד הב"ן ויצא הוא לעצמו לשליטת הנקודות, ונעשה בו כל השינויים הנז'. אמנם הנה הוא עתיד להתתקן ולהתיחד כמקדם כמו שיתבאר.

[סעיף ג']

⁴⁶⁴ נדצ"ל עוד ענין*##

⁴⁶⁵ עי' ע"ח שער המלכים פרק ו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

עיקרו דב"ן זו הוא העטרת היסוד דאימא, והוא יצא דרך העיניים והם השרשים הראשונים לכל הנאצלים כולם והם נתגלו ויצא מעסמב לעסמ"ב עד אין חקר, ובעת מלוכתם יצאו כל בחי' האצילות שבהם ואחר שמיתו ונשברו יצאו השרשים הראשים לבי"ע שבכל א', ובתיקון נתייסדו כל הנקודות וניתן להם מקומם בחיצוניות הב"ן הכללי.
אם כן ב"ן הכללי כלול מד' בחי' הב"ן דב"ן דנקודות והב"ן דמ"ה דנקודות (מלכי עיגולים ומלכי ישר), והט"ר של כל א'. ומש"כ שתחילה יצא החיצוניות ואח"כ הפנימיות, לא שהפנימיות הוא תולדת החיצוניות אלא שתחילה יצא החיצוניות, ואח"כ בתיקון נוסף עליו הפנימיות.

וזה דוגמת כל עולם ששורש במלכות דעליון שעליו.

מה שעלה למ"ן הוא רק מה שנצרך לתיקון דמעשה בראשית, אמנם עולים מ"ן תמידי עד עת התיקון דלעתיד.
והנה עיקרו דהב"ן הנז' אשר יצא למציאות הנקודות, ואמרנו כי היה כלול ג"כ מהנקודה העצמותית והשרשית דכל מציאות האצילות. והנה היה אותה הנקודה כלול מתחילה ג"כ רק דהאימא עצמה שבא"ק בבחי' עמרת היסוד שבה, מאשר יסוד בה המאציל ית"ש מעת מציאותה להיות בה יסוד ושורש להאצילות, והיה כלילותו בה רק בבחי' כח, ובסוד הכתוב (בראשית א יב) מזריע זרע למינהו. אמנם הנה השתתפה אימא ליתן חלק בזה מנופה ונפשה ג"כ כנ"ל, וכאשר הגיע העת לגילוי עולם הנקודות, הנה התעורר אותו הכח ליצאת לפועל, והוא אשר יצא דרך העינים כנ"ל, וירד מהטבור ולמטה ויצא שם מן הכח לפועל בכל הפעולות דעולם הנקודות, שהם היו השרשים הראשונים דכל הנאצלים כולם, כי נתגלו ויצאו מעסמ"ב לעסמ"ב במדרגות רבות אין חקר, אלא שכל מה שיצאו היו במיעוט גדול, והיו רק בבחי' כקרני הנבים ממציאותם שאחר התיקון. ובעת מלוכתם, הנה אז יצאו כל בחי' אצילות שבהם, ואחר שמיתו ונשברו, הנה יצאו אז השרשים הראשונים גם מכל בחי' הבי"ע שבכל א', וכמו שבארנו כ"ז בספר הדע"ה בארוכה. והנה אחר התיקון כאשר יצאו המ"ה וב"ן הכלליים, הנה נתייסדו כל הנקודות אחר שנתקנו וניתן להם מקומם בהחיצוניות דהב"ן הכללי. והנה הוא בהחיצוניות דהשם ב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ד ודהשם ב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו, וכן הנה הם ג"כ המלכיות דהב"ן אשר בסי' ז' אות כ"ח ודהב"ן אשר בסי' י' אות מ'.

והענין הוא, כי הנה אותן השמות ב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ד ואשר בסי' ט' אות ל"ו, הנה הם שניהם יחד כללות הב"ן הכללי דהתיקון אשר הוא יצא ג"כ רק בעת התיקון, והיה יציאתו ומציאותו בכל הד' שמות עסמ"ב אשר בסי' ז' ובכל הד' שמות עסמ"ב אשר בסי' י', אשר יצאו הם בעת התיקון עם בירורי הנקודות שנתקנו. וכל אלו, ר"ל אלו הב' מיני עסמ"ב דסי' ז' ודסי' י' עם הנקודות שנתקנו ויצאו עמהם, הנה כל אלו יחד הוא הב"ן הכללי עצמו לא זולת. והרי הוה הב"ן הכללי כלול מד' בחי' מהב' מיני עסמ"ב דסי' ז' ודסי' י', ומהב' מיני נקודות שנתקנו עם כל א'. וכל אלו הד' בחי' הם כלולים בב', שהם הב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ד, והב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו, שאלו הב' שמות ב"ן הם כללות הב"ן הכללי אשר יצא בעת התיקון, ויצא רק בעת התיקון ולא קודם לכן. ומשום שהנקודות כולם (סז ע"ד) בעת שנתקנו הנה נסדר מציאותם במציאות החיצוניות דאותו הב"ן הכללי, וכן הם מושרשים שם באמת גם במקורם אשר בשורשם הנעלם. לכן אמרנו לעיל בכ"מ וכן בסי' ט' ובסי' ו' כי הנקודות הם בהחיצוניות דאותן הב"ן. ואין הכוונה שאותן השמות ב"ן היו מתחילה, והנקודות נמשכו מהחיצוניות שבהם, אלא אדרבה הוא כי מתחילה יצאו רק הנקודות שהם החיצוניות, ואח"כ בעת התיקון אז יצא גם הפנימיות שהם כל העסמ"ב דסי' ז' ודסי' י'. ויצאו הם ביחד עם הנקודות שנתקנו, ר"ל אחר שנבררו ועלו וחזרו ויצאו כלולים עם הב"ן הפנימי, ונסדרו אז הנקודות בחיצוניותם, כי הנקודות הם המלכיות שלהם ולכן הם בחיצוניות, והפנימיות שיצאו עמהם אח"כ הם הט"ר דב"ן, ושניהם יחד הנה הם הב"ן הכללי.

והענין בביאור הוא, כי הנה כל הנקודות שיצאו מתחילה ואמרנו שהם מהמ"ן דהאימא שבא"ק, הנה הם מבחי' המלכיות שבה, כי כן הוא לעולם, שבהמלכות דהעליון הנה שם הוא כל כח המ"ן אשר לצורך התחתון. והיה בהמלכות דהאימא שבא"ק כח המ"ן לכל הנקודות דהעגולים אשר יצאו דרך העינים, וכן היה עדין בהמלכות שבהאבא שבא"ק

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כח המ"ן לכל הנקודות דהמלכי יושר אשר יצאו מהטבור והיסוד והצפרני רגלים. ונקראו הנקודות דהעגולים בשם ב"ן משום שהם מהבחי' אחרונות שבה, כנ"ל סעי"ב בשם האריז"ל מספר זוהר הרקיע (דף קס ע"ב), והוא הב"ן אשר בס' י"א אות מ"ד דענינינו אחר שנפרד מהמ"ה דאות מ"ג כנ"ל סעי"ב. וכן נקראו הנקודות דהמלכי יושר ג"כ בשם ב"ן, משום שהם מהבחי' אחרונות שבהאבא, והוא הב"ן אשר בס' ח' אות ל"ב. ואלו הב' מיני ב"ן הנה הם לא נתייחדו אז זב"ז כלל כנ"ל כלל ח"י ענ"ב ע"ש, ויצא כל א' בשליטתו לעצמו, זה בהמלכי יושר וזה בהמלכי עגולים, ונעשה מהם כל עולם הנקודות, כי יצאו הם בכל תוקפם, והוציאו כל כחם לפועל בלי חק וגבול ע"י גודל רתיחתם, עד שלא היה אפשר להתקיים כלל, ומיתו ונשברו ע"י כמו שמתבאר כ"ז בארוכה בספר הדע"ה.

אמנם, כי הנה אחר שיצא כל סיגהם לחוץ ככל כוונת ורצון המאציל ית"ש אשר בכ"ז, הנה נתייחדו אלו הב' מיני ב"ן שהם המלכי יושר והמלכי עגולים זב"ז, ועלו למ"ן מהטבור ולמעלה שהוא בהשם מ"ה דלעיל אות מ"ג ובהשם מ"ה אשר בס' ח' אות ל"א, אחר שנתייחדו גם הם זב"ז. והרי חזר הב"ן להתייחד עם המ"ה אחר שנפרד ממנו כנ"ל סעי"ב. הנה בהגיע עת התיקון, הנה חזר ועלה להתייחד עמו. אמנם, כי לא עלה אז כולו אלא רק הביוררים אשר היו נצרכים להתיקון דמעשה בראשית. אמנם הנה הם מתבררים ועולים תמיד, כל משך זמן דהעוה"ז, עד שיתוקנו כולם לעת קץ הימין כגודע. ועכ"פ הוא, כי כל אותה הב"ן שנפרד מתחילה כנ"ל סעי"ב, הנה הוא חוזר ומתתקן, כי הוא חוזר ועולה תמיד להתייחד עמו כמקדם, אלא שתיקונו הוא לאט לאט. ומתחילה לא עלה אלא רק הצורך למעשה בראשית, והנה היה סדר העלייה והתיקון בכל אותו הסדר שכתבנו לעיל אות מ"ג סעי"ה וסעי"ח ע"ש. והנה מתתקן בזה הב"ן דהנקודות דענינינו עם הב"ן דהנקודות שבס' ח' אות ל"ב להתייחד עם המ"ה דלעיל אות מ"ג ועם המ"ה דלעיל ס' ח' אות ל"א, אשר הם מגבול הטבור שבא"ק ולמעלה. ועלו אצלם הב' מיני ב"ן הנז' להתייחד עמהם.

והנה נעשו ע"י כולם למ"ן בהאו"א שבא"ק, שהם הב' שמות ס"ג שבס' ו' ושבס' ט', ומשם הנה עלו להמוחין דהאו"א, ובשרשם שבהעקודים שהם הב' שמות ע"ב שבס' ו' ושבס' ט', ונעשה ע"י היחוד לעילא לעילא, והיה נמשך מזה תוספות אור ומוחין מרזא דאור א"ס בהמוחין דאותן האו"א שבא"ק, ונתחדש ונעשה בהם הגילוי דאור התיקון, וירד ונמשך בהם דרך פנימיותם שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים שבהם, ודרך המ"ה וב"ן הפרטיים שבאותן הע"ב וס"ג אשר חזרו ונתייחדו כנז'. ומהם, ר"ל מאותן המ"ה וב"ן הפרטיים, אחר שנעשו ע"י עליית כל המ"ן שעלו בהם לשרשי אור התיקון אשר (סח ע"א) מגבול הטבור ולמעלה וכנ"ל אות מ"ג סעי"ה, הנה נולד ויצא מהם ע"י המ"ה וב"ן הכלליים הנז' בהאו"א עצמן מגבול הטבור ולמטה שבהם, והם המ"ה וב"ן שבס' ו' אות כ"ג כ"ד ושבס' ט' אות ל"ה ול"ו שהם המ"ה וב"ן דהתיקון הכלליים והעיקריים העומדים בהאו"א עצמם לעולם. והוא ע"פ מה שנודע שכל אור שיורד הנה נשאר עיקרו למעלה, וכן היה כאן כי נשאר עיקרן לעולם בהאו"א עצמן שבא"ק גופה, ורק זוהר אורם והארתן, הנה הוא נמשך ויצא מהיסודין שלהם, שהוא כללות היסוד דא"ק בסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה⁴⁶⁶, והוא סוד הדר ומהיטבאל שהם כללות המ"ה וב"ן, אשר הם נתחלקו לכל פרצופי האצילות עצמן כמ"ש הרב בעתיק (פרק א), ע"ש במ"ש ואל תמעה כו' אבל כוונתינו הוא כו', ע"ש.

[סעיף ד']

מש"כ שעיקרן דמ"ה וכן דתיקון נשאר באו"א דא"ק פירושו היא שהב"ן דתיקון [המ"ה יתבאר לקמן בס' י"ב וי"ג] הוא הט"ר דב"ן דמלכי יושר וכן הט"ר דב"ן דמלכי עגולים, ויחד עם הב"ן דב"ן דמלכי יושר ועגולים, אבל העס"מ שבב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן דמו"ס דא"ק נשאר מבפנים, וכל מה שיצא הוא רק הב"ן הפרטי שלהם, והוא הארתם שיצא דרך יסודין שלהם, שהוא עיקר יסוד דא"ק. ובי' בחי' ב"ן אלו נעשו א', וכן בי' בחי' העס"מ נעשו לא'.

⁴⁶⁶ ע"י אד"ר קמב ע"א.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אמנם בעולם הנקודות עוד לא נוצר בחי"ב ב"ן בכלל אלא רק היה בכלל הס"ג דמו"ס דא"ק שרק על ידי יציאה דרך אמ"ר וק"ב אפשר לצאת לשם בפני עצמו.

אמנם הנה ביאור הענין מה שאמרנו שיעקרון דהמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון הנה הוא נשאר בהאו"א עצמן אשר בהא"ק גופה, שהם מנבול הטבור שבו ולמעלה, הנה ביאור הענין אשר בהמ"ה יתבאר לפנינו בעה"י לקמן סי' י"ב וי"ג. אך בהב"ן הענין בזה הוא, כי הרי כל מציאותו דהב"ן הכללי דהתיקון הרי אמרנו כי הנה הוא הב' מיני עסמ"ב אשר בס"י ז' ואשר בס"י י', שהם המ"ר דב"ן דהמלכי יושר והמ"ר דב"ן דהמלכי עגולים עם הב' חלקי הנקודות שנבררו ונתקנו עמהם לצורך התיקון דמעשה בראשית. היינו הנקודות דהמלכי יושר שהם המלכיות דהמ"ר דב"ן שבס"י ז', והנקודות דהמלכי עגולים שהם המלכיות דהמ"ר דב"ן שבס"י י'. ואלו הד' בחי"הם עצמן כללות הב"ן הכללי כולו לא זולת וכן"ל. ובעולם הנקודות אשר יצאו אז רק המלכיות, הנה לא היה אז עדיין עיקרו דהב"ן הכללי כלל, אך בעת התיקון הנה יצאו גם כל המ"ר שבהם ג"כ, שהם כל העסמ"ב דס"י ז' וכל העסמ"ב דס"י י', ונתייחד הב' מיני העסמ"ב זב"ז, וכן נתייחדו הם עם הנקודות שהם המלכיות שבהם, וכולם יחד הנה הם הב"ן הכללי דהתיקון.

וכבר אמרנו בס"י ז' ובס"י י' כי מכל אותן העסמ"ב כולן, הנה מה שירד מהם באצילות הנה הוא רק הב"ן שבהם, שהוא הב"ן אשר בס"י ז' אות כ"ח והב"ן אשר בס"י י' אות מ', הנה רק הם אשר ירדו בא"ק מהטבור ולמטה שבו, ומהם הנה נעשה כל האצילות (ר"ל כל חלקי הב"ן שבו). אבל העסמ"ב אשר בס"י ז' ואשר בס"י י', הנה הם נשארו לעולם למעלה מהטבור דא"ק ובהאו"א עצמן שבו, וכמבואר בדברינו לעיל בס"י ז' ובס"י י' ע"ש. והנה זהו אשר אמרנו כי עיקרו דהב"ן הכללי דהתיקון הנה הוא נשאר בהאו"א עצמן שבא"ק גופה, ורק זוהר אורם והארתן הנה זה הוא אשר יצא מהיסודין שלהם שהם כללות היסוד דא"ק ובסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה, ומוזה נעשה כל האצילות, ר"ל חלקי הב"ן דהאצילות (כי חלקי המ"ה דהאצילות הוא יתבאר לפנינו בעה"י לקמן בס"י י"ב וי"ג). והכוונה הוא על השמות ב"ן דס"י ז' ודס"י י', כי הנה רק הם אשר ירדו באצילות גופה, והם הב"ן הכללי דהאצילות*. ועיקרו אשר נשאר בהאו"א עצמן שבא"ק גופה שהם למעלה מהטבור שבו, הנה הוא הג' שמות עסמ"ב דס"י ז' ודס"י י', והם כללותו ועיקרו הנשאר בהאו"א עצמן. והנה הב' שמות ב"ן דס"י ז' ודס"י י', הנה הם נעשים שניהם לאחד, והם (סח ע"ב) הב"ן הכללי דכל חלקי האצילות עצמו. וכן הב' מיני עסמ"ב דס"י ז' ודס"י י' הם נעשים ג"כ שניהם לאחד, והם עיקרו דהב"ן הכללי דהתיקון אשר נשאר בהאו"א עצמן. ואותן העסמ"ב הנה הם עצמן ג"כ השמות ב"ן אשר בס"י ז' אות כ"ד ואשר בס"י י' אות ל"ו, כי נעשו הם ג"כ שניהם לאחד, והם הב"ן הכללי שבהאו"א. אלא שבעולם הנקודות, הנה יצאו אז רק המלכיות מהם, והם ג"כ המלכיות דהב"ן שבס"י ז' ובס"י י'. אבל בהתיקון הנה נתייחדו המלכיות עם כל אותן הב"ן דס"י ז' ודס"י י', והם הב"ן הכללי דכל חלקי האצילות, והעסמ"ב דס"י ז' ודס"י י' הם הב"ן הכללי העיקרי הנשאר בהאו"א עצמן, שהם השמות ב"ן דס"י ז' ודס"י י'.

(* הגהה – ע' מה שהעלינו בזה לקמן סי' י"ז פנים חדשות פנים מאירות ככ"ז, וע"ס אות מ"ח סעי' ה'.

ודע כי בעולם הנקודות אשר יצאו אז רק המלכיות לבד, והנה לא היו אז עדיין כל העסמ"ב דס"י ז' ודס"י י' כלל וכלל, וכן הנה לא היה אז עדיין ג"כ השמות ב"ן דס"י ז' ודס"י י' ט' כלל, כי היו מתייחסים הנקודות אחר האו"א עצמן שבהא"ק, שהם הס"ג הכללי כנודע בדברינו. והנה לא היה אז עדיין באמת עיקרו דהשם ב"ן כלל, ולא יצא הב"ן בשמו וגילוי שיהם כל הב"ן דס"י ז' וכל הב"ן דס"י י' (אשר הם נעשים שניהם לאחד כנ"ז), אלא רק ע"י זיווג שהוא אחר שנתייחדו המוחין פנימים דא"ק ע"י עליית המ"ן שבארנו לעיל אות מ"ג סעי"ה. ונולד ויצא ע"י כל העסמ"ב דס"י ז' ודס"י י' עם כל הנקודות שנתקנו עמהם. הנה רק

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אז נתחדש ונתגלה המציאות דהב"ן הכללי בהא"ק ובהאצילות, כי הנה לא נעשה ולא נתגלה לעולם שום אור להיות במדרגה ושם בפנ"ע אלא רק כשיוצא ע"י זווג דווקא⁴⁶⁷, כי ע"י ירידתו בהסדר דאור מים רקיע וק"ב⁴⁶⁸, הנה ע"י נצטמצם כל א' לצאת במדרגה ושם בפנ"ע, ולא נעשה הב"ן הכללי אלא ג"כ רק בעת התיקון, וע"י שיצא ע"י זווג. אבל בעולם הנקודות, הנה היו מתייחסים המלכיות רק אחר הס"ג עצמו, אלא משום שהם מהבחי' האחרונות שבו היו נקראים ג"כ בשם ב"ן כנ"ל. אבל באמת הנה לא נתחדש השם ב"ן אלא ג"כ רק בעת התיקון דוקא, והוא ע"י שנעשה כל התיקון רק ע"י זווגי העליונים כנודע, וכמ"ש בשער התיקון (פרקים א ב), וכ"ז הנה הוא פשוט ומבואר מדרושי הרב זללה"ה וזיע"א.

[סעיף ה']

הסיבה שעיקר ב"ן הנ"ל נשאר באו"א למעלה מהטבור שעיקר האו"א נגמרים בטבור ומאחר שכל גילוי המ"ה וב"ן למעלה מהטבור בטל אורו של הס"ג דאו"א לכן כל התגלותם הוא רק מתחת לטבור דרך פרסא, שכל התלבשות ז"א על א"א היא רק דרך אר"א ואפילו שם זה רק דרך התפשטות הנה"י דאו"א למטה מטבור לצורך זו"ן. וכן הוא כל זה באו"א שבא"ק.

אמנם מה שאמרנו כי עיקרו דהב"ן הכללי דהתיקון (וכן הוא ג"כ בהמ"ה הכללי אשר יתבאר לקמן סי' י"ב וי"ג) הנשאר בהאו"א עצמן, הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים אשר בס"י ו' אות כ"ג כ"ד ואשר בס"י ט' אות ל"ה ל"ו. ואמרנו כי הנה הם מהטבור ולמעלה דא"ק, והוא משום כי הרי כל עיקרן דהאו"א הנה הם מסתיימים בגבול הטבור דא"ק וכמ"ש בשער או"א (פרק ג) וכנודע. עכ"ז הנה האמת הוא כי מאחר שהעצמות דהאו"א הנה הוא רק הס"ג הכללי, אבא ע"ב דס"ג, והאימא ס"ג דס"ג, וכנ"ל סי' ו' ובכ"מ. ולזאת הנה אין גילוי בהם באמת כלל להמ"ה וב"ן הכלליים, כי הם בטלים באור הס"ג, ואי אפשר להמ"ה וב"ן להצטמצם על מדרגתם ולהתגלה אלא רק מאחר הפרסא דא"ק ולמטה, שהוא ע"י הפרסא שמפסיק ביניהם וכמ"ש הגר"א בספד"צ (פרק ג ד"ה וענין הפרסא כו ע"א) כי הוא בשביל זו"ן שאין יכולין לקבל אור של ע"ק כו⁴⁶⁹, וכן שם (פרק ה ד"ה יהי רקיע גג ע"ג), ע"ש שאמר ג"כ כי אלולא הפרסא היו נכללין זו"ן בא"א ולא היו נחשבין לפרצופים בפנ"ע כלל, ע"ש. ולא נתגלו כל שרשי התיקון דמ"ה וב"ן הכלליים בהאו"א שבא"ק אלא רק ע"י התפשטות הנה"י שלהם, אחר שנתפשטו דרך הפרסא וירדו מהטבור דא"ק ולמטה עד סוף רגליו. ובהתפשטותו דרך גבול היסוד דא"ק, שהוא עצמו רק כללות היסוד דא"א שבא"ק ודאו"א שבא"ק, ונעשה מהם היסוד הכללי בא"ק, ושם ע"י המלכות הנעלמת בו (כמ"ש מהרח"ו ז"ל בזה"ק פ' בא (לה ע"א) בהגהות מהרח"ו אות ב' ג' ד' ע"ש⁴⁷⁰) אתגליא

⁴⁶⁷ ע"י במבר"ש (שע"ב ח"א פ"ו).

⁴⁶⁸ ע"י ע"ח שער מ"ד ומ"ן פרק ה.

⁴⁶⁹ ז"ל: וענין הפרסא והצמצום והסתלקות האור הוא בשביל זו"ן, שאין יכולין לקבל אור של ע"ק, שלכן היתה מיתת המלכים וביטול הארץ, לכן היתה הפרסא שלא לקבל אור שלמעלה מטיבורו, ששם קדש הקדשים.

⁴⁷⁰ ז"ל הזהר: ויאמר אלה"ם יהי אור ויהי אור נהיר נהירו דלעילא ובטש על גבי רוחא דנשיב ואסתלק מעל תהומא ולא חפא ליה כיון דתהומא אתנהיר ואיהו אסתלק כדין הוה נהירו דא נהיר על רישיה ומיא הוה נפקי מגו אפותיה ורוחא נשיב לעילא ונהיר מנהירו דא עד דהוה נחית נהוריה² מנצנצא לשבעין ותרין נהורין דשמשא כיון דאינון נהורין אתרשימו בגו שמשא לתתא הוה חייביא דעלמא ידעין בהו והוה פלחין לשמשא כיון דאסתכל קודשא בריך הוא באינון חייביא סליק נהוריה וגניז ליה אמאי גניז ליה בגין דהוה תנין הוה סליק ונחית ובטש באינון יאורין עד דגניז ליה ולא אתגליא:

זרע ליה זרועא בחד צדיקי דאיהו גנא דגנתא זרועא דזרע בגנתא³ בגניזו בטמירו (ס"א האי) דהאי אור איהו כד האי התנין הגדול חמי דצמח בגנתא זרועא דאור דא כדין אתער לסטרא אחרא להווא נהר דאקרי גיחון ואתפלגו מימיו דהאי גיחון חד שבילא דיליה איהו אזיל גו ההוא זרועא דאצמחא גו גנתא ואנהיר ביה ברבו דזרועא דא ואקרי גיחון ומגו ההוא רבו דזרועא דא אסתלק

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

החסד בפומא דאמה⁴⁷¹ ונתפשט אילך ואילך מהטבור עד סוף רגליו, ונעשה מזה הדר ומהיטבאל שהם מ"ה וב"ן הכלליים, אשר מהם נבנה כל האצילות. אמנם כאשר אתגלייא החסד בפומא דאמה, הנה נשאר עיקרו בפנימיותו בסוד אור זרוע לצדיק (כמ"ש בפ' בא הנז' ע"ש כל הענין, וכן בפ' תרומה קמח סע"ב⁴⁷² ושם קסו ע"ב⁴⁷³ ופ' פקודי רב ע"ב⁴⁷⁴ וכן בפ' בראשית ל"א סע"ב⁴⁷⁵). ואותו⁴⁷⁶ העיקרי הנשאר בפנימיותו, הנה (סח ע"ג) הוא האור

רבו שלמה מלכא כד אסתלק למלכו דכתיב (מ"א א לג) והורדתם אותו אל גיחון וכתוב ומשח אותו שם שם ולא באתר אחרא בגין דהוה ידע דוד מלכא דא ומימיו אחרנין אסתלקו למלכו אחרא ודא איהו מלכא דאיהו תקיפא:

תרגום: ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור האיר האור שלמעלה והכה על גב הרוח שנשבה והסתלק מעל התהום ולא כיסה אותו כיון שהאיר התהום והוא הסתלק אז היה אור. זה מאיר על ראשו ומים היו יוצאים מתוך מצחו ורוח נושבת למעלה ומאירה מאור זה עד שהיה יורד אורו מנצנץ לשבעים ושנים אורות של השמש כיון שאותם אורות נרשמו בתוך השמש למטה היו הרשעים של העולם יודעים בהם והיו עובדים לשמש כיון שהסתכל הקדוש ברוך הוא באותם הרשעים סלק את אורו וגנז אותו למה גנז אותו משום שאותו תנן היה עולה ויורד ומכה באותם יאורים עד שגנז אותו ולא התגלה.

וזרע אותו הזרע בצדיק אחד שהוא הגנן של הגן והזרע שנזרע בגן הוא גניזת וטמינת (זה) של האור הזה הוא. כשהתנן הגדול הזה רואה שצומח בגן זרע של אור זה אז מתעורר לצד האחר לאותו נהר שנקרא גיחון ונחלקים מימי הגיחון הזה שביל אחד שלו הוא הולך לתוך אותו זרע שצמח בתוך הגן ומאיר בו בגידול הזרע הזה ונקרא גיחון. ומתוך גדלות/גידול של אותו הזרע עלה לגידול שלמה המלך כשעלה למלכות שכתוב והורדתם אותו אל גיחון וכתוב ומשח אותו שם שם ולא במקום אחר משום שאת זה ידע דוד המלך ומימיו האחרים עלו למלכות אחרת וזהו המלך שהוא תקיף.

וז"ל הגהות מהרח"ו: ב: בסוד חסד דאתגלי בפום אמה שיצא בהדר. ג: היינו יסוד דאק טיפת לובן. ד: במ' הנעלמת בו שתקנה התהו.

⁴⁷¹ עי' אד"ר קמב ע"א.

⁴⁷² ז"ל: כתוב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור אמר רבי יוסי אותו אור נגנז והזדמן לצדיקים לעולם הבא כמו שבארוה שכתוב (תהלים צו) אור זרע לצדיק ודאי סתם ואותו האור לא שמש בעולם פרט ליום הראשון ואחר כך נגנז ולא שמש יותר.

תרגום: כתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור אמר רבי יוסי ההוא אור אתגניז ואיהו אזדמן לגבי צדיקא לעלמא דאתי כמה דאוקמוה דכתיב (תהלים צז יא) אור זרוע לצדיק לצדיק ודאי סתם וההוא אור לא שימש בעלמא בר יומא קדמאה ולבתר אתגניז ולא שימש יתיר ⁴⁷³ ז"ל: האי אור זרע ליה קודשא בריך הוא בגנתא דעדנוי ועביד ליה שורין שורין על ידי דהאי צדיק דאיהו גנא דגנתא ונטיל להאי אור זרע ליה זרועא דקשוט ועביד ליה שורין שורין בגנתא ואוליד ואצמח ועביד פרין ומנייהו אתזן עלמא הדא הוא דכתיב (שם צז יא) אור זרוע לצדיק וגו' תרגום: האור הזה זרע אותו הקדוש ברוך הוא בגן עדנו ועשה אותו שורות שורות על ידי הצדיק הזה שהוא הגנן של הגן ונטל את האור הזה וזרע אותו זרע אמת ועשה אותו שורות שורות בגן והוליד והצמיח ועשה פרות ומהם נזון העולם זהו שכתוב אור זרע לצדיק וגו'.

⁴⁷⁴ ז"ל: ווי לאינן דנפלין ולא יקומון ולא ינהרו בנהורא דגניז לצדיקא לעלמא דאתי זכאין אינן צדיקא לעלמא דאתי דכמה נהורין גניזין לון כמה עדונין בההוא עלמא טמירין לון דכתיב מה רב טובך אשר צפנת ליראיך מה רב טובך הא אוקמוה דא הוא אור דגניז לצדיקא לעלמא דאתי דכתיב (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב וכתוב (תהלים צז יא) אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה ועל דא מה רב טובך כתיב הכא מה רב טובך וכתוב התם וירא אלהים את האור כי טוב אשר צפנת בגין דאסתכל קודשא בריך הוא בההוא נהורא ואסתכל באינן חייביא דזמינין למחטי בעלמא וגניז ליה לההוא נהורא למזכי ביה צדיקא לעלמא דאתי כמה דאתמר

תרגום: אוי לאותם שנופלים ולא יקומו ולא יאורו באור הגנוז לצדיקים לעולם הבא אשריהם הצדיקים לעולם הבא שכמה מאורות גנוזים להם כמה עדונים באותו העולם טמונים להם שכתוב מה רב טובך אשר צפנת ליראיך מה רב טובך הרי פרשוה שזהו אור הגנוז לצדיקים לעולם הבא שכתוב וירא אלהים את האור כי טוב וכתוב אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה ועל זה מה רב טובך.

כתוב כאן מה רב טובך וכתוב שם וירא אלהים את האור כי טוב אשר צפנת משום שהסתכל הקדוש ברוך הוא באותו האור והסתכל באותם הרשעים שעתידים לחטא בעולם וגנז את אותו האור לזכות בו את הצדיקים לעולם הבא כמו שנתבאר.

⁴⁷⁵ ז"ל: יהי אור ויהי אור כל מה דאתמר ביה ויהי הוא בעלמא דין ובעלמא דאתי אמר רבי יצחק אור דברא קב"ה בעובדא דבראשית הוה סליק נהוריה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא ואתגניז מאי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

העיקרי דהתיקון הנשאר בהאו"א עצמו שאמרנו, והוא המ"ה וב"ן הכלליים אשר בסי' ו' ואשר בסי' ט', והרי הם ג"כ רק בהתפשטות הנה"י דהאו"א אשר נתפשטו מהטבור דהא"ק ולמטה עד סוף רגליו, והם בפנימיות כל האצילות גופה ע"ד הנה"י דהאו"א דהאצילות המתפשטים בהו"ן. כי הנה הגם שעיקרן דאו"א הנה הם קצרי הקומה והם מגיעין רק עד הטבור דא"א, וכמ"ש בעגולים ויושר (סוף ענף ד) ובאו"א (פרק ג), עכ"ז הנה מתפשטים הנה"י שלהם בכל קומת זו"ן ג"כ, שהם מהטבור דא"א עד סוף רגליו, וכל התלבשות ז"א על הנה"י דא"א הוא לעולם רק באמצעות הנה"י דהאו"א וכמ"ש בדרושי הרב בכ"מ, ע' שענה"כ (דף ל"ג ע"ב) במ"ש שם כי יעקב עומד בצד ימין אשר שם כל הנצחים דא"א ודאו"א ודו"א, ורחל עומדת בצד שמאל אשר שם כל ההודות דא"א ודאו"א ודו"א, וע' שם עוד (צה ע"א סמוך לסופו) במ"ש שם כי נודע שז"א מלביש את או"א מן החוזה שלהם ולמטה, ואו"א מלבישין את א"א. והנה נמצא כי ז"א מלביש את א"א מחצי הת"ת שבו ולמטה, אחר היות א"א מתלבש תוך או"א שנתפשטו נה"י שלהם בתוך ז"א כנודע, עכ"ל. וכן אמר ג"כ במאמרי רשב"י (אר"ז נה ע"ג) כי אע"פ שז"א מלביש את א"א מחצי הת"ת שבו ולמטה, אינו מלביש אותו בעצמו אלא אחר היות א"א מתלבש תוך נה"י דאבא, ונה"י דאבא מלובשים תוך נה"י דאימא, ואז ז"א מלביש את נה"י דאימא, עכ"ל ע"ש. וכן הוא ג"כ בפע"ח שער התפילה (פרק ג) ושער התפילין (פרק ד) ע' שם ושם, וע' עוד שער תיקון הנוק' (פרק ב כלל יד) ודרושי נקודות (פרק ג). ומבואר הוא בכל המקומות הנז' כי התלבשות ז"א על א"א מטבורו עד סוף רגליו הוא רק באמצעות או"א. והגם שאו"א עצמן הם מגיעים

טעמא אתגניז בגין דלא יתהנון מניה חייבי עלמא ועלמין לא יתהנון בגיניהון והוא טמיר לצדיקאי לצדיק דיקא דכתיב (תהלים צז יא) אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה וכדין יתבסמון עלמין ויהון כלא חד ועד יומא דיהא עלמא דאתי הוא טמיר וגניז ההוא נהורא נפק מגו חשוכא דאתגלפא בקלפוי דטמירא דכלא עד דמההוא נהורא דאתגניז אתגליף בשביל חד טמירא לחשוכא דלתתא ונהורא שארי ביה מאן חשוכא דלתתא ההוא דאקרי לילה דכתיב ביה (בראשית א ה) ולחשך קרא לילה ועל דא תנינן מאי דכתיב (איוב יב כב) מגלה עמוקות מני חשך רבי יוסי אומר אי תימא מחשך סתים אתגליין הא חזינן דטמירין אינון כל אינון כתרין עלאין וקרינן עמוקות מהו מגלה אלא כל אינון טמירין עלאין לא אתגליין אלא מגו ההוא חשוכא דאיהו ברזא דליליא (ויהא כלא חד ברזא דוהיה אור הלבנה כאור החמה בדרגא חדא ועד יומא דייתי הוא גניז וטמיר) תא חזי כל אינון עמיקין סתימין דנפקי מגו מחשבה וקלא נטיל לון לא אתגליין עד דמלה מגלה לון מאן מלה היינו דבור והאי דבור אקרי שבת ובגין דשבת אקרי דבור דבור דחול אסור בשבת (וכך הוה עביד רבי שמעון כד חמי לאמיה דהות משתעיא הוה אמר לה אמא שתוקי שבת הוא ואסיר) בגין דדבור דא בעיא לשלטאה ולא אחרא והאי דבור דאיהו אתי מסטרא דחשך מגלה עמוקות מגויה ומשמע מני חשך ההוא דאתי מסטרא דחשך דכתיב מני דיקא:

תרגום: "יהי אור ויהי אור". כל מה שנאמר בו ויהי, הוא בעולם הזה ובעולם הבא. אמר רבי יצחק, אור שברא הקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, היה עולה אורו מסוף העולם ועד סוף העולם ונגז. מה הטעם שנגז, כדי שלא יהנו ממנו רשעי העולם, והעולמות לא יהנו בגללם, והוא שמור לצדיקים, לצדיק דוקא, שכתוב "אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה", ואז יתבשמו העולמות ויהיו כולם אחד. ועד היום שיהיה העולם הבא הוא [האור] נעלם ונגז. אותו אור יצא מתוך החושך, שנחקק במטה שנסתר מכל, עד שמאותו אור שנגז, נחקק בשביל אחד טמיר לחושך שלמטה, והאור שרוי בו. מיהו החושך שלמטה, אותו שנקרא לילה, שכתוב בו "ולחושך קרא לילה". ועל זה שנינו, מהו הכתוב "מגלה עמוקות מני חושך", רבי יוסי אומר, אם תאמר מחושך שנסתם התגלו, הרי ראינו שכל אותם כתרין עליונים הם נסתרים וקוראים אותם עמוקות. מהו מגלה, אלא כל אותם נסתרים עליונים לא התגלו אלא מתוך אותו חושך שהוא בסוד הלילה. (והכל יהיה אחד בסוד של ויהי אור הלבנה כאור החמה, בדרגה אחת. ועד היום שיבא הוא גנוז וטמון). בא וראה, כל אותם עומקים נסתרים שיוצאים מתוך מחשבה, והקול לוקח אותם, לא מתגלים עד שדיבור מגלה אותם. מהו הדבר, היינו דיבור. וזה הדיבור נקרא שבת, ובגלל ששבת נקרא דיבור, לכן דיבור של חול אסור בשבת. (וכך היה עושה רבי שמעון, כשהיה רואה את אמו שהיתה מדברת, היה אומר לה, אמא תשתקי, שבת היום ואסור). בגלל שדיבור זה צריך לשלוט ולא אחר, ודיבור זה שהוא בא מצד החושך, מגלה עמוקות מתוכו, ומשמע מני חושך, אותו שבא מצד החושך, שכתוב

"מיני" דוקא.
476 חסר המילה אור ***

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

רק עד הטבור, אך לצורך ז"ן הנה הם מתפשטים בהנה"י שלהם גם מהטבור ולמטה דא"א עד סוף רגליו, והם בכל קומת ז"ן לעולם.

וכן הוא ג"כ בהאו"א שבהא"ק, כי הגם שעיקרן הם הס"ג הכללי והם למעלה מהטבור דא"ק וכלילן בהעקודים ע' שבירת הכלים (ריש פרק ו), אך לצורך האצילות אשר ראה רצונו ית"ש לייסד אותו רק על מדרגת מ"ה וב"ן וכל האצילות, הנה הוא משפעת האו"א שבא"ק ע"י כלילותן וקבלתן מהעקודים, ולכן הוא כי כדי ליתן אפשרות להגילוי דהמ"ה וב"ן הכלליים בהאו"א שבא"ק להיותם שורשי לאור התיקון דהאצילות, הנה נתפשטו האו"א שבא"ק בהנה"י שלהם דרך מסך הפרסא שבא"ק, וירדו בו מהטבור ולמטה עד סוף רגליו, ושם נתגלה בהם השמות דמ"ה וב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד ואשר בסי' ט' אות ל"ה ל"ו, והם שורשי דאור התיקון שבאו"א המלוכשים ועומדים לעולם בפנימיות האצילות. והם עי"ז השורשים להמ"ה וב"ן הכלליים דהאצילות גופה, כי מהם הוא כל בנין האצילות כנ"ל. ועכ"פ הוא, כי עיקרן דאור התיקון דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר אמרנו, שהוא נשאר בהאו"א עצמן שבא"ק, הנה הוא ג"כ רק מהטבור ולמטה שבא"ק, והוא בהתפשטות הנה"י שלהם המתפשטים ומתלבשים בפנימיות האצילות עצמו, אשר הוא רק מהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו.

אמנם מה שאמרנו לעיל כי הנה הם הג' שמות עס"מ אשר בסי' ז' אות כ"ה כ"ו כ"ז ואשר בסי' י' אות ל"ז ל"ח ט"ל, אשר כל אלו הב' מיני עס"מ הנה הם לעולם למעלה מהטבור דא"ק. ואמרנו כי הנה הם עיקרן דאור התיקון הנשאר בהאו"א העיקרים עצמן שבא"ק. ואמרנו כי הם ג"כ המ"ה וב"ן דסי' ו' ודסי' ט', הכוונה הוא כי הם נמשכין כאחד, שהב' מיני עס"מ הנה הם נמשכים כאחד עם הב' מיני מ"ה וב"ן אשר בסי' ו' ובסי' ט', כי הנה הם בבחי' שורש האילן עם האילן, שכת הצמיחה שבהם הוא נמשך כאחד. ועכ"ז הנה הם זה רק בכח וזה בפועל, כי העס"מ אשר בסי' ז' ואשר בסי' י' הם בבחי' שורש והם רק בכח, כי הם עומדים בעיקרן דהאו"א עצמן אשר הם למעלה מהטבור דא"ק, והם שרשי דאור התיקון אשר ניתנו ונתחדשו בכח האו"א בעיקרן אשר למעלה לצורך השמות מ"ה וב"ן דסי' ו' ודסי' ט', אשר הם בהתפשטות הנה"י (סח ע"ד) דאו"א שנתפשטו בהם מהטבור דא"ק ולמטה. והנה הם אשר יצאו בהאו"א מן הכח לפועל, והם אור התיקון העיקרי נשמה לנשמה להאצילות, הנשאר ועומד בהאו"א עצמן בהתפשטות הנה"י שבהם אשר הם מתלבשים בפנימיות האצילות לעולם. אך באשר כי לעולם הנה מתייחס הענף אחר השורש, ובפרט באור התיקון אשר עיקר אורו הוא עומד מבפנים לעולם בסוד אור זרוע לצדיק כנ"ל, והוא חזר ונגנו עתה וכמ"ש בספד"צ (פרק א אעבר וזעיר נטיל וגניז יא ע"ב), וכמו שהארכנו בדברינו בזה לעיל בכלל י"ז ענ"ד אות ו' ובכלל ח"י ענ"ח אות ג'. והרי עומד עיקר אורו לעולם למעלה, לכן אמרנו על המ"ה וב"ן דסי' ו' ודסי' ט' שהם מהטבור ולמעלה, כי אורם גופה אשר מהטבור ולמטה הוא נצטמצם ונתמעט, אך עכ"ז הנה הוא מתייחס לעולם אחר האור העיקרי שלמעלה. אבל באמת הנה הוא בפנימיות האצילות גופה לעולם, אשר הוא מהטבור ולמטה, אלא שהוא נעלם עתה. אמנם עכ"ז הנה כל קיום העולמות כולם, הנה הוא לעולם רק ע"י תמצית אורם המשפיעים גם עתה תמיד, וכמ"ש בזוה"ק בכ"מ בפ' תרומה (קמח סע"ב וקסו ע"ב) ופקודי (רכ ע"ב) ופ' אמור (פח ע"א), וע' עוד בזה למטה בסמוך סי' י"ב.

[סעיף ו']

מציאותו של ב"ן זו הוא המצאיות אחת עם המ"ה והם המ"ה וב"ן הפרטיים דע"ב וס"ג הכללים שבאיאמ שבא"ק. שימשום בתחילה יצאו לצורך התפשטות הראשונה לאצילות, ועל ידי ירידתם במקום העתיד לאצילות נתגלה בהם ג"כ שרשי המ"ן אשר לנקודות. וכאשר עלו למ"ן נדחו דרך העיניים, וירדו מתחת לטבור למציאות הנקודות. ורק אחת התיקון נתחדש בב"ן שורש למציאותו וגידולו, והוא החיצוניות דכל הספירות והפרצופים. הוא עומד בחיצוניותו דכל א' מב' סיבות: א' החיצוניות הוא סופו דכל א' וב' כי הוא התחלת והראשית התיקון.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מקומו בכל הג' שימושים הנ"ל הוא רק למטה מהטבור, בתור התפשטות הראשונה לאצילות הוא מבפנים לא"ק ובנקודות וחיצוניות דתיקון הוא מחוץ לא"ק.

שורש ומקורו הוא במ"ה וב"ן דאמא דא"ק, ומקורו העליון בב"ן דמו"ס דא"ק כי הוא שורש לאמא. אבל כל שפע שהוא מקבל מהב"ן דמו"ס היא אך ורק דרך העקודים ושורש האימא אשר שם, והוא השם ע"ב דב"ן דמו"ס, והשימוש אשר לנקודות נמשך דרך הע"ב דב"ן דב"ן דמו"ס דא"ק והוא ענין כלילות הנקודות בעקודים, והשימוש שאשר לאחר התקין נמשך דרך הע"ב דב"ן דב"ן דמו"ס וס"ג ומ"ה דב"ן דב"ן דמו"ס, ומתלבש במ"ה וב"ן הפרטיים דב"ן דמו"ס שסה המ"ה וב"ן דאימא עצמה, ומשם לב"ן דב"ן דמו"ס ולב"ן כאן (דב"ן דב"ן דב"ן דמו"ס).

וכדוגמתו בב"ן דמלכי אבא רק שכולם ממ"ה הולא מב"ן.

והנה נתבאר לנו מכל דברינו על הב"ן דאות מ"ד דענינינו מציאותו ושימושו ושורשו ומקורו ומקומו. כי מציאותו, הנה הוא שהוא במציאות אחת עם המ"ה דלעיל אות מ"ג, והם המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב והס"ג הכלליים שבהאימא שבהא"ק. והיה שימושם בתחילה, כי יצאו הם לצורך ההתפשטות הא' אשר להאצילות, שהוא כדי להצטמצם ממדרגת הא"ק העיקרי ולהיות בא"ק לשורש עליון להאצילות. אמנם כי הנה ע"י ירידתם במקום העתיד דהאצילות, הנה נתגלה בהם ג"כ שרשי המ"ן אשר לנקודות, כי הם השורשים הראשונים דהאצילות ודכל העולמות כולם כנודע. והרי שימוש או בשימוש עוד, כי נעשה בהם המציאות דשרשי המ"ן אשר לנקודות. והנה באשר שכל התפשטות ראשון הנה הוא כל התפשטותו רק לפי שעה, כי הוא חוזר ומסתלק ועולה למעלה למקומו הראשון להיות שם לשורש עליון לאותו העולם שנתפשט בשבילו, וכן היה כאן כי עלה ההתפשטות הראשון ונסתלק, והנה היה העלייה ג"כ לכל שרשי המ"ן דהנקודות שנתגלו כנו, כי הנה עלו הם אז בבחי' עליית מ"ן. והנה כאשר הגיע עלייתם כגבול הטבור ולמעלה, הנה אז נפרד הב"ן מהמ"ה בכל המ"ן דהנקודות שבו, ועלה הוא למעלה בהע"ב דהמ"ס שבא"ק כדי להשתלם, אך לא זכה לזה משום שהיה דינים קשים ודחה אותו הע"ב ממקומו גופה ולחוץ, והוא יציאתן דרך העינים דא"ק, וירדו בו מהטבור ולמטה עד סוף רגליו, ושם יצאו לשליטת כל הנקודות, והרי שימוש או להמציאות דכל עולם הנקודות. וכבר אמרנו בכלל ה"י ענ"א כי מציאות הנקודות הנה הוא החלק ראשון מההתפשטות הב' אשר להאצילות, והרי נתחלף הב"ן ממציאותו הראשונה שהיה במציאות ההתפשטות הא' וכנו, ויצא ונעשה לחלק אחד ממציאות ההתפשטות הב' אשר להאצילות, כי בשליטת הנקודות שהוא בכל עת מלוכתם, הנה יצא אז לכל שרשי האצילות, ר"ל שהוציאו אז את השרשים הראשונים בבחי' נקודות קטנות וקרני חגבים דכל מציאות האצילות כולם. והרי היו הנקודות בבחי' ההתפשטות הב' דלהאצילות, שהוא מעיקר האצילות עצמו.

אמנם כי בעת עולם הנקודות, הנה לא היה אז עדיין גילוי להאצילות כלל, כי אז הנה היה אור א"ס נעלם בהם מאד. והגם כי כל מציאותם וכל עניניהם היה אז ג"כ ר"ק ע"י שהם תלויים עליו ית"ש, אך היה תלייתם בו רק בהעלם גדול, ולא יצא האצילות על שמו ומציאותו וגילוי אלא רק אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים, שאז הנה יצא סיגיהם לחוץ ונמסרו ונבררו ועלו למ"ן, וזכו אז לאור המ"ה והמ"ר דב"ן שהוא אור התיקון (סס ע"א) אשר הוא מרזא דאור א"ס ית"ש. ונתייחדו הנקודות שנבררו עמהם יחד ונעשו לאחד עם אור התיקון, שהוא בהגילוי והיחוד דאור א"ס ית"ש שנעשה אז חד עמהם. ואז הנה יצא האצילות על מציאותו ועל שמו וגלויו. והנה נסדרו כל הנקודות שהם עיקרן ושרשן שבתחילה, הנה נסדרו הם בכל המציאות דהאצילות בכל ספי' ופרצוף בהחיצוניות דכל א', וכן הם בכל א' ג"כ בבחי' שרשו שהוא עיקר גידוליו דכל א', ר"ל שממנו הוא התחלת גידולו. והרי נתחדש אחר התיקון בהב"ן הנו' שימוש עוד, כי הוא שורש לכל מציאות והתחלות⁴⁷⁷ גידולו, ועומד בכל א' בחיצוניותו. וענין מה שהוא עומד בהחיצוניות דכל א'

477 והתחלת ##*

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הוא מב' סיבות: אחד, הוא כי החיצוניות הנה הוא סופו דכל א' וכלילתו. שנית, כי הוא התחלת וראשית דהתחתון, כי מסופו דהעליון הוא התחלת התחתון.

ועכ"פ הוא, כי הב"ן דענינינו הנה נעשה שימוש לג' ענינים, והם בג' זמנים. כי בתחילה הנה היה שימוש לצורך התפשטות הא' להאצילות, ואח"כ הנה נעשה שימוש למציאות הנקודות שהוא חלק אחד מהתפשטות הב' אשר להאצילות. ואח"כ הנה נעשה שימוש גם בהתיקון העיקרי ג"כ, כי הוא מעתה מהב"ן הכללי דהתיקון המלכיות דהט"ר דב"ן, ולכן נסדר מציאתו בכל א' בחיצוניותו ובסופו. וכן הוא ג"כ התחלת גידולו דכל א', והוא סופו דכל עליון והתחלת כל תחתון, כי כ"ז הנה הוא משימושי⁴⁷⁸ ותכונתו דהמלכות כנודע.

ובענין מקומו, הנה הוא לעולם באחד, כי בכל הג' שימושים הגז' הנה נתייחד מקומו בכלם רק למטה מהטבור. כי בהתפשטות הא' הרי היה ההתפשטות מהטבור ולמטה עד סוף רגליו, וכמו שכתבנו בזה בביאור וארוכה לעיל כלל ה' ו' ע"ש. וכן בשימוש אשר להנקודות, הרי נודע הוא כי המציאות דכל עולם הנקודות הנה הוא בא"ק מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו וכמ"ש בדרושי נקודות (פרקים א ב ג). וכן בשימוש הגז', כאשר נתייחדו אח"כ באור התיקון ובהב"ן הכללי ונעשה מ⁴⁷⁹עצם האצילות, הרי נודע הוא ג"כ כי מקום האצילות כולו הנה הוא לעולם רק מגבול הטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו וכמ"ש בשער התיקון (ריש פרק ג).

ובענין שורשו ומקורו, הרי אמרנו כי הוא מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבעיקר הס"ג דהאימא עצמה שבא"ק, והיה כלול בו ג"כ כל המ"ן דהנקודות שמצד האימא שבא"ק וכנ"ל בכל דברינו. והרי הנה השורש דכל הב"ן דענינינו בכל הגז' שימושיו שאמרנו בו בהאימא עצמה שבא"ק שהוא השם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד. אמנם מקורו העליון, הנה הוא בהמ"ם עצמו שבא"ק, והוא בהב"ן דהמ"ם אשר בס"י א' אות ד', כי שם הוא השורש להאימא שבא"ק ולכל תולדותיה והתפשטותה וגילוייה אשר הן בעולם הנקודות והן לאחר התיקון.

אמנם כל השפע אשר היא מקבל מהב"ן דהמ"ם, הנה הוא נמשך אליה רק דרך העקודים ובשורש האימא אשר שם, והוא בהשם ע"ב דלעיל סי' ט' אות ל"ג. והשימוש אשר להנקודות היה נמשך דרך הע"ב דלעיל אות מ"א, והוא ענין כלילות הנקודות בהעקודים שאמר הרב בנקודות (פרק ב) וכנ"ל אות מ"א. והשימוש אשר לאחר התיקון היה נמשך דרך הע"ב שבס"י י' אות ל"ז, ומשם להס"ג מ"ה דאות ל"ה מ"ל, ומתלבש בהמ"ה וב"ן הפרטיים דאות ל"ה ל"ו שהם המ"ה וב"ן דהאימא עצמה, ומשם להב"ן דאות מ' ולהב"ן דענינינו, להשימוש דאור התיקון שבו וכנ"ל בזה סעי' ד' ה' עש"ה ותבין.

ועד"ז הנה הוא ג"כ בהב"ן שבהמלכים דהאבא שבא"ק, כי הוא שימש ג"כ להג' שימושים הגז' ע"ד שאמרנו בהאימא. ומקורו הוא בהשם מ"ה אשר בס"י א' אות ג'. ונמשך בכל שימושיו דרך העקודים שהוא דרך השם ע"ב שבס"י ו' אות כ"א, ולשימוש דהנקודות היה נמשך משם לכל העסמ"ב שבס"י ח'. ולשימוש דהתיקון הנה יצא בגילוי העסמ"ב שבס"י ז' ונתלבש בהמ"ה וב"ן הפרטיים דס"י ו' אות כ"ג כ"ד שהוא בהאבא עצמו, ומשם (סט ע"ב) להב"ן שבס"י ז' אות כ"ח ולהב"ן דהמלכים דהאבא שהוא הב"ן שבס"י ח', להתתקן ולהתחדש בהשימוש דאור התיקון כולו גם הוא להתייחד עם הט"ר דב"ן אשר מצד האבא, וכן עם המ"ה הכללי ג"כ. וכן נתייחדו כל התיקונים אשר מצד האימא עם כל התיקונים אשר מצד האבא שניהם לאחד, והם חד לעולם. ובזה הנה נשלם דברינו כל מה

478 משימושיו*##?

479 מ*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שחנני הקב"ה להעלות בסי' י"א יהי שמו הגדול מבורך מעתה ועד עולם מסוף העולם ועד סופו, מן העולם ועד העולם אמן ואמן.

הקדמה לסימן י"ב

[א]

מסי' ו עד כאן דיברנו בב"ן הכללי דא"ק, ונבאר עתה המ"ה הכללי דתיקון, והתפשטותו הוא דרך עסמ"ב, ועל אף שאין כאן פירוד בין או"א אבל נבארם א' וא' שכל א' בחי' בפני עצמו.

הנה מסי' ו' עד כה היה עיקר כל דברינו בביאור הב"ן הכללי דהא"ק אשר הוא ראשית והתחלת דכל גילויי ית"ש אשר מאחר א"ס ולמטה בכל העולמית אשר למטה מהפרסא ולמטה מהטבור. והנה יצא תחילה במציאות עולם הנקודות שהוא כולו רק מהמלכיות שבו, וכמש"כ הענין בזה לעיל בהקדמה לסי' י"א. ובאשר שכל גילויי ית"ש אשר בהנקודות והאצילות הנה הוא מא"ק מהאו"א שבו ע"פ קבלתם מהעקודים, לכן בארנו ג"כ את המציאות דהאו"א שבא"ק ותלייתם בהעקודים ומקומם ואחיותם בא"ק וכנ"ל סי' ו' וסי' ט'. ובארנו בהנקודות שהם המלכיות דהב"ן, יציאתם מהאו"א שבא"ק ואחיותם בהם, וכן תלייתם ושרשם בהא"ק והעקודים וכנ"ל סי' ח' וי"א. וכן בארנו ג"כ בהט"ר דב"ן שהם הב"ן הכללי דהתיקון, תלייתם בהא"ק והעקודים ואחיותם בהאו"א ויציאתם מהם וכנ"ל סי' ז' וסי' י'. וכן בארנו ג"כ סדר היחוד והתיקון דהנקודות שהם המלכיות כאשר שהם מתבררים יחודם בהט"ר דב"ן, כי שניהם יחד הנה הם הב"ן הכללי דהתיקון וכנ"ל סי' י"א כ"ז.

והנה נבאר מעתה עד"ז ג"כ בהמ"ה הכללי דהתיקון את סדר גילויי בא"ק ואחיותו בו ובהעקודים, והתפשטותו ומציאותו ע"י האו"א שבא"ק, ויציאתו מהם לבנין ומציאות דהאצילות. והנה היה גילויי והתפשטותו ג"כ ע"פ סדר מדרגות דהעסמ"ב, מע"ב לס"ג, ומס"ג למ"ה, וממ"ה לב"ן. ונבאר בכל שם ושם את מדרגתו ושימושו ומקומו ומקורו, וכן קישורו ויחודו בכל העסמ"ב, ועסמ"ב דכל הח' סימנים אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן. ונבאר כ"ז בהמ"ה הכללי ג"כ, הן בגילויי והתפשטותו אשר מהאבא שבא"ק, וזה יתבאר בהסי' י"ב שלפנינו, והן בגילויי והתפשטותו אשר מהאימא שבא"ק, וזה יתבאר לקמן סי' י"ג. והגם שלא נחלקו לשנים ח"ו, והיה גילויים משניהם יחד לעולם תמיד באחדות עצום. אך כאשר כי האו"א הם בחי' דו"ן, והם המתקלא, שורש כף זכות וכף חובא ומכריע שהוא הדעת שביניהם המיוחדים⁴⁸⁰, ובא"ק הנה הוא העקודים שהוא סוד הדעת עלייה⁴⁸¹ דכלל העולמות כולם, ע"ד הי"ג ת"ד דא"א שהוא הדעת הכללי דהאצילות. והרי הנה גם כל עיקר המ"ה אשר יצא מהם ג"כ ברזא דמתקלא, כי שורשו הוא מזווגא עלאה דאורא ובוצינא, שהם המוחין פנימים דהא"ק, כמש"כ בשער התיקון (רפ"ב). ואורא ובוצינא הם רזא דדו"ן, ונתפשט ונתלבש בהעסמ"ב דהאו"א שבא"ק שהם העסמ"ב דסי' ו' ודסי' ט', שנעשו לאחד ונתפשט ונתלבש אור התיקון בהעסמ"ב שבהם, ונשאר הע"ב דאור התיקון בהע"ב שבהם, והס"ג דאור התיקון בהס"ג שבהם, והמ"ה בהמ"ה. וכ"ז הוא למעלה מהטבור שהוא בהאו"א עצמן. אך הב"ן דאור התיקון, הנה הוא ירד מהטבור ולמטה, ויצא מהיסודין שלהם שהוא כללות היסוד דא"ק, והוא אור התיקון דהמ"ה הפנימי שהוא תולדות היסוד כמ"ש בשער סדר אצילות בקי' (פרק ב), והוא הב"ן דהעסמ"ב דאור התיקון הכללי שיצא מהיסוד, בסוד החסד דאתגלי בפום אמה⁴⁸², סוד

⁴⁸⁰ עי' ס"י פ"ב מ"א.

⁴⁸¹ נדצ"ל עילאה*##

⁴⁸² עי' אד"ר דף קמב ע"א.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שיפת הלוּבן, וממנו נתקן ונבנה כל האצילות וכל מעשה בראשית כולם כמו שיתבאר כל זה בהסימנים שלפנינו.

ובאשר שגם עיקר כל המ"ה הנה הוא יצא ג"כ מרזא דדו"ן, והוא כלול ג"כ ממ"ה וב"ן כמ"ש בשבירת הכלים (פרק ח) (ס"ט ע"ג) ובכ"מ וכנודע. לכן בארנו יציאתו אשר הוא מהאו"א שבא"ק בהאבא בפנ"ע ומהאימא בפנ"ע, להורות על רזא דדו"ן שבו, וזהו סוד הכתוב (בראשית א ג) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, ולא נאמר ויהי כן אלא ויהי אור, כי הוא מרומז על רזא דדו"ן שבו, יהי אור אבא ויהי אור אימא, כמ"ש בספד"צ (פרק א בהגר"א שם יג ע"ב) וע"ז זה"ק בראשית (מז ע"ב⁴⁸³).

[ב]

כל גילוי התיקון הוא רק על ידי המ"ה דאו"א דא"ק שהוא השם מ"ה דמ"ה ודב"ן דמו"ס. עוד, כי המ"ה הכללי דתיקון יצא בב' בחי' א' מבפנים וא' מבחוץ, מבפנים יצא דרך היסודות ומבחוץ יצא דרך המצח והוא מקיף, וזה שמבפנים הוא עיקר התיקון.

עיקר הגילוי דמ"ה, הוא רק מהטבו רולמטה שלמעלה מהטבור הוא בטל לאורות הע"ב וס"ג.

הנה אמרנו כי יצא אור התיקון כלול מעסמ"ב, ויצא דרך האו"א שבא"ק כלול ומלוּבש בעסמ"ב שבהם, וכמו שיתבאר כ"ז בהסימנים שלפנינו. ועל זה הנה ראוי לדעת כי כל הגילוי דכל העסמ"ב דאור התיקון הנה היה רק ע"י המ"ה דהאו"א שהוא השם מ"ה דלעיל סי' ו' אות כ"ג ודלעיל סי' ט' אות ל"ה, ור"ל על המ"ה הפרטי דהס"ג שבהם עצמן, וכמו שכתבנו שם ושם ע"ש. כי אותו המ"ה הפרטי הוא השורש עליון להאצילות לעולם וכנ"ל כלל ה' ו' בארוכה ע"ש. והנה באותו המ"ה הפרטי הנה שם נתיסד הנביעו דאור התיקון אשר להאצילות, והוא ע"י המ"ה דאור התיקון שנתלבש שם. והנה עד שלא נתיסד הנביעו דאור התיקון להאצילות לא היא נתגלה עדיין גם אור התיקון למעלה, כי האצילות הוא עיקר הכוונה בכל גילוייו, שהם כולם רק כדי להגיע לגילוי כבוד מלכותו יתברך אשר בהאצילות, כי היא עיקר כוונתו ית"ש בכל גילוייו כולם, ובה הוא תכלית כל התכליות כמו שבארנו כ"ז בכ"מ מדברינו. ולכן הוא, כי כל זמן שלא הגיע עדיין לגילוי הנביעו דאור התיקון אשר להאצילות, הנה לא היה נתגלה עדיין התיקון ככולם, והנביעו דאור התיקון אשר להאצילות הנה הוא התלבשות המ"ה דאור התיקון בהמ"ה הפרטי דהאו"א כנז'. ונמצא כי כל העסמ"ב דאור התיקון הנה הם נתגלו ע"י המ"ה שבהאו"א (ור"ל המ"ה הפרטי שבהם), שהם המ"ה דלעיל סי' ו' אות כ"ג ודס' ט' אות ל"ה.

ודע עוד כי המ"ה הכללי דהתיקון הנה היה יציאתו בב' בחי', אחד מבפנים ואחד מבחוץ. וכן כתב הרב בשבירת הכלים (פרק ו) ע"ש. ומה שיצא מבפנים הוא דרך פנימיות

⁴⁸³ ז"ל: ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (בראשית א ג) מהכא איהו שירותא לאשכחא גניזין היך אתברי עלמא בפרט דעד הכא הוה בכלל ובתר אתהדר כלל למהוי כלל ופרט וכלל עד הכא הוה כלא תליא באורא מרזא דאין סוף כיון דאתפשט חילא בהיכלא עלאה רזא דאלהים כתיב ביה אמירה ויאמר אלהים דהא לעילא לא כתיב ביה אמירה בפרט ואף על גב דבראשית מאמר הוא אבל לא כתיב ביה ויאמר דא ויאמר איהו קיימא למשאל ולמנדע ויאמר חילא דאתרם וארמותא בחשאי מרזא דאין סוף ברזא (נ"א ברישא) דמחשבה ויאמר אלהים השתא אוליד ההוא היכלא ממה דאתעדיאת מזרעא דקדש ואוליד בחשאי וההוא דאתילד אשתמע לבר מאן דאוליד ליה אוליד בחשאי דלא אשתמע כלל כיון דנפק מניה מאן דנפק אתעביד קול דאשתמע לבר:

תרגום: "ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור", מכאן היא ההתחלה למצא גנוזים איך נברא העולם בפרט, שעד כאן היה בכלל, ואחר כך חזר הכלל להיות כלל ופרט וכלל. עד כאן היה הכל תלוי באויר מסוד אין סוף. כיון שהתפשט הכח בהיכל העליון, הסוד של אלהים, כתוב בו אמירה, "ויאמר אלהים", שהרי למעלה לא כתוב בו אמירה בפרט. ואף על גב שבראשית הוא מאמר, אבל לא כתוב בו ויאמר. שהרי "ויאמר" הזה הוא עומד לשאול ולדעת. ויאמר, הוא כח שהתרום והרמתו בחשאי, מסוד שאין סוף בסוד (בראש) המחשבה. "ויאמר אלהים" עכשיו הוליד אותו ההיכל ממה שהוסר מזרע של קודש, והוליד בחשאי. והוא שנולד נשמע בחוץ, מי שהוליד אותו, הוליד בחשאי שלא נשמע כלל, כיון שיצא ממנו מה שיצא, נעשה קול שנשמע בחוץ.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כל האו"א שבא"ק אשר הם למעלה מהטבור, ואח"כ ע"י התפשטות הנה"י שלהם שנתפשטו מהטבור ולמטה ויצא מהיסודין שלהם שהוא כללות היסוד דא"ק בסוד החסד דאתגלי בפום אמה⁴⁸⁴ כנ"ל, וזהו המ"ה הפנימי. אך המ"ה החיצון הנה הוא המ"ה אשר האיר דרך המצה, והוא בבחי' אור מקיף וכמו שבארנו כ"ו בארוכה לעיל כלל ח"י ענ"ת. ועיקר התיקון דהאצילות וכל מעשה בראשית הנה היה נעשה בהמ"ה הפנימי שהוא תולדות היסוד כנז'.

והנה היה עיקר הגילוי דהמ"ה דהתיקון רק מהטבור ולמטה. והגם שאמרנו שאור התיקון הוא כלול ג"כ עסמ"ב, והעס"מ שבו הם נשאר למעלה, והרי נשאר עיקר אור התיקון מהטבור ולמעלה שהוא בהאו"א עצמן. אמנם שם הנה אין גילוי להם לבחי' המ"ה כלל, כי למעלה מהטבור שם הוא לעולם רק תוקף האור דע"ב וס"ג, ואין עולה המ"ה בשם כלל. ומה שאמרנו לעיל מהמ"ה הפרטי הנה הוא באמת שם רק בהעלם גדול, כי הוא שורש המ"ה הכלול בהס"ג, בהא' דמילוי וא"ו שבו כמ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ה) ובכ"מ וכנודע. ואין גילוי למדרגת אור המ"ה רק מהטבור ולמטה, שהוא רק מאור התפשטות הנה"י שלמעלה, ושם נתגלה ומשמש אור התיקון דהמ"ה הכללי ע"פ הסדר שיתבאר בעה"י בהסימנים שלפנינו, עד כאן הקדמה.

[סימן י"ב]

ד' שמות עסמ"ב אשר במ"ה הכללי נתגלו על ידי המ"ה דהעסמ"ב דאבא שבא"ק שהוא המ"ה דמו"ס דא"ק (לכן הוא המ"ה דמו"ס דא"ק), היה יציאתם על ידי זיווג דאורא ומו"ס שבגלגלתא דא"ק, ומשם למ"ה דמו"ס, והוא המערכה הג' מהמו"ס דא"ק.

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהמ"ה הכללי דהתיקון שנתגלו ע"י המ"ה דהעסמ"ב דהאבא שבא"ק שהוא השם מ"ה דלעיל סי' ו' אות כ"ג, ור"ל על המ"ה הפרטי שבו וכנ"ל בהקדמה, והם העסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה הכללי אשר מצד האבא שבא"ק. והנה היה יציאתם ע"י הזווג דהאורא ובוצינא, שהוא אורא ומו"ס אשר כנולגלתא דא"ק⁴⁸⁵, והאירו בהמ"ה דהעסמ"ב (סמ' ע"ד) שבמ"ס שהוא השם מ"ה דהמערכה הא' אשר בסו' א' אות ג'. כי אותו המ"ה דאות ג' הנה הוא השורש להאבא שבא"ק למציאותו ולכל תיקונו ולכל תולדותיו, ולכן האירו כל העסמ"ב דאותו אור התיקון שהוא מצד האבא המ"ה דאות ג', ומשם הנה נתפשטו בהעסמ"ב דהאבא עצמו שהוא העסמ"ב דסי' ו', ונתגלו ע"י המ"ה שבו שהוא המ"ה דאות כ"ג. והנה הם מערכה השלישית מהמ"ס, כי העסמ"ב דהמ"ס הרי הם מערכה הא', והעסמ"ב דסי' ו' שהם העסמ"ב דהאבא עצמו היוצאים מהמ"ה דהמ"ס דאות ג' כנז' הרי הם מערכה הב', והעסמ"ב דאור התיקון דענינינו אשר גילויים הוא מהמ"ה דהעסמ"ב דסי' ו' מהמ"ה דאות כ"ג כנז', הרי הם מערכה השלישית מהמ"ס דא"ק. ומשום שהם עדיין בתוך ג' להמ"ס דא"ק⁴⁸⁶, לכן נעשה על ידן התיקון להעולמות כולם כמו שיתבאר בהסי' שלפנינו.

(מ"ה)

[ע"ב]

[סעיף א']

ע"ב זו היא עתיק וא"א דאור התיקון, וסיבת גילוי האור דתיקון הוא מחמת עליית המ"ן דאורות שנשאר למעלה בעת מיתת המלכים, ועי"ז יצא תחילה האור מ"ה דמצח שהוא רק בבחי' אור מקיף שממנו נכוו החיצונים ועי"ז נתבררו על ידו מהיניצוץין דש"ך (פרק ר' ורפ"ח ועלו גם הם למ"ן, כל מה שנצרך מה למעשה בראשית, ועי"ז נתפשט מאור הפנימי שבגלגלתא אור התיקון דמ"ה הפנימי. ועליית מ"ן שהוא שורש למ"ה הפנימי היו מבוררים וזכים לא כמו עליית מ"ן

⁴⁸⁴ עי' אד"ר קמב ע"א.

⁴⁸⁵ עי' בהגר"א בספד"צ ו ע"א ד"ה והכלל הוא.

⁴⁸⁶ היינו כדן לבוד עי' מטי ולא מטי פרק ג ולקמן עט ע"ג.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דנקודות שנפלטו החצוה, וכאן היה על ידי היחוד דיושר ועיגולים יחד, ולכן גרמו תיקון למעלה להוריד כל התיקון כולו. והוא השאיר תיקון בכל מקום ומקום כראוי לו במקום העקום לצורך העקודים ובמקום אור"א לצרכם וכו' וכל זה מצד אור התיקון מצד אבא שבא"ק שהוא עיקר אור התיקון. אמנם צריך לדעת שהוא התייחד עם ה' שמות ע"ב והם ע"ב דמ"ה דב"ן דמור"ס, וע"ב דב"ן דמ"ה וע"ב דב"ן דמור"ס, שהם מאור התיקון דמהטיבאל אשר מצד אור"א בא"ק, וכן עם שמות ע"ב דב"ן דמ"ה ודב"ן דב"ן דב"ן, שהם שרשי המלכי יושר ועיגולים, וכולם נכללו בו בעליית המ"ן וממילא בירידת המ"ד.

מקום ע"ב זו הוא בעקודים בשרשי האור"א אשר שם שנעשו שם הם שניהם לאחד, והוא החוטם ופה שהם בבחי' ב' מזלין. וזו שמות ע"ב הנ"ל שוכנים בכ' שמות ע"ב דמ"ה דמור"ס וע"ב דב"ן דמור"ס והם כולם א'. ומקור כל השמות אלה השם מ"ה דמור"ס דא"ק.

מציאותו של שם ע"ב זו הוא השורש דאור התיקון מצד אבא שבא"ק העומד בעקודים, וסיבתו הוא עליית המ"ן דניצוצין שי"ך (פרק ר ורפ"ח שהאיר עליהם מבחוץ בבחי' אור מקיף).

הע"ב הזה הנה הוא בחי' עתיק וא"א דאור התיקון, כי כל אור שיוצא הנה הוא כלול מכל הבחי' י' ספי' וה' פרצופים וד' שמות עסמ"ב. וכאשר יצא אור התיקון הנה היה כלול ג"כ מכל הבחי' כולם, ויצא הע"ב מתחילה שהוא בחי' עתיק וא"א. והנה סיבת הגילוי ויציאת דאור התיקון בכלל, הרי מבואר הוא בדברי הרב בשער התיקון (פרק א) כי היה ע"י עליית מ"ן דהאורות שנשארו למעלה בעת מיתת המלכים, ועי"ז הנה יצא ונולד מתחילה אור המ"ה דהמצח כמבואר בדברי הרב שם (פרק ב). אמנם אור המ"ה דהמצח הנה הוא רק בבחי' אור מקיף אשר ממנו נכוו החיצונים, ועי"ז הנה נתבררו על ידו מהניצוצין דש"כ ופ"ר ורפ"ח, ועלו גם הם למ"ן כל הצורך מהם לתיקון מעשה בראשית. וע"י אותו העליית מ"ן הנה ניתוסף למעלה אור על אור, ונתפשט עי"ז מאור הפנימי שבגלגלתא אשר לפנים מן המצח, הנה נתפשט ממנו אור התיקון דהמ"ה הפנימי אשר הוא זולת אור המצח, כי אור המצח הוא יצא בבחי' אור מקיף כנוז. והתפשטותו הוא מהמצח ולחוץ.

וסיבתו הנה היה המ"ן דעליית האורות העיקריים דהנקודות אשר נשארו למעלה בעת מיתת המלכים. אבל אור התיקון העיקרי דהמ"ה, אשר ממנו נבנה האצילות וכל מעשה בראשית כולם, הנה הוא האור המ"ה הפנימי אשר ירד דרך פנימיות כל הא"ק עד שיצא מהיסוד שבו. וסיבתו הנה היה עליית המ"ן דהניצוצין דש"כ ופ"ר ורפ"ח, אשר מהם הנה נתקנו כל הפרצופים כולם, וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש א) ובכ"מ. והנה המ"ן דהנקודות כאשר עלו למעלה כדי להשתלם, והיה עלייתם בהע"ב דהמ"ס כי שם הנה הוא עליית כל המ"ן⁴⁸⁷. ומחמת שהיו דינים קשים והיה עלייתם שלא כהראוי כלל, הנה דחה אותן הע"ב ממקומו ולחוץ, והוא יציאתן דרך העינים. אמנם עליית המ"ן אשר בעת התיקון שהיו מבוררים זכים וטהורים, והיה עלייתם כהוגן שהוא ע"י היחיד דהיושר והעגולים יחד, וע"י היחיד דהאור"א כהראוי, הנה כאשר עלו הבירורים למ"ן והיה עלייתם בהמ"ס דא"ק, הנה גרמו יחוד בכל המוחין פנימים דא"ק, ונולד מהם עי"ז אור התיקון הפנימי כנוז. והנה התייחדו הבירורים ג"כ באור התיקון ונעשו עמהם לאחד, והיו כלולים מעסמ"ב כנוז. והנה נתפשטו וירדו דרך פנימיות הא"ק ודרך פנימיות העקודים, ונשארו הע"ב שבהם בהעקודים בשורש האבא אשר שם, והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ו' אות כ"א. ואם הנה⁴⁸⁸ נשארו השם ע"ב דאור התיקון דענינינו כדי להיות שורשו בהעקודים לעולם להשפיע אליו משם תמיד. והנה השם ע"ב הזה הנה הוא מהאור התיקון דהמ"ה הפנימי אשר מצד האבא שבא"ק, והוא אור התיקון העיקרי אשר בעצם וראשונה. אמנם (ע ע"א) הנה התייחד הוא עם עוד ה' שמות ע"ב, היינו הע"ב דלקמן סי' י"ג אות מ"ט שהוא התיקון דהמ"ה הפנימי אשר מצד האימא שבא"ק כמו שיתבאר שם, ועם הב' שמות ע"ב דסי' ז' ודסי' י' שהם מאור התיקון דמהטיבאל אשר מצד האור"א שבא"ק כמו שמתבאר שם ושם, וכן התייחד ג"כ עם הב' שמות ע"ב דסי' ח' ודסי' י"א שהם השורשים דהמלכי יושר ודמלכי העגולים.

⁴⁸⁷ עי' בהגר"א בספד"צ ד ע"ד ביה סליקו.

###* 488

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אך בעת התיקון, הנה ע"י עליית כל המ"ן הנז' דהאורות והניצוצין, הנה נכללו גם הם בעליית המ"ן, והופיע גם בהם אור התיקון ונתחדשו באור פני מלך היים, ונתייחדו גם אותן הב' שמות ע"ב דסי' ח' ודסי' י"א, הנה התייחדו אז גם הם עם הד' מיני ע"ב הנז' דאור התיקון, היינו הע"ב דענינינו, והע"ב דסי' י"ג דלקמן, והב' שמות ע"ב דסי' ז' ודסי' י', ונעשו גם הם, ר"ל הב' שמות ע"ב דסי' ח' ודסי' י"א, הנה נעשו גם הם מעתה לשרשי דאור התיקון לעולם.

והרי הם ו' מיני שמות ע"ב, דסי' י"ב י"ג ז' י' ח' י"א, ונעשו כולם אחד. וכ"ז הוא בחי' עתיק וא"א דאיר התיקון הכלול מו' מיני ע"ב. ומקומו הוא בעקודים בשורשי האו"א אשר שם, שנעשו שם הם שניהם מעתה ג"כ לאחד, והוא ג"כ שם ע"ב הכלול מב', והם הע"ב דסי' ו' ודסי' ט' שהם שורשי האו"א שבהעקודים כמו שנתבאר שם ע"ש. ובעת התיקון הנה נעשו שניהם לאחד, והרי הוא שם ע"ב הכלול מב'. ונמצא כי שורש דאור התיקון שהוא העתיק והא"א שבו הכלול מו' שמות ע"ב, הנה הוא שוכן ושורה בעולם העקודים בשורש האו"א אשר שם⁴⁸⁹, והוא באורות דחוטם פה שהם בבחי' ב' מזלין, כי אורות החוטם הוא עד החזה⁴⁹⁰ והוא בבחי' מזל עליון שהוא עד החזה⁴⁹¹, ואורות הפה הוא עד הטבור והוא בבחי' מזל תחתון שהוא עד הטבור.

והם ג"כ בבחי' שם ע"ב הכלול מב', כי אורות העקודים וכן הי"ג ת"ד שבא"א, הנה הם כולם בגילויי אור דהע"ב. והב' מזלין דא"א אשר או"א כלולים בהם, וכן האורות דחוטם פה שבהעקודים אשר האו"א שבא"ק כלולים בהם כנ"ל בדברינו סי' ו' וסי' ט', הנה הם בבחי' ב' שמות ע"ב הכלולים באחד, כי המזלין וכן האורות דחוטם פה הם מתלבשים זב"ז, והם כלולים באחד. והנה נכנס העתיק וא"א דאור התיקון הכלול מו' שמות ע"ב דסי' יב' י"ג ז' י' ח' י"א, הנה נכנס ושורה בהעקודים בשורש האו"א אשר שם, שהוא ג"כ שם ע"ב הכלול מב' דסי' ו' ודסי' ט', והרי הם ח' שמות ע"ב, היינו כל השמות ע"ב אשר מתחילת סי' ו' עד סוף סי' י"ג, והם כולם אחד כהוראות מספר י"ג. והרי כלול השורש דאור התיקון העומד בהעקודים מח' שמות ע"ב, והם מתפשטים בהאו"א הכלולים בהם בחי' אתוון דהוי"ה אהי"ה שבהם. ואח"כ הנה הוא מתפשט ויוצא מכללות היסוד דא"ק ובסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה⁴⁹², כי הרי כולו משמות ע"ב שהוא גימט' חס"ד. ושם הנה הוא הגילוי דהו"ן בהיסוד והעמרה, שהם ג"כ בחי' אתוון דהוי"ה אדנ"י.

והנה השם ע"ב דענינינו הנה הוא מכללות העסמ"ב דאור התיקון הנשאר בהאו"א עצמן שבא"ק, וכמו שאמרנו לעיל כי עיקר אור התיקון הנה הוא נשאר עומד לעולם בהאו"א עצמן, ולא ירד באצילות אלא רק הארתן, כי כן הסדר לעולם שכל אור שיורד מלמעלה הנה נשאר עיקרו בכל מקום שעובר דרך בו, והוה הע"ב דענינינו מהעסמ"ב דהתיקון העיקרי הנשאר בהאו"א עצמן, ועומד הוא בעולם העקודים בשורש האבא אשר שם וכנז'. והנה מקורו הנה הוא בהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק, והוא המ"ה אשר בסי' א' אות ג', כי באותו המ"ה הנה שם הוא השורש להאבא שבא"ק למציאותו ולכל תולדותיו וכחותיו. אך כל מה שמשפיע הנה הוא דרך העקודים, ומשם נמשך להאבא הכלול בו וכנ"ל סי' ו' ע"ש. והנה נשאר הע"ב דענינינו בעולם העקודים ובשורש האבא אשר שם, והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ו' אות כ"א, וכדי להיות שם שורש לאור התיקון העיקרי שבהאבא עצמו להשפיע עליו תמיד.

⁴⁸⁹ היינו מבפנים לא"ק.

⁴⁹⁰ ע"ח שער טנת"א ב.

⁴⁹¹ ##*

⁴⁹² עי' אד"ר קמב ע"א.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והרי נתבאר לנו בכ"ז על הע"ב דענינינו מציאותו וסיבתו ושימושו ומקומו ומקורו, וכן כלילותו הכלול בו מכל מה (ע"ב) שמצורף אליו. כי מציאותו ושימושו ומקומו, הנה הוא כי הוא השורש דאור התיקון דהמ"ה הכללי אשר מצד האבא שבא"ק, העומד בהעקודים בשורש האבא אשר שם להשפיע עליו תמיד. וכלילותו המצורף עמו לאותו השימוש ג"כ, הנה הוא כל השמות ע"ב אשר מתחילת סי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן וכנ"ל, כי כל אלו השמות ע"ב הם נעשים כולם אחד, והם כולם לשימוש אחד, להיות שורש בהעקודים לצורך התיקון הכללי אשר באצילות.

וסיבתו ומקורו, הנה הוא עליית המ"ן דהניצוצין דש"כ ופ"ר ורפ"ח אשר נבררו ועלו מנפילתן דעולם התווה ע"י הופעת אור המ"ה דהמצח שהאיר עליהם מבחוץ בבחי' אור מקיף, ונטהרו עי"ז מזוהמתן ועלו למ"ן, והגיע עלייתם עד המ"ס דא"ק, ונתחדש עי"ז הזווג בהמוחין פנימים שבו, ונולד וניתוסף עי"ז אור וברכה אור ומוחין באור הגלגלתא אשר לפני מן המצח. ונאצל ונולד ממנו אז המ"ה הפנימי, אשר נתפשט וירד הוא דרך פנימיות כל הא"ק. והנה נעשה גילוי והנביעו דנהורא אשר אליו בהמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג', כי אותו המ"ה דהמ"ס דאות ג' הנה הוא השורש לכל מציאות האבא שבא"ק, ובו ניתן ונפתח המקור לאור התיקון דהמ"ה הפנימי, אשר גילוי הנה הוא ג"כ בעסמ"ב. ונמשך הע"ב שבו בהעקודים שהוא הע"ב דענינינו, וממנו נמשך הסמ"ב שבו בפנימיות כל הא"ק, עד שיוצא מכללות היסוד שבו בסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה וכנ"ל כ"ז. ועכ"פ הוא כי מקורו דהע"ב דענינינו הנה הוא בהשם מ"ה דהמ"ס דא"ק, שהוא המ"ה אשר בסי' א' אות ג'. וסיבתו הנה הוא עליית המ"ן דהניצוצין דהש"כ ופ"ר ורפ"ח אשר נבררו ועלו לצורך מעשה בראשית ע"י הופעת אור המ"ה דהמצח, שיצא הוא מבחוץ בבחי' אור מקיף והאיר עליהם ועי"ז נבררו ועלו כנ"ז.

[סעיף ב']

עיקר עומק הסיבה לאצילות הוא התפשטות הראשונה שלו. לכן על אף שכתבנו לעיל שסיבת התיקון הוא עליית המ"ן הנ"ל אבל באמת סיבתו הוא התפשטות הראשונה שלו, אמנם זה נעלם ולא לא נחשב למעלה. התפשטות הראשונה לאצילות הוא המ"ה וב"ן הפרטיים דע"ב וס"ג דס"ג דמרו"ס דא"ק כנ"ל, וכלול בהם ב' תועלות, א' לשורש המ"ה וב"ן העיקריים שבאור"א עצמן אשר למעלה מהטבור דא"ק ב' לשורש האצילות שהוא למטה מהטבור דא"ק, והם באמת א' ונמשכים זה מזה, שהרי כל האצילות הוא נמשך מהנה"י דאור"א דא"ק דוגמת ז"א דאצילות שנמשך מהנה"י דאור"א דאצילות.

הנה"י הנ"ל שהם המ"ה וב"ן דהאור"א, נתהוו רק בעת התיקון, כי עיקרן דהאור"א הוא רק ע"ב וס"ג, אך לצורך האצילות (שהם מ"ה וב"ן הכלליים דא"ק) נתגלו בעצם וראשונה במציאות המ"ה וב"ן בהאור"א עצמן, ואח"כ הארתן התפשט מהטבור ולמטה דהא"ק לצורך המציאות דהאצילות. והנה המציאות דהמ"ה וב"ן נעשה רק על ידי עליית המ"ן דהמ"ה וב"ן הפרטיים שבאור"א בהסתלקות הא', ונולד עי"ז בהאור"א עצמן המ"ה וב"ן העיקריים. והנה הם השני תועלות שנעשה בהתפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים, עי"ז הנה יצאו אח"כ המ"ה וב"ן העיקריים, וגם כי נעשה בזה שורש עליון להאצילות וב' התועלות ההם א'.

אמנם כי בסיבת אור התיקון, הנה יש להעמיק בזה עוד קצת, כי הרי נודע הוא מדברינו ברוב דרושי הספר הזה מענין התפשטות הא' והב' שהם שורש ומציאות כל עולם. כי ההתפשטות הא' אחר הסתלקותו, הנה הוא עצמו עומד למעלה בסוד מ"ן, והוא עיקר הסיבה להתפשטות הב' שמתפשט אח"כ, שהוא עיקר המציאות דכל עולם. והנה כן הוא בענינינו ג"כ, כי ההתפשטות הא' אשר להאצילות, הנה רק הוא עיקר עומק הסיבה להאצילות ולכל תיקונו תמיד, אלא באשר כי ההתפשטות הא' אחר הסתלקותו הנה נפרס פרסא ביניהם, ר"ל בינו לבין ההתפשטות הב', שהוא האצילות שיצא מהטבור ולמטה. והוה מעתה כל התפשטות הא' אחר הסתלקותו נעלם מאד. לכן חשבנו לסיבת אור התיקון רק עליית המ"ן אשר עלו מהארות והניצוצין דהנקודות עצמן, שהם ג"כ רק מכלל ההתפשטות הב' גופה כנ"ל כלל ח"י ענף א' ב' ח', והם ג"כ רק מהפרסא ולמטה. אבל באמת הנה הוה האור דההתפשטות הא' עיקר הסיבה הן להנקודות והן לאור התיקון, וכמו שכתבנו בזה לעיל סי' י"א ע"ש. והענין בדיוק הוא, כי כבר אמרנו לעיל כלל ח' ו' כי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כל המציאות דההתפשטות הא' אשר להאצילות, הנה היה מהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג דהאו"א שבא"ק, וכמו שכבתנו בזה ג"כ לעיל סי' י"א, כי קודם התיקון אשר להאצילות הנה היה כל המציאות דהאו"א שבא"ק רק בהע"ב והס"ג שבהם לבד והיו חסרים מנה"י וממ"ה וב"ן. אך לצורך ההתפשטות הא' אשר להאצילות, הנה יצאו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג עצמן שבהם, ונתפשטו עד למטה מרגליו דא"ק לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, שהוא השורש הראשון אליו.

והנה נעשה באותו ההתפשטות שני תועלות אשר עולים שניהם לכונה אחת. והיינו, כי הנה נעשה באותו ההתפשטות שורש ג"כ להמ"ה וב"ן העיקריים אשר בהאו"א עצמן, שהם שורש להמ"ה וב"ן הכלליים דכל מציאות האצילות, והרי הוא שני תועלות: אחד, לשורש להמ"ה וב"ן העיקריים שבהאו"א עצמן, אשר הם למעלה מהטבור דא"ק. וע"ג ואחד, לשורש האצילות שהוא למטה מהטבור דא"ק. אך באמת הנה אותן ב' התועלות הם אחד, כי הם נמשכין זה מזה. כי הנה מציאות כל האצילות שהוא מהטבור ולמטה דא"ק הנה הוא רק מהתפשטות הנה"י דהאו"א שבאו"א שבא"ק אשר מתפשטים מהטבור ולמטה מעיקרן שמהטבור ולמעלה. והוא על דרך הז"א האצילות שהוא מהנה"י דהאו"א כמ"ש בנקודות תחילת (פרק ב), המתפשטים מהטבור ולמטה דא"א מעיקרן שמהטבור ולמעלה. כי כל או"א הרי הם מסתיימין בכולן מהטבור ולמעלה⁴⁹³, כי הם קצרי הקומה כנודע⁴⁹⁴, אלא שהם מתפשטים בהארת הנה"י שלהם ויורדין מהטבור ולמטה (ע' נסירה (פרק ז וכן הוא בכ"מ) לצורך מציאות הז"א, אשר כל מציאותו הוא רק מהטבור ולמטה דא"א ואו"א כנודע כ"ז.

והנה כן הוא עד"ז בענינינו, כי עיקרן דאו"א שבא"ק בכל הד' שמות עסמ"ב הכלליים שבהם, הנה הם מסתיימים בכולן בגבול הטבור דא"ק, והם כלולים בהעקודים ע' שבירת הכלים (ריש פרק ו). וכל האצילות כולו הוא רק מהתפשטות הנה"י שבהם, המתפשטים ממקומם ויורדים מהטבור ולמטה להתגלה במציאות האצילות. ולא נעשה האצילות רק מההתפשטות דהנה"י שבהם אחר שנתפשטו ממקומם העיקרי אשר למעלה ויורדים מהטבור ולמטה. אמנם הנה נעשה כ"ז רק בסיבת התפשטות הא' אשר היה לזה וכנ"ל, כי ע"י שנתפשטו בראשונה בהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הכלליים שבהם, שהוא הנה"י הפרטים, וירדו בהם מתחילה במקום העתיד להאצילות, הנה נצטמצם ע"י ונעשה באותה ההתפשטות דהנה"י דאו"א רישם למציאות האצילות מהם.

אמנם הנה גם הנה"י העיקריים שמהטבור ולמעלה שהם המ"ה וב"ן דהאו"א עצמן, הנה הם לא נתהוו ולא נעשו ג"כ אלא רק כאשר הגיע עת התיקון ולצורך התיקון דוקא. כי עיקרן דהאו"א הוא רק ע"ב וס"ג, אך לצורך האצילות אשר עצמותו וכן כל גילוי הנה הוא רק מ"ה וב"ן, והוא מהתפשטות המ"ה וב"ן דהאו"א, לכן כאשר הגיע עת התיקון שהוא גילוי כל טובו ית"ש וזוהר אור יקרו דהאצילות, הנה נתגלו בעצם וראשונה במציאות המ"ה וב"ן דהאו"א עצמן, ובהם הנה נתפשט אח"כ בהארתן מהטבור ולמטה דהאו"ק לצורך המציאות דהאצילות.

והנה נעשה המציאות דהמ"ה וב"ן העיקריים בהאו"א ג"כ רק ע"י עליית המ"ן דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ל, כאשר עלו למעלה בהסתלקות הא', הנה נעשו שם למ"ן, ונולד ע"י בהאו"א עצמן המ"ה וב"ן העיקריים שבהם, אשר מהתפשטותם הנה יצא ונעשה האצילות כנז'. והנה הם השני תועלות שאמרנו לעיל שנעשה בההתפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים: אחד, כי ע"י הנה יצאו אח"כ המ"ה וב"ן העיקריים בהאו"א עצמן. והשני, כי נעשה בזה שורש עליון להאצילות וככל ענין ההתפשטות הא' אחר הסתלקותו כנודע

⁴⁹³ נדצ"ל בהטבור*##.

⁴⁹⁴ עגולים ויושר (סוף ענף ד) ובאו"א (פרק ג).

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בדברינו. אך באמת הנה אותן ב' התועלויות הם אחד, כי אותן המ"ה וב"ן העיקריים שנעשו בהאו"א עצמן שבא"ק, הנה הם עצמן השורש עליון להאצילות, כי מהתפשטותן והארתן הנה יצא ונעשה האצילות וכנז'.

[סעיף ג]

הגם שאמרנו שהעיקרים דהמ"ה וב"ן הנה הם ג"כ רק בהאו"א שבהא"ק עצמו, וכל האצילות הוא רק מהתפשטותם והארתן. אמנם גילויים למטה הוא אינו כן, כי או"א שבא"ק הם למעלה מהפרסא אשר שם הוא השליטת דע"ב וס"ג, והם כלולים בעקודים שהוא ג"כ מכלל העולמות דא"ס, ולזאת אין גילוי שם כלל לבחי' מ"ה וב"ן, ולא נתגלו המ"ה וב"ן רק באצילות שהוא מהפרסא ולמטה. והוא מה שנודע כי עיקר שליטת דהמ"ה הוא באצילות כי הע"ב וס"ג הם נעלם שם מחמת גודל רוממותם והב"ן הנה הוא כלול בהמ"ה וטפילה אליו

ועיקר שליטת הב"ן הנה הוא בהעולמות ביי"ע כשהם בתיקונן, אבל זולת זה שולט ביי"ע רק שם אדנ"י בכללית ושם אלהיים בפרטות, אבל השם הוי"ה ב"ה הוא ביי"ע בהעלם גדול הגם שהוא הנושא אותם. וכשהעולם הוא בתיקונו הנה אז הוא הנהגת דהוי"ה אלהיים מבית ומבחוץ, והם מתגלים גם ביי"ע ומתפשטים שם מהשם אדנ"י דאצילות אשר הוא בשילוב הוי"ה יאהדונה", וכ"ז הוא ענין יחוד דקוב"ה ושכינתיה, והוא אור שכינתו ית"ש השוכן ביי"ע ע"י ישראל. אמנם הנהגתו ית"ש הנה הוא מתלבש בכלים המוכשרים לכל פעולה ומעשה, וכל כלי ניתן הבחירה בידו לאיזה פעולה שתשמש אף שאין להם כח מעצמם מאומה כי הכל הוא רק ממנו ית"ש, וכשהעולם הוא עומד קיים להתנהג ע"פ אמונה זו בכל מעשיהם, הרי עומד העולם על טהרת הקודש ומתייחד עי"ז הבי"ע באצילות, ואז הנה עומד היחוד דהוי"ה אלהיים שהוא יחוד אצילות ביי"ע קוב"ה ושכינתיה בגילוי כהראוי. והנה עי"ז גורם ג"כ תוספות אור למעלה למעלה שהוא בעיקר האצילות גופא, לקבל תוספת הארה מההתפשטות הראשונה על ידי עליית מ"ן. אמנם התפשטות הראשונה נעלם עתה מאד כי אחר הסתלקותו הרי הוא למעלה מן הפרסא והפרסא מפסיק ביניהם. והנה נעשה כ"ז ע"י השם ע"ב דאות מ"ה דעניניו שהוא השם ע"ב דאור התיקון דהמ"ה השוכן בעקודים, כי על ידו הנה נמשך מהעקודים להאו"א שבא"ק ומהאו"א להאצילות וכלל עי"ז האצילות בעקודים ג"כ ונעשה כ"ז ע"י תורה ומעשים טובים.

אמנם דע, כי הגם שאמרנו שהעיקרים דהמ"ה וב"ן הנה הם ג"כ רק בהאו"א שבהא"ק עצמו, וכל האצילות הוא רק מהתפשטותם והארתן. אמנם גילויים למטה הוא אינו כן, כי באשר שאו"א שבא"ק הם למעלה מהפרסא אשר שם הוא השליטת דע"ב וס"ג, והם כלולים בעקודים שהוא ג"כ מכלל העולמות דא"ס⁴⁹⁵, ולזאת הנה אין גילוי שם כלל לבחי' מ"ה וב"ן, כי הוא ע"ד שרגא בטיהרא. ולא נתגלו המ"ה וב"ן רק באצילות, שהוא מהפרסא ולמטה⁴⁹⁶. והגם שבערך אור העיקרי אשר למעלה, הנה כל האצילות רק מהארתן כנז', עכ"ז הנה נחשב זה באצילות לעיקרי, והוא מה שנודע כי עיקר שליטת דהמ"ה הוא באצילות, וכנודע מתפילת אליהו זל"ט (תיקו"ז יט ע"א), כי ההארה אשר מלמעלה מהפרסא הנה הוא עיקר וכללי⁴⁹⁷ למטה מהפרסא⁴⁹⁸, אבל למעלה מהפרסא הנה אינן עולים שם (ע"ד) המ"ה וב"ן בשם כללי מחמת האור הגדול דע"ב וס"ג הכלליים, ומחמת האור הגדול דהעקודים המאיר שם. ולכן עיקר השליטה באצילות הוא רק המ"ה, כי הע"ב וס"ג הם נעלם שם מחמת גודל רוממותם, והב"ן הנה הוא כלול בהמ"ה וטפילה אליו, ע' רפ"ח (פרק ג סמוך לסופו) ודרושי מ"ן ומ"ד (פרק טו סמוך לסופו), והנה כל האצילות רק בגילוי אור דהמ"ה.

ועיקר שליטת הב"ן הנה הוא בהעולמות ביי"ע כשהם בתיקונן, אבל זולת זה הנה גם הוא נעלם, ושולט ביי"ע רק שם אדנ"י בכללות⁴⁹⁹ ושם אלהיים בפרטות⁵⁰⁰. וכך שם אדנ"י הוא שם מבחוץ לכולם בבחי' מקיף, ושם אלהים הוא מבפנים לכולם. אבל השם הוי"ה ב"ה הוא ביי"ע בהעלם גדול, הגם שהוא הנושא אותם בכל מילואם לעולם תמיד,

⁴⁹⁵ עי' לעיל הערה 1.

⁴⁹⁶ הרב אמר שמהפרסא ולמטה דא"ק הוא אצילות, אבל בפשטות זה רק מחוץ לא"ק וצ"ע*##

⁴⁹⁷ אולי חסר מילה ביחס ל"##עי' הערה הבאה

⁴⁹⁸ חסר מילים, ##* ואולי צ"ל הוא עיקר וכללי, ולמטה מהפרסא הוא פרטי.

⁴⁹⁹ עי' גר"א בספד"צ (כו ע"א): את המאור הגדול שמשא, ואת המאור הקטן סיהרא במיעוטה, שנעשית ראש לשועלים, ונקראת שם אלקים, דבאצילות נקראת ה"א אחרונה של הוי"ה, זנב לאריות, ובירדה בבריאה נעשית ראש לשועלים לעולמות ביי"ע, ששם שועלים מחבלים כרמים, דבאצילות לא יגורך רע כמ"ש בתיקו"ז ובתז"ח בכמה מקומות, עכ"ל.

⁵⁰⁰

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וכמ"ש בפ' ואתחנן (דברים ד טז) וידעת היום והשבות אל לבבך כי הוי"ה הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד. אבל כשהעולם הוא בתיקונו, הנה אז הוא הנהגת דהוי"ה אלהים מבית ומבחוץ, והם מתגלים גם בבי"ע, ומתפשטים שם מהשם אדני דאצילות אשר הוא בשילוב הוי"ה יאהדונה⁵⁰¹, ואותה הוי"ה דשילוב הנה הוא מהוי"ה שניה דבין דאצילות⁵⁰². כ"ז הוא ענין יחוד דקוב"ה ושכינתיה, שהוא ג"כ היחוד דאצילות בבי"ע.

ונמשך סדר היחוד הזה מדרגא לדרגא, כי מתגלה מקודם בהוי"ה דבין שהוא הוי"ה כפולה⁵⁰³, זו"ן, ועדיין הוא באצילות עצמו. ואח"כ בהוי"ה אדני שהוא סוף גילוי שבהאצילות, וראשית גילוי להבי"ע. ואח"כ מתפשט עוד בגילוי דהוי"ה אלהים גם בבי"ע עצמן, והם מתפשטים ומתגלים זה מזה, מדרגא לדרגא. והנה הם מהיחוד דהוי"ה אלהים הכללי הכולל כל העולמות כולם יחד. והם מתגלים ע"י היחוד דהאצילות והבי"ע הכלליים, שהוא ג"כ הגילוי העיקרי דיחוד קוב"ה ושכינתיה, כי גילוי קוב"ה עצמו הוא רק באצילות. והתפשטות אורו ית"ש המתפשט בהעולמות בי"ע בהתהוותם וקיומם והנהגתם, הוא קדושתו המתפשט למטה. ועל זה נאמר (ירמיה כג כד) הלוא את השמים ואת הארץ אני מלא, וכן נאמר בפ' ואתחנן, וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד, ואמרו רז"ל בדברים רבה (שם פ"ב ס"ו כו) מהו אין עוד, אפי' בחללו של עולם. והוא אור שכינתו ית"ש השוכן בבי"ע ע"י ישראל, וכמ"ש (שמות כה ח) ושכנתי בתוכם⁵⁰⁴. וכשהעולם הוא בתיקונו וקיים באמונתו ית"ש, שהוא בכל המציאות ובכל המעשים בבחי' נשמה לנשמה⁵⁰⁵ ורוחא לרוחא (כמ"ש בפ' וירא קג ע"ב), וכל המציאות בכלל ובפרט וכל הנהגתה הוא רק ממנו ית"ש, כי כל מציאותו וקיומו דכל א' הוא רק ע"י שהוא נושא עליו לעולם, וכן כל מה שנעשה בהנהגה תמיד בכלל ובפרט הוא הכל רצונו והנהגתו ית"ש לא זולת ח"ו.

⁵⁰¹ עי' זהר ח"א ק ע"ב: רזא דאין סוף יהו"ה אקרי, כד אתחבר זהר תתאה אדני בזהר עלאה יהו"ה אתעביד שמא סתים, דביה ידעי נביאי קשוט, ומסתכלאן לגו זהרא עלאה ודא יאהדונה"י, חיזו טמירין (נ"א, חיוון טמירין), דכתיב (יחזקאל א ד) כעין החשמל מתוך האש?: תרגום: הסוד של אין סוף נקרא יהו"ה. כאשר מתחבר זהר תחתון אדני בזהר עליון יהו"ה, נעשה שם סתום שבו יודעים נביאי האמת ומסתכלים לתוך הזהר העליון, וזה יאהדונה"י, מןאות טמירים (חיות טמירות), שכתוב "כעין החשמל מתוך האש".
ואט דו יו טינק?

⁵⁰²

(5) שער הפסוקים - פרשת חיי שרה

הנה נמצאו קצת שינויים בזה, פעם נקראת מערת המכפלה, ופעם נקראת שדה המכפלה. וכמו שהקשו בס"ה קושיא זו, בפרשת חיי שרה, והביאור הוא, דע, כי אימא עילאה בינה, ואימא תתאה מלכות, יש בכל אחת מהם הוי"ה אחת דהה"ן, העולה ב"ן. ובו תמצא הוי"ה כפולה, כי אותיות המלוי הם בגימטריא כ"ו, כמו אותיות הפשוטות השרשיות. וכל אות שבה כפולה בחשבונה, כי אות יו"ד שבה עולה בגי' עשרה, וב' אותיות ו"ד של המלוי שבה, הם ג"כ עשרה. וכן ג' אותיות הוי"ה, יש במלואם ??? אולי יותר טוב לציין לרפ"ח ג' ולמ"ד ומ"ן ח.

⁵⁰³ עי' הערה הקודמת@הלף א ליטטל

⁵⁰⁴ עי' בהגר"א בתיקו"ז קו ע"ג ז"ל: והענין מ"ש ואבנה גם אנכי ממנה, וענין צדיק יסוד עולם (משלי י כה), כי השכינה אין בנינה בעוה"ז אלא ע"י רוחיהון דצדיקיא, כמ"ש בפ' תרומה (קמו ע"א) ויקחו לי כו' רזא דרזין כו' שלימו דתקינא דהאי רוחא רוחיהון דצדיקיא בהאי עלמא רוחא דא אשתלים בזמנא דחונך כו' אמר קב"ה רעותי לדיירא בינייהו אבל לא יכלנא עד דתתקון ההוא רוחא דילי דשריא בגוייהו הה"ד ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם כו', ור"ל דושכנתי בתוכם, ר"ל בתוך בני ישראל, דעיקר בנין הוא רוחיהון דצדיקיא, וקיימא בהמ"ק בזה, וכל תיקון השכינה הוא נשמתין דצדיקיא בהאי עלמא, דהוא התפשטות רוחא דילה, ולכן אמרו כל מי שאינו עוסק בפ"ו ממעט את הדמות, ע"כ.

⁵⁰⁵ עי' לעיל הערה 276.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אמנם הנהגתו ית"ש, הנה הוא מתלבש בכלים וכלים שונים, המוכשר לכל פעולה ומעשה להעשות על ידה. וכל כלי אשר נשמת רוח חיים באפיו הנה ניתן הבחירה בידו לאיזה פעולה שתשמש אם לטוב ואם לרע, ועל זה הנה הם עומדים משכר ועונש, הגם שהם רק כלים ואין להם כח מעצמם מאומה. ועכ"פ הוא כי הכל הוא רק ממנו ית"ש ואפס זולתו, כי הוא נשמה לנשמה ורוחא לרוחא לכל מציאות ולכל פעולה כנז. וכשהעולם הוא עומד קיים להתנהג ע"פ אמונה זו בכל מעשיהם, הרי עומד העולם על טהרת הקודש, ומתייחד עי"ז הבי"ע באצילות, כי הרי היא כולו קודש לה. ואז הנה עומד היחוד דהוי"ה אלהים שהוא יחוד אצילות בבי"ע קוב"ה ושכינתיה בגילוי כהראוי. והנה עי"ז הנה גורם ג"כ תוספות אור ותוספות תקון למעלה למעלה, שהוא בעיקר האצילות גופא באור התקון דהמ"ה שבו, שיתגדל אורו ע"י היחוד בסיבתו, כי הרי אמרנו כי עיקר הסיבה דאור התקון דהמ"ה הנה הוא האור דההתפשטות הא' אחר הסתלקותו, כי הוא היה הסיבה הן להאורות דהנקודות כנ"ל סי' י"א, והן לאור התקון דהמ"ה וכנ"ל בריש דברינו, אלא שסיבתו אשר להנקודות הנה היה ע"י ההתפשטות עצמו וע"י ההסתלקות עצמו, כי בעת ההתפשטות הנה ע"י התפשטותו וירידתו במקום הראוי להנקודות, הנה נתגלה (עא ע"א) בו כח המ"ן להנקודות. ואח"כ בהסתלקותו הנה יצא אותו הכח לפועל, ונעשה עליית המ"ן אשר להנקודות, ויצאו עי"ז הנקודות כולם וכנ"ל סי' י"א. אך סיבתו אשר לאור התיקון דהמ"ה ועלייתו למ"ן, אשר לזה הנה זה היה נעשה בצירוף עליית המ"ן דהאורות והניצוצין דהמלכין קדמאין וכנ"ל סעי' א'. אך עכ"פ הוא כי האור דההתפשטות הא' הנה הוא היה עיקר הסיבה לכל, וכן הוא עיקר הסיבה לכל התיקונים לעולם, כי עמידתו למעלה הוא לשורש עליון להאצילות ולכל תיקונו לעולם, אלא שהוא נעלם עתה מאד, כי אחר הסתלקותו הרי הוא למעלה מן הפרסא, והפרסא מפסיק ביניהם, ועומד מעתה האור דההתפשטות הא' לעולם בהאו"א עצמן שבא"ק הכלולים בהעקודים. אמנם ע"י גילוי היחוד דקוב"ה ושכינתיה, שהוא ג"כ יחוד האצילות בבי"ע בכל הראוי וכנ"ל בסמוך, הנה מתגדל האור דההתפשטות הא' ומתגבר להאיר למטה. וכן מתחדש גילוי בכל יום ועי"ז הנה מתגלה היחוד דהאו"א שבא"ק בהאצילות, ונכלל האצילות ג"כ בהעקודים, ומאיר האצילות באור פני מלך חיים שבהעקודים, ובסוד הכתוב (תהלים ל ו) חיים ברצונו כמ"ש הרב במטי ול"מ (פרק ב), והוא היחוד דהוי"ה אלהים הכלליים שאמרנו לעיל בסמוך, כי כל תיקון ויחוד פרטי הוא סיבה ומסובב להכללי ג"כ לתיקון כל העולמות כולם, וליחוד כל גילויי כולם, מהמלכות דא"ס ית"ש עד סוף העשיה, שנעשו כולם אחד, ונשגב ה' לבדו (ישעיה ב יא) במהרה בימינו אמן. והנה נעשה כ"ז ע"י השם ע"ב דאות מ"ה דענינינו, שהוא השם ע"ב דאור התיקון [דהמ"ה ר"ל מהעסמ"ב הכלולים בו], השוכן בהעקודים וכנ"ל סעי' א', כי על ידו הנה נמשך מהעקודים להאו"א שבא"ק ומהאו"א להאצילות, ונכלל עי"ז האצילות בהעקודים ג"כ, ונעשה כ"ז ע"י תורה ומעשים טובים כנז. ובזה הנה נשלם דברינו כעת בענין הע"ב דאות מ"ה דענינינו, מציאותו ושימושו ושורשו ומקורו ומקומו וכל תהלוכותיו ועניניו, הכל באר היטיב בעזרת ה' ית"ש.

(מ"ו)

ס"ג

[סעיף א]

השם ס"ג מהד' שמות עסמ"ב דאור התקון דהמ"ה העיקרי אשר מצד האבא הכללי שבא"ק. והנה האור התיקון כלול מד' שמות עסמ"ב אשר הם משורשו העליון ר"ל מהתפשטותו מהמוחין דא"ק, והע"ב שבו הנה הוא נכנס בהעקודים בשורש האבא אשר שם, והשם ס"ג שבו הנה הוא נכנס ונשאר בהאבא עצמו והוא בהס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב, באשר שכל בנין האצילות הנה הוא מהאו"א שבא"ק, לכן היה הצורך שיתוקנו הם בתחילה בהאור המ"ה דהתיקון אשר מרזא דאור א"ס, ולכן נכנס עיקר אור התיקון בתחילה בהאבא שבא"ק ונשאר בו לעולם וממנו נמשך להאצילות.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

נמשך הס"ג דענינינו דרך הע"ב דלעיל אות מ"ה שהוא בעקודים, כי כל קבלת האבא שבא"ק הוא לעולם דרך העקודים, ונמשך כל שפעת המ"ה דהמ"ס אשר הוא משפיע בהאבא דרך הע"ב, שהוא שורשו אשר בהעקודים. וכן סיבתו הוא עליית המ"ן דהאורות והניצוצין דהמ"ק באור דההתפשטות הא', כל זה כדוגמת השם ע"ב באות מ"ה. וכן בענין השמות המצורף אליו הנה הוא ג"כ ע"ד שבארנו לעיל אות מ"ה בהע"ב, כי הנה נצטרפו עם אותו הס"ג דענינינו ונכללו עמו כל ח' שמות ס"ג. כי כאשר נולד ויצא אור התיקון מהמוחין פנימים דהא"ק והיה כלול מד' שמות עסמ"ב שהם התפשטותו מגילוי לגילוי עד גילוי שבהאצילות, הנה היה כל שם ושם מאלו הד' שמות עסמ"ב כלול מח', היינו מכל שם ושם דהעסמ"ב אשר בהח' סימנים שמתחילת סי' ו' עד סוף סי' י"ג, היינו הס"ג דתיקון מצד האבא שבא"ק והס"ג דתיקון מצד האמא שבא"ק, וכן מהב' מיני ס"ג שהם סוד המהיטבאל אשר מצד האו"א שבא"ק, וכן הנה היה כלול ג"כ מהב' מיני ס"ג אשר בעולם הנקודות השתמשו הם לשרשי הנקודות, והנה כל אותן הו' מיני ס"ג הנה עמידתם ומקומם הנה הוא בעצמות העיקרי דהאו"א שבא"ק שהם ג"כ ב' מיני ס"ג.

הרי הם בסך הכל ח' מיני ס"ג (אשר מתחילת סי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג) הכלולים יחד ע"י אור התיקון דהס"ג דענינינו, ונתייחדו כל אותן הח' סימנים, ר"ל כל הח' מיני העסמ"ב שבהם הנה נתייחדו זב"ז ונעשו לאחד, והיה הע"ב כלול מהח' מיני ע"ב, והס"ג הוא כלול מכל הח' מיני ס"ג שבכל אותן הח' סימנים הנז' וכן המ"ה וכן הב"ן, והם כולם בשורש אשר בהעקודים ונשלם אז העקודים ג"כ בשורש אור התיקון דהאצילות ע"י אותו הע"ב הניתן בו. כי שלמות העקודים היה תלוי ג"כ בתיקון האצילות, ועד שלא נתקן האצילות היה חסר הגילוי דאור הדעת עלאה בהעקודים, בסוד הצדיק אבר, כי שלמות העליונים הוא תלוי בתיקון התחתונים. ואחר שנשלם העקודים באור הדעת וממנו מקבל האבא שבא"ק ומשפיע להאצילות. וכל הח' שמות ע"ב נכללו כולם יחד והם כולם בשורש האו"א אשר בהעקודים, וכן נעשו הח' מיני ס"ג, והם מעתה כללות הס"ג מהעסמ"ב שבהמ"ה דהתיקון, ונמשך מהשם ע"ב ועומד בעיקר העצמות דהאו"א גופה שבא"ק והוא האור התיקון העיקרי הנכנס ועומד לעולם בהאו"א עצמן, והם הב' שמות ס"ג אשר בס"ו ו' ובס"ו ט' שהם העצמות דהאו"א שבא"ק. וכאשר הגיע עת התיקון הנה התייחדו האו"א בכל יחודם הראוי ובהם הנה נכנס כללות הס"ג דהתיקון הנז' (שהוא הס"ג דענינינו) כדי שיתוקן האצילות על ידם והנה נתברר לנו בכ"ז על הס"ג דענינינו את מציאותו ושימוש ומקומו וכן כלילתו עם כל השמות ס"ג המצורף אליו.

כי מציאותו ושימוש ומקומו, הנה הוא כי הוא אור התיקון מהעסמ"ב דהמ"ה דהתיקון הנכנס בהעצמות העיקר דהאו"א עלאין שהוא אבא הכללי שבא"ק. ומקורו הנה הוא בהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק שהוא השם מ"ה אשר בס"ו א' אות ג' כי שם הנה נתייחד השורש להאבא שבא"ק ולכל תיקוניו ותולדותיו.

וכלילתו בכל השמות ס"ג המצורף אליו הנה הוא הח' שמות ס"ג שאמרנו שנעשו בו כולם אחד והם אור התיקון לצורך האצילות כי כל בחי' או"א שבא"ק הוא רק לצורך האצילות והם או"א להאצילות, וכל האצילות הוא בבחי' הזו"ן שלהם המ"ה וב"ן הכלליים לאותן האו"א שהם הע"ב וס"ג הכלליים (שבהס"ג הכללי דהא"ק). והוא הס"ג דאור התיקון כלול מח' כנו' כי הנה הוא לצורך גילוי הזו"ן דאצילות שגילויים הוא בהח' אותיות דהו"ה אדנ"י. והגם שכללותם הוא לעולם מי' שהם י' ספ"י, אך עכ"ז הנה גלויים הוא רק בח' כי בוד"א הנה הוה הכתר נעלם, ובהנוק' הנה הוא המלכות נעלם

הוא השם ס"ג מהד' שמות עסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה העיקרי אשר מצד האבא הכללי שבא"ק. והנה כלול האור התיקון מד' שמות עסמ"ב אשר הם משורשו העליון, ר"ל מהתפשטותו ויציאתו מהמוחין והגלגלתא דא"ק עד רדתו באצילות. והע"ב שבו הנה הוא נכנס בהעקודים בשורש האבא אשר שם כנ"ל אות מ"ה, אבל השם ס"ג שבו הנה הוא נכנס ונשאר בהאבא עצמו, והוא בהס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב, שהוא עיקרו דהאבא שבא"ק וכמ"ש שם. והנה שם נכנס ונשאר השם ס"ג דענינינו, כי כאשר נולד אור המ"ה דהתיקון מהמוחין פנימים דהא"ק, והיה נמשך דרך האבא שבא"ק לצאת ממנו באצילות, הנה נשאר עיקרו בו גופה, ונשאר אור הס"ג שבו דהאבא עצמו בעיקרו כדי שיתוקן הוא בתחילה, ונשלם הוא באור הנפלא והנורא הזה, כי ע"י הנה נעשה האפשרי⁵⁰⁶ שיתוקן האצילות על ידו. והוא ע"ד שאמרו באד"ר (קלה ע"א) כל רישא דעמא דלא אתתקן בקדמיתא לית עמא מתתקנא, ואי מתתקנא כולוהו מתתקנן כו', ע"ש⁵⁰⁷. וכן הוא כאן, כי

⁵⁰⁶ ##האפשרות/אפשרי

⁵⁰⁷ ז"ל בשלימות: מכאן אוליפנא כל רישא דעמא דלא אתתקן הוא בקדמיתא לית עמא מתתקנא ואי איהו מתתקן כלהו מתתקנן ואי איהו לא מתתקן בקדמיתא לא יכלין עמא לאתתקנא מנלן מעתיק יומין דעד לא אתתקן הוא בתקונוי לא אתתקנו כל אינון דבעו לאתתקנא וכלהו עלמין אתחרבו הה"ד (שם) וימלוך באדום בלע בן בעור וימלוך באדום רזא חדא הוא אתר דכל דינין מתקטרין תמן ותליין מתמן

תרגום: מכאן למדנו: כל ראש העם שלא נתקן הוא תחילה, אין העם יכולים ליתקן, ואם הוא נתקן, אז כולם נתקנים. ואם הוא אינו נתקן תחילה, אין העם יכולים ליתקן. מניין לנו? מעתיק יומין, שכן טרם שנתקן הוא בתיקוניו, לא נתקנו כל אותם שצריכים ליתקן, ואז כל העולמות נחרבו. זהו שנאמר "וימלוך באדום בלע בן בעור וגו'".

"וימלוך באדום" הם סוד אחד, המקום שכל הדינים מתקשרים שם, וכולם תלויים משם:

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

באשר שכל בנין האצילות הנה הוא מהאו"א שבא"ק, לכן היה הצורך שיתוקנו הם בתחילה בהאור המ"ה דהתיקון אשר מרוא דאור א"ס, ולכן נכנס עיקר אור התיקון בתחילה בהאבא שבא"ק ונשאר בו לעולם, וממנו נמשך להאצילות. והנה מקורו דאותו הס"ג הנה הוא ג"כ בהשם מ"ה דהמ"ס דאות ג', כי אותו המ"ה הנה הוא שורש להאבא שבא"ק ולכל תולדותיו ולכל תיקוניו, וע"ד שאמרנו לעיל אות מ"ה בהע"ב. ונמשך הס"ג דעניניו דרך הע"ב דלעיל אות מ"ה שהוא בעקודים, כי כל קבלת האבא שבא"ק הוא לעולם דרך (עא ע"ב) העקודים, ונמשך כל שפעת המ"ה דהמ"ס אשר הוא משפיע בהאבא, הנה נמשך לעולם דרך הע"ב הנז', שהוא שורשו אשר בהעקודים.

וכן סיבתו דאותו הס"ג דעניניו, הנה הוא ג"כ ממש ככל מה שכתבנו בזה לעיל אות מ"ה בהע"ב, כי דברינו שם הרי הוא על כל אור התיקון בכלל. ואמרנו שם כי סיבתו הנה הוא עליית המ"ן דהאורות והניצוצין דהמ"ק, והיה עלייתם בשרשם שהוא באור דההתפשטות הא' אחר הסתלקותו למקורו, ונתייחדו כולם יחד והעלו מן בהמוחין דא"ק ועליית המ"ן דכ"ז הנה היה הסיבה העיקרי לכל תולדות אור התיקון, וכמו שהארכנו בכמה מקומות בדברינו לעיל סי' י"א ע"ש ותמצא.

וכן בענין השמות המצורף אליו, הנה הוא ג"כ ע"ד שבארנו לעיל אות מ"ה בהע"ב ע"ש סעי"א, כי הנה נצטרפו עם אותו הס"ג דעניניו ונכללו עמו כל השמות ס"ג אשר הם השני לע"ב שבכל אותן הסימנים עצמן אשר כתבנו באות מ"ה סעי"א בכלילות הע"ב. והיינו כי כאשר נולד ויצא אור התיקון מהמוחין פנימים דהא"ק, והיה כלול מד' שמות עסמ"ב שהם התפשטותו מגילוי לגילוי עד גילוי שבהאצילות, הנה היה כל שם ושם מאלו הד' שמות עסמ"ב כלול מה', היינו מכל שם ושם דהעסמ"ב אשר בהח' סימנים שמתחילת סי' ו' עד סוף סי' י"ג, וכמו שבארנו לעיל כלילות אלו הח' בהע"ב דלעיל אות מ"ה. והנה כאן הוא עד"ז ג"כ בהס"ג דעניניו, שהוא הס"ג מהד' שמות עסמ"ב שבהמ"ה דאור התיקון, כי הנה כאשר יצא ממקורו שהוא מהשם מ"ה דהמ"ס שבס"י א' אות ג', והיה יציאתו דרך השם ע"ב דלעיל אות מ"ה וכנ"ל, הנה היה כלול מד' מיני ס"ג שהם כולם מאור התיקון עצמו, היינו הס"ג דעניניו שהוא מהמ"ה דהתיקון אשר מצד האבא שבא"ק, ומהס"ג אשר לקמן סי' י"ג אות ג', שהוא מהמ"ה דהתיקון אשר מצד האימא שבא"ק, וכן מהב' מיני ס"ג דסי' ז' ודסי' י' שהם סוד המהיטבאל הט"ר דב"ן דהתיקון אשר מצד האו"א שבא"ק, וכמו שבארנו שם ושם ע"ש. ואלו הד' מיני ס"ג הנה הם מאור התיקון עצמו אור הס"ג דהדר ומהיטבאל דמצד האו"א שבא"ק. וכן הנה היה כלול ג"כ מהב' מיני ס"ג דסי' ח' ודסי' י"א אשר בעולם הנקודות, השתמשו הם לשרשי דהנקודות ולכל שימושיהם וכמו שבארנו לעיל סי' י"א אות מ"ב.

אמנם בעניניו שהוא בעת התיקון, הנה נתייחדו גם הם, ר"ל אותן הב' שמות ס"ג דסי' ח' ודסי' י"א, הנה נתייחדו גם הם בכל עליית המ"ן אשר לצורך התיקון, ושימשו גם הם לשימושי דאור התיקון כמו ששימשו בתחילה לשרשי המ"ן דהנקודות. והנה נתייחדו גם אותן הב' מיני ס"ג דסי' ח' ודסי' י"א עם הד' מיני ס"ג הנז', ונכללו עמהם להאיר בכל זוהר אור התיקון אשר נולד להם ע"י עליית המ"ן אשר התייחדו גם הם בזה כנז'.

והרי כלול אור התיקון מו' מיני ס"ג דסי' ז' ח' י' י"א י"ב י"ג, והנה כל אותן הו' מיני ס"ג הנה עמידתם ומקומם הנה הוא בעצמות העיקרי דהאו"א שבא"ק, שהם ג"כ ב' מיני ס"ג הס"ג דסי' ו' אות כ"ב והס"ג דסי' ט' אות ל"ד, אשר נתייחדו הם שניהם לצורך התיקון ביחוד עצום למאד. ובהם הנה נכנס כל כללות אור התיקון בעצם וראשונה וכנ"ל מאד"ר (קלה ע"א) כל רישא דעמא דלא אתתקן איהו בקדמיתא לית עמא מתתקן כו' וכנ"ל. והרי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

עומד כל עיקר תוקף אור התיקון דהו' מיני ס"ג הנז' בהב' מיני ס"ג דסי' ו' ודסי' ט' אשר נעשו הם שניהם לאחד בעת התיקון, וכמו שהארכנו בזה לעיל כלל ח"י ענ"ח ע"ש.

והרי הם בסך הכל ח' מיני ס"ג הכלולים יחד ע"י אור התיקון דהס"ג דענינינו, כי הוא נעשה כלול מכל הח' שמות ס"ג אשר מתחילת סי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן. כי בעת התיקון הנה נתייחדו כל אותן הח' סימנים, ר"ל כל הח' מיני העסמ"ב שבהם, הנה נתייחדו זב"ז ונעשו לאחד, והיה הע"ב כלול מהח' מיני ע"ב שבכל אותן הח' סימנים הנז'. והס"ג הוא כלול מכל הח' מיני ס"ג שבכל אותן הח' סימנים הנז'. והמ"ה הוא כלול מכל הח' מיני מ"ה שבכל אותן הח' סימנים הנז'. והב"ן נעשה כלול מכל הח' מיני ב"ן שבכל הח' סימנים הנז'. והנה נעשו כל הח' שמות ע"ב (ועא ע"ג) לאחד, והם כולם בשורש אשר בהעקודים, ונשלם אז העקודים ג"כ בשורש אור התיקון דהאצילות ע"י אותו הע"ב הניתן בו. ע' דברינו שער העקודים (פרק ג' אות מ' סי' ה') שהעלינו שם כי שלימות העקודים היה תלוי ג"כ בתיקון האצילות, ועד שלא נתקן האצילות היה חסר הגילוי דאור הדעת עלאה בהעקודים ג"כ. והוא ע"ד שאמרו בז"א בתז"ח (טו ע"ד) ועילת על כל עילאין לא נחית עליה יחודיה עד דאפיק ליה בת זוגיה⁵⁰⁸. וכן הוא ידוע ג"כ בסוד הצדיק אבד (ישעיה נז א), כי שלימות העליונים הוא תלוי בתיקון התחתונים וכמ"ש בזוה"ק (ח"א נה ע"ב ח"ב ט ע"ב), כן הוא בענינינו כי לא נשלמה העקודים ג"כ באור הדעת עלאה העיקרי הראוי אליו עד עת התיקון דהאצילות.

ולכן לא נזכר הדעת בכל דרושי העקודים, כי היה תלוי תיקונו בתיקון האצילות. והנה הוא השם ע"ב דלעיל אות מ"ה שהוא כלול מעתה מכל הח' שמות ע"ב אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן, והוא הגילוי הראשון והשורש דאור הדעת עלאה אשר מרזא דאור א"ס ית"ש לצורך אור המ"ה דהתיקון דהאצילות. וכאשר הגיע עת גילוי והתפשטותו באצילות, וכל התהוות האצילות בניינו והשלמתו וכל תיקונו, הנה הוא מהאו"א שבא"ק הכלולים בהעקודים ויונקים משם, ולכן כאשר הגיע עת התיקון דהאצילות, הנה נתפשט ונתגלה אורו בתחילה בשורשו ובשורש שורשו שהוא בהעקודים, והוא הע"ב דלעיל אות מ"ה הכלול מכל הח' מיני ע"ב אשר מתחילת סי' ו' עד סוף סי' י"ג, והוא נכנס וניתן בהע"ב דלעיל סי' ו' שהוא שורש האבא שבא"ק אשר בהעקודים. והנה נשלם ע"י העקודים באור הדעת עלאה העיקרי הראוי אליו, וממנו מקבל האבא שבא"ק ומשפיע להאצילות כמו שיתבאר. ועכ"פ הוא כי הנה נכללו כל הח' שמות ע"ב אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג הנה נכללו כולם יחד זב"ז ונעשו כולם לאחד, והם כולם בשורש האו"א אשר בהעקודים.

וכן נעשו הח' מיני ס"ג אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג לאחד, והם מעתה כללות הס"ג מהעסמ"ב שבהמ"ה דהתיקון, ונמשך ויוצא מכללות השם ע"ב הנז' דלעיל אות מ"ה ונכנס ועומד בעיקר העצמות דהאו"א גופה שבא"ק, והוא האור התיקון העיקרי הנכנס ועומד לעולם בהאו"א עצמן, והם הב' שמות ס"ג אשר בסי' ו' ובסי' ט' שהם העצמות דהאו"א שבא"ק. וכאשר הגיע עת התיקון, הנה התייחדו האו"א בכל יחודם הראוי. ובהם הנה נכנס כללות הס"ג דהתיקון הנז', וכדי שיתוקן האצילות על ידם וכנ"ל. ואותו הס"ג דהתיקון הנה הוא הס"ג דענינינו שאנו עסוקים בו עתה, והוא אשר נשאר בהעצמות העיקרי דהאו"א עצמן שבא"ק וכנז'.

והנה נתברר לנו בכ"ז על הס"ג דענינינו את מציאותו ושימוש ומקומו ומקורו, וכן כלילותו עם כל השמות ס"ג המצורף אליו. כי מציאותו ושימוש ומקומו, הנה הוא כי הוא אור התיקון מהעסמ"ב דהמ"ה דהתיקון הנכנס בעצם וראשונה בהעצמות העיקר דהאו"א

⁵⁰⁸ תרגום: ושורש על כל השורשים לא יורד עליו יחודו עד שהוציא לו בת זוגו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

עלאין, שהוא אבא הכללי שבא"ק, כי הנה נתקן הוא בתחילה כדי להמשיך על ידי⁵⁰⁹ אור התיקון בהאצילות. ומקורו, הנה הוא בהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק, שהוא השם מ"ה אשר בסי' א' אות ג', כי שם הנה נתייחד השורש להאבא שבא"ק ולכל תיקוניו ותולדותיו הנמשך ממנו להאצילות. וכלילותו בכל השמות ס"ג המצורף אליו, הנה הוא הח' שמות ס"ג שאמרנו שנעשו בו כולם אחד, והם אור התיקון שבו אשר לצורך האצילות, כי כל בחי' או"א שבא"ק הוא רק להאצילות. ור"ל שהם או"א להאצילות, וכל האצילות הוא בבחי' הזו"ן שלהם, המ"ה וב"ן הכלליים לאותן האו"א שהם הע"ב וס"ג הכלליים (שבהס"ג הכללי דהא"ק שעיקרו הוא רק מהגרון ולמטה). והנה כל בחי' או"א שבא"ק רק להאצילות⁵¹⁰, כי מהם נעשה האצילות ע"י כלילותם בהעקודים, ומהם הוא יניקת האצילות תמיד וכל תיקוניו. ולכן ניתן עיקר אור התיקון באותן האו"א כדי לתקן האצילות על ידם.

והנה הס"ג דאור התיקון כלול מח' כנז', כי הנה הוא לצורך גילוי הזו"ן דאצילות, שגילויים הוא בהח' אותיות דהוי"ה אדנ"י. והגם שכלילותם הוא לעולם מי, שהם י' ספי', אך עכ"ז הנה גלויים הוא רק בח', כי {עא ע"ד} בז"א הנה הנה הכתר נעלם כי עיקרי דהכתר הנה הוא למעלה ואורו המתפשט בתוכו הוא בפנימיותו, והוא נעלם מאד כי הוא רק שורש המוחין ומוחין דמוחין, ע' מוחין דצלם (סוף פרק ב' ושם ריש פרק ז' ופרק ח' סמוך לסופו ושם בתחילת פרק ה' בהמ"ק). ולכן נקרא החכמה ראשית, משום שהכתר הוא נעלם בו, וכמ"ש בזה"ק בראשית (לא רע"ב) וכן בדברי הרב שם (פרק ח'). ועכ"פ הוא כי הכתר הוא נעלם ואינו מתחיל גילוי דהוי"ה רק מחכמה, י' של שם. ובהנוק' הנה הוא המלכות נעלם, כי היא רק הארה דהארה, חותם בתוך חותם, כמ"ש בירח (פרק ג') ובתיקון הנוק' (סוף פרק ו') ובכ"מ. והרי היה כל הגילוי דהזו"ן בחי' ספי' רק מהחכמה עד היסוד, והם הח' אותיות דהוי"ה אדנ"י, יאהדונה"י, שהוא מהחכמה שבו עד היסוד שבה, כי הי' ראשונה הוא החכמה שבו, והי' אחרונה הוא היסוד שבה וכמ"ש בספד"צ (פרק ג' כו ע"א) י' זעירא בגווה אשתכך, וע"ש (פרק ד' ל' ע"ג) בהגר"א בארוכה.

ולכן הנה יצא אור התיקון דהמ"ה כל העסמ"ב שבו כל מדרגה ומדרגה, ר"ל כל שם ושם כלול מח', כי הע"ב שבו יצא כלול מח' כנ"ל אות מ"ה, וכן הס"ג שבו שהוא הס"ג דעניניו יצא הוא ג"כ כלול מח' וכנז', כי כ"ז הנה הוא להיותם שורש להזו"ן דאצילות המאירים בהח' אותיות דהוי"ה אדנ"י ביחודם, כזה יאהדונה"י. ויחודם הנה הוא רק ע"י אור התיקון כנודע, ולזה הנה בא כל שם ושם דהעסמ"ב שבהמ"ה דאור התיקון בשרשם אשר בהאו"א שבהא"ק, הנה באו כל שם ושם כלול מח', כי הם שורש להיחוד דהזו"ן דאצילות שהוא הח' אותיות דהוי"ה אדנ"י משולבים.

[סעיף ב']

ח' המערכות דהעסמ"ב אשר מתחילת מי' ו' דלעיל עד סוף מי' י"ג שהם כולם מהאו"א שבא"ק וגלויים הוא מהגרון שבו עד הטבור שבו, והם כולם לשורש התיקון דהמ"ה דאצילות, וכו' עכ"ז הנה יש עוד ח' מערכות למעלה מהם והם הח' מערכות אשר מסי' א' עד סוף סי' ה', והם כללות עולם העקודים. וכל עולם העקודים הוא משמש בא"ק לבחי' הי"ג ת"ד שבו ע"ד הי"ג ת"ד אשר בא"ק דאצילות. ונודע הוא כי או"א הנה הם כלולים בהמזלין שהם כללית הי"ג ת"ד וכן הוא בעניניו בהאו"א שבא"ק שהם כלולים בהעקודים. ה' תקונים קדמאין דהדיקנא הם בסוד מוחין, והם להעקודים מעצמו.

אמנם כאשר נתבונן בזה, הנה נראה שהענין בזה הוא יותר עמוק מאד, כי הנה כלילת הח' שאמרנו אשר כל שם ושם מהעסמ"ב דהמ"ה דאור התיקון, הוא כלול מהם, הרי הם הח' מערכות דהעסמ"ב אשר מתחילת מי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן, שהם כולם מהאו"א שבא"ק. וגלויים הוא מהגרון שבו עד הטבור שבו, והם כולם לשורש התיקון

⁵⁰⁹ נדצ"ל ידו*##

⁵¹⁰ היינו בעבור האצילות*## ככל או"א שאין להם מציאות ללא בנין?

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דהמ"ה דאצילות, ולכן הם למעלה מהטבור, ומהם נמשך אור התיקון להאצילות אשר מקומו הוא מהטבור ולמטה. ונעשה עי"ז אור התיקון כלול מח' שהוא היחוד דהוי"ה אדני" משולבים כנז'. אמנם הנה יש עוד ה' מערכות למעלה מהם, והם הח' מערכות אשר מסי' א' עד סוף סי' ה', והם כללות עולם העקודים שהם מהמ"ס דא"ק עד סוף העקודים. וכבר אמרנו לעיל סוף סי' ה' בהאבני מלואים שם, כי כל עולם העקודים הוא משמש בא"ק לבחי' הי"ג ת"ד שבו ע"ד הי"ג ת"ד אשר בא"א דאצילות, ע' דברינו שם בארוכה קצת.

ונודע הוא כי או"א הנה הם כלולים בהמזלין, שהם כללית הי"ג ת"ד, וכן הוא בענינינו בהאו"א שבא"ק, שהם כלולים בהעקודים כמ"ש הרב בשבירת הכלים (ריש פרק י) ע"ש, כי הם כולם, ר"ל העקודים והאו"א שבא"ק, הם כולם מסתיימים בטבורא דא"ק, וכלולים האו"א שבא"ק בהח' תיקונים האחרונים דהעקודים, והם הם הח' מערכות דהעסמ"ב אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' יג' דלקמן, כי הם הח' תיקונים האחרונים מהי"ג ת"ד דהא"ק שהוא כללות העקודים אשר האו"א שבא"ק כלולים בהם. והנה הוא ע"ד שאמר הרב בשער א"א (פרק יג) במאמרם ז"ל באד"ר (קלד ע"ב) דיקנא דכהנא רבא בתמניא תקונין אתתקן. ואמר הרב שם כי ה' תקונים קדמאין דהדיקנא הם בסוד מוחין, כי הכתר כולל ג' שהם הג' רישין שבו, ומתיקון ו' שהוא ורב חסד והוא נקרא כהנא רבא ע' זוה"ק פ' נשא (קמה ע"ב), הנה הוא כולל כל הח' תיקונים אשר מתיקון ו' ולמטה, ועליו אמרו דיקנא דכהנא רבא בתמניא תקוניה אתתקן. וכן הוא בענינינו, כי הנה הח' מערכות אשר מסי' א' עד סוף סי' ה' שהם להעקודים מעצמו, הנה הם בבחי' מוחין של הי"ג ת"ד אשר בהא"ק, והם נשארים למעלה, ומשם עד תשלום י"ג הם ח' תיקונים, ובהם כלולים האו"א שבא"ק, והאבא הוא העיקר והוא נקרא כהנא רבא כמ"ש הגר"א בספד"צ (פרק ב בד"ה ארבע יח ע"ג), והוא משום כי הוא הנכנס (עב ע"א) לפני ולפנים, כי הוא הראשון לקבלת אור א"ס וכמ"ש בשער השמות (סוף פרק ז), לכן נקרא הוא בשם כהנא רבא. והוא מה שאמרו דיקנא דכהנא רבא בתמניא תקונין אתתקן, כי הוא כולל כל הח' תיקונים אשר מתיקון ו' ולמטה, והם הח' תיקונים שהם הח' מערכות אשר מסי' ו' דלעיל עד סי' י"ג דלקמן. כי הנה הם הח' תיקונים התחתונים מהי"ג ת"ד שבא"ק הכלולים בהאו"א שבו, העומדים בו מהגרון עד הטבור, והם לשרשי התיקון דהעסמ"ב שבהמ"ה דהתיקון דלהאצילות שהוא מהטבור ולמטה.

ועכ"פ הוא כי כל אלו הי"ג מערכות דהעסמ"ב אשר מסי' א' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן, הנה הם זוהרי אור מהי"ג ת"ד שבא"ק. כי לאחר התיקון הנה נעשו כולם לשורשי אור התיקון להאצילות וכנ"ל סעי"א ובכ"מ, והוא ע"י שפעת אור דהי"ג ת"ד דהא"ק שבפנימיותם. אך הח' מערכות הראשונים אשר סוף⁵¹¹ סי' ה', הנה הם מהח' תיקונים הראשונים אשר הם בסוד מוחין, והם להעקודים עצמו. אבל הח' מערכות אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג, הנה הם מהח' תיקונים האחרונים הכלולים בהאו"א שבהא"ק. אך עכ"פ הוא כי הנה הם כולם מהי"ג ת"ד שבא"ק, ר"ל שכל אלו הי"ג מערכות דהעסמ"ב הם תולדותיהם ושפעת אורם. וכן כמו שהי"ג ת"ד דהא"א דאצילות הם נחלקים לב', ה' וח' כמ"ש בשער א"א (פרקים ח י יג), כן הוא ג"כ בענינינו וכנז', כי הח' ראשונים נשאר להעקודים עצמו, והח' אחרונים הם מאירים להאו"א הכלולים בעקודים.

[סעיף ג']

מה שאמרנו שהח' ראשונים נשאר להעקודים עצמו, הוא רק עיקרם ועצמותם, אבל אורם הנה מתפשט באמת אור הח' ראשונים ג"כ בהאו"א שבא"ק

⁵¹¹ עיברית*##נדצ"ל עד סוף

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אמנם דע, כי מה שאמרנו שהה' ראשונים נשאר להעקודים עצמו, הוא רק עיקרם ועצמותם, אבל אורם הנה מתפשט באמת אור הה' ראשונים ג"כ בהא"א שבא"ק, ומאירים האו"א בכל הי"ג תיקונים כולם. כי מאחר שהם כלולים בהמזלין, וכל מזל הוא כולל כל הי"ג תיקונים כמ"ש הרב בהולדת או"א (פרק ו), וא"כ הרי מאירים באו"א כל הי"ג תיקונים כולם. ועכ"ז הנה עיקר מה שמאיר ומתגלה באבא הוא רק הח' תיקונים הראשונים אשר עד סוף מזל עליון, שהוא תיקון ח' נוצר חסד, כי בו כליל אבא. ועיקר מה שמאיר ומתגלה בהאימא שבא"ק היא הה' תיקונים האחרונים אשר מתיקון ט' עד י"ג שהוא המזל תחתון ונקא, כי די כליל⁵¹² אימא. וכולל אבא ח' תיקונים ואימא ה', וכמ"ש הגר"א בספד"צ (פרק ב ד"ה ארבע יח ע"ג), כי זהו מ"ש באדר"ר (קלב ע"ב) דיקנא דכהנא רבא בתמיא תיקונים אתתקן. כי הנה הם הח' תיקונים הראשונים אשר עד סוף מזל עליון שבהם מתתקן אבא. ועכ"פ הוא כי או"א הנה הם מאירים בכל הי"ג תיקונים כולם, ח' הם לאבא וה' הם לאימא, והוא חלוקת הי"ג תיקונים לח' וה' שאמר הרב בשער א"א (פרקים ח י יג). והנה כן הוא עד"ז ג"כ בהא"א שבא"ק בענין כלילותם ולקיהתם מהי"ג ת"ד שבהא"ק מה שאמרנו לעיל בסמוך סעי"ד, דענין הח' סימנים אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג, כי הנה הם רק מציאות האורות דהח' תיקונים התחתונים אשר בהם כלולים או"א. והרי אינם כלולים האו"א שבא"ק אלא רק דהח' תיקונים האחרונים לכד שבו, הנה שם הוא הכונה על עיקרם ועצמותם, כי עיקרם ועצמותם דה' תיקונים העליונים הם עומדים באמת למעלה בהעקודים עצמו. וכן אמר הרב ג"כ בשער א"א (פרק יג) בהי"ג ת"ד דא"א, כי הה' ראשונים הם בסוד מוחין כנ"ל, והרי הם נעלמים, והרי הוה שם ג"כ עיקר מציאותם וגלויים רק הח' התחתונים ובהעקודים. הנה הוה הה' ראשונים בסוד אורות האזניים אשר הם עד שבולת הזקן, והם עדיין מכלל הגלגלתא דא"ק עצמו למעלה מכל הגילויים. אבל הח' תיקונים התחתונים הם בסוד האורות דחוטם פה שהם בבחי' תריין מזלין, אורות חוטם עד החזה, והוא בסוד מזל עליון שבו כלול אבא, ואורות הפה עד הטבור, והוא בסוד מזל תחתון שבו כלול אימא. והרי כלולים הם רק בח' תיקונים, ומהם היא כל הח' מיני עסמ"ב אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג שנעשו כולם בעת התיקון לשורשי אור התיקון דהאצילות.

אך כ"ז הוא רק על מציאותם (עב ע"ב) וגילויים, כי הח' תיקונים האחרונים נתגלה מציאותם משבולת הזקן ולמטה ובהם כלולים או"א שבא"ק, ומהם נתקנו בעת התיקון כל הח' מיני עסמ"ב אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג, להיות לשרשי התיקון לאור המ"ה דאצילות. משא"כ הה' תיקונים הראשונים, הנה הם עצמם לא נתגלו כלל, ונשאר עיקרם בעקודים גופה. והוא ע"ד שאמר הרב בשער או"א (פרק יג) בענין הי"ג ת"ד דא"א, כי הה' ראשונים הם בסוד מוחין, והרי הם נעלמים עכ"פ, אמנם בבחי' אורם ושפעם, הנה פשוט הוא שגם הה' תיקונים הראשונים הם מאירים ומשפיעים בהמזלין ונכללים המזלין מכל הי"ג תיקונים כולם, ובהם הנה כלולים או"א. והרי נכללים או"א בכל הי"ג תיקונים כולם עכ"פ, וכלילות אבא במזל עליון שהוא תיקון ח', הנה הוא כולל הח' תיקונים הראשינים, וכלילות אימא דהמזל⁵¹³ תחתון שהוא תיקון י"ג, הנה היא כולל הה' תיקונים האחרונים וכנ"ל כ"ז.

[סעיף ד']

מסודר הי"ג ת"ד דהא"ק דהאבא שבא"ק ע"פ אותו הסדר ממש דהי"ג ת"ד דא"א דאצילות ויחסותו לאו"א דאצילות. כי הי"ג ת"ד דא"א מחולקים לח' וה', הח' הם מהחכמה דהמ"ס, והה' הם מהכתר דהמ"ס והח' דהחכמה הם למעלה והם מתיקון א"ל עד ונוצר חסד והם לאבא, והה' הם למטה מהם כי הם מתיקון לאלפים עד ונקא והם מהכתר דהמ"ס והם להאימא (משום רוממות מעלתם הנה אפשר להם להתגלה למטה רק אחר שנתלבשו דהחכמה), והם כלולים דהאימא ומתגלים למטה על ידה כי האימא ענינה הוא על שם הכתר כי היא ג"כ כתר להז"ת.

⁵¹² *##בה כליל ?

⁵¹³ *##בהמזל

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה כן הוא כל הסדר הזה בעניינינו ג"כ בענין כללות הי"ג תיקונים שבהא"ק, כי עיקרן דהח' תיקונים התחתונים אשר הם משבולת הזקן שבו עד הטבור שבו הנה לקחם אבא שבא"ק וממנו מקבל אימא. ומה שנוטל אימא הנה הוא הארת ושפעת אור דהח' ראשונים אשר להעקודים עצמו הם הח' תיקונים האחרונים, והם מתלבשים תחילה באבא ויוצאים על ידו וכנז', אך עיקר גילויים הוא ע"י אימא, וזהו הענין מה שכל העקודים הוא נשלם רק באורות הפה כי שם הוא כל גילוי דהאימא כי אורות הפה הם בבחי' המזל תחתון.

והגם שמשורשם הם מהח' תיקונים היותר עליונים, אשר להעקודים עצמו, אך מאחר שירדו למטה ממקומם כי נתלבשו בהאבא ויצאו על ידו, וגם אינם אלא רק הארה מעצמותם שלמעלה, הוה גילויים מעתה רק לה' תיקונים התחתונים לבד, ע"ד הי"ג ת"ד דא"א שבאצילות, שהגם שהח' אחרונים הנה הם מהכתר דהמ"ס, עכ"ז הנה נעשו הם להח' תיקונים האחרונים וגילויים הוא רק ע"י האימא, והוא ע"י ירידתם למטה ממקומם.

ומעתה נאמר עוד, כי הנה מסודר הי"ג ת"ד דהא"ק דהאבא⁵¹⁴ שבא"ק ע"פ אותו הסדר ממש דהי"ג ת"ד דא"א⁵¹⁵ דאצילות דא"א⁵¹⁶ דאצילות. ונודע הוא כי הם מחולקים שם לח' וה'. הח' הם מהחכמה דהמ"ס, והה' הם מהכתר דהמ"ס. והח' דהחכמה הם למעלה, והם מתיקון א"ל עד ונוצר חסד, והם לאבא. והה' הם למטה מהם, כי הם מתיקון לאלפים עד ונקה, והם מהכתר דהמ"ס, והם להאימא. כי משום רוממות מעלתם, הנה אפשר להם להתגלה למטה אלא רק אחר שנתלבשו דהחכמה ונצטמצמו בו, ויוצאים מהחכמה ומתגלים על ידו, ועומדים הם למטה מהח' דהחכמה, והם כלולים דהאימא⁵¹⁷ ומתגלים למטה על ידה, כי האימא ענינה הוא על שם הכתר, כי היא ג"כ כתר להז"ת, וכן היא נקרא ג"כ אהי"ה כמוהו כמ"ש הגר"א כ"ז בתיקונים (דף מו ע"ד). ולכן נתגלו למטה הח' תיקונים דהכתר רק ע"י אימא.

והנה כן הוא כל הסדר הזה בעניינינו ג"כ בענין כללות הי"ג תיקונים שבהא"ק, כי עיקרן דהח' תיקונים התחתונים אשר הם משבולת הזקן שבו עד הטבור שבו, הנה לקחם אבא שבא"ק, אלא שממנו מקבל אימא ג"כ, אבל עיקרם הם לאבא. ומה שנוטל אימא מהשייך לה, הנה הוא הארת ושפעת אור דהח' ראשונים אשר להעקודים עצמו וכנז'. והנה הם הח' תיקונים האחרונים אשר נצטמצמו להתגלה ע"י האימא. אמנם הרי אמרנו כי גם הם מתלבשים תחילה באבא ויוצאים על ידו וכנז', אך עיקר גילויים הנה הוא רק ע"י אימא. וזהו הענין מה שכל העקודים הוא נשלם רק באורות הפה, כי שם הוא כל גילוי⁵¹⁸ דהאימא, כי אורות הפה הם בבחי' המזל תחתון אשר בו כולל אימא, שהוא מהחזה עד הטבור, ששם הוא כל גילוי דאורות הפה. כי עד החזה הנה מתבטלים אורות הפה באורות החוטם ולא ניכר אורם כלל ע"ד שרגא בטיהרא. והוה גילוי העיקרי דאורות הפה רק מהחזה עד הטבור, והוא בבחי' המזל התחתון התחתון שבהעקודים, אשר בו הוא כלול האימא שבא"ק, והם הח' תיקונים אחרונים אשר מתיקון לאלפים עד התיקון ונקה אשר הם להאימא. והגם שמשורשם ועצמותם הנה הם מהח' תיקונים היותר עליונים, כי הם מהח' תיקונים אשר להעקודים עצמו וכנז"ל. אך מאחר שירדו למטה ממקומם, כי נתלבשו בהאבא ויצאו על ידו וכנז', וגם אינם אלא רק הארה ושפע מעצמותם שלמעלה ונצטמצמו וכנז"ל, הנה הוה גילויים מעתה רק לה' תיקונים התחתונים לבד, והוא ג"כ ע"ד הי"ג ת"ד דא"א⁵¹⁹ שבאצילות, שהגם שהח' אחרונים הנה הם מהכתר דהמ"ס, עכ"ז הנה נעשו הם להח' תיקונים האחרונים. וגילויים הוא רק ע"י האימא, והוא ע"י ירידתם למטה ממקומם והתלבשותם וצמצומם כנז'.

והרי נתבאר לנו מה שנודע להדרוש שלפנינו, כי כל הי"ג סימנים אשר מסי' א' עד סוף סי' י"ג, הי"ג מערכות העסמ"ב שבהם אשר הם נעשו כולם לאחר התיקון לשרשי אור

⁵¹⁴ נדצ"ל "ודהאבא".##

⁵¹⁵ נדצ"ל דא"א.##

⁵¹⁶ נדצ"ל ודא"א.##

⁵¹⁷ בהאימא.##

⁵¹⁸ גילוי.##

⁵¹⁹ דא"א.##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

התיקון דהאצילות, הנה נעשו כ"ז מסוד עולם העקודים המתפשט עד הטבור בא"ק, והוא כולו בסוד הי"ג ת"ד שבא"ק. והנה הה' (עב ע"ג) סימנים הראשונים אשר מסי' א' עד סוף סי' ה', הה' מערכות העסמ"ב שבהם, הנה הם הה' תיקונים העליונים אשר הם בסוד מוחין, והם להעקודים עצמו. אך הח' סימנים אשר מסי' ז' עד סוף סי' י"ג, הח' מערכות העסמ"ב שבהם אשר הם מגבול השבולת הזקן דא"ק עד הטבור שבו, הנה הם להא"א שבא"ק. והעיקר הוא אבא שהוא כולל אותם כולם, ועליו אמרו באד"ר (קלב ע"ב) דיקנא דכהנא רבא בתמניא תיקונין אתתקן. אמנם בגילויים ואורם, שהוא בהתפשטות אור שפעם למטה, הנה מאיר ומתפשט גם הארת אור מהה' תיקונים אשר בהעקודים ג"כ, ומתלבשים בהח' מערכות דהעסמ"ב אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג, ומאירים שם כל הי"ג תיקונים כולם, והם ח' לאבא, הח' ראשונים הכלולים במזל עליון, אשר הם עד החזה, וה' הם לאימא והם הח' אחרונים הכלולים במזל תחתון, אשר הם עד הטבור. והוא ע"ד הי"ג ת"ד דהא"א דאצילות וכלילותם בהא"א דהאצילות, וה' הכלולים בהאימא הנה הם מהה' היותר עליונים אשר הם להעקודים עצמו, אלא שנתפשטו דרך האבא, ויצאו על ידו ונצטמצמו עי"ז, ויצאו לגילויים רק בהה' תחתונים אשר ע"י אימא. אמנם באשר כי בשרשם ועצמותם הנה הם מהיותר עליונים, לכן הנה יש להם עילוי בהעלם גם למעלה למעלה, והוא מה שמזל תחתון ונקה הוא עתיקא דכליל לז"ז⁵²⁰, ודי בזה.

[סעיף ה']

והנה הענין מה שאבא הוא כלול בח' תיקונין ואימא בה' וכן הוא באמת בסודן של דברים בזו"ן ג"כ וכמו שהארכנו בזה לעיל סי' ה' אות כ' סעיף ג' ד' ה'. כי הרי ענין התיקונין הנה הוא להאיר בהם אור דא"א ולהשפיע מהם למטה, ולכן הנה אינם מקבלים מא"א אלא רק עפ"י סדר מציאותם אשר מזה נעשה עיקר בניינם, כי עיקר בנין אבא וכן ד"א הנה הוא מח' ספי' מחכמה עד יסוד, כי הכתר הרי הוא נעלם, וכן המלכות הרי נודע הוא שהיא פרצוף בפנ"ע, ולכן היה כלילותם בהת"ד עיקרן ג"כ רק בח' תקונים, והם שורש דח' אותיות הוי"ה אדנ"י משולבים יאהדונה"י הכלול בזו"א. אמנם הנוקבין שהם האימא וכן הנוק' דז"א הנה הם נבחנו בבחי' שונות, כי הנה נתייחד כל עיקר מציאותן על ב' בחי' אחד סתום וא' גליא, והמציאות דכל א' רק מהנקודה האחרונה שבו ונשלמה ונתקנה רק על ידו, אבל בבחי' עצמותן העיקרי שהוא הסתום שבהם, הנה בזה הנה הנה כל נוק' מבחי' הנקודה הפנימי דהזכר. וכן נרמז כ"ז ג"כ בשמה וגילוייה אמנם לא נדבר בשמה וגילוייה דהאימא כי אין לה שם כלל וכנודע שאו"א כלולים בהמזלין וכל גילויים הוא רק ע"י זו"ן, אבל להם עצמן אין להם שמות מיוחדים כלל. אלא נדבר רק בהנוק' דז"א וממילא יובן על אימא ג"כ.

והנה הנוק' דז"א הנה בכלילותה היא רק ספי' אחת והוא ספי' המלכות שהוא עצמותה, ונקרא אנ"י בהגילוי שבה ונקרא אי"ן בהעלם שבה, והוא ה"אנ"י דשם אדנ"י. אמנם הד' דאדנ"י הנה בבחי' גילוייה הנה הוא ע"ש תלייתה בז"א, מהד' תחתונות שבו. אבל בהעלם שבה אשר בזה הנה הנה הנה אנ"י דאדנ"י כי היא ראשית הכל. אך כ"ז הוא רק על הנקודה העצמותית שבה המלכות שבה שהוא רק הנקודה הפנימית שבה והיא רק נקודה אחת אך הד' שבה אשר בבחי' ההעלם הנה הוא על סוד ד' מוחין חו"ב חו"ג חב"ד העליונים, והנה הם מהג' צמצמות העליונות אשר למעלה מהכתר, והם הכחב"ד דרדל"א והם מתפשטים בהנקודה פנימית דהמלכות למוחין שבה. ובוזה הנה נמשך תיקונין דז"א ג"כ רק בסבתה כדי שתגלה היא.

אמנם הנה אלו הב' בחי' ההעלם והגילוי שבה שהם ג"כ סוד הנהגה של עתה והנהגה דלעתיד בכל התיקונים דלעתיד שהם כולם רק ע"י המלכות. והנה אלו ב' הבחי' ההעלם והגילוי שבה הנה הם מיוחדים זב"ז לעולם, ומתנהג הגילוי שבה שהוא הנהגה של עתה תמיד ג"כ רק ע"פ הראוי להתייחד עם העלם שבה, שנמשך יחודם לאט לאט בכל האפשרי, עד שנמצא כי כל הנהגה של עתה גופה הנה הוא עצמו יהיה הסיבה לכל התיקונים דלעתיד, ומש"כ ע"פ ההעלם שבה הנה הוא האורות דהי"ג ת"ד המאירים להזו"ן תמיד בכל עת רצון כי הנה הם מתקנים את הזו"ן ומעלים אותם תמיד לאור הנהגה דלעתיד.

⁵²⁰ מלשון האד"ר קלד ע"ב: תאנא אלין תקונין אקרון ימי קדם יומין קדמאין, דקדמאי ואינון דאשתכחו בזעיר אפין אקרון ימי עולם ותאנא אלין ימי קדם כלהו מתתקן בתקונא דדיקנא דעתיקא דעתיקין טמירא דטמירין (כליל בהו) והאי דתליסר כליל להון כמה דאתמר ודא יומא לא אתכליל בהדיהו אלא הוא כליל כלא.

תרגום: למדנו: אלו תיקוני נקראים "ימי קדם", ימים הראשונים של הראשונים, ואותם הנמצאים בז"א, נקראים ימי עולם. ולמדנו: אלו ימי קדם כלם מתוקנים בתקוני דיקנא של עתיק העתיקים טמון הטמונים (כלול בהם). וזה התיקון הי"ג הוא כולל אותם כמו שלמדנו, וזה היום אינו נכלל בהם אלא הוא כולל את כולם.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה בבחי' הגילוי שבה הנה מתפשטים בהנוק' רק ד' תיקונים וט' הם נשארים בז"א. אמנם כי בפנימיותה הנה מתייחד בה עתה ג"כ התיקון ט' דז"א והוא עולה לכאן ולכאן לתיקון ט' דז"א ולתיקון ה' דהנוק' כי עיקרו הנה הוא באמת רק אליה אלא שהוא עומד בז"א לבחי' שורש הנוק' שבו.

והנה הענין מה שאבא הוא כלול בח' תיקונין ואימא בה', וכן הוא באמת בסודן של דברים בזו"ן ג"כ, וכמו שהארכנו בזה לעיל סי' ה' אות כ' סעיף ג' ד' ה' ע"ש, ויתבאר בזה למטה ג"כ. הענין בזה הוא, כי הרי ענין התיקונין הנה הוא להאיר בהם אור דא"א ולהשפיע מהם למטה, ולכן הנה אינם מקבלים מא"א אלא רק עפ"י סדר מציאותם אשר מזה נעשה עיקר בניינם, כי עיקר בנין אבא וכן ז"א הנה הוא מח' ספי' מחכמה עד יסוד, כי הכתר הרי הוא נעלם בכל פרצוף והחכמה היא הראשית כמ"ש בזוה"ק בראשית (לא רע"ב)⁵²¹, אבל הכתר הוא רק בבחי' מקפת עליו, והוא זולתו כמ"ש במוחין דצלם (סוף פרק ב וע"ש ריש פרק ז וסוף פרק ח). וכן המלכות, הרי נודע הוא שהיא פרצוף בפנ"ע, והרי הוה עיקר בנין אבא וז"א רק ח' ספי' מחכמה עד היסוד, ולכן היה כלילותם בהת"ד עיקרן ג"כ רק בח' תיקונים, שהוא מתיקון א"ל עד נוצר חסד, שהם הח' תיקונים דהחכמה דהמ"ס, והנה הם שורש דהח' אותיות הוי"ה אדנ"י משולבים יאהדונה"י הכלול בז"א ע"י שהיא מושרשת בו בכל קו האמצעי שבו. ונמשך היחוד הוה מהת"ד מהח' תיקונים הכלולים בז"א. והנם שבאמת הנה כלול ז"א מכל ה' ספי' כולם, ועוד מג' צמצחות עליונות ע' א"א (פרק ו סמוך לסופו) ובהולדת או"א (ריש פרק ד) וכ"מ, וכן הנה כלול בו ג"כ כל הי"ג ת"ד דא"א כולם, אך עיקר מציאותו הנה הוא רק מח' ספי'. וכן עיקרן דת"ד השייך אליו הוא רק ח' תיקונים.

אמנם הנוקבין שהם האימא, וכן הנוק' דז"א, הנה הם נבחנו בבחי' שונות, כי הנה נתייחד כל עיקר מציאותן ג"כ על ב' בחי', אחד סתום, וא' גליא. והם מתחלפים מזה לזה תמיד. ובבחי' גילויים הנה הוה המציאות דכל א' רק מהנקודה האחרונה שבו, ונשלמה ונתקנה רק על ידו. אבל בבחי' עצמותן העיקרי שהוא הסתום שבהם, הנה בזה הנה הוה כל נוק' מבחי' הנקודה הפנימי דהזכר, והם משתמשים שניהם בכתר אחד⁵²², ונמשך תיקונו ג"כ רק בסיבתה כמו שיתבאר.

וכן נרמז כ"ז ג"כ בשמה וגילוייה, אמנם לא נדבר בשמה וגילוייה דהאימא כי היא אין לה שם וגילוי כלל, וכנודע שאו"א הם מכוסים וכלולים בהמזלין, וכל גילויים הוא רק ע"י זו"ן, אבל להם עצמן אין להם שמות מיוחדים כלל. והוא מה שכללות השמות הם רק אהי"ה יהו"ה אדנ"י⁵²³, שהם א"א זו"ן, וכן הוי"ה אלהים הכולל שלשתן, כי אלהים גימ' אהי"ה אדנ"י. והוא משום כי או"א אין להם שמות מיוחדים כלל, כי כלילותם הוא בהמזלין, וגילויים (עב ע"ד) הוא בזו"ן, לכן לא נדבר עתה באימא אלא בהנוק' דז"א, וממילא יובן כ"ז על אימא ג"כ, כי תכונה אחת לשניהם.

⁵²¹ ז"ל: בראשית ב' ראשית (היא⁵²¹ חכמה כמה דתרגם יונתן בראשית בחכמתא) בגין דאיהי תניינא לחושבנא ואקרי ראשית בגין דהאי כתרע עלאה טמירא היא קדמאה ועל⁵²¹ דלא עייל בחושבנא תניינא הוי ראשית בגין דא ב' ראשית ועוד כמה דחכמה עלאה איהי ראשית חכמה תתאה ראשית נמי הויא ועל דא לית לאפרשא ב' מן ראשית:

תרגום: בראשית, ב' ראשית, (היא חכמה, כמו שתרגם יונתן "בראשית" בחכמה) בגלל שהיא שניה לחשבון, ונקראת ראשית, בגלל שכתר עליון זה טמיר הוא ראשון, ועל שלא נכנס בחשבון הראשית הוא שני, בגלל זה ב' ראשית. ועוד, כמו שחכמה עליונה היא ראשית, גם כך חכמה תחתונה גם היא ראשית, ולכן אין להפריד ב' מן ראשית.

כל זה נצרך?

⁵²² עי' חולין ס ע"ב.

⁵²³ עי' ת"ז קמב ע"ב: אשכחנא תקונא כגוונא דא, אק"ק כתר עלאה, יק"ק עמודא דאמצעייתא, אדנ"י שכינתא תתאה.

תרגום: מצאנו תיקון כדוגמא זה, אה"ה כתר עליון, יהו"ה עמוד האמצעי, אדנ"י שכינה תחתונה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה הנוק' דז"א הנה בכלילותה היא רק ספי' אחת, והוא ספי' המלכות שהוא עצמותה, והוא נקודה העיקרית שבה, הן בהעלם שבה והן בהגילוי שבה, והוא נקודת ציון⁵²⁴ שבה, יסוד דידה שהוא עיקרה דכל נוק'. ונקרא אנ"י בהגילוי שבה, ונקרא אי"ן בהעלם שבה⁵²⁵. וכן הם שניהם ג"כ בסוד אנ"י, ובסוד מה שנאמר (ישעיה מד ו) אנ"י ראשון ואני אחרון, והוא ג"כ אנ"י דאדנ"י וכמ"ש ברע"מ פינחס (רכג ע"א) וכן בזוה"ק בראשית (דף ו ע"א) ע"ש. וכ"ז הוא נקודה העצמותית שבה, אשר הן בהעלמתה והן בגילוייה. אמנם הד' דאדנ"י הנה בבחי' גילוייה הנה הוא ע"ש תלייתה בז"א ויציאיתה ממנו, שהנה הוא מהד' תחתונות שבו, מהתנה"י שבו וכמ"ש בשער כסא הכבוד (פרק א) וכן הוא בשעה"כ (דף כד סע"א), וכנודע.

אך כ"ז הוא רק בבחי' גילוייה שבה שהיא נמשכת ממנו, אבל בהעלם שבה אשר בזה הנה הוה אנ"י דאדנ"י בסוד אנ"י ראשון ובסוד אי"ן וכנז', כי היא ראשית הכל ויסוד הכל (ע' זוה"ק ח"א כד ע"א ע"ב וח"ב קנח ע"א ע"ב, וח"ג רנו ע"ב, ובתיקונים קמח ע"ב), אך כ"ז הוא רק על הנקודה העצמותית שבה, המלכות שבה, שהוא אנ"י דאדנ"י כנז'. ואין לה בזה עדיין גילוי כלל, כי הוא רק הנקודה הפנימיות שבה, והיא רק נקודה אחת. אך הד' שבה אשר בבחי' ההעלם, הנה הוא על סוד ד' מוחין חו"ב חו"ג, חב"ד העליונים, והנה הם מהג' צחצחות העליונות אשר למעלה מהכתר, שהם הג"ר דרדל"א אשר במקומן עצמן עם הז"ת דרדל"א המתלבש בא"א, והם הכחב"ד דרדל"א, והם מתפשטים בהנקודה פנימית דהמלכות למוחין שבה, והוא הד' דאדנ"י אשר בבחי' ההעלם שבה, ובוה אייה סליקת לעילא ברישא דכל רישין⁵²⁶ וסלקא עד א"ס⁵²⁷, ובוה הנה נמשך תיקונו דז"א ג"כ רק בסיבתה, כדי שתתגלה היא שהוא למען גילוי כבוד מלכותו יתברך, שיהא כבודו מלא עולם.

אמנם הנה אלו הב' בחי' ההעלם והגילוי שבה, שהם ג"כ סוד הנהגה של עתה והנהגה דלעתיד בכל התיקונים דלעתיד, שהם כולם רק ע"י המלכות אשר בפנימיותה, הנה היא שורש כולם וכלל כולם. והנה אלו ב' הבחי' ההעלם והגילוי שבה, הנה הם מיוחדים זכ"ז לעולם, ומתנהג הגילוי שבה שהוא הנהגה של עתה תמיד ג"כ רק ע"פ הראוי להתייחד עם העלם שבה, וכדי שהוציאה⁵²⁸ לאור בהתיקון העתיד, אלא שנמשך יחודם לאט לאט בכל האפשרי, והוא תמיד בחסר ויתר, לפעמים יעדיף ולפעמים יחסר, אבל הם מסתכלים זה על זה תמיד להתייחד עכ"פ. ומתנהג הכל ע"פ הראוי להתיקון

⁵²⁴ עי' ע"ח שער רפ"ח פרק ה.

⁵²⁵ עי' תיקו"ז ז ע"א: שכינתא תתאה אדני, מתתא לעילא מן אנ"י עד אי"ן, עשרה מעילא לתתא.

⁵²⁶ עי' אד"ז רפח ע"א: רישא עלאה עתיקא קדישא סתימא דכל סתימין רישא דכל רישא רישא דלאו רישא.

תרגום: ראש עליון עתיק הקדוש, הסתום של כל סתומים, ראש כל ראש, ראש שאינו ראש. כל רישא כולל ג' בחינות, וכאן הם גלגלתא, אוירא ומר"ס (בהגר"א על תיקו"ז קלח ע"ב ד"ה בהיכלא) גלגלתא דא"א זהו "רישא דכל רישא" ולמעלה ממנו רדל"א המכונה א"ס (בהגר"א על ספד"צ ג' ע"ב ד"ה רישא דכסופא).

⁵²⁷ עי' זהר פקודי רלט ע"א: רבי אלעזר שאיל לרבי שמעון, אמר, הא קשורא דכלא (נ"א דעולה) אתקשר בקדש הקדשים, לאתנהרא. אתדבקתא דרעותא דכהנא וליואי וישראל לעילא, א"ל עד א"ס דכל קשורא ויחודא ושליומו לאצנעא בההוא צניעו דלא אתדבק ולא אתיידע דרעוא דכל רעוין ביה [תרגום: ר"א שאל את ר"ש, למדנו שהקשר שנעשה על ידי הכל (העולה) גורם להתקשר בקדש הקדשים, כדי לקבל הארות. התדבקות הרצון של הכהנים ולוים וישראל למעלה עד איפה היא עולה? א"ל, (הרי כבר ביארנו שהיא עולה) עד אין סוף, שכל קשר ויחוד ושליומו, תכליתו להצניע באותו מקום הצניעות שאינו מושג ולא נודע מהותו, לפי שהרצון של כל הרצונות נמצא בו]. ועי' לעיל (ג ע"ב) שמשוה את דברי הזהר פקודי למש"כ בספד"צ ד ע"ב ביה סליקו, שם כתוב שכל המין עולה למר"ס.

⁵²⁸ להוציאה שתוציאה ##*

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דלעתיד, עד שנמצא כי כל ההנהגה של עתה גופה הנה הוא עצמו יהיה הסיבה לכל התיקונים דלעתיד, וכמו שבארנו כ"ז בכמה מקומות מדברינו.

והנה אור המיוחד את הב' המציאות שבה שהוא ההעלם והגילוי שבה, שיהא הנהגת כל הגילוי שבה ג"כ רק ע"פ ההעלם שבה, הנה הוא האורות דהי"ג ת"ד המאירים להזו"ן תמיד בכל עת רצון, כי הנה הם מתקנים את הזו"ן ומעלים אותם תמיד לאור ההנהגה דלעתיד. והנה בבחי' הגילוי שבה, הנה מתפשטים בהנוק' רק ד' תיקונים, ומ' הם נשארם בז"א, וכמ"ש בספד"צ (ריש פרק ב יח ע"ג) דיקנא כו' ארבע בלחודוי אסתמכו תשעה אשקיון לגינתא, ע"ש בהגר"א כי אותן הד' הם להנוק' והם הד' תקונין שאין בהם שערות, הב' ארחין והפנים והפה, כי הם לבסם גבורותיה, לכן הם מאירין עליה במכוון בלי התלבשות בצינורות השערות. והנה הם להנהיג את כל אור גילוייה תמיד רק ע"פ הראוי להעלם שבה אשר נתגלה לעתיד וכנז'.

אמנם כי בפנימיותה שהוא בהעלם שבה, הנה מתייחד בה עתה ג"כ התיקון ט' דז"א, והוא עולה לכאן ולכאן, לתיקון ט' דז"א ולתיקון ה' דהנוק', כי עיקרו הנה הוא באמת רק אליה, אלא שהוא עומד בז"א לבחי' שורש הנוק' שבו, וע"ד מציאותה העיקרי שהיא מושרש בו בכל קו האמצעי שבו, כנודע בסוד שם של י"ב בהגר"א בספד"צ בתחילתו (א ע"א), כי משום שהזו"ן הם פרצופים נפרדים, ויהודם הוא רק לפרקים, לכן הנה (עג ע"א) היא מושרש בו בכל הקו האמצעי שבו, ועומד שורשה בו תמיד, כי עי"ז הנה הם מיוחדים בהעלם לעולם עכ"פ. וכן הוא בענינינו בענין התיקונים, כי הנה נשאר התיקון ה' דהנוק' השייך אליה הנה נשאר הוא בז"א, והוא התיקון ט' שבו, כדי להיות שורשה בו לעולם, ולהמשיך כל תיקוניה רק על ידו לעולם. אמנם בהעלם הנה הוא מתייחד בה ג"כ תמיד, והוא עולה לכאן ולכאן, לתיקון ט' דז"א ולתיקון ה' דהנוק', כי עיקרו הוא רק אליה ולצורכה, והוא בעיקרן ה' תיקונין לז"א וה' לנוק', וכמו שהוא באו"א, כי הח' דהמזל עליון הם לאבא והה' דהמזל תחתון הם לאימא, אלא שבז"א הנה עומד התיקון ה' אשר אליה ג"כ בו והוא תיקון ט' שבו כנז', אבל בהעלם הנה הוא מתייחד באמת עם הנוק' לעולם והוא עולה לכאן ולכאן כנז'.

[סעיף ו']

והענין הוא כי הנה התיקון ט' דז"א שהוא כל חלק הדיקנא שבו אשר משבולת הזקן שבו ולמטה הנה הוא נובע ונמשך מתיקון הי"ג ונקה שבא"א. אמנם הנה נמצא עוד בדברי האר"י"ל כי הדיקנא דז"א נעשה מסוד הזקן התחתון דיסוד דא"א. ונודע הוא כי הדעת עם הדיקנא והיסוד ענין אחד להם, כי הם נובעים כולם מאור הדעת הכללי שבכל עולם, ואם כן איך אפשר שהדיקנא שהוא מאור הדעת הכללי דכל א' הוא נעשה ונתהווה מהזקן התחתון דא"א. היסוד דז"א הרי מבורר הוא כי הוא נעשה מתיקון ונקה שבת"ד, ועומק כוונת הרב בענין התיקון ונקה שאמר הכוונה הוא כי על ידו שהוא כולל כל הי"ג ת"ד, נמשך ממנו זוהר אור דכל הי"ג ת"ד עלאין בכח אור הדעת עלאה שבהם, להמציא בא"א את מציאות היסוד שבו. והרי נעשה ע"י תיקון ונקה דזקן העליון דא"א את מציאות היסוד דא"א. וכאשר יצא הז"א והוא מלביש על נה"י דא"א, נשלם גם הוא בכל הת"ד שבו ע"י אותן הת"ד שביסוד דא"א, וכן היה נמשך ונתקן עי"ז מציאות היסוד בז"א ג"כ. והרי נמצא כי עיקר המציאות דהיסוד דז"א הנה הוא באמת רק בכח והארת היסוד דא"א. וכל ענין היסוד דא"א עצמו בכל תיקוניו שבו הנה הוא נובע ונמשך ונעשה משפעת אור דתיקון ונקה שבת"ד עלאין שבו כי התיקון ונקה הוא היסוד והשורש לכל מציאות היסודין וכן לכל מציאות הדיקנין כי היסוד והדיקנא אחד הוא כי שניהם הם מסוד הדעת וכנז'.

והענין הוא הגם שהכתר דהמ"ס אינו מתגלה בהתיקונין רק בה' תיקונים מהוד עד חסד, עכ"ז הנה בהעלם הנה משתתף הכתר דהמ"ס בהתיקונין בהיסוד שבו ג"כ, והוא מתלבש בהבינה דהחכמה שהוא בתיקון נוצר חסד שהוא המזל עליון, כי באותו היסוד דהמ"ס אשר בנוצר חסד הנה שם הוא אור החסד עלאה דאתגלייא בפום אמה, והנה ע"ד שהוא בפום אמה דז"א, כן הוא ע"ז ג"כ בהיסוד דהנוק' בנקודת ציון שבה. והנה אותו החסד אשר בתיקון ונקה הוא באמת יותר עיקרי ויותר גדול מהחסד דהיסוד אשר במלת נוצר חסד, כי החסד אשר בתיקון ונקה שהוא מהחסד דהכתר עצמו. אמנם הנה כל מה שהוא להנוק' הנה נצטמצם עתה וכל גילוייהם לעולם רק ע"י ז"א. אמנם הנה גם בשורש החסד עלאה אשר לז"א הרי אנו רואין ג"כ צמצום והעלם גדול, כי הרי הנה הוא החסד שבמלת נוצר חסד, והוא מאור היסוד דהכתר דהמ"ס כנ"ל. והרי אמרנו כי הוא לא נתגלה בתיקונים לתיקון מיוחד כלל אלא שהשתתף בהם בהעלם בתיקון אחד עם הבינה דהחכמה והוא התיקון דנוצר חסד, והרי לנו עכ"פ כי השורש דהחסד עלאה אשר לז"א הנה הוא נתעלם עוד ביותר, כי לא נתגלה הוא בתיקונין לתיקון בפנ"ע כלל, והטעם בכ"ז הוא כי אלו שהיו נתגלו בשורשם בגילויים הראוי הנה היה מתפשט החסד עלאה למטה ג"כ בכל גילוייהם והיו עומדים הזו"ן פב"פ תמיד בזווגא שלים כמו בהתיקון דלעתיד.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה היה העלמתם בסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה, ע"ד שבארנו לעיל כלל י"ז ענ"ד אות ו'. כי היסוד
דהכתר דהמ"ס, אין לעצמותו גילוי למטה, הנה הוא בסוד סירס את הזכר, שיצא על מציאותו ולא יצא בתולדותיו, אמנם
בהעלם הוא פועל, כי כל היחוד דנוצר ונקא, וכן כל מה שנעשה בתיקון ונקא הוא רק ממנו. כי אור החסד עלאה דשורש
הנוק' אשר בתיקון ונקא אינו פועל מעצמו מאומה, כי הוא בסוד הרג את הנקבה, וכל פעולת דתיקון ונקא הנה הוא רק
בשפעת דנוצר חסד שהוא מהיסוד דהכתר דהמ"ס, ומעורר בה להוציא אותה מן הכח לפועל, ונעשה עי"ז ע"י תיקון ונקא
את כל תיקוניו, הן במציאות היסוד דא"א עצמו, וכן מהתיקון ונקא מאור החסד עלאה דשורש הנוק' שבו את מציאות
היסוד דז"א. כי שניהם ר"ל הדיקנא והיסוד, הנה הם שניהם רק מאור הדעת עלאה שבו, ונעשה כ"ז מתיקון ונקא. אמנם
באשר שאותו החסד עלאה שבתיקון ונקא שהוא השורש דהחסד עלאה אשר להנוק', אין לו עתה התעוררות מעצמו
מאומה, כי הוא בסוד הרג את הנקבה, לכן הנה נעשה כל גילוי ופעולתו עתה רק ע"י אור שפעת היסוד דהכתר דהמ"ס.
החילוק בין סירוס להריגה, כי סירוס הכוונה הוא שהוא עצמו אינו מתגלה למטה כלל, אבל למעלה ובהעלם הנה הוא
פועל ועושה, אבל הריגה הנה אין לה התעוררות מעצמה גם למעלה מאומה אלא רק ע"י שפעו ואורו.

והנה כל התיקונים הן דא"א והן דז"א והן דהנוק' הנה הוא הכל לתכלית זה, שתגלה עצמותה ותצא מהעלם
לגילוי. וא"כ נמצא שכל תיקון ט' דז"א שהוא מגילוי אור הדעת שבו, וכן ספי' ט' דז"א שהוא היסוד שבו, אשר עיקרו הנה
הוא לצורך החסד עלאה דאתגלייא בפום אמה, הנה הכוונה בכ"ז הוא רק בשביל הנוק' להוציא אותה מהעלם לגילוי.
להאיר עליה באור הדעת עלאה מרוא דמתקלא העולה עד אור א"ס, וכן להמשיך בה החסד עלאה כפתחא דמשכנא בסוד
והוא יושב פתח האוהל, ולכן היה כל יציאתם בז"א ג"כ רק ע"י תיקון ונקא, שהוא מהשורש דהחסד עלאה אשר להנוק'.
אבל עיקרו של ז"א הוא רק ח' ספי' וכנ"ל סי' ה' אות כ' סעי' ד' ה' ע"ש, וכן עיקר התיקונים שבו ז"א הוא רק ח' תיקונים,
אבל תיקון ט' שהוא הגילוי דאור הדעת עלאה וכן גילוי דאור החסד עלאה אשר בפום אמה, הוא עיקר להנוק', אלא
שנתייסדו עתה בז"א ומקבלת היא עתה כ"ז רק על ידו, הנה שייך התיקון ט' שבו רק אליה וכן הוא מתייחד בה בהעלם
לעולם, והוא עולה לכאן ולכאן לתיקון ט' דז"א ולתיקון ה' דהנוק', כי הנה הוא עיקר שורש אור החסד עלאה העומד מוכן
להתגלה בתרעא דצדק פתחא דמשכנא עלאה קדישא פתחא דמהימנותא לצורך כל התיקונים דלעתיד.

והענין הוא, כי הנה התיקון ט' דז"א שהוא כל חלק הדיקנא שבו אשר משבולת
הזקן שבו ולמטה, הנה הוא נובע ונמשך מתיקון הי"ג ונקא שבא"א, ע' הגר"א בספד"ן
(פרק ג דף נד) בענין התיקונים דז"א עש"ה⁵²⁹. אמנם הנה נמצא עוד בסתרי פליאות דברי
האריז"ל כי הדיקנא עלאה דז"א הנה הוא נעשה מסוד צמר הכבש העליון, שהוא בסוד
הזקן התחתון דיסוד דא"א, הנה משם נעשה זקן העליון דז"א כמ"ש בשער המצוות (פ'
קדושים) ובמאמר (דף נו ע"ד) וכן הוא בהולדת או"א (פרק ה) ובכ"מ. ונודע הוא כי הדעת
עם הדיקנא והיסוד ענין אחד להם⁵³⁰, ושייכים כולם זב"ז, ובסוד סרס אין לו זקן (ע"ח נסירה
פרק ג, ושעה"פ חיי שרה), כי הם נובעים כולם מאור הדעת הכללי שבכל עולם. וכן כל הי"ג
ת"ד דא"א הם הדעת הכללי דהאצילות כנודע, וא"כ הרי צריך ביאור והמתקה לבאר כי
איך אפשר שהדיקנא שהוא מאור הדעת הכללי דכל א' הוא נעשה ונתהווה מהזקן
התחתון דא"א.

והיסוד דז"א, הרי מבואר הוא בנסירה (פרק ח) ובשעה"כ בכוונת קונה הכל (&) כי
הוא נעשה מתיקון ונקא שבת"ד עלאין. אך פשוט הדבר כי עומק כוונת הרב בענין התיקון
ונקא שאמר, הכוונה הוא כי על ידו שהוא עתיקא דכליל לון⁵³¹, והוא כלל כל הי"ג כולם,
הנה היה נמשך ומתפשט ממנו וזהר אור דכל הי"ג ת"ד עלאין בכח אור הדעת עלאה
שבהם, להמציא בא"א עצמו את מציאות היסוד שבו, ושיהיה הוא ג"כ כלול ומשובכל
בכל בחי' האורות דהי"ג ת"ד, ובסוד (נדדים לא ע"ב) גדולה מילה שנכרתה עליה י"ג
בריתות. והרי נעשה ע"י תיקון ונקא דזקן העליון דא"א, את מציאות היסוד דא"א עם בחי'
י"ג ת"ד אשר בזקן התחתון ג"כ. וכאשר יצא הז"א, והוא מלביש על נה"י דא"א כנודע, הנה
נשלם גם הוא בכל הת"ד שבו ע"י אותן הת"ד שביסוד דא"א. וכן היה נמשך ונתקן עי"ז
מציאות היסוד בז"א ג"כ, ומציאותו הוא מאור הדעת עלאה שבו, המתפשט בהדיקנא שבו
אשר נשלם בכ"ז מהיסוד דא"א שהוא נעשה מתיקון ונקא דת"ד עלאין דא"א.

והרי נמצא כי עיקר המציאות דהיסוד דז"א הנה הוא באמת רק בכח והארת
היסוד דא"א, וכן משם הוא ג"כ הדיקנא דז"א כנז', אלא שכ"ז ר"ל כל ענין היסוד דא"א

##* 529

⁵³⁰ עי' בהגר"א על תיקו"ז פא ע"א ד"ה ביה איהו ז"ל, והכל אחד כשזה נפתח זה נפתח, ודעת
ויסוד הוא א', ע"כ.

⁵³¹ עי' לעיל הערה 520.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

עצמו בכל תיקוניו שבו, הנה הוא נובע ונמשך ונעשה משפעת אור דתיקון ונקה שבת"ד עלאין שבו. והוא ע"פ מ"ש הרב בנסירה (פרק ח) שכל עיקרו דתיקון ונקה הנה הוא ג"כ בבחי' יסוד, וכן אמר ג"כ בשעה"כ שבת (דף עה ע"ב) וכן הוא במאמר (נג ע"ד ונה ע"א ונו ע"א), ולכן הנה הוה התיקון ונקה היסוד והשורש לכל מציאות היסודין, וכן לכל מציאות הדיקנין, כי היסוד והדיקנא אחד הוא כי שניהם הם מסוד הדעת וכנו'.

אך ביאור הענין השייכות תיקון ונקה עם היסוד, וכן ביאור הענין דתיקון מ' דו"א ותיקון ה' דנוק' איך שהם במקורם אחד וגילוי אחד לשניהם וכנ"ל סוף ענה. והענין הוא ע"פ מ"ש הרב בדרושי א"א (פרק י), כי הנה הגם שהכתר דהמ"ס אינו מתגלה בהתיקונין, רק בה' תיקונים, שהם מה' ספי' שבו לבר, והם מלמטה (עג ע"ב) למעלה, מהוד עד חסד: לאלפים הוד, נושא עון נצח, ופשע ת"ת, וחטאה גבורה, ונקה חסד. ואינו מתגלה הכתר דהמ"ס בהתיקונין רק בה' ספי' שבו הג"ת נ"ה. עכ"ז הנה בהעלם הנה משתתף הכתר דהמ"ס בהתיקונין בהיסוד שבו ג"כ, והוא מתלבש בהבינה דהחכמה שהוא בתיקון נוצר חסד, שהוא המזל עליון, נוצר הוא הבינה דהחכמה, חסד הוא היסוד דהכתר, והם שניהם תיקון אחד, תיקון ח' מזל עליון, כמבואר כ"ז בדברי הרב שם ע"ש. והרי לנו עכ"פ כי בהעלם הנה משתתף הכתר דהמ"ס בהתיקונין בהיסוד שבו ג"כ, והוא אור החסד שבנוצר חסד כנו', כי באותו היסוד דהכתר דהמ"ס אשר בנוצר חסד, הנה שם הוא אור החסד עלאה דאתגלייא בפום אמה שאמרו באד"ר (קמב ע"א).

והנה ע"ד שהוא בפום אמה דו"א, ושורשו הוא מהחסד שבתיקון נוצר חסד, כן הוא ע"ז ג"כ בהיסוד דהנוק' בנקודת ציון שבה. כי הנה מתגלה בה ג"כ אור החסד עלאה, ובסוד והוא יושב פתח האוהל (בראשית יח א), ואמרו בזוה"ק (פ' בא לו ע"א) כי בעת דאתגלייא יו"ד בפום אמה דו"א, הנה הוא אשרי בגילויא, דא חסד בצדק, ודא הוא פתחא דמשכנא עלאה קדישא כו', ע"ש⁵³². אמנם שורשו הנה הוא מאור החסד שבתיקון ונקה, כי נוצר ונקה הם בסוד דו"ן, ועומד החסד עלאה בנוצר, והוא במלת חסד שבנוצר חסד, והוא מהיסוד דהכתר דהמ"ס המתלבש בו. וכן עומד החסד עלאה בתיקון ונקה, כי הוא מהחסד עצמו דהכתר דהמ"ס כנ"ל, והנה הוא להחסד עלאה המתגלה בפתחא דמשכנא כנו'. והנה אותו החסד אשר בתיקון ונקה, הוא באמת יותר עיקרי ויותר גדול מהחסד דהיסוד אשר במלת נוצר חסד. כי החסד אשר בתיקון ונקה, שהוא מהחסד דהכתר עצמו, הרי הוא יומא דכלהו יומין⁵³³ כמ"ש בפ' בלק (קצא ע"ב) ובפ' אמור (קג רע"ב), וע' בראשית (מו ע"א)

⁵³² ז"ל בשלימות: רבי שמעון אמר בשעתא דאתפלג ליליא וכתרא קדישא אתער לגבה (נ"א אתערב בה) דכורא ומאן דכורא חסד עלאה דמשמע דדא בלא דא לא סלקא ובגין דא דא מחי ודא מסי וכלא בשעתא חדא וכתוב ופסח יהו"ה על הפתח על הפתח הידוע מאי הפתח משום דאיהו פתחא ומשיכא דרוחא וגופא ותא חזי עד לא אתגזר אברהם הוה אטיס וסתים מכל סטרוי מדאתגזר אתפתח מכלא ולא הוי אטיס וסתים כקדמיתא והיינו רזא דתנינן (בראשית יח א) והוא ישב פתח האהל משום דאתגלייא יו"ד מאי קא מיירי אלא אמר רבי יצחק דהוא אשרי בגלויא דא חסד בצדק ודא הוא פתחא דמשכנא עלאה קדישא משמע דכתיב האהל האהל הידוע.

תרגום: רבי שמעון אמר בשעה שנחלק הלילה והכתר הקדוש מתעורר אליה (מתערב בו) הזכר ומי הזכר חסד עליון שמשמע שזה בלי זה לא עולה ובשביל זה זה מכה וזה מרפא והכל בשעה אחת. וכתוב ופסח על הפתח הידוע מה זה הפתח משום שהוא פתח ומשיכת הרוח והגוף ובא וראה עד שלא נמול אברהם היה אטום וסתום מכל צדדיו משנמול נפתח מהכל ולא היה אטום וסתום כמו בתחלה. והיינו הסוד ששנינו והוא ישב פתח האהל משום שהתגלתה יו"ד במה מדובר אלא אמר רבי יצחק שהוא השרה בגלוי זה חסד בצדק וזהו פתח של משכן העליון הקדוש משמע שכתוב האהל האהל הידוע.

⁵³³ עי' ת"ז עה ע"ב וז"ל וכלא [כל הז"ת] אתכליל בשביעית, דאיהי מלכות השביעי, ה' ודאי בכל שביעיות כלילא, ואיהי ה' דיום הששי, יום דא צדיק, עליה אתמר והיה ה' למלך על כל הארץ וגו', איהו יום הששי ויום השביעי, יום דכלהו יומין, ועליה אתמר שכבי עד הבקר, ודא הוא בקר דאברהם, דכתיב וישכם אברהם בבקר, וישכם לפורקנא, וביה הבקר אור, דאתמר ביה ותורה אור, והאי איהו אור דאתמר ביה ולכל בני ישראל היה אור, ואיהו פסח דרועא ימינא, וביה עתידין

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ובהגר"א בתיקונים דף עה ע"ג⁵³⁴, והרי הוה החסד עלאה אשר להנוק' יותר עיקרי ויותר נעלה מהחסד עלאה אשר לצורך ז"א.

אמנם הנה כל מה שהוא להנוק', הנה נצטמצם עתה, וכל גילויי הם לעולם רק ע"י ז"א, וכמ"ש ב'פ' בא (לו ע"א) הנו', דאשרי בגילויא דא (דהחסד עלאה דאתגלי בפום אמה דז"א) חסד בצדק כו', אבל באמת הנה הוה החסד עלאה אשר לצורך הנוק' יותר נעלה ויותר עיקרי, אלא שנצטמצם עתה להיות כל גילויי רק ע"י ז"א. אמנם הנה גם בשורש החסד עלאה אשר לז"א, הרי אנו רואין ג"כ צמצום והעלם גדול, כי הרי הנה הוא החסד שבמלת נוצר חסד, והוא מאור היסוד דהכתר דהמ"ס כנ"ל. והרי אמרנו כי הוא לא נתגלה בתיקונים לתיקון מיוחד כלל, אלא שהשתתף בהם בהעלם בתיקון אחד עם הבינה דהחכמה, והוא התיקון דנוצר חסד כמ"ש הרב בדרושי א"א (פרק י) וכנ"ל.

והרי לנו עכ"פ כי השורש דהחסד עלאה אשר לז"א הנה הוא נתעלם עוד ביותר, כי לא נתגלה הוא בתיקונין לתיקון בפני"ע כלל. והטעם בכ"ז הוא כי אלו שהיו נתגלו בשורשם בגילויים הראוי, הנה היה מתפשט החסד עלאה למטה ג"כ בכל גילויי, והיו עומדים הזו"ן פב"פ תמיד בזווגא שלים כמו בהתיקון דלעתיד, והיה מתבטל כל הטומאה והזוהמא והרע בביטול גמור, ולא היה אפשר לצאת כל ההנהגה של עתה אשר היא בכח הבחירה ובדינין וגבורות בכל מה שגזרה רצונו ית"ש עליה במחשבתו הנעלמה מאז ומקדם, הנה לה⁵³⁵ היה אפשר לא לצאת כלל ע"י החסד עלאה דאור הגנוז, שהיה מאיר מסוף העולם ועד סופו, ולכן הנה נתעלם ונצטמצם שרשי החסד עלאה אשר הן להז"א והן להנוק', ונתעלמו במקורם משום צורך כל ההנהגה של עתה.

והנה היה העלמתם בסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה (ב"ב עד ע"ב), ע"ד שבארנו לעיל כלל י"ז ענ"ד אות ו' ע"ש, כי היסוד דהכתר דהמ"ס אשר הוא השתתף בהתיקונין ולא נתגלה בתיקון בפני"ע, והרי אין לעצמותו גילוי למטה, הנה הוא בסוד סירס את הזכר שיצא על מציאותו, ולא יצא בתולדותיו. אמנם בהעלם הוא פועל ג"כ, ופעולתו הוא רב ועצום, כי כל היחוד דנוצר ונקח וכל מה שנעשה בתיקון ונקח הוא רק ממנו ועל ידו, כי אור החסד עלאה דשורש הנוק' אשר בתיקון ונקח כנ"ל, הנה הוא (עג ע"ג) אינו

ליגאל [תרגום: והכל נכלל בשביעית שהיא מלכות השביעי. ה' ודאי בכל השביעיות נכלל, והוא ה' של יום הששי, יום זה צדיק, ועליה נאמר והיה ה' למלך על כל הארץ וכו' הוא יום הששי ויום השביעי, יום של כל הימים, ועליה נאמר שכבי עד הבקר וזה הוא בקר של אברהם שכתוב וישכם אברהם בבקר וישם לגאולה ובו הבוקר אור, שנאמר בו ותורה אור, וזה הוא אור שנאמר בו ולכל בני ישראל היה אור והוא פסח יד ימין ובו עתידים להגאל, עכ"ל. ועי' שם בבהגר"א ז"ל, וענין יומא דכולא יומין שאמר כאן ובזוהר בכמה מקומות על החסד, ואמר דאזיל בכלהו, כי יום נק' ע"ש האור כמ"ש ויקרא אלקים לאור יום ואור הוא בחסד וכל ו"ק שנק' יום ע"ש שמקבלין החסדים על ידו ה"ח ונק' כ"א יום באורו וזהו יום דכתיב בכל מעשה בראשית, עכ"ל. והנה חסד זה אינו החסד הפרטי שבז"ת אלא התפשטות השפע מהבחינות העליונות הנקרא חסד המתפשט ביסוד דבינה (וכן משמע לקמן סוף י ע"ד, וכן משמע במב"ש לב ע"א וע"ח שער הזווגים ה').

העתקתי מספרא צ"ע אם זה מובן לספר כאן.

⁵³⁴ ז"ל: וענין יומא דכולא יומין שאמר כאן ובזוהר בכמה מקומות על החסד ואמר דאזיל בכלהו כי יום נק' ע"ש האור כמ"ש ויקרא אלקים לאור יום ואור הוא בחסד וכל ו"ק שנק' יום ע"ש שמקבלין החסדים על ידו ה"ח ונק' כ"א יום באורו וזהו יום דכתיב בכל מעשה בראשית וערב מתייחד ביום ביחודא שמקבלת ממנו להמתיק גבורות שלה אבל אין נק' יום כי היא מס' דגבורות ולחשך קרא לילה רק בחיבורה בו נק' יום שלם ע"ש הדכורא רק אור הלבנה בלילה אבל לע"ל והיה אור הלבנה כאור החמה והיה לעת ערב יהיה אור שגם היא תקבל החסדים וכנ"ל עולם חסד יבנה חסד ה' מלאה הארץ ולכן ביום השביעי אין לילה כלל וכמו בשבת בראשית שהיה האור משמש וביום הששי שתלך הה"א ותתקשר בחסד ע"י הוא"ו ניתוסף ה' ביום הששי והוא בביאתו וקיבוץ גליות אבל אח"כ יום השביעי כנ"ל וז"ש וביה הבקר אור דמסטריה אור זהו וישכם אברהם בבקר דלילה כנ"ל.

⁵³⁵ עיברית*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

פועל מעצמו מאומה, כי הוא בסוד הרג את הנקבה. וכל פעולת דתיקון ונקה הנה הוא רק בשפעת דנוצר חסד, שהוא מהיסוד דהכתר דהמ"ס אשר במלת חסד דנוצר חסד כנו'. הנה ע"י היחוד דנוצר ונקה, הנה מאיר ומוזהיר אור החסד עלאה שבהיסוד שהוא שורש החסד עלאה שבו"א, הנה מאיר הוא לאור החסד עלאה דשורש הנוק' שבתיקון ונקה, ומעורר בו להוציא אותו מן הכח לפועל, ונעשה עי"ז, ע"י תיקון ונקה, את כל תיקוניו, הן במציאות היסוד דא"א עצמו, ומציאותו הוא מאור שפעת היסוד עצמו דהכתר דהמ"ס. וכן נעשה עי"ז מהתיקון ונקה מאור החסד עלאה דשורש הנוק' שבו את מציאות היסוד דז"א, כי כל עיקרו דהיסוד הרי הוא ג"כ רק לצורך הנוק' ע' הגר"א בתיקונים (דף פט ע"ב⁵³⁶ ודף ק ע"ג⁵³⁷).

וכן הנה נעשה עי"ז ג"כ התיקון ט' דז"א שהוא כנגד התיקון ונקה דא"א, שהוא כללות הדיקנא דז"א, שהוא ענין אחד עם היסוד שבו, ובסוד סרים אין לו זקן (ע"ז נסירה פדק ג', ושעה"פ חיי שרה). וכן הם שניהם, ר"ל הדיקנא והיסוד, הנה הם שניהם רק מאור הדעת עלאה שבו, ונעשה כ"ז מתיקון ונקה מהחסד דהכתר דהמ"ס שבו, שהוא שורש החסד עלאה דאתגלייא בפתח האוהל, שהוא בנקודת ציון שבה, יסוד דידה. אמנם באשר שאותו החסד עלאה שבתיקון ונקה שהוא השורש דהחסד עלאה אשר להנוק', הנה הוא אין לו עתה התעוררות מעצמו מאומה, כי הוא בסוד הרג את הנקבה כנ"ל, לכן הנה נעשה כל גילוי ופעולתו עתה רק ע"י אור שפעת היסוד דהכתר דהמ"ס, אשר עומד בהתיקון נוצר חסד כנ"ל. והגם שהרי גם הוא נתעלם עתה מאד, ולא יצא לתיקון בפנ"ע כלל, והוא בסוד סירס את הזכר כנ"ל, עכ"ז הנה בהעלם הנה משלח הוא את אורו לתיקון ונקה בשורש החסד עלאה דהנוק' אשר שם, ומעורר בו להוציא כחו לפועל, והם כל התיקונים שנעשה מהתיקון ונקה, והם נעשים כולם ע"י הכח והאור והשפע אשר נמשך בו בהעלם מהיסוד דהכתר דהמ"ס אשר בהתיקון נוצר חסד וכנו'.

כי זהו החילוק בין סירוס להריגה, כי סירוס הכוונה הוא שהוא עצמו אינו מתגלה למטה כלל, אבל למעלה ובהעלם הנה הוא פועל ועושה, ופעולתו הוא ג"כ רב ועצום. אבל הריגה הנה אין לה התעוררות מעצמה גם למעלה מאומה, אלא רק ע"י שפעו ואורו שמאיר ומוזהיר עליה, אבל ע"י שפעו הנה יוצא כחה לפועל, ופעולת גם היא גדולות ונצורות. והנה אמרנו לעיל כי במקורן הנה הוה החסד עלאה אשר לשורש הנוק' יותר עיקרי ויותר גדול מאור החסד עלאה אשר לשורש הז"א, כי הוא מהחסד עצמו דהכתר שהוא יומא דכלהו יומין. כי כ"ז הנה הוא סוד הנעלם דהנוק', סוד פנימיותה ועצמותה, אשר בזה הנה היא סליקת לעילא ברישא דכל רישין כמ"ש בפ' בראשית (כד סע"א⁵³⁸), והיא גבוה מכולם

⁵³⁶ ז"ל: וכן בזיווג ב' חלקים חו"ג כנ"ל והן ד' אותיות הו"ה והנה כשהבן קטן ואין לו דעת עד י"ג שנה שאז נק' איש כמ"ש איש פרט לקטן והוא מסט' דצדיק שהוא איש כידוע והוא דרגא דדעת וידע והענין כי אף שהדעת בו חדרים ימלאו עיקרו לצורך יסוד וכן כל האברים משמשים לד"א לבד היסוד דאינו אלא בשביל הנהר הזה ולכן נק' נהר על שמו וכ"ז שאין לו דעת אז נוטל מזונות מאביו ואמו וסומך על שולחנם כי מזונות יש לו תיכף שנולד צריך לזון גופו והוא מסט' דת"ת שנק' אדם ומיד כשילד נק' אדם כמ"ש אדם יולד אלא שנוטל מאו"א.

⁵³⁷ ז"ל: ברא איהו עמודא דאמצעייתא - ר"ל, הדעת דנפיק מאו"א וכמו שמפרש והולך ועליה כו' שנהר הוא בכ"מ דעת בכל ספירה על הדעת שבתוכו וז"ש אית כו' אית כו' ונקרא היסוד ביחוד נהר שבו מתקבץ כל הנהרות שהוא הדעת והוא אינו חי אלא בסוד הדעת אבר חי ובריאתו הוא בשביל זה ובסוד (בראשית ד א) והאדם ידע כו' וידע כו':

⁵³⁸ ז"ל: לזמנין איהו בעלה ו' בצדיק בשית פרקין דתרין שוקין נחית לגבה בתרין שוקין לזמנא איהו בעלה ו' בתרין (נ"א דרועין) שית פרקין דסליקת לגביה בתרין דרועין לזמנין איהו בן אבא ואמא בן י"ה צריך לסלקא (ט"א לה לעילא וכד) לעילא לה' וכד סלקת תמן לזמנין איהו בהפוכא ו' ובין י' כוונא דא א צריך לסלקא לגבי דאתמר בה (תהלים קיח כב) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה וכד איהי סליקת לעילא ברישא דכל רישין סלקא ובגינה מלאכיא אמרין א"ה מקום כבודו וכד סליקת לא' כוונא דא א איהי תגא ברישא דא' עטרה על רישיה כת"ר וכד נחתא נקודה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שכולם אחידן בה וסלקין עמה כמ"ש בפ' פינחס (רנו ע"ב⁵³⁹), כי בזה, ר"ל בבחי' הנעלם שבה, הנה היא סיבת כולם ותכלית כולם, כמו שבארנו בכ"מ מדברינו.

לתתא ואתעטרת נחיתת ביה כגוונא דא (נ"א קמץ) וכד סליקת אתקרי תגא ברזא דטעמי וכד נחיתת אתקריאת נקודא וכד מתיחד עמה איהי ז' כלילא מניה אות ברית דאיהי שביעאה דכלא ובודאי האי אבנא היא בנייא דכל עלמין ובגין דא (דברים כה טו) אבן שלמה וצדק יהיה לך איהי מדה בין כל ספירה וספירה דכל ספירה (נ"א וכל ספירה) בה סליקת לעשר שיעור דילה ובה (נ"א ו' בה) אתעבידת אמה עשר אמות אורך בין כל ספירה וספירה ורזא דמלה עשר אמות אורך הקרש ובין כלא מאה איהו י' בין פרק ופרק עשר זמנין סלקא למדה (מארי) דמאה אמה: תרגום: לפעמים בעלה הוא ו' בשתי (זרועות), ששה פרקים שעולה אליו בשתי זרועות. לפעמים הוא בן אבא ואמא, בן י"ה, צריך להעלות (לה למעלה וכאשר) למעלה לה'. וכשעולה שם, לפעמים היא בהפוך ו' ובין י' י' כצורה זה א, צריך להעלותה אליו שנאמר בה "אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה". וכשהיא עולה למעלה, בראש כל הראשים היא עולה, ובגללה המלאכים אומרים אליה מקום כבודו. וכשעולה לא' כצורה זו א, היא כתר בראש של א' עטרה על ראשו כתר. וכשירדת נקודה למטה ומתעטרת, יורדת בה כצורה זו (קמץ). וכשעולה נקראת כתר בסוד הטעמים, וכשירדת נקראת נקודה. וכשמתיחד עמה היא ז', הכלולה ממנו אות ברית, שהוא שביעי של הכל. ובודאי שאבן זו היא בנין כל העולמות, ולכן "אבן שלמה וצדק יהיה לך", היא מדה בין כל ספירה, וספירה של כל ספירה (וכל ספירה), בה עולה לעשר, שהוא השיעור שלה, ובה (ו' בה) נעשית אמה עשר אמות אורך בין כל ספירה וספירה. וסוד הדבר, "עשר אמות אורך הקרש", ובין הכל מאה, היא י' בין פרק ופרק, עשר פעמים עולה למדה (בעל) של מאה אמה.

539 ז"ל: אמר ר' אלעזר אבא אמאי מסטרא דאמא עלאה זמין לכל ממנן דכל אומין ומסטרא דשכינתא תתאה לא זמין אלא לאומא יחידה לקבל פר יחידא אמר ליה ברי שפיר שאילת בגין דמלכות איהי רמיזא לברתא דאיהי צנועה בבית אביה ואמה ואיהי ארוסה ולא נשואה לאו אורח ארעא למיכל עם אושפיזין אבל אימא דהיא נשואה אורח ארעא איהו (למיכל עם ארחי) בתר דמזמין בעלה אושפיזי למיכל על פתורא עם בעלה ואי אינון אושפיזין נכראין לא אכלי עמהון לא אבא ולא אמא וכל שכן בריתא ובגין כך בסעודתא דשבעין ממנן לא אשתתף למיכל עמהון חד מן מארי מלכא בגין דאינון נוכראין אמר ליה ודאי כען אתיישבת מלה בלבאי על בורייה עולת תמיד דא שכינתא דסליקת לעילא בההוא דרגא דאתמר בה ערב ובוקר בכל יום תמיד ואומרים פעמים (דברים ו ד) שמע ישראל ואיהי סליקת בעמודא דאמצעייתא דאיהו תדיר עמה בלא פרודא כלל ולאן סליקת לאתר דאתגזרת מתמן דאיהו אין סוף ואיהו גבוה מכל ספיראן ובג"ד אוקמוה עולה כלה לגבוה סלקא וכד איהי סליקת אחידן בה כל ספירן ואינון סלקין עמה ומאי סליקו דילה לריח ניחח למהיב ריחא טבא קדם יי' ולבתר אתמר בה וירד מעשות החטאת והעולה נחתת מליא כפרה מכל חובין דישראל:

והא סליקו דילה איהו בעמודא דאמצעייתא אוף הכי נחיתו דילה איהו ביה וכל חיילין דילה ובגין דא אקרי סלם דביה כל הויין (נ"א כנויין) סלקין ונחתין דאינון תליין מן יהו"ה ובג"ד כל קרבנין ועלוון אינון ליהו"ה ואתקריאת קרבן על שם דאתקריבו בה כל כנויין ליהו"ה ובגין דא אתמר עלה קרבנו קערת כסף אחת לית דרגא דאתקריב לגבי יהו"ה פחות מנה ולית צלותא ופקודא מכל פקודין דאורייתא וכל קרבנין ועלוון דאינון לבר מנה בכל דרגין דספיראן לא מתקבלן קדם יהו"ה לבר מנה ובגין דא אתמר עלה בזאת יבא אהרן אל הקדש ובג"ד אמר נביא כי אם בזאת יתהלל המתהלל איהי שלמים שלימו דשמא דיהו"ה בכל דרגא ודרגא איהי ה' אדנ"י י' דיהו"ה איהי ה' מן אלהים איהי ה' מן אהיה י' מן שדי סוף דכל הויה וכנוי ובג"ד אתמר בה סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור איהי סוף מעשר ספיראן ים סוף שלימו דעלאין ותתאין איהו תרעא לאעלא לכל חכמתא לכל כנוי והויה ולאעלא בכל ספירה וספירה ידיעה דכלא ופחות מינה לית רשו לשום בריה לאשגחא לשום ידיעה בעולם עלה אתמר זה השער ליי' צדיקים יבאו בו:

תרגום: אמר רבי אלעזר, אבא מדוע מצד האמא העליונה מזומן כל הממונים של כל האומות, ומצד השכינה התחתונה לא מזומן אלא אומה יחידה כנגד פר יחיד. אמר לו, בני טוב שאלת, מפני שמלכות היא רומזת לבת שהיא צנועה בבית אביה ואמה, והיא ארוסה ולא נשואה, אין דרך ארץ לאכול עם אורחים. אבל אמא שהיא נשואה, דרך ארץ הוא (לאכול עם האורחים) אחר שמזמין בעלה אורחים לאכול על השלחן עם בעלה. ואם הם אורחים נכרים, לא אוכלים עמהם לא אבא ולא אמא וכל שכן הבת, ולכן בסעודה של שבעים הממונים, לא משתתף לאכול עמהם אחד מבעלי המלך מפני שהם נכרים. אמר לו ודאי, עתה יתיישב הדבר בלבי על בוריו. "עולת תמיד" זו השכינה שעולה למעלה באותה דרגה שנאמר בה "ערב ובוקר בכל יום תמיד". אומרים פעמים שמע ישראל, והיא עולה בעמוד האמצעי שהוא תדיר עמה בלי פירוד כלל. ולאן עולה, למקום שנגזרה משם, שהוא אין סוף, והוא גבוה מכל הספירות. ומפני זה פרשוה, עולה כלה לגבוה עולה, וכאשר היא עולה אוחזות בה כל הספירות והן עולות עמה, ומה העליה שלה, ל"ריח ניחוח", לתת ריח טוב

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה כל התיקונים הן דא"א והן דז"א והן דהנוק' הנה הוא הכל לתכלית זה, שתתגלה עצמותה ותצא מהעלם לגילוי. וא"כ נמצא שכל תיקון ט' דז"א שהוא מגילוי אור הדעת שבו, וכן ספי' ט' דז"א שהוא היסוד שבו אשר עיקרו הנה הוא לצורך החסד עלאה דאתגלייא בפום אמה, הנה הכוונה בכ"ז הוא רק בשביל הנוק', להוציא אותה מהעלם לגילוי, להאיר עליה באור הדעת עלאה מרזא דמתקלא העולה עד אור א"ס, וכן להמשיך בה החסד עלאה בפתחא דמשכנא, בסוד והוא יושב פתח האוהל, כנ"ל מזוה"ק פ' בא (לו ע"א). ויצאו כל אותן התיקונים בז"א ג"כ רק לצורכה, שתתוקן ותתגלה היא בהם. ולכן היה כל יציאתם בז"א ג"כ רק ע"י תיקון ונקה, שהוא מהשורש דהחסד עלאה אשר להנוק'. כי עומק הכוונה בכל אותן התיקונים, הנה הוא רק לצורך הנוק'. והיה הכוונה לעורר דוקא בשורש החסד עלאה אשר לה, כי הוא יותר עיקרי ויותר גדול, כי הוא יומא דכלהו יומין וכנ"ל, וכדי לעורר אותו להערה את מקורו לצורך תיקון העתיד.

ועכ"פ הוא כי עומק הכוונה בכל התיקון ט' דז"א וכן בספי' ט' שהוא (עג ע"ד) היסוד שבו, הנה הוא רק לצורך הנוק' לפתוח לה עי"ז הנביעו דאור החסד עלאה. אבל עיקרו של ז"א הוא רק ח' ספי' וכנ"ל סי' ה' אות כ' סעי' ד' ה' ע"ש. וכן עיקרן התיקונים שבו ז"א הוא רק ח' תיקונים, אבל תיקון ט' שהוא הגילוי דאור הדעת עלאה, וכן גילוי דאור החסד עלאה אשר בפום אמה הוא עיקרי להנוק', ובסוד והוא יושב בפתח האוהל, רזא דתרעא דצדק פתחא דמהימנותא כמ"ש בסתרי תורה (פ' וירא צח ע"ב⁵⁴⁰), וכנ"ל בזוה"ק פ' בא (לו ע"א), אלא שנתייסדו עתה בז"א, ומקבלת היא עתה כ"ז רק על ידו. וכמו שגם עיקר מציאותה היא מושרש בו בכל קו האמצעי שבו בסוד שם של י"ב וכנ"ל סעי"ה, אבל

לפני ה', ואחר כך נאמר בה "וירד מעשות החטאת והעולה", ירדה מלאה כפרה מכל חטאי ישראל. והרי העליה שלה היא בעמוד האמצעי, אף כך הירידה שלה היא בו, וכל הצבאות שלה. ומפני זה נקרא סולם שבו כל ההיות (הכנויים) עולות ויורדות, שהן תלויות מן יה"ה. ומפני זה כל הקרבנות והעולות הם ליה"ה, ונקראת קרבן על שם שמתקרבים בה כל הכנויים ליה"ה. ומפני זה נאמר עליה "קרבנו קערת כסף אחת", אין דרגה שנקרבת לגבי יה"ה פחותה ממנה, ואין תפלה ומצוה מכל מצוות התורה וכל קרבנות ועולות שהם לחוץ ממנה בכל דרגות הספירות, לא מתקבלות לפני יה"ה חוץ ממנה. ומפני זה נאמר עליה "בזאת יבא אהרן אל הקדש", ומפני זה אמר הנביא "כי אם בזאת יתהלל המתהלל". היא שלמים, שלמות השם של יה"ה בכל דרגה ודרגה, היא ה' אדני, י' של יה"ה, היא ה' מאלהים, היא ה' מאהיה, י' משדי. סוף כל היה וכוני, ומפני זה נאמר בה "סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור", היא סוף מעשר ספירות, ים סוף, שלמות עליונים ותחתונים, היא שער להיכנס לכל חכמה, לכל כנוי והויה, ולהיכנס בכל ספירה וספירה ידיעה של הכל, ופחות ממנה אין רשות לשום בריה להשגיח לשום ידיעה בעולם, עליה נאמר "זה השער לה' צדיקים יבאו בו".

⁵⁴⁰ ז"ל: וירא אליו⁵⁴⁰ אתחזי ואתגלי ליה שכינתא גו אינון דרגין דאתחברו בסטריו מיכאל לסטר ימינא גבריא⁵⁴⁰ לסטר שמאלא⁵⁴⁰ רפאל לקמא אוריאל⁵⁴⁰ לאחורא ועל דא אתגליא עליה שכינתא בהני אלוני בוסמין (נ"א צולמין) דעלמא בגין לאחזאה קמייהו ברית (ד"א ל"ג קדמאה רשימו) קדישא דהוה בכל עלמא ברזא דמהימנותא⁵⁴⁰ והוא יושב פתח האהל מאן פתח האהל דא אתר דאקרי ברית רזא דמהימנותא כחום היום דא רזא דאתדבק ביה אברהם תוקפא דסטרא דימינא דרגא דיליה פתח האהל רזא דתרעא דצדק⁵⁴⁰ פתחא דמהימנותא⁵⁴⁰ דכדין עאל ביה אברהם⁵⁴⁰ בההוא רשימא קדישא כחום היום דא צד"ק דרגא דחבורא חדא דעאל ביה מאן דאתגזר ואתרשים ביה רשימא קדישא⁵⁴⁰ דהא אתעבר מערלה ועאל בקימא דתרין דרגין אלין דאינון רזא דמהימנותא:

תרגום: "וירא אליו", נראתה ונתגלתה אליו השכינה תוך אותן דרגות שהתחברו בצדו, מיכאל לצד ימין, גבריא לצד שמאל, רפאל לפנים, אוריאל לאחור. ועל זה נגלתה עליו השכינה באלונים מבוסמים (צלמים) הללו של העולם, כדי להראות לפנייהם ברית (רושם ראשון) הקדושה שיהיה בכל העולם בסוד האמונה. "והוא יושב פתח האהל". מה זה "פתח האהל", זה המקום שנקרא ברית, סוד האמונה. "כחום היום", זה הסוד שנדבק בו אברהם, הכח של צד הימין, הדרגה שלו. "פתח האהל", סוד השער של צדק, פתח האמונה, שאז נכנס בו אברהם באותו הרושם הקדוש. "כחום היום", זהו צדיק, הדרגה של חיבור אחד שמי שנמול נכנס בו ונרשם בו הרושם הקדוש, שהרי נתבטל מן הערלה ונכנס בקיום של שתי הדרגות הללו, שהן סוד האמונה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

עיקרן דהתיקונים הם באמת רק ח' לז"א וה' הם לנוק', וכמו שהוא באו"א ח' לאבא כל אותן שבמזל עליון, וה' לאימא כל אותן שבמזל תחתון. אלא שבזו"ן הנה נתייחד ועומד בו שורש כל מציאותה וכן שורש כל תיקוניה, אבל באמת הנה שייך התיקון ט' שבו רק אליה, וכן הוא מתייחד בה בעולם לעולם, והוא עולה לכאן ולכאן, לתיקון ט' דז"א ולתיקון ח' דהנוק', כי הנה הוא עיקר שורש אור החסד עלאה העומד מוכן להתגלה בתרעא דצדק פתחא דמשכנא עלאה קדישא פתחא דמהימנותא, לצורך כל התיקונים דלעתיד.

עד כאן הגיע דברינו כעת בהדרוש הזה מה שנמשך לנו מענין לענין בעסקינו בביאור השם ס"ג דסי' י"ב אות מ"ו דענינינו, שהוא השורש דאור התיקון דהשם מ"ה אשר להאצילות הנתגלה בהאבא שבא"ק בעיקר עצמותו גופה, כי נתגלה בו בעצמו בעצם וראשונה לשורש לאור התיקון להאצילות וכנ"ל סעי"א. ובארנו בו, ר"ל באותו ס"ג דאות מ"ו דענינינו, את מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו וכל עניניו הנדרש בו אשר לצורך האור התיקון דהמ"ה, אשר ממנו נתקן ונבנה האצילות עצמו. כי אותו ס"ג דאות מ"ו הוא רק שורשו אשר בהאבא עצמו, וכן נתגלה בו מגילוי לגילוי, שהוא מהס"ג שבו להמ"ה שבו, והכל הוא עדיין בהאבא עצמו, וכמו שיתבאר כ"ז לפנינו בעזרת ה' ית"ש.

(מ"ז)

[מ"ה]

[סעיף א']

השם מ"ה הזה הנה הוא ג"כ מהעסמ"ב דאור התיקון העיקרי הנשאר בהאו"א שבא"ק, כי כאשר יצא אור התיקון דהמ"ה ממקורו לצורך בנין האצילות היה נמשך דרך העקודים ודרך האו"א שבא"ק, הנה היה נשאר עיקרו בהם בכל מקום שעבר, כי כן הוא הסדר לעולם שכל אור שיוורד מלמעלה למטה נשאר עיקרו בכל עליון להיות שורש להתחתון וכאן נשאר בהאבא שבא"ק עיקרו דאור התיקון אשר להאצילות להיות בו שורש אליו, והנה הוא ג"כ בבחי' ד' שמות עסמ"ב, ומתלבשים בהעסמ"ב שבהאבא עצמו.

לפי דברינו לעיל בכ"מ הנה אין להאבא עצמו גילוי לשם מ"ה אלא רק אותו השורש דאור התיקון דהמ"ה אשר להאצילות כאשר יצא בעת התיקון, ונשאר עיקרו בהאבא כנו', אבל זולתו הנה הוו כל או"א רק ע"ב יס"ג והם כלילן בעקודים, וא"כ הרי צריך ביאור על מה שאמרנו שהשורש דאור התיקון דהמ"ה הנשאר בהאבא הנה הוא מתלבש בהשם מ"ה אשר בהאבא עצמו.

השם מ"ה הזה, הנה הוא ג"כ מהעסמ"ב דאור התיקון העיקרי הנשאר בהאו"א שבא"ק, כי כאשר יצא אור התיקון דהמ"ה ממקורו לצורך בנין האצילות, שהוא מהטבור ולמטה דהא"ק, והיה נמשך דרך העקודים ודרך האו"א שבא"ק, שהם מהטבור ולמעלה, הנה היה נשאר עיקרו בהם בכל מקום שעבר. כי כן הוא הסדר לעולם, שכל אור שיוורד מלמעלה למטה, הוא בדרך השתלשלות המדרגות, ונשאר עיקרו בכל עליון להיות שורש להתחתון⁵⁴¹. וכן הוא בענינינו, כי הנה נשאר אור העיקרי דהתיקון בהאו"א שבא"ק להיות בהם שורש לאור התיקון דהאצילות. אמנם מה שנוגע להאימא, הנה יתבאר בעה"י לקמן סי' י"ג, אך דברינו כאן הוא רק בענין אבא, כי הנה נשאר בהאבא שבא"ק עיקרו דאור התיקון אשר להאצילות להיות בו שורש אליו. והנה הוא ג"כ בבחי' ד' שמות עסמ"ב, ומתלבשים בהעסמ"ב שבהאבא עצמו, וכמו שבארנו בענין הע"ב והס"ג לעיל אות מ"ה ואות מ"ו, וכן הוא עד"ז בהשם מ"ה דענינינו, כי הנה הוא השם מ"ה מהעסמ"ב דשורש אור התיקון הנשאר בהאבא עצמו בהשם מ"ה שבעצמותו. כי כאשר נתפשט השורש דאור התיקון בהאבא, הנה היה התפשטותו ג"כ בסדר השתלשלות המדרגות מע"ב לס"ג ומס"ג למ"ה, והוא המ"ה דענינינו, והוא מתלבש בהמ"ה דהאבא עצמו.

אמנם כאן יש מקום ביאור, כי הרי לפי דברינו לעיל בכ"מ הנה אין להאבא עצמו גילוי לשם מ"ה אלא רק אותו השורש דאור התיקון דהמ"ה אשר להאצילות כאשר יצא בעת התיקון, (עד ע"א) ונשאר עיקרו בהאבא כנו'. הנה רק הוא הגילוי דהשם מ"ה שבו

⁵⁴¹ עי' דרושי הצלם דרוש ד, וכן בנסירה פרק ז.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אבל זולתו הנה הוּו כל או"א רק ע"ב וס"ג, והם כלילין בהעקודים ובחלקי הא"ק אשר מהטבור ולמעלה, שהוא כולו רק ע"ב וס"ג הכלליים, כי הקרקפתא הנה הוא הע"ב הכללי, ומהאזניים ולמטה (שהוא כל אורות האח"פ שהם עד הטבור), הוא הס"ג הכללי. ובמ"א כתבתי כי בבחי' אחת הנה הוה הגלגלתא כולו הע"ב הכללי, ואו"א שהם מהגרון עד הטבור הם הס"ג הכללי, אבא הוא ע"ב שבס"ג ואימא הוא הס"ג שבס"ג, והעקודים הנה הוא הדעת עלאה המכריע, ונכלל לפעמים בהע"ב הכללי ולפעמים בהס"ג הכללי. ועכ"פ הוא כי עד הטבור הנה אין גילוי להמ"ה הכללי כלל, ולא נעשה הבחנת דהמ"ה הכללי דאו"א שבא"ק אלא ג"כ רק בעת התיקון ולצורך התיקון, והוא השורש דאור התיקון דהמ"ה הנשאר בהאו"א כנו'. והנה הוא האור דהמ"ה אשר בס"י ו' אות כ"ג ואשר בס"י ט' חות ל"ה, ע"ש, וא"כ הרי צריך ביאור על מה שאמרנו שהשורש דאור התיקון דהמ"ה הנשאר בהאבא, הנה הוא מתלבש בהשם מ"ה אשר בהאבא עצמו, הרי לפי הנו' הנה אין בהאבא עצמו שום גילוי למציאות השם מ"ה כלל, כי הוא כולו רק מעצמות המציאות דהס"ג הכללי כנו'.

[סעיף ב']

אך הענין בזה הוא ע"פ דברינו לעיל סי' ו' אות כ"ג ובס"י ט' אות ל"ה, כי רושם דבחי' המ"ה בהאו"א שבא"ק הנה היה נעשה בשני זמנים ובשני בחי', והם אחד פרטי ואחד כללי, והכללי שהוא המ"ה המתפשט ממנו, הנה הוא באמת אינו להאבא עצמו אלא רק התפשטות הנה"י שלו לצורך האצילות, להמשיך על ידו את אור התיקון דהאצילות, והוא לא נעשה בהאבא אלא ג"כ רק בעת התיקון דוקא, כי הוא רק לצורך התיקון דהאצילות עצמו, ונקרא בשם מ"ה הכללי גם בהאבא משום שכל עיקרו הרי הוא רק לצורך המ"ה הכללי דהאצילות. אמנם המ"ה הפרטי שאמרנו הנה הוא המ"ה הפרטי שבהס"ג הכללי שבו עצמו. והנה אותו בחי' המ"ה הפרטי אשר בהס"ג הכללי הנה הוא המ"ה הפרטי אשר בהעצמות האבא גופה. והנה הגם שהוא בו רק בהעלם ובכח והוא כולו בעצמותו שהוא מהטבור ולמעלה שבא"ק רק בגילוי ס"ג, אך לצורך התהוות הנקודות והאצילות, הנה יצא מתחילה אותו המ"ה הפרטי מן הכח לפועל ומהעלם לגילוי, ויצא אז ונתפשט הוא מהטבור דא"ק ולמטה עד סוף רגליו. והיא ג"כ מ"ש הרב שהיה מתפשט מתחילה הס"ג עד סוף רגליו, והכוונה הוא על המ"ה וב"ן הפרטיים דהס"ג הכללי שיצאו הם ממקומם וירדו ונתפשטו מהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו. והיה ההתפשטות הוה לצורך ההתפשטות הא' דלהנקודות והאצילות. אמנם אח"כ הנה חזר אותו ההתפשטות הא למקומו שהוא ההסתלקות הא'. ועכ"פ הוא כי הנה יצא מתחילה המ"ה הפרטי הנו' מן הכח לפועל ומן ההעלם לגילוי ונתגלה לבחי' מ"ה, והגם שהוא חזר ונסתלק כנו', עכ"ז הרי יצא על מציאותו עכ"פ ונשאר בו רושמו לעולם, והוא מעתה השורש עליון בא"ק לכל תיקוני ועיני האצילות. ועכ"ז הנה מאחר שיצא בפעם אחד למציאות כפנ"ע ובבחי' גילוי המ"ה הנה נשאר רושמו בו לעולם.

אך הענין בזה הוא ע"פ דברינו לעיל סי' ו' אות כ"ג ובס"י ט' אות ל"ה, כי רושם דבחי' המ"ה בהאו"א שבא"ק הנה היה נעשה בשני זמנים ובשני בחי', והם אחד פרטי ואחד כללי. והכללי שהוא המ"ה המתפשט ממנו, הנה הוא באמת אינו להאבא עצמו, אלא רק התפשטות הנה"י שלו לצורך האצילות, להמשיך על ידו את אור התיקון דהאצילות, והוא לא נעשה בהאבא אלא ג"כ רק בעת התיקון דוקא, כי הוא רק לצורך התיקון דהאצילות עצמו, ונקרא בשם מ"ה הכללי גם בהאבא משום שכל עיקרו הרי הוא רק לצורך המ"ה הכללי דהאצילות. אמנם המ"ה הפרטי שאמרנו, הנה הוא המ"ה הפרטי שבהס"ג הכללי שבו עצמו, כי כל א' הוא כלול מעסמ"ב כנודע. הגם שכלילותם בו הוא רק בכח ובהעלם, וכל גלויו הוא לעולם רק ס"ג, אמנם בעצמותו גופה הנה נבחן בו כל העסמ"ב, ומזה הנה נמשך גילוייו, ר"ל פעולותיו דגילויים ופעולות שונים וכנודע כ"ז. והנה אותו בחי' המ"ה הפרטי אשר בהס"ג הכללי, הנה הוא המ"ה הפרטי אשר בהעצמות האבא גופה, כי כל העצמות האבא הוא הס"ג הכללי, הע"ב דס"ג כנו'. והוא כלול מעסמ"ב פרטיים, והוה המ"ה הפרטי חלק מעצמותו גופה.

והנה הגם שהוא בו רק בהעלם ובכח, והוא כולו בעצמותו שהוא מהטבור ולמעלה שבא"ק רק בגילוי ס"ג, אך לצורך התהוות הנקודות והאצילות, הנה יצא מתחילה אותו המ"ה הפרטי מן הכח לפועל ומהעלם לגילוי, ויצא אז ונתפשט הוא מהטבור דא"ק ולמטה עד סוף רגליו. והיא ג"כ מ"ש הרב בנקודות (פרק ב') שהיה מתפשט מתחילה הס"ג עד סוף רגליו, והכוונה הוא על המ"ה וב"ן הפרטיים דהס"ג הכללי שיצאו הם ממקומם, וירדו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ונתפשטו מהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו, והיה ההתפשטות הזו לצורך ההתפשטות הא' דלהנקודות והאצילות. אמנם אח"כ, הנה חזר אותו ההתפשטות הא' למקומו, שהוא ההסתלקות הא' וכמו שכתבנו כ"ז בביאור וארוכה לעיל כלל ה' ו' וכלל י"ב. ועכ"פ הוא כי הנה יצא מתחלה המ"ה הפרטי הנז' מן הכח לפועל ומן ההעלם לגילוי, ונתגלה לבחי' מ"ה. והגם שהוא חזר ונסתלק כנז', עכ"ז הרי יצא על מציאותו עכ"פ ונשאר בו רושמו לעולם, והוא מעתה השורש עליון בא"ק לכל תיקוני ועניני האצילות, וכנודע בדברינו מענין כל התפשטות הא' אחר הסתלקותו. והנה היה הסתלקותו במקורו שהוא בעצמות הס"ג אשר ממנו יצא, והוא בעיקרו של אבא אשר למעלה מהטבור שהוא בהס"ג הכללי עצמו. ועכ"ז הנה מאחר שיצא בפעם אחד למציאות בפנ"ע ובבחי' גילוי המ"ה, הנה נשאר רושמו בו לעולם, ושם הנה נכנס המ"ה דענינינו שהוא מהעסמ"ב דשורש עיקר (עד ע"ב) אור התיקון הנשאר בהאבא, ועומד בו אותו המ"ה דשורש אור התיקון בעיקר⁵⁴² שהוא בהס"ג הכללי עצמו, אלא שהוא בהמ"ה הפרטי שבו.

[סעיף ג']

והנה נכלל אותו המ"ה דשורש אור התיקון ג"כ בשמנה בחי' שמות מ"ה ע"ד שבארנו לעיל אות מ"ה מ"ו בהע"ב והס"ג, והנה כל אותן החי' שמות מ"ה הכלולים בשורש אור התיקון דהמ"ה שבאבא, והם אינם עומדים בגילויים כלל, כי כולם הם כלולים מעתה בהס"ג הכללי, אלא שהם בהמ"ה הפרטי שבו. ד' שמות מהם הם מאור התיקון עצמו, היינו: א' המ"ה דענינינו שהוא שורש אור המ"ה דהתיקון דאצילות הנשאר בהאבא שבא"ק. ב', המ"ה דלקמן סי' י"ג שהוא ג"כ שורש המ"ה דהתיקון דאצילות הנשאר בהאימא עצמה. ג' ד', הנה הם השמות מ"ה מהעסמ"ב דהב"ן דהתיקון. ומה שחשבנו אותם לעיל סי' ז' ובסי' י' בחשבון העסמ"ב, ואמרנו כי הם בגילוי אור המ"ה דהעסמ"ב אשר בשורש אור התיקון דהב"ן הכללי, הוא משום כי הרי הם עיקר השורש להמ"ה עכ"פ, והם שורש דאור התיקון דהמ"ה העומד בהאבא עצמו, שהוא בהס"ג אשר הוא למעלה מהטבור, והוא המ"ה הפרטי שבו, וממנו הנה הוא התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון שבהאו"א שבהא"ק המתפשטים ויורדים למטה מהטבור דא"ק להתלבש באצילות, ע"ד שכתבנו על המ"ה וב"ן דסי' ו' ודסי' ט', ואמרנו כי הם אינם באמת מעיקר האו"א גופה אלא רק מהתפשטותם המתפשטים מהטבור דהא"ק ולמטה להתלבש באצילות לבחי' נשמה לנשמה. אך כ"ז הוא רק בהתפשטות הנה"י שלהם, אשר ירדו למטה ממקומם להתלבש בהאצילות ממש, אבל במקומם גופה שהוא מהטבור דא"ק ולמעלה, הנה שם אין גילוי למ"ה וב"ן ממש, כי שם הוא כולו רק הס"ג הכללי, ואין שם רק רמו ורושם להמ"ה, ועכ"ז הנה חשבנו אותם להמ"ה דהעסמ"ב משום שהם השורש העיקרי להמ"ה, והם בהאבא גופה שהוא המ"ה הפרטי אשר בהס"ג עצמו.

והנה נכלל אותו המ"ה דשורש אור התיקון ג"כ בחי' בחי' שמות מ"ה, ע"ד שבארנו לעיל אות מ"ה מ"ו בהע"ב והס"ג, אמנם הנה כל אותן החי' שמות מ"ה הכלולים בשורש אור התיקון דהמ"ה שבאבא, הנה הם ג"כ אינם עומדים בגילויים כלל, כי כולם הם כלולים מעתה בהס"ג הכללי, אלא שהם בהמ"ה הפרטי שבו כנז', אשר גם אותו המ"ה הפרטי אין לו גילוי בו, כי הוא מיוחד ג"כ במקורו שהוא הס"ג הכללי וכליל עמו. והענין בביאור הוא, כי הנה אותן החי' שמות מ"ה אשר הם כלולים בו, הנה ד' מהם הנה הם מאור התיקון עצמו, היינו: א', המ"ה דענינינו שהוא שורש אור המ"ה דהתיקון דאצילות הנשאר בהאבא שבא"ק כנז'. והרי אמרנו כי מקומו הוא שהוא עומד ומלוּבש בהמ"ה הפרטי אשר בהס"ג הכללי דהאבא. והרי אין לו גילוי בו לבחי' מ"ה ממש כלל. ב', הנה הוא המ"ה דלקמן סי' י"ג שהוא ג"כ שורש המ"ה דהתיקון דאצילות הנשאר בהאימא עצמה שבא"ק, והוא המ"ה דלקמן סי' י"ג אות נ"א, ומקומו הוא ג"כ בהס"ג הכללי שבהאימא בהמ"ה הפרטי שבו, ע"ד שאמרנו בהאבא, וכמו שיתבאר לקמן סי' י"ג. והרי אין גילוי לו ג"כ לבחי' מ"ה ממש כלל, כי הוא מיוחד בהס"ג הכללי שבעצמות האימא גופה, וכלול עמו ע"ד שאמרנו בהאבא. ג' ד', הנה הם השמות מ"ה מהעסמ"ב דהב"ן דהתיקון, והם השמות מ"ה דס' ז' אות כ"ז ודסי' י' אות ט"ו. והם ג"כ שורש התיקון מהב"ן הכללי הנשאר ג"כ בהאו"א, ועומד ג"כ בהמ"ה הפרטי הנז' ביחד עם שורש התיקון דהמ"ה הכללי. והרי אין להם ג"כ גילוי ממש לבחי' מ"ה כלל כי הם כלולים לעולם בהס"ג הכללי וכנז'.

542 העיקרי*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ומה שחשבנו אותם לעיל סי' ז' ובסי' י' בחשבון העסמ"ב, ואמרנו כי הם בגילוי אור המ"ה דהעסמ"ב אשר בשורש אור התיקון דהב"ן הכללי, הוא משום כי הרי הם עיקר השורש להמ"ה עכ"פ, והם שורש דאור התיקון דהמ"ה העומד בהאבא עצמו, שהוא בהס"ג אשר הוא למעלה מהטבור, והוא המ"ה הפרטי שבו. וממנו הנה הוא התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון שבהאו"א שבהא"ק, המתפשטים ויורדים למטה מהטבור דא"ק להתלבש באצילות ע"ד שכתבנו לעיל בכ"מ על המ"ה וב"ן דסי' ו' ודסי' ט'. ואמרנו כי הם אינם באמת מעיקר האו"א גופה, אלא רק מהתפשטות המתפשטים מהטבור דהא"ק ולמטה להתלבש באצילות לבחי' נשמה לנשמה, ושם הנה יצאו לבחי' מ"ה וב"ן, והם המ"ה וב"ן הכללי דסי' ו' ודסי' ט'. אך כ"ז הוא רק בהתפשטות הנה"י שלהם אשר ירדו למטה ממקומם להתלבש בהאצילות ממש, אבל במקומם גופה שהוא מהטבור דא"ק ולמעלה, הנה שם אין גילוי למ"ה וב"ן ממש, כי שם הוא כולו רק הס"ג הכללי, ואין שם רק רמז ורושם להמ"ה. ועכ"ז הנה חשבנו אותם להמ"ה דהעסמ"ב, משום שהם השורש העיקרי להמ"ה, והם בהאבא גופה שהוא המ"ה הפרטי אשר בהס"ג עצמו, והוא ע"י שיצא בעת התפשטות הא' מן הכח לפועל. והגם שגם הוא חזר ונסתלק, והוא מעתה ולעולם ג"כ רק מהס"ג הכללי, אמנם הרי יצא לגילוי עכ"פ.

והנה אותו ההתפשטות הא' דהאו"א שבא"ק שהם המ"ה וב"ן הפרטיים דסי' ו' ודסי' ט', הנה בהם מתכנסים כל שרשי אור התיקון דהמ"ה וב"ן הפרטיים כולם הנשאר בהאו"א בהס"ג הכללי שבהם עצמן, כי ההתפשטות הא' הנה הוא שורשם, ובו מתלבשים כולם. ולכן הנה נחשבים הם להמ"ה דהעסמ"ב שבכל א', כי הם עיקר שורשי התיקון שבהאבא עצמו. וע' בזה עוד לקמן אות מ"ה סעי"ג עיקר עומק הדברים בזה, ע"ש ותמצא נחת בע"ה ית"ש. והנה נתבאר לנו מדברינו ג"כ כי כל השמות מ"ה אשר בכל העסמ"ב והעסמ"ב דכל הח' (עד ע"ג) סימנים אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן, הנה נבחן כל מ"ה בשניים, אחד המ"ה הפרטי אשר בהס"ג עצמו, שהוא מהטבור ולמעלה, והוא השורש העיקרי דהמ"ה אשר בהאבא עצמו, ואחד בהתפשטות הנה"י שלו המתפשטים מהטבור ולמטה להתלבש באצילות.

[סעיף ד']

והנה לנו מדברינו עד כה ו' אורות דבחי' מ"ה הכלולים בהמ"ה הפרטי שבהס"ג דסי' ו', שהוא מהטבור ולמעלה דא"ק (ואז הוא מיוחד בס"ג הכללי דכל א'), וכן הם ו' אורות שהם ג"כ מבחי' התפשטות הנה"י דכל א' המתפשטים מהטבור ולמטה להתלבש בהאצילות. והם ו' בכל א', והיינו: הב' מיני מ"ה אשר בסי' ו' ובסי' ט', והם מהמציאות דהאו"א עצמן, והד' מיני מ"ה דשרשי התיקון שבהם, שהם המ"ה דענינינו והמ"ה דלקמן סי' י"ג, והב' מיני מ"ה דלעיל סי' ז' וסי' י'.

ובאשר שהאצילות כל בניינו הנה הוא מהמ"ה וב"ן הכלליים, לכן יצא שם ההתפשטות הנו' ג"כ בבחי' מ"ה, הגם שאינו עיקר בו, כי הוא רק ההתפשטות ממנו אשר ירד למטה ממקומו.

וכל הו' הם מיוחדים באחד, והם בהמ"ה הפרטי והכללי דלעיל סי' ו' אות כ"ג שהוא המ"ה דהאבא שבא"ק כי הוא העיקר לכלום בעצם וראשונה. כי אבא שהוא החכמה הוא הראשית ולכן הנה הוא כולל כולם, ומיוחדים כולם בו באחד.

אמנם כי באמת הנה יש עוד שני מיני מ"ה הכלולים בו ג"כ, והם ח' מיני מ"ה, והיינו הב' מיני מ"ה אשר בסי' ח' ואשר בסי' י"א, והשתמשו הם בעולם הנקודות לשרשי הנקודות, אך בעת התיקון הנה נתחדשו הם, ושימשו הם ג"כ לשרשי אור התיקון. אלו הח' הנה הם בסוד הי"ג ת"ד אשר מהא"ק להאצילות והי"ג ת"ד הם בשני בחי' ה' וח' כמו שבארנו שם.

והנה לנו מדברינו עד כה ו' אורות דבחי' מ"ה הכלולים בהמ"ה הפרטי שבהס"ג דסי' ו' שהוא מהטבור ולמעלה דא"ק, וכן הם ו' אורות שהם ג"כ מבחי' מ"ה והם מהתפשטות הנה"י דכל א' המתפשטים מהטבור ולמטה להתלבש בהאצילות וכנ"ל בסמוך, והם ו' בכל א'. והיינו הב' מיני מ"ה אשר בסי' ו' ובסי' ט', שהם כל א' בבחי' פרטי וכללי, והם מהמציאות דהאו"א עצמן. והד' מיני מ"ה דשרשי התיקון שבהם, שהם המ"ה דענינינו, והמ"ה דלקמן סי' י"ג, והב' מיני מ"ה דלעיל סי' ז' וסי' י'. כי הנה אלו הו' בחי' מ"ה הנה מיוסד כל א' בב' בחי': אחד, עיקרי שבו, ר"ל שורשו, והוא המ"ה הפרטי שבהס"ג

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

עצמו, כי הוא כלול ומיוחד בהס"ג הכללי דכל א' אשר הוא למעלה מהטבור דא"ק, והוא העיקרי, ר"ל שורש התיקון העיקרי דהמ"ה העומד בהס"ג הכללי שהוא בהאבא עצמו. ואחד, ההתפשטות אשר ממנו, כי נתפשט בבחי' הנה"י שבו, וירד מהטבור ולמטה דא"ק להתלבש באצילות לבחי' נשמה לנשמה. ובאשר שהאצילות כל בניינו הנה הוא מהמ"ה ובין הכלליים, כי רק הם כל עצמות ומציאות דהאצילות, לכן הנה יצא שם ההתפשטות הנו' ג"כ בבחי' מ"ה, והם בכל א' בבחי' המ"ה הכללי שבו, הגם שאינו עיקר בו, כי הוא רק ההתפשטות ממנו אשר ירד למטה ממקומו.

עכ"ז הנה בערך העליון שהוא הס"ג הכללי, הנה יצא אותו ההתפשטות בכל א' לבחי' המ"ה שבו, והנה הם הוי מיני מ"ה, והם מהעסמ"ב דסי' י"ב שלפנינו, ומהעסמ"ב דלקמן סי' י"ג, וכן מהעסמ"ב דלעיל סי' ו' ט', ומהעסמ"ב דלעיל סי' ז' וסי' י'. והרי לנו מעתה ו' מיני מ"ה, וכולם הם מיוחדים באחד, והם בהמ"ה הפרטי והכללי דלעיל סי' ו' אות כ"ג, שהוא המ"ה דהאבא שבא"ק, כי הוא העיקר לכולם בעצם וראשונה, כי אבא שהוא החכמה הוא הראשית, ראשית חכמה (תהלים קז י). וכולם נעשה על ידו, כמ"ש כולם בחכמה עשית (תהלים קד נד). ולכן הנה הוא כולל כולם ומיוחדים כולם בו באחד.

אמנם כי באמת הנה יש עוד שני מיני מ"ה הכלולים בו ג"כ, והם ח' מיני מ"ה, והיינו הב' מיני מ"ה אשר בסי' ח' ואשר בסי' י"א, והשתמשו הם בעולם הנקודות לשרשי הנקודות, אך בעת התיקון הנה נתחדשו הם ג"כ באור פני מלך חיים, ושימשו הם ג"כ לשרשי אור התיקון, וכמ"ש לעיל סי' י"א בארוכה וכן בסי' ח' שם. והנה הם ג"כ כל א' בב' בחי' העיקרי שבו, ר"ל שורש שהוא המ"ה הפרטי מהס"ג אשר עליו, ובעת ההסתלקות הנה חזר הוא למקורו שהוא בהס"ג אשר עליו, ונשאר כלול ומיוחד בו לעולם. ומשמש הוא ג"כ מעתה לשורש אור התיקון להאצילות, כי באשר שע"י הביורר והעליית מ"ן דהנקודות האמור בשער התיקון (פרקים א ב), הנה ניתוספו כל העסמ"ב דסי' ח' ודסי' י"א ג"כ על אור התיקון ונתייחדו עמהם, והנה נעשו גם הם לשרשי אור התיקון שבהא"א שבא"ק, והוו מעתה כל הח' מיני עסמ"ב אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג כולם לשרשי אור התיקון להאצילות, וכמו שבארנו ענין התועלת והצורך דכל אלו הח' לעיל אות מ"ו מסעיף ב' והלאה, כי אלו הח' הנה הם בסוד הי"ג ת"ד אשר מהא"ק להאצילות. והי"ג ת"ד הם בשני בחי' ה' וחי', כמו שבארנו שם, ועל זה הנה הם אלו הח' מיני עסמ"ב הנו', כי הנה הם בבחי' הח' תיקונים בהי"ג ת"ד שבו.

[סעיף ה']

כל העסמ"ב והעסמ"ב מאלו הח' הנה הם כולם בסדר אחד, וכן הוא ג"כ בענין השם מ"ה אשר בכל אותן העסמ"ב, כי כל א' הנה הוא נחלק לב' בחי' פרטי וכללי והפרטי, שכל א' הנה הוא עומד ומיוחד בהס"ג דכל א' אשר עליו וכלול בו לעולם שהוא בחי' האבא שלו עצמו. והכללי הנה הוא בכל א' ע"י התפשטות הנה"י שבו המתפשטים למטה מהטבור דא"ק להתלבש באצילות. והמ"ה הפרטי [שהוא שורש המ"ה הכללי שבתוך רגלי א"ק*##] הנה הוא ג"כ ח' שהוא בכל הח' מיני העסמ"ב אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג, אמנם הם כולם מיוחדים באחד ומלוכשים בהמ"ה הפרטי בהאבא הכללי אשר בהעסמ"ב דסי' ו'.

כל מ"ה הפרטי הנה הוא כלול בהס"ג אשר עליו ומיוחד עמו כי הוא ממנו, וא"כ הרי נמצא כי כל אלו הח' מיני מ"ה הפרטי שאמרנו שהם מתלבשים בהמ"ה הפרטי דהעסמ"ב שבסי' ו', הנה הוא ע"י כלילות כל מ"ה הפרטי בהס"ג שלו אשר עליו עצמו, והם מתלבשים כולם בהמ"ה הפרטי אשר בהס"ג הכללי אשר עליו דהעסמ"ב שבסי' ו'. והרי כלולים כולם בהס"ג דסי' ו', שהוא בהעצמות העיקרי דהאבא הכללי שבא"ק, ושם הם מתכנסים כולם ומתייחדים כולם לאחד. והנה כל הז' שמות דהמ"ה הפרטי אשר מאחר סי' ו' עד סוף סי' י"ג הכלול כל א' בהס"ג אשר עליו כנו', הנה עם הס"ג אשר עליהם הנה כולם הם שורשי דאור התיקון, ואב של כולם הנה הוא המ"ה הפרטי דעניינו הכלול בהס"ג אשר עליו שהוא הס"ג דלעיל אות מ', שהוא השורש דאור התיקון העומד בהאבא שבא"ק, כי הוא הראשית והעיקר לכולם.

והנה כל העסמ"ב והעסמ"ב מאלו הח' הנה הם כולם בסדר אחד, וכמו שמבואר בדברינו בכל הסימנים הנו'. וכן הוא (עד ע"ד) ג"כ בענין השם מ"ה אשר בכל אותן העסמ"ב, כי כל א' הנה הוא נחלק לב' בחי' פרטי וכללי. והפרטי דכל א' הנה הוא עומד ומיוחד בהס"ג דכל א' אשר עליו, וכלול בו לעולם, שהוא בהאבא שלו עצמו. והכללי הנה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הוא בכל א' ע"י התפשטות הנה"י שבו המתפשטים למטה מהטבור דא"ק להתלבש באצילות וכנ"ל. ויתבאר בזה עוד בע"ה ית"ש למטה אות מ"ח. ועכ"פ הוא כי המ"ה הפרטי הנה הוא ג"כ ח', שהוא בכל הח' מיני העסמ"ב אשר מס' ו' עד סוף ס' י"ג, אמנם הם כולם מיוחדים באחד ומלוכשים בהמ"ה הפרטי בהאבא הכללי אשר בהעסמ"ב דס' ו'. וכבר אמרנו כי כל מ"ה הפרטי הנה הוא כלול בהס"ג אשר עליו ומיוחד עמו, כי הוא ממנו. וא"כ הרי נמצא כי כל אלו הח' מיני מ"ה הפרטי שאמרנו שהם מתלבשים בהמ"ה הפרטי דהעסמ"ב שבס' ו', הנה הוא ע"י כלילות כל מ"ה הפרטי בהס"ג שלו אשר עליו עצמו, והם מתלבשים כולם בהמ"ה הפרטי אשר בהס"ג הכללי אשר עליו דהעסמ"ב שבס' ו'.

והרי כלולים כולם בהס"ג דס' ו', שהוא בהעצמות העיקרי דהאבא הכללי שבא"ק, ושם הם מתכנסים כולם ומתייחדים כולם לאחד. והנה כל הז' שמות דהמ"ה הפרטי אשר מאחר ס' ו' עד סוף ס' י"ג, הכלול כל א' בהס"ג אשר עליו כנז' הנה עם הס"ג אשר עליהם, הנה כולם הם שורשי דאור התיקון. ואבוהון דכולהון הנה הוא המ"ה הפרטי דענינינו, הכלול בהס"ג אשר עליו, שהוא הס"ג דלעיל אות מ', שהוא השורש דאור התיקון העומד בהאבא שבהא"ק, כי הוא הראשית והעיקר לכולם, שכולם הם ממנו, והוא אב לכולם וכולל כולם. והרי כולל המ"ה הפרטי דענינינו הכלול בהס"ג דלעיל אות מ"ו את כל הז' שמות דהמ"ה הפרטיים עם הס"ג אשר עליהם דס' ו' ח' ט' י' י"א י"ג, כי כולם הם שורשי דאור התיקון שבהא"ק. [לבד המ"ה הפרטי עם הס"ג אשר עליו שבס' ט', כי הוא באמת אינו משרשי התיקון אלא מעצמות האימא גופה, אמנם הוא כלול ג"כ בהאבא ומיוחד עמו].

והנה אמרנו כי המ"ה הפרטי דענינינו הכלול בהס"ג דאות מ"ו אשר עליו, וכולל הוא את כל שרשי התיקון כולם כנז', הנה הם מתלבשים בהמ"ה הפרטי הכלול בהס"ג אשר עליו דעצמות האבא גופה אשר בס' ו', כי בו הנה הוא כל שרשי אור התיקון אשר לצורך האצילות, כי ממנו ועל ידו הרי מתתקן האצילות תמיד. והנה הם בסך הכל ח' מיני שמות מ"ה פרטיים, הכלול כל א' בהס"ג אשר עליו, והם כולם בעצמות האבא שהוא הס"ג דס' ו', ושם הם מיוחדים כולם זב"ז, ונעשים שם כולם אחד, והוא שורש אור התיקון דהמ"ה וב"ן הכלליים העומד בהאבא הכללי שבא"ק לצורך האצילות. והוא ע"י המ"ה דענינינו, כי בו כלול כולם, שהוא אב לכולם כנז'. והרי נתבאר לנו עכ"פ המ"ה דענינינו הנה הוא מצורף ג"כ בח' שמות מ"ה, ע"ד שבארנו לעיל אות מ"ה מ"י בהע"ב והס"ג, והנה הם כל הח' שמות מ"ה אשר בהח' מערכות דהעסמ"ב שמס' ו' דלעיל עד סוף ס' י"ג דלקמן, וע"ד שאמרנו לעיל בהע"ב והס"ג.

[סעיף ו']

אמנם בענין המ"ה הנה נתבאר לנו מכל דברינו הנ"ל כמה חידושים אשר בזה הנה נשתנה המ"ה מהע"ב והס"ג בכמה שינויים. שכל השמות מ"ה אשר מכל אלו המערכות דהעסמ"ב הנה הוא מיוסד כל א' בשנים, אחד פרטי ואחד כללי, והם שניהם אינם בעיקר הגילוי דהמ"ה ממש כלל, אלא רק בבחי' שורש להמ"ה הכללי, והעיקרי אשר הוא רק באצילות. המ"ה הפרטיים שבס' ו' ושבס' ט' הנה הם יצאו לגילויים פעם אחד, שהוא בעת התפשטות הא', אבל כל השמות מ"ה הפרטיים אשר בס' ו' ח' י' י"א י"ב י"ג הם לא יצאו לגילויים לעולם אלא שהם כלולים ומיוחדים תמיד בהס"ג הכללי דכל א' בבחי' הנה"י דהא"ק עצמן, אשר הם לעולם למעלה מן הפרסא ולא ירדו הם למטה מן הטבור לעולם. כן הוא ע"ד כל מ"ה פרטי, הנה הוא כלול ומיוחד לעולם בהס"ג הכללי אשר עליו, אלא שהוא בבחי' האחרונות שבו, והרי לא יצא הוא לעולם לגילוי מ"ה כלל אלא שהוא שורש המ"ה אשר רמוז בבחי' אחרונות דהס"ג.

שונה מהע"ב והס"ג דלעיל אות מ"ה מ"ו, כי הם הרי יצאו היטיב על מציאותם וגילויים זה ע"ב וזה ס"ג, וכן הנה יש להם ג"כ מקום מיוחד לכל א', אבל בהמ"ה הפרטי הרי אין לו גילוי לבחי' מ"ה כלל וכן אין לו מקום מיוחד בפנ"ע כלל אלא שהוא כלול לעולם בהס"ג והוא רק התפשטות אור מהנה"י דהס"ג כנז'. ועוד למ"ה אין בהם שניהם גילוי ממש לבחי' מ"ה כלל אלא הם רק בבחי' שורש ושורש לשורש להמ"ה הכללי דהאצילות.

אמנם בענין המ"ה, הנה נתבאר לנו מכל דברינו הנ"ל כמה חידושים אשר בזה הנה נשתנה המ"ה מהע"ב והס"ג בכמה שינויים. והיינו, שהרי נתבאר מדברינו שכל השמות מ"ה אשר מכל אלו המערכות דהעסמ"ב, הנה הוא מיוסד כל א' בשנים, אחד

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

פרטי ואחד כללי, והם שניהם אינם בעיקר הגילוי דהמ"ה ממש כלל, אלא רק בבחי' שורש להמ"ה הכללי והעיקרי אשר הוא רק באצילות. והנה הם ככולם בבחי' פרטי וכללי ע"ד שבארנו בהשמות מ"ה שבסי' ו' וסי' ט', אמנם המ"ה הפרטיים שבסי' ו' ושבסי' ט', הנה הם יצאו לגילויים פעם אחד עכ"פ, שהוא בעת התפשטות הא' כמו שבארנו שם, אבל כל השמות מ"ה הפרטיים אשר בסי' ז' ח' י' י"א י"ב י"ג, הם לא יצאו לגילויים לעולם אלא שהם כלולים ומיוחדים תמיד בהס"ג הכללי דכל א', בבחי' הנה"י דהאו"א עצמן, אשר הם לעולם לפנים מן הפרסא, ולא ירדו הם למטה מן הטבור (עה ע"א) לעולם. כן הוא ער"ז כל מ"ה פרטי הנה הוא כלול ומיוחד לעולם בהס"ג הכללי אשר עליו, אלא שהוא בבחי' האחרונות שבו. והרי לא יצא הוא לעולם לגילוי מ"ה כלל, אלא שהוא שורש המ"ה אשר רמוזו בבחי' אחרונות דהס"ג, והרי הוא משונה הרבה מהע"ב והס"ג דלעיל אות מ"ה מ", כי הם הרי יצאו היטיב על מציאותם וגילויים, זה ע"ב וזה ס"ג. וכן הנה יש להם ג"כ מקום מיוחד לכל א' כמו שבארנו שם ושם. אבל בהמ"ה הפרטי, הרי אין לו גילוי לבחי' מ"ה כלל, וכן אין לו מקום מיוחד בפנ"ע כלל, אלא שהוא כלול לעולם בהס"ג וכנ"ל. אמנם הוא שורש העיקרי להמ"ה הכללי דהאצילות, אבל הוא בעצמו הנה הוא רק בבחי' רמוז רושם לבר לבחי' מ"ה, והוא כלול בהס"ג לעולם.

וכן גם בענין המ"ה הכללי שאמרנו בכל א', הנה הוא באמת ג"כ אינו במציאות המ"ה העיקרי כלל, כי הוא רק התפשטות מהנה"י הנו' דהס"ג הכללי שבכל א' אשר הוא למעלה ומבפנים להפרסא. הנה נתפשט בבחי' התפשטות אור דהנה"י, וירד מהטבור ולמטה להתלבש באצילות בבחי' נשמה לנשמה, כי על ידו הנה נמשך אור התיקון דהמ"ה הכללי והב"ן הכללי באצילות, כמו שיתבאר בעה"י לקמן אות מ"ה. ולכך הוא נקרא ג"כ בשם מ"ה הכללי על שם המ"ה הכללי דהאצילות שנמשך על ידו, אבל הוא בעצמו אינו באמת עיקרי כלל, כי הוא רק התפשטות אור מהנה"י דהס"ג כנו', וירד למטה ממקומו כדי להתלבש באצילות.

והרי נמצא כי הן המ"ה הפרטי והן המ"ה הכללי אשר כלולים בכל מ"ה ומ"ה דהעסמ"ב שבכל הח' סימנים אשר מסי' ו' עד סי' י"ג, ואמרנו כי כל מ"ה ומ"ה מהם הנה כלול כל א' מפרטי וכללי, והוא עצמו כל המציאות דאותן המ"ה לא זולת. הנה האמת הוא כי הם כולם אינם במציאות מ"ה עיקרי כלל, אלא רק בבחי' שורש ושורש לשורש להמ"ה העיקרי והכללי שבהאצילות. אבל הם עצמם אינם הם בגילוי המ"ה העיקרי כלל. וכ"ז הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל, כי כל עיקרן דאו"א אינם אלא ע"ב וס"ג, וכל בחי' מ"ה שבהם הוא רק בבחי' רמוז ורושם לשורש המ"ה הכללי והעיקרי שבהאצילות.

והרי נתבאר לנו ג' שינויים מה שנשתנו השמות מ"ה דכל אלו המערכות מהע"ב והס"ג שבהם: א', הוא כי כל השמות מ"ה אשר בכל אלו המערכות דהעסמ"ב שמסי' ו' עד סוף סי' י"ג, הנה הם כולם כל א' בשני בחי' פרטי וכללי. ב', הוא כי אין להם מקום מיוחד בפנ"ע, אלא הוא כי כל מ"ה פרטי הנה הוא כלול ומיוחד לעולם בהס"ג הכללי אשר עליו, וכל מ"ה כללי הנה הוא מתלבש בהאצילות בתוכו ובפנימיותו. ג', הוא כי אין בהם שניהם גילוי ממש לבחי' מ"ה כלל, אלא הם רק בבחי' שורש ושורש לשורש להמ"ה הכללי דהאצילות.

[סעיף ז]

אמנם בענין זמן יציאתם, הנה העסמ"ב דסימני ד' י"ב י"ג שהם כולם מאור התיקון, וכל אותן העסמ"ב יצאו הם כולם כלולים יחד בעת אחד שהוא בעת התיקון. והעסמ"ב אשר בסי' ח' וי"א יצאו מתחילה בעת עולם הנקודות ואח"כ נתחלפו ונתחדשו שניהם יחד ג"כ בפנים חדשות, כי נתייחדו שניהם וכן נתייחדו באור התיקון, וחזרו ויצאו כולם יחד בעת התיקון. אמנם העסמ"ב אשר בסי' ו' ובסי' ט' הנה בהם הנה היה חילוק זמנים, כי הע"ב והס"ג שבהם שהם העצמות דהאו"א גופה, הנה הם יצאו מתחילה, ואח"כ הנה יצא המ"ה הפרטי שבהם, והיה יציאתו אז רק לצורך ההתפשטות הא' להאצילות, ואח"כ הנה נעשה בו ההסתלקות הא' ושימש אז לבחי' מ"ן ולשרשי עולם הנקודות, ואח"כ לצורך התיקון כאשר נבררו הנקודות הנה נתקן הוא ג"כ ונעשה למ"ן ולשורש לאור התיקון. ואח"כ בעת התיקון כאשר נמשך ונתייחד כל

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שרשי אור התיקון בהאו"א שבא"ק לצורך האצילות הנה יצאו והתפשטו האו"א בהמ"ה הכללי שבהם, להתלבש בתוך האצילות גופה לצורך התיקון דהמ"ה.

ונמצא כי לא נעשה שום חילוק זמנים בכל אלו המערכות כולם, והשמות כולם הנה לא נעשה חילוק זמנים בהם עצמם זה מזה אלא רק בהב' שמות מ"ה הכלליים שבס"י ו' ושכס"י ט', כי הע"ב והס"ג שבהם הנה הם יצאו עם עולם העקודים, אבל בחי' המ"ה והב"ן הכללי שבהם הם יצאו רק בעת התיקון דהאצילות.

מציאותו ושורשו של המ"ה דענינינו, הנה הוא שהוא המ"ה הפרטי מהס"ג הכללי דשורש אור התיקון דהמ"ה הנכנס בהאבא שבא"ק להיות שורש לאור התיקון דהאצילות, וזהו ג"כ שימוש.

ומקומו הנה הוא למעלה מן הפרסא, והוא בבחי' נה"י דהס"ג הכללי שבו, שהוא הנה"י דהס"ג דלעיל אות מ"ו.

ומקורו הנעלם דהמ"ה הפרטי דענינינו הנה הוא בהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בס"י א' אות ג'.

אמנם בענין זמן יציאתם, הנה העסמ"ב דסימני ז' ו' י"ב ו"ג שהם כולם מאור התיקון, הרי פשוט הוא שכל העסמ"ב והעסמ"ב שבכל א' מהם, וכן כל אותן העסמ"ב כולן, הנה יצאו הם כולם כלולים יחד בעת אחת, שהוא בעת התיקון. וכן העסמ"ב אשר בס"י ח' וי"א, שהם שימשו בתחילה לשרשי הנקודות ואח"כ בעת התיקון, הנה נתחלפו גם הם ונתחדשו הם עצמן באור פני מלך חיים, ושימשו מעתה הם גופה ג"כ לשרשי אור התיקון וכנ"ל בדברינו. הרי יצאו מתחילה ג"כ אותן ב' המערכות דהעסמ"ב דס"י ח' ודס"י י"א, הנה יצאו הם שניהם מתחילה בעת עולם הנקודות, ואח"כ נתחלפו ונתחדשו שניהם יחד ג"כ בפנים חדשות, כי נתיחדו שניהם וכן נתיחדו באור התיקון, וחזרו ויצאו כולם יחד בעת התיקון.

אמנם העסמ"ב אשר בס"י ו' ובס"י ט' הנה בהם הנה היה חילוק זמנים, כי הע"ב והס"ג שבהם שהם העצמות דהאו"א גופה, הנה הם יצאו מתחילה, ואח"כ הנה יצא המ"ה הפרטי שבהם, והיה יציאתו אז רק לצורך ההתפשטות הא' להאצילות, ואח"כ הנה נעשה בו ההסתלקות הא', ושימש אז לבחי' מ"ן ולשרשי עולם הנקודות, ואח"כ לצורך התיקון כאשר נבררו הנקודות, הנה נתקן הוא ג"כ ונעשה למ"ן ולשורש לאור התיקון. ואח"כ בעת (עה ע"ב) התיקון כאשר נמשך ונתייחד כל שרשי אור התיקון בהאו"א שבא"ק לצורך האצילות, הנה יצאו והתפשטו האו"א בהמ"ה הכללי שבהם, שהוא המ"ה דס"י ו' אות כ"ג ודס"י ט' אות ל"ה, להתלבש בתוך האצילות גופה לצורך התיקון דהמ"ה אשר על ידו נתקן כל האצילות. והרי עכ"פ הוא כי השמות מ"ה דס"י ו' ודס"י ט', ור"ל בחינת המ"ה הכללי שבהם שהוא מהתפשטות הנה"י דהאו"א שבא"ק, הנה הם לא יצאו אלא רק בעת התיקון דוקא. ונמצא כי לא נעשה שום חילוק זמנים בכל אלו המערכות כולם והשמות כולם, הנה לא נעשה חילוק זמנים בהם עצמם זה מזה, אלא רק בהב' שמות מ"ה הכלליים שבס"י ו' ושכס"י ט', כי הע"ב והס"ג שבהם שהם העצמות דהאו"א שבא"ק, הרי נעשו הם מהעקודים ומהא"ק עצמו (וע"ד או"א שבהאצילות שנעשו הם מסוד הגרון וחג"ת דהא"א וכן מסוד השערות והדיקנא דא"א כמ"ש בהולדת או"א פרק א ופרק ד).

והרי יצאו הע"ב וס"ג מקודם, וכן אח"כ הנה יצא מהם המ"ה הפרטי לצורך ההתפשטות הא' להאצילות, ונתגלה בו אז ג"כ שרשי הנקודות כמו שכתבנו בארוכה בזה לעיל סי' י"א. והרי יצא המ"ה הפרטי שבהם ג"כ מקודם, שהוא גם קודם עולם הנקודות. אך המ"ה הכלליים שבהם, הנה הם אשר יצאו רק אח"כ בעת התיקון. והרי נמצא כי לא היה שום חילוק זמנים בשום אחד מהשמות אלא רק בהשמות מ"ה וב"ן אשר בס"י ו' ואשר בס"י ט', כי הע"ב והס"ג שבהם הנה הם יצאו עם עולם העקודים, אבל בחי' המ"ה והב"ן הכללי שבהם הם יצאו רק בעת התיקון דהאצילות.

ומעתה נשלים דברינו בעיקר הענין, כי הנה נתבאר לנו על המ"ה דענינינו את מציאותו ושימושו ומקומו ושורשו, וכן כל השמות המצורף אליו. כי מציאותו ושורשו, הנה הוא שהוא המ"ה הפרטי מהס"ג הכללי דשורש אור התיקון דהמ"ה הנכנס בהאבא שבא"ק להיות שורש לאור התיקון דהאצילות, וזהו ג"כ שימוש. ומקומו הנה הוא לפנים מן הפרסא שהוא למעלה מן הפרסא, והוא בבחי' נה"י דהס"ג הכללי שבו, שהוא הנה"י דהס"ג דלעיל אות מ"ו. ונכנס ועומד בהמ"ה הפרטי שבהם ג"כ הכללי דעצמות האבא אשר בס"י ו' אות כ"ב, אשר שם הנה הוא ג"כ מקומו דהס"ג דלעיל אות מ"ו וכנ"ל שם.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה כלול ומיוחד המ"ה הפרטי דענינינו בהס"ג דלעיל אות מ"ו, ושניהם הנה הם בהס"ג דעצמות האבא, אלא שהמ"ה הפרטי דענינינו הנה הוא ג"כ רק בהמ"ה הפרטי אשר בו. והשמות המצורף אליו הנה הם כל המ"ה פרטיים שבכל הס"ג הכלליים אשר בכל הח' סימנים שמס' ו' עד סי' י"ג, כי כל המ"ה הפרטיים שבהם הם כלולים זב"ז ומיוחדים יחד כולם באחד בהעצמות דהאבא שבא"ק שהוא בהס"ג דסי' ו' בהמ"ה הפרטי שבו, כי שם הנה הם מתכנסים כולם כנ"ל.

ומקורו הנעלם דהמ"ה הפרטי דענינינו, הנה הוא בהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ג', כי בו הנה הגילוי לשורש העיקרי דהאבא שבא"ק ולכל תיקוניו ולכל תולדותיו, ונתגלה באותו המ"ה דאות ג' השורש דאור התיקון להאבא ע"י הזווג עליון דהמוחין פנימים שבגלגלתא שאמר הרב בשער התיקון (ריש פרק ב). אך עכ"פ הוא כי הגילוי דשורש אור התיקון אשר להאבא הנה נתגלה בהשם מ"ה דהמ"ס דאות ג', ובו הנה תלוי אבא לעולם, וממנו נמשך להעקודים בשורש האבא אשר שם, ומשם נמשך להעצמות דהאבא גופה שהוא בסוד המזל העליון דהעקודים, ומשם לכל תיקוניו ותולדותיו הנמשך ממנו, וכמו שכתבנו בזה לעיל בכ"מ. ועכ"פ הוא כי המקור הנעלם להמ"ה דענינינו הנה הוא השם מ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ג'. ודי בזה כעת, וע' עוד למטה אות מ"ח בזה בעזרת ה' ית"ש.

(מ"ח)

ב"ן

[סעיף א]

השם ב"ן הזה הנה הוא התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון הכללי הנכנס בהאבא הכללי שבא"ק, אשר עיקרו הוא מהטבור ולמעלה דהא"ק. והנה נשאר שם אור התיקון העיקרי, ולכן אחר שנתגלה, התפשט ג"כ מהבחי' אחרונות דהנה"י דשורש אור התיקון שבו, והוא התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון אשר בהאבא הכללי שבא"ק שהתפשט בהם מהטבור ולמטה דא"ק, להמשיך ע"ז את אור התיקון דהמ"ה הכללי באצילות. והנה אותו התפשטות הנה"י הנה הוא הב"ן דשורש אור התיקון, והוא הב"ן דענינינו.

אמנם כל שם ב"ן שהוא הוי"ה כפולה, הנה הוא על שם אור המ"ה המתיוחד עמו ומאיר בו, כי הנה בו ועל ידו הנה נמשך ויצא כל אור התיקון דהמ"ה הכללי דאצילות, אלא שנקרא בשם ב"ן משום שהוא מהבחי' אחרונות דהנה"י דאור העליון. והנה עומק הענין דהוי"ה כפולה שבאותו הב"ן, כי הנה הוא מהאור"א עלאין שבשורש האור התיקון, ולכן הוא הוי"ה כפולה שהוא מ"ה וב"ן כנ"ל, כי מאבא עלאה הנה הוא המ"ה, ומאימא עלאה הוא הב"ן.

אמנם בענין מ"ה וב"ן שהם זו"ן, הנה אמרנו לעיל כי באבא ואימא שכל עיקרן הוא ע"ב וס"ג, הנה אין בהם האורות דמ"ה וב"ן בגילוי ממש כלל אלא רק בבחי' רמו ורושם לבד, ואמרנו כי הם בשני בחי' אחד פרטי ואחד כללי, הפרטי הנה הוא המ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג עצמן אשר למעלה מהטבור, והם השורש דמ"ה וב"ן. והכלליים הנה הוא התפשטות הנה"י שלהם אשר הם מתפשטים מהטבור ולמטה להתלבש באצילות.

והנה בפרטות אבא ואימא עלאין עצמן הכלולים ביו"ד דהשם, והאימא עלאה בבחי' ישו"ת כערך אבא עלאה שהוא גופה כלול ג"כ מב' והוא אור"א עלאין.

והרי ישנם בפרטות באור"א עלאין עצמן ג"כ בחי' ד' פרצופים שהם זה כערך זה בבחי' אור"א עלאין וישו"ת אמנם הנה עד הטבור, והם הע"ב וס"ג העיקריים, והנה מתלבש ומאיר הע"ב בכל הס"ג כולו, ובפרט ע"י כלילותן שם בהעקודים, הנה לא ניכר שם בחי' ישו"ת הפרטית כלל, והוא כולו שם רק בבחי' אור דהאור"א עלאין הכלליים. ולכן הוא ג"כ בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם כנ"ל הנה לא ניכר שם הב"ן כלל כי היא נעלמת. לכן הנה אינו עולה שם הב"ן בשם כלל ולא נגלה שם רק המ"ה לבד, והוא המ"ה הפרטי אשר חשבנו אותו לעיל אות מ"ז ולא הזכרנו שם הב"ן פרטי כלל.

אמנם מהטבור ולמטה דא"ק, שם נצטמצם השורש דאור התיקון שבהאבא הכללי ועומד משם ולמטה רק בגילוי אור דהאימא עלאה שבו, וכן נצטמצם עיקרה ג"כ ועומד רק בגילוי דישו"ת שבה, ולכן הנה לא נתגלה בהתפשטות הנה"י דשורש אור התיקון אלא רק השם ב"ן לבד, והוא הב"ן דענינינו. הגם כי באמת הנה היה ההתפשטות מהשם מ"ה ג"כ שהוא מהשורש דאור התיקון אשר בבחי' אבא עלאה ג"כ, אך באשר שההתפשטות דהנה"י הנה היה רק בהגילוי דישו"ת אשר שם הוא אבא טמיר יתיר לכן הנה אין גילוי שם לאור המ"ה אשר ממנו ואינו עולה שם בשם ולא נזכר רק הב"ן לבד, שהוא מהתפשטות הנה"י דהאימא עלאה והוא הב"ן דענינינו.

השם ב"ן הזה הנה הוא התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון הכללי הנכנס בהאבא הכללי שבא"ק, אשר עיקרו הוא (עה ע"ג) מהטבור ולמעלה דהא"ק. והנה נשאר שם אור התיקון העיקרי, והוא ע"פ מה שאמרו באד"ר (קלה ע"א) כל רישא דעמא דלא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אתתקן איהו בקדמיתא לית עמא מתתקנא, ואי איהו מתתקן כלהו מתתקנן⁵⁴³. ולכן אחר שנתגלה שורש דאור התיקון בעיקרי דהאבא אשר למעלה מהטבור דא"ק, הנה התפשט ג"כ מהבחי אחרונות דהנה"י שורש אור התיקון שבו, והוא התפשטות הנה"י שורש אור התיקון אשר בהאבא הכללי שבא"ק, שהתפשט בהם מהטבור ולמטה דא"ק, להמשיך עי"ז את אור התיקון דהמ"ה הכללי באצילות. והנה אותו התפשטות הנה"י, הנה הוא הב"ן שורש אור התיקון, והוא הב"ן דענינינו, כי התפשטות הבחי אחרונות דהנה"י הנה הוא השם ב"ן כנודע. אמנם כל שם ב"ן שהוא הוי"ה כפולה⁵⁴⁴, הנה הוא על שם אור המ"ה המתיוחד עמו ומאיר בו, וכמ"ש הרב ברפ"ח (פרק ג סמוך לסופו). ועיקר השם ב"ן הזה הוא רק לצורך גילוי האור דשם מ"ה, וע"ד שכתב הרב בדרוש מ"ן ומ"ד (דרוש ח סמוך לסופו) עש"ה. ור"ל, כי הנה בו ועל ידו הנה נמשך ויצא מעשה⁵⁴⁵ כל אור התיקון דהמ"ה הכללי באצילות, אלא שנקרא בשם ב"ן משום שהוא מהבחי אחרונות דהנה"י דאור העליון כנוז. אבל באמת הנה כלול הוא עצמו ממ"ה ג"כ, וכמו שיתבאר. וכן הנה בו וממנו הנה יצא ונעשה כל אור התיקון דהמ"ה הכללי והעיקרי אשר ממנו נתקן ונבנה כל האצילות.

והנה אותו השם ב"ן שהוא הוי"ה כפולה, והנה הוא מהתפשטות הנה"י שורש אור התיקון שהאבא⁵⁴⁶ הכללי שבא"ק וכנוז, הרי הוא מהתפשטות הנה"י דמציאות או"א עלאין אשר בשורש אור התיקון עצמו. והנה זהו עומק הענין דהוי"ה כפולה שבאותו הב"ן, כי הנה הוא מהאו"א עלאין שבשורש האור התיקון, ולכן הוא הוי"ה כפולה, שהוא מ"ה וב"ן כנוז, כי מאבא עלאה הנה הוא המ"ה, ומאימא עלאה הוא הב"ן.

והענין ביתר ביאור ובעומק, הנה הוא כי נודע הוא שכל אור הנה הוא כלול מי ספי, ומכל בחי הפרצופים כולם⁵⁴⁷, וכן הוא ג"כ השורש⁵⁴⁸ דאור התיקון הנכנס בהאבא הכללי שאמרנו, הנה הוא כלול ג"כ מעסמ"ב ומאו"א (ר"ל או"א עלאין) וזו"ן, והוא לבד השם ע"ב דלעיל אות מ"ה הנשאר בעקודים, כי הוא בחי א"א שבו, אלא כי אותו אור שורש התיקון שבהאבא הכללי עצמו, הנה הוא כלול ג"כ מעסמ"ב שהם או"א עלאין וזו"ן, והמ"ה שהוא ז"א, הוא תולדות אבא עלאה, והב"ן שהוא נוק' הוא תולדות אימא עלאה, כי הו' הוא משך הו', וה' תתאה הוא חותם דה' עלאה.

אמנם בענין מ"ה וב"ן שהם זו"ן, הנה אמרנו לעיל כי באבא ואימא שכל עיקרן הוא ע"ב וס"ג, הנה אין בהם האורות דמ"ה וב"ן בגילוי ממש כלל, אלא רק בבחי רמז ורושם לבד. ואמרנו כי הם בשני בחי, אחד פרטי ואחד כללי. הפרטי הנה הוא המ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג עצמן אשר למעלה מהטבור, והם השורש דמ"ה וב"ן זו"ן, והוא בהאו"א עצמן וכנ"ל אות מ"ז בהמ"ה הפרטי. וכן ישנו שם ג"כ ב"ן פרטי, כי המ"ה פרטי הוא תולדות אבא עלאה, והב"ן פרטי הוא תולדות אימא עלאה כנוז. והכלליים הנה הוא התפשטות הנה"י שלהם אשר הם מתפשטים מהטבור ולמטה להתלבש באצילות, והם ג"כ מ"ה וב"ן, המ"ה הוא התפשטות מתולדות אבא עלאה, והב"ן הוא התפשטות מתולדות אימא עלאה.

והנה בפרטות אבא ואימא עלאין עצמן הכלולים ביו"ד דהשם כנודע (שער הזווגים פרק ד), הנה הוה אימא עלאה בבחי ישסו"ת בערך אבא עלאה, שהוא גופה כלול ג"כ מב' והוא או"א עלאין, כי גם בחי פשוט שהוא אבא עלאה הנה כלול בינה בקוצו התחתון שבו,

⁵⁴³ עי' לעיל הערה 507.

⁵⁴⁴ עי' לעיל הערה 502 503.

⁵⁴⁵ נדצ"ל מעתה*##.

⁵⁴⁶ שבאבא*##.

⁵⁴⁷ ##*.

⁵⁴⁸ בשורש*##.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והוא או"א עלאין שבו. וכן בהו"ד המילוי יו"ד שהוא אימא עלאה, הנה הו"ד הם שורש דו"ן וכמ"ש בזה"ק (ויקרא דף י ע"ב), והם בחי' ישסו"ת בערך אבא עלאה. והרי ישנם בפרטות באו"א עלאין עצמן ג"כ בחי' ד' פרצופים, שהם זה בערך זה בבחי' או"א עלאין וישסו"ת. אמנם הנה עד הטבור אשר שם הם כלילין בהעקודים, ושם הנה הוא הע"ב וס"ג העיקריים. והנה מתלבש ומאיר הע"ב בכל הס"ג כולו, ע' ספר הגלגולים (פרק יט) במ"ש שם, וצריך שתדע כי כל המאורות מתלבשים זה בתוך זה, מרום המעלות עד (עה ע"ד) תכליתן כו', ע"ש⁵⁴⁹. והנה ע"י האור הגדול דהע"ב המאיר שם, ובפרט ע"י כלילותן שם בהעקודים, הנה לא ניכר שם בחי' ישסו"ת הפרטית כלל, והוא כולו שם רק בבחי' אור דהאו"א עלאין הכלליים, אשר בהם הנה הוה אימא עלאה טמירא יתיר כמ"ש הרב באנ"כ (פרק ח) וכן הוא בזווגים (פרק ה). ולכן הוא ג"כ בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם כנ"ל, הנה לא ניכר שם הב"ן כלל, כי הנה הוא מהאימא עלאה שהיא טמירא יתיר והיא נעלמת, לכן הנה אינו עולה שם הב"ן בשם כלל, ולא נגלה שם רק המ"ה לבר, והוא המ"ה הפרטי אשר חשבנו אותו לעיל אות מ"ז מהעסמ"ב דשורש אור התיקון שהאבא הכללי, ולא הזכרנו שם הב"ן פרטי כלל אלא רק המ"ה הפרטי לבר, ואמרנו שהוא המ"ה דהעסמ"ב, וחשבנו שם את המ"ה לבר, הגם שישנו שם ב"ן פרטי ג"כ שהוא מאימא עלאה, כמו המ"ה הפרטי שמאבא עלאה. אך משום שאימא עלאה היא טמירא יתיר, לכן אינו עולה שם הב"ן שהוא תולדותיה בשם כלל.

אמנם מהטבור ולמטה דא"ק שהוא מאחר פריסת הפרסא ולמטה, הנה שם נצטמצם השורש דאור התיקון שבהאבא הכללי, ועומד משם ולמטה רק בגילוי אור דהאימא עלאה שבו. וכן נצטמצם עיקרה ג"כ ועומד רק בגילוי דיססו"ת שבה, וכנ"ל שגם אימא עלאה עצמה כלולה מדו"ן, והם בערך אבא בבחי' ישסו"ת. והנה בגילוי הזה דיססו"ת שבה, הנה נעשה התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון דהאבא הכללי אשר נתפשט מהטבור ולמטה להתלבש באצילות, הנה נעשה ההתפשטות רק בגילוי הזה דצמצום האבא עלאה בהאימא עלאה, והאימא עלאה בבחי' ישסו"ת שבה, ולכן הוא כי הנה הגם שההתפשטות הנה היה באמת מכל האבא הכללי כולו בכללות ובפרטית, ר"ל מכל האבא עלאה ומכל האימא עלאה, והרי היה ההתפשטות ממ"ה וב"ן, כי מאבא עלאה הוא מ"ה ומהאימא עלאה הוא ב"ן, אך באשר שנעשה כל ההתפשטות רק אחר הצמצום דהאבא עלאה, והיה כל הגילוי שם רק מהאימא עלאה ובבחי' ישסו"ת שבה. והנה ביססו"ת הנה הוא אבא טמיר יתיר כמ"ש הרב באנ"כ (פרק ח) הנ"ל, ולכן הנה לא נתגלה בהתפשטות הנה"י דשורש אור התיקון אלא רק השם ב"ן לבר והוא הב"ן דענינינו, הגם כי באמת הנה היה ההתפשטות מהשם מ"ה ג"כ, שהוא מהשורש דאור התיקון אשר בבחי' אבא עלאה ג"כ, וממנו הנה הוא כל האור דהמ"ה הכללי והעיקרי אשר ממנו נתקן ונבנה כל האצילות וכמו שיתבאר עוד למטה. אך באשר שההתפשטות דהנה"י הנה היה רק בהגילוי דיססו"ת אשר שם, הוא⁵⁵⁰ אבא טמיר יתיר, לכן הנה אין גילוי שם לאור המ"ה

⁵⁴⁹ ז"ל: כל בחי' האצילות נקרא זיהרא עילאה כנזכר בזה"ק שיר השירים וזו הזיהרא עילאה נסתלק מאדם והנה היא כלולה מנפש רוח ונשמה לנשמה שהם מלכות זעיר בינה חכמה וצריך שתדע כי כל המאורות הם מתעלמין ומתלבשין זה בתוך זה מרום המעלות עד תכליתן כנז' בח"ב ונמצא כי נשמה לנשמה דאצילות מתלבשת ומתעלמת עד סוף העשיה ועליה היא נשמה סאצילות המתלבשת הנה גם עד סוף העשיה וכן כיוצא ברו"ק כי כל אלו הם מתחילין ממקום ומסתיימן עד סוף העשיה וזהו מלבוש לזה וכל אור ואור וספירה וספירה ואבר ואבר יש בו כל אלו בחי' של זיהורא עילאה בכל פרטי' ונר"נ מביע, והוא דבר מבוא רוהנה אע"פ שנאמר פעם זכה לזיהורא עילאה ופעם לנפש וכו' ר"ל כל א' כפי בחינות עצמו הנוגע למקום הראוי לו ושמור כלל זה בידיך למה שנבאר.

⁵⁵⁰ הוה*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אשר ממנו ואינו עולה שם בשם, ולא נזכר רק הבין לבד שהוא מהתפשטות הנה"י
דהאימא עלאה והוא הבין דענינינו.

[סעיף ב]

והרי נתבאר לנו הן על המ"ה דלעיל אות מ"ז והן על הבין דאות מ"ח דענינינו, כי הגם שבאמת היה המציאות
דכל א' משניהם, כי היה ההתפשטות הן מהאבא עלאה והן מהאימא עלאה, והתפשטות הנה"י דהאבא עלאה הוא המ"ה
והתפשטות הנה"י דהאימא עלאה הוא הבין, ונקראים הם בשם מ"ה ובין כלליים, כי הם מתלבשים באצילות, ומהם יצאו
ונעשו המ"ה ובין הכלליים דכל תיקוני האצילות, ולכן נקראים הם בשם מ"ה ובין כלליים. אבל המ"ה ובין דלעיל אות
מ"ז נקראו הם בשם פרטיים משום שהם פרטי המ"ה ובין אשר בהע"ב וס"ג עצמן. אך באשר כי למעלה מן הטבור הנה
מאיר שם האור הגדול דהאבא והם שם בבחי' או"א עלאין העיקרי אשר בהם, הנה הוה אימא עלאה טמירא יתיר, לכן הנה
לא ניכר שם הבין שהוא ממנה מאימא, ואינו עולה הוא שם בשם כלל. אבל למטה מהטבור הנה נצטמצם שם אור העיקרי
דהאבא הכללי שבשורש דאור התיקון ולא נתגלה שם אלא רק בבחי' ישו"ת הפרטי שבו אשר שם, הנה הוא האבא טמיר
יתיר, ולכן לא ניכר שם המ"ה ואינו עולה שם בשם אלא רק הבין לבד והוא הבין דענינינו.

והרי נתבאר לנו, הן על המ"ה דלעיל אות מ"ז והן על הבין דאות מ"ח דענינינו, כי
הגם שבאמת היה המציאות דכל א' משניהם, כי לעיל אות מ"ז בהמ"ה הפרטי הנה היה
שם המציאות דהבין פרטי ג"כ, וכן כאן בענינינו הנה היה המציאות דהמ"ה ג"כ כמו הבין,
כי היה ההתפשטות הן מהאבא עלאה והן מהאימא עלאה. והתפשטות הנה"י דהאבא
עלאה הוא המ"ה, והתפשטות הנה"י דהאימא עלאה הוא הבין. ונקראים הם בשם מ"ה ובין
כלליים, כי הם מתלבשים באצילות, ומהם יצאו ונעשו המ"ה ובין הכלליים דכל תיקוני
האצילות, ולכן נקראים הם בשם מ"ה ובין כלליים. אבל המ"ה ובין דלעיל אות מ"ז נקראו
הם בשם פרטיים, משום שהם פרטי המ"ה ובין אשר בהע"ב וס"ג עצמן וכנ"ל. ועכ"פ הוא
כי הם מ"ה ובין, הן לעיל אות מ"ז והן כאן בענינינו. אך באשר כי למעלה מן הטבור הנה
מאיר שם האור הגדול דהאבא, והם שם בבחי' או"א עלאין העיקרי, אשר בהם הנה הוה
אימא עלאה טמירא יתיר, לכן הנה לא ניכר שם הבין שהוא ממנה מאימא, ואינו עולה
הוא שם בשם כלל. אבל למטה מהטבור, (עו ע"א) הנה נצטמצם שם אור העיקרי דהאבא
הכללי שבשורש דאור התיקון, ולא נתגלה שם אלא רק בבחי' ישו"ת הפרטי שבו, אשר
שם הנה הוא האבא טמיר יתיר, ולכן לא ניכר שם המ"ה ואינו עולה שם בשם אלא רק
הבין לבד והוא הבין דענינינו.

[סעיף ג]

אמנם העיקר בזה הנה הוא ע"פ סוד הדברים שכתבנו לעיל כלל י"ז ענ"ד אות ו' וכלל ח"י ענ"ח אות ד' בענין
האור הראשון שנגזר אשר על ידו נתקנו כל מעשה בראשית, והוא אור התיקון שהוא תולדות היסוד דא"ק הנה נשאר
עיקר אורו בהיסוד עצמו ולא יצא ממנו אלא תמצית הארה דרך צדדי דופני העטרה, וגם האור שיצא ממנו בסוד החסד
דאתגליא בפום אמה לצורך התיקון דמעשה בראשית הנה הוא נתלבש בהמלכות הנעלמת בו, ולכן הנה לא נתגלה ממנו
אלא רק הבין לבד ולא המ"ה כי היה כל גילוי רק ע"י המלכות הנעלמת בו, וכן האור דשורש התיקון שנמשך בה הנה הוא
נצטמצם ג"כ רק בגילוי דשם ב"ן והוא הבין דענינינו. ולכן אינו עולה שם השם מ"ה בשם ולא נזכר אלא רק הבין לבד.
וזהו ג"כ מה שתראה בכל דברינו לעיל סי' ד' ח' י' י"א שכל מ"ה ובין שבהם הנה הוא ג"כ כל א' בכ', שהם
פרטי וכללי, הפרטי הוא אשר בהע"ב וס"ג עצמן שבהם, שהוא מהתפשטות הנה"י שבהם המתפשטים מהטבור ולמטה
להתלבש באצילות. ולכאורה הנה הוה הכלליים יותר עיקריים כי הרי הם בבחי' גילוי מ"ה ובין ממש משא"כ הפרטיים
הרי הם כלולים בהע"ב והס"ג לעולם ועכ"ז הנה חשבנו בהם כולם את המ"ה דהעסמ"ב שבהם רק את המ"ה הפרטי
שבהם אשר הוא בהע"ב וס"ג עצמן. הטעם בכ"ז הוא כי הנה כל אותן העסמ"ב אשר בכל אותן הסימנים כולם, נעשו לאור
התיקון, ולכן הנה חשבנו כולם את המ"ה דהעסמ"ב שבהם רק להמ"ה הפרטי, כי המ"ה הכללי שהוא התפשטות הנה"י
שבהם שהוא השורש להמ"ה הכללי והעיקרי, הנה הוא עצמו לא נתגלה כלל, כי נשאר גנוז בהיסוד דא"ק, וכל גילוי אשר
בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, הנה הוא רק ע"י השם ב"ן שהוא מהמלכות הנעלמת בו, והרי נסתתר ונתעלם המ"ה
הכללי שבכל א' מעצמותו ולא נתגלה אלא ע"י הבין, ולכן חשבנו בכל א' את המ"ה דהעסמ"ב שבו, אלא רק את המ"ה
הפרטי שבו, כי הרי הוא נשאר בעצמותו לעולם להיות שורש השרשים בהע"ב והס"ג דכל א' למציאות המ"ה הכללי
והעיקרי.

אמנם העיקר בזה הנה הוא ע"פ סוד הדברים שכתבנו לעיל כלל י"ז ענ"ד אות ו' וכלל ח"י ענ"ח אות ד' בענין
האור הראשון שנגזר אשר על ידו נתקנו כל מעשה בראשית, והוא אור התיקון שהוא תולדות היסוד דא"ק הנה נשאר
עיקר אורו בהיסוד עצמו ולא יצא ממנו אלא תמצית הארה דרך צדדי דופני העטרה, וגם האור שיצא ממנו בסוד החסד
דאתגליא בפום אמה לצורך התיקון דמעשה בראשית הנה הוא נתלבש בהמלכות הנעלמת בו, ולכן הנה לא נתגלה ממנו
אלא רק הבין לבד ולא המ"ה כי היה כל גילוי רק ע"י המלכות הנעלמת בו, וכן האור דשורש התיקון שנמשך בה הנה הוא
נצטמצם ג"כ רק בגילוי דשם ב"ן והוא הבין דענינינו. ולכן אינו עולה שם השם מ"ה בשם ולא נזכר אלא רק הבין לבד.
וזהו ג"כ מה שתראה בכל דברינו לעיל סי' ד' ח' י' י"א שכל מ"ה ובין שבהם הנה הוא ג"כ כל א' בכ', שהם
פרטי וכללי, הפרטי הוא אשר בהע"ב וס"ג עצמן שבהם, שהוא מהתפשטות הנה"י שבהם המתפשטים מהטבור ולמטה
להתלבש באצילות. ולכאורה הנה הוה הכלליים יותר עיקריים כי הרי הם בבחי' גילוי מ"ה ובין ממש משא"כ הפרטיים
הרי הם כלולים בהע"ב והס"ג לעולם ועכ"ז הנה חשבנו בהם כולם את המ"ה דהעסמ"ב שבהם רק את המ"ה הפרטי
שבהם אשר הוא בהע"ב וס"ג עצמן. הטעם בכ"ז הוא כי הנה כל אותן העסמ"ב אשר בכל אותן הסימנים כולם, נעשו לאור
התיקון, ולכן הנה חשבנו כולם את המ"ה דהעסמ"ב שבהם רק להמ"ה הפרטי, כי המ"ה הכללי שהוא התפשטות הנה"י
שבהם שהוא השורש להמ"ה הכללי והעיקרי, הנה הוא עצמו לא נתגלה כלל, כי נשאר גנוז בהיסוד דא"ק, וכל גילוי אשר
בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, הנה הוא רק ע"י השם ב"ן שהוא מהמלכות הנעלמת בו, והרי נסתתר ונתעלם המ"ה
הכללי שבכל א' מעצמותו ולא נתגלה אלא ע"י הבין, ולכן חשבנו בכל א' את המ"ה דהעסמ"ב שבו, אלא רק את המ"ה
הפרטי שבו, כי הרי הוא נשאר בעצמותו לעולם להיות שורש השרשים בהע"ב והס"ג דכל א' למציאות המ"ה הכללי
והעיקרי.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אלא תמצית הארה דרך צדדי דופני העטרה כמ"ש הרב בהארת המוחין (פרק ט), אבל עיקר האור הנה הוא נשאר גנוז ביסוד עצמו. והוא מ"ש בספרד"צ (פרק א יא ע"ב) אעבר וזעיר נטיל וגניז, ע"ש בהגר"א⁵⁵¹, וכן בזוה"ק פ' בא (לה ע"א) ע"ש בהנהגות מהרח"ו אות ב' ג' ד'⁵⁵². ונשאר עיקר האור גניז בהיסוד לצורך תיקון העתיד, וגם האור שיצא ממנו בסוד החסד דאתגלייא בפום אמה לצורך התיקון דמעשה בראשית, הנה הוא נתלבש בהמלכות הנעלמת בו כמ"ש מהרח"ו שם, ויצא ע"י המלכות, ומזה נעשה כל התיקון דמעשה בראשית. ולכן הנה לא נתגלה ממנו אלא רק הב"ן לבד ולא המ"ה, כי היה כל גילוי רק ע"י המלכות הנעלמת בו כמ"ש מהרח"ו ז"ל בהנהגות שם אות ד', והמלכות היא בגילוי דשם ב"ן כנודע. וכן האור דשורש התיקון שנמשך בה, הנה הוא נצטמצם ג"כ רק בגילוי דשם ב"ן, והוא הב"ן דענינינו.

והגם שהתפשטות הנה"י הנה היה מהאבא עלאה ג"כ (ר"ל מהאבא עלאה אשר בבחי' השורש דאור התיקון, כי בכל א' יש כל בחי' הפרצופים כולם כגיל וכנודע⁵⁵³), ומהאבא עלאה הרי הוה ההתפשטות בהאור דשם מ"ה, אך משום שעיקרו הרי נשאר בהיסוד עצמו, כי זהו הענין מה שאמרו על האור הראשון שנגנו, כי גנוז ביסוד [וכן הוא ג"כ בשורש השרשים בסוד עולם המלבוש כמ"ש בספר הקדו"ש שער הפונה קדים פרק ל ע"ש], ולכן אינו עולה שם השם מ"ה בשם, ולא נזכר אלא רק הב"ן לבד שהוא מההתפשטות הנה"י דהאימא עלאה, כי היא נתגלה היטיב ע"י המלכות דא"ק הנעלמת בו וכנז.

וזהו ג"כ מה שתראה בכל דברינו לעיל סי' ז' ח' י' י"א בהמערכות דהעסמ"ב אשר בכל א' מהם וכל מ"ה וב"ן שבהם, הנה הוא ג"כ כל א' בב' שהם פרטי וכללי, הפרטי הוא אשר בהע"ב וס"ג עצמן שבהם, שהם מהטבור ולמעלה. והכללי הנה הוא מהתפשטות הנה"י שבהם המתפשטים מהטבור ולמטה להתלבש באצילות. ולכאורה הנה הוה הכלליים יותר עיקריים, כי הרי הם בבחי' גילוי מ"ה וב"ן ממש, משא"כ הפרטיים הרי הם כלולים בהע"ב והס"ג לעולם, ועכ"ז הנה חשבנו בהם כולם את המ"ה דהעסמ"ב שבהם רק את המ"ה הפרטי שבהם אשר הוא בהע"ב וס"ג עצמן, הגם שבאמת הנה לא יצא הוא לעולם בגילוי מ"ה כלל אלא רק מה שנרשם בבחי' רושם בהע"ב וס"ג עצמן להיות שורש להמ"ה. ועכ"ז הנה חשבנו אותו להמ"ה דהעסמ"ב שבכל א' ולא להמ"ה הכללי, אשר הוא מהנה"י המתפשט מהטבור ולמטה להתלבש באצילות. והרי נתגלה הוא להיות שורש להמ"ה הכללי ממש.

אך הטעם בכ"ז הוא כי הנה כל אותן העסמ"ב אשר בכל אותן הסימנים כולם, ור"ל גם העסמ"ב אשר בס"י ח' ובס"י י"א, הרי אמרנו כי כולם נעשו לאור התיקון, ולכן הנה חשבנו ככולם את המ"ה דהעסמ"ב שבהם רק להמ"ה הפרטי, כי המ"ה הכללי שהוא התפשטות הנה"י שבהם, שהוא השורש להמ"ה הכללי והעיקרי, הרי אמרנו כי כל אותו אור דהתיקון אשר נתפשט להיות שורש להמ"ה העיקרי ממש, הנה הוא עצמו לא נתגלה כלל, כי נשאר גנוז בהיסוד דא"ק, ובסוד אור זרוע לצדיק כמ"ש בזוה"ק (ח"ב קמח סע"ב וקסו ע"ב ורכ ע"ב), וכל גילוי אשר בסוד החסד (עו ע"ב) דאתגלי בפום אמה, הנה הוא רק ע"י השם ב"ן שהוא מהמלכות הנעלמת בו, והרי נסתתר ונתעלם המ"ה הכללי שבכל א' מעצמותו, ולא נתגלה אלא ע"י הב"ן וכמו שיתבאר עוד למטה, ולכן חשבנו בכל א' את המ"ה דהעסמ"ב שבו, אלא רק את המ"ה הפרטי שבו, כי הרי הוא נשאר בעצמותו לעולם להיות שורש השרשים בהע"ב והס"ג דכל א' למציאות המ"ה הכללי והעיקרי, ולכן הנה

⁵⁵¹ עי' לעיל הערה 266.

⁵⁵² עי' לעיל הערה 470.

##* 553

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

עולה הוא בשם מ"ה, ונחשב הוא להמ"ה דהעסמ"ב שבכל א' שהוא השורש להמ"ה דהתיקון.

[סעיף ד]

הגם שכל יציאת השם ב"ן דענינינו הנה הוא לצורך גילוי השם מ"ה דהתיקון, עכ"ז הנה עומד הוא רק בגילוי שם ב"ן, כי הוא משורש אור התיקון אשר יצא ונתפשט מהאבא הכללי שבא"ק ע"י התפשטות הנה"י שבו לצאת ולהתגלה על ידו באור התיקון דהמ"ה מהיסוד הכללי דהא"ק. והיה ראוי לצאת ממנו אור התיקון כולו ובסוד החסד דאתגלי בפום אמה אמנם אם כן היה יוצא כל המציאות כולו תיכף ע"פ כוונתו ית"ש אשר בתכלית תיקון האחרון, ולכן כדי להתקיים כל מה שגזרה רצונו על כל מה שעלה במחשבה לפניו ית"ש לסבב את תכלית תיקון האחרון רק ע"י הנבראים עצמן, ולכן משום כ"ז הנה לא יצא עתה כל תוקף האור עצמו מהיסוד הכללי דא"ק אלא הוא נשאר גנוז ביסוד עצמו, ולכן הנה לא האיר האור דשורש התיקון שבהיסוד בהמ"ה עצמו שבו אלא רק ע"י הב"ן שבו.

הב"ן דאות מ"ח מציאותו ושימושו ומקומו וכן מקורו ושורשו. כי מציאותו ושימושו הוא כי הנה הוא עצמו רק מהשורש דאור התיקון אשר בהאבא הכללי שבא"ק, והוא מהתפשטות הנה"י דשורש אור התיקון אשר מתפשט מהטבור ולמטה דהא"ק להתלבש באצילות. ומקומו הוא שוכן באצילות, ע"ד הנה"י דהאור"א דאצילות המתפשטים מהטבור ולמטה דא"א להתלבש בהזו"ן ונעשין לבשר מבשרם.

ושורשו הנה הוא המ"ה וב"ן הפרטיים דהס"ג דלעיל אות מ"ו, ונתחדשו בו גופה המ"ה וב"ן הפרטיים שבו. ומאותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנה יצא התפשטות הנה"י אשר מהטבור ולמטה דא"ק להתלבש באצילות להוציא שם את המ"ה דהתיקון כנד. ואותו התפשטות דהנה"י הוא הב"ן דענינינו.

מקורו הנה הוא בהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ג', ונתגלה בו אור התיקון דהמ"ה ע"י הזווג דמוחין פנימים שבא"ק אורא ובוצינא, ומשם היה נמשך להעקודים שהוא הע"ב דלעיל אות מ"ה וכו' למטה למטה. ומ"ש הרב כי המ"ה הוא האור שהאיר דרך המצח, הנה כבר כתבנו בזה בארוכה כי שניהם ישנם, כי האור שהאיר דרך המצח הוא בבחי' אור מקיף, וכמו כן הנה ירד אור בתיקון אשר נולד ונתחדש מהזווג דהמוחין פנימים, הנה ירד דרך פנימיות הא"ק וכן דרך פנימיות כל העקודים וא"א ואור"א, שהם כולם זה בתוך זה, ויסודן כולן הנה הוא כללות היסוד דא"ק, ומשם יצא אור הפנימי דהמ"ה, וממנו נבנה כל האצילות. ואור המ"ה דהמצח לא השתתף בעיקר בנין הפרצופים אלא רק מה שמאיר עליהם בבחי' אור מקיף שהוא מבחין, והם נהנים ומתעלים מזיו אורו תמיד, והמשכתו מבפנים הוא לאט ורק בהעלם גדול, אבל עיקר מציאותם הוא רק מאור הפנימי שהוא תולדות היסוד.

הנה נתבאר מכל דברינו כי הנה הגם שכל יציאת השם ב"ן דענינינו הנה הוא לצורך גילוי השם מ"ה דהתיקון, עכ"ז הנה עומד הוא רק בגילוי שם ב"ן, כי הוא משורש אור התיקון אשר יצא ונתפשט מהאבא הכללי שבא"ק, ע"י התפשטות הנה"י שבו לצאת ולהתגלה על ידו באור התיקון דהמ"ה מהיסוד הכללי דהא"ק, שהוא כלול מהיסוד דא"א שבו ומהיסודין דהאור"א שבו. וכללות כולם יחד שהם זה תוך זה, הנה הוא היסוד הכללי דהא"ק. והיה ראוי לצאת ממנו אור התיקון כולו, ובסוד החסד דאתגלי בפום אמה⁵⁵⁴. אמנם אלו שהיה כן, הנה היה יוצא כל המציאות כולו תיכף ע"פ כוונתו ית"ש אשר בתכלית תיקון האחרון, ולכן כדי להתקיים כל מה שגזרה רצונו על כל מה שעלה במחשבה לפניו ית"ש בסוד נורא עלילה על בני אדם (תהלים 10 ה)⁵⁵⁵, לסבב את עומק תכלית תיקון האחרון רק ע"י הנבראים עצמן, אם ע"י מעשיהם אם ע"י מאורעותיהם⁵⁵⁶ וכמו שמתבאר בארוכה בזה בספר הדעה ח"ב, ולכן משום כ"ז הנה לא יצא עתה כל תוקף האור עצמו מהיסוד הכללי דא"ק, אלא הוא נשאר גנוז ביסוד עצמו, בסוד (&) אור זרוע לצדיק, אתגניז ואזדרע כהאי זרעא דעביד תולדין זרעין ואיבין ומניה אתקיים עלמא⁵⁵⁷ כמ"ש בזוה"ק תרומה (קמט רע"א). ולכן הנה לא האיר האור דשורש התיקון שבהיסוד בהמ"ה עצמו שבו אלא רק ע"י הב"ן שבו, והוא ענין שם ב"ן שהוא הוי"ה כפולה⁵⁵⁸, והוא ע"ש המ"ה הגנוז בו ומתייחד עמו, ומאיר הב"ן על ידו. ובזה הנה מתלבש אותו הב"ן באצילות וממשיך שם את כל אור המ"ה הכלול בו, והוא אור המ"ה דהתיקון.

⁵⁵⁴ עי' אד"ר קמב ע"א.

⁵⁵⁵ עי' דע"ה ח"ב דרוש ג ענף יד.

⁵⁵⁶ היינו עונשיהם

⁵⁵⁷ עי' לעיל הערה 28.

⁵⁵⁸ עי' לעיל הערה 502 503.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והרי נתבאר לנו מכל דברינו עד כה על אותו הב"ן דאות מ"ה דענינינו מציאותו ושימושו ומקומו, וכן מקורו ושורשו. כי מציאותו ושימושו הוא כי הנה הוא עצמו רק מהשורש דאור התיקון אשר בהאבא הכללי שבא"ק, והוא מהתפשטות הנה"י דשורש אור התיקון אשר מתפשט מהטבור ולמטה דהא"ק להתלבש באצילות, להמשיך באצילות מהשורש דאור התיקון דהמ"ה הכלול בו את אור המ"ה דהתיקון, אשר ממנו נבנה כל האצילות. והנה הוא שוכן באצילות, ושם הוא מקומו לעולם, ע"ד הנה"י דהא"א דאצילות המתפשטים מהטבור ולמטה דא"א, להתלבש בהו"ן ונעשין לבשר משרשם.

ושורשו הנה הוא המ"ה וב"ן הפרטיים דהס"ג דלעיל אות מ"ו, ונתחדשו בו גופה המ"ה וב"ן הפרטיים שבו כנ"ל סעי' א' ב' וכן לעיל אות מ"ז. ומאותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנה יצא התפשטות הנה"י אשר מהטבור ולמטה דהא"ק להתלבש באצילות, להוציא שם את המ"ה דהתיקון כנז'. ואותו התפשטות דהנה"י הוא הב"ן דענינינו כנ"ל. והרי נמצא כי המ"ה והב"ן הפרטיים דהס"ג עצמו, הנה הם שורשו.

אמנם מקורו הנה הוא בהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בס"א א' אות ג', ונתגלה בו אור התיקון דהמ"ה ע"י הזווג דמוחין פנימים שבא"ק אורא ובוצינא, ומשם היה נמשך להעקודים שהוא הע"ב דלעיל אות מ"ה, ומשם להאבא הכללי שבא"ק שהוא הס"ג דלעיל אות מ"ו, ומשם להמ"ה הפרטי שבו דלעיל אות מ"ז, ומשם לכללות היסוד דהא"ק בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, ונתגלה והאיר באצילות ע"י הב"ן דענינינו כנז'. ור"ל כי יצא מהיסוד בסוד החסד דאתגלי בפום אמה ע"י הב"ן דענינינו, ונעשה ונבנה ע"י כל האצילות והב"ן (עו ע"ג) דענינינו, הנה הוא מתלבש ועומד באצילות לעולם, והוא מ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור (פרק ב) כי השם מ"ה דהתיקון הוא תולדות היסוד דהא"ק.

ומ"ש הרב בתיקון (פרק ב) כי המ"ה הוא האור שהאיר דרך המצח, הנה כבר כתבנו בזה בארוכה ובררנו הדברים לעיל כלל ח' ענ"ה אות ג' ד' כי שניהם ישנם, כי האור שהאיר דרך המצח הוא בבחי' אור מקיף, כי היה נמשך אורו רק מהמצח ולחוץ, ונתפשט מבחוץ להא"ק וירד למטה למקום העתיד להאצילות מבחוץ, והוא בבחי' אור מקיף להאצילות. וכמו כן הנה ירד אור בתיקון אשר נולד ונתחדש מהזווג דהמוחין פנימים שאמר בשער התיקון (ריש פרק ב), הנה ירד דרך פנימיות הא"ק ודרך פנימיות כל העקודים ודרך פנימיות כל פרצופי הא"א והא"א שבו, שהם כולם זה בתוך זה, ויסודן כולן הנה הוא כללות היסוד דהא"ק. ומשם יצא אור הפנימי דהמ"ה, והרי הוא תולדות היסוד דהא"ק, וממנו נבנה כל האצילות, ר"ל כי מה שאמר הרב במנת"א (פרק א) וכן בעתיק (פרק א) ובכ"מ. כי בנין כל פרצופי האצילות וכל מציאותם הנה הוא מהמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון, כי בנין פרצוף עתיק הנה הוא מטעמים דמ"ה, ומה' ראשונות דכתר דב"ן, ומג"ר דחכמה דב"ן, ומד"ר דבינה דב"ן, ומהכתרים דז"ת דב"ן. ובנין א"א הוא מהנקודות דמ"ה ומה' אחרונות דהכתר דב"ן וכן כו' כו', כמבואר שם ושם ובכ"מ. ונעשה בנין כל פרצופי האצילות מהמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון, הנה כ"ז הוא רק מאותן המ"ה וב"ן הכלליים דאור הפנימי שהם תולדות היסוד, וכמו שיתבאר למטה גם על הב"ן הכללי דהתיקון, שהוא יצא ביחד מהיסוד עם המ"ה הכללי דהתיקון, והם שניהם מאור הפנימי, והם שניהם אחד. ומהם, ר"ל מאור התיקון הפנימי דוקא שהוא תולדות היסוד, הנה מהם נבנו כל פרצופי האצילות, ונעשה ונתקן כל האצילות, וכן נעשו ונתקנו כל מעשה בראשית כולם, הכל רק מאור הפנימי דוקא שהוא תולדות היסוד, ולא מאור המ"ה דהמצח, כי הוא לא השתתף בעיקר בנין הפרצופים אלא רק מה שמאיר עליהם בבחי' אור מקיף שהוא מבחוץ, והם נהנים ומתעלים מזיו אורו תמיד, והמשכתו מבפנים הוא לאט לאט ורק בהעלם גדול, אבל עיקר מציאותם הוא רק מאור הפנימי שהוא תולדות היסוד, ודע כל זה. וע' בזה עוד לעיל כלל ח"י ענ"ה בארוכה קצת. ועכ"פ הוא כי הנה נתבאר לנו על הב"ן דאות מ"ה דענינינו ענין מציאותו ושימושו הכל באר היטב.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

[סעיף ה']

לבאר בהב"ן דענינינו ג"כ את כל השמות המצורפים אליו מהעסמ"ב דכל הסימנים אשר בהדרוש שלפנינו, כי אותו הב"ן הנה הוא כלול ג"כ מח', שהוא מכל הח' שמות ב"ן דהעסמ"ב אשר בכל הח' סימנים אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן. כי כל אותן השמות ב"ן אשר בכל הח' סימנים הנז' הנה כל שם ב"ן שהוא הוי"ה כפולה והוא על שם המ"ה המתייחד עמו ומאיר בו, והנה אותן המ"ה וב"ן הנה הם מהתפשטות הנה"י דהס"ג שבכל א', ר"ל מהס"ג דהעסמ"ב שבכל אותן המערכות, כי הם מתפשטים בהנה"י שלהם מהטבור דא"ק ולמטה כדי להתלבש באצילות, וכל נה"י הוא מ"ה וב"ן, ונכלל בכולם המ"ה בהב"ן מהטעם שאמרנו, כי כל אותן השמות מ"ה הם מאור התיקון ומאור הראשון שנגנו וגילוי הוא רק ע"י הב"ן, והוה עיקר הגילוי רק מהב"ן, וכ"ז הוא בכל העסמ"ב ועסמ"ב דכל אותן המערכות אשר בכל הח' סימנים הנז'. וכל אלו העסמ"ב דכל אלו הח' סימנים כולם הנה הם נתקנו כולם בעת התיקון ונתחדשו באור פני מלך חיים מהעסמ"ב דסי' י"ב דענינינו, שהם העסמ"ב דשורש אור התיקון אשר בהא"א שבא"ק.

והנה הם אינם עדיין האור התיקון דאצילות גופה כי הנה אור התיקון דהאצילות עצמו שהם המ"ה וב"ן הכלליים הדר ומהיטבאל. והנה אלו המ"ה וב"ן הכללים הנה הם יוצאים ומתגלים רק מהשמות ב"ן לבד דהח' סימנים הנז' הכלולים כולם בהב"ן דענינינו.

וח' שמות ב"ן הם נחלקים כך: הב' שמות ב"ן דסי' ו' וסי' ט' הם מההתפשטות הנה"י דהא"א שבא"ק, וב' מהם שהם הב"ן דסי' ח' ודסי' י"א הנה הם התפשטות הנקודות שנתפשטו מהטבור ולמטה דהא"ק כנודע. וב' הוא הב"ן דסי' י"ב את מ"ה דענינינו והב"ן דסי' י"ג את ג"ב דלקמן, והם התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון דמלך הדר המ"ה העיקרי שורשו אשר בהא"א שבא"ק. ומתפשט ויורד מהטבור דהא"ק ולמטה במקום הראוי להאצילות ושם הנה מוציא הב"ן הנז' בהגילוי דאור החסד דאתגלי בפום אמה דא"ק על ידו, אשר מהם נבנה כל האצילות כנ"ל כי נתגלו הם ג"כ לעסמ"ב כלליים ופרטיים עד אין חקר, וככל הראוי לכל פרצופי האצילות, ונעשה כ"ז ע"י הב"ן דענינינו.

והרי נתבאר לנו מכ"ז על הב"ן דענינינו עיקר מציאותו ושימוש, כי הנה הוא כלול וכולל כל הח' שמות ב"ן דכל מערכות העסמ"ב אשר בכל הח' סימנים מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן, שהם כולם מעתה שורשי אור התיקון דאצילות אשר בהא"א שבא"ק. והם כולם למעלה מהטבור דא"ק. והם אינם אור התיקון עצמו אלא רק שורשי התיקון. אך הב"ן שבהם הנה הוא התפשטותם למטה מהטבור דא"ק לצורך גילויים שבאצילות. והב"ן דענינינו הנה הוא כלל כולם וכולל כולם.

ומעתה הנה נבאר בהב"ן דענינינו ג"כ את כל השמות המצורפים אליו מהעסמ"ב דכל הסימנים אשר בהדרוש שלפנינו, ע"ד שביארנו לעיל אות מ"ה מ"ו מ"ז בהשמות דהעס"מ. והנה נאמר כי אותו הב"ן הנה הוא כלול ג"כ מח', שהוא מכל הח' שמות ב"ן דהעסמ"ב אשר בכל הח' סימנים אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן, כי כל אותן השמות ב"ן אשר בכל הח' סימנים הנז', הנה כל שם ב"ן שהוא הוי"ה כפולה, והוא על שם המ"ה המתייחד עמו ומאיר בו כמ"ש הרב ברפ"ח (סוף פרק ג'). והנה אותן המ"ה וב"ן הנה הם מהתפשטות הנה"י דהס"ג שבכל א', ר"ל מהס"ג דהעסמ"ב שבכל אותן המערכות, כי הם מתפשטים בהנה"י שלהם מהטבור דא"ק ולמטה כדי להתלבש באצילות. וכל נה"י הוא מ"ה וב"ן, איהו כנצח ואיהו בהוד⁵⁵⁹ כנודע, ונכלל בכולם המ"ה בהב"ן מהטעם שאמרנו לעיל סעי' ג', כי כל אותן השמות מ"ה הם מאור התיקון ומאור הראשון שנגנו, וגילוי הוא רק ע"י הב"ן שהוא ע"י המלכות הכלולה בהיסוד, והוה עיקר הגילוי רק מהב"ן. וכ"ז הוא בכל העסמ"ב ועסמ"ב דכל אותן המערכות אשר בכל הח' סימנים הנז', הנה הוה בכולם עיקר הגילוי רק מהב"ן והמ"ה הוא כלול בו, ומתגלה המ"ה רק ע"י הב"ן, והם כולם, ר"ל כל אלו העסמ"ב דכל אלו הח' סימנים כולם, הנה הם נתקנו כולם בעת התיקון ונתחדשו באור פני מלך חיים מהעסמ"ב דסי' י"ב (עו ע"ד) דענינינו, שהם העסמ"ב דשורש אור התיקון אשר בהא"א שבא"ק. והנה הם אינם עדיין האור התיקון דאצילות גופה, כי הנה אור התיקון דהאצילות עצמו שהם המ"ה וב"ן הכלליים הדר ומהיטבאל, הנה הם עצמם כל האצילות גופה לא זולת, כמ"ש הרב בשער עתיק (פרק א), ע"ש במה שאמר ואל תטעה לומר שהפרצופים הם בחי' אחת ומה שלוקחים ממ"ה וב"ן הם דבר אחר, אבל כוונתינו הוא כי כל הפרצופים כולם דכל האצילות כל עצמותם נעשה מב' בחי' אלו שהם מ"ה וב"ן כו', ע"ש לשונו. והנה אלו המ"ה וב"ן הכללים שהם כוללים כל האצילות גופה, הנה הם יוצאים ומתגלים רק מהשמות ב"ן לבד דהח' סימנים הנז' הכלולים כולם בהב"ן דענינינו, כי הנה ענין דאלו הח' שמות ב"ן הנה ב' מהם שהם הב' שמות ב"ן דסי' ו' וסי' ט' הם

⁵⁵⁹ ע"י הערה. **Error! Bookmark not defined.**

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מההתפשטות הנה"י דהאו"א עצמן שמתפשטים בהתפשטות הנה"י שלהם להתלבש באצילות, ע"ד התפשטות הנה"י דהאו"א דאצילות המתפשטים מהטבור ולמטה דא"א להתלבש בהו"ן. וב' מהם שהם הב"ן דסי' ז' ודסי' י', הנה הם התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון דהמהיטבאל שבהאו"א שבא"ק המתלכשים בהתפשטות הנה"י בהאו"א הנו' לצורך התיקון דהמהיטבאל דהאצילות. וב' מהם שהם הב"ן דסי' ח' ודסי' י"א, הנה הם התפשטות הנקודות שנתפשטו מהטבור ולמטה דהא"ק כנודע.

אמנם בעת התיקון הנה נתחדשו גם הם כולם באור פני מלך חיים ונעשו הם עצמם מעתה ג"כ לשרשי אור התיקון כנ"ל סי' י"א, ונתחברו גם הם עם אור שורש התיקון דהמהיטבאל. והם שניהם הנה הם שורש אור התיקון דהב"ן הכללי (הב"ן דב"ן והמ"ה דב"ן), והוא הב"ן דסי' ח' ודסי' י"א שהוא מהתפשטות הנה"י שלהם, שהם מעתה ג"כ לשורש אור התיקון דהב"ן הכללי, והם הב"ן דב"ן כנו'.

והנה הם ו' מיני ב"ן: ב' מהם הם התפשטות דהעצמות האו"א גופה, והם דסי' ו' ודסי' ט'. וב' מהם הם ההתפשטות דשורש אור המהיטבאל העיקרי שהוא המ"ה דב"ן, והם דסי' ז' ודסי' י'. וב' מהם הם ההתפשטות דשורש אור התיקון דהב"ן דב"ן, והם דסי' ח' ודסי' י"א, שנעשו הם ג"כ לשורש אור התיקון כנו'. והרי הם ו' מיני ב"ן דסי' ו' ז' ח' ודסי' ט' י' י"א, ועוד שניים, והוא הב"ן דסי' י"ב אות מ"ה דענינינו והב"ן דסי' י"ג אות נ"ב דלקמן, והם התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון דמלך הדר המ"ה העיקרי, שורשו אשר בהאו"א שבהא"ק והתפשטות הנה"י דשורש אור התיקון דהמ"ה העיקרי שבהם, הנה הם הב' מיני ב"ן דענינינו ודלקמן סי' י"ג.

והרי הם ח' מיני ב"ן ונכללים כולם יחד בהב"ן דענינינו, כי הוא השורש דאור התיקון העיקרי שבכולם, כי הרי הוא משורש המ"ה דהתיקון שבהאבא מהתפשטות הנה"י שבו כנ"ל, ולכן הנה נכללים בו כל הח' שמות ב"ן דכל הח' סימנים כולם, ונעשים בו כולם אחד, ר"ל שנעשים בו לשם ב"ן אחד הכלול מח', ומתפשט ויורד מהטבור דהא"ק ולמטה במקום הראוי להאצילות, ושם הנה מוציא הב"ן הנו' בהגילוי דאור החסד דאתגלי בפום אמה דא"ק על ידו כנ"ל, הנה מוציא עי"ז הב"ן הנו' את אורות התיקון דהאצילות עצמו שהם המ"ה והב"ן הכלליים והעיקריים, אשר מהם נבנה כל האצילות כנ"ל, כי נתגלו הם ג"כ לעסמ"ב כלליים ופרטיים עד אין חקר, וככל הראוי לכל פרצופי האצילות. ונעשה כ"ז ע"י הב"ן דענינינו, שהוא הוי"ה כפולה⁵⁶⁰ מבחי' מ"ה וב"ן כנו', והוא כלול בתוכו כל הח' שמות ב"ן שהם מעתה כולם משורשי דאור התיקון דהדר ומהיטבאל מ"ה וב"ן. והב"ן דענינינו הוא כלול מכולם, לכן בכח זה, ר"ל בכחם ושפעם, הנה הוציא הוא את המ"ה וב"ן העיקרים והכלליים אשר מהם נבנה האצילות כולו.

והרי נתבאר לנו מכ"ז על הב"ן דענינינו עיקר מציאותו ושימושו, כי הנה הוא כלול וכולל כל הח' שמות ב"ן דכל מערכות העסמ"ב אשר בכל הח' סימנים מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן, שהם כולם מעתה שורשי אור התיקון דאצילות אשר בהאו"א שבא"ק, והם כולם למעלה מהטבור דא"ק, והם אינם אור התיקון עצמו אלא רק שורשי התיקון, והם כולם למעלה מהאצילות. אך הב"ן שבהם, הנה הוא התפשטותם למטה מהטבור דא"ק לצורך (עז ע"א) גילויים שבאצילות. והב"ן דענינינו הנה הוא כלל כולם וכולל כולם, והוא אשר מאיר ומתגלה בכל תיקוני האצילות, כי על ידו נעשה ונבנה כל האצילות כולו, והוא ע"י כלל כל הח' שמות ב"ן הכלולים בו, והנה הוא שורה ושוכן בפנימיות האצילות לעולם, ויצאו ונתגלו על ידו המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנה האצילות, כי נתגלו ויצאו

⁵⁶⁰ ע"י לעיל הערה 502 503.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מעסמ"ב לעסמ"ב כלליים ופרטיים לאין חקר, וכהראוי לכל פרצופי האצילות בכלל ובפרט.

עד כאן הגיע דברינו כעת בהסימן הזה אשר לפנינו שהוא בהעסמ"ב דשורשי אור התיקון דהמ"ה אשר מצד האבא הכללי שבא"ק, יהי שם יהו"ה מבורך מעתה ועד עולם מן העולם ועד העולם אמן ואמן. היום יום הושענה רבה דשנת תרפ"א עיר האמעל פלך מאהלויב.

הקדמה לסימן י"ג אות א'

ומעתה הנה נבאר ג"כ את שרשי אור התיקון דהמ"ה הכללי אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, כי כבר אמרנו שהמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון שהם סוד הדר ומהיטבאל אשר מהם נבנה האצילות, ומהם נעשו ונסדרו כל מעשה בראשית כולם, הנה הם נתגלו ונמשכו מהאור"א שבא"ק הכלולים בהעקודים ע"ד תיקוני הזו"ן דאצילות שמקבלים כל תיקוניהם מהאור"א שבהאצילות הכלולים בהמזלין. וכ"ז הוא סוד המתקלא כף זכות וכף חוב ומכריע, ובענינינו הוא אור"א שבא"ק והעקודים, ונבאר עתה סדר מציאותו וגילוי דאור המ"ה דהתיקון אשר גם מצד האימא הכללי שבא"ק. והנה שורש האימא הכללי ומציאותה כבר אמרנו לעיל כי שרשה הנה הוא בהב"ן דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ד'. אמנם בתחילה שהוא קודם שהגיע העת לגילוי הנקודות אשר הם ראשית גילוי לשרשי המציאות דהד' עולמות אבי"ע, והיה אז רק במציאות אור אשר להעולמות דא"ס, הנה לא הי' אז עדיין שום גילוי גם למציאות האור"א שבא"ק כי כל זמן שלא הגיע העת להגילוי דשרשי אבי"ע שהם הבנים דהאור"א שבא"ק, לא היה רושם עדיין גם למציאות האור"א שבא"ק, כי היו כלולים בהא"ק המוחזין דחור"ב עצמן שבו, שהם הב' רישין דא"ק אור"א ומ"ס. אך כאשר הגיע העת להמציאות דהנקודות הנה אז נצטמצם שורש האור דהאור"א שבא"ק ונתגלו על מציאותם מהגרין שבו ולמטה ע"ד שהוא באצילות.

והנה מאחר שנתגלו האור"א מהגרין ולמטה, הנה נחשב מעתה כל הגלגלתא כולו עד הגרון להע"ב הכללי, ומגרון ולמטה שהוא האור"א, להס"ג הכללי, אבא הוא ע"ב שבס"ג ואימא הוא הס"ג שבס"ג, והעקודים הנה הוא הממוצע בין הגלגלתא דהאור"א, ונכלל לפעמים בזה ולפעמים בזה. ואין בא"ק רק ב' שמות כלליים ע"ב הכללי וס"ג הכללי, ולא נתהוו ולא נתגלו מדרגת המ"ה וב"ן הכלליים אלא רק מאחר שנפרס הפרסא ולמטה מהפרסא. ונמצא כי כל מציאות מדרגת מ"ה וב"ן הוא בא"ק רק במקרה ולא בעצם, כי הרי זולת הפרסא היו מאירים הע"ב והס"ג עד סיומו כולו, ולכן לעתיד יבטל המ"ה וב"ן ולא יהיה רק ע"ב וס"ג. מדרגת מ"ה וב"ן שהוא אחר שנפסק מהאור העליון ונחשך הנה בזה הוא כל הנהגה דהעוה"ז עד עת התיקון, בעומק הנה הוה כל הנהגה של עתה הוא עצמו הסיבה לכל התיקון דלעתיד, הרי הוה עיקר האור דהמ"ה וב"ן עצם ולא מקרה ח"ו, כי הם כוונתו עצמו הנושא את תכלית כל המציאות וכן גם הפסיקו וחשכותו אשר נעשה עתה להאור דהמ"ה וב"ן אשר עי"ז הוא כל הקלקולים, הנה אחר שיתבטלו הקלקולים כאשר שיתגלה כבוד ה' לעת התיקון, הנה אז ישתמשו אותן הכחות עצמן אשר על ידן נעשה התעלמות האור וכיסויו, להיותן הן עצמן הסיבות לכל תוקף גילוי דלעתיד, וכל מה שנעשה עתה הסיבות לירידת מדרגת המ"ה וב"ן בצורתם שהם עתה הנה יהיו הם עצמן הסיבות לעלייתם להכלל בהע"ב והס"ג להתחדש בפנים חדשות, וכשיוכללו המ"ה וב"ן בהע"ב וס"ג הנה לא יהיה כלילתם בבחי' העתק והסתלקות מקום אלא בבחי' עליו וגדלות קומה, ר"ל שלא יסתלקו ממקומה של עתה לעלות מהטבור ולמעלה אלא שיתגדל קומתם ויתעלו בכל משך מקום דהע"ב וס"ג ג"כ ויוכללו בהם להיות חד עמהם, וכן יתארכו אז באמת אור"א ג"כ עד סוף רגליו דא"א, ויהיו אז אור"א וזו"ן קומתם שוה הן למעלה והן למטה.

ועכ"פ הוא כי כל מדרגת מ"ה וב"ן בצורתם שהם עתה בהפסק וחשכת כנו', הוא כל תוקף הדינין אשר בהנהגת דהעוה"ז, שהוא מסוד המחשבה הנעלמה, אמנם הם עצמן הנה הם סיבת התיקון, ומ"ה וב"ן זו הם כחות דכל העולמות בי"ע בכל הנהגתם אשר מעולם ועד עולם כי הנהגת דהעוה"ז הוא בצורתם שהם עתה, ותיקונם דלעתיד הוא בביטולם וכלילתם בהע"ב וס"ג.

אמנם הרי מבואר לנו מכ"ז כי לא נעשו ולא נתגלו המ"ה וב"ן אלא רק כאשר הגיע העת למציאות דהד' עולמות אבי"ע והיה יציאתם בבחי' מלמטה למעלה כי בתחילה יצאו רק המלכיות דהב"ן אשר מהם הוא כל עולם הנקודות אשר שם נתייחד כל תוקף הדינין דהנהגת עוה"ז, ואח"כ הנה יצא הט"ר דב"ן עם המ"ה ונמתקו על ידו תוקף הדינין דהנקודות כדי שיהא אפשר להעולם להתקיים, כל משך זמן דהעוה"ז, וכן נתייחד שם ג"כ אור התיקון דלעתיד, אלא שהוא נתעלם תיכף, כי הוא האור הראשון שנגנז.

[א] ומעתה הנה נבאר ג"כ את שרשי אור התיקון דהמ"ה הכללי אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, כי כבר אמרנו שהמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון שהם סוד הדר ומהיטבאל אשר מהם נבנה האצילות, ומהם נעשו ונסדרו כל מעשה בראשית כולם, הנה הם נתגלו ונמשכו מהאור"א שבא"ק הכלולים בהעקודים, ע"ד תיקוני הזו"ן דאצילות שמקבלים כל תיקוניהם מהאור"א שבהאצילות הכלולים בהמזלין. והרי הוה אור"א שוים בזה להשפיע בזו"ן כל תיקוניהם, כן הוא ע"ז בכלל כל תיקוני האצילות, וכן לכל מה שנוגע לסדרי מעשה בראשית, הנה נמשך כ"ז להאצילות מהאור"א שבא"ק, ואי אפשר לזה בלא זה, כי כ"ז הוא סוד המתקלא, כף זכות וכף חוב ומכריע (&). ובאצילות הוא אור"א והמזלין⁵⁶¹, ובענינינו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הוא או"א שבא"ק והעקודים, וכנודע ענין סוד המתקלא מדברי הגר"א בספד"צ בתחילתו (&). ועכ"פ הוא כי ענין המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נתקן ונבנה האצילות, הנה הם מהאו"א שבא"ק ע"י כלילותם בהעקודים. אמנם כי הנה מה שנוגע להב"ן הכללי שבשניהם, הנה כבר בארנו לעיל סי' ז' בהאבא ולעיל סי' י' בהאימא, וכן מה שנוגע להמ"ה הכללי אשר בהאבא, הנה בארנו ג"כ תהלה לאל ית"ש לעיל סי' י"ב, ולכן נבאר עתה ג"כ בעזרת ה' ית"ש סדר מציאותו וגילוי דאור המ"ה דהתיקון אשר גם מצד האימא הכללי שבא"ק.

והנה שורש האימא הכללי ומציאותה, הנה כבר בארנו לעיל סי' ט' כי שרשה הנה הוא בהב"ן דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ד', כי שורש האבא הוא בהמ"ה דאות ג', ושורש האימא הוא בהב"ן דאות ד'. אמנם בתחילה שהוא קודם שהגיע העת לגילוי ית"ש בהתהוות דהנקודות, אשר הם ראשית גילוי ית"ש לשרשי המציאות דהר' עולמות אבי"ע, והיה אז רק במציאות אור אשר להעולמות דא"ס⁵⁶², הנה לא היה אז עדיין שום גילוי גם למציאות האו"א שבא"ק, כי אין או"א אלא לבנים. וכל זמן שלא הגיע העת להגילוי דשרשי האבי"ע שהם הבנים דהאו"א שבא"ק, הנה כל זמן שלא הגיע העת לגילויים, לא היה רושם עדיין גם למציאות האו"א שבא"ק, כי היו כלולים בהא"ק, המוחין דחו"ב עצמן שבו, שהם הב' רישין דא"ק, אוירא ומ"ס. אך כאשר הגיע העת להמציאות דהנקודות, הנה אז נצטמצם שורש האור דהאו"א שבא"ק ונתגלו על מציאותם מהגרונ שבו ולמטה ע"ד שהוא באצילות (וע' לעיל סי' ט' אות ל"ד הענין בזה בעומק ובביאור ע"ש). כי לצורך האצילות שהוא למטה מהפרסא ולמטה מהטבור, הנה ירדו או"א ממקומם הראוי להם שהם מהמוחין עצמן, כדי להוציא את האצילות מהם על מדרגתו הראוי לו עתה, וכן הוא באו"א שבהאצילות, כי ירדו לצורך הזו"ן כמ"ש הרב ברפ"ח (פרק ב).

והנה מאחר שנתגלו האו"א מהגרונ ולמטה, הנה נחשב מעתה כל הגלגלתא כולו עד הגרון להע"ב הכללי, ומהגרונ ולמטה שהוא האו"א, להס"ג הכללי. אבא הוא ע"ב שבס"ג ואימא הוא הס"ג שבס"ג. והעקודים הנה הוא הממוצע בין הגלגלתא להאו"א, כי הוא נמשך מהמ"ס ועולה אצלו תמיד במטי ולא מטי, וכאשר (עז ע"ב) עולים למעלה כמ"ש בשער מטי ול"מ (פרק ד), אז נכלל להעקודים בהע"ב הכללי. אבל כאשר חוזרים למטה ומתייחדים באו"א הכלולים בהם כמ"ש בשבירת הכלים (ריש פרק ו), אז נכלל העקודים עם הס"ג הכללי שהוא כללות האו"א. אך עכ"פ הוא כי אין בא"ק רק ב' שמות כלליים ע"ב הכללי וס"ג הכללי, והם גלגלתא ואו"א, והעקודים הוא ממוצע ביניהם ונכלל לפעמים בזה ולפעמים בזה וכנו'. ולא נתהוו ולא נתגלו מדרגת המ"ה וב"ן הכלליים אלא רק מאחר שנפרס הפרסא, ולמטה מהפרסא ולמטה מהטבור, והם בבחי' נה"י שהוא מעתה, ר"ל אחר שנפרס הפרסא, הנה היה כל בחי' נה"י רק לבר מגופה (זהר בראשית כא ע"ב). והנה שם נתהוו ונתגלו מדרגת מ"ה וב"ן הכלליים, והוא רק אחר שנפסק ונחשך האור דהע"ב וס"ג ע"י פריסת הפרסא. ונמצא כי כל מציאות מדרגת מ"ה וב"ן הוא בא"ק רק במקרה ולא בעצם, כי הרי זולת הפרסא היו מאירים הע"ב והס"ג עד סיומו כולו, ולכן לעתיד יתבטל המ"ה וב"ן ולא יהיה רק ע"ב וס"ג וכמ"ש בשער התיקון (סוף פרק ג), והוא רזא דיהי"ה שאמרו בזוה"ק ויקהל (רטז רע"ב)⁵⁶³. אמנם כבר כתב הגר"א בספר יצירה (פ"א מ"ב אופן ג) כי גם כל דבר שהוא במקרה הן בשרשם בעצם. וכן הוא כאן, כי הנה הגם שכל מדרגת מ"ה וב"ן הנה הוא נעשה רק אחר שנפסק ונחשך האור שלמעלה וכנו', עכ"ז הנה הוא בסוד סוף מעשה במחשבה תחילה (&). כי הרי מדרגת מ"ה וב"ן שהוא אחר שנפסק מהאור העליון ונחשך, הנה בזה הוא כל הנהגה דהעוה"ז עד עת התיקון, שהוא

⁵⁶² עי' לעיל הערה 1.

⁵⁶³ ועי' שער מאמרי רשב"י

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בסוד (&) כך עלה במחשבה נפני, וכנודע בדברינו בספרי הדע"ה. והרי הוה כל מדרגת מ"ה וב"ן של עתה מסוד המחשבה הנעלמה, שהוא עצם הנושא כל המציאות כולה והנהגתה.

ובארנו שם ג"כ כי בעומק הנה הוה כל הנהגה של עתה הוא עצמו הסיבה לכל התיקון דלעתיד, והרי נתייסד ממנו ית"ש האור דמ"ה וב"ן לסיבה ומסבב את כוונתו התכליתית בכל המציאות כולו. והרי הוה עיקר האור דהמ"ה וב"ן עצם ולא מקרה ח"ו, כי הם כוונתו עצמו הנושא את תכלית כל המציאות. וכן גם הפסיקו וחשכותו אשר נעשה עתה להאור דהמ"ה וב"ן, אשר עי"ז הוא כל הקלקולים, הנה אחר שיתבטלו הקלקולים כאשר שיתגלה כבוד ה' לעת התיקון, הנה אז ישתמשו אותן הכחות עצמן אשר על ידן נעשה התעלמות האור וכיסויו⁵⁶⁴, להיותן הן עצמן הסיבות לכל תוקף גילוי דלעתיד. וכל מה שנעשה עתה הסיבות לירידת מדרגת המ"ה וב"ן בצורתם שהם עתה, הנה יהיו הם עצמן הסיבות לעלייתם להכלל בהע"ב והס"ג להתחדש בפנים חדשות ולצורה חדשה שהוא צורת הע"ב וס"ג, ובעילוי עוד ממה שהם עתה, כי הרי עתה אינם מאירים הע"ב וס"ג בכולו אלא רק עד גבול הטבור. אבל כשיוכללו המ"ה וב"ן בהע"ב וס"ג, הנה לא יהיה כלילותם בבחי' העתק והסתלקות מקום, אלא בבחי' עילוי וגדלות קומה. ר"ל שלא יסתלקו ממקומה של עתה לעלות מהטבור ולמעלה, אלא שיתגדל קומתם ויתעלו בכל משך מקום דהע"ב וס"ג ג"כ, ויוכללו בהם להיות חד עמהם. וכן יתארכו אז באמת או"א ג"כ עד סוף רגליו דא"א, ויהיו אז או"א וזו"ן קומתם שוה, הן למעלה והן למטה. והוא רזא דיהיה שאמרו בזוה"ק ויקהל (רמז ע"ב) [וע' עיקר הדברים בזה באבנ"מ סי' ח' אות ל"א סעי' ד' ה' ו'].

ועכ"פ הוא כי כל מדרגת מ"ה וב"ן בצורתם שהם עתה בהפסק וחשכת כנו', ועי"ז הנה תולדותיהם שהם השבע כפולות בגדכפר"ת, הנה הם בדיבור ובתמורה כמ"ש הספר יצירה (פרק ד &) ובהם הוא כל תוקף הדינין אשר בהנהגת דהעוה"ז, שהוא מסוד המחשבה הנעלמה. אמנם הם עצמן הנה הם סיבת התיקון והכונה התכליתית בכל המציאות כולה כנ"ל. והוא המ"ה וב"ן אשר הם עצמן עצם כל האצילות וכחות דכל העולמות ב"ע בכל הנהגתם אשר מעולם ועד עולם, כי הנהגת דהעוה"ז הוא בצורתם שהם עתה, ותיקונם דלעתיד שהוא כל חיי⁵⁶⁵ דהעוה"ב הוא בביטולם וכלילותם בהע"ב וס"ג כנו'. אמנם הרי מבואר לנו מכ"ז כי לא נעשו ולא נתגלו המ"ה וב"ן אלא רק כאשר הגיע העת למציאות הד' עולמות אבי"ע, והיה יציאתם בבחי' מלמטה למעלה, כי בתחילה (עז ע"ג) יצאו רק המלכיות דהב"ן, אשר מהם הוא כל עולם הנקודות, אשר שם נתייסד כל תוקף הדינין דהנהגת עוה"ז. ואח"כ הנה יצא המ"ר דב"ן עם המ"ה, ונמתקו על ידו תוקף הדינין דהנקודות כדי שיהא אפשר להעולם להתקיים כל משך זמן דהעוה"ז. וכן נתייסד שם ג"כ אור התיקון דלעתיד (ע' ב"ר פ"א סי' יג) אלא שהוא נתעלם תיכף, כי הוא האור הראשון שנגנז, אבל הוא מיוסד ונגזז לעולם בהבריאה עכ"פ בסוד סוף מעשה בהמחשבה תחילה. ובו נעשה כל הבריאה כולה, והוא סיבתה, והוא תכליתה, והוא נתייסד בה תיכף עם מציאותה שהוא בעת התיקון דמעשה בראשית. והוא אור התיקון שהוא תולדות היסוד החסד דאתגלי בפום אמה⁵⁶⁶, אשר בזה נעשו כל מעשה בראשית. אך כאשר שכל גילוי הנה נעשה מאחר הפרסא ולמטה, והרי היה גילוי ע"י הפסק, לכן היה גילוי רק כרגע, וחזר ונגנז ואינו משתמש העולם בו אלא בתמצית הארה ממנו. ובוה מתקיים העולם ונוהג בחסדו כל דור (ע' זוה"ק פ' בא לה ע"א תרומה קמט רע"א קסו ע"ב ופ' אמור פח ע"א).

⁵⁶⁴ עצם התיקון היא העלמת האור וכיסויו

⁵⁶⁵ חיי או חיים?

⁵⁶⁶

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והרי נמצא מכ"ז כי כוונת כל המציאות ותכליתה הנה לא יתגלה אלא רק ע"י המ"ה וב"ן, ולכן ירדו הם מתחילה על צורתם ופעולתם שהם עתה, כי כ"ז הוא סיבת כל התיקון אשר יתוקנו לעתיד, הם עצמן ג"כ בהגילוי דאור הגנוז, אשר בזה נתייחד כל מציאותם, והוא מרזא דאור א"ס שיתגלה אז להשיב את כל המציאות אליו.

[ב]

וזהו ענין אור התיקון דהמ"ה, הגם שלכאורה הרי מאחר שעיקר אורו הרי חזר ונתעלם תיכף כי הוא האור הראשון שנגזז ביום ראשון עצמו, ולעתיד לאחר התיקון הרי יתבטל אור המ"ה וב"ן ויוכללו בהע"ב וס"ג, וא"כ אימתי הוא השימוש דאור התיקון דהמ"ה וב"ן עצמן. אך ע"פ דברינו הנה שימושם הוא באמת מן העולם ועד העולם, כי הרי כל התיקון דמעשה בראשית היה רק ע"י האור דהמ"ה, וכן גם כל הגילויים דהע"ב והס"ג דלעתיד הוא ג"כ רק בסיבת אור התיקון דהמ"ה. וא"כ הרי הנה השימוש דאור התיקון דהמ"ה מן העולם ועד העולם אלא שהוא הכל בהעלם.

אמנם חילוק גדול הוא בין שימושו והעלמתו אשר בעוה"ז לבין שימושו והעלמתו אשר בעוה"ב, כי בעוה"ז הנה העלמתו מחמת חסרון ופגם. והנה נעשה אפשרית העלמתו ומיעוט שימושו ע"י שהיה כל גילוי רק למטה מהפרסא והרי היה מפסיק הפרסא בינו לבין מקורו, ואינו משמש מעתה אלא רק בתמצית הארה לבד. ואלמלא זה לא היה אפשר להעולם להתקיים אפי' רגע אחת, ושימושו הוא הן בעיקר המציאות והן בקיום כל המציאות, אלא שהקיום אשר ממנו הוא רק בתמצית הארה ובהעלם גדול, ובהתיקון דלעתיד שיתבטלו כל המסכים ויודרך הפרסא מבחי' הפסק ומסך כלל, ויוכלל אז האצילות בהאור"א שבא"ק שהם הס"ג הכללי וכן גם בהעקודים הנמשך מהמ"ס שהוא הע"ב הכללי.

אור התיקון עצמו הוא כלול ג"כ מעסמ"ב, והנה נשאר הע"ב והס"ג דאור התיקון בעולם העקודים ובהאור"א שבא"ק, ורק אור המ"ה והב"ן דהתיקון הנה הוא אשר ירד מהטבור ולמטה לצורך התיקון דהאצילות. ונצטמצם למדרגת מ"ה וב"ן ע"י הפסק הפרסא, ולכן לעתיד לבוא כאשר יודרך הפרסא מבחי' הפסק כלל הנה יתבטל ג"כ הצמצום ממדרגת המ"ה וב"ן ויתאחדו עם הע"ב וס"ג. וזהו סוד מ"ש ישעיה' ל' כ"ז והיה אור הלבנה שהוא הנו"ק כאור החמה שהוא ז"א ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים שהוא הדעת נשמת הז"ת. הזו"ן אשר בהם הוא כל ההנהגה כולה הנה נפסק כל א' משורשו ועי"ז נתמעט כל א' באורו וכן גם הדעת שהוא שורש החו"ג שורש הזו"ן הנה נפסק גם הוא משורשו.

הנה ישנם ג' פרגודים אחד הקד"א המפסיק בין בחי' אור א"ס השורה על האצילות לבין המ"ס שהוא א"א והוא התחלת האצילות, והשני הוא הפרסא שבא"א המפסיק בין הגר"ל לז"ת, והשלישי הוא הפרסא שבז"א המפסיק בינו לבין הנוק'.

וזהו ענין אור התיקון דהמ"ה, הגם שלכאורה הרי מאחר שעיקר אורו הרי חזר ונתעלם תיכף, כי הוא האור הראשון שנגזז ביום ראשון עצמו, ולעתיד לאחר התיקון הרי יתבטל אור המ"ה וב"ן ויוכללו בהע"ב וס"ג, וא"כ אימתי הוא השימוש דאור התיקון דהמ"ה וב"ן עצמן. אך ע"פ דברינו הנה שימושם הוא באמת מן העולם ועד העולם, כי הרי כל התיקון דמעשה בראשית היה רק ע"י האור דהמ"ה, וכן גם כל הגילויים דהע"ב והס"ג דלעתיד הוא ג"כ רק בסיבת אור התיקון דהמ"ה וכנ"ל. וא"כ הרי הנה השימוש דאור התיקון דהמ"ה מן העולם ועד העולם אלא שהוא הכל בהעלם. אמנם חילוק גדול הוא בין שימושו והעלמתו אשר בעוה"ז לבין שימושו והעלמתו אשר בעוה"ב, כי בעוה"ז הנה העלמתו מחמת חסרון ופגם, וכדי להוציא מן הכח לפועל כל מה שגזרו רצונו ית"ש על כל מה שעלה במחשבה לפניו על הנהגת דהעוה"ז, שיהא בתוקף הדינין ובתלאות נוראות העוברים על כל באי עולם, ולכן נגזז האור הראשון ונתעלם, ואין משמש עתה אלא בתמצית הארה ממנו כדי קיום העולם עכ"פ. ושימושו הוא בסוד נהיר לנוקבא דרך דופן כמ"ש הגר"א בספד"צ (פרק א דף יט סע"ג), ור"ל דרך צדדי דופני העטרה כמ"ש האר"י ז"ל בהארת המוחין (פרק ט). וע' דברינו לעיל כלל י"ז ענ"ד מאות ז' והלאה.

והנה נעשה אפשרות העלמתו ומיעוט שימושו ע"י שהיה כל גילוי רק למטה מהפרסא, והרי היה מפסיק הפרסא בינו לבין מקורו, ועי"ז הנה חזר ונתעלם, ואינו משמש מעתה אלא רק בתמצית הארה לבד. אך עכ"פ הוא כי הוא משמש גם עתה לעולם, והוא בתמצית הארה כנ"ל, כי אלמלא זה לא היה אפשר להעולם להתקיים אפי' רגע אחת וכמ"ש בזוה"ק פ' תרומה (קמט רע"א) ובכ"מ. וגם כל תיקון האצילות וכל המציאות דמעשה בראשית, הנה נעשה הכל רק ע"י האור הראשון שהוא אור התיקון דהמ"ה. והרי נמצא כי שימושו הוא הן בעיקר המציאות והן בקיום כל המציאות, אלא שהקיום אשר ממנו הוא רק בתמצית הארה ובהעלם גדול, אך כ"ז הנה הוא רק עתה שההעלם הוא מחמת חסרון ופגם, וגם כל גילוי שבתחילה היה למטה מהפרסא שהוא בהפסק ממקורו, אבל בהתיקון דלעתיד, שיתבטלו כל המסכים ויודרך הפרסא מבחי' הפסק ומסך כלל,

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ויובלל אז האצילות בהאו"א שבא"ק שהם הס"ג הכללי, וכן גם בהעקודים הנמשך מהמ"ם שהוא הע"ב הכללי, והרי יוכללו המ"ה וב"ן הכלליים בהע"ב והס"ג הכלליים, (עז ע"ד) ואז הנה לא יהיה ניכר אור דמדרגת מ"ה וב"ן מחמת גדול האור דהע"ב וס"ג ע"ד שרגא בטיהרא.

והעיקר הוא, כי הנה אור התיקון עצמו הוא כלול ג"כ מעסמ"ב, כי אין אור שלא יהא כלול מי, שהוא כללות הד' שמות עסמ"ב⁵⁶⁷. והנה נשאר הע"ב והס"ג דאור התיקון בעולם העקודים ובהאו"א שבא"ק וכמו שיתבאר בעה"י כ"ז לפנינו, ורק אור המ"ה והב"ן דהתיקון, הנה הוא אשר ירד מהטבור ולמטה לצורך התיקון דהאצילות, ונצטמצם למדרגת מ"ה וב"ן ע"י הפסק הפרסא כנ"ל, ולכן לעתיד לבוא כאשר יודרך הפרסא מבחי' הפסק כלל, הנה יתבטל ג"כ הצמצום ממדרגת המ"ה וב"ן ויתאחדו עם הע"ב וס"ג, והוא ענין ביטול המ"ה אשר לעתיד, וזהו סוד מ"ש (ישעיה ל כו) בהיעודים דלעתיד לבא, והיה אור הלבנה, שהוא הנו"ק, כאור החמה, שהוא ז"א, ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים, שהוא הדעת נשמת הז"ת הכולל כל הז"ת. ואורו הוא שבעתיים, כי נודע הוא שז"א הגם שעצמותו הוא אור הדעת כמ"ש בשער הפרצופים (ריש דרוש ב), עכ"ז הנה מאחר שנקבע מקומו וירד מהטבור ולמטה והוא למטה מהפרסא, הנה עי"ז נצטמצם אורו רק לאור הת"ת, ועיקר עצמותו שהוא הדעת הוא נעלם בו. וכן הנוק' הגם שהיא אחוזה בו בכל הקו האמצעי שבו, אך מאחר שיציאתה וגילוייה הוא רק למטה מהפרסא שבו וכנודע בכל דרושי הנוק', ומפסיק הפרסא בין השורש שלה אשר בכלל הקו האמצעי דז"א למציאותה אשר יצאה בהנה"י שלו, ועי"ז הנה היא נצטמצמה ונתמעטה והיא לז"א, כפני לבנה נגד פני חמה, והוא מחמת ההפסק והפרגוד אשר בין ז"א להנוק', ונעשית עי"ז לאספקלריה שאינה מאירה⁵⁶⁸.

אך עכ"פ הוא כי הנה הזו"ן אשר בהם הוא כל ההנהגה כולה, הנה נפסק כל א' משורשו, ועי"ז נתמעט כל א' באורו. וכן גם הדעת שהוא שורש החו"ג שורש הזו"ן, ומקומו הוא בין כתפוי דא"א, הנה נפסק גם הוא משורשו שהוא רזא דמתקלא החו"ג שברדל"א, ע' הגר"א ספד"צ (פרק א בהליקוט המתחיל בענין דף ט ע"ג ובדפוח"ח הוא דף ו ע"א), והוא אחזי נהוריה ברישיה דא"א כמ"ש בשער א"א (פרק ד ופרק ו) והוא מאד"ר (קלה ע"ב), שאמר שם כ"ז על האוירא דגנוז וסתים ע"י הקד"א. ואמר שם והאי אוירא הוא טמיר דטמירין דעתיק יומין ברוחא דגניז בהאי גולגלתא⁵⁶⁹, והאי אוירא היא אוירא דלא אתפיש (ז"ח דף ע ע"א, וס"י פ"ב מ"ו) שאין לו לבוש כלל, והוא שורה על הקד"א, והוא אור הגנוז סוד שורש המתקלא אור הדעת עלאה השורה על הקד"א, ומפסיק הקד"א בינו לבין המ"ם. והרי לנו כי גם כל בחי' דעת אשר באצילות הנה הוא מופסק ג"כ מעיקר סוד הדעת עלאה במסך ופרגוד שהוא הקד"א.

והנה ישנם ג' פרגודים: אחד, הקד"א המפסיק בין בחי' אור א"ס השורה על האצילות לבין המ"ם שהוא א"א והוא התחלת האצילות. והשני, הוא הפרסא שבא"א המפסיק בין הג"ר לז"ת, שהוא בין א"א ואו"א לז"א. והשלישי, הוא הפרסא שבז"א המפסיק בינו לבין הנוק' והוא בבחי' ההפסק אשר בין אצילות לבריאה, כי בה נתגלה שורש הבריאה ונקראת ראשית לנבראים כמ"ש בהקדמת תיקו"ז (דף יב סע"ב). אמנם היא עצמה הנה היא מאצילות לגמרי, ואדרבא הוא שהיא כלל כל האצילות מעילא לתתא ומתתא לעילא, ובסוד אני ראשון ואני אחרון (ישעיה מד ו). ולכן הנה היא עולה לפעמים בז"א שוה בשוה עמו בכל קומתו, והפרסא הנה הוא רק כדי להעלות בה אפשרות לגילוי

567

568

569 תרגום:

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שורש הבריאה שבה, וכן לירידתה בבי"ע בסוד מיעוט הירח. ועכ"פ הוא כי הנה הם ג' פרגודים, וע' הנר"א בספר יצירה (פרק א משנה א אופן ה (&)⁵⁷⁰) ואינו חושב שם הנר"א את הקד"א משום שהיא בחי' מסך רק בערך אור א"ס). וע"י אלו הג' פרגודים הנה הוא עתה כל הנהגת דעה"ז אשר החושך יכסה ארץ ובתלאה רבה לכל באי עולם.

[ג]

לעתיד הנה יודכבו כל אלו הפרגודים ויתאחד כל א' בשורשו, אור הדעת הפנימי השורה עתה בין כתפיו דא"א ויתאחד עם אור הדעת עלאה שברישא דרך אגב איתא במ"א בארז"ל שאין בו אלא דעת אחד, ואין סתירה, והוא משום כי שם אינו מדבר מהדעת המתפשט אלא מהדעת שבראש, ומלמדינו שם רק החילוק אשר בזה בין א"א לז"א כי בז"א הנה הוה הדעת שבראש כלול מב' שהוא מהנה"י דאבא ומהנה"י דהאימא, משא"כ בא"א אין בו בראשו אלא דעת אחד. אמנם לעתיד הנה יודכבו כל אלו הפרגודים, ויתבטלו כל (עח ע"א) המסכים ויתאחד כל א' בשורשו, אור הדעת הפנימי השורה עתה בין כתפיו דא"א, והוא הדעת השני שאמר הרב במבו"ש (שע"ג ח"ב ספ"א), והוא הדעת המתפשט בהו"ק שבו בפנימיותם וכמ"ש בשער א"א (פרק ח), הנה הוא יתאחד עם אור הדעת עלאה שברישא, והוא הדעת הא' שאמר במבו"ש שם, ועליו אמרו באדרא זוטא (רצא ע"א) כי אותו הדעת לא איתגלייא דהא טמירא אזיל בגוויה ואתכליל ביה, ור"ל על אורא עלאה אורא דלא אתפיש, אשר הוא מכללות רדל"א דאחזי נהוריה בגולגלתא דא"א כמ"ש הרב בא"א (פרק ד ופרק ו), והוא מאדר"ר (קלה ע"ב) שאמר שם, והאי אורא הוא טמיר דטמירין דעתיק יומין ברוחא דגניז בהאי גולגלתא, ולכן אמר עליו באדר"ז הגז', כי אותו הדעת לא איתגלייא, כי הוא מנהירו דרדל"א, והוא הדעת שברישא דא"א שאמר הרב בשער א"א (פרק ו), והוא הדעת הא' שאמר במבו"ש (שע"ג ח"ב פ"א סמוך לסופו). ועליו אמר הרב שם (פרק ב דף כ"ב סע"א) כי אין בו, ר"ל בראשו רק דעת אחד, כי הדעת הב' שאמר שם לעיל סוף פרק א', הוא הדעת המתפשט והוא רק הדעת אשר בין כתפיו שאמר הרב בשער א"א (פרק ח), והוא מתפשט בהו"ק בפנימיותם. ולא הזכיר שם הרב מהדעת שבראש כי הוא טמיר דטמירין כנוז', ועליו מכוון הרב בשער א"א (פרק ו) ובמבו"ש שם (פרק ב).

ואין סתירה במבו"ש שם כלל מפ"א לפ"ב, ע"ש במה שמרחו המפרשים בזה, אך הדברים הם פשוטים וכמו שאמרנו, כי מ"ש שם פרק ב' שאין בו אלא דעת אחד, הוא משום כי שם אינו מדבר מהדעת המתפשט אלא מהדעת שבראש, ומלמדינו שם רק החילוק אשר בזה בין א"א לז"א, כי בז"א הנה הוה הדעת שבראש כלול מב' שהוא מהנה"י דאבא ומהנה"י דהאימא, משא"כ בא"א אין בו בראשו אלא דעת אחד, וכמו שמבאר שם ע"ש. אבל מהדעת המתפשט אינו מדבר שם כלל, כי סמך עצמו על מה שכתב שם לעיל פרק א', ע"ש ותראה שכן הוא פשוט. והנה תמצא בדברי הרב בכ"מ שחושב את הדעת העיקרי רק להדעת שבין כתפיו, והוא משום כי הדעת שבראש הוא גניז וסתים, כי הנה הוא מנהירו דרדל"א כנוז' והוא לא אתגלייא כלל כמ"ש באדר"ז (רצא ע"א), אבל באמת הנה הוא גם בא"א עיקר הדעת רק הדעת שבראש וכמ"ש ג"כ בשער א"א (פרק ו) ובמבו"ש שם ספ"א וכנ"ל.

[ד]

והנה לעתיד לבא כאשר יודכך הקד"א ויתבטל מבחי' מסך כלל, אז תאחד הדעת שבין כתפיו ויוכלל עם הדעת שבראש, וכן יודכך אז ג"כ הפרסא שבין א"א לז"א ויוכלל הז"א למעלה ויאר באור הדעת שהוא עיקרי ועצמותו, וכן יודכך הפרסא אשר בין ז"א להנוק' ותתאחד הנוק' ותוכלל בשורשה שהוא בכל הקו האמצעי שבז"א, והרי יתגלה בכל א' אור הנעלם שבו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והוא מ"ש והיה אור הלבנה כאור החמה, כי תעלה הנוק' בכל אור הקו האמצעי שבו"א, ואור החמה יהיה שבעתיים כאור שבעת הימים כי יאיר ז"א באור הדעת עלאה שברישא. והנה יוכללו אז הזו"ן באו"א, והוא רזא דשם יהו"ה יהפך לשם יהי"ה, ואז יתפשט א"א בהע"ב וס"ג שבו שהוא סוד המזלין והאו"א עד סיומו כולו, ובהם יוכללו הזו"ן, כי יתעלו הם ג"כ עד הגרון ויכללו כולן בהאו"א והמזלין. והוא שליטת החכמה אבא הכללי באלף הח', ושליטת המזלין הדעת הכללי אשר באלף הט', אבל באלף העשירי הוא שליטת המ"ס בעצמו שהוא א"א גופה, וישמש אז שליטת א"א גופה להעלות הכל ברזא דאור א"ס. וכן הוא ג"כ בכללות העולמות, כי באלף הח' יתעלה האצילות בהאו"א שבא"ק ובאלף הט' בהעקודים ובאלף העשירי בהמ"ס עצמו דא"ק. ואין הכוונה על עליית והסתלקות והעתק מקום אלא על עליית מעלה וגדלות הקומה.

והנה לעתיד לבא כאשר יודרך הקד"א ויתבטל מבחי' מסך כלל עי' לעיל ח"י ענ"ח אות ג' ד', הנה אז תאחד הדעת שבין כתפוי ויכלל עם הדעת שבראש, שהוא האור הגנוז, וכן יודרך אז ג"כ הפרסא שבין א"א לז"א, ויכלל הז"א למעלה ויאר באור הדעת שהוא עיקרי ועצמותו, וכן יודרך הפרסא אשר בין ז"א להנוק', ותתאחד הנוק' ותוכלל בשורשה שהוא בכל הקו האמצעי שבו"א. והרי יתגלה בכל א' אור הנעלם שבו, ויאר בו מלמעלה למטה, והוא בכל א' מאור הראשון שנגנז שיתגלה אז, ויתפשט מדרגא לדרגא להאיר בכל א' מאור הראשון מאת אשר הוכן לו בתחילה לצורך תיקנו דלעתיד.

והוא מ"ש (&), והיה אור הלבנה כאור החמה, כי תעלה הנוק' בכל אור הקו האמצעי שבו"א, ואור החמה יהיה שבעתיים כאור שבעת הימים, כי יאיר ז"א באור הדעת עלאה שברישא שהוא האור הראשון דשבעת ימי בראשית וכמ"ש בזה"ק (פ' נח דף ע"ב) ע"ש⁵⁷¹. והנה יוכללו אז הזו"ן באו"א, והמ"ה וב"ן יוכללו בהע"ב וס"ג, והוא רזא דיהי"ה⁵⁷² וביטול המ"ה דלעתיד, כי יתפשט א"א בהע"ב וס"ג שבו שהוא סוד המזלין והאו"א עד סיומו כולו, ובהם יוכללו הזו"ן, כי יתעלו הם ג"כ עד הגרון ויכללו כולן בהאו"א והמזלין, והוא שליטת החכמה אבא הכללי באלף הח'⁵⁷³, ושליטת המזלין הדעת הכללי אשר באלף הט', אבל באלף העשירי הוא שליטת המ"ס בעצמו, שהוא א"א גופה, וישמש אז שליטת א"א גופה להעלות הכל ברזא דאור א"ס. וכן הוא ג"כ בכללות העולמות, כי באלף הח' יתעלה האצילות בהאו"א שבא"ק, ובאלף הט' בהעקודים, (ע"ב) ובאלף העשירי בהמ"ס עצמו דא"ק. ואין הכוונה על עליית והסתלקות והעתק מקום אלא על עליית מעלה וגדלות הקומה⁵⁷⁴, כי הנה יתעלו ויתגדלו עד רום מעלת המ"ס דא"ק, והוא ע"י שיאיר המ"ס ויתפשט בתוקף אורו בכל משך א"ק עד סיומו כולו, ויכללו כולם באורו עצמו. והרי יתעלה האצילות עד אור המ"ס, ויהיה עליוס בבחי' גדלות, שיתגדל קומתם מלמטה למעלה עד לעילא לעילא, וכל העלייה הנו' אשר מאלף הח' ולהלאה הוא בכלל העלייה הג' דהעולמות שהיה עומד לעלות בשבת בראשית אילולא החטא, כמבואר בדברי הרב במאמ"ר פ' קדושים (דף יז) וע' בספר הגלגולים (סוף פרק יז⁵⁷⁵).

[ה]

אמרנו לעיל כי כל רושם הגילוי להמציאות דבחי' האו"א שבא"ק אשר הם בו ג"כ רק מהגרון ולמטה, הנה כ"ז לא נעשה רק אלא מעת עולם הנקודות והלאה, אבל מקודם לזה הנה היו כלולים בהמ"ס עצמו. וכן לא נעשה בא"ק הגילוי דהמ"ה וב"ן הכלליים שבו אלא ג"כ רק מעת עולם הנקודות ולהלאה. והנה כל הב"ן ומ"ה הכלליים אשר ירדו מהטבור ולמטה לצורך הנקודות והתיקון הנה הם רק תמצית הארה מעיקרם הנשאר מהטבור ולמעלה בהאו"א עצמן וכן בהעקודים ג"כ, כי כל אור היורד למטה הוא רק הארה מעיקרו הנשאר למעלה. והעיקר בזה הוא כי הנה כללות כל אור הנה הוא כלול מ"ה שהם הד' שמות עסמ"ב, והנה נשאר הט' ראשונות שהם העסמ"מ נשארו הם למעלה, ורק המלכיות שהם הב"ן הנה הם אשר ירדו למטה. נבאר עתה על אור התיקון דהדר שהוא המ"ה הכללי דמצד האימא את מציאות העסמ"ב שבו ונבאר ג"כ על כל שם ושם את שימושו ומקומו וכן קישורו בכל השמות אשר כנגדו בכל העסמ"ב כולן.

571 ז"ל:

תרגום:

572 עי' (&)

573 עי' הקדמה לברית מנוחה, ועי' דברי הרב

574 עי' בשם הרש"ש שאל"כ היה כעין מיתה.

575 ז"ל:

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ונחזור לענין, כי הנה אמרנו לעיל אות א' כי כל רושם הגילוי להמציאות דבחי האו"א שבא"ק, אשר הם בו ג"כ רק מהגרון ולמטה, הנה כ"ז לא נעשה רק אלא מעת עולם הנקודות ולהלאה, אבל מקודם לזה הנה היו כלולים בהמ"ם עצמן, ובהחלק שבו אשר מהאזניים ולמטה, והוא בהמ"ה וב"ן דאות ג' ד' שבו. ועכ"פ הוא כי הנה לא נעשה הגילוי למציאות האו"א שבא"ק להיותם בו מהגרון ולמטה, אלא רק מעת המציאות דעולם הנקודות ולהלאה. וכן לא נעשה בא"ק הגילוי דהמ"ה וב"ן הכלליים שבו אלא ג"כ רק מעת עולם הנקודות ולהלאה, הב"ן הכללי התחיל גילוי בעולם הנקודות, והמ"ה הכללי בעת התיקון. והנה כל הב"ן ומ"ה הכלליים אשר ירדו מהטבור ולמטה לצורך הנקודות והתיקון, הנה הם רק תמצית הארה מעיקרם הנשאר מהטבור ולמעלה בהאו"א עצמן, וכן בהעקודים ג"כ, וכמו שלמדנו הרב הכלל בזה בנסירה (פרק ז) ובכ"מ, כי כל אור היורד למטה הוא רק הארה מעיקרו הנשאר למעלה. וכן הוא בענינינו בהב"ן ומ"ה הכלליים, אשר כל גילויים הוא באור הנקודות והתיקון, שהם רק מהטבור ולמטה, הנה הם רק תמצית הארה מעיקרן הנשאר למעלה בהאו"א עצמן, וכן גם בהעקודים.

והעיקר בזה הוא, כי הנה כללות כל אור הנה הוא כלול מ"י שהם הד' שמות עסמ"ב, והנה נשאר המ' ראשונות שהם העס"מ נשארו הם למעלה, ורק המלכיות שהם הב"ן הנה הם אשר ירדו למטה לצורך כל הנקודות והתיקון. וכבר בארנו לעיל סי' י"א תהלה לאל ית"ש בענין הנקודות דמצד האימא הכללי שבא"ק, וכן לעיל סי' י' בענין אור התיקון דהמהיטבאל דמצד האימא. ובארנו שם ושם בכל א' מהם על כל שם ושם מהעסמ"ב שבו את מקומו ומקורו ושימושו, וכן קישורו בכל העסמ"ב אשר בכל הדרוש שלפנינו. ועל זה הנה נבאר עתה ג"כ בעזרת ה' ית"ש על אור התיקון דהדר שהוא המ"ה הכללי דמצד האימא, את מציאות העסמ"ב שבו, ונבאר ג"כ על כל שם ושם את שימושו ומקומו ומקורו, וכן קישורו בכל השמות אשר כנגדו בכל העסמ"ב כולן אשר מלעיל סי' ו' ולהלאה ע"ד שבארנו כ"ז לעיל סי' י"ב באור התיקון דהמ"ה אשר מצד האבא. כי שניהם יחד הנה הם המ"ה הכללי דהתיקון ועם הב"ן אשר לעיל סי' ז' וסי' י', הנה הם הב"ן ומ"ה הכלליים דהתיקון, והם ג"כ המ"ה וב"ן הכלליים בא"ק אשר נתגלו ויצאו הם רק בעת התיקון, ונשאר העס"מ שבהם כלולים גניזין וטמירין בהאו"א עצמן וכן בהעקודים ג"כ, והוא למעלה מהטבור דא"ק. ואין עולין שם בשם כלל, כי הם בטלים שם בהע"ב וס"ג. אך הב"ן שבהם, הנה הוא אשר ירד מהטבור ולמטה ויצא מהיסוד הכללי דהא"ק בסוד החסד דאתגלי בפום אמה⁵⁷⁶, ונעשה הוא לאור המ"ה וב"ן דהתיקון אשר ממנו נבנה ונעשה כל האצילות וכל סדרי מעשה בראשית. והוא המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהטבור ולמטה דא"ק, כי הנה הם מההתפשטות הנה"י דהאו"א שבא"ק המתפשטים מהטבור ולמטה להתלבש באצילות.

וכל נה"י הנה הם הגילוי דמ"ה וב"ן, איהו בנצח ואיהי בהוד⁵⁷⁷. והרי נתגלה ע"י ההתפשטות הנה"י דהאו"א שבו, הנה נתגלה בו בא"ק ג"כ בחי המ"ה וב"ן הכלליים מהטבור הכללי (עח ע"ג) שבו ולמטה. ובאותן המ"ה וב"ן הנה נעשה כל האצילות בכל הפרצופים שבו הכלולים מעסמ"ב כלליים ופרטיים לאין שיעור וחקר. כי באותן המ"ה וב"ן הכלליים הנה נמשך שם כל אור התיקון הנצרך להאצילות. אמנם כל אור התיקון הזה הנה הוא רק השם ב"ן לבד מאור התיקון הכללי, כי העס"מ שבו הנה הם נשאר למעלה מהטבור ובהאו"א עצמן, וכן גם בהעקודים וכנ"ל, וכמו שיתבאר עוד בזה. אך עכ"פ הוא כי כל הגילוי דהמ"ה וב"ן הכלליים שבא"ק, הנה הם רק בהשם ב"ן לבד מאור התיקון הכללי, כי עיקר אור התיקון הכללי הוא נשאר ג"כ מהטבור ולמעלה.

576

577 עי' הערה. **Error! Bookmark not defined.**

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

[ו ז]

מציאות ויציאת האור דהמ"ה הכללי דהתיקון, היה נעשה ע"י עליית המ"ן מבירורי הנקודות שנתבררו אחר מיתתם, אמנם אינו מבואר בדברי הרב תחילת בירורם ע"י מה היה ר"ל כי הנה העליית מ"ן היה ע"י הקב"ה עצמו ללא התעוררות התחתונים (שלא היו אז).

היו הנקודות אחר מיתתם ג' בחי' שהם אורות ניצוצין וכלים. והאורות הנה הם אשר נשארו למעלה בעת מיתתם. וכאשר הגיע עת התיקון הנה נתייחדו הם אז באותו השורש ונעשה אז מהם שניהם העליית מ"ן, ונעשה ע"י הזווג דהע"ב והס"ג דהמוחין. והנה נתפשט הארתו מהמצח ולחוץ עד סיומו בסוד אור מקיף אשר ממנו נכוו החיצונים, ונעשה על ידו הבירור דהניצוצי קדושה היותר עליונים שהם הניצוצי קדושה דעתיק והא"א.

וזהו הענין מה שנמצא לכאורה סתירה גדולה בדברי הרב בענין השם מ"ה דהתיקון כי במקום א' מבואר שהוא האור המ"ה המתגלה דרך המצח והוא מבחוץ אבל במקום אחר אמר כי המ"ה דהתיקון הוא תולדות היסוד דא"ק והרי הוה המשכתו מבפנים, אך באמת הנה זה וזה איתא

אמנם מציאותם ובנינם הנה נעשו גם עתיק וא"א ג"כ רק ע"י אור התיקון דהמ"ה הפנימי אלא שבירור הניצוצין אשר להם הנה זה היה נעשה ע"י האור המ"ה שהאיר דרך המצח

אבל מציאותם ובנינם וכל תיקונם הנה נעשה בעתיק וא"א ג"כ רק ע"י אור המ"ה הפנימי כי כל התיקונים הוא לעולם רק ע"י האור הפנימי אלא שהמקיף מוסיף בו הארה על הארה ג"כ תמיד לעולם אבל עיקר מציאותם הוא בכלום לעולם רק מאור הפנימי

וכן הוא בענינינו, והיינו כי כאשר נבררו הניצוצי קדושה של העתיק והא"א והיה בירורם ע"י הארת אור המ"ה דהמצח כנו', הנה עלו הם למ"ן ונתחברו עם האורות והשרשים כנ"ל, וגרמו גם הם זווג עליון בהע"ב וס"ג דהמוחין פנימים דהא"ק. והנה נולד מזווג זה דהעליית המ"ן דהניצוצין האור המ"ה הפנימי כי הוא נמשך ונתפשט דרך פנימיות כל הא"ק והעקודים ודרך פנימיות כל האור"א שבו עד היסוד דא"ק הכולל יסודין דהא"א והאור"א, ויצא מהיסוד בסוד החסד דאתגלי בפנים אמה והוא האור המ"ה הפנימי שהוא תולדות היסוד דא"ק, וממנו נתקן ונבנה כל האצילות, כי אור המ"ה דהמצח הוא רק בבחי' אור מקיף

והנה מציאות ויציאת האור דהמ"ה הכללי דהתיקון, הרי מבואר הוא בדברי הרב

בשער התיקון (פרקים א ב), כי היה נעשה ע"י עליית המ"ן מבירורי הנקודות שנתבררו אחר מיתתם ע"ש. אמנם אינו מבואר שם תחילת בירורם ע"י מה היה, ר"ל כי הנה העליית מ"ן והתעוררות הזווג הנה אמר שם הרב וכן בדרושי נקודות (סוף פרק ו) כי היה נעשה מאילוי, ע"י הקב"ה עצמו, והיה העליית המ"ן מהבירורים שנבררו. ואינו מבואר שם לכאורה ע"י מה היה נעשה הבירור דהנקודות הראשונים. אמנם הוא, כי הנה היו הנקודות אחר מיתתם ג' בחי', שהם אורות ניצוצין וכלים כנודע משער אנ"כ ובכ"מ. והאורות הנה הם אשר נשארו למעלה בעת מיתתם כמ"ש בשבירת הכלים (פרק ג), ובעת התיקון הנה עלו ונתייחדו הם עם עיקר הנשאר מתחילה ג"כ מהטבור ולמעלה מעת ההסתלקות, ונשאר שם שורשן כמ"ש הרב בנקודות (פרק ב) ע"ש. ובאותו השורש הנשאר, הנה נתייחדו בו האורות דהנקודות הנשאר למעלה בעת מיתתם, כאשר הגיע עת התיקון הנה נתייחדו הם אז באותו השורש, ונעשה אז מהם שניהם העליית מ"ן שאמר הרב בשער התיקון (ריש פרק א), ונעשה ע"י הזווג דהע"ב והס"ג דהמוחין שאמר שם (פרק ב), ונולד ע"י האור המ"ה דהמצח כמבואר שם. והנה נתפשט הארתו מהמצח ולחוץ עד סיומו בסוד אור מקיף, אשר ממנו נכוו החיצונים, ונעשה על ידו הבירור דהניצוצי קדושה היותר עליונים, שהם הניצוצי קדושה דעתיק והא"א, ונבררו הם ע"י האור המ"ה בהמצח אשר הוא רק בבחי' אור מקיף. וגלוי הוא ע"י עליית המ"ן דהאורות כנו', והוא זולת עליית המ"ן שנעשה אח"כ בהניצוצין והשברי כלים.

וזהו הענין מה שנמצא לכאורה סתירה גדולה בדברי הרב בענין השם מ"ה דהתיקון, כי בשער התיקון (פרק ב) מבואר שהוא האור המ"ה המתגלה דרך המצח, והוא מבחוץ. אבל בשער סדר אצילות בקיצור (פרק ב) אמר שם כי המ"ה דהתיקון הוא תולדות היסוד דא"ק, והרי הוה המשכתו מבפנים. אך באמת הנה זה וזה איתא, כי המ"ה דהתיקון הנה הוא יצא בב' בחי', אחד מבפנים ואחד מבחוץ. וכן אמר בשבירת הכלים (פרק ו סמוך לתחילתו) כי נולד השם מ"ה ויצא מבפנים ומבחוץ. כי השם מ"ה שהאיר דרך המצח הוא מבחוץ, והוא בבחי' אור מקיף כנו', והוא אשר יצא ע"י עליית המ"ן דהאורות עצמן, ועל ידו הנה נעשה הבירור הראשון והעליון, שהוא הבירור דהעתיק והא"א.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אמנם מציאותם ובניינם הנה נעשו גם עתיק וא"א ג"כ רק ע"י אור התיקון דהמ"ה הפנימי, אלא שבירור הניצוצין אשר להם, הנה זה היה נעשה ע"י האור המ"ה שהאיר דרך המצח. אבל מציאותם ובניינם וכל תיקונם, הנה נעשה בעתיק וא"א ג"כ רק ע"י אור המ"ה הפנימי, כי כל התיקונים הוא לעולם רק ע"י האור הפנימי, אלא שהמקיף מוסיף בו הארה על הארה ג"כ תמיד לעולם, אבל עיקר מציאותם הוא בכולם לעולם רק מאור הפנימי. וכן הוא בעניינינו, והיינו כי כאשר נבררו הניצוצי קדושה של העתיק והא"א, והיה בירורם ע"י הארת אור המ"ה דהמצח כנוז, הנה עלו הם למ"ן ונתחברו עם האורות והשרשים כנ"ל, וגרמו גם הם זווג עליון בהע"ב וס"ג דהמוחין פנימים דהא"ק. והנה נולד מזווג זה דהעליית המ"ן דהניצוצין האור המ"ה הפנימי, כי (עח ע"ד) הוא נמשך ונתפשט דרך פנימיות כל הא"ק והעקודים, ודרך פנימיות כל האו"א שבו עד היסודין דהא"א והאו"א, הכלולים כולם זב"ז, וכללות כולם הנה הוא היסוד הכללי דא"ק. ויצא מהיסוד בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, והוא האור המ"ה הפנימי שהוא תולדות היסוד דא"ק, וממנו נתקן ונבנה כל האצילות, כי אור המ"ה דהמצח הוא רק בבחי' אור מקיף כנוז. ועכ"פ הוא כי אור התיקון דהמ"ה הנה הוא בב' בחי': אחד, מבפנים שהוא תולדות היסוד, ובסוד החסד דאתגלי בפום אמה, ומציאותו הוא ע"י עליית המ"ן דבירורי הניצוצי קדושה והשברי כלים. ואחד, הוא מבחוץ, והוא המ"ה שהאיר דרך המצח, ומציאותו הוא ע"י עליית המ"ן דהאורות עצמן. ועיקר התיקון דכל האצילות הנה הוא ע"י האור המ"ה הפנימי, והמ"ה שהאיר דרך המצח הוא משמש לאור מקיף.

[ח]

כבר אמרנו כי כל התיקון דאור המ"ה אשר להאצילות הנה הוא נמשך מהאו"א שבא"ק דרך כל העסמ"ב שבהם, אמנם הנה עיקר גילויי להאצילות הנה הוא נעשה בהשם מ"ה שבהם, כי אותו המ"ה הפרטי הנה היה כל יציאותו ומציאותו לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות ועומד הוא לעולם לשורש עליון להאצילות כולו. באמרי השורש עליון, ר"ל כי הוא עומד לעולם בהאו"א עצמן שבא"ק להיות בהם שורש עליון לכל האצילות, והוא מהטבור ולמעלה דא"ק. וגילויי בהם הוא מעת ההתפשטות הא' דלהאצילות וכנוז, וכן הנה ישנו שם באמת ב"ן פרטי ג"כ, אלא שבמקום המ"ה אינו עולה שם הב"ן בשם כלל. אמנם הנה לצורך התיקון דלהאצילות הנה נתפשטו האו"א שבא"ק באור הנה"י שלהם מהטבור ולמטה ועי"ז הנה יצאו אותו ההתפשטות לשם בפנ"ע, והוא המ"ה וב"ן הכלליים שבא"ק שנתגלו, ובאותן הנה"י דהאו"א שבא"ק הנה שם הוא מתלבש האור התיקון דהמ"ה וב"ן הכלליים, אשר מהם נעשה כל האצילות.

אמנם המ"ה הכללי הנה הוא נשאר עיקרו גנוז בהיסוד דא"ק כי הוא האור הראשון שנגנוז ולא נתגלה מהעסמ"ב דאור התיקון רק הב"ן. ואלו ב' הויות הכלולים בהב"ן דאור התיקון הנה הם משמשים להמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר מהם נבנה האצילות, אבל המ"ה העיקרי דאור התיקון הנה הוא נשאר גנוז בהיסוד הכללי דא"ק, שם נתגלו המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נתקן כל האצילות ואותו הב"ן הנה הוא מלוכש ועומד בהב"ן דהאו"א עצמן. הגם שאמרנו שהג' שמות העס"מ דאור התיקון הנה הם כולם נעלמים, עכ"ז הנה יש רושם בהב"ן מהם כולם עכ"פ, והוא בהד' שמות עסמ"ב הכלולים בהב"ן עצמו ג"כ.

כבר אמרנו כי כל התיקון דאור המ"ה אשר להאצילות הנה הוא נמשך מהאו"א שבא"ק דרך כל העסמ"ב שבהם, שהם העסמ"ב דלעיל סי' ו' וסי' ט'. אמנם הנה עיקר גילויי להאצילות, הנה הוא נעשה בהשם מ"ה שבהם, שהוא המ"ה דלעיל סי' ו' אות כ"ג והמ"ה שבס"י ט' אות ל"ה, ור"ל על המ"ה הפרטי אשר בהע"ב והס"ג עצמן, וכמו שבארנו שם ע"ש. כי אותו המ"ה הפרטי הנה היה כל יציאותו ומציאותו לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, ועומד הוא לעולם לשורש עליון להאצילות כולו, וכמו שבארנו שם ולעיל כלל ה' ו'. והרי נתייסד אותו המ"ה הפרטי להיות הוא לעולם לשורש עליון להאצילות, ולכן הנה נעשה כל הגילויי אור המ"ה דהתיקון אשר להאצילות רק באותו המ"ה הפרטי הנוז, כי הוא השורש עליון לכל האצילות לעולם.

ובאמרי השורש עליון, ר"ל כי הוא עומד לעולם בהאו"א עצמן שבא"ק להיות בהם שורש עליון לכל האצילות, והוא מהטבור ולמעלה דא"ק. וגילויי בהם הוא מעת ההתפשטות הא' דלהאצילות וכנוז. וכן הנה ישנו שם באמת ב"ן פרטי ג"כ, אלא שבמקום המ"ה ובפרט למעלה מן הטבור, ששם הוא תוקף האור דהע"ב וס"ג וכן האור דהעקודים,

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנה אינו עולה שם הב"ן בשם כלל. אמנם הנה לצורך התיקון דלהאצילות, הנה נתפשטו האו"א שבא"ק באור הנה"י שלהם מהטבור ולמטה, שהוא ג"כ למטה מהפרסא, ועי"ז הנה יצאו אותו ההתפשטות לשם בפני"ע, והוא המ"ה וב"ן הכלליים שבא"ק שנתגלו ונעשו בו ע"י אותו ההתפשטות. ובאותן הנה"י דהאו"א שבא"ק הנה שם הוא מתלבש האור התיקון דהמ"ה וב"ן הכלליים, אשר מהם נעשה כל האצילות. אמנם המ"ה הכללי, הנה הוא נשאר עיקרו גנוז בהיסוד דא"ק, כי הוא האור הראשון שננז, ולא נתגלה מהעסמ"ב דאור התיקון רק הב"ן, והוא החסד דאתגלי בפום אמה.

והב"ן הנה הוא הוי"ה כפולה, כי הרי הוא כלול מב' הוי"ות ע' רפ"ח (פרק ג סמוך לסופו) ודרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ה סמוך לסופו). ואלו ב' הוי"ות הכלולים בהב"ן דאור התיקון, הנה הם משמשים להמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון, אשר מהם נבנה האצילות. אבל המ"ה העיקרי דאור התיקון, הנה הוא נשאר גניז בהיסוד הכללי דא"ק, ובסוד מ"ש בספד"צ (פרק א אעבר וזעיר לטיל וגניז &), והוא נהיר להנוק' שהוא הב"ן הנו' רק דרך דופני העטרה כמ"ש שם הגר"א (&) וכן האריז"ל בהארת המוחין (פרק ט). אבל עיקר אור המ"ה דהתיקון הוא נעלם, והוא רק בידיעה בלא ראייה, כי הוא נשאר נעלם ומלוּבש וכלול בהתפשטות אור הנה"י דהאו"א שבא"ק, ושם הוא גנוז וטמיר בסוד אור זרוע לצדיק, ע' זוה"ק פ' בא (לה ע"א) ובהגהות מהר"ח"ו שם⁵⁷⁸. ולא נתגלו המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר להאצילות אלא רק ע"י הב"ן דהעסמ"ב דאור התיקון, שהוא הב"ן דלעיל סי' י"ב אות מ"ח והב"ן דהסי' י"ג אשר לפנינו אות ג"ב, שהם שניהם חד, והוא הב"ן מהעסמ"ב דאור התיקון שנתגלו בהאו"א שבא"ק ובהוי"ה הכפולה אשר באותו הב"ן, הנה שם שנתגלו המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נתקן כל האצילות. ואותו הב"ן הנה הוא מלוּבש ועומד בהב"ן דהאו"א עצמן שהוא הב"ן דלעיל סי' ו' אות כ"ד ושבסי' ט' אות ל"ו, והוא בהתפשטות (עט ע"א) הנה"י דהאו"א עצמן אשר נתפשטו לצורך האצילות מהטבור ולמטה כדי לתקן את האצילות ולהתייחד שם באותו הב"ן הנו'. אמנם כי הגם שאמרנו שהג' שמות העסמ"ב דאור התיקון הנה הם כולם נעלמים, עכ"ז הנה יש רושם בהב"ן מהם כולם עכ"פ, והוא בהד' שמות עסמ"ב הכלולים בהב"ן עצמו ג"כ, והם מרושם העסמ"ב אשר למעלה ותליתו בהם, כי הם אחסנתיה⁵⁷⁹ וחלקו המאירים בו, ומתברך בהם תמיד, ומהם הוא כל העסמ"ב דהתיקון אשר בהאצילות בכל פרצוף ופרצוף, וכמו שנודע שהשם ב"ן הוא כולל לעולם כל מה שלמעלה הימנו, והוא בי כנשתא דלעילא⁵⁸⁰.

[ט]

הנה אמרנו כי המ"ה העיקרי דאור התיקון הנה הוא בידיעה בלא ראייה, כי הוא האור הגנוז, ועיקרו הוא מלוּבש ועומד בהמ"ה הכללי דהא"ק שהוא עצמו ג"כ המ"ה הכללי דהאו"א שבו, והם עומדים רק בהתפשטות הנה"י דהאו"א שבו אשר מהטבור ולמטה שבו.

כמו שאמרנו בהמ"ה העיקרי דאור התיקון שהוא נשאר נעלם, כן הוא ג"כ בעיקר המ"ה הכללי דהא"ק, הנה הוא עצמו אינו מתגלה באצילות כלל, והוא ג"כ רק בידיעה בלא ראייה, וכל גילוי הוא רק ע"י הב"ן הכללי, וכל גילוי דהמ"ה הוא רק ע"י הב"ן, ע"י הוי"ה הכפולה שבו.

הנה אמרנו כי המ"ה העיקרי דאור התיקון הנה הוא בידיעה בלא ראייה, כי הוא האור הגנוז בסוד אור זרוע לצדיק, והנה עיקרו הוא מלוּבש ועומד בהמ"ה הכללי דהא"ק, שהוא עצמו ג"כ המ"ה הכללי דהאו"א שבו, כי ע"י התפשטות הנה"י שלהם מהטבור ולמטה הנה נתגלה בהם השמות דמדרגת מ"ה וב"ן, והם המ"ה וב"ן הכלליים שבא"ק, והם עומדים רק בהתפשטות הנה"י דהאו"א שבו אשר מהטבור ולמטה שבו. והנה התפשטותם

⁵⁷⁸ עי' לעיל הערה (&)

⁵⁷⁹ ירושתו עי' אד"ז (&)

⁵⁸⁰

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנה הוא בשפעת אור מהמ"ה הפרטי הנ"ל, שהוא המ"ה דס' ו' אות כ"ג ודס' ט' אות ל"ה, כי המ"ה הפרטי הנה הוא השורש לכל התפשטות אשר להאצילות כנ"ל אות ח'.
וכן כמו שאמרנו בהמ"ה העיקרי דאור התיקון שהוא נשאר נעלם, כן הוא ג"כ בעיקר המ"ה הכללי דהא"ק, הנה הוא עצמו אינו מתגלה באצילות כלל, והוא ג"כ רק בידיעה בלא ראייה, וכל גילוי הוא רק ע"י הב"ן הכללי, שהוא הב"ן דס' ו' אות כ"ד והב"ן דס' ט' אות ל"ו. כי אלו הב' מיני ב"ן הם שניהם חד כנ"ל. ועכ"פ הוא, כי גם המ"ה וב"ן הכלליים אשר בהא"ק עצמו ואשר בהא"ו"א עצמן, הנה גם אחר שיצא ונתגלו בהם, הנה לא נגלה מהם בהאצילות אלא רק הב"ן לבד, וכל גילוי דהמ"ה הוא רק ע"י הב"ן, ע"י הו"י"ה הכפולה שבו ע"ד הנ"ל. וכן כל יציאתם ומציאותם הוא בשפעת אור המ"ה הפרטי, וע"ד שבארנו כ"ז לעיל אות ח' בהמ"ה וב"ן דאור התיקון. והרי הם שני מיני מ"ה עיקריים שהם נעלמים, היינו המ"ה הכללי העיקרי דהא"ק, והמ"ה הכללי העיקרי דאור התיקון, והו"י"ה הכפולה דהב"ן, שבהם הוא אשר משמש במקומם, היינו הו"י"ה כפולה אשר בהב"ן דס' ו' ודס' ט', שהם שניהם חד, הנה הו"י"ה הכפולה שבו הוא משמש להמ"ה וב"ן הכלליים דהא"ק עצמו. וכן הו"י"ה כפולה אשר בהב"ן דס' ו' ודס' ט', שהם שניהם חד, הנה הוא משמש להמ"ה וב"ן הכלליים דאור התיקון. אבל המ"ה העיקרי שבשניהם הם לא נתגלו כלל, והם נעלמים גם שמיציאותם הוא מהתפשטות הנה"י שהוא רק מהטבור ולמטה. והרי ישנם גם מהטבור ולמטה ב' מיני מ"ה עיקריים שהם נעלמים: א', המ"ה העיקרי הכללי שבא"ק. ב', המ"ה העיקרי הכללי דאור התיקון. והם כל א' בידיעה בלא ראייה, והם הנשמה לנשמה דהאצילות, התפשטות אור דא"ס לשורש המ"ה שהוא עיקרו דהאצילות. והב' מיני מ"ה הללו הם העדות על זה, והם העדות המתקיים בידיעה בלא ראייה.

[יוד]

עיקרן דהשמות מ"ה אשר בכל עסמ"ב ועסמ"ב דכל הסימנים אשר מס' ו' עד ס' י"ג הנה הוא רק המ"ה הפרטי שבכל א' אשר הוא מהטבור ולמעלה, כי המ"ה הכללי שהוא מהתפשטות הנה"י הרי הוא נעלם, וכל גילוי הוא רק הב"ן שהוא הב"ן אשר בכל אותן העסמ"ב, והגם שהמ"ה הפרטי הוא עיקרו ג"כ מהנעלמים, כי הוא מע"ב וס"ג שהם נסתרות והוא למעלה מהטבור, אך עכ"ז הנה הוא נגלה מצד פעולותיו, כי כל מציאות האצילות וכל תיקונו הוא בשפע. ואותו המ"ה הפרטי הנה הוא השורש עליון להאצילות למציאותו ולכל תיקונו, והיינו כי הנה עליית המ"ן דהאורות והניצוצין היה עלייתם הראשונה באותו המ"ה, כי הוא השורש עליון לכל האצילות כנז', ואח"כ הנה הוא עולה עמהם יחד להמוחין פנימים דא"ק לעורר זווג עליון.
לא כתבתי את הפירוט וצ"ע

והנה נתבאר מדברינו הללו כי עיקרן דהשמות מ"ה אשר בכל עסמ"ב ועסמ"ב דכל הסימנים אשר מס' ו' עד ס' י"ג, הנה הוא רק המ"ה הפרטי שבכל א', אשר הוא מהטבור ולמעלה, כי הוא עולה בשם, והוא המ"ה דהעסמ"ב שבכל א'. כי המ"ה הכללי שהוא מהתפשטות הנה"י, הרי הוא נעלם, וכל גילוי הוא רק הב"ן, שהוא הב"ן אשר בכל אותן העסמ"ב, וע"י הו"י"ה הכפולה שבו כנ"ל. והגם שהמ"ה הפרטי הוא עיקרו ג"כ מהנעלמים, כי הוא מע"ב וס"ג שהם נסתרות (תיקו"ז יט ע"א), והוא למעלה מהטבור ומפסיק הפרסא בינו לבין האצילות. אך עכ"ז הנה הוא נגלה מצד פעולותיו, כי כל מציאות האצילות וכל תיקונו הוא בשפעו וממנו, כי על זה נתיסד להיות הוא שורש עליון להאצילות לעולם. ולכן הנה הוא עולה בשם, והוא השם מ"ה דכל העסמ"ב אשר בכל הסימנים מס' ו' עד ס' י"ג, והוא השם מ"ה שבהם רק המ"ה הפרטי אשר הוא למעלה מהטבור, כי השם מ"ה הכללי הוא נשאר נעלם (עט ע"ב) כנז'. וכבר אמרנו כי אותו המ"ה הפרטי הנה הוא השורש עליון להאצילות למציאותו ולכל תיקונו. והיינו כי הנה עליית המ"ן דהאורות והניצוצין שאמרנו לעיל אות ז', הנה היה עלייתם הראשונה באותו המ"ה דלעיל ס' ו' אות כ"ג ודס' ט' אות ל"ה (שהם שניהם חד), כי הוא השורש עליון לכל האצילות כנז', ובו הוא עלייתם הראשונה דכל עליית המ"ן, כי מתחילה עולים כולם בו,

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ואח"כ הנה הוא עולה עמהם יחד להמוחין פנימים דא"ק לעורר זווג עליון וקבלו שם את אור התיקון שהוא העסמ"ב אשר לעיל סי' י"ב ואשר לקמן סי' י"ג.

והנה אותו המ"ה הפרטי שאמרנו, הרי הוא מהעסמ"ב דהמערכה הב', כי המ"ה הפרטי דסי' ו' אות כ"ג הוא מהעסמ"ב דהמערכה הב' דהמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג', כי המ"ה דאות ג' הוא מהעסמ"ב דהמערכה הא', והעסמ"ב דסי' ו' שהם ממנו הרי הם מערכה הב', והעסמ"ב דסי' י"ב שהם האור התיקון דהמ"ה אשר מצד האבא הכללי שבא"ק שנתגלו הם בהמ"ה הפרטי דסי' ו' אות כ"ג ע"י עליית המ"ן שלו כנז' הרי הם מערכה הג', כי הרי הם מהעסמ"ב דהמ"ה דאות כ"ג שהוא מהעסמ"ב דסי' ו' שהם מהמ"ה דאות ג' שהוא מהעסמ"ב דסי' א' שהם העסמ"ב דהמ"ס. והרי הוה העסמ"ב דסי' י"ב שהם אור התיקון דהמ"ה אשר מצד האבא שבא"ק, הנה הוה הם מערכה הג' דהמ"ס דא"ק אשר מצד המ"ה דאות ג' שבו. וכן הוא עד"ז הד' שמות עסמ"ב אשר בהסי' י"ג שלפנינו, שהם אור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק.

והנה מקורם הוא בהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד', כי הב"ן דאות ד' הוא שורש האימא, וכל תיקוניה⁵⁸¹ והנה⁵⁸² הוה העסמ"ב אשר בהסי' י"ג שלפנינו שהם אור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק, הנה הוה הם מערכה הג' אשר מצד הב"ן דהמ"ס כי הב"ן דהמ"ס דאות ד', הרי הוא מהעסמ"ב דהמערכה הא' והעסמ"ב דסי' ט' שהם כללות האימא שבא"ק, והם מהב"ן דהמ"ס וכמ"ש לעיל סי' ט' הרי הם מערכה הב', והעסמ"ב אשר בסי' י"ג שלפנינו שהם מהמ"ה דסי' ט' אות ל"ה שנמשכו בו אותן העסמ"ב דאור התיקון ונתגלו בעצמותו בעלייתו למ"ן כנ"ל, הרי הם מערכה הג' כי הם מהמ"ה דאות ל"ה שהוא מהעסמ"ב דסי' ט' שהם מערכה הב' אשר מהב"ן דאות ד' שהוא מהעסמ"ב דהמ"ס דסי' א' מערכה הא', כי מהב"ן דהמ"ס דאות ד' שהוא מהעסמ"ב דהמ"ס עצמו מערכה הא' שבו הנה יצאו העסמ"ב דסי' ט', והרי הם מערכה הב' דהמ"ס אשר מצד הב"ן דאות ד' שבו.

וכאשר מתגלה עוד גם המ"ה דסי' ט' שהוא מהמערכה הב' באור העסמ"ב דסי' י"ג שלפנינו, הרי הם מערכה הג', והרי הוה העסמ"ב שלפנינו מערכה הג' דהמ"ס שבא"ק אשר מצד הב"ן שבו, והם העסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא הכללי שבא"ק. והנה יתבאר בהסי' שלפנינו על כל שם מהם את מציאותו ושימושו מקומו ומקורו, וכן קישורו בהשם שכנגדו בכל העסמ"ב ועסמ"ב אשר מסי' ו' עד כ"ה. הנה כ"ז יתבאר בעזרת ה' ית"ש בהסי' י"ג שלפנינו למען שמו יתברך ויתעלה, עד כאן הגיע דברינו תהלה לאל ית"ש בהקדמה לסי' י"ג.

סימן י"ג

מערכת הד' שמות עסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא הכללי שבא"ק אשר נתחדשו ונולדו בעת התיקון, בעליית המ"ן. והיה עלייתם בתחילה בהמ"ה הפרטי דאות ל"ה שבסי' ט', שהוא מצד האימא הכללי שבא"ק. וכאשר עלו בו הנה עלה הוא עמהם יחד למ"ן למעלה למעלה שהוא בהמוחין פנימים דא"ק לעורר שם זווג עליון, ונולד עי"ז האור התיקון. והנה אותן העסמ"ב דאור התיקון שבסי' ט' שרשם הוא מהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד'. והנה הוה אותן העסמ"ב דאור התיקון מערכה הג' מהב"ן דהמ"ס. כי העסמ"ב דהמ"ס הוא מערכה הא', והמ"ה הפרטי דאות ל"ה הנו' שהוא מהעסמ"ב דסי' ט' הרי הם מערכה הב', והעסמ"ב דאור התיקון שנתגלו הם מאותו המ"ה הרי הם מערכה הג'.

מערכת הד' שמות עסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, והם נתחדשו ונולדו בעת התיקון בעליית המ"ן דהאורות והניצוצין שאמר הרב בשער התיקון (פרקים א ב). והיה עלייתם בתחילה בהמ"ה הפרטי דאות ל"ה שבסי' ט', כי אותו המ"ה הוא השורש עליון לכל חלקי האצילות אשר מצד האימא שבא"ק, ולכן הנה בו הוא עלייתם בתחילה. וכאשר עלו בו, הנה עלה הוא עמהם יחד למ"ן למעלה למעלה, שהוא

⁵⁸¹ עיברית ?

⁵⁸² למחקו המילה*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בהמוחין פנימים דא"ק לעורר שם זווג עליון, ונולד עי"ז האור התיקון ונתלבש בהמ"ה הנז', והוא אור התיקון דהעסמ"ב שבהמ"ה הכללי אשר מצד האימא, והוא נתלבש ונתייחד בהמ"ן דהמ"ה הנז' בעלייתו (עט ע"ג) שם, ואח"כ ירד למקומו עם כל אותן העסמ"ב דאור התיקון, והכנים כל שם מהם במקום המיוחד אליו כמו שיתבאר בהסי' שלפנינו בעזרת ה' ית"ש. והנה אותן העסמ"ב דאור התיקון דהאימא, שרשם הוא מהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד', כי אותו הב"ן הוא השורש דהאימא הכללי שבא"ק ולכל תיקוניה ואורותיה המתפשטים ממנה להאצילות.

והנה הו' אותן העסמ"ב דאור התיקון מערכה הג' מהב"ן דהמ"ס, כי העסמ"ב דהמ"ס הוא מערכה הא', והמ"ה הפרטי דאות ל"ה הנז' שהוא מהעסמ"ב דסי' ט' הרי הם מערכה הב', והעסמ"ב דאור התיקון שנתגלו הם מאותו המ"ה הרי הם מערכה הג'. ועומד אור התיקון בתוך ג' להמ"ס דא"ק, וכל תוך ג' הוא כלבוד⁵⁸³, לכן הנה נשלם בו התיקון לכל העולמות כולם אשר מהמ"ס דא"ק ולמטה. ובהב"ן שבו הנה נעשה ונבנה כל האצילות, ונתקנו על ידו כל מעשה בראשית, וכמו שיתבאר כ"ז בעה"ש ית"ש בהסי' שלפנינו.

והנה נבאר בו ע"ד שבארנו לעיל סי' י"ב בהעסמ"ב דהתיקון אשר מצד האבא שבא"ק, כי הם באמת שניהם אחד, אלא באשר שהם שורש הדו"ן שורש החו"ג אשר נתגלו למטה בגילויים שונים, לכן בארנו כל א' לעצמו שורשם ומקורם דכל א'. ומה גם כי אין ביהמ"ד בלא הידוש כאשר עיני כל מעיין תחזינה מישרים בעזרת ה' ית"ש.

(מ"ט)

ע"ב

[סעיף א']

השם ע"ב הזה הנה הוא השם הראשון מהעסמ"ב דאור התיקון אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, והנה מקומו הוא בעולם העקודים בשורש האימא אשר שם, ומקומו בעקודים הנה הוא בסוד המזל תחתון אשר שם, והוא בא"ק ג"כ מהחזה שבו עד הטבור שבו, והנה הוא אורות הפה שהם מהפה עד הטבור אמנם עד החזה הנה הם כלולים ובטלים באור החוטם.

והנה התלבשותו שם הוא לב' תועליות אחד הוא להעקודים עצמו ואחד לצורך האצילות כדי שיהא אור התיקון דהאצילות שורש בעקודים לעולם לקבל ולינק משם תמיד, והתועלת אשר להעקודים עצמו הנה הוא כי עד שלא נתקן ונבנה האצילות לא היה נשלם עדיין העקודים ג"כ.

והנה יצא אור התיקון בב' בחי' אחד מבפנים ואחד מבחוץ, והם בבחי' אור פנימי ואור מקיף. והוא האור אשר האיר דרך המצח מבחוץ הנה הוא בבחי' אור מקיף, אבל האור המ"ה הפנימי הוא ירד דרך פנימיות כל הא"ק והעקודים ודרך פנימיות כל האו"א שבו עד היסודין שלהם שהוא כללות היסוד דא"ק ויצא מהיסוד הכללי שבו בסוד החסד דאתגלי בפום אמה.

לידת אור המ"ה דהמצח נעשה ע"י עליית המ"ן דהאורות, אבל לידת אור המ"ה הפנימי שהוא תולדות היסוד הנה היה ע"י עליית המ"ן דהניצוצין. אמנם עליית שניהם היה בתחילה בשורשם היותר קרוב להם שהוא השם מ"ה הפרטי דלעיל סי' ט' אות ל"ה, כי הוא השורש עליון להאצילות מצד האימא שבא"ק, ומשם עלו עם אותו המ"ה ג"כ להמוחין דא"ק לצורך עליית המ"ן. אמנם עלייתם הוא דרך כל אורות העליונים כי עלו כולם עם המ"ה ביחד להמוחין דהאו"א ומשם להעקודים בשורשי האו"א אשר שם ומשם עלו כולם להמ"ס דא"ק כי כן הוא דרך עליית כל מ"ן שעולים ממדרגה למדרגה עד המוחין שלמעלה, ומצטרפים בו כל המדרגות כולם בעליית המ"ן, ר"ל שנותן כל א' חלק מפנימיותו בעליית המ"ן ועולים כולם להמוחין ומקבל שם כל א' את חלקו לכל תיקוניה הנצרך לו. ונולד עי"ז העסמ"ב דאור התיקון הכללי הכולל כל העולמות כולם, ומהם קיבל כל א' את חלקו.

אמנם לא נשלמו ולא נתגלו ולא יצא כל אותן העסמ"ב כלל אלא רק בעת התיקון דהאצילות והיה תלוי שלימות כולם בתיקון האצילות. והנה נתבאר לנו בכ"ז על השם ע"ב דעניניו את מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו. כי מציאותו הוא שהוא הע"ב מהעסמ"ב דאור התיקון הכללי, ושימושו ומקומו הוא כי הוא יושב בסתר עליון שהוא בעולם העקודים בחלק אורות הפה אשר מהחזה עד הטבור, ומשמש שם לזוהר אור התיקון אשר להעקודים עצמו, וכן גם לשורש לאור התיקון דהאצילות. ומקורו הוא בהמוחין פנימים דהא"ק.

השם ע"ב הזה הנה הוא השם הראשון מהעסמ"ב דאור התיקון אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, ור"ל מאור התיקון דהמ"ה שבה, כי הנה אין אור שלא יהא כלול מ' שהם כללות עסמ"ב. והרי יצא אור התיקון ג"כ כלול מעסמ"ב, והע"ב שבהם הוא הע"ב דעניניו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והוא הע"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא. והנה מקומו הוא למעלה למעלה, והוא בעולם העקודים בשורש האימא אשר שם, והוא בהשם ע"ב דלעיל סי' ט' אות ל"ג. ומקומו בעקודים הנה הוא בסוד המזל תחתון אשר שם, והוא בא"ק ג"כ מהחזה שבו עד הטבור שבו. והנה הוא אורות הפה שהם מהפה עד הטבור, אמנם עד החזה הנה הם כלולים ובטלים באור החוטם המתפשטים עד שם, והוא עיקר גילויים דאורות הפה רק מהחזה עד הטבור, והם בסוד המזל תחתון שבהעקודים, ושם הוא שורש האימא הכללי שבא"ק שהוא השם ע"ב דלעיל סי' ט'. והנה שם נתלבש השם ע"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק שהוא הע"ב דענינינו.

והנה התלבשותו שם הוא לב' תועלות: אחד, הוא להעקודים עצמו. ואחד, לצורך האצילות, כדי שיהא לאור התיקון דהאצילות שורש בעקודים לעולם לקבל ולינק משם תמיד, כי עי"ז הנה קשור האצילות ומיוחד ותלוי בהעקודים לעולם.

והתועלת אשר להעקודים עצמו הנה הוא, כי עד שלא נתקן ונבנה האצילות, לא היה נשלם עדיין העקודים ג"כ על כל שלימותו הראוי לו, כל העולמות כולם הם כללות קומת פרצוף שלם, והם תלויים זב"ז, ותלוי שלימות כל א' בתיקון כולם, ולא נשלם העקודים ג"כ אלא רק ע"י אור התיקון דהאצילות. והוא ענין התלבשות הע"ב דענינינו שנתלבש בהעקודים, כי נשלם בו העקודים עצמו ג"כ על תיקונו הראוי לו⁵⁸⁴.

והנה יצא אור התיקון בב' בחי': אחד מבפנים, ואחד מבחוץ. והם בבחי' אור פנימי ואור מקיף. והוא האור אשר האיר דרך המצח מבחוץ, הנה הוא בבחי' אור מקיף. אבל האור המ"ה הפנימי הוא ירד דרך פנימיות כל הא"ק והעקודים (עט ע"ד) ודרך פנימיות כל האו"א שבו עד היסודין שלהם, שהוא כללות היסוד דא"ק, ויצא מהיסוד הכללי שבו בסוד החסד דאתגלי בפום אמה⁵⁸⁵, והוא האור המ"ה הפנימי שהוא תולדות היסוד.

והנה לידת אור המ"ה דהמצח, הנה היה נעשה ע"י עליית המ"ן דהאורות (אשר הם נשארו למעלה בעת מיתת המלכים, כי לא ירדו רק הניצוצין והשברי כלים כמ"ש בשבירת הכלים (פרק ג' וכנודע), אבל לידת אור המ"ה הפנימי שהוא תולדות היסוד הנה היה ע"י עליית המ"ן דהניצוצין. אמנם עליית שניהם, ר"ל הן דהאורות והן דהניצוצין, הנה היה עלייתם בתחילה בשורשם היותר קרוב להם, שהוא השם מ"ה הפרטי דלעיל סי' ט' אות ל"ה, כי הוא השורש עליון להאצילות לכל בנינו ולכל תיקונו, והוא השורש היותר קרוב, ושם הוא עלייתם בתחילה לכל המ"ן העולים לצורך תיקוני האצילות. והיה עליית המ"ן דהאורות והניצוצין כאשר עלו לצורך התיקון דהאצילות לכל מה שנוגע להתיקונים אשר מצד האימא שבא"ק, הנה היה עלייתם בתחילה בהשם מ"ה הפרטי דלעיל סי' ט' אות ל"ה, ומשם עלו כולם יחד, ר"ל עם אותו המ"ה ג"כ להמוחין דא"ק לצורך עליית המ"ן. אמנם עלייתם הוא דרך כל אורות העליונים, כי עלו כולם עם המ"ה ביחד להמוחין דהאו"א, ומשם להעקודים בשורשי האו"א אשר שם, ומשם עלו כולם להמ"ס דא"ק. כי כן הוא דרך עליית כל מ"ן, שעולים ממדרגה למדרגה עד המוחין שלמעלה, ומצטרפים בו כל המדרגות כולם בעליית המ"ן, ר"ל שנותן כל א' חלק מפנימיותו בעליית המ"ן, ועולים כולם להמוחין, ומקבל שם כל א' את חלקו לכל תיקונו הנצרך לו. וכן הוא בענינינו, כי עלו מתחילה להמ"ה הפרטי כנז', ומשם להמוחין דהאו"א שבא"ק, ומשם להעקודים לשורשי האו"א אשר שם, ומשם להמוחין דא"ק. וע"י עליית כל המ"ן הזה נזדווגו המוחין פנימים דהא"ק, ונולד עי"ז העסמ"ב דאור התיקון הכללי הכולל כל העולמות כולם, ומהם קיבל כל א' את חלקו, כי הע"ב שבהם שהוא הע"ב דאות מ"ט דענינינו, הנה הוא נכנס ונתלבש בהעקודים ונשלם על ידו העקודים ג"כ על שלימות התיקון הראוי לו כנ"ל. וכן

⁵⁸⁴ ע"י בענין סוד צדיק אבד.

585

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הס"ג והמ"ה דאור התיקון, הנה נכנסו ג"כ כל א' במקומו הראוי לו עד הב"ן דאור התיקון בהוי"ה הכפולה שבו⁵⁸⁶, הנה השתמש הוא להמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר מהם נבנה ונתקן כל האצילות וכמו שיתבאר כ"ז בעה"י למטה בהסי' שלפנינו. ועכ"פ הוא כי אור התיקון דהעסמ"ב אשר בענינינו, וכן אשר לעיל סי' י"ב כי הם שניהם אחד, הנה הם כלולים⁵⁸⁷ כל העולמות כולם שבאותן העסמ"ב נשלם תיקון כולם.

אמנם לא נשלמו ולא נתגלו ולא יצא כל אותן העסמ"ב כלל אלא רק בעת התיקון דהאצילות, והיה תלוי שלימות כולם בתיקון האצילות. וזהו שאמרנו שכל אלו העסמ"ב נתגלו ע"י המ"ה הפרטי דלעיל סי' ט' אות ל"ה, שהוא השורש היותר קרוב להאצילות כנ"ל, והוא כי בהתפשטות הארתם בו וגילויים בו בכל הצורך הנצרך לתיקון האצילות, הנה עי"ז נתגלה והאיר בהם עצמן ג"כ הזוהר אור בכל שלימותו ותיקונו הראוי לכל אחד ואחד. וא"כ נמצא כי כל הגילוי דאלו העסמ"ב כולו, הנה הוא נעשה מהמ"ה הפרטי הנו'.

והנה נתבאר לנו בכ"ז על השם ע"ב דענינינו את מציאותו ושימושו ומקומו. והוא כי הוא כי מציאותו הוא שהוא הע"ב מהעסמ"ב דאור התיקון הכללי. ושימושו ומקומו, הוא כי הוא יושב בסתר עליון שהוא בעולם העקודים, בחלק אורות הפה אשר מהחזה עד הטבור, ומשמש שם לזוהר אור התיקון אשר להעקודים עצמו, וכן גם לשורש לאור התיקון דהאצילות. ומקורו, הוא בהמוחין פנימים דהא"ק, כי משם הוא נולד ויצא. והיה יציאתו וגילויו מהמוחין מהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד', כי אותו הב"ן הוא השורש להאימא שבא"ק למציאותה ולתיקוניה ולכל תולדותיה ואורותיה המתפשטים ממנה. (פ ע"א)

[סעיף ב']

והנה יצא הע"ב דענינינו כלול מח' שהם הח' שמות ע"ב אשר מסי' ו' דלעיל עד הע"ב דענינינו. כי הרי הד' מיני ע"ב דס' ז' י"ב י"ג הרי הם כולם רק אור התיקון עצמו, הד' מיני ע"ב מהעסמ"ב דהמ"ה וב"ן דהתיקון דהאור"א שהא"ק, והם כולם אחד ולא יצאו זה בלא זה.

וכן גם הב' שמות ע"ב דסי' ח' ודסי' י"א אשר הם עיקרן מהנקודות, אך כאשר נבררו לצורך התיקון הנה נתייחדו באור התיקון ונעשו הם ג"כ מאור התיקון עצמו. והנה התלבשות כולם הנה הוא בהב' שמות ע"ב דסי' ו' ודסי' ט' שהם השרשי דהאור"א שבעקודים. והם שורש הח' תיקונים אשר בדיקנא דכהנא רבא שאמרו באד"ר. ונשתלשל הארת אלו הח' בחי' העסמ"ב ממדרגה למדרגה מהע"ב להס"ג ומהס"ג להמ"ה שגם הם כלול כל א' מח' ומשם נתפשט עוד להב"ן דאות נ"ב שהוא החסד דאתגלי בפום אמה. וח' תיקונים אלו כלולים במזל עליון הכלול באבא.

וכן הוא עד"ז ג"כ הח' תיקונים האחרונים אשר הם מהכתר דהמ"ה והם כלולים במזל תחתון הכלול בהאימא, כי משום שהם מכתר אי אפשר לקבל אורו רק ע"י גילוי למטה מהחכמה כי עי"ז נתמעט אורו קצת ואפשר לקבלו, והוא הח' תיקונים האחרונים הכלולים במזל התחתון הכלול באימא, והם ג"כ מהתפשטות הארת הח' מיני עסמ"ב אשר מסי' א' עד סוף סי' ה', שהם העסמ"ב דהמ"ס והעקודים ומתפשטים הם ג"כ ומתלבשים בהב"ן דלקמן אות נ"ב שהוא כללות אור התיקון דהאצילות.

וענין מה שהם חלוקים בב' בחי' ח' וה', כי הם מב' מקורות הח' הם מהחכמה דהמ"ס והח' הם מהכתר דהמ"ס, וכן הוא כאן בשרשם העליון כי באור"א ותולדותיהן הם ח' בחי' דהעסמ"ב, ובמ"ס והעקודים הוא ח' בחי' דהעסמ"ב.. ומה שמבואר בספד"צ כי הם ט' לז"א וד' לנוק', הנה התיקון ט' דז"א וכן הספי' הט' שבו, הם באמת עיקרן להנוק' אלא שנתייחדו בז"א כדי להיות עיקרה ושרשה עומד בו לעולם.

והנה יצא הע"ב דענינינו כלול מח', שהם הח' שמות ע"ב אשר מסי' ו' דלעיל עד הע"ב דענינינו. כי הרי הד' מיני ע"ב דס' ז' י"ב י"ג, הרי הם כולם רק אור התיקון עצמו, הד' מיני ע"ב מהעסמ"ב דהדר ומהיטבאל המ"ה וב"ן דהתיקון דהאור"א שהא"ק. והנה כל אלו הד' רק אור התיקון עצמו, והם כולם אחד, ולא יצאו זה בלא זה ח"ו, כי לא יצא אור התיקון לחצאין ולשליש ולרביע אלא יצא כולו כאחת.

וכן גם הב' שמות ע"ב דסי' ח' ודסי' י"א אשר הם עיקרן מהנקודות, אך כאשר נבררו לצורך התיקון, הנה נתייחדו באור התיקון, ונעשו הם ג"כ מאור התיקון עצמו כמו שבארנו בסי' י"א. והרי נצטרפו גם הב' שמות ע"ב דסי' ח' ודסי' י"א ג"כ עם הע"ב דאור התיקון דענינינו, והרי הוא כלול מו' שהם דסי' ז' ח' י"א י"ב י"ג. והנה התלבשות כולם

⁵⁸⁶ עי' לעיל הערה 502503

⁵⁸⁷ כוללים*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנה הוא בהב' שמות ע"ב דסי' ו' ודסי' ט', שהם השרשי דהאו"א שבהעקודים, והם נעשים שם כולם חד. והרי הוה הע"ב דענינינו כלול מח', שהם הח' שמות ע"ב אשר מסי' ו' עד סי' י"ג, שנעשו בעת התיקון כולם אחד. והם שורש הח' תיקונים אשר בדיקנא דכהנא רבא שאמרו באד"ר (קלב ע"ב), כי נשתלשל ונתפשט הארת אלו הח' בחי' העסמ"ב שהם שרשי אור התיקון אשר הם מהטבור ולמעלה ממדרגה למדרגה, מהע"ב להס"ג ומחס"ג להמ"ה, שגם הם כלול כל א' מח' כמו שיתבאר למטה אות נ' ונ"א, ומשם נתפשט עוד להב"ן דאות נ"ב שהוא החסד דאתגלי בפום אמה, ויצא הוא ג"כ כלול מכל אותן הח', ומזה הוא הח' תיקונים אשר בדיקנא דכהנא רבא, שהוא אבא הכלול במזל עליון תיקון הח', והוא כולל כל הח' תיקונים הראשונים שהם מחכמה כמ"ש בשאר א"א (ריש פרק י'), והם כלולים במזל עליון הכלול באבא, והוא הכהנא רבא אשר בתמניא תיקונים אתתקן וכמ"ש כ"ז הגר"א בספד"צ (פרק ב דף כט ע"ד ובדפוח"ח הוא יח ע"ג). וכ"ז הוא מהארת אלו הח' בחי' דהעסמ"ב הכלולים בהעסמ"ב בהסי' שלפנינו, כי אלו הח' מיני העסמ"ב הם כולם שרשי אור התיקון אשר הם מהטבור ולמעלה, ומהארתם אשר נתפשט בהשם ב"ן דלקמן אות נ"ב שהוא כללות אור התיקון דלהאצילות, הנה מזה נעשה הח' תיקונים הראשונים מהי"ג ת"ד שהם מהחכמה דהמ"ס כמ"ש בשער א"א (פרק י') והם כלולים במזל עליון הכלול באבא.

וכן הוא עד"ז ג"כ הח' תיקונים האחרונים אשר הם מהכתר דהמ"ה כמ"ש ג"כ בשער או"א (פרק י'), והם כלולים במזל תחתון הכלול בהאימא. כי משום שהם מכתר, אי אפשר לקבל אורו רק ע"י גילוי למטה מהחכמה, כי עי"ז נתמעט אורו קצת ואפשר לקבלו, והוא הח' תיקונים האחרונים הכלולים במזל התחתון הכלול באימא, והם מהכתר דהמ"ס כנו'. והנה הם ג"כ מהתפשטות הארת הח' מיני עסמ"ב אשר מסי' א' עד סוף סי' ה', שהם העסמ"ב דהמ"ס והעקודים, ומתפשטים הם ג"כ ומתלבשים בהב"ן דלקמן אות נ"ב שהוא כללות אור התיקון דלהאצילות, ומזה הוא הח' תיקונים האחרונים דהי"ג ת"ד הכלולים בהמזל תחתון הכלול בהאימא.

והרי נתבאר לנו ענין הח' מיני העסמ"ב אשר מסי' ו' דלעיל עד סי' י"ג דענינינו, והם העסמ"ב מהאו"א שבא"ק ותולדותיהון. ואמרנו שהם כלולים זב"ז, הנה הם השורש להח' תיקונים הראשונים מהי"ג ת"ד הכלולים במזל עליון הכלול באבא, והח' מיני עסמ"ב אשר מסי' א' עד סי' ה' שהם בהמ"ס והעקודים, הנה הם השורש להח' תיקונים האחרונים הכלולים בהמזל תחתון הכלול בהאימא.

וענין מה שהם חלוקים בכ' בחי' ח' וה' כי הם מב' מקורים, הח' הם מהחכמה דהמ"ס, והח' הם מהכתר דהמ"ס (ומה שהם מחכמה ח' ומכתר ח' מבואר הטעם בדברי הרב בשער א"א פרק י'). וכן הוא כאן בשרשם העליון, כי באו"א ותולדותיהן (פ ע"ב) הם ח' בחי' דהעסמ"ב, ובמ"ס והעקודים הוא ח' בחי' דהעסמ"ב, ולכן הם ח' תיקונים באבא שהוא חכמה וח' תיקונים באימא שבה מתגלה הכתר, ולכן נקראת הבינה ג"כ אהי"ה בשם הכתר כמ"ש הגר"א בתיקונים (דף מו ע"ד). וכן הוא ג"כ בהזו"ן, כי מתפשט בהם ג"כ הי"ג ת"ד וכמ"ש בתפילת ר' נחוניא בן הקנה⁵⁸⁸ שמתפשטים לת"ת ומלכות (ע' מאמרי רשב"י תחילת פ' נשא) והנה הוא ג"כ ח' תיקונים לז"א וח' תיקונים לנוק'.

ומה שמבואר בספד"צ (פרק ב (&) ובדברי הגר"א שם (&) כי הם ט' לז"א וד' לנוק', הנה התיקון ט' דז"א וכן הספי"ה ט' שבו הם באמת עיקרן להנוק', אלא שנתייסדו בז"א כדי להיות עיקרה ושרשה עומד בו לעולם, כי עי"ז הנה הגם שהם ב' פרצופים אשר יחודם הוא רק לפרקים, עכ"ז הנה בהעלם הם אחד לעולם, כי שורשה ועצמותה הפנימית הם עומדים

⁵⁸⁸ מבוא בתחילת ספר הקדו"ש.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בו לעולם, והם חלק ממנו עצמו, והוא תיקון המ' שבו, וכן ספי' המ' שבו, שהם להנוק'. כי עיקרו הוא רק ח', והם ח' לז"א וה' להנוק', ע"ד האו"א וכמו שבארנו כ"ז בארוכה לעיל סי' ה' אות כ', ע"ש סעי' ג' ד'.

והנה יצאנו בזה מן עיקר הדרוש שלפנינו כדי לבאר עומק הענין דהח' מיני עסמ"ב אשר מס' ו' עד סי' י"ג דענינינו אשר אמרנו שהם כלולים זב"ז, והם כולם אחד. והרי מיוחד הע"ב דענינינו בהם כולם, ומתגדל אורו בהם, לכן בארנו בהם תועלתם ושורשם את אשר נמשך מהם להאצילות. ואמרנו כי הם השורש להח' תיקונים הראשונים מהי"ג ת"ד הכלולים בהמזל עליון הכלול בהאבא, וככל מה שאמרנו בזה ג"כ לעיל סי' י"ב אות מ"ו, והדברים הם מאירים תהלה לאל ית"ש.

(ג)

[ס"ג]

[סעיף א']

השם ס"ג הזה הנה הוא הס"ג מהעסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, והנה היה מציאותו דכל אור התיקון בכלל מרזא דאור א"ס שהאיר ונתגלה בעת התיקון ע"י הזווג דהמוחין פנימים אורא ובוצינא אשר בגולגלתא דא"ק, ונעשה הזווג ע"י עליית המ"ן דהאורות והניצוצין שעלו בהמ"ה הפרטי דלעיל סי' ט' אות ל"ה ודס"ו ו' אות כ"ג, ומשם עלו להמוחין דהאור"א, ומשם לשרשם שבהעקודים, ועלו כולם להמוחין דא"ק, ונעשה ע"י הזווגא עלאה דהאורא ובוצינא, והאיר ונתגלה בהם אור התיקון מרזא דאור א"ס.

והנה התייחד אור התיקון בכל המ"ה שעלה ונתלבש בכל אחד ואחד בחלק אור השייך אליו, כי הנה יצא אור התיקון כלול מ' שהם כללות הד' שמות עסמ"ב, והנה התלבש בהע"ב שבו בעולם העקודים להשלים את תיקונו ג"כ, והיה התלבשותו בשרשי האור"א אשר שם וכנ"ל אות מ"ט, כי כל העקודים הוא לצורך האור"א שהם כלולים בו. והס"ג דאור התיקון התלבש בו בעיקרן דהאור"א עצמן להשלים את תיקונם. ונעשה בזה ב' תועלות אחד להתיקון דהאור"א עצמן כי נתקנו בזה בהשגחת אפין באפין ובכל תיקונים והשני כי הנה נתגלה ונעשה בזה בהאימא שורש התיקון להאצילות.

השם ס"ג הזה הנה הוא הס"ג מהעסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא

הכללי שבא"ק, כי יצא אור התיקון דהאצילות מהאור"א שבא"ק, והיה כלול מהעסמ"ב אשר מצד האבא ומהעסמ"ב אשר מצד האימא, ומזה הוא הס"ג דענינינו, כי הוא הס"ג דהעסמ"ב דאור התיקון אשר מצד האימא. והנה היה מציאותו דכל אור התיקון בכלל מרזא דאור א"ס שהאיר ונתגלה בעת התיקון ע"י הזווג דהמוחין פנימים אורא ובוצינא אשר בגולגלתא דא"ק, ונעשה הזווג ע"י עליית המ"ן דהאורות והניצוצין שעלו בהמ"ה הפרטי דלעיל סי' ט' אות ל"ה ודס"ו ו' אות כ"ג, ומשם עלו להמוחין דהאור"א, ומשם לשרשם שבהעקודים. ונשתתפו כולם ליתן חלק מפנימיותם בעליית המ"ן. ועלו כולם להמוחין דא"ק, ונעשה ע"י הזווגא עלאה דהאורא ובוצינא, והאיר ונתגלה בהם אור התיקון מרזא דאור א"ס, והוא האור הראשון דמעשה בראשית הנאמר עליו (&) ויאמר אלהים יהי אור ומלת ויאמר אלהים הוא סוד אמ"ר וק"ב⁵⁸⁹ (כי כן הוא בגימ' הנעשה בכל זווג כמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ה) והוא מזוה"ק תרומה (קסז ע"ג)).

והנה התייחד אור התיקון בכל המ"ה שעלה ונתלבש בכל אחד ואחד בחלק אור השייך אליו. כי הנה יצא אור התיקון כלול מ' שהם כללות הד' שמות עסמ"ב, והנה התלבש בהע"ב שבו בעולם העקודים להשלים את תיקונו ג"כ, והיה התלבשותו בשרשי האור"א אשר שם וכנ"ל אות מ"ט, כי כל העקודים הוא לצורך האור"א שהם כלולים בו וכמ"ש בשבירת הכלים (ריש פרק ו). ובהס"ג⁵⁹⁰ דאור התיקון הנה התלבש בו בעיקרן דהאור"א עצמן להשלים את תיקונם ג"כ, כי מקודם הנה היו גם בחי' האור"א שבא"ק מחוסרי תיקון, ובסוד שאמרו בספד"צ (פרק א &) לא הו' משגיחין אפין באפין, וכמו שכתבנו בכלל ח"י ענף א' ב' ובכמה מקומות בספר הדע"ה {פ ע"ג} וכנודע בדברינו. ולכן נתלבש

⁵⁸⁹ אור מים רקיע וק' ברכות שהוא מציאות של עסמ"ב, ועי' שער מ"ד ומ"ן פרק ה', ועי' לקמן הערה 752.

⁵⁹⁰ נדצ"ל והס"ג*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בהם אור הס"ג דהתיקון, היינו הס"ג דאור התיקון דמצד האבא שהוא הס"ג דלעיל אות מ"ו, נתלבש בעיקרו דהאבא עצמו שהוא הס"ג דלעיל סימן ו' אות כ"ב וכנ"ל סי' י"ב. והס"ג דאור התיקון אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, שהוא הס"ג דאות נ' שבענינינו וכנ"ל, התלבש הוא בעיקרו דהאימא עצמה שבא"ק שהוא הס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד, ועי"ז הנה נתקנו או"א בהשגחת אפי' באפי' ובכל תיקונם הראוי. וכן ע"י התיקון שנתקנו הם, הנה נעשה בהם שורש ג"כ לאור התיקון דהאצילות, כי קבלת האצילות הוא מהאו"א שבא"ק, ועי"י הס"ג שנכנס בהאו"א נעשה הכונה ורושם לאור המ"ה דהתיקון אשר להאצילות. ועכ"פ הוא כי הנה אור הס"ג דהתיקון דענינינו, שהוא אור התיקון דמצד האימא, הנה נכנס הוא בעיקרו דהאימא עצמה שהוא בהס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד, ונעשה בזה ב' תועלות: אחד, להתיקון דהאו"א עצמו, כי נתקנו בזה בהשגחת אפי' באפי' ובכל תיקונם. והשני, כי הנה נתגלה ונעשה בזה בהאימא שורש התיקון להאצילות ג"כ, והוא ע"ד האימא והזו"ן דהאצילות, שבנין האימא ותיקונה הוא להיות שורש לזו"ן כמ"ש באד"ז (רצ"א ע"א). וכן הוא נודע כי הא' דמילוי וא"ו דהס"ג הוא השורש דהשם מ"ה וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ה) ובכ"מ. והרי נעשה ע"י התלבשות הס"ג דאור התיקון דענינינו אשר נתלבש בהס"ג דהאימא, שהוא הס"ג דסי' ט', ונתמלא הס"ג דהאימא באור התיקון, ונתקנה בזה האימא בכל תיקונה הראוי, הנה נעשה בזה הכונה ורושם ג"כ לאור המ"ה דהתיקון אשר להאצילות, כי כל עולם האצילות הוא בבחי' זו"ן להאימא שבא"ק, ונתגלה רושם תיקונם עם אור התיקון דהאימא כנ"ו.

[סעיף ב]

והנה ע"י התלבשות אור התיקון דהס"ג דענינינו, הנה נעשה הס"ג כלול מח', שהם כל הח' שמות ס"ג אשר מסי' ו' דלעיל עד הס"ג דסי' י"ג דענינינו, כי נעשו כולם אחד וכלול כל א' מכולם. כי הרי הד' מיני ס"ג דסי' ז' י"ב י"ג הרי הם אחד מעיקרן כי הם כולם רק אור התיקון עצמו אור התיקון דהדר ומהיטבאל. וכן הב' שמות ס"ג דסי' ח' וי"א הגם שעיקרן הם מהנקודות אך בעת התיקון הנה נתבררו ועלו למ"ן ואז נתיחדו הם ג"כ באור התיקון ונעשו גם הם לאור התיקון ממש. וכן הב' שמות ס"ג דסי' ו' ודסי' ט', שהם עיקרן דהאו"א שבא"ק, ומתייחדים שניהם בעת התיקון ונעשים אחד כנ"ל.

אמנם כל אלו השמות ס"ג אשר אמרנו שהם כולם מעתה מאור התיקון העיקרי, לא נעשה בכל הראוי אלא רק כאשר הגיע זוהר אורו וגילוי לאור התיקון דהאצילות, והוא השם מ"ה אשר יתבאר לקמן אות נ"א. כי תולה כל גילוי דאור התיקון אשר למעלה למעלה בגילוי אור התיקון אשר להאצילות. מציאותו של הס"ג דענינינו הנה הוא שהוא השם ס"ג מהעסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק. ושימוש ומקומו הנה הוא כי הנה הוא מתלבש בהאימא עצמה, ושם הוא מקומו לעולם. ומקורו הוא מהמוחין פנימיים דהא"ק אורא ובוצינא, כי משם נולד כל אור התיקון. אמנם שורשו המיוחד אליו בהמ"ס דא"ק הנה הוא בהב"ן שבו.

והנה ע"י התלבשות אור התיקון דהס"ג דענינינו, כאשר נתלבש בהס"ג דסי' ט' כנ"ו, הנה נעשה הס"ג כלול מח', שהם כל הח' שמות ס"ג אשר מסי' ו' דלעיל עד הס"ג דסי' י"ג דענינינו, כי נעשו כולם אחד, וכלול כל א' מכולם, כי הרי הד' מיני ס"ג דסי' ז' י"ב י"ג הרי הם אחד מעיקרן, כי הם כולם רק אור התיקון עצמו, אור התיקון דהדר ומהיטבאל וכמבואר בדברינו שם ושם, והרי הם אחד מעיקרן. וכן הב' שמות ס"ג דסי' ח' וי"א, הגם שעיקרן הם מהנקודות, אך בעת התיקון הנה נתבררו ועלו למ"ן, ואז נתיחדו הם ג"כ באור התיקון, ונעשו גם הם לאור התיקון ממש, והם כולם אחד. וכן הב' שמות ס"ג דסי' ו' ודסי' ט', שהם עיקרן דהאו"א שבא"ק, ומתייחדים שניהם בעת התיקון ונעשים אחד כנ"ל, ובהם מתלבשים השמות ס"ג דכל הו' סימנים הנז' ומתייחדים עמהם. והרי נעשו כל הח' שמות ס"ג אשר מסי' ו' עד סי' י"ג כולם אחד, והם כלול כל א' מכולם. והרי הוה הס"ג דענינינו כלול מח' והם השתלשלות גילוי השורש להח' תיקונים הראשונים מהי"ג ת"ד וכנ"ל אות מ"ט.

אמנם כל אלו השמות ס"ג אשר אמרנו שהם כולם מעתה מאור התיקון העיקרי, הנה כל זוהר גילוי אור התיקון שהאירו בו, הנה לא נעשה ולא נתגלה בכל הראוי אלא רק כאשר הגיע זוהר אורו וגילוי לאור התיקון דהאצילות, והוא השם מ"ה אשר יתבאר לקמן

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אות נ"א. ועד שלא הגיע התפשטות אור התיקון עד אליו, שהוא האור אשר ממנו נתפשט מהטבור ולמטה להתלבש באצילות, הנה לא האיר אור התיקון גם למעלה, כי תולה כל גילוי דאור התיקון אשר למעלה למעלה בגילוי אור התיקון אשר להאצילות, כי שם הוא הגילוי דכבוד מלכותו ית"ש, שהוא תכלית כוונת כל גילוי ית"ש אשר בכל העולמות כולם. ולכן עד שלא הגיע הגילוי דאור התיקון אשר להאצילות, שהוא השם מ"ה דלקמן אות נ"א, לא היה נשלם עדיין התיקון גם למעלה. וזהו שאמרנו לעיל בהקדמה, כי כל אור העסמ"ב דהתיקון אשר מצד האימא הוא נתגלה ע"י המ"ה דסי' ט', כי בו נתייסד הנביעו (פ' ע"ד) דאור התיקון דהאצילות, שהוא השם מ"ה דלקמן אות נ"א וכמו שיתבאר שם בעזרת ה' ית"ש. ובגילוי הנה נשלם התיקון גם למעלה למעלה, והוא ע"ד שאמרנו בזה"ק בראשית (כ סע"א) וכן בפ' תזריע (מח ע"א) כי גמר תיקון העולמות אבי"ע היה תלוי בבריאת האדם, משום דכולם כלולים בו והוא כלל כולם. וכן הוא ע"ד בענין אור הגנוז שבו נשלם התיקון גם להעקודים וכן להא"א שבא"ק, הנה תלה גמר תשלום התיקון שבהם, רק בגילוי הנביעו דאור התיקון אשר להאצילות, ועד שלא נתייסד הנביעו דאור התיקון גם להאצילות הנה לא נשלם עדיין התיקון גם בהם, כי האצילות הוא כללות כולם, שהיא הכונה התכליתית לכולם, כי תכלית כוונתו ית"ש בכל גילוי אשר מא"ס ולמטה הוא להתגלה בכבוד מלכותו יתברך אשר נתגלה בו באצילות, שהוא לבדו ימלוך נורא, והוא עליית המלכות שתתעלה ותתגלה יחודה בא"ס. ועל זה היה השתלשלות כל גילוי ית"ש אשר בכל העולמות כולם. והרי הוה האצילות הכוונה התכליתית לכולם, ולכן הוה⁵⁹¹ תולה תשלום גמר גילוי התיקון לכולם רק בגילוי הנביעו דאור התיקון אשר להאצילות, והוא גילוי אור המ"ה דלקמן אות נ"א אשר נתגלה ונתלבש בהמ"ה דלעיל סי' ט' אות ל"ה.

ונחזור להענין, כי הרי נתבאר מכל דברינו הנ"ל על הס"ג דענינינו את מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו, וכן קישורו ויחודו בכל העסמ"ב ועסמ"ב אשר מסי' ו' עד כ"ה. כי מציאותו, הנה הוא שהוא השם ס"ג מהעסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק. ושימושו ומקומו, הנה הוא כי הנה הוא מתלבש בהאימא עצמה, והוא בהס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד, ושם הוא מקומו לעולם. והנה בצירוף השם ס"ג דלעיל סי' י"ב אות מ"ו, שהוא הס"ג דהעסמ"ב דאור התיקון אשר מצד האבא שבא"ק, אשר מתלבש הוא בעיקרו דהאבא שהוא בהשם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב. והנה ע"י התלבשות הב' מיני ס"ג דאור התיקון דלעיל אות מ"ו ודאות נ"א דענינינו, המתלבשים בהס"ג דסי' ו' ודסי' ט' שהם עיקר דהא"א שבהא"ק כנו', הנה נתקנו ע"י הא"א שבא"ק בהשגחת אפין באפין ובכל יחודם כהראוי. והרי לנו ענין שימושו דהס"ג דענינינו, כי הנה על ידו ובצירוף הס"ג דלעיל אות מ"ו הנה נתקנו הא"א שבא"ק ביחודם כהראוי. ולא עוד אלא כי ע"י התיקון הגז' דהאימא ונתקן הס"ג דסי' ט' בכל תיקונו, הנה נעשה ע"י יסוד ושורש בהאימא ג"כ לאור המ"ה דהתיקון אשר להאצילות. וכנודע כי בא' דמילוי וא"ו בהס"ג שבהאימא הנה ישנו שם שורש להשם מ"ה שבו⁵⁹² א"א, והרי נעשה ע"י תיקונו דהס"ג דהאימא שבא"ק הכנה ורושם לאור המ"ה דהתיקון אשר לקמן אות נ"א שהוא להאצילות, וכ"ז הוא משימושי הס"ג דענינינו שהוא לצורך התיקון להא"א שבא"ק ולשורש אור התיקון להאצילות.

ובענין מקורו הרי אמרנו שהוא מהמוחין פנימים דהא"ק אורא ובוצינא, כי משם נולד כל אור התיקון כמ"ש בשער התיקון (ריש פרק ב). אמנם שורשו המיוחד אליו בהמ"ס דא"ק הנה הוא בהב"ן שבו, שהוא השם ב"ן אשר בסי' א' אות ד', כי שם הוא השורש להאימא שבא"ק, וכל שפעה ויניקתה הוא משם. ובענין קישורו ויחודו בהח' מיני עסמ"ב

⁵⁹¹ היה*##

⁵⁹² ע"י ע"ח שער מ"ד ומ"ן פרק ה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנ"ל, הרי בארנו ג"כ כי הוא נעשה אחד עם כל הס"ג שבהם, והרי הוא כלול מח'. ובזה הנה נשלם תהלה לאל ית"ש ביאור הס"ג דהתיקון אשר גם מצד האימא שבא"ק, ומעתה נבאר גם המ"ה בעה"י למען שמו יתברך.

(נ"א)

[מ"ה]

[סעיף א]

השם מ"ה הזה הנה הוא המ"ה הכללי מעסמ"ב הכלליים דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק, ור"ל על אור התיקון הכללי הכולל כל העולמות כולם אשר מהעקודים ולמטה.

והענין הוא כי נודע הוא שהשם מ"ה עיקרו הוא בחג"ת ומהטבור ולמעלה, אך לצורך הנוק' שהוא כללית הב"ן והיא בהנה"י, כי היא שורש להעולמות בי"ע שהם למטה, הנה ירד המ"ה ג"כ מהטבור ולמטה, והוא מעתה המ"ה וב"ן הכלליים אשר לכל האצילות רק בהנה"י דא"ק, אמנם נודע הוא שכל אור שיורד הנה נשאר שרשו למעלה, וכן הוא בענינינו בהמ"ה דהתיקון אשר להאצילות, כי שרשו נשאר מהטבור ולמעלה לעולם, והוא המ"ה דענינינו. כי בדיוק הנה הוא אינו המ"ה הכללי דהתיקון אשר להאצ' עצמו אלא רק המ"ה הפרטי אשר בהס"ג.

ובאמת הנה כלול אותו המ"ה הפרטי מב"ן הפרטי ג"כ והוא הנביעו דנהורא להב"ן הכללי דהתיקון אשר להאצילות שהוא מהטבור ולמטה, והוא הב"ן דלקמן אות נ"ב אמנם במקום המ"ה אינו עולה שם הב"ן בשם כלל.

השם מ"ה הזה הנה הוא המ"ה הכללי מעסמ"ב הכלליים דאור {פא ע"א} התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק, ור"ל על אור התיקון הכללי הכולל כל העולמות כולם אשר מהעקודים ולמטה, כי כל זמן שלא יצא האצילות היו כולם חסרים תיקון. וכשיצא אור התיקון היה כלול מד' בחי' שמות עסמ"ב כלליים, ובו נתקנו כולם, וכמו שבארנו לעיל באות מ"ט ואות נ"י על הע"ב וס"ג שבו, כי הם היו לתשלום תיקון העקודים ולתיקון האו"א שבא"ק וכנ"ל שם ושם. אך המ"ה שבו שהוא המ"ה מהד' שמות עסמ"ב דאור התיקון הכללי, והוא המ"ה דענינינו, הנה הוא לבנין ולתיקון האצילות כמו שיתבאר.

והענין הוא, כי נודע הוא שהשם מ"ה עיקרו הוא בחג"ת ומהטבור ולמעלה, אך לצורך הנוק' שהוא כללית הב"ן והיא בהנה"י, כי היא שורש להעולמות בי"ע שהם למטה, הנה ירד המ"ה ג"כ מהטבור ולמטה, והוא מעתה המ"ה וב"ן הכלליים אשר לכל האצילות רק בהנה"י דא"ק (ע' כ"ז ענ"י ענף ה', טנת"א פרק א בהמ"ב, שער התיקון ריש פרק ג, רפ"ח פרק ב, שער הפרצופים ריש דרוש ב, פרצופי זו"ן ריש פרק א). אמנם נודע הוא שכל אור שיורד הנה נשאר שרשו למעלה כמ"ש בנסירה (פרק ז) ובכ"מ, וכן הוא בענינינו בהמ"ה דהתיקון אשר להאצילות, כי שרשו נשאר מהטבור ולמעלה לעולם, והוא המ"ה דענינינו, כי בדיוק הנה הוא אינו המ"ה הכללי דהתיקון אשר להאצילות עצמו, אלא רק הנביעו דנהורא המתפשט בו ומתייחד בו. ועצמות המ"ה דענינינו הנה הוא באמת רק המ"ה הפרטי אשר בהס"ג הנ"ל אות נ"י, וכנודע שכל א' הוא כלול מעסמ"ב. ונלוי הוא בהא' דמילוי וא"ו דהס"ג⁵⁹³, ושם הוא הנביעו דנהורא דהמ"ה הכללי דהתיקון אשר להאצילות עצמו. ולכן אמרנו עליו לעיל בדברינו ג"כ שהוא המ"ה הכללי דהתיקון, כי הוא הנביעו דנהורא, אבל באמת הנה הוא רק המ"ה הפרטי שבהס"ג עצמו, והוא לעולם מהטבור ולמעלה. אבל המ"ה הכללי דהתיקון אשר להאצילות, הנה הוא רק מהטבור ולמטה. אמנם אותו המ"ה הפרטי הוא מתפשט בו ומתייחד בו ונכלל עמו תמיד.

ובאמת הנה כלול אותו המ"ה הפרטי מב"ן הפרטי ג"כ, והוא הנביעו דנהורא להב"ן הכללי דהתיקון אשר להאצילות, שהוא מהטבור ולמטה, והוא הב"ן דלקמן אות נ"ב. אמנם במקום המ"ה ובפרט למעלה מהטבור, ששם הוא תוקף האור דעולם העקודים, הנה אינו עולה שם הב"ן בשם כלל, כי נכלל בהמ"ה שהוא המ"ה הפרטי דענינינו, והוא השורש והנביעו דנהורא לכל אור התיקון הכללי דהאצילות, שהוא כללית המ"ה וב"ן

⁵⁹³ ע"י שער מ"ד ומ"ן פרק ה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דהתיקון שמהטבור ולמטה, אשר מהם נבנה כל האצילות כמו שיתבאר בעה"י לקמן אות נ"ב.

[סעיף ב]

המ"ה דעניינו, מציאותו הוא שהוא השורש דאור התיקון והאצילות הנשאר מהטבור ולמעלה, והוא בהא' דמילוי וא"ו דהס"ג דהתיקון, והנה הוא מתלבש ועומד בהמ"ה הפרטי דהס"ג דהאימא עצמה, ושם נתגלה מציאותו ושם הוא מקומו לעולם.

גילוי ומציאותו דהמ"ה דעניינו, נעשה ונשלם ג"כ הגילוי דאור התיקון דהשמות ע"ב וס"ג, שהם תשלום התיקון להעקודים ולהאו"א שבא"ק. כי אור גילוי כולם הוא תלוי בהגילוי דאור הנביעו דהתיקון אשר להאצילות שהוא המ"ה דעניינו. כי כל העסמ"ב אשר בהס"י שלפנינו הנה נעשה כל גילויים רק ע"י המ"ה דעניינו.

מציאותו ושימוש הוא שהוא המ"ה הפרטי דהס"ג דהתיקון, והוא השורש דאור התיקון אשר להאצילות. ומקומו הוא בהמ"ה הפרטי דהס"ג דהאימא עצמה, והוא מהטבור ולמעלה. אבל למעלה מן הטבור הנה אין גילוי שם להמ"ה הכללי כלל כי שם הוא לעולם רק שליטת ע"ב וס"ג ואינו עולה שם בשם מ"ה רק המ"ה הפרטי אשר בהס"ג עצמו. ומקורו דאותו המ"ה הוא מהזווג דהמוחין פנימים דא"ק אורא ובוצינא, אמנם גילוי הוא בהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד' כי בו הוא השורש להאימא שבא"ק למציאותה ולכל תולדותיה ואורותיה המתפשטים ממנה וקישורו ויחודו בכל עסמ"ב ועסמ"ב אשר מס"י ו' עד כה הנה הוא פשוט כי הוא קשור ומיוחד בכלם כי כל העסמ"ב דהתיקון אשר בסי' שלפנינו הרי אמרנו שגילויים הוא ע"י המ"ה דעניינו ומיוחדים כולם בו.

הנה אמרנו על המ"ה דעניינו כי מציאותו הוא שהוא השורש דאור התיקון והאצילות הנשאר מהטבור ולמעלה, והוא בהא' דמילוי וא"ו דהס"ג דהתיקון אשר לעיל אות נ'. והנה הוא מתלבש ועומד בהמ"ה הפרטי דהס"ג דהאימא עצמה שהוא המ"ה דלעיל סי' ט' אות ל"ה, ושם נתגלה מציאותו, ושם הוא מקומו לעולם. והוא ע"פ מה שאמרנו שם אות ל"ה כי עיקרו אשר מהטבור ולמעלה, הוא ג"כ רק בחי' המ"ה הפרטי דהס"ג אשר שם אות ל"ד, והוא אשר יצא מתחילה להתפשטות הראשון להאצילות כנ"ל בדברינו כלל ה' ו'. ונעשה הוא עי"ז לשורש עליון להאצילות כמו שבארנו שם ושם, ולכן הנה נעשה בו הגילוי דשורש התיקון אשר להאצילות, והוא המ"ה דעניינו שמתלבש בו כנו', משום שהוא השורש עליון להאצילות לעולם. ועכ"פ הוא כי ההתלבשות ומקומו של המ"ה דעניינו שהוא השורש התיקון אשר להאצילות, והוא המ"ה הפרטי דהס"ג דהתיקון דלעיל אות נ', הנה הוא מתלבש ועומד בהמ"ה הפרטי דהס"ג דמציאות העיקרי דהאימא שבא"ק שהוא המ"ה דלעיל סי' ט' אות ל"ה, ושם הוא מקומו לעולם, (פא ע"ב) ומשם הוא הנביעו דנהורא לאור התיקון אשר לאצילות עצמו שהוא מהטבור ולמטה וכנ"ל.

והנה בגילוי ומציאותו דהמ"ה דעניינו שהוא השורש להגילוי דאור התיקון אשר להאצילות, הנה נעשה ונשלם ג"כ הגילוי דאור התיקון דהשמות ע"ב וס"ג דלעיל אות מ"ט ואות נ' שהם תשלום התיקון להעקודים ולהאו"א שבא"ק, וכנ"ל שם ושם כי אור גילוי כולם הוא תלוי בהגילוי דאור הנביעו דהתיקון אשר להאצילות, שהוא המ"ה דעניינו אשר גילוי ומציאותו הוא בהמ"ה דלעיל סי' ט' אות ל"ה. והוא אשר אמרנו לעיל בהקדמה כי כל העסמ"ב אשר בהס"י שלפנינו הם מתגלים מהמ"ה דסי' ט', והם עי"ז מערכה הג' וכנ"ל שם. והוא משום כי כל העסמ"ב אשר בהס"י שלפנינו, הנה נעשה כל גילויים רק ע"י המ"ה דעניינו אשר יצא ונעשה בהמ"ה דסי' ט', והנה נתבאר לנו בכ"ז על המ"ה דעניינו את מציאותו ושימוש ומקומו.

כי מציאותו ושימוש, הוא שהוא המ"ה הפרטי דהס"ג דהתיקון דלעיל אות נ', והוא השורש דאור התיקון אשר להאצילות, הנביעו דנהוריה. ומקומו הוא בהמ"ה הפרטי דהס"ג דהאימא עצמה, שהוא בהמ"ה דלעיל סי' ט' אות ל"ה, והוא מהטבור ולמעלה ומן הפרסא ולפנים. וכ"ז הוא מה שנוגע להמ"ה הפרטי דעניינו, אבל מה שנוגע להמ"ה הכללי אשר אליו, הנה זה יתבאר בעה"י לקמן אות נ"ב, שהוא רק מהטבור ולמטה, אבל למעלה מן הטבור הנה אין גילוי שם להמ"ה הכללי כלל, כי שם הוא לעולם רק שליטת ע"ב וס"ג, ואינו עולה שם בשם מ"ה רק המ"ה הפרטי אשר בהס"ג עצמו, והוא שורש דהמ"ה הכללי אשר להאצילות, הנביעו דנהוריה ומתפשט בו ומתייחד עמו כנ"ל.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ומקורו דאותו המ"ה, הרי מבואר בדברי הרב בשער התיקון (ריש פרק ב) כי הוא מהזוג דהמוחין פנימים דא"ק, אורא ובוצינא. אמנם גילוי הוא בהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד', כי בו הוא השורש להאימא שבא"ק למציאותה ולכל תולדותיה ואורותיה המתפשטים ממנה.

וקישורו ויחודו בכל העסמ"ב והעסמ"ב⁵⁹⁴ אשר מסי' ו' עד כה, הנה הוא פשוט כי הוא קשור ומיוחד בכלם, כי כל העסמ"ב דהתיקון אשר בסי' שלפנינו הרי אמרנו שגילויים הוא ע"י המ"ה דענינינו ומיוחדים כולם בו. וכבר בארנו לעיל אות מ"ט ואות נ' על הע"ב וס"ג את יחודם בכל העסמ"ב הנז', והרי מבואר ממילא על המ"ה דענינינו במכל שכן כי הרי הוא סיבתם דגילוי הע"ב וס"ג הנז', והוא סיבת הגילוי דהתיקון כולו וכנ"ל. וא"כ הרי מיוחד המ"ה דענינינו עם כל העסמ"ב כולן אשר מסי' ו' עד כה וכמו שבארנו לעיל אות מ"ט ואות נ', כי ע"י אור התיקון הם מיוחדים כולם ונעשו כולם אחד. וכן הנה בארנו ג"כ לעיל כי אלו הח' בחי' דהעסמ"ב אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דענינינו, הם השורש להח' תיקונים הראשונים מהיי"ג ת"ד הכלולים במזל עליון הכלול באבא וכנ"ל אות מ"ט נ' וכן לעיל סי' י"ב אות מ"ו ע' שם ושם בארוכה קצת. ואמרנו כי הח' תיקונים האחרונים הכלולים במזל תחתון הכלול באימא, הנה שרשם הוא בהח' בחי' העסמ"ב אשר בהעקודים, ע"ש כ"ו בביאור ובטעמן ונימוקו מדברי הרב זללה"ה.

[סעיף ג']

אמנם ראינו כי עדיין יש בזה מקום ביאור משני פנים: א', נודע בדברנו שהעקודים בא"ק הוא בבחי' הי"ג ת"ד בהא"א דאצילות, וא"כ הרי ישנם בהעקודים עצמו השורש לכל הי"ג ת"ד שבהא"א דהאצילות. שנית, הח' בחי' עסמ"ב אשר מסי' ו' עד סי' י"ג הם השורש להח' תיקונים הראשונים הכלולים במזל עליון הכלול באבא הם הסי' ו' ז' ח' י"ב וד' להאימא שבא"ק שהם ט' י' י"א י"ג, ופשוט הוא כי האו"א שבא"ק הם השורש להאו"א שבהאצילות, והרי צריך לפ"ז שיהא האימא שבא"ק בהח' בחי' העסמ"ב שבה שורש להאימא דהאצילות ולכל הח' תיקונים האחרונים שבה, ואנחנו אמרנו שכל הח' בחי' העסמ"ב דהאו"א שבא"ק הם כולם שורש להח' תיקונים הראשונים דהיי"ג ת"ד שבהאצילות הכלולים באבא.

אך הענין בזה הוא כי הנה סוד הי"ג תיקונים וסוד האו"א אשר ישנם בא"ק ג"כ, הנה גילויים להאצילות הוא בבחי' שונות, והוא באשר כי עיקר מציאותם בזה ר"ל הי"ג ת"ד והאו"א הוא רק באצילות שהוא למטה מהטבור, אבל מהטבור ולמעלה ולפנים מן הפרסא שם הוא הכל רק בבחי' שורשים נעלמים, ומתכונת השורש הוא שבו כלול כל הכחות דהענפים והתולדות באחד. וכן הוא בענינינו כי בבחי' אחת הנה נבחן העקודים כולו לסוד הי"ג ת"ד שבא"ק והוא ע"י האורות האח"פ שבו שהם ע"ד הי"ג ת"ד שבהא"א דהאצילות, וכן האו"א שבא"ק הנה נבחנו הם בו ג"כ בכל הבחי' כמו האו"א שבהאצילות. אמנם בבחי' אחת הנה נבחן העקודים עם האו"א שבא"ק לאחת, הוה הם בבחי' הכתר והחכמה דהמ"ס כי הם ע"ב וס"ג.

וכ"ז הוא לאחר התיקון, כי אז האירו כל אלו הי"ג מערכות כולם בוודו אור התיקון, והנה בבחי' הא' הנה הוה העקודים לבד השורש לעיקר הי"ג תיקונים אשר הם בא"א לבד בבחי' הב' אשר כל הי"ג מערכות כולם הם בבחי' הי"ג תיקונים.

אמנם ראינו כי עדיין יש בזה מקום ביאור משני פנים: א', הוא כי הרי נודע בדברנו שהעקודים בא"ק הוא בבחי' הי"ג ת"ד בהא"א דאצילות, ע' לעיל בהאבני מלואים אשר בסוף סי' ה', וא"כ הרי ישנם בהעקודים עצמו השורש לכל הי"ג ת"ד שבהא"א דהאצילות. וכן אמרנו בכ"מ כי באורות דחוטם פה שם הוא סוד הב' מזלין אורות החוטם, שהם עד החזה שם הוא סוד המזל עליון שבהעקודים אשר בו כלול האבא הכללי שבא"ק, ואורות הפה שהם עד הטבור שם הוא סוד המזל תחתון שבהעקודים (פא ע"ג) אשר בו כלול האימא הכללי שבא"ק, וע' דברינו לעיל סי' ב' אות ח' סעיף ו'. ועכ"פ הוא כי הנה אורות האח"פ הם סוד הי"ג ת"ד שבא"ק, והרי הוה העקודים עצמו לבד השורש לכל הי"ג ת"ד שבהא"א דאצילות.

שנית, כי הנה יש להעיר עוד כמה שאמרנו כי הח' בחי' עסמ"ב אשר מסי' ו' עד סי' י"ג הם השורש להח' תיקונים הראשונים הכלולים במזל עליון הכלול באבא, הלא הח' בחי' דהעסמ"ב אשר מסי' ו' עד סי' י"ג הם ד' להאבא שבא"ק, שהם הסי' ו' ז' ח' י"ב, וד'

⁵⁹⁴ נדצ"ל בכל עסמ"ב ועסמ"ב*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

להאימא שבא"ק שהם ט' י' י"א י"ג, ופשוט הוא כי האו"א שבא"ק הם השורש להאו"א שבהאצילות ולכל שימושם וענינם. וכן אמרנו בכ"מ כי האבא שבא"ק הוא כלול בסוד המזל עליון שבהעקודים, והאימא שבא"ק בסוד המזל תחתון שבהעקודים, כי הם בסדר אחד ממש עם האו"א שבהאצילות. והרי צריך לפ"ז שיהא האימא שבא"ק בהד' בחי' העסמ"ב שבה שורש להאימא דהאצילות ולכל הה' תיקונים האחרונים שבה. ואנחנו אמרנו שכל הח' בחי' העסמ"ב דהאו"א שבא"ק הם כולם שורש להח' תיקונים הראשונים דהי"ג ת"ד שבהאצילות הכלולים באבא, וכ"ז צריך ביאור.

אך הענין בזה הוא כי הנה סוד הי"ג תיקונים וסוד האו"א אשר ישנם בא"ק ג"כ, הנה גילויים להאצילות הוא בבחי' שונות, והוא באשר כי עיקר מציאותם בזה, ר"ל הי"ג ת"ד והאו"א, הוא רק באצילות שהוא למטה מהטבור ולמטה מהפרסא, אבל מהטבור ולמעלה ולפנים מן הפרסא, שם הוא הכל רק בבחי' שורשים נעלמים. ומתכונת השורש הוא שבו כלול כל הכחות דהענפים והתולדות באחד, ומתפשט ומתגלה תמיד בכל א' בגילויים שונים לפי צורך פעולת הענף ותולדה הנמשך ממנו בכל עת. וכן הוא בענינינו, כי בבחי' אחת הנה נבחן העקודים כולו לסוד הי"ג ת"ד שבא"ק, והוא ע"י האורות האח"פ שבו שהם ע"ד הי"ג ת"ד שבהא"א דהאצילות, וכמו שכתבנו בזה לעיל ס"י ה' בהאבני מלואים שם מדברי האריז"ל והגר"א ז"ל. וכן האו"א שבא"ק, הנה נבחנים הם בו ג"כ בכל הבחי' כמו האו"א שבהאצילות, וכמו שמרמז לנו הרב בזה בשבירת הכלים (ריש פרק ו).

אמנם בבחי' אחת הנה נבחן העקודים עם האו"א שבא"ק לאחת, וכל הי"ג מערכות דהעסמ"ב אשר מסי' א' עד ס' י"ג הנה הם כולם צינורות ולבושי השפע הנמשך מהא"ק להאצילות, ע"ד הי"ג ת"ד אשר מא"א להו"ן, והוה העקודים עם האו"א שבא"ק הכלולים בו (ר"ל בהעקודים כמ"ש בשבירת הכלים ריש פרק ו), הנה הוה הם בבחי' הכתר והחכמה דהמ"ס, כי הם ע"ב וס"ג. והוה ה' תיקונים מהכתר שהוא מהעקודים שהוא ע"ב, והם הה' מערכות דהעסמ"ב אשר מסי' א' עד ס' ה', וה' תיקונים מהחכמה שהוא מהאו"א שבא"ק שהם הס"ג הכללי ע"ב שבס"ג וס"ג שבס"ג, והם הח' מערכות דהעסמ"ב אשר מסי' ו' עד ס' י"ג. וגילויים באצילות הוא הח' דהחכמה הם למעלה, והם הח' תיקונים הראשונים, והה' דהכתר הם למטה, והם הה' תיקונים האחרונים כמ"ש הרב בשער א"א (פרק י). ועכ"פ הוא כי בבחי' אחת הנה הוה כל אלו הי"ג מערכות דהעסמ"ב שורש להי"ג ת"ד אשר בהא"א דהאצילות.

וכ"ז הוא לאחר התיקון, כי אז האירו כל אלו הי"ג מערכות כולם בזהר אור התיקון, כי נתחדשו הם כולם באור פני מלך חיים, ונעשו הם כולם מאור התיקון עצמו וכנ"ל בדברינו. והנה בבחי' הא' הנה הוה העקודים לבד השורש לעיקר הי"ג תיקונים אשר הם בא"א לבד, בבחי' הב' אשר כל הי"ג מערכות כולם, הם בבחי' הי"ג תיקונים. הנה מזה נמשך מה שנתגלה לפעמים אור הי"ג תיקונים בכל הפרצופים כולם, כי גם בנוק' דז"א מתגלה לפעמים אור הי"ג תיקונים, והוא בהי"ג אותיות דמלוי אלהיים כמ"ש בשער רוח הקודש (דף ט ע"ב), וכן הוא בכל הפרצופים. והנה כ"ז נמשך מאור הי"ג תיקונים אשר נתגלה ע"י הי"ג מערכות כנו', כי הם השורש לכל פרצופי האצילות כולם, ונמשך מהם לעת הצורך אור הי"ג תיקונים ככולם. (פא ע"ד)

ג"ב

ב"ן

[סעיף א']

השם ב"ן הזה הנה הוא הב"ן הכללי מהעסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק, והוא הב"ן דהעסמ"ב אשר בכל הסי' שלפנינו, והנה הוא מהתפשטות הנה"י דהע"ב וס"ג דאור התיקון, שנתפשטו באור הנה"י שלהם מהטבור ולמטה כדי להמשיך את אור התיקון בהאצילות. והנה היה התפשטות הנה"י דענינינו ע"י התלבשות התפשטות הנה"י דהע"ב וס"ג דהאימא עצמה. והנה כלול אותו הב"ן מהשם מ"ה ג"כ, והם המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

להאצילות. אמנם אור המ"ה הנה הוא לא נתגלה כלל כי הוא נשאר ביסוד דהאו"א עצמו שהוא כללות היסוד דא"ק. ואינו יוצא ההארה ממנו אלא רק דרך צדדי דופני העטרה, ומה שנתגלה להאצילות מכל העסמ"ב דאור התיקון הוא רק הב"ן הכללי והוא הב"ן דענינינו. אמנם נודע הוא כי כל עיקרו דשם ב"ן הוא על שם ההוי"ה הכפולה שבו, והוא על שם כלילותה מהמ"ה.

השם ב"ן הזה הנה הוא הב"ן הכללי מהעסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק, והוא הב"ן דהעסמ"ב אשר בכל הסי' שלפנינו. והנה הוא מהתפשטות הנה"י דהע"ב וס"ג דאור התיקון דלעיל אות מ"ט ואות נ' שנתפשטו באור הנה"י שלהם מהטבור ולמטה, כדי להמשיך את אור התיקון בהאצילות. והנה היה התפשטות הנה"י דענינינו ע"י התלבשות התפשטות הנה"י דהע"ב וס"ג דהאימא עצמה אשר בסי' ט' אות ל"ג ל"ד, וכמו שכתבנו שם בהמ"ה דאות ל"ה ע"ש. והנה כלול אותו הב"ן מהשם מ"ה ג"כ, כי הם מהתפשטות הנה"י דהע"ב וס"ג דאור התיקון אשר נתפשטו מהטבור ולמטה, וכל התפשטות הנה"י דהע"ב וס"ג הנה הוא בסוד מ"ה וב"ן, והם המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר להאצילות, ור"ל על אור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק וכנ"ל. והנה הם יצאו באצילות ע"י המ"ה וב"ן הכלליים דלעיל סי' ט' אות ל"ה ל"ו, שהם מהתפשטות הנה"י דהע"ב וס"ג דהאימא עצמה, שהם הע"ב וס"ג דסי' ט' אות ל"ג ל"ד וכנ"ל. ועכ"פ הוא כי הב"ן דענינינו הנה היה יציאתו ממקורו עם המ"ה ג"כ, והם המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר להאצילות. אמנם אור המ"ה הנה הוא לא נתגלה כלל, כי הוא נשאר ביסוד דהאו"א עצמו, שהוא כללות היסוד דא"ק, ונשאר שם בסוד אור זרוע לצדיק (&), כי הוא אור הראשון שנגנו, והוא בסוד מ"ש בספד"צ (פרק א אעבר וזעיר נטיל וגניז יא ע"ב) וע' זוה"ק פ' בא (לה ע"א⁵⁹⁵). ואינו יוצא ההארה ממנו אלא רק דרך צדדי דופני העטרה, ע' הארת המוחין (פרק ט).

ועכ"פ הוא כי המ"ה הכללי העקרי דהתיקון אשר להאצילות, הנה הוא מכלל אור הגנוז, ולא נתגלה הוא עצמו כלל. ומה שנתגלה להאצילות מכל העסמ"ב דאור התיקון, הוא רק הב"ן הכללי, והוא הב"ן דענינינו. אמנם נודע הוא כי כל עיקרו דשם ב"ן הוא על שם ההוי"ה הכפולה שבו, והוא על שם כלילותה מהמ"ה כמ"ש ברפ"ח (סוף פרק ג) ומ"ן ומ"ד (דרוש ח). והנה משמש הב"ן דענינינו בהוי"ה הכפולה שבו במקום המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון, ויצא הוא מהיסוד הכללי דא"ק בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, והוא התפשטות הנה"י שאמרנו, והוא אור המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר האירו ע"י הוי"ה הכפולה שבב"ן כנז', ונתגלה מהיסוד הכללי דא"ק. והוא כלל אור התיקון דהאצילות שהוא תולדות היסוד, והוא המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנו ונעשו כל פרצופי האצילות כולם, כמ"ש בעתיק (פרק א) ובכ"מ כי יצאו ונתגלו מעסמ"ב לעסמ"ב לפי שיעור האורות והפרצופים אשר לכל האצילות כולו. אך כולם הם מהב"ן דענינינו, כי הוא אור התיקון אשר ירד ונתגלה מהטבור ולמטה דא"ק לצורך כל האצילות, אבל הע"ב והס"ג שבו הם נשארו לעולם מהטבור ולמעלה, והוא לצורך העקודים ולהאו"א שבא"ק וכנ"ל.

[סעיף ב']

והנה נתבאר מדברינו על הב"ן דענינינו את מציאותו ושימוש ומקומו כי מציאותו הוא שהוא הב"ן דהעסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, והוא מהתפשטות הנה"י דהע"ב וס"ג דאור התיקון, והנה בהע"ב וס"ג עצמן אשר הם למעלה מהטבור הנה אין גילוי שם לבחי' מ"ה וב"ן כלל.

אמנם התפשטותם אשר מהטבור ולמטה הנה לא היו האורות לבד בלתי כלים, אלא היה התפשטותם ע"י התלבשות הנה"י דהע"ב וס"ג דהאו"א עצמן שהם המ"ה וב"ן, והם ג"כ התפשטות הנה"י דהאו"א עצמן המ"ה וב"ן הכלליים שבהם, ובהם מתלבש המ"ה וב"ן הכלליים דאור התיקון. והנה המ"ה הכללי דהתיקון הנה הוא נשאר גנוז בהמ"ה הכללי דהאו"א עצמן, שהוא ג"כ כללות היסוד דא"ק, אך הב"ן הכללי דהתיקון הנה הוא אשר נתגלה בסוד החסד דאתגלי בפום אמה ובהוי"ה הכפולה שבו, הנה הוא משמש למ"ה וב"ן והיא כללות המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר להאצילות.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה מציאותו הנה הוא ע"י הזווג דהמוחין פנימים דהא"ק, ויצא אור הזווג מהמ"ה וב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' ד', ומשם היה נמשך ומתפשט דרך העקודים ודרך האו"א שבא"ק. והנה היה אור התיקון כלול מעסמ"ב ונשאר הע"ב שבהם כלול בהעקודים, והס"ג שבהם נשאר בהאו"א שבא"ק. והנה כ"ז הוא בהאור התיקון הנשאר מהטבור ולמעלה והם הע"ב וס"ג הכלליים והמ"ה הפרטי שבהם. אמנם אח"כ הנה התפשט עוד אור התיקון דרך פנימיות האו"א והא"א שבא"ק, והוא התפשטות הנה"י דאור התיקון שאמרנו, והנה היה התפשטותו דרך פנימיות כל הא"ק מהטבור ולמטה שבו, ויצא מהיסוד בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, ועיקר מה שיצא הוא רק הב"ן כי המ"ה נשאר מבפנים. והוא זולת אור המ"ה דהמצח כי הוא רק בבחי' אור מקיף.

והנה נתבאר מדברינו על הב"ן דענינינו את מציאותו ושימושו ומקומו. כי מציאותו, הוא שהוא הב"ן דהעסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, והוא מהתפשטות הנה"י דהע"ב וס"ג דאור התיקון דלעיל אות מ"ט נ'. והנה בהע"ב וס"ג עצמן אשר הם למעלה מהטבור, הנה אין גילוי שם לבחי' מ"ה וב"ן כלל. הגם שבהע"ב הנה כלול כל א' מהעסמ"ב, אמנם בהתפשטותם מהטבור ולמטה, הנה שם יצאו בבחי' השמות דהמ"ה וב"ן, והם המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר להאצילות, וזהו מציאותם.

אמנם התפשטותם אשר מהטבור ולמטה הנה לא היו האורות לבד בלתי כלים, אלא היה התפשטותם ע"י התלבשות הנה"י דהע"ב וס"ג דהאו"א עצמן שהם המ"ה וב"ן דסי' ו' ודסי' ט', (פב ע"א) והם ג"כ התפשטות הנה"י דהאו"א עצמן המ"ה וב"ן הכלליים שבהם, ובהם מתלבש המ"ה וב"ן הכלליים דאור התיקון. והנה המ"ה הכללי דהתיקון, הנה הוא נשאר גנוז בהמ"ה הכללי דהאו"א עצמן שהוא ג"כ כללות היסוד דא"ק, והוא האור הראשון שנגנו. אך הב"ן הכללי דהתיקון, הנה הוא אשר נתגלה בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, ובהוי"ה הכפולה שבו. הנה הוא משמש למ"ה וב"ן, והיא כללות המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר להאצילות. והנה מציאותו הנה הוא ע"י הזווג דהמוחין פנימים דהא"ק שאמר בשער התיקון (ריש פרק ב'). ויצא אור הזווג מהמ"ה וב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' ד', האור התיקון אשר מצד האבא הוא נמשך מהמ"ה דאות ג', ואור התיקון אשר מצד האימא הוא נמשך מהב"ן דאות ד', ומשם היה נמשך ומתפשט דרך העקודים ודרך האו"א שבא"ק.

והנה היה אור התיקון כלול מעסמ"ב, ונשאר הע"ב שבהם כלול בהעקודים וכנ"ל אות מ"ה ואות מ"ט, והס"ג שבהם נשאר בהאו"א שבא"ק וכנ"ל אות מ"ז ואות נ', והנה הם בהאו"א עצמן שבא"ק שהם הס"ג דסי' ו' אות כ"ב ודסי' ט' אות ל"ד. וכן הנה נתגלה בהס"ג הנז' דאות מ"ז ודאות נ' המ"ה הפרטי שבהם, ונתגלה הוא בגילוי להנביעו דאור התיקון להאצילות וכנ"ל אות מ"ז ואות נ"א. והיה גילוי ומקומו בהמ"ה הפרטי דסי' ו' אות כ"ג ודסי' ט' אות ל"ה, שהם השורש עליון להאצילות וכנ"ל כ"ז.

והנה כ"ז הוא בהאור התיקון הנשאר מהטבור ולמעלה, והם הע"ב וס"ג הכלליים והמ"ה הפרטי שבהם, אמנם אח"כ הנה התפשט עוד אור התיקון דרך פנימיות האו"א והא"א שבא"ק, והוא התפשטות הנה"י דאור התיקון שאמרנו, ונתגלה שם עי"ז בחי' המ"ה וב"ן. והנה היה התפשטותו דרך פנימיות כל הא"ק מהטבור ולמטה שבו, ויצא מהיסוד בסוד החסד דאתגלי בפום אמה. ועיקר מה שיצא הוא רק הב"ן, כי המ"ה נשאר מבפנים בסוד אור הגנוז, ויצא רק הב"ן שהוא הב"ן דענינינו, ובהוי"ה הכפולה שבו, השתמש בזה לאור התיקון דהמ"ה וב"ן הכלליים וכנ"ל. ועכ"פ הוא כי הנה הוא מהזווג דהמוחין פנימים דהא"ק, ויצא דרך כל פנימיות הא"ק וכנ"ל. והוא המ"ה הפנימי שאמר הרב בשבירת הכלים (פרק י), והוא זולת אור המ"ה דהמצח כי הוא רק בבחי' אור מקיף, כי הוא אשר נתפשט ומקיף לכל הא"ק מבחוץ, ועיקר התיקון דהאצילות וכל העולמות כולם הוא רק מאור המ"ה הפנימי, שהוא תולדות היסוד כנ"ל, וכמו שבארנו כ"ז לעיל כלל ח"י ענ"ח ובכ"מ בארוכה. והנה נתבאר לנו בכ"ז על הב"ן דענינינו את מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו תהלה לאל ית"ש.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

[סעיף ג']

נבאר על הב"ן דעניינו את קישורו ויחודו בכל העסמ"ב אשר מסי' ו' עד כה. והנה פשוט הוא כי הוא מיוחד בכולם כי הנה הוא אור התיקון דהמ"ה הכללי אשר להאצילות מצד האימא שבא"ק, והב"ן דעניינו עם הב"ן דלעיל את מ"ח שניהם הם אחד מעיקרן כי הם המ"ה הכללי, והוא מאו"א שבא"ק, ולבד המ"ה הכללי שהוא מלך הדר כנו', הנה יצא כלול עמו באותו ההתפשטות הנה"י דאור התיקון הב"ן הכללי ג"כ שהוא סוד מהיטבאל אשת הדר, והם המ"ה וב"ן הכלליים דאור התיקון. והם הב' בחי' ב"ן דלעיל סי' ז' אות כ"ח ודסי' י' אות מ', (מצד האו"א שבא"ק). וכל אלו האורות מתבררים והולכים בכל משך ימי עולם עד ימות המשיח, הנה כל הנבררים המתבררים הנה הם עולים ומתקנים מעשיה ליצירה ומצירה לבריאה ומבריאה להאצילות, הנה מתחדשים שם באור פני מלך חיים ונעשים הם ג"כ מאור התיקון עצמו.

אמרנו כי הב"ן הכללי דהתיקון אשר להאצילות שהוא סוד המהיטבאל הנה הוא העסמ"ב דלעיל סי' ז' ודסי' י' ולכאורה יש להרהר כי הרי לעיל סעיף א' ב' אמרנו כי הב"ן הכללי דהתיקון הנה הוא ג"כ בהב"ן דעניינו, ואמרנו כי בהו"ה הכפולה שבו הוא משמש להמ"ה וב"ן הכלליים. אך האמת הוא כי כל הב"ן דעניינו וכן הב"ן דלעיל את מ"ח הם באמת רק מהמ"ה הכללי דהתיקון, ומה שאמרנו בהם מהב"ן הכללי הוא משום שכל א' כלול מכל הבחי'.

ומעתה נבאר ג"כ על הב"ן דעניינו את קישורו ויחודו בכל העסמ"ב אשר מסי' ו' עד כה. והנה פשוט הוא כי הוא מיוחד בכולם, כי הנה הוא אור התיקון דהמ"ה הכללי אשר להאצילות, האור אשר מצד האימא שבא"ק, והרי הוא מיוחד עם הב"ן דלעיל את מ"ח, שהוא אור התיקון דהמ"ה הכללי דלאצילות אשר מצד האבא שבא"ק, כי הרי או"א מתייחדים שניהם, וכל אור התיקון הוא מיוחדם ויצא מהיסודין שלהם שהוא כללות היסוד דא"ק כנו"ל. ועכ"פ הוא כי הב"ן דעניינו עם הב"ן דלעיל את מ"ח, שניהם הם אחד מעיקרן, כי הם המ"ה הכללי, מלך הדר שירד מהטבור ולמטה לצורך התיקון דהאצילות. והוא מאו"א שבא"ק מהיסודין שלהם, שיצא בהם מהתפשטות הנה"י דאור התיקון ע"י התלבשות בהתפשטות הנה"י שבהם עצמן וכנו"ל. אמנם הנה לבד המ"ה הכללי שהוא מלך הדר כנו', הנה יצא כלול עמו באותו ההתפשטות הנה"י דאור התיקון הב"ן הכללי ג"כ, שהוא סוד מהיטבאל אשת הדר, והם המ"ה וב"ן הכלליים דאור התיקון כנודע. והם הב' בחי' ב"ן דלעיל סי' ז' אות כ"ח ודסי' י' אות מ', שהם אור התיקון דמהיטבאל אשר להאצילות מצד האו"א שבא"ק וכנו"ל אות כ"ח ואות מ'. והוא (פב ע"ב) הב"ן הכללי דהתיקון אשר להאצילות, ויצא הוא ג"כ בהתפשטות הנה"י דאור התיקון הנו' כלול עם המ"ה הכללי.

והרי נמצא כי הנה אלו הד' מיני ב"ן דלעיל אות כ"ח ודאות מ' ודאות מ"ח ודעניינו, הם כולם אחד, כי הם אור התיקון דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר להאצילות, סוד הדר ומהיטבאל שהם אחד כנודע, וכמ"ש בזוה"ק באדר"ר (קלה ע"ב) ובאדר"ז (רצב ע"א), ולאחר התיקון בביאור⁵⁹⁶ הנקודות אשר לצורך מעשה בראשית. וכן הם מתבררים והולכים בכל משך ימי עולם עד ימות המשיח, הנה כל הנבררים המתבררים, הנה הם עולים ומתקנים מעשיה ליצירה, ומצירה לבריאה, ומבריאה להאצילות. הנה מתחדשים שם באור פני מלך חיים, ונעשים הם ג"כ מאור התיקון עצמו. והרי נמצא כל הנקודות אשר הם כללות הב' שמות ב"ן דסי' ח' אות ל"ב ודסי' י"א אות מ"ד, וכן גם שרשים⁵⁹⁷ ומציאותם שהם העס"מ דסי' ח' והעס"מ דסי' י"א אשר לאחר התיקון, יעשו הם כולם לרשפי אש שלהבת י"ה⁵⁹⁸ השורף כל החיצונים, כנודע בדברינו בספר הדע"ה. והרי יעשו הם כולם ג"כ לאור התיקון עצמו שהם העסמ"ב דסי' ז' י"ב י"ג, ויעשו כל אלו הו' מיני עסמ"ב דסי' ז' ח' י' י"א י"ב י"ג, יעשו הם כולם לאור התיקון עצמו אחד ומיוחד, ומקומם דכל אלו העסמ"ב הרי בארנו בכל א' מהם שהם בהעסמ"ב דהאו"א שבא"ק, שהם העסמ"ב דסי' ו' ודסי' ט', אשר הם שניהם אחד, ובהם מתלבשים כל הו' מיני העסמ"ב הנו', כי דרך הם יצאו, ומהם הוא כל גילויים אשר באצילות, וכמו שמבואר כ"ז בדברינו לעיל בכ"מ. ומהם

⁵⁹⁶ בבירור? ##*

⁵⁹⁷ שרשים ##*

⁵⁹⁸ עי' לעיל הערה 254.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מאירים כל הו' מיני עסמ"ב, ונעשו אחד עמהם. והרי נעשו כל הח' מיני עסמ"ב אשר מסי' ו' עד כה כולם אחד.

ונשלים דברינו בדיבור אחד לבאר מה שאמרנו לעיל בסמוך, כי הב"ן הכללי דהתיקון אשר להאצילות שהוא סוד המהיטבאל, הנה הוא העסמ"ב דלעיל סי' ז' ודסי' י', ולכאורה יש להרהר כי הרי לעיל סעיף א' ב' אמרנו כי הב"ן הכללי דהתיקון הנה הוא ג"כ בהב"ן דענינינו, ואמרנו כי בהוי"ה הכפולה שבו הוא משמש להמ"ה וב"ן הכלליים וכנ"ל. אך האמת הוא כי כל הב"ן דענינינו וכן הב"ן דלעיל אות מ"ח, הם באמת רק מהמ"ה הכללי דהתיקון. ומה שאמרנו בהם מהב"ן הכללי, הוא משום שכל א' כלול מכל הבחי'. וכן הוא ג"כ בהב"ן הכללי העיקרי שהוא סוד המהיטבאל, והם העסמ"ב דלעיל סי' ז' וסי' י', הנה ישנם שם מבחי' מ"ה ג"כ, וגילויים הוא ג"כ בהוי"ה הכפולה אשר בהב"ן שבהם שהוא בהב"ן דסי' ז' אות כ"ה ודסי' י' אות מ'. וישנם מ"ה וב"ן בכל א' מהם, והוא ענין מ"ה שבמ"ה וב"ן שבמ"ה, וכן מ"ה שבב"ן וב"ן שבב"ן, והם מתחלפים בגילויים תמיד, כי הם נידונים בערכין, וע"ד שכתבנו בזה בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' סי' ט"ו ע"ש, ודי בזה.

ונחזור להענין, כי הנה בארנו הקשר והיחוד אשר להב"ן דענינינו ג"כ עם כל העסמ"ב ועסמ"ב אשר בכל הח' סימנים דבסי' ו' עד כה, וכבר אמרנו כי הם השורש להח' ת"ד הראשונים דהא"א דהאצילות. והיה העסמ"ב דענינינו השורש לתיקון ח' נוצר חסד, והוון הם בבחי' הח' תיקונים אשר הם מהחכמה. ואח"כ באצילות הנה מתגלה גם הארת הח' מיני עסמ"ב דהעקודים, כי אחר שיורדים למטה אפשר שיתגלו גם הם, ונעשו שם שורש גם להח' תיקונים האחרונים שמהכתר. ועכ"פ הוא כי הנה אלו הי"ג מערכות דהעסמ"ב אשר מסי' א' עד סוף סי' י"ג דענינינו, הנה הם השורש והי"ג ת"ד שבהא"א, ועיי' אלו הי"ג מערכות הם מאירים בכל האצילות.

ובזה הנה נשלם דברינו אשר בסי' י"ג וכן נשלים בזה כל הדרוש הנורא הזה אשר מסי' א' עד כה, היום ל"ח למטמונים דשנת תרפ"ב בעיר האמע"ל, יהי שם הוי"ה מבורך מעתה ועד עולם מסוף העולם ועד סופו מן העולם ועד העולם אמן ואמן.

אמר המחבר הנה בהדרוש הזה עסקתי זה כמה שנים מקודם והיה סגנון כל הדרוש ע"פ פרטי הדברים אשר העליתי בספר הדע"ה ח"א דרוש ד', אמנם אח"כ העמקתי בו יותר על כל (פב ע"ג) פרטי הדברים בדיוק רב, והעליתי הדרוש אשר לפנינו, והוא בכמה דברים בפנים חדשות ומאירות (עי' לעיל סי' ה' אות ח"י סעי' ג' וע' עוד לעיל סי' י"א אות מ"א בסופו שם וכן שם סוף אות מ"ג), והוא מהדורה בתרא מתחילת הספר עד כאן, זולת הכלל ט"ז הנחתיו על מהדורה קמא, אבל כל הספר מתחילתו עד כאן עזרני הקב"ה, והוא כולו עד כאן מהדורה בתרא. אמנם לא העליתי בו רק עד סוף סי' י"ג, אך סי' י"ד וט"ז הנחתי אותן לפי מה שהם ממהדורה קמא, שהוא ע"פ סגנון הדברים אשר בהדרוש ד' דספר הדע"ה ח"א, כי כל הדרוש שם הוא בדרך כלל ג"כ קודש הקדשים, וחלילה להרהר אחריו. אך דברי תורה הם כפטיש יפוצץ סלע, ומתחלק לכמה פנים, ומראיהן כמראה הבזק שמאירין לכמה גוונים.

והנה הוון השני סימנים דסי' י"ד וסי' ט"ו שלפנינו ע"פ סגנון הדרוש אשר בספר הדע"ה ח"א דרוש ד', והם עמוקים מאד כאשר עיני כל מעיין תחזינה מישרים, ויסוד דבריהם הנה הוא ע"פ מה שהעלינו לעיל כלל ו' ענף ג' ד', שכל מערכת העסמ"ב אשר בכל הי"ג סימנים הנ"ל הנה הם סתים וגליא, והם בבי' בחי', אחד הוא מהתפשטות הא"א שבא"ק שהוא בפנימיותם, והוא בבחי' התפשטות דא"ס שנתפשט בכל אותן המערכות מבחי' אור א"ס להיות שורש דא"ס בכולם. והנה הם בהעלם גדול והם כולם מכללות הא"א שבא"ק. והשני, הוא מציאותם העיקרי וגילויים שהוא מהאוו"א שבא"ק, והם בבי' בחי' סתים וגליא, הגם שהם שניהם באהדות עצום, אך הם שניהם בבחי' יחידה וחיה, כי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הראשון הוא כתר שהוא ע"ב הכללי, והשני הוא חכמה שהוא ס"ג הכללי. והוא האו"א שבא"ק הע"ב שבס"ג והס"ג שבס"ג, ובהם, ר"ל בהאו"א, הנה בהם ומהם הוו כל הי"ג מערכות במציאותם ונילויים ע"פ מה שנמשך בהם מהאו"א שבפנימיותם, שהוא בחי' א"ס להם כנו', וכל אורם ונילויים הוא רק ממנו. והנה על זה באו הב' סימנים י"ד ומ"ו שלפנינו, לבאר על מציאותם ונילויים שבהאו"א את יסודן ושרשן בבחי' הי"ג מערכות שבא"א. אמנם הנה הם ע"פ סגנון הדרוש אשר בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' וכנ"ל, כי כן היו כל דברי במהדורה קמא, ולא שנית בהם דבר והנחתי אותן הב' סימנים כמו שהיו אצלי בראשונה, ובחון בה וחקור בהם ויאירו פניך באור פני מלך חיים.

(סימן י"ד)

הקדמה א'

ונבאר עתה את המערכות דאו"א (שבא"ק) עצמן אשר מהם יצאו כל ההתפשטות הא' דלאצילות וכל הנקודות וכל האורות התיקון על מציאותם ומדרגתם כמו שהם. והנה אותן האו"א הנה הם הס"ג הכללי שבא"ק אשר מהגרין שבו עד הטבור שבו, אבא הוא ע"ב שבס"ג, וכלול מאו"א עלאין, והוא מהגרין עד החזה, אימא הוא ס"ג שבס"ג וכלול מישסו"ת והוא מהחזה עד הטבור. וכל האורות דע"ב הכללי שהוא כללות כל הג' רישין שלו הנה הוא מבחי' הנביעו דאור א"ס אשר לא נתלבש כלל ובכל מקום שהוא הנה הוא במדרגתו הראשונה והוא נעלם מאד אלא שנתפשט למטה משום שהכל תלוי ועומד רק עליו. עוד אור ממנו תמיד אשר ממנו נמשך ונתהווה כל עיקר מציאותם ומדרגתם, וכן אח"כ הנה הוא ממשך אור הזה בהם ג"כ תמיד ומאיר בהם בכל א' לפי ערכו בבחי' תוספות אור ומוחין אליו להוציא ממנו אורות ותולדות חדשים בהמציאות תמיד. א"כ נמצא כי כל הסימנים מכל המערכות דעסמ"ב אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג הנה הם כולם כפולים, כי אחד הוא מאור הע"ב הכללי עצמו אשר ירד ממקורו ונתפשט בכל העקודים וכן בכל הפרצופים אשר למעלה מהטבור לצורך ההתפשטות הא' דלאצילות ולצורך הב' חלקי ההתפשטות הב' דלאצילות, אך עכ"ז הלה הוא עומד בהם לעולם במדרגת הע"ב הכללי עצמו. והבחי' השנית הנה הוא מה שממשך אור ממנו עוד ומשפיע בכל התחתונים כולם אשר ממנו הוא עיקר מציאותם שבתחילה, וכן אח"כ הנה הוא ממשך אורו בהם תמיד להיות בהם לתוספת אורות ומוחין לחדש על ידן תמיד כל מעשה בראשית בכל עת, וכל הבחי' הזה הנה הוא מתלבש בכל א' ונצמצם לפי מדרגתו להקרא על שמו.

ונבאר עתה את המערכות דאו"א (שבא"ק) עצמן אשר מהם יצאו כל ההתפשטות הא' דלאצילות, וכל הנקודות, וכל האורות התיקון על מציאותם ומדרגתם כמו שהם, שב"ז יצאו רק מאו"א עצמן שבא"ק. והנה אותן האו"א הנה הם הס"ג הכללי שבא"ק אשר מהגרין שבו עד הטבור שבו, אבא הוא ע"ב שבס"ג וכלול מאו"א עלאין, והוא מהגרין עד החזה, אימא הוא ס"ג שבס"ג וכלול מישסו"ת, והוא מהחזה עד הטבור. וכל האורות דע"ב הכללי שהוא כללות כל הג' רישין שלו, הנה הוא מבחי' הנביעו דאור א"ס אשר לא נתלבש כלל, ובכל מקום שהוא הנה הוא במדרגתו הראשונה, והוא נעלם מאד, אלא שנתפשט למטה משום שהכל תלוי ועומד רק עליו. והנה בכל המערכות הראשונים אשר דברנו עד כה, היה הכונה הכל רק על התפשטות הע"ב הכללי גופה אשר בכל מקום שמתפשט עומד תמיד במדרגתו הראשונה, אשר בו הוא הנביעו דאור א"ס ית"ש, וכדי להשריש אור א"ס בכולם (וכנ"ל כלל ב' ענף ב' ג' ע"ש).

אמנם הוא כי הנה לבד התפשטות דהע"ב הכללי אשר מתפשט הוא גופה לבחי' אור א"ס בכולם ועומד לעולם במדרגתו והוא נעלם, הנה נמשך האו"א הנזכרים שהם האו"א שבא"ק, וכן בכל האצילות כולו, בכל הפרצופים אשר שם עוד אור ממנו תמיד אשר ממנו נמשך ונתהווה כל עיקר (פב ע"ד) מציאותם ומדרגתם, [כל תחתון ע"י העליון שעליו]. כי הנה הוא מתלבש בהם ונצמצם לפי מדרגתם, ונעשה לעצם מעצמיהם ובשר משרם. וכן אח"כ הנה הוא ממשך אור הזה בהם ג"כ תמיד ומאיר בהם בכל א' לפי ערכו בבחי' תוספות אור ומוחין אליו, להוציא ממנו אורות ותולדות חדשים בהמציאות תמיד, [אם בבחי' מציאות ממש שהוא אור ונשמה חדשה, או בבחי' פעולה והנהגה שהוא כל הנהגת ית"ש אשר הוא לתקן ולהעלות את כל המציאות כולם]. ואותה ההתלבשות הנה הוא ג"כ על הדרך והסדר אשר ביארנו במערכות הקודמים.

וא"כ נמצא כי כל הסימנים מכל המערכות דעסמ"ב אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג הנה הם כולם כפולים, כי אחד הוא מאור הע"ב הכללי עצמו אשר ירד ממקורו ונתפשט

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בכל העקודים, וכן בכל הפרצופים אשר למעלה מהטבור לצורך ההתפשטות הא' דלאצילות, ולצורך הב' חלקי ההתפשטות הב' דלאצילות, שהם אורות הנקודות והתיקון אשר למטה מהטבור. ובכל מקום שירד הנה נצטמצם ע"י ירידתו וריחוקו ממקומו מע"ב לס"ג ומס"ג למ"ה וממ"ה לב"ן, וכן מהעסמ"ב לעסמ"ב, וכמו שבארנו בכל המערכות הנזכרים, כי נצטמצם בכל א' גם הוא עכ"פ בכל מקום שעובר דרך עליו ע"י ירידתו וריחוקו. אך עכ"ז הנה הוא עומד בהם לעולם במדרגת הע"ב הכללי עצמו, ולא נתלבש כלל להקרא על שם התחתונים שעובר דרך עליהם (והוא ע"ד שכתב הרב בדרושי מ"ן דרוש ה' ע"ש).

והבחי' השנית הנה הוא מה שממשיך אור ממנו עוד ומשפיע בכל התחתונים כולם, אשר ממנו הוא עיקר מציאותם שבתחילה. וכן אח"כ, הנה הוא ממשיך אורו בהם תמיד להיות בהם לתוספת אורות ומוחין, לחדש על ידן תמיד כל מעשה בראשית בכל עת. וכל הבחי' הזו הנה הוא מתלבש בכל א', ונצטמצם לפי מדרגתו להקרא על שמו וכנ"ז. אמנם סדר תהלוכות אלו הב' בחי' הם באמת שוים, ועי"ז הנה נבאר עתה בפרטיות כל אותה הבחי' השנית ג"כ. ונבאר את כל השמות עסמ"ב שבא"ק⁵⁹⁹ דא"ק, הן העסמ"ב דא"א על"אין שבו שהוא אבא הכללי שבא"ק, והן העסמ"ב דישסו"ת שבו שהוא אימא הכללי שבא"ק, את פרטות כל האורות הנמשך בהם מהע"ב הכללי ומתלבש בהם ונצטמצם לפי מדרגתם, הן מה שנוגע לעיקר עצמותם גופה אשר מהטבור ולמעלה, והוא בהע"ב והס"ג שבהם, והן מה שנוגע להאורות המתפשט מהם מהטבור ולמטה, שהוא כל האצילות כולו, והוא מהמ"ה וב"ן שלהם, אשר נצטמצמו הם לכל מדרגת האצילות. ונבארם בפרטיות הן מה שנוגע להתפשטות הא' דלהאצילות, והן מה שנוגע לאורות הנקודות והתיקון שהוא ההתפשטות הב' אשר להאצילות. והגם שעיקר כל הדברים בזה הנה הם ע"פ הדרך שביארנו לעיל, עכ"ז הרי אין ביה"מ דלא חידוש, וגם הדברים הם מאירים כשהם מבוארים בכל א' בפני"ע.

הקדמה ב'

המערכה הזו שלפנינו הנה הוא מדבר מהעסמ"ב דאבא הכללי שבא"ק שהוא הא"א על"אין שבו והוא הע"ב דס"ג העומד בו מהגרין עד החזה, והנה הוא כלול בעקודים באורות האו"ן דס"ג ובבחי' המזל עליון אשר שם, ושורשו בהע"ב הכללי הוא בהשם ס"ג שבס"י ב' אות ו' ועולה עד למעלה שהוא בהג' שמות עס"מ אשר בס"י א' אות א' ב' ג'. והוא לקח מהע"ב הכללי את כל השם ס"ג כולו אשר בס"י ו' אות כ"ב, כי אותו השם ס"ג הנה ממנו הוא כל המציאות העיקרי דכל האבא הכללי גופה.

המערכה הזו שלפנינו הנה הוא מדבר מהעסמ"ב דאבא הכללי שבא"ק, שהוא הא"א על"אין שבו, והוא הע"ב דס"ג העיקרי שבו, העומד בו מהגרין עד החזה. והנה הוא כלול בעקודים באורות האו"ן דס"ג ובבחי' המזל עליון אשר שם (עיין בזה לעיל סימן ב' אות ח' סעיף ו'), ושורשו בהע"ב הכללי הוא בהשם ס"ג שבס"י ב' אות ו', ועולה עד למעלה שהוא בהג' שמות עס"מ אשר בס"י א' אות א' ב' ג'. והנה אותו האבא הכללי לקח הוא מהע"ב הכללי את כל השם ס"ג כולו אשר בס"י ו' אות כ"ב, כי אותו השם ס"ג הנה ממנו הוא כל המציאות העיקרי דכל האבא הכללי גופה, ומתפשט בו הע"ב הכללי תמיד בהב' בחי' דהתפשטות אשר אמרנו לעיל בהקדמה א'. והנה כלול האבא הכללי מד' שמות עסמ"ב שהם או"א וזו"ן שבו, והם הד' שמות עסמ"ב אשר באותו הס"ג דאות כ"ב, וכל שם מהם הרי הוא מקבל אור מלמעלה בבחי' תוספת אור ומוחין אליו, הנצמצם בו למדרגתו ומשתמש בו בפעולת כל האצילות כולו, הן להתפשטות הא' דלאצילות (פג ע"א) והן בהב'

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

חלקי ההתפשטות הב' דלאצילות, שהם אורות הנקודות והתיקון, וכ"ז הנה הוא מתבאר בהמערכה שלפנינו והוא זה.

(נ"ג)

ע"ב

השם ע"ב דאבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין, והשם ע"ב הוא האבא שבו, שהוא אבא עלאה שבא"ק, והוא הע"ב דס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב. והנה המשכתו ויציאתו העיקרי מהע"ב הכללי דגלגלתא, הנה הוא מהמ"ס שבא"ק, מהמ"ה דהמ"ס שהוא המ"ה שבסי' א' אות ג'. דרך הע"ב שבהע"ב דאות כ"א.

והנה אח"כ קיבל האבא עלאה הנז' (שהוא הע"ב דענינינו) עוד תוספת אור ומוחין מהע"ב הכללי ג"כ, [ומתלבש ונצטמצם בו והוא] לצורך ההתפשטות הא' העיקרי דלאצילות אשר מאבא עלאה, והנה הוא השם מ"ה אשר בהס"ג דאות כ"ב, וקיבל אותו מהשם מ"ה שבהע"ב דאות כ"א, והוא המ"ה דהאבא הכללי.

אמנם אח"כ שהוא אחר ההסתלקות הא', הנה חזר אבא עלאה (שהוא הע"ב דענינינו) והעלה את אותו האור שקיבל למעלה למ"ן, והגיע עלייתו בשורשו ובשורשו אשר בהע"ב הכללי שבגלגלתא, והיינו עד הע"ב דהמ"ס שהוא הע"ב שבסי' א' אות א', וגרם עי"ז את הזיווג החיצוני בהמ"ס שהוא בין הע"ב והס"ג שבו אשר בסי' א' אות א' ב'. והנה קיבל אז עי"ז תוספת אור ומוחין חדשים לצורך תולדות האור חדש, והוא החלק הא' מההתפשטות הב' של האבא הכללי, שהם המלכי יושר שיצא ממנו בעולם הנקודות. והנה קיבל אותו התוספת אור ומוחין חדשים ג"כ מהע"ב הכללי כנז' אחר שנתלבש ונצטמצם בו כנ"ל, והיה כל סדר תהלוכתו ג"כ ע"ד שכתבנו במערכות הקודמים בהתפשטות הע"ב הכללי עצמו. והיינו כי הנה קיבל אותן מהשם ע"ב שבהב"ן דהמ"ה דהמ"ס שהוא השם ע"ב החיצוני. והאור שקיבל הנה הוה האור דשם ס"ג, ור"ל הע"ב והמ"ה שבאותו הס"ג.

ומה שקיבל לזה ב' שמות שהם הע"ב ומ"ה, הנה הוא ע"פ מה שנודע כי בכל תוספת מוחין הנמשך בכל עליון לצורך התחנות, הנה נשאר עיקרם בהעליון עצמו ומתגדל על ידם, ורק איזה חלק אור מהבחינה אחרונה שבו הנה הוא אשר נמשך ויורד בהתחתון ממש. וכן הוא כאן, כי הע"ב שבס"ג דאות ל' הנה הוא נשאר כולו באבא עלאה עצמו, ורק המ"ה שבהס"ג דאות ל' הנה ממנו נמשך איזה חלק אור להמוחין דמלכי יושר ממש, אשר הם מהשם ב"ן שבסי' ח' אות ל"ב.

וכן אח"כ שהוא אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים, שנטהרו כל שרשי ואורות הנקודות מכל תוקף הגבורות שבהם, וחזרו ועלו למ"ן בשרשן העליון, ונעשה עי"ז הזיווג הפנימי בין הרישין עלאין שבא"ק, הנה חזר האבא עלאה וקיבל משם תוספת אור וברכה לצורך תולדות החלק השני דההתפשטות הב' דלאצילות אשר מאבא עלאה. ואותו התוספת אור הנה הוא האור הדעת עלאה אשר מרזא דא"ס ית"ש לצורך השם מ"ה והט"ר דב"ן דהתיקון, שהוא האור דהדר ומהיטבאל, שהם החלק השני מההתפשטות הב' דלאצילות. והנה קבל אבא עלאה את אותו התוספת אור הדעת עלאה ג"כ ע"ד ההתפשטות דהע"ב הכללי עצמו אשר בארנו במערכות הקודמים בסי' י"ב ובסי' ז'.

הוא השם ע"ב דאבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין, והשם ע"ב הוא האבא שבו, שהוא אבא עלאה שבא"ק, ועצמותו הוא בהשם ס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב בהע"ב שבו, כי הרי אותו הס"ג דאות כ"ב הרי הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והע"ב שבו הנה הוא האבא עלאה שבא"ק, והוא הע"ב שבהאבא הכללי שבא"ק. והנה המשכתו ויציאתו העיקרי מהע"ב הכללי דגלגלתא, הנה הוא מהמ"ס שבא"ק, מהמ"ה דהמ"ס שהוא המ"ה שבסי' א' אות ג'. ואחר שנתפשט אותו המ"ה ויצא מהמ"ס ולחוץ ונכנס בעקודים, והוא השם ע"ב אשר בסי' ו' אות כ"א, ואותו הע"ב דאות כ"א הרי הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב כמו שכתבנו שם. והנה מהע"ב שבו שהוא מהע"ב דהע"ב דאות כ"א, הנה משם נמשך מציאותו ועצמותו של האבא עלאה שבא"ק, שהוא הע"ב אשר בהס"ג דאות כ"ב. והרי נמצא כי העצמות דאבא עלאה הוא הע"ב שבהס"ג דאות כ"ב, והוא נמשך ויוצא מהע"ב שבהע"ב דאות כ"א, ואותו האבא עלאה הוא הע"ב שבאבא הכללי שבא"ק, והוא הע"ב דענינינו אשר אנו עסוקים בו עתה.

והנה אח"כ קיבל האבא עלאה הנז' (שהוא הע"ב דענינינו) עוד תוספת אור ומוחין מהע"ב הכללי ג"כ, [ומתלבש ונצטמצם בו והוא] לצורך ההתפשטות הא' העיקרי דלאצילות אשר מאבא עלאה וכמו שיתבאר לקמן אות נ"ה, והנה הוא השם מ"ה אשר בהס"ג דאות כ"ב, וקיבל אותו מהשם מ"ה שבהע"ב דאות כ"א, כי נתלבש בו אותו התוספת אור ומוחין בהאבא עלאה, ונעשה בו לעצם מעצמו ובשר מבשרו, והוליד ויצא ממנו את ההתפשטות הא' דלאצילות אשר ממנו שהוא השם מ"ה אשר בהס"ג דאות כ"ב, והוא המ"ה דהאבא הכללי וכמו שיתבאר ענינו לקמן אות נ"ה.

אמנם אח"כ שהוא אחר ההסתלקות הא', הנה חזר אבא עלאה (שהוא הע"ב דענינינו) והעלה את אותו האור שקיבל למעלה למ"ן, והגיע עלייתו בשורשו ובשורשו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שורשו אשר בהע"ב הכללי שבגלגלתא, והיינו עד הע"ב דהמ"ס שהוא הע"ב שבס"י א' אות א', ונרמ עי"ז את הזווג החיצוני בהמ"ס שהוא בין הע"ב והס"ג שבו אשר בס"י א' אות א' ב'. והנה קיבל אז עי"ז תוספת אור ומוחי'ן חדשים לצורך תולדות האור חדש שאמר הרב בנקודות (פרק ב), והוא החלק הא' מההתפשטות הב' של האבא הכללי, שהם המלכי יושר שיצא ממנו בעולם הנקודות, וכמו שכתבנו כ"ז לעיל ענף ב', ויתבאר עוד לקמן אות ג"ה. והנה קיבל אותו התוספת אור ומוחי'ן חדשים ג"כ מהע"ב הכללי כנ"ו אחר שנתלבש ונצטמצם בו כנ"ל, והיה כל סדר תהלוכתו ג"כ ע"ד שכתבנו במערכות הקודמים בהתפשטות הע"ב הכללי עצמו. והיינו כי הנה קיבל אותן מהשם ע"ב שבהב"ן דהמ"ה דהמ"ס שהוא השם ע"ב החיצוני אשר בס"י ח' אות כ"ט (והוא השם ע"ב דס"י ח' אשר מהב"ן דס"י ו' דהמ"ה דהמ"ס שבס"י א'), כי הנה אותו הע"ב דאות כ"ט הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, וקיבל אבא עלאה מהע"ב והמ"ה שבו. והאור שקיבל הנה הוה האור דשם ס"ג אשר בס"י ח' אות ל', ור"ל הע"ב והמ"ה שבאותו הס"ג, כי גם אותו הס"ג דאות ל' הרי הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, וקיבל אבא עלאה את הע"ב והמ"ה שבהס"ג דאות ל', והוא היה באבא עלאה למוחי'ן חדשים לצורך תולדות המלכי יושר דהנקודות.

ומה שקיבל לזה ב' שמות שהם הע"ב ומ"ה, הנה הוא ע"פ מה שנודע כי בכל תוספת מוחי'ן הנמשך בכל עליון לצורך התחתון, הנה נשאר עיקרם בהעליון עצמו ומתגדל על ידם, ורק איזה חלק אור מהבחינה אחרונה שבו הנה הוא אשר נמשך ויורד בהתחתון ממש. וכן הוא כאן, כי הע"ב שבס"ג דאות ל' הנה הוא נשאר כולו באבא עלאה עצמו, ורק המ"ה שבהס"ג דאות ל' הנה (פג ע"ב) ממנו נמשך איזה חלק אור להמוחי'ן דמלכי יושר ממש, אשר הם מהשם ב"ן שבס"י ח' אות ל"ב (וע"ש באות ל"ב כמה שכתבתי שם אמנם שורשו כו' ע"ש).

והרי נמצא כי המוחי'ן חדשים למלכי יושר הנה הם נמשכים באבא עלאה מהע"ב והמ"ה שבהע"ב דאות כ"ט, והם הע"ב והמ"ה שבהס"ג דאות ל'. וכן אח"כ שהוא אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים, שנטהרו כל שרשי ואורות הנקודות מכל תוקף הנבורות שבהם, וחזרו ועלו למ"ן בשרשן העליון, ונעשה עי"ז הזווג הפנימי בין הרישין עלאין שבא"ק וכן זווג פנימי בעקודים בעסמ"ב דאורות האוון ובבחי' המזל עליון אשר שם וכמו שכתבנו לעיל ענף ח'. הנה חזר האבא עלאה וקיבל משם תוספת אור וברכה [המתלבש בו ונצטמצם למדרגתו] לצורך תולדות החלק השני דההתפשטות הב' דלאצילות אשר מאבא עלאה. ואותו התוספת אור הנה הוא האור הדעת עלאה אשר מרוא דא"ס ית"ש לצורך השם מ"ה והט"ר דב"ן דהתיקון, שהוא האור דהדר ומהיטבאל, שהם החלק השני מההתפשטות הב' דלאצילות.

והנה קבל אבא עלאה את אותו התוספת אור דהדעת עלאה ג"כ ע"ד ההתפשטות דהע"ב הכללי עצמו אשר בארנו במערכות הקודמים בס"י י"ב ובס"י ז'. והיינו כי הנה קיבל אותו מהשמות ע"ב דהמ"ה וב"ן שבהמ"ה דהמ"ס, והיינו מהשם ע"ב דאות מ"ה שבס"י י"ב ומהשם ע"ב דאות כ"ה שבס"י ז' [והם השמות ע"ב שבס"י ז' וי"ב דהמ"ה וב"ן שבס"י ו' שבהמ"ה דהמ"ס אשר בס"י א']. והנה אלו השמות ע"ב דאות מ"ה וכ"ה הנז', הנה כלולים כל א' ג"כ מד' שמות עסמ"ב, וקבל אבא עלאה מהע"ב והמ"ה שבהם, ואותו התוספת אור וברכה שקיבל הנה הוא האור דהשמות ס"ג דאות מ"ו שבס"י י"ב ודאות כ"ו שבס"י ז'. והיינו כי גם אותן השמות ס"ג הנה כלול כל א' ג"כ מד' שמות עסמ"ב, וקבל אבא עלאה את הע"ב והמ"ה שבהם, כי השמות ע"ב הם לאור הדעת עלאה אשר באבא עלאה עצמו, שיתגדל הוא גופה ויושלם באור הדעת עלאה ככל הראוי לעצמותו. אבל השמות מ"ה הנה מהם היה יורד ונמשך האור דהדעת עלאה להדר ומהיטבאל העיקריים שבאצילות, אשר מציאותם הוא מהשמות ב"ן דאות מ"ה שבס"י י"ב ודאות כ"ה שבס"י ז' וע' בדברינו שם. ונמצא כי התוספת אור וברכה אשר קבל אבא עלאה מאור הדעת עלאה לצורך הדר

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ומהיטבאל, הנה הוא השמות ע"ב ומ"ה אשר בהס"ג דאות מ"ו וכו', וקיבל אותם מהשמות ע"ב ומ"ה שבהע"ב דאות מ"ה וכ"ה. והנה ע"י אותה התוספת אור וברכה שקבל עתה אבא עלאה בתוכו, שהוא הב' מיני שמות ע"ב ומ"ה אשר בהס"ג דאות מ"ו וכו' כנו', והרי נשלם ע"י אבא עלאה שהוא הע"ב דאבא הכללי באור הדעת עלאה אשר מרוא דא"ס ית"ש, הנה השפיע הוא ע"י והמשיך ממנו ג"כ מוחין דע"ב להדר ומהיטבאל דאצילות אשר מהטבור ולמטה, והם השמות ע"ב אשר בהב"ן דאות מ"ח שבס"י י"ב ושבהב"ן דאות כ"ח שבס"י ז'. כי הע"ב שבהב"ן דאות מ"ח הוא המוחין דע"ב להדר דאצילות, והע"ב שבהב"ן דאות כ"ח הוא המוחין דע"ב להמהיטבאל דאצילות, והם המוחין דהע"ב שמהדעת עלאה אשר ירדו למטה מהטבור דא"ק מהע"ב דעניניו שהוא אבא עלאה שבא"ק (כי קיבל הוא את אור הדעת עלאה בתוכו שהוא השמות ע"ב ומ"ה אשר בהס"ג דאות מ"ו וכו', וקיבל אותן מהשמות ע"ב ומ"ה אשר בהע"ב דאות מ"ה וכ"ה⁶⁰⁰). ומאותו אור הדעת עלאה אשר קיבל בתוכו, המשיך הוא והוריד מהטבור ולמטה דא"ק את הב' שמות ע"ב אשר בהב"ן דאות מ"ח, ובהב"ן דאות כ"ח שהם המוחין דע"ב דהדעת עלאה אשר מאבא עלאה שבא"ק להדר ומהיטבאל אשר ירדו למטה מהטבור דא"ק, שהוא באצילות העיקרי. והנה כאשר הוריד את אותן המוחין דע"ב להדר ומהיטבאל כנו', הנה ירדו עמם ג"כ כל הע"ב הראשונים אשר קיבל אבא עלאה הנו' בתוכו בעת עולם הנקודות לצורך המלכי יושר, והוא הע"ב אשר בהס"ג דס"י ח' אות ל' וכנ"ל, והיה נשאר אז כולו באבא עלאה עצמו שבא"ק. וכן השם ע"ב מהע"ב דאות כ"ט שבס"י ח' הנו', (פנ ע"ג) אשר ממנו קיבל אבא עלאה הנו', והוא נשאר אז כולו בעקודים וכנ"ל בס"י ח' שם, אבל עתה בעת התיקון הנה ירדו גם הם כולם למטה מהטבור דא"ק ממש, כי הם השמות ע"ב אשר ניתוסף לאחר התיקון גם בהמלכי יושר עצמן מהעקודים ומאבא עלאה שבא"ק וכמו שכתבנו בזה לעיל ס"י ח'. והנה אמרנו שם כי הם הו"ק דהט"ר דב"ן, וכן הם ג"כ המוחין דהג"ר להמלכין קדמאין. כי אחר התיקון נשלמו גם הם המוחין דג"ר וכמ"ש הרב בשער התיקון (פרק ה), והוא בעניניו אותן השמות ע"ב אשר בהע"ב והס"ג דס"י ח' אות כ"ט ואות ל', שהם ירדו ג"כ למטה מהטבור בעת התיקון, ונשלמו גם המלכי יושר עתה במוחין דע"ב ע"י אבא עלאה שבא"ק [והמוחין דס"ג מ"ה ב"ן שבהם יתבאר למטה באות נ"ד נ"ה נ"ו שבסמוך] וע' לעיל ס"י ח' ותבין כ"ז היטיב.

(נ"ד)

[ס"ג]

השם ס"ג דאבא הכללי שבא"ק, והוא בח"י אימא שבו, שהוא אימא עלאה שבא"ק, ובה הוא ג"כ כל הסדר ממש כמו בהאבא עלאה, אלא שבכאן יתבאר הכל על שם ס"ג, והיינו כי הנה עיקר מציאות דהאימא עלאה שבא"ק ועצמותה העיקרית שבה הנה הוא ג"כ בהשם ס"ג אשר בס"י ו' אות כ"ב והיינו הס"ג דס"ג כי אבא עלאה הוא הע"ב שבאותה הס"ג. והנה האימא נמשכת ויוצאת ג"כ מהשם ע"ב דאות כ"א, אלא שהוא ג"כ רק מהס"ג שבו, והאבא הוא הע"ב שבו. אבל עכ"פ הוא כי או"א עלאין הנה מקורם אשר בהע"ב הכללי דגלגלתא שהוא בהמ"ס דא"ק, הנה הם שניהם ממקור אחד שהוא בהמ"ה דהמ"ס שבס"י א' אות ג' אחר שנתפשט ממקומו ולחוץ ונכנס בעקודים באור האוון ובכח"י המזל עליון אשר שם שהוא הע"ב אשר בס"י ו' אות כ"א וכנו', והם שניהם מהע"ב דאות כ"א, מהע"ב והס"ג שבו, וכן הם שניהם בהס"ג דאות כ"ב בהע"ב והס"ג שבו.

וכן הוא גם אח"כ שהוא כאשר הגיע העת דהתפשטות הא' אשר להאצילות כי הנה מקבלת אימא עלאה הנו' ג"כ מהע"ב הכללי דגלגלתא עוד תוספת אור ומוחין לצורך ההתפשטות הא' דלאצילות אשר ממנה, ומקבלת אותו ג"כ מהמ"ה דהמ"ס אשר בס"י א' אות ג' אחר שנתפשט אורו בעקודים באור האוון ובכח"י המזל עליון אשר שם. וע"י אותו התוספת אור אשר האימא עלאה מקבלת אותו ומתלבש בה ונצמצם למדרגתה הנה יצא ממנה מציאות השם ב"ן אשר בהס"ג דאות כ"ב [וע"י התוספת אור להתפשטות הא' שמאבא עלאה יצא ממני מציאות המ"ה דהס"ג] ונעשה אותו הב"ן דהס"ג להתפשטות הא' דלאצילות אשר מאימא עלאה שבא"ק.

וכן אח"כ שהוא אחר ההסתלקות הא' אשר חזר כל ההתפשטות הא' לעלות למעלה, ועלה אז גם כל נשמת פנימיות דהאימא עלאה עצמה שהיא הס"ג דאבא הכללי למעלה למ"ן, הנה הגיע עלייתה בשורשה שבהע"ב הכללי שהוא בהמ"ס דא"ק ג"כ בבח"י הס"ג שבו, שהוא בהשם ס"ג אשר בס"י א' אות ב', והנה נעשה ע"י ג"כ כל תהלוכות הענינים

⁶⁰⁰ סוף הסוגר*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מיציאת ותולדות האורות והנקודות דמלכי יושר אשר בארנו לעיל סי' ח', וכמו שהיה בהע"ב הכללי עצמו כן נעשה כ"ז גם עתה בהאימא עלאה.

והנה המוחין חדשים אשר קיבלה אימא עלאה שבא"ק לצורך זה, הנה הוא ג"כ מבחי' המ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' אחר שנכנס בעקודים באורות האוון ובהמזל עליון, והיינו מהשם ע"ב החיצוני שבהב"ן דהמ"ה דהמ"ס, והנה ממנו קבלה אימא עלאה ג"כ אלא שקבלתה היה ג"כ רק מהס"ג והב"ן שבאותו הע"ב דאות כ"ט. והיה בה כ"ז לתוספת אורות ומוחין לצורך הולדת המלכי יושר בהנקודות אשר יצאו מאו"א עלאין שבא"ק, וכן היה עד"ז גם אח"כ היינו אחר מיתת המלכים שחזרו לעלות למ"ן לצורך תולדות אור הדעת עלאה להמ"ה והט"ר דב"ן כנ"ל באבא עלאה, הנה קבלה אז אימא עלאה ג"כ את אותו אור הדעת עלאה ע"י הזווג הפנימי שלמעלה, וקיבלה אותו ג"כ מהשמות ע"ב שבהמ"ה והב"ן דהמ"ה דהמ"ס, אלא שקבלה רק את הס"ג והב"ן שבהם היינו הס"ג וב"ן שבהס"ג דאות מ"ו והס"ג וב"ן שבהס"ג דאות כ"ו, כי הס"ג היה לתועלת עצמותה גופה, אבל הב"ן היה לתועלת להשפיע ממנה באצילות.

וכאשר ירדו הם הנה ירד עמהם ג"כ כל הס"ג הראשונים אשר ניתוסף למעלה בעת יציאת הנקודות, והיינו השם ס"ג דהס"ג, אשר יצא אז ונשאר כולו באימא עלאה עצמה, וכן השם ס"ג שבהע"ב, ונשאר אז כולו בהעקודים עצמו, הנה ירדו עתה גם הם מהטבור ולמטה ממש ונכנסו בהמלכי יושר להיות בהם למוחין דס"ג, והרי נשלמו ע"י אימא עלאה המוחין דס"ג הן בהדר ומהיטבאל והן בהמלכי יושר.

אמנם פשוט הדבר שהגם שביארנו עניני דאבא עלאה ועניני דאימא עלאה כל א' בפנ"ע, הנה האמת הוא שהם מיוחדים זה בזה בכל עניניהם לעולם, כי הם שניהם כלולים במזל עליון דעקודים ביחוד עצום מאד, וקיבלו שניהם מהע"ב דהמ"ה, אלא שוב נמשך מבחי' הע"ב והמ"ה שבו, ובה נמשך מבחי' הס"ג וב"ן שבו. אבל באמת הרי מיוחדים אותן הע"ב והס"ג שבהס"ג וכן המ"ה וב"ן שבו באחד ממש והם כולם אור אחד. וכן ההתפשטות הא' דלאצילות הנמשך מהם ע"י הנה הוא ג"כ רק אור אחד, והוא כללות ההתפשטות הא' דלאצילות מהאבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין שבו. וכן ההסתלקות הא' של שניהם ועלייתם למ"ן וקבלתם משם לצורך המלכי יושר והנקודות, היה הכל ביחוד עצום למאד. וכן המלכי יושר שיצא מהם ע"י הם ג"כ רק חלק אחד לבד. אפילו אחרי כל הנ"ל כאשר אנו מבחינים לדעת את תכונת האור מה שהוא הנה אז אנו אומרים כי ישנו באותו האור ב' תכונות היינו תכונת הע"ב ותכונת הס"ג, ותכונת הע"ב הוא מאבא עלאה תכונת הס"ג הוא מאימא עלאה, וכל מה שנעשה באבא עלאה הוא הכל מתכונת הע"ב וממנו הוא המ"ה, ומאימא עלאה נעשה הכל בתכונת הס"ג וממנה הוא הב"ן, אבל באמת נעשה הכל ביחוד וביחוד, ועיקר בגילוי מתכונת הע"ב והס"ג והמ"ה וב"ן הנה הוא רק מהטבור ולמטה שהוא באצילות, אבל כל מה שאנו מדברים בזה מהטבור ולמעלה הוא רק ע"פ תכונותיהם אשר בשורשם ובשורש שורשם.

הוא השם ס"ג דאבא הכללי שבא"ק, והוא בחי' אימא שבו, שהוא אימא עלאה שבא"ק. ובה הוא ג"כ כל הסדר ממש כמו בהאבא עלאה, אלא שבכאן יתבאר הכל על שם ס"ג, והיינו כי הנה עיקר מיציאות דהאימא עלאה שבא"ק ועצמותה העיקרית שבה, הנה הוא ג"כ בהשם ס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב, אלא שהוא בהס"ג שבו, והיינו הס"ג דס"ג. כי אבא עלאה הוא הע"ב שבתא"ה הס"ג, ואימא עלאה היא הס"ג שבתא"ה הס"ג, והיא הס"ג דאבא הכללי. והנה היא נמשכת ויוצאת ג"כ מהשם ע"ב דאות כ"א, אלא שהוא ג"כ רק מהס"ג שבו, כי אבא עלאה הנה הוא מהע"ב שבו שהוא מהע"ב דע"ב, ואימא עלאה נמשכת מהס"ג דע"ב. אבל עכ"פ הוא כי או"א עלאין הנה מקורם אשר בהע"ב הכללי דגלגלתא שהוא בהמ"ס דא"ק, הנה הם שניהם ממקור אחד שהוא בהמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג', אחר שנתפשט ממקומו ולחוץ ונכנס בעקודים באור האוון ובבחי' המזל עליון אשר שם, שהוא הע"ב אשר בסי' ו' אות כ"א וכנ"ל. והם שניהם מהע"ב דאות כ"א מהע"ב והס"ג שבו. וכן הם שניהם בהס"ג דאות כ"ב בהע"ב והס"ג שבו.

וכן הוא גם אח"כ שהוא כאשר הגיע העת דהתפשטות הא' אשר להאצילות, כי הנה מקבלת אימא עלאה הנו' ג"כ מהע"ב הכללי דגלגלתא עוד תוספת אור ומוחין לצורך ההתפשטות הא' דלאצילות אשר ממנה, ומקבלת אותו ג"כ מהמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' אחר שנתפשט אורו בעקודים באור האוון ובבחי' המזל עליון אשר שם, שהוא בהע"ב דאות כ"א שבסי' ו' הנו', ומהב"ן שבו שהוא הב"ן דע"ב דאות כ"א. כי אבא עלאה שבא"ק הוא מקבל התוספת אור להתפשטות הא' שלו מהמ"ה שבו וכנ"ל, אבל אימא עלאה שבא"ק היא מקבלת מהב"ן שבו וע"י אותו התוספת אור אשר האימא עלאה מקבלת אותו ומתלבש בה ונצמצם למדרגתה. הנה יצא ממנה מיציאות השם ב"ן אשר בהס"ג דאות כ"ב, שהוא הב"ן דאותו הס"ג, כי ע"י התוספת אור להתפשטות הא' שמאבא עלאה יצא ממנו מיציאות המ"ה דהס"ג וכנ"ל אות נ"ג. אבל מהתוספת אור להתפשטות הא' אשר מאימא עלאה, יצא ממנה הב"ן דהס"ג, ונעשה אותו הב"ן דהס"ג להתפשטות הא' דלאצילות אשר מאימא עלאה שבא"ק, וכמו שיתבאר ענינו לקמן אות נ"ו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וכן אח"כ שהוא אחר ההסתלקות הא' אשר חזר כל ההתפשטות הא' לעלות למעלה, ועלה אז גם כל נשמת פנימיות דהאימא עלאה עצמה שהיא הס"ג דאבא הכללי למעלה למ"ן, הנה הגיע עלייתה בשורשה שבהע"ב הכללי שהוא בהמ"ס דא"ק ג"כ בבחי' הס"ג שבו, שהוא בהשם ס"ג אשר בסי' א' אות ב'. והנה נעשה עי"ז ג"כ כל תהלוכות הענינים מיציאת ותולדות האורות והנקודות דמלכי יושר אשר בארנו לעיל סי' ח' בהע"ב הכללי עצמו. כן נעשה כ"ז גם עתה בהאימא עלאה בכל המציאות העיקרי דהנקודות דמלכי יושר אשר יצאו באמת רק ממנה, וכמו שאמרנו לעיל בהקדמה א' שהם כולם בסדר אחד, אלא שהם כפולים זה מהע"ב הכללי עצמו שבא"ק וזה מאו"א שבא"ק אחר שנצטמצם למדרגתם. וכן היה כ"ז ג"כ בכל סדר דההתפשטות הא' (פנ ע"ד) הנו', וכן הוא גם אח"כ שהוא אחר ההסתלקות הא' דענינינו. והגיע עליית נשמת פנימיות דהאימא עלאה למעלה עד הס"ג שבהמ"ס שהוא השם ס"ג שבסי' א' אות ב', והיה נעשה שם עי"ז הזווג החיצוני בין הע"ב והס"ג דאות א' ב'. והנה קיבלה אז האימא עלאה מהזווג הזה ג"כ תוספת מוחין חדשים לצורך תולדות המלכי יושר כנ"ל אות נ"ג באבא עלאה, כי המלכי יושר הנה הם יצאו ע"י הזווג הפרטי אשר באו"א עלאין שבא"ק וכמו שכתבנו לעיל ענף ב'.

והנה המוחין חדשים אשר קיבלה אימא עלאה שבא"ק לצורך זה, הנה הוא ג"כ מבחי' המ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' אחר שנכנס בעקודים באורות האו"ן ובהמזל עליון. והיינו מהשם ע"ב החיצוני שבהב"ן דהמ"ה דהמ"ס, והוא השם ע"ב אשר בסי' ח' אות כ"ט, שהוא הע"ב החיצוני מהב"ן דסי' ו' שבהמ"ה דהמ"ס דסי' א', וכנ"ל באבא עלאה. והנה ממנו קבלה אימא עלאה ג"כ, אלא שקבלתה היה ג"כ רק מהס"ג והב"ן שבאותו הע"ב דאות כ"ט, והאור שקבלה הנה הוא האור דהס"ג שבאות ל', אלא שהוא ג"כ רק הס"ג והב"ן שבו, שהוא הס"ג והב"ן שבהס"ג דאות ל', כי קבלת אבא עלאה שבא"ק היה הע"ב והמ"ה שבו וכנ"ל באות נ"ג. אבל קבלת אימא עלאה שבא"ק הנה היה הס"ג והב"ן שבו, והיה בה כ"ז לתוספת אורות ומוחין לצורך הולדת המלכי יושר בהנקודות אשר יצאו מאו"א עלאין שבא"ק, וכמו שביארנו כ"ז לעיל אות נ"ג באבא עלאה, ויתבאר עוד בארוכה לקמן אות נ"ו. וכן היה עדי"ז גם אח"כ היינו אחר מיתת המלכים שחזרו לעלות למ"ן לצורך תולדות אור הדעת עלאה להמ"ה והט"ר דב"ן כנ"ל באבא עלאה, הנה קבלה אז אימא עלאה ג"כ את אותו אור הדעת עלאה ע"י הזווג הפנימי שלמעלה, וקיבלה אותו ג"כ מהשמות ע"ב שבהמ"ה והב"ן דהמ"ה דהמ"ס, שהוא מהשמות ע"ב דאות מ"ה שבסי' י"ב ודאות כ"ה שבסי' ז' [שהם מהמ"ה וב"ן דסי' ו' שבהמ"ה דהמ"ס דסי' א']. אלא שקבלתה היה מהס"ג וב"ן שבהם, היינו מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות מ"ה ומהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות כ"ה, והאור שקיבלה הנה הוא ג"כ האור דהשמות ס"ג דאות מ"ו שבסי' י"ב ודאות כ"ו שבסי' ז'. אלא שקבלה רק את הס"ג והב"ן שבהם, היינו הס"ג וב"ן שבהס"ג דאות מ"ו והס"ג וב"ן שבהס"ג דאות כ"ו. כי הס"ג היה לתועלת עצמותה גופה, שתתגדל היא עצמה ותושלם באור הדעת עלאה. אבל הב"ן היה לתועלת להשפיע ממנה באצילות (וקיבלה אותם מהשמות ס"ג וב"ן שבהע"ב דאות מ"ה ושבהע"ב דאות כ"ה, וכנ"ל באבא עלאה, אלא שקבלת אבא עלאה היה הכל בבחי' ע"ב ומ"ה וכנ"ל, אבל קבלת אימא עלאה היה הכל בבחי' הס"ג וב"ן, והיה כ"ז לתוספת אור ומוחין בהאימא עלאה) לצורך הולדת המוחין דס"ג בהמ"ה והט"ר דב"ן שהוא הדר ומהיטבאל שבאצילות. והיינו כי ע"י אותו התוספת אור וברכה שהם השמות ס"ג וב"ן שקיבלה האימא עלאה אשר היא הס"ג דהאבא הכללי, הנה השפיעה היא והמשיך ממנה מוחין דס"ג להדר ומהיטבאל דאצילות אשר מהטבור דא"ק ולמטה וכמו שיתבאר עוד לקמן אות נ"ו.

וכאשר ירדו הם הנה ירד עמהם ג"כ כל הס"ג הראשונים אשר ניתוסף למעלה בעת יציאת הנקודות, והיינו השם ס"ג דהס"ג אשר בסי' ח' אות ל' אשר יצא אז ונשאר כולו באימא עלאה עצמה. וכן השם ס"ג שבהע"ב דסי' ח' אות כ"ט אשר יצא אז [מהחיצוניות

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דהב"ן דאות כ"ד שבס"י ו], ונשאר אז כולו בהעקודים עצמו, הנה ירדו עתה גם הם מהטבור ולמטה ממש ונכנסו בהמלכי יושר להיות בהם למוחין דס"ג מהעקודים ומהאימא עלאה. ונשלמו עתה עי"ז גם המלכי יושר בהמוחין דס"ג ג"כ, והרי נשלמו ע"י אימא עלאה המוחין דס"ג הן בהדר ומהיטבאל והן בהמלכי יושר.

אמנם פשוט הדבר לכל יודע ומבין, שהגם שביארנו ענינו דאבא עלאה וענינו דאימא עלאה כל א' בפנ"ע, הנה האמת הוא שהם מיוחדים זה בזה בכל עניניהם לעולם, כי הם שניהם כלולים במזל עליון דעקודים ביחוד עצום מאד, וקיבלו שניהם מהע"ב דהמ"ה אשר שם, שהוא מהע"ב דאות כ"א וממקור אחד, אלא שוב⁶⁰¹ נמשך מבחי' הע"ב והמ"ה שבו, ובה נמשך מבחי' הס"ג וב"ן שבו. אבל באמת הרי מיוחדים שם הע"ב והס"ג ומ"ה וב"ן באחד ממש, והוא שורש ומקור אחד. וכן מה שמקבלים משם הוא ג"כ רק אור אחד, שהוא השם ס"ג דאות כ"ב, אלא שבו הוא בגילוי הע"ב והמ"ה (פד ע"א) שבו, ובה הוא בגילוי הס"ג והב"ן שבו. אבל באמת הרי מיוחדים אותן הע"ב והס"ג שבהס"ג וכן המ"ה וב"ן שבו באחד ממש, והם כולם אור אחד. וכן ההתפשטות הא' דלאצילות הנמשך מהם עי"ז, הנה הוא ג"כ רק אור אחד, והוא כללות ההתפשטות הא' דלאצילות מהאבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין שבו, שהוא הע"ב דס"ג העיקרי שבא"ק הנזכר בדברינו בכמה מקומות. וכן ההסתלקות הא' של שניהם ועלייתם למ"ן וקבלתם משם לצורך המלכי יושר דהנקודות, היה הכל ביחוד עצום למאד. וכן המלכי יושר שיצא מהם עי"ז, הם ג"כ רק חלק אחת לבד, ור"ל שלא יצא מין מלכי יושר מאבא עלאה בפנ"ע ומאימא עלאה בפנ"ע, אלא שהם רק חלק אחת אשר יצא מהווג דאו"א עלאין שבא"ק ונולדו מאימא עלאה, והם המלכי יושר דהנקודות אשר יצאו מהטבור והיסוד ומצפריני רגלים שבא"ק. וכן עד"ז ג"כ בעלייתם למ"ן אשר לאחר מיתת המלכים וקבלתם מהווג הפנימי את אור הדעת עלאה לצורך המ"ה והמ"ר דב"ן, שהם כל המוחין דע"ב וס"ג אשר נמשכו מאו"א עלאין שבא"ק להדר ומהיטבאל ולמלכי יושר וכנ"ל, הנה היה נעשה כ"ז הכל ביחוד עצום מאד, הן בזמן והן במקום והן בהפעולה, כי עלו ביחד ופעלו ביחד וקיבלו שניהם כאחד ממקור אחת.

וכן נמשך מהם למטה ג"כ משניהם כאחד, אלא שכאשר אנו מבחינים לדעת את תכונת האור מה שהוא, הנה אז אנו אומרים כי ישנו באותו האור ב' תכונות, היינו תכונת הע"ב ותכונת הס"ג. ותכונת הע"ב הוא מאבא עלאה, תכונת הס"ג הוא מאימא עלאה. וכל מה שנעשה באבא עלאה הוא הכל מתכונת הע"ב וממנו הוא המ"ה, ומאימא עלאה נעשה הכל בתכונת הס"ג וממנה הוא הב"ן. אבל באמת נעשה הכל ביחד וביחוד, ועיקר בגילוי מתכונת הע"ב והס"ג והמ"ה וב"ן, הנה הוא רק מהטבור ולמטה שהוא באצילות. אבל כל מה שאנו מדברים בזה מהטבור ולמעלה הוא רק ע"פ תכונותיהם אשר בשורשם ובשורש שורשם, וכ"ז הוא פשוט ונודע. אמנם עכ"ז הנה ידוע ג"כ כי בכל מקום ובכל עולם, הנה נבחן הדבור בו לפי הערך והגילוי המתייחס לשם, כי גם בכל עליון היותר גבוה הגם שנגד מתחתון אשר למטה הימנו אין להבחין בו שום שם ושום חילוק בחינות כלל⁶⁰², אבל בערך העליון אשר גם למעלה הימנו, הנה יש להבחין בו כל הבחינות כולם אשר בהתחתון ממש. ולזאת הנה נאמר שהגם שאמרנו כי באו"א עלאין שבא"ק הוה היחוד שם עצום מאד בכל עניניהם, עכ"ז הנה בערך העולמות דא"ס⁶⁰³ אשר למעלה מא"ק, יש להבחין גם באותן האו"א עלאין שבא"ק כל הבחי' כמו באצילות. ובזה הצד הנה אנו מדברים בהם כל מה שאמרנו מענין הע"ב והס"ג הנ"ל, כי הנה אבא עלאה כל קבלתו מלמעלה וכן כל השפעתו למטה הוא הכל מהע"ב והמ"ה, ואימא עלאה הוא הכל בהס"ג

⁶⁰¹ נדצ"ל שבו. ##*

⁶⁰² עי' מבוש יג ע"ד שכל עולם נחשב כאין סוף כלפי העולם שתחתיו.

⁶⁰³ עי' לעיל הערה 1.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וב"ן. ולא עוד אלא כי עד שהגיע עת התיקון באצילות, והיינו כל הזמן דעולם הנקודות וכן אפי' גם בעת ההתפשטות הא', הנה היה נמשך כל האורות וכל הגילויים הכל רק מצד האימא עלאה לבד, והיה נמשך הכל רק מתכונת הס"ג לבד. אבל האור דע"ב שהוא הגילוי דאבא עלאה שבא"ק, היה אז גנוז וטמיר יתיר, והיה נעלם אורו עד עת התיקון דוקא וכמו שיתבאר למטה בסמוך ודע זה.

(נ"ה)

מ"ה

השם מ"ה שהוא בחי' פרצוף ז"א דאבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין. והנה עומד בו אותו המ"ה רק מטבורו ולמטה, אבל מהטבור ולמעלה של אותו האבא הכללי, הנה הוא הע"ב והס"ג שבו. אמנם הנה כולם הם רק מהחזה ולמעלה שבא"ק, כי כל אבא הכללי הוא כולו מהחזה ולמעלה.

אותו המ"ה הוא יוצא מהע"ב שבאורו הס"ג שהוא אבא עלאה, ושורשו בעקודים הנה הוא המ"ה שבהע"ב, והנה הוא נתחדש ונולד בו בהאבא עלאה רק כאשר הגיע הזמן להתפשטות הא' דלאצילות, כי הוא ההתפשטות הא' גופה של האבא עלאה, וירד אז למטה מהטבור דא"ק. אמנם מאחר ההסתלקות הא' והלאה, הנה הוא לעולם למעלה מהטבור דא"ק, כי חזר ועלה ונשאר שם לעולם.

והנה אותו המ"ה הנה הוא נמשך ג"כ מהמ"ה דהמ"ס. ושם מ"ה שבו אנו מדברים הוא ההתפשטות הא' העיקרי דהאבא עלאה עצמו שבא"ק הנז' לעיל אות נ"ג. והרי נמצא עכ"פ כי הנה הוא נמשך בו ג"כ מהע"ב הכללי דגלגלתא שבא"ק, שהוא מהמ"ה דהמ"ס. וכ"ז הנה הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל בהקדמה א', שכל האורות דע"ב הכללי אשר בכל המערכות שמס"י ו' עד סוף ס"י י"ג הנה הם כולם כפולים. וכן הוא בענינינו שהוא בהתפשטות הא' דלאצילות אשר מהאבא עלאה שבא"ק, כי אחד, הוא מהע"ב הכללי דגלגלתא עצמו, והוא המ"ה שבס"ג דאות כ"ב שבס"י ו', שהוא ההתפשטות הא' דהמ"ה אשר נמשך ומתפשט מהע"ב הכללי גופה. והשני, הוא מה שנמשך ג"כ עוד מהע"ב הכללי לתוספת מוחין באבא עלאה שבא"ק הנצמצם למדרגתו ומתלבש בו ונעשה מזה ההתפשטות הא' העיקרי אשר הוא מאבא עלאה עצמו, ומסודר בו ג"כ ע"פ סדר דכל מערכות הנז'.

וזהו ג"כ אשר אמרנו שהתפשטות הא' דע"ב דס"ג הוא היה השורש לכל אורות התיקון ג"כ, והכוונה הוא על אותו המ"ה דענינינו. ומשום שהוא נמשך ויוצא מהמ"ה דס"י א' אות ג' שהוא מהמ"ס דא"ק, והרי הוא השורש דהמ"ה וב"ן שבס"י ו' אות כ"ג וכ"ד שיצאו מהמ"ס אח"כ בעת התיקון, אשר מהם נמשך כל העסמ"ב דכל אורות דהדר ומהיטבאל דהתיקון. והגם שאמרנו לעיל ענף א' וב' שכל הגילוי העיקרי מהיחוד דאור א"ס ית"ש הנה היה חסר גם בהמ"ס דא"ק עצמו, גם בעת ההתפשטות הא' דלאצילות עד עת התיקון דוקא, אך עכ"ז הנה היה ההתפשטות הא' מבחי' הפנימיות דהמ"ס עצמו ומהפנימיות שבו אשר לאחר התיקון.

אמנם הוא כי ע"י שהיה חסר אז באמת הגילוי העיקרי מהיחוד דאור א"ס וכנ"ל ענף א' ב' וכנז', הנה היה באמת אז כל אותו המ"ה דענינינו רק במיעוט ובהעלם, והיה הגילוי העיקרי דההתפשטות הא' רק מהשם ב"ן לבד אשר הוא מאימא עלאה. והוא משום שגם המ"ס עצמו אשר היא השורש דאור"א היה כל גילוייה או רק בבחי' הס"ג שבה לבד, אבל הע"ב שבה הוא מיוחד תמיד עם הקד"א אשר היה כלו נעלם עדיין עד עת התיקון, ולכך היה הסדר הזה ג"כ באור"א עלאין הנמשך מאותן הע"ב וס"ג.

אמנם בהסתור ובהעלם הנה היה עיקר מציאותו דכל האבא עלאה ג"כ, וכן היה יוצא ג"כ בכל התפשטות א' שלו שהוא המ"ה דאבא הכללי, והוא המ"ה דענינינו שהוא ההתפשטות הא' דאבא עלאה. והרי נתבאר לנו ענין המ"ה דאבא הכללי שבא"ק, כי הנה הוא המ"ה דהס"ג, ושורשו הוא בהמ"ה דהמ"ס, והוא נתחדש ונולד בהאבא עלאה רק בעת ההתפשטות הא'.

ועתה נבאר ענינו של אותו המ"ה בהנקודות והתיקון ג"כ, ונאמר כי הנה כל ענין ההסתלקות הראשון דלאצילות, ואמרנו כי היה ההסתלקות הראשון גם מהע"ב דס"ג, והנה הוא ההתפשטות הראשון דהאבא הכללי דענינינו, כאשר נסתלק ועלה, הנה היה עלייתו בבחי' מ"ן, שהעלה את נשמת פנימיות שלו למעלה למעלה, התעורר בשורשו ובשורש שורשו שהוא עד המ"ה דהמ"ס, ולא עוד אלא שע"י עליית המ"ן דאותו ההתפשטות הא' שהוא המ"ה דהאבא הכללי, הנה נעשה ע"י עליית המ"ן גם מעיקר האבא הכללי עצמו אשר שורשו בהמ"ס הוא כהע"ב והס"ג אשר שם. אמנם באשר שכל ההתפשטות הא' הנה היה עיקר גילויו רק מצד האימא עלאה, ולכן הנה היה אז כל ההתעוררת העיקרי ג"כ רק בהס"ג דהמ"ס, וע"י"ז היה נעשה בעליית המ"ן הנז' רק הזווג החיצוני לבד, ולכך היה כל תולדות האורות אשר מהזווג הזה רק אורות דגבורות לבד, רק אורות ומוחין אשר לצורך המלכי יושר דהנקודות לבד.

והנה היה נמשך הע"ב, ונתלבש בעקודים בהאורות האזון ובהמזל עליון אשר שם, ומשם היו מקבלים אור"א עלאין שבא"ק את הס"ג. ואח"כ הנה יצא מהם האור דהשם מ"ה, ונתלבש הוא בהמ"ה דענינינו שהוא המ"ה דהתפשטות הא' מהאבא הכללי אשר עומד עתה מהחזה דא"ק ולמעלה. והנה שם היה נכנס השם מ"ה להיות בו לתוספת אור ומוחין לצורך המלכי יושר שיצא ממנו ע"י הזווג עם השם ב"ן דהתפשטות הא' דאימא עלאה. ואתן המ"ה וב"ן דהתפשטות הא' אחר שעלו למעלה כנז', הנה נעשו הם לאור"א עלאין לכל האצילות כולו, הן לאורות הנקודות והן לאורות התיקון. והנה בהם היה נכנס השם מ"ה להיות בהם לתוספות אור ומוחין להוליד את כל המלכי יושר דהנקודות שיצא מהם. אמנם פרטיות המוחין אשר קבל המ"ה דענינינו לצורך המלכי יושר דהנקודות, והע"ב והמ"ה שבו הוא לאבא עלאה, והס"ג והב"ן שבו הוא לאימא עלאה.

והיינו כי ע"י שקיבל הוא את הע"ב והמ"ה אשר בהמ"ה לתוספת אור ומוחין שבו, הנה ע"י"ז המשיך הוא בטיפת מ"ד שבו את אור הע"ב ומ"ה אשר בהב"ן, ואותו הב"ן הרי הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והם העסמ"ב דהמלכי יושר עצמם אשר ירדו מהטבור דא"ק ולמטה גם בעולם הנקודות.

ונמצא כי המ"ה דענינינו שהוא המ"ה דהאבא הכללי שבא"ק והוא המ"ה שבהס"ג דס"י ו' אות כ"ב, הנה קיבל הוא את המוחין לצורך המלכי יושר דהנקודות מהמ"ה שבהס"ג שבס"י ח' אות ל', ומה שקיבל הנה הוא את האור דהמ"ה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אשר באות ל"א והיינו הע"ב והמ"ה שבו, כי אלו הע"ב והמ"ה אשר בהמ"ה דאות ל"א, הנה הם נכנסו ונשארו בהמ"ה דענינינו לתוספת מוחין אליו, ועי"ז נולד ויצא ממנו הע"ב והמ"ה אשר בהב"ן דאות ל"ב, והם אשר ירדו מהטבור ולמטה, שהם הע"ב והמ"ה דהמלכי יושר. אמנם הוא כי כבר אמרנו לעיל כי כל המ"ה דענינינו לא יצאו הם בגילויים העיקרי גם בעת ההתפשטות הא', וא"כ הרי מכל שכן הוא שהיה אורם נעלם בעולם הנקודות, וכל מה שאמרנו שהמלכי יושר דהמ"ה דענינינו הנה הם הע"ב ומ"ה שבהב"ן דאות ל"ב, האמת הוא כי היה כ"ז רק במיעוט ובהעלם לבד, ועיקר המלכי יושר שבעולם הנקודות היה רק מהשם ב"ן דהאבא הכללי אשר יתבאר ענינו לקמן אות נ"ו, אבל עיקר הגילוי דהמ"ה והע"ב שבהאבא הכללי שהוא ז"א ואבא עלאה שבו לא יצא רק אלא לאחר התיקון דוקא.

אחר מיתת המלכים ושכירת הכלים שנטהרו כל האורות והנקודות מתוקף הגבורות שבהם וחזרו ועלו למ"ן, ונעשה אז ע"י עליית המ"ן הזה הזווג פנימי בהרישין עלאין שבא"ק, והנה ניתוסף אז עי"ז אור וברכה בכל א"ק כולו, והנה יצא אז המציאות העיקרי דכל האבא עלאה שבו וכן כל המ"ה דענינינו בכל מציאותם וגילויים הראוי להם, וכן נמשך ונתגלה בהם ועל ידיהם כל האור הדעת עלאה, שהוא כל אורות דהדר ומהיטבאל דהתיקון הכלולים בהשם מ"ה וב"ן, אשר הם נמשכים ויוצאים ג"כ מהמ"ה דהמ"ס דא"ק, ונתגלה בהם אז כל הנביעו דאור א"ס ית"ש, ונשלמו עי"ז כולם באור הדעת עלאה.

הנה קיבל אז המ"ה דענינו את אור המ"ה אשר בסי"יב אות מ"ז וכן אור המ"ה אשר בסי"ז אות כ"ז, וקיבל אותם מאבא עלאה ומאור הדעת עלאה שניתוסף בו. ונתמלא באור הדעת עלאה לצורך תולדות הדר ומהיטבאל דאצילות אשר מצד אבא עלאה שבא"ק, ויצאו הדר ומהיטבאל דאצילות מאותו המ"ה דענינינו שהוא האבא עלאה של כל האצילות העיקרי, ונתפשטו ממנו וירדו מהטבור ולמטה דא"ק.

והנה כאשר נולדו אלו האורות דהדר ומהיטבאל העיקריים מהמ"ה דענינינו וירדו באצילות כנז', הנה נמשך וירד אז עמהם ג"כ המוחין הראשונים אשר קיבל המ"ה דענינינו בעת עולם הנקודות והם השמות ע"ב ומ"ה אשר בהשם מ"ה דסי' ח' אות ל"א, ונשארו הם אז בהמ"ה דענינינו בו גופה. אך עתה כאשר נולדו אורות התיקון ונשלם המ"ה דענינינו באור הדעת עלאה ונתמלא באורות ומוחין יותר גדולים, וירד ממנו אור הדעת למטה ג"כ, שהם הע"ב ומ"ה דהדר ומהיטבאל כנז'. הנה ירד אז עמהם ג"כ כל המוחין אשר קיבל המ"ה דענינינו בעת עולם הנקודות, ונשארו אז בו בעצמו שהם הע"ב ומ"ה אשר בהמ"ה שבסי' ח' אות ל"א, ונשלמו עי"ז גם כל המלכי יושר במוחין דהמ"ה ג"כ בכל שלימותם הראוי להם. והרי נתקן ונשלם עתה ע"י המ"ה דענינינו גם כל המוחין דהמ"ה כולם הן להדר והן למהיטבאל והן להמלכי יושר בכל א' כפי הראוי לו. אמנם עיקר המ"ה עצמו דענינינו הנה הוא נשאר כולו למעלה כי הרי הוא המ"ה דהאבא הכללי שבא"ק אשר הוא כולו למעלה מהחזה דא"ק.

הוא השם מ"ה שהוא בחי' פרצוף ז"א דאבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין. והנה עומד בו אותו המ"ה רק מטבורו ולמטה, אבל מהטבור ולמעלה של אותו האבא הכללי, הנה הוא הע"ב והס"ג שבו אשר בארנו לעיל אות נ"ג ואות נ"ד. ואמרנו שם שהם או"א עלאין, והם באמת עצמותו של האבא הכללי עצמו שהוא בחי' או"א שבו, ועומדים בו מהטבור ולמעלה, אך מהטבור ולמטה (פד ע"ב) הנה הוא רק המ"ה וב"ן שבו שהם הז"א ונוק' שבהאבא הכללי שבא"ק, והם מבחי' הנה"י שבו שהוא לבר מגופא (זחר בראשית כא ע"ב) כנודע. אמנם הנה כולם הם רק מהחזה ולמעלה שבא"ק, כי כל אבא הכללי הוא כולו מהחזה ולמעלה. וע"ד שהוא באצילות, שכל האבא דאצילות הוא למעלה מהחזה דא"א, כן הוא כאן בא"ק.

והנה נדבר עתה מהשם מ"ה שבאבא הכללי שבא"ק שהוא הז"א שבאותו האבא והוא מטבורו ולמטה של אותו האבא עצמו כנז'. והנה אותו המ"ה הנה עיקר מציאותו ועצמותו הנה הוא המ"ה דהס"ג שבסי' ו' אות כ"ב, והוא יוצא מהע"ב שבאותו הס"ג שהוא אבא עלאה. ושורשו בעקודים הנה הוא המ"ה שבהע"ב דאות כ"א וכנ"ל אות נ"ג, והנה הוא נתחדש ונולד בו בהאבא עלאה רק כאשר הגיע הזמן דהתפשטות הא' דלאצילות, כי הוא ההתפשטות הא' גופה של האבא עלאה, וירד אז למטה מהטבור דא"ק וכמו שביארנו כ"ז לעיל כלל ו' ענף ה' עש"ה (וע' עוד בכלל ח' ענף ז'). וזהו אשר אמרנו לעיל כלל ו' ובכ"מ כי היה ההתפשטות הא' דהע"ב דס"ג (שהוא האבא הכללי שבא"ק) מהמ"ה וב"ן שבו, הנה באמרנו המ"ה הכוונה הוא על אותו המ"ה דענינינו שהוא ההתפשטות הא' העיקרי דלאצילות אשר מהאבא עלאה שבא"ק, וירד אז מהטבור דא"ק ולמטה. אמנם מאחר ההסתלקות הא' והלאה, הנה הוא לעולם למעלה מהטבור דא"ק, כי חזר ועלה ונשאר שם לעולם וכנודע בדברינו. אבל עכ"פ הוא למטה מהטבור דהאבא הכללי, כי הוא הז"א שבו וכנז'.

והנה אותו המ"ה הנה הוא נמשך ג"כ מהמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג', כי הרי עיקר עצמותו הרי אמרנו שהוא המ"ה דהס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב הנמשך מהע"ב דאות כ"א, אשר הוא יוצא מהמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג', וכמו שנתבאר בסי' ו' שם. וכבר אמרנו כי הוא ההתפשטות הא' העיקרי דהאבא עלאה עצמו שבא"ק הנז' לעיל אות נ"ג. והרי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

נמצא עכ"פ כי הנה הוא נמשך בו ג"כ מהע"ב הכללי דגלגלתא שבא"ק, שהוא מהמ"ה דהמ"ס שבס"י א' אות ג'. וכ"ז הנה הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל בהקדמה א', שכל האורות דע"ב הכללי אשר בכל המערכות שמס"י ו' עד סוף ס"י י"ג הנה הם כולם כפולים. וכן הוא בענינינו שהוא בהתפשטות הא' דלאצילות אשר מהאבא עלאה שבא"ק, כי אחד, הוא מהע"ב הכללי דגלגלתא עצמו, והוא המ"ה שבס"ג דאות כ"ב שבס"י ו', שהוא ההתפשטות הא' דהמ"ה אשר נמשך ומתפשט מהע"ב הכללי גופה. והשני, הוא מה שנמשך ג"כ עוד מהע"ב הכללי לתוספת מוחין באבא עלאה שבא"ק הנצמצם למדרגתו ומתלבש בו ונעשה מזה ההתפשטות הא' העיקרי אשר הוא מאבא עלאה עצמו, ומסודר בו ג"כ ע"פ סדר דכל מערכות הנ"ל. והיינו הוא גם בו בח"י השם מ"ה שבהס"ג דאות כ"ב, ונמשך מהמ"ה שבהע"ב דאות כ"א הנמשך מהמ"ה דהמ"ס דאות ג' וכנ"ז.

וזהו ג"כ אשר אמרנו בכלל ו' ובכ"מ שהתפשטות הא' דע"ב דס"ג הוא היה השורש לכל אורות התיקון ג"כ, והכוונה הוא על אותו המ"ה דענינינו שהוא המ"ה דהס"ג שבס"י ו' אות כ"ב. ומשום שהוא נמשך ויוצא מהמ"ה דס"י א' אות ג' שהוא מהמ"ס דא"ק, והרי הוא השורש דהמ"ה וב"ן שבס"י ו' אות כ"ג וכ"ד שיצאו מהמ"ס אח"כ בעת התיקון, אשר מהם נמשך כל העסמ"ב דס"י י"ב וכל העסמ"ב דס"י ז' שהם כל אורות דהדר ומהיטבאל דהתיקון. והגם שאמרנו לעיל ענף א' וב' שכל הגילוי העיקרי מהיחוד דאור א"ס ית"ש הנה היה חסר גם בהמ"ס דא"ק עצמו, גם בעת ההתפשטות הא' דלאצילות עד עת התיקון דוקא, אך עכ"ז הנה היה ההתפשטות הא' מבחי' הפנימיות דהמ"ס עצמו ומהפנימיות שבו אשר לאחר התיקון, ומשם היה נמשך אותו המ"ה שבהס"ג דאות כ"ב בהתפשטות הא', והוא השורש למציאות המ"ה וב"ן דאות כ"ג וכ"ד אשר נתגלו בעת התיקון מרוא דא"ס ית"ש בהמ"ס דא"ק, ונמשכו ויצאו מהמ"ה דהמ"ס לצורך הדר ומהיטבאל דהתיקון וכמו שנתבאר לעיל בס"י ז' וי"ב. (פד ע"ג) וא"כ נמצא כי היה ההתפשטות הא' השורש לאור התיקון ג"כ, וע' לעיל ס"י ו' ס"ו אות כ"ב העיקר בזה.

אמנם הוא כי ע"י שהיה חסר אז באמת הגילוי העיקרי מהיחוד דאור א"ס וכנ"ל ענף א' ב' וכנ"ז, הנה היה באמת אז כל אותו המ"ה דענינינו רק במיעוט ובהעלם, והיה הגילוי העיקרי דההתפשטות הא' רק מהשם ב"ן לבד אשר הוא מאימא עלאה, וכמו שיבואר ענינו לקמן אות נ"ו. והאמת הוא כי גם כל העיקר דאבא עלאה עצמו היה אז גניז וטמיר יתיר⁶⁰⁴, ולא יצא מציאותו בכל הגילוי כהראוי אלא רק לאחר התיקון דוקא. אבל קודם התיקון, ר"ל גם בעת התפשטות הא', היה עיקר הגילוי רק מאימא עלאה לבד, ואבא עלאה היה אז גניז וטמיר בה. והוא משום שגם המ"ס עצמו אשר היא השורש דא"ס היה כל גילוייה אז רק בבחי' הס"ג שבה לבד, שהוא הס"ג אשר בס"י א' אות ב', אבל הע"ב שבה שהוא הע"ב דאות א', הנה הוא מיוחד תמיד עם הקד"א אשר היה כלו נעלם עדיין עד עת התיקון, וכנ"ל ענף א' ב' וכן בכלל י"ב ענ"ג. ולכך היה הסדר הזה ג"כ באו"א עלאין הנמשך מאותן הע"ב וס"ג דאות א' ב', ויצא כל מציאות דאבא עלאה מהע"ב שבהע"ב דאות כ"א ובהע"ב שבהס"ג דאות כ"ב וכנ"ל אות נ"ג, הנה היה כל אותן הע"ב שהם האורות דאבא עלאה למציאותו מוסתר ומכוסה באורות הס"ג שעליהם שהם הס"ג אשר בהע"ב דאות כ"א והס"ג שבהס"ג דאות כ"ב, אשר הם אורות דאימא עלאה ומציאותה. והיה עיקר הגילוי רק מאורות דהאימא עלאה לבד, ואבא עלאה היה טמיר וגניז בה. וכן היה ממילא ג"כ בהאורות דהתפשטות הא' הנמשך מהאו"א עלאין, הנה היה כל ההתפשטות הא' אשר מאבא עלאה שהוא השם מ"ה דהס"ג דאות כ"ב הנמשך מהע"ב שבתו הס"ג, הנה היה ג"כ מוסתר ומכוסה בהתפשטות הא' דאימא עלאה, והיא כל

⁶⁰⁴ מלשון האד"ו &

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הגילוי העיקרי דהתפשטות הא', רק החלק אשר מהאימא עלאה לבד שהוא הב"ן שבהס"ג דאות כ"ב וכמו שיתבאר לקמן, ולא נתגלה כל האורות דאבא עלאה בהגילוי הראוי להם אלא רק לאחר התיקון דוקא.

אמנם בהסתר ובהעלם הנה היה עיקר מציאותו דכל האבא עלאה ג"כ, והוא הע"ב דאבא הכללי שבא"ק וכנ"ל אות נ"ג, וכן היה יוצא ג"כ בכל התפשטות א' שלו שהוא המ"ה דאבא הכללי, והוא המ"ה דענינינו שהוא ההתפשטות הא' דאבא עלאה, והוא המ"ה דהס"ג דאות כ"ב הנמשך ויוצא מהע"ב שבאותו הס"ג שהוא אבא עלאה כנז'. והרי נתבאר לנו ענין המ"ה דאבא הכללי שבא"ק, כי הנה הוא המ"ה דהס"ג שבס"י ו' אות כ"ב היוצא מהב"ן שבאותו הס"ג, ושורשו הוא בהמ"ה דהמ"ס שבס"י א' אות ג', והוא נתחדש ונולד בהאבא עלאה רק בעת ההתפשטות הא', כי רק הוא ההתפשטות הא' גופה של האבא עלאה. וכן אנו קוראין אותו ג"כ בשם ההתפשטות הא' דהע"ב דס"ג שבא"ק [שהוא האבא הכללי שבו] הנודע בדברינו, ור"ל חלק המ"ה שבו, והנה הוא הז"א של האבא הכללי שהוא ההתפשטות הא' שלו מחלק המ"ה שבו.

ועתה נבאר ענינו של אותו המ"ה בהנקודות והתיקון ג"כ, ונאמר כי הנה כל ענין ההסתלקות הראשון דלאצילות אשר כתבנו לעיל כלל י"ב, ואמרנו שם כי היה ההסתלקות הראשון גם מהע"ב דס"ג, והנה הוא ההתפשטות הראשון דהאבא הכללי דענינינו, כי הוא אשר חזר ועלה ונסתלק למעלה מהטבור דא"ק. והיה עלייתו באמת גם למעלה מהחזה דא"ק, כי שם הוא המקום דכל האבא הכללי כנודע. אמנם כאשר נסתלק ועלה, הנה היה עלייתו בבחי' מ"ן, שהעלה את נשמת פנימיות שלו למעלה למעלה, והתעורר בשורשו ובשורש שורשו שהוא עד המ"ה דהמ"ס שבס"י א' אות ג', ולא עוד אלא שע"י עליית המ"ן דאותו ההתפשטות הא' שהוא המ"ה דהאבא הכללי, הנה נעשה ע"י עליית המ"ן גם מעיקר האבא הכללי עצמו אשר שורשו בהמ"ס הוא בהע"ב והס"ג אשר שם, שהוא הע"ב והס"ג דאות א' ב'. אמנם באשר שכל ההתפשטות הא' הנה היה עיקר גילוי רק מצד האימא עלאה, וכמו שאמרנו לעיל שכל האורות דאבא עלאה היה אז מוסתר ומכוסה באור האימא עלאה, וכל האור דאימא (פד ע"ד) עלאה הנה כל מציאותה וענינה הרי הוא הכל בשם ס"ג לבד כנ"ל אות נ"ד. ולכן הנה היה אז כל ההתעוררת העיקרי ג"כ רק בהס"ג דהמ"ס, שהוא השם ס"ג דאות ב'. ועי"ז היה נעשה בעליית המ"ן הנז' רק הזווג החיצוני לבד, וכמו שביארנו ענינו לעיל ענף א' ב'. ולכך היה כל תולדות האורות אשר מהזווג הזה רק אורות דגבורות לבד, כי לא זכו עדיין להמשיך אז מאור א"ס הפנימי העיקרי המיוחד בהם, ולכן היה כל התוספת מוחין להאבא הכללי אשר ניתוסף בו בעלייתו למ"ן מהזווג הנז' רק אורות ומוחין אשר לצורך המלכי יושר דהנקודות לבד. והיינו כי הנה היה נולד ונמשך מהס"ג דהמ"ס להמ"ה דהמ"ס שהוא מהס"ג דאות ב' להמ"ה דאות ג' כל שרשי האורות דעסמ"ב אשר לעיל ס' ח', שהם כולם רק החיצוניות דהב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ד, והיה נמשך כל אותן העסמ"ב מהע"ב הכללי שהוא מהמ"ה דהמ"ס הנז' ע"פ הסדר שביארנו בסי' ח' שם, ונתלבשו בעקודים וכן בכל הפרצופים שבאבא הכללי שבא"ק, וירדו בהם ונצטמצמו למדרגתם להיות בהם לתוספת אורות ומוחין להוליד ולהוציא את המלכי יושר דהנקודות.

והנה היה נמשך הע"ב דסי' ח' שהוא הע"ב דאות כ"ט בכל ד' שמותיו עסמ"ב הכלולים בו, ונתלבש בעקודים בהאורות האוון ובהמזל עליון אשר שם, ומשם היו מקבלים או"א עלאין שבא"ק את הס"ג דאות ל' [הע"ב והס"ג שבו] וכמו שביארנו לעיל אות נ"ג נ"ד, ונתלבש בהם ונצטמצמו למדרגתם. ואח"כ הנה יצא מהם האור דהשם מ"ה אשר באות ל"א, ונתלבש הוא בהמ"ה דענינינו שהוא המ"ה דהתפשטות הא' מהאבא הכללי אשר עומד עתה (מאחר ההסתלקות הא' והלאה) מהחזה דא"ק ולמעלה. והנה שם היה נכנס השם מ"ה אשר בסי' ח' אות ל"א להיות בו לתוספת אור ומוחין לצורך המלכי יושר שיצא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ממנו ע"י הזווג עם השם ב"ן דהתפשטות הא' דאימא עלאה אשר יתבאר ענינו לקמן אות נ"ו. ואותן המ"ה וב"ן דהתפשטות הא' אחר שעלו למעלה כנוז', הנה נעשו הם לאו"א עלאין לכל האצילות כולו, הן לאורות הנקודות והן לאורות התיקון וכנ"ל ענף ג'. והנה בהם היה נכנס השם מ"ה אשר בסי' ח' אות ל"א להיות בהם לתוספות אור ומוחין להוליד את כל המלכי יושר דהנקודות שיצא מהם. אמנם פרטיות המוחין אשר קבל המ"ה דענינינו לצורך המלכי יושר דהנקודות, הנה הוא⁶⁰⁵ כי הרי השם ס"ג אשר בסי' ח' אות ל' הנה הוא כלול מד' שמות עסמ"ב, והע"ב והמ"ה שבו הוא לאבא עלאה, והס"ג והב"ן שבו הוא לאימא עלאה וכנ"ל אות נ"ג נ"ד. וא"כ הרי המ"ה דענינינו אשר הוא התפשטות הא' דאבא עלאה, הנה קבל הוא מהמ"ה אשר בהס"ג דאות ל' שהוא מהתוספת אור של עתה אשר להאבא עלאה שבא"ק, ומשם קיבל המ"ה דענינינו את שפעו לצורך התוספת אור ומוחין שבו. והאור שקיבל ממנו הנה הוא השם ע"ב ומ"ה אשר בהמ"ה דאות ל"א, כי הרי אותו המ"ה דאות ל"א הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, וקיבל המ"ה דענינינו את האור דע"ב ומ"ה שבו, ונעשה ע"י לאבא עלאה של כל האצילות ולהוליד ממנו את המלכי יושר דהנקודות.

והיינו כי ע"י שקיבל הוא את הע"ב והמ"ה אשר בהמ"ה דאות ל"א לתוספת אור ומוחין שבו, הנה ע"י המשיך הוא בטיפת מ"ד שבו את אור הע"ב ומ"ה אשר בהב"ן דסי' ח' אות ל"ב, כי גם אותן הב"ן הרי הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והם העסמ"ב דהמלכי יושר עצמם אשר ירדו מהטבור דא"ק ולמטה גם בעולם הנקודות. והנה הע"ב והמ"ה שבהם, הנה הוא מטיפת מ"ד דהע"ב ומ"ה אשר בהמ"ה דאות ל"א, כי אותן הע"ב ומ"ה הוא התוספת מוחין להאבא של המלכי יושר אשר קבל זאת מהע"ב ומ"ה שבהס"ג דאות ל', שהם התוספת מוחין להאבא עלאה שבא"ק אשר קבל אז מהע"ב ומ"ה שבהע"ב דאות כ"ט וכנ"ל אות נ"ג.

ונמצא כי המ"ה דענינינו שהוא המ"ה דהאבא הכללי שבא"ק והוא המ"ה שבהס"ג דסי' ו' אות כ"ב, הנה קיבל הוא את המוחין לצורך המלכי יושר דהנקודות מהמ"ה שבהס"ג שבסי' ח' אות ל', ומה שקיבל הנה⁶⁰⁶ הוא את האור דהמ"ה אשר באות ל"א, והיינו הע"ב והמ"ה שבו, כי אלו הע"ב והמ"ה (אשר בהמ"ה דאות ופה ע"א) ל"א) הנה הם נכנסו ונשארו בהמ"ה דענינינו בו גופה לתוספת מוחין אליו, וע"י נולד ויצא ממנו הע"ב והמ"ה אשר בהב"ן דאות ל"ב, והם אשר ירדו מהטבור ולמטה ממש, שהוא הע"ב והמ"ה דהמלכי יושר כנוז'.

אמנם הוא כי כבר אמרנו לעיל כי כל המ"ה דענינינו שהוא התפשטות הא' דאבא עלאה, והוא המ"ה שבס"ג דאות כ"ב, וכן האבא עלאה עצמו שהוא הע"ב שבס"ג דאות כ"ב, הנה לא יצאו הם בגילויים העיקרי גם בעת ההתפשטות הא' וכנ"ל. וא"כ הרי מכל שכן הוא שהיה אורם נעלם בעולם הנקודות, וכל מה שאמרנו שהמלכי יושר דהמ"ה דענינינו הנה הם הע"ב ומ"ה שבהב"ן דאות ל"ב, האמת הוא כי היה כ"ז רק במיעוט ובהעלם לבד, ועיקר המלכי יושר שבעולם הנקודות היה רק מהשם ב"ן דהאבא הכללי אשר יתבאר ענינו לקמן אות נ"ו. אבל עיקר הגילוי דהמ"ה והע"ב שבהאבא הכללי שהוא ז"א ואבא עלאה שבו, לא יצא רק אלא לאחר התיקון דוקא וכנ"ל. והכלל הוא כי כל ע"ב ומ"ה שבכל שם ושם אשר בהעסמ"ב דהאבא הכללי שבא"ק (וכן הוא ג"כ בהעסמ"ב דאימא הכללי שבא"ק אשר יתבאר ענינם לקמן סי' ט"ו בעה"י), הנה לא יצאו בכל מציאותם העיקרי עדיין אלא רק לאחר התיקון. והיה העלמת כל א' קודם התיקון בכל א' לפי ערכו, וכל מה שדברנו מענינם של הע"ב ומ"ה הן בהתפשטות הא' והן בעולם

605 *##עיברית.

606 ##למחוק*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנקודות, הוא הכל על מציאותם אשר במיעוט ובהעלם, כי בהסתר ובמיעוט הנה היו עכ"פ גם בעולם הנקודות ומכל שכן בההתפשטות הא'.

ונחזור להענין לבאר את ענין המ"ה דענינינו בבחינותיו אשר לאחר התיקון ג"כ, והיינו כי הנה אח"כ, ר"ל אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים שנמחרו כל האורות דהנקודות מתוקף הגבורות שבהם וחזרו ועלו למ"ן וכמ"ש הרב בשער התיקון (פרקים א ב), ונעשה אז ע"י עליית המ"ן הוזה הזווג פנימי בהרישין עלאין שבא"ק וכנ"ל ענף ח', והנה ניתוסף אז ע"י אור וברכה בכל א"ק כולו, והנה יצא אז המציאות העיקרי דכל האבא עלאה שבו, וכן כל המ"ה דענינינו בכל מציאותם וגילויים הראוי להם, וכן נמשך ונתגלה בהם ועל ידיהם כל האור דהדעת עלאה שהוא כל אורות דהדר ומהיטבאל דהתיקון הכלולים בהשם מ"ה וב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד, אשר הם נמשכים ויוצאים ג"כ מהמ"ה דהמ"ס דא"ק אחר הבטיישו⁶⁰⁷ עלאה אשר מהמ"ס עם הקד"א שבו, ונתגלה בהם אז כל הנביעו דאור א"ס ית"ש, ונשלמו ונתמלאו ע"י כולם באור הדעת עלאה, והם כל השמות עסמ"ב אשר בסי' י"ב וכל השמות עסמ"ב אשר בסי' ז', שהם כל האורות דהמ"ה והפנימיות דב"ן דאות כ"ג וכ"ד שבסי' ו', שהם מהעסמ"ב דהמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג', ומשם יצא ונתגלה בעת התיקון האור דהדעת עלאה אשר ניתוסף בהעקודים ובכל האבא הכללי כולו שבא"ק ובכל האצילות אשר מצד אבא שבא"ק.

והנה מה שנוגע להמ"ה דענינינו הנה הוא כי הנה קיבל אז את אור המ"ה אשר בסי' י"ב אות מ"ז וכן אור המ"ה אשר בסי' ז' אות כ"ז, וקיבל אותם מאבא עלאה ומאור הדעת עלאה שניתוסף בו, והוא מהשמות ס"ג דאות מ"ו וכ"ו ומהע"ב ומ"ה שבהם כנ"ל אות נ"ג, ומשם קיבל המ"ה דענינינו את אור המ"ה אשר באות מ"ז ודאות כ"ז. והיינו כי הרי כל אותן השמות מ"ה דאות מ"ז וכ"ז הנה כלולים כל א' מד' שמות עסמ"ב, וקיבל המ"ה דענינינו את הע"ב והמ"ה שבהם, וע"ז⁶⁰⁸ נשלם הוא בכל מציאותם וגילוי כהראוי, ונתמלא באור הדעת עלאה מה⁶⁰⁹ לצורך תולדות הדר ומהיטבאל דאצילות אשר מצד אבא עלאה שבא"ק. ויצאו הדר ומהיטבאל דאצילות מאותו המ"ה דענינינו, שהוא האבא עלאה של כל האצילות העיקרי וכנ"ל ענ"ג, ונתפשטו ממנו וירדו מהטבור ולמטה דא"ק. והנה המ"ה דאות מ"ז שבסי' י"ב הנה הוא לאורות דהדר, והמ"ה דאות כ"ז שבסי' ז' הנה הוא להאורות דמהיטבאל, ומזה יצא הדר ומהיטבאל העיקריים שבאצילות. והנה הם השמות ב"ן אשר בסי' י"ב אות מ"ח שהוא האור דהדר, ושבסי' ז' אות כ"ח שהוא אור דמהיטבאל.

והיינו כי הנה אלו השמות ב"ן (פה ע"ב) שנוגע להמ"ה לאו"א עלאין בכל חלקי אור הדעת עלאה אשר ניתוסף בהם ונשלמו על ידו כבר בארנו לעיל אות נ"ג נ"ד, אך מה⁶¹⁰ הנה כלולים כל א' ג"כ מד' שמות עסמ"ב, שהם כל העסמ"ב דהדר ומהיטבאל אשר ירדו באצילות, והע"ב והמ"ה שבהם הנה הם נולדו מהמ"ה דענינינו שהוא עיקר האבא עלאה לכל אורות דהאצילות וכנ"ל ענ"ג. כי הרי המ"ה דענינינו הנה הוא המ"ה דאבא הכללי שבא"ק, שהוא המ"ה אשר בהס"ג דסי' ו' אות כ"ב, והוא הז"א דאבא הכללי והאבא עלאה של כל האצילות. והנה קיבל הוא את המוחין דהדעת עלאה מהס"ג שבסי' י"ב אות מ"ז ומהס"ג שבסי' ז' אות כ"ו מהע"ב והמ"ה שבהם, האורות והמוחין דאור הדעת עלאה אשר ניתוסף עתה באבא עלאה [שהוא פרצוף אבא] שבאבא הכללי שבא"ק, וע"י מה שנמשכו

607

608 וע"ז*##

609 ##*

610 למחוק*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הם מהע"ב והמ"ה שבהע"ב אשר בסי' י"ב אות מ"ה ומהע"ב והמ"ה שבהע"ב אשר בסי' ז' אות כ"ה, שהם התוספת אור הדעת עלאה שבהעקודים וכנ"ל אות נ"ג כ"ז. ונמצא כי המוחין דאור הדעת עלאה שהם אורות התיקון אשר להמ"ה דענינינו, הנה הוא מהשמות מ"ה אשר בסי' י"ב אות מ"ז ושבסי' ז' אות כ"ז הע"ב והמ"ה שבהם, והם נמשכו מהשמות ס"ג דאות מ"ו וכ"ז מהע"ב והמ"ה שבהם, אשר הם נמשכו מהשמות ע"ב דאות מ"ה, וכ"ה מהע"ב ומ"ה שבהם אשר הם נתגלו ויצאו מהמ"ה והפנימיות דבין דסי' ו' אות כ"ג כ"ד, הנמשך מהמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות נ'. ומאותו אור הדעת עלאה הנו' אשר להמ"ה דענינינו, הנה משם יצא וירד מהטבור ולמטה דא"ק שהוא באצילות ממש השמות ע"ב ומ"ה דהדר ומהיטבאל העיקריים, והיינו השמות ע"ב ומ"ה אשר בהבין דסי' ז' אות כ"ח שהם הע"ב והמ"ה דהמהיטבאל העיקרי שבאצילות, והשמות ע"ב ומ"ה אשר בהבין דסי' י"ב אות מ"ה שהם הע"ב והמ"ה דהדר העיקרי שבאצילות.

והנה כאשר נולדו אלו האורות דהדר ומהיטבאל העיקריים מהמ"ה דענינינו וירדו באצילות כנו', הנה נמשך וירד אז עמהם ג"כ המוחין הראשונים אשר קיבל המ"ה דענינינו בעת עולם הנקודות, והם השמות ע"ב ומ"ה אשר בהשם מ"ה דסי' ח' אות ל"א, ונשארו הם אז בהמ"ה דענינינו בו גופה כנ"ל. אך עתה כאשר נולדו אורות התיקון ונשלם המ"ה דענינינו באור הדעת עלאה, ונתמלא באורות ומוחין יותר גדולים, וירד ממנו אור הדעת למטה ג"כ שהם הע"ב ומ"ה דהדר ומהיטבאל כנו', הנה ירד אז עמהם ג"כ כל המוחין אשר קיבל המ"ה דענינינו בעת עולם הנקודות, ונשארו אז בו בעצמו שהם הע"ב ומ"ה אשר בהמ"ה שבסי' ח' אות ל"א. הנה עתה ירדו גם הם למטה מהטבור שהוא באצילות ממש, ונכנסו בתוך המלכי יושר עצמם, ונשלמו עי"ז גם כל המלכי יושר במוחין דהמ"ה ג"כ בכל שלימותם הראוי להם. והרי נתקן ונשלם עתה ע"י המ"ה דענינינו גם כל המוחין דהמ"ה כולם הן להדר והן למהיטבאל והן להמלכי יושר, בכל א' כפי הראוי לו. אמנם עיקר המ"ה עצמו דענינינו הנה הוא נשאר כולו למעלה, כי הרי הוא המ"ה דהאבא הכללי שבא"ק, אשר הוא כולו למעלה מהחזה דא"ק, וכל עצמותו העיקרי שהוא המ"ה שבהס"ג דסי' ו' אות כ"ב עם כל אור הדעת עלאה שניתן לו ונשלם בהם, שהם הע"ב ומ"ה אשר בהשמות מ"ה דאות מ"ז שבסי' י"ב ודאות כ"ז שבסי' ז' וכנ"ל, הנה כ"ז נשאר הכל למעלה מהחזה דא"ק, כי הרי כ"ז הוא שייך הכל להמציאות דהאבא הכללי גופה שבא"ק. ומה שירדו ממנו למטה מהטבור שהוא באצילות ממש, הנה הוא רק השמות ע"ב ומ"ה אשר בהשמות בין דאות מ"ה שבסי' י"ב ודאות כ"ח שבסי' ז' וכן כל האורות דהמלכי יושר אשר ממנו וכנו'. אבל הוא גופה עם כל אור עלאה שניתן בו ונשלם בהם, הנה הוא לעולם למעלה מ⁶¹¹החזה דא"ק, והרי נתבאר בכל דברינו הללו כל ענין דהמ"ה שבאבא הכללי שבא"ק עצמותו ומציאותו העיקרי עם כל האורות שניתוסף בו. ומה שנמשך ממנו הן בעולם הנקודות והן לאחר התיקון, והם באמת עומק כל אותן הדברים עצמן אשר כתבנו מענין המ"ה לעיל אות נ"ג והבין כ"ז היטיב. (פה ע"ג)

(נ"ו)

(ב"ן)

השם בין שבאבא הכללי, והוא הבין שבס"ג דאות כ"ב אשר בסי' ו', והוא ההתפשטות הא' דאימא עלאה שבא"ק, בחי' הנה"י שבה, אשר נתחדש ונולד בה רק בעת ההתפשטות הא', והנה הוא ג"כ מההתפשטות הא' דהע"ב דהס"ג חלק הבין שבו. ובאמרינו בין הכוונה הוא על הבין דענינינו שהוא ההתפשטות הא' דהאימא עלאה שבא"ק, כי אימא עלאה שבא"ק הנה היא הס"ג דסי' ז' דאות כ"ב, ור"ל כי עצמות העיקרי דהס"ג דאות כ"ב הוא רק הע"ב והס"ג שבו, אבל המ"ה והבין הם הנה"י של אותן הע"ב והס"ג, והם נתחדשו ונולדו רק כאשר הגיע הזמן דהתפשטות הא' ונולד המ"ה מהע"ב שבאותו הס"ג והבין דענינינו מהס"ג שבאותו הס"ג.

⁶¹¹ נדצ"ל ב**#

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הגם שאמרנו שהתפשטות הא' דאבא עלאה הוא המ"ה שבהס"ג דאות כ"ב והתפשטות הא' דאימא עלאה הוא הב"ן שבהס"ג דאות כ"ב, הנה בפרטיות הד' שמות עסמ"ב אשר באבא עלאה עצמו וכן אשר באימא עלאה עצמה, היה ההתפשטות הא' דכל א' מהם מהמ"ה וב"ן שבכל א', אך מה שאמרנו שמאבא עלאה הוא רק המ"ה ומאימא עלאה הוא רק הב"ן הכוונה הוא על המ"ה וב"ן אשר בהעסמ"ב שבאבא הכללי שהוא כללות הס"ג דאות כ"ב, ונחשב בזה כל האבא עלאה להע"ב שבו, וכל האימא עלאה להס"ג שבו. וכן ההתפשטות הא' דשניהם הוא המ"ה וב"ן שבו, אבל בפרטיות האבא עלאה עצמו וכן באימא עלאה עצמה היה התפשטות הא' דכל א' המ"ה וב"ן הפרטיים שבכל א' ופשוט הוא.

והנה אותה ההתפשטות הא' דאימא עלאה שהוא הב"ן דענינינו, ורק הוא אשר יצא אז בכל גילוי כהראוי לו וממנו נתקן כל התיקונים מהפעולות והתועליית אשר צריך להעשות מכל ענין ההתפשטות הא'. והנה היה עיקרו רק מאותו ההתפשטות הא' אשר מאימא עלאה שבא"ק שהוא הב"ן דענינינו, כי רק הוא יצא בכל גילוי הראוי לו אבל ההתפשטות הא' דהאבא עלאה היה רק במיעוט ובהעלם, כי גם כל עיקר האור דאבא עלאה עצמו שבא"ק היה ג"כ רק במיעוט ובהעלם. והטעם על זה הוא משום צורך תוצאות כל עולם הנקודות, והיה כ"ז רק משום שהיו כל הנקודות רק אורות לגבורות לבד שהוא מהס"ג דס"ג שבא"ק ומהבחי' אחרונות דהב"ן שלו לחוד. ולכן יצאו אורות אבא מתחילה רק במיעוט וצמצום גדול. והנה אמרנו לעיל כי בכל התפשטות הא' נתגלה שם הנקודה השרשית של המציאות ההתפשטות הב', כי יצאה כלולה עמו, ומשום שעיקר הגילוי דכל ההתפשטות הא' אשר לאצילות היה רק מאימא עלאה לבד שהיא מציאות הס"ג וכל קבלתה הוא רק מהס"ג והב"ן וכנ"ל ולכן יצא ע"ז מתחילה כל הנקודה העיקרית ההתפשטות הב' ג"כ רק מבחי' הס"ג והב"ן לבד שהוא השורש דמלכי ישר דהנקודות, וזהו מה שנחלק ההתפשטות הב' דלאצילות לשניים ולא יצאו אורות המ"ה העיקרי אלא רק אח"כ, משום שגם בשרשם שהוא בהתפשטות הא' וכן גם באו"א עלאין עצמן שבא"ק היה ג"כ כל המציאות דאבא עלאה שהוא האור דע"ב ומ"ה וכן כל ההתפשטות הא' שלא היה מתחילה ג"כ רק בהסתר ובהעלם. וכן היה באמת ג"כ גם בשורש השרשים שהוא הבג' רישין עלאין שבא"ק, הנה גם שם היה מתחילה ג"כ הסתר וצמצום גדול, והכל הוא משום צורך תולדות הנקודות ועולם התהו וכנ"ל.

והנה אחר ההסתלקות הא' שחזר כל אותו ההתפשטות הא' למעלה מהחזה דא"ק ונשאר שם לעולם בהאבא הכללי [שהוא באימא עלאה שבא"ק], והנה היה עלייתו בבחי' עליית מ"ן שעלה הפנימיות שלו בשורשו ובשורש שורשו, וכן עלה ע"ז ג"כ הפנימיות דהאימא עלאה עצמה למ"ן בשורשה שלמעלה, ונעשה אז ע"ז הווגו החיצוני אשר בהמ"ס עצמו מהס"ג והע"ב דס"ג, ונולד מהווגו הזה כל האורות דעסמ"ב החיצוניות אשר בסי' ח' (שהוא המלכי ישר). והנה קיבל אז הב"ן דענינינו (שהוא הב"ן דהס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב והוא ההתפשטות הא' דאימא עלאה) את אור המ"ה אשר במלכי ישר, ע"ז מה שנמשך בו מהס"ג וב"ן שבהע"ב ששם, וכ"ז היה לתוספת מוחין חדשים להב"ן דענינינו לצורך תולדת המלכי ישר דהנקודות שיצא ממנו מהטבור ולמטה דא"ק, כי אותו הב"ן דענינינו הנה הוא האימא עלאה העיקרית להמלכי ישר דהנקודות, ולהאיר המ"ה דאצילות. וע"ז אותן התוספת מוחין חדשים אשר קיבלה האימא עלאה הנה יצא ממנה ע"ז השמות ס"ג וב"ן אשר בהב"ן דאות ל"ב והע"ב והמ"ה שבאותו הב"ן דאות ל"ב. ונשלמו עתה כל העסמ"ב דמלכי ישר שבהנקודות. והרי נמצא כי אותו הב"ן דאות ל"ב הנה הוא יצא ונולד ע"ז בחי' הווגו ממש מאותן ההתפשטות הא' של האו"א עלאין שבא"ק שהוא הב"ן דענינינו והמ"ה דלעיל אות נ"ה. ואותן ההתפשטות הא' הנה הם האו"א של כל העסמ"ב דהב"ן דאות ל"ב. אמנם הוא כי אותן הס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות ל"ב אשר קיבל הב"ן דענינינו לתוספת מוחין כנ"ל הנה הם נשארו בו גופה ובמקומו שהוא מהחזה דא"ק ולמעלה.

אמנם אח"כ שהוא אחר מיתת המלכים וחזרו ועלו למעלה ונעשו שם לבחי' מ"ן, ונעשה ע"ז כל הזו"ן הפנימי בכל הרישין עלאין שבא"ק לצורך תולדות האור הדעת עלאה שבהתיקון, והנה נולד ויצא ע"ז כל האור דהמ"ה העיקרי, וכן כל האור דהב"ן הפנימי (הרי הם הדר ומהיטבאל), והנה קיבל אז הב"ן דענינינו ג"כ תוספת מוחין חדשים מהווגו הפנימי הזה לצורך תולדות הדר ומהיטבאל העיקריים שבאצילות שיצאו ונולדו מאותו הב"ן דענינינו ממנה ממש, ויצאו ממנה מהטבור ולמטה דא"ק. והיה כ"ז ג"כ ע"ז וווגה עם ההתפשטות הא' דאבא עלאה שהוא השם מ"ה אשר לעיל אות נ"ה.

אמנם סדר קבלת והמשכת כל אותן התוספת אורות הדעת עלאה אשר קיבל הב"ן דענינינו הנה הוא בדרך זה, כי הס"ג והב"ן שבהמ"ה דתיקון, הנה קיבל אותו מהב"ן שבהס"ג שהוא מהאור דהדר דהאימא עלאה שבא"ק הנמשך בה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות מ"ה, שהוא בעקודים הנמשך בו מהמ"ה דהאור הדעת עלאה להדר היוצא מהמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג' הנמשך ויוצא מהס"ג והע"ב דהמ"ס דאות א' ב' ע"ז יחודם בהקר"א דא"ק, שהוא הווגו הפנימי. והס"ג והב"ן שבהשם מ"ה דאות כ"ז אשר קיבל הב"ן דענינינו לצורך האורות דמהיטבאל, הנה הוא נמשך ויוצא מהב"ן שבהס"ג דאות כ"ז שהוא מהאור דמהיטבאל לאימא עלאה שבא"ק הנמשך בה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות כ"ה שהוא בעקודים הנמשך שם מהשם ב"ן הפנימי דהאור הדעת עלאה דמהיטבאל היוצא מהמ"ס דא"ק מהשם מ"ה דסי' א' אות ג', ע"ז קבלתו מהס"ג והע"ב דאות א' ב' ביחודם עם הקד"א שבזווג הפנימי.

והנה כאשר ירדו הם הנה ירד אז עמהם ג"כ כל המוחין הראשונים אשר קיבל הב"ן דענינינו בעת עולם הנקודות (שהם האורות דס"ג וב"ן אשר בהמ"ה דסי' ח' אות ל"א), אך עתה כאשר יצא אור הדעת עלאה שהוא השם מ"ה העיקרי דהתיקון הנה ירדו אז ג"כ כל אותן התוספת מוחין הראשונים (שהם הס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות ל"א), הנה ירדו גם הם עתה למטה מהטבור דא"ק ונכנסו בתוך המלכי ישר בהם ממש, ובוה נשלמו גם המלכי ישר בכל המוחין שלימים דהב"ן ג"כ, כי הב"ן דענינינו הרי הוא הב"ן העיקרי דהאבא הכללי שבא"ק, וממנו הוא כל המוחין דב"ן הן להדר ומהיטבאל, והן להמלכי ישר.

וכבר אמרנו כי המלכי ישר דהנקודות הנה כל מציאותם ועצמותם הנה הוא הד' שמות עסמ"ב שבהשם ב"ן אשר בסי' ח' אות ל"ב, ובעת עולם הנקודות היו כל העסמ"ב שבו רק הבחי' האחרונות מאורות דהנקודות שבהד' פרצופים שבהאבא הכללי שבא"ק, אמנם היה נשאר אז כל עיקר אותו הע"ב כולו באבא עלאה עצמו, והס"ג דמלכי ישר הוא נמשך מאימא עלאה, והיה נשאר אז כל עיקר הס"ג באימא עלאה עצמה. והאור דמ"ה דמלכי ישר הוא נמשך מז"א שבהאבא הכללי, והיה נשאר אז כל עיקר אותו המ"ה בז"א עצמו. והב"ן דמלכי ישר הוא מהב"ן דענינינו שהוא הנוק' דז"א שבהאבא הכללי, והיה נשאר אז כל עיקר הב"ן בהנוק' גופה.

ונמצא כי רק הבחי' האחרונות מהעסמ"ב הנה הם אשר נתפשטו וירדו למטה בעת עולם הנקודות, ונעשה בהם כל המציאות דמלכי ישר דהנקודות שהם העסמ"ב אשר בהב"ן דאות ל"ב. אבל לאחר התיקון הנה ירדו כל אלו העסמ"ב הם ממש, ולא עוד אלא גם העסמ"ב אשר בהע"ב דסי' ח' אות כ"ט שהוא נשאר אז בעקודים, הנה לאחר

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

התיקון ירדו גם הם כולם למטה מהטבור ונכנסו גם הם בהמלכי יושר עצמן, והרי נשלמו לאחר התיקון גם כל המלכי יושר בכל העסמ"ב העיקריים כולם שלימים וגמורים.

ונמצא כי כל הסי' ח' כולו, הנה לאחר התיקון ירדו הם כולם למטה מהטבור דא"ק, ונעשו הם כולם מציאות העיקרי דהמלכי יושר, והם הב"ן החיצוני דאצילות אשר מצד אבא הכללי, אבל הב"ן הפנימי דהאצילות, הנה הוא כל האורות דמהיטבאל, והם הט"ר דב"ן דמצד אבא הכללי אשר יצאו בעת התיקון.

אך המלך הדר שהוא השם מ"ה דהתיקון אשר מצד אבא הכללי, הנה הוא השם ב"ן אשר בסי' י"ב אות מ"ח, ונקרא הוא בשם מ"ה יען שהוא מהעסמ"ב דשם מ"ה אשר בסי' ו' אות כ"ג.

והרי נתבאר לנו בכ"ז כל ענין העסמ"ב שהם הד' פרצופים א"א וזו"ן אשר בהאבא הכללי שבא"ק מציאותם העיקרי וכן כל האורות שמקבלים אשר ניתוסף בהם אח"כ מאיזה מקום שמקבלים, וכן כל האורות שנמשך מהם למטה. כי מציאותם העיקרי הנה הוא הד' שמות עסמ"ב אשר בהס"ג דסי' ו' אות כ"ב, ונמשכו מהד' שמות עסמ"ב אשר בהע"ב דסי' ו' אות כ"א, והאורות שמקבלים בעולם הנקודות הנה הוא העסמ"ב דהס"ג והמ"ה אשר בסי' ח' אות ל' ול"א. ומה שנמשך מהם אז למטה הנה הוא העסמ"ב שבהב"ן דסי' ח' אות ל"ב, והם המציאות דכל המלכי יושר שבעולם הנקודות. אך לאחר התיקון הנה מקבלים את העסמ"ב דסי' ו' ומ"ה אשר בסי' ח' אות מ"ז ומ"ז וכן העסמ"ב אשר בס"ג ומ"ה אשר בסי' ז' אות כ"ו וכ"ז. ומקבלים כל זה מהעסמ"ב שבהע"ב דסי' י"ב אות מ"ה ושבהע"ב סי' ז' אות כ"ה, אשר הם נמשכים ויוצאים מהמ"ה והפנימיות דב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד.

הוא השם ב"ן שבאבא הכללי, בחי' הנוק' שבו רחל עלאה שבא"ק, והוא הב"ן שבס"ג דאות כ"ב אשר בסי' ו'. ר"ל שעצמותו ומציאותו של הב"ן דאבא הכללי הנה הוא השם ב"ן דהס"ג שבסי' ו' אות כ"ב, והוא ההתפשטות הא' דאימא עלאה שבא"ק, בחי' הנה"י שבה אשר נתחדש ונולד בה רק בעת ההתפשטות הא' וכנ"ל כלל ו' ענף ה'. והוא אשר יצא מאימא עלאה שבא"ק בעת ההתפשטות הא' דלאצילות, כי הוא ההתפשטות הא' שלה אשר יצא אז מהטבור ולמטה דא"ק. והנה הוא ג"כ מההתפשטות הא' דהע"ב דהס"ג חלק הב"ן שבו, כי כל כללות הע"ב דסי' ג' שבא"ק הנוכר בדברינו הנה הוא האבא הכללי שבא"ק, ואמרנו [לעיל כלל ו'] כי היה התפשטות הא' דע"ב דסי' ג' בב' בחי' שהוא מ"ה וב"ן. ובאמרנו ב"ן הכוונה הוא על הב"ן דענינינו שהוא ההתפשטות הא' דהאימא עלאה שבא"ק. וכבר אמרנו לעיל אות נ"ד כי אימא עלאה שבא"ק הנה היא הס"ג דסי' ג' דאות כ"ב, וא"כ הרי נמצא כי הב"ן דענינינו הנה הוא הב"ן הנמשך ויצא מאותו הס"ג דסי' ג', ור"ל כי עצמות העיקרי דהס"ג דאות כ"ב הוא רק הע"ב דהס"ג שבו וכנ"ל אות נ"ה, אבל המ"ה והב"ן הם הנה"י של אותן הע"ב והס"ג אשר הוא לבר מגופיה (זוהר בראשית כא ע"ב) דכללות הס"ג דאות כ"ב, והם נתחדשו ונולדו רק כאשר הגיע הזמן דהתפשטות הא'. ונולד המ"ה מהע"ב שבאותו הס"ג, והב"ן דענינינו מהס"ג שבאותו הס"ג. והנה בזה נשלם עתה הס"ג דאות כ"ב בכלל הד' שמות עסמ"ב שבו, והם המציאות הד' פרצופים שבו שהם או"א וזו"ן, והם האו"א עלאין וזו"ן העלאין [שהם ישראל ורחל] שבא"ק. וכל אלו הד' פרצופים הם האבא הכללי שבא"ק, הד' פרצופים הפרטיים שבו, כי כל הס"ג דאות כ"ב הוא רק האבא הכללי שבא"ק העומד בו מהגרזן עד החזה וכנ"ל אות נ"ה.

אמנם הנה פשוט הדבר למבין, כי הגם שאמרנו שהתפשטות הא' דאבא עלאה הוא המ"ה שבהס"ג דאות כ"ב, והתפשטות הא' דאימא עלאה הוא הב"ן שבהס"ג דאות כ"ב. הנה בפרטיות הד' שמות עסמ"ב אשר באבא עלאה עצמו, וכן אשר באימא עלאה עצמה, היה ההתפשטות הא' דכל א' מהם מהמ"ה וב"ן שבכל א'. אך מה שאמרנו שמאבא עלאה הוא רק המ"ה ומאימא עלאה הוא רק הב"ן, הכוונה הוא על המ"ה וב"ן אשר בהעסמ"ב שבאבא הכללי שהוא כללות הס"ג דאות כ"ב. ונחשב בזה כל האבא עלאה להע"ב שבו, וכל האימא עלאה להס"ג שבו. וכן ההתפשטות הא' דשניהם הוא המ"ה וב"ן שבו. אבל בפרטיות האבא עלאה עצמו וכן באימא עלאה עצמה, היה התפשטות הא' דכל א' המ"ה וב"ן הפרטיים שבכל א' ופשוט הוא.

והנה אותה ההתפשטות הא' דאימא עלאה שהוא הב"ן דענינינו, הנה רק הוא היה ההתפשטות הא' העיקרי דהאבא הכללי אשר נתפשט בראשונה לצורך האצילות, ור"ל כי רק הוא אשר יצא אז בכל גילוי כהראוי לו. וממנו נתקן כל התיקונים מהפעולות והתועליית אשר צריך להעשות מכל ענין דהתפשטות הא', וככל מה שביארנו בזה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בדברינו אשר מכלל א' עד כלל ח' מענין התועלת והצורך אשר להתפשטות הא' דלכל עולם. והנה היה עיקרו רק מאותו ההתפשטות הא' אשר מאימא עלאה שבא"ק שהוא הב"ן דענינינו, כי רק הוא יצא בכל גילוי הראוי לו. אבל ההתפשטות הא' דהאבא עלאה היה רק במיעוט ובהעלם, כי גם כל עיקר האור דאבא עלאה עצמו שבא"ק היה ג"כ רק במיעוט ובהעלם וכנ"ל אות נ"ה. והטעם על זה הוא משום צורך תוצאות כל עולם הנקודות וכל עולם התהו שיצא ממנו וכפי מה אשר כוון על זה המאציל ית"ש. והיה כ"ז רק משום שהיו כל הנקודות רק ופה ע"ד אורות דגבורות לבד, שהוא מהס"ג דס"ג שבא"ק ומהבחי אחרונות דהב"ן שלו לחוד וכנודע. ולכן משום כ"ז צמצם בתחילה המאציל ית"ש גם את כל האורות דהאבא הכללי וכן כל האורות דהתפשטות הא' שלו, שהוא שרשם היותר ראשון של כל הנקודות והאצילות, ויצאו גם הם מתחילה רק במיעוט וצמצום גדול.

והנה אמרנו לעיל כלל ט"ו ע"א ובכ"מ כי בכל התפשטות הא' נתגלה שם הנקודה השרשית של המציאות דהתפשטות הב', כי יצאה כלולה עמו. ומשום שעיקר הגילוי דכל ההתפשטות הא' אשר לאצילות היה רק מאימא עלאה לבד, שהיא מציאות הס"ג, וכל קבלתה הוא רק מהס"ג והב"ן וכנ"ל. ולכן יצא עי"ז מתחילה כל הנקודה העיקרית דהתפשטות הב' ג"כ רק מבחי הס"ג והב"ן לבד, שהוא השורש דמלכי יושר דהנקודות. וזהו מה שנחלק ההתפשטות הב' דלאצילות לשנים, ולא יצאו אורות המ"ה העיקרי אלא רק אח"כ, משום שגם בשרשם שהוא בהתפשטות הא', וכן גם באו"א עלאין עצמן שבא"ק היה ג"כ כל המציאות דאבא עלאה שהוא האור דע"ב ומ"ה, וכן כל ההתפשטות הא' שלא היה מתחילה ג"כ רק בהסתר ובהעלם. וכן היה באמת ג"כ גם בשורש השרשים שהוא בהג' רישין עלאין שבא"ק, הנה גם שם היה מתחילה ג"כ הסתר וצמצום גדול וכמו שביארנו לעיל ענף א' ב' ע"ש. והכל הוא משום צורך תולדות הנקודות ועולם התהו וכנ"ל. אמנם הוא כי עכ"ז הנה אותו הב"ן דענינינו הוא נמשך ג"כ רק בהמ"ה דהמ"ס שבס"י א' אות ג', כי הרי עצמותו ומציאותו העיקרית הנה הוא הב"ן שבהס"ג דאות כ"ב שבס"י ו', והוא נמשך ויצא ע"י הקבלת אור שקיבל האימא עלאה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות כ"א, אשר הוא מהמ"ה דהמ"ס שבס"י א' אות ג' וכנ"ל בדברינו בס"י ו' שם, והוא ההתפשטות הא' דהאימא עלאה שבא"ק. והרי לנו כי כל אותו ההתפשטות הא' הגם שהוא רק הב"ן העיקרי שבהס"ג דאות כ"ב, עכ"ז הנה הוא ג"כ מהמ"ה דהמ"ס, ולכן אמרנו לעיל כלל ו' ובכ"מ שהתפשטות הא' היה השורש לאורות התיקון ג"כ.

והנה אחר ההסתלקות הא' שחזר כל אותו ההתפשטות הא' למעלה מהחזה דא"ק ונשאר שם לעולם בהאבא הכללי [שהוא באימא עלאה שבא"ק] וכנ"ל, והנה היה עלייתו בבחי עליית מ"ן שעלה הפנימיות שלו בשורשו ובשורש שורשו שהוא עד המ"ה דהמ"ס שבס"י א' אות ג'. וכן עלה עי"ז ג"כ הפנימיות דהאימא עלאה עצמה למ"ן בשורשה שלמעלה שהוא בהס"ג דהמ"ס אשר בס"י א' אות ב', ונעשה אז עי"ז הזווג החיצוני אשר בהמ"ס עצמו מהס"ג והע"ב שבו אשר בס"י א' אות א' ב' וכנ"ל ענף ב'. ונולד מהזווג הזה כל האורות דעסמ"ב החיצוניות אשר בס"י ח'. והנה קיבל אז הב"ן דענינינו שהוא הב"ן דהס"ג אשר בס"י ו' אות כ"ב, והוא ההתפשטות הא' דאימא עלאה, הנה קיבל הוא את אור המ"ה אשר בס"י ח' אות ל"א הס"ג והב"ן שבו, וקיבל אותו מהב"ן אשר בהס"ג דס"י ח' שם אות ל' ע"י מה שנמשך בו מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות כ"ט שם. וכ"ז היה לתוספת מוחין חדשים להב"ן דענינינו לצורך תולדת המלכי יושר דהנקודות שיצא ממנו מהטבור ולמטה דא"ק, כי אותו הב"ן דענינינו הנה הוא האימא עלאה העיקרית להמלכי יושר דהנקודות ולהאור המ"ה דאצילות, כי ע"י זווגה עם ההתפשטות הא' דהאבא עלאה שבא"ק שהוא השם מ"ה אשר לעיל אות נ"ה, הנה נולד מהם המלכי יושר דהנקודות. וכן נולד מהם אח"כ אור המ"ה העיקרי שלאחר התיקון. והרי הם האו"א עלאין העיקריים של כל האצילות וכנ"ל ענף ג', ולזה קיבל עתה הב"ן דענינינו שהיא האימא עלאה דהנקודות והאצילות את

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אור הס"ג והב"ן שבהמ"ה דאות ל"א להיות בה תוספת אורות חדשים להמלכי יושר
דהנקודות, שהם העסמ"ב דהב"ן אשר בס"י ח' אות ל"ב, כי ע"י אותן התוספת מוחין
חדשים אשר קיבלה האימא עלאה הנז', הנה יצא ממנה עי"ז השמות ס"ג וב"ן אשר בהב"ן
דאות ל"ב והע"ב והמ"ה שבאותו הב"ן דאות ל"ב, הם יצאו מהאור דהתפשטות הא'
דהאבא עלאה שבא"ק שהוא המ"ה שבהס"ג דאות כ"ב וכנ"ל אות נ"ה, והוא האבא עלאה
לכל הנקודות (פו ע"א) והאצילות, ונשלמו עתה כל העסמ"ב דמלכי יושר שבהנקודות
שהם הב"ן אשר בס"י ח' אות ל"ב בכל הד' שמות עסמ"ב שבהם. והרי נמצא כי אותו הב"ן
דאות ל"ב הנה הוא יצא ונולד ע"י בחי' הווג ממש מאותן ההתפשטויות הא' של האו"א
עלאין שבא"ק שהוא הב"ן דענינינו והמ"ה דלעיל אות נ"ה. ואותן ההתפשטויות הא' הנה
הם האו"א של כל העסמ"ב דהב"ן דאות ל"ב, והיה הע"ב והמ"ה שבו מהמ"ה דלעיל אות
נ"ה שהוא התפשטות הא' דאבא עלאה, והס"ג והב"ן שבו הוא מהב"ן דענינינו שהוא
התפשטות הא' דאימא עלאה. ונשלם בזה הב"ן דאות ל"ב בכל שלימות הראוי להנקודות,
והוא כל המלכי יושר דהנקודות העיקריים.

אמנם הוא כי אותן הס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות ל"א אשר קיבל הב"ן דענינינו
לתוספת מוחין כנז', הנה הם נשארו בו גופה ובמקומו שהוא מהחזה דא"ק ולמעלה,
ונשארו בהב"ן דענינינו לתוספת אורות ומוחין אליו עצמו, ולא היה אלא רק כי ע"י אותו
התוספת אור דהס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות ל"א אשר ניתוסף בה נזדווגה היא עם
ההתפשטות הא' דהאבא עלאה, שהוא המ"ה דלעיל אות נ"ה, ונולד מהם ע"י זוגם כל
המוחין דהעסמ"ב אשר בהב"ן דאות ל"ב כנז'. אבל כל העסמ"ב אשר בהמ"ה דאות ל"א
הנה נשארו הם בעת עולם הנקודות באותן ההתפשטויות הא' עצמן לתוספת אורות ומוחין
בהם עצמם, ולא ירדו הם ג"כ אלא לאחר התיקון דוקא וכמו שיתבאר למטה. והרי נתבאר
לנו כי הס"ג וב"ן שבהב"ן דאות ל"ב הנה הם מהס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות ל"א, והם נמשכו
מהב"ן שבהס"ג דאות ל' אשר הוא נמשך מהב"ן שבהע"ב דאות כ"ט אשר הוא מהמ"ה
דהמ"ס שבס"י ו' א' אות ג', הנמשך מהס"ג דהמ"ס דאות ב' שם. ונמצא שכל המלכי יושר
דהנקודות הנה שרשם הוא ג"כ מהס"ג ומ"ה שבהמ"ס דא"ק.

אמנם אח"כ שהוא אחר מיתת המלכים ושכירת הכלים, שנטהרו אז כל האורות
דהנקודות, נמתקו הגבורות שבהם וחזרו ועלו למעלה ונעשו שם לבחי' מ"ן. ונעשה עי"ז כל
הזו"ן הפנימי בכל הרישין עלאין שבא"ק לצורך תולדות האור הדעת עלאה שבהתיקון.
והנה נולד ויצא עי"ז כל האור דהמ"ה אשר בס"י ו' אות כ"ג בכל העסמ"ב שבו, שהם
העסמ"ב אשר בס"י י"ב, וכן כל האור דהב"ן הפנימי אשר בס"י ו' אות כ"ד עם כל העסמ"ב
הפנימיים שבו, שהם העסמ"ב אשר בס"י ז'. וכ"ז הנה הם האורות דבחי' הדר ומהיטבאל
שהוא האור דהדעת עלאה אשר ירד אז בכל א"ק כולו כנ"ל בדברינו הקודמים. והנה קיבל
אז הב"ן דענינינו ג"כ תוספות מוחין חדשים מהזווג הפנימי הזה לצורך תולדות הדר
ומהיטבאל העיקריים שבאצילות שיצאו ונולדו מאותו הב"ן דענינינו ממנה ממש, ויצאו
ממנה מהטבור ולמטה דא"ק. והיה כ"ז ג"כ ע"י זווגה עם ההתפשטות הא' דאבא עלאה
שהוא השם מ"ה אשר לעיל אות נ"ה. והנה האורות והמוחין אשר קיבל הב"ן דענינינו
לצורך הדר ומהיטבאל, הנה הוא האור דהשם מ"ה אשר בס"י י"ב אות מ"ז הס"ג והב"ן
שבו, והוא לצורך מלך הדר אשר מצד אימא עלאה. וכן האור דהשם מ"ה אשר בס"י ז' אות
כ"ז, הס"ג והב"ן שבו, והוא לצורך המהיטבאל אשר מצד אימא עלאה. וע"י אותו התוספת
אורות ומוחין אשר קיבל הב"ן דענינינו, הנה נזדווגה עם השם מ"ה דלעיל אות נ"ה, ונולד
מזווגם כל הדר ומהיטבאל העיקריים שבאצילות בכל הד' שמות העסמ"ב שבהם, והנה הם
השם ב"ן דאות מ"ח שבס"י י"ב שהוא כל הדר העיקרי [אשר מצד אבא הכללי], והשם ב"ן
דאות כ"ח שבס"י ז' שהוא כל המהיטבאל העיקרי [אשר מצד אבא הכללי]. ואלו הב'
שמות ב"ן דאות מ"ח וכ"ח הנה כלול כל א' מדי שמות עסמ"ב, ונעשה הע"ב והמ"ה שבהם

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מהשם מ"ה דלעיל אות נ"ה, והס"ג והב"ן שבהם נעשה מהב"ן דענינינו. והם אשר ירדו מהטבור ולמטה שהוא באצילות ממש, אבל הב"ן עצמו דענינינו הנה הוא נשאר כולו למעלה מהחזה דא"ק, כי הרי הוא כולו מהאבא הכללי עצמו אשר הוא למעלה מהחזה כנ"ל. (פו ע"ב)

אמנם סדר קבלת והמשכת כל אותן התוספת אורות דהדעת עלאה אשר קיבל הב"ן דענינינו, הנה הוא בדרך זה, כי הס"ג והב"ן שבהמ"ה דאות מ"ז אשר בסי"ב שהוא לצורך מלך הדר, הנה קיבל אותו מהב"ן שבהס"ג דאות מ"ו שם, שהוא מהאור דהדר דהאימא עלאה שבא"ק הנמשך בה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות מ"ה, שהוא בעקודים הנמשך בו מהמ"ה דאות כ"ב שבס"ו ו', שהוא האור הדעת עלאה להדר היוצא מהמ"ה דהמ"ס שבס"ו א' אות ג', הנמשך ויוצא מהס"ג והע"ב דהמ"ס דאות א' ב', ע"י יחודם בהקד"א דא"ק שהוא הזווג הפנימי כנ"ל ענף ח'. והס"ג והב"ן שבהשם מ"ה דאות כ"ז אשר קיבל הב"ן דענינינו לצורך האורות דמהיטבאל, הנה הוא נמשך ויוצא מהב"ן שבהס"ג דאות כ"ו שהוא מהאור דמהיטבאל לאימא עלאה שבא"ק, הנמשך בה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות כ"ה שהוא בעקודים הנמשך שם מהשם ב"ן הפנימי דאות כ"ד שבס"ו ו', שהוא האור הדעת עלאה דמהיטבאל היוצא מהמ"ס דא"ק מהשם מ"ה דסי' א' אות ג' ע"י קבלתו מהס"ג והע"ב דאות א' ב' ביחודם עם הקד"א שבזווג הפנימי. והרי נמצא כי אור הדעת עלאה אשר בהב"ן דענינינו, הנה הוא הס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות כ"ז ומ"ז, והם יוצאים מהב"ן שבהס"ג דאות כ"ו ומ"ו, אשר הם נמשכים מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות כ"ה ומ"ה, אשר הם מהמ"ה וב"ן דאות כ"ג כ"ד שהם מהמ"ה דאות ג' המקבל מהס"ג והע"ב דאות א' ב' ביחודם עם הקד"א. ומכ"ז הנה מקבל הב"ן דענינינו את אור הדעת עלאה לצורך הדר ומהיטבאל העיקריים, כי הוא האימא עלאה העיקרי שלהם, ומקבלים ממנה המוחין דס"ג וב"ן והם הס"ג וב"ן שבהב"ן דאות כ"ח ודאות מ"ח, כי אותן הס"ג וב"ן שבהב"ן דאות כ"ח ומ"ח הנה הם יצאו מהב"ן דענינו וירדו מהטבור דא"ק ולמטה שהוא באצילות ממש.

והנה כאשר ירדו הם, הנה ירד אז עמהם ג"כ כל המוחין הראשונים אשר קיבל הב"ן דענינינו בעת עולם הנקודות, שהם האורות דס"ג וב"ן אשר בהמ"ה דסי' ח' אות ל"א. ונשארו הם אז בהב"ן דענינינו בו גופה וכנ"ל. אך עתה כאשר יצא אור הדעת עלאה שהוא השם מ"ה העיקרי דהתיקון, הנה ירדו אז ג"כ כל אותן התוספת מוחין הראשונים, שהם הס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות ל"א אשר ניתוסף בהב"ן דענינינו בעת עולם הנקודות. הנה ירדו גם הם עתה למטה מהטבור דא"ק, ונכנסו בתוך המלכי יושר בהם ממש. ובוזה נשלמו גם המלכי יושר בכל המוחין שלימים דהב"ן ג"כ, כי הב"ן דענינינו הרי הוא הב"ן העיקרי דהאבא הכללי שבא"ק, וממנו הוא כל המוחין דב"ן, הן להדר ומהיטבאל [אשר מצד אבא הכללי] והן להמלכי יושר. ונשלמו עתה על ידו גם כל המלכי יושר בכל המוחין דעסמ"ב כולם שלימים וגמורים. וכבר אמרנו כי המלכי יושר דהנקודות הנה כל מציאותם ועצמותם הנה הוא הד' שמות עסמ"ב שבהשם ב"ן אשר בסי' ח' אות ל"ב. ובעת עולם הנקודות היו כל העסמ"ב שבו רק הבחי' האחרונות מאורות דהנקודות שבהר' פרצופים שבהאבא הכללי שבא"ק, כי הע"ב דהמלכי יושר הנה הוא נמשך מאבא עלאה שבא"ק ומהאור דע"ב אשר בהס"ג דסי' ח' אות ל' וכנ"ל אות נ"ה. אמנם היה נשאר אז כל עיקר אותו הע"ב כולו באבא עלאה עצמו, והס"ג דמלכי יושר הוא נמשך מאימא עלאה ומהאור דס"ג שבהס"ג דאות ל' וכנ"ל אות נ"ה. והיה נשאר אז כל עיקר הס"ג באימא עלאה עצמה, והאור דמ"ה דמלכי יושר הוא נמשך מו"א שבהאבא הכללי ומהאור דמ"ה שבהמ"ה דאות ל"א וכנ"ל אות נ"ה. והיה נשאר אז כל עיקר אותו המ"ה בז"א עצמו, והב"ן דמלכי יושר הוא מהב"ן דענינינו שהוא הנוק' דז"א שבהאבא הכללי, ומהאור דב"ן אשר בהמ"ה דאות ל"א וכנ"ל, והיה נשאר אז כל עיקר הב"ן בהנוק' גופה. ונמצא כי רק הבחי' האחרונות

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מהעסמ"ב הנה הם אשר נתפשמו וירדו למטה בעת עולם הנקודות, ונעשה בהם כל המציאות דמלכי יושר דהנקודות שהם העסמ"ב אשר בהב"ן דאות ל"ב, אבל לאחר התיקון הנה ירדו כל אלו העסמ"ב הם (פו ע"ג) ממש, ולא עוד אלא גם העסמ"ב אשר בהע"ב דסי' ח' אות כ"ט שהוא נשאר אז בהעקודים, הנה לאחר התיקון ירדו גם הם כולם למטה מהטבור ונכנסו גם הם בהמלכי יושר עצמן. והרי נשלמו לאחר התיקון גם כל המלכי יושר בכל העסמ"ב העיקריים כולם שלימים וגמורים. ונמצא כי כל הסי' ח' כולו, שהוא כל העסמ"ב דאות כ"ט ל' ל"א ל"ב, הנה לאחר התיקון ירדו הם כולם למטה מהטבור דא"ק ונעשו הם כולם ממציות העיקרי דהמלכי יושר, והם הב"ן החיצוני דאצילות אשר מצד אבא הכללי, כי כולם הם מהחיצוניות דהב"ן שבסי' ו' אות כ"ד, וכמו שכתבנו בסי' ח' ע"ש. אבל הב"ן הפנימי דהאצילות אשר מצד אבא הכללי, הנה הוא כל האורות דמהיטבאל שהוא השם ב"ן אשר בסי' ז' אות כ"ח, והוא מהפנימיות דהב"ן שבסי' ו' אות כ"ד, והם הט"ר דב"ן דמצד אבא הכללי אשר יצאו בעת התיקון.

אך המלך הדר שהוא השם מ"ה דהתיקון אשר מצד אבא הכללי, הנה הוא השם ב"ן אשר בסי' י"ב אות מ"ה, ונקרא הוא בשם מ"ה יען שהוא מהעסמ"ב דשם מ"ה אשר בסי' ו' אות כ"ג (לכן נקרא הוא בשם מ"ה בערך המהיטבאל שהיא רק מהעסמ"ב דהב"ן דאות כ"ד). והוא המ"ה העיקרי דאצילות אשר מצד אבא הכללי שבא"ק, והוא המ"ה הידוע אשר יצא לאחר התיקון. והטעם אשר לא נחלק הוא ג"כ לפנימיות וחיצוניות כמו שנחלק הב"ן דאות כ"ד, כבר נתבאר זה בדברינו לעיל סי' ו' אות כ"ד ע"ש ותמצא.

והרי נתבאר לנו בכ"ז כל ענין העסמ"ב שהם הדר' פרצופים א"א וזו"ן אשר בהאבא הכללי שבא"ק, מציאותם העיקרי, וכן כל האורות שמקבלים אשר ניתוסף בהם אח"כ מאיזה מקום שמקבלים, וכן כל האורות שנמשך מהם למטה. כי מציאותם העיקרי הנה הוא הדר' שמות עסמ"ב אשר בהס"ג דסי' ו' אות כ"ב, ונמשכו מהדר' שמות עסמ"ב אשר בהע"ב דסי' ו' אות כ"א, אשר הוא נמשך כולו מהמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג'. והאורות שמקבלים בעולם הנקודות הנה הוא העסמ"ב דהס"ג והמ"ה אשר בסי' ח' אות ל' ול"א, ומקבלים אותם מהעסמ"ב שבהע"ב דאות כ"ט. ומה שנמשך מהם אז למטה הנה הוא העסמ"ב שבהב"ן דסי' ח' אות ל"ב, והם המציאות דכל המלכי יושר שבעולם הנקודות. אך לאחר התיקון הנה מקבלים את העסמ"ב דסי' ו' ומ"ה אשר בסי' ח' אות מ"ז ומ"ז וכן העסמ"ב אשר בסי' ו' ומ"ה אשר בסי' ז' אות כ"ו וכ"ז, ומקבלים כל זה מהעסמ"ב שבהע"ב דסי' י"ב אות מ"ה ושבהע"ב סי' ז' אות כ"ה אשר הם נמשכים ויוצאים מהמ"ה והפנימיות דב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד, שהם מהעסמ"ב דהמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג'. ומה שנמשך מהם לאחר התיקון למטה הנה הוא העסמ"ב אשר בהב"ן דסי' י"ב אות מ"ח ושבהב"ן דסי' ז' אות כ"ח, והם המציאות דכל הדר' ומהיטבאל אשר מצד אבא הכללי. והנה נמשך אז למטה ג"כ כל האורות דסי' ח' כולו, וכל הנמשך למטה שבכל הנו' הנה הוא האצילות העיקרי בכל חלקיו אשר מצד אבא הכללי שבא"ק. ועתה נבאר בעה"י למען שמו יתברך כל הענין דאימא הכללי שבא"ק ע"ד שביארנו בהאבא הכללי.

סימן מ"ו

הקדמה

מערכה הזה שלפנינו הנה הוא מדבר מהעסמ"ב שבאימא הכללי שבא"ק הכוללת ישו"ת. והעסמ"ב שבה הוא הדר' פרצופים או"א וזו"ן שבה. ומקומה בא"ק הנה הוא מהחזה שבו עד הטבור שבו, וכוללה בעקודים בבחי' המזל תחתון אשר שם, ובהאורות דחוטם פה, ועולה שם למעלה עד המ"ה וב"ן אשר בסי' ב' אות ז' ח', ושרשה בהמ"ס דא"ק הוא בהס"ג שבו, ונמשך האור אליה מהב"ן דהמ"ס. ומקבל משם את כל השם ס"ג כולו אשר בסי' ט' אות ל"ד, כי אותו הסי' ג' דאות ל"ד הרי הוא כולו מדר' שמות עסמ"ב, והם עצמן כל המציאות דהדר' פרצופים או"א וזו"ן שבאימא הכללי. וכל אותה האימא הכללי הנה היא נקרא בדברינו בשם הסי' ג' דסי' דא"ק. והיא היותר קרובה לאצילות מכל הפרצופים כולם שבא"ק, משום שהרי היא מתפשטת עד הטבור ממש, ויצאה גם היא בהתפשטות הראשון אשר להאצילות היינו בבחי' המ"ה וב"ן שבה שהם הנה"י שלה אשר יצאו וירדו בהתפשטות הראשון מהטבור דא"ק ולמטה, וכן אח"כ בעולם הנקודות יצאו עיקר הנקודות רק ממנה. וכן לאחר התיקון הנה יצא ממנה ג"כ השם מ"ה והט"ר דב"ן שהוא הדר' ומהיטבאל. והנה היא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מקבלת ג"כ מהע"ב הכללי שבא"ק שהוא מהג' רישין שבו בב' בחי': אחד, מה שמתפשט בה הע"ב הכללי באורו ובמדרגתו ממש להמשיך בה וכן ממנה ולמטה האור דא"ס, וכדי להשריש ולייסד אורו בכולם. והשני, מה שנצמצם ומתלבש אורו בכל התחתונים כולם בכל א' לפי מדרגתו.

מערכה הוזה שלפנינו הנה הוא מדבר מהעסמ"ב שבאימא הכללי שבא"ק הכוללת ישסו"ת, והעסמ"ב שבה הוא הד' פרצופים או"א וזו"ן שבה. ומקומה בא"ק הנה הוא מהחזה שבו עד הטבור שבו, וכלולה בעקודים בבחי' המזל תחתון אשר שם, ובהאורות דחוטם פה אשר בסי' ד' ה', ועולה שם למעלה עד המ"ה וב"ן אשר בסי' ב' אות ז' ח'. ושרשה בהמ"ס דא"ק הוא בהס"ג שבו, הוא בהס"ג דסי' א' אות ב', ונמשך האור אליה מהב"ן דהמ"ס, ופו ע"ד) שהוא הב"ן דסי' א' אות ד'. ומקבל משם את כל השם ס"ג כולו אשר בסי' ט' אות ל"ד, כי אותו הס"ג דאות ל"ד הרי הוא כלול מד' שמות עסמ"ב, והם עצמן כל המציאות דהד' פרצופים או"א וזו"ן שבאימא הכללי. וכל אותה האימא הכללי הנה היא נקרא בדברינו בשם הס"ג דסי' דא"ק, והיא היותר קרובה לאצילות מכל הפרצופים כולם שבא"ק, משום שהרי היא מתפשטת עד הטבור ממש, ויצאה גם היא בהתפשטות הראשון אשר להאצילות, היינו בבחי' המ"ה וב"ן שבה, שהם הנה"י שלה אשר יצאו וירדו בההתפשטות הראשון מהטבור דא"ק ולמטה, וכמו שביארנו לעיל בכלל ה' וכלל ו'. וכן אח"כ בעולם הנקודות יצאו עיקר הנקודות רק ממנה, והם מלכי העגולים שהם הנקודות העיקריים אשר יצאו מהס"ג דסי' ג, כנודע שהיא האימא הכללית שבא"ק. וכן לאחר התיקון הנה יצא ממנה ג"כ השם מ"ה והט"ר דב"ן שהוא הדר ומהיטבאל שהם חלקי האצילות אשר מצד האימא וכמו שיתבאר כ"ז לפנינו.

והנה היא מקבלת ג"כ מהע"ב הכללי שבא"ק שהוא מהג' רישין שבו בב' בחי' וכנ"ל סי' י"ד הקדמה א': היינו אחד, מה שמתפשט בה הע"ב הכללי באורו ובמדרגתו ממש להמשיך בה וכן ממנה ולמטה האור דא"ס, וכדי להשריש ולייסד אורו בכולם משום שכולם נמשכים ממנו ותלויים ועומדים רק עליו (וכנ"ל כלל ב' בארוכה וכן בכ"מ). והשני, מה שנצמצם ומתלבש אורו בכל התחתונים כולם בכל א' לפי מדרגתו, הן במציאותם גופה אשר כולם נעשו ונתהוו רק ממנו, וכנודע שהוא ית"ש יסוד כל נמצא, והרי נצטמצם אורו בהם להמציא את כל התחתונים כל א' על מדרגתו, והן בכל קיומם וחיותם ובכל פעולתם ועניניהם, שהכל הוא רק באור רצונו לבד. וכמו עניני כל הגוף שנעשה הכל ע"י הנשמה שבו, והרי נצטמצם אור רצונו בכל הנהגה כולה ובפעולת כל א'. וכן הוא בענינינו, כי לבד ההתפשטות דהע"ב הכללי אשר נתפשט בכל עניני דכל המערכות כולם אשר ביארנו מסי' ו' עד סי' י"ד, שהוא כל גילוי המציאות והפעולות של האור דהע"ב הכללי גופה אשר נתפשט גם הוא ג"כ בבחי' ההתפשטות הראשון אשר לאצילות, וכן השתתף אח"כ ג"כ בכל אורות דהנקודות וכן בכל אורות דהתיקון, והוא הכל בבחי' אור א"ס שבהם. הנה לבד זה מתפשט אורו עוד ונצטמצם להמציא את המציאות דהס"ג הכללי שבא"ק, ולמציאות הע"ב דסי' ג שהוא אבא הכללי בכל פעולותיו ועניניו אשר מאבא הכללי עצמו, הן בהתפשטות הראשון אשר ממנו ומדרגתו, והן בהנקודות אשר ממנו, והן באורות התיקון שממנו. והם ג"כ בכל סדר המערכות אשר בסי' ו' ז' ח' י"ב וכמו שביארנו כ"ז לעיל סי' י"ד, והוא הכל ממדרגת האבא הכללי גופה אחר שנצמצם בו הע"ב הכללי למדרגת האבא הכללי שהוא הע"ב דסי' ג הכללי. וכן עד"ז הנה הוא בהאימא הכללי שהוא הס"ג דסי' ג, כי הנה נצטמצם בה הע"ב הכללי ג"כ להמציא את כל מציאותה עצמה, וכן בכל פעולותיה ועניניה אשר בההתפשטות הא' שממנה גופה, ובכל אורות הנקודות ובכל אורות התיקון שממנה. והנה הם ג"כ בכל סדר תהלוכות ממש של הע"ב הכללי עצמו אשר נתפשט בה בבחי' הראשונה דמדרגת אור א"ס, שהוא כל סדר המערכות אשר בסי' ט' י' י"א י"ג. וכן בדרך זה ממש נמשך ג"כ כל סדר תהלוכותיה של מציאותה עצמה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וכל מציאות האורות שנמשך ממנה וממדרגתה, והם ג"כ ע"פ סדר כל אילו המערכות הנוכחים, וכ"ז הנה מתבאר בהמערכה שלפנינו, והוא זה –

(נ"ז)

(ע"ב)

הוא הע"ב שבהאימא הכללי שבא"ק הכוללת ישו"ת. וישנם באימא ד' פרצופים שהם או"א וו"ן, והשם ע"ב הנה הוא האבא שבה. ומציאותו ועצמותו הנה הוא השם ע"ב אשר בהס"ג שבס"י ע' אות ל"ד. והנה הוא נמשך מהעקודים ומבחי' המול תחתון אשר שם, שהוא באורות דחוטם פה. ושורשו בהע"ב הכללי שהוא בהמ"ס דא"ק הנה הוא בהשם ב"ן דהמ"ס אשר בס"י א' אות ד'. והרי נמצא כי פרצוף אבא שבהאימא הכללי שבא"ק הנה עצמותו הוא הע"ב שבהס"ג דאות ל"ד, ונמשך מהעקודים מהע"ב שבהע"ב דאות ל"ג, ושורשו ושורש שורשו בהמ"ס דא"ק הנה הוא בהב"ן דאות ד' ובהס"ג דאות ב'.

אמנם אח"כ כאשר הגיע העת להתפשטות הא' אשר להאצילות, מקבל האבא הנו' תוספת אורות ומוחין מהע"ב הכללי, והוא גם מהע"ב שבהמ"ס דאות א', ומקבל אותו ג"כ דרך העקודים. ומה שקיבל הנה הוא השם מ"ה אשר בהס"ג דאות ל"ד, כי אותו המ"ה הנה הוא בחי' פרצוף ז"א שבהאימא הכללי, והוא הנה"י דישאל סבא שבא"ק. והנה הוא נתחדש ונולד בו רק כאשר הגיע העת להתפשטות הא' דלאצילות, וירד אז אותו המ"ה מהטבור דא"ק ולמטה, והוא התפשטות הא' דלאצילות אשר מישראל סבא שבא"ק.

ואח"כ שהוא אחר הסתלקות הא' שחזר ועלה אותו ההתפשטות הא' למעלה מהטבור דא"ק, והעלה את הפנימיות שלו למעלה למ"ן, וכן יש"ס גופה העלה ג"כ את נשמת פנימיות שלו למעלה למעלה ועלו בשורשן ובשורש שורשן, והגיע עלייתן עד המ"ס דא"ק ובהע"ב שבו. אמנם לא זכו הם להתעורר ע"י עלייתם שם לשום בחי' זווג כלל, אלא שכאשר עלו שם הוציא אותם הע"ב דהמ"ס בסוד טיפת קרי ממקומו ולחורן, והוא יציאת הנקודות אשר דרך העינים. והנה היה אז כל מציאות הנקודות רק החיצוניות דהב"ן דאות ל"ו אשר בס"י ט', והם כל שרשי האורות דעסמ"ב אשר בס"י י"א. וכאשר יצאו מהעינים הנה נכנסו מתחילה ג"כ רק בעקודים וכן בכל הפרצופים שבא"ק אשר מהטבור ולמעלה, וכניסתם בעקודים הנה הוא בהשם ע"ב אשר בס"י ט' אות ל"ג, ואתן שרשי האורות הנקודות שנכנסו שם הנה הוא בחי' העסמ"ב אשר בהשם ע"ב דס"י י"א אות מ"א, והנה משם קיבל יש"ס שבא"ק תוספת אור ומוחין ג"כ לצורך מלכי העגולים דהנקודות, והיה קבלתו מהע"ב והמ"ה שבהע"ב דאות מ"א. והאור שקיבל הנה הוא הע"ב והמ"ה אשר בהס"ג שבס"י י"א אות מ"ב, כי הע"ב הוא לצורכו גופה שיתגדל הוא עצמו, והמ"ה הוא להשפיע ממנו ולמטה. והמשיך ממנו מוחין דע"ב למלכי העגולים עצמן והוא הע"ב שבהשם ב"ן אשר בס"י י"א אות מ"ד, כי אותו הב"ן דאות מ"ד הנה כלול הוא ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והם המציאות דמלכי העגולים עצמן אשר הם מצד האימא הכללית שבא"ק. ונמצא מזה כי הע"ב דמלכי העגולים שבעולם הנקודות הנה הוא השם ע"ב אשר בהב"ן דס"י י"א אות מ"ד והוא נמשך מהשם מ"ה, והע"ב שבהס"ג שם אות מ"ב שהוא התוספת אור לצורך מלכי העגולים דהנקודות הניתוסף ביש"ס שבא"ק, ונמשך בו מהשם מ"ה והע"ב שבהע"ב דאות מ"א, שהוא מהתוספת אור דהנקודות אשר בהעקודים הנמשך שם לצורך זה מהחיצוניות דהב"ן אשר בס"י ט' אות ל"ו, אשר הם יצאו מהעינים דא"ק בסוד טיפת קרי מהע"ב דהמ"ס שבו, שהוא מהע"ב דס"י א' אות א' אחר שעלו שם למ"ן בהסתלקות הא'.

אחר מיתת המלכים כאשר נטהרו כל אורות הנקודות מכל תוקף הגבורות שבהם וחזרו ועלו למ"ן, ונעשה אז ע"י עלייתם כל הזווג הפנימי העיקרי אשר בין הע"ב והס"ג הכלליים שבא"ק, ונתגלה ע"י בהמ"ס דא"ק הנביעו דאור א"ס ית"ש להמשיך את אור הדעת עלאה למטה, ויצא ונולד מזה אור הדעת עלאה שהוא השם מ"ה והט"ר דב"ן, שהם הדר ומהיטבאל אשר גם מצד אימא כללית שבא"ק, ונמשך אז ג"כ האור הדעת עלאה אשר להאימא הכללית מהס"ג דהמ"ס להב"ן דהמ"ס. והנה נתגלה וירד אז השם מ"ה דב"ן דמ"ו"ס, שהוא הדר אשר להאימא הכללית שבא"ק. וכן נתגלה וירד אז ג"כ הפנימיות דהב"ן אשר דב"ן דמ"ו"ס שהוא המהיטבאל אשר להאימא הכללית שבא"ק.

והנה קיבל אז הע"ב דענינינו, (שהוא הע"ב דהס"ג דמ"ה דמ"ו"ס, והוא פרצוף אבא שבהאימא הכללית) את אור הדעת עלאה בתוכו ובפנימיותו, ונשלם על ידו. וכן המשיך הוא ממנו את האור דע"ב [דב"ן דמ"ו"ס] שהוא כתר והכמה להדר ומהיטבאל העיקריים שבאצילות אשר מהטבור דא"ק ולמטה. והיה בדרך זה, כי האור דהדעת עלאה אשר קיבל הע"ב דענינינו בתוכו, הנה הוא הע"ב והמ"ה דמ"ה דב"ן דמ"ו"ס, והוא לבחי' הדר, וכן הע"ב והמ"ה אשר בהס"ג דב"ן דב"ן דמ"ו"ס, והוא לבחי' מהיטבאל, וקיבל אותם מהע"ב והמ"ה שבהע"ב דמ"ה דב"ן דמ"ו"ס, ומהע"ב והמ"ה דב"ן דב"ן דמ"ו"ס, שהוא האור דהדעת עלאה אשר מצד האימא הכללית שניתוסף לזה בעקודים ג"כ, ומשם היה מקבל הע"ב דענינינו. והנה ע"י"ז השפיע הע"ב דענינינו ג"כ מוחין דע"ב להב"ן דמ"ה דב"ן דמ"ו"ס, ומוחין דע"ב להב"ן דב"ן דמ"ו"ס, כי אותן הב' שמות ב"ן, הם הדר ומהיטבאל העיקריים דאצילות, אשר הוא מהטבור ולמטה דא"ק, והם הדר ומהיטבאל אשר מצד האימא הכללית שבא"ק.

והנה כאשר יצא אור הדעת עלאה הנו' וירד הע"ב מיש"ס שבא"ק מהטבור ולמטה להדר ומהיטבאל העיקריים, הנה ירד אז ג"כ כל האורות הראשונים אשר קיבל יש"ס שבא"ק בעת עולם הנקודות, שהוא האור דהע"ב והמ"ה שבהס"ג דחיצוניות דב"ן דב"ן דמ"ו"ס, ונשארו הם אז באותו היש"ס עצמו, וכן האור דהע"ב והמ"ה אשר בהע"ב דב"ן דב"ן דב"ן דמ"ו"ס, שהם התוספת אורות דהנקודות אשר ניתוסף בעולם העקודים, ונשארו אז בהעקודים עצמו. אך עתה כאשר יצא אור הדעת עלאה ונמשך בהעקודים וכן ביש"ס שבא"ק, ונשלמו באור הדעת עלאה כל א' כהראוי לו, עתה כל המוחין הראשונים דהנקודות אשר בהעקודים ויש"ס ויצאו וירדו כולם למטה מהטבור ונכנסו בהמלכי עגולים עצמן, ונשלמו עתה גם המלכי עגולים בהמוחין דהע"ב העיקרי ג"כ, כי מקודם לא היה בהם מהמוחין דע"ב רק הבחי' התחתונה והאחרונה מהם לבד, והם הע"ב שבהב"ן דב"ן דב"ן דמ"ו"ס. אבל עתה שהוא לאחר התיקון הנה ירד בהם גם כל המ"ה והע"ב שבהס"ג דב"ן דב"ן דב"ן דמ"ו"ס וכל המ"ה והע"ב שבהע"ב דב"ן דב"ן דב"ן דמ"ו"ס, ונשלמו בזה גם המלכי עגולים בכל כללות הע"ב כולו.

והרי נתבאר בזה כל הענין דפרצוף אבא שבהאימא הכללית שהוא יש"ס שבא"ק מציאותו ועצמותו וכן התפשטות הראשון שלו וכן כל הב' חלקי ההתפשטות הב' שלו, שהם אורות הנקודות והתיקון. כי מציאותו ועצמותו הנה הוא הע"ב שבהס"ג דב"ן דמ"ו"ס, ויצא מהע"ב שבהע"ב דב"ן דמ"ו"ס, הנמשך מהב"ן דהמ"ס. והתפשטות הראשון שלו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה הוא המ"ה שבאותו הס"ג דב"ן דמו"ס, ונמשך מהמ"ה שבהע"ב דב"ן דמו"ס, הנמשך מהב"ן דהמ"ס. ונתחדש כל אלו המ"ה ויצאו מהב"ן דהמ"ס דאות ד' רק כאשר הגיע העת להתפשטות הא' אשר לאצילות, ואורות הנקודות שבו הוא הע"ב והמ"ה שבהס"ג דב"ן דב"ן דב"ן דמו"ס. ונמשך מהע"ב והמ"ה שבהע"ב דב"ן דב"ן דמו"ס, אשר הוא מהחיצוניות דהב"ן אשר יצאו מהעינים דא"ק בסוד טיפת קרי מהע"ב דהמ"ס. ואורות הנקודות שהיה נמשך מכ"ז במלכי העגולים עצמן אשר מהטבור ולמטה, הנה הוא הע"ב שבהב"ן דב"ן דב"ן דמו"ס. ואור הדעת עלאה שביש"ס דא"ק הנה הוא הע"ב והמ"ה שבהס"ג דמו"ס, והע"ב והמ"ה שבהס"ג דב"ן דב"ן דמו"ס, אשר הם נמשכים מהע"ב והמ"ה שבהע"ב דמו"ס ומהע"ב והמ"ה שבהע"ב דב"ן דמו"ס, אשר הם מהפנימיות דב"ן דב"ן, אשר הם מהעסמ"ב דהב"ן דהמ"ס, שנתחדש ונולד בה בעת התיקון ע"י הזווג הפנימי שבהג' רישין עלאין דא"ק מרזא דאור א"ס ית"ש. ואור הדעת עלאה הנמשך מיש"ס שבא"ק להדר ומהיטבאל שבאצילות אשר מהטבור ולמטה, הנה הוא הע"ב דב"ן דב"ן דב"ן דמו"ס, ושבהב"ן דב"ן דב"ן דמו"ס, שהם הדר ומהיטבאל העיקריים אשר מצד האימא הכללי שבא"ק.

הוא הע"ב שבהאימא הכללי שבא"ק הכוללת ישסו"ת, וישנם גם בה בחי' ד' פרצופים שהם או"א וזו"ן, והשם ע"ב הנה הוא האבא שבה, ומציאותו ועצמותו הנה הוא השם ע"ב אשר בהס"ג שבס"י ע' אות ל"ד, כי הרי אותו הס"ג דאות ל"ד הנה הוא כלול מד' שמות עסמ"ב, והע"ב שבו הוא המציאות דפרצוף אבא שבהאימא (פז ע"א) הכללית שבא"ק, והנה הוא נמשך מהעקודים ומבחי' המזל תחתון אשר שם, שהוא באורות דחוטם פה, והוא השם ע"ב אשר בהע"ב דס"י ט' אות ל"ג. כי אותו הע"ב דאות ל"ג הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והע"ב שבו הוא השורש דישראל סבא שבא"ק, שהוא הע"ב והאבא שבהאימא הכללי שבא"ק, ושורשו בהע"ב הכללי שהוא בהמ"ס דא"ק הנה הוא בהשם ב"ן דהמ"ס אשר בס"י א' אות ד', אשר הוא נמשך ועולה עד הס"ג דהמ"ס אשר בס"י א' אות ב'. והרי נמצא כי פרצוף אבא שבהאימא הכללי שבא"ק הנה עצמותו הוא הע"ב שבהס"ג דאות ל"ד, ונמשך מהעקודים מהע"ב שבהע"ב דאות ל"ג, ושורשו ושורש שורשו בהמ"ס דא"ק הנה הוא בהב"ן דאות ד' ובהס"ג דאות ב'.

אמנם אח"כ כאשר הגיע העת להתפשטות הא' אשר להאצילות, הנה מקבל האבא הנז' תוספת אורות ומוחין מהע"ב הכללי שהוא מהמ"ס דא"ק. וכל תוספת אורות ומוחין הרי הוא נמשך ממקום יותר גבוה, והוא גם מהע"ב שבהמ"ס דאות א'. ומקבל אותו ג"כ דרך העקודים, שהוא מהע"ב דאות ל"ג ומהמ"ה שבו לצורך ההתפשטות הראשון דלאצילות. ומה שקיבל הנה הוא השם מ"ה אשר בהס"ג דאות ל"ד, כי אותו המ"ה שבהס"ג דאות ל"ד הנה הוא בחי' פרצוף ז"א שבהאימא הכללי, והוא הנה"י דישראל סבא שבא"ק. והנה הוא נתחדש ונולד בו רק כאשר הגיע העת להתפשטות הא' דלאצילות וכנ"ל כלל ו' ענ"ה, וירד אז אותו המ"ה מהטבור דא"ק ולמטה, והוא ההתפשטות הא' דלאצילות אשר מישראל סבא שבא"ק, וכמו שיתבאר ענינו לקמן אות נ"ט. והרי נמצא כי ההתפשטות הא' דיש"ס הנז' הנה הוא המ"ה שבהס"ג שבס"י ט' אות ל"ד, והוא יוצא ונמשך מהמ"ה שבהע"ב דאות ל"ג. ואח"כ שהוא אחר הסתלקות הא' שחזר ועלה אותו ההתפשטות הא' למעלה מהטבור דא"ק, והעלה את הפנימיות שלו למעלה למ"ן. וכן יש"ס גופה העלה ג"כ את נשמת פנימיות שלו למעלה למעלה, ועלו בשורשן ובשורש שורשן, והגיע עלייתן עד המ"ס דא"ק ובהע"ב שבו, שהוא בהע"ב אשר בס"י א' אות א', כי שם הוא עליית כל המ"ן. אמנם לא זכו הם להתעורר ע"י עלייתם שם לשום בחי' זווג כלל וכנ"ל ענף ב', ויתבאר עוד לקמן באות נ"ח. אלא שכאשר עלו שם הוציא אותם הע"ב דהמ"ס בסוד טיפת קרי ממקומו ולחזוין, והוא יציאת הנקודות אשר דרך העינים, וכמו שביארנו בזה בדעה ח"א דרוש ב' בכ"מ שם.

והנה היה אז כל מציאות דהנקודות רק החיצוניות דהב"ן דאות ל"ו אשר בס"י ט', והם כל שרשי האורות דעסמ"ב אשר בס"י י"א, וכאשר יצאו מהעינים הנה נכנסו מתחילה ג"כ רק בעקודים וכן בכל הפרצופים שבא"ק אשר מהטבור ולמעלה, וכמו שמבואר בדברי הרב בנקודות (פרק ב). וכניסתם בעקודים הנה הוא בהשם ע"ב אשר בס"י ט' אות ל"ג, ואותן שרשי האורות דהנקודות שנכנסו שם, הנה הוא בחי' העסמ"ב אשר בהשם ע"ב דס"י

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

י"א אות מ"א. והנה משם קיבל יש"ס הנז' שהוא יש"ס שבא"ק תוספת אור ומוחין ג"כ לצורך מלכי העגולים והנקודות, והיה קבלתו מהע"ב והמ"ה שבהע"ב דאות מ"א. והאור שקיבל הנה הוא הע"ב והמ"ה אשר בהס"ג שבסי י"א אות מ"ב, כי הע"ב הוא לצורכו גופה שיתגדל הוא עצמו, והמ"ה הוא להשפיע ממנו ולמטה. שכן הוא הדרך בכל תוספת אור שמקבל כל עליון לצורך התחתון, הנה נשאר עיקר האור בו גופה, ורק מהבחי' התחתונה ממנו נמשך האור למטה ג"כ. וכן הוא כאן, כי ע"י הע"ב והמ"ה שבהס"ג דאות מ"ב אשר קיבל יש"ס שהוא הע"ב שבהאימא הכללי לתוספת אור ומוחין אליו, הנה ע"י השפיע הוא והמשיך ממנו מוחין דע"ב למלכי העגולים עצמן, והוא הע"ב שבהשם ב"ן אשר בסי י"א אות מ"ד, כי אותו הב"ן דאות מ"ד הנה כלול הוא ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והם המציאות דמלכי העגולים עצמן, אשר הם מצד האימא הכללית שבא"ק והע"ב דמלכי העגולים, שהוא הכתר והחכמה דמלכי העגולים, הנה הוא מבחי' פרצוף אבא שבאימא הכללית.

ונמצא מזה כי הע"ב דמלכי העגולים שבעולם הנקודות הנה הוא השם ע"ב אשר בהב"ן דסי י"א אות מ"ד, והוא נמשך מהשם מ"ה והע"ב שבהס"ג שם⁶¹² אות מ"ב, שהוא התוספת אור לצורך מלכי העגולים והנקודות הניתוסף (פז ע"ב) ביש"ס שבא"ק, ונמשך בו מהשם מ"ה והע"ב שבהע"ב דאות מ"א, שהוא מהתוספת אור והנקודות אשר בהעקודים הנמשך שם לצורך זה מההיצוניות דהב"ן אשר בסי ט' אות ל"ו, אשר הם יצאו מהעינים דא"ק בסוד טיפת קרי מהע"ב דהמ"ס שבו, שהוא מהע"ב דסי א' אות א' אחר שעלו שם למ"ן בהסתלקות הא' כנ"ל, וע' בזה לקמן אות נ"ה.

והנה אח"כ שהוא אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים, כאשר נטהרו כל אורות הנקודות מכל תוקף הגבורות שבהם וחזרו ועלו למ"ן וכמ"ש הרב בתיקון (פרקים א ב), ונעשה אז ע"י עלייתם כל הזווג הפנימי העיקרי אשר בין הע"ב והס"ג הכלליים שבא"ק וכמו שמבואר בדברי הרב שם, ויצא ונולד מזה אור הדעת עלאה שהוא השם מ"ה והמ"ר דב"ן שהם הדר ומהיטבאל אשר גם מצד אימא כללית שבא"ק, והנה נעשה אז הזווג הפנימי בכל הג' רישין עלאין שבא"ק ביחודם זב"ז בכל הראוי, ונתגלה ע"י בהמ"ס דא"ק הנביעו דאור א"ס ית"ש להמשיך את אור הדעת עלאה למטה. והנה נמשך אז ג"כ האור הדעת עלאה אשר להאימא הכללית מהס"ג דהמ"ס שבסי א' אות ב' להב"ן דהמ"ס שבאות ד', כי עיקר קבלת האימא הכללי הוא לעולם מהס"ג וב"ן דהמ"ס. והנה נתגלה וירד אז השם מ"ה אשר בסי ט' יג⁶¹³ אות ל"ה בכל העסמ"ב שבו אשר בסי י"ג, שהם כל העסמ"ב דהדר אשר להאימא הכללית שבא"ק. וכן נתגלה וירד אז ג"כ הפנימיות דהב"ן אשר בסי ט' אות ל"ו בכל העסמ"ב שבו אשר בסי י', שהם כל העסמ"ב דהמהיטבאל אשר להאימא הכללית שבא"ק. והנה קיבל אז הע"ב דענינינו שהוא הע"ב דהס"ג שבסי ט' אות ל"ד כנ"ל, והוא פרצוף אבא שבהאימא הכללית, הנה קיבל הוא את אור הדעת עלאה בתוכו ובפנימיותו ונשלם על ידו.

וכן המשיך הוא ממנו את האור דע"ב שהוא כתר וחכמה להדר ומהיטבאל העיקריים שבאצילות אשר מהטבור דא"ק ולמטה, והיה בדרך זה, כי האור דהדעת עלאה אשר קיבל הע"ב דענינינו בתוכו גופה, הנה הוא הע"ב והמ"ה אשר בהס"ג דסי י"ג אות נ', והוא לבחי' הדר, וכן הע"ב והמ"ה אשר בהס"ג דסי י' אות ל"ה, והוא לבחי' מהיטבאל. וקיבל אותם מהע"ב והמ"ה שבהע"ב אשר בסי י"ג אות מ"ט, ומהע"ב והמ"ה אשר בהע"ב דסי י' אות ל"ו, שהוא האור דהדעת עלאה אשר מצד האימא הכללי שניתוסף לזה בעקודים ג"כ. ומשם היה מקבל הע"ב דענינינו, שהוא פרצוף אבא שבהאימא הכללי, את האור הדעת עלאה המגיע לחלקו כנ"ל. והנה ע"י השפיע הע"ב דענינינו ג"כ מוחין דע"ב

##* 612

613 נראה למחוק##*

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

להב"ן שבס"י י"ג אות נ"ב, ומוחין דע"ב להב"ן שבס"י י' אות מ', כי אותן הב' שמות ב"ן דאות נ"ב ואות מ', הנה הם הדר ומהיטבאל העיקריים דאצילות אשר הוא מהטבור ולמטה דא"ק, והם הדר ומהיטבאל אשר מצד האימא הכללית שבא"ק. והנה כלול כל א' ג"כ מד' שמות עסמ"ב, ונמשך הע"ב שבהם מפרצוף אבא שבהאימא הכללית שהוא הע"ב דענינינו.

והרי נמצא כי הע"ב דהדר אשר מצד אימא הכללית שבא"ק, הנה הוא הע"ב דהב"ן אשר בס"י י"ג אות נ"ב, והוא נמשך מהמ"ה והע"ב שבהס"ג אות נ', אשר נמשך בו מהמ"ה והע"ב שבהע"ב דאות מ"מ, אשר הוא הע"ב דהמ"ה שבס"י מ' אות ל"ה, והע"ב דמהיטבאל אשר מצד האימא הכללית, הנה הוא השם ע"ב דהב"ן אשר בס"י י' אות מ'. והוא נמשך מהמ"ה והע"ב שבהס"ג דאות ל"ח אשר נמשך בו מהמ"ה והע"ב שבהע"ב דאות ל"ז, אשר הוא הע"ב הפנימי מהב"ן שבסימן מ' אות ל"ו. ונמצא שעיקרם הוא השם מ"ה והב"ן דסימן מ' אות ל"ה ל"ו, והם האור דדעת עלאה אשר להאימא הכללית שבא"ק, הנמשך בה מהב"ן דהמ"ס שבסימן א' אות ד' ע"י הזווג הפנימי שבהג' רישין שבו ומהנביעו דאור א"ס ית"ש.

והנה כאשר יצא אור הדעת עלאה הנז', וירד הע"ב מיש"ס שבא"ק מהטבור ולמטה להדר ומהיטבאל העיקריים וכנ"ל, הנה ירד אז ג"כ כל האורות הראשונים אשר קיבל יש"ס שבא"ק בעת עולם הנקודות, שהוא האור דהע"ב והמ"ה שבהס"ג דס"י י"א אות מ"ב, ונשארו הם אז באותו היש"ס עצמו וכנ"ל. וכן האור דהע"ב והמ"ה אשר בהע"ב דס"י י"א אות מ"א, שהם התוספת אורות דהנקודות אשר ניתוסף בעולם העקודים, ונשארו (פז ע"ג) אז בהעקודים עצמו וכנ"ל. אך עתה כאשר יצא אור הדעת עלאה ונמשך בהעקודים, וכן ביש"ס שבא"ק ונשלמו באור הדעת עלאה כל א' כהראוי לו וכנ"ל, הנה יעדו⁶¹⁴ עתה כל המוחין הראשונים דהנקודות אשר בהעקודים ויש"ס ויצאו וירדו כולם למטה מהטבור ונכנסו בהמלכי עגולים עצמן, ונשלמו עתה גם המלכי עגולים בהמוחין דהע"ב העיקרי ג"כ, כי מקודם לא היה בהם מהמוחין דע"ב רק הבחי' התחתונה והאחרונה מהם לבד, והם הע"ב שבהב"ן דס"י י"א אות מ"ד וכנ"ל. אבל עתה שהוא לאחר התיקון, הנה ירד בהם גם כל המ"ה והע"ב שבהס"ג דאות מ"ב וכל המ"ה והע"ב שבהע"ב דאות מ"א, ונשלמו בזה גם המלכי עגולים בכל כללות הע"ב כולו.

והרי נתבאר בזה כל הענין דפרצוף אבא שבהאימא הכללית, שהוא יש"ס שבא"ק, מציאותו ועצמותו וכן התפשטות הראשון שלו, וכן כל הב' חלקי ההתפשטות הב' שלו, שהם אורות הנקודות והתיקון. כי מציאותו ועצמותו, הנה הוא הע"ב שבהס"ג דס"י מ' אות ל"ד, ויוצא מהע"ב שבהע"ב דאות ל"ג, הנמשך מהב"ן דהמ"ס שבס"י א' אות ד'. והתפשטות הראשון שלו והנה⁶¹⁵ הוא המ"ה שבאותו הס"ג דאות ל"ד, ונמשך מהמ"ה שבהע"ב דאות ל"ג, הנמשך מהב"ן דהמ"ס דאות ד'. ונתחדש כל אלו המ"ה ויצאו מהב"ן דהמ"ס דאות ד' רק כאשר הגיע העת דהתפשטות הא' אשר לאצילות. ואורות הנקודות שבו הוא הע"ב והמ"ה שבהס"ג דס"י י"א אות מ"ב, ונמשך מהע"ב והמ"ה שבהע"ב דאות מ"א, אשר הוא מהחיצוניות דהב"ן שבס"י מ' אות ל"ו, אשר יצאו מהענינים דא"ק בסוד טיפת קרי מהע"ב דהמ"ס שבס"י א' אות א'. ואורות הנקודות שהיה נמשך מכ"ז (בעת עולם הנקודות) במלכי העגולים עצמן אשר מהטבור ולמטה, הנה הוא הע"ב שבהב"ן דס"י י"א אות מ"ד. ואור הדעת עלאה שביש"ס דא"ק, הנה הוא והע"ב המ"ה⁶¹⁶ שבהס"ג דס"י י"ג אות נ', והע"ב והמ"ה שבהס"ג דס"י י' אות ל"ה, אשר הם נמשכים מהע"ב והמ"ה שבהע"ב

⁶¹⁴ יעלו?##*

⁶¹⁵ נדצ"ל הנה##*

⁶¹⁶ נדצ"ל הע"ב והמ"ה##*

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דסי' י"ג אות מ"ט, ומהע"ב והמ"ה שבהע"ב דסי' י' אות ל"ז, אשר הם מהמ"ה מהפנימיות דב"ן שבסי' ל"ה ל"ו ט' אות⁶¹⁷, אשר הם מהעסמ"ב דהב"ן דהמ"ס שבסי' א' אות ד', שנתחדש ונולד בה בעת התיקון ע"י הזווג הפנימי שבהג' רישין עלאין דא"ק אשר מרזא דאור א"ס ית"ש. ואור הדעת עלאה הנמשך מיש"ס שבא"ק להדר ומהיטבאל שבאצילות אשר מהטבור ולמטה, הנה הוא הע"ב שבב"ן דסי' י"ג אות נ"ב ושבהב"ן דסי' י' אות מ', שהם הדר ומהיטבאל העיקריים אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, וע' עוד בכ"ז לקמן אות נ"ה.

(נ"ח)

[ס"ג]

הוא הס"ג שבהאימא הכללי שבא"ק, והוא הפרצוף אימא הפרטי מהר' פרצופים או"א וזו"ן שבה. ומציאותה ועצמותה הנה הוא השם ס"ג אשר בהס"ג דסי' ט' אות ל"ד, כי הרי אותו הס"ג דאות נ"ד הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והס"ג שבו הוא הפרצוף אימא הפרטית אשר בהאימא הכללי שבא"ק, והוא התבונה⁶¹⁸ שבו. והנה היא נמשכת ויוצאת מהשם ס"ג אשר בהע"ב דסי' ט' אות ל"ג, כי הרי אותו הע"ב דאות ל"ג הרי הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והם כולם בעקודים באורות דחוטם פה, ובבחי' המזל תחתון שבעקודים. ונמשך כל אותו הע"ב דאות ל"ג מהב"ן דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ד'. וכהשם ס"ג הפרטי אשר באותו הע"ב דאות ל"ג, הנה שם הוא השורש של האימא הפרטי הנו', ומשם נמשכת ויוצאת למציאות הס"ג אשר בהס"ג דאות נ"ד. והרי נמצא כי מציאותה גופה של אותה האימא הפרטי הנה הוא הס"ג שבהס"ג דאות ל"ד, ונמשכת מהעקודים מהשם ס"ג שבהע"ב דאות ל"ג היוצא מהמ"ס דא"ק מהשם ב"ן שבו שבסי' א' אות ד'.

והנה אח"כ שהוא כאשר הגיע העת דההתפשטות הא' דלאצילות, הנה ניתוסף אור ומוחין באותה האימא הפרטי הנו' מהע"ב הכללי, שהוא מכל המ"ס דא"ק, והיינו גם מבחי' הע"ב שבו שהוא (פז ע"ד) הע"ב דסי' א' אות א'⁶¹⁹, כי כל תוספת אור הוא מלמעלה למעלה, ועי"ז הנה נולדו ויצאו הנה"י שבה מהטבור דא"ק ולמטה, שהם ההתפשטות הא' שלה אשר להאצילות (והוא פרצוף הנוק' רחל שבאימא הכללי וכמו שיתבאר לקמן אות ס'). והנה המציאות העיקרי דאותו ההתפשטות הא' שהוא הנה"י דאימא הפרטי, הנה הוא השם ב"ן אשר בהס"ג דאות ל"ד, והוא אשר נתחדש ונולד רק בעת ההתפשטות הא'. ושורשו בהעקודים הנה הוא ג"כ השם ב"ן אשר בהע"ב דאות ל"ג, שהוא התוספת אור אשר נתחדש וניתוסף אז בהעקודים ג"כ מהע"ב הכללי, והוא מהע"ב דהמ"ס שבסי' א' אות א' לצורך ההתפשטות הא' דלאצילות אשר מהאימא הפרטי הנו' (שהיא התבונה שבא"ק). ונמצא כי עיקר המציאות דאותה ההתפשטות הא' הנה הוא השם ב"ן שבהס"ג דאות ל"ד, ונמשך מהעקודים שהוא מהשם ב"ן שבהע"ב דאות ל"ג.

והנה אותו ההתפשטות הא' הנה הוא הנה"י דתבונה שבא"ק, ובה היה כלול ומתלבש הנה"י דישאל סבא, שהוא ההתפשטות הא' שלו וכנ"ל אות נ"ז. ועיקר הגילוי דכל ההתפשטות הא' אשר להאצילות, הנה היה רק מאותה התבונה שבא"ק, אבל כל האורות שלמעלה היו רק במיעוט ובהעלם. ורצוני בזה על מה שאמרנו לעיל אות נ"ד ואות

⁶¹⁷ ל"ו ט' אות – נראה למחוק.##

⁶¹⁸ עי' לקמן פסקא והנה אותו ההתפשטות הא'.

⁶¹⁹ היינו שהיה זיווג ע"ב וס"ג דמו"ס דא"ק, אמנם נראה שעומק כוונתו לע"ב וס"ג דס"ג היה זיווג, והע"ב דס"ג תמיד מאוחד עם הע"ב דמו"ס, עי' לעיל ח"א כא ע"א*##.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ג"ה, כי כל המציאות העיקרי דהאבא עלאה שבא"ק וכן כל ההתפשטות הא' שלו, לא יצאו בכל גילויים הראוי אלא רק לאחר התיקון דוקא. ואמרנו שם כי האימא עלאה שבא"ק היא יצאה בכל גילוייה הראוי לה, הנה כל דברינו שם הוא באמת רק על הבחנת אבא עלאה בערך האימא עלאה, כי היא יצאה בגילוי יותר ממנו. אבל האמת הוא כי גם האימא עלאה בכל עניניה לא יצאה ג"כ כל גילוייה בשלימות אלא רק לאחר התיקון, והיו כל האו"א עלאין שבא"ק שהם הע"ב דס"ג שבא"ק, אשר הם מהגרון שבו עד החזה שבו, הנה היו שניהם רק במיעוט ובהעלם, אלא שאבא עלאה היה עוד ביותר מיעוט. אבל בשלימות לא נתגלה עדיין האימא עלאה ג"כ, ולא יצא כל אותו הע"ב דס"ג שהוא כל הע"ב הכללי שבא"ק בכל תוקף אורו אלא רק לאחר התיקון, אבל קודם התיקון היה כל הגילוי רק מהס"ג דס"ג לבד, שהוא האימא הכללית שבא"ק. וגם באותה האימא הכללית גופה, הנה היה הגילוי העיקרי רק מבחי' התבונה שבה, ור"ל שגם ההתפשטות הא' דישראל סבא היה ג"כ רק כלול ומלוכש בהתפשטות הא' דהתבונה, אבל כל האורות מהפרצופים אשר למעלה מהתבונה שבא"ק לא יצאו קודם התיקון בכל שלימותם כלל, והיה גילויים בכל א' לפי ערכו, שכל מי שהוא יותר תחתון היה ביותר גילוי, וכל מי שהוא יותר עליון היה ביותר העלם. והטעם הוא משום צורך עולם הנקודות וכל עולם התהו שיצא מהם, אשר כולם הם בצורך ובכוונה מהמאציל ית"ש, ולכן נצטמצמו ונסתתרו האורות היותר עליונים והיותר גדולים, כדי ליתן מקום ואפשרות לכל תולדות עולם התהו, ולא נתגלו הפרצופים היותר עליונים על שלימותם הראוי אלא רק לאחר התיקון דוקא.

ונחזור להענין. כי הנה אמרנו שהתפשטות הא' של האימא הפרטית אשר בהאימא הכללי שבא"ק, הנה הוא עצמו התפשטות הא' של התבונה שבו, והוא השם ב"ן אשר בהס"ג דאות ל"ד, והוא אשר נתחדש ונולד בעת ההתפשטות הא' דלאצילות, ויצא הוא וירד אז מהטבור דא"ק ולמטה. אמנם אחר ההסתלקות הא' אשר חזר ועלה כל ההתפשטות הא' דהאימא הכללי למעלה, והנה עלה ונסתלק כל אותו ההתפשטות הא' דהתבונה הנז' (ובתוכה היה מלוכש ג"כ כל ההתפשטות הא' דישראל סבא הנז' אות נ"ז, כי כל עניניהם ופעולותיהם נעשה הכל ביחד ממש וכנ"ל סי' י"ד אות נ"ד באו"א עלאין והבן זה היטיב), והנה היה עלייתו למעלה במקומו העיקרי שהוא באימא הכללית שבא"ק, אשר מקומה הוא מהחזה עד הטבור, ונשאר שם אותו הב"ן שבהס"ג דאות ל"ד למעלה מהטבור דא"ק, ועומד שם לעולם. והנה הסתלקותו ועלייתו היה בבחי' עליית מ"ן, שעלה הפנימיות שלו בשורשו ובשורש שורשו עד המ"ס דא"ק, וכן גרם עי"ז עליית (פח ע"א) מ"ן ג"כ לכל פרצוף התבונה כולה, שהיא השם ס"ג אשר בהס"ג דאות ל"ד, והעלה גם היא את הנשמות פנימיות שלה למעלה למ"ן השורשה⁶²⁰ ובשורש שורשה, שהוא עד המ"ס דא"ק. והיה עלייתם בהשם ע"ב דהמ"ס אשר בסי' א' אות א', כי עליית כל המ"ן הנה הוא לעולם בהע"ב דהמ"ס, ומשום ששם הוא עיקר שורש הפנימי של כל המציאות כולו, וכמו שידוע בסוד כולם בחכמה עשית (תהלים קד נד). ולכן עולים שם לקבל תוספת אור וברכה תמיד. וכן היה כאן בהסתלקות הא', כי עלה בהע"ב דהמ"ס לגרום שם זווג עליון ולקבל עי"ז תוספת אור וברכה, להוליד עי"ז את האור דהתפשטות הב'.

אמנם באשר שכל השיתוף דהע"ב דהמ"ס אשר השתתף בהם, הן במציאותם העיקרי והן בהשפעת האור דהתפשטות הא' שלהם, היה אור דהע"ב שבהם נעלם ומוסתר מאד וכנ"ל, שכל הגילוי שבהם היה רק מהס"ג לבד ובפרט בהאימא הכללית אשר היא עצמות הס"ג, ושרשה בהמ"ס היא ג"כ רק הס"ג דאות ב', וגם ישראל סבא שבה אשר הוא מבחי' ע"ב עכ"פ, הנה היה הוא ג"כ מלוכש וכליל בהתבונה שהיא רק עצם הס"ג לבד, לכן

⁶²⁰ נדצ"ל בשורשה. ##*

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

לא היה בכח האימא הכללית לגרום ע"י עלייתה שום התעוררת בהע"ב והס"ג דהמ"ס לבחי' זווג מאומה, אפי' בבחי' זווג החיצוני, כי כל זווג העליונים אשר הוא ע"י אתערותא דלתתא בעליית המ"ן, הנה הוא רק כאשר האור העליון מתייחד בהתחתון ומתגלה בו, ועומד העליון עם התחתון בבחי' שורש וענף. הנה אז מתעורר העליון ע"י כל פעולת התחתון להשפיע לו שפע ממרומים. משא"כ כשאור העליון מסתתר ונתעלם בו, הנה אז אינו גורם התחתון בהעליון מאומה. ולכן לא נעשה ע"י עליית הסתלקות הא' דהאימא הכללי שבא"ק שום זווג מהע"ב להס"ג שבהמ"ס, משום שהאור דהע"ב היה נעלם עדיין בהאימא הכללית לגמרי.

והעיקר הוא משום שהרי האימא הכללית שהיא הס"ג דס"ג שבא"ק, והאבא הכללי שהוא הע"ב דס"ג שבא"ק, הנה גם הם לא נתייחדו ביחד לצורך תולדות ההתפשטות הא' שלהם, אלא שהיה יוצא ההתפשטות הא' דכל א' בפנ"ע וכנ"ל ענ"ב וכן בכלל י"ז ענף ז'. וכ"ז הוא ג"כ רק משום הסתר האור דהע"ב דהמ"ס שבהם, שהיה כל השתתפו בהם רק במיעוט ובהעלם כנו', ולכן לא נתייחדו ביחד בתולדות ההתפשטות הא', והיה ההתפשטות הא' דכל א' מכל א' בפנ"ע, וכן לא התייחדו ג"כ בההסתלקות הא', כי היה עליית כל א' ג"כ בפנ"ע וכנ"ל ענף ב' כ"ז ע"ש. ומשום שלא התייחדו האו"א הכלליים למטה, הרי לא היה כלל אתערותא לתתא לגרום שום זווג למעלה מאומה.

אמנם האבא הכללי שהוא יותר למעלה, והוא הע"ב דס"ג שבא"ק הכלול במזל עליון ובאורות דאזון שבעקודים, הנה משתתף בו הע"ב דהמ"ס ביותר הרבה מבהאימא הכללי, ולכן כאשר עלה הוא גרם וסיבב ע"י עלייתו בהע"ב והס"ג דהמ"ס את בחי' זווג החיצוני שבהם עכ"פ וכנ"ל סי' י"ד אות נ"ג נ"ד, כי היה בכחו לגרום בהם בחי' זווג מבחינתו לבד עכ"פ. משא"כ האימא הכללי אשר היא יותר למטה, והיא כלולה רק בהמזל תחתון שבהעקודים ובהאורות דחוטם פה, והיא הס"ג דס"ג שבא"ק, הנה נתמעטה השתתפות דהע"ב דהמ"ס הרבה מאד, ואינו ניכר בה אורו כלל, ולכן לא היה בכח עליית המ"ן דהאימא הכללי לגרום שום זווג מאומה מהע"ב והס"ג דהמ"ס, אפי' איזה בחי' זווג חיצוני. ולכך כאשר העלה שם האימא הכללי שהוא התבונה שבא"ק, ובתוכה היה מלוכש יש"ס שבא"ק כנ"ל, את כל נשמת פנימיותה למעלה למ"ן, ועלתה בהע"ב דהמ"ס, כי שם הוא עליית כל המ"ן, מפנימיות הנעלם של כל התחתונים כולם כנ"ל. הנה הוציא אותן הע"ב דהמ"ס ממקומו גופה ולחוץ בסוד טיפת קרי, והן המה האורות אשר יצאו דרך העינים, כי שם מבפנים להעינים הוא המקום של הע"ב דהמ"ס, והוציא אותן ממקומו ולחוץ בסוד טיפת קרי, והם האורות דהנקודות העיקריים שהם מלכי העגולים.

והנה מציאותן העיקרי דהנקודות בעת יציאתם מן העינים, הנה (פח ע"ב) הוא כל בחי' החיצוניות דהשם ב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו, והם כל שרשי האורות דעסמ"ב אשר בכל הסי' י"א. וכאשר יצאו מן העינים, הנה נכנסו בהעקודים, וכן בכל הפרצופים שלמעלה מהטבור דא"ק, ונכנסו מתחילה בעקודים ונכללו שם, והוא בחי' הד' שמות עסמ"ב אשר בהשם ע"ב דסי' י"א אות מ"א. והוא עיקר האורות של כל הנקודות כולם היותר זכים והמעולים שבהם, והם נשארו בעקודים עצמו, ונכנסו ועמדו בשורש האור דהאימא הכללי שבא"ק אשר עומד בעקודים ג"כ. והיינו השם ע"ב אשר בסי' ט' אות ל"ג שהוא השורש דכל האימא הכללי כולו שבהעקודים וכנ"ל, וכמו שיתבאר עוד לקמן. ושם היה נכנס ועמד כל השם ע"ב אשר בסי' י"א אות מ"א, שהוא שרשי כל הנקודות דמלכי העגולים שמאימא הכללי שבא"ק, ונכנס אותו הע"ב בעקודים להיות שם שורש לתוספת אורות ומוחין הנמשך מהעקודים לכל מלכי העגולים.

והנה אותו הע"ב דאות מ"א הרי הוא כלול מד' שמות עסמ"ב, ומהע"ב והמ"ה שבו היה נמשך חלקי אורות הנקודות דהעגולים לישראל סבא שבא"ק, והם הע"ב והמ"ה אשר בהשם ס"ג שבסי' י"א אות מ"ב, ונכנסו הע"ב והמ"ה שבהס"ג דאות מ"ב בישראל סבא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנו, שהוא הע"ב שבס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד וכנ"ל אות נ"ו. אך מהס"ג והב"ן אשר בהע"ב דאות מ"א, הנה משם היה נמשך אורות הנקודות דהעגולים להתבונה שבא"ק, והם הס"ג והב"ן שבהס"ג דסי' י"א אות מ"ב, ונכנסו הם להתבונה שהיא השם ס"ג מהס"ג שבסי' ט' אות ל"ד וכנ"ל. ונמצא שאורות הנקודות דהעגולים אשר להתבונה דענינינו, הנה הם הס"ג והב"ן אשר בהשם ס"ג דסי' י"א אות מ"ב, ונמשכו מהעקודים שהוא מהס"ג והב"ן אשר בהשם ע"ב דסי' י"א אות מ"א, אשר כל אותו הע"ב כולו (דאות מ"א) בכל הדי' שמות עסמ"ב שבו, הנה הוא מהחיצוניות דהב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו. וכל אותן החיצוניות, הנה הם אשר יצאו מהעינים שבא"ק שהוא מהע"ב דהמ"ס ובסוד טיפת קרי ממנו אחר ההסתלקות הא' דהאימא הכללי מכל הדי' פרצופים שבה, כאשר עלו בו למ"ן והוציאם אז הע"ב דהמ"ס ממקומו ולחוץ בסוד טיפת קרי דרך העינים, והם החיצוניות דהב"ן דסי' ט' אות ל"ו, ונכנסו בעקודים בשורש האימא הכללי אשר שם, והוא בהע"ב אשר בסי' ט' אות ל"ג, ונתגלה שם במציאות הע"ב אשר בסי' י"א אות מ"א בכל ד' שמותיו עסמ"ב שבו, ומשם יצאו ונכנסו ביסודות שבא"ק שהם הדי' שמות עסמ"ב אשר בהס"ג דסי' ט' אות ל"ד, ועמדו שם במציאות הדי' שמות עסמ"ב אשר בהס"ג דסי' י"א אות מ"ב, והם אורות הנקודות דהעגולים אשר ביסודות שבא"ק. וכאשר קבלה התבונה דענינינו ג"כ את כל אורות הנקודות השייך לחלקה, שהם הס"ג וב"ן שבהס"ג דסי' י"א אות מ"ב כנו', הנה השפיעה היא מוחין דס"ג למלכי העגולים דהנקודות העיקריים אשר ירדו מהטבור דא"ק ולמטה, והם העסמ"ב אשר בהשם ב"ן שבסי' י"א אות מ"ד, שהם הדי' פרצופים או"א זו"ן דהנקודות. והנה הע"ב שבהם שהוא הכתר והחכמה דהנקודות, הרי הוא מישראל סבא שבא"ק כנ"ל אות נ"ו, אך הס"ג שבהם שהוא פרצוף הבינה דהנקודות, הנה הוא מהתבונה דענינינו, כי מהס"ג שבהס"ג דאות מ"ב ירד הס"ג שבהב"ן דאות מ"ד.

והנה אנו רואין מכל דברינו, כי הגם שביארנו את מציאות דמלכי העגולים דהנקודות ובכל אורותיהם אשר בסי' י"א, איך שנמשכים מהאימא הכללי על אותו הדרך ממש דכל מציאות המלכי יושר אשר בסי' ח' שמהאבא הכללי וכנ"ל סי' י"ד, עכ"ז הנה האמת הוא כי היה חילוק גדול בין האבא הכללי שהוא האו"א עלאין, ובהמלכי יושר שמהם להאימא הכללי שהוא ישסו"ת, ובמלכי העגולים שמהם. כי הנה או"א עלאין שבא"ק אשר הם הע"ב והס"ג שבהס"ג דסי' ו' אות כ"ב, הנה הם זכו למוחין ממש ע"י הזווג החיצוני אשר נעשה לצורך זה בין הע"ב והס"ג דהמ"ס שבא"ק, ומשם קבלו או"א עלאין שבא"ק ע"י (פח ע"ג) עלייתם למ"ן כנ"ל סי' י"ד מוחין בפנימיותם ממש לצורך המלכי יושר שיצאו מהם, וע"י הנה נזדווגו האו"א עלאין ג"כ בזווג הראוי, ונולדו מהם כל המלכי יושר ע"י בחי' זווג עיבור ולידה וכנ"ל ענף ב'. משא"כ ביסודות שבא"ק, אשר הם לא התעוררו למציאות הזווג בין הע"ב והס"ג דהמ"ס כלל, וכל מה שיצא לצורך מלכי העגולים מהע"ב דהמ"ס, הנה לא היה אלא רק יציאה חיצונית⁶²¹, שהרי לא ירד דרך פנימיות הא"ק כלום, אלא שיצא מהע"ב דהמ"ס דרך העינים ולחוץ, והוא בסוד טיפת קרי וכנ"ל. וא"כ הרי לא זכו ישסו"ת לקבל מזה מוחין בפנימיותם ממש, אלא שכל האורות אשר קיבל העקודים וכן ישסו"ת מהאורות דעינים כאשר עבר דרך עליהם, הנה היה רק הארה חיצונית⁶²² לבד, שהוא ע"ד אור מקיף המאיר מבחוץ, אבל לא נמשך להם האורות דרך פנימיותם כלל, ולכך לא היה ג"כ שום בחי' זווג לישסו"ת ע"י, ולא יצאו המלכי עגולים בבחי' לידה מהם, אלא שהיה נמשך האור מהעינים ולחוץ דרך העקודים ודרך ישסו"ת שבא"ק, וירדו למטה מהטבור דא"ק, ונתיישבו שם, והיה כל חילוקם רק מוחין להעקודים, ומוחין לכל האו"א הכלליים שבא"ק. כי הרי האו"א שבא"ק הם כלולים בהאורות דעקודים ומכוסים מהם ע"ד

⁶²¹ אולי חיצונית.

⁶²² כנ"ל?

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

האו"א דאצילות בהמזלין שבא"א, וכנודע בדברינו. וא"כ הרי המלכי עגולים אשר יצאו מהעינים ולחוי, הרי לא ירדו דרך פנימיותם כלל ולא בדרך זווג כלל, וזהו מ"ש הרב בדרושי נקודות (פרק ב) כי כאשר יצאו אורות הנקודות דרך העינים ונמשכו וירדו מהטבור ולמטה, הנה בכל משך ירידתם אשר מהעינים עד הטבור היה נבלע ונכלל אור מהם בהעקודים ג"כ, והכוונה הוא על אותן האורות שאמרנו לעיל, שהוא כל העסמ"ב אשר בהע"ב דסי' י"א אות מ"א, שהם אשר נמשכו בהעקודים דרך הילוכם עליו ונבלעו שם על דרך בחי' אור מקיף, כאשר מאיר מבחין שנכנס ונבלע ההארה מבפנים ג"כ. והנה נכנסו העסמ"ב שבהע"ב דסי' י"א אות מ"א בהעקודים ונשארו שם, והעסמ"ב שבהס"ג דאות מ"ב הוא נכנס בישסו"ת שבא"ק ונשארו בהם, והנה הם השרשי אורות דכל מלכי העגולים שהיה נשרש בעקודים וכן בישסו"ת שבא"ק, ומהם היו נמשכים ומושפעים כל המלכי עגולים העיקריים אשר מהטבור ולמטה. אבל עכ"פ הוא כי לא היה יציאת מלכי העגולים ע"י זווג כלל, לא ע"י בחי' זווג שבהמ"ס דא"ק, ולא ע"י בחי' זווג שבכל פרצופי העקודים, ולא ע"י בחי' זווג דישסו"ת שבא"ק. משא"כ המלכי יושר שהוא כל העסמ"ב אשר בסי' ח' שהם מאו"א עלאין שבא"ק, הנה הם יצאו ע"י בחי' זווג חיצוני עכ"פ, והיינו ע"י זווג החיצוני שבהמ"ס כנ"ל, ומשם ירדו דרך פנימיות העקודים⁶²³, והוא ג"כ ע"י איזה בחי' זווג אשר שם, וכן משם לאו"א עלאין שבא"ק, וג"כ ע"י בחי' זווג שבהם. אמנם משם ולמטה היה חסר גם בהם כל בחי' הזווג העיקרי הראוי, והיינו כי לפי הסדר הראוי, הרי היה צריך שיזווג כל האבא הכללי כולו שהוא או"א עלאין, עם כל האימא הכללי שהוא ישסו"ת⁶²⁴, והיה אז יציאת כל המלכים כולם ע"י לידת האימא הכללי. אבל עתה לא היה כן, אלא שיצאו כל המלכי יושר מהאבא הכללי ולחוי, וג"כ בסוד טיפת קרי, והוא יציאתם אשר יצאו מהטבור והיסוד וצפרני רגלים⁶²⁵, והיה חסר גם בהם הזווג האחרון ולכך מתו גם הם, וכמו שביארנו כ"ז בדעה"ח ח"א דרוש ב' ג', ע"ש ותמצא. אבל כל הזווגים העליונים אשר עד או"א עלאין, הנה היה בכל המלכי יושר בבחי' זווגים החיצונים עכ"פ, ואמנם הזווגים העיקריים והפנימיים כולם היה חסר גם בהם וכנ"ל ענף ב'. משא"כ המלכי עגולים הנה הם לא יצאו ע"י זווג כלל וכנ"ל.

והרי נתבאר לנו כי היה חילוק גדול בין סדר מציאות העסמ"ב שבסי' ח' שהם להמלכי יושר, לסדר מציאות העסמ"ב שבסי' י"א אשר הם למלכי העגולים. אמנם עכ"ז כי הנה הגם שכל האורות דמלכי העגולים הם יצאו שלא ע"י זווג כלל, וא"כ הרי אינם מיוחדים הם עם שורשם העליון כבן הנמשך ממוח האב, וע"ד כל האורות שלאחר התיקון, עכ"ז הנה עכ"פ הוא (פח ע"ד) כי הם מקושרים ג"כ ותלויים למעלה ע"י שרשם ועיקרם שנשארו בכל העקודים וכן בכל הישסו"ת, וכמו שביארנו בכל מציאות העסמ"ב אשר בסי' י"א, שהעס"מ שבהם הם עמדו מהטבור ולמעלה והם בכל העליונים כולם, והבין אשר ירד מהטבור ולמטה, והוא כל המציאות העיקרי דמלכי העגולים, הנה הוא נמשך רק מהעס"מ העליונים, וא"כ הרי נמשכים ומושפעים גם המלכי עגולים ג"כ עכ"פ משרשיהם העיקריים אשר עומדים מהטבור ולמעלה, ונכללו שם בישסו"ת ובהעקודים וכנ"ל. והוא משום כי אלולא זה לא היה אפשר להם ליצאת למלוכה כלל גם באותה הרגע שמלכו, וכן לא היה אפשר להעשות על ידיהם כל עניני דעולם התהו אשר הם כולם מכוונים בכוונה ורצון מהמאציל ית"ש, והם תלויים ועומדים תמיד רק ע"פ רצונו. והוא ענין שרשם העליון שאמרנו, כי נשאר רושםם למעלה לעולם ע"י שנתייסד בתחילה להיות מושרשים למעלה

⁶²³ היינו שבתוך א"ק.

⁶²⁴ לא נראה לי שזה זיווג, וצ"ע *##. עי' שער כג פרק ו שהזיווג כאשר הב' פרצופים יחד.

⁶²⁵ עי' ע"ח נקודות פרק ג.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מהטבור ג"כ, וככל דברינו בהעסמ"ב דסי' י"א, כי עי"ז הם תלויים תמיד רק ע"פ רצונו ית"ש, וברצותו חוגג וברצותו ממוגג (פוטס לליל יוה"ט), והבין זה היטיב.

ונשוב להענין לבאר עתה בהס"ג דהאימא הכללית שהוא התבונה שבא"ק, כל עניני האורות התיקון שבה. כי הנה אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים אשר נטהרו הנקודות והעגולים ג"כ מתוקף הגבורות שבהם, ע"י שיצאו מהם כל הש"ך ורפ"ח ניצוצין וירדו למטה כנודע⁶²⁶, הנה חזרו כל האורות והנקודות ועלו למעלה, והיה עלייתם אז על צד התיקון והשלימות וכנ"ל ענף ה'. ועלו אז למ"ן ג"כ, ונעשה עי"ז הזווג הפנימי העיקרי בהרישין עלאין דא"ק כמ"ש הרב בשער התיקון (פרקים א ב), ונולד מזה אור הדעת עלאה לצורך המ"ה והט"ר דב"ן, שהם הדר ומהיטבאל, שהם כל אורות התיקון והאצילות. והיה נמשך והולך דרך פנימיות העקודים, ודרך כל הפנימיות דהא"א הכלליים שבא"ק, ונכנס בכל א' מהם, ויצא ממנו ע"י בחי' זווג העיקרי הפנימי שבו, עד שהגיע תולדתו למטה מהטבור דא"ק, ויצא משם ולמטה לכל המציאות והאצילות העיקרי. והנה מה שהנוגע לחלק אור הדעת עלאה אשר להאימא הכללי שבא"ק, הנה הוא כי ע"י הזווג הפנימי שבכל הג' רישין עלאין דא"ק, הנה נולד ויצא השם מ"ה והפנימיות דב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ה ואות ל"ו, כי אותן השם מ"ה והפנימיות דב"ן דאות ל"ה ול"ו, הנה הם חלק אור הדעת עלאה אשר להאימא הכללי שבא"ק. ועי"ז יצא ונולד ממנה מהטבור ולמטה דא"ק כל השם מ"ה והט"ר דב"ן דהתיקון, שהם הדר ומהיטבאל והאצילות, ור"ל מחלק האצילות אשר מהאימא הכללי שבא"ק.

והנה אותן המ"ה והפנימיות דב"ן דאות ל"ה ל"ו, כאשר יצאו ונולדו מהרישין עלאין שבא"ק, הנה נתפשטו ונתגלו כל א' לד' שמות עסמ"ב, והם העסמ"ב אשר בסי' י"ג, שהם העסמ"ב דהמ"ה דאות ל"ה, והעסמ"ב אשר בכל הסי' י' שהם העסמ"ב דהפנימיות דב"ן שבאות ל"ו. והנה נתחלקו אלו הב' מיני עסמ"ב דסי' י"ג ודסי' י' בכל הפרצופים דהאימא הכללי, וכן נכנס מהם בעולם העקודים ובשורש האימא הכללי אשר שם. והיינו כי השם ע"ב דאות מ"ט אשר בסי' י"ג וכן השם ע"ב דאות ל"ז אשר בסי' י', הנה נכנסו הם בהעקודים בבחי' המזל תחתון שבו ובאורות החוטם פה, והוא בהשם ע"ב דסי' ט' אות ל"ג, ששם הוא השורש דכל האימא הכללי כנ"ל בדברינו, ושם נכנסו הע"ב דאות מ"ט שבסי' י"ג והע"ב דאות ל"ז שבסי' י', שהם מאור הדעת עלאה כדי להשריש בעקודים שורש דאור הדעת עלאה להאימא הכללי.

והב' שמות ס"ג, היינו הס"ג דאות נ' אשר בסי' י"ג והס"ג דאות ל"ח אשר בסי' י', הנה הם נכנסו לאור הדעת עלאה בהאימא הכללי גופה. והיינו כי הרי אלו הב' שמות ס"ג הם כלולים כל א' ג"כ מד' שמות עסמ"ב. והנה הע"ב והמ"ה שבהם הם נכנסו בישראל סבא שבא"ק וכנ"ל אות נ"ז, והס"ג והב"ן שבהם הנה הם נכנסו בהתבונה דענינינו. והיינו כי התבונה הרי היא הס"ג אשר בהס"ג דסי' ט' אות ל"ד, הנמשך מהס"ג שבהע"ב דאות ל"ג, וכנ"ל. והנה באותו הס"ג דסי' ג' דאות ל"ד שהוא התבונה, {פט ע"א} והנה שם נכנס

⁶²⁶ היינו שירדו הכלים עם הרפ"ח וכו' ניצוצין להחיותם למטה.

??*##עי' דע"ה ח"ה T ב ע"א: האורות יצאו מהכלים וזהו המיתה, והכלים עם הש"כ ופ"ר ורפ"ח ניצוצין ירדו למטה, ונשברו הכלים ונתפזרו השברים והניצוצין לשברים אין קץ, וזהו השבירה) ואז יצאו ונעשו כל השרשים הראשונים אשר כקרני חגבים דכל המציאויות דב"ע. ועי' כללים ח"א קי ע"א: האורות למעלה, והשברי כלים עם הניצוצין הם ירדו למטה, ויצא ונעשה אז עי"ז למטה כל שרשי המציאויות בבחי' כקרני חגבים מכל הד' מחצבים התחתונים: נשמות, מלאכים, קליפות, עולמות. והם יצאו ונעשו מהשברי כלים ע"י הניצוצין דש"כ ופ"ר ורפ"ח שבהם, כי הניצוצין השתמשו להם אז במקום אורות ונשמות, ונעשה ע"י הניצוצין השרשים דכל מחצב בבחי' שרשים קטנים וכקרני

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הס"ג וב"ן שבהס"ג דסי' י"ג אות נ', והס"ג וב"ן שבהס"ג דסי' מ' 627 אות ל"ה. והם נמשכים בה ג"כ ע"י הס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' י"ג אות מ"ט, ושבהע"ב דסי' י' אות ל"ז, אשר עומדים הם בעקודים ובשורש התבונה אשר שם. והוא בהס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' ט' אות ל"ג כנו'. והנה אחר שקיבלה התבונה את אותן הב' מיני ס"ג וב"ן שבהס"ג דאות נ' ושבהס"ג דאות ל"ה, שהם אור הדעת עלאה שבה לצורך הדר ומהיטבאל, הנה השפיעה היא את המוחין דס"ג להדר ומהיטבאל העיקריים שנולדו ממנה ויצאו באצילות, שהוא מהטבור ולמטה דא"ק. והנה הם השם ב"ן אשר בסי' י"ג אות נ"ב בכל ד' שמותיו עסמ"ב שבו, שהוא הדר העיקרי דמצד אימא, והשם ב"ן אשר בסי' י' אות מ' בכל ד' שמותיו עסמ"ב שבו, שהוא המהיטבאל העיקרי דמצד אימא. והנה הע"ב שבהם הוא נעשה מישי"ם שבא"ק כנ"ל אות נ"ז, והס"ג שבהם הנה הוא נעשה מהתבונה דענינינו.

והרי נמצא מכ"ז מה שנוגע לענינינו, כי השם ס"ג דהדעת עלאה אשר בהדר דאצילות דמצד אימא שבא"ק, הנה הוא הס"ג שבהב"ן שבסי' י"ג אות נ"ב, והוא נמשך מהס"ג וב"ן שבהס"ג דסי' י"ג אות נ', שהם האור דהדעת עלאה הנכנס ועומד בהתבונה שבא"ק, שהיא הס"ג דסי' ט' אות ל"ד. ונמשך בה אותו אור הדעת עלאה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' י"ג אות מ"ט, שהוא האור דהדעת עלאה הנכנס ועומד בהעקודים לצורך התבונה, והוא בהס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' ט' אות ל"ג, כי הרי שם הוא שורש התבונה הכלולה במזל תחתון דהעקודים. וכל ותוספת אור דהדעת עלאה דענינינו, הנה הוא הס"ג מהשם מ"ה אשר בסי' ט' אות ל"ה, אשר הוא נתחדש ונולד בכל ד' שמות עסמ"ב שבו מהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד', ע"י הזווג הפנימי שבהג' רישין עלאין דא"ק ומהנביעו דאור א"ס ית"ש.

וכן הוא עד"ז ג"כ באור הס"ג דהדעת עלאה אשר במהיטבאל דאצילות דמצד אימא שבא"ק, כי הס"ג דמהיטבאל הנה הוא השם ס"ג שבהב"ן דסי' י' אות מ', והוא נמשך מהס"ג וב"ן שבהס"ג דסי' י' אות ל"ה שהוא אור הדעת עלאה (למהיטבאל), הנכנס ועומד בהתבונה עצמה שבא"ק, שהיא הס"ג דסי' ט' אות ל"ד, ונמשך בה אותו אור הדעת עלאה לצורך המהיטבאל מהס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' י' אות ל"ז, שהוא האור דהדעת עלאה דהמהיטבאל הנכנס ועומד בהעקודים ובשורש התבונה אשר שם, והוא בהס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' ט' אות ל"ג. כי הרי שם הוא שורש התבונה הכלולה בהעקודים בבחי' המזל תחתון שבו, וכל אותו אור הדעת עלאה דענינינו שהוא שורש הס"ג דהמהיטבאל אשר בהתבונה ובהעקודים כנו', הנה הוא הס"ג דפנימיות הב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ז, אשר הוא נתחדש ונולד בכל ד' שמותיו עסמ"ב הפנימיים שבו מהב"ן דהמ"ס שבסי' א' אות ד', ע"י הזווג הפנימי שבהג' רישין עלאין דא"ק ומהנביעו דאור א"ס ית"ש. והב' שמות מ"ה וב"ן אשר בסי' י"ג ושבסי' י' יתבאר לקמן באות נ"ט ובאות ס' בעה"י.

והנה כאשר נתקנה התבונה דענינינו באור הדעת עלאה אשר לחלקה, ויצא ונולד ממנה ע"ז האור דסי' ג שבהדר ומהיטבאל העיקריים שמהטבור ולמטה, ובחלק האצילות אשר מצד אימא, הנה ירד אז ג"כ כל המוחין דסי' ג הראשונים אשר ניתוסף בהתבונה שבא"ק בעת עולם הנקודות, והיינו השמות ס"ג וב"ן 628 אשר בהס"ג דאות מ"ב שבסי' י"א, שהם נשארו אז בהתבונה עצמה, וכן השמות ס"ג וב"ן אשר בהע"ב שבסי' י"א אות מ"א, אשר הם נכנסו אז בעת יציאת הנקודות בעולם העקודים בשורש התבונה אשר שם ונשארו הם בעקודים עצמו וכנ"ל. אך עתה כאשר נתקן ונעשה המוחין דסי' ג שבהדר ומהיטבאל העיקריים אשר בהאצילות העיקרי דענינינו, שהוא חלקי האצילות אשר מהשפעת התבונה שבא"ק, הנה ירדו עתה ג"כ כל המוחין דסי' ג הראשונים אשר ניתוסף

627 נדצ"ל י"ד*##.

628 היינו הס"ג בפנימיות והב"ן חיצוניות.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

להם בעת הנקודות, ונשארו עיקרם אז בהעקודים ובהתבונה כנו, ולא ירד אז בהמלכי עגולים אשר למטה מהטבור אלא רק הבהינות האחרונות מהם לבר, שהוא הס"ג אשר בהב"ן דסי' י"א אות מ"ד וכנ"ל כ"ז. (פט ע"ב) אבל עתה כאשר נשלמה התבונה וכן שרשה שבעקודים באור הס"ג אשר מהדעת עלאה, ונתמלאו במי מבוע דאור א"ס ית"ש, הנה ירדו כל המוחין דס"ג הראשונים שניתוסף למעלה מהטבור בעת עולם הנקודות, ירדו גם הם עתה כולם למטה מהטבור ממש, ונתקנו עתה גם המלכי עגולים בהמוחין דס"ג העיקריים ג"כ, והיינו כי ירד בהם כל מציאות הס"ג אשר בהס"ג דאות מ"ב ממש, וכן כל מציאות הס"ג אשר בהע"ב דאות מ"א ממש, והרי נתקנו עתה כל המלכי עגולים ג"כ בכל המוחין דס"ג העליונים אשר משרשם שלמעלה, וכמו שכתבנו כ"ז לעיל בס' י"א.

והרי נתבאר לנו כל הענין דפרצוף אימא הפרטית שבהאימא הכללית שהוא התבונה שבא"ק, מציאותה ועצמותה, וכן ההתפשטות הראשון שלה, וכן הב' חלקי ההתפשטות הב' שלה, שהם אורות הנקודות והתיקון. כי מציאותה העיקרית הנה הוא הס"ג דס"ג שבס' ט' אות ל"ד, ונמשכת מהס"ג שבהע"ב דאות ל"ג, הנמשך ויוצא מהב"ן דהמ"ס דסי' א' אות ד'. וההתפשטות הראשון שלה, הנה הוא הב"ן שבהס"ג דאות ל"ד, הנמשך ויוצא מהב"ן שבהע"ב דאות ל"ג, ונתחדש אלו הב"ן ויצאו ונולדו מהב"ן דהמ"ס דאות ד' ע"י התוספת אור שניתוסף בו מלמעלה כאשר הגיע העת דההתפשטות דא' דלאצילות. ואורות הנקודות שבהתבונה דא"ק הנה הוא הס"ג וב"ן שבהס"ג דסי' י"א אות מ"ב, הנמשך בה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות מ"א, אשר הוא מהחיצוניות דב"ן שבס' ט' אות ל"ו, שיצאו מהעינים דא"ק, ובסוד טיפת קרי מהע"ב דהמ"ס שבס' א' אות א'. ואורות הנקודות שהיה נמשך מכ"ז בעת עולם הנקודות מהטבור דא"ק ולמטה במציאות המלכי עגולים עצמן, הנה הוא הס"ג שבהב"ן דסי' י"א אות מ"ד, ואור הדעת עלאה שבהתבונה דא"ק הנה הוא הס"ג והב"ן שבהס"ג דסי' י"א אות ל"ח אשר הם נמשכים בה מהס"ג והב"ן שבהע"ב דסי' י"ג אות נ', והס"ג והב"ן שבהס"ג דסי' י"א אות ל"ח דסי' י"א אות ל"ו, והם מהמ"ה והפנימיות דב"ן אשר בס' ט' אות ל"ה ואות ל"ו, אשר הם מהעסמ"ב דהב"ן דהמ"ס שבס' א' אות ד', שנתחדש ונולד בה בעת התיקון ע"י הזווג הפנימי העיקרי אשר בהג' רישין דא"ק, וע"י הגילוי דאור א"ס ית"ש ואור הדעת עלאה הנמשך מהתבונה שבא"ק להדר ומהיטבאל העיקריים שבהאצילות, הנה הוא השם ס"ג שבהב"ן דסי' י"ג אות נ"ב, והשם ס"ג שבהב"ן דסי' י"א אות מ', כי אלו הב' שמות ב"ן דאות נ"ב ואות מ' הם הדר ומהיטבאל דאצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, ובוה נשלם ונתבאר כל ענין השם ס"ג דהאימא הכללי הנו' בעה"י.

(נ"ט)

[מ"ה]

הוא השם מ"ה שבהאימא הכללי שבא"ק, והוא פרצוף הז"א שבה העומד בה מטבורה ולמטה, כי הע"ב והס"ג שבה אשר בארנו ענינם לעיל אות נ"ז נ"ח, הנה הם האו"א שבה והם מטבורה ולמעלה, והוא עצמות העיקרי שבה, אבל הזו"ן שבה הנה הם מטבורה ולמטה והם בחי' הנה"י שבה, אשר הם לבר מנופא (זהר בראשית כא ע"ב). כי הם באים רק בסוד תוספת ולצורך התחתון כנודע. אבל עכ"פ הוא כי הם כולם רק למעלה מהטבור דא"ק, כי כל האימא הכללי כולה בכל הוד' פרצופים שבה הנה היא הס"ג דס"ג דא"ק, העומדת בו מהחזה עד הטבור, והם מעיקר העצמות דא"ק גופה. והנה אותו השם מ"ה, הנה עצמותו ומציאותו הוא המ"ה שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד, כי הרי אמרנו שאותו הס"ג דאות ל"ד הנה הוא כלול מד' שמות עסמ"ב. והמ"ה שבו הנה הוא פרצוף הז"א שבהאימא הכללי שבא"ק, והנה הוא ג"כ ההתפשטות הראשון של יש"ס שבא"ק אשר ביארנו ענינו לעיל אות נ"ז, והוא נתחדש ונולד בו כאשר הגיע העת דהתפשטות הא'

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דלאצילות. והיה לידתו ע"י התוספת אור ומוחיז אשר קיבל יש"ס הנז' משורשו שבעקודים שהוא הע"ב שבהע"ב דסי' ט' אות ל"ג, וע"י התוספת אור שניתוסף שם לצורך זה מהמ"ס (פט ע"ג) דא"ק ובהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד', שהוא השורש דכל הסי' ט' כולו. והנה נתחדש וניתוסף אור בעקודים לצורך התפשטות הא' דלאצילות, והוא השם מ"ה אשר בהע"ב דאות ל"ג, ומשם קיבל יש"ס את האור דהמ"ה אשר בהס"ג דאות ל"ד, ונתפשט ויצא אותו המ"ה אשר בהס"ג דאות ל"ד וירד מהטבור דא"ק ולמטה, והיה זה להתפשטות הא' דלאצילות אשר מיש"ס שבא"ק. והרי נמצא כי התפשטות הא' דלאצילות אשר מיש"ס שבא"ק, הנה הוא המ"ה שבהס"ג דאות ל"ד, והוא נמשך מהמ"ה שבהע"ב דאות ל"ג, הנמשך שם מהתוספת אור שניתוסף לזה מהב"ן דהמ"ס שבסי' א' אות ד'. אמנם אחר ההסתלקות הא', הנה חזר אותו ההתפשטות הא' למקומו, שהוא בהאימא הכללי שבא"ק, אשר היא כולה מטבורו ולמעלה כנ"ל. ועומד שם כל אותו ההתפשטות הא' הנז' לבחי' הז"א דהאימא הכללי, אבל להאצילות הנה נחשב אותו הז"א לבחי' יש"ס אליו, וע"ד שאמרנו לעיל אות נ"ה, שהז"א דהאימא הכללי שבא"ק, הוא נחשב לאבא עלאה אל כל האצילות כולו, כן הוא כאן כי הז"א דהאימא הכללי שבא"ק, הנה הוא נחשב ליש"ס אל כל האצילות והוא עומד לעולם מהטבור ולמעלה דא"ק.

והנה כאשר חזר ועלה ההתפשטות הא' דיש"ס למעלה בהסתלקות הא' כנז', הנה היה עלייתו בבחי' עליית מ"ן, שעלה הפנימיות שלו למעלה למעלה, וכן עלה ע"י כל הפנימיות דיש"ס עצמו ג"כ למעלה ולבחי' מ"ן, וכדי⁶²⁹ לקבל שם תוספת אור ומוחיז לצורך ההתפשטות הב' אשר להאצילות, כי כל התפשטות הא' הרי הוא רק השורש הראשון דהתחתון אשר עומד לעולם למעלה להיות שורש להתחתון במקום עליון וכנודע בדברינו. ולכן עלו למעלה למ"ן כדי לקבל שם תוספת אור ומוחיז לצורך ההתפשטות הב', שהוא המציאות העיקרי דהתחתון אשר במקום התחתון גופה. וכן הוא בענינינו בהתפשטות הא' דיש"ס, כי עלו למ"ן כנז'. אמנם כאשר שכל ההתפשטות הא' עצמו היה מציאותו העיקרי רק מגילוי המ"ס לחוד, ובלתי הגילוי דכל הרישין עלאין כולם וכנ"ל ענף א' ב', ובפרט האימא הכללי דענינינו, אשר לא זכתה עדיין להתייחד בהאימא הכללי, לא בתולדות ההתפשטות הא' אשר להם, ולא בעליית המ"ן דההסתלקות הא' וכנ"ל אות נ"ח ע"ש. ולכן לא היה האפשרות להעליית המ"ן הנז' לגרום שום התעוררות זווג למעלה בין הע"ב והס"ג דהמ"ס. ולכך כאשר עלו שם בהע"ב דהמ"ס, הנה הוציא אותם הע"ב דהמ"ס ממקומו גופה ולחוץ ובסוד טיפת קרי, והוא יציאתם דרך העינים וכנ"ל אות נ"ח כ"ז.

וכבר אמרנו לעיל כלל ט"ז ענ"א ובכ"מ מדברינו, כי בכל התפשטות הא' הנה נשרש שם בבחי' האחרונות שבו כל שרשי העיקריים דכל מציאות דהתפשטות הב' ג"כ. וע"י עליית המ"ן בהסתלקות הא', הנה מקבלים למעלה תוספת אורות ומוחיז מכל זוגי העליונים, ויורדים ע"י בהתפשטות הב' מתוקנים ושלימים במציאות פרצופים גמורים ועולם מלא. אמנם כאן בענינינו אשר לא נעשה ע"י עלייתם שום זווג למעלה כנז', הנה הוציא אותם הע"ב דהמ"ס ממקומו ולחוץ שהוא דרך העינים, את המציאות דאותן הבחי' אחרונות במציאותן העיקרי לבר, כי קודם היו נכללים בהתפשטות הא' והיו מתבטלים אליו להקרא על שמו. אבל עתה הנה יצאו הם בפני"ע במציאותם העיקרי לבר, וזהו מה שתראה בדברי הרב שקורא לפעמים את הנקודות דעינים בשם הס"ג דס"ג וכמ"ש בנקודות (פרק א) ובתיקון (פרק א), ולפעמים קורא אותן בשם החיצוניות דהב"ן וכמ"ש בשבירת הכלים (פרק ו ז) ובכ"מ. והוא ע"פ מה שאמרנו, כי כל התחלת מציאותם וגילוי שרשם הראשון היו כלולים בהתפשטות הראשון דהאימא הכללי שהוא הס"ג דס"ג,

629 נדצ"ל כדי. ##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והיו מתבטלים בהתפשטות הראשון ונקראים על שמו. אבל עצמותם העיקרי, הנה הם באמת רק מהב"ן הכללי דא"ק וממציאות ההתפשטות הב' שבו, ונתגלה מציאותם העיקרי רק אחר שיצאו מהעינים, כי אז הרי נפרדו מהאור דהתפשטות הא' ויצאו בפני"ע, כי לא יצאו מהעינים אלא רק הם לבד, ולכך היו רק נקודות קמנות וכקרני חגבים וכנ"ל ענ"ב. אבל האור דהתפשטות הא' כולו, הוא נשאר בפנים, והוא מ"ש הרב בנקודות (פרק ב) כי שורש האור נשאר בפנים, כי לא יצאו אלא (פט ע"ד) רק מה ששייך להתפשטות הב' לחוד, והנה הם החיצוניות דהשם ב"ן אשר בס"י ט' אות ל"ו, שהם אשר יצאו מהעינים ונתגלו לכל הד' שמות עסמ"ב אשר בס"י י"א. וכאשר יצאו וירדו מהעינים, הנה נבלעו בהעקודים ובכל הפרצופים שלמעלה מהטבור בעברם דרך הם וכנ"ל אות נ"ח, וכן חזרו ונבלעו בו ג"כ באותו ההתפשטות הא' עצמו, שהוא הז"א דהאימא הכללי והיש"ם דכל הנקודות והאצילות וכנ"ל, ונבלעו בו ג"כ וכדי להתקשר בשורשם כולם ולקבל הארה מכולם, דאל"כ לא היה אפשר להם לצאת למלוכה וכנ"ל אות נ"ח.

והנה מה שנכנס מהאורות הנקודות דהעינים באותו ההתפשטות הא' הנו, הנה הוא השם ע"ב ומ"ה אשר בהמ"ה שבס"י י"א אות מ"ג, כי אותו המ"ה דאות מ"ג הרי הוא כלול מד' שמות עסמ"ב, וקיבל ההתפשטות הא' את הע"ב והמ"ה שבו להיות בו שורש להמלכי עגולים. והנה נמשך בו אותן הע"ב והמ"ה הנו' ע"י אורות הנקודות דהעגולים שביש"ם שבא"ק אשר ביארנו לעיל אות נ"ז, שהם הע"ב והמ"ה אשר בהס"ג שבס"י י"א אות מ"ב, הנמשך בו מהע"ב והמ"ה שבהע"ב דאות מ"א, שהם אורות הנקודות דהעגולים הנבלע בהעקודים. ונמשך שם מהחיצוניות דהב"ן שבס"י ט' אות ל"ו אשר הם האורות שיצאו מהעינים.

והרי נמצא כי בעת יציאת עולם הנקודות, הנה נכנסו השמות ע"ב ומ"ה שבהמ"ה דס"י י"א אות מ"ג, ונכנסו הם בהשם מ"ה שבהס"ג דס"י ט' אות ל"ד, כי הרי אותו המ"ה שבהס"ג אות ל"ד הרי הוא הז"א דהאימא הכללי, שהוא ההתפשטות הא' דיש"ם שבא"ק וכנ"ל. ושם נכנס הע"ב ומ"ה שבהמ"ה דס"י י"א אות מ"ג, ונמשך בו מהע"ב וממ"ה שבהס"ג דס"י י"א אות מ"ב, העומדים בעת עולם הנקודות בהע"ב שבהס"ג דס"י ט' אות ל"ד, שהוא יש"ם שבא"ק אשר נמשך בו מהע"ב והמ"ה שבהע"ב דס"י י"א אות מ"א, אשר הם עומדים בעת עולם הנקודות בהמ"ה והע"ב שבהע"ב דס"י ט' אות ל"ג, שהם שורשי היש"ם והז"א דאימא הכללי שבא"ק אשר בהעקודים. וכל אלו התוספת אורות הנכנס בכל הנו' בעת עולם הנקודות, הנה הם כולם ממציאות החיצוניות דהב"ן אשר בס"י ט' אות ל"ו, כי הם הם האורות דהנקודות אשר יצאו מהעינים ומהע"ב דהמ"ס בסוד טיפת קרי לצורך המלכי העגולים דהנקודות אשר מהטבור ולמטה.

והנה כאשר קיבל הז"א דהאימא הכללי שבא"ק את הע"ב והמ"ה שבהמ"ה דס"י י"א אות מ"ג לצורך הנקודות דהעגולים כנו', הנה המשיך הוא את המ"ה דהעגולים העיקריים אשר ירדו מהטבור ולמטה, והם השם ב"ן אשר בס"י י"א אות מ"ד, כי אותו הב"ן הרי הוא כלול מד' שמות עסמ"ב, והם העסמ"ב דכל העגולים דהנקודות אשר ירדו מהטבור ולמטה. והמ"ה שבהם הנה הוא נמשך ובא מהז"א דהאימא הכללי שבא"ק, והיינו מהשם מ"ה שבהמ"ה דס"י י"א אות מ"ג, הנכנס בהז"א הנו', הנה משם נמשך המ"ה העיקרי דהעגולים אשר מהטבור ולמטה.

אמנם הנה אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים, כאשר נטהרו האורות דהנקודות מכל תוקף הגבורות שבהם וחזרו ועלו למ"ן, ונעשה עי"ז הווג הפנימי העיקרי מכל הג' רישין עלאין דא"ק ומרוא דא"ס ית"ש, ויצא עי"ז האור דהדעת עלאה לצורך המ"ה והט"ר דב"ן, שהם הדר ומהיטבאל, והם כל אורות התיקון דאצילות. והנה האור דהדעת עלאה אשר להאימא הכללי, הנה הוא נמשך ויוצא מהשם ב"ן דהמ"ס, שהוא השם ב"ן אשר בס"י א' אות ד', ע"י התוספת אור וברכה והגילוי דאור הדעת עלאה שניתוסף שם מרוא דאור

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

א"ס ית"ש, וע"י הזווג הפנימי הנז'. והנה הוא השם מ"ה אשר בסי' ט' אות ל"ה והפנימיות דב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו בכל הד' שמות עסמ"ב שבהם, שהם כל העסמ"ב אשר בסי' י"ג וכל העסמ"ב אשר בסי' י', שהם האור דהדעת עלאה הנמשך מהב"ן דהמ"ס להאימא הכללי וכנ"ל אות נ"ה ונ"ט. והנה קיבל המ"ה דענינינו שהוא הז"א שבהאימא הכללי, הנה קיבל הוא מאותו האור דהדעת עלאה את המ"ה אשר בסי' י"ג אות נ"א הע"ב והמ"ה שבו, כי הרי אותו המ"ה דאות נ"א הנה הוא כלול (צ' ע"א) מד' שמות עסמ"ב, וקיבל הז"א דהאימא הכללי את הע"ב והמ"ה שבו, והוא לצורך מלך הדר דאצילות. וכן קיבל ג"כ את השם מ"ה אשר בסי' י' אות ט"ל, והוא לצורך מהיטבאל, וקיבל ממנו ג"כ את הע"ב והמ"ה שבו. והנה קיבל אותן מיש"ס שבא"ק ומאור הדעת עלאה דהדר ומהיטבאל אשר בו, והיינו מהע"ב והמ"ה אשר בהס"ג דסי' י"ג אות נ', הנמשך בו מהעקודים שהוא מהע"ב והמ"ה דהע"ב שבסי' י"ג אות מ"ט. וזהו מהאור אשר להדר והאור אשר למהיטבאל, הנה קיבל אותו מהע"ב והמ"ה אשר בהס"ג דסי' י' אות ל"ה, שהוא האור דמהיטבאל אשר ליש"ס שבא"ק בו מהעקודים, שהוא מהע"ב והמ"ה שבהע"ב דסי' י' אות ל"ז. וע"י אותו אור דהדעת עלאה אשר קיבל הז"א שבהאימא הכללי כנז', הנה המשיך הוא את השם מ"ה דהדעת עלאה להדר ומהיטבאל העיקריים אשר מהטבור דא"ק ולמטה, והנה הם הב' שמות ב"ן אשר בסי' י"ג אות נ"ב ושבסי' י' אות מ'. ואלו הב' שמות ב"ן הרי כלול כל א' מעסמ"ב, שהם העסמ"ב דהדר ומהיטבאל דהאצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, והנה נמשך ונעשה המ"ה שבהם מאור הדעת עלאה שבו"א דהאימא.

והרי נמצא כי השם מ"ה דהדר [העומד מהטבור דא"ק ולמטה, שהוא באצילות העיקרי, ור"ל בחלק האצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק], הנה הוא השם מ"ה שבהב"ן אשר בסי' י"ג אות נ"ב, והוא נעשה ונמשך מהמ"ה והע"ב אשר בהמ"ה דסי' י"ג אות נ"א, שהוא האור הדעת עלאה דהדר העומד בהז"א דהאימא הכללי שבא"ק, שהוא המ"ה שבהס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד. ונמשך אותו אור הדעת עלאה דהדר בהז"א הנז' מהמ"ה והע"ב שבהס"ג אשר בסי' י"ג אות נ', שהוא אור הדעת עלאה דהדר העומד ביש"ס שבא"ק, שהוא הע"ב שבהס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד. ונמשך אותו האור דהדעת עלאה דהדר ביש"ס הנז' מהמ"ה והע"ב שבהע"ב דסי' י"ג אות מ"ט, שהוא האור דהדעת עלאה דהדר העומד בהעקודים ובשורש יש"ס וז"א אשר בהעקודים, שהוא בהע"ב והמ"ה דהע"ב אשר בסי' ט' אות ל"ג. וכל אותו אור דהדעת עלאה דהדר דמצד האימא הכללי שבא"ק אשר בכל הנז', הנה הוא מהשם מ"ה אשר בסי' ט' אות ל"ה, כי אותו המ"ה דאות ל"ה הנה הוא האור דהדעת עלאה דהדר אשר מצד האימא הכללי שבא"ק. והוא יוצא ונמשך מהב"ן דהמ"ס שבסי' א' אות ד', אחר שניתוסף שם אור וברכה מרזא דא"ס ית"ש ע"י הזווג הפנימי העיקרי אשר נעשה בהג' רישין עלאין דא"ק לצורך התיקון דאצילות, ויצא אז אותו השם מ"ה אשר בסי' ט' אות ל"ה מהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד', ונתפשט ונתגלה בכל הד' שמות עסמ"ב שבו, והם העסמ"ב אשר בכל הסי' י"ג. וכל שם מהם נתמלא ג"כ מד' שמות עסמ"ב, ומתפשט ומתלבש בעקודים ובכל הד' פרצופים שבהאימא הכללי שבא"ק, עד שיצא וירד מהטבור דא"ק ולמטה במציאות הדר העיקרי שבהאצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק.

וכן הוא עד"ז באור הדעת עלאה אשר להמהיטבאל שבענינינו, כי השם מ"ה דהמהיטבאל העיקרי אשר מהטבור ולמטה שבא"ק, שהוא המהיטבאל דהאצילות העיקרי אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, הנה הוא השם מ"ה שבהב"ן דסי' י' אות מ'. והוא נעשה ונמשך מהשם מ"ה והע"ב שבהמ"ה דסי' י' אות ט"ל, שהוא האור דהדעת עלאה למהיטבאל הנכנס ועומד בז"א שבהאימא הכללי שבא"ק, שהוא המ"ה שבהס"ג שבסי' ט' אות ל"ד. והז"א הנז' הנה מקבל הוא את אותו אור הדעת עלאה דהמהיטבאל מהשם מ"ה והע"ב שבהס"ג דסי' י' אות ל"ה, שהוא האור דדעת עלאה למהיטבאל הנכנס ועומד

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ביש"ס שבא"ק, שהוא הע"ב דהס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד ויש"ס הנז'. הנה מקבל הוא את אותו אור דהדעת עלאה למהיטבאל מהשם מ"ה והע"ב שבהע"ב דסי' י' אות ל"ז, שהוא האור דדעת עלאה למהיטבאל הנכנס ועומד בהעקודים ובשורש יש"ס וז"א אשר שם. והוא השם מ"ה והע"ב שבהע"ב דסי' ט' אות ל"ג. וכל אותו האור דהדעת עלאה אשר להמהיטבאל דמצד האימא (צ"ע"ב) הכללי שבא"ק אשר בכל הנז', הנה הוא מהפנימיות דהב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ז. כי כל אותן הפנימיות דהב"ן דאות ל"ז, הנה הוא האור דהדעת עלאה למהיטבאל אשר מצד האימא הכללי שבא"ק. והוא יוצא ונמשך מהשם ב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד', אחר שניתוסף שם אור וברכה מרזא דא"ס ית"ש ע"י הזווג הפנימי העיקרי אשר נעשה בהג' רישין עלאין דא"ק לצורך התיקון דהאצילות. ויצא אז כל אותן הפנימיות דב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ז מהשם ב"ן דהמ"ס אות ד', ונתפשט ונתגלה בכל הד' שמות עסמ"ב שבו, והם העסמ"ב אשר בכל הסי' י', וכל שם מהם נתמלא ג"כ מד' שמות עסמ"ב, ומתפשט ומתלבש בעקודים, וכן בכל הד' פרצופים שבהאימא הכללי שבא"ק, עד שיצא וירד מהטבור ולמטה שבא"ק ובמציאות המהיטבאל העיקרי שבאצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק.

והנה אחר שנמשך האור דהמ"ה מהז"א דענינינו להדר ומהיטבאל העיקריים אשר באצילות, הנה ירד אז ג"כ כל המוחין הראשונים אשר ניתוסף להז"א הנז' בעת עולם הנקודות, והם השמות ע"ב ומ"ה אשר בהמ"ה שבסי' י"א אות מ"ג וכנ"ל בדברינו. ונשארים אז אותן הע"ב והמ"ה בו עצמו, אבל עתה שהוא אחר שנשלם ונתמלא בהמוחין דאור הדעת עלאה ירדו עתה כל המוחין הראשונים שהיו בו בעת עולם הנקודות כולם למטה מהטבור בהמלכי עגולים עצמן, ונשלמו המלכי עגולים בכל המוחין דמ"ה ג"כ, כי מתחילה לא היה להם רק הבחי' האחרונה מהם שהוא השם מ"ה אשר בהב"ן דסי' י"א אות מ"ד. אך עתה שהוא בעת התיקון, כאשר נשלמו הדר ומהיטבאל בכל המוחין דמ"ה הראוי להם, הנה נשלמו גם כל המלכי עגולים ג"כ בכל המוחין דמ"ה השייך להם. והרי נמצא כי כל המוחין דהמ"ה אשר בכל חלקי האצילות דמצד האימא הכללי שבא"ק, הנה נעשה ונשלם ע"י הז"א שבהאימא וכנז'.

והרי נתבאר לנו כל הענין דהז"א אשר בהאימא הכללי שבא"ק מציאותו ועצמותו, וכן ענינו אשר בהתפשטות הראשון של האימא הכללי וכל עניניו אשר בהתפשטות הב', שהם אורות הנקודות והתיקון, כי מציאותו ועצמותו הנה הוא השם מ"ה אשר בהס"ג דסי' ט' אות ל"ד. ונמשך משורשו שבעקודים והוא השם מ"ה שבהע"ב דסי' ט' אות ל"ג, ושורשו בהמ"ס דא"ק הוא בהשם ב"ן שבסי' א' אות ד'. ונתגלה כל מציאותו רק כאשר הגיע העת דההתפשטות הא' אשר להאצילות, כי הוא ההתפשטות הא' גופה דיש"ס שבא"ק, וירד אז מהטבור ולמטה. אך אחר הסתלקות הא' נשאר לעולם למעלה מהטבור ונעשה הוא למציאות הז"א שבהאימא הכללי שבא"ק, וכן נחשב ג"כ לבחי' יש"ס לכל האצילות. ובעולם⁶³⁰ הנקודות הנה קיבל הוא תוספת אורות ומוחין לצורך מלכי העגולים את השמות דע"ב ומ"ה אשר בהמ"ה דסי' י"א אות מ"ג, ומה שנמשך ממנו אז למלכי העגולים העיקריים אשר מהטבור ולמטה, הנה הוא השמות ע"ב ומ"ה אשר בהב"ן דסי' י"א אות מ"ד, [כי גם הע"ב אשר עיקרו הוא מיש"ס שבא"ק וכנ"ל אות נ"ז, הנה נמשך למטה ג"כ רק דרך הז"א, ואחר שנצטמצם ומתלבש בו וכנודע והבין]. ובעת התיקון הנה קיבל הז"א דענינינו את הע"ב ומ"ה שבהמ"ה דסי' י"ג אות נ"א והוא לצורך הדר, וכן הע"ב ומ"ה שבהמ"ה דסי' י' אות ט"ל והוא לצורך מהיטבאל, ועי"ז נמשך ממנו להדר ומהיטבאל העיקריים אשר מהטבור ולמטה את השמות ע"ב ומ"ה אשר בהב"ן דסי' י"ג אות נ"ב

630*##המשפט בסדר?

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והשמות ע"ב ומ"ה אשר בהב"ן דסי' י' אות מ'. וכן נמשך אז ג"כ כל הע"ב ומ"ה שבו אשר קיבל בעת עולם הנקודות, הנה נמשכים לאחר התיקון גם הם כולם למטה בהמלכי העגולים עצמן, ונתקן על ידו כל חלקי האצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק בכל המוחין דע"ב ומ"ה בשלמות. והרי נתבאר בעה"י כל עניני דהשם מ"ה שהוא פרצוף הז"א דהאימא הכללי שבא"ק שבה ותהילה לאל יתברך שמו. (צ ע"ג)

(סמ"ך)

ב"ן

הוא השם ב"ן דהאימא הכללי שבא"ק, והוא פרצוף הנוק' רחל שבה. והנה מציאותה ועצמותה הנה הוא השם ב"ן אשר בהס"ג שבסי' ט' אות ל"ד, והוא נתחדש ונולד רק כאשר הגיע העת דהתפשטות הא' דלאצילות, כי אותו הב"ן הנז' הנה הוא עצמו דהתפשטות הא' דהתבונה שבא"ק, כי כאשר הגיע העת דהתפשטות הא' דלאצילות, הנה ניתוסף אור ומוחין בהתבונה שבא"ק שהיא הס"ג שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד, וניתוסף בה אור ומוחין משרשה שבעקודים שהוא הס"ג שבהע"ב דסי' ט' אות ל"ג. והאור שניתוסף שם הנה הוא השם ב"ן אשר בהע"ב דאות ל"ג, ומשם קיבלה התבונה שבא"ק אור ומוחין ונולד בה השם ב"ן שבהס"ג דאות ל"ד, והוא בחי' הנה"י שבה, אשר הם באים רק בבחי' תוספת והם לבר מגופא (זחר בדאשית כא ע"ב). וכאשר נולדו בה יצאו וירדו מהטבור ולמטה דא"ק, והם דהתפשטות הראשון דהתבונה שבא"ק אשר להאצילות. אמנם אחר ההסתלקות הראשון הנה חזרו ועלו למעלה ונשארו שם לעולם, ונעשה אז למציאות פרצוף רחל שבהאימא הכללי שבא"ק. [וכן נחשבת ג"כ לבחי' תבונה לכל האצילות כי הרחל שבא"ק היא התבונה להאצילות וכנ"ל ענף ג']. והרי נתבאר כי עצמות ומציאות הפרצוף רחל שבהאימא הכללי שבא"ק, הנה היא השם ב"ן שבהס"ג דאות ל"ד, ונמשכת מהב"ן שבהע"ב דאות ל"ג, אשר הוא נמשך ויוצא מהב"ן דהמ"ס שבסי' א' אות ד'.

והנה אחר ההסתלקות הראשון, שהוא אחר שנעשה ראוי להיות שורש להאצילות ע"י התפשטות הראשון, ונתגלה בו אז ג"כ בהבחי' האחרונות שבו, כל שרשי העיקריים דאצילות עצמו וכנודע בדברינו, הנה חזר ועלה אותו הב"ן מהטבור ולמעלה, והיה עלייתו אז בבחי' מ"ן, שהעלה את נשמת פנימיות שלו למעלה למעלה, כדי לעורר זווג עליון ולקבל שם תוספת אור וברכה, להוציא ולהמציא את כל האור דהתפשטות הב' דלאצילות, שהוא האצילות העיקרי. והנה היה עלייתו עד המ"ס שבא"ק ובהשם ע"ב שבו, שהוא הע"ב אשר בסי' א' אות א', כי שם הוא עליית כל המ"ן, וכדי לעורר זווג עליון מהע"ב דאות א' להס"ג דאות ב'. אמנם כאשר שכל התפשטות הא' עצמו לא היה בו גילוי הע"ב דהמ"ס כלל, וגם כל התפשטות הא' דהאימא הכללי וכן כל הסתלקותה לא היה ביחוד האבא הכללי, אלא שהיה מכל א' בפנ"ע וכנ"ל אות נ"ח וכן לעיל ענף א' ב', ולכן לא היה האפשרי⁶³¹ לאותה עליית המ"ן הנז' לעורר בהע"ב דהמ"ס ולגרום שם שום זווג מאומה. ולכך כאשר עלו שם למ"ן, הוציא אותן הע"ב דהמ"ס ממקומו גופה ולחזין ובסוד טיפת קרי, והוא יציאתן דרך העינים. ומה שהוציא הנה הוא אותן השרשים הראשונים דהאצילות אשר היו כלולים בהבחי' האחרונות דהתפשטות הא' כנ"ל, הנה הם אשר הוציא אותן דרך העינים ובסוד טיפת קרי מהע"ב דהמ"ס. אבל כל האור העיקרי דהתפשטות הא' עצמו הם נשארו בפנים, וירדו למקומן שהוא הנה"י דהאימא הכללי שבא"ק, אשר מקומן הוא מהטבור ולמעלה דא"ק, כי כל האורות אשר הם שייכים

⁶³¹ אפשרי באפשרי*##

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

להטבור ולמעלה, הנה הם מתייחסים להא"ק עצמו, ולא אירע להם שום פגם ח"ו, ולא יצאו לחוץ כלל.

אמנם השרשים הראשונים דהאצילות אשר נתגלה מציאותן בהבחי' האחרונות דהתפשטות הא', הם יצאו מהעינים ולחוץ, והנה הם החיצוניות דהשם ב"ן אשר בס' מ' אות ל"ו, ור"ל הס"ג והב"ן שבהם, כי הע"ב והמ"ה שבאותן החיצוניות דהב"ן, הנה הם שייכים להתפשטות הא' דיש"ס שהוא הו"א דהאימא הכללי, והם יצאו מהעינים ג"כ בעת ההסתלקות הא' דיש"ס והו"א אשר ביארנו ענינם לעיל אות נ"ז ונ"ט. אך בענינינו שהוא בהסתלקות הא' דהרחל והתבונה שבהאימא הכללי שבא"ק, והם הס"ג והב"ן שבהם ג"כ דס' מ' אות ל"ד וכנ"ל, הנה היה האורות שלה אשר יצאו מהעינים הס"ג והב"ן שבהחיצוניות דב"ן דאות ל"ו. אמנם {צ"ע} פשוט הוא כי הן הע"ב והמ"ה אשר מהתפשטות הא' דיש"ס וז"א, והן הס"ג וב"ן אשר מהתפשטות הא' דהתבונה ורחל, הנה כלולים כל א' מעסמ"ב, ובכללם הנה הם הדי' שמות עסמ"ב אשר בכל הס' י"א.

וזהו מה שמתבאר בכל דברינו, כי כל שם מאותן העסמ"ב אשר בס' י"א הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, כי הע"ב והמ"ה שבכל שם הוא מהתפשטות הא' דיש"ס וז"א, והס"ג וב"ן שבכל שם הוא מהתפשטות הא' דהתבונה ורחל. כי באמת הרי יצא אלו הב' מיני התפשטויות ביחד ובכללא דא, והוא ההתפשטות הא' דהאימא הכללי. וכן יצא אח"כ מהעינים ביחד, והם בכללם החיצוניות דהב"ן שבס' מ' אות ל"ו, והם עסמ"ב אשר בס' י"א, והבן כ"ו היטיב.

והנה כאשר יצאו מהעינים ולחוץ וירדו דרך העקודים ודרך כל הפרצופים שמהטבור ולמעלה, לירד למטה מהטבור, הרי נבלע ונכלל האורות היותר זכים שבהם בהעקודים ובכל הפרצופים דהאימא הכללי כולו אשר מהטבור ולמעלה. והיינו כי הע"ב שבהם בכל ד' שמותיו שבו, והוא הע"ב אשר בס' י"א אות מ"א, הוא נכנס בהעקודים. והס"ג בכל ד' שמותיו שבו, שהוא הס"ג אשר בס' י"א אות מ"ב, הוא נכנס בישסו"ת. והמ"ה בכל ד' שמותיו שבו, שהוא המ"ה אשר בס' י"א אות מ"ג, הוא נכנס בהזו"ן, והם כולם מהטבור ולמעלה. אך הב"ן בכל ד' שמותיו שבו, והוא הב"ן אשר בס' י"א אות מ"ד, הנה הוא לבד אשר ירד מהטבור ולמטה, כי הוא המציאות דכל המלכי עגולים העיקריים אשר הם מהטבור ולמטה. וכבר נתבאר לעיל אות נ"ז נ"ח נ"ט כל מה שנוגע בזה לישסו"ת ולז"א, אך מה שנוגע לרחל שבענינינו, הנה הוא כי האורות דעינים אשר נכנס בה, הוא ג"כ מהשם מ"ה אשר בס' י"א אות מ"ג, כי הרי אותו המ"ה הוא כלול מד' שמות עסמ"ב. והע"ב והמ"ה שבו הרי הוא נכנס בז"א דהאימא הכללי וכנ"ל אות נ"ט, אך הס"ג והב"ן שבאותו המ"ה דאות מ"ג הנה הם אשר נכנס בפרצוף רחל דהאימא הכללי שבא"ק. וקיבלה אותן מהס"ג וב"ן שבהם ג"כ דס' י"א אות מ"ב, שהם האורות דהנקודות הנכנס בהתבונה. כי הרי אותה הפרצוף רחל דענינינו, הרי היא ההתפשטות הא' דהתבונה עצמה, וכאשר חזרה ועלתה בהסתלקות הא', הרי היא עומדת למעלה מהטבור דא"ק ולמטה מהטבור דהתבונה, שהיא נה"י דידה. וכאשר יצאו האורות מהעינים לירד מהטבור ולמטה ונבלע בכל העולמות והפרצופים אשר מהטבור ולמעלה בעברם דרך הם, הנה נכנס מהם בפרצוף רחל האורות דס"ג וב"ן אשר בהמ"ה דס' י"א אות מ"ד, כי הם מחלקה עצמה. וכנ"ל שכל ס"ג וב"ן דהאורות העינים הם מההתפשטות הא' דהתבונה שהיא רחל בעצמה, והם שרשי האצילות אשר נכלל בתחילה בהבחי' אחרונות דאותה ההתפשטות הא' גופה, ויצאו אח"כ מהעינים אחר ההסתלקות הא', ולכך נכנסו אח"כ האורות דס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות מ"ג ברחל עצמה, כי הם מחלקה וקיבלה אותם מהס"ג וב"ן אשר בהס"ג דאות מ"ב, שהם חלקי הנקודות אשר בהתבונה אשר נמשך בה בהתבונה מהס"ג וב"ן שבהע"ב אשר בס' י"א אות מ"א, שהם אורות הנקודות הנכנס בהעקודים.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וכ"ז הוא מהחיצוניות דהב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו, ור"ל מהס"ג וב"ן שבאותן החיצוניות. וכל אותה החיצוניות כולה הוא אשר יצא מהעינים דא"ק ובסוד טיפת קרי מהע"ב דהמ"ס. וכאשר יצאו וירדו לעמוד ולהתיישב מהטבור ולמטה, נכנס בכל א' חלקו בעברם דרך בו, ונבלע בכל א' מה ששייך אליו. והנה אחר שקיבלה פרצוף רחל דענינינו את הס"ג וב"ן שבהמ"ה דסי' י"א אות מ"ג כנז', הנה השפיעה היא והמשיך את אורות הנקודות דב"ן ממש, והיינו השם ב"ן אשר בהב"ן דסי' י"א אות מ"ד, כי אותו הב"ן דאות מ"ד בכל ד' שמותיו עסמ"ב שבו, הנה הוא עצמו כל המציאות דכל מלכי עגולים העיקריים אשר מהטבור ולמטה, ונמשך ונעשה הב"ן שבהם מפרצוף רחל הנז', שהיא ההתפשטות הא' דהאימא הכללי שבא"ק, חלק הב"ן שבה. כי הז"א דהאימא הכללי שבא"ק שהוא ההתפשטות הא' דיש"ס אשר ביארנו ענינו לעיל אות נ"ט, הנה הוא המ"ה דהאימא הכללי, וממנו הוא {צא ע"א} כל חלקי המ"ה דמלכי העגולים. אך פרצוף רחל שהיא התפשטות הא' דהתבונה, והיא חלק הב"ן דהאימא הכללי, הנה נעשה ממנה חלקי הב"ן דהעגולים.

והרי נמצא כי הב"ן דהעגולים העיקריים שהוא הב"ן דהב"ן שבסי' י"א אות מ"ד, הנה הוא נעשה ונמשך מהב"ן דהמ"ה שבסי' י"א אות מ"ג, שהוא אורות הנקודות דהעגולים הנכנס ועומד בפרצוף רחל דהאימא הכללית שבא"ק, שהיא השם ב"ן דהס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד, ונמשך בה מהשם ב"ן דהס"ג שבסי' י"א אות מ"ב, שהוא אורות הנקודות דהעגולים הנכנס ועומד בהתבונה שבא"ק, שהיא השם ס"ג שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד, ונמשך בה מהשם ס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' י"א אות מ"א, שהוא אורות הנקודות דהעגולים הנכנס ועומד בהעקודים ובשורש התבונה ורחל אשר שם, והוא בהס"ג וב"ן אשר בהשם ע"ב שבסי' ט' אות ל"ג. וכל אלו אורות הנקודות דהעגולים הנכנס בכל הנז' הוא מהחיצוניות דהב"ן שבסי' ט' אות ל"ו אשר יצא מהעינים דא"ק ובסוד טיפת קרי מהע"ב דהמ"ס.

ודע כי מה שנראה לכאורה מדברינו שהס"ג וב"ן דהנקודות הם שני ענינים, כי הרי הס"ג הוא מהתבונה וכנ"ל אות נ"ח, והב"ן הוא מרחל וכמו שבארנו כאן לעיל. וכן בהע"ב והמ"ה דהנקודות, הרי אמרנו ג"כ כי הע"ב הוא מיש"ס וכנ"ל אות נ"ז, והמ"ה הוא מהז"א וכנ"ל אות נ"ט, וא"כ הרי הם שני ענינים. אך האמת הוא שהע"ב והמ"ה הוא ענין אחד, וכן הס"ג וב"ן הוא ענין אחד. כי הרי הע"ב הנה הוא מההתפשטות הא' דיש"ס, וכל אותו ההתפשטות הא' הרי הוא הז"א בעצמו אשר ממנו הוא המ"ה. וכן הס"ג הנה הוא מהתפשטות הא' דהתבונה, וכל אותה ההתפשטות הא' הוא רחל עצמה אשר ממנה הוא הב"ן. אלא הענין הוא כי כאשר היה ההתפשטות הא' דיש"ס, ונתגלה אז בהבחי' אחרונות אשר שם מציאות השרשים הראשונים דהאצילות, הנה היה מציאותם מבחי' השמות דע"ב ומ"ה משניהם ביחד כלולים זה בזה. כי המ"ה הוא מבחי' המציאות דההתפשטות הא' גופה, שהרי הוא המ"ה דהאימא הכללי שבא"ק, ולכן היה נכלל שם ונתגלה על ידו המ"ה של השרשים הראשונים דהאצילות. והע"ב שבאותו ההתפשטות, הנה הוא מתכונת היש"ס שבו, כי הרי הוא ההתפשטות הא' דיש"ס עצמו, אשר נתפשט ונאצל מכחו למטה. וא"כ הרי יש בהעצמות דאותו ההתפשטות וכלול בו מאור הע"ב ג"כ, ולכן נתגלה שם ג"כ בעת ההתפשטות הא' ב' הבחי' דשרשי האצילות שהם ע"ב ומ"ה, והיה גילויים שם שניהם ביחד כלולים זב"ז. ואח"כ שהוא אחר ההסתלקות הא', כאשר שיצאו מהעינים, הנה יצאו אותן ב' המציאות דשרשי האצילות שהם הע"ב ומ"ה שבהם אשר נתגלו שניהם בהבחי' האחרונות דאותו ההתפשטות הא', הנה יצאו הם שניהם מהעינים ולחזן, והם הנקודות דע"ב ומ"ה אשר בארנו ענינים לעיל אות נ"ז ואות נ"ט.

וכן עד"ז בהנקודות דס"ג וב"ן, אשר הם מההתפשטות הא' דהתבונה, הנה כלולים הם ג"כ זה בזה. ונמצאו ויצאו כאחת, כי השם ב"ן הנה הוא מאותה ההתפשטות הא' גופה,

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כי הרי הוא הב"ן דהאימא הכללי שבא"ק, פרצוף רחל שבה, ולכן היה נכלל שם ונתגלה על ידה השם ב"ן של השרשים הראשונים דהאצילות, והשם ס"ג הרי הוא מכח התבונה שבה. כי מאחר שנתפשט ונאצלה מהתבונה, הרי מתלבש בה אור הס"ג ג"כ, ולכן נתגלה שם ג"כ בעת ההתפשטות הא' מציאות השרשי דאצילות אשר מבחי' ס"ג וב"ן בהבחי' האחרונות שבה, ונתגלו שם שניהם ביחד כלולים זב"ז. ואחר ההסתלקות הא', כאשר יצאו מהעינים, הנה יצאו ג"כ אותן ב' הבחי' כלולים זה בזה, ויצאו כאחת, והם הנקודות דס"ג וב"ן אשר בארנו ענינם לעיל אות נ"ח ובדברינו כאן. ונמצא כי הע"ב והמ"ה דהנקודות נתגלה מציאותן בעת אחת בהתפשטות הא' דיש"ס, וכן יצאו כאחת מהעינים בהסתלקות הא' שלו, וכן הס"ג וב"ן נתגלה מציאותן בעת אחת בהתפשטות הא' דהתבונה, ויצאו כאחת מהעינים בהסתלקות הא' שלה.

והאמת הוא כי היו כל ארבעתן {צא ע"ב} קשורים ומיוחדים זב"ז, כי הרי ההתפשטות הא' דיש"ס וההתפשטות הא' דהתבונה לא יצאו כל א' בפנ"ע, אלא שהם רק התפשטות אחת, והם ההתפשטות הא' דהאימא הכללי, ונתגלה שם כל שרשי הנקודות דהעגולים כולם יחד בעת ההתפשטות הא'. וכן יצאו כולם ביחד מהעינים אחר ההסתלקות הא', אלא שהע"ב והמ"ה אשר הם מבחי' יש"ס שבה הם כח אחד ותבונה אחת, שהוא מבחי' החסדים קו ימין, והס"ג וב"ן אשר הם מבחי' התבונה שבה הם תכונה אחת שהוא גבורות קו שמאל. אבל באמת הרי היה גילויים הראשונה כולם ביחד, וכן יצאו מהעינים כולם יחד ובעת אחת. אך כאשר עברו דרך העקודים ודרך כל הפרצופים שלמעלה מהטבור ונבלעו ונכללו בהם כנ"ל, הנה היה כניסת כל א' בשורשו המתייחס אליו, ונכנס כל א' בשורשו אשר ממנו יצא מציאותו בראשונה בפנימיות הא"ק. כי שורש הע"ב היותר ראשון שבהם שהוא הע"ב אשר בס' י"א אות מ"א, הנה הוא נכנס בכל ד' שמותיו עסמ"ב שבו ונבלע בעקודים ממש, כי הרי משם הוא השורש של כל האו"א הכלליים שבא"ק בכל הד' פרצופים שבכל א' מהם, והס"ג כולו שהוא הס"ג אשר בס' י"א אות מ"ב אשר ממנו הוא הע"ב והס"ג דמלכי העגולים העיקריים, הנה הוא נכנס ונבלע בישסו"ת עצמן והמ"ה כולו, אשר ממנו הוא המ"ה וב"ן דמלכי העגולים העיקריים, הנה הוא נכנס ונבלע בהתפשטות הא' גופה של הישסו"ת שהם הזו"ן דהאימא הכללי וכנ"ל כ"ז. ובוה נמצא כי נכנסו שרשי כל הנקודות דמלכי העגולים כל א' בשורשו המתייחס אליו וכמו שבארנו בכל דברינו הקודמים, וכן הוא עד"ז ג"כ בכל שרשי הנקודות דהמלכי יושר אשר הם מהד' פרצופים או"א וזו"ן דהאבא הכללי וכנ"ל ס' י"ד והבן כ"ז היטיב.

והאמת הוא כי שרשי הנקודות כולם אשר אמרנו שנשארו בעקודים, וכן כל מה שנשארו מהם בהאו"א הכלליים שבא"ק [בכל הד' פרצופים שבכל א' מהם] הנכללים בעקודים, זה במזל עליון וזה במזל תחתון כנודע (ע"ז שער הכללים פרק ה), הנה הם כולם באמת ג"כ מקושרים ומיוחדים באחד ביחוד עצום, כי כל העולמות והפרצופים אשר למעלה מהטבור הם מתייחסים אחר א"ק עצמו, אשר שם הוא היחוד עצום מאד (וכמו שכתבנו בזה לעיל ענ"ב בדיבור המתחיל אמנם מה שראוי לדעת כו' ע"ש). אך השם ב"ן מהם אשר ירד מהטבור ולמטה בהנקודות העיקריים ממש, הן הב"ן דכל נקודות היושר אשר מאבא הכללי שהוא השם ב"ן אשר בס' ח' אות ל"ב, והן הב"ן דכל נקודות העגולים אשר הם מהאימא הכללי שהוא השם ב"ן אשר בס' י"א אות מ"ד, הנה אותן השמות ב"ן כאשר ירדו למטה והיה כל א' כלול מד' שמות עסמ"ב שבו, שהם הד' פרצופים דנקודות היושר והה' פרצופים דנקודות העגולים, הנה הם כולם לא היו מיוחדים זה בזה בכל הראוי כלל, והיה חסר בהם היחוד האמיתי גם בהג"ר שבהם ומכ"ש הזו"ת שבהם, שהם לא היו מוקשרים זב"ז כלל כנודע. ושם יצאו כל א' בגילוי בפנ"ע, הע"ב שהוא הכתר דהנקודות בפנ"ע, והס"ג שהוא או"א דהנקודות בפנ"ע, והמ"ה וב"ן שהם הזו"ן דהנקודות כל א' בפנ"ע, וכמו שמבואר בדברי הרב וביותר בדברי מהר"ש שרעבי ז"ל וכנודע ודי בזה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ונחזור להענין לבאר בפרצוף רחל דענינינו, שהיא הרחל שבהאימא הכללי שבא"ק, את סדר אורות התיקון שבה ג"כ. כי הנה אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים אשר נטהרו אז האורות והנקודות מכל תוקף הנכורות שבהם, וחזרו ועלו למ"ן, ונעשה עי"ז הווג הפנימי בהג' רישין עלאין שבא"ק, להמשיך ולהוריד את אור הדעת עלאה מרזא דא"ס ית"ש לצורך המ"ה והט"ר דב"ן שהם הדר ומהיטבאל, והם כל אורות התיקון והאצילות, הנה האור הראשון דאור הדעת עלאה אשר נמשך מכל הג' רישין עלאין ויצא מהמ"ס דא"ק, שהוא מהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד', ממנו ולחוץ לצורך תיקון האורות והנקודות העגולים אשר הם מהאימא הכללי שבא"ק כנז, הנה היה האור הראשון אשר לזה השם מ"ה אשר בסי' ט' אות ל"ה והפנימיות דהב"ן אשר שם אות ל"ו, כי הם האור {צא ע"ג} דהדעת עלאה אשר יצאו מהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד'. ונתחלקו כל א' לד' שמות עסמ"ב, כי המ"ה דאות ל"ה הנו' הוא נתחלק לד' שמות עסמ"ב, שהם כל העסמ"ב אשר בכל הסי' י"ג, והם להאורות דהדר אשר מהאימא הכללי והפנימיות דב"ן דאות ל"ו הנו' הוא נתחלק לד' שמות עסמ"ב, והם כל העסמ"ב אשר בסי' י', והם להאורות דהמהיטבאל אשר מהאימא הכללי. אמנם כל אותן העסמ"ב אשר בסי' י"ג ושבסי' י' לא ירדו כולם באצילות שהוא למטה מהטבור דא"ק, אלא שנשאר עיקרם בהעקודים ובכל הפרצופים שלמעלה מהטבור וכנ"ל אות נ"ז נ"ח נ"ט.

אך מה שנוגע לרחל דענינינו, הנה הוא כי היא לקחה חלקה מהשם מ"ה אשר בסי' י"ג אות נ"א את הסי"ג וב"ן שבאותו המ"ה. וזהו אשר לקחה לצורך הדר. וכן לקחה ג"כ מהשם מ"ה אשר בסי' י' אות ט"ל את הסי"ג וב"ן שבאותו המ"ה, וזה לקחה לצורך המהיטבאל, ונשלם עי"ז הרחל דענינינו שהיא הב"ן דהאימא הכללי באור הדעת עלאה בכל שלימותה. ועי"ז הנה השפיעה היא את השם ב"ן דאור הדעת עלאה ולהדר ומהיטבאל העיקריים שבהאצילות, והיינו השם ב"ן אשר בהב"ן דסי' י"ג אות נ"ב, והוא להדר העיקרי, כי אותו הב"ן דאות נ"ב, הנה הוא כלול מד' שמות עסמ"ב שהוא כל העסמ"ב דהדר העיקרי שבהאצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק. ונמשך ונעשה הב"ן שבו מהרחל דענינינו, שהוא הב"ן דהאימא הכללי שבא"ק. וכן השפיעה ג"כ את השם ב"ן שבהב"ן דסי' י' אות מ', והוא להמהיטבאל העיקרי, כי אותו הב"ן דאות מ' הנה הוא כלול מד' שמות עסמ"ב, שהוא כל העסמ"ב דהמהיטבאל העיקרי שבהאצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק. ונמשך ונעשה הב"ן שבה מהרחל דענינינו, שהיא הב"ן דהאימא הכללי. וכ"ז הוא ע"י מה שקיבלה רחל הנו' את הסי"ג וב"ן דהמ"ה שבאות נ"א והסי"ג וב"ן שבהמ"ה דאות ט"ל וכנ"ל, וקיבלה אותם ג"כ מלמעלה, דהיינו מהסי"ג וב"ן אשר בהסי"ג שבסי' י"ג אות נ', שהוא אור הדעת עלאה דהדר אשר להתבונה שבא"ק, ומהסי"ג וב"ן אשר בהסי"ג שבסי' י' אות ל"ח שהוא אור הדעת עלאה דמהיטבאל אשר להתבונה שבא"ק.

וכבר אמרנו לעיל אות נ"ח שגם אותו אור הדעת עלאה אשר להדר ומהיטבאל שבהתבונה הנו', הנה נמשך בה ג"כ מהסי"ג וב"ן שבהע"ב דסי' י"ג אות מ"ט ומהסי"ג וב"ן שבהע"ב דסי' י' אות ל"ז, שהם האור הדעת עלאה להדר ומהיטבאל הנכנס בהעקודים ובשורש התבונה אשר שם. וגם העקודים גופה הנה מקבל כ"ז מהסי"ג וב"ן שבהמ"ה דסי' ט' אות ל"ה ומהסי"ג וב"ן שבהפנימיות דב"ן שבסי' ט' אות ל"ו, אשר כל אותן המ"ה והפנימיות דב"ן דאות ל"ה ול"ו הנה הם האור הדעת עלאה אשר מרזא דא"ס ית"ש אשר נתחדש ונולד מהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד' לצורך התיקון דאצילות, ע"י הווג הפנימי שנעשה בכל הג' רישין עלאין דא"ק.

והרי נמצא כי מציאות הדר דהאצילות הנעשה מהרחל דענינינו, הנה הוא השם ב"ן שבהב"ן דסי' י"ג אות נ"ב, והוא נעשה ונמשך מהשם ב"ן דהמ"ה אשר בסי' י"ג אות נ"א, שהוא אור הדעת עלאה דהדר הנכנס ועומד בפרצוף רחל דהאימא הכללי שבא"ק, שהוא השם ב"ן שבהסי"ג דסי' ט' אות ל"ד, ונמשך בה מהשם ב"ן שבהסי"ג דסי' י"ג אות נ',

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שהוא אור הדעת עלאה דהדר הנכנס ועומד בהתבונה שבא"ק, שהיא הס"ג שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד, ונמשך בה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' י"ג אות מ"ט, שהוא אור הדעת עלאה דהדר הנכנס ועומד בהעקודים ובשורש התבונה ורחל אשר שם, שהוא הס"ג וב"ן אשר בהע"ב שבסי' ט' אות ל"ג, ונמשך בו מהס"ג וב"ן דהמ"ה שבסי' ט' אות ל"ה, אשר כל אותו המ"ה הוא נתחדש ונולד רק כאשר הגיע עת התיקון דלאצילות, ויצאו אז אותו המ"ה דאות ל"ה מהב"ן דהמ"ס שבסי' א' אות ד' ע"י הזווג הפנימי שנעשה אז בכל הג' רישין עלאין דא"ק ומרזא דא"ס ית"ש.

ונמצא מדברינו הגז', וכן מכל מה שכתבנו לעיל אות ג"ז נ"ח נ"ט, כי כל הע"ב דסי' י"ג אות מ"ט בכל ד' שמותיו עסמ"ב שבו, הנה הוא נכנס ועומד בהע"ב דסי' ט' אות ל"ג, שהוא (צא ע"ד) שורש כל האימא הכללי שבא"ק אשר בהעקודים. וכל הס"ג שבסי' י"ג אות ג', הנה הוא נכנס ועומד בהע"ב והס"ג שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד (שהם ישסו"ת שבא"ק). וכל המ"ה שבסי' י"ג אות נ"א, הנה הוא נכנס ועומד בהמ"ה וב"ן שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד (שהם הזו"ן שבהאימא הכללי), והם כולם רק מהטבור ולמעלה. אך כל הב"ן דסי' י"ג אות ג"ב, הנה הוא אשר ירד מהטבור ולמטה, והוא הדר העיקרי שבהאצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק.

וכן הוא ג"כ כי השם מ"ה אשר דסי' ט' אות ל"ה, שכל מציאותו נתחדש רק בעת התיקון כנזכר, הנה נחלק לד' שמות עסמ"ב, ונכנס הע"ב שבו בהע"ב שבסי' ט' אות ל"ג, שהוא השורש דכל האימא הכללי שבא"ק אשר בעקודים, והס"ג שבו הוא נכנס בהע"ב והס"ג שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד, שהם ישסו"ת שבא"ק, והמ"ה שבו הוא נכנס בהמ"ה וב"ן שבהס"ג דאות ל"ד, שהם הזו"ן שבהאימא הכללי שבא"ק, והב"ן שבו הוא אשר ירד דרך התלבשותו בכל העקודים והאימא הכללי כולו, וירד מהטבור ולמטה שהוא בהב"ן דסי' י"ג אות ג"ב, אשר הוא הדר העיקרי דהאצילות שמאימא הכללי שבא"ק. והוא אותן הדברים עצמן שאמרנו לעיל בסמוך, כי הרי הע"ב דסי' י"ג הרי הוא עצמו הע"ב שבהמ"ה דאות ל"ה, והס"ג דסי' י"ג הוא עצמו הס"ג שבהמ"ה דאות ל"ה, והמ"ה שבסי' י"ג הוא המ"ה שבהמ"ה דאות ל"ה, והב"ן דסי' י"ג הוא מהב"ן שבהמ"ה דאות ל"ה, כי המ"ה דאות ל"ה אשר הוא נתחלק לד' שמות עסמ"ב, הנה הם עצמו כל העסמ"ב אשר בסי' י"ג ופשוט הוא.

וכן הוא כ"ז עד"ז ג"כ בהמהיטבאל העיקרי דאצילות שמהאימא הכללי שבא"ק. כי מציאות המהיטבאל הנעשה מהרחל דענינינו, הנה הוא השם ב"ן שבהב"ן דסי' י' אות מ', והוא נעשה ונמשך מהב"ן דהמ"ה אשר בסי' י' אות ט"ל, שהוא האור דמהיטבאל הנכנס ועומד בפרצוף רחל דהאימא הכללי שבא"ק, שהיא השם ב"ן דהס"ג שבסי' ט' אות ל"ד. ונמשך בה מהשם ב"ן שבהס"ג דסי' י' אות ל"ה, שהוא אור דמהיטבאל הנכנס ועומד בהתבונה, שהיא הס"ג שבהס"ג שבסי' ט' אות ל"ד, ונמשך בה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' י' אות ל"ו, שהוא האור דמהיטבאל הנכנס ועומד בהעקודים ובשורש התבונה ורחל אשר שם. והוא בהס"ג וב"ן אשר בהע"ב דסי' ט' אות ל"ג, ונמשך בו מהס"ג וב"ן אשר בפנימיות השם ב"ן שבסי' ט' אות ל"ו, אשר כל אותו הפנימיות דב"ן כולו הוא נתחדש רק בעת התיקון דהאצילות, ונולד ויצא מהב"ן דהמ"ס אשר דסי' א' אות ד', ע"י הזווג הפנימי שבכל הג' רישין עלאין דא"ק ומרזא דאור א"ס ית"ש.

והרי נמצא מדברינו הגז' וכן מכל מה שכתבנו לעיל אות ג"ז נ"ח נ"ט, כי כל הע"ב כולו אשר בסי' י' אות ל"ז שהוא להמהיטבאל, הנה הוא נכנס ועומד בתוך הע"ב אשר בסי' ט' אות ל"ג, שהוא שורש כל האימא הכללי אשר בהעקודים, ועומד שם ביחד עם כל השם ע"ב אשר בסי' י"ג שהוא להדר וכנ"ל. וכל הס"ג כולו אשר בסי' י' אות ל"ה שהוא להמהיטבאל, הנה הוא נכנס ועומד בתוך הע"ב והס"ג שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד, שהם ישסו"ת שבא"ק, ועומד שם ביחד עם כל הס"ג דסי' י"ג שהוא להדר וכנ"ל. וכל המ"ה כולו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אשר בסי' י' אות ט"ל שהוא להמהיטבאל, הנה הוא נכנס ועומד בתוך המ"ה וב"ן שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד, שהם הזו"ן שבהאימא הכללי שבא"ק, ועומד שם ביחד עם כל המ"ה כולו אשר בסי' י"ג שהוא להדר וכנ"ל. וכל הב"ן כולו אשר בסי' י' אות מ', הנה הוא אשר ירד מהטבור ולמטה שבא"ק, והוא המהיטבאל העיקרי אשר בהאצילות שמצד האימא הכללי שבא"ק, וירדה אותה המהיטבאל ביחד עם המלך הדר אשר מהאימא הכללי שבא"ק, שהוא השם ב"ן כולו אשר בסי' י"ג וכנ"ל, כי הדר ומהיטבאל הנה הם המ"ה והט"ר דב"ן אשר באו בעת התיקון, והם מיוחדים לעולם הן בשרשם אשר למעלה מהטבור, והן במציאותם העיקרי אשר באצילות, כנודע. וכל מה שאמרנו מהעסמ"ב דסי' י' בסדר כניסתם ועמידתם בהע"ב והס"ג דסי' ט' ובמהיטבאל העיקרי שבאצילות, הנה הוא עצמו כל המציאות והפנימיות דב"ן אשר בסי' ט' אות ע"א} ל"ו, כי אותו הפנימיות דב"ן דאות ל"ו הוא אשר יצא מהב"ן דהמ"ס שבס"א א' אות ד', ונתחדש ונולד כאשר הגיע עת התיקון והאצילות ונחלק לד' שמות עסמ"ב, והם העסמ"ב אשר בכל הסי' י' שנכנסו בהע"ב והס"ג דסי' ט' ובמהיטבאל העיקרי דאצילות, וכמו שמבואר כ"ז בכל דברינו הקודמים והבן כ"ו.

והנה כאשר נתקן ונשלם הדר ומהיטבאל העיקריים אשר מצד האימא הכללי בהמוחין דב"ן ג"כ ע"י הרחל דענינינו, הנה ירדו אז ג"כ כל האורות דב"ן העיקריים אשר למלכי העגולים דהנקודות שמהטבור ולמטה, ולא היה להם מתחילה אורות שלימים כלל, אלא רק הבחי' אחרונות מהם לבד, שהם העסמ"ב שבהשם ב"ן אשר בסי' י"א אות מ"ד וכנ"ל בכל דברינו הקודמים. אבל לאחר התיקון, נשלמו גם הם בכל מציאותם בשלימות, וירד להם כל האורות והמוחין דב"ן אשר נכנסו ונשארו בתחילה ברחל גופה, והיינו האורות דס"ג וב"ן אשר בהמ"ה שבס"א י"א אות מ"ג, שהם האורות דהנקודות אשר נכנסו בעת עולם הנקודות ברחל גופה ונשארו בה וכנ"ל. אבל בעת התיקון, כאשר נשלמה ונתקנה הפרצוף רחל בהאור דהדעת עלאה ככל הראוי לה, הנה המשיכה היא את כל המוחין הראשונים דהנקודות שהיו בה, וירדו גם הם למטה מהטבור בהמלכי עגולים עצמן, ונשלמו גם המלכי עגולים בכל האורות דהב"ן העיקריים בכל הראוי. וכן הרי נשלמו אז גם בכל האורות דהע"ב ס"ג מ"ה אשר בסי' י"א אות מ"א מ"ב מ"ג ג"כ, ע"י ישו"ת והז"א דהאימא הכללי וכנ"ל אות נ"ז נ"ח נ"ט. ובוה נמצא כי כל העסמ"ב כולן אשר בסי' י"א, הנה ירדו כולן למטה מהטבור, וירד כל הסי' י"א כולו במלכי העגולים גופה, ונתקנו גם הם בכל מציאותם הראוי ובכל המוחין כהראוי.

והרי נמצא כי ע"י הרחל שבהאימא הכללי שבא"ק, נתקנו המוחין דב"ן לכל האצילות כולו, הן להפנימיות דהאצילות שהם הדר ומהיטבאל, והן להחיצוניות דהאצילות שהם המלכי העגולים הראשונים דמצד האימא הכללי, ונגמר תיקונם בכל הצריך ע"י הפרצוף רחל דענינינו. אמנם הוא, כי כל האורות דהדר ומהיטבאל דענינינו, הנה הם לעולם רק השם ב"ן אשר בסי' י"ג אות נ"ב והשם ב"ן אשר בסי' י' אות מ', אבל כל העסמ"מ אשר בסי' י"ג והעס"מ אשר בסי' י', הנה הם עומדים לעולם רק מהטבור ולמעלה, והם נשארו בעקודים ובכל הד' פרצופים שבאימא הכללי שבא"ק. והנה הוא כללות כל השם מ"ה שבס"א ט' אות ל"ה, וכללות כל הפנימיות דב"ן שבס"א ט' אות ל"ו, שנשארו עיקרם למעלה גם לאחר התיקון, ולא ירד מהטבור ולמטה בהדר ומהיטבאל העיקריים, שהוא כל חלקי הפנימיות דהאצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, אלא רק הב"ן שבהמ"ה דאות ל"ה והב"ן שבהפנימיות דב"ן דאות ל"ו, והם עצמן הב"ן דסי' י"ג אות נ"ב והב"ן דסי' י' אות מ' וכנ"ל. ומהם הוא כל המציאות דהדר ומהיטבאל דהאצילות אשר מצד האימא הכללי, אבל החיצוניות דהב"ן שבס"א ט' אות ל"ו, אשר ממנו הוא הנקודות דכל מלכי העגולים, שהם החיצוניות דהאצילות אשר מצד האימא הכללי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שבא"ק, הנה הם לאחר התיקון מכל העסמ"ב כולן שבסי י"א, וירד לאחר התיקון כל הסי י"א כולו למטה מהטבור לגמרי וכנ"ל.

וכן הוא עד"ז ג"כ בהדר ומהיטבאל ובמלכי היושר אשר מצד האבא הכללי שבא"ק וכנ"ל סי י"ד, הנה הוא ג"כ כי הדר ומהיטבאל שהם הפנימיות דהאצילות לא נעשו הם אלא רק מהשם ב"ן שבסי י"ב אות מ"ח ומהשם ב"ן שבסי ז' אות כ"ח, והוא מהב"ן דהמ"ה שבסי ו' אות כ"ג ומהב"ן שבהפנימיות דב"ן שבסי ו' אות כ"ד. אבל המלכי יושר שהם החיצוניות דהאצילות, הנה נעשו הם לאחר התיקון מכל העסמ"ב כולן שבסי ח', שהוא מכל החיצוניות כולו דהב"ן שבסי ו'. והרי נעשה בנין החיצוניות דכל האצילות כולו הרבה יותר מהפנימיות שבה, כי הפנימיות הרי נשאר כל עיקרו למעלה מהטבור דא"ק גם לאחר התיקון, והטעם הוא כדי להוציא ולהמציא עי"ז כל העולמות ב"ע, ובכח הבחירה שבהם שהוא ע"י מציאות הרע כנודע, לכן נסתתר עיקר כל הפנימיות ונשאר למעלה, והוא ע"ד שהיה בשורש השרשים כולן, שנעשה הכל ע"י הצמצום (צב ע"ב) ורק ע"י הקו דק מאור א"ס ית"ש, ונתעלם כל האור דא"ס העיקרי ונגנז למעלה, שהוא אור א"ס המקיף, כן היה עד"ז גם במציאות האצילות אשר מא"ק.

ודע כי מה שמתבאר מדברינו שהעסמ"ב דהדר ומהיטבאל ודמלכי העגולים הנה נעשה הע"ב שבהם מי"ש"ס, והס"ג מהתבונה, והמ"ה וב"ן מהזו"ן, הנה העיקר הוא שגם הע"ב והס"ג דכל האצילות כולו, הנה נעשים ונמשכים הם ג"כ רק מהזו"ן שבהאימא הכללי שבא"ק, כי אותן הזו"ן דהאימא הכללי הם נחשבים לכל האצילות כולו לישסות אליהם וכנ"ל ענף ג'. וכל האצילות כולו נחשב אצלם לזו"ן העיקריים, ומקבלים כל האצילות גם את הע"ב והס"ג שלהם ג"כ רק מהזו"ן שבהאימא הכללי, וע"י מה שמקבלים הם מישסות שבהאימא הכללי וכנ"ל בדברינו, ומקבל כל האצילות רק מהמ"ה שבסי י"ג אות נ"א ומהעסמ"ב שבאותו המ"ה והוא להדר, וכן מהמ"ה שבסי י' אות מ"ל ומהעסמ"ב שבאותו המ"ה והוא להמהיטבאל. כי הזו"ן דהאימא הכללי הם שורשים העיקרי דכל האצילות כולו, אבל ישסות שבא"ק הם רק שורש שורשים, ופשוט הוא למבין.

והרי נתבאר לנו כל הענין דהב"ן דענינינו, שהוא ההתפשטות הא' דהתבונה שבא"ק מציאותה העיקרית, וכן כל עניינה אשר בהתפשטות הב' שהם אורות הנקודות והתיקון, כי מציאותה העיקרית הנה הוא השם ב"ן אשר בהס"ג דסי ט' אות ל"ד, ושורשה בהעקודים הוא השם ב"ן אשר בהע"ב שבסי ט' אות ל"ג הנמשך מהב"ן דהמ"ס שבסי א' אות ד'. ונתגלה כל מציאותה רק כאשר הגיע העת דהתפשטות הא' אשר להאצילות, כי היא עצמה ההתפשטות הא' דהתבונה שבא"ק, וירד אז מהטבור ולמטה. אך אחר הסתלקות הא', חזר אותו הב"ן דענינינו ועלה למעלה מהטבור ונשאר שם לעולם, והוא הפרצוף רחל שבהאימא הכללי שבא"ק. וכן נחשב היא ג"כ לבחי' התבונה לכל האצילות כולו. ובעולם הנקודות הנה קיבלה היא תוספת אורות ומוחין לצורך מלכי העגולים, את השמות דס"ג וב"ן אשר בהמ"ה דסי י"א אות מ"ג. ומה שנמשך ממנה אז למלכי העגולים העיקריים אשר ירדו למטה מהטבור, הנה הוא הס"ג וב"ן אשר בהב"ן דסי י"א אות מ"ד. ובעת התיקון הנה קיבל הב"ן דענינינו את השמות דס"ג וב"ן אשר בהמ"ה שבסי י"ג אות נ"א, והוא לצורך הדר, וכן השמות דס"ג וב"ן שבהמ"ה דסי י' אות מ"ל והוא לצורך מהיטבאל. ועי"ז נמשך ממנה להדר ומהיטבאל העיקריים אשר מהטבור ולמטה את השמות ס"ג וב"ן אשר בהב"ן דסי י"ג אות נ"ב, והשמות ס"ג וב"ן אשר בהב"ן דסי י' אות מ'. וכן נמשך אז ממנה ג"כ כל הס"ג וב"ן שבה אשר קיבלה בעת עולם הנקודות שהם הס"ג וב"ן שבהמ"ה דסי י"א אות מ"ג וכנ"ל. הנה לאחר התיקון נמשכים גם הם כולם למטה מהטבור בהמלכי העגולים עצמן אשר באצילות, ונתקן על ידה כל חלקי האצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק בכל האורות והמוחין דהס"ג וב"ן בשלימות.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה נאמר עוד, כי פשוט הוא למבין שכל מה שבארנו בפרטיות את מציאות הדר בפנ"ע ומהיטבאל בפנ"ע ומלכי העגולים בפנ"ע, ואמרנו כי מציאות הדר הוא מהמ"ה שבס"י י"ג, ומהיטבאל מהמ"ה שבס"י י', ומלכי העגולים מהעסמ"ב שבס"י י"א. וכן עדין בכל הנז' אשר מהאבא הכללי שבא"ק. הנה אמרנו לעיל סי' י"ד, כי הדר הוא מהמ"ה שבס"י י"ב, ומהיטבאל מהמ"ה שבס"י ז', והמלכי יושר מהעסמ"ב שבס"י ח'. הנה אין הכוונה בכ"ז שיצאו כל א' במציאויות בפנ"ע, והם ב' מיני הדר וב' מיני מהיטבאל וב' מיני מלכים שהם היושר והעגולים, וכל א' בפנ"ע חלילה וחלילה להעלות זאת על הדעת. אמנם הוא כי בעולם הנקודות אשר לא היה אז רק הב' מיני מלכים לבד, שהם מלכי היושר ומלכי העגולים, הנה אז היו באמת כל א' בפנ"ע, מלכי העגולים בפנ"ע ומלכי היושר בפנ"ע. ולא עוד אלא שגם המלכים שבכל א' גופה, היו ג"כ כל א' בפנ"ע, וכידוע שהיו אז בסוד רשות הרבים וכמ"ש בשער המלכים (סוף פרק ה) ובכ"מ. וכמו שמתבאר בדברינו בדע"ה ח"א בארוכה. אבל לאחר התיקון, הנה (צב ע"ג) יצאו כולם מיוחדים באחד ממש, והיינו כי אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים, שחזרו ועלו למ"ן כמ"ש הרב בשער התיקון (פרקים א ב), ועלו לשרשם וכנ"ל ענף ח', ויצא עי"ז האור הדעת עלאה אשר על ידו הוא היחוד הגמור, הנה נתייחדו על ידו האו"א הכלליים שבא"ק ביחוד עצום. ונודווגו זב"ז, והיה נמשך כל הבחי' דהדר ומהיטבאל והמלכי יושר אשר מהאבא הכללי שבא"ק כולם במציאות אחת ובאור אחד, והיו בבחי' טיפת מ"ד. וכל הדר ומהיטבאל ומלכי העגולים דהאימא הכלליים שבא"ק, היה מציאותם בה בבחי' טיפת מ"ן. ונתחברו בה המ"ד והמ"ן ע"י אותו הזווג שמהאו"א הכלליים, ונתייחדו בה שניהם בבחי' עיבור, ונעשו למציאות אחת, והוא מציאות האצילות שנולד מהאימא הכללי שבא"ק.

והיינו כי יצא ממנה העתיק דאצילות אשר היה כלול מכל הה' פרצופי דאצילות כולם, והיה אותו העתיק כלול מהמ"ה והמ"ר דב"ן ומהנקודות דיושר והעגולים, שהם הדר ומהיטבאל וחלקי הנקודות אשר מהאו"א הכלליים שבא"ק, והיו כלם כלולים בו במציאות אחת. כי מכל אותן האורות כולם נבנה ונעשה פרצופו בשלמות, אלא שכל האורות אשר הם מהאבא הכללי שבא"ק, הם עומדים בו בפנימיותו, וכל האורות שמהאימא הכללי שבא"ק הם עומדים בו בחיצוניותו. אבל עכ"פ הוא כי הם כולם בו רק במציאות אחת לבד. ואח"כ קיבל העתיק עוד תוספת אורות ומוחין מהאימא הכללי שבא"ק, ע"י זווגה עם האבא הכללי, והיה אותו התוספת אורות ומוחין כלול ג"כ מכל האורות דבחי' הדר ומהיטבאל ומהנקודות דיושר והעגולים אשר מהאו"א הכלליים שבא"ק משניהם יחד, והוציא ממנו את הא"א דאצי", וכן מא"א לאו"א, ומאו"א לזו"ן, והיה כל א' כלול מכל הדר ומהיטבאל ומלכי היושר דהאבא הכללי ומהדר ומהיטבאל ומלכי העגולים דהאימא הכללי, והם המ"ה והמ"ר דב"ן עם המלכויות דב"ן דהנקודות היושר והעגולים, אשר כל פרצוף ופרצוף דאצילות הוא כלול מכולם יחד, והוא עיקר מציאותו. ונמצא כי כל האורות דהדר ומהיטבאל ומהנקודות דהיושר אשר מהאבא הכללי, וכל האורות דהדר ומהיטבאל ומהנקודות דהעגולים אשר מהאימא הכללי, הנה הם בכל פרצוף במציאות אחת, שכל פרצוף הוא כלול מכולם וכנ"ל ענף ח' כ"ז. וכל מה שבארנו בכל הס"י י"ד וכן בכל הס"י ז', הוא הכל רק בפרטיות האורות אשר ישנם בכל פרצוף ופרצוף עצמו, והם מציאות אחת בכל א' עכ"פ ופשוט הוא.

והרי נתבאר לנו מכל דברינו שבס"י י"ד ושבס"י ז' זה כל המציאות דא"ק כולו אשר מהגרון ולמטה, הן מה ששייך להמציאות העיקרי דא"ק גופה, שהוא האו"א הכלליים שבו, אשר הם מהגרון עד הטבור, והוא מעיקר א"ק גופה וכנ"ל כלל ו' ענף א'. והן כל המציאות דכל האצילות כולו אשר הם מהטבור עד סוף רגליו, המשכתם ויציאתם מהג' רישין שבו, שהוא הע"ב הכללי, וכן שרשם שבעקודים, וכל מציאותם גופה בפרטיות. כי הנה המציאות דאו"א הכלליים, הנה הם הס"ג הכללי שבא"ק, והמציאות דכל האצילות, הנה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הם המ"ה וב"ן הכלליים שבא"ק. ובפרטיות הנה הוא, כי האבא הכללי בכל הדי' פרצופים שבו, הנה הוא הס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב, ואותו הס"ג הוא הע"ב דס"ג העיקרי שבא"ק, אשר הוא מהגרון שבו עד החזה שבו, ושורשו שבעקודים הנה הוא השם ע"ב אשר בסי' ו' אות כ"א, ושורשו בהע"ב הכללי הוא בהמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג', וחלקי האצילות אשר מאותו האבא הכללי, הנה הוא השם מ"ה והשם ב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד. והיינו כי המ"ה דאות כ"ג נחלק לד' שמות עסמ"ב, שהם העסמ"ב אשר בכל הסי' י"ב, ונשארו הג' שמות עס"מ בהאבא הכללי עצמו, והם שורש האצילות שבו, אשר נשאר עיקרם למעלה. אך הב"ן מהם שהוא כל הב"ן דאות מ"ח, הוא אשר ירד מהטבור ולמטה, שהוא באצילות ממש.

והשם ב"ן שבסי' ו' אות (צב ע"ד) כ"ד, הנה הוא נחלק עוד גם לפנימיות וחיצוניות, ואותן הפנימיות והחיצוניות נחלק כל א' ג"כ לעסמ"ב, והם העסמ"ב אשר בסי' ז', והעסמ"ב אשר בסי' ח'. ומהעסמ"ב שבסי' ז' נשאר ג"כ הג' שמות עס"מ בהאבא הכללי עצמו, ורק הב"ן שהוא השם ב"ן דאות כ"ח, הנה הוא אשר ירד למטה מהטבור ובאצילות ממש. אך החיצוניות דהב"ן שבסי' ו' אות כ"ד, שהוא העסמ"ב אשר בסי' ח', הנה הם ירדו כולם במציאות האצילות ממש.

והרי לנו כי חלקי האצילות אשר מצד אבא שבא"ק הנה הוא הב"ן דאות מ"ח והב"ן דאות כ"ח והעסמ"ב דכל הסי' ח', ושרשם בעקודים הוא בהע"ב דסי' ו' אות כ"א, ושרשם בהמ"ס דא"ק הוא בהמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג'. והאימא הכללי שבא"ק בכל הדי' פרצופים שבה, הנה הוא השם ס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד, ואותו הס"ג הוא הס"ג דס"ג שבא"ק אשר עומד בו מהחזה עד הטבור, ושרשה בעקודים הוא הע"ב שבסי' ט' אות ל"ג, ושרשה בהע"ב הכללי שהוא בהמ"ס דא"ק, הוא בהב"ן דהמ"ס שבסי' א' אות ד'. וחלקי האצילות שמהאימא הכללי, הנה הוא המ"ה והב"ן שבסי' ט' אות ל"ה ול"ו, והיינו כי המ"ה דאות ל"ה הוא נחלק לד' שמות עסמ"ב, שהם העסמ"ב אשר בכל הסי' י"ג. והנה הג' שמות עס"מ שבסי' י"ג הם נשארו בהאימא הכללי עצמה, והוא שורש האצילות אשר בה (להיות שורשם במקום עליון לקבל עי"ז תמיד השפע למטה). ולא ירד באצילות אלא רק השם ב"ן שבסי' י"ג אות נ"ב. אמנם הב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו, הנה הוא נחלק עוד גם לפנימיות וחיצוניות, וישנם בכל א' ד' שמות עסמ"ב, והם העסמ"ב אשר בכל הסי' י', והעסמ"ב אשר בכל הסי' י"א. והעסמ"ב אשר בסי' י' הנה נשאר ג"כ הג' שמות העס"מ בהאימא עצמה, ולא ירד באצילות ממש אלא רק הב"ן אשר בסי' י' אות מ', אבל העסמ"ב אשר בסי' י"א, הנה הם ירדו כולם מהטבור ולמטה ובאצילות ממש.

והרי נמצא שחלקי האצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק הנה הוא השם ב"ן אשר בסי' י"ג אות נ"ב, והשם ב"ן אשר בסי' י' אות מ', וכל העסמ"ב כולן אשר בכל הסי' ח'. ושרשם בעקודים הוא בהע"ב שבסי' ט' אות ל"ג, ושרשם בהמ"ס דא"ק הוא בהב"ן דסי' א' אות ד'. ונמצא מכ"ז כי חלקי האצילות אשר מהאוי"א הכלליים משניהם יחד, הנה הוא בסך הכל ו' בחי', היינו הב"ן דסי' י"ב אות מ"ח, והב"ן דסי' י"ג אות נ"ב, והב"ן דסי' ז' אות כ"ח, והב"ן דסי' ו' אות מ', וכל העסמ"ב דסי' ח', וכל העסמ"ב דסי' י"א. אמנם הוא כי השם ב"ן אשר בסי' ח' אות ל"ב והב"ן אשר בסי' י"א אות מ"ד, הנה הם השרשים העיקריים של עצם האצילות גופת, אשר הם יצאו גם בעולם הנקודות, וכמו שמבואר כ"ז לעיל בדברינו. וא"כ הרי נתחלקו אלו ב' הבחי' בפנ"ע, כי הרי הם יצאו גם בראשונה. אבל העס"מ דסי' ח' והעס"מ דסי' י"א, וכן הדי' שמות ב"ן הנז', היינו דאות כ"ח ומ"ח ודאות מ' ודאות נ"ב, והם ששה בחי', הנה הם כולם באים רק אח"כ ובסוד תוספת לאחר התיקון. ואלו הו' בחי' הם הנה"י דאבא והנה"י דאימא שבא"ק, שהוא העטרין דחו"ג שבו, אשר באים בעת התיקון, והם מתפשטים ומתלבשים בהאצילות, ונעשו שם לעצם מעצמיו ובשר מבשרו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והרי נמצא כי שני בחי' מכל הנז' הם היו בראשונה, שהוא גם בעולם הנקודות, וששה בחי' הם באים בסוד תוספת בעת התיקון. והרי הם בסך הכל ח' בחי'. והנה הם הנהי"מ דאבא שבא"ק והנהי"מ דהאימא שבא"ק. כי אותן הב' בחי' הראשונים אשר היו גם בעולם הנקודות, הם המלכויות דאו"א שבא"ק, והוא אשר אמרנו לעיל כי היו מושרשים בהבחי' האחרונות דההתפשטות הא' שהוא בהמלכויות שלהם. אבל כל אותן הו' בחי' הבאים בעת התיקון ובסוד תוספת, הם הנהי"מ דאו"א שבא"ק המשתתפים בבנין האצילות, ומתלבש שם ונעשה לעצם מעצמיו ובשר מבשרו. והנה נתייחדו אותן ב' הנהי"מ דאו"א שבא"ק לעצם אחד ולמציאות אחת ע"י בחי' זוג עיבור לידה כנ"ל, ויצא ונתפשט מהטבור ולמטה שבא"ק, והוא החלק הב' דההתפשטות הב' אשר להאצילות, שהוא האצילות העיקרי אשר יצא ונולד מהאימא הכללי שבא"ק וכנ"ל ענף ח', וזוה נעשה כל המציאות דהאצילות כולו. ונמצא כי כל האצילות כולו הנה הוא עצמו רק בחי' הנהי"מ שבא"ק, כי הרי הוא רק האורות דהנהי"מ שלו כנו'. ונחשב כל האצילות להנהי"מ דא"ק וכנ"ל כלל ו' ענף א'. וכ"ז הנה הוא יצא ונמשך ונעשה ע"י התוספת אור אשר מרוא דא"ס ית"ש שניתוסף בהב"ן והמ"ה דהמ"ס שבס"י א' אות ג' ד', הנמשך מהס"ג והע"ב דאות א' ב', ומכל הנז' רישין עלאיין שבו וכנ"ל. וע' לעיל כלל ו' ענף וצנ ע"א ח' וכלל י"ב ענ"ג וכלל ח' ענף ז' [בהבחנה שלישית שבאו"א], ותבין כ"ז יותר היטיב בעה"י.

והרי נתבאר תהלית"ש כל המציאות דא"ק כולו, ואיך שהכל תלויים ועומדים בו, והוא כולל כולם ומיוחדים הכל באחד, ובוה נשלם כל ענף זה בישועת הקב"ה, יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים.

כלל י"ט

ענף א'

ומעתה נבאר דההתפשטות השני אשר להעולמות בי"ע, הנה ההתפשטות השני אשר להעולמות בי"ע הוא נתחלק ג"כ לשני חלקים ע"ד שכתבנו לעיל כלל י"ח (ענף א' ב') בההתפשטות השני אשר להאצילות. והיה נמשך כל חלק אשר להבי"ע מאותו החלק עצמו אשר כנגדו באצילות תיכף וסמוך אליו, כי מהחלק הא' דההתפשטות דב' אשר להאצילות, הנה ממנו יצא ונמשך החלק הא' אשר לההתפשטות הב' דלהבי"ע, ויצא תיכף וסמוך אליו. ואח"כ כאשר יצא החלק הב' דההתפשטות הב' אשר להאצילות, הנה ממנו יצא ונמשך ג"כ תיכף וסמוך החלק הב' דההתפשטות הב' אשר להבי"ע. וכן כל מה שעבר על האצילות מענין מיתת המלכים ושבירתם, וכן אח"כ תיקונם ותחייתם, הנה עבר כ"ז על הבי"ע ג"כ, ומקרה אחד לכולם. אמנם עכ"ז הנה היה בהם חילוקים רבים ועצומים, עכ"פ יען שאינם דומים זה לזה כלל בכל עצמותם ומציאותם, והיה מקריהם שבכל א' לפי תכונתו ומדרגתו, וממילא נמשך שהיה ביניהם חילוקים רבים. ומה שאמרנו שהיה מקרה אחד לכולם, הכוונה הוא על כל הענינים שהיו כולם בכל א' לפי ערכו וענינו המתייחס אליו, וכמו שיתבאר לפנינו כל דבר בפרטיות.

החלק הראשון מההתפשטות הב' אשר להבי"ע, הנה הוא כי אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים דעולם הנקודות, שהוא החלק הראשון מההתפשטות הב' אשר להאצילות וכנ"ל כלל י"ח ענף א' ב', הנה אחר שמיתו ונשברו המלכים כולם, וירדו ונפלו למטה מרגלי א"ק, הנה יצא ונעשה אז מכל אותן השברי כלים כל השרשים העצמיים מכל העולמות בריאה יצירה עשיה מכל המציאויות כולם אשר היה עתיד להבראות בהם, מששת ימי בראשית עד סוף כל הששת אלפים שנה דזמן קיום העולם. הנה כולם יצא אז בפרטות ופרטי פרטות מאותן השברי כלים אחר שירדו למטה מרגלי א"ק. אמנם לא יצאו אז אלא רק שרשיהם לבד, אבל לא מציאותם ממש כמו שהם עתה, כי הרי אותן השברי

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כלים הם הכלים והנקודות, אשר היו אז רק המלכיות דהב"ן כנודע, והיו כולם רק נקודות קטנות וכקרני הנבים, והם רק השרשים העצמיים דכל פרטי האצילות כולו. וכן יצא עד"ז אח"כ מהשברי כלים כאשר נפלו למטה, רק השרשים העצמיים דכל המציאויות דהבי"ע כולן.

והנה אותן כל השרשיים העצמיים הם לא יחסרו לעולם, כי כל מה שיצא בעולם הנקודות הם אינם חסרים לעולם וכמ"ש הרב במלכים (פרק ו), וע"י דברינו בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ג' אות ד', ע"ש. וכ"ז הנה הוא ע"פ מה שבארנו לעיל כלל ז', כי למטה מרגלי א"ק, הנה נעשה שם ע"י ההתפשטות הא' דלהבי"ע כל המקום שלהם, וככל מה שהיה ראוי לכל המציאויות דהבי"ע כולם. וכן בארנו שם, כי באותן הכלים דהנקודות היה כלול בהם כל הכחות כולם לכל המציאויות דהר' עולמות אבי"ע. והנה המציאויות דהאצילות, הנה יצא שרשיהם כולם בעת מלוכת המלכים, שהוא כל המציאויות דעולם הנקודות, והוא החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להאצילות. והיינו, כי הנה יצא אז ע"ז כל השרשים דכל פרטי המציאויות דהאצילות בפרטות ופרטי פרטות (ע"י ברחובות הנהר למחר"ש שרעבי ז"ל בתחלתו). אבל השרשים דכל המציאויות דהבי"ע, הנה יצאו הם רק אחר מיתת המלכים, ואחר שירדו השברי כלים למטה במקום בי"ע, הנה אז יצאו כל שרשיהם כולם דהבי"ע ג"כ. וע' בדע"ה ח"א דרוש ה' ו' שבארנו שם בארוכה, כי זהו עצמו כל ענין דשבירת הכלים, מה שנתפרדו כחותיהם לצאת מהכח אל הפועל ונפרד הרכבתם, ויצא כל כח וכח לעצמו לפעול את פעולתו. ובאשר שכל זמן שעמדו (צג ע"ב) במקום האצילות, היה עדיין כל הכלים כולם רק במדרגת האצילות לבד, לכן לא נעשה אז ממצאויות הבי"ע מאומה. אמנם אחר שירדו למטה מרגלי א"ק, שהוא המקום דהבי"ע, נתגלה כל הכחות דהבי"ע שבהם ג"כ ע"י תוקף גבורתם אשר היה בעצמותם גופה. וכן ע"י הניצוצין דהש"כ ורפ"ח, שהם גבורות גדולים, וירדו עמהם כנודע. הנה ע"ז יצאו בכל כחם בכל תוקף ועוז, והוציאו אז את כל שרשי העצמיים דכל המציאויות דהבי"ע כולם, ויצאו כולם לאור ולפועל. והיינו כי החיצוניות דהפנים אשר באותן השברי כלים, הם הוציאו את כל שרשי המציאויות דעולם הבריאה כולה. והחיצוניות דהאחוריים אשר באותן השברי כלים, הם הוציאו את כל שרשי המציאויות דעולם היצירה כולה. והחיצוניות דהחיצוניות דהאחוריים אשר באותן השברי כלים, הם הוציאו את כל שרשי המציאויות דעולם העשיה כולה, וכמ"ש הרב באנ"כ (סוף פרק ה) וכן בשבירת הכלים (פרק ז). וכל אלו הג' מיני חיצוניות שירדו ונתפשטו למטה מרגלי א"ק, להוציא מהם את כל שרשי המציאויות דהבי"ע שיצאו אז, הן הם החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע. והנה יצאו הם ע"י מיתת המלכים דעולם הנקודות. ונמצא כי מיתת המלכים דהנקודות יצא תיקון להבי"ע. וכבר אמרנו כי עולם הנקודות שהוא מלוכת המלכים בעת שמלכו, הנה הוא החלק הראשון מהתפשטות הב' דלהאצילות. ונמצא כי החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע, הנה נעשה אחר החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להאצילות, אלא שלא נעשה מעת מלוכתם רק אחר מיתתם ושבירתם כנז'.

והנה על אותו החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע, הנה זהו מה שנאמר בתורה, בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ (&), ואמר, את השמים לרבות תולדות השמים, ואת הארץ לרבות תולדות הארץ, וכמ"ש רש"י בחומש בפסוק יהי מאורות, והוא מתנחומא (רש"י פ' בראשית סימן ח) ובב"ר (פ"א סימן יד). והכוונה הוא על אותו החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע, אשר אז יצאו רק שרשיהם לבד כנז'. וזהו מה שנעשה בהמאמר הראשון דעשרה מאורות, וכמ"ש במגילה (כא ע"ב) דבראשית נמי מאמר הוא. ומשום שלא יצא אז אלא רק שרשיהם לבד, לכן לא נאמר על זה מאמר בפירוש, משום שלא היו עדיין מציאויות גמורים. והעיקר הוא משום שלא נתקיימו, כי עליהם נאמר תיכף אח"כ, והארץ היתה תוהו ובוהו והושך (&), והוא כמו

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שבארנו בדע"ה, כי כל אותן השרשים כולן שיצאו, הנה לא נתקיימו כלל, הן מחמת תכונת תוקף הגבורות שבהם שיצאו ע"י מכה אל כח, ומפעולה לפעולה בלי חק וגבול, והיו בלא סדר כלל, שהרי כל מה שהיה עתיד לצאת בכל משך זמן דששת אלפים שנה, תולדה מתולדה ופרי מפרי, וניתן כיל ומדה וגבול ומקום לכל א', וכן נעזר כל א' ע"י חברו, שכל מציאות פרטי מקבל תועלת ותיקון מזולתו ע"י שנכללו ונתקשרו זה בזה. וכ"ז הוא ע"י המתקה וביסוס אשר נעשה בהם אח"כ, שהוא אחר שחזרו ויצאו בשיתוף הסדר ודין בעת התיקון דמעשה בראשית כמו שיתבאר. אבל כאשר יצאו אז התולדות העולם הנקודות לבד, שהיו גבורות תקיפין, ויצאו בכל כחותיהם לפועל בלי חק וגבול, הנה נתפזרו ונתדעכו לניצוצין שאין בהם ממש, ע"ד מיתת המלכים ושבירת הכלים דהנקודות עצמן.

ועוד כי בעת שיצאו כל אותן השרשים העצמיים אשר להבי"ע, הנה יצא עמהם אז ג"כ כל הקליפות והחיצונים כולם, והיו משחיתים ומוזיקים מבהילים נוראים הרבה מאד, כמ"ש בספר עמק המלך שער קרית ארבע פ' י"א, ושלטו הם על כל אותן השרשים העצמיים דהבי"ע שיצאו אז, וכן על כל השברי כלים והניצוצין כולם, ונטבעו ונבלעו כולם בתוך הקליפות והטומאה והרע. והוא מה שנאמר אחר פסוק בראשית ברא, שהכוונה הוא על בריאות אותן השרשים העצמיים כנו', הנה נאמר תיכף אחריו, והארץ היתה תוהו כו', שהכוונה הוא על כל אותן הקליפות והחיצונים, וע"י הנה נתחרבו ומיתו כל אותן השרשים העצמיים שיצאו אז, כי נטבעו בהמים היודונים ומיתו, עד שגזר המאציל ית"ש והחריב אותם ונעקרו ונכרתו כל הקליפות כולם ממציאאותן העיקרי. ועכ"ז הנה נשארו עדיין כל (צנ ע"ג) אותן השרשים העצמיים כולם מלוכלכים בזוהמא רבה, עד שחזר ותיקן אותם ע"י האור דהמ"ה, וכמו שבארנו כ"ז בדע"ה חב' דרוש ב' ובכ"מ שם.

ומשום כ"ז לא נזכר מאמר בפירוש על בריאות כל אותן השרשים העצמיים שבתחלה, מאחר שלא היה בהם תועלת עדיין עד עת התיקון דשם מ"ה דוקא, וע' דברינו עוד בזה בדע"ה שם ח"א דרוש ו' סי' ד'. ועכ"פ הרי נתבאר לנו ענין החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע, מה שהם ואימתי שיצאו. וכן הרי נתבאר לנו ג"כ, כי היה מקרה אחד להם עם החלק הראשון דההתפשטות הב' אשר להאצילות, כי שניהם היו רק בבחי' שרשים העצמיים לבד. וכן ענין המיתה והחורבן, הרי היה בשניהם כנו', אלא שמיתת הנקודות לא נפגמו אורותיהם ח"ו, כי האורות עלו למעלה לשרשם שבא"ק כנודע, ולא ירד מהם למטה אלא רק השברי כלים עם הניצוצין דש"כ ורפ"ח, והם אשר רמוזים בתיבת מרחפ"ת, שהוא מת רפ"ח כנודע (&). ור"ל שהאורות העיקריים עלו למעלה ורק הרפ"ח ניצוצין מהם הם אשר מיתו ג"כ, כי נטבעו אז גם הם, אבל השרשים העצמיים דהבי"ע הם מיתו כולם, ועליהם נאמר, והארץ היתה תוהו. ולא נתקנו כולם אלא רק ביציאת השם מ"ה ועליו נאמר, ויאמר אלהים יהי אור (&).

אמנם מה שצריך לכאורה ביאור הוא, כי הרי בכל התפשטויות אשר לכל העולמות כולם, הנה יצא לעולם ההתפשטות הב' רק מההתפשטות הא' אחר שעלה הוא למעלה בהסתלקות הא', וכמו שמבואר בכל דברינו בכללים הקודמים. וכן בהעולמות בי"ע, הרי יצא ההתפשטות הב' מהשברי כלים דהנקודות, אשר הם האורות שיצאו מהענינים. אבל ההתפשטות הא' אשר להבי"ע והסתלקותו, הרי בארנו לעיל כלל ז' וכלל י"ג כי היה רק בהחיצוניות דהתנהי"מ דא"ק, אשר ירדו למטה מרגליו קודם יציאת האורות דענינים, וכמו שמבואר במב"ש (שע"ב ח"א פ"ג) וכן בשער הקדמות (דף י' ע"א). וא"כ הרי לכאורה אינו דומה כלל סדר ההתהוות דהתפשטות הב' אשר להבי"ע להתהוות כל ההתפשטויות הב' אשר לכל העולמות שלמעלה.

אך באמת לא קשה כלל, דכבר בארנו בדע"ה ח"א דרוש ו' סימן ג' אות ו' ואות ח' ובכ"מ שם, כי אותן החיצוניות דהתנהי"מ אחר שחזרו ועלו למעלה בהסתלקות הא', הנה

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

נכללו בהנקודות ונעשו לאחד ממש עם הכלים בהנקודות, כי הרי האורות אשר יצאו מהעינים הנה הם רק מאותן התנהי"מ עצמן דהא"ק אשר יצאו האורות מהם ועלו למעלה מהטבור, ושם הניחו שורשם, ומשם נתפשט ויצא דרך העינים, וכמו שמבואר בדברי הרב בנקודות (פרק ב). וא"כ הרי היו מתחלה רק דבר אחד, וכן אח"כ כאשר חזרו החיצוניות דהתנהי"מ לעלות למעלה בהסתלקות הא', הנה חזרו ונכללו עמהם, כי הרי האורות העינים הם שהעלו אותם, וחזרו אח"כ ונכללו החיצוניות דהתנהי"מ עם הנקודות יחד ועמדו מאחוריהם, וכמו שמבואר במבו"ש שם ובדברינו בדע"ה ח"א דרוש' ה' בארוכה. ושם דרוש' ו' סימן ג' אות ו' מתבאר שם שכל עיקר התהוות הכלים בהנקודות עצמן שהם העביות שלהם וכנ"ל כלל י"ח ענין, הנה נעשה עביותם רק בסיוע דאותן החיצוניות דהתנהי"מ, וכן נכללו אותן החיצוניות עמהם ונעשו כולם לאחד, ומהם שניהם הוא כל הכלים בהנקודות, והם אשר נשברו בעת שבירת הכלים וכמו שבארנו בדע"ה שם אות ח'. ומהם עצמם הוא ההתפשטות הב' אשר להבי"ע שאמרנו, כי המלכות דהתנהי"מ החיצוניות הנו' אחר שעלו למעלה וחזרו ונכללו בהנקודות ונשברו כולם, הנה ירדו כל השברי כלים דהמלכות של אותן התנהי"מ עם השברי כלים בהנקודות יחד, והם עצמם הוא ההתפשטות השני אשר להבי"ע כנו'. כי אחר שירדו למטה מרגלי א"ק, הנה יצא מהם כל שרשי העצמיים דהבי"ע, וכמו שנתבאר כ"ז בדברינו בדע"ה ח"א דרוש' ו' סימן ג' סוף אות ח'.

ונמצא כי גם כאן בהבי"ע, הנה נעשה ג"כ ההתפשטות הב' רק מההתפשטות הא', היינו מהשברי כלים דהתנהי"מ החיצוניות, שהם היו ההתפשטות הא' להבי"ע, ומהמלכות שלהם הנה נעשה ההתפשטות הב' דלהבי"ע. כי כל מה שנעשה מהג' מיני החיצוניות בהנקודות שאמרנו, הנה נעשה כ"ז ע"י המלכות החיצוניות דהתנהי"מ, שנכללה בהנקודות ומכוחה, {צנ ע"ד} ועל ידה נתפשטו הג' מיני החיצוניות בהנקודות, להוציא מהם את כל השרשים העצמיים דהבי"ע. ומה שנכללה עם הנקודות, הוא משום שגם מתחלה היו דבר אחד כנו', וחזרו ונכללו עתה עמהם ג"כ, ונעשו עי"ז באיזה תוספת. כי כן הוא הדרך לעולם שכל התפשטות הב' הוא ע"י תוספת אור וברכה מלמעלה. וע' בדברינו בדע"ה ח"א דרוש' ה' סי' ה' אות ג', שמתבאר שם שכל מה שנעשה מהחיצוניות דהתנהי"מ דהא"ק את כל אותן השרשים העצמיים דהבי"ע בעת עולם התהו, וכן כל מה שמשותפים בעיקר הבי"ע עצמן לאחר התיקון, הנה הוא רק בהמלכות דהמלכות לבד. והיסוד דהמלכות, הנה בו היה נעשה המקום להבי"ע, אבל הח' ראשונים שבהמלכות מהחיצוניות דהתנהי"מ הנו', הנה הם רק לשרשי העליונים דהבי"ע אשר באצילות העיקרי, ועומדים הם באצילות לעולם עשה"מ⁶³².

ודע כי אותן החיצוניות דהתנהי"מ, הנה מעיקרם הם מעולים הרבה מכל הנקודות כולם, כי הרי הם מההתפשטות הא' אשר להאצילות, והנקודות הם רק מההתפשטות הב'. אמנם אחר שירדו כל אותן החיצוניות דהתנהי"מ, להיות למציאות התפשטות הא' להבי"ע, וכן גם אח"כ כשעלו בהסתלקות הא', הנה היו הם גרועים הרבה מהנקודות קודם שירדו גם הם, וכמו שכתבנו לעיל כלל י"ג ענ"ב ע"ש בשינוי הד'. אבל אחר השבירה, כשירדו גם הנקודות למטה, היו הנקודות גרועים מהם מסבת מעלתם שבתחילה כנו'. ואחר התיקון דיציאת השם מ"ה, הנה נכללו כולם יחד בהיושרי דאצילות, כי מהפנימיות התנהי"מ דא"ק אחר שנתקנו בהאור דהמ"ה, הנה הם כל היושרי דהאצילות, כי התנהי"מ הפנימיות הם מבחינת א"ק המשתתף באצילות, והמלכות הפנימי הוא לעיקר האצילות גופה, והחיצוניות דהתנהי"מ אחר שנתקנו ג"כ באור דהמ"ה, הנה התנהי"מ שבהם

632 עי"ש הדברים מפורשים*##?

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

נכללו ביושרי הז"ת דהאצילות, והיו שם לבחי' שרשי הבי"ע שבא"ק הכלולים בשרשי האצילות שבא"ק, שהם התנה"י דהא"ק המשתתף באצילות כנו'. והמלכות שבהם נכלל בעיקר האצילות עצמו (שהוא מהמלכות הפנימיות דהתנה"מ), והוא שרשי הבי"ע אשר באצילות, ונעשו הבי"ע מהמלכות החיצוני דהתנה"מ. וכן הם מושפעים ממנה תמיד, הכל רק ע"י המלכות דאצילות הכלול בתוכה, המלכות החיצוני דהתנה"מ לצורך המציאות והשפע דהבי"ע. וכ"ז הנה הוא כל בחי' היושרי דהאצילות, ועליהם סובבים ומקיפים העגולי דאצילות שהם מהב"ן דעולם הנקודות ודע זה.

והרי נתבאר עכ"פ כי השרשי העצמיים דהבי"ע, שהוא החלק הראשון דהתפשטות הב' הנו', הנה הוא נעשה ג"כ מהמלכות דהחיצוני דהתנה"מ עצמן, שהוא ההתפשטות הא'. והרי נעשה גם כאן כל התפשטות הב' רק מההתפשטות הא' ועל ידו דוקא, והבן כ"ז היטיב. וע' עוד לקמן ענ"ג, שמתבאר שם כי עכ"ז הנה היה בזה באמת חילוק אחד עכ"פ מכל ההתפשטות הב' אשר בכל העולמות שלמעלה, ע"ש בארוכה.

[ענף ב']

הנה כל מה שבארנו בענף א' מההתפשטות הב' אשר להבי"ע, הרי אמרנו כי הוא רק החלק הא' מההתפשטות הב'. ועתה נבאר ג"כ את החלק השני מההתפשטות הב' דלבי"ע. והנה הוא כל האורות דהתיקון אשר ע"י השם מ"ה שנתפשו בהבי"ע לצורך המציאות דמעשה בראשית כולה, כל מה אשר נברא ונעשה בששת ימי בראשית, ונעשו הם כולם רק אחר יציאת השם מ"ה דהתיקון כנודע. והוא מה שנאמר בתורה, ויאמר אלהים יהי אור (&)⁶³³, וממנו היה מתחיל התיקון, ויצאו על ידו כל מעשה בראשית כולם, ככל מה שנאמר בתורה. והנה כל אורות התיקון הללו אשר נתפשו בהבי"ע, הנה הם החלק השני דהתפשטות הב' אשר להבי"ע, וכמו שיתבאר לפנינו עוד למטה. והנה נבראו כל מעשה בראשית כולם ע"י המלכות דאצילות, אחר שנתקן כל האצילות כולו. והיינו כי נבררו כל השרשים העצמיים דכל המציאויות דהבי"ע (צד ע"א) אשר לצורך כל מעשה בראשית, הנה יצאו ונבררו ע"י המלכות דאצילות מזוהמתם וחלאתם דעולם התוהו, ועלו למעלה וניתוסף להם אור וברכה ככל הנצרך לשלימותם, עד שנעשו למציאויות נמורים וככל מה שנעשו בששת ימי בראשית.

אמנם אופן וסדר בירורם איך שנתבררו מזוהמתם, וכן סדר עלייתם למעלה, הנה זה צריך ביאור גדול, ובפרט בענין עלייתם למעלה, כי מאחר שכ"ז היה רק אחר שנתקן האצילות, וידוע הוא כי אחר התיקון דיציאת השם מ"ה, הנה התייחד א"ס ית"ש באצילות ונעשה חד עם כל האצילות כולו, וכמו שבארנו לעיל כלל ח' ענף ו', ובפרט בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ז' ע"ש. וא"כ איך אפשר לשרשים העצמיים דבי"ע שהם נבראים נוצרים נעשים לעלות למעלה, וכן צריך ביאור ג"כ לקשר את הענין דבירורם ועלייתם ותיקונם אשר ע"ז עם ה' מאמרות דמעשה בראשית, היכן מרומז כ"ז בהעשרה מאמרות הכתובים

⁶³³ עי' לקוטי תורה (פרשת בראשית) עם הע"ב העליון [דא"ק] ויצא המ"ה החדש דרך מצח העליון והוא היה המתקן וז"ש ויאמר אלהים יהי אור שהוא המ"ה המתקן והיה אור ואז נעשה התיקון והוא ז' ימי בראשית, וע"כ נאמר בסוף כי בו עי' כללים ח"א ע"ב ז"ל: כי באשר שראה רצונו ית"ש לייסד בתחילה את המציאות דבי"ע וכל הנהגתה על עומק הדין והמשפט, בראשית ברא אלהים (בראשית א א), ומתנהג עתה העולם כולו עד עת התיקון רק בהגילוי דשליטת הגבורות, ואור החסד הוא עתה בה רק בהעלם גדול, וכמ"ש והארץ היתה תוהו כו' (שם ב) שהוא רמז על כל המאורעות הנוראות שבהעוה"ז, וכמ"ש ב"ר (פ"ב סי' ד) ע"ש⁶³³ וכנודע. והאור הראשון אשר בו נתקן כל מעשה בראשית, הרי הוא נגזו ואינו משמש עתה אלא בהעלם גדול, וצ"ע וקשה שהרי עי' בספד"צ שבראשית הוא מרמז לז"ת גלגלתא, ו"והארץ היתה" מרמז ל"ג ת"ד וצ"ע גדול.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בתורה. כי הרי פשטות הכתובים דכל מעשה בראשית הם מורים בהדיא שנבראו ונוצרו ונעשו הכל במאמר פיו ית"ש מאפס ואין המוחלט, ויצאו בכל מציאותם בלי סיבובים כלל, אלא הוא אמר ויהי, ונעשה כל דבר ברגע אחת מאין ליש. וא"כ איך יתקשר זה עם כל דברינו הנזכרים.

אך הנה סדר תהלוכות בירורם איך שנתבררו ונטהרו מזהמתם, הנה כבר בארנו כ"ז בדע"ה ח"ב דרוש ב' ענף ב' ג' ע"ש ותמצא. אמנם ענין עלייתם, איך שעלו למעלה מאחר שהם מבחי' מציאויות הבי"ע שהם נפרדים, איך אפשר להם לעלות למעלה בהמלכות דאצילות. הנה האמת הוא, כי מה שעולים מהנבררים למעלה מהמלכות דאצילות עצמה, הנה הוא רק הניצוצי אורות דהש"כ ורפ"ה, אשר הם ירדו עם השברי כלים כנודע. והם נשמתם, וכחם הפנימי, אשר על ידיהם נבראו ונוצרו ונעשו כל השרשים העצמיים דהבי"ע הנ"ל ענף א'. הנה אותן הניצוצין הם אשר עולים למעלה, ומקבלים שם תוספת אור וברכה לצורך תיקון המציאויות כולם. ואח"כ חוזרים ומשפיעים ויורד ומתלבש באותן שרשים העצמיים דהבי"ע לבנות אותם על כל תיקונם ומציאותם העיקרי. אבל העצמיים דהבי"ע גופה, הם אינם עולים כלל בהמלכות דאצילות ח"ו, אלא הם נשארו בהבי"ע עצמן. וכל עלייתם הוא רק כי נבררו מהזוהמא והקליפה, ונעשו מוכשרים לבוא לידי טהרת הקודש, ולקבל בתוכם את שפעת אור שלמעלה הבאה להם ע"י עליית הניצוצין להבנות ולהתקן על ידם בכל תיקונם הנצרך להם לפי המציאות דהבי"ע.

והוא מה שאנו רואין גם עתה בכל המציאות המתחדשים בכל עת בכל חלקי הדצח"מ, הנה אנו רואין שנמשך וניתוסף תמיד כח חדש ביבול הארץ להוציא דשא עשב מזריע זרע למינהו (בראשית א יב), וכן כל מה שנעשה תחת השמש, הכל הוא מן הארץ, וכמ"ש בזוה"ק וישלח (קע ע"א) כל איבין וכל טיבוי דעלמא נפקי מניה, וביה אתעבידו כל עובדין דעלמא, כמה דכתיב הכל היה מן העפר כו⁶³⁴. והרי נמשך תמיד כח חדש בהארץ ומתחדשים ממנה מציאויות בכל חלקי הדצח"מ, ואותו הכח חדש שניתוסף בה, הנה הוא כ"ז רק מאותן השרשים העצמיים דכחות הבי"ע אשר נבראו מהניצוצין והשברי כלים דהנקודות אחר שירדו למטה כנ"ל ענף א'. והם נפלו כולם ונטבעו בעמקי הזוהמא בעולם התהו, ובעת התיקון דמעשה בראשית, כאשר נתקן העולם, הנה נבררו אז חלק גדול מהם, והוא כל המציאויות אשר יצאו בששת ימי בראשית. אך כל שאר הניצוצין עם כל השרשים העצמיים דהבי"ע אשר לא נבררו אז עדיין, הנה תלה הקב"ה את תיקונם ע"י האדם וע"י כל הדורות כולם אשר עד ביאת המשיח. והנה נבדלו הם לעצמן, וניתן להם מקום בכל חלקי המדבריות שבהעולם, ומשם הנה הם עולים ומתקנים תמיד. והיינו כי הם מתגלגלים ונמשכים מחלקי המדבר לחלקי הישוב, ושם הם מתגלגלים ונוצצים ועולים בכל תיקונם הראוי להם. והנה הם הכחות החדשים אשר ניתוסף תמיד ביבול הארץ להצמיח חציר לבהמה ועשב לעבודת האדם, להוציא לחם מן הארץ, וכן שאר כל דברי הפי' מהמחצבים כולם המוציאים אותם תמיד מן הארץ, וכמ"ש (איוב כח א) כי יש לכסף מוצא ומקום לזהב יזוק, הנה כולם הם מה שמתחדשים ונמשכים ובאים בחלקי הישוב ע"י תיקון (צד ע"ב) הבירורים שנבררו מזהמתם, ונמשכים מחלקי המדבר לחלקי הישוב, והם כולם מהכחות העצמיים דשרשי הבי"ע אשר נבראו ויצאו מהשברי כלים ונפלו בעמקי הקליפות בעת עולם התהו. וכשמגיע זמן תיקונם, נמשכים הכחות הללו בחלקי הישוב ומתקנים ומתגלגלים לצורך האדם, ויש לכל א' זמן קצוב לעת בירורו ותיקונו, וכמ"ש לכל זמן ועת לכל הפי' (&).

634 תרגום:

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וכשיגמרו להתתקן כל הבירורים כולם, הנה יתקיים אז מקרא שכתוב (ישעיה מא &) אישים מדבר לאגם מים כו' אתן במדבר ארו שיטה והדם ועץ שמן אישים בערבה ברוש תדהר ותאשור יחדיו, ויחזור אז המדבר כולו לישוב, וכמ"ש במדרש רבה (פ' מסעי & סימן ד) עתיד המדבר להיות ישוב, וכן הוא בתנחומא (שם סימן ג), כי אחר שיתוקנו ויעלו כל הניצוצי קדושה לשורשם, אז יכלה ויתבטל הרע מכל וכל כנודע, ולא יהיה אז מדבר בעולם, וכמ"ש (ישעיה לה &) לא יהיה שם אריה ופריץ היות כו' לא יעבירונו טמא כו', והיה שם מסלול ודרך ודרך הקודש יקרא לה.

וזהו שאמרו בשה"ש רבה בפסוק (&) אני חבצלת השרון (& סימן ב) ר' ברכיה אמר הפסוק הזה המדבר אמרו, אמר המדבר אני מדבר וחביב אני, שכל טובות שבעולם חבוין בי, שנאמר אתן במדבר ארו שיטה כו' נתנם לי הקב"ה שיהיו שמורים בי, וכשהקב"ה מבקש ממני אני מחזיר לו פקדונו בלא חסרון, ואני מרטיב מעשים טובים, ואומר לפניו שירה שנאמר יששום מדבר וציה. והוא כמו שאמרנו, כי כל הניצוצי קדושה עם כל הכחות כולם דכל העצמיים דהבי"ע, הם מונחים כולם במדבר. וז"ש שכל טובות שבעולם חבוין בי, ואמר שהם שמורים בי, והוא כמו שאמרנו, שיש עת וזמן קצוב לכל א' מהם, ונברר כל א' רק בעתו וזמנו הקצוב לו. וזהו שאמר ג"כ, ואני מחזיר לו פקדונו, ואמר מחזיר בלשון הוה (וכן הוא הלשון בשוחר טוב מזמור א סימן כ &) כי הם תמיד מתתקנים והולכים כנודע. ואמר, ואני מרטיב מעשים טובים, והוא שפעת קודש שנשפע שם תמיד כדי לתקנם, וזהו שאמר ואמר לפניו שירה, כי כל ניצוץ שנתקן ועולה הוא נותן שבח והודיה לפניו. ומה שהביא הפסוק, אתן במדבר ארו שיטה כו', כי הנה הם הז' ארזים, והם העיקריים והמשובחים מכל הארזי לבנון אשר נמטע ה', וכמ"ש בב"ר (ריש פט"ו &) כי כ"ד מיני ארזים הן, אלא שאלו הז' הם המשובחים שבכולם, והוא משום כי הם הכוללים והם כללות כל הניצוצין דהז' מלכין קדמאין שמיתו, אשר עליהם אמרו בב"ר (שם ריש פט"ו) וכן בזה"ק בראשית (לה ע"ב) הנטיעות כקרני חגבים היו, והוא קאי על עולם הנקודות כנודע בדברינו, וע' בב"ר שם והבן.

והנה כל אותן התיקונים הנמשך תמיד להשרשים העצמיים דהבי"ע אשר מתתקנים בכל עת כנוז', הנה הוא ע"י הניצוצין דהש"כ ורפ"ח, שהם היו הנשמה והחיות דכל השברי כלים שנפלו. וכשהגיע זמן תיקונם, עולין אותן הניצוצין למעלה בבחי' מ"ן להמלכות דאצילות, ומעוררים עי"ז עליית המ"ן לכל הפרצופים דאצילות כולה, מכל פרצוף תחתון להעליון שעליו, עד המ"ס דא"א⁶³⁵, ומקבלים שם שפעת אור דא"ס, וחוזר ויורד מכל עליון לתחתון עד המלכות, וממנה נמשך השפע חדשה להבי"ע לצורך התיקונים דשרשים העצמיים, ומתתקנים ומתחדשים בתוספת אור וברכה לצאת לכל מציאותם העיקרי הראוי להם, והם המציאויות המתחדשים בכל עת בכל חלקי הדצח"מ כנזכר.

וסדר עליית המ"ן ובירורם ותיקונם, הנה מבואר הוא בדברי הרב בכ"מ ובפרט בדרושי מ"ן (דרוש יא סימן ז), וכן הוא בפע"ח בנפילת אפים (ריש פרק ז), כי ע"י נפשות הצדיקים הנה מברר השם ב"ן שבעשיה את הבירורים דעולם העשיה, [והוא ע"י המצוות המיוחדים לזה, וכמו שמבואר בפע"ח בכוונת כל חלקי התפילה, ובשער פנימיות וחיצוניות (סוף דרוש ב) ובכ"מ], ומעלה אותן עד היצירה, וע"י רוחות הצדיקים וע"י מצוות המיוחדים לזה, הנה מברר השם ב"ן דיצירה את הבירורים דעולם היצירה ומעלה אותן. וכן הבירורים דהעשיה שעלו עד שם, הנה מעלה אותם עד הבריאה, וע"י נשמות הצדיקים וע"י מצוות המיוחדים לזה, הנה מעלה אותם, וכן את הבירורים דעולם הבריאה, הנה מעלה

⁶³⁵ ע"י בהגר"א בספד"צ ד ע"ד ד"ה ביה סליקו וביה סלקין, ודברי המאיר הספרא שם.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אותם כולם השם (צד ע"ג) ב"ן דבריאה עד המלכות דאצילות, וניתנין שם בהיסוד שלה בבחי' מ"ן, כי לעולם הוא שהשם ב"ן הוא מברר בירורין מתוך הסיגים ומעלה אותן למעלה, כמ"ש בשער המלכים (פרק ז סמוך לסופו). וכאשר ניתנין המ"ן בהיסוד דהמלכות, הנה מעלה היא ג"כ בחי' מ"ן למעלה, וכן עולה מ"ן מפרצוף לפרצוף ומדרגה למדרגה עד רום המעלות, וכמ"ש בנסירה (פרק ג) ובשער הכללים (סוף פרק א) ובמוחין דצלם (פרק ו). וכן עד"ז הם יורדים אח"כ מלמעלה למטה ממדרגה למדרגה בתוספת אור וברכה הרבה [בתוספת מרובה על העיקר] עד העולמות בי"ע. וכ"ז הנה הוא נעשה תמיד בכל עת ובכל רגע, וכמו שכתבנו בארוכה בזה לעיל כלל ט' ענף ג' ד' ובכ"מ בדע"ה, וכן היה עד"ז ג"כ בעת התיקון דמעשה בראשית לצורך המציאות העיקרי דכל העולמות כולם (וכמו שמבואר בדרושי מ"ן (דרוש א) ובשער התיקון (פרק א ב) ובשער דרושי אבי"ע (בפרק ג' ופרק ב מהד' פרקים האחרונים) וברוב דרושי ע"ה), כי נעשו כל העולמות בי"ע ג"כ רק מבירורי השרשים העצמיים הראשונים אשר נבראו ע"י הניצוצין והשברי כלים אחר שירדו למטה מרגלי א"ק, אשר הם החלק הראשון מההתפשטות הב' אשר להבי"ע כנ"ל. ויצאו אז מהם רק שרשים עצמיים לבד, ונטבעו כולם בתוך הקליפות, והיה בהם הוזהמא רבה למאד וכנ"ל ענף א'.

הנה אח"כ בעת התיקון דיציאת השם מ"ה, העלה ובירר המ"ה מכל אותן הניצוצין שנפלו ועלו למעלה למ"ן, והיה עלייתם אז שלא ע"י מעשה התחתונים, כי הרי לא היה שום נברא עדיין, וכמ"ש הרב בשער התיקון (פרק ב) ובדרושי מ"ן (דרוש א), כי היה עלייתם אז ע"י הקב"ה לבד. ואח"כ הנה חזרו וירדו בשפעת קודש ובתוספת אור וברכה מלמעלה למעלה, ותיקנו את כל השרשים העצמיים הראשונים, ובנו אותם ונשלמו למציאות נמורים ולעולמות נמורים, שהם כל העולמות בי"ע אשר נבראו ונוצרו ונעשו בששת ימי בראשית. והנה כל אותה השפעת והתוספת והתיקון הנעשה בהם, הוא החלק השני דההתפשטות הב' אשר להבי"ע, וזה התוספת והתיקון הנה הוא נעשה תמיד כנ"ל, כי מתחילה לא נבררו ולא נתקנו אלא רק הצורך להמציאות דששת ימי בראשית לבד. אבל עדיין הנה נשאר הרבה⁶³⁶, והם מתתקנים והולכים בכל עת ע"י כל תיקוני האדם, וכמו שיסודו המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית (ברכת ק"ש), והוא מ"ש אשר ברא אלהים לעשות (&), כי הם נעשים ומתחדשים תמיד, שכל יום ויום הוא מציאות חדש ממש מעצמיים חדשים (וכנ"ל כלל ט'), וגמר התיקון והשלמת כל העצמיים כולם הוא יושלם בביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן.

והנה אלו הב' חלקי התפשטויות אשר בההתפשטות הב' דלבי"ע שאמרנו, הנה מפורשים הם בדברי האריז"ל מפורש היטיב, כי החלק הא' אשר לעיל ענף א' הנה הוא בשבירת הכלים (פרק ז), שאמר שם כי אחר שבירת הכלים, הנה ירד פנימיות הכלי לבריאה, וחיצוניות הכלי ביצירה, וחיצוניות של חיצוניות בעשיה. והנה הם שרשי דהעולמות בי"ע אשר בהשברי כלים, וכמו שמבואר באנ"כ (סוף פרק ה), שאמר שם בענין הכלים דהנקודות, ודע כי לא די מה שיצאו בבחי' האצילות שהם הפנים דב"ן, אלא גם אחוריהם שהם בי"ע יצאו עמהם. והענין הוא כי בבריאה היה חיצוניות הפנים דב"ן, ויצירה חיצוניות דאחוריים דב"ן, ועשיה חיצוניות דחיצונות דאחוריים כו', ע"ש, וכמו שבארנו כ"ז לעיל כלל ז' באר היטיב ע"ש. ואלו הג' מיני חיצוניות דהשברי כלים, כאשר נפלו וירדו למטה, הן הם החלק ראשון מההתפשטות הא' דלהבי"ע, כי הרי מהם יצאו אז כל השרשים העצומים דהבי"ע וכנ"ל ענף א'.

⁶³⁶ שלא נתקנו (שוטנשטיין?).

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

וכן החלק השני דההתפשטות הב' אשר להבי"ע, הנה הוא מפורש ג"כ באר היטיב בדברי האר"י ז"ל בכ"מ, והוא מ"ש בשער סדר אצילות בקיצור (פרק א) ובדרושי אבי"ע (פרק יג), וכן בדברי הגר"א בספר יצירה (פרק א משנה ו ט ע"ד) אמר שם זה לשוננו, כי א"ס ע"י התלבשו בחכמה דא"ק האציל ע"ס שבאצילות, ולכן הן כולן במחשבה לבד ונקראין על שם יו"ד שבהוי"ה. וע"י התלבשו בבינה דא"ק, וחוזר ונתלבש בבינה דאצילות, ברא ע"ס דבריאה, ולכן נקרא על שם ה' שבשם. וע"י התלבשו בו"ק דא"ק ודאצילות וצד ע"ד) ודבריאה, יצר ע"ס דיצירה ונקרא ע"ש ו' שבשם. וע"י התלבשו במלכות דא"ק ואצילות ובריאה ויצירה, עשה ע"ס דעשיה, ולכן נקרא ע"ש ה' אחרונה של הוי"ה ב"ה, עכ"ל. וכן בשער סדר אבי"ע (פרק א ושם פרק ו ובכ"מ), מבואר שם כי מהי"ס דאצילות הנה מתנוצצים מהם אורות ומתפשטים ועוברים דרך המסך אשר בין אצילות לבריאה, ונעשה למטה הי"ס דבריאה, כלים מכלים ועצמות מעצמות, והוא ע"י הכאת האור דכל העצמות וכלים דהי"ס דאצילות עם אור א"ס המלוכש בהם, שמכה בהמסך והפרגוד אשר בין אצילות לבריאה, ומחמת אותו ההכאה הנה מתנוצצים כל האורות דהי"ס דאצילות, ועוברים דרך המסך, ונעשה מזה כל הי"ס דבריאה, כלים מכלים ועצמות מעצמות. וכן מהכאת העצמות וכלים דהי"ס דבריאה בהמסך אשר בין הבריאה ליצירה, מתפשט ועובר ונעשו הי"ס דהיצירה. וכן מהכאות הי"ס דהיצירה בהמסך אשר בין היצירה לעשיה, מתפשט ועובר ונעשה כל הי"ס דהעשיה. וכן הוא מבואר בארוכה בשער עגולים ויושר (ענף ד) כל סדר ההתפשטות וההתלבשות דכל האורות העליונים כולם אשר מלמעלה מעלה, איך שכולם מתלבשים זב"ז, ומתפשטים גם עד סוף העשיה. וע' דברינו בארוכה בזה בדע"ה חלק א' דרוש ה' סי' ה' מאות ז' שם עד סוף הסימן. וכל ההתפשטות וההתלבשות הזה הנה הוא החלק השני דההתפשטות הב' אשר להבי"ע, אשר ממנו נשלמו בכל מציאותם כמו שהם, ונעשה כ"ז ע"י אור דהמ"ה, כי על ידו נבררו כל הברורים אשר גם להבי"ע, וניתוסף בהם אור וברכה מכל העולמות שלמעלה ומתלבשים זב"ז כנודע.

ודע, כי כמו שאמרנו לעיל ענ"א בהחלק הראשון דהתפשטות הב', אשר הוא לצורך השרשים העצמיים דלהבי"ע, ואמרנו שם כי הנה הוא נמשך ובא רק מהאור דההתפשטות הא' אשר להם, שהם החיצוניות דהתנהי"מ דא"ק. כן הוא ג"כ בהחלק השני דהתפשטות הב' אשר להבי"ע, אשר על ידו נתקנו ונשלמו בכל צורכם כנז'. הנה כל תיקונם ושלמותם הוא נמשך ובא להם ג"כ רק ע"י האור דהתפשטות הא' אשר להם, שהם החיצוניות דהתנהי"מ דא"ק הנז', כי אותן החיצוניות דהתנהי"מ אחר שעלו למעלה למקומם בהסתלקות הא' ונשארו שם לעולם וכנ"ל כלל י"ג, הנה הם שורשם דהבי"ע אשר באצילות ובא"ק (וכנ"ל כלל ז') וכמו שבארנו עוד בארוכה בזה בדע"ה ח"א דרוש ה' ובכ"מ שם). וכל המציאות העיקרי דהבי"ע ותיקונם ושלמותם, וכן כל התלבשות האורות העליונים בהם, הוא נמשך ובא להם לעולם הכל רק ע"י אותן החיצוניות דהתנהי"מ הנז' הנכללים באצילות, כי אותן החיצוניות דהתנהי"מ הוא שורשם דהבי"ע היושב בסתר עליון, ועל ידו מקבלים כל שפעם וטובם לעולם. ויתבאר עוד עיקר הענין בזה למטה בענף הסמוך.

[ענף ג']

אמנם הוא כי הגם שלפי כל דברינו הנ"ל, הנה נמצא שהיה גם כל הסדר דהתפשטות הב' אשר להבי"ע ע"ד הסדר דהתפשטות הב' אשר לכל העולמות שלמעלה, עכ"ז האמת הוא, כי הנה היה כמה חילוקים ביניהם עכ"פ. והיינו כי החילוק הראשון הוא מה שאמרנו לעיל ענ"א, כי כל החלק הא' דהתפשטות הב' אשר להבי"ע, הנה הוא יצא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ונעשה רק אחר מיתת החלק הא' דהתפשטות הב' אשר להאצילות. משא"כ בהעולמות שלמעלה, כי הרי האורות דהנקודות שהם החלק הא' דהתפשטות הב' אשר להאצילות, הנה היה יציאתו דרך העקודים וקבלו מהם, וכמו שמבואר בדברי הרב בנקודות (פרק ב), ועולם העקודים הרי הוא חי וקיים לעולם. אך אולי הוא, כי כל יציאות אורות הנקודות וקבלתם מהעקודים, היה ג"כ רק בעת שהיה עולם העקודים בבחי' לא מטי, כי הרי תמיד הם בבחי' מטי ולא מטי, וכמו שאמר שם הרב בשער מטי ול"מ (פרק א). כי כן נשאר תמיד האור להיות מטי ול"מ בהכלים, כי לסבת היותן בכלי אחד אין כח בהכלי (צה ע"א) לסבול האור אם לא בהיותו מטי ול"מ כו'⁶³⁷, ע"ש. וכן הוא מבואר שם עוד בדבריו (פרק ד), ע"ש. וכבר אמר הרב בעקודים (פרק ה) שהסתלקות האורות בהעקודים הוא כעין בחי' ביטול המלכים. אמנם אין לנו רמז כלל בדברי האר"י ז"ל לומר שהיה יציאת כל הנקודות רק בעת שהיה הלא מטי בעקודים, וחלילה להחליט ולומר דבר כזה מעצמו. אך עכ"פ הוא, כי הרי ענין שבירת הכלים לא היה בעקודים כלל ח"ו, וכאן בענינינו הרי יצא ונעשה כל החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע רק אחר שנשברו כל הכלים דהנקודות. והרי נתחרב אז העולם הנקודות לגמרי. ונמצא כי יצא ונעשה החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע רק אחר שנתחרב לגמרי החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להאצילות. משא"כ בכל העולמות שלמעלה, כשיצא ההתפשטות הב' להתחתון, הרי עומד עולם העליון שעליו חי וקיים ומאיר להתחתון בזוהרו ואורו, והוא חילוק אחד וגדול אשר נמצא בין החלק ראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע לבין ההתפשטות הב' אשר לכל העולמות שלמעלה.

וכן הנה יש בזה עצמו עוד חילוק שני, והוא עוד יותר גדול, והיינו כי החיצוניות דהתנהי"מ דא"ק אשר אמרנו לעיל כלל ז', שהוא ההתפשטות הא' להבי"ע, הנה בארנו בדע"ה ח"א דרוש ו' סימן ג' אות ח' וכן שם דרוש ה' סימן ו' אות ו', כי אותן כל החיצוניות דהתנהי"מ הנה הם מיתו ונשברו כולן ג"כ בעת מיתת המלכים, אלא שנפילתם למטה היה רק המלכיות שלהם לבד, והתנהי"מ הם נשארו למעלה. ומאותן המלכיות שנפלו למטה, הנה מזה יצא ונעשה כל השרשים העצמיים דהבי"ע, שהם החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע כנ"ל. אבל המיתה והשבירה, הנה היה בכל התנהי"מ כולן. ונמצא כי גם כל ההתפשטות הא' אשר להבי"ע, הנה נתחרב כולו ג"כ, ומיתתו וחורבנו הנה רק מזה יצא ונעשה כל החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע וכנ"ל ענ"א.

משא"כ בכל העולמות שלמעלה, הנה אדרבה הוא, כי כל יציאת ההתפשטות הב' אשר יצא מהתפשטות הא', הנה היה ע"י שעלה ההתפשטות הא' למקורו, וניתוסף שם באור וברכה הרבה, ועי"ז יצא ונולד ממנו כל ההתפשטות הב'. וכן גם אפי' אורות הנקודות אשר הם לא זכו לקבלת תוספת אור וברכה וכנ"ל כלל י"ח ענף ב' ובפרט בדע"ה ח"א דרוש ב' ג' בארוכה שם, עכ"ז הנה ההתפשטות הא' אשר להם הם לא נשברו ח"ו, אלא נתעלו וישבו במקומם, והיו מקבלים הנקודות הארה מהם עכ"פ, וכמו שתמצא מבואר כ"ז בדברינו בדע"ה שם דרוש ג' סי' ה' אות י"א. אבל החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע, הנה היה כל מציאותו רק ממיתת וחורבן ההתפשטות הא' אשר אליו עצמו, והוא חילוק שני וגדול מאד.

חילוק שלישי, כי בכל העולמות כולם, הנה יצא ההתפשטות הב' מאור ההתפשטות הא' אשר אליו גופה אחר הסתלקותו (וכנ"ל כלל י"ח ענף א' ב' וענף ח' בהתפשטות הב' דלאצילות וכלל ט"ו ענף א' ב' בהתפשטות הב' דלעקודים וכלל י"ד ענף א' בהתפשטות הב' דא"ס ית"ש). משא"כ בהתפשטות הב' אשר להבי"ע, הן החלק

⁶³⁷ ועי' דברי רבינו בבאורים מול"מ פרק ה אות ג.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הראשון דהתפשטות הב', והן החלק השני, הנה לא יצאו מההתפשטות הא' אשר להם, שהוא החיצוניות דהתנהי"מ דא"ק ממנו עצמו להדיא אלא רק אחר שנכללו כל אותן החיצוניות דהתנהי"מ בהאורות והכלים דהנקודות (וכמו שבארנו כ"ז בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ה' אות ג' ושם סימן ו' אות ו' ודרוש ו' סימן ג' אות ו' ו' אות ח'). וכל הנקודות כולם, הנה הם מדרגה שניה ולמטה ממדרגת כל התנהי"מ, כי התנהי"מ דהא"ק הרי הם מההתפשטות הא' אשר להאצילות וכנ"ל כלל ה' ו' ז', אבל הנקודות הם רק מההתפשטות הב' אשר להאצילות וכנ"ל כלל י"ח ענף א' ב'. והנה נכללו החיצוניות דהתנהי"מ דא"ק בהנקודות לצורך תוצאות העולמות בי"ע, הן להחלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע, והן להחלק השני אשר להם, כי לצורך תולדות החלק הראשון הנה נכללו בהנקודות ועמדו מאחוריהם (צה ע"ב) אחר הסתלקות אותן החיצוניות דהתנהי"מ, כאשר העלו אותן אורות הנקודות למעלה ועמדו אז כל אותן החיצוניות דהתנהי"מ מאחורי עגולי דהנקודות ונכללו בהם וכמ"ש במבו"ש (שע"ב ח"א פ"ג) וכמו שבארנו בדע"ה שם. וכן לצורך תולדות החלק השני דהתפשטות הב' אשר להבי"ע, הנה נכללים ג"כ כל אותן החיצוניות דהתנהי"מ בהאצילות, וכל מה שמוציאים בהבי"ע הוא לעולם רק דרך הנקודות והאצילות, כי כל תוצאות הבי"ע הרי הוא לעולם רק מהמלכות דהאצילות כנודע. וא"כ נמצא כי אינו יוצא כל ההתפשטות הב' דלהבי"ע מההתפשטות הא' אשר להם להדיא, אלא רק ע"י כלילות בהתפשטות הב' אשר להאצילות. משא"כ בכל ההתפשטות הב' אשר לכל העולמות שלמעלה, הנה יוצאים כל א' רק מההתפשטות הא' אשר אליו לבד, והוא חילוק שלישי.

אמנם כאשר נתבונן בזה, הנה אנו מוציין בזה שינוי אחת להיפך, אשר נשתנה בזה הסדר בהעולמות בי"ע למעלות ג"כ. כי הרי בכל העולמות שלמעלה, הנה יוצא לעולם כל ההתפשטות הא' אשר להם רק מהקצה התחתון דהעולם העליון שעליו וכמו שכתבנו לעיל כלל ג', וא"כ הרי היה צריך שיוצא⁶³⁸ כל התפשטות הא' אשר להבי"ע ג"כ רק מעולם האצילות לבד ולא מא"ק, והרי נשתנה בזה הסדר בהתפשטות הא' דלבי"ע לעילויא, כי לא יצא הוא מהעולם שעל גביו, אלא רק מהעולם אשר לפני פניו.

אך הענין בזה הוא, מה שהיה באמת כל עיקר ההתפשטות הא' אשר להבי"ע מהתנהי"מ דא"ק ולא היה מהנקודות ומהאצילות עצמו, הוא משום כי רצון המאציל ית"ש הנה היה לכלול לעולם את העולמות בי"ע וליחדם בהאצילות תמיד, ובפרט לפי מעלת ומדרגת העולמות קודם החטא וכמו שבארנו בדע"ה ח"ב דרוש ג', ולכן כלל המאציל ית"ש את האצילות עם העולמות בי"ע בשורש אחד לשניהם, וכאלו שהם שניהם במדרגה אחת כביכול. ולכך הוא כי ההתפשטות הא' אשר הוא השורש העיקרי והראשון כנודע בדברינו, הנה סידר המאציל ית"ש התפשטות הא' אחד לכל הד' עולמות אבי"ע ביחד, והוא התפשטות א"ק אשר מטבורו ולמטה, שהוא התנהי"מ שבו, הנה היה כלול באותו ההתפשטות השורש לכל הד' עולמות כולם, כי הפנימיות דהתנהי"מ הם לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, והחיצונות דהתנהי"מ הם היו לצורך ההתפשטות הא' דלבי"ע וכנ"ל כלל ה' ו' ז'. והרי נכלל עי"ז האצילות עם הבי"ע בשורש אחד⁶³⁹. וכן נסדר ג"כ כל אריגתם והשתלשלותם בסדר זה תמיד, ולכן ירדו החיצוניות דהתנהי"מ למטה מרגליו לצורך התפשטות הא' דלהבי"ע תיכף ומיד, ר"ל כי נמשך ההתפשטות הא' דלהבי"ע תיכף אחר ההתפשטות הא' דלאצילות זה אחר זה. והרי היה נעשה ההתפשטות הא' דלהבי"ע גם קודם החלק הראשון דהתפשטות הב' דלאצילות, ובזה מורה כאלו שהם כולם עולם אחד. ולכן נמשך מציאותם כאחד, והם כלולים זכ"ז. והוא משום כי כל גילוי

⁶³⁸ שיצא שייצא *##.

⁶³⁹ ע"י ביאורים ח"א יד ע"ד שא"ק ואצילות נחשבים לפרצוף א'.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

האצילות הוא תלוי לעולם רק בהבי"ע, וכמ"ש לפי מעשה אני נקרא (&). והבן מאד ע"פ מה שבארנו בארוכה בזה בדע"ה ח"א הרוש ה' סימן ז'. ולכן נסדרו לעולם ע"פ סדר אחד, כי ההתפשטות הב' נחלק לשנים, הן באצילות והן בהבי"ע. וכן כל חלק מההתפשטות הב' אשר להבי"ע נעשה תיכף אחר אותו החלק שכנגדו באצילות. והרי נמשך כל מציאותם כאחד תמיד. וכ"ז הוא משום שרצון המאציל ית"ש הנה היה לכלול את האצילות עם הבי"ע ביהד, ותולה תמיד גילוי שבהאצילות לפי מצב ותיקוני הבי"ע, והם עולם אחד, והבן זה מאד.

וזהו הענין ג"כ מה שהערינו לעיל בהחילוק הנ', שכל הב' חלקי דהתפשטות הב' אשר להבי"ע אינם נמשכים להם מההתפשטות הא' אשר להם להדיא, אלא שנכלל ההתפשטות הא' אשר להם בההתפשטות הב' אשר להאצילות, ומשניהם יחד יצא כל ההתפשטות הב' אשר להבי"ע. וכ"ז הוא כדי לכלול את האצילות בהבי"ע, וכן הבי"ע באצילות, ולכוללם יחד, דאל"כ הרי מאחר שישנו להבי"ע שורש בא"ק כמו להאצילות, והוא ההתפשטות (צה ע"ג) הא' דלהבי"ע, אשר הוא ג"כ רק מהתנהי"מ דא"ק עצמו וכמו להאצילות, אלא שלהאצילות הוא מהפנימיות דהתנהי"מ, ולהבי"ע הוא מהחיצוניות דהתנהי"מ. וא"כ הרי היה הבי"ע עם האצילות כְּתָרִין ענפין היוצאים מאילן אחד, והיו מתפרדין זה מזה. ולכן חזר המאציל ית"ש וכללם אותם יחד, ונכלל כל ההתפשטות הא' דלהבי"ע בכל הב' חלקי התפשטות הב' אשר להאצילות, והרי נכלל שורש הבי"ע בהאצילות עצמו, ונמשך כל הב' חלקי התפשטות הב' אשר להבי"ע רק דרך האצילות.

ובזה הנה נמצא כי הם כלולים שניהם יחד, הן בתחלה והן בסוף, כי הרי בתחלה הם יוצאים משורש אחד שהוא מהתנהי"מ דא"ק, האצילות מהפנימיות והבי"ע מהחיצוניות. ולבסוף הרי נמשך כל עיקר המציאות דהבי"ע בהב' חלקי התפשטות הב' אשר להם מההתפשטות הא' אשר להם, רק אחר שנכלל כל אותו ההתפשטות הא' בהנקודות והאצילות גופה, ומכללות כולם נמשך כל הב' חלקין דהתפשטות הב' אשר להבי"ע, ובוזה נמצא שכלולים הם ביחד לעולם.

אמנם עכ"פ הוא, כי הנה נמצא מכ"ז כי מצד אחד הנה קשורים הבי"ע בא"ק כמו האצילות, כי שניהם הם מהתנהי"מ דא"ק, אלא שהאצילות הוא מהפנימיות והבי"ע מהחיצוניות. ומצד אחד הנה קשור הבי"ע רק באצילות, כי הרי כל מציאותם וקבלתם וכן גם כלילותם בא"ק, הוא נמשך להם מעתה רק דרך האצילות, ועל ידו דוקא. והיינו כי מצד ההתפשטות הא' הוה העולמות בי"ע קשורים בהא"ק עצמו בהחיצוניות דהתנהי"מ שבו וכמו האצילות בהפנימיות, אבל מצד ההתפשטות הב', הם קשורים רק בהאצילות לבד. והרי לנו עכ"פ, כי לא זכו העולמות בי"ע להשתמש בסוף באותו האור אשר הכין להם מתחילה. והנה הוא החילוק השלישי אשר אמרנו לעיל בסמוך, שהיה בין ההתפשטות הב' אשר להבי"ע, לבין ההתפשטות הב' אשר לכל העולמות שלמעלה. והיינו כי הנה לא נמשך ההתפשטות הב' דלהבי"ע מהתפשטות הא' אשר להם להדיא, אלא רק אחר שנכלל אותו ההתפשטות הא' בההתפשטות הב' דלאצילות וכנ"ל.

וזהו הענין מ"ש בזה"ק (ויקרא ז' ע"ב)⁶⁴⁰ כי בג' מיני שמות נקרא ישראל להקב"ה, היינו עבדים ובנים ואחים, וכמ"ש (&) כי לי בני ישראל עבדים, עבדי הם. כן נאמר (&)

⁶⁴⁰ ז"ל: תו פתח ואמר (תהלים קלג א) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד זכאין אינון ישראל דלא יב לון קודשא בריך הוא לרברבא או לשליחא אלא ישראל אחיד(י)ן ביה והוא אחיד בהו ומחביבותא דלהון קרא לון קודשא בריך הוא עבדין הדא הוא דכתיב (ויקרא כה נה) כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם לבתר קרא לון בני הדא הוא דכתיב (דברים יד א) בנים אתם ליהו"ה אלהיכ"ם לבתר קרא לון אחים הדא הוא דכתיב (תהלים קכב ח) למען אחי ורעי וגו' ובגין דקרא לון אחים בעא לשוואה מדוריה בהו ולא יעדי מנייהו כדין כתיב הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בנים אתם לה' אלהיכם, ונאמר (&) למען אחי ורעי⁶⁴¹ ע"ש (ועי' פע"ח שער עולם הבריאה פרק ה'⁶⁴² ופרק י"ב⁶⁴³), והוא ע"פ דברינו הנו', כי מצד שרשם הראשון הנעלם, הרי הוה הבי"ע עם האצילות משורש אחד, ובזה הם נקראים אחים. אבל מצד התפשטות הב', שהוא מציאותם העיקרי, אשר בזה הם נמשכים רק מהאצילות וכנו', הנה מצד זה הם נקראים בנים. ובחי' עבדים יתבאר למטה (סוף הענף).

וכ"ז הוא, כי משום ששורשם הראשון הוא בא"ק עצמו, הנה יש בהם בהעלם עכ"פ כח העילוי להעלות את עצמן ולהכלל עם האצילות יחד, ולהיות בבחי' אחים להקב"ה. וזהו שאמרו בזוה"ק (וירא קיב רע"א⁶⁴⁴) דאברהם אבינו ע"ה קרא לשכינתא קדישא בשם אחותי, וכן אמרו בפ' תולדות (קמ ע"ב⁶⁴⁵) ביצחק, דמה שאמר אחותי היא היה כוונתו על

תרגום: עוד פתח ואמר "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד", אשריהם ישראל שלא נתן אותם הקדוש ברוך הוא לשר או לשליח אלא ישראל אחוזים בו, והוא אחוז בהם. ומחביבותם קרא להם הקדוש ברוך הוא עבדים, זהו שנאמר כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם, אחר כך קרא להם בנים, זהו שנאמר "בנים אתם לה' אלהיכם", אחר כך קרא להם אחים, זהו שנאמר "למען אחי ורעי וגו'", ומשום שקרא להם אחים רצה לשים את מדורו בהם ולא יסור מהם, ואז נאמר הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד.

⁶⁴¹ עי' שעה"כ כד ע"ב.

⁶⁴² ז"ל: והענין כי הלא אחי הגדול הוא הלוקח בתחלה עיקריות דההוא רוחא ואחיו השני נוטל מה שנשאר ממנו ונמצא הוא טפל אליו וכן האח הג' הוא טפל להב' אחים הראשונים כי הוא לוקח מה שנשאר משניהם והדבר מובן אמנם ז"ל הם האחים הגדולים וכל שאר נשמות הטהורות היוצאין מזווג עליון של אר"א כנודע הנה הם אחים לז"ן וז"ש למען אחי ורעי קראם הש"י לישראל אחים ורעים לכן אל תתמה מגדולת הצדיקים מה הוא אמנם ז"ל הם אחים הגדולים וכולנו חייבים בכבודם והנה כשיצאו ז"ן נשאר השורש של ההוא רוחא דשביק אבא באמא ונשאר ממנו גו אמא אמנם עיקרית הוא ז"ן

⁶⁴³ ז"ל: שמה לנשמה היא באה מאבא ונשמה מאמא ורוח מת"ת ונפש ממלכות הרי כי נשמה לנשמה ונשמה של אדם הם בנים של אר"א ואחים גמורים של הת"ת ומלכות אמנם הרוח והנפש הם בנים גמורים של ז"ן וזהו סוד למען אחי ורעי⁶⁴³ כי קראם הקב"ה לישראל אחים ורעים נגד הנשמות ובנים אתם לה' אלהיכם נגד רוח ונפש

⁶⁴⁴ ז"ל: אברהם אמר ויאמר אברהם אל שרה אשתו אחותי היא דא בקדמיתא דאמר בגין שכינתא דהות עמה דשרה אחותי היא ואברהם בחכמתא עבד מאי טעמא בגין דאברהם מסטרא (ד)ימינא איהו אמר אחותי היא ורזא כמה דאת דת אמר (שיר ה ב) אחותי רעיתי יונתי תמתי ועל דא אברהם קרא לה תדיר אחותי בגין דאתדבק בהדה ולא יתעדון דא מן דא לעלמין לסוף מה כתיב (בראשית כ יב) וגם אמנה אחותי בת אבי היא אך לא בת אמי וכי הכי הוה אלא כלא בגין שכינתא קאמר אחותי היא בקדמיתא דכתיב (משלי ז ד) אמור לחכמה אחותי את ולבתר וגם אמנה מאי וגם לאתוספא על מה דקאמר בקדמיתא אחותי בת אבי היא ברתיא דחכמה עלאה ובגין כך אתקרי אחותי ואתקרי חכמה.

תרגום: אברהם אמר "ויאמר אברהם אל שרה אשתו אחותי היא", זה בהתחלה שאמר משום השכינה שהיתה עמה ששרה אחותי היא, ואברהם עשה בחכמה. למה, משום שאברהם הוא מצד הימין, אמר אחותי היא, וסוד כמו שנאמר "אחותי רעיתי יונתי תמתי", ועל זה אברהם קרא לה תמיד אחותי, משום שנדבק עמה, ולא יזוז זה מזה לעולמים. לבסוף מה כתוב, "וגם אמנה אחותי בת אבי היא אך לא בת אמי". וכי כך היה, אלא הכל משום השכינה אמר אחותי היא בהתחלה, שכתוב "אמור לחכמה אחותי את". אחר כך "וגם אמנה". מה זה "וגם", להוסיף על מה שאמר בתחילה אחותי, "בת אבי היא", הבת של החכמה העליונה, ולכן נקראת אחותי ונקראת חכמה.

אחותי - תמיד בפיו היה שם השכינה שעם שרה אשתו אחותי, וזה היה רומז בהיותו קורא בתמידות ממש לשרה אחותי, ואמר אחותי כלומר, דבקה עמי שאני הימין, ודבר זה בסגולה היה גורם לו בגין דיתדבק בהדה כי ודאי מדרך השכינה לרדוף אחר הדבקות בימין, וכיון שהוא גורם יחודה אף היא תשוב דבקותה עמו כמשפטה עם הצדיקים המייחדים וכו' להורות על דבקות שלא יתבטל לעולם (אור יקר).

⁶⁴⁵ ז"ל: וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר אחותי היא (שם כו ז) כמה דאמר אברהם בגין דשכינתא הוה עמיה ועם אתתיה ובגין שכינתא קאמר דכתיב (משלי ז ד) אמור לחכמה אחותי את ועל דא אתתקף ואמר אחותי היא תו אברהם ויצחק הכי אתחזי⁶⁴⁵ דודאי בגין קרא דכתיב (שיר ה ב) אחותי רעיתי יונתי תמתי ובגין כך ודאי אתחזי לון לומר אחותי היא ועל דא אתתקפו צדיקייא ביה בקב"ה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

השכינה. ואמרו שם כי אברהם ויצחק ודאי אתחזי לון לומר על שכינתא קדישא אחותי היא, ע"ש. וכן אמרו בפ' שלח (קעד ע"ב⁶⁴⁶) על משה רבינו ע"ה, כי מ"ש (&) ותתצב אחותו מרחוק הוא קאי על כנסת ישראל, וקורא הכתוב לכנסת ישראל בשם אחותו. ואמר שם, דנשמתהון דצדיקיא אתמשך מאתר עלאה כו', תוצא הארץ נפש חיה הארץ, דא כנסת ישראל נפש חיה, נפשא דאדם קדמאה עלאה כו', ע"ש. והוא ע"פ דברינו, כי שורש הראשון הנעלם דהבי"ע, הנה הוא ג"כ רק מאדם קדמאה. והצדיקים הגדולים כהאבות ומשה רבינו ע"ה, היה גילוי בנשמתם גם מהארת האור דא"ק, ולכך נקרא להם השכינתא קדישא בשם אחותי. והוא כמ"ש בש"ש (ה ב) פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי. ואמרו במדרש (שם): תמתי תאומתי, כביכול לא אני גדולה ממנה ולא היא גדולה ממני. והגם שאמרנו כי האצילות הם מהפנימיות דהתנהי"מ והבי"ע הם רק מהחיצוניות דהתנהי"מ, אמנם לאחר התיקון דמעשה בראשית ע"י השם מ"ה, הנה (צה ע"ד) חזרו ונתייחדו החיצוניות עם הפנימיות בהאור דמ"ה ונעשו לאחד, וכמו שהיו בעת ההתפשטות הא' דלאצילות (ע' לעיל כלל ו' ענ"א בהבחנה הב'). ולכן אמר לא אני גדולה ממנה ולא היא גדולה ממני. והוא ג"כ כמ"ש באד"ר (קמא ע"ב) ויפח באפיו נשמת חיים כו' בגין לאשתלפא ולעיילא ביה סתים דסתימא עלאה עד סיפא דכל סתימין נשמתא דכל חיי דעילא ותתא תליין מההיא נשמתא ומתקיימי ביה כו'⁶⁴⁷. והוא כמו שאמרנו, כי אפשר

תרגום: "וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר אחותי היא", כמו שאמר אברהם, משום ששכינה היתה עמו ועם אשתו, ובשביל השכינה הוא אמר, שכתוב "אמור לחכמה אחותי את", ועל כן התחזק ואמר אחותי היא. עוד, אברהם ויצחק כך ראוי, שודאי משום הפסוק שכתוב "אחותי רעיתי יונתי תמתי", ולכן ודאי נראה להם לומר אחותי היא, ועל כן מתחזקים הצדיקים בקב"ה. אתחזי - הענין שהמלכות היא אחות לחסד וגבורה ואשה לת"ת ולכך יעקב לא אמר אחותי כלל והטעם שהמלכות לה בחינה בחכמה ושם החסד והם אחיות חסד ומלכות וכן לה בחינה בבינה ושם הגבורה והם אחיות גבורה ומלכות ולכך משני בחי' אלו נקראת אחותי רעיתי אבל יעקב היה לעולם יעקב הת"ת והמלכות סוד דו פרצופין ולכן היא אשתו בכל המקומות בכתר וחכמה ובבינה ולזה לא נאמר ביעקב אחותי שהיא אשתו אמנם אברהם ויצחק מצד מדותיהם לא נשתמשו בה כאשר אלא כאחות ורעייה כדפי' (אור יקר).

⁶⁴⁶ ז"ל: ותתצב אחותו מרחוק אחותו דמאן אחותו דהאי איהו דקרא לכנסת ישראל אחותי כד"א (שיה"ש ה ב) פתחי לי אחותי מרחוק כד"א (ירמיה לא ב) מרחוק יי' נראה לי מאי משמע משמע דאינון זכאין עד דלא נחתו לעלמא אשתמודען אינון לעילא לגבי כלא וכ"ש משה ומשמע דנשמתהון דצדיקיא אתמשך מאתר עלאה כמה דאוקימנא: ורזא דמלה אוליפנא דמשמע דאב ואם אית לנשמתא כמה דאית אב ואם לגופא בארעא ומשמע דבכל סטריין בין לעילא בין לתתא מדכר ונוקבא כלא אתיא ואשתכח והא אוקמוה רזא דכתיב (בראשית א כד) תוצא הארץ נפש חיה הארץ דא כנסת ישראל נפש חיה נפשא דאדם קדמאה עלאה כמה דאתמר:

תרגום: "ותתצב אחותו מרחוק", אחות של מי, אחות של אותו שקרא לכנסת ישראל "אחותי", כמו שנאמר "פתחי לי אחותי". "מרחוק" כמו שנאמר "מרחוק ה' נראה לי". מה משמע, משמע שאותם צדיקים, עד שלא ירדו לעולם ניכרים הם למעלה לגבי הכל, וכל שכן משה. ומשמע שנשמות הצדיקים נמשכות ממקום עליון כמו שבארנו.

וסוד הדבר למדנו משמע שאב ואם יש לנשמה כמו שיש אב ואם לגוף בארץ, ומשמע שבכל הצדדים בין למעלה בין למטה הכל בא ונמצא מזכר ונקבה, והרי בארו הסוד שכתוב "תוצא הארץ נפש חיה", "הארץ" זו כנסת ישראל, "נפש חיה", נפש אדם הראשון העליון כמו שנתבאר.

מאתר עלאה - פי' מזר"ן, ולפי שלא פי' הענין היטב לכך הוסיף "ורזא דמלה אוקמוה" וכו' (מ"מ). עולים למין בהיסוד דהנוק' ומעוררים יחוד עליון בהזר"ן, ומקבלים עי"ז תוספות אור וברכה ונשלמים ונעשים לנשמות מתוקנים, ונולדים ויוצאים מהיסוד דהנוק' כי משם הוא כל הנשמות (כמ"ש בזוה"ק ח"א י"ג סע"א וח"ב יב ע"א וח"ג ז ע"א קעד ע"ב) (כללים ח"א קו ע"ג). דאדם קדמאה - פי' נפש שקבלה המ' מאבא הנקרא סתם. ואל תאמר לפני המלאך פירוש מ' (מ"מ).

⁶⁴⁷ ז"ל בשלימות: ויפח באפיו נשמת חיים טברקא דגושפנקא גו בגו וכל דא למה בגין לאשתלפא ולעיילא ביה סתים דסתימא עלאה עד סופא דכל סתימין (הה"ד (שם) ויפח באפיו נשמת חיים) נשמתא דכל חיי דעילא ותתא תליין מההיא נשמתא ומתקיימי בה.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

להאדם שיזכה להמשיך באור נשמתו גם מהארת א"ק עצמו, שהוא שורש הכל [וכ"ז הוא רק לאדם הראשון קודם החטא וכן להאבות ומשה רבינו ע"ה, אשר בהם נתקן אדם הראשון כנודע⁶⁴⁸] וכ"ז הוא ע"י שהתפשטות הראשון דלהבי"ע, שהוא השורש הראשון אליהם, הנה היה ג"כ מא"ק עצמו וכנז'.

עוד היה נעשה חילוק רביעי בין התפשטויות הב' דלהבי"ע לבין התפשטות הב' אשר להעולמות שלמעלה, כי כל התפשטויות הב' אשר לכל העולמות שלמעלה, הנה היה נמשך להם האורות בלי הפסק ומחיצות כלל. משא"כ ההתפשטות הב' אשר להעולמות בי"ע, הנה נעשה להם מסכים ומחיצות בין אצילות לבי"ע. וכן בבי"ע עצמן בין זה לזה. וע"י המסכים והמחיצות, הנה אינו עובר האור עצמו, אלא רק הארה ממנו לבד, וכמ"ש כ"ז בשער סדר אבי"ע (פרק א) ובכ"מ. וע"ז הנה נעשו העולמות בי"ע מדרגה אחרת לגמרי מהאצילות. ולכן כל מי שלא זכה אלא רק לנשמה מהעולמות בי"ע לבד, הנה הוא רק במדרגת עבד, שהוא הבחי' הג' הנז'⁶⁴⁹. וכ"ז הוא, כי ע"י שכל העולמות בי"ע נמשך מציאותם רק דרך מחיצות ומסכים מהאור שלמעלה, הנה הם במדרגה אחרת לגמרי, ואינם נקראים מעתה בשם בנים, אלא רק בשם עבדים. וכמ"ש בזוה"ק משפטים (דף צד ע"ב): ותלת אלין (ר"ל העולמות בי"ע) אינן אמה עבד ושפחה דברתא דמלכא כו', ע"ש⁶⁵⁰.

[ענף ד']

אמנם בענין החילוק ד' שאמרנו, הנה יש להקשות בזה, הלא נודע הוא כי גם כל האצילות כולו, הנה הוא רק מטבורו דא"ק ולמטה, שהוא מתחת הפרסא ולמטה, ולא נעשה כל ההתפשטות הב' דלאצילות אלא רק אחר שנפרס הפרסא בא"ק, וכמ"ש הרב בנקודות (פרק ב). וכן הוא בכל הפרצופים כולם, וכמ"ש באו"א (פרק ג) והוא בספד"צ (פרק ה &): יהי רקיע בתוך המים להבדיל בין הקודש לקודש הקדשים, וכנודע. וא"כ הרי יש מסך ומחיצה בהעולמות שלמעלה ג"כ [וכנודע מקבלת ר"י סרוג בענין השפה והפרגוד

תרגום: "ויפח באפיו נשמת חיים" - כחותם הטבעת זה תוך זה. וכל זה למה? כדי להוציא ולהכניס בו את הסתום מכל סתום העליון, עד לסוף של כל הסתומים (הה"ד "ויפח באפיו נשמת חיים"). הנשמה שכל חיי העליונים והתחתונים תלויים מנשמה זו ומתקיימים בה. ויפח - הוא בסוד נשיבו דרוחא דחוטמא דע"ק אשר משם בא רוחא דחיי לאפיו דז"א (ב"ע רל ע"א), וע"י דע"ה ח"ב ל ע"ד, ודף ק ע"ג. דסתמא עלאה - כלומר שבכל זיווג משתתף ע"ק [מו"ס] (ב"ע רל ע"א). עד סופא דכל סתימין - ו"ת דרדל"א (ב"ע רל ע"ב).

648

649 ע"י לעיל הערה 640.

650 ז"ל: תא חזי בר נש כד אתיליד יהבין ליה רוחא [נ"א נפשא] מסטרא דבעירא מסטרא דדכיו מסטרא דאלין דאתקרון [אופנים] ואופני הקודש זכה יתיר יהבין ליה רוחא מסטרא [דחיוון דאינון חיות הקודש זכה] ודחיות זכה יתיר יהבין ליה נשמתא מסטרא דכרסייא ותלת אלין אינון אמה עבד ושפחה דברתא דמלכא:

תרגום: בא וראה, כשנולד איש, נותנים לו נפש מצד הבהמה, מצד של טהור, מצד אלה שנקראים אופני הקודש. זכה יותר נותנים לו רוח מצד של חיות הקודש, זכה יותר נותנים לו נשמה מצד של הכסא, ושלת אלו הם אמה עבד ושפחה של בת המלך.

דבעירא - נעשה תחילת יצירתו ג"כ בבחי' הנה"י שהוא סוד בהמה (כללים ח"א לא ע"א). זכה יתיר - צריך שתדע כי אין זה אלא בנשמה חדשה שעדין לא נתגלגלה כלל, ולכן היא הולכת ונוספת בסדר המדרגות, נפש ואח"כ רוח ואח"ך נשמה. ואינו תלוי בענין השנים רק בזכות בלבד. אמנם מי שהוא מגולגל מבחינת נפש, אינו יכול ליקח עוד כל ימיו חלק הרוח, וכשימות אחר שישלים הנפש יחזור ויתגלגל לתקן הרוח. וכן הענין בנשמה ובדרוש הגלגולים הארכנו בזה וע"ש (שער מאמרי רשב"י וע"י זהר הרקיע).

תלת אלין - פי' בריאה יצירה עשיה, כי אמה היינו אמה דמקנא בכורסייא, והיינו בינה דמלכות, שנטרדה. ועבד היינו ו"ק דמטטרין ביצירה, שנטרד. ושפחה היינו סנדלפון דעשיה שנטרדה מלכות דמלכות בעשיה (זהר הרקיע).

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אשר גם בין א"ס המקיף להצמצום]. והרב אמר בשער סדר אבי"ע (פרק א) ובכ"מ, כי האצילות מקבל אור א"ס בלתי מסך כלל, והרי הוא קשה לכאורה מאד מענין הפרסא הנז'.

אך לפי האמת לא קשה כלל, כי הרי ענין הפרסא, הרי הוא ישנו בכל פרצוף ופרצוף המפסיק בו בין החג"ת שבו להנה"י שבו, והנה"י דכל פרצוף הנה הוא מתלבש פרצוף התחתון שלמטה הימנו כנודע. וא"כ הרי ישנו בחי' פרסא בין א"א ואו"א לז"א המלביש על הנה"י שלהם, ואינו מקבל הז"א מהם אלא רק דרך הפרסא. וכן יש פרסא בז"א המפסיק בו בין החג"ת שבו להנה"י שבו המתלבש בהנוק', ואינה מקבלת הנוק' ממנו אלא רק דרך הפרסא. וכן יש פרסא בהנוק' בין החג"ת שבה להנה"י שבה, ואינה משפעת לעולם הבריאה אלא רק דרך הפרסא.

אמנם לעולם הבריאה הנה לבד הפרסא אשר ישנו בהנוק' בין החג"ת שבה להנה"י שבה כנז', הנה יש עוד גם למטה מהנה"י שבה, שהוא למטה מהאצילות לגמרי, הנה ישנו שם בחי' מסך ומחיצה להפסיק בין האצילות להבריאה, ואותו המסך הנה הוא נמשך ויוצא מהלבוש היותר היצון דהנה"י דהבינה דאצילות. וכן עד"ז הנה יש מסך אחד המפסיק בין הבריאה להיצירה, והוא יוצא ונמשך מהלבוש היותר היצון דהנה"י דז"א דבריאה, והוא לבד כל מציאויות הפרסא אשר ישנם בכל פרצופי הבריאה עצמם ג"כ, בין החג"ת דכל א' וצו ע"א} להנה"י דכל א'.

וכן עד"ז הנה ישנו מסך אחד להפסיק בין היצירה להעשיה, והוא יוצא ונמשך מהלבוש היותר היצון דהנה"י דהנוק' דהיצירה, והוא לבד כל מציאויות הפרסא אשר ישנם בכל פרצופי היצירה ג"כ, בין החג"ת דכל א' להנה"י דכל א'. והרי נמצא כי ישנם בחי' מסך מאצילות ולמטה להפסיק בין כל עולם ועולם בין אצילות לבריאה, ובין בריאה ליצירה ובין יצירה להעשיה, לבד כל מציאויות הפרסאות אשר ישנם בכל הפרצופים כולם שבכל העולמית כולם, בין החג"ת דכל א' להנה"י דכל א' כנז'. וכל אותן בחי' המסכים, הנה הם לא נמצאו כלל מאצילות ולמעלה, ולא יש שם בחי' מסכים כלל, אלא רק כל אותן הפרסאות לבד וכנז'. והרי נתבאר כי הפרסאות והמסכים הם ב' דברים, כל א' בפני"ע, והפרסאות הם נמצאים בכל עולם ובכל מקום, אך המסכים אשר בין כל עולם ועולם, הנה הם אינם נמצאים אלא רק מאחר האצילות ולמטה.

אמנם בעיקר הענין, הנה דע כי יש חילוק גדול בין תכונת המסכים אשר הם רק מאחר האצילות ולמטה, לבין תכונת הפרסאות אשר הם ישנם ג"כ מאצילות ולמעלה. כי ענין הפרסא הרי הוא עומד באמצע כל פרצוף, ופנימיותו ותכונתו הוא רק כתכונת כל כלי הגוף. ונודע הוא שכל הגוף כולו היא מיוחד באור נשמתו שבו, והוא כולו חי. והנה ישנו לכל פרצוף בחי' אור פנימי ואור מקיף, והאור פנימי הוא משלח את הארתו מבפנים לחוץ, והאור מקיף הוא משלח הארתו מחוץ לפנים, ועי"ז נדבך כל כלי הגוף ונתמלא באור הנשמה שבו, ונעשה כולו חי, כנודע כ"ז. ובפרט, כל בחי' הכלים אשר הם מבפנים להגוף, הנה מתרבה בהם אור החיות הרבה, והם מיוחדים באור נשמתו שבו, ונעשה כל נשמה וגוף כללות פרצוף אחד. ולכן הוא, כי כל אור הנמשך דרך כלי הגוף מפרצוף אחד לזולתו, הנה הגם שהוא נצטמצם עכ"פ הרבה, מאחר שנמשך רק דרך כל הגוף, עכ"ז הנה אינו נקרא זה בשם מדרגה אחרת לגמרי, אלא הוא שכל ההארה הנמשך ממנו, הוא הכל מדרגת אותו הפרצוף עצמו, כי הרי כן סידר המאציל ית"ש בכל המציאות כולו, אשר מא"ס ולמטה, שהם מסודרים כולם באור וכלי, והוא כל כלי גופה ממדרגת אותו המציאות דהאור שבו, כי כן הוא מדרגת כל מציאות באור וכלי דוקא. ולכן הוא כי כל אור הנמשך דרך הפרסא, אינו נעשה עי"ז מדרגה אחרת, משום שכל פרסא הנה הוא רק מתכונת כלי הגוף לבד, והוא ממדרגת אותו הפרצוף עצמו כנז'.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה ישנו בכל פרוצוף בחי' פרסא בין הכח"ב לחג"ת שבו, שהוא הקרומא דחפיא על מוחא, וכן בין החג"ת להנה"י, שהוא הקרום המפסיק בין כלי הלב להמעיים (ע' בהגר"א ספר יצירה (פרק א' משנה א' אופן ה' 651)), וכל אלו הפרגודים, הם הכל רק ממדרגת כל פרוצוף עצמו, כי הם ג"כ מכלל הכלים שבו כנו'. ולכן הוא כי האצילות אשר מקבל האור דא"ס מא"ק דרך הפרסא, הנה נקרא כ"ז שהוא מקבל אור א"ס מא"ק עצמו, בלתי מסך כלל, כי הפרסא הנה הוא רק מא"ק עצמו, שהיא ג"כ רק בחי' כלי אחת מהכלים שבו, שהוא הגוף שלו, והיא ג"כ רק מכלל מדרגת א"ק עצמו. והרי מקבל האצ"י מא"ק בלתי מסך כלל. ונע' דברינו לעיל כלל ה' ענ"ב כי קבלת האצ"י מא"ק הוא מאו"א שבו, הכלול בהעקודים, ע"ש. ומקבל האצ"י דרך הפרסא שבאו"א שבהא"ק, והוא מדרגת אותן האו"א עצמן כנו'.

משא"כ כל ענין המסכים אשר בין אצילות לבריאה, וכן בין בריאה ליצירה ובין יצירה לעשיה. הרי מבואר הוא בדברי הרב בשער דרושי אבי"ע (פ' י"ג י"ד) שכל המסכים הנה הם נעשים רק מהלבושים היותר חיצון שבנה"י דבינה ודיו"ן, היורדים ומתפשטים ממקומם עד סוף כל אותו עולם כולו, ונעשה מסך ומחיצה להפסיק בינו לבין העולם שתחתיו, כי הלבוש היותר חיצון שבהנה"י דבינה דאצ"י, הנה יורד ומתפשט ממקומו ויורד תחת כל עולם האצילות כולו, להיות להפסק ומחיצה בין האצילות לבריאה. ואח"כ מהלבוש היותר חיצון שבנה"י דז"א דבריאה, הנה מתפשט ממקומו ויורד מתחת כל הבריאה כולה, ונעשה מסך ומחיצה להפסיק בין הבריאה להיצירה. וכן אח"כ מהיצירה להעשיה, הנה מתפשט ויורד הלבוש היותר חיצון מהנה"י (צו ע"ב) דהנוק' דהיצירה ויורד מתחת כל היצירה כולו להיות למסך ומחיצה להפסיק בין היצירה להעשיה.

והנה יש כאן ב' חילוקים שהם ג' בין בחי' המסך הנו' לבין הפרסא הנעשה מהא"ק להאצילות, כי המסך הרי הוא יורד ממקומו ומתפשט למטה לגמרי, שהוא מתחת כל אותו העולם כולו כנו'. וכבר למדנו הרב בטנת"א (פרק א') כי התפשטות ויציאת חוץ למקומו, הוא גורם עיבוי, שנתעבה ע"י התפשטות וירידתו חוץ למקומו. ומה גם כשיורד למטה ומתחת כל אותו העולם כולו, הרי הוא קרוב לבחי' מיתה, וכנודע ממיתת המלכים שנקרא מיתה משום שירדו חוץ לעולמם לגמרי, ונכנסו בגבול עולם הבריאה (וכמ"ש בשבירת הכלים פרק ב'). משא"כ בהפרסא שבא"ק, הרי לא ירד חוץ לא"ק לגמרי ומתחתיו ממש, אלא רק בסופו וסיומו⁶⁵², שהוא במקום הטבור שבו, אשר שם הוא סופו וסיומו דהא"ק העיקרי ונכמ"ש לעיל כלל ו' ענף א' בהבחנה א' ובהבחנה ג'. ועכ"פ כי הוא עדיין מכלל הא"ק גופה, והוא מבחי' גופו וכליו וכנו"ל. והוא חילוק אחד.

עוד יש חילוק שני הכלול משתיים, כי הפרסא שבא"ק הרי אמרנו שהוא רק מבחי' גופו וכליו, והרי יש בו אור ונשמה, הן אור פנימי והן אור מקיף וכנו"ל. משא"כ המסך, הנה הוא רק עביות וכלי לבד בלא אור כלל, לא אור פנימי ולא אור מקיף, וכמו שאמרנו לעיל מדברי הרב, כי הוא רק הלבוש היותר חיצון שבנה"י וכנו"ל. וכשיורד למטה מעולמו, הרי הוא רק בחי' כלי לבד בלא אור כלל, כי הרי יורד מכל מציאות פרוצוף לגמרי, ואינו מאיר עתה באורו כלל, כי האור פנימי אין לו, מאחר שמתרחק ממנו. וכן אין לו ג"כ שום אור מאורות המקיפים שבהפרצוף, והוא ע"פ מ"ש הרב בשער המקיפים⁶⁵³, כי אור מקיף החוזר אינו מקיף אלא רק אותו הפרצוף לבד, ואור המקיף הישר הנה הוא מקיף ג"כ רק עד סוף אותו העולם לבד, אבל לא יותר למטה, וכמו שמבואר שם, וכן במבו"ש (שע"ב ח"ג פ"ה). וא"כ הרי כל המסכים כולן אשר הם עומדים למטה לגמרי מאותו העולם, כי הם

651

652 עי' זהר בראשית כא ע"ב שנה"י מכונים לבר מגופא.

653 פרק א

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הקרקע להעליון והגג להתחתון, וכמו שמבואר בדרושי אבי"ע (פרק י"ד), א"כ הרי הם מסולקים מהארת אור המקיף ג"כ. ועוד כי כל אור מקיף הישר, הנה הוא עומד רק מרחוק, וכמ"ש בעגו"י (ענף ד') ובכ"מ.

והרי לנו עכ"פ כי כל מסך הנה הוא רק בחי' כלי בלא אור, כי אין לו מאור שלו אשר יוצא ונמשך משם. הנה אין לו מאור העיקרי שבו מאומה, והוא רק עביות בלא אור, והוא מעובה הרבה מאד מכל בחי' כלי שבגוף, כי נתעבה ע"י ירדתו כנז, ולכך נעשה הוא למסך ומחיצה ממש, להפסיק בין כל עולם ועולם אשר מהאצילות ולמטה. משא"כ מאצילות ולמעלה, לא נמצא שם בחי' מסכים כלל, ולכן הוא, כי ע"י כל המסכים הללו, הנה יצאו העולמות ב"ע ממדרגת האצילות לגמרי. ומ"ש הרב בסדר אבי"ע (פרק א) וכן בדרושי (אבי"ע פ' י"ג סמוך לתחילתו שם) וכן בשער סדר אצילות בקיצור (פרק א) משא"כ הפרסא שבא"ק המפסיק בין הא"ק להאצילות, הנה הוא רק ככל בחי' כלי לבד, והוא ג"כ עדיין מכלל הכלי והגוף דא"ק, ויש לו אור פנימי ואור מקיף ככל הגוף כולו דהא"ק וכנ"ל. ולכן אמר הרב היטיב, כי האצילות הוא מקבל אור א"ס מהא"ק בלי שום מסך כלל [וע' מה שכתבנו עוד בענין הפרסא בדברינו בחלק הביאורים בשער מטי ול"מ (פרק ה אות ח"י) ובנקודות (פרק ב אות ט') ע"ש דברים נכונים, וע"ש עוד אות י"ב].

והרי נתבאר לנו עכ"פ חילוק הרביעי אשר בין התפשטות הב' דלהבי"ע לבין התפשטות הב' אשר לכל העולמות שלמעלה, כי בכל העולמות שלמעלה, נמשך ההתפשטות הב' אשר לכל א' מהעולם העליון שעליו בלתי מסכים כלל. משא"כ ההתפשטות הב' אשר להבי"ע, הנה הם נמשכים ובאים רק דרך מסכים ומחיצות, ועי"ז הנה אינו בא להם מעיקר האור כלל, אלא רק תמצית הארה לבד וכנז.

והרי לנו ד' חילוקים בין התפשטות הב' דלהבי"ע לבין התפשטות הב' אשר לכל העולמות שלמעלה, וע"י כל הד' חילוקים ושינויים הללו, הנה נעשה עי"ז כל העולמות ב"ע למדרגה אחרת לגמרי שהם נבראים נוצרים נעשים.

וכאשר תתבונן בכל אלו הד' חילוקים ושינויים שבארנו כאן (צו ע"ג) בהתפשטות הב', הנה תראה שהם כמעט ענין אחד עם הד' שינויים אשר בארנו לעיל כלל י"ג ענף ב' בהתפשטות והסתלקות הא'. כי השינוי הב' שבכאן, הוא מעין השינוי הא' אשר שם. והשינוי הא' שבכאן הוא מעין השינוי הב' אשר שם. ומתבאר שם בדברינו, כי אותו השינוי הד', הוא בסבת השינוי הג' אשר שם ע"ש. וכן הוא עדי"ז השינוי הד' שבכאן, מה שנעשה מסכים ומחיצות להפסיק בין האצ"ל להבי"ע, וכן בבי"ע עצמן בין זה לזה, ונעשו עי"ז כל הבי"ע במדרגה אחרת לגמרי, הנה הוא ג"כ מסבת השינוי הה' והג' אשר שם, ע"ש. והתבונן ותמצא כ"ז, כי אי אפשר לנו להאריך הביאור בזה, כי יתארכו הדברים מאד.

[ענף ה']

והנה מה שהערינו לעיל ריש ענף ב', היכן שמרומזים אלו הב' חלקי התפשטות הב' דלהבי"ע, היכן שמרומזים בסדר הכתובים דמעשה בראשית שבתורה. הנה החלק הראשון כבר כתבנו לעיל ענ"א, שהוא מרומז בהב' כתובים הראשונים, בראשית ברא כו' והארץ היתה כו' (בראשית א א-ב) וכנ"ל שם, וכן אמרנו שם ג"כ כי הפסוק הג', ויאמר אלהים יהי אור, הנה הכוונה הוא על האור דהשם מ"ה, שעל ידו נתקן הכל. וכבר כתב הרמב"ן וכמה מפרשים הראשונים, שבריאית יש מאין הנה היה רק ביום הראשון לבד, אבל כל מה שנברא מאחר יום ראשון ואילך, היה הכל יש מיש. וכן הוא ג"כ לפי רש"י ז"ל והמדרש הנ"ל ענ"א, כי את השמים לרבות תולדות השמים, ואת הארץ לרבות תולדות הארץ. והרי נבראו כל השרשים מיום ראשון, ונעשה אח"כ הכל רק יש מיש.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ולפי דברינו הנה נבראו כל שרשיהם העצמיים עוד יותר מקודם, והיינו בעולם הנקודות, שהוא זמן מה קודם יום ראשון דמעשה בראשית [ועי' דברינו לעיל כלל ט' ענף⁶⁵⁴ ובדע"ה ח"א דרוש ו' סימן ד' אות ה' ע"ש] וכמ"ש בזה"ק בראשית (טז ע"א) והארץ היתה כו' היתה דייקא מקדמת דנא כו'⁶⁵⁵, וכן הוא בספר הבהיר (סימן ב') והארץ היתה כו' שכבר היתה, ע"ש⁶⁵⁶. וזהו ג"כ עוד מעט (עי' לעיל ענ"א) מה שלא נאמר על זה מאמר בפירושו, כי כל מאמר הוא מורה גלוי שהוא גלוי ית"ש, אבל בעולם הנקודות, אשר אז היה הבריאה יש מאין, הנה נעשה הכל אז ממנו ית"ש רק בהעלם גדול, ולכן לא יצא אז בשלימות כלל, וכמו שהארכנו בזה בדע"ה ח"א דרוש ב' ובכ"מ. ולכן לא נאמר עליהם מאמר, כי יצאו הכל רק בבחי' רצון ומחשבה ממנו, ולא בבחי' דיבור ואמירה כלל⁶⁵⁷. והיום הראשון דמעשה בראשית, הנה הוא היה התחלת התיקון וגילויו במאמרו ית"ש, ועכ"ז הנה לא נעשה אז בשלימות אלא רק האור לבד, אבל שאר כל תולדות השמים והארץ, לא יצאו ביום ראשון, אלא ג"כ רק בבחי' שרשיים לבד, ומאז והלאה הנה יצא כל דבר בפועל ובשלימות בכל יום ויום, ולכן נאמר מאמר בפירושו מאז ולהלאה על כל מעשה יום ויום.

והעיקר הוא כי מילת "ויאמר", הנה הוא סוד אמ"ר וק"ב⁶⁵⁸, הנודע בדברי האריז"ל. וכן ויאמר אלהים הוא גימטרי' אמ"ר ק"ב, כי כל מה שנעשה מהתיקון והלאה, הרי הוא נעשה הכל רק ע"י סוד אמ"ר וק"ב, וע"ד שבארנו לעיל כלל י"ח ענ"ה בהחלק הב' דהתפשטות הב' אשר להאצילות. כי כן הוא לעולם, מאחר התיקון והלאה, הנה לא נעשה שום ענין, אלא רק ע"י סוד סדר אמ"ר וק"ב, ולכן נאמר ויאמר אלהים על כל מעשה ופעולה של כל יום ויום, וכל אלו הפעולות כולם, הנה תיקון ועשה אותם הקב"ה רק יש מיש. אבל עולם הנקודות, יצא כולו בלא אמ"ר וק"ב כלל, וכנ"ל כלל י"ח ענ"ב. וכל מה שנעשה אז, היה הכל רק בבחי' יש מאין, והוא מה שכתוב (&) בראשית ברא כו' ולא כתיב בו ויאמר אלהים, משום שיצא אז בלא אמ"ר וק"ב, אלא רק יש מאין. והנה ידוע הוא כי כל האמ"ר וק"ב, הנה הוא נעשה רק ע"י בירור ועליית המין שבתחילה, ואח"כ הנה

⁶⁵⁴ לא מצויין איזה ענף, וגם לא מצאתי שם, אע"פ שמוזכר כמה פעמים שתיקון המ"ה היתה ביום הראשון.

⁶⁵⁵ ז"ל: והארץ היתה תהו ובהו וגו' (בראשית א ב) היתה דייקא מקדמת דנא תלגא גו מייא נפקא מינה זוהמא בההוא חילא דתלגא במייא ואקיש בה אשא תקיפא והוה בה פסולת ואתעדאית ואתעבידת תהו (מאתר) [מדורא] דזוהמא קינא דפסולת ובהו ברירו דאתבריר מגו פסולת ואתיישב בה חשך רזא דאשא תקיפא וההוא חשך חפי על גבי [ההוא] תהו על גבי [ההוא] פסולת [ואתתקנת מיניה] [ואתתקף בה].

תרגום: "והארץ היתה תהו ובהו וגו'", "היתה" דוקא, מקודם לזה, שלג בתוך המים, יצאה ממנה זוהמא באותו כח של שלג במים, והכה בה אש חזקה, והיתה בה פסולת, והוסרה ונעשתה "תהו" ממקום (מדור) הזוהמא, קן הפסולת, "ובהו" בירור שהתברר מתוך פסולת, והתיישב בה החושך, הסוד של אש חזקה, ואותו חושך כיסה על אותו תהו על גבי אותה פסולת והתקנה ממנו.

מקדמת - ר"ל בעולם התהו ששם ארעא אתבטלת (יהל אור).

תלגא גו מייא - עי' דע"ה ח"א ב ע"ד.

תקיפא - בוצד"ק (רח"ו).

ואתעדאית - ר"ל והוסר הפסולת (יהל אור).

רזא דאשא תקיפא - בינה (רח"ו).

עי' אריכות בעניין זה ביהל אור. עי' דע"ה ח"א ג ע"א ועו ע"ד ועז ע"ב, וכן ח"ב פט ע"א.

⁶⁵⁶ ז"ל: אמר ר' ברכיה מאי דכתיב (בראשית א' ב) והארץ היתה תהו ובהו מאי משמע היתה, שכבר היתה תהו, ומאי תהו דבר המתהא בני אדם, ומאי בהו, אלא תהו היתה וחזרה לבהו, ומאי בהו דבר שיש בו ממש דכתיב בהו בו הוא.

⁶⁵⁷ עי' בהגר"א בתיקו"ז כ ע"ג: רצון ומחשבה והרהור וקול ודיבור נגד ה' פרצופים, ועי' גליונות הלש"ו שם: עי' פקודי רסב ע"ב וס"י פ"א מ"ח. הובא לשונם במלואים אות (ד).

⁶⁵⁸ אור מים רקיע וק' ברכות שהוא מציאות של עסמ"ב, ועי' שער מ"ד ומ"ן פרק ה', ועי' לקמן הערה 752.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

נתקן בירורי המ"ן שעלה וצו ע"ד ונעשה מהם ע"י האמ"ר וק"ב, כל פרצוף וכל מעשה ופעולה וכל ענין ועליית ובירור המ"ן הראשונים אשר בעת התיקון דמעשה בראשית, הנה היה ע"י הקב"ה לבד, וכמ"ש הרב בשער התיקון (פרק ב) ובדרושי מ"ן (דרוש א' ב'), ואח"כ תיקן אותם והשלימם ע"י אמ"ר וק"ב, אשר בכל הבטישין⁶⁵⁹ עליו, משפעת אור שלמעלה ונמשך מלעילא לעילא ומדרגא לדרגא עד הבי"ע, ויצאו עי"ז בכל הראוי לפי תיקוני דמעשה בראשית. והנה כ"ז הוא מכוון ומרומז במילות ויאמר אלהים, שהוא גימט' אמ"ר וק"ב הנאמר בכל מעשה ופעולה דכל יום ויום מששת ימי בראשית.

והרי נמצא, שכל עלייתם ובירורם וסדר השלמתם של כל מעשה בראשית כולם בכל תיקונם, שהוא כללות הענין דאמ"ר וק"ב, הנה הוא מרומז במילת ויאמר אלהים אשר בכל הט' מאמרות שבמעשה בראשית. וכתב בספר קהלת יעקב ערך ק"ב, כי ט' פעמים ק"ב הוא גימט' במכוון בריאה יצירה עשיה, ע"ש⁶⁶⁰. ולפי דברינו, הנה הם עצמם הט' פעמים ק"ב אשר במילות ויאמר אלהים, כי הק"ב הוא במלכות, ונמשך בה מהאמ"ר שבו"א, וכמו שמבואר בדברי הרב בדרושי מ"ן (דרוש ה'), ע"ש. והוא התיקון דכל העולמות בי"ע, אשר יצא להם מהמלכות דאצילות, ע"י קבלתה מז"א. והרי לנו עכ"פ, כי נמצא רמז לכל אופני התיקונים שבדברי האריז"ל הנעשה במעשה בראשית, בסדר יציאת ומציאות דכל העולמות בי"ע. הנה נמצא רמז להם היטיב בהט' מאמרות עצמן, והוא בהמילות "ויאמר אלהים", הנאמר בכל א', שהוא גימט' אמ"ר וק"ב, ויש בהם ט' פעמים ק"ב, שהוא גימט' בריאה יצירה עשיה כנו', ומרמז לנו בזה שכל המציאות דהבי"ע, הנה נעשה כולם רק בסדר דאמ"ר וק"ב הנאמר בדברי האריז"ל, אשר הוא עצמו כללות סדר כל התיקונים כולם, וכנודע מרוב דרושי ע"ה.

ואין להקשות, כי הרי לפי דברינו אשר אמרנו, שהפסוק הראשון בראשית ברא הוא מדבר על השרשים העצמיים דעולם הנקודות, אשר עליהם נאמר אח"כ, והארץ היתה תוהו, והם נתחרבו ומיתו וכנ"ל ענ"א, א"כ הרי לא נזכר בריאת שמים וארץ דלאחר התיקון בתורה כלל, כי התחלת התיקון, הרי הוא רק מהאמ"ר ויאמר אלהים יהי אור, והיה צריך לחזור ולהזכיר אח"כ ביום ראשון גופה מהתיקון דשמים והארץ ג"כ, כי הם הראשונים והעיקריים לכל מעשה בראשית כולם. אך דע כי הפסוק בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, הנה הוא נדרש הן לפניו הן לאחריו. ולפניו הוא על עולם הנקודות, ולאחריו הוא אחר שנאמר יהי אור, שהוא לאחר התיקון, וכמו שאמרנו רז"ל בשמות רבה (פמ"ו סי' כב) הרבה מעשים כתב משה בתורה סתומים עמד דוד ופירשם, אנו מוצאין ממעשה בראשית, משברא שמים וארץ, ברא האור, שנאמר בראשית ברא אלהים ואח"כ ויאמר אלהים יהי אור. ודוד פירשו, מאחר שברא אור, ברא שמים, שנאמר עוטה אור כשלמה והדר נומה שמים כיריעה. וכתב שם הר"ש ז"ל, כי הוא כדעת ר' יהודה בב"ר (פ' ג' סימן א') שאמר כי האור נברא תחילה ואח"כ שמים וארץ. והרי לנו מפורש מדברי

⁶⁵⁹ עי' לעיל הערה 261.

⁶⁶⁰ ז"ל: קב גימטריא אהיה יהו"ה אהו"ה אהו"י וט"ז אותיות, והוא סוד חכמה בינה יהו"ה אהיה, וחסד וגבורה דדעת הן אהו"ה אהו"י, והוא סוד ארבע פרשיות דתפילין ארבע מוחין דגדלות, והמלכות מקבלת יחוד זה ביום כשעולה אל האצילות ומתיחדת עם דודה, והוא סוד תפילין דיד, מה שאין כן בלילה שיוודת למטה לבריאה יצירה עשיה אז אין לה יחוד זה, ועל כן אין תפילין בלילה, וזה סוד (כתובות ס"ב ע"ב וסוטה כ'). רוצה אשה בקב שלה ותיפלות מתשעה קבין ופרישות, קב רומז אל יחוד הלז הו"ה אהיה אהו"ה אהו"י, סוד חכמה בינה דעת, סוד המוחין, סוד התפילין, וזה שאמר ותפלות לשון יחוד שאז היא מיוחדת עם דודה בסוד קשר יוד דתפילין דיד, וגם תפלות לשון תפילין שהק"ב הלז הוא בחינת תפילין מ"ט קבין, ופרישות רומז כאשר יורדת למטה לבריאה יצירה עשיה ונפרשת מדודה, ט' פעמים קב גימטריא בריאה יצירה עשיה במכוון, וזה מט' קבין ט' פעמים ק"ב גימטריא בריאה יצירה עשיה, ופרישות שאז היא נפרשת מדודה והיא בחינתה בלילה, ועל כן אין תפילין בלילה:

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

חז"ל, שהפסוק בראשית ברא הוא אחר המאמר דיהי אור, וכן כתב הגאון בעל העקדה ז"ל בפ' בראשית שער ב', ע"ש שהאריך בזה בדברי שמו"ר הגו'.

ועיקר דבריו הנה הם מפורש בזוהר חדש בראשית במדרש הנעלם שם (ז ע"ד) 661: ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור כו' רבי אומר זה האור, אור המלאכים הוא (שהוא עולם היצירה), שנבראו תחלה קודם כל העולם (הזה שהוא עולם העשיה). ואי תימא, והרי אנו רואים שהשמים והארץ נבראו תחילה, לא קשיא, דהא שנאמר למעלה, עד כאן ספור הוא דאמר (ר"ל, שהוא סיפור דברים מסדר מעשה בראשית שאח"כ), אלא זה "ויהי", הוא הראשון, ומכאן התחילו כל הנבראים. ר' יהודה אומר, זהו אור הכסא (שהוא עולם הבריאה), ומזה האור נבראו שאר כל הנבראים, ממנו נבראו השמים (שהוא עולם היצירה), וכסא נברא בתחילה, שנאמר (&) כסא כבוד מרום מראשון. רבי אליעזר הגדול אומר אור המלאכים (שהוא עולם היצירה) נברא בתחילה וכי רבי אליעזר הגדול סובר שהכתוב אינו מפרש ממעשה עולם הבריאה מאומה, ואינו מתחיל לדבר אלא רק (צו ע"א) מעולם היצירה, וכן הוא דעת רבו רבן יוחנן בן זכאי שבסמוך] דכתיב (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החושך, כלומר הבדלה נתן הקב"ה בין זה האור (שהוא האור המלאכים) ובין החושך שהוא העולם הזה (עולם העשיה). והשמים הם המבדילים בין העולם הזה ובין אור המלאכים (שהוא עולם היצירה), והם המבדילים בנתיים בין האור ובין החושך. רבן יוחנן בן זכאי אומר נתן הקב"ה ממשלה למלאכים על השמים והשמים על הארץ [וסובר ג"כ שהתורה אינו מפרש אלא רק מהיצירה ולמטה] וכולם נתלים בכסאו (שהוא עולם הבריאה [ובכחו] שהוא עולם האצילות) יתברך שמו וזהו במה שכתוב ויאמר אלהים, הרי תלויים הכל במאמרו ית"ש, שהוא עולם האצילות, ואלהים הוא גימט' הכסא, שהוא עולם הבריאה, הרי תלויים הכל בכסאו ובמאמרו ית"ש] להורות כי גבוה מעל גבוה שומר עכ"ל (העתקתי כל לשונו כי הוא נצרך לנו לענף הסמוך).

והרי לנו עכ"פ, כי כל אלו התנאים סוברים שהמאמר יהי אור, הוא היה תחילה קודם בריאת שמים וארץ, כמו שאמר ר' יהודה בב"ר (ריש פ"ג) וכן בשמו"ר (ריש פ"ג), שהאור נברא תחילה והוא כדברי המדרש שמות רבה הגו' (פ' ט"ו סי' כ"ב), שכן פירש דוד המלך ע"ה, עומה אור כשלמה ואח"כ נוטה שמים כיריעה. ומה שכתוב בתורה בראשית ברא כו' קודם המאמר דיהי אור, הנה הוא עולה יפה ע"פ דברינו, כי הוא נדרש לפניו ולאחריו, כי לפניו הוא קאי על עולם הנקודות, ועל בריאת כל השרשים העצמיים דהבי"ע, שאז היה בריאתם יש מאין, ולכן כתוב המקרא הנה מתחילה. וכן הוא נדרש לאחריו ג"כ, ויהיה הכוונה בו על בריאת שמים וארץ דלאחר התיקון, וסידורו שבתחילה הוא יהיה כעין סיפור וכנ"ל מזו"ת, שהוא דעת כל חכמינו ז"ל, שהם כל התנאים הגו', שמעשה שמים וארץ דמעשה בראשית, הנה היה רק אחר בריאת האור דיום ראשון [שהוא קאי בהעלם ובפנימיות על האור הגנוז אשר מרזא דאור א"ס ית"ש, וכמ"ש בזוה"ק

661 ז"ל: רבי אומר זה האור אור המלאכים הוא שנבראו תחלה קודם כל העולם ואי תימא והרי אנו רואים שהשמים והארץ נבראו תחלה לא קשיא דהא שנאמר למעלה עד כאן ספור הוא דאמר אלא זה ויהי הוא הראשון ומכאן התחילו כל הנבראים ר' יהודה אומר זהו אור הכסא ממש ומזה האור נבראו שאר כל הנבראים ממנו נבראו השמים וכסא נברא בתחלה שנאמר כסא כבוד מרום מראשון רבי אליעזר הגדול אומר אור המלאכים נברא בתחלה וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל אלקים בין האור ובין החושך כלומר הבדלה נתן הקב"ה יתברך בין זה האור ובין החושך שהוא העולם הזה והשמים הם המבדילים בין העולם הזה ובין אור המלאכים והם המבדילים בינתיים בין האור ובין החושך רבן יוחנן בן זכאי אומר נתן הקב"ה ממשלה למלאכים על השמים והשמים על הארץ וכלם נתלים בכסאו יתברך שמו להורות כי גבוה מעל גבוה שומר.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

בראשית (טז ע"ב ולא ע"ב) ובכ"מ (וכן הוא בכ"ר פ"ג סי' ו', ובגמרא חגיגה י"ב ע"א), והוא האור דשם מ"ה, שהוא האור דהתיקון, ואז נתקנו עי"ז בתחילה השמים והארץ, כי נבררו כל בירורם מפילתם בעולם התוהו, ועלו למ"ן ע"י האור דהמ"ה ונתקנו ונעשו בכל שלימותם. ויצאו גם אז כלולים מכל תולדותיהם כולם, "את השמים" לרבות תולדות השמים. "ואת הארץ", לרבות תולדות הארץ. ונעשו הכל ביום ראשון, וכמ"ש בכ"ר (פי"ב סי' ד), כתיב אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, מלמד שבו ביום נבראו, בו ביום הוציאו תולדות. ור"ל מדכתיב בהבראם, וכתיב ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים, משמע שנבראו עם כל צבאיהם, הכל ביום אחד. אלא שיציאתם מן הכח אל הפועל, היה כל א' ביומו. והרי פירש הכתוב עכ"פ כאן, שהוא בסוף מעשה בראשית, מה שסתם בתחילה ביום ראשון, כי הרי שם לא כתיב מבריאת שמים וארץ דלאחר התיקון מאומה וכנ"ל משמור"ר פ' ט"ו, וכאן בסוף הנה פירש הכתוב את בריאתם ג"כ, שיצאו הם ותולדותיהם הכל ביום ראשון, וכמו שמסיק הכתוב ואומר, ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים, שהוא יום ראשון אשר שם נאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. והרי מלמדינו התורה בזה (ר"ל במה שנאמר בסוף אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות בו), כי המקרא שכתוב בראשית ברא בו, הנה הוא נדרש לפניו ולאחריו כמו שאמרנו, התבונן בכ"ו ותבין היטיב.

ענף ו'

ונחזור להענין, הנה ביארנו תהלה לאל ית"ש, את ההתפשטות הב' אשר להעולמות בי"ע, כי היה ג"כ ע"ד ההתפשטות הב' אשר להאצילות. ועכ"ז, הנה היה בהם כמה שינויים עכ"פ לפי ערך איכותם ומדרגתם הראוי להם וכנ"ל ענף א' ב' ג'. אמנם בפרטית ההתפשטות אשר בהעולמות בי"ע עצמן, בין זה לזה מהבריאה להיצירה ומהיצירה להעשיה, כל סדר תהלוכותיהם, הנה לא מצאתי בזה (צו ע"ב) בדברי האריז"ל מבוארים כלל, וכנודע שכל עיקר דברי האריז"ל הנה הוא רק מאצילות ולמעלה, אבל בהעולמות בי"ע, הנה הוא מקצר והולך, וכמו שכתבנו הטעם בזה בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ז' אות ח', כי בהעולמות בי"ע הנה הוא העץ הדעת טוב ורע, ואינו מן הראוי להעמיק שם כ"כ⁶⁶², והוא הענין מהד' שנכנסו לפרדס, אשר לא יצא בשלום אלא ר' עקיבא לבד, ולכן לא גילה לנו האריז"ל מעניניהם אלא רק מעט מן המעט. [וספר ברית מנוחה הנה הוא מיוסד על זה, והוא עמוק עמוק כנודע. ושמענו מעשה בזה מאחד קדוש, שעשה פי' עליו, והזהיר שם בהקדמתו שלא לעיין בו אלא רק אחר כמה פרישות וחסידות יתירה. וחכם אחד התנהג בהם כמה שנים, וסבור שהוא ראוי לזה, והתחיל ללומדו, ואירע לו תיכף סבה לא טובה, רח"ל ועמד וגנזו]. והרי אין ראוי גם לנו לדחוק עצמינו ולהעמיק בפרטי תהלוכותיהם והשתלשלותם, אלא רק בדרך כלל, מה שמצאנו מפורש בדבר האריז"ל, ונחזור עליהם בדרך כלל, כי הוא נצרך לענינינו.

והיינו כי התפשטות הא' אשר להעולמות בי"ע, הנה הוא מה שבארנו לעיל כלל ז' מהחיצוניות דהתנהי"ם דא"ק, שנחלק לג' בחי', החיצוניות דהפנים דהתנהי"ם היה ההתפשטות הא' לעולם הבריאה, והחיצוניות דהאחוריים דהתנהי"ם היה ההתפשטות הא' להיצירה, והחיצוניות דחיצוניות דאחוריים שלהם להעשיה וכמו שהארכנו ובארנו כ"ז שם באר היטיב, ובפרט בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ה', ע"ש בארוכה מאד. וכן ההסתלקות הא' אשר להבי"ע, הרי בארנו אותם ג"כ לעיל כלל י"ג וכן בדע"ה שם ע"ש. וההתפשטות הב' אשר להם, שהוא נחלק לשנים כנ"ל, הנה החלק הא' הוא הג' מיני חיצוניות דהשברי כלים:

Commented [YL1]: מ ילה משונה?

⁶⁶² שער הקלי' והשער הקלי' נוגה שונה מזה?

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

החיצוניות דהפנים שלהם להבריאה, והחיצוניות דהאחוריים של השברי כלים להיצירה, והחיצוניות דחיצוניות דאחוריים של השברי כלים להעשיה, וכנ"ל ענ"א. והחלק הב' דהתפשטות הב', הנה הוא אחר שנתקן האצילות בכל התיקונים אשר ע"י המ"ה, ונתלבשו בפרצופי דאצילות זב"ז ע"י הגילוי והיחוד דאור א"ם שבהם, וכמ"ש אליהו זל"ט (תיקו"ז יט ע"א) ואנת הוא דקשיר לון ומיחד לון ובגין דאנת מלגאו כו⁶⁶³.

הנה ע"י התלבשות אור א"ם בכינה דאצילות, מתפשט ומשלה את אור הי"ם דאצי' עד המסך אשר בין האצילות להבריאה, והמסך הרי הוא מהלבוש היותר חיצון דהנה"י דבינה דאצילות, ומתנוצץ אורם דרך המסך, ונעשו הי"ם דהבריאה, כלול מכל הארת האורות כולם דהאצילות, וכן מכל האורות שלמעלה למעלה. ואותן הי"ם דהבריאה הוא החלק השני של ההתפשטות הב' אשר להבריאה, ונתקן מזה כל עולם הבריאה כולה. וע"י התלבשות אור א"ם אשר בת"ת דאצילות, וכן אח"כ בהת"ת דהבריאה הנעשה ע"י התנוצצות הנז', הנה מתפשט ומשלה את אור הי"ם דהבריאה עד המסך שבין הבריאה להיצירה, והמסך הוא מהלבוש היותר חיצון דהנה"י דז"א דבריאה, ומתנוצץ אורם דרך המסך, ונעשו ע"י כל הי"ם דהיצירה כלולים מכל הארת העליונים כולם. ואותן הי"ם דהיצירה הוא החלק השני דהתפשטות הב' אשר להיצירה, וממנו נתקן ונעשה כל היצירה כולו.

וע"י התלבשות דאור א"ם בהמלכות דהאצילות, וכן אח"כ בהמלכות דבריאה ודיצירה, הנעשים מכל התנוצצות אור הנז', הנה מתפשט ומשלה את אור הי"ם דהיצירה עד המסך אשר בין היצירה להעשיה. והמסך הוא מהלבוש היותר חיצון דנה"י דהמלכו' דהיצירה, ומתנוצץ אורם דרך המסך, ונעשה מזה כל הי"ם דהעשיה כלולים מכל הארת האורות שלמעלה, ואותן הי"ם דהעשיה, הנה הוא החלק השני דהתפשטות הב' אשר להעשיה, וממנו נתקן ונעשה כל עולם העשיה כולה.

והנה כל אותן העינים כולם, היינו ההתפשטות הא' וההסתלקות הא', וכן הב' חלקי דהתפשטות הב', הנה היו נמשכים כל א' בכל העולמות ב"ע זה אחר זה, כי אחר התפשטות הא' אשר להבריאה, נעשה תיכף ההתפשטות הא' אשר להיצירה, וכן תיכף אח"כ ההתפשטות הא' אשר להעשיה, ואח"כ היה ההסתלקות הא' של כולם יחד וכנ"ל כלל י"ג, כי אורות העינים ירדו אצלם והעלו אותם כולם יחד. וכן עד"ז אח"כ בהב' חלקי דהתפשטות הב', (צו ע"ג) כי מתחילה היה בהם החלק הא' דהתפשטות הב' בכל א' מהם, זה אחר זה, ונעשה מהם כולם העולם התוהו, וכנ"ל ענ"א. ואחר התיקון דאצילות, יצא גם בהב"ע, החלק הב' דהתפשטות הב', והיה נמשך מבריאה ליצירה ומיצירה לעשיה תיכף בזה אחר זה. וכן עד"ז בפרטות ופרטי פרטות. והיינו, כי הרי כל א' הוא כלול מפנימיות וחיצוניות, וכל א' מהם הוא כלול מה', שהם נרנח"י, אשר כל א' מהה' הוא כלול ג"כ מה', והם כ"ה פרטיית.

Commented [YL2]: ע
י' לעיל צו ע"א
שהיה לנו comment

⁶⁶³ ז"ל: פתח אליהו ואמר רבון עלמין דאנת הוא חד ולא בחושבן אנת הוא עלאה על כל עלאין סתימא על כל סתימין לית מחשבה תפיסא בך כלל אנת הוא דאפיקת עשר תקונין וקרינן לון עשר ספירן לאנהגא בהון עלמין סתימין דלא אתגליין ועלמין דאתגליין ובהון אתכסיאת מבני נשא ואנת הוא דקשיר לון ומיחד לון ובגין דאנת מלגאו כל מאן דאפריש חד מן חברה מאלין עשר אתחשיב ליה כאלו אפריש בך:

תרגום: פתח אליהו ואמר, רבוננו של עולם, שאתה הוא אחד, ולא בחשבון, אתה הוא עליון על כל העליונים, סתום על כל הסתומים, אין מחשבה נתפסת בך כלל. אתה הוא שהוצאת עשר תיקונים וקראת להם עשר ספירות להנהיג בהם את העולמות הנסתרים שלא מתגלים ואת העולמות שמתגלים, ובהם נתכסת מבני אדם ואתה הוא שקושר אותם ומיחד אותם ולפי שאתה מבפנים כל מי שמפריד חד מחבירו מאלה העשר נחשב כאילו מפריד בך.

בהגר"א: דקשיר לון - ספירות של פרצוף א': ומיחד לון - הפרצופים ליחד:

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ובעשיה הם האופנים ונפשין, שהם החיצוניות והפנימיות דהעשיה, אשר כל א' הוא כלול מכ"ה פרטיית. וביצירה הנה הם המלאכין והרוחין, שהם החיצוניות והפנימיות דהיצירה, אשר כל א' מהם הוא כלול מכ"ה פרטיית כנז'. ובבריאה, הנה הם השרפים (שהם בהז' היכלין דבריאה שהוא עולם הכסא) והנשמות, שהם החיצוניות והפנימיות דבריאה, אשר כל א' מהם הוא כלול מכ"ה פרטיית, וכמ"ש כ"ז בדרושי פנימיות וחיצוניות דרוש י"א וי"ג ע"ש.

והנה כשנעשה ונתקן הבחי' הראשונה והעליונה שבפנימיות והחיצוניות דהבריאה, ע"י החלק הב' דהתפשטות הב' שבהבריאה, הנה נעשה ונתקן תיכף אח"כ ג"כ הבחי' הראשונה והעליונה שבהפנימיות והחיצוניות דהיצירה, ע"י החלק הב' דהתפשטות הב' שבהיצירה, וכן תיכף אח"כ ג"כ הבחי' הראשונה והעליונה שבהפנימיות והחיצוניות דהעשיה, ע"י החלק הב' דהתפשטות הב' שבהעשיה, וכן אח"כ כשנעשה ונתקן הבחי' השניה שבהפנימיות והחיצוניות דהבריאה, ע"י החלק הב' דהתפשטות הב' שבהבריאה, הנה נתקן תיכף אח"כ אותו הבחי' שכנגדה בהיצירה, וכן תיכף אח"כ ג"כ אותה הבחי' שכנגדה בהעשיה, ע"י החלק הב' דהתפשטות הב' שבהיצירה והעשיה. וכן עד"ז בכל הכ"ה בחי' פרטיות אשר בכל א' מבי"ע, הנה היה נמשך תיקונם מכל בחי' שבבריאה להבחי' שכנגדה ביצירה ועשיה. ולא נתקן מתחילה כל הבריאה כולה לגמרי, בכל הכ"ה בחי' שבה, ואח"כ היצירה בכל הכ"ה בחי' שבה, ואח"כ העשיה בכל הכ"ה בחי' שבה, אלא שהיה נמשך התיקון מכל בחי' ובחי' בפנ"ע, מבריאה ליצירה ומיצירה להעשיה, וכמ"ש הרב כ"ז בדרוש אבי"ע (פרקים ב' ג' מהד' פרקים אחרונים), וכמו שהארין בזה הרב הקדוש מהר"ש שרעבי ז"ל ברחובות הנהר (דף ו' ע"ב מדפוס ווארשא תרנ"א בד"ה גם נודע). והוא ז"ל מבאר שם מא"ק ולמטה, ע"ש. וכן הוא האמת, כי בהחלק הב' דהתפשטות הב', הנה נתקנו אז כל העולמות כולם יחד זה אחר זה, מראשית א"ק עד סוף העשיה, והיה נמשך התיקון מבחי' לבחי' מכל בחי' פרטית שבא"ק, לכל אותה הבחי' הפרטית שכנגדה עד סוף העשיה.

[ענף ז']

והנה טרחנו והארכנו בכ"ז, כי מתוך זה יתבאר לנו מבוכה אחת גדולה אשר עמדו עליה כמה בעלי תריסין מרגן ורבנן קדושי עליון זצוק"ל וזיע"א, והוא במאמרם ז"ל בבראשית רבה (פ"א סי' ג')⁶⁶⁴ וכן שם (פ"ג סי' ח'⁶⁶⁵) ובכ"מ במדרשים בענין בריאת

⁶⁶⁴ ז"ל בשלימות: בראשית ברא אלהים, רבי תנחומא פתח (תהלים פו) כי גדול אתה ועושה נפלאות, א"ר תנחום הנוד הזה אם יהיה בו נקב כחוד של מחט כל רוחו יוצא ממנו, והאדם עשוי מחילים מחילים, נקבים נקבים, ואין רוחו יוצא ממנו, מי יעשה כן אתה אלהים לבדך, אימתי נבראו המלאכים ר' יוחנן אמר בב' נבראו המלאכים, הה"ד (שם קד) המקרה במים עליותיו וגו' וכתוב עושה מלאכיו רוחות, ר' חנינא אמר בה' נבראו מלאכים, הדא הוא דכתיב ועוף יעופף על הארץ וגו', וכתוב (ישעיה ו) ובשתים יעופף, רבי לולינא בר טברין אמר בשם רבי יצחק בין על דעתיה דרבי חנינא בין על דעתיה דרבי יוחנן, הכל מודים שלא נברא ביום ראשון כלום, שלא יאמרו מיכאל היה מותח בדרומו של רקיע, וגבריאל בצפונה, והקב"ה ממדד באמצעו אלא (שם מד) אנכי ה' עושה כל נוטה שמים לבדי וגו' מאתי מי אתי כתיב, מי היה שותף עמי בברייתו של עולם, ד"א כי גדול אתה ועושה נפלאות, בנוהג שבעולם מלך ב"ו מתקלס במדינה, וגדולי המדינה מתקלסין עמו, שנושאין עמו במשאו, אבל הקדוש ברוך הוא אינו כן, אלא הוא לבדו ברא את העולם, הוא לבדו מתקלס בעולם, הוא לבדו מתהדר בעולמו, א"ר תנחומא כי גדול אתה ועושה נפלאות, למה כי אתה אלהים לבדך, אתה לבדך בראת את העולם.

⁶⁶⁵ ז"ל בשלימות: יום אחד, שנתן להם הקדוש ברוך הוא יום אחד ואיזה זה יום הכפורים, א"ר תנחום בר ירמיה שבו נבראו ארבעה דברים, הרים שמים וארץ ואורה, א"ר יודן שבו היה הקדוש ברוך הוא יחידי בעולמו, שלא היה בעולמו אלא הוא, אתיא כר' יוחנן ולא אתיא כרבי חנינא, רבי יוחנן אמר בשני נבראו המלאכים הה"ד (תהלים קד) המקרה במים עליותיו השם עבים רכובו

Commented [YL3]:
י' לעיל צ"ע א'
שהיה לנו comment

Commented [YL4]:
י' לעיל צ"ע א'
שהיה לנו comment

Commented [YL5]:
י' לעיל צ"ע א'
שהיה לנו comment

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

המלאכים, שאמרו שם אותי⁶⁶⁶ נבראו המלאכים רבי יוחנן אמר בשני נבראו כו' רבי חנינא אמר בהמישי נבראו כו'. בין על דעתיה דר' חנינא, בין על דעתיה דר' יוחנן, הכל מודים שלא נברא ביום ראשון כלום, שלא יאמרו מיכאל היה מותח בדרומו של רקיע וגבריאל בצפונה והקב"ה ממדד באמצעו, אלא אנכי ה' עושה כל, נוטה שמים לבדי כו', וכן הוא בפדר"א (ריש פרק ד) כי המלאכים נבראו בשני, ע"ש בארוכה⁶⁶⁷, וברד"ל שם⁶⁶⁸. ונתחבטו בזה כמה קדושי עליון, כי הלא נודע הוא שהמציאות כולו, הנה הוא נברא רק ע"י השתלשלות המדרגות מעולם עליון לתחתון, וא"כ איך אפשר שהמלאכים שהם ביצירה נבראו הם אחר בריאת שמים וארץ דהעשיה.

הראשון, אשר העיר בזה הוא הרב הקדוש רבינו יוסף גיקטלייא בספר גינת אגוז חלק שני, בד"ה אש רוח מים, ושם עוד בד"ה המעלה השלישית. ודעתו ז"ל הוא כי האמת הוא שהמלאכים הם קודמים לבריאת השמים, כי מאמתתם נמצאו כל הנמצאים כולם בדרך ההמשכה. ואמר שם כי זהו מ"ש בפדר"א (פרק ג) שמים מאיזה מקום נבראו, מאור

המהלך על כנפי רוח, וכתב עושה מלאכיו רוחות, רבי חנינא אמר בחמישי נבראו מלאכים שנאמר ועוף יעופף על הארץ, וכתב (ישעיה ו) ובשתים יעופף, רבי לוליאני בר טבראי בשם ר' יצחק אמר בין על דעתיה דר"ח בין על דעתיה דר"י הכל מודים שלא נברא ביום הראשון כלום שלא תאמר מיכאל היה מותח בדרומו של רקיע, וגבריאל בצפונה, והקב"ה ממדד באמצעיתו אלא אנכי ה' עושה כל נוטה שמים לבדי רוקע הארץ מאתי, מי אתי כתיב, מי היה שותף עמי בברייתו של עולם. ⁶⁶⁶ מתי?

⁶⁶⁷ ז"ל: המלאכים שנבראו ביום השני כשהן נשלחין בדברו הן נעשין רוחות, שנ' עושה מלאכיו רוחות, וכשהן משרתין לפנינו נעשין אש, שנ' משרתיו אש לוחט, ד' כתות של מלאכי השרת מהלכין ומשרתין לפני הב"ה, מחנה ראשונה של ימינו מיכאל, מחנה שנייה של שמאלו גבריאל, מחנה שלישית מלפניו אוריאל, מחנה רביעית של אחריו רפאל, ושכינתו באמצע, והוא יושב על כסא רם ונשא, וכסא גבוה ותלוי למעלה באויר, ומראה כבודו כעין החשמל, ועטרת תגא בראשו, וכתר שם המפורש במצחו, חציו אש וחציו ברד, מימינו חיים ומשמאלו מות, ושבת של אש ופרוכת לפניו פרשה, ועיניו משוטטות בכל הארץ, ושבעה מלכים שנבראו תחלה משרתין לפניו לפני פנים מן הפרוכת, והדום רגליו באש וברד, ואש מתלקחת סביבות כסאו, וצדק ומשפט מכון כסאו, ודמות כסאו כענין ספור של ארבע רגלים, וארבע חיות קדש קבועות בו על כל רגל ורגל, ארבע פנים וארבע כנפים לאחד מהן, שנ' וארבעה פנים לאחת, והם הם הכרובים, כשהוא מדבר פני המזרח מדבר מבין שני הכרובים פני אדם, וכשהוא מדבר פני הדרום מדבר מבין שני הכרובים פני השור, וכשהוא מדבר פני הצפון מדבר מבין שני הכרובים פני הנשר וכו'.

⁶⁶⁸ ז"ל: והמלאכים. ב"ר פ"ג פליגי בה וכן בשוחר טוב מזמור כ"ד חד אמר בשני נבראו דכתיב המקרה במים עליותו וכתב עושה מלאכיו רוחות (דמפרש המקרה במים על הרקיע בתוך המים שהוא בשני, וכן הוא ודאי פשוטו של מקרא בתהלים שם שמסדר והולך כל מעשה ו' ימי בראשית, ומתחיל כאן במעשה יום שני ומפרש ואזיל. וכן הוא בשמות רבה פט"ו ותנחומא חיי שרה ע"ש. אבל לפי מש"ל פ"ג משמע שהפר"א מפרש ליה על שמים שנבראו ביום ראשון, בע"כ לאו מהאי קרא נפקא לן דמלאכים בשני, דהאי קרא בראשון מיירי). וכן הוא שם פ"א בשני רקיע וגיהנם ומלאכים. וחד אמר בחמישי נבראו דכתיב ועוף יעופף וכתב בשתים יעופף. ובזהר נראה ששני הדיעות אמיתיים, שיש כתות מלאכים שנבראו בשני ויש שנבראו בחמישי, דבר"פ בראשית אמרו ביום שני כדן אתבריאו כל אינון מלאכין דקטרגו כו' וכן כל שאר אינון דמתבטלי ולית להו קיומא כו'. ועוד שם אמרו מצמיח חציר לבהמה מלאכין שליטין לפום שעתא דאתבריאו בשני כו'. וביום חמישי אמרו שם ועוף יעופף אילין שלוחי עילאי דאתחזו לב"ג בחיזו דב"ג כו' בגין דאית אחרנין כו' דכתיב ואת כל עוף כנף למינהו כו', ושם אמרו עוף דא מיכאל, יעופף דא גבריאל, על הארץ דא רפאל [שיש בו אותיות אפר דאיהו עפר], השמים דא אוריאל [שיש בו אותיות אויר]. וכן לשון דכאן דלהלן בפרקין והמלאכים שנבראו בשני, משמע דאיכא שלא נבראו בשני, (ובזהר (מו"א) משמע דאיכא נמי שנבראו ביום ראשון. אבל ב"ר וכל המדרשים אמרו הכל מודים שלא נבראו ביום ראשון כלום), אלא שלא נתפרש כאן שאר הכתות מתי נבראו. ובמדרש כונן תני ביום שני נבראו ארואלים ומלאכים ואופנים ושרפים וחשמלים. ואף בספר יצירה פ"א מ"ב תני ד' אש ממים וחצב בה כסא הכבוד שרפים ואופנים וחיות הקדש ומלאכי השרת שנאמר עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוחט, ומשמע שר"ל שמבריאת האש וביום שנברא האש דהיינו בשני כדהכא, הוא שנבראו אלו המלאכים.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

לבושו של הקב"ה, והוא אור של המלאכים, שהם נקראים לבושי⁶⁶⁹, משום שהם קרובים אליו יותר משאר כל הנמצאים כולם, והם תחילת כל הנמצאים. [אמנם הנר"א ז"ל (הובא ברד"ל בפדר"א (פרק ד)) בספד"צ וצו ע"ד] סוף ד"ה וענין הפרסא⁶⁷⁰, וכן הוא בתיקונים תיקון ס"ט קלד ע"א⁶⁷¹) כי אור לבושו הוא עולם הבריאה, שהוא לבוש על האצילות, ושמים הוא עולם היצירה. [ומ"ש בפדר"א (פרק ד) ובמדרשים, שהמלאכים נבראו בשני, כי ביום שני נעשה הבדל הצורות בכל הנמצאים דיום ראשון, ונעשה ההיכר או בצורת המלאכים, כי אין דבר ניכר אלא מכח תמורתו, וע"ש בארוכה בזה.

והשני אשר העיר בזה, הנה הוא רבינו הקדוש הרמ"ק ז"ל, כי הוא עמד ג"כ על זה בספר אילימה (מעין א' תמר ג' פ' י"ג) ואמר שם הוא ז"ל, כי עולם העשיה, הנה היא עלולה באמת רק מהבריאה ולא מיצירה, וזהו שאמרו, שמים מאיזה מקום נבראו, מאור לבושו שהוא עולם הבריאה. אבל עולם היצירה, הוא נברא באמת רק אחר בריאת שמים וארץ דהעשיה, והוא מ"ש שהמלאכים לא נבראו אלא רק בשני. וזהו הענין מה שנודע, כי הנהגת העשיה ביום שבת הוא ע"י הבריאה, וכן היה לעולם אילולא החטא. וכ"ז הוא משום שאין העשיה משועבדת אל היצירה כלל, וע"ש בארוכה קצת. אמנם דברים הללו קשים מאד לענ"ד לומר, שעולם היצירה נוצר אחר עולם העשיה, כי הוא נגד הידוע ופשוט. והוא ז"ל עצמו בספר הפרדס אמר בפירוש בכ"מ להיפך, ובפרט בשער אבי"ע (פרק א ושם פרק ט) ע"ש מפורש, והוא פשוט ונודע. ודבריו הנז' באילימה הוא נעלם ממני. ומ"ש בזה בלק"ת (פ' בראשית ג' סע"ב וד' ע"א) הוא מאיזה תלמיד הנמשך בזה אחר דברי הרמ"ק ז"ל. ע"כ **הגהה**.

Commented [YL6]:
יפה מתחיל
ההגה??##

השלישי אשר העיר בזה ג"כ, הנה הוא הקדוש מהר"מ אלשיך ז"ל, כי הוא עמד ג"כ על מבוכה זו בספרו פ' בראשית, בפסוק (&) יהי רקיע, ודעתו ז"ל הוא ג"כ, שהשמים והארץ דעוה"ז הם נבראו קודם עולם היצירה מטעם המדרש הנז', שלא נבראו המלאכים אלא רק בשני, ואמר כי לכך היתה הארץ תוהו, והכוונה הוא כי לא היתה גוש עפר ממשוי עבה וקשה כמו שהוא עתה, משום שלא היה עדיין עולמות האמצעיים, שהם עולם המלאכים והגלגלים, אשר על ידיהם משתלשל ומתעבה השפע בהצורך, וארץ⁶⁷² העכורה הזה, ע"ש בדבריו, וכבר אמרנו כי סברא זו הוא פלא בעינינו.

והרביעי בקודש, הנה הוא הגאון החוקר החסיד מהר"י עראמה ז"ל בספר העקדה, פ' בראשית (שער ב') עמד ג"כ על מבוכה זו, ודעתו הוא כי מדרשים חלוקים הם, כי רבי יהודה אשר אמר בב"ר שם (פ"ג סי' א) האורה⁶⁷³ נבראת תחילה, הכוונה הוא על האור המלאכים שהם נבראו מתחילה, כי כן הוא סדר הטבע, להקדים הסבה אל המסובב. ועולם המלאכים שהוא הסבה להעוה"ז, הנה הוא הראוי או מחויב בדרך הטבע, שהם יבראו מתחילה. ואמר שזהו כוונת מאמרם ז"ל בשמו"ר (פמ"ו סי' כב) הנ"ל ענ"ה, שאמרו שם, הרבה מעשים כתב משה סתומים ועמד דוד ופירשם, אנו מוצאים במעשה בראשית שמאחר שברא שמים וארץ, ברא האור, שנאמר בראשית ברא אלהים כו', ואח"כ ויאמר אלהים יהי אור. ודוד פירש מאחר, שברא האור ברא שמים, שנאמר עוטה אור כשלמה,

⁶⁶⁹ לבושו.

⁶⁷⁰ כו ע"ג: בתחלה היה לו [לאדה"ר] כתנות אור דבריאה, ששם אור לבושו כנ"ל בזוהר הנ"ל (בראשית כב), וזהו עוטה אור כשלמה (תהלים קד ב), וז"ש (פדר"א ג') שמים מהיכן נבראו מאור לבושו שנא' כו', ור"ל שמים נקרא עולם היצירה שז"א מקנן שם כידוע (ת"ז כד ע"ב, ע"ח מיעוט הירח ג'), ואמר שנברא מאור לבושו, ר"ל מבריאה כמ"ש למטה (סוף ד"ה הבאה).

⁶⁷¹ ז"ל: **אור לבוש עליון** - כידוע דבריאה נקרא לבושו ז"ש השמים מהיכן נבראו מאור לבושו דהשמים הן ביצירה ונבראו מאור לבושו דבריאה.

⁶⁷² נדצ"ל לארץ.

⁶⁷³ נדצ"ל האור.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והדר נוטה שמים כיריעה, כי מ"ש ויהי אור, הכוונה הוא על האור של המלאכים, והם נבראו מתחילה, כמו שפירש דוד. והוא מ"ש בב"ר שם (פ"ג סי' ב), ויהי אור, שכבר היה, ור"ל על האור של המלאכים, שהם נבראו מתחילה, וע"ש שהאריך בזה. ודבר ה' אמת בפיו, כי כן הוא מפורש בזו"ח בראשית במדרש הנעלם שם (ז ע"ד) שמ"ש ויהי אור הכוונה הוא על האור של המלאכים, והם נבראו מתחילה לשמים וארץ דהעוה"ז, וכמו שהעתקנו כל לשונו לעיל ענף ה', ע"ש⁶⁷⁴. ואמרו עוד במדרש הנעלם פ' בראשית הנז' (ד ע"א⁶⁷⁵), בראשית כל הנבראים ברא צורת המלאכים הקדושים שהם תחילת כל הנבראים כו', ועשרה שמות נקראו ובתוך שמותם נקראו אלהים (ע' בזוה"ק פ' בא מג ע"א), וע"כ בא להורות בראשית ברא אלהים, כלומר ברא הוא יתברך שמו, את צורת המלאכים הנקראים אלהים, והם היסוד מכל הנבראים האחרים. ומתוך זה היסוד נבראו השמים כו', מסוד אור צורת המלאכים כו', כי שם אלהים משותף הוא, המלאכים נקראים אלהים, הדיינים נקראו אלהים כו', עכ"ל המדרש הנעלם בזו"ח בראשית, ע"ש. וכ"ז הרי הוא כדברי בעל העקדה ז"ל, שהמלאכים נבראו מתחילה, ומ"ש (צח ע"א) בב"ר הנז', שהם נבראו בשני או בחמישי, הנה מדרשים חלוקים הם, וכמו שמבואר שם בעקדה שער ב' ע"ש.

[ענף ח']

אמנם ע"פ דרכינו הנ"ל ענף ו', שהוא דרך קודש הקדשים הארז"ל, הנה אין אנו צריכין ג"כ לומר שהם מדרשים חלוקים כלל, אלא שאלו ואלו הם דברי אלהים חיים. והוא ע"פ מה שנודע, כי כל עולם ועולם מהד' עולמות אבי"ע, הנה הוא כל א' עולם מלא מכללים ופרטים ופרטי פרטים, על דרך שאנו רואין בעוה"ז. ויש בכל א' בהי' מציאות העולם עצמו, שהם כדוגמת שמים וארץ, וכדוגמת הד' יסודות הכלליים, ארמ"ע, שכ"ז הוא העולם עצמו. וכן יש בכל א' המציאות הפרטיים שבו, שהוא כל חלקי הדצח"מ, ופרטיהם ופרטי פרטיהם, וכמו בעוה"ז. וכן מבואר בברייתא דפרקי מרכבה (פרק ה), כי יש בכל א' רקיע וכוכבים ומזלות ושמש וירח וד' יסודות ודומם וצומח וחי ומדבר, עכ"ל. וכן נעשה ונברא בכל עולם ועולם, כל א' ביומו המיוחד לו, ע"ד הששת ימי בראשית שבעוה"ז. כי כל העולמות הם נעשו בסדר אחד בכל העינים והפרטים, אלא שבכל א' הוא לפי המציאות השייך בו. וכן הימים שהם הששת ימי בראשית אשר בכל א', הוא ע"פ העת והזמן השייך ומתייחס לכל עולם ועולם. והכלל הוא, כי כל פרשה דמעשה בראשית בכל עניניה ופרטיה, הנה הוא מדבר למטה ומרמו למעלה, שכן הוא כל העינים ממש בכל עולם ועולם, אלא שבכל א' הוא לפי ערכו וענינו המתניחם אליו, התבונן בכ"ז ותבין שכן הוא. והנה יש לכל עולם ב' מיני שמות כלליים, שם כללי אחד מה שנקרא בו על שם העולם עצמו, ושם כללי שני מה שנקרא בו על שם הפרטים שבו. וכגון העוה"ז, הנה על שם

⁶⁷⁴ עי' לעיל הערה 661.

⁶⁷⁵ ז"ל: והקב"ה יתברך שמו ברא השמים בסוד התבונה שהוא ענין תבונה מתוך היסוד ובראשית כל הנבראים ברא צורת המלאכים הקדושים שהם תחלת כל הנבראים הנאצלים מזיו אור הדרו, ועשרה שמות נקראו בסודם ובתוך שמותם נקראו אלקים וע"כ בא להורות בראשית ברא אלקים כלומר ברא יתברך שמו צורת המלאכים הנקראים אלקים והם היסוד מכל הנבראים האחרים ומתוך זה היסוד נבראו השמים דבר מתוך דבר שהם מסוד אור צורת המלאכים כלומר הם בנין מתוך היסוד וע"כ כונן שמים בתבונה.

אבל הארץ נהיה מתוך יסוד אחר אלא שהיא תלויה על המים והקב"ה יבד לה לסוד עשוי בחכמה ועל כן נאמר ה' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה דבר מתוך דבר. וא"ר אבהו בא וראה כמה חשש הקב"ה על כבוד שמו הגדול שהוא יה"ה כי זהו שמו ממש אבל שם אלקים משותף הוא על יתר הנבראים המלאכים נקראים אלקים בני אדם נקראו אלקים הדיינים נקראו אלקים.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

העולם עצמו נקרא הוא (צח ע"ב) בשם עולם האופנים, שהם כל הגלגלים כולם אשר הם בחי' הד' יסודות העליונים, והם הצורה והנפש של העולם, וכן הד' יסודות ארמ"ע הכלליים שהם הד' יסודות התחתונים, והם החומר והגוף של העולם. ואלו הב' מיני היסודות, הם כולם עגולים, ועל שמם נקרא בשם עולם האופנים, והוא שם הכללי אשר נקרא בו העוה"ז על שם העולם עצמו.

אך על שם הפרטים שבו, הנה נקרא העוה"ז בשם עולם העשיה, כי בו נעשה ונגמר גמר הפעולה של כל העולמות כולם, והוא בהפרטים של כל חלקי הדצח"מ שבהעוה"ז, אשר הם הכחות הפרטיים של הגלגלים והד' יסודות ארמ"ע הכלליים, ונשלם ונגמר, בכל חלקי הדצח"מ שבהעוה"ז, כל הפעולות והכחות דהעולמות כולם, ולכך נקרא בשם עולם העשיה, כי בו נעשה ונגמר הכל, שהוא כוונת כולם.

וכן עד"ז עולם היצירה, כי הנה על שם העולם עצמו, נקרא הוא בשם חיות הקודש (וכמ"ש במאורי אור מערכת ח' אות פג), והם ד' חיות שהוא בבחי' הד' יסודות הכלליים. ויש חיוון עלאין וחיוון תתאין (וכמ"ש בהקדמת תיקו"ז ה' ע"א ובכ"מ) והחיוון עלאין הם בבחי' הגלגלים⁶⁷⁶ שהם הד' יסודות העליונים דהיצירה, והחיוון תתאין הם בחי' הד' יסודות ארמ"ע, שהם הד' יסודות התחתונים דהיצירה, ועל שם הפרטים שבו הנה נקרא הוא בשם עולם היצירה, כי שם הוא כחות היצורים של כל הנמצאים כולם דעולם העשיה. וכן הוא היצור דכל האורות הנעלמים שבועלם הבריאה, וכמ"ש בהקדמת תיקונים שם, שהוא ציורא דחותמא בשעוה. אך הפרטים עצמן דהיצירה, אשר הם בבחי' כל חלקי הדצח"מ בכל פרטיהם ופרטי פרטיהם, הנה הם נקראים בשם מלאכים, כי הם משמשין לעשר ספירן דבריאה, וכמ"ש בהקדמת תיקו"ז שם (דף ד' ע"ב), והם מלאכים ושלוחים לכל הכחות ופעולות הנעשים בעולם העשיה.

וכן עד"ז העולם הבריאה, כי הנה על שם הכללי שבו, הנה נקרא הוא בשם כסא הכבוד, כי הוא כסא וכבוד ה', שבו שורה אור המלכות דאצילות. והוא ג"כ בכ' בחי' ד' רגלין ושית דרגין (הכלולים ג"כ בד'), והם נגד הב' בחי' יסודות העליונים והתחתונים. וכ"ז הוא עולם הכסא, שהם ה' היכלין דבריאה, שהוא העולם גופא, וכמ"ש הרב בשער כסא הכבוד, ועל שם הפרטים שבו נקרא הוא בשם עולם הבריאה, כי שם הוא הבריאה ראשונה של כל המצאית⁶⁷⁷ כולם, ויציאתה מאין ליש, אך כל הפרטיים עצמן אשר שם, הנה הם נקראים בשם שרפים, ועליהם נאמר (&) משרתיו אש לוחם, והם המשרתים להמשיך שפעת פעולתו ית"ש משם ולמטה, ולקבל כל העבודה שלמטה, להעלותה למעלה.

והנה נודע הוא ג"כ, שהן הכללים והן הפרטים, הנה כולם הם כלולים מעגולים ויושר. ובחי' העגולים שבכל א' הוא שורש העיקרי והעצמי של אותו המציאות גופה, והיושר שבכל א' הנה הוא מה שנמשך ומתלבש בו מכל שרשיו שלמעלה המתייחס אליו, ונעשה עי"ז כלול מכולם. ואותה ההתלבשות, הוא עיקר הצורה שבו, אשר על ידו נשלם על שלימותו הראוי לו, וכמו שמבואר כ"ז בדברינו בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ב' ג', וע"ש עוד סימן ה' אות י"ט שמתבאר שם, שכל תולדות ויציאת התחתון מהעליון, וכן כל שפעו שמקבל מהעליון, תמיד הנה הוא רק מהקצה התחתון דהיושר דהעליון, כי היושר שבכל א', הנה הוא עיקר הצורה שבו, המוציא את כל כחותיו ופעולתו לחוץ. ונמשך ההשתלשלות דכל העולמות כולם, אשר הן בכללות והן בפרטות, הכל רק מהיושר

⁶⁷⁶ עי' זהר ח"ב ריא ע"א וזהר רקיע שם שהם רגמ"ן, אמנם עי' בהגר"א בספד"צ לג ע"ד שהחיוון עלאין חג"ת והתתאין נה"י.
⁶⁷⁷ מציאויות.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דהעליון, כי הוא הצורה דכל מציאות, והוא הפועל בו, להמשיך כחו למטה, להוציא ממנו את הכללי או הפרטי אשר כנגדו בעולם התחתון, ע"ש בדברינו ויתבאר לך כ"ז היטיב. ומעתה נבוא לעניינינו בענין סדר הבריאה דשמים וארץ דהעוה"ז, אשר נשתלשלו מעולם היצירה, שהוא עולם המלאכים. כי הרי אמרנו שמהמלאכים עצמן, הנה הם רק פרטי המציאויות דהיצירה, ע"ד פרטי המציאויות דהדצח"מ שבהעוה"ז. כי הנה יש בחי' דצח"מ בכל עולם ועולם לפי ערכו המתייחס אליו, וכמ"ש הרב בסוף העץ חיים (&) וכן בשער דרושי אבי"ע (סוף פרק ד), ולכן יש כמה מיני מלאכים, וכמ"ש בזוה"ק (פנחס ריו ע"א) בסוד מצמית חציר לבהמה, אלין אינון שתין אלף רבוא מלאכין שליחן דאתבריא ביומא תניינא דבראשית, וכלהו אשא מלהטא, אלין אינון חציר. אמאי חציר, בנין דצמחין כחציר דא בעלמא דכל יומא ויומא אתקצירו השתא ולבתר צמחין ומהדר' כמלקדמין, וע"ד כתיב מצמית חציר לבהמה כו⁶⁷⁸. וכן הוא בזוה"ק בראשית (יח ע"ב)⁶⁷⁹, ואמר שם עוד, ועשב לעבודת האדם עשב דא אלין אופנין וחיות וכרובים כו, עץ פרי עושה פרי דרגא על דרגא כו. וכ"ז הנה הם מבחי' הצומח שבהמלאכים, ונבראו הם ביום שני. וכן יש מלאכים ג"כ שנבראו ביום ראשון, וכמ"ש בזוה"ק בראשית (מו ע"א)⁶⁸⁰, וכן בזו"ח בראשית בתחילתו (&)⁶⁸¹, ואלין אינון מלכיא דאתבריא ביומא קדמא דאית לן קיומא לאתקיימא בסטרא דימינא. ואולי הוא כי הם בחי' הדומם אשר בהמלאכים, ולכן נבראו הם מקודם, ויש להם קיום. והוא ג"כ כבחי' הדומם שבהעוה"ז, אשר יש להם יותר קיום מהצמחים. וכן יש עוד ב' מיני מלאכים אשר נבראו שניהם ביום חמישי, וכמ"ש בזוה"ק בראשית (לד סע"א)⁶⁸², ועוף יעופף על הארץ אלין שליחי עלאין דאתחזון לבני נשא בחיזו דבר נש כו, בנין דאית אחרנין דלא אתחזון אלא ברוחא ממש לפום סוכלתנו דבני נשא, בנין כך לא כתיב באילן למינהו כו, ע"ש. והרי לנו כי שני מינין הם, אחד הוא במה שכתוב "ועוף יעופף", ולא כתיב "למינהו", ואחד הוא במה שכתוב "ואת כל עוף כנף למינהו", ושניהם הם ביום חמישי. ואולי הוא כי הם בחי' החי והמדבר שבהמלאכים, וכ"ז הנה נבראו בששת ימי בראשית עצמן.

אמנם צורת המלאכים שהוא כללותיהם ויסודם אשר בבחינת היסודות העליונים שבהם, שהוא בהחיוון עלאין כנ"ל, והוא אור היושר שבהם, ע"ד בחי' היושר שבהגלגלים (כי בכל א' יש יושר ועגולים, וע"י היושר שבהגלגלים, שהם היסודות העליונים, יוצאים עי"ז היסודות התחתונים ארמ"ע, וכל פרטי הדצח"מ שבהם וכנ"ל כ"ו). וכן הוא עדי"ז למעלה בעולם היצירה ג"כ, כי המלאכים שהם המציאות הפרטיים שבהיצירה, הנה אורם וצורתם הוא בהחיוון עלאין, שהם היסודות העליונים דהמלאכים, ומהם הוא האור והצורה דהמלאכים. והנה אותה הצורה היא נבראת מקודם בריאת השמים דהעוה"ז, כי השמים דהעוה"ז, הם נבראו מהיושר אשר בהחיוון עלאין דהיצירה, שהוא צורת המלאכים, כי השמים וכל הגלגלים כולם, (צח ע"ג) שהם היסודות העליונים דהעוה"ז, הנה הם כנגד החיוון עלאין דהעולם היצירה, שהם היסודות העליונים דהיצירה, ונבראו זה מזה וזה אחר זה, שאחר בריאת החיוון עלאין דהיצירה [שהם צורת המלאכים כנ"ל], נבראו אח"כ השמים

⁶⁷⁸ עי' מלואים אות (ה)

⁶⁷⁹ עי' מלואים אות (ו).

⁶⁸⁰ ז"ל: ויאמר אלהים יהי אור (שם ג) [יהי] אתפשטותא דהאי אור לתתא ואלין אינון מלאכין דאתבריא ביומא קדמא (ד)אית לון קיומא לאתקיימא לסטר ימינא.

תרגום: "ויאמר אלהים יהי אור", יהי (אור) התפשטות האור הזה למטה, ואלה הם המלאכים שנבראו ביום הראשון, יש להם כח להתקיים לצד ימין.

⁶⁸¹ ז"ל:

תרגום:

⁶⁸² ז"ל בשלימות:

תרגום:

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דהעוה"ז, שהם כנגדם קודם בריאת המלאכים עצמן דהיצירה, כי הם רק כנגד פרטי הדצח"מ שבהעוה"ז. וזהו שאמר הזוהר חדש הנ"ל, בראשית כל הנבראים ברא צורת המלאכים כו', והם היסוד של כל הנבראים האחרים, ומתוך זה היסוד נבראו השמים, מסוד אור צורת המלאכים כו', וכנ"ל, כי החיוון עלאין שבהיצירה הם נגד בחי' השמים שבעוה"ז, ומהיושר שבהם שהוא הצורה והוא צורת המלאכים, הנה מאותה הצורה נבראו השמים דהעוה"ז, ונבראו הם קודם בריאת המלאכים.

והוא כמו שאמרנו לעיל בריש דברינו, כי כל בחי' שבהעולם התחתון, יוצא מהבחי' שכנגדו בהעולם העליון, קודם הבחי' השניה אשר בהעולם העליון עצמו, ולכן השמים דהעוה"ז, אשר הם כנגד החיוון עלאין דהיצירה, הנה הם יצאו מהם תיכף קודם בריאת המלאכים עצמן, כי המלאכים הם רק כנגד פרטי הדצח"מ שבהעוה"ז, ולכן יצאו הם אחר בריאת השמים והארץ דהעוה"ז, וקודם בריאת הפרטי הדצח"מ שבהעוה"ז, כי בחינת הדומם דהמלאכים יצאו קודם פרטי הדומם שבהעוה"ז, ואח"כ יצאו פרטי⁶⁸³ בחינת הצומח שבהמלאכים קודם פרטי הצומח שבהעוה"ז, ואח"כ פרטי החי שבשניהם, וכן אח"כ פרטי המדבר שבשניהם, כי הרי כל בריאת המלאכים נגמרו ביום החמישי, ואדם הראשון רק ביום הששי (הגם שהיה גבוה מהם במעלה הרבה מאד וכמ"ש בדע"ה ח"ב דרוש ג'), ועכ"פ הוא כי בריאת השמים והארץ דהעוה"ז היה קודם בריאת כל המלאכים הפרטיים כולם, וכמ"ש רז"ל במדרש ב"ר (פ"א הנ"ל⁶⁸⁴) הכל מודים כו' וכי מה שנבראו מהמלאכים ביום א' ג"כ וכנ"ל, הרי היה רק בחי' הדומם שבהמלאכים, וגם זה רק אחר בריאת שמים וארץ דהעוה"ז וכנ"ל]. ומה שאמרו בזוה"ה במדרש הנעלם הנז'⁶⁸⁵, שנבראו מתחילה, הלא דקדקו בלשונם שם (בכל הלשונות שהעתקנו לעיל), ואמרו רק צורת המלאכים כו' אור צורת המלאכים כו', וכן בהלשון אשר העתקנו לעיל ענף ה', הנה דקדקו שם ג"כ ואמרו, אור המלאכים הוא שנבראו תחילה קודם כל העולם. וכן שם עוד, רבי אליעזר הגדול אומר אור המלאכים נברא בתחילה, והוא רק האור והצורה שבהם, אבל לא המלאכים עצמן, כי אותו האור והצורה הוא בהחיוון עלאין דהיצירה, שהם כנגד מציאות השמים דהעוה"ז, אשר שם הוא האור והצורה של כל פרטי הדצח"מ שבהעוה"ז כנודע וכנ"ל.

והרי נמצא מכ"ז, כי אין המדרשים חלוקים כלל, וכן מ"ש ג"כ בזמן בריאת המלאכים, זה אומר בשני וזה אומר בחמישי, הנה שניהם הם דברי א"ה, כי כמה מני מלאכים הם, וזה נברא בשני וזה בחמישי כנ"ל. והרי נתבאר לנו עכ"פ, כי השתלשלות כל העשייה כולו הוא לעולם רק דרך היצירה ואחריו, וכמו שכתבנו לעיל, כל התפשטות הבי"ע זה מזה בדרך כלל מדברי האר"י והגר"א ז"ל. ועכ"ז, הנה ניחא לנו היטיב מה שנבראו המלאכים רק אחר בריאת שמים וארץ דהעוה"ז וכנ"ל.

והנה נשלם בזה דברינו כעת בענין ההתפשטות השני אשר להבי"ע ג"כ בעזרת החונן לאדם דעת קדוש ישראל ומושיע, יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים.

כלל ב'

ענף א'

ונבאר מעתה את כל סדר ההסתלקות הב' אשר לכל העולמות כולם, בעזרת קדוש ישראל ומושיע למען שמו יתברך ויתעלה.

⁶⁸³ נדצ"ל פרטי.

⁶⁸⁴ עי' לעיל הערה 664.

⁶⁸⁵ הובא בהערה 675.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנה ההסתלקות הב' אשר היה ג"כ בבחי' האור דא"ס ית"ש, הנה הוא עצמו עיקר אותו הענין דההסתלקות הא' אשר להאצילות, אשר בארנו לעיל כלל י"ב, כי הנה האור דא"ס אשר היה נתפשט בתחילה בהתפשטות הב' שבו, והוא הקו דא"ס, אשר ירד ומתפשט לצורך ההתפשטות הא' דלאצילות⁶⁸⁶ עד סוף רגליו דא"ק, וכמו שבארנו לעיל כלל ה' ו' (ע"ש כלל ו' ענ"א בהבחנה הב'). הנה אח"כ לצורך ההתפשטות הב' דלאצילות⁶⁸⁷, שהוא להוציא (צח ע"ד) ולהמציא את כל האצילות העיקרי, אשר הוא למטה במדרגה מהא"ק והעקודים, הנה חזר אותו הקו דאור א"ס ועלה ונסתלק למעלה מהטבור, ונפרס שם פרסא, להפסיק בין הא"ק העיקרי והעקודים לאצילות, ומאז והלאה הנה כל אור א"ס אשר מתפשט באצילות ע"י הא"ק והעקודים, הנה הוא מעתה לעולם רק דרך הפרסא, שהוא אינו עיקר האור עצמו, אלא רק הארה ממנו, ועי"ז נעשה האצילות למטה במדרגה מהא"ק והעקודים לעולם.

והנה אותו עליית דהקו⁶⁸⁸ והסתלקותו למעלה, הנה הוא ההסתלקות הב' דאור א"ס, וכן נמצא בדברי הרב ג"כ בשער הקדמות (דף י"ח סע"ד) שקורא את עליית האור הזה, אשר עלה למעלה מהטבור, בשם צמצום ב', כי ההסתלקות הא' דאור א"ס אשר בעגו"י ענף ב' ובדברינו לעיל כלל יו"ד, קורא אותו הרב בשער הקדמות (שם⁶⁸⁹ דף ט' רע"א) בשם צמצום הראשון, ואותו ההסתלקות דענינינו, אשר עלה למעלה מהטבור, קורא אותו בשם צמצום ב', והוא ההסתלקות הב' דאור א"ס כנז', כי לא היה אפשר להמציא את עולם האצילות על מדרגתה כמו שהיא, אלא רק אחר שנסתלק הקו דאור הא"ס העיקרי למעלה מהטבור, ונשאר שם לעולם, ואינו מאיר מעתה האור הא"ס העיקרי לאצילות, אלא מרחוק, ועי"ז נעשה שם האצילות למטה מהטבור על מדרגתה כהראוי לה. [וע' עוד עיקר עומק הענין דההסתלקות הב' דאור א"ס לקמן כלל כא ענף ג' ד' עש"ה].

והנה כל היה ההסתלקות הזוה⁶⁹⁰ רק להאצילות לבד, אבל לא להא"ק והעקודים, כי הרי למעלה מהפרסא, הנה נשאר שם לעולם, והם מקבלים תמיד מההתפשטות הב' דאור א"ס, שהוא הקו דאור א"ס העיקרי, ולכן נקראו א"ק והעקודים בשם העולמות דאור א"ס, וכמ"ש הגר"א בספד"צ (ספ"א בד"ה אנא יתיב &). והוא משום כי מהם אינו מסתלק הקו לעולם, ואינו מתחלף בהם ממדרגתו כלל. משא"כ להאצילות, הרי נסתלק ואינו מקבל האצילות ממנו, אלא רק דרך הפרסא. והרי נתחלף בו אור א"ס ממדרגתו, ולכן נקרא הוא רק בשם אצילות, ולא בשם עולם דא"ס.

אמנם כבר אמרנו בכלל י"ט ענ"ד, כי כל אותו הפרסא שבא"ק, הנה הוא ג"כ רק מכלל הכלים דהא"ק, שהוא בחי' הגוף שלו. והרי מקבל האצילות אור א"ס ג"כ עכ"פ דרך הא"ק והעקודים, אשר שם הוא הקו דאור א"ס העיקרי, ולכן נעשה האצילות אלהות גמור עכ"פ לעולם. והיינו כי הגם שאינו מאיר בו מעתה האור דא"ס בבחי' בלתי גבול ובלתי תכלית, אשר הוא נקרא בשם אור א"ס, אמנם הנה עומד אורו וגילוי שם להאיר על ידו בבחי' גבול ומדה, ומתגלה שם בכל השמות כולם, שהם אלהות, ובפרט בהשם הוי"ה ב"ה, שהוא שורש כל השמות כולם⁶⁹¹, והוא נקרא שם העצם⁶⁹², משום שהוא על העצמות

686 נוסח ??

687 נוסח

688 נדצ"ל "הקו".

689 מיותר.

690 נדצ"ל כל ההסתלקות הזוה היה.

691 עי' לעיל הערה 274.

692

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

דאור א"ס המתפשט באצילות ע"י הא"ק והעקודים כנז'. ונתגלה אותו העצמות דאור א"ס ע"י האצילות בשם יהו"ה ב"ה, וכמ"ש ברע"מ פ' בא (מב ע"ב) 693 ע"ש.

והנה יש להשם הזה ב' הוראת, אחד הוא על מציאותו הנגלה, וכמ"ש הגר"א באו"ח (סימן ה')⁶⁹⁴, שהוראתו הוא נמצא קיים, ור"ל שמציאותו הוא בהוה תמיד, וזהו בהוראת הג' אותיות ה' ו' ה' שבשם, והאות י' הנה הוא ע"ש המחשבה והרצון [וכמ"ש רש"י ז"ל בחומש בפסוק אז ישיר⁶⁹⁵], והוראתו הוא ע"ש שרצה להתגלות את מציאותו והיותו בהוראתו הג' אותיות ה' ו' ה' כנז', כי למעלה מאצילות, אשר שם עומד אור העיקרי דהקו א"ס עצמו, הנה הוא נעלם, ואין לו שם [שם] וגילוי כלל, אבל מאחר שנתפשט באצילות, נתגלה מציאותו, והוא השם יהו"ה ב"ה, שהוא גילוי ומציאותו⁶⁹⁶, כי ביאור מילת "מציאות", הוא גילוי שהוא יציאתו מהעלמותו⁶⁹⁷. ונמצא ונתגלה מעתה, וכן ביאור מילת "שם", הוא ג"כ גילוי, כי הוא נגזר מלשון שם, כי שם הוא נמצא, והוא השם הוי"ה ב"ה, אשר הוא גילוי מציאותו.

Commented [YL7]: ל בדוק את הניקוד בב' שם האלה.

וכן יש להשם הוי"ה ב"ה עוד הוראה שנית, והיינו שהוא מהוה את הכל, ובו הוא כל ההתהוות כולו, ואין דבר יוצא חוץ ממנו. כי ה' שבו, הוא על שם המחשבה והרצון כנז', ויהיה הוראתו דהאות י', ע"ש שבו הוא המחשבה על ההתהוות כולו (צט"ע ע"א) וכל גילוי [שהוא ההוראה הראשונה], הוא רק לצורך ההתהוות, וע"י ההתהוות [שהוא ההוראה השניה], כי כל מציאות האצילות, הנה הוא רק לצורך ההתהוות דבי"ע (וכמ"ש הרמ"ק ז"ל בשער מהות והנהגה ריש פרק עשרים, כי מציאות כל האצילות לא נאצל אלא לצורך תחתונים, וכמו שהארכנו בו, ע"ש). וכל ההתהוות דהעולמות בי"ע הרי הם בגבול ומדה, ועל זה התגלה באצילות, כדי לפעול בגבול ומדה, כי כל הספירות דאצילות, הנה הם השרשים לכל תוצאות דגבול ומדה, וכמ"ש ברע"מ פ' פנחס (רנו ע"ב) 698 דכל ספירה אית לה שם ידוע ומדה וגבול ותחום, ובאלין שמחן מארי עלמא, איהו אתפשט בו' ואתכסי בהון ודר בהון, כנשמתא לגבי אברים דגופא בו', וע"י התפשטותו והתלבשו באצילות, הנה נתגלה עי"ז לפעול בכל הפעולות דגבול ומדה. ואותו הגילוי הוא נקרא בשם אלהות, שהוא גילוי הרצון והכח ממנו ית"ש על כל ההתהוות דגבול ומדה. והנה נעשה כ"ז ע"י שהאצילות הוא המדרגה השניה לאור א"ס העיקרי שבא"ק והעקודים, לכן יצא עי"ז מבחי' א"ס (שהוא בחינתו הנעלמה) לבחי' אלהות (שהוא בחינתו הגלויה). וכ"ז נעשה ע"י ההסתלקות הב' דאור א"ס שאמרנו, כי עי"ז נאצל כל האצילות כולו, וכן נעשה האפשרות עי"ז להתהוות כל הבי"ע כולן.

אמנם אותו הגילוי דגבול ומדה אשר נתגלה באצילות, הנה הוא מיוחד באור א"ס תמיד, כי הרי אותו האור אשר נתגלה שם, בגבול ומדה ע"י האצילות, הנה הוא ההתפשטות דאור א"ס עצמו אשר למעלה מהפרסא, אלא שנתגלה בגבול ע"י האצילות (כי מצד עצמותו הרי הוא בלתי גבול). וא"כ נמצא, רק אור א"ס עצמו הוא נתגלה בגילוי אלהות, שהוא גילוי גבולי. והרי לנו כי רק אור א"ס עצמו הוא השם הוי"ה ב"ה, וכל השמות כולם המסתעפים ממנו. וע' דברינו בארוכה בזה בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ז', ובדברינו בחלק הביאורים שער עגולים ויושר בהקדמה לענ"ב שם, וכן דברינו קצת בזה ג"כ לעיל כלל ח' ענין ע"ש ושם.

693 ז"ל:

תרגום:

694 ז"ל:

695 ז"ל:

696 נדצ"ל מציאותו.

697

698 עי' לעיל הערה 300.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

והנה נתבאר לנו עכ"פ ענין ההסתלקות הב' דאור א"ס, כי הנה הוא עליית הקו האור דא"ס, אשר היה נתפשט מתחילה מהטבור דא"ק ולמטה עד סוף רגליו, ואח"כ חזר ונסתלק ועלה למעלה, וכמו שמבואר בדברי הרב בנקודות (פרק ב), והנה הוא ההסתלקות הב' דאור א"ס וכנ"ז, וצורך דאותו ההסתלקות, הוא כדי לבוא עי"ז לגילוי שבאצילות, שהוא הגילוי דהשם הוי"ה ב"ה וכל השמות כולם וכנ"ז.

[ענף ב']

ודע, כי הנה הגם שבדברי הרב אשר בנקודות (פרק ב), מבואר שם שאותו האור אשר עלה למעלה, הנה לא ירד עוד ונשא שם לעולם, ונפרם פרסא להבדיל בין הקודש לקודש הקדשים, וכמ"ש בספד"צ (פרק ה &) וכן בזה"ק (בראשית לב ע"ב)⁶⁹⁹. עכ"ז הנה אינו עומד ההסתלקות דאותו האור למעלה על מצב אחד כלל, כי לפעמים יגדל הסתלקותו ונתעלם אורו מלמטה הרבה, ולפעמים מתמעט הסתלקותו ומאיר ונתגלה למטה בכל האפשרי. ועד"ז מתנהג תמיד בחסר ויתר ובעולה ויורד לעולם. וכן היה הילוך גדול בזה ג"כ בין עולם הנקודות לבין אחר התיקון, וכן בין מדרגות העולמות שקודם החטא לבין מדרגתם שאחר החטא, כי בעולם הנקודות, היה מתעלם האור מלמטה מאד, ופעולתו בכל מציאות הנקודות כולם, היה בהעלם גדול ממנו, ולא התיחד בהם כלל, ולא היה מכונה על הנקודות שום שם אלהות כלל. וכן לא היו נקראו עדיין גם בשם אצילות כלל, וכמו שבארנו כ"ז בדע"ה ח"א בכ"מ שם. משא"כ לאחר התיקון, הנה התפשט ומתייחד שם לעולם. והגם שכל יחודו שם הוא לעולם, רק ע"י א"ק והעקודים, (צט ע"ב) אבל עכ"פ הוא, כי ע"י א"ק והעקודים, הנה מתייחד שם לעולם, ונתגלה שם עי"ז בכל בחי' אלהות, ובהשם הוי"ה ב"ה וכנ"ל. ולא סר מעתה יחודו מהם לנצח.

ולא עוד, אלא שקודם החטא דע"ן הדעת, הנה הגיע ועלה חלק גדול מאצילות גם למעלה מהפרסא, וחלק גדול מהעולמות בי"ע היו עומדים אז במדרגת האצילות, וכמו שבארנו בדע"ה ח"ב דרוש ג'. ואילולא החטא, היה עומד הדבר להתתקן ע"י אדם הראשון, שיעלה כל האצילות כולה למעלה מהפרסא, וכל העולמות בי"ע היו עולים כולם בהאצילות. וכן היה עלייתם מעילוי לעילוי עד אין קץ, עד שהיה חוזר ומתבטל כל אותה ההסתלקות הב' כולו, והיה מתפשט הקו עוד יותר למטה, שהוא עד לתתא כולה. ור"ל גם במקום העולמות בי"ע של עתה, עד שהיה חוזר ומגיע לאור א"ס המקיף, שהוא עוד יותר הרבה מכל ההתפשטות הב' שבתחלה, כי הרי ההתפשטות הב' לא היה אלא רק עד סוף מקום האצילות כולה. (ע' דברינו בדע"ה ח"א דרוש ה' סי' ה' אות ב' ואות כ' וכ"א ושם סי' ו' אות ג'). אבל אילולא החטא וע"י המעשים ותיקונים דאדה"ר, היה יורד הקו ומתפשט בהתפשטות יתירה, שהוא עד אור א"ס המקיף שלמטה, והרי היה מתבטל ההסתלקות הב' לגמרי, והיה בעוד יותר עילוי הרבה.

גם עתה, שהיה בההתפשטות הב', ואח"כ הנה היה מתעלה והולך מתיקון לתיקון, עד שהיה מתבטל גם ההסתלקות הא', וכמו שכתבנו לעיל כלל י"ז מענף ד' שם והלאה. אמנם לא נדבר מענין התיקון דביטול ההסתלקות הא', כי הוא הא' כיו⁷⁰⁰ הוא מרומם ונעלה, ואינו נוגע כלל לתיקוני בני אדם. ומה גם כי כבר דברנו לעיל כלל י"ז הרבה בזה, והוא נורא מאד וה' יכפר. אך נדבר מענין ההסתלקות הב' דענינינו, כי אילולא החטא היה מתבטל מכל וכל, והיה כל ההסתלקות, הוזה שהוא עלייתה אור⁷⁰¹ למעלה מהטבור כנ"ל,

699 ז"ל:

תרגום:

700 הא' כי (נראה למחוק).

701 עליית האור.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

רק כדי ליתן מקום לעבודת האדם, והיה עומד שיתקן כל אותו ההסתלקות ע"י מעשה אדה"ר. וכן היה מתתקן ג"כ ע"י משה רבינו ע"ה, אלו שזכינו להלוחות הראשונות, כי אז היה עומד להתתקן הטא האדם לגמרי, והיה אז שעת הכושר לחזור את כל העולם לתיקונו הראשון, וכמו שכתבנו בזה בדע"ה ח"ב.

וא"כ הרי מובן ממילא, שגם כאשר לא זכינו להלוחות הראשונות, ואי אפשר מעתה להחזיר העולם לתיקונו הראשון, אלא רק בביאת המשיח דוקא, עכ"ז הנה פשוט הדבר שאינו עומד אותו ההסתלקות ה', שהוא התעלמות דאור א"ס וסילוקו למעלה, ⁷⁰² במצב אחד לעולם, אלא שהוא תלוי לפי מעשה ישראל בהתורה והמצוה תמיד, והוא ע"פ מה שכתבנו בדע"ה ח"ב בפתחה שם אות ב', כי הנה הגם שכל פגם ועון אינו מגיע באצילות ח"ו, ומכ"ש משם ולמעלה, אך זהו דוקא בענין הפגם עצמו, שהוא קרוב החיצונים ומגע זר ח"ו. אבל לענין תוספות אור והגילוי דאור א"ס ית"ש, הנה נוגע מעשה בני אדם גם באצילות וכן למעלה למעלה.

[והגם שכל א' אינו נוגע במעשיו, אלא רק עד שורש נשמתו, וכמ"ש ברע"מ פנחס (רכ"ד סע"ב ורכ"ה ע"א) ⁷⁰³ ובתיקונים בכ"מ, עכ"ז הנה מגיע הענין ממילא למעלה למעלה, וכמ"ש בזה הרק"ע (דף כד ע"ב) ⁷⁰⁴, כי הגם שכל היחודים והתפילות אינם פועלים רק בהיכלות שהוא בבריאה (ע' סוף שער דרושי אבי"ע בפ"ד שם), אך ביחוד ההיכלות יש יחוד באצילות ג"כ, כי כשהיכלות מתיחדים, אז גם זו"ן עולים להיות מ"ן לאו"א כו', ע"ש ⁷⁰⁵. והרי לנו כי מגיע אח"כ הענין ממילא גם למעלה למעלה, והבן.]

והנה כ"ז הוא ג"כ ע"פ מה שאמרנו לעיל ענף א', כי כל פעולת דאורו ההסתלקות ה', הנה הוא לצורך גילוי שבאצילות, וליתן אפשרות להתהוות דהבי"ע. ונעשה כ"ז ע"י סילוק דאור א"ס העיקרי, כי ע"ז נחשך מטבורו ולמטה, ונתעבה ונתהוו הכלים, וכנ"ל כלל ז'. ונודע הוא, כי ע"י תיקוני דתורה ומצוות, נודכך העביות והכלים, וחוזרים הכלים להיות אורות, והוא רק ע"י המשכת גילוי האור אשר מלמעלה למעלה, עד הקו דאור א"ס ית"ש. והרי לנו מכ"ז, כי אותו (צט"ע) ההסתלקות ה' דאור א"ס שאמרנו, הנה הוא אינו עומד במצב אחד לעולם, ותלוי הסתלקותו וגילוי, לפי ענין עליית וירידת העולמות אשר במעשה התורה והמצוה המבוארים בכל דברי האריז"ל. ונעשה כל אותו ההסתלקות ה', רק כדי לחזור ולהתתקן ולתלות תיקונו ע"י מעשה האדם בהתורה ומעשים טובים והבן.

[ענף ג']

והנה בענין פעולת האור דאורו ההסתלקות ה' דאור א"ס ⁷⁰⁶ שאמרנו, כאשר עלה למעלה מהטבור ענין פעולתו, איך שפעל ע"ז את כל עולם הנקודות. וכן אח"כ, את כל בנין האצילות דלאחר התיקון, אין לנו רשות לדבר בזה, כי חלילה להתבונן איזה פרטות וענינים שונים באור א"ס פשוט. אך כבר מתבאר בדברינו לעיל כלל י"ב, כל סדרי הפעולות אשר נעשה ע"י שאר האורות כולם שבא"ק, שהם הע"ב דס"ג והס"ג דס"ג, וכן הע"ב הכללי אשר הם כולם עלו אז ג"כ עם אותו ההסתלקות ה' דאור א"ס ⁷⁰⁷ למעלה

⁷⁰² נראה להוסיף "שתהיה".

⁷⁰³ ז"ל:

תרגום:

⁷⁰⁴ בדפוס קראץ, {} ז"ל: כל היהודים והתפלות אינם פועלים רק בהיכלות וביחוד ההיכלות יש חוד באצילות כי כשהיכלות מתיחדים בשביעאה אז גם זו"ן עולים להיות מ"ן לאו"א ואז מקבל האם מעתיק ע"י יסוד דאבא ומשם ולמעלה אין שייך זווג דלית תטן נוקבא.

⁷⁰⁵ מקור?

⁷⁰⁶ נראה דצ"ל קו דא"ס.

⁷⁰⁷ נראה דצ"ל קו דא"ס.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מהטבור. וכל עלייתם, הנה היה רק ע"י אותו אור הקו א"ס, כי הוא אשר הורידן אותם מתחלה למטה, וכן חזר והעלה אותם אח"כ למעלה, וכמו שבארנו כ"ז לעיל כלל ה' ו' ו' ובכלל י"ב י"ג. והרי בארנו שם כלל י"ב, כל סדרי פעולותיהם אשר נעשה בעלייתם, ע"ש בארוכה. וכל פעולתם ועניניהם, הנה הוא נעשה הכל רק ע"י אור הקו דא"ס שבפנימיותם, שהוא ההסתלקות הב' דאור א"ס⁷⁰⁸ שבענינינו, כי רק הוא הפועל ועושה הכל תמיד כנודע.

אבל בו עצמו, הנה אין להתבונן בו מאומה, כי כל גילוי ופעולותיו, הוא לעולם רק בהנאצלים ועל ידם דוקא, וכנודע כ"ז. אמנם הנה, הגם כי באותו האור אשר עלה למעלה אין להתבונן בו, אך בבחי' הנעשה מהסתלקותו, יש לדבר בזה היטיב. והיינו, כי הרי אמרנו שענין הסתלקותו הוא בחי' צמצום שני, והוא כעין הצמצום הראשון אשר לעיל כלל י'. ונודע הוא מדברי הרב (בענו"י סוף ענ"ג וכן בעקודים רפ"ג), שמכל הסתלקות האור נשאר למטה בחי' עביות, ונעשה אותה העביות ע"י התפשטות, וכמ"ש הרב בטנת"א (פרק א). וכל עביות, הנה הוא כח מסתיר ומחשיך את האור ומגבילו, שהוא בחי' הכלים המוזכר בכל מקום (וע' דברינו בדע"ה ח"א דרוש ו' סימן ג' אות ג' ד'). ונתגלה אותו הכח והעביות בהסתלקות האור, שכאשר נסתלק ועלה למעלה, נשאר אותה העביות למטה וכנ"ל כלל י' בכ"ז ע"ש.

ואמרנו שם, כי הנה נשאר לעולם בחי' רשימו מהאור ג"כ למטה, ואותו הרשימו והעביות, הם השורש דהאורות והכלים להעולם שנעשה שם. והנה הרשימו והעביות אשר נשאר ונעשה מההתפשטות הא' ומההסתלקות הא', הנה אמרנו שם, כי הם בבחי' י"ה שבשם. אמנם הרשימו והעביות הנשאר ונעשה מהתפשטות הב' והסתלקות הב', אשר הם ביתר גילוי, הנה הם בבחי' האותיות ו' ה'. כי הרי הרשימו, אשר הוא מההתפשטות הב', הנה הוא מהקו דאור א"ס, אשר אותו הקו הוא בבחי' ו', והיה רק קו דק ומצומצם הרבה ע"י הצמצום הראשון. ולכן העביות אשר נשאר ממנו, שהוא צמצום כפול, הנה הוא רק בבחי' ה' תתאה, הנאצל ומתפשט מהה' עלאה. ולכן הנה הם רק בבחי' האותיות ו' ה'. אמנם לעיל כלל י"ב ענ"א אמרנו כי כ"ז היה ההסתלקות הא' דלאצילות, ואמרנו שם כי הרשימו והעביות הנשאר ונעשה מאותה ההסתלקות, הם האותיות ו' ה', ע"ש. וכאן אנו אומרים כי הם אותיות ו' ה'.

אך האמת הוא, כי זה וזה איתא. כי הרי הוא ההסתלקות הא' דלאצילות וההסתלקות הב' דאור א"ס⁷⁰⁹. ובבחי' ההסתלקות הא' דלאצילות, הוה הרשימו והעביות האותיות ו' ה', ובבחי' ההסתלקות הב' דאור א"ס⁷¹⁰ הוה הרשימו והעביות רק האותיות ו' ה'. כי מה שהוא בערך אור א"ס⁷¹¹ אותיות ו' ה', הוה לערך האצילות האותיות ו' ה'.

והענין בביאור הוא, כי הרי אמרנו, שבאותו ההתפשטות אור דקו א"ס, אשר התפשט מטבורו דא"ק ולמטה, (צט ע"ד) שהוא מההתפשטות הב' דאור א"ס, כנ"ל כלל י"ד, והוא ההתפשטות הא' דלאצילות, כנ"ל כלל ה' ו', הרי אמרנו שם, כי היה כלול ומצורף עם אותו האור עוד אורות רבים מא"ק עצמו, היינו הג' מיני מ"ה וב"ן דהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג והע"ב הכללי. ועיקר מה שהיה נחשב לההתפשטות הא' ממש דלאצילות, הנה היה באמת רק האורות הנז' אשר מהא"ק עצמו, כי רק הוא המדרגה העליונה והסמוכה לאצילות, וכל קבלת האצילות את האור דא"ס, הנה הוא ג"כ רק מהא"ק, ועל ידו דוקא. ולכן הוא, כי עיקר מה שהוא נחשב להתפשטות הא' דלאצילות, שהוא השורש הראשון

⁷⁰⁸ נראה דצ"ל קו דא"ס.

⁷⁰⁹ נראה דצ"ל קו דא"ס.

⁷¹⁰ נראה דצ"ל קו דא"ס.

⁷¹¹ נראה דצ"ל קו דא"ס.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

אליו, כנודע בדברינו, הנה הוא באמת רק אותן ההתפשטויות דהג' מיני מ"ה וב"ן הנז' שבא"ק, אשר נתפשטו ממקום הטבור דא"ק ולמטה, הנה הם אשר השתמשו להתפשטות הא' העיקרי דלאצילות, והיה זה להם באמת ההתפשטות הראשון שלהם ממש, כי הרי עד עתה לא ירדו מעולם בהמקום הזה, וכמו שכתבנו לעיל כלל ו' ענף א' בהבחנה הא' ע"ש.

וע"ש עוד ענף ה' סדר המציאות דאותה ההתפשטות מהיכן שנתחדש ויצא, ע"ש. והנה היא נתחדשת, רק אז לצורך המציאות ההתפשטות הא' דלאצילות, והוא משום כי כל קבלת האצילות, הוא לעולם רק מא"ק, ועל ידו דוקא. אמנם הנה הא"ק, הרי הוא מיוחד בא"ס בתכלית היחוד, ונקרא בשמו, שהוא מעולמות דא"ס⁷¹², וכל עניניו ופעולותיו⁷¹³ האור א"ס עצמו. ולכן היה התפשטותו בהג' מיני מ"ה וב"ן הנז', רק בהקו דאור א"ס שבפנימיותו, שהוא מההתפשטות הב' דאור א"ס, כי הוא אשר המציאם והורידן אותם למטה. והרי היה זה מההתפשטות הב' דאור א"ס, וההתפשטות הא' דהא"ק.

ולכן הוא, כי הרשימו והעביות הנשאר מכל האורות הללו, אחר שחזרו ונסתלקו ועלו למעלה מהטבור, הנה היה באותן הרשימו והעביות, ב' בחי': אחד, מהקו דאור א"ס. ואחד, מההתפשטות האורות דא"ק עצמו. והנה מה שהיה מהקו דאור א"ס, הנה הוא בבחי' האותיות ו' ה', כי הרי הם מההסתלקות הב' דאור א"ס, והנה הם רק אותיות דו"ה⁷¹⁴, וכנ"ל. אבל מה שהיה מההתפשטות האורות דהא"ק עצמו, הנה הם האותיות ו' ה', כי הרי להאורות דהא"ק עצמו, הנה הוא רק ההסתלקות הראשון שלהם, והוא הרשימו והעביות הנשאר מהם, האותיות ד"ה. וזהו אשר אמרנו לעיל כלל י"ב ענף א', כי נתגלה ונעשה מההסתלקות הראשון אשר לצורך האצילות, האותיות ד"ה. והנה הם מהאורות הנז', אשר מהא"ק עצמו, שהוא ההתפשטות הראשון דהא"ק, אשר התפשט לצורך האצילות. אבל מה שנשאר ונעשה מהסתלקות האור הקו דא"ס שבפנימיותם, שהוא מההתפשטות הב' דאור א"ס, הנה הוא רק האותיות דו"ה⁷¹⁵. ומשום שהוא רק מההסתלקות הב' דאור א"ס כנז', ובעומק הוא, כי מאותיות ו' ה' אשר נתגלה מהסתלקות דאור א"ס, הנה נעשה האותיות ד"ה מהסתלקות האורות דהא"ק, והם הי"ה אשר התחילו להאיר בשורש המציאות דהאצילות, ונתגלו ע"י ההסתלקות הראשון דלאצילות, וכנ"ל כלל י"ב ענף א'. ושורשם ופנימיותם הנה הוא האותיות ו"ה הנתגלה בהם, אז ע"י ההסתלקות הב' דאור א"ס שבענינינו.

וכאשר נתבונן בזה אנו רואין, כי נמצא כאן השורש דב' צירופי הו"ה, הז' והח' מהי"ב צירופים שבו, שנודע כי הרשימו הנשאר מההסתלקות דאור א"ס הנז', הרי אמרנו שהוא אות ו', וממנו הנה נעשה אור הרשימו מההסתלקות דאור הא"ק הנז', שהוא אות י'. והרי הם ו' י'. וכן מהעביות אשר מההסתלקות דאור א"ס, הנה הוא אות ה' אחרונה, וממנו הנה נעשה אות ה' ראשונה מהעביות אשר מההסתלקות דהא"ק, והם ה' ה'. והרי לנו הצירוף ויה"ה, שהוא הצירוף הז' מהי"ב צירופי הו"ה ב"ה.

אמנם בבחי' מציאותם העצמית דכל א', אשר הו"ה⁷¹⁶, הם מהגילוי דאור א"ס, והי"ה⁷¹⁷ הם מהגילוי דהא"ק, הנה הם במציאות ו'ה"ה, שהוא הצירוף הח' מהי"ב צירופי הו"ה ב"ה. אמנם מה שנוגע לענינינו, שהוא בההסתלקות הב' דאור א"ס, הרי אמרנו, כי הנה הם האותיות ו' ה', והם הרשימו והעביות הנשאר מהאור דההתפשטות וק ע"א הב',

⁷¹² עי' לעיל הערה 1.

⁷¹³ נראה להוסיף המילה "הוא".

⁷¹⁴ This is supposed to be the letters vuv hey, how can we fix it?

⁷¹⁵ This is supposed to be the letters vuv hey, how can we fix it?

⁷¹⁶ האותיות ו' ה'???

⁷¹⁷ והאותיות ו"ה??

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ונתגלה ונעשו לאותיות ו' ה' ע"י ההסתלקות הב'. וכן הרי בארנו לעיל כלל י' עדין בהתפשטות הא' והסתלקות הא' דאור א"ס, כי הנה הם האותיות די"ה. והרי לנו כי מהב' התפשטויות והב' הסתלקויות דאור א"ס ית"ש, הנה נתגלה עי"ז רמו ורושם לכל הד' אותיות דהשם הוי"ה ב"ה, ע"ד שכתב הרב בממ"ל ול"מ (פרק א) בהב' דהתפשטויות והב' הסתלקויות אשר לעולם העקודים.

וכן יהיה נמצא ג"כ ע"פ כל דברינו הנז', כי הרי בהתפשטות הא' והסתלקות הא' דאור א"ס, הנה נתגלה השם י"ה. ואח"כ בהתפשטות והסתלקות הב', הרי בארנו לעיל בסמוך, כי נתגלה עי"ז כל הד' אותיות דהשם הוי"ה ב"ה כולו. וזהו מה שכתוב (&) כי בי"ה הוי"ה צור עולמים, כי בשם י"ה דהתפשטות והסתלקות הא', ובהשם הוי"ה ב"ה דהתפשטות והסתלקות הב', הרי נאצלו ונבראו עי"ז כל הד' עולמות אבי"ע כולם. וכן הוא ג"כ, כי הרי אמרנו ששורש האצילות העיקרי, הנה הוא רק אותן האורות אשר נתפשט מהא"ק עצמו, שהם ההתפשטות הא' דלאצילות, והנה הם האותיות די"ה כנ"ל, ומהם יצא האצילות, שהוא הגילוי העיקרי דהשם הוי"ה ב"ה כנודע.

וזהו סוד הכתוב (תהלים סח ה) סולו לרוכב בערבות בי"ה שמו, והוא ליה למימר, י"ה שמו, מאי בי"ה. אך הוא נחא ע"פ מה שאמרנו, כי בהאותיות י"ה, אשר מההתפשטות וההסתלקות הא' דלהאצילות, הנה כלול בזה כל השם הוי"ה כולו, כי הרי הם שורש האצילות כנז'. וזהו שאמר, בי"ה שמו. וכן האותיות יו"ד ה"א, הרי הם מספר כ"ו, שהוא כל הוי"ה כולו, והוא משום שאותן הי"ה הם השורש של כל האצילות כולו, שהוא הגילוי דהשם הוי"ה ב"ה, והרי כלול בי"ה כל השם כולו, וזהו שאמר בי"ה שמו, וכי"ז הנה הוא ע"ד שכתב הרב בממ"ל ול"מ (סוף פרק א) בענין ההתפשטות וההסתלקות דלעקודים ע"ש, והבן כ"ז, והרי נשלם בזה הביאור דב' התפשטויות וב' הסתלקויות בהאור דא"ס ית"ש, ע"ד שביאר הרב כ"ז בהאורות דהעקודים.

ענף ד'

אמנם מה שראינו לבאר עוד בזה, כי הנה אמרנו, שע"י האותיות ו' ה' אשר מהתפשטות והסתלקות הב' דאור א"ס ית"ש, הנה נתגלה ונעשה עי"ז האותיות די"ה מהתפשטות והסתלקות הא' דהא"ק, שהוא השורש הראשון העיקרי לכל המציאות דהאצילות כולו. והרי נמצא, כי שורש העיקרי דכל האצילות, הנה הוא תלוי ועומד על הרושם אור האותיות ו' ה', אשר נשאר ונתגלה בהסתלקות הב' דאור א"ס ית"ש. והנה בארנו לעיל כלל ו' ענף ב' מענין הב' בחי' דמ"ה וב"ן, אשר מההתפשטות דא"ק לצורך האצילות, ואמרנו שם, כי הנה הם הב' בחי' אשר ישנם בבנין כל פרצוף ומציאות. אחד הוא מה שהוא מעיקר הולד עצמו, שהוא עצמותו ונקודתו העיקרית, הנאצל לצורכו מא"ס ית"ש, והוא גנוז ומושרש בהעליון, בהב"ן שבו. והשני, הוא מה שמשותף העליון ונותן חלק מעצמותו בהולד, והוא בבחי' המ"ה שבו, ע"ש בארוכה קצת.

והנה כן הוא עדין בענינינו בענין האותיות ו' ה', אשר נתגלה מאור א"ס ית"ש לצורך הבנין דהאצילות. כי האות ה', הנה בו נאצל הנקודה העיקרית והעצמותית דהאצילות עצמו מא"ס ית"ש. והאות ו' הוא האור דא"ס עצמו, המתפשט ומתייחד תמיד בהאצילות לעולם. והרי נמצא לפי"ז, כי כל האצילות, הנה הוא בהמלכות של אור הקו דא"ס, כי הרי האותיות ו' ה' הנז', הנה הם מההתפשטות וההסתלקות דאור הקו כנ"ל, והוא כל האצילות העיקרי בהאות ה', שהוא המלכות דאור הקו. והו' הנה הוא הרשימו דאור הקו המתיחד בו תמיד.

אמנם א"ק והעקודים, אשר מהם לא נסתלק הקו מעולם וכנ"ל ענף א', הנה הם בהמלכות דאור א"ס המקיף, כי הרי הקו והצמצום הנה הם בהמלכות דא"ס המקיף, וכנ"ל כלל ב' וכלל ד' ובכ"מ. והרי נמצא, כי א"ק והעקודים, הם בהצמצום הראשון שהוא

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

מההתפשטות וההסתלקות הראשון דא"ס המקיף, והם בהמלכות דא"ס המקיף. והאצילות הוא (ק ע"ב) בהצמצום השני, שהוא מההתפשטות והסתלקות דאור הקו, שהוא א"ס המוקף, והנה הוא בהמלכות דאור א"ס המוקף. וכן הוא עוד, כי הנה אמרנו כי א"ק והעקודים, הנה הם עומדים בהקו עצמו, כי הרי מהם לא נסתלק הקו, והנה הם באות ו' עצמו. אבל האצילות, אשר הוא עומד בהצמצום השני, הנה הוא באות ה', והרי הו' הא"ק עם האצילות בבחי' אותיות ו' ה' דאור א"ס המוקף, והבן זה מאד.

אך כ"ז שאמרנו, שאין באצילות אלא רק רושם אור מהקו, הנה הוא רק בהשורש הראשון דהאצילות. אבל לאחר התיקון, הנה מתוסף באצילות אור הרבה מאור הדעת עלאה, אשר בבחי' הג' רישין עלאין דהא"ק וכנ"ל כלל י"ח ענ"ה, ומתייחד עי"ז האצילות כולו באור הקו העיקרי ג"כ לעולם. אמנם הוא רק דרך העקודים והא"ק ודרך הפרסא שבו וכנ"ל ענף א' ב'. אך עכ"פ הוא, כי מתוסף באצילות אור א"ס הרבה ומתייחד עם כל האצילות כולו תמיד, ונעשה האצילות עם הא"ק לכללות קומה אחת, כי ממקום הטבור ולמעלה נקרא בשם העקודים והא"ק, והם מהעולמות דאור א"ס, וממקום הטבור ולמטה נקרא בשם אצילות, והם עכ"פ רק קומה אחת לבד, וכנ"ל כלל ו' ענ"א ע"ש, והבן כ"ז היטיב ודי בזה.

כלל כ"א

[ענף א']

ועתה נדבר מענין ההסתלקות הב' אשר להעקודים, והנה הוא מבואר בדברי הרב עצמו בשער מטי ול"מ בארוכה, והוא הענין מה שעולים האורות תמיד במטי ולא מטי כנודע. אמנם מה שנאמר בזה, כי הנה הנם שכתבנו בכמה מקומות מדברינו, כי עיקר המציאות דכל עולם והשלמתו, הוא לעולם רק ע"י האור דההתפשטות הב', וא"כ הרי היה משמע לפ"ז, שאין כל הסתלקות הב' לצורך תיקוני אותו העולם כלל. וכן הוא ג"כ לפי דברינו אשר כתבנו לעיל כלל כ' ענ"א, שאמרנו שם, כי כל ההסתלקות הב' דאור א"ס, הנה הוא רק כדי להמציא עי"ז את העולם דאצילות על מדרגתה, וכן ליתן אפשרות לכל המציאות דהעולמות ב"ע. וא"כ נמצא שאין ההסתלקות הב' דאור א"ס לצורך השלמת העולם דהקו והצמצום עצמו כלל, וכן אינו הוא ג"כ לצורך הא"ק והעקודים כלל, כי הרי לא נסתלק מהם כלל, וכמו שכתבנו שם. אלא הוא רק לצורך המציאות דהד' עולמות אבי"ע לבד כנ"ז.

אמנם העיקר הוא, כי כל הסתלקות ב', הנה הוא באמת ג"כ רק לצורך תיקוני אותו העולם עצמו, וכן הוה בעומק הענין באמת גם בעולמות דא"ס, וכמו שיתבאר לקמן ענף ג' ד' בבואר היטיב ע"ש, ובפרט בענינינו שהוא בההסתלקות הב' אשר בהעקודים. הרי מבואר הוא בדברי הרב בשער מטי ול"מ, כי כל ההסתלקות הב' אשר להעקודים, הנה היה לצורך עיקר הבנין דעולם העקודים עצמו ג"כ, כי ע"ז נתחלקו שם האורות ל"ז, ונעשו ל"ז אורות, ונעשה עי"ז כל אור ואור על מדרגתו הראוי לו. וכן עוד כמה תיקונים ושלימות הנעשה בהם ע"י עלייתם והסתלקותם תמיד בבחי' לא מטי, שהוא ההסתלקות הב', וכמו שמבואר בכל דברי הרב שם, וע"ש (פרק ב ופרקים ד ה), ובפרט בדברינו שם בחלק הביאורים. ונמצא כי בעולם העקודים הוה גם ההסתלקות הב' לצורך בנין אותו העולם גופה ג"כ, ולכן הוה שם ההסתלקות הב' בפועל תמיד וכמו ההתפשטות הב', כי הרי הם תמיד בפועל דמטי ולא מטי כנודע.

וכן הרי נעשה שם ההסתלקות הב' בכלול, כי הרי כל האור כולו דההתפשטות הב', הוא תמיד שם במטי ולא מטי, והוא משום כי כל ההתפשטות הב' וכל ההסתלקות הב', הנה שניהם הם לצורך הבנין והשלימות דכל העקודים עצמו ג"כ. משא"כ ההסתלקות הב' אשר בהאור דא"ס הנ"ל כלל כ' ענ"א, הרי הוא אינו בפועל תמיד, אלא הוא, כי אחר

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

שנסתלק האור ועלה למעלה מהטבור, הנה נפרס שם פרסא למטה הימנו, ונשאר ועומד אותו האור למעלה מהפרסא תמיד, ואינו יורד הוא עצמו עוד למטה כלל, להיות בבחי' מטי ולא מטי. וכן הרי לא היה שם ההסתלקות הב' [הנו' אשר בהקו דא"ס] בכל זק ע"ג האור כולו דההתפשטות הב', שהוא בכל הקו כולו ח"ו, אלא רק באותו החלק אשר מהטבור ולמטה. והוא באמת רק אותו החלק אור אשר היה יורד ומתפשט בתחילה ג"כ רק לצורך האצילות לבד (וכמו שכתבנו לעיל בדברינו כלל ה' ו' וע"ש ענ"א בביאור הענין דג' הבחנות ע"ש). הנה אותו החלק אור לבד, הוא אשר חזר ונסתלק, והוא ההסתלקות הב' אשר באור א"ס כנ"ל. אבל בעולם העקודים, הרי היה ההסתלקות הב' בכל האור כולו דההתפשטות הב' שבו, ונוהג אותו ההסתלקות בפועל תמיד כמו ההתפשטות וכנו'. ובדברינו לקמן ענף ג' ד' בענין ההסתלקות הב' אשר להעולמות אבי"ע יתבאר עוד הענין בזה בעה"י [וע"ש שנתבאר כי כן הוא כל ההסתלקות הב' שבכל העולמות כולם, הנה הם תמיד רק לצורך תיקוני דאותו עולם עצמו וכן מגיע ההסתלקות לכל האור כולו והוא בכל העולמות בסדר אחר, ע"ש בארוכה⁷¹⁸].

[ענף ב']

ונדבר מעתה מענין ההסתלקות הב' אשר להאצילות. ההסתלקות הב' אשר להאצילות, הנה הוא נחלק ג"כ לשנים, ע"ד שכתבנו לעיל כלל י"ח ענף א' ב' ח' בההתפשטות הב'. והנה החלק הראשון דההסתלקות הב' דהאצילות, הנה הוא מה שעלו כל האורות למעלה בעת מיתת המלכים ושבירת הכלים, וכמו שמבואר בדברי הרב בשבירת הכלים (פרק ג) ובכ"מ. והרי חזרו ועלו כל האורות אשר נתפשטו בהחלק הראשון דההתפשטות הב' דלאצילות, וכנ"ל כלל י"ח ענף א' ב', שהוא כל יציאת דעולם הנקודות ומלוכת המלכים, הנה חזרו כל האורות שלהם ונסתלקו ועלו למעלה ומיתו ונשברו. והנה הוא החלק הראשון דההסתלקות הב' דהאצילות, אשר הוא נעשה תיכף⁷¹⁹, ואחריו להחלק הראשון דההתפשטות הב' אשר להאצילות. והנה צורכו וענינו דאותו החלק הראשון דההסתלקות הב', הנה הוא עיקרו אינו לצורך תועלת ובנין האצילות עצמו, אלא רק לצורך המציאות והתהוות דהעולמות בי"ע וכל הנהגתם אשר עד ביאת המשיח, כי הרי כל הענין כולו דההסתלקות ההתפשטות הב' דלהאצילות, מה שנחלק לשנים והיה החלק הא' דההתפשטות הב' רק נקודות קטנות וכקרני הנבים ולא יצאו מתוקנים תיכף, הרי היה כ"ז ג"כ רק משום צורך עולם התוהו, אשר נעשה משבירת הכלים ומיתת המלכים, שהוא ענין החלק הא' דההסתלקות הב' שאמרנו, ונעשה עי"ז כל התעבות דהעולמות בי"ע וזוהמתה עם כל הרע כולו, אשר עי"ז הוא כל הבחירה והשכר והעונש, וכל ההנהגה כולה אשר עד ביאת המשיח כנודע. וכמו שכתבנו לעיל כלל י"ט ענ"א, כי ממיתת המלכים יצא תיקון להבי"ע, וכן כל התוהו כולו.

והרי לנו עכ"פ, כי כל אותו ההסתלקות הב' דענינינו, שהוא החלק הא' דההסתלקות הב' דלאצילות, הנה הוא רק משום צורך העביות דבי"ע, וכל הנהגתם אשר עד ביאת המשיח [וע' בזה לקמן ענף ד]. והנה היה נעשה כל אותו ההסתלקות הב' בכל האור כולו אשר בהחלק הראשון דההתפשטות הב', כי הרי גם בהג"ר דהנקודות, הנה היה בהם ג"כ ביטול ופגם, וכמ"ש בנקודות (פרק ב), והיו עומדים עי"ז רק אחור באחור, וכמ"ש שם (פרק ו) וכן בשבירת הכלים (פרקים א' ב') ובכ"מ. והרי היה מגיע ענין ההסתלקות הזה לכל האור דההתפשטות כולו, והוא כמו שאמרנו, שגם כל אותו ההתפשטות כולו, ר"ל מה שנחלק ההתפשטות הב' דלאצילות לשנים, והיה החלק הראשון ממנו, רק בבחי' נקודות

⁷¹⁸ סוף המרובעים.

⁷¹⁹ עיברית

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

קטנות וכקרני חגבים. הנה כל הסדר הזה, סידר המאציל ג"כ רק משום צורך התעבות דהבי"ע והנהגתם של עתה, וכנ"ל. ולכן היה מגיע כל אותו החלק הראשון דההסתלקות הב' לכל אותו האור כולו, כי הן כל אותו ההתפשטות והן כל אותו ההסתלקות, הנה שניהם היו רק משום צורך עולם התווה, וכדי שיעשה עי"ז כל התעבות דהבי"ע וכל הנהגתם של עתה וכנז', וכמו שנתבאר בדברינו בזה בכ"מ ובפרט בדע"ה ח"א וב'.

[ענף ג']

אמנם החלק הב' דהסתלקות הב' אשר להאצילות, הנה הוא נחלק לג' בחי', וכל אותן הג' בחי', הנה הם אינם באצילות (ק' ע"ד) לבד, אלא שהם מגיעים לכל העולמות כולם, הן להעולמות שלמעלה שהם העולמות דא"ס⁷²⁰, והן להעולמות שלמטה שהם העולמות דבי"ע. והוא הוא ההסתלקות הב' אשר להבי"ע ג"כ, כי נעשה אותה ההסתלקות בכל העולמות כולם בזה אחר זה, ובכולם בסדר אחד.

וביאור הדברים הוא, כי הנה אחר שנתקנו כל העולמות ע"י השם מ"ה, שהוא החלק הב' דהתפשטות הב' דלהאצילות, כנ"ל כלל י"ח ענ"ה וכלל י"ט ענ"ב, ונשלם עי"ז הבנין דכל העולמות אבי"ע, כל א' בה' פרצופים שלימים, אשר כל א' הוא כלול מנרנח"י. וכן נמשך עי"ז תמיד אורות ומוחיין חדשים לכל א' בתיקון כל העולמות כולם, לברר את כל הניצוצי קדושה דעולם התווה, עד שיוגמרו להתברר כולם, ומתחדשים עי"ז אורות ומציאויות תמיד בכל העולמות כולם, וכמו שיסדרו (ברכת יוצר) המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית. וכ"ז הוא ע"י האור דהשם מ"ה, אשר הוא נמשך מרזא דא"ס ית"ש, ונמשך ומתייחד בכל העולמות כולם, כנ"ל כלל י"ח ענ"ה וכנודע. והנה אינו עומד אותו האור בהעולמות על מצב אחד גם רגע אחת, אלא שהוא נידון תמיד בתוספת וגירעון, אך בכללות, הנה הוא נבחן בג' בחי': בחי' אחת, הוא כי לפעמים, הנה מתמעט ומסתלק אותו האור ע"י עונות הדור רח"ל, וכנודע מהחטא דעץ הדעת, שנתמעטו כל הפרצופים כולם, והגיע הפגם גם באצילות עד א"א כביכול, ומכל שכן בהעולמות בי"ע, וכמ"ש הרב בשער הקליפות (פרק ג) ובפרט בלק"ת (פ' בראשית) ובמאמרי רשב"י (פ' קדושים), וכמו שביארנו בדע"ה ח"ב דרוש ג' בארוכה מענין החטא דעץ הדעת, איך שנתמעטו וירדו עי"ז כל העולמות כולם הרבה מאד, ונסתלקו האורות למעלה. וכן הוא מעין זה בדברי חז"ל במדרש בראשית רבה (פי"ט סי' ז) ובתנחומא (רש"ב פ' נשא סי' כ"ד) בשעה שברא הקב"ה את העולם, התאוה שיהא לו דירה בתחתונים כשם שיש לו בעליונים כו', כיון שחטא אדה"ר, נסתלקה שכינה לרקיע הראשון. חטא קין, נסתלקה לרקיע השני. דור אנוש לשלישי, דור המבול לד', דור הפלגה לה', סדומיים לו', ומצרים בימי אברהם לו'. וכנגדן עמדו ז' צדיקים כו', ע"ש, וע' בדברי הרב בזה בשער מיעוט הירח (פרק ב).

וכן עדי"ז בחורבן ביהמ"ק, שאמרו רז"ל (ראש השנה לא ע"א) עשר מסעות נסעה שכינה מכפורת לכרוב, ומכרוב לכרוב כו' כו', ובדברי הרב בזה בשער מיעוט הירח שם (פרק ב) איך שנתמעט ונסתלק האורות למעלה בעת החורבן רח"ל. וכן הוא עדי"ז בכל חטא וחטא, הנה מסתלקים האורות למעלה בכל עולם ובכל פרצוף לפי ערכו כנודע. וכ"ז הרי הוא ההסתלקות הב' אשר נעשה בכל הד' עולמות אבי"ע בהאור דההתפשטות הב', שהוא בהאור התיקון דהשם מ"ה, כי נסתלק וחוזר ועולה למעלה ע"י החטא, וכמו שמבואר בזה ג"כ בדברי הרב בשער המלכים (פרק ו).

ולא עוד, אלא שמגיע ענין בחי' הסתלקות האורות אשר ע"י החטא גם למעלה למעלה, שהוא גם בהעולמות דא"ס כביכול וכנ"ל בדברינו כלל כ' ענ"ב ע"ש. ומ"ש הרב

⁷²⁰ עי' לעיל הערה 1.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

במלכים (ריש פרק ו) שאין הפגם מגיע בהג"ר, ר"ל בהג"ר דכל פרצוף בערך הז"ת שבו, אבל בערך הפרצוף העליון, הנה נחשב גם הג"ר דכל תחתון רק לבחי' זו"ן, ונבחן הפגם גם בהם, וכמ"ש הרב הקדוש מהר"ח דילהרוזה ז"ל בספר תורת חכם (דף קיא סע"א וע"ב) זה לשונו: ולפי מ"ש מו"ר מהר"ש שרעבי ז"ל, שגם או"א וא"א שבכל פרצוף מהו פרצופים נקראו זו"ן בערך העליון מהם, והיה בהם שבירת המלכים, ונפלו לבי"ע, שהוא הפרצוף התחתון מהם הנקרא בי"ע בערכו. (ע' דבריני בארוכה בזה בדע"ה ח"א דרוש ג' סימן ה' מאות ד' עד סוף אות ח'). וא"כ, ודאי שבכולם מגיע הפגם, אלא שהפגם המגיע בכל ג"ר, שהם א"א ואו"א שבכל אחד ואחד, אינו נקרא פגם בערך הפגם המגיע לזו"ן שבכל אחד ואחד. אבל בערך העליון מהם, נקראו זו"ן, ונקרא שמגיע הפגם בהם. והזו"ן שבפרצוף הב', לא נפלו לבי"ע התחתון, כי אם לא"א ואו"א שבפרצוף השני להם, הנקרא בי"ע בערכם. וכן עד"ז בשאר. א"כ הפגם מגיע בכולם, שהרי כולם נקראו זו"ן. וענין אדם הראשון יוכיח כו', ע"ש בארוכה, והבן.

והרי לנו עכ"פ, כי מגיע הפגם בכל העולמות כולם, והוא ענין הסתלקות הב' שבכל העולמות כולם ממש (אלא שבכל א' הוא לפי ערכו כנ"ל), אשר ע"י החטא (קא ע"א) ועון רח"ל והוא בחינת א'.

בחינת ב', הוא ענין הסתלקות ועליית האורות דכל תחתון העולים תמיד למעלה בסוד מ"ן כדי לקבל תוספת אור וברכה, ומתחדשים במוחין חדשים להשפיע ולהוליד אורות ונשמות חדשות, וכידוע מכוונת כל התפילות והמצוות, שעולים הפנימיות והנשמות למעלה לבחי' מ"ן, ונעשה זה ג"כ בכל הפרצופים והעולמות כולם עד רום המעלות, וכמ"ש במוחין דצלם (פרק ו) וברוב דרושי הרב. והוא תיקוני דכל העולמות כולם, הנעשה ע"י המצוות ומעשים טובים ובקדושת השבתות ומועדים, ונעשים התיקונים הללו בכל העולמות כולם, אשר גם למעלה למעלה, כי כל תחתון עולה לגבי העליון שעליו, לקבל שם תוספת אור, ואח"כ חוזר ויורד למקומו להשפיע למטה. ועי"ז, הנה הוא ית"ש מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית (ברכת יוצר), והנה הוא ההסתלקות הב' הנעשה בכל העולמות כולם, גם עתה לצורך תיקונם והשלמתם, והוא הבחי' הב' שאמרנו, והוא לטובה ולברכה.

והנה אותן ב' הבחי' דההסתלקות הב' שאמרנו, הנה הם מבוארים בדברי הרב בשער מטי ולא מטי באורות העקודים. הבחי' הא', הוא מ"ש שם (פרק ב) בסוד הכתוב (תהלים ז ו) כי רגע באפו. ואמר שם, כי הסתלקות האורות, שהוא לא מטי, הוא מחמת זעם ואף מחמת התחתונים כו', כי כפי מעשה התחתונים, כך יהיה כו', כפי מעשה בני אדם כך ימשך זמן החיים ההם כו'. וכן אמר ג"כ בשער העקודים (פרקים ז' ח') ע"ש.

והבחי' הב', אשר הוא לקבל תוספת אור וברכה למעלה ולהשפיע למטה, הנה הוא מ"ש שם (בשער מטי ול"מ פרק ד) כי הם מסתלקים ועולים למעלה, כדי לעלות אל שורשם, לינק משם. וחשק הזה שיש להם ליקח אור מן השורש שלהם, הוא הגורם להם לעלות כו', ע"ש, שמבואר שהסתלקותם ועלייתם הוא כדי לינק אור למעלה ולהשפיע למטה. והרי לנו מפורש בדברי הרב אותן ב' הבחי' הנזכרים בעולם העקודים, שהוא מעולמות דא"ס. והנה כל אותן הב' בחי' אשר אמר הרב שם באורות העקודים, והוא בהאור ההתפשטות הב' שבהעקודים, שהם מסתלקין ועולים תמיד בסבת ב' הבחי' הנז', והוא ההסתלקות הב' אשר להעקודים, הנה כן הוא כ"ז ממש ג"כ במכל שכן באור ההתפשטות הב' אשר להד' עולמות אבי"ע, שהוא האור דשם מ"ה, אשר ממנו נתקנו כל הד' עולמות אבי"ע, וכנ"ל כלל י"ח ענ"ח וכלל י"ט ענ"ב. הנה הוא מסתלק ועולה תמיד ג"כ בסבת ב' הבחי' הנז', והוא החלק השני דההסתלקות הב' אשר בכל הד' עולמות אבי"ע כולם. והנה הוא החלק השני דהסתלקות הב' אשר נעשה בהחלק השני דההתפשטות הב' שבכל הד' עולמות אבי"ע, ונעשה אותה ההסתלקות כולם, הכל רק בסבת הב' הבחי'

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנוכחים. וכבר אמרנו, כי אלו ב' הבחי' וההסתלקות הנעשה על ידיהם, הנה הוא מגיע גם למעלה למעלה, שהוא גם בכל העולמות דא"ס ית"ש וכו"ל.

ודע כי אותה הבחי' הב' שאמרנו, הנה היא נבחן ג"כ בשתיים, ויש בה תועלת שונות. והיינו, כי לבד מה שאמרנו שהם עולים לינק לקבל שפע חדשה לצורך תולדות אורות ונשמות חדשות, הנה לבד זה, הנה רוב עלייתם רק כדי להתחזק בחיות וכה חדש, שהוא לצורך עצמן בלבד, וע"ד נשמת האדם העולה למעלה בעת השינה, ומקבל הנשמה עי"ז חיות חדש. וכן מתחזק הגוף עי"ז ג"כ, וכנודע במ"ש (איכה ג כג) חדשים לבקרים⁷²¹, שנעשה עי"ז לבריה חדשה. וכן הוא באמת בכל נשימה ונשימה אשר בתת"ק רגעי השערה⁷²², ומקבל הנשמה והגוף עי"ז חיות וכה חדש בכל רגע ורגע, וכמו שכתבנו בזה במ"א (דע"ה ח"ב לח ע"ד).

וכן הוא כ"ז בכל עולם ועולם אשר למעלה למעלה, כי עולים תמיד האור פנימיות שבו לקבל חיות חדש מלמעלה, ועי"ז מתחזק גם הגוף וכלי דכל א' ע"י הסתלקות ועליית האור, והוא ע"ד הצמצום הראשון, שע"י נעשה העביות וכל תיקוני הכלים, וכמ"ש הרב בענו"י (סוף ענף ג) ובעקודים (ריש פרק ג) ובמטי ול"מ (פרק ד) וכמו שבארנו בדברינו שם בשער מטי ול"מ, שזהו ג"כ צורך הענין מה שנוהג שם תמיד במטי ול"מ, כי עולה האור ומסתלק תמיד, כדי שלא יתבטל הכלי ע"י האור, ומתחזק הכלי עי"ז ע"ש בדברינו. וקא ע"ב) והוא ענין הזווג החיצוני אשר לצורך חיות העולמות, שאמר הרב בכ"מ שהזווג הזה לא פסיק לעלמין, ונעשה הזווג הזה ג"כ ע"י בחי' עליית מ"ן, שהוא ההסתלקות הנו"י אשר בעת השינה. וכן בכל נשימה ונשימה ונמשך מאותו הזווג שפע חדשה תמיד לצורך קיום העולם.

והרי לנו עכ"פ כי ישנו באותו הבחי' הב' שאמרנו תועלות שונות בתיקוני כל העולמות, כי הוא משתמש, הן לצורך תולדות אורות ונשמות חדשות, וכן לכל התחדשות המציאויות תמיד, המתחדשים בכל עת. והן לצורך החיות והקיום והנשמה והגוף, שהוא עיקר הקיום דכל עולם עצמו. וכ"ז הוא ע"י הסתלקות הב' שאמרנו, שהוא הסתלקות האורות ועלייתם למ"ן, שעולים למעלה תמיד, ונעשה עי"ז הזווג פנימי בהפרצופים שלמעלה. ונולד מזה אורות ונשמות חדשות בכל תחתון, וכן נעשה מזה הזווג החיצוני לצורך השפע דקיום העולמות לבד. וכ"ז הוא נוהג בכל העולמות כולם, אשר מרום הביון עוזו עד סוף כל העולמות דהבי"ע ג"כ. והוא החלק השני דההסתלקות הב', אשר נעשה בהחלק השני דאור ההתפשטות הב' שבכל העולמות כולם כנו"י. ומה שאנו קוראין כ"ז בשם הסתלקות הב', הגם שאין מספר לכל בחי' ההסתלקות הזוה, כי הרי הם עולים ומסתלקים בכל רגע כנו"י, אך אנו נמשכים בזה אחר דברי הרב, שקורא ג"כ לכל העליות והסתלקות דמטי ול"מ בשם ההסתלקות הב', וכמ"ש שם (פרק א), וכנודע הגם שהם תמיד במטי ול"מ בכל רגע, והכוונה הוא על כללות ההסתלקות הנעשה תמיד בהאור דההתפשטות הב' אשר להעקודים. וכולל הרב את כל ההסתלקות הפרטיים דמטי ול"מ הנעשה תמיד בהאור דההתפשטות הב' בכללא חדא, וקורא אותה בשם ההסתלקות הב'. כי הרי היא הב' לכללות ההסתלקות הראשון, וכן הוא בענינינו, כי כל ההסתלקות הפרטיים דהב' הבחי' הנוכחים, הנעשים תמיד בכל עת בהד' עולמות אבי"ע, הנה הם

Commented [YL8]: ה
יה כתוב תועלת

⁷²¹ עי' זהר ח"א יט ע"א, בהגר"א בתיקו"ז מ ב ע"ב, שעה"כ ב ע"ב.

⁷²² עי' פרדס בשער פרטי השמות (פרק ב') ובהגר"א בהליקוטים שבסוף ספר יצירה (דף כג ע"ד) ושעה"כ צד סע"א. זה תוכן דברי הגר"א: "ב שעות היום הם נגד "ב צירופי הוי"ה ובכל הוי"ה יש תת"ק תיבות נגד תת"ק חלקים שיש בשעה והם ו' נקודות, ה' תנועות גדולות (קמץ צירי חולם חיריק ושורוק) ושב"א, ולכל אות משם הוי"ה מצרפים אות אל"ף בכל האפשרויות עם ב' נקודות (דהיינו יָ יַ יֵ יֶ יִ יָּ יֶּ יֵּ יִּ יֵּי יֶי יִי יֵי יֶי יִי) ואחר כך יָּ יֶּ יֵּ יִּ יֵּי יֶי יִי (ו' פעמים ו') ולכן יש לו פעמים שם הוי"ה שהוא גימ' תתקל"ו, ועוד קמ"ד אלפין (לו' כפול ד') סך הכל יש תת"ק.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

כללות החלק השני דההסתלקות הב', אשר נעשה בהחלק השני דההתפשטות הב' אשר בהד' עולמות אבי"ע, ואנו קוראים את כל הכללות הזה בשם ההסתלקות הב' דהאבי"ע, ופשוט הוא.

בחי' הג' דההסתלקות הב', הנה הוא לעתיד לבוא, והוא חזרתן לשרשן, אשר יעלה כל תחתון להעליון שעליו, והעליון להעליון עד שיעלה הכל למקורם הראשון, וכמו שאמרו בספד"צ (פרק א יא ע"א) שביעאה עליהו דאתתקף בלחודוי ואתחרב כולא בתריסר שעתי כו', וכן שם ספ"ה (דף לו ע"א) קרן ביובלא אתעטר עשיראה באימא כו' וכולא תייבין לאתרייהו. וכ"ז יהיה באלף הז', שיחזיר הכל למקורן וכדי להתתקן שם לתכלית תיקון האחרון, שהוא סוד האחדות השלימה, וכמו שכתבנו בארוכה בזה לעיל כלל י"ז. והוא סוד מאמרם ז"ל ראש השנה (לא ע"א) שיתא אלפי שנין הוי עלמא וחד חרוב (וע' בדברינו בזה בדע"ה ח"א דרוש ה' סי' ג' אות ד'), ואח"כ יחזרו ויתחדשו כבראשונה ויתעלו ויעלו מעילוי לעילוי עד אין קץ וכנ"ל כלל י"ז. ועכ"פ הוא, כי באלף הז' יחזור כל האורות והפנימיות לשרשן, והוא ההסתלקות הב' דלעתיד, אשר לצורך התכלית האחרון לכל העולמות כולם, והוא הבחי' הג' דכללות ההסתלקות הב', אשר עתיד להעשות אחר הזמן דשית אלפי שנין דקיום העולם בכל האור דההתפשטות הב', כי יחזור כולו לשרשן, שהוא בהבינה אימא עלאה. וכן יהיה בכל עולם ועולם, שהז"ת שבו יחזור להבינה שבו, שהיא אם הבנים, ולא ישלוט אז אלא רק הבינה לבד שבכל עולם, וכמ"ש הגר"א בספד"צ (פרק א שם).

והרי לנו עכ"פ ג' בחי' כלליות בההסתלקות הב', אשר הם בכל העולמות כולם בסדר אחד, אלא שבכל א' הוא לפי ערכו. אבל עכ"פ הוא, כי הם נוהגים בכל העולמות כולם אשר מרום המעלות עד סוף עולם העשיה.

[ענף ד']

והנה מבואר הוא מכל דברינו הנ"ל, כי כל ההסתלקות הב' אשר בכל עולם ועולם, הנה הוא לצורך תיקוני אותו העולם עצמו, אם לצורך ההנהגה הראויה אליו, שהוא הבחי' א' (קא ע"ג) הנ"ל ענף ג'. אם לצורך חיותו וקיומו, וכן להוציא בו תולדות אורות ונשמות חדשות, שהוא הבחי' הב' הנ"ל ענף ג'. אם לצורך תיקונו דלעתיד, שהוא הבחי' הג' הנ"ל ענף ג'. ועכ"פ הוא, כי הם כולם לצורך אותו העולם עצמו. אמנם ההסתלקות הב' אשר לאור א"ס ית"ש, שהוא הסתלקות ועליות אור הקו אשר עלה למעלה מהטבור, וכנ"ל כלל כ' ענ"א. הנה אמרנו שם, כי הוא אינו לצורך אור הקו עצמו, אלא רק לצורך העולמות שלמטה, וכמו שכתבנו שם. וכן עד"ז החלק הראשון דהסתלקות הב' אשר להאצילות, שהוא כל מיתת המלכים. הנה אמרנו כי היה כ"ז ג"כ, רק לצורך ההתהוות והמציאות דהעביות דבי"ע, וכל המציאות דעולם התוהו כולו, אשר עיקרו הוא ג"כ רק לצורך הבי"ע לבד, וכנ"ל ענף ב'.

והרי נשתנה בזה אלו הב' הסתלקויות [הב'] מכל תהלוכות הסתלקויות הב' אשר מהעקודים ולמטה, כי הרי בכלם היה כל ההסתלקות הב' שבהם לצורך עצמם, ובאלו שני ההסתלקויות הב' הנזכרים, היה הסתלקותם רק לצורך העולמות שלמטה מהם. אך הסבה בזה הוא, כי גם ההתפשטויות של אלו הב' הסתלקויות הנזכרים, לא היו ג"כ התפשטות החלטי ומקוימת, אלא רק לצורך שעה בלבד ולצורך העולמות שלמטה להם לבד. כי הרי התפשטות אור הקו דא"ס, מה שירד ונתפשט מהטבור ולמטה, לא היה הכוונה להשאר שם, אלא רק לצורך שעה, והוא כדי להמציא שורש להאצילות, שהוא התפשטות הא' דלאצילות, וכמו שכתבנו לעיל כלל ה' ו'. וכל התפשטות א', הרי הוא אינו אלא רק לצורך שעה, כי הוא חוזר ומסתלק ונשאר לעולם למעלה, כנודע בדברינו. וכל ההתפשטות הזה דאור הקו, מה שירד ונתפשט מהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו, ואח"כ מה שחזר

Commented [YL9]: ה שני הסתלקויות השניות?

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

ונסתלק למעלה, הרי הוא כולו רק לצורך האצילות, והוא להאצילות רק ההתפשטות הא' אשר אליו וההסתלקות הא' אשר אליו וכנ"ל כלל ה' ו' וכלל י"ב. אלא שלהאור דא"ס, הנה היה זה להסתלקות הב', כי הרי נעשה בו עי"ז סילוק שני עכ"פ. אבל כ"ז לא היה אלא רק לצורך האצילות לבד. כי אור הקו עצמו, הנה עיקרו הוא רק עד הטבור דא"ק לבד, ועומד שם לעולם, ולא נעשה בו הסתלקות שני כלל.

והרי נמצא כי הן ההתפשטות הזו והן ההסתלקות הזו, הנה הוא רק לצורך האצילות, והוא ההתפשטות הא' וההסתלקות הא' אשר להאצילות. אבל משום גילוי הקו עצמו, לא היה מתפשט למטה מהטבור כלל, כי אין גילוי הקו העיקרי אלא רק עד הטבור לבד ולמעלה מהפרסא, ומשם אינו מסתלק לעולם כלל. וא"כ הרי נחא הענין מה שלא היה ההסתלקות הזו דהקו, מה שחזר ועלה מהטבור ולמעלה. ואמרנו כי היה זה רק לצורך האצילות לבד וכנ"ל כלל כ' ענ"א. והוא משום, כי הרי כל אותו ההתפשטות דהקו, מה שנתפשט מתחילה מהטבור ולמטה, הרי היה כל ההתפשטות הזו ג"כ רק לצורך ההתפשטות הא' דלאצילות. וא"כ הרי הוא הצורך להאצילות ג"כ, שיחזור ויסתלק ויעלה למעלה, כי כל התפשטות א', עיקרו הוא לעולם לעמוד למעלה, לקבל משם ולהשפיע למטה כנודע בדברינו. אבל משום הקו עצמו, לא היה נעשה בו ההתפשטות הזו כלל, ולא היה בו הסתלקות שני כלל.

אמנם עכ"ז, הנה דע והבן, כי מה שאמרנו שלאור הקו העיקרי, שהוא עד הטבור והפרסא דא"ק, הנה לא נעשה בו הסתלקות שני כלל. הנה זהו רק בחי' ההסתלקות בפועל ממש, ע"ד כל ההסתלקות הב' אשר מהעקודים ולמטה. אבל בטמירו ובהעלם, הנה נעשה בחי' הסתלקות הב' בסבת כל הג' בחי' הנ"ל ענף ג'. גם בכל אור הקו כולו, והוא באמת משתמש ונוגע גם לאור הקו עצמו, ע"ד כל הסתלקות הב' אשר לכל העולמות כולם, וכמו שרמזנו לעיל ענ"ג. והוא עיקר ההסתלקות הב' אשר לאור א"ס ג"כ, והוא נוגע באמת לכל אור הקו כולו, והבן מאד. וא"כ נמצא כי גם ההסתלקות הב' דאור א"ס ית"ש, הנה הוא שזה באמת בסדר אחד ממש עם כל ההסתלקות הב' אשר בכל העולמות כולם, אלא שבו הוא הכל בהעלם גדול מאד, והבן כ"ז היטיב וה"י יכפר.

ונחזור להענין במה שהערינו ג"כ בענין החלק א' דההסתלקות הב' אשר להאצילות שאמרנו לעיל ענ"ב, שהוא ג"כ רק (קא ע"ד) לצורך תולדות שרשי הראשונים דהעולמות ב"ע. והערינו לעיל בסמוך, כי הרי הוא אינו דומה לכל שאר כל ההסתלקות הב' שבכל עולם, שהם לצורך אותו העולם עצמו. אך הענין בזה הוא ג"כ ע"ד שכתבנו בזה בהסתלקות הב' דאור א"ס, אשר עיקרו הוא רק להאצילות וכנ"ל. והנה כן הוא עדי"ז ג"כ כאן, כי הרי כל אותו החלק ראשון דהסתלות הב' דלאצילות, הרי היה הסתלקותו להחלק הראשון דהתפשטות הב' דלאצילות, אשר כל עיקר ההתפשטות הזו הוא ג"כ רק לצורך העולמות ב"ע לבד. ור"ל כי הרי כל חלוקת ההתפשטות הב' דלאצילות, מה שנחלק לשנים, והיה החלק הראשון דההתפשטות רק נקודות קטנות וכקרני הגבים, שהוא עולם הנקודות. הרי היה כ"ז רק לצורך שעה לבד, ומשום צורך ההתעבות דהעולמות ב"ע, וכל תולדות העולם התוהו, אשר רצה המאציל ית"ש להמציא עי"ז כנודע. ולכן הנה, היה כמו כן עדי"ז החלק הראשון דההסתלקות הב' אשר לאותו החלק הראשון דההתפשטות הב' ג"כ רק לצורך העולמות ב"ע והעולם התוהו, וכמו ההתפשטות אשר אליו, כי ההסתלקות דכל התפשטות הוא תמיד לצורך אותו העולם ג"כ, וכמו ההתפשטות. והן החלק הראשון דההתפשטות הב' דלאצילות, והן החלק הראשון דההתפשטות הב' דלאצילות, הנה שניהם הם רק לצורך תוצאות התעבות דב"ע ועולם התוהו. אבל מה שהוא לצורך האצילות העיקרי, הנה הוא רק החלק השני דההתפשטות הב' אשר לעיל כלל י"ח ענ"ח, והחלק השני דההסתלקות הב' אשר כאן לעיל ענ"ג. והיה זה באמת לצורך תיקוני כל האצילות העיקרי ג"כ, וכנ"ל שם. והרי נמצא, כי באמת לא היה שום שינוי בזה בין

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

העולמות כלל, ובכולם היה הסדר שוה, כי כל הסתלקות ועליית האור דהתפשטויות, הנה היה בכולם רק לצורך תיקוני אותו העולם אשר נתפשט בשבילו. וכן הוא ג"כ, כי בכל העולמות כולם, הנה נעשה ונוגע ההסתלקות אשר הוא [בכל העולמות] בסבת כל הג' בחי' הנ"ל ענ"ג לכל האור ההתפשטות כולו העיקרי אשר לכל עולם ועולם, והבן כ"ז היטיב. והרי נתבאר לנו בכ"ז את כל ענין ההסתלקות הב' ג"כ דכל העולמות כולם, אשר מרום הביון עוזו ית"ש עד סוף כל העולמות ב"ע תהלה לה' ית"ש. והנה הם ע"ד שאמר הרב מהב' התפשטויות והב' הסתלקויות בעולם העקודים, וכמו שמבואר בדבריו בשער מטי ול"מ (פרק א), וכן היה עד"ז בכל העולמות כולם, וכמו שמבואר בכל דברינו בהספר הזה, כי על זה הוא יסוד כל הספר, להורות ולבאר, איך שכל העולמות כולם הם הכל בסדר אחד, וכמו שאמרנו לעיל כלל א'.

ענף ה'

והנה נודע הוא מדברי הרב בשער מטי ול"מ (פרק א) כי הב' התפשטויות והב' הסתלקויות הנה הם הד' אותיות דהשם הוי"ה ב"ה, הכולל את כל אותו העולם. והנה ישנו לכל התפשטות ראשון שורש אליו למעלה, אשר ממנו הוא נמשך, וכמו שמבואר בדברי הרב בעולם העקודים בשער מטי ול"מ (פרקים ג ד) מענין השורש אשר להתפשטות הראשון דלעקודים, וכן בארנו עד"ז ג"כ לעיל כלל ה' וכלל ז' ענין השורש אשר ישנו להתפשטות הראשון דכל הד' עולמות אבי"ע, ע"ש. והנה אותו השורש, הוא הקוצו של י' דהשם הוי"ה הכוללת דכל עולם. וההתפשטות הראשון עצמו הוא האות י', שהוא חכמה, אבא, שממנו הוא שירותא, ובו הוא כלול אימא, בהאותיות ו' ד' דמילוי יו"ד, והיא הה' עלאה כנודע, ובה הנה נעשה כל תיקוני ההסתלקות הראשון, שהוא האות ה' ראשונה, שהיא בינה אימא עלאה, כי כל הסתלקות הוא בסוד צמצום ודין, והוא ע"י הבינה, דמינה דינין מתעדין (והר"ג סה ע"א), ועל ידה ובכחה הנה חוזר ההתפשטות הראשון ומסתלק ועולה למעלה. והנה נעשה ההסתלקות הראשון בכח הבינה הכלולה באבא, שהוא ההתפשטות הראשון כנו'. וזהו שאמר הרב שההסתלקות הראשון הוא האות ה', והכוונה הוא, כי ההסתלקות הראשון הוא נעשה (קב ע"א) בכח האות ה' עלאה הכלולה בהתפשטות הראשון, והוא האותיות ו' ד' הכלול במילוי יו"ד שבו. וכן נודע הוא, כי כל הסתלקות, הנה נעשה מזה סוד עליית מ"ן למעלה, ומקבל שם תוספת אור וברכה, ונמשך וניתן מאבא לאימא, ומתעברת בו, ושם נשלם ונגמר הולד. והרי נעשה כל תיקוני ההסתלקות הראשון בהה' עלאה. [וזהו שאמר שההסתלקות הראשון הוא האות ה' ראשונה].

ואח"כ נולד ויוצא ממנה והוא ההתפשטות הב', שהוא האות ו', והוא עיקר המציאות דאותו העולם, וכמו שבארנו בזה בכללים הקודמים (מכלל י"א עד כלל ט"ו וכן בכלל ו' ובכ"מ) כל ענין דעליית מ"ן הנעשה בהסתלקות הראשון, ואיך שנוולד עי"ז כל ההתפשטות השני שהוא האות ו'. ובאות ו' הנה כלול בו שורש המלכות נוק', בסוד אושיט פסיעה לבר⁷²³ (וכמ"ש בתיקון נוקבא פרק ד), ונשלמה ונגמרה ע"י שפעת אורות ומוחין חדשים הנמשך בהאות ו', שהוא ההתפשטות הב', מהאו"א, שהם ההתפשטות הראשון וההסתלקות הראשון. ושלימת המלכות הוא מה שנתגלה בה שורש המציאות דכל עולם התחתון העתיד לצאת ממנה, כי אין מלך בלא עם⁷²⁴, ואין אשה אלא לבנים (&). ואחר שנשלמה בכ"ז, הנה חוזרת גם היא לגרום העלאת מ"ן למעלה, והוא ההסתלקות הב' ראשונה.

:Commented [YL10]
למחוק?

⁷²³ עי' לעיל הערה 306.

⁷²⁴ עי' פרקי דר' אליעזר יא וז"ל: העם ממליכין את המלך, ואין המלך ממליך את עצמו אם אין העם ממליכין אותו.

לשם שבו ואחלמה – ספר הכללים ח"ב – מאיר הלשם

הנעשה בהאור דהתפשטות הב', וזה נעשה בכח המלכות נוק', שהיא ה' תתאה, כי על ידה חוזר האור דהתפשטות הב' ועולה למעלה לקבל תוספת אור וברכה, להוציא את כל השרשי המציאות דהתחתון, שנתגלה במלכות נוק' מהכח אל הפועל ומההעלם אל הגילוי. וכן הוא תמיד, כי האור דהתפשטות הב' דהעליון, הוא תמיד בעולה ויורד, כי עולה למעלה (קב ע"ב) לקבל שפע להתחתון, אם לצורך תולדות אורות ונשמות חדשות להתחתון, או לצורך שפעת חיותו וקיומו והנהגתו וכו"ל ענ"ג. וכ"ז הוא ע"י המלכות נוק', כי על ידה נבררו כל הבירורים דהתחתון, ונעשה על ידה עליית כל המ"ן, וזהו שאמר הרב שההסתלקות הב' הוא הה' תתאה, ור"ל שהוא נעשה בכחה וגילוייה של המלכות.

והרי נשלמו בהב' התפשטות והב' הסתלקות כל הד' אותיות דהשם יהו"ה ברוך הוא, ובזה נשלם דברינו כעת בהספר הזה **יהי** שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים. ואתם הדבקים ביהו"ה אלהיכם חיים כלכם היום. יום ג' לסדר ואגדלה שמך והיה ברכה, ט' לחודש מרחשון דשנת תרנ"ט, והוא שנת ג"ז לימי חי, כי נולדתי אור ליום שבת קודש י"ב טבת דשנת תר"ב וסימן תר"ב גדולתי.

התבונן בפסוק (&) ואתם הדבקים בו ותראה כי הר"ת הוא גימ' מ"ז כמספר הוי"ה אהי"ה, שהם או"א. וס"ת הם ששה ממי"ן וה' תתאה, והשש ממי"ן הם ו"ק שהוא ז"א, כי הרי הם ממי"ן סתומין, וכל מ' סתומה הוא ו"ק, כי כל א' הוא כלול מו', וכנודע בסוד מי ברא אל"ה⁷²⁵, והרי הם זו"ן, שהם הששה ממי"ן וה' תתאה. ונמצא כי בר"ת מרומז או"א ובס"ת מרומז זו"ן. ועוד כי הס"ת הם גימ' רמ"ה כמספר ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן אח"ד, להורות שכל הד' שמות עסמ"ב הם כולם כלולים בהזו"ן, אשר הם בהס"ת כנוז', והם כולם אחד ע"י א"ס המתייחד בהם ומייחדם, וכמ"ש אליהו זל"ט (תיקו"ז יט ע"א) ואנת הוא דקשיר לון ומיחד לון⁷²⁶, ובכ"ז הם דבוקים ישראל לעולם.

הגיון להמעתיק

נשלם העתקת הספר הקדוש הזה ביום שנכפל בו כי טוב, לסדר הנני נותן לו את בריתי שלום, ביום תשעה עשר לירח רביעי דשנת תרנ"ט לאלף הששי, שבה והודאה לצור קדושי ומרים ראשי נאום המעתיק, ניסו של המחבר, אשר זכיתי להעתיק את הספר הקדוש הזה לפניו ולעיניו, הנני צעיר הסופרים משה בר' דוד ברוך הנותן ליעף כח ולאין אונים עצמה ירבה. (קב ע"ג)

Commented [YL11]:
הי?

⁷²⁵ ע"י לעיל הערה 315.

⁷²⁶ ע"י לעיל הערה 663.